Lyra Prophetica
DAVIDIS REGIS
Sive
ANALYSIS
CRITICO-PRACTICA
Psalmorum.

IN QUA

Omnes & singulæ voces *Hebrææ* in *Psalterio* contentæ tam Propriæ quàm Appellativæ (nullâ exceptâ) ad Regulas Artis revocantur; earúmque significationes genuinæ explicantur: Elegantiæ linguæ propriæ evolvuntur.

INSUPER

Harmonia *Hebræi* textus cum Paraphrasi *Chaldæa*, & Versione *Græca* LXXII. Interpretum, in locis, sententiis discrepantibus, fideliter confertur.

Cui ad calcem addita est

Brevis institutio Linguæ *Hebrææ* & *Chaldææ*.

Studio & Vigiliis

VICTORINI BYTHNERI Poloni,

Linguæ *Hebrææ* Professoris.

Opus novum: nec antè in tali forma tentatum: in quo quid præstatum, Præfatio ad lectorem indicabit.

ESA. 24. 15.

בָּאֻרִים כַּבְּדוּ יְהוָֹה

In ipsis ignibus celebrate Jehovam.

LONDINI,

Typis *Jacobi Flesher*: Prostat apud *Cornelium Bee* in vico vulgò vocato Little-Britain, M DC LIII.

Almæ Matri, Academiæ

OXONIENSI,

LINGUÆ
Hebrææ antiquissimæ cultrici *;

In eáque
Honoratissimo Dno CANCELLARIO,
Insignissimo Dno VICECANCELLARIO,

Cæterísque
Reverendis, & Clarissimis Dn. Doctoribus, & Professoribus: Collegiorum & Aularum Præsidibus, Rectoribus, Custodibus, Magistris & Præfectis: totíque coronæ studiosorum lectissimæ;

Tenuem hunc obscurúmque laborem,
perpetuæ tamen observantiæ MON.
LIB. MER. D.D.

VICTORINUS BYTHNER,
olim in Æde Christi, Linguæ
Hebr. Prælector.

* In Concilio Viennensi & Lugdunensi, (circa Ann. 1308) sancitum est, *ut in Academiis, Romanâ, Parisiensi, Oxoniensi, Bononiensi, & Salamanticâ, in singulis sint duo Professores linguæ Hebrææ, Arabicæ & Chaldææ.*

Lectori benevolo Salutem.



IN lucem usúmque communem prodit nunc Analysis Critico-Practica libri Psalmorum, *quam emitto, vel potiùs præmitto aliis, quæ in cæteros libros Vet. Test. Deo adnuente, daturi sumus. I, mi liber, ad incerta itinerum exploranda, perscrutare, quinam amici & qui hostes, qui laquei & quæ insidiæ; ut vel tutò posthæc in Famæ campum prodeamus, vel in fidis silentii castris quiescamus: at nunc utcunque res cadet,* ἐῤῥίφθω κύβος. (jacta esto alea.) *Et ne te lateat, Lector, propositi nostri ratio, hæc tene.*

Primò, quòd omnes voces Psalterii, secundùm ἀκρίβειαν *Grammatices enucleavimus, etiam minutissimas; ídque eo consilio, ut non solùm eos, qui vocalis Magistri operâ utuntur, alacriores in hoc studio reddamus, verùm etiam qui mutos adire coguntur, brevi temporis intercapedine,* עִם אֳנִיּוֹת אֵבֶה navibus desiderii (*Job 9.26.*) אֶל מְחוֹז חֶפְצָם ad portum oblectationis ipsorum, (*Ps. 107.30.*) *provehamus. Ideóque characteribus Hebræis, illicò subjunximus lectionem literis Latinis expressam, communi pronunciatione Grammaticorum retentâ, solâ literâ* ע *exceptâ, de qua cum inter eos lis sit, hîc nobis partes Palæmonis assumere non libuit, sed hoc libitui tuo, Lector, reliquimus: vocalem verò* (ֻ) *quæ per* u *acuminato ore effertur, ad differentiam* ו ou *longi, per* ù *notavimus: denique* (ְ) *mobile, cum inchoare debeat, non verò per se constituere syllabam, alteri consonanti semper conjunximus, v.g.* בְּתוֹרָתוֹ Betho-ra-thó, *non verò* Be-tho-ra-tho.

Secundò, ipsos fontes Hebræos, per rivulos diduximus, i.e. expositionem ipsarum vocum, ex probatissimis Grammaticis & Lexicographis, nec non affinium linguarum, Chaldææ, Syræ, nonnunquam & Arabicæ, collatione, addita insuper Græcâ LXXII, *in locis discrepantibus, in-*

terpretatione: ita ut vel hinc pateat studii hujus linguæ necessitas summa. Etsi enim extant interpretationes necessariæ populo, & profectò non contemnendæ, (inquit Phil. Melancthon) tamen Deus semper vult testes illarum interpretationum esse. Nec te offendat Lector, in Latina versione dictionum quasi inconcinna quædam combinatio: nam Hebræismi hic rationem habere voluimus, non verò Latinitatis.

Tertiò, Indicem omnium & singularum vocum Psalterii construximus, idque non sine labore & tædio nostro magno; at cum tuo (Lector) fructu: cùm enim videas, aliquas voces in versibus, vel integros versus in Psalmis, aut etiam totos Psalmos omissos, sit tibi Index, illa omnia jam in prioribus Numeris fuisse tractata, unde eorum interpretationem petes.

Quartò, ipsi Indici Clavem Psalterii subjecimus, h. e. 564 versiculos ex Psalmis decerptos, in quibus omnes & singulas voces Psalmorum, uno quasi ictu oculi intueri potes: quos si probè memoriæ mandaveris, crede mihi magno tibi adjumento ad intelligenda integra Biblia erunt; & verè verum experieris illud: ثَامْلَةٌ بِنْ امْلَةٌ كُول لُولُور اكْلَةٌ gutta cum gutta, lacum facit. *Nam omnes voces Radicales, tam Hebrææ quàm Chaldææ, in Bibliis juxta ordinem Buxtorfii, sunt 2107, ex quibus, subtractis Chaldæis 360, integer numerus purè Hebraicarum manet, 1867, at ex eis, in hisce versiculis reperies 1184, (non ut Tossanus, qui aliquas omisit, 1171.)*

Denique, ad calcem libri, Institutionem linguæ Hebrææ & Chaldææ, addidimus, utramque succinctam, at ad has linguas sufficientem. Et quidem Grammaticæ Hebrææ præmissum est Sceleton, quo Lectorem, probè intellecto schemate Conjugationum pag. 15. proposito, uti potiùs, quàm ipsâ Grammaticâ (compendii ratione habitâ) vellem; cætera usui, qui optimus est magister, committenda.

Et hæc sunt, quæ te paucis scire volui Lector, ut his faveas, &

peregri-

peregrinum hoc idioma considerares, non ut Æneas visis Vulcanianis armis, Miratur, rerúmque ignarus imagine gaudet, (*lib.*8. *Æneid. in fine*) *sed ita ut legendo artifex efficiaris.*

Vale.

ERRATA.

NOnnulli errores inter excudendum sese insinuârunt, quos nec typographi solertia, nec correctoris industria, impedire potuerunt: eos sic corriges.

Pag.1. col.1.lin.33. pro Reg. *96*. lege *76*. Pag.2.col.2. lin.7. pro R. 114. lege 115. Pag.3.col.1.lin.*6*. excidit 1 Pag.141.col.1.lin.14.lege [illegible]. Pag.155. col. 2. lin. 30. deest 112. Pag.16*2*. & 1*6*3. pro Num. 1129——1145. lege 1139—— 1155. In Indice pag. 1. col. 1. lin. 5. pro 937. transpone 973. Pag.38. col.1. lin.40. pro 535. lege 533.

Liber

John

ספר תהלים

Liber *Psalmorum*, Act.1.20. Hebræis inscribitur סֵפֶר תְּהִלִּים *liber hymnorum sive laudum*, eò quòd potissimùm in eis divinæ laudes celebrentur, & gratiæ pro acceptis beneficiis, Deo agantur. Qui titulus sumptus videtur, ex inscriptione Psalmi 145. תְּהִלָּה לְדָוִד *Laus Davidis*, qui totus Psalmus, nil nisi laudes Dei recenset. Græcis, etsi impropriè, dicitur *Psalterium*, quæ appellatio etiam apud Latinos invaluit. Propriè autem Psalterium est instrumentum musicum decachordum, superius ventrem habens concavum, formâ referens Græcorum Δ majusculum: & Hebræis נֵבֶל vocatur, ad cujus sonum Psalmi Davidici in templo decantari solebant. Partiuntur autem Hebræi Psalterium in quinque libros: quorum tres priores finiunt in אָמֵן וְאָמֵן *Amen & Amen*, Psal. 41. vers. ult. Psal. 72. vers. penult. Psal. 88. vers. ult. Quartus in אָמֵן הַלְלוּ־יָהּ *Amen Halelujah*, Psal. 106. vers. ult. Quintus in solo הַלְלוּיָהּ *Halelujah*, Psal. 150. vers. ult.

7 n

PSAL.

PSALMUS I. א

1 אַשְׁרֵי Ash-ré] *Beatitudines*, vel adjectivè *Beatus*, ut LXX μακάριος, Targum טוּבֵיהּ *beatitudo ejus*. Est nomen plurale masculin. absque singulari, idque in Regimine, Regul. 34. Legitur 26. vicibus in Psalmis, sed semel tantùm cum Affixo, אַשְׁרֶיךָ *Beatus tu*, scil. eris, Psal. 128. 2. Potest etiam אַשְׁרֵי exponi adverbialiter, *Benè, Beatè, Fœliciter*, ô quàm prosperè cum eo agetur. Eleganter occurrit cum ellipsi sequentis Nominis, אַשְׁרֵי תִּבְחַר *Beatus* (ille vir quem) *elegeris*, Ps. 65.5. Radix est אָשַׁר *Beatè incessit, Recto pede ambulavit*, sicque congruit cum יָשַׁר *Rectus fuit*, commutatis literis א & (י) R.2.

2 הָאִישׁ Ha-ish] *illius viri*. אִישׁ *Vir*, generaliter *Homo*, ut 1 Chr. 16.21. *Non permisit* לְאִישׁ *Viro*, quod Psal. 105. 14. redditur, *Non sivit* אָדָם *Homini nocere illis*. Item *Vir*, i.e. quilibet, ut Ps. 12.3. *Loquuntur vanitatem* אִישׁ *Vir*, i.e. quilibet. Item *Vir*, i.e. virili animo præditus, Magnas, ut Psal. 49. 3. *Filii hominis & filii* אִישׁ *Magnatis*, Nobiles. Dicitur etiam de aliis rebus, ut Ps. 80.18. *Sit manus tua super* אִישׁ *Virum dextræ tuæ*, i.e. vitem quam plantasti. Legitur in Psalmis cum sex Præfixis, מֵאִישׁ *à Viro*. (ubi מ cum (··) ob indageshabilem, R.74.) הָאִישׁ *Ille vir*, (cum ה Emphat. R.76.) וְאִישׁ *Et vir*, לְאִישׁ *Ad virum*, vel *Viro*, בְּאִישׁ *In virum*. כְּאִישׁ *Sicut Vir*. In plurali אִישִׁים *Viri*, extat semel Psal. 141. 4. pro quo usitatius est אֲנָשִׁים *Viri, Homines*.

3 אֲשֶׁר Ashér] *qui*, Pronomen Relativ. indeclinabile, *qui, quæ, quod*: aliquando Conjunctio, *quoniam, quòd, ut*. Etymon hujus vocis invenire, haud facile est. Habet Synonyma, הַ R. 76. & שֶׁ R. 75. ה Relativum semper in casu recto ponitur, secus quàm אֲשֶׁר & שֶׁ Legitur cum duobus Præfixis, וַאֲשֶׁר *et quòd*, vel *et qui*, כַּאֲשֶׁר *secundùm quod*.

4 לֹא Lo] *non*. Cum Verbis, est prohibendi & negandi adverbium: cum Substantivis, *Sine, Absque*, ut Psal.17.1. בְּלֹא *In non labiis*, i.e. absque. In tota S.Scriptura, occurrit tantùm 35. vicibus cum ו in medio, h.m. לוֹא. Legitur in Psalmis cum 4. Præfixis, שֶׁלֹּא *quòd non*, הֲלֹא *an non?* cum הֲ Interrogativo, R.77. & הֲלוֹא Ps.44.22. וְלֹא *et non*, בְּלֹא *in non*.

5 הָלַךְ Ha-lách] *ambulavit. Ivit, incessit*; metaphoricè usurpatur de vita, moribus & actionibus. In Psalmis in Præterito Kal flectitur sic: הָלַךְ *ambulavit*, הָלַכְתִּי *ambulavi*, הָלְכוּ *exiverunt*: & in pausa converso (:) in (ָ) R. 132, הָלָכוּ *ambulârunt*, Psal. 119. 3.

6 בַּעֲצַת Ba-yatsath] *in consilio*. A יָעַץ *consuluit*, Nom. fœmin. abjecto (י) R. 161.n.1. עֵצָה *consilium*, tam id quod consulitur, quàm quod efficitur consilio. In Regimine converso ה in ת R.34. & (··) in (:) R.116. sub gutturali in (ֲ) R.12. fit עֲצַת *consilium*. In Psalmis legitur cum duobus Præfixis, וְ *Et*, בְּ *In*, quæ habent sub se (:) obsequens (ֲ) R.13. In plurali facit עֵצוֹת *consilia*.

7 רְשָׁעִים Resha-yim] *improborum*. A רָשַׁע *condemnare, injustum comprobare*, est verbum forense, cui opponitur צָדַק *justificare*. Hinc, *Inquietum esse*, quòd injustus corpore, vel saltem conscientiâ quiescere non potest. Unde Nomen radicale רָשָׁע LXX ἀσεβής, *improbus, inquietus*,

inquietus, turbulentus, ut mare propulsum. Esa. 57. 20. Cum Præfixis, מֵרָשָׁע *ab improbo*, הָרָשָׁע *ille improbus*, וְרָשָׁע *& improbus*, לָרָשָׁע *isti improbo*, (excluso ה Emphat. R. 81.) וְלָרָשָׁע *et isti improbo*. In plurali, mutato (ָ) in (ְ) R. 114. facit רְשָׁעִים *impii*. Cum Præfixis, מֵרְשָׁעִים *ab improbis*, הָרְשָׁעִים *isti improbi*, וּרְשָׁעִים *et impii*, וְלָרְשָׁעִים *et ad istos impios*. In Regimine, converso ים in ֵי R. 34. & (ָ) in (ְ) R. 114. ex priori (ְ) fit (ִ) R. 6. facítque רִשְׁעֵי *impii*, Ps. 75. 9.

8 וּבְדֶרֶךְ U-bhedhé-rech] *et in via*. A דָּרַךְ *calcavit*, fit דֶּרֶךְ *Via*, It. *Mos, Consuetudo, Studium*, &c. quæ sunt quasi viæ hominum per quas incedunt versantúrque. Est nomen commun. gener. R. 26. In pausa, mutato priori (ֶ) in (ָ) R. 131. fit דָּרֶךְ. Cum Præfixis, מִדֶּרֶךְ *à via, propter viam*, וְדֶרֶךְ *et via*, בְּדֶרֶךְ *in via*, בַּדֶּרֶךְ *in hac via*, excluso ה Emphat. R. 81. וּבְדֶרֶךְ *et in via*, ubi ו ante Labialem cum ּ R. 78.

9 חַטָּאִים Hhat-ta-ím] **peccatorum*. A חָטָא *peccare, à scopo aberrare*, nomen plur. masc. absque singulari, ex conjug. Pihel deductum, ideóque significationem intendit, ac habitum denotat: חַטָּאִים *habituales peccatores*, qui in quovis opere faciendo delinquunt, sed maximè qui in Religionem divinam peccant. Legitur cum uno saltem Præfixo, וְחַטָּאִים *et peccatores*.

10 עָמָד Ya-mád] *stetit*. Præter. kal, quod in Psalmis flectitur sic: עָמַד *stetit*, vel ab opere *desistit*; & in pausa עָמָד converso (ַ) in (ָ) R. 131. עָמְדָה *stetit illa*, עָמְדוּ *steterunt*, & in pausa עָמָדוּ converso (ְ) in (ָ) R. 132.

11 וּבְמוֹשַׁב U-bhemo-shabh] *et in sede*. A יָשַׁב *sedit*. Nom. masc. Heeman. mutato (י) in ו R. 161. n. 1. מוֹשָׁב *sedes*, quicquid ea sit, ut puta domus, urbs, cathedra, locus ubi quis sedet, manet & habitat: ut עִיר מוֹשָׁב *civitas habitationis*, i.e. habitabilis, Ps. 107. 4. Cum Præfixis, לְמוֹשָׁב *in habitationem*, וּבְמוֹשַׁב *et in consessu*, Targ. וּבְסִיעַת *et in societate*, (ubi in Regimine, (ָ) ultimum transit in (ַ) R. 115.)

12 לֵצִים Le-tsím] *derisorum*. A לוּץ *deridere, illudere*, (sumitur semper in malum) fit לֵץ *derisor, illusor, sophista*, q. sermonis aptator & concinnator ad illudendum & decipiendum. In plurali לֵצִים quod LXX vertunt λοιμῶν, *pestium, pestilentium hominum*.

13 יָשָׁב: Ja-shábh] *sedit*, modò breviori, modò diuturniori tempore, *habitavit*. Præter. kal, quod flectitur sic: יָשַׁב *sedit*, & in pausa יָשָׁב R. 131. יָשַׁבְתָּ *sedisti*, יָשַׁבְתִּי *sedi*, יָשְׁבוּ *sederunt, habitârunt*, וְיָשְׁבוּ *et habitabunt*, Ps. 69. 36. cum ו Conversivo Præteriti, R. 79. יָשַׁבְנוּ *sedimus*.

Vers. 2.

14 כִּי אִם Ki-ím] *Sed*, vel *Quòd si*. כִּי *quia, quoniam*, Ps. 1. 6. *Cùm, quando*, Ps. 2. 12. *Quamvis*, Ps. 25. 11. *Etsi*, Ps. 41. 5. Cum Præfixo, וְכִי *et cùm*, Ps. 120. 7. אִם est conditionale, *Si*, Ps. 7. 4. At hæ duæ dictiones כִּי ׀ אִם aut sunt disjunctivæ, *Quòd si, nam si*; vel sumuntur adversativè, *sed*. Est verò hîc inter has duas voculas lineola perpendicularis (׀) dicta *Pesik*, (pausula) servítque Musicæ.

15 בְּתוֹרַת Betho-ráth] *in lege*. A יָרָה *jecit, projecit*, in Hiph. הוֹרָה *docuit, instituit*: Nom. fœm. Heeman. תּוֹרָה *doctrina*, in qua instituitur aliquis, q. verborū jactationem diceres: hinc sumitur pro *Lege*, eo quòd recta doceat. In Regimine converso ָה in ַת R. 34. fit תּוֹרַת *lex*, cum Præfixo בְּתוֹרַת *in lege*.

יְהוָה

16 יְהוָה Jeho-vá] DOMINI. Nomen Heemanthic. formatum per (י) R.23. (quâ literâ formari solent nomina propria apud Hebræos, ut in Isaac, Jacob, &c.) ab הָוָה vel potiùs הָיָה *fuit*;(sunt enim istæ literæ & (ו) ejus naturæ, ut facilè una in alteram commutetur, R.2.) Est nomen Dei sanctum ab essendo deductum, idem quod אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה (E-hejé asher e-hejé) *Ero qui ero*, Ex.3.14. (ubi Fututum juxta hujus linguæ consuetudinem,rem perpetuam significat: continet enim rationes Præteriti & Præsentis.) LXX. ἐγώ εἰμι ὁ ὢν, *Ego sum ille qui est*: ubi participium ὢν Latinè reddi potest *Ens*, reverà existens, & ab idolis differens, quæ *non sunt*, sed finguntur. Vel JEHOVA potest dici *Essentiator*, quòd essentia & existentia æterna ei soli excellentissimâ quadam ratione, (ut est pelagus omnium perfectionum) sit propria: & propter quem omnia quæ sunt, sunt & existunt. Ab hoc etiam sacro nomine JEHOVA, Gentilitatem nomen *Jovis* elicuisse multi credunt: ac perinde ut Hebræis JEHOVA dicitur ab essentia, ita etiam Græcis Jupiter Ζεὺς à vita. Cæterùm hæc vox יְהוָה præcedente aut sequente nomine אֲדֹנָי punctatur יְהוִה ad formam אֱלֹהִים quomodo quater legitur in Psalmis, Ps.71.5. 109.21. 140. 8. 141. 8.

17 חֶפְצוֹ Hheph-tsó] *oblectatio ejus*. A חָפֵץ *voluit*, fit nomen radicale quinque punctorum, חֵפֶץ *voluntas*, *complacentia*, &c. significat animi propensionem in aliquid. Legitur cum tribus Affixis, ob quæ (..) penult. transit in (:) R. 116. & (∵) ult. in (:) R. 122. ac ex priori (:) fit (∵) R.6. emanátque חֶפְצִי *oblectatio mea*, חֶפְצוֹ LXX. τὸ θέλημα αὐτοῦ, *voluntas ejus*. חֶפְצָם *oblectatio eorum*.

18 וּבְתוֹרָתוֹ U-bhetho-ra-thó] & *in lege ejus*. תּוֹרָה *lex* (supra Num. 15.) cum Affixis mutat ה in ת; R. 104. fitque תּוֹרָתִי *lex mea*, תּוֹרָתְךָ *lex tua*. Et in pausa, mutato (:) in (∵) R.132. תּוֹרָתֶךָ Cum Præfixis; Uno, מִתּוֹרָתְךָ *de lege tua*, & in pausa, מִתּוֹרָתֶךָ (ut ante) וְתוֹרָתְךָ & *lex tua*, כְּתוֹרָתְךָ *secundùm legem tuam*. Duobus, וּבְתוֹרָתוֹ & *in lege ejus*, וּמִתּוֹרָתְךָ & *de lege tua*. In plurali facit תּוֹרוֹת unde cum Aff. & Præf. וְתוֹרֹתָיו & *leges ejus*, Ps. 104. 45.

19 יֶהְגֶּה Jeh-gé] *meditabitur*. A הָגָה quod primariò significat *Auferre, Removere*; pòst translatum ad locutionem internam, notat illum spiritus impetum quem intra nos loquentes q. removemus, emittimúsque, quod Latinis dicitur *Mussitare*, vulgò *Meditari*. Et quoniam locutionem expressam propriè non significat, ideò etiam tribuitur Columbis & Leonibus, ac exprimitur per *Gemere*, *Rugire*. Fut. Kal. quod flectitur sic: אֶהְגֶּה *meditabor* (cum dagesh leni, R. 17. quiescente ה in (∵) R. 65.) יֶהְגֶּה *meditabitur*, masc. pro יְהְגֶּה R.14. & sic in fœmin. תֶּהְגֶּה *meditabitur*, scil lingua, Psal. 35. 28. In plur. יֶהְגּוּ *meditabuntur*, Targ. מְרַנְּנִין *clamant*, Psal.2. 1 It. *mussitabunt*, Ps. 115.7. (pro יֶהְגֶּהוּ excluso ה R.66.)

20 יוֹמָם Jo-mám] *interdiu*. יוֹם *dies* tam naturalis, quàm artificialis: & cum ם Heemanth. יוֹמָם *interdiu*, R. 23. q. מִיּוֹם *de die*, i. e. semper, omni tempore quo otiosus est à negotiis.

21 וָלַיְלָה Va-lái-la] *et noctu*. לַיִל *nox*, quâ ululant bestiæ, ut mutuetur significationem à יָלַל *ululavit*. Est heteroclition, in sing. masculinum, in plur. fœmi-

fœmininum. Cum הָ paragogico, (quod ornatui tantùm servit) fit לַיְלָה mutato (ִ) sub (ְ) in (ַ) R.124. servato accentu in penultima, R. 126. Et in pausa לָיְלָה converso (ַ) in (ָ) R. 131. Cum Præfixis, וָלַיְלָה לְלָיְלָה *& nox in noctem*, Ps. 119.3. הַלַּיְלָה *ipsâ nocte*, Psal.78.14. וּבַלַּיְלָה *& in ipsâ nocte*. (excluso ה Emphat. R.81.) In pausa, *Et custodia.* בַּלָּיְלָה *in ipsa nocte*, Psal. 90 4 (in tres vigilias dividebatur nox) יוֹמָם וָלָיְלָה *interdiu & nocte*, Psal 55.11. ubi ו ante accentum distinguentem, (Rebhia) gestat (ָ) R.78. Et in majori pausa, (qualis est Sylluk & Athnach) scribitur וָלָיְלָה In Plurali, factâ vocalium crasi, fit לֵילוֹת *noctes*, R.124. Cum præfixo, בַּלֵּילוֹת *in ipsis noctibus*, (excluso ה Emphat.) Psal.92. 3.

Vers. 3.

22 וְהָיָה Veha-já] *Et erit.* Est tertia persona masc. Præt. Kal cum ו conversivo Præterit. in Futurum. R. 79. Flectiturq; sic: הָיָה *fuit ille* (ubi ה quiescit in (ָ) R. 65.) שֶׁהָיָה *qui fuit*, Psal.124.1. (cum שֶׁ Relativo, R.75.) וְהָיָה *et erit*, (cum accentu Regio *Rebhia*, R 130.) הָיְתָה *fuit illa*, (mutato ה in ת, R.65.) הָיִיתָ *fuisti*, (converso ה in (י) quiescens R. 66.) הָיִיתִי *fui*, הָיִינוּ *fuimus*. In tertia autem plurali, ה ante ו abjicitur, R.66. fitque הָיוּ (pro הָיְהוּ) *fuerunt*: quod additum Participiis, Præterit. Imperfectum denotat, ac perseverantiam importat: ut עֹמְדוֹת הָיוּ *stantes erant* pedes nostri, i. e. stabant, Psal. 122.2. Et sic in N.T. *Erat docens*, Mat.7.29. *Erat baptizans*, Marc. 1. 4.

23 כְּעֵץ Ke-ýéts] *sicut arbor.* עֵץ *lignum, arbor.* Dicitur de ligno tam exciso, quàm plantato, exceptâ herbâ teneriori. Cum כ similitudinis, R.80. (cui inuritur Dagesh lene, post Quiescentem accentu Regio notatam, R.17.) כְּעֵץ *sicut lignum*, Targ. כְּאִילָן *sicut arbor*. In plurali facit עֵצִים *ligna*: & in regimine converso ים in י. R.34. & (ֵ) in Sheva compositum R. 116. fit, עֲצֵי יַעַר *ligna silvæ*, i. e. arbores steriles & infructuosæ, Ps.96.12. quæ Rabb. עֲצֵי סְרָק *arbores vacuæ* dicuntur. עֲצֵי יְהוָה *ligna Domini*, Ps.104.16. Targ. אִילָנַיָּא דִי בְרָא יְיָ *arbores quas creavit Dominus*, i.e. quæ proveniunt absque cultura humana.

24 שָׁתוּל Sha-thúl] *plantata.* A שָׁתַל *plantavit*; dicitur de arborum plantatione quæ radicem habent, quomodo differt à נָטַע quod est latius. Pahul kal, שָׁתוּל *plantatus*, (quod passionem adhuc durantem notat.) In plur. שְׁתוּלִים *plantati*, Psal.92.14.

25 עַל־ Ýal] *Juxta.* A עָלָה *ascendit*, præpositio עַל quæ pro natura orationis exponitur *Super, Supra, Juxta, Contra, Apud, Ad, Versùs, In, Propter.* Aliquando assumit (י) ad formam Nomin. plur. in regim. R. 34. עָלַי *super*, Psal. 32.5. Cum Præfixis, וְעַל & וְעָלַי *& super*, כְּעַל *sicut super*, Ps. 119.14.

26 פַּלְגֵי Pal-ghe] *rivos.* A פָּלַג *divisit*, Nom. sex punctorum. פֶּלֶג *divisio, rivus, fluvius*, quòd à fonte dividatur, vel quòd terram dividat: quâ de causâ, Mare Græcis Latinísque voce Hebræa *Pelagus* dicitur. In plurali, mutato priori (ֶ) in (:) & posteriori in (ָ) R. 122. fit פְּלָגִים *divisiones*, It. *rivi*. Cum Affixo, פְּלָגָיו *rivi ejus*. In regimine, converso (ָ) in (:) R.114. ex priori (:) fit (ַ) R.6. emergítque פַּלְגֵי LXX. *διεξόδους decursus.* Ubi *nota*, quod Dagesh Lene hîc in litera

ג post

נ post (:) quiescens omittatur, quoniam hoc semper à literis *Begadk-kephath* abest, cùm (:) quiescens ortum est ex vocali longa.

27 מַיִם Má-jim] *aquarum.* מַיִם *aqua,* & *aquæ,* caret singulari. Forma autem Dualis notat *Aquas* superiores in cœlo, & inferiores in terra, quas firmamentum seu aër interjectus distinguit. In pausa scribitur מָיִם R. 131. Cum præfixis, *Supra montes stabunt* הַמָּיִם *istæ aquæ,* Psal. 104.6. i. e. aquæ pars supra aërem evecta. *Vox Domini super* הַמָּיִם *istas aquas,* Psal. 29.3. *i.e.* nubes. וְהַמַּיִם *Et istæ aquæ, quæ sunt super cœlo,* Psal. 148. 4. Targ. quæ suspensæ sunt supra cœlum. כַּמַּיִם *sicut istæ aquæ effusus sum,* Psal. 22. 15. notat copiam. בְּמַיִם *in aquis.* *Contignat* בַּמַּיִם *in his aquis cœnacula sua,* Psal. 104. 3. i. e. in nubibus. *Si transieris* בַּמַּיִם *per has aquas,* Ps. 144.7. i.e. pericula. וּבַמַּיִם *et in has aquas.* *Eripe me* מִמַּיִם *ex aquis multis,* Psal. 144.7. i.e. hostibus fortibus.

28 פִּרְיוֹ Pir-jó] *fructum suum.* A פָּרָה *fructificavit,* פְּרִי *fructus* (ab Hebræa voce *viz.*) terræ, arboris, ventri, mutato ה in (ִ) R.161. n. 3. פְּרִי הַבֶּטֶן *fructus ventris,* Ps. 127. 3. Targ. וַלְדֵי דִמְעָא fœtus ventris. Metaphoricè notat *Præmium*; ut, *Certè* פְּרִי *fructus est justo,* Ps. 58.12. Targ. אַגַר טָב *merces bona.* Est masculinum sine plurali. Cum Præfixis, מִפְּרִי *de fructu operum tuorum satiabitur terra,* Psal. 104. 13. i.e. de pluvia descendente ex nubibus tuis. Cum Affixis mutato (·) in (:) R. 123. ex priori (:) fit (·) R.6. facitque פִּרְיוֹ *fructus ejus,* פִּרְיָמוֹ *fructus eorum,* Ps.21.11. Targ. בְּנֵיהֶם *filii ipsorum.*

29 יִתֵּן Jit-tén] *dabit.* A נָתַן *dedit,* *posuit, tradidit,* Fut. Kal. converso נ in dagesh, R.69. & exit in (‥) R.108. flectitúrque sic: אֶתֵּן *dabo,* תִּתֵּן *dabis,* יִתֵּן *dabit,* תִּתֵּן *dabit* sc. terra, Ps.85. 13. יִתְּנוּ *dabunt.* Cum Maccaph correpto (‥) in (∴) R. 134. fit תִּתֶּן־ *dedisti,* יִתֶּן־ *dabit.* Cum ו copulativo, וְיִתֶּן־ *& dabit,* & cum ו conversivo Futuri, R. 79. וַתִּתֶּן־ *& dedisti,* וַיִּתֵּן *& posuit,* וַיִּתְּנוּ *& dederunt.* Cæterùm, hoc verbum נָתַן præcedente לֹא & sequente Infinito, notat, *Concessit, permisit, sivit, passus est*; ut, לֹא תִתֵּן *Non dabis sanctum tuum* לִרְאוֹת *ad videndum foveam,* Ps.16.10 i.e. non sines, patieris. Et, מִי יִתֵּן *quis dabit?* Ps.14.7. idem est quod *Vellem, Vtinam!*

30 בְּעִתּוֹ Beע it-tó] *in tempore suo.* A עָתַת *opportunè, tempestivè locutus est.* Nomen defectivum, עֵת *tempus* opportunum, sive idoneum, vel etiam malum. Cum Præfixis, בְּעֵת & לְעֵת *in tempore.* Cum Affixis, & plurali numero, assumit dagesh, ad compensandum defectum literæ absentis, & mutat (‥) in (·) R.125. fitque בְּעִתּוֹ *in tempore suo.* *Et sit* עִתָּם *tempus eorum in seculum,* Ps. 81.16. i.e. calamitas, pœna. Legitur in Bibliis cum duplici plurali, sed in Psalmis in terminatione fœminina tantùm: עִתּוֹת *tempora,* לְעִתּוֹת *in temporibus in angustia,* Ps.9.10. i.e. calamitatibus. Cum Affixo, *In manu tua,* עִתֹּתָי *tempora mea,* Ps.31. 16. i. e. mala mea, afflictiones meæ, LXX. κλῆροί μου, *sortes meæ,* forsitan legendum καιροί μου.

31 וְעָלֵהוּ Veע a-lé-hu] *et folium ejus.* A עָלָה *ascendit,* עָלֶה *folium,* ab ascensione, q. suprema pars arboris aut herbæ, quo proteguntur fructus. Cum Affixo, ה radicale tollitur, R. 103. fitque וְעָלֵהוּ וְעָלֵהוּ pro-

32 יִבּוֹל Jib-ból] *marceſcet.* A נָבַל *marcuit, emarcuit, aruit* propter æſtum aut frigus : dicitur propriè de foliis, floribus, fructibus decidentibus, poſtquam omnem humorem amiſerint. Eſt Futurum Kal, converſo נ in dageſh, R. 69. Legitur in Pſalmis in tertia perſona tantùm, יִבּוֹל *flacceſcet*, Targ. folia ejus non נָתְרִין *decident.* In plur. *Filii alienigenæ* יִבְּלוּ *emarceſcent*; Pſ. 18. 46. Targ. יְסוּפוּן *conſumentur.* LXX. ἐπαλαιώθησαν, *inveterati ſunt*, (legerunt ſine dageſh יִבְלוּ à בָּלָה *inveteratus fuit.*) Et cum ן paragogico, R. 102. n. 5. יִבּוֹלוּן *marceſcent*, Pſal. 37. 2. In utroque autem exemplo, eſt ו pro (:) ob pauſam, R. 132.

33 וְכֹל Vechól] *& omne.* A כָּלַל *conſummavit*, totum *abſolvit*, כֹּל *omne, totum, univerſum*; eſt maſculin. ſine plurali; ſed ſi jungatur plurali, *omnes, omnia, cuncta.* Cum Præfixis, מִכֹּל *ab omni.* הַכֹּל *Univerſum illud, Univerſitas*, וְכֹל *& omne*, לְכֹל *omni*, וּלְכֹל *& omnibus*, בְּכֹל *in omni.* Et excluſo ה Emphatico בַּכֹּל *in hoc univerſo*, לַכֹּל *huic univerſo.*

34 יַעֲשֶׂה Ja-עaſé] *faciet.* A עָשָׂה *fecit*, Fut. Kal. ferè ut ſuprà, Num. 19. ac flectitur ſic : אֶעֱשֶׂה *faciam bovem*, Pſal. 66. 15. i. e. offeram (perinde ut apud Virgil. *Cum faciam vitulam, &c.*) תַּעֲשֶׂה *facies*, יַעֲשֶׂה *faciet*, תַּעֲשֶׂה *faciet illa.* In plur. eliſo ה, יַעֲשׂוּ *facient*: Et cum ו converſivo, וַיַּעֲשׂוּ *& fecerunt*: In quibus omnibus hoc notandum, quòd prima radicalis ע aſſumat Sheva compoſitum, in prima perſ. (ֱ) in reliquis (ֲ) punctuátque præcedentem ſervilem ſimili brevi puncto. Reg. 12, & 13.

35 יַצְלִיחַ Jats-liahh] *proſperabitur*, i.e. quicquid arbor iſta produxerit, id feliciter creſcet, nam *non recedet* מֵעֲשׂוֹת פְּרִי *à faciendo fructum*, Jer. 17. 12. A צָלַח *felix, proſper fuit*, quicquid in animo erat effecit proſperè, Fut. Hiph. יַצְלִיחַ cum (ַ) furtivo, R. 10. Targ. *Et omne germen ejus quod germinat*, מְגַרְגַּר *graneſcit*, וּמַצְלַח *& proficit.*

Verſ. 4.

36 לֹא־כֵן Lo-chén] *Non ſic.* A כּוּן *firmum, rectum, bonum, aptum eſſe*, fit כֵּן *aptum, rectum, bonum*: ſed ſæpiùs tranſit in adverbium affirmantis, *ſic, ita, taliter, ſimiliter*, q. aptè, commodè, firmè, certè.

37 הָרְשָׁעִים Ha-reſha-עím] *illi improbi.* Vide ſuprà, Num. 7. ה Emphatic. ante ר geſtat (ָ) Vide Num. 2.

38 כַּמֹּץ Cam-móts] *ſicut hæc gluma.* מוֹץ nomen maſc. ſine plurali, rarum, nam octies tantùm legitur in tota S.S. ejus etymon ignoratur, Latinis eſt *gluma, palea*, LXX. χνοῦς, *pulvis.* Convenit cum מָצַץ *expreſſit*, q. excuſſionem vel expreſſionem tritici diceres. Legitur in Pſalmis bis cum Præfixo, כְּמוֹץ *ſicut palea*, Pſ. 35. 5. & כַּמּוֹץ *ſicut hæc palea*, (excluſo ה Emphat.)

39 אֲשֶׁר־תִּדְּפֶנּוּ Aſher-tid-dephén-nu] *quam diſpellet illam.* A נָדַף *propulit, impulit, diſpulit*, propriè dicitur de vento, qui rapta proſequitur. Fut. Kal, quod bis occurrit in Pſalmis, ídque bifariam. Regulariter תִּנְדֹּף *diſpelles*, Pſal. 68. 3. (ubi eleganter refertur ad Deum) Anomalῶs תִּדְּפֶנּוּ *propellet eam*, ubi נ radicale vertitur in dageſh, R. 69. & ו ob affixum נּוּ migrat in (:) R. 119. Notandus autem eſt hîc pleonaſmus Affixi, *quam diſpellet eam*; qui ferè ſemper apud Hebr. eſt in uſu, quando Pronomen אֲשֶׁר obliquo caſu effertur, R. 37. cui ſimilis

similis extat in N.T. οὗ τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἰάθητε, *Cujus vibice ejus sanati estis*, 1 Pet. 2. 24.

40 רוּחַ Ruáhh] *ventus*. LXX. *quam projiciet ventus* (addunt) *à facie terræ*. Et sic etiam Arabic. Psalter. A רָוַח *Respiravit*, Nom. commun. gen. R.26. n.2. רוּחַ *spiritus, flatus, ventus*. Dicitur de rebus quæ moventur & non videntur, ut de *Spiritu, Anima, Vento, Aere*, & de *Affectibus animæ*, Psal. 76. vers. ult. *Abbreviabit* רוּחַ *spiritum magnatum*, Targ. *Minuet* גַּסּוּת רוּחֵיהוֹן *crassitiem spirituum ipsorum*, i.e. fastum, audaciam, animi elationem. Legitur cum tribus Præfixis, מֵרוּחַ *à vento*, בְּרוּחַ *in vento*, וּבְרוּחַ *& in spiritu*. Cum Affixis autem (-) furtivum evanescit, R. 10. fitque רוּחִי *spiritus meus*, רוּחֲךָ *tuus*, רוּחוֹ *ejus*, רוּחָם *eorum*, בְּרוּחוֹ *in animo ejus*, Ps.32.2. מֵרוּחֶךָ *à spiritu tuo*, Psal. 139.7. cum (..) ob pausam. In plurali, רוּחוֹת notat *ventos*, Psal. 104. 4.

Vers. 5.

41 עַל־כֵּן ʿal-kén] *Idcirco*. Propriè, *juxta sic*, vel *ob ita*; idem quod לָכֵן *ideo, idcirco*.

42 יָקֻמוּ Ja-kú-mu] (non) *surgent*, i.e. non stabunt, causâ cadent. Targ. יִזְכּוּן (non) *justificabuntur*. LXX. οὐκ ἀναστήσονται *non resurgent*. A קוּם *surgere, stare, consistere*: Futur. Kal, ubi secunda radicalis ו quiescit in וּ R.60. & literæ præformantes accipiunt (ָ) R.58. sicque flectitur in Psalmis: אָקוּם *surgam*, תָּקוּם *surges*, יָקוּם *surget, stabit*, תָּקוּם *exurget*, יָקוּמוּ *surgent*, & cum (:) loco וּ R. 107. יָקֻמוּ Cum ן parogogico, mutato (ָ) in (:) R. 102. n. 5. fit יְקֻמוּן

insurrexerunt. Psalmo 35. 11.

43 בַּמִּשְׁפָּט Bam-mish-pát] *in illo judicio*. Targ. בְּיוֹם דִּינָא רַבָּא *in die judicii magni*. A שָׁפַט *judicavit*. Nomen Heemanthic. masculin. מִשְׁפָּט *judicium*, idque activè vel passivè. *Activè*, mos, boni mores, observantia legis, statutum, ratio, consuetudo, innocentia vitæ. *Passivè*, cum quis re ipsa absolvitur, vel damnatur, ac pœnas luit. Legitur cum Præfixis, וְ *Et*, בְּ *In*, לְ *Ad*, כְּ *Secundùm*. Et excluso הַ Emphatico, בַּמִּשְׁפָּט *in judicio*, לַמִּשְׁפָּט *ad judicium*. Cum Affixis, מִשְׁפָּטִי *judicium meum*, לְמִשְׁפָּטִי *ad judicium meum*, כְּמִשְׁפָּטֶךָ *secundùm statutum tuum*. In plurali, וּמִשְׁפָּטִים *& judicia*. Cum Affixis, abjecto ים R. 105. מִשְׁפָּטֶיךָ *judicia tua*, מִשְׁפָּטָיו *judicia ejus*, לְמִשְׁפָּטֶיךָ *ad statuta tua*, Psal. 119.43. pro לְמִשְׁפָּטֶיךָ ut est versu 90. מִמִּשְׁפָּטֶיךָ *à judiciis tuis*, וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ *& à* &c. In Regimine, mutato (ָ) in (:) R.114. fit מִשְׁפְּטֵי *judicia*, וּמִשְׁפְּטֵי *et judicia*.

44 וְחַטָּאִים Vehhatta-ím] *et peccatores*. ו est copula, cætera vide suprà Num. 9.

45 בַּעֲדַת Ba-ʿadháth] *in cœtu*. Formatur ut בַּעֲצַת suprà Num.6. A יָעַד certum conveniendi locum vel tempus *constituit*, Nom. fœmin. sine plurali, עֵדָה *conventus, congregatio* statis horis & locis aggregari solita, *Ecclesia, cœtus*. וְעֵדָה *& cœtus*. In Regimine vertens ה in ת, עֲדַת *cœtus*, וַעֲדַת *& cœtus*, בַּעֲדַת *in cœtu*, LXX. ἐν βουλῇ *in concilio*, Targ. בְּסִיעַת *in societate*. Cum Affixis, עֲדָתְךָ *cœtus tuus*, בַּעֲדָתָם *in cœtu eorum*.

46 צַדִּיקִים Tsad-di-kím] *justorum*. A צָדַק *justificavit*, Nom. masc. ex Pihel deductum, צַדִּיק *justus*, dicitur de eo, qui in omnibus absolutus est: ideò de

de sermone usurpatum, *fidelis, verax.* (Hinc vox *Sadducæi*, q. *justi*, putabant enim se justos esse.) Cum Præfixis, וְצַדִּיק *et justus*, לַצַּדִּיק *huic justo*, excluso ה Emphat. In plur. צַדִּיקִים *justi, veraces*, הַצַּדִּיקִים *isti iusti*, וְצַדִּיקִים *et iusti*.

Vers. 6.

47 יוֹדֵעַ Jo-dhéaע] *noscens est*, i.e. novit. A יָדַע *novit, cognovit*, mentis est: sed notitiam sequitur affectus, unde *favit, fovit, approbavit, curam egit*. Benoni Kal. יוֹדֵעַ *cognoscens, approbans*, cum (-) Furtivo, R. 10. Ejus Synonymum est מַכִּיר *agnoscens*; quæ sic differunt; nullus potest esse מַכִּיר nisi prius sit יוֹדֵעַ Legitur & sine ו, יֹדֵעַ Psal. 94. 11. In fœmin. facit יֹדַעַת *sciens*, Psal. 139. 14. pro יוֹדֶעֶת cum (-) vicario τοῦ (··) R. 110. In plur. יוֹדְעִים In Regimine, יוֹדְעֵי *scientes*, & sine ו, יֹדְעֵי Ps. 68. 16. וְיֹדְעוּ *et scientes*. Cum Affix. לְיֹדְעַי *cognoscentibus me*, לְיֹדְעֶיךָ *cognoscentibus te*.

48 תֹּאבֵד To-bhédh] *peribit*, Targ. תְּהוּבַד *auferetur*. Ab אָבַד *periit*, dicitur de re quam aliquis amittit, ipsa tamen integra manente, aut etiam de omnimoda perditione rei. Fut. Kal, ubi א quiescit in ו R. 53. flectitúrque sic in Psalmis: תֹּאבֵד *peribit*, וְתֹאבְדוּ *et peribitis*, יֹאבְדוּ *peribunt*, וַיֹּאבְדוּ *et peribunt*. In pausa autem converso (:) in (··) R. 132. facit יֹאבֵדוּ, וַיֹּאבֵדוּ

PSALMUS II. ב

49 לָמָּה Lám-ma] *Propter quid.* מָה est dictio indeclinabilis interrogativa de qualitate rei, *quid? quomodo, qualiter, quàm.* Sæpè admittit post se Maccaph, ac mutat (ָ) in (-), dagesh sequenti literæ impresso, ut מַה־לְּךָ *quid tibi*, &c. Ante indageshabiles verò servat (ָ) ut, מָה־אֱנוֹשׁ *quid homo*, מָה־רַבּוּ *quàm multi sunt*, &c. Quod idem ante יְהוָה fit, (quoniam per אֲדֹנָי legitur) Psal. 89. 47. עַד־מָה יְהוָה *Usquequo Jehova.* At ante gutturales עחה, Kametsatas, euphoniæ causâ mutat (ָ) in (ֶ) fitque מֶה־ ut מֶה־חָדֵל *quàm cessans*, &c. Et sine Maccaph, מֶה עָצְמוּ *quàm prævaluerunt*, Psal. 139. 7. Legitur in Psalmis cum 4 Præfixis, וּמָה & וּמַה־ *et quid*, כַּמָּה *quoties, quot*; בַּמָּה & בַּמֶּה *in quo, in quid*, (quæ excludunt ה Emphatic.) לָמָּה & לָמָה *propter quid, quare, quamobrem*, ubi ל ante vocem monosyllabam gestat (ָ) R. 80. Porrò notandum est, לָמָה sine dagesh esse acutum, & לָמָּה cum dagesh euphonico, penacutum. Est verò acutum ante gutturales אחע, ut, לָמָה אֱלֹהִים *quare Domine*, &c. Penacutum autem est ante literas alias, ut, לָמָּה רָגְשׁוּ *quare fremuerunt*, לָמָּה יְהוָה *quare Jehova*, &c.

50 (At vero מִי *Quis*, est interrogantis de persona, ut, מִי הָאִישׁ *quis ille vir.* Et sæpe negationem & impossibilitatem importat, מִי *quis eloquetur potentias Domini*, q. d. nemo, מִי כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ *quis sicut Jehova Deus noster*, Psalm. 113. 5. i. e. nemo. (ubi in initialibus vocibus hujus versus continetur nomen Archangeli MICHAEL.) Legitur in Psalmis cum duobus Præfixis, וּמִי *et quis*, מִמִּי *à quo.*)

51 רָגְשׁוּ Rá-gheshú] *tumultuatæ sunt.* A רָגַשׁ *strepuit, tumultuatus est*; dicitur propriè de coitione plurium, quæ sine strepitu non fit. Tertia pers. plur. Præt. Kal. רָגְשׁוּ Legitur verbum hoc in

in tota Scriptura hoc loco tantùm, & in Chaldæo apud Daniel. 6.7. semel in Conjugat. Aphel הַרְגִּשׁוּ *concurrerunt ad regem.*

52 גּוֹיִם Go-jím] *gentes*. Nom. masc. גּוֹי *gens*, cujus etymon ignoratur, nisi forte velis ad גְּוִיָּה *corpus* referre, quod Gens sit q. corpus unum ex multis viris collectum. Dicitur de gentibus quæ Deum ignorant, etsi etiam aliquando de ipsis Hebræis dictum reperiatur. Cum Præfixis, הַגּוֹי *illa gens*, מִגּוֹי *à gente*, i.e. ne sit gens, Psal. 83.5. (ubi מ negationem includit. R. 74.) In plurali גּוֹיִם *gentes*, syncopato altero (י) R.31. pro גּוֹיִים Cum Præfixis הַגּוֹיִם *illæ gentes*, בַּגּוֹיִם *inter has gentes*, excluso ה Emphat. Et cum (י) loco ו, בְּגוֹיִם Ps. 79. 10. Legitur semel cum Affixo, *In lætitia* גּוֹיֶךָ *gentis tuæ*, Ps. 106.5. contractè pro גּוֹיֶיךָ ubi de Israelitis usurpatur.

53 וּלְאֻמִּים U-leüm-mím] *et nationes*. Ab inusitato אָמַם fit אֵם *mater*, unde אֻם *natio*, populus ex una matre prognatus: includit tantam congregationem populi, quæ possit constituere regnum. Hinc dicunt Hebræi: אֵין לְאֹם אֶלָּא מַלְכוּת *Non est natio nisi regnum*. In flexione assumit dagesh, & corripit ו in ( ) R.125. fitque cum ה Emphat. הָאֻמִּים *illæ nationes*, & cum ל prosthetico, לְאֻמִּים *nationes*. Cum Præfixis, וּלְאֻמִּים *et nationes* (ubi ו assumit ו ante literam shevatam, R. 78.) בַּלְאֻמִּים *in nationibus*, (ubi ב cum (-) ob sequens (:) R.6.

54 רִיק Rik] *inane*. Nomen formæ mascul. sine plurali, *vacuum, vanum*; aliquando adverbiascit, *inaniter, frustra, incassum*, Ps. 73.13. רִיק *inaniter mundavi cor meum*. Hinc vox N.T. RAKA, Syrè ܪܩܐ certum aliquod & grave convitium significans, quod Christus alicui inferre vetat, Mat. 5.22. q. d. hominem vanum, vilem, scurram (unde & Græcis ῥάκος, lacera vestis, & panniculum vile) Talmudicis enim רֵיקָא est *homo nequam*, vilis, vanus.

Vers. 2.

55 יִתְיַצְּבוּ Jith-játs-tsebhú] *statuent se*. A יָצַב *statuit, constituit*, Futur. Hithpah. R. 47. quod in Psalm. flectitur in tertiâ personâ tantùm, יִתְיַצֵּב *sistet seipsum*. יִתְיַצְּבוּ *semetipsos constituent*.

56 מַלְכֵי Mal-ché] *reges*. A מָלַךְ *regnavit*, ex usu Chald. *consuluit, deliberavit*: מֶלֶךְ *rex, imperator*, qui vel ditioni, vel etiam urbi alicui præest. q.d. populi moderator. Cum Præfix. הַמֶּלֶךְ *ipse rex, ô rex*. וְהַמֶּלֶךְ *et ipse rex*, וּמֶלֶךְ *et rex* (ubi ו ante Labialem cum ו R. 78.) לְמֶלֶךְ *regi* vel *de rege*, לַמֶּלֶךְ *ipsi regi*, excluso ה Emphat. Cum Affix. (mutat utrumque (:) in (:) R. 122. et prius (:) in (-) R.6) מַלְכִּי *rex meus, mi*. מַלְכֵּנוּ *noster*, לְמַלְכֵּנוּ *regi nostro*, מַלְכּוֹ *rex ejus*, בְּמַלְכָּם *in rege ipsorum*. In quibus כ notatur cum dagesh leni, post (:) R. 7. In plurali (formatur ut פְּלָגִים supra N.26.) in statu simplici, מְלָכִים In Regim. מַלְכֵי *reges*, לְמַלְכֵי *inter reges*. Semel cum Affixo gravi, מַלְכֵיהֶם *reges eorum*, Psal. 105. 30. In quibus Dagesh lene omittitur post (:) ut suprà Num. 26.

57 אֶרֶץ 'E-rets] *terræ*. Nomen radicale commun. gener. *tellus, terra*, quàm habitabilis, tàm inhabitabilis: & significat partem infimam cujusque rei, sicut & Chald. אֲרַע (mutatione solitâ צ in ע factâ) Græcis ἔρα, *inferius, humile*.

humile, imum. In pausa scribitur, אָרֶץ R.131. & sic itidem cum ה Emphat. (etiam extra pausam) הָאָרֶץ *ipsa terra*, R.107. וְהָאָרֶץ *et ipsa terra.* In Regim. usurpatur אֶרֶץ Psal.107.35. וְאֶרֶץ צִיָּה *et terram siccitatis.*

58 וְרוֹזְנִים Vero-zenim] *et principes.* Targ. וְשִׁלְטוֹנַיָּא *et dominatores*, consiliarii. Plurale mascul. absque singulari, cujus etymon ignoratur, nisi fortè velis ן esse Heemanthic. à רָזָה *emaciavit*, nam princeps sine subditis macie atteritur. Legitur in S.S. sexies & semper post מֶלֶךְ ponitur, excepto Esa. 40.23.

59 נוֹסְדוּ No-sedhú] *consultârunt.* A יָסַד *fundavit*, fundamenta jecit aut posuit, Psal. 104. 5. In Præt. Niph. mutato (׳) in ו R.56. נוֹסַד *fundatus fuit, consultavit*, nam consilia rerum agendarum fundamenta sunt. In plur. נוֹסְדוּ *fundarunt se pariter*, i.e. fortes effecti sunt invicem. Targ. יִתְחַבְּרוּן *convenerunt*, LXX συνήχθησαν, fortè legerunt נוֹחֲדוּ à יָחַד *univit.*

60 יָחַד Já-hhadh] *simul.* A יָחַד *univit, adunavit*, fit יַחַד propriè nomen, sed Latinis non potest transferri nisi per adverbium *unà, simul, pariter.* In pausa scribitur יָחַד R.131.

61 עַל־ yal] *contra.* est hic hostile, *adversus, contra*, וְעַל *et contra*. Unde Targ. *Et certant cum Messia ejus.*

62 מְשִׁיחוֹ Meshi-hhó] *Messiam ejus.* A מָשַׁח *oleo unxit*, fit מָשִׁיחַ *Unctus.* Per antonomasiam sic dicitur in N. T. Salvator noster MESSIAS, Christus Dominus, (pro naturâ linguæ Græcæ mutato ש in *ss*, & ח in teminationem *ας*.) cujus Reges & Sacerdotes inuncti, typus fuere. In incremento finali, (-) furtivo abjecto, R.10. (ָ) corripitur in (:) R.114. facitque cum Affixis, מְשִׁיחֶךָ *unctus tuus*, מְשִׁיחוֹ *ejus*, לִמְשִׁיחִי *uncto meo*, לִמְשִׁיחוֹ *suo*, (in quibus, ל gestat (.) ob sequens (:) R.6.) In plurali מְשִׁיחִים *uncti*, sic vocantur omnes Deo sacri, & dignitate & pietate conspicui: unde cum affixo & præfixo, *Ne tangatis* בִּמְשִׁיחָי *in Christos meos*, Psal.105.15.

Vers. 3.

63 נְנַתְּקָה Nenat-teká] *Penitùs disrumpemus.* A נָתַק *disrupit, avulsit, abrupit*, Fut. Pihel (quæ conjugatio significationem intendit, R.45.) Legitur in Psalm. bis; in tertia pers. sing. יְנַתֵּק *penitùs disrumpet*, Psal. 107.14 In prim. plur. נְנַתְּקָה cum ה parogogico, (quod primæ person. Futuri utriusque numeri familiare est. R.102. n. 2.) mutato (..) in (:) R. 117. pro נְנַתֵּק.

64 אֶת־ Eth.] Dictio אֵת plerunque notat Accusativum, R.33. Cum Præfixo מ idem valet, quod simplex מ, ut מֵאֵת יְהוָה *à Jehova*, Ps.109.20. Cum Maccaph mutat (..) in (ֶ) R. 134. scribiturque אֶת־, וְאֶת *Et.*

65 מוֹסְרוֹתֵימוֹ Mo-sero-thé-mo] *vincula eorum.* Targ. שַׁלְשְׁלָוָתְהוֹן *catenas eorum.* A יָסַר *erudiendo castigavit.* Nom. Heemanth. מוֹסֵר *vinculum*, mutato (׳) in ו R. 161. n. 1. In plurali admittit utramque terminationem; unde in forma masc. cum Affixo & Præfixo, *Aperuisti* לְמוֹסֵרָי *vinculis meis*, Ps.116.16. (cum (..) loco (:) præter analogiam) i.e. dum me vincis, juxta illud: Servire Domino, Regnare est. In fœmin. וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם *et vincula ipsorum*, Psal. 107. 14. At מוֹסְרוֹתֵימוֹ est cum Affixo poëtico מוֹ, cujus frequens est usus in libris metricis.

וְנַשְׁלִיכָה

66 וַנַּשְׁלִיכָה Venash-lí-cha] *et projiciemus.* A שָׁלַךְ in Hiph. הִשְׁלִיךְ *jecit, projecit, abjecit*, tanquam puerum expositititium, cujus curam mater ampliùs non habet. Fut.Hiph. quod in Psal. flectitur sic: אַשְׁלִיךְ וַתַּשְׁלֵךְ *projiciam, et projecisti*, (cum ו conversivo Futuri, R. 79. & (..) loco ׳. R. 107. תַּשְׁלִיכֵנִי וַתַּשְׁלִיכֵנִי *projicies me, et projecisti me*, (cum ו convers.) נַשְׁלִיךְ *projiciemus*, & cum ה paragogico וְנַשְׁלִיכָה.

67 מִמֶּנּוּ Mim-mén-nu] *à nobis.* מִן præpositio, *A, ab, abs, de, è, ex, præ*, cum Præfixo. וּמִן *et ab.* Cum (י) paragogico, מִנִּי (dageshato נ) *Ab*, Psal. 44. 11. *Præ*, Ps. 88. 10. Cum Affix. מִנִּי *à me*, Ps.18.23. מִנֵּהוּ *ab unoquoque eorum*, Ps. 68.24. Usitatiùs verò cum Affixis abjicit נ, & iterat מ, ut מִמֶּנִּי *à me*, מִמְּךָ *à te*, & in pausa מִמֶּךָּ Ps.80.19. מִמֶּנָּה *ab illa*, מִמֶּנּוּ *à nobis*, & *ab illo*: nam נוּ est affix. plur. primæ personæ, & singul. tertiæ, pro נֵהוּ R.91.

68 עֲבֹתֵימוֹ ףabho-thé-mo] *densos funes eorum.* A עָבַת (in Pihel) *contorsit, condensavit, complicavit*: Nom. masc. עֲבוֹת *contortum, funis contortus*, ex tribus funiculis complicatus. In plur. cum Præfixo, בַּעֲבֹתִים *funibus*, Psal. 118. 27. Et cum Affixo עֲבֹתֵימוֹ LXX τὸν ζυγὸν αὐτῶν, *jugum eorum.*

Vers.4.

69 יוֹשֵׁב Jo-shébh] *Sedens.* A יָשַׁב (supra N.13.) Benoni Kal. יוֹשֵׁב & sine ו, יֹשֵׁב *sedens, habitans.* Cum Præfix. וְיוֹשֵׁב *et sedens*, הַיֹּשְׁבִי *qui sedens es*, Psal.123.1. (cum ה Relativo, R.76. & (י) paragog.R.107.) Plural. יוֹשְׁבִים in Regim. יוֹשְׁבֵי & sine ו, יֹשְׁבֵי *sedentes, habitantes*, וְיֹשְׁבֵי *et habitantes.* Cum Affixo יֹשְׁבֶיהָ *habitantes ejus*, Ps. 75. 4. i. e. habitatores, nominaliter, R.42.

70 בַּשָּׁמַיִם Bash-sha-má-jim] *in ipsis cœlis.* שָׁמַיִם *cœli*, non reperitur in singulari, sed Interpretes tàm *Cœlum*, quàm *Cœlos* vertunt. In pausa scribitur שָׁמָיִם mutato (-) in (ָ) R.131. Cum Præfixis הַשָּׁמַיִם *isti cœli*, וְשָׁמַיִם *et cœli.* Semel בְּהַשָּׁמַיִם *in ipsis cœlis*, Psal. 36.6. aliàs semper excluso ה Emphat.R.81. legitur בַּשָּׁמַיִם Est autem שָׁמַיִם nomen Duale, compositum ex שָׁם *ibi*, & מַיִם, *aquæ*, scil. sunt vel subsistunt. Vel à שָׁם *ibi, illuc*, quocunque enim te vertis, ibi cœlum intueris. Vel denique à שָׁם *ibi*, loco remotiori, cœlum enim à terra remotissimum. Dualis forma notat distantiam utrinque æqualem, vel duos mundi polos, circùm quos cœlum circumvolvitur: vel denique à מַיִם *aquæ*, quæ duplices. (supra N. 27.) Non solùm autem *Cœlum* significat *sedem Beatorum*, verùm etiam ipsum *aërem*, Ps. 8.9. *Volucris Cœli.* Ps.18.8. *Et fundamenta montium commota sunt*, pro quo 2 Sam.22.8. legitur, *Et fundamenmenta Cœli.*

71 יִשְׂחָק Jis-hhák] *ridebit.* A שָׂחַק *lusit, risit, derisit, risum fecit.* (de quovis risu dicitur, quin & de bello) *contempsit*, quicquid enim contemnitur, risui habetur. Fut. Kal, quòd in Psalm. flectitur in tertia pers. tantùm, יִשְׂחַק *ridebit*, in pausa יִשְׂחָק R.131. unde in Plur. יִשְׂחָקוּ *ridebunt*, Ps. 52.8.

72 אֲדֹנָי Adho-náj] DOMINUS. Targ. מֵימְרָא דַיָי *Verbum Domini subsannabit eos.* (quâ voce מֵימְרָא *verbum, sermo*, ab אָמַר, denotatur Messias, qui est æternum Dei verbum) Ab אָדַן

basis, fit אָדוֹן *Dominus*, quasi basis & columen familiæ aut domus. Et quemadmodum Latinis Dominus dicitur is qui domui præest: ita Hebræis Deus dicitur ADHONAI, quòd præsit toti universo, tanquam domui à se constructæ. Quod nomen competit ei, non ex tempore, sed ab æterno, si scil. ratio habeatur potestatis, non verò relationis. In Regimine & Plurali num. converso (ֹ) in (ֲ) R. 114. facit אֲדוֹן *dominus*. In plur. absoluto & constructo, *Confitemini* לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים *Domino Dominorum*, Psalm. 136. 3. Cæterùm אֲדֹנָי (cum (ָ) extra pausam) dicitur tantùm de *Creatore*, & ponitur pro absoluto singulari DOMINUS, (idque ut differat ab אֲדֹנִי *dominus meus*, & אֲדֹנַי *domini mei*.) Cum Præfixis וְלְבְ abjicit (ֲ) R.82. facítque וַאדֹנִי *et Domine mi*, Ps. 35. 23. לַאדֹנִי *Domino meo*, Ps.22. 31. בַּאדֹנָי *in Domino meo*, Ps.73. 28.

73 יִלְעַג Jil-ʿágh] *subsannabit*. A לָעַג *subsannavit, derisit, blæsitatem finxit*; nam quos cum sanna excipere volumus, ad eos ridendos blæsitatem fingere solemus: Fut. Kal, quod in Psalmis flectitur sic: תִּלְעַג *subsannabis*, יִלְעַג *subsannabit*, יִלְעֲגוּ *subsannabunt*. Construitur autem hoc verbum apud Hebræos cum ל nota Dativi, ideóque sequitur

74 לָמוֹ La-mó] *eis*, vel in *in eos*. מוֹ est Affix. Poëticum, & ל ante Affixa amat (ָ) R.101.

Vers. 5.

75 אָז 'Az] *Tunc, ex tempore.* de Præterito & Futuro usurpatur. Et cum (ִ) paragog. R. 102. n. 4. אֲזַי *tunc*, Psal.124.3. Legitur cum מ præfixo, מֵאָז *extunc, ab eo tempore, postquam*. Psal.76.8. *Quis stabit coram te* מֵאָז אַפֶּךָ *à tunc iræ tuæ*, Targ. *à tempore quo invalescit ira tua*. Absolutè positum notat retroacta secula, Ps.93.2. *Parata est sedes tua* מֵאָז *ex tunc*, Targ. מִן עָלְמָא *à seculo*, LXX *ἀπὸ τότε, ex inde.*

76 יְדַבֵּר Jedhab-bér] *loquetur*. A דִּבֵּר *locutus, elocutus est, dixit*. Fut. Pih. quod in Psalm. flectitur sic: אֲדַבֵּר *loquar*, (& cum ה parag. mutato (ֵ) in (:) R.117.) וַאֲדַבְּרָה *eloquar, et loquar*. In pausa iterum redit (ֵ) R.131. וַאֲדַבֵּרָה Ps. 40. 6. תְּדַבֵּר *loquêris*, יְדַבֵּר *loquetur*. Et cum (ֵ) loco (ֶ) in pausa יְדַבֶּר Psal. 41. 7. Et ob retractum accentum יְדַבֶּר פִּי *loquetur os meum*, Ps. 145.21. תְּדַבֵּר *loquetur* (fœm. lingua) תְּדַבְּרוּ *loquemini*. Et cum ן paragog. תְּדַבֵּרוּן Ps. 58. 2. (cum (ֵ) loco (:) ob Athnach, R. 132.) יְדַבְּרוּ *loquentur* cum *inimicis*, Ps.127.5. Targ. יִנְצוּן *litigabunt*, וִידַבְּרוּ *& loquentur*, Ps.73 8. (sublato (:) sub (ִ) ob præcedens (.) R.8.) וַיְדַבְּרוּ *et locuti sunt*, Ps. 78. 19. ubi litera schevata (י) ejicit dagesh, R. 20. quod ו conversiv. ei imprimere debuit, R.79. pro וַיְּדַבְּרוּ.

77 אֵלֵימוֹ E-lé-mo] *ad eos*. אֶל Præpositio, *Ad, apud, juxta*, ponitur aliquando pro עַל *super, propter*: (ideóque omnia verba quæ construuntur cum עַל, construuntur etiam cum אֶל) Scribitur cum (ֶ) ad differentiam nominis אֵל *Deus*: וְאֶל־מַכְאוֹב *& super*, vel *de dolore*, Ps. 69. 27. Assumit Affixa Nominum pluralium, R. 101. gestátque (ֵ) cum Affixis Levibus, ut, אֵלַי (& in pausa אֵלָי) *ad me*, אֵלֶיךָ *ad te*, אֵלָיו *ad ipsum*, אֵלֵימוֹ *ad eos*. At cum Affixis Gravibus mutat (ֵ) in (ֶ) ut, אֲלֵיכֶם *ad vos*, אֲלֵיהֶם *ad eos*.

78 בְּאַפּוֹ Bheap-pó] *in ira sua.* Targ. בְּתֻקְפֵּהּ *in fortitudine sui.* Ab אָנַף *naribus flare* ut solent irati; fit Nom. masc. per syncopen אַף *naris, nasus,* Ps. 115.6. Aliquando ponitur pro *toto vultu, facie,* Ps. 138.7. quòd faciei decor (utpote cujus pars eminentior) sit nasus. Sumitur etiam pro *furore, irâ,* Ps. 78.21. quòd nasus & vultus sit iræ index, vel quòd irati exsufflant naribus. Cum Præfixis, מֵאַף *ab ira,* וְאַף *& ira,* בְּאַף *in ira,* וּבְאַף *et in ira.* In Duali numero, & cum Affix. assumit dagesh, ad compensandum defectum literæ נ, facitque אַפַּיִם *nares,* Ps. 86.15. (cujus Synonymum est נְחִירַיִם) אַפְּךָ (& in pausa אַפֶּךָ) *ira tua.* אַפּוֹ *ejus,* אַפָּם *eorum.* Et in alia significatione; *Impius* כְּגֹבַהּ אַפּוֹ *secundum altitudinem faciei suæ non requiret,* Ps.10 4. Targ. בְּגַסּוּת רוּחֵהּ *in crassitie* sive *elatione spiritus sui.* (Superbia enim in facie elata apparet.) Cum Præfix. בְּאַפִּי *in ira mea,* בְּאַפְּךָ (in pausa בְּאַפֶּךָ) *in ira tua,* בְּאַפּוֹ *in ira ejus,* לְאַפּוֹ *pro ira sua,* Ps.78.50.

79 וּבַחֲרוֹנוֹ U-bha-hharo-nó] *et in furore suo.* A חָרָה *arsit, exarsit,* fit Nom. masc. formatum per syllabam Heemanthic. וֹן R.161.n.3. חָרוֹן *ardor, æstus iræ, furor,* & semel *adustum,* Ps. 58.10. כְּמוֹ חַי כְּמוֹ חָרוֹן *sicut vivum sic adustum,* vel, *sicut siccum sic aridum perdet.* In Regimine & cum Affixis mutato (ָ) in (ֲ) R. 114. facit חֲרוֹן Cum Præfix. *Reversus es* מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ *ab ardore iræ tuæ,* Ps.85.4. i.e. cohibuisti iram tuam (quod Bertram. ait esse Infinit. Kal, cum ן paragog. *ab æstuando,* i e. ne æstuaret ira tua.) וַחֲרוֹן *et æstus.* Cum Affixo וּבַחֲרוֹנוֹ *et in ardore suo.* Semel in plur. חֲרוֹנֶיךָ *æstus tui,* Ps.88.17.

80 יְבַהֲלֵמוֹ Jebha-halé-mo] *conturbabit eos.* A בָּהַל in Pihel *festinare, accelerare,* sæpiùs sumitur in malum, inde *temerè, inconsultò agere.* It. accelerare aliquem, i. e. eum *terrere, subitò turbare, perturbare, conturbare,* ita ut temerè agat. Fut. Pih. quod in Psalmis flectitur cum Affix. in secunda pers. תְּבַהֲלֵם *conturbabis eos,* In tertia, יְבַהֲלֵמוֹ *terrebit eos.* Absorbetur autem hîc signum conjugationis Pihel (dagesh) quoniam gutturalis ejus capax non est, R.19. ac punctum terminale (..) ob Affix. transit in (ֲ) R.117.

Vers.6.

81 וַאֲנִי Va-aní] *Et ego.* אֲנִי *Ego* Pronomen primæ pers. R.36. in pausa scribitur cum (ָ) R.132. אָנִי Ps.6.3. Cum Præfixo וַאֲנִי *et ego,* ubi ו habet (-) ante (ֲ) R. 13. Legitur & aliâ formâ אָנֹכִי *ego,* וְאָנֹכִי *et ego.*

82 נָסַכְתִּי Na-sach-ti] *inunxi.* Targ. רַבִּית וּמַנִּיתֵהּ *inauguravi & constitui eum.* LXX κατεστάθην βασιλεὺς, *constitutus sum rex.* A נָסַךְ *fudit, perfudit, libavit, inauguravit, regem constituit,* quòd id oleo fuso fieret. Legitur in Præt. Kal. h.l. tantùm.

83 צִיּוֹן Tsi-jón] *Sion.* A צִיָּה *siccitas,* fit צִיּוֹן nomen montis à siccitate loci, in cujus vertice arx eodem nomine constructa erat, quæ à Davide capta vocata fuit *Civitas Davidis,* aliàs *Mons Jehovæ, & Mons sanctitatis,* ad cujus latus aquilonale fuit Templum, Ps 48.3. Cum Præfixis, מִצִּיּוֹן *ex Sione,* וּמִצִּיּוֹן *et ex Sione,* בְּצִיּוֹן *in Sione,* וּלְצִיּוֹן *& de Sione,* Psalm. 87.5.

84 הַר Har] *montem.* Ab הָרַר *mons* fit contractum הַר.

85 קָדְשִׁי Kodh-shí] *sanctitatis meæ.* A קָדַשׁ *ab usu communi ad sacrum separavit.* fit קֹדֶשׁ *sanctitas, sanctimonia, munditia, res sancta, sanctum,* (ejus antitheton est חֹל *profanum.*) Cum Præfixis, מִקֹּדֶשׁ *ex sancto,* בַּקֹּדֶשׁ *in ipsa sanctitate,* (excluso ה Emphat.) Cum Affixis, ו penult. transit in (◌ָ) R. 118. & (◌ֶ) in (◌ְ) R.122. fitque קָדְשִׁי *sanctitas mea,* קָדְשְׁךָ (& in pausa קָדְשֶׁךָ) *sanctitas tua,* קָדְשׁוֹ *ejus,* בְּקָדְשִׁי *in sanctitate mea,* בְּקָדְשׁוֹ *sua,* לְקָדְשׁוֹ *ad sanctitatem ejus.*

Vers.7.

86 אֲסַפְּרָה Asap-perá] *Enarrabo.* A סָפַר *Numeravit, narravit, enarravit,* q. aliis enumeravit. (cujus Synonym. est הִגִּיד *indicavit.*) Fut. Pih. quod sic flectitur in Psalmis: אֲסַפֵּר *Numerabo omnia ossa mea,* Ps.22.18. i.e. numerare possum, R.40. not. Et cum ה paragog. mutato (◌ֵ) in (◌ְ) וַאֲסַפְּרָה *accuratè enarrabo,* אֲסַפְּרָה *& enarrabo.* Cum affixo, אֲסַפְּרֶנָּה *enarrabo illam.* נְסַפֵּר יְסַפֵּר *recensebit,* *recensebimus,* תְּסַפְּרוּ *enarretis.* Et super dolore interfectorum tuorum יְסַפֵּרוּ *narrabunt,* Psal.64..6. LXX προσέθηκαν *addiderunt* (omisso ר, q. fuisset יְסַפוּ) Et in pausa converso (:) in (◌ֵ) R. 132. יְסַפֵּרוּ *enarrabunt,* Ps. 71.15.

87 אֶל־ El] Est pro articulo אֵת nota Accusativi. quoniam istæ literæ ל & ת sunt commutabiles, R. 1. Vel est Præpositio *Ad, In, Super,* ut sensus sit, *Enarrabo super* vel *de statuto.* Vel *Enarrabo in decretum,* i. e. ut sit in statutum & memoriale.

88 חֹק Hhók] *decretum.* Targ. דֶּאֱלָהָא קְיָמָא *Dei pactum.* LXX τὸ πρόσταγμα κυρίου, *præceptum Domini.* (acceperunt אֶל pro אֵל *Deus,* & exposuerunt in Genitiv. casu, qui tamen apud Hebr. semper alteri nomini postponitur) A חָקַק *insculpsit, statuit, decrevit,* nom. masc. חֹק *statutum, decretum,* quod observandum insculpetur. Cum Præfixis, וְחֹק *& statutum,* לְחֹק *in statutum.* Cum Maccaph corripit ו in (◌ָ) R. 134. facitque חָק־ *decretum,* Ps.148.6.

89 אָמַר A-már] *dixit.* Præt. Kal, quod sic flectitur in Psalmis: אָמַר *dixit ille,* cum altero vel secum *locutus est, cogitavit.* וַיֹּאמֶר *& dixit.* אָמַרְתְּ *dixisti tu anima,* Psal. 16. 2. אָמַרְתִּי (& in pausa אָמָרְתִּי) *dixi.* אָמְרוּ *dixerunt,* וְאָמְרוּ *& dixerunt.*

90 בְּנִי Bení] *filius meus,* A בָּנָה *ædificavit,* בֵּן *filius*: nam Parentes fabri liberûm sunt, Plaut. (Synonymum ejus est בַּר) Dicitur de omnibus rebus tam animatis, quàm inanimatis, Ps.80.16. *Et super* בֵּן *filium, quem roborasti tibi,* i.e. palmitem, nam palmes ex arbore tanquam ex parentibus nascitur. In Regimine semper notatur cum (◌ֶ) sive sit ad Maccaph, sive extra Maccaph, בֶּן־יְמִינִי *filius Jemini,* Ps.7.1. בֶּן רְאֵמִים *filius unicornium,* Ps.29.6. i.e. catulus aut pullus. Cum Præfixis, וּבֶן *& filius hominis,* Psal. 8.5. בְּבֶן *in filium matris tuæ,* Psal. 50.20. לְבֶן *filio regis.* Psal.72. 1. Cum Affix. mutato (◌ֵ) in (:) R.117. fit בְּנִי *filius meus,* בְּנוֹ *filius ejus,* vel *suus.*

91 אַתָּה A't-ta] *tu*: scil. es. nam Pronomina personalia supplent vices Verbi Substantivi, R. 36. n. 1. אַתָּה *tu,* est Pronom. masc. secundæ personæ. In pausa scribitur אָתָּה Ps. 16.2. Cum Præfixo, וְאַתָּה *& tu.* Et abjecto ה, וְאַתְּ Psal. 6. 4. quomodo quinquies legitur

legitur in Scriptura. In plur. facit אַתֶּם *vos.*

92 הַיּוֹם Haj-jóm] *hoc die.* יוֹם *dies,* aliquando pro naturali 24 horarum, aliquando pro diurno capitur spatio. Geminatum יוֹם יוֹם *die die,* i.e. quotidie, Ps. 68.20. Cum Præfix. מִיּוֹם *à die,* הַיּוֹם *hic dies,* כַּיּוֹם *sicut dies,* לְיוֹם *in die, de die,* בְּיוֹם *in die.* Et excluso ה Emphat. בַּיּוֹם *in hac die,* כַּיּוֹם *sicut hic dies.* Legitur semel cum Affixo, *Cum videbit quòd venerit* יוֹמוֹ *dies ejus,* Ps.37.13. Targ. יוֹמָא דְתַבְרֵה *dies calumitatis ejus.*

93 יְלִדְתִּיךָ Jelidh-tí-cha] *genui te.* Targ. *Dilecte, sicut filius es patri, tu mihi purus es; ac si die ista creavissem te.* A יָלַד *genuit, peperit, parturivit,* propriè fœminarum est, sed eleganter dicitur de viris, *generavit.* Præt. Kal; quod in Psalmis flectitur sic: יָלַד *genuit,* וַיָּלַד *& genuit,* יָלַדְתִּי *genui.* Cum Affixo, יְלִדְתִּיךָ *genui te,* ubi (ָ) primæ syllabæ corripitur in (ְ) R. 114. & (ַ) secundæ radical. euphoniæ causâ transit in (ִ) R.107. pro יְלַדְתִּיךָ.

Vers.8.

94 שְׁאַל Sheál] *Pete.* A שָׁאַל *rogavit, petiit, quæsivit, postulavit.* Imperat. Kal, שְׁאַל In plur. שַׁאֲלוּ *petite,* Ps. 122.6. pro שְׁאֲלוּ cum (ֲ) sub gutturali, R.13.

95 וְאֶתְּנָה Veet-tená] *et dabo.* A נָתַן (vide supra num.29.) Fut. Kal, in prima pers. facit אֶתֵּן *dabo.* Cum ה parag. mutato (ֵ) in (ְ) וְאֶתְּנָה *& dabo,* וָאֶתְּנָה *et posui,* Ps. 69.12. (ubi ו conversiv. ante gutturalem gestat (ָ) R.79.) Cum Affix. אֶתְּנֶנְהוּ *constituam eum.* In secunda persona, תִּתְּנֵנִי *trades me,* תִּתְּנֵהוּ *eum,* תִּתְּנֵנוּ *dabis nos ut oves,* Ps.44.12. i.e. efficies, תִּתְּנֶנּוּ *dabis, pones eum,* Ps. 74.14. In tertia pers. וַיִּתְּנֵם *& tradidit eos,* Ps.106.41. cum ו conversivo.

96 נַחֲלָתֶךָ Na-hhalæ-thé-cha] *possessionem tuam.* Targ. *Dabo divitias populorum hæreditatem tuam.* A נָחַל *possedit,* Nom. fœmin. נַחֲלָה *possessio,* quicquid alicui gratis cedit in possessionem. Semel scribitur cum ת, נַחֲלָת Ps. 16.6. Cum Præfixo, לְנַחֲלָה *in possessionem.* In Regimine mutato ה in ת R. 37. fit נַחֲלַת *possessionem gentium,* Ps. 111. 6. Cum Affixis converso ה in ת, R.104. facit נַחֲלָתְךָ (& in pausa נַחֲלָתֶךָ) *possessio tua,* וְנַחֲלָתְךָ *& possessio tua,* נַחֲלָתוֹ *ejus,* וְנַחֲלָתוֹ *& possessio ejus,* נַחֲלָתֵנוּ *possessio nostra,* נַחֲלַתְכֶם *vestra,* בְּנַחֲלָתֶךָ *in possessione tua,* וּבְנַחֲלָתוֹ *& in possessione ejus,* וְנַחֲלָתָם *& possessio eorum.*

97 וַאֲחֻזָּתְךָ Va-ahhúz-záthechá] *& hæreditatem tuam.* Ab אָחַז *prehendit, apprehendit, carpsit, rapuit,* nom. fœmin. absque plurali, אֲחֻזָּה *apprehensio, hæreditas, res possessa,* rus, villa, ager. Est cum dagesh euphonico, R. 18. Legitur in Psalmis hoc loco tantùm, ídque cum Præfixo & Affixo, וַאֲחֻזָּתְךָ.

98 אַפְסֵי Aph-sé] *fines.* Ab אָפֵס *finivit, cessavit,* fit nom. masc. אֶפֶס *finis, terminus,* rei alicujus extremitas. Formatur ut פֶּלֶג supra Num.26. ideóque in plur. facit אֲפָסִים In Regimine אַפְסֵי, quomodo quinquies legitur in Psalmis, & semper sequente nomine אֶרֶץ Ps. 2.8. 22.28. 67.8. 98.3. אַפְסֵי אָרֶץ *terminos terræ,* i.e. homines in extremis terræ partibus habitantes. Cum Præfixo, לְאַפְסֵי הָאָרֶץ *in fines terræ,* Ps. 59.14.

Vers.9.

Vers.9.

99 תְּרֹעֵם Tero-עém] *Confringes eos.* Targ. תְּתַבְּרִנּוּן *conteres eos.* LXX ποιμανεῖς αὐτοὺς, *reges eos.* Legerunt תִּרְעֵם à רָעָה *pavit, rexit, gubernavit*: inde Apoc.2.26. ποιμανεῖ αὐτοὺς *reget eos virgâ ferreâ.* A רָעַע *fregit, confregit, contrivit* (magis Chaldaic. est quàm Hebr. pro רָצַץ ejusdem significationis, mutato צ in ע) Fut. Kal, quod legitur in Psalm. hoc loco tantùm. Analogicè esset תְּרֹעַע, at syncopatâ mediâ radicali R. 71. fit תָּרֹעַ, & ob Affix. correpto (ָ) in (:) R.114. fit תְּרֹעֵם.

100 בְּשֵׁבֶט Beshé-bhet] *virgâ.* שֵׁבֶט *virga, sceptrum, baculus.* Nom.commun. generis, sed mascul.sæpiùs.Cum Præfixo, בְּשֵׁבֶט *in virga,* ubi ב est instrumenti,R.80.n.3. Targ. בְּחוּטְרָא *baculo.*

101 בַּרְזֶל Bar-zél] *ferri*, i.e. ferrea. Substantivum adjectivi loco, R. 34. n.3. Nomen quadriliterum, masculin. sine plurali. בַּרְזֶל *ferrum*, & ea quæ ex ferro sunt instrumenta, *compes, catena*,Ps.105.18. בַּרְזֶל בָּאָה נַפְשׁוֹ *ferrum ingressa est anima ejus.* Targ. בְּשֵׁיר דְּפַרְזֶל *in catenam ferream ingressa est anima ejus*, i.e. in nervum ferreum venit corpus ejus,Ps.107.10. *Vincti afflictione* וּבַרְזֶל *& ferro*,i.e. compedibus.

102 כִּכְלִי Kich-lí] *sicut vas.* A כָּלָה *perfecit.* Nom.masc. כְּלִי *vas, instrumentum*, est commune ad omne utensile,quod paratur,consummatur,& perficitur.Legitur in Psalmis cum duobus Præfixis, כִּכְלִי *sicut vas*, בִּכְלִי *in instrumento*, Ps.71.22. ubi כ & ב notantur cum (ִ) ob sequens (:)R.6.

103 יוֹצֵר Jo-tsér] *fingentis*, i.e. figuli. A יָצַר *finxit, formavit*: tribuitur Deo & homini, notátque *novis modo aliquid effigiare.* Benoni kal יוֹצֵר (quod supplet vices Nomin.) *creator, figulus.* Et absque ו, Ps.94.9. יֹצֵר *formans.* Cum ה Relativo, R. 76. הַיּוֹצֵר *qui format*, Ps.33.15.

104 תְּנַפְּצֵם Tenap-petsém] *penitùs dissipabis eos.* Targ. תְּתַרְעִנּוּן *dirumpes eos.* LXX συντρίψεις αὐτούς, *confringes eos.* A נָפַץ *sparsit, dispersit, dissipavit*; dicitur de quavis dispersione, quæ etiam fractionem comprehendit, Psal.137.9. וְנִפֵּץ (Præt. Pih.) *& disperget infantes tuos ad petram*, i. e. collidet. In Futuro Pih. occurrit hoc loco cum Affixo ם.. ob quod (..) ultim. transit in (:) R. 117.

Vers.10.

105 וְעַתָּה Veעát-ta] *Et nunc.* A עָתַת *tempestivè aliquid egit*, venit Adverb. temporis præsentis vel mox venturi, עַתָּה *nunc, jam*, q. hoc tempore. Cum Præfix. וְעַתָּה *et nunc.* Et in pausa וְעָתָּה Ps. 119. 67. Et absque ה, וְעַתְּ Ps.74.6. מֵעַתָּה *ex hoc nunc*, Ps.121.8. i.e. ex hoc tempore.

106 הַשְׂכִּילוּ Has-kí-lu] *intelligite.* A שָׂכַל *prudenter se gessit*: sed usitatius in Hiph. *intellexit, intelligere fecit*, q. intellectum vel prudentiam fecit sibi vel aliis. Inde in secunda pers. plur. Imper. Hiph. הַשְׂכִּילוּ (cum dagesh leni post (:) R.17.) *facite ut intelligatis, studete ut sapientes sitis.*

107 הִוָּסְרוּ Hiv-vá-serú] *erudimini vos.* A יָסַר *se erudivit* verbo vel reipsa, *castigavit.* Imper.plur. Niph. mutato (ו) in ו dageshatum,R.56. הִוָּסְרוּ Targ. קַבִּלוּ מַרְדּוּתָא *accipite castigationem*, ad morum correctionem spectat.

שִׁפְטֵי

108 שֹׁפְטֵי Sho-pheté] *judicantes*, i. e. judices. Targ. נְגוֹדֵי אַרְעָא *duces terræ*. A שָׁפַט *judicavit*, i. e. vel *simpliciter*, quæ bona agenda vel mala fugienda sunt pronunciavit; vel *relatè*, justum absolvit & injustum condemnavit. Benoni Kal pro Nomine, שׁוֹפֵט *judicans, judex*, vindex. Et absque ו, שֹׁפֵט In plur. שֹׁפְטִים *judicantes, judices*, quorum officium erat docere populum mores divinos, & de causis civilibus dijudicare. In Regim. שֹׁפְטֵי R.34. Cum Præfixo, מִשֹּׁפְטֵי *à judicibus animæ ejus*, Ps.109.31. i.e. qui condemnant. Cum Affixo, שֹׁפְטֵיהֶם *judices eorum*. Psal.141.6.

*Vers.*11.

109 עִבְדוּ ųibh-dhú] *Colite*. A עָבַד *servivit*; dicitur de omni servitute tam libera quàm coacta; at de Deo & terra usurpatum, *coluit*. (Apud Chald. עֲבַד est *facere*, quòd servire sit aliquid agere.) Imper. plur. Kal עִבְדוּ *servite, cultum exhibete*. Omittitur a. hîc dagesh Lene post (:) quoniam hoc (:) profectum est ex vocali longa. Venit enim à sing. עֲבֹד

110 בְּיִרְאָה Bejir-á] *in timore*. A יָרֵא *timuit*, Nom. fœmin. יִרְאָה *timor, reverentia, pietas in Deum, religio*. In cultu enim Dei præcipuum est ut timeatur. Horat. vocat *Metum Deorum*. In Regim. facit יִרְאַת *timor*. R. 34. Cum Præfix. בְּיִרְאָה *in timore*, לְיִרְאָה *ad timorem*. Cum Affixis, mutat ה in ת. R.104. fitque בְּיִרְאָתְךָ *cum reverentia tui*, לְיִרְאָתֶךָ *in timore tuo*. וּכְיִרְאָתְךָ *& sicut timor tuus*. Ps. 90 11.

111 וְגִילוּ Veghí-lu] *& exultate*. LXX inserunt *Ei*, *Et exultate ei*. Targ. וְצַלּוֹ בִּרְתִיתָא *& orate in tremore*. A גּוּל *exultare*, præ gaudio vel lætitia *gestire*; dicitur de ingenti lætitia, (quomodo differt à שָׂמַח *lætari*.) notâtque propriè animi lætitiam, quæ gestu corporis aliquo exprimitur. Secunda pers. plur. Imper. Hiph. (formæ קוּם) & analogicè esset הָגִילוּ, sed ה Characteristic. per Aphæresin tollitur, fitque גִּילוּ exultate.

112 בִּרְעָדָה Bir-ųa-dhá] *in tremore*. A רָעַד *tremuit, contremuit*. Nom. fœmin. absque plurali. Invenitur bis in Psalm. רְעָדָה *tremor*. Psal.48. 7. Et cum Præfixo, בִּרְעָדָה, ubi ב cum (.) ob sequens (:) R.6.

*Vers.*12.

113 נַשְּׁקוּ Nash-shekú] *Osculamini* Targ. קַבְּלוּ אֻלְפָּנָא *accipite doctrinam*. LXX δράξασθε παιδείας, *apprehendite disciplinam*. (Legerunt forsitan נַשְּׁגוּ à נָשַׂג *apprehendit*, & בַּר *filium*, acceperunt pro *puritate*, doctrinâ purâ.) A נָשַׁק *Osculatus est, osculum præbuit*, Imper. plur. Pih. נַשְּׁקוּ *osculamini filium*, in honorem & obedientiam.

114 בַר Bhár] *filium*. Vocabulum propriè Syro-Chaldæum, pro Hebræo בֵּן *filius*. Inde nomina propria in N.T. *Simon* βὰρ ἰωνᾶ, βαρνάβας, βαρθολομαῖος, βαρτιμαῖος. In Bibliis legitur h.l. tantùm, & Prov.31.2. cum affixo, בְּרִי *fili mi*, pro Hebr. בְּנִי Quidam exponunt, *Osculamini purum*, vel *purè*, scil. Deum, à בָּרַר *purum esse*, unde בַּר *purus*.

115 פֶּן Pen] *ne fortè*. A פּוּן *dubium esse, hæsitari*, fit פֶּן dubitantis & negantis particula, quæ semper additur Futuris tantùm, idem valens quòd שֶׁלֹּא *Ne fortè, ne quando, ut non, ne*.

116 יֶאֱנַף je-enáph] *irascatur*. Ab אָנַף *flare*

flare naribus ut ſolent irati, i. e. ſuccenſuit, iratus fuit. Fut. kal, quod bis legitur in Pſalm. In ſecunda perſ. תֶּאֱנַף *iraſceris*, Pſ.79.5. & 85.6. In tertia perſ. יֶאֱנַף *iraſcetur.* ubi guttural. א (ut legi poſſit) habet ſub ſe (ֱ) & mutat præcedens (ִ) in (ֶ) R. 13. pro יִאְנַף.

117 יִבְעַר jibh-ýár] *exardeſcet.* A בָּעַר *arſit, exarſit, combuſtus fuit* (cujus antitheton eſt כָּבָה *extinctus fuit.*) Futur. kal, quod flectitur in Pſalm. in tertia perſ. tantùm. Maſculin. יִבְעַר *cum exarſerit naſus ejus.* i.e. ira excandeſcens. Fœmin. תִּבְעַר *ardebit, comburet.* Et cum ו Converſivo, וַתִּבְעַר *& exarſit*, (ignis) Pſ. 106. 18.

118 כִּמְעַט Kim-ýát] *quaſi parum.* LXX ἐν τάχει, *citò, in brevi.* A מָעַט *diminutus fuit*, Nom. maſc. מְעַט *parvus, parvum, paucitas, modicum.* Cum Verbis, tranſit in naturam adverbii. Pſ.8.6. *Deficere feciſti eum* מְעַט *parum ab Angelis.* Cum כ ſimilitudinis, כִּמְעַט *ſecundùm parum, paulominus, ferè, propemodum, brevi momento.* In plur. aſſumit dageſh euphonic. R.18. facitque מְעַטִּים *pauci.* Pſ.109.8.

119 כָּל־ Col] *omnes.* כֹּל (vide ſuprà Num. 33.) ob Maccaph, mutat ו in (ָ) R.134. facitque כָּל־ *omnis, omnes, omnia.* Cum præfix. בְּכָל־ *in omni, in toto.* לְכָל־ *omnibus, omnes*, מִכָּל־ *ab omni*, וּמִכָּל־ *& ab omni.* כְּכָל־ *ſecundùm omne.* "Notandum autem eſt, "Maſoram obſervaſſe duo loca in Bibliis, in quibus כָּל notatur cum accentu; ideóque hoc (ָ) in his locis longum eſt, ac efferendum *cal*, non *col.* Semel ſic occurrit in Pſalm. כָּל עַצְמֹתַי *(cal) omnia oſſa mea.* Pſ.35.10. Et ſemel in Proverb. כָּל אֲחֵי רָשׁ *Omnes fratres pauperis.*Pr.19.7.

120 חוֹסֵי Hhó-ſe] *ſperantes.* A חָסָה *recepit ſe ad aliquem, protectionem ſub aliqua re quæſivit*, ubi ſit tutus à cœli aliáve injuriâ; tranſlatum ad animum, eleganti metaphorâ ſignificat *fidit, confidit, ſperavit.* Benoni kal, quod in ſing. facit חוֹסֶה cum (ֶ) R.65. In plur. excluſo ה. R.103. fit חוֹסִים *ſperantes, confidentes.* Et cum ה Relativo, הַחוֹסִים *qui confidunt.* Pſ.18.31. & excluſo ה Emphat. לַחוֹסִים בָּךְ *iis qui confidunt in te.* Pſ. 31.20. In Regim. facit חוֹסֵי *confidentes.* Eſt autem hic enallage ſtatus Conſtructi pro Abſoluto חוֹסִים Cæterùm hoc Verbum ferè ſemper conſtruitur cum ב, ideóque ſequitur

121 בוֹ Bhó] *in eo.* ב eſt præpoſitio *In*, & ו affix. ſingulare. Legitur & cum Præfixo, וּבוֹ *& in eo.* Pſ.144.2.

PSALMUS III. 1

122 מִזְמוֹר Miz-mór] *Pſalmus.* A זָמַר *putavit, præcîdit*; in Pihel, זִמֵּר *cecinit, modulatus eſt* carmen conciſum & breve, perſonante aliquo muſico inſtrumento. Nom. Heemanth. maſc. ſine plurali, מִזְמוֹר *Pſalmus*, cantus poëticâ arte concinnatus, & inſtrumento muſico, decantatus. Occurrit 41 vicibus in Pſalmis: & interdum habet additum שִׁיר *canticum* vel *cantilena*, ut Pſ. 30,65,67,68 75,76 87,92. מִזְמוֹר שִׁיר *Pſalmus cantici*, i.e. carmen quod priùs inſtrumento pſallebatur, poſt effectum ut corporeâ voce cani poſſit. E converſo, שִׁיר מִזְמוֹר Pſ.48,66 83,88, 108. *Canticum pſalmi*, i.e. priùs vivâ voce decantatum, ac deinceps inſtrumentis accommodatum.

123 לְדָוִד Ledha-vídh] *Davidi* ſcil: inſpiratus. A דוד *amicus, dilectus*, fit דָּוִד q. *amabilis.* Legitur cum duobus Præfixis, לְדָוִד LXX. τῷ Δαυὶδ, *ipſi Davidi*, ita ut ל deſerviat dandi caſui, (quâ

(quâ in re non auctorem ipsum fuisse Psalmorum, sed amanuensem Sp. S. patet, ut ipsemet testatur, Ps. 45. 2. *Lingua mea calamus scribæ velocis.*) *Et elegit* בְּדָוִד *Davidem*, Ps. 78.70.

124 בְּבָרְחוֹ Bebhor-hhó] *infugere ejus*, i. e. in fuga ejus. A בָּרַח *fugit*, *aufugit*, (idem est cum נוּס, nisi quòd illud sæpè fit sine persequente.) Infinit. kal, בְּרוֹחַ *fugere*. At ob affix. ו, (-) furtivum evanescit. R. 10. & ו transit in (׳׳) ut habes R. 98. facitq; cum ב nota Gerundii (quod circumlocutionem Conjunctivi efficit, R.41.) בְּבָרְחוֹ *cum fugeret ipse*, Psal. 52.1.

125 מִפְּנֵי Mip-pené] *à faciebus*, sive ab irata facie. A פָּנָה *aspexit, respexit*, fit פָּנִים *facies, vultus*, quòd hic inde respiciat. Et quoniam *Facies* plures habet partes, easque singulas geminas, ut supercilia, oculos, genas, nares, labia, dentes, ideò Hebræis (idque convenienter naturæ) dicitur in plurali numero tantùm. Porrò, cùm in facie, ira & furor dignoscitur, ideò *Facies* sæpè pro *indignatione* ponitur. In Regimine mutato ים. in י.. R.34. & (׳) in (:) R.114. fit פְּנֵי *facies*. Et cum Præfixo מ R. 74. מִפְּנֵי *à faciebus*, à conspectu, vel propter.

126 אַבְשָׁלוֹם Abh-sha-lóm] *Absalom*. Nomen proprium filii *Davidis*, qui fuit tertius Mahacæ filius. 2 *Sam.* 3. 3. Compositum ex אָב *pater* & שָׁלוֹם *pax*; q. pater pacis.

Vers. 2.

127 רַבּוּ Ráb-bu] *multi sunt*. A רָבַב *auctus, copiosus, multus, multiplicatus fuit*. Dicitur de quocunque augmento, sive quantitatis, sive qualitatis. Præter kal, quod per syncopen facit רַב pluralit. רַבּוּ R. 70. Et in pausa mutato (-) in (׳) רָבּוּ (quæ) *multiplicata sunt*, Psal. 4. 8. Cum præfixo, וְרַבּוּ *& multiplicati sunt*, Psalm. 38. 20.

128 צָרָי Tsa-ráj] *hostes mei*. LXX. οἱ θλίβοντές με, *qui tribulant me* (i. e. qui variis pungunt me aculeis, ut tribulus.) A צוּר *arctare, coarctare, angustum reddere*. Nomen participiale צַר *arctus, angustus*; & substantivè *angustia*, tam animi quàm corporis. It. activè, *hostis, angustator*, eò quòd ab hostibus sæpe in angustias deducimur. Cum præfixis, מִצַּר *ab angustia*, בַּצַּר *in hac angustia* (excluso ה Emphat.) Psal. 4. 2. Et cum (-) loco (׳) מִצָּר *ab angustia*, Psal. 32. 7. בַּצַּר *in hac angustia*, Psal. 18. 7. (quæ duo possunt commodè referri ad צָרַר) In plurali facit צָרִים *hostes*. Cum Affix. excluso ים. R. 105. צָרַי (& in pausa cum (׳) צָרָי) *hostes mei*. וְצָרַי *& hostes mei*. צָרֵינוּ *hostes nostri*. מִצָּרֵינוּ *ab hostibus nostris*. צָרָיו *hostes suos*. בְּצָרָיו *in hostes suos*. מִצָּרָיו *præ hostibus ejus*. צָרֵיהֶם *hostes eorum*. In fœminino facit צָרָה *angustia, cruciatus*, unde cum præfixo מִצָּרָה *ab angustia*, Psal. 143. 11.

129 רַבִּים Rab-bím] *multi*. A רָבַב (de quo Num. 127.) fit mascul. רַב *multitudo, copia, multus, multum*. (unde *Rabbi*, magister, gradus dignitatis.) וְרַב *& multus*. In pausa scribitur cum (׳) רָב *multo*, Psal. 19. 11. In plurali assumit dagesh, ad supplendum defectum literæ absentis. R. 125. fitque רַבִּים *multi*, רְשָׁעִים רַבִּים *impiorum magnorum*, Ps. 37. 16. Cum præfix. בְּרַבִּים *in multis*. לָרַבִּים *multis*.

130 קָמִים ka-mím] *surgentes*. A קוּם *surgere*, Benoni kal abjecto ו R.58. קָם *surgens, insurgens*. In plurali semper

ſemper in malum uſurpatur pro hoſtibus. קָמִים *ſurgentes*. Et cum ה Relativo, R. 76. הַקָּמִים *qui inſurgunt*: ac excluſo ה Relativo, R. 81. בַּקָּמִים *in eos qui inſurgentes ſunt*. Pſ. 92. 12. Cum affixis, excluſo ים׳ R. 105. fit קָמַי *inſurrectores meos*, Pſ. 18. 40. קָמֵינוּ *inſurgentes in nos*, Pſal. 44. 6. קָמֶיךָ *inſurgentium in te*, Pal. 74. 22. pro קָמִים עָלֶיךָ &c.

131 עָלָי] ya-lái) *contra me*. עַל (vide ſuprà Num. 61.) ſuſcipit Affixa Nominum pluralium, R. 101. ac cum Affixis Levibus, geſtat (ֵ) cum Gravibus verò (ָ) ut עָלַי (& in pauſa עָלָי) *contra me*. עָלַי נְדָרֶיךָ *ſuper me vota tua*, Pſ. 56. 13. i. e. meum eſt perſolvere ea, quæ tibi vovi. (cauſam importat) מֵעָלַי *à ſuper me*, i. e. à me, Pſ. 39. 11. עָלֵינוּ *ſuper nos*, עָלֶיךָ *ſuper te, ad te*. *Retribuit* עָלָיְכִי *ſuper te*, Pſ. 116. 7. (ubi Affix. Chaldæo-Syrum, pro fœmin. עָלָיִךְ R, 146.) עָלָיו *ſuper eum*. וְעָלָיו *et ſuper eum*. וְעָלֶיהָ *& propter illam*, Pſ. 7, 8. עָלֵימוֹ *ſuper eos*. עֲלֵיכֶם *ſupra vos*. עֲלֵיהֶם *ſuper illos*.

Verſ. 3.

132 אֹמְרִים O-merím] *dicentes*. Ab אָמַר (ſuprà Num. 89.) Benoni Kal. אֹמֵר *dicens*, plur. אֹמְרִים *dicentes*. Cum præfix. הָאֹמְרִים *qui dicunt*, Pſ. 40. 16. (cum ה Relativo.) בְּאֹמְרִים *in dicentes*.

133 לְנַפְשִׁי Lenaph-ſhí] *anima mea*, i.e. mihi: vel *de anima mea*. נֶפֶשׁ *anima*, Nomen genere commune, ſed ſæpius fœmininum. Eſt principalior & nobilior pars totius compoſiti, & in latitudine ſuâ non ſolùm *animam rationalem* continet, verùm etiam *ſenſitivam*, cum ſuis potentiis: unde ſumitur pro *halitu, vitâ*, (quæ in motu et ſenſu conſiſtit) *deſiderio, affectu*, &c. Non rarò etiam pro *corpore* tam animato quàm exanimi, *cadavere*, (ſed hominis tantùm.) Et per Synecdochen pro ipſa *perſona cujuſque*. In pauſa facit נָפֶשׁ Pſ. 19. 8. Cum præfix. וְנֶפֶשׁ *et anima*. *Ne tradas me* בְּנֶפֶשׁ *in animam inimicorum meorum*, Pſ. 27. 12. Targ. בִּרְעוּת *in voluntatem*, deſiderium. *Inimici mei* בְּנֶפֶשׁ *in anima*, Pſ. 17. 8. i. e. *capitales*, vel ut Targ. בִּרְעוּת נַפְשְׁהוֹן *in voluntate animæ ſuæ*. Cum Affixis, mutat utrumque (ֶ) in (ְ) R. 122. & prius (:) in (-) R. 6. facitque נַפְשִׁי *Anima mea in medio leonum*, Pſ. 57. 5. Targ. גּשְׁמִי *corpus meum*. (Et cum ו loco (י) נַפְשׁוֹ, Pſ. 24. 3. ubi ſecundùm puncta eſt נַפְשִׁי, et ſecundùm literas נַפְשׁוֹ *anima ejus*.) וְנַפְשִׁי *et anima mea* בְּנַפְשִׁי *in anima mea* לְנַפְשִׁי *ad animā meā*. בְּנַפְשִׁי *in anima mea*. נַפְשְׁךָ *animam tuam*. נַפְשֵׁנוּ *anima noſtra*. *In ferrum venit* נַפְשׁוֹ *anima ejus*, Pſ. 105. 18. i. e. corpus ejus. וְנַפְשׁוֹ *et anima ejus*. בְּנַפְשׁוֹ *in anima ſua*. נַפְשָׁם *anima eorum*. *Et miſit maciem* בְּנַפְשָׁם *in animam ipſorum*, Pſ. 106. 15. i. e. corpus. *Vt peterent cibum* לְנַפְשָׁם *pro anima eorum*, Pſ. 78. 18. i. e. pro deſiderio ſuo. In plurali, mutato priori (ֶ) in (:) et poſteriori in (ֵ) R. 122. fit נְפָשׁוֹת *animæ*. In Regim. converſo (ֵ) in (:) R. 114. prius (:) tranſit in (-) R. 6. fitq; נַפְשׁוֹת *animas beneficorum ſuorum*, Pſ. 97. 10. וְנַפְשׁוֹת *et animas pauperum*, Pſ. 72. 13.

133 אֵין En] *non* vel *nulla*. אַיִן eſt particula negativa, idem quod לֹא *non*: vel nominaliter, *nullus, a, um, nihil*. Cum Præfixis, כְּאַיִן *ſicut nihil*, Pſal. 39. 6.

39.6. Et Pſ.73.2. כְּאַיִן Targ. כִּלְמָא *propemodum effuſi ſunt greſſus mei.* וְאַיִן *& nullus.* Pſ.69.21. (ubi ו ante accentum diſtinctivum Athnach, geſtat (ָ) R7.8.) Cum Præfixo מ, eſt adverbium loci, idem quod מֵאַיִן *unde!* Pſ.121.1. מֵאַיִן *unde veniat auxilium meum.* Sæpiùs per contractionem effertur אֵין *nullus, nemo, nihil:* & præponitur Nominibus, ac Participiis, non autem Verbis. Pſ.18.42. וְאֵין מוֹשִׁיעַ *& non ſalvans.* Pſ.146.3. שֶׁאֵין לוֹ תְשׁוּעָה *cui non illi ſalus.* i.e. in quo non eſt ſalus.

135 יְשׁוּעָתָה לּוֹ Jeſhu-yá-thal-ló](*non*) *omnimodo ſalus ei*, i.e. nulla prorſus, actum jam eſt de ipſo. (Fuerat enim tum Proverbium contra David, *Ei qui furatus eſt ovem* (Bethſabeam) *& occidit paſtorem* (Uriam) *poterit eſſe ſalvatio?* A יָשַׁע *ſalvavit*, Nom. fœmin. יְשׁוּעָה *ſalus*, & ad majorem auxeſin, cum duplici ſigno fœminino ה & ת, R.27. יְשׁוּעָתָה *omnimoda ſalus*, quomodo ter tantùm legitur in Bibliis, Jon. 2.9. hoc loco, & Pſ.80.3. cum Præfixo, *Et adſis* לִישֻׁעָתָה לָּנוּ *ad omnimodam ſalutem nobis*, ubi (ֻ) eſt pro ו R.107. & (:) ſub (י) tollitur ob præcedens (.) R.8.

136 לוֹ Ló] *ei.* ל eſt nota Dativi, & ו affixum: facítque לוֹ *ei, ſibi,* וְלוֹ *& ei.* Notandum autem hîc eſt, ל habere dageſh forte, quod Hebræis dicitur *Athemerahhik.* Vide Reg.134.n.2.

137 בֵּאלֹהִים Be-lo-hím] *per Deum.* A ſingul. אֱלוֹהַּ *Deus*, (quod quater legitur in Pſal.18.32. 50.22. 114.7. 139.19.) fit plur. אֱלֹהִים excluſo (ַ) furtivo, & punctulo Mappik. R.10.& 21. Eſt autem ELO-HIM unum ex præcipuis Dei nominibus, & ei tribuitur in quantum eſt Conditor, Rector, Gubernator, Princeps & Judex univerſi. Ex conſuetudine hujus linguæ ferè ſemper pluraliter ponitur, ídque ad ejus ſummam majeſtatem & ſingularem gloriam indicandam. Tribuitur autem hoc nomen *Elohim* non ſolùm *vero Deo*, verùm etiam *Angelis*, & *hominibus magnis* qui aliis præſunt & proſunt. *Angelis.* Pſ.8.6. *Minuiſti eum paulo minus* מֵאֱלֹהִים *ab Angelis.* Pſ.86.8. *Non eſt ſimilis tui* בָאֱלֹהִים *inter Deos.* Targ. בְּאַנְגְּלֵי מְרוֹמָא *inter angelos excelſos.* Pſ.97.7. *Incurvate vos ei omnes Dii*, i.e. Angeli, ut exponitur Hebr.1.6. *Judicibus & Magiſtratibus.* Pſ.82.1. *In medio Deorum judicat.* Pſ.138.1. *Coram Diis pſallam te*, &c. Denique ipſa *ſimulachra* & *Dii fictitii* nomine *Elohim* vocantur, quòd illis ſui cultores vim quandam divinam attribuerent. Pſal. 96.5. *Omnes* אֱלֹהֵי הָעַמִּים *Dii populorum idola.* Cum ה Emphat. *Civitas* הָאֱלֹהִים *ipſius Dei.* Pſ. 87.3. Cum Præfixis וכלב habet (ֵ) quieſcente א, R. 82. בֵּאלֹהִים pro בָּאֱלֹהִים *in Deo*, vel jurantis *per Deum.* (Legitur etiam בָּאֱלֹהִים Pſ. 86. 8. excluſo ה Emphat, ſed forſitan metri cauſâ.) לֵאלֹהִים *ad Deum.* Pſ.42.3. כֵּאלֹהִים *ſicut Deus.* Pſ.77.4. In Regimine facit אֱלֹהֵי *Deus*, לֵאלֹהֵי *Deo*, מֵאֱלֹהֵי *à Deo.* Cum Affixis excluſo ים. R.105. facit אֱלֹהַי (& in pauſa אֱלֹהָי) *Deus mi, meus.* מֵאֱלֹהָי *à Deo meo*, לֵאלֹהַי *Deo meo*, וֵאלֹהַי *& Deus mi, meus*, וּבֵאלֹהַי *& in Deo meo.* אֱלֹהֵינוּ *Deus noſter*, לֵאלֹהֵינוּ *Deo noſtro.* וֵאלֹהֵינוּ *et Deus noſter*, אֱלֹהֶיךָ *Deus tuus* maſc. אֱלֹהַיִךְ *Deus tuus* fœm. Pſal.146.10. אֱלֹהָיו *Deus ejus*, אֱלֹהֵיכֶם *veſter*, אֱלֹהֵיהֶם *illorum.* Cæterùm, etymon hujus vocis eſt incertum; nulla enim ejus radix verbalis apud Hebræos ex-

tat : nisi fortè velis ex Arabico أَلَهَ
אֲלַהּ (aliha) *colere, servire, adorare* ; Deus enim summus, solus religiosè colendus & adorandus est.

138 סֶלָה Sé-la.] Vox hæc 71 vicibus legitur in Psalmis, & ter in Habbakuk. Quid significet, valdè incertum est. Sit conjectura. A סָלַל *exaltavit, elevavit, viam lapidibus stravit* ut emineat ; fit סֶל *exaltatio, elevatio,* & cum ה adverbiali (gestat enim accentum in penult.) סֶלָה *in exaltatione, altè* : quia vox cantoris ibi erat elevanda, (unde forsitan in Musica, *Sol, La.*) & simul notanda quædam *exaggeratio* eorum quæ dicta sunt. q. d. *Nota benè, Considera hoc,* &c. V. G. h. l. *Multi dicunt animæ meæ, nulla prorsus salus ei, per Deum,* vel *in Deo ! Sela.* Considera hoc, quàm deploranda est mea calamitas, quòd etiam Dei erga me paternam ejus providentiam & miserationem prorsus denegant ! Verisimile etiam est eos, cum ad *Sela* perventum fuerat, pulsasse organa : nam ferè semper in illis psalmis occurrit, quæ nomine מִזְמוֹר prænotantur. Targum לְעָלְמִין *in æternum.* LXX. διάψαλμα, (à διαψάλλω *percino*) quæ vox Suidæ est μέλους ἐναλλαγὴ *carminis vel metri mutatio.* In Vulgata versione nullibi reperitur.

Vers. 4.

139 מָגֵן Ma-ghén] *clypeus.* LXX. ἀντιλήπτωρ μου *susceptor meus,* h. e. protector defensor. A גָּנַן *texit, protexit.* Nomen defectivum Heemanthic. מָגֵן *clypeus, scutum,* quo corpus tegitur & defenditur. וּמָגֵן *& clypeus.* Ps. 84. 12.

140 בַּעֲדִי Ba-ẏadhí] *circa me.* A עָדָה *transiit,* fit עַד *Ad, Usque, donec.* Et in forma Regiminis, עֲדֵי *usque* Ps. 83. 18. Amat Affixa Nominum pluralium, R. 101. ideóque facit עָדֶיךָ *usque ad te.* Ps. 65. 3. Cum Præfixo בְּ, בְּעַד *in, pro, circa.* quod cum Affixis mutat (-) in (:) compositum (-:) R. 121. & punctuat præcedentem, R. 13. facítque בַּעֲדִי *circa* vel *pro me. Et nox est lux* בַּעֲדֵנִי *circa me.* Ps. 139. 11. LXX ἐν τῇ τρυφῇ μου *in deliciis meis.*) Fortè legerunt בְּעֶדְנִי, à עֵדֶן *voluptas, deliciæ.*) בַּעֲדוֹ *pro eo.*

141 כְּבוֹדִי Kebho-dhí] *gloria mea.* i. e. qui me honorabilem & gloriosum reddis. A כָּבֵד *gravis fuit,* fit Nom. masc. כָּבוֹד *gloria, honor,* q. gravitas. Sumitur etiam pro *hominis anima,* quæ corporis est decor majestásque. Cum Præfix. וְכָבוֹד *& gloria,* הַכָּבוֹד *illius gloria,* בְּכָבוֹד *in gloria.* In Regimine & Affixione mutato (ָ) in (:) R. 114. facit כְּבוֹד אֵל *gloriam Dei.* Ps. 19. 2. וּכְבוֹד *& gloria.* כְּבוֹדִי *gloria mea,* It. *lingua mea,* sive *anima mea.* Ps. 17. 9. וּכְבוֹדִי *& gloria mea.* *Habitaculum* כְּבוֹדֶךָ *gloriæ tuæ.* Ps. 26. 8. וּכְבוֹדְךָ *& gloriam tuam.* כְּבוֹדוֹ *gloria ejus,* בִּכְבוֹדוֹ *in gloria sua.* Ps. 102. 17. (ubi in ב omittitur dagesh lene post (:) quiesc. quoniam hoc (:) profectum est ex (ָ) R. 17.)

142 וּמֵרִים U-me-rím] *& extollens.* A רוּם *altum, elatum, evectum esse.* Part. Hiph. excluso י & compensato per (..) מֵרִים R. 58. וּ *Et,* ante Labialem.

143 רֹאשִׁי Ro-shí] *caput meum.* Nom. masc. genere רֹאשׁ *caput, initium, principium* cujusslibet rei. *Summitas, cacumen, vertex.* Ps. 119. 160. רֹאשׁ *caput verbi tui veritas.* Targ. שֵׁרוּי *initium.* Ps. 137. 6. *Jerusalem* עַל־רֹאשׁ *super caput lætitiæ meæ.* Targ. שֵׁרוּי *initium.* Psal. 141. 5. *Oleum* רֹאשׁ *capitis,* i. e. præstans. Cum Præfixis, הָרֹאשׁ *ipsum caput,* לְרֹאשׁ *in caput,* בְּרֹאשׁ *in capite,* i. e.

i. e. summitate. Ps.76.16. Cum Affixis, רֹאשִׁי *caput meum,* לְרֹאשִׁי *in caput meum.* לְרֹאשֵׁנוּ *in caput nostrum,* לְרֹאשׁוֹ *in caput ejus,* בְּרֹאשׁוֹ *in capite ejus.* רֹאשָׁם *caput eorum.*

Vers.5.

144 קוֹלִי Ko-lí] *Voce meâ.* cum ellipsi ב, pro בְּקוֹלִי Nom. masc. cum plurali fœmin. קוֹל *Vox, sonus.* Comprehendit omnes sonos, etiam *tonitru*, quod Græcis est φωνὴ Διὸς, *vox Jovis.* Cum Præfix. מִקּוֹל *à voce,* וְקוֹל *& voce,* Ps.98.5. בְּקוֹל *in voce,* לְקוֹל *ad vocem, voci.* Cum Affix. קוֹלִי *vox mea,* בְּקוֹלִי *voce mea,* לְקוֹלִי *ad vocem meam.* (& cum defectu ו) קֹלוֹ *vocem suam,* Ps.18.14. בְּקֹלוֹ *in vocem ejus,* Ps.95.7. *vocem suam.* Ps.46.7. קוֹלָם *vox eorum.* In plur. fœmin. cum Præfixo, מִקֹּלוֹת *à sono,* Ps.93.4.

145 אֶקְרָא Ek-rá] *clamabo,* Targ. אֲצַלֵּי *orabo.* A קָרָא nomine aut verbis *vocavit, invocavit,* voce significativâ, & conceptis verbis *clamavit, inclamavit.* Fut.kal, in quo א quiescit in (ָ) R.64. Flectitúrque in Psalmis sic: אֶקְרָא *invocabo,* אֶקְרָאֶךָ *inclamabo te.* Ps.86.7. יִקְרָא *clamabit.* It. *nominabit.* Ps.147.4. יִקְרָאֵנִי *vocabit me,* Ps.89.27. וַיִּקְרָא *& inclamavit,* Ps. 50.1. (cum ו conversivo Futuri, R.79.) נִקְרָא *invocabimus,* Ps. 80.19. יִקְרָאוּ *clamabunt,* Ps.147.9. (cum (ָ) loco (:) ob pausam Sylluk. R.132.) יִקְרָאֵהוּ *invocabunt ipsum,* Ps.145.18. cum (ֵ) loco ו, R.107.

146 וַיַּעֲנֵנִי Vaj-ja-ɣané-ni] *& exaudivit me.* Targ. *& recepit orationem meam.* Ubi nota, divinæ opis celeritatem, descriptam esse per *vocabo* in futuro, & *respondit* vel *exaudivit* in Præterito, Cajetan. A עָנָה *incipere loqui, resonare, respondere,* verbo vel reipsa, *exaudire, petitionem implere.* It. *humiliare, affligi,* quòd fortassis tali viro opus sit aliorum responsione & auxilio. Futur. kal, quod in Psalmis flectitur sic: *Priusquam* אֶעֱנֶה *loquerer,* (Targ. אֶסְתַּגַּף *affligerer*) *ego errabam.* Ps.119.67. וְאֶעֱנֶה *& respondebo,* Ps. 119. 42. תַּעֲנֶה *respondebis,* Ps. 22.3. (Formationem horum pete suprà ex Num.34.) Cum Affixis, ה radicale tollitur, R. 103. facítque אֶעֶנְךָ *respondebo tibi,* Ps.81.8. (pro analogo אֶעֱנְךָ ubi sublato ה radicali, Sheva compositum (ֱ) amittit suum (:) ob sequens (:) R.15. וְאֶעֱנֵהוּ *& respondebo ei,* Ps.91.15. תַּעֲנֵנִי *exaudies me.* תַּעֲנֵנוּ *proloquêris nobis,* Ps. 65.6. וַתַּעֲנֵנִי *& respondisti mihi,* Ps. 119.26. cum ו conversivo Futuri, R.79. יַעֲנֵנִי *exaudiet me,* & cum ו conversivo, R. 79. וַיַּעֲנֵנִי *& respondit mihi.* יַעֲנֵנוּ *exaudiet nos,* יַעַנְךָ *exaudiet te,* Ps.20.2. (ubi (ַ) sub ע amittit suum (:) ob sequens (:) R.15.) יַעֲנֵם *exaudiet eos,* וַיַּעֲנֵם *& respondebit eis.* In tertia pers. fœmin. apocopato ה, R.67. תַּעַן *resonabit lingua mea,* Ps.119.172. pro תַּעֲנֶה, ubi ob (:) subintellectum sub ן, (ַ) amittit suum (:) R.15.

147 מֵהַר Me-hár] *ex monte* sanctitatis suæ. Targ. *de monte domus sanctuarii sui,* intelligit montem Moriæ, in quo Templum ædificatum fuit à Salomone, quod David Prophetico spiritu jam prospiciebat. הַר vide suprà Num. 84. Cum Præfixis, מֵהַר *ex monte,* (ubi מ ante indageshabilem cum (ֵ) R.74. הָהָר *ille mons,* Ps.68.17. (ubi postremum (ָ) est ob accentum Rebia. R.131.) כְּהַר *sicut mons,* בְּהַר *in monte,* לְהַר *ad montem.* Cum Affixo, הַרְכֶם (in) *montem vestrum,* Ps.11.1.

In

In plurali scribitur cum (׳) ad compensandum defectum τȣ̃ dagesh. R. 125. confer cum R. 19. facitque הָרִים *montes*, quod aliquando notat res altas & excellentes, Psal. 18. 8. *Fundamenta* הָרִים *montium commovebuntur*, pro quo 2 Sam. 22. 8. habetur, שָׁמַיִם *cœlorum*. Cum ה Emphat. הֶהָרִים *ipsi montes*, Psal. 114. 4. (ubi ה gestat (ֶ) pro (-) ante gutturalem kametsatam, R. 109.) Et excluso ה R. 81. בֶּהָרִים *in istos montes*, Psal. 104. 32.

148 In fine hujus versus iterum ponitur סֶלָה (de quo dictum Num. 138.) q. d. *Nota benè*. Nam de divino auxilio obtinendo, tanta fiducia erat Davidis, ut cum orare proponeret, jam se exauditum crederet.

Vers. 6.

149 שָׁכַבְתִּי Sha-chábh-ti] *accubui*. Targ. *ego requievi*. A שָׁכַב *cubuit*, *procubuit*, *accubuit*, dicitur de quacunq; cubatione hominis. Præt. Kal, quod in Psalmis flectitur sic: Psal. 41. 9. *Et qui* שָׁכַב *decumbit, non addet surgere*, Targ. מְרַע *ægrotat*. שָׁכַבְתִּי *cubavi*.

150 וָאִישָׁנָה Va-i-shá-na] *et dormivi*. A יָשֵׁן *dormivit*, *soporatus fuit*. Fut. Kal, quod in Psalmis flectitur sic: אִישַׁן *dormiam* (ubi prima radical. (י) quiescit in (ִ) R. 55. וְאִישַׁן *et dormiam*, Psal. 4. 9. cum (ָ) ob pausam. וָאִישָׁנָה *et dormivi*, est cum ה parag. R. 102. & ו conversivo Futuri, quod gestat (ָ) ante gutturalem. R. 79. תִּישַׁן *dormies*, יִישַׁן *dormiet*. Psal. 121. 4. cum (ָ) ob pausam R. 131.

151 הֱקִיצוֹתִי Heki-tsó-thi] *evigilavi*, Targ. אִתְּעָרֵת *expergefactus fui*. A קוּץ in Hiph. abjectâ mediâ radicali, R. 58. הֵקִיץ *evigilavit*, *expergefactus fuit*. In prima pers. assumpto ו ante תִי R. 62. הֱקִיצוֹתִי mutato (ֵ) in (:) in Sheva composit. (ֱ) R. 116.

152 יִסְמְכֵנִי Jis-meché-ni] *sustentabit me*. A סָמַךְ *sustentavit*, *stabilivit*, *fulcivit*. Fut. Kal, quod in Psalm. legitur tantùm cum Affixis, תִסְמְכֵנִי *sustentabis me*, Psal. 51. 14. יִסְמְכֵנִי *suffulciet me*. Ubi ob Affixa, ׳ (quod est punctum terminale Futuri Kal) transit in (:) R. 119.

Vers. 7.

153 אִירָא J-rá] *timebo*. A יָרֵא *timuit*, *reveritus est*. Fut. Kal, quod in Psalmis flectitur sic: אִירָא *timebo*, (ubi (י) quiescit in (ִ) R. 55. & א in (ָ) R. 64.) *Ne* תִּירָא *timeas, si quis ditescat*, Ps. 49. 17. i. e. ne cures. יִירָא *timebit*. נִירָא *timebimus*. יִירְאוּ *timebunt*, וְיִירְאוּ *et timebunt*. Et in pausa, יִירָאוּ *timebunt*, Ps. 64. 5. וְיִירָאוּ *& timebunt*, Psal. 40. 4.

154 מֵרִבְבוֹת Me-ribh-bhóth] *à myriadibus*, ingentem numerum denotat, sicut Latinis *sexcenta*, numerus finitus pro indefinito. A רָבַב *multiplicavit*, Nom. fœm. רְבָבָה *myrias*, multitudo decem millium. וּרְבָבָה *et myrias*, Psal. 91. 7. In plur. facit רְבָבוֹת Et in Regim. correpto (ָ) in (:) R. 114. et verso priori (:) in (ִ) R. 6. fit רִבְבוֹת At quædam exemplaria habent רִבְבוֹת cum (ֲ), quod sub non gutturalibus, est tantùm adventitium. Cum Præfixo, מֵרִבְבוֹת Targ. מִמַּצּוּתָא דְעַמְמָא *à lite populorum*, (respexit ad רוּב *litigatus, rixatus fuit.*)

155 עָם Ҩám *populi*.] Vide infrà Num. 167.

156 סָבִיב Sa-bhíbh] *circumquaque*.

A

A סבב *circumdedit*, fit סָבִיב *circuitus*, propriè est Nomen. Vide infrà, Num. 771. sumitur etiam adverbialiter, pro *circa*, *circum*, *circumquaque*, *circumcirca*, Psal. 12. 9. et cum Præfixo, מִסָּבִיב *ex circuitu*, *undiquaque*, Psal. 31. 14.

157 שָׁתוּ Shá-thu] *posuerunt* contra me. i. e. aciem adversus me instruxerunt, Targ. אִתְכְּנַשׁוּ *congregati sunt*. A שׁוּת *ponere*, quod constructum cum עַל est hostile, *castra ponere*, Præt. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: שָׁת *posuit*, abjectâ secundâ radicali ו R. 58. desinit in (ׇ) R. 59. שָׁתוּ *posuerunt*. Et resoluto (ׇ) in (-) et dagesh, שַׁתּוּ *posuerunt*, Psal. 73. 9. *positi sunt*, Psal. 49. 15. quasi esset à שָׁתַת

Vers. 8.

158 קוּמָה Ku-má] *Surge*. A קוּם *surgere*, (quod est Infinit. Kal, unde בְּקוּם *in surgendo*, Psal. 124. 2. i. e. quando surgit.) Imperat. Kal, cum ה parag. קוּמָה *surge*, habet vim excitativam. וְקוּמָה & *surge*, subitò adsis, Psal. 35. 2.

159 הוֹשִׁיעֵנִי Ho-shi-yé-ni] *Salvum fac me*, Targ. פְּרוֹק יָתִי *redime me*. A יָשַׁע quod in Hiph. mutato (י) in ו R. 57. facit הוֹשִׁיעַ *salvavit*, *servavit*, à præsentissimo periculo *eripuit*, *auxiliatus fuit*. Imper. Hiph. quod in Psalm. in secunda pers. flectitur sic, הוֹשִׁיעַ & contractè הוֹשַׁע *salva*, Psal. 86. 2. Cum ה parag. הוֹשִׁיעָה *salutem affer*, Psal. 12. 2. וְהוֹשִׁיעָה & *salutem fer*, Psal. 86. 16. Cum Affixis, הוֹשִׁיעֵנִי *salva me*, וְהוֹשִׁיעֵנִי *et salva me*. הוֹשִׁיעֵנוּ *salva nos*.

160 הִכִּיתָ Hic-kí-tha] *percussisti*. A נָכָה quod in Hiph. absorpto נ per dagesh, R. 69. facit הִכָּה *percussit*, *feriit*, *cecidit*. Præt. Hiph. quod in Psalm. flectitur sic: הִכָּה *percussit*, Psal. 78. 20. Cum Præfixo, שֶׁהִכָּה *qui percussit*, Psalm. 135. 8. (ubi שֶׁ ex אֲשֶׁר R. 75.) הִכִּיתָ *percussisti*, Psal. 69. 27.) ubi tertia radical. ה mutatur in (י) quiescens. R. 66.

161 אֹיְבַי O-jebháj] *inimicos meos*, Targ. כָּל־בַּעֲלֵי דְבָבִי *omnes auctores inimicitiæ meæ*. Ab אָיַב *inimicatus est*, *odit*. Nomen participiale Kal, אוֹיֵב (et absque ו, אֹיֵב) *inimicus*, q. inimicans, *osor*. Cum præfixo, הָאוֹיֵב *ô inimice*, Psal. 9. 7. (ubi ה est nota Vocativi, R. 33.) Cum Affixis, & in plur. num. mutato (··) in (:) R. 117. facit אֹיְבִי *inimicus meus*, מֵאֹיְבִי *ab inimico meo*. In plur. אֹיְבִים *inimici*, בְּאוֹיְבִים *in inimicos*. מֵאֹיְבִים *ab inimicis*. In Regim. אֹיְבֵי *inimici regis*, Ps. 45. 6. וְאֹיְבֵי *et inimici*. Cum Affixis, אֹיְבַי *et* אוֹיְבַי & אֹיְבַי *inimici mei*, מֵאֹיְבַי *ab inimicis meis*. וְאֹיְבַי & *inimici mei*, Psal. 18. 41. i. e. quod inimicos meos attinet. R. 130. not. וּבְאֹיְבַי & *in inimicos meos*. אֹיְבֶיךָ & אוֹיְבֶיךָ *inimici tui*. וְאֹיְבָיו & אוֹיְבָיו & אֹיְבָיו *inimici ejus*. וְאֹיְבֵינוּ & *inimici nostri*. אֹיְבֵיהֶם *inimicos eorum*.

162 לֶחִי Lé-hhi.] *maxillâ* in ignominiam. *Percutere maxillâ*, fuit signum ignominiæ, ut videre est in Historia Samsonis. Aut *in maxillam*, quasi בַּלֶּחִי Ab inusitato לָחָה fit לְחִי *maxilla*, *mandibula*, *gena*. Legitur in Psalmis hoc loco tantùm, לֶחִי in pausa cum (ֶ) loco (:) R. 132. Targ. לְסַתְהוֹן *genas ipsorum*. LXX. *Percussisti adversantes mihi* ματαίως *sine causa*, fortè per Apocopen legerunt

לְחִנָּם *gratis*, *sine causa* : sicq; hæc verba *sine causa*, non sunt jungenda cum *percussisti*, sed cum *adversantes mihi*. Potest etiam legi, μάθνας, h. e. *maxillas*.

163 שִׁנֵּי Shin-né] *dentes*. A שָׁנַן *acuit*, fit nom. commun. gen. שֵׁן *dens*, quòd dens sit acutus. Habet formam dualem, ob duplicem seriem dentium: facítq; שִׁנַּיִם *dentes*, mutato (..) in (·) & impresso dagesh. R. 125. In Regimine, converso יִם - in י·· R. 34. שִׁנֵּי *dentes*. Cum Affix. שִׁנָּיו *dentibus suis*, שִׁנֵּיהֶם & שִׁנֵּימוֹ *dentibus eorum*. לְשִׁנֵּיהֶם *dentium eorum*, Ps. 124. 6.

164 שִׁבַּרְתָּ Shib-bár-ta] *penitus effregisti*. A שָׁבַר *fregit*, *rupit*. Præt. Pihel שִׁבֵּר *confregit*, auget sensum à Kal, ob dagesh: flectitúrq; in Psalm. h.m. שִׁבֵּר *fregit*, Ps. 76. 4. cum (-) loco (..) R. 108. שִׁבַּרְתָּ *confregisti*, Ps. 74. 13.

Vers. 9.

165 לַיהוָה JEHOVÆ scil. est, vel *Ad Jehovam* scil. pertinet, vel *A Jehova est*, nam articulus ל, hæc omnia importat. Ab Hebræis vulgò legitur לַאדֹנָי *Ladonai*, quoniam eandem punctionem sortiuntur. Targ. *A facie Domini redemptio*. De voce יְהוָה dictum est suprà Num. 16. hîc perpendenda est cum Præfixis, מֵיְהוָה *à Jehova*, Ps. 33. 8. ad formam מֵאֲדֹנָי R. 74. שֶׁיְהוָה *cujus Jehova*, Psal. 144. 15. omisso dagesh in (י) ad formam שֶׁאֲדֹנָי Et sic consequenter cum literis וכלב imitatur punctationem Nominis אֲדֹנָי R. 82. וַיהוָה *et Jehova*, Ps. 9. 8. כַּיהוָה *sicut Jehova*, Psal. 113. 5. לַיהוָה *Jehovæ*. בַּיהוָה *in Jehova*, Ps. 34. 3. וּבַיהוָה *& in Jehova*. Ps. 26.1. Semel legitur וְלַיהוִה *& Jehovæ*, Ps. 68. 21. ad
16 formam לֵאלֹהִים R. 82.

הַיְשׁוּעָה Ha-jeshu-ұá] *ipsa salus*. יְשׁוּעָה *salus*, Vide suprà Num. 135. Cum ה Emphat. esset הַיְשׁוּעָה R. 76. at dagesh ex (י) shevato tollitur, R. 20. sicque (:) sub litera suâ naturâ dageshanda legitur. R. 5. Cum Præfixis ו & ל, (:) sub (י) excluditur, quoniam istæ literæ gestant (·) profectum ex (:) R. 8. facitque וִישׁוּעָה *& salutis*, Ps. 118. 15. לִישׁוּעָה *in salutem*, Ps. 118. 14. In Regimine facit יְשׁוּעַת *salutem* Israeli, Ps. 14. 7. et cum (:) loco ֻ, R. 107. יְשֻׁעַת *salutem*, Psal. 53. 8. Cum Affixo, לִישׁוּעָתְךָ *ad salutem tuam*, Ps. 119. 166. et in pausa, לִישׁוּעָתֶךָ Psal. 119. 123.

167 עַמֶּךָ ұam-mechá] *populum tuum*. A עָמַם *texit*, *operuit*. Nom. masc. עַם *populus*, multitudo hominum terram tegens & operiens. עַם *populus Dei Abraham*, Psal. 47. 10. LXX. *cum Deo Abraham* legerunt עִם *cum*. Cum Accentibus Regiis facit עָם Psal. 3. 7. Cum Præfixis, מֵעָם *è populo*, Ps. 89. 20. לְעָם *populo*, בְּעָם *in populo*, וְעָם *& populus*, הָעָם *populus ille*, Psal. 33. 12. Et excluso ה Emphat. לָעָם *huic populo*, Ps. 68. 36. בָּעָם *in hoc populo*, Psal. 54. 8. Cum Affixis & plurali numero assumit dagesh, ad compensandum defectum literæ absentis, R. 125. facítq; עַמִּי *populus meus*, עַמְּךָ *populus tuus*, וְעַמְּךָ *& populus tuus*. *Oblivíscere* עַמֵּךְ *populi tui*. fœm. Psal. 45. 11 עַמּוֹ *populus ejus*, לְעַמּוֹ *populo suo*, בְּעַמּוֹ *in populum suum*. In plur. עַמִּים *populi*, וְעַמִּים *& populi*, הָעַמִּים *isti populi*. Et excluso ה Emphat. בָּעַמִּים *inter istospopulos*, Ps. 9. 12

168 בִּרְכָתֶךָ Bir-ca-thé-cha] *benedictio tua.* A בָּרַךְ *benedixit*, quod cum Deo tribuitur, significat *benefacere, bona conferre.* Nom.fœm. בְּרָכָה *benedictio*, copia & abundantia omnis boni. Cum Præfix. אֶת־הַבְּרָכָה *ipsam benedictionem*, Ps.133.3. לִבְרָכָה *in benedictionem*, Ps.37.26. בִּבְרָכָה *in benedictione*, Ps.109.17. in quibus ב & ל notantur cum (.) ob sequens (:) R.6. In Regimine, converso ה in ת, & (ׇ) in (:) R.114. ex priori (:) fit (·) R.6. facit בִּרְכַּת *benedictio Jehovæ*, Ps.129.8. Et sic cum Affixo, בִּרְכָתֶךָ *benedictio tua.* In plur. absoluto facit בְּרָכוֹת *benedictiones*, Ps. 21.7. In constructo mutato (ׇ) in (:) ut antè, בִּרְכוֹת *benedictiones boni*, Ps.21.4.

¶ Hic tertiâ vice occurrit סֶלָה, & quoniam claudit Psalmum, inde constat non esse exordium alterius rhythmi aut sententiæ, &c. sed potiùs denotare vocis simul & mentis elevationem in Deum, cum perpensione eorum quæ dicta fuerant. *O exuberantiam bonitatis Dei! &c.* Imò & Aben Esræ sententia hîc locum habere potest, quòd nimirum sit particula confirmans dictorum veritatem, *Verè, profectè, Amen.*

PSALMUS IV. ד

169 לַמְנַצֵּחַ Lá-menats-tséahh] *Archimusico.* A נָצַח *Vicit, Vrsit, Præfuit.* Nomen Participiale Pihel. מְנַצֵּחַ *Vincens, Victor, Præfectus, Præcentor*, cui cura est de re musica, instátque ut ad finem debitum perducatur. לַמְנַצֵּחַ *præfecto* sc: cantorum, ad cujus imperium Psalmi decantabantur. Occurrit in Psalm. 35. vicibus. Estque in forma emphatica לַמְנַצֵּחַ pro לְהַמְנַצֵּחַ sed ל excludit ה Emphat. R.80. & dagesh ex litera schevata tollitur, R.20. cujus vicem Methegh supplere solet. R.133. ideóque sæpius scribitur לַֽמְנַצֵּחַ cum Methegh: Ps.5. & 6. &c. atque sic hoc (:) est mobile. R.5. LXX. εἰς τὸ τέλος, *in finem*, scil: Præfecto illi, qui alios ad opera provocat, & urget ut finem faciant.

170 בִּנְגִינוֹת Bin-ghi-noth] *in instrumentis pulsatilibus.* LXX. ἐν ὕμνοις *in carminibus.* A נָגַן manu *pulsavit* aliquod instrumentum musicum, Nom. fœm. נְגִינָה *pulsatio fidium, musica modulatio, symphonia.* Et alia forma עַל־נְגִינַת *super pulsatione fidium*, Ps. 61.1. Cum Affixo, *Recordabor* נְגִינָתִי *pulsationis meæ*, Ps.77.7. i. e. musicæ meæ. In plur. נְגִינוֹת, Cum Præfix. וּנְגִינוֹת *& cantica*, vel carmina musica loquentur, *bibentis siceram*, Ps.69.13. בִּנְגִינוֹת *in pulsationibus fidium.* Psal. 6. 1.

---

*Vers.*2.

171 בְּקָרְאִי Bekor-í] *In clamando me* i. e. dum clamo. Targ. *In tempore, orationis meæ.* A קָרָא suprà Num. 145. Infinit. Kal, qui regulariter esset קְרֹא At cum Affixis, prima radical. suscipit (ׇ) & secunda (:) R.98. facítque קָרְאֵנוּ *clamare nos*, i.e. dum clamamus, Ps.20.10. Et cum Præfixo, בְּקָרְאִי *in invocando me*, i e. dum invoco. Ps.4.4. ubi ב efficit Gerundium in Do. R.41.

172 עֲנֵנִי yané-ni] *exaudi me.* Targ. *Recipe me Deus justitiæ meæ.* LXX. *Cum invocarem* εἰσήκουσέ μου *exaudivit me.* Legerunt in Præterito עָנָנִי *exaudivit me.* A עָנָה suprà N.146. Imperat. Kal, עֲנֵה *exaudi*, ubi ה quiescit in (‥) R.65. & gutturalis assumit (ֲ) R.13. Cum Affix. ה.. radicale tollitur,

 R.103.

R.103. facítque עֲנֵנִי *responde mihi*, וַעֲנֵנִי *& exaudi me*. Pſ.27.8. Et cum ו loco (ו) וַעֲנֵנוּ Pſ.60.7.

173 צִדְקִי Tſidh-kí] (Deus) *juſtitia mea*, i. e largitor meæ juſtitiæ & ſanctitatis. A צָדַק *juſtificavit*. Nom. maſc. צֶדֶק *juſtitia*, de ſermone, *firmitas*, *veritas*, *fidelitas*. *Feci judicium* וָצֶדֶק *& juſtitiam*. Pſ.119. 121. (ubi ו ante Athnach geſtat (ָ) R.78.) בְּצֶדֶק *in juſtitia*. Cum Affix. mutat utrumque (ֶ) in (:) R.122. & prius (:) in (.) R.6. facítque צִדְקִי *juſtitia mea*. כְּצִדְקִי *ſecundùm juſtitiam meam*. צִדְקְךָ *juſtitia tua*, כְּצִדְקְךָ *ſecundùm juſtitiam tuam*. צִדְקוֹ *juſtitia ejus*, כְּצִדְקוֹ *ſecundùm juſtitiam ejus*.

174 הִרְחַבְתָּ לִּי Hir-hháb-tal-li] *dilatari feciſti me*, i.e. ex anguſtia liberaſti & exhilaraſti me. A רָחַב *dilatatus*, *ampliatus fuit*, de corde, *exhilaratus fuit*, nam in triſtitia cor contrahitur, in lætitia dilatatur. Præt. Hiphil, quod in Pſalmis flectitur ſic: הִרְחַבְתָּ *dilataſti*, הִרְחִיבוּ *dilatatæ ſunt*, Pſ.25.17. ſcil: anguſtiæ, ob multitudinem.

175 לִי *Mihi*] Pronom. Dativi caſus, R. 36. ubi ל habet dageſh dictum *Athemerahhik*, de quo vide ſuprà Num. 136. וְלִי *& mihi*, vel *meus eſt Menaſhe*. Pſ.60.9.

176 חָנֵּנִי Hhon-né-ni] *gratioſus eſto mihi*. A חָנַן *miſertus eſt*, *gratiam fecit*, *pepercit*, *condonavit*. Imper. Kal. Eſſétque regulariter חֲנוֹן, at ſyncopata mediâ radicali R.71. fit חון Ob Affixa autem ſuſcipit dageſh, & mutat ו in (ָ) R 125. facítque חָנֵּנִי *miſerere mei*, vel *gratioſe largire mihi*, Pſ.119. 29. וְחָנֵּנִי *& miſerere mei*, חָנֵּנוּ *miſerere noſtri*. Pſ.123.3.

177 וּשְׁמַע U-ſhemá] *& exaudi*. A שָׁמַע *audivit*, *exaudivit*, *auſcultavit*, Imper. Kal, ac in Pſalm. flectitur ſic: שְׁמַע *exaudi*, וּשְׁמַע *& audi*, (ubi ו geſtat ו ante literam ſhevatam, R.78.) שִׁמְעָה *audi*, Pſ.17.1. (ubi ob ה paragog. R.102. (-) tranſit in (:) R.121. & prius (:) in (.) R.6.) In fœmin. שִׁמְעִי *audi filia*, Pſal.45.11. In plur. שִׁמְעוּ *audite*. Pſ.34.12.

178 תְּפִלָּתִי Tephil-la-thí] *ſupplicationem meam*. A פָּלַל de cauſa & lite *judicavit*, It. *ad judicem ſupplicavit*. Nom. fœmin. Heemanthic. תְּפִלָּה *oratio*, *precatio*, propriè, per mediatorem ad judicem ſupplicatio. Pſ.109.4. *Et ego* תְּפִלָּה *oratio*, i.e. orationi deditus, Targ. אֲצַלִּי *orabo*. In Regim. תְּפִלַּת *orationem nudatiſſimi*, Pſ.102.18. בִּתְפִלַּת *in orationem populi tui*, Pſ.80.5. Cum Affix. mutato ה in ת, facit תְּפִלָּתִי *ſupplicatio mea*, וּתְפִלָּתִי *& ſupplicatio mea*. תְּפִלָּתָם *ſupplicatio eorum*. In plur. תְּפִלּוֹת *ſupplicationes*, *preces*. Pſ. 72.20.

Verſ.3.

179 בְּנֵי־אִישׁ Bene-íſh] *Filii viri*. LXX Υἱοὶ ἀνθρώπων, *filii hominum*. Eſt Apoſtrophe ad aulicos Saulis: nam בְּנֵי אִישׁ vocantur filii *nati viro præſtanti*, אִישׁ enim notat hominem potentem, principem illuſtrem. At בְּנֵי אָדָם ſunt *nati plebeio homine*. Nomen enim אָדָם vel אֱנוֹשׁ uſurpari ſolet, cum de miſeris & abjectis hominibus agitur. Diſcrimen hoc percipitur ex Pſ. 49. 3. גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ *Etiam filii hominis*, *etiam filii viri*, h.e. tàm nobiles & potentes, quàm pauperes & ignobiles. Et Pſ.62.10. *Verùm tamen vanitas* בְּנֵי אָדָם *filii hominis*, *mendacium* בְּנֵי אִישׁ *filii viri*. Tale diſcrimen etiam eſt apud Latinos inter *Virum* & *Hominem*. Vir enim à virtute, qui eâ præ-

præstat, Hominis nomine quicunque vulgaris nuncupari consuevit. Unde verè Herodotus in Polyhymnia dixit: *Multos esse homines, paucos viros.* De formatione vocis בְּנֵי vide infrà Num. 569.

180 עַד־מֶה עַד־מֶה Ųad-mé] *Usque quo.* עַד est particula interrogativa temporis, Vide suprà Num. 140. מֶה Pronomen Interrogativ. Suprà Num 50.

181 לִכְלִמָּה Lich-lím-ma] *in ignominiam* scil: erit. LXX πότε βαρυκάρδιοι; ἱνατί. *Usquequo gravi corde! quare.* Pro כְּבוֹדִי *gloria mea*, legerunt כִּבְדֵי *graves*, & לִכְלִמָּה acceperunt pro duabus dictionibus, commutato כ in ב, לֵב לָמָּה *corde, ut quid.* A כָּלַם in Niph. נִכְלַם *pudefactus, confusus fuit, puduit, erubuit.* Nom. fœm. כְּלִמָּה *ignominia, pudor, vituperium, dedecus.* (unde forsitan Latinum *Calumnia.*) Cum Præfix. וּכְלִמָּה *& ignominia,* לִכְלִמָּה *in vituperium,* (ubi ל cum (.) ob sequens (:) R. 6. Cum Affix. mutato ה in ת, R. 104. כְּלִמָּתִי *ignominia mea,* וּכְלִמָּתִי *& ignominia mea.* Semper autem nomen hoc, gestat dagesh euphonicum in tertia radicali.

182 תֶּאֱהָבוּן Te-ehá-bhun] *diligetis.* Ab אָהַב *dilexit* (antitheton est verbo שָׂנֵא *odio habuit.*) quod dupliciter formatur in Fut. Kal, cum א quiescente in ו R. 53. וָאֹהֲבֵם *& dilexi ea.* Ps. 119. 167. (ex אֹהַב *diligam*, ubi propter Affixum ם.., (··) mutatur in sheva compositum (-) R. 117. cum ! conversivo, R. 79. Et cum א mobili, וַיֶּאֱהַב *& dilexit,* Ps. 109. 17. (cum ו conversivo) תֶּאֱהָבוּן *diligetis,* cum ן paragogico, quod secundæ radicali substernit (ָ) R. 102. n. 5. in quibus duobus, prima radical. accipit (ֱ) quod punctuat præcedentem cum (ֶ) R. 13.

183 תְּבַקְשׁוּ Tebak-keshú] *studiosè quæretis.* Hæc est lectio Stephani, aliæ editiones habent sine dagesh, תְּבַקְשׁוּ A בִּקֵּשׁ in Pih. בִּקֵּשׁ *quæsivit, studiosè requisivit,* (ubi dagesh significationem intendit.) In secunda pers. Plur. Fut. Pih. תְּבַקְשׁוּ Cætera quæ hic desiderantur vide infrà Num. 1142.

184 כָּזָב Ca-zábh] *mendacium.* A כָּזַב *mentitus est,* Nom. masc. כָּזָב *mendacium.* Ps. 62. 10. כָּזָב *mendacium sunt filii viri,* i.e. res inconstans sicut halitus.

¶ Hîc sub finem istius versus ponitur סֶלָה ut eo magis obstinatus animus inimicorum ostendatur: Unde Targ. *quæretis mendacium in æternum!*

Vers. 4.

185 וּדְעוּ U-dheųú] *Et scitote.* Vel, *Quin potiùs scitote,* ita ut ו habeat vim adverbii eligendi. A יָדַע (suprà num. 47) Imperat. Kal, & abjectâ primâ radicali (י) R. 54. flectitur sic in Psalmis: וִדַע *& scito,* Ps. 139. 23. דְּעוּ *scitote,* Psal. 100. 3. וּדְעוּ *& scitote,* Ps. 46. 11. (ubi ו ante literam shevatam gestat וּ R. 78.)

186 הִפְלָה Hiph-lá] *selegit.* Targ. פְּרַשׁ *separavit.* A פָּלָה quod non est in usu in Kal, sed in Hiph. Præt. הִפְלָה (ubi ה quiescit in (ִ) R. 65) *divisit, signo aliquo excellenti separavit.* Unde LXX ἐθαυμάστωσε *mirificavit,* insignem & celebrem fecit.

187 חָסִיד לוֹ Ha-sídh ló] *pium sibi,* cui benè vult. Targ. *misericordem sibi,* ubi Relativum לוֹ *sibi,* est in dandi casu, h.e. in sui gloriam & clientelam. LXX. τὸ ὅσιον αὐτῦ, *sanctum suum.* Nomen radicale חָסִיד *pius, probus, benignus, beneficus,* qui alteri benefacit. Et relatum ad Deum, significat *eum qui à Deo beneficium accepit,* cui Deus benè facit.

facit. Pſ.145.17. וְחָסִיד *& beneficus in omnibus operibus ſuis*, Deo tribuitur, qui propenſus eſt ad largiendum. Cum Affix. mutat (ּ) in (-) R.114. facit חֲסִידֶיךָ *benignum tuum*, Pſ 16. 10. i.e. quem benignitate proſequeris (ubi (י) redundat, ut notatum eſt in margine textus.) לַחֲסִידֶךָ *ſancto tuo*, Pſ.89.20. In plurali, *In congregatione* חֲסִידִים *ſanctorum*, Pſ.149. 1. Cum Affixis, *Congregate mihi* חֲסִידָי *beneficos meos*, Pſ.50.5. i.e. quos benevolentiâ proſequor. חֲסִידֶיךָ (coram) *beneficis tuis*, Pſ.52.11. וַחֲסִידֶיךָ *& benefici tui*, Pſ.132.9. וַחֲסִידֶיהָ *& beneficos ejus*, Pſ.132.16. *Pſallite Jehovæ* חֲסִידָיו *pii ejus*, Pſ.30.5. qui ejus bonitatem experti eſtis. *Non derelinquet* אֶת־חֲסִידָיו *beneficos ſuos*, Pſ.37.28. quos benevolentiâ proſequitur. *Mors* לַחֲסִידָיו *ſanctorum ejus*, Pſ.116.15.

188 יִשְׁמַע Jiſh-máy] *audiet*. A שָׁמַע *audivit, exaudivit, intellexit, obedivit, acquievit*; quæ omnia pendent ab *Audire*, ſi enim non audieris, cætera vix obſervabis. Fut.Kal, quod in Pſalm. flectitur ſic: אֶשְׁמַע *audiam*, in pauſa אֶשְׁמָע *audiebam*, Pſ.81.6. i.e. intelligebam. Et cum ה parag. mutato (-) in (:) R.122. אֶשְׁמְעָה *audiam*, Pſ.85.9. תִּשְׁמַע *audies*, יִשְׁמַע & in pauſa, יִשְׁמָע *audiet*, וַיִּשְׁמַע *& exaudivit*, Pſ.40.2. cum ו converſivo. תִּשְׁמָעוּ *audiveritis*, Pſ.95.7. cum (ּ) ob pauſam. R.132. יִשְׁמְעוּ *audient*, & in pauſa יִשְׁמָעוּ Pſ. 115.6. תִּשְׁמַעְנָה *audient aures meæ*, Pſ.92.12. i.e. cum voluptate audient.

189 בְּקָרְאִי אֵלָיו Bekor-í elav] *in clamando me ad eum*. Vide ſuprà Num. 171.

Verſ. 5.

190 רִגְזוּ Righ-zú] *Commoveamini*. Targ. זועו מִנֵּהּ *Contremiſcite ab eo*, i.e. Deum timete. LXX. ὀργίζεσθε, *iraſcimini*, & ſic D. Paulus ad Epheſ.4.25. A רָגַז *horruit, trepidavit, tremuit*, præ metu vel irâ. (Latinè, tremor qui fit ob iram, verbo *Iraſcendi*, ob timorem, *Horrendi*, redditur.) Imperativ.plur. Kal, רִגְזוּ

191 וְאַל Veal] *& non*. אַל *ne, non*, Dehortandi & Deprecandi particula, rariùs Negandi: & ferè Futuris tantùm præponitur. Geminata, intendit deprecationem, Pſ.6.2. אַל ne in furore arguas me, וְאַל & ne in ira corripias me. Et ſic Pſ.25.2. 121.3. &c.

192 תֶּחֱטָאוּ Te-hhetá-u] *peccabitis*. A חָטָא quocunque modo *erravit*, à via vel ſcopo *aberravit, deflexit*; *peccavit, deliquit*, q. à Lege divina deviavit. Fut.Kal, quod in Pſalmis flectitur ſic: אֶחֱטָא *peccabo*, Pſ.119.11. (ubi א quieſcit in (ּ) R.64. & gutturalis aſſumit (⁝) R.12.) In ſecunda plurali תֶּחֱטָאוּ *peccetis*, ubi ob accentum Tiphcha, א eſt cum (ּ) R.132.not.pro analogo תֶּחֶטְאוּ

193 אִמְרוּ Im-rú] *dicite*, examinate conſcientiam veſtram. Ab אָמַר Imper. Kal, אֱמֹר *dic*, Pſ.35. 3. (cum ⁝) pro (:) R.12.) plur. אִמְרוּ *dicite*, vel *loquimini*.

194 בִלְבַבְכֶם Bhil-bhabh-chém] *in corde veſtro*. (LXX. *quæ dicitis in cordibus veſtris*, Legerunt pro אִמְרוּ *dicite*, אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם ſupplendo *quæ dixiſtis*, vel *dicitis*.) Nom. maſc. cum duplici plurali, לֵבָב *cor, animus, mens, cogitatio*, & generaliter, quælibet tandem actio quæ in corde ſedem habet, & perficitur. Metaphoricè, pro *rei medio*, ut cor eſt medium in animali. Cum Affix. mutato (··) in (:) R. 116. facit לְבָבִי *cor meum*, וּלְבָבִי *& cor meum*, בִּלְבָבִי *in corde meo*, כִּלְבָבְךָ *ſecundùm cor tuum*. לְבָבוֹ *cor ejus*, בִּלְבָבוֹ *in corde ejus*,

ejus, בִּלְבָבָם *in corde eorum.* In Regimine, converso (‥) in (:) R. 116. & (ּ) in (-) R. 115. fit לְבַב *cor sapientiæ,* Ps. 90. 12. Unde cum Affixo Gravi, R. 96. לְבַבְכֶם *cor vestrum,* בִּלְבַבְכֶם *in corde vestro,* omisso dagesh leni in כ quoniam in Affixo כֶם nunquam ponitur, & in ב, quoniam (:) sub ל est ex (‥) profectum, R. 17.

195 מִשְׁכְּבְכֶם Mish-cabh-chém] *cubili vestro.* A שָׁכַב *cubuit,* Nom. masc. Heemanth. מִשְׁכָּב *cubitus, accubitus,* et res super qua quis recubat, *lectus, cubile.* Cum Affixis Levibus, retinet (ּ) Psal. 36. 5. *super* מִשְׁכָּבוֹ *lecto suo.* Cum Gravibus autem mutat (ּ) in (-) R. 115. *super* מִשְׁכַּבְכֶם *cubili vestro.* Legitur in S. S. cum duplici plurali, sed in Psalm. in fœmin. tantùm, מִשְׁכָּבוֹת cum Affixo, *super* מִשְׁכְּבוֹתָם *cubilibus suis,* Psal. 149. 5. mutato (ּ) in (:) R. 114.

196 וְדֹמּוּ Vedhóm-mu] *et silete,* desinite ab operibus vestris, arma deponite, paci studete. LXX. *in cubilibus vestris,* κατανύγητε *compungimini.* A דָּמַם *siluit, conticuit, conquievit,* est vocis & sermonis, ac facti & operis, motúsque animi. Imperat. Kal, syncopatâ mediâ radicali, R. 71. facit דֹּם דוֹם pro דְּמוֹם Psal. 37. 7. דוֹם לַיהוָה *Sile Jehova,* i. e. expecta Jehovam. Et cum vox à fine crescit, assumit dagesh, R. 71. fitque Psal. 62. 6. *Ad Deum* דֹּמִּי *sile anima mea,* i. e. spera, confide. וְדֹמּוּ *et tacete,* quod Vatabl. ait esse pro Futuro, *et tacebitis.* q. d. Si perpenderitis apud vestrum animum quæ contra me jactatis desinetis malè loqui.

¶ In fine hujus versus, ponitur dictio סֶלָה éstque h. l. nota gravissimæ ac notatu dignissimæ sententiæ; unde Targum: *Dicite orationem vestram in ore vestro, & petitionem vestram in corde vestro, & orate super cubile vestrum, & mementote diei mortis semper.*

Vers. 6.

197 זִבְחוּ Zibh-hhú] *Sacrificate.* A זָבַח *pecudes mactavit, occidit,* (in quâ significatione ter legitur in S. S. Gen. 31. 54. *mactare* mactationem, i. e. *pecudem,* Deut. 16. 2. *mactare pasha,* Ezek. 34. 3. *mactare ovem.*) Aliâs de sacrificiis dicitur, & in Kal, semper de vero Deo, in Pihel autem de idolis usurpatur; *sacrificavit, immolavit.* Imper. Kal, Psal. 50. 14. זְבַח *sacrifica,* plur. זִבְחוּ *sacrificate,* Targ. *Domate concupiscentias vestras, & reputabitur vobis sicut sacrificium justitiæ.*

198 זִבְחֵי Zibh-hhé] *sacrificia.* זֶבַח nom. masc. *mactatio, animal mactatum, victima;* sæpius de victimis Deo immolatis usurpatur, *sacrificium.* In pausa mutato (ּ) in (ּ) R. 131. fit עַל־זְבָחֶךָ *super sacrificio,* Ps. 50. 5. In plurali converso (ּ) penult. in (:) R. 122. et (-) ultimo in (ּ) R. 121. facit זְבָחִים Cum affixo, עַל־זְבָחֶיךָ *super sacrificiis tuis,* Ps. 50. 8. In Regim. correpto (ּ) in (:) R. 114. ex priori (:) fit (ּ) emanátque זִבְחֵי *sacrificia justitiæ,* i. e. sacrificia justè & innocenter oblata, quibus adest pietas & justitia.

199 וּבִטְחוּ U-bhit-hhú] *& sperate.* A בָּטַח *fidit, confidit, speravit, confidentiam habuit, securus fuit;* Imper. Kal, בְּטַח *spera,* וּבְטַח *et spera,* בִּטְחוּ *sperate,* וּבִטְחוּ *& confidite.*

Vers.

Verſ. 7.

200 יַרְאֵנוּ Jar-é-nu] *faciet videre nos*, i. e. oſtendet nobis. *Oſtendere* autem *bonum*, eſt afficere beneficiis tam perſpicuis, ut publicè cerni cognoſcique poſſint. A רָאָה *vidit*, in Hiph. הִרְאָה *videre fecit, ſivit*, i. e. oſtendit, demonſtravit. Futur. Hiph. quod in Pſalm. flectitur cum Affixis tantùm, ac proinde ה radicale hîc excluditur, R. 103. אַרְאֵנוּ *faciam videre illum in ſalutem*, Pſal. 50. 23. i. e. efficiam ut fruatur ſalute, (pro אַרְאֶהֶנּוּ, et ſic in reliquis:) וְאַרְאֵהוּ *& faciam videre illum in ſalutem meam*, Pſal. 91. 16. i. e. faciam ut fruatur ſalute meâ. יַרְאֵנִי *videre faciet me in hoſtibus meis*, Pſ. 59. 11. i. e. faciet ut aſpiciam cum lætitiâ in hoſtes meos. Targ. יַחְמֵינַנִי נִקְמְתָא *oſtendet mihi ultionem*. יַרְאֵנוּ *oſtendet nobis bonum*, i. e. ut bonis fruamur efficiet.

201 טוֹב Tóbh] *bonum*. טוֹב *bonus, ſuavis, gratus, pulcher*; ſed abſolutè poſitum, *bonum, bonitas*. Dicitur de omni bonitate, animi jucunditate, omni dote corporis, imò & de opulentia & divitiarum copia. Cum Præfixis, מִטּוֹב *à bono, & præ bono*, Pſ. 52. 5. לְטוֹב וְטוֹב *& bonum*, בְּטוֹב *in bono*, *in bonum*, הַטּוֹב *ipſum bonum*, & excluſo ה Emphat. בַּטּוֹב *ipſo bono*, Pſal. 103. 5. In plur. *judicia tua bona ſunt* טוֹבִים, Pſal. 119. 39. & excluſo ה Emphat. *Benefac Jehova* לַטּוֹבִים *ipſis bonis*, Pſal. 125. 4.

202 נְסָה Neſa] *eleva ſuper nos lumen*, &c. i. e. benigno nos vultus tui favore proſequaris. LXX ἐσημειώθη, *ſignatum eſt ſuper nos lumen*, i. e. ſigni aut vexilli inſtar elevatum eſt; (credibile eſt eos reſpexiſſe ad נָסַס *elevare vexillum*, unde נֵס *ſignum, vexillum*.) A נָשָׂא *tulit, levavit, elevavit, ſuſtulit, abſtulit*; de peccato, *condonavit*, nam remiſſio peccati eſt ejus ablatio. Imper. Kal, quieſcente א in (ֵ) R. 64. נְשָׂא *extolle*, Pſal. 10. 12. et mutato שׂ in ס ac א in ה R. 1. נְסָה *attolle*. Interdum etiam amittit נ R. 69. facítque וְשָׂא *et attolle*, i. e. ignoſce *peccatis meis*, Pſal. 25. 18. Plur. שְׂאוּ *attollite*. Pſ. 24. 7. וּשְׂאוּ *& attollite*, verſ. 9.

203 אוֹר O'r] *lucem*. אוֹר *lux, lumen, ſplendor, claritas*, propriè eſt lux incorporea & ſpiritualis. מָאוֹר verò corpus lumine refertum, *luminare*. Lucis autem nomine omnis generis bona repræſentantur, *lætitia*, &c. ſicut è contrà, per tenebras, *calamitates*. Pſ. 97. 11. אוֹר *lux orta eſt juſtis: & rectis corde lætitia*, poſterius hoc, prioris eſt declaratio. Cum Præfixis, וְאוֹר *& lux*, בְּאוֹר *in luce*. *Et egredietur* כָּאוֹר *ſicut ipſa lux lætitia tua*, Pſal. 37. 6. (excluſo ה Emphat.) Cum Affix. אוֹרְךָ *lux tua*, בְּאוֹרְךָ *in luce tua*. In fœm. אוֹרָה *lux*, Pſal. 139. 12. כַּחֲשֵׁיכָה כָּאוֹרָה *ſicut tenebræ, ita ipſa lux*; ubi כ geminatum notat æqualitatem et viciſſitudinem. In plur. אוֹרִים Pſ. 136. 7. Facienti אוֹרִים *luces magnas*, i. e. luminaria magna.

204 פָּנֶיךָ Pa-né-cha] *facierum tuarum*. פָּנִים *facies*, vide ſuprà, Num. 125. Quantum ad effectum duo ſunt vultus in Deo, alter *lucidus*, quo reſpicit bonos, Pſal. 24. 16. *Reſpice ad me, & miſerere mei*. Alter *vindicativus*, quo punit malos, Pſal. 35. 17. פְּנֵי יְהוָה *vultus Domini in facientes malum*. Cum Præfixo, לִפְנֵים *in faciebus*, i. e. coram, è regione, ante, olim, Pſ. 102. 26. לְפָנִים *in faciebus terram*

terram fundasti, i. e. ante, olim. In Regim. פְּנֵי *facies*, וּפְנֵי *& facies*. Vide suprà, Num. 125. Psal. 72. 17. לִפְנֵי *in faciebus solis propagabitur nomen ejus*, i. e. quàm diu sol fuerit, Psal. 147. 17. לִפְנֵי *in faciebus frigoris*, i. e. coram frigore, Psal. 72. 5. *Timebunt te cum sole*, וְלִפְנֵי *et in faciebus lunæ*, i. e. quàm diu sol & luna fuerint. מִלִּפְנֵי *ab à faciebus Jehovæ*, Psal. 97. 5. pleonasmus. Cum Affixis Levibus retinet (ֵ) Cum Gravibus autem corripit (ֵ) in (:) facitque פָּנַי *facies meæ*, לְפָנַי *in faciebus meis*, פָּנֶיךָ *vultus tuus*. *Ad tempus* פָּנֶיךָ *faciei tuæ*, Psal. 21. 10. Targ. רוּגְזָךְ *iræ tuæ*. לְפָנֶיךָ *ante facies tuas*, Psal. 79. 11. *Et semen ipsorum* לְפָנֶיךָ *in faciebus tuis firmabitur*, Ps. 102. 29. i. e. quam diu tu fueris, in æternum. מִפָּנֶיךָ *à faciebus tuis*, מִלְּפָנֶיךָ *ab à faciebus tuis*, Ps. 17. 2. Pleonasmus. In fœmin. פָּנַיִךְ *faciem tuam*, Psal. 45. 13. פָּנָיו *facies ejus*, לְפָנָיו *coram facie ejus*, מִפָּנָיו *à facie ejus*. In fœmin. לְפָנֶיהָ *coram facie ejus*, Psal. 80. 10. i. e. ante eam. פָּנֵימוֹ *facies ejus*, Psal. 11. 7. פְּנֵיהֶם *facies eorum*, וּפְנֵיהֶם *et facies eorum*, לִפְנֵיהֶם *in faciebus eorum*, Psal. 69. 23. i. e. coram eis, מִפְּנֵיהֶם *à faciebus eorum*.

Vers. 8.

205 נָתַתָּה Na-thát-ta] *dedisti*, *posuisti*. A נָתַן *dedit*, *posuit*, Præter. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: נָתַן *dedit*, וְנָתַן *et dedit*. (Cum Affix. mutato (ָ) in (:) R. 114. et (-) in (ָ) R. 121. facit נְתָנַנִי *tradidit me*, Ps. 118. 18. נְתָנָנוּ *expcsuit nos*, Psal. 123. 6.) נָתְנָה *dedit illa*, נָתַתָּ *dedisti*, Psal. 61. 6. (pro נָתַנְתָּ eliminatâ tertiâ radicali, R. 73. not.) & cum ה parag. נָתַתָּה R. 102. n. 2. In plur. נָתְנוּ *posuerunt*, Ps. 119. 110.

206 שִׂמְחָה Sim-hhá] *lætitiam*. A שָׂמַח *lætari*, Nom. fœmin. שִׂמְחָה *lætitia*, *hilaritas*, Psal. 51. 10. *gaudium* וְשִׂמְחָה *& lætitiam*. בְּשִׂמְחָה *in lætitia*. In Regimine facit שִׂמְחַת *lætitiam exultationis meæ*, Psal. 43. 4. בְּשִׂמְחַת *in lætitia gentis tuæ*, Psal. 106. 5. Cum Affix. *Super caput* שִׂמְחָתִי *lætitiæ meæ*, Psal. 137. 6. In plur. imitatur formam צְדָקוֹת ideóq; sub prima radicali possidet (:) sub secunda (ָ) R. 33. fitque *satietas* שְׂמָחוֹת *lætitiarum*, Ps. 16. 11. Cum Præfixo, בִּשְׂמָחוֹת *in lætitiis*, Ps. 45. 16.

207 בְּלִבִּי Bhelib-bí] *in corde meo*. לֵב *cor*, idem est quod לֵבָב suprà Num. 194. nisi quòd hoc sit contractum. Cum Præfixis, כְּמֵת מִלֵּב *sicut mortuus à corde*, Ps. 31. 13. i. e. penitùs. וְלֵב *& cor*. *Cum movebuntur montes* בְּלֵב יַמִּים *in cor marium*, Ps. 46. 3. Targ. בְּפִילְגוּס *in pelagus*. בְּלֵב *in corde inimicorum regis*, Psal. 45. 6. in medio. בְּלֵב וָלֵב *in corde & corde loquentur*, Ps. 12. 3. i. e. duplici corde, aliud dicunt, aliud sentiunt, (ubi ו gestat (ָ) quoniam hæc duo junguntur in sensu uno, R. 78.) In Affixione & flexione numeri, assumit dagesh compensativum, & mutat (..) in (·) R. 125. fitque לִבִּי *cor meum*, וְלִבִּי *& cor meum*, בְּלִבִּי *in corde meo*, לִבֵּנוּ *cor nostrum*, לִבְּךָ *cor tuum*, לְבַבְכֶם *cor vestrum*, לִבּוֹ *cor ejus*, בְּלִבּוֹ *in corde suo*, לִבָּם *cor eorum*, וְלִבָּם *et cor eorum*, בְּלִבָּם *in corde eorum*. In plur. ex forma fœmin. facit לִבּוֹת *corda*, Psal. 7. 10. Cum Affixo, בְּלִבּוֹתָם *in cordibus suis*, Psal. 125. 4.

208 דְּגָנָם Degha-nám] (*à* vel *in tempore*) *frumenti eorum*. LXX. ἀπὸ καρποῦ σίτων, *à fructu frumenti*. Nom. masc. sine plurali, דָּגָן *frumentum*, generale est ad omnes species frumenti, cujus species sunt quinque, חִטָּה *triticum*, כֻּסֶּמֶת *spelta*, שְׂעוֹרָה *hordeum*, שִׁבֹּלֶת שׁוּעָל *spica vulpis*, seu panicum, שִׁיפוֹן *avena*. In Regimine correpto priori (ָ) in (ְ) R. 114. et posteriori in (ַ) R 115. facit וּדְגַן *& frumentum cœlorum* Pf.78. 24. Cum Affix. itidem mutato (ָ) priori in (ְ) R. 114. fit דְּגָנָם *frumentum eorum*, Psal. 65. 10. וּדְגָנָם *& frumentum eorum*.

209 וְתִירוֹשָׁם Vethi-ro-shám] *& musti eorum*. A יָרַשׁ *possedit*, Nom Heemanth. masc. sine plurali, תִּירוֹשׁ *vinum, mustum, oleum*, quòd sit possessio hominis. Est generale hujus generis liquidorum, quamvis de musto, sive vino novo quod adhuc in uvis continetur, (Esa. 65. 8. הַתִּירוֹשׁ בָּאֶשְׁכּוֹל *mustum in botro*) præcipuè intelligatur. Unde LXX. οἴνου καὶ ἐλαίου αὐτῶν, *vini, & olei sui*.

Vers. 9.

210 בְּשָׁלוֹם Besha-lóm] *In pace*. A שָׁלַם *pacificus*, *consors fuit*. Nom. masc. שָׁלוֹם *pax, tranquillitas, concordia, incolumitas*, omnis generis prosperitas. Cum Præfix. בְּשָׁלוֹם *in pace*, & excluso ה Emphat. בַּשָּׁלוֹם *in ipsa pace*, Pf. 29. 11. In Regim. cum Affix. & plur. num. mutato (ָ) in (ְ) R. 114. facit, שְׁלוֹם *pace servi sui*, Pf. 35. 27. Cum Affix. אִישׁ שְׁלוֹמִי *Vir pacis meæ*, Psal. 41. 10. i. e. colens pacem mecum. In plur. שְׁלוֹמִים Cum Præfix. וְלִשְׁלוֹמִים *&* (illud quod debet esse) *pro retributionibus*, Pf. 69. 23. mutuatâ significatione ex שִׁלּוּמִים *retributiones*. Cum Affixo, בִּשְׁלֹמָיו *in paces ejus*, Pf. 55. 21. i. e. in pacificos suos, colentes pacem secum.

211 יַחְדָּו Jahh-dáv] *Simul*. A יַחַד *simul, unà, pariter*, est particula congregandi. Et cum ו ad formam Nominum pluralium cum Affixo, interposito (י) יַחְדָּיו *simul, unà ipse*, quomodo ter legitur in SS. Gen. 13. 6. 1 Reg. 3. 19. Jer. 46. 12. aliàs semper sine (י) יַחְדָּו

212 אֶשְׁכְּבָה Esh-kebhá] *cubabo*. LXX. κοιμηθήσομαι, *dormiam*. A שָׁכַב *cubuit, jacuit*, dicitur & de dormientibus qui jacent. Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: אֶשְׁכַּב & cum ה parag. *In medio leonum* אֶשְׁכְּבָה *cubabo*, Pf. 57. 5. Targ. אֶדְמוֹךְ *dormiam*. In plur. *Si* תִּשְׁכְּבוּן *jacueritis*, Pf. 68. 14. cum ן paragog.

213 לְבָדָד Lebha-dhádh] *Solùm*. A בָּדַד *unicus, solitarius fuit*. Nom. masc. בָּדָד *solitudo, solitas*, Latini exprimunt, *solus, solitarius*; sed sumitur semper adverbialiter, *solùm, seorsim, solitariè*. Cum Præfixo ל, (quod aliis est ל Prostheticum,) legitur ter in SS. Numer. 23. 9. Mich. 7. 13. & hoc loco, לְבָדָד *solitudini* (i. e. solum, vel solus) *audacter permanere me facies*. Targ. לִבְלְחוֹדִי & LXX. καταμόνας, *singulariter*.

214 לָבֶטַח La-bhé-tahh] *Ad fiduciam*. A בָּטַח *fidit*. Nom. masc. sine plur. בֶּטַח *fiducia, spes, securitas*. Cum Præfixo ל, (quod gestat (ָ) ante vocem disyllabam penacutam, R. 80.) adverbiascit, לָבֶטַח *securè, tutò, audacter, confidenter*. Targ. בִּסְבַרָא *in spe*, & sic LXX. ἐπ᾽ ἐλπίδι.

215 תּוֹשִׁיבֵנִי To-shi-bhé-ni] *facies me sedere, habitare*. A יָשַׁב suprà Num. 13.

13. Futuri Hiph. secunda perf. cum Affixo, תּוֹשִׁיבֵנִי *facies ut habitem*, ubi prima radical. (י) transit in ו R.57.

PSALMVS V. ה

216 אֶל־הַנְּחִילוֹת El han-nehhi-lóth] *Super instrumentis pneumaticis.* Targ. *Ad laudandum,* עַל־חִינְגִּין *super choros.* LXX. ὑπὲρ τῆς κληρονομούσης, *pro ea quæ hæreditatem consequitur,* (à נָחַל *possedit.*) Est nomen plur. fœmin. quid autem significet valdè incertum est: nisi forsitan velis deducere à חָלַל *perforavit,* unde נְחִילוֹת pro נְחִלּוֹת (resoluto dagesh in vocalem longam) *instrumenta excavata & perforata,* quæ inflari solent, ut sunt Tibiæ, Tubæ, Buccinæ. In tota SS. legitur hoc loco tantùm.

Vers. 2.

217 אֲמָרַי Ama-ráj] *Verba mea.* Ab אָמַר *dixit,* Nom. masc. אֹמֶר *dictum, edictum, verbum, sermo.* Pf. 77.9. *Consumptus est* אֹמֶר *sermo in generationem & generationem?* i.e. promissum ejus. In plur. mutato ו penult. in (:) compositum (-:) R.118. & (··) in (·) R.122. fit אֲמָרִים *verba, sermones.* Cum Affixo. אֲמָרַי *Sermones meos.*

218 הַאֲזִינָה Ha-azí-na] *auribus percipe.* Ex nomine אֹזֶן *auris,* est verbum effictum in Hiph. הֶאֱזִין *auribus percipere, aurem accommodare,* q. aurem facere. Imper. Hiph. cum ה parag. הַאֲזִינָה (gestat (-:) sub gutturali א) In plur. הַאֲזִינוּ *auribus percipite.* Pf. 49.2.

219 בִּינָה Bí-na] *intellige.* A בּוּן *intelligere,* in Hiph. (ejecto ו R.58.) הֵבִין *intelligentem fecit,* & absolutè, *intellexit.* Imper. Hiph. qui dupliciter formatur, cum ה Characteristico, & sine eo. Sine ה Characteristico absolutum est. בִּין *intellige,* בִּינוּ *intelligite,* Pf. 50.22. Cum ה Characteristico transitivum est, הָבִין *fac intelligere,* unde cum Affixo, (mutato (·) in (-:) R.114.) הֲבִינֵנִי *fac intelligere me,* Pf. 119.27. i.e. ut intelligam.

220 הֲגִיגִי Haghi-ghí] *meditationem meam.* A הָגָה supra Num 19. fit Nom. masc. הָגִיג *meditatio, gemitus, murmur:* geminatâ secundâ radicali, & abjectâ tertiâ. Legitur bis tantùm in tota SS. ídque in Psalmis cum Affixo, הֲגִיגִי *meditationem meam,* Targ. רִגְגִי *desiderium meum,* LXX. κραυγῆς μου *clamorem meum.* בַּהֲגִיגִי *in meditatione mea.* Pf. 39.4.

Vers. 3.

221 הַקְשִׁיבָה Hak-shí-bha] *Attende.* A קָשַׁב *attendit, aurem advertit,* gestus est diligenter auscultantis. Imper. Hiph. qui occurrit in Psalm. cum ה paragogico tantùm, הַקְשִׁיבָה לִּי *attende mihi,* Pf. 55.3. וְהַקְשִׁיבָה *& attende.* Psal. 86.6.

222 שַׁוְעִי Shav-yí] *clamoris mei.* A שָׁוַע in Pih. שִׁוַּע *vociferatus est.* Nom. formæ mascul. sed nullibi legitur in tota SS. præterquam hoc loco. Analogicè esset שֶׁוַע *clamor,* & ob Affix. mutato (··) in (:) R.122. & (-) itidem in (:) R.121. ex priori (:) fit (-) R.6. emanátque שַׁוְעִי

223 אֶתְפַּלָּל Eth-pal-lál] *supplex orabo.* A פָּלַל supra Num. 178. In Hithp. *se judicavit, oravit, preces fudit,* q. se judicando, h.e. indignum faciendo, divinam misericordiam imploratus est. Fut. Hithp. quod in Psalm. flectitur sic: אֶתְפַּלָּל *orabo,* cum (·) ob pausam. יִתְפַּלֵּל *supplex orabit.* Psal. 22.6. יִתְפַּלָּל

וְיִתְפַּלֵּל *& supplex orabit.* Psal. 72. 15.

Vers. 4.

224 בֹּקֶר Bó-ker] *manè.* A בָּקַר *quæsivit,* בֹּקֶר *manè, tempus matutinum,* ab ortu auroræ ad 4 vel 6 horas diei, quòd tunc ea, quæ noctis tenebris tecta latebant, *quæri,* i.e. agnosci & discerni possunt. Aben Esra, quòd tunc inter formas quærere, i.e. discernere & distinguere liceat. בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי *Manè audies vocem meam,* &c. quia hoc tempus antequam homo occupatur rebus mundanis, aptissimum est ad inquirendum Deum. *Ad respiciendum* בֹּקֶר *manè,* Ps. 46. 6. Targ. לְעִדָּנֵי צַפְרָא *ad tempora matutina,* maturè, celeriter. Cum Præfixis, וָבֹקֶר *& manè,* Ps. 50. 18. (ubi ו ante vocem penacutam cum (ָ) R. 78.) Et excluso ה Emphat. וּבַבֹּקֶר בַּבֹּקֶר *in ipso manè.* Ps. 90. 5. וּבַבֹּקֶר *& hoc ipso manè.* Ps. 88. 9. לַבֹּקֶר *in ipso manè.* Ps. 45. 15. וְלַבֹּקֶר *& in hoc manè,* Ps. 30. 6. In plur. mutando ו in (:) R. 118. & (ֶ) in (ָ) R. 122. facit בְּקָרִים, cum Præfixo, לַבְּקָרִים *in ipsis matutinis* Ps. 73. 14 i.e. singulo manè: nam ל junctum Nominib. pluralib. tempus significantibus, distributionem importat.

אֶעֱרָךְ־לְךָ E-yeroch-lechá] *ordina-*
225 *bo tibi,* scil: preces. Targ. *Manè* אֲסַדַּר קֳדָמָךְ *ordinabo coram te.* A עָרַךְ quod sumitur vel Activè, vel Neutraliter. Activè, *ordinare, instruere, disponere*; & tum sæpè Accusativus deest, ac ex sententia verborum subintelligitur. Neutraliter, *æquiparari, æstimari,* significatione sumptâ à Nom. עֵרֶךְ *æstimatio, pretium,* q. pretium alterius rei esse. Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: אֶעֱרָךְ *orationem instruam,* cum (ֶ) loco ו ob Maccaph. R. 134. וְאֶעֶרְכָה *& ordine disponam, rationes ordinabo ante oculos tuos,* Ps. 50. 21. (ubi ob ה parag. ו transit in (:) R. 119. & (ֶ) amittit suum (:) R. 15.) תַּעֲרֹךְ *instrues.* Ps. 23. 5. *Quis in cœlo* יַעֲרֹךְ *comparabitur Jehovæ?* Targ. מִשְׁתְּוֵי *similis est?*

226 לְךָ Lechá] *tibi.* לְךָ *tibi, te, in te,* compositum ex ל notâ Dativi, & Affixo ךָ. וְלְךָ *& tibi.* In pausa transpositis punctis fit לָךְ R. 131. In plur. facit לָכֶם *vobis.* R. 36.

227 וַאֲצַפֶּה Va-atsap-pé] *& intense speculabor.* Targ. וְאֶסְתַּכֵּי *& respiciam,* oculos intendam & expectabo ut des mihi petitionem meam. LXX. *Manè* παραστήσομαί σοι, καὶ ἐπόψει με. *astabo tibi, & videbis me.* A צָפָה *speculatus est, oculos animúmq; in aliquid intendit.* Fut. Pihel, quod hoc loco tantùm legitur in Psalm. וַאֲצַפֶּה ubi ה quiescit in (ֶ) R. 65. & ו cum (-) ob sequens (ֲ) R. 13.

Vers. 5.

228 אֵל El] *Deus.* אֵיל *fortis,* & eliso (י) אֵל *fortitudo, potentia:* per Antonomasiam *DEVS,* quòd sit potentissimus, sitque ipsa fortitudo. Ps. 36. 6. *sicut montes* אֵל *Dei,* Targ. תַּקִּיפַיָּא *fortes,* firmi. Ps. 80. 1. *cedri* אֵל *Dei,* quæ Ps. 104. 16. vocantur עֲצֵי יְהוָה *arbores Jehovæ.* Vide suprà Num. 23. Cum Præfix. מֵאֵל *à Deo,* שֶׁאֵל *cui Deus,* Ps. 146. 5. הָאֵל *Ipse Deus, integra via ejus.* Ps. 18. 31. i.e. Quod Deum attinet. R. 130. not. לְאֵל *ad Deum,* vel *Deo.* וְאֵל *& Deus.* Usurpatur tantùm cum Affixo primæ pers. singulari. אֵלִי *Deus mi.* Ps. 18. 3. 22. 2. In plur. אֵלִים *fortes,* i.e. Angeli & principes. בְּנֵי אֵלִים *filii fortium,* Ps. 29. 7. h.e.

h. e. potentum Principum. בִּבְנֵי אֵלִים *inter filios fortium*, Pſ. 89. 7. Targ. בְּאוּכְלְסָא מַלְאֲכַיָּא *in Eccleſia Angelorum*.

229 חָפֵץ Hha-phéts] *Volens*. A חָפֵץ *voluit, oblectatus eſt, complacentiâ maximâ in aliquid affectus eſt*. In tertiâ perſ. Præt. Kal, deſinit in (..) R. 43. & in Benoni incipit à (ּ) ſicq; Præter. חָפֵץ *voluit*, & Particip. חָפֵץ *volens*, non niſi ex ſenſu diſtinguuntur. In ſecunda perſ. חָפַצְתָּ *delectatus es*. In primâ, חָפַצְתִּי *delectatus fui*, & in pauſa cum (ּ) R. 131. חָפָצְתִּי Pſal. 40. 9.

230 רֶשַׁע Ré-ſhaע] *improbitatem*. A רָשַׁע ſuprà Num. 7. Nom. maſc. רֶשַׁע *inquietudo, ſeditio, impietas, improbitas*, Pſal. 84. 11. *In tabernaculis* רֶשַׁע *inquietudinis*, i. e. ſolicitudinis de rebus hujus ſeculi. בְּרֶשַׁע *in iniquitate*. Et in pauſa mutato priori (ֶ) in (ּ) R. 131. *Virga* חָרֶשַׁע *iniquitatis*, Pſal. 125. 3. Cum Affixo, mutato (ֶ) & (-) in (:) R. 122. 121. ex priori (:) fit (·) R. 6. רִשְׁעוֹ *iniquitatem ejus*, Pſal. 10. 15.

231 לֹא יְגֻרְךָ Lo jeghû-rechá] *Non cohabitabit tibi*. Targ. לָא יִתְיְתֵב עִמָּךְ *non commorabitur tecum*. A גּוּר *modicum habitavit, incoluit, advena fuit, peregrinatus eſt*. Cum Accuſativo, *congregavit, collegit*, (q. ab אָגַר) Cum præpoſitione מ, *pavit, timuit*, q. ſe ab alicujus commoratione retraxit. Fut. Kal, formæ קוּם R. 58. flectitúrque in Pſalm. ſic: אָגוּרָה *commorabor*, (cum ה paragog.) יָגוּר *commorabitur*. Cum Affixo, mutato (ּ) in (:) R. 114. & pro ו ſubſtituto (ּ) R. 107. יְגֻרְךָ *commorabitur tibi*, i. e. יָגוּר עִמָּךְ *habitabit tecum*. יָגוּרוּ *timebunt*, Pſ. 33. 8. Et Pſ. 56. 7. יָגוּרוּ Targ. יִכְנְשׁוּן *congregabunt, & abſcondent*. LXX. παροικήσουσι *inhabitabunt*. Et Pſ. 59. 4. יָגוּרוּ עָלַי *congregabunt ſe contra me*. Targ. מִתְכַּנְשִׁין *congregantur*. Et Pſ. 140. 3. יָגוּרוּ *congregabunt bella*, Targ. מְגָרְגִין *excitantes*.

232 רָע Ráע] *Malum*, Targ. בִּישָׁא *malus*. A רוּעַ *malum eſſe*, Nom. Maſc. רַע & רָע *malus*, & ſubſtantivè, *malum, malitia*, quæ ab homine; *miſeria*, quæ à Deo ob malum culpæ. Cum Præfix. בְּרָע *in malo*, Pſal. 10. 6. *Brachium improbi*. וָרָע *et mali*, ubi ו cum (ּ) ob Accentum Rebia R. 78. מֵרָע *à malo* הָרָע *ipſum malum*, וְהָרָע *& hoc malum*, לָרָע *in ipſum malum*, Pſal. 56. 6. excluſo ה Emphat. In Regimine, mutato (ּ) in (-) R. 115. facit, רַע *malitia improborum*, Pſ. 7. 10. In plurali, *Angelorum* רָעִים *malorum*, Pſ. 78. 49. In ſingul. fœm. facit רָעָה *malum*, וְרָעָה *& malum*, בְּרָעָה *in malo*. In Regim. mutato הּ in ת- R. 34. מֵרָעַת *propter malitiam inhabitantium*, Pſ. 107. 34. Cum Affix. mutato ה in ת fit רָעָתִי *malum meum*, וּבְרָעָתָם *& in malitia eorum*. In plur. fœmin. רָעוֹת *mala*, וְרָעוֹת *& mala*, בְּרָעוֹת *malis*. Cum Affixo, *Et oratio mea* בְּרָעוֹתֵיהֶם *in malis ipſorum*. Pſ. 141. 5. LXX. ἐν ταῖς εὐδοκίαις *in beneplacitis ipſorum*. Acceperunt fortè pro בִּרְעוּתֵיהֶם *in familiaribus ipſarum*, qui ſibi bene placent: aut legendum χαρίας.

Verſ. 6.

233 הוֹלְלִים Ho-lelím] *Inſani*. A הָלַל *inſanivit, gloriabundus fuit*. Legitur in tota SS. quater tantùm in Kal, idque in Pſalmis: ſemel in Futuro irre-

irregulari, Ps. 75. 5. & ter in Benoni plurali הוֹלְלִים *gloriabundi, jactabundi* בַּהוֹלְלִים *in ipsos jactabundos*, Psal. 73. 3. לַהוֹלְלִים *ipsis gloriabundis*, Psal. 75. 5. in quibus ב & ל excludunt ה Emphatic.

234 לְנֶגֶד Lené-ghedh] *coram*. Dictio indeclinabilis, נֶגֶד *coram, ante, è regione, ex adverso*. Cum ל pleonastico, לְנֶגֶד *in coram*, i. e. ex adverso. Cum מ plerumque notat *procul*, Ps. 31. 23. מִנֶּגֶד *à coram oculis tuis*, i. e. procul, Ps. 38. 12. *socii mei* מִנֶּגֶד *è regione plagæ meæ, et proximi* מֵרָחוֹק *ex longinquo*, ubi posterius explicatio prioris. Cum ה paragogico et Affixis posterius (∵) transit in (:) R. 122. facitque נֶגְדָּה *coram*. Ps. 116. 14. נֶגְדִּי *coram me*, לְנֶגְדִּי *à coram me*, נֶגְדְּךָ (& in pausa נֶגְדֶּךָ) *coram te*, לְנֶגְדְּךָ *in coram te*. נֶגְדּוֹ *coram eo*, מִנֶּגְדּוֹ *à coram eo*, לְנֶגְדָּם *à coram eis*.

235 עֵינֶיךָ Ye-né-cha] *oculis tuis*. Nom. commun. gener. עַיִן *oculus*, in pausa mutato (-) in (ָ) R. 131. facit עָיִן Psal. 17. 8. In Regimine, Affixione & Duali numero (-) & (.) contrahuntur in (‥) R. 124. fitque עֵין *oculus Jehovæ*, Ps. 33. 18. עֵינִי *oculus meus*, עֵינֵנוּ *oculus noster*. In Duali עֵינַיִם *oculi*. וְעֵינַיִם *& oculos*, Ps. 18. 28. & in pausa עֵינָיִם Ps. 19. 9. In Regimine converso יִם- in י‥ R. 34. fit עֵינֵי *oculi Jehovæ*, Ps. 34. 16. לְעֵינֵי *in oculis gentium*, Ps. 98. 2. בְּעֵינֵי *in oculis Jehovæ*, Ps. 116. 15. כְּעֵינֵי *sicut oculi servorum*, Psal. 123. 2. Cum Affixis, עֵינַי *oculi mei*, לְעֵינַי *oculis meis*, בְּעֵינַי *in oculis meis*. עֵינֵינוּ *oculi nostri*, בְּעֵינֵינוּ *in oculis nostris*. לְעֵינֵינוּ *coram oculis nostris*. Targ. לְמֶחֱמֵינָא *ut nos videamus*, Ps. 79. 10. עֵינֶיךָ *oculi tui*, לְעֵינֶיךָ *in oculis tuis*, *Mille anni* בְּעֵינֶיךָ *in oculis tuis sicut dies hesternus*, Ps. 90. 4. Targ. מִתְחַשְׁבִין קֳדָמָךְ *reputantur coram te*. עֵינָיו *oculi ejus*, בְּעֵינָיו *in oculis ejus*. עֵינֵיהֶם *oculi eorum*. *Exivit præ adipe* עֵינֵימוֹ *oculi eorum*, Ps. 73. 7. i. e. uterque oculus eorum: nam cum Verbum & Nomen discrepant numero, distributio notatur, R. 48. n. 2. (LXX. ἡ ἀδικία αὐτῶν *iniquitas eorum*. Fortè legerunt עֲוֹנֵמוֹ) Quidam codices habent עֵינֵמוֹ absque (י)

236 שָׂנֵאתָ Sa-né-tha] *Odisti*. A שָׂנֵא *odit, odio habuit*, tanquam hostem tractavit: & aliquando non propriè est odio habere, sed non *amare*, ut quemadmodum *Lea* dicitur esse *exosa Jacobo*, i. e. non amata à Jacobo, Gen. 29. 31. Præter. Kal, quod in Psalmis flectitur sic: שָׂנֵא *odio habuit*, cum א quiescente in (‥) R. 64. שָׂנְאָה *odit* (fœmin.) *anima ejus* Ps. 11. 5. שָׂנֵאתָ *odio habuisti*, שָׂנֵאתִי *odi*. שְׂנֵאתִים *odi eos*, Psal. 139. 22. ubi ob Affixum, (ָ) corripitur in (:) R. 114. שְׂנֵאוּנִי *oderant me*, Ps. 25. 19. ex שָׂנְאוּ ubi ob Affixum, (ָ) transit in (:) R. 114. & (:) reducitur ad suam originem i. e. in (‥) R. 121.

237 פֹּעֲלֵי Po-yalé] *Operatores*. A פָּעַל *fecit, operatus est*, Benoni Kal, quod non solùm actum, verùm etiam habitum notat, R. 42. פֹּעֵל *faciens*, i. e. factor, operator. וּפֹעֵל *& faciens*. In plurali constructo פֹּעֲלֵי *factores*. מִפֹּעֲלֵי *ab operatoribus iniquitatis*, Psal. 59. 3.

238 אָוֶן A'-ven] *Iniquitatis*. LXX. ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, notantur scelerati & flagitiosi. אָוֶן *mendacium*, sed est in rebus tantùm, non verò in verbis. i. e. cum quis bonum quod operari debet omittit, & malum perpetra-

tratur; (ideóque frequenter jungitur verbo (פָּעַל) *Falſitas, injuria, iniquitas, perverſitas, moleſtia, ærumna.* עַל־אָוֶן *propter iniquitatem ejice eos,* Pſ.56.9. Targ. עַל־שְׁקַר *propter falſitatem.* LXX. ὑπὲρ τοῦ μηδενὸς *pro nihilo,* fortè legerunt עַל־אַיִן *pro non,nihili.* Cum Præfix. *Cum operantibus* הָאָוֶן *ipſam iniquitatem,* Pſ.125.5. וְאָוֶן *& perverſitas,* וְאָוֶן *& ærumna,* Pſ.107. ubi ו cum (ָ) ob Accentum Sylluk. R.78.

Verſ.7.

239 תְּאַבֵּד Teab-bédh] *Perdes.* Ab אָבַד *periit,* quod in Kal eſt neutrum: in Pihel activum אִבֵּד *perdidit, fecit ut periret, deſtruxit.* Futur. Pihel, quod in Pſalm. legitur in ſecunda perſona tantùm. תְּאַבֵּד *omninò perdes,* Pſ.21.11.

240 דֹּבְרֵי Do-bheré] *loquentes,* i.e. locutores. A דָּבַר *locutus eſt,* Benoni Kal, quod ſumitur pro Nomine, R.42. דֹּבֵר *loquens,* i.e. locutor. וְדֹבֵר *& loquens veritatem* Pſ.15.2. notat habitum. In plur. maſc. cum ה Relativo, R.76. וְהַדֹּבְרִים *& qui loquuntur,* Pſ.109.20. In Regim. דֹּבְרֵי *loquentes pacem,* Pſ.28.3. In plur. fœmin. *Labia* הַדֹּבְרוֹת *quæ loquuntur contra juſtum,* Pſ.31.19. cum ה Relativo.

241 אִישׁ דָּמִים Jſh-da-mím] *virum ſanguinum,* i.e. ſanguinolentum. Targ. אֱנָשׁ שָׁדֵי דַּם זַכַּאי *hominem effuſorem ſanguinis innocentis.* דָּם *ſanguinis,* à rubedine, q. ab אָדַם *rubuit.* Cum Præfix. מִדָּם *è ſanguine,* וְדָם *& ſanguis,* לְדָם *in ſanguinem,* בְּדָם *in ſanguine.* In Regim. mutato (ָ) in (ַ) R.115. facit דַּם *ſanguinis ſervorum tuorum.* Pſ.79.10. בְּדַם *in ſanguine improbi.* Pſal.58.11. Cum Affix. בְּדָמִי *in ſanguine meo,* דָּמָם *ſanguis eorum.* In plur. דָּמִים *ſanguines.* *Libera me* מִדָּמִים *à ſanguinibus,* Pſ.51.16. Targ. בְּדָמִים מִדִּין קְטוֹל *à judicio cædis.* בַּדָּמִים *cum iſtis ſanguinibus,* Pſ.106.38. excluſo ה Emphat.

242 וּמִרְמָה U-mir-má] *& doli,* i.e. doloſum. R.34. n.3. A רָמָה *jecit, projecit.* Nom. fœm. Heemanth. מִרְמָה *fraus, dolus, impoſtura,* לְמִרְמָה *in dolo.* In plur. מִרְמוֹת *fraudes.* *Maledictione os ejus plenum eſt,* וּמִרְמוֹת *& fraudibus,* LXX. καὶ πικρίας *& amaritudine,* fortè legerunt מָרָה *amaritudo.*

243 יְתָעֵב Jetha-ȳébh] *abominabitur,* Targ. יְרַחֵק *longè propellet.* A תָּעַב *abominatus, averſatus fuit,* viſu aut alio ſenſuum *deteſtabilem habuit, reddidit.* Fut. Pih. quod in Pſalm. flectitur ſic: וָאֲתַעֵבָה *& abominatus fui,* Pſ.119.163. cum (ֵ) ſub ע ob accentum Athnach, R.132. abſorpto dageſh, R.19. & cum ו converſivo quod geſtat (ָ) R.79. יְתָעֵב *deteſtabitur,* compenſato dageſh per (ָ) R.19. וַיְתָעֵב *& abominatus eſt,* Pſ.106.40. excludo dageſh ex (ְ) ſhevato R.20. quod ו Converſiv. imprimere debuit. R.79. תְּתַעֵב *abominabitur anima eorum,* Pſ.107.18. abſorpto dageſh.

Verſ.8.

244 בְּרֹב Beróbh] *in multitudine.* A רָבַב *multum, copioſum eſſe.* Nom. maſc. רֹב *copia, multitudo, amplitudo,* Pſ.37.11. Et cum ו, אֶת־רוֹב *multitudinem,* Pſ.106.7. Cum Præfix. וְרֹב *& multitudo,* כְּרֹב *ſecundùm multitudinem,* בְּרֹב *in multitudine,* וּבְרֹב *& in multitudine.* Et ob Maccaph, correpto ו in (ָ) R.134. fit בְּרָב־ *in multitudine.* Pſ.33.16.

245 חַסְדְּךָ Hhaſ-dechá] *benignitatis tuæ.* Nom.

Nom. masc. חֶסֶד חֶסֶד *benignitas, beneficentia, beneficium, pietas, misericordia, humanitas:* propriè, affectus propensior etiam in non promeritum, ad conferendum ei qualiacunque bona vel animi vel corporis. *Percutiat me justus* חֶסֶד *bonitate.* Pſ.141.5. pro בְּחֶסֶד ellipsis. In pausa חָסֶד Pſ.109.12. Cum Præfix. *Cum Jehova* הַחֶסֶד *ipsa beneficentia.* Pſ.130 7. וְחֶסֶד *& benignitas. Bonum* וָחֶסֶד *& benignitas,* Pſ. 23.6. (ubi ו cum (ָ) quoniam utrumque junguntur in sensu uno, R. 78.) בְּחֶסֶד *in benignitate.* Cum Affix. mutato utroque (ֶ) in (:) R.122. prius (:) transit in (-) R.6. facit חַסְדִּי *benignitas mea,* וְחַסְדִּי *& benignitas mea,* חַסְדְּךָ *benignitas tua;* in pausa. *Propter* חַסְדֶּךָ *benignitatem tuam,* Pſal.6.5. כְּחַסְדְּךָ (in pausa כְּחַסְדֶּךָ) *secundùm benignitatem tuam.* בְּחַסְדְּךָ (in pausa בְּחַסְדֶּךָ) *in benignitate tua,* וּבְחַסְדְּךָ *& in benignitate tua.* חַסְדּוֹ *misericordia ejus,* וְחַסְדּוֹ *& benignitatem suam,* Pſal.66. 20. לְחַסְדּוֹ *in benignitate ejus.* In plurali, converso posteriori (ֶ) in (ָ) & priori in (-) R.121. facit חֲסָדִים Cum Affix. חֲסָדֶיךָ *benignitates tuæ,* & cum defectu (י) חֲסָדֶךָ Pſ.119.41. *Recordare miserationem* וַחֲסָדֶיךָ *& benignitatum tuarum,* Pſ.25.6. *Secundùm multitudinem* חֲסָדָו *benignitatum suarum,* Pſ. 106.45. suppresso (י) pro חֲסָדָיו In Regimine, mutato (ָ) in (:) R.114. (-) sub ח amittit suum (:) R.15. fit חַסְדֵי *Benignitates Jehovæ,* Pſ.89.2.

246 אָבוֹא A-bhó] *ingrediar.* A בּוֹא *venire, ingredi,* Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur sic, אָבוֹא *veniam, ingrediar,* (pro analogo אֶבְוֹא R.58. esset enim radix regulariter בָּוֹא) & cum defectu ו, אָבֹא *ingrediar,* Pſ.118. 19. Et cum ה parag. וְאָבוֹאָה *& intrabo,* Pſal. 43.4. תָּבוֹא *venies, ingredieris,* יָבוֹא (& יָבֹא) *veniet,* וְיָבוֹא *& ingredietur,* וַיָּבֹא *& venit,* Pſal. 105.23. cum ו conversivo Futuri. תָּבוֹא *veniet* fœm. sc: anima. Pſ. 49.20. Et sine ו, וְשַׁוְעָתִי תָּבֹא *& clamor meus veniet,* Pſ.18.7. וַתָּבֹא *& venit.* Pſ.109.8. cum ו conversivo. אַל־תְּבוֹאֵנִי *ne aggrediatur me pes superbiæ,* Pſ.36.12. (ubi ob Affixum (ֵ) sub ת transit in (:) R.114.) Et sic, וַתְּבוֹאֵהוּ *& evenit ei,* Pſ.109.17. In plur. נָבוֹאָה *veniemus,* Pſ.132.7. cum ה paragogico. יָבוֹאוּ (& יָבֹאוּ) *venient,* יְבֹאוּן *ingredientur,* Pſ.95.11. (ubi ob ן paragogic. (ָ) transit in (:) Et sic cum Affix. יְבֹאוּנִי *obvenient mihi,* Pſ.119. 77. וִיבֹאֻנִי *& evenient mihi,* Pſ.119. 41. cum (ֻ) loco וּ R.107. sublato (:) sub (י) ob præcedens (.) R.8. In tertia plur. fœm. תְּבֹאֶינָה *venient,* Pſ. 45.16. ubi ante syllabam afformativam נָה est (י) Epentheticum, pro תְּבֹאנָה

247 בֵּיתֶךָ Be-thé-cha] *domum tuam.* בַּיִת *ædes, domus,* in genere notat quamcunque mansionem. הַבַּיִת *illa domus.* In Regim. & cum Affixis, contracto (ַ) & (.) in (ֵ) R.124. fit. בֵּית *domum Domini,* Pſ.42.5. מִבֵּית *è domo Jehovæ,* Pſal.118.26. לְבֵית *in domum munitionum,* Pſ.31.3. בְּבֵית *in domo Jehovæ.* Pſal.23.6. בֵּיתִי *domus mea,* בֵּיתְךָ *domus tua,* מִבֵּיתֶךָ *è domo tua,* לְבֵיתְךָ *domui tuæ,* בֵּיתוֹ *domus ejus.* בְּבֵיתוֹ *in domo ejus. Posuit eum Dominum* לְבֵיתוֹ *domus suæ,* Pſ.105.21. *Ciconia, in abietibus* בֵּיתָהּ *domus ejus,* Pſ.104.17. i.e. nidus, quemadmodum dicitur Pſ.84.4. *Etiam passer invenit* בַּיִת *domum.* i.e. nidum. Sic quoque Virgil. 2. Georg. *Antiquásque domos avium, cum stirpibus imis Eruit.* Cum ה *Locali,* R.102.n.2. posterior vocalis mutatur in (:) R.124. *Ha-*

Habitare faciens unicos בַּ֫יְתָה *in domo*, Ps.68.7. i.e. efficit ut familiam habeant & multiplicentur. In plurali assumit dagesh, בָּתִּים (battím) *domus*, pro בַּיְתִים q. ex בָּנָה *ædificavit* : éstque præter linguæ analogiam cum vocali longa (ָ) ante dagesh sine accentu, ídque ut differat à בַּתִּים *bathi* (*bathus* nomen mensuræ) & בַּתִּים *desolati*. Cum Affixo, בָּתֵּימוֹ *domus eorum*, Ps. 49.12.

248 אֶשְׁתַּחֲוֶה Esh-ta-hhavé] *incurvabo meipsum*. Targ. אֶסְגֻּד LXX προσκυνήσω *adorabo*. A שָׁחָה *incurvatus, humiliatus fuit*, In Hithpah. הִשְׁתַּחֲוָה *incurvavit se, inclinavit se*, adorandi causâ : totum corpus depressit. Est verbum irregulare, nam ante ה semper assumit ו R.66. n.2. Fut. Hithpah. quod in Psalm. flectitur sic : אֶשְׁתַּחֲוֶה *incurvabo me*, (pro אֶתְשַׁחֲוֶה transposito ש & ת, R.47. n.1.) תִּשְׁתַּחֲוֶה *incurvabis te*, נִשְׁתַּחֲוֶה *incurvabimus nos*, In tertia plur. abjecto ה ante ו R. 66. יִשְׁתַּחֲווּ *incurvabunt se*, וְיִשְׁתַּחֲווּ *& incurvabunt se*, וַיִּשְׁתַּחֲווּ *& incurvârunt se*, Ps.22.30. cum ו conversivo Futuri.

249 אֶל־הֵיכַל El-he-chál] *ad templum*, Nom. masc. הֵיכָל *palatium, regia*, domus magnifica. Tabernaculum fœderis primò, post Templum Salomonis eo nomine dictum fuerat. In Regimine converso (ָ) in (ַ) R.115. fit הֵיכַל *templum*, בְּהֵיכַל *in templo sanctitatis suæ*, Ps.11.4. It. *In palatio regis*, Ps. 45.6. Cum Affix. *In medio* הֵיכָלֶךָ *templi tui* Ps.48.10. מֵהֵיכָלֶךָ *ex templo tuo*, מֵהֵיכָלוֹ *è templo ejus*, בְּהֵיכָלוֹ *in templo ejus*, וּבְהֵיכָלוֹ *& in templo ejus*. In plur. הֵיכָלִים unde in Regim. mutato (ָ) in (:) R.114. מִן־הֵיכְלֵי *è palatiis dentis*, Psalm.45.9.

Vers.9.

250 נְחֵנִי Nchhé-ni] *duc me*. A נָחָה *duxit, deduxit*. Imper. Kal, occurrit in Psalm. cum Affixo tantùm, נְחֵנִי *duc me* (pro נְחֵהֵנִי excluso ה R.103.) וּנְחֵנִי *& duc me*, Ps.27.11.

251 בְצִדְקָתֶךָ Bhetsidh-ka-thé-cha] *in justitia tua*. A צָדַק *justificavit*, Nom. fœmin. צְדָקָה *justitia*. Ps.24.5. *Tollet benedictionem à Jehova*, וּצְדָקָה *& justitiam*, i.e. beneficium. LXX ἐλεημοσύνην. בִּצְדָקָה *in justitia*, Ps.72.3. (ubi ב cum (.) ob sequens (:) R.6. & sic) לִצְדָקָה *in justitiam*, Ps.106.31. Cum Affix. mutato ה in ת, & (ָ) penult. in (:) ex priori (:) fit (,), facítque צִדְקָתְךָ *justitia tua*, (in pausa ךָ) בְּצִדְקָתְךָ (in pausa ךָ) *in justitia tua*, וּבְצִדְקָתְךָ *& justitia tua*. וּבְצִדְקָתְךָ *& in justitia tua*. צִדְקָתוֹ *justitia ejus*, וְצִדְקָתוֹ *& justitia ejus*. In plur. צְדָקוֹת *justitias diligit*, Ps.11.7.

252 לְמַעַן Lemá-yan] *propter*. מַעַן vox indeclinabilis, & semper habet adjunctū ל, Cum verbo significat *Ut*, sine verbo, *propter, propterea, eò quòd*. לְמַעַן חַסְדֶּךָ *propter benignitatem tuam*, Ps. 6.5. וּלְמַעַן שִׁמְךָ *& propter nomen tuum*, Ps.31.4. לְמַעַן תִּצְדַּק *ut justificeris*, Ps.51.6. לְמַעַן תִּוָּרֵא *ut timearis*, Ps.130.4.&c.(additur verbo in omnibus temporibus.) Potest referri ad עָנָה *respondit*, q. causæ redditionem & responsionem diceres.

253 שׁוֹרְרָי Sho-rerái] *inimicos meos*. Targ. *Propter* תוּשְׁבַּחְתִּי *laudem meam*. q. esset à שִׁיר *cecinit, laudavit*. A שׁוּר *intuitus, contemplatus est, observavit*. Benoni Kal, quod semper sumitur in malum שׁוֹרֵר *contemplator, observator, hostis*, qui aliorum actiones observat. &c. Legitur in Psalm. in plur. tantùm cum Affix. שׁוֹרְרַי & in pausa שׁוֹרְרָי

שׁוֹרְרַי *inimicos meos*, Psal. 27. 11. לְשׁוֹרְרַי *hostibus meis*, בְּשׁוֹרְרַי *in hostes meos*. Et contractè, בְּשׁוּרַי *in observatoribus meis*, Psal. 92. 12. quod tamen satius est referre ad שׁוּר quod est ejusdem significationis, *oculos intendere, solicitè observare, insidiari*.

254 הַוְשַׁר Hav-shár] *Dirige*. A יָשַׁר *rectus, planus fuit*. In Hiph. mutato (׳) in ו R. 57. הוֹשִׁיר *rectum fecit, rectificavit, direxit, complanavit*. Imperativ. Hiph. הַוְשַׁר *complana*, cum (-) in ultima, loco (..) propter ר R. 108 et cum ו mobili, loco ו ex Syriacismo, R. 135. pro הוֹשַׁר Masorethæ (ut est in margine Psalterii) legunt הַיְשַׁר quasi illud ו in הַוְשַׁר sit (׳) protractum ob aliquod mysterium.

255 דַּרְכֶּךָ Dar-ké-cha] *Viam tuam*. דֶּרֶךְ *via*, suprà Num. 8. Cum Affixis, mutat utrumque (∵) in (:) R. 122. & prius (:) in (-) R. 6. *Et posuit integram* דַּרְכִּי *viam meam*, Psal. 18. 33. *Doce me* דַּרְכֶּךָ *viam tuam*, Psal. 27. 11. דַּרְכּוֹ *via ejus*, וְדַרְכּוֹ *& via ejus*. דַּרְכְּכֶם *via eorum*. In plur. mutato priori (∵) in (:) & posteriori in (ָ) R. 122. fit דְּרָכִים *viæ*. Cum Affix. *Custodiam* דְּרָכַי *vias meas*, Psal. 39. 2. In pausa, *Non noverunt* דְּרָכָי *vias meas*, Psal. 95. 10. בִּדְרָכַי *in viis meis*. דְּרָכֶיךָ *Vias tuas doce me*, Psal. 25. 4. *Ad custodiendum te in omnibus*, דְּרָכֶיךָ *viis tuis*, Psal. 91. 11. i. e. quicquid egeris in hac vitâ. *Notas fecit* דְּרָכָיו *vias suas*, Psal. 103. 7. Et deficiente (׳) דְּרָכָו Psal. 10. 5. בִּדְרָכָיו *in viis suis*. In Regimine, mutato (ָ) in (:) R. 114. ex priori (:) fit (-) R. 6. דַּרְכֵי *vias Jehovæ*, Psal. 18. 22. בְּדַרְכֵי *in viis Jehovæ*, Psal. 138. 5.

Vers. 10.

256 בְּפִיהוּ Bephí-hu] *In ore ejus*. פֶּה *os oris*, concavum illud in quo continentur lingua & dentes; metaphoricè de quacunque concavitate dicitur, imò & gladio (propter voracitatem) tribuitur. In Regimine facit פִּי mutato ה in (׳) פִּי *os justi*, Psal. 37. 30. *Quod descendit* עַל פִּי *super os vestium ejus*, Psal. 133. 2. Targ. אִמְרָא *oram vestis ejus*. Rabbinis dicitur בֵּית הַצַּוָּאר *domus colli*, est enim in tunicis inconsutilibus supernè os angustum, per quod induuntur ad collum. מִפִּי *ex ore infantium*, Ps. 8. 3. Cum Affixis, itidem mutat ה in (׳) atque sic Affixum singulare primæ personæ, & Regimen confunduntur. פִּי *os meum*, מִפִּי *ab ore meo*, וּפִי *& os meum*, לְפִי *ori meo*, בְּפִי *in ore meo*, פִּינוּ *os nostrum*, פִּיךָ *os tuum*, פִּיו & פִּיהוּ *os ejus*. בְּפִיו & בְּפִיהוּ *in ore ejus*, פִּיהָ *os suum*, Ps. 69. 16. מִפִּיו *ex ore ejus*, פִּיהֶם & פִּימוֹ *os eorum*, בְּפִיהֶם & בְּפִימוֹ *in ore eorum*.

257 נְכוֹנָה Necho-ná] *Recta*, i. e, *rectum*: Nam adjectivum absolutè positum, neutraliter effertur, R. 28. A כּוּן in Niph. quiescente ו in ׳ R. 61. נָכוֹן *aptus, paratus, firmus, certus, rectus fuit*. Particip. Niph. *Ego ad claudicationem* נָכוֹן *aptus*, Psal. 38. 18. i. e. dispositus. נָכוֹן *Rectum est cor meum*, Psal. 57. 8. *Cor ipsorum non est* נָכוֹן *paratum*. Targ. מְהֵימַן *fidele*. In fœmin. mutato (ׇ) in (:) R. 114. נְכוֹנָה *certum*. LXX. ἀλήθεια *veritas*.

258 קִרְבָּם Kir-bám] *Intimum illorum*. A קָרַב *appropinquavit*, קֶרֶב *propinquum, intimum, medium*, pars interior cujusque rei, quæ aliis partibus propinquissima. Cum Præfix.

מִקֶּרֶב *è medio*, וְקֶרֶב *& intimum*, בְּקֶרֶב *in medio*. Cum Affix. correpto utroque (ֶ) in (:) R. 122. ex priori (:) fit (ִ) R. 6. *Incaluit cor meum* בְּקִרְבִּי *in medio mei*, Psal. 51. 12. Targ. בְּגוּשְׁמִי *in corpore meo*. בְּקִרְבֵּךְ *in medio tui* (fœmin. scil. Jerusalem) Ps. 147. 3. בְּקִרְבּוֹ *in medio ejus*. mascul. בְּקִרְבָּהּ *in medio ejus*. fœm. Psal. 55.11. קִרְבָּם *Intimum eorum, domus ipsorum in seculum*, Psal. 49. 12. i. e. hæ sunt cogitationes ipsorum, domus ipsorum fore perpetuas. LXX. οἱ τάφοι αὐτῶν *sepulchra eorũ*, transpositis literis legerunt קִבְרָם à קֶבֶר *sepulcrum*. בְּקִרְבָּם *in medio eorum*. Unde וּבְקִרְבָּם *& in intimo eorũ maledicent*, Ps.62.5. Targ. בְּלִבְּהוֹן *in corde suo*. In plurali, mutato priori (ֶ) in (:) et posteriori in (ָ) R. 122. fit קְרָבִים unde cum Affixo, *Et omnia* קְרָבַי *interiora mea*, Psal. 103. 1. i. e. renes, cor, &c.

259 הַוּוֹת Hav-vóth] *Ærumna*. Targ. גוּפֵיהוֹן מַלְיָן אִתְרְגוּשְׁתָּא *corpora eorum plena sunt tumultu*. LXX. ἡ καρδία αὐτῶν ματαία *cor eorum vanum est*. A הָוָה *fuit*. Nom. fœm. הַוָּה quicquid fit aut evenit, *accidens, eventus*, sed semper dirus & malus, *calamitas, infortunium, damnum*. Cum Affixo, *corroborabitur* בְּהַוָּתוֹ *in ærumna sua*, Psal. 52.9. Targ. בְּמָמוֹנֵהּ *in mammone suo*, i. e. in divitiis suis, ab הֲוָיָה *opulentia, opes*. In plur. *Locuti sunt* הַוּוֹת *pravitates*, Psal. 38. 13. Targ. שִׁקְרָא *mendacium*, Psal. 52. 4. הַוּוֹת *ærumnas cogitabit lingua tua*, Psal. 91. 3. *A peste* הַוּוֹת *ærumnarum*, i. e. ærumnosissima.

260 קֶבֶר Ké-bher] *Sepulcrum*. A קָבַר *sepelivit*, Nom. masc. קֶבֶר *sepulcrum*, sepeliendi locus. בַּקֶּבֶר *in ipso sepulcro*, Ps.88.12. excluso ה Emphat.

261 פָּתוּחַ Pa-thuáh] *Apertum*. A פָּתַח *aperuit*, Pahul Kal, quod notat passionem adhuc durantem פָּתוּחַ *semper patens*, paratum ut cadavera in illud conjiciantur. Targ. הֵיךְ שְׁיוֹל פְּתִיחַ *sicut infernus patens*.

262 גְּרֹנָם Gero nám] *Guttur eorum*. A גָּרָה *attraxit, excitavit* sc. bellum, Nom. masc. Heemanthic. sine plurali גָּרוֹן *guttur*, ab excitatione spirituum. Cum Affixis, mutat (ָ) in (:) fitque גְּרוֹנִי *guttur meum*, גְּרוֹנָם *eorum*. בִּגְרוֹנָם *in gutture eorum*. Quidam deducunt à גָּרַר *succîdit, ruminavit*; sed quoniam cum Affixis mutat (ָ) in (:) est formæ רָצוֹן à רָצָה Nam si esset à גָּרַר (ָ) immutabile maneret, quoniam includeret dagesh compensativum, pro גִּרּוֹן

263 לְשׁוֹנָם Lesho-nám] *Linguâ eorum*, pro בִּלְשׁוֹנָם cum ellipsi. Nom. commun. gener. sed fœmin. sæpiùs, לָשׁוֹן *lingua*, non solùm corporis membrum significat, verùm etiam *sermonem*, & *sermonis idioma*. אִישׁ לָשׁוֹן *Vir linguæ non stabilietur in terra*. Psal. 140. 12. i. e. vir maledicus. Targ. גְּבַר דְּמִשְׁתְּעֵי לִשָּׁן תְּלִיתַי *vir qui loquitur linguâ tertiâ*, i. e. delator, obtrectator, *calumniator*, qui lædit tres animas, מְסַפֵּר *narrantis*, מְקַבֵּל *accipientis*, וּמִי שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו *& ejus de quo dicitur*, conscientiam suam atrociter sauciat, auditorem veritate privat, & delatum injuriâ afficit. Et verissimè Herodotus; Διαβολή ἐστι δεινότατον, ἐν τῇ δύο μέν εἰσι οἱ ἀδικέοντες, εἷς δὲ ὁ ἀδικεόμενος. *Calumnia res iniquissima: in qua duo quidem sunt qui inferunt injuriam, unus qui ferat*. Cum Præfixo, מִלָּשׁוֹן *à lingua dolosa*, Psalm 120. 2. In Regimine, cum Affixis, & plurali numero, mutato (ָ) in (:) R. 114. facit לְשׁוֹן *linguam ca-*

canum tuorum, Psal. 68. 24. לְשׁוֹנִי *lingua mea*, וּלְשׁוֹנִי *& lingua mea* בִּלְשׁוֹנִי *in lingua mea.* וּלְשׁוֹנֵנוּ *& lingua nostra*, לִלְשֹׁנֵנוּ *cum lingua nostra prævalebimus*, Ps.12.5. לְשׁוֹנְךָ *lingua tua*, וּלְשׁוֹנְךָ *& lingua tua*, לְשׁוֹנוֹ *lingua ejus*, וּלְשׁוֹנוֹ *& lingua ejus.* לְשׁוֹנָם *lingua eorum*, וּלְשׁוֹנָם *& lingua eorum*, וּבִלְשׁוֹנָם *& in lingua eorum.* In plur. fœminino. *A lite* לְשֹׁנוֹת *linguarum*, Psal. 31. 21.

264 יַחֲלִיקוּן Ja-hhali-kún] *Dolosè blandiuntur.* A חָלַק *molle, tenue, glabrum, lubricum reddidit*: de lingua, *blanditus, adulatus est*, q. sermonem glabrum effecit. Fut. plur. Hiph. cum ן paragogico, יַחֲלִיקוּן Targ. מְשַׁעְעִין *lenificant.* LXX. ἐδολιοῦσαν *dolosè agebant.*

Vers. 11.

265 הַאֲשִׁימֵם Ha-ashi-mém] *Reos fac eos*, Targ. הַיֵּב לְהוֹן *condemna eos*, LXX. κρῖνον αὐτοὺς *judica eos.* Ab אָשַׁם *vastavit, deliquit, in culpa fuit.* In Hiph. הֶאְשִׁים *devastavit, delinquere fecit, reum effecit*: quod semel tantùm legitur in SS. hoc loco in Imperat. הַאֲשִׁימֵם *delinquere fac eos*, vel *devasta eos.*

266 אֱלֹהִים Elo-hím] *O Deus.* Vide suprà Num. 137.

267 יִפְּלוּ Jip-pelú] *Cadent.* Targ. יִתְבַּטְּלוּן *irretiti fient.* A נָפַל *ruit, corruit, cecidit, decidit* è loco superiori in inferiorem. Fut. Kal, quod commutatâ primâ radicali נ in dagesh, R. *69.* in Psalm. flectitur sic: יִפּוֹל *cadet*, &] ob Maccaph correpto ו in (..) R. 134. יִפָּל־ Psal. 35. 8. וַיִּפּוֹל *& cecidit*, Psal. 7. *16.* cum ו conversivo Futuri, R. 79. תִּפֹּלוּ *cadetis*, Psal. 82. 7. cum ו loco (:) ob accentum Sylluk. R. 132. יִפֹּלוּ *cadent.*

268 מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם Mim-mo-ע atso-thehém] *A consiliis suis.* LXX. ἀπὸ τῶν διαβουλιῶν αὐτῶν, *à cogitationibus suis.* A יָעַץ *consuluit*, Nom. fœmin. Hœmanthic. mutato (י) in ו R. 161. n. 1. מוֹעֵצָה *consilium, consultatio*: sed legitur in plurali tantùm. מוֹעֵצוֹת *consilia, consultationes.* Cum Præfix. et Affix. בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם *in consiliis suis* Ps.81.13. מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם *à* vel *præ consiliis eorum.*

269 פִּשְׁעֵיהֶם Pish-ye-hém] *Defectionum suarum.* A פָּשַׁע *transgressus est*, Nom. Masc. פֶּשַׁע *prævaricatio, defectus*, à re aliqua cui tenearis, *rebellio* quavis etiam levi de causa. מִפֶּשַׁע *à defectione.* Cum Affix. mutat (..) & (-) in (:) R.121. 122. & prius (:) in (·) R. *6.* פִּשְׁעִי *defectio mea*, פִּשְׁעָם *defectio eorum.* In plurali converso (-) in (ָ) R. 121. & (..) in (:) R.122. fit פְּשָׁעִים quod cum Affixis Levibus retinet (ָ) cum Gravibus verò corripit (ָ) in (:) facitq; פְּשָׁעַי *defectiones meæ*, & in pausa פְּשָׁעָי, וּפְשָׁעַי *& defectiones meæ*, פְּשָׁעֵינוּ *defectiones nostræ*, פִּשְׁעֵיהֶם *defectiones eorum.*

270 הַדִּיחֵמוֹ Had-di-hhé-mo] *impelle eos*, LXX. ἔξωσον αὐτούς. A נָדַח *impulit, expulit, propulit*, Imperat. Hiphil, converso נ in dagesh. R. *69.*

271 מָרוּ Ma-rú] *Rebelles fuerunt.* LXX. παρεπίκρανάν σε *irritaverunt te.* A מָרָה verba vel mentem alicujus *immutavit*, dictum aut fœdus *variavit*, contradixit, contrafecit, *rebellis fuit*, q. dictum, pactum, præceptum, amarum reddidit, ita ut conveniat cum מָרַר *amarus fuit.* Sumitur semper in malum. Tertia pers. plur. Præt. Kal, מָרוּ *rebellarunt*, Psal. 105. 28. abjecto ה pro מָרְהוּ R. *66.*

272 בָךְ Bách] *In te.* Targ. בְּמֵימְרָךְ *verbo tuo.* Sunt voculæ serviles ב *in*

in, ךָ *te*, unde בְּךָ *in te*, et cum ה paragog. בְּכָה Psal. 41. 8. In pausa verò transpositis punctis fit בָּךְ R. 132.

Vers. 12.

273 וְיִשְׂמְחוּ Vejis-mehhú] *Et lætabuntur.* A שָׂמַח *lætatus est.* Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: אֶשְׂמַח *lætabor*, cum ה parag. mutato (-) in (:) R. 121. אֶשְׂמְחָה *lætabor*, Psal. 9. 3. וְאֶשְׂמְחָה *& lætabor*, Psal. 31. 8. יִשְׂמַח *lætabitur*, & in pausa יִשְׂמָח Psal. 109. 28. וַתִּשְׂמַח *& lætata est Tsion*, Psal. 97. 8. cum ו conversivo Futuri. נִשְׂמְחָה *lætabimur*, (cum ה paragog.) וְנִשְׂמְחָה *& lætabimur.* יִשְׂמְחוּ *lætabuntur*, in pausa converso (:) in (,) R. 132. יִשְׂמָחוּ Psal. 69. 33. וְיִשְׂמְחוּ *& lætabuntur*, Psal. 34. 3. וַיִּשְׂמְחוּ *& lætati sunt*, Psal. 107. 30. cum ו conversivo Futuri.

¶ כָּל־חוֹסֵי בָךְ *Omnes confidentes in te.* Vide suprà Num. 120. Targ. כָּל מְסַבְרִין בְּמֵימְרָךְ *omnes qui sperant in verbo tuo.* Vide suprà Num. 72.

274 לְעוֹלָם Le-yo-lám] *In seculum.* A עָלַם *abscondit*, עוֹלָם *ævum, seculum*, quia ventura secula nobis abscondita. Scribitur modò cum ו modò sine ו Si ad Deum referatur, notat *Æternum*, secus est *duratio longa*, sed *finita.* Cum de Jubilæo dicitur, notat 50. annos: עוֹלָם שֶׁל לְוִיִּם חֲמִשִּׁים שָׁנָה *seculum Levitarum, quinquaginti anni.* Attribuitur tam tempori Futuro, quàm Præterito, unde fortè Latinum *Olim. Et elevamini portæ* עוֹלָם *seculi*, Ps. 24. 7. i. e. mansuræ quamdiu templum durabit. Cum Præfixis, מֵעוֹלָם *à seculo*, מֵהָעוֹלָם *ab ipso seculo*, Ps. 41. 14. וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם *& à seculo usque in seculum*, Psal. 90. 2. i. e. antequam mundus esset & ad finem ejus. עַד־הָעוֹלָם *usque ad ipsum æternum*, Psal. 28. 9. לְעוֹלָם *in seculum*, וּלְעוֹלָם *et in seculum.* הַלְעוֹלָם *An in æternum irascetur nobis?* Psal. 85. 6. ubi ה Interrogativum gestat simplex (-) ob sequens (:) R. 77. In plur. עוֹלָמִים *secula*, & sine ו, *Regnum omnium* עֹלָמִים *seculorum*, Psal. 145. 13. הַלְעוֹלָמִים *An in æternum rejiciet?* Psal. 77. 8. ubi ה Interrogativum cum (-) ut antè.

275 יְרַנֵּנוּ Jeran-né-nu] *Cantabunt*, Targ. יְשַׁבְּחוּן *laudabunt.* A רָנַן in Pihel רִנֵּן *vociferatus est, exclamavit præ lætitia, ovavit, cantavit.* Futur. Pih. quod in Psalm. flectitur sic: אֲרַנֵּן *cantabo*, וַאֲרַנֵּן *et cantabo misericordiam tuam*, Psal. 59. 17. Targ. וְאַבִּיעַ *et prædicabo.* תְּרַנֵּן *cantabit lingua mea*, Psal. 51. 16. נְרַנְּנָה *cantabimus*, cum ה parag. וּנְרַנְּנָה *et cantabimus* יְרַנֵּנוּ *cantabunt*, et in pausa, converso (:) in (..) R. 132. יְרַנֵּנוּ Ps. 89. 13. וִירַנְּנוּ *et cantabunt*, Psal. 67. 5. ubi (:) sub (י) tollitur, ob præcedens (·) R. 8. תְּרַנֵּנָּה *cantabunt labia mea*, Psal. 71. 23. pro תְּרַנֵּנְנָה ubi tertia radicalis נ ante syllabam afformativam נָה, excidit, R. 73.

276 וְתָסֵךְ Vetha-séch] *Et operies* (super eos) Targ. וּתְטַלֵּל עֲלֵיהוֹן *et obumbrabis super eos.* LXX. καὶ κατασκηνώσεις ἐν αὐτοῖς *et habitabis in eis*, significatione desumptâ à סֻךְ *tabernaculum, habitaculum.* A סָכַךְ *operuit, texit*, ita ut tegumentum à re contecta divisum sit. In Hiph. syncopatâ mediâ radicali R. 70. הֵסַךְ *cooperire fecit, protexit.* Unde in secunda pers. Futuri, וְתָסֵךְ Et in tertia, יָסֵךְ לָךְ *proteget te*, Psal. 91. 4. ubi propter vicinitatem alterius accentus in לָךְ (..) in voce יָסֵךְ transit in (·) R. 127.

277 וְיַעְלְצוּ Vejaע-letsú] *Et exultabunt* (*in te.* Targ. *in verbo tuo.*) A עָלַץ *lætatus fuit, exultavit*, Fut. Kal, quod in Psalmis flectitur sic: וְאֶעֶלְצָה *et exultabo*, Psal. 9. 3. pro אֶעֱלְצָה ex אֶעֱלוֹץ ubi (ֱ) ob sequens (:) amittit suum (:) R. 15. Sic in tertia plur. יַעַלְצוּ *exultabunt*, Psal. 25. 2. Targ. יֶחְדוּן *gaudebunt*, pro יַעֲלְצוּ ubi (ֲ) amittit suum (:) Et וְיַעַלְצוּ *& lætabuntur*, ubi (ֲ) amittit suum (-) & transit in (:) R. 15.

278 אֹהֲבֵי O-habhé] *Amatores.* Ab אָהַב vel אָהֵב *amavit, dilexit.* Benoni Kal, אֹהֵב *diligens*, Psal. 33. 5. וְאֹהֵב *& diligentem violentiam*, Psl. 11. 5. In plur. mutato (..) in (ֲ) R. 117. אֹהֲבִים unde in Regim. אֹהֲבֵי *diligentes salutem tuam*, Psal. 40. 18. וְאֹהֲבֵי *& diligentes nomen ejus*, Psal. 69. 37. לְאֹהֲבֵי *diligentium nomen tuum*, Psl. 119. 132. Cum Affix. אֹהֲבַי *diligētes me*, אֹהֲבֶיךָ *te*, אֹהֲבָיו *eum.*

279 שְׁמֶךָ Sheme-cha] *Nominis tui.* שֵׁם *nomen*, genere masc. (fortè ex Syriac. ܫܡܐ שַׁמִּי *nominavit.*) Cum Præf. בְּשֵׁם *in nomine*, וּבְשֵׁם *& in nomine*, לְשֵׁם *ad nomen.* Perpetuò cum Affixis mutat (..) in (:) R. 117. n. 2. ita tamen ut sequente alio (:) prius migret in (ִ) R. 6. fitque שְׁמִי *nomen meum*, וּבִשְׁמִי *& in nomine meo*, שְׁמֶךָ *nomen tuum*, (& in pausa, שְׁמֶךָ) וְשִׁמְךָ *& nomen tuum*, כְּשִׁמְךָ *secundùm nomen tuum*, לִשְׁמֶךָ (& in pausa לְשִׁמְךָ *nomini tuo*, וְלִשְׁמֶךָ *& nomini tuo*, בְּשִׁמְךָ *in nomine tuo*, וּבְשִׁמְךָ *& in nomine tuo.* שְׁמוֹ *nomen ejus*, לִשְׁמוֹ *nomini ejus*, בִּשְׁמוֹ *in nomine ejus.* שְׁמָם *nomen eorum.* In plurali ex forma fœmin. facit שֵׁמוֹת *nomina.* Cum Affix. mutato (..) in (:) שְׁמוֹתָם *nomina eorū*, בִּשְׁמוֹתָם *nominibus suis*, Psl. 49. 12.

Vers. 13.

280 תְּבָרֵךְ Tebha-réch] *Maximè benedices.* A בָּרַךְ in Pih. בֵּרַךְ vel בֵּרֵךְ *benedixit, felicia precatus est, optima in aliquem verbo vel reipsâ contulit, dona, munera dedit.* Cum Deo tribuitur, *Deus benedicens nobis est*, cum bona & dona sua largitur et cumulatè tribuit nobis. *Deus benedictus à nobis* est, cum nos dona ejus agnoscimus, eúmque pro bonis in nos collatis laudamus tantùm & extollimus. Secunda pers. Fut. Pih. תְּבָרֵךְ pro תְּבָרֵּךְ ubi exclusum dagesh, compensatur per (ָ) R. 19. Cætera quæ hîc desunt, vide infrà, Num. 672.

281 כַּצִּנָּה Cats-tsin-ná] *Tanquam scuto*, Targ. הֵיךְ תְּרִיסָא *velut clypeo.* Ab inusitato צָנַן Nom. fœmin. צִנָּה *spina*, in qua significatione rarum est, sæpius *scutum, clypeus*, quod hujusmodi clypei cuspidem habuerint in medio ad instar spinæ per acutam. *Apprehende* מָגֵן וְצִנָּה *clypeum et scutum*, Psal. 35. 2. Targ. וְעָגִיל *et scutum rotundum.* Cum כ similitudinis excluso ה Emphat. כַּצִּנָּה *tanquam ipso scuto.*

282 רָצוֹן Ra-tsón] *Benevolentiâ.* Targ. טָבָא רַעֲוָא *voluntate bonâ.* LXX. ὡς ὅπλῳ εὐδοκίας *ut scuto bonæ voluntatis.* A רָצָה *benevolus fuit, placuit, complacuit.* Nom. Masc. Heemanth. רָצוֹן *voluntas, benevolentia, complacentia, favor*, notatur affectus animi in aliquid. *Satians omne vivum* רָצוֹן *benevolentiâ*, Psal. 145. 16. vel *ad placitum*, scil. cujuslibet viventis, juxta desiderium et appetitum ejus. לְרָצוֹן *in beneplacitum*, Psal. 19. 15. In Regim. & cum Affixis, mutato (ָ) in (:) R. 114. fit רְצוֹן *beneplacitum timentium eum*, Psal. 145. 19. בִּרְצוֹן *in*

in beneplacito populi tui, Psal. 106. 4. *Ad faciendum* רְצוֹנְךָ *voluntatem tuam*, Ps. 40. 9. בִּרְצוֹנְךָ (& in pausa) וּבִרְצוֹנְךָ (בִּרְצוֹנְךָ) *in voluntate tuâ*, *et in beneplacito tuo*. רְצוֹנוֹ (facientes) *beneplacitum ejus*, Psal. 103. 21. בִּרְצוֹנוֹ *in benevolentia ejus*.

283 תְּעַטְרֶנּוּ Tayע-teren-nú] *Coronabis eum*. A עָטַר *coronavit*, in modum coronæ circumdedit. Fut. Kal, quod in Psalmis legitur h. l. tantùm pro תַּעְטֹר ubi ob affixum, ֹ transit in (:) R. 119. & (-) amittit suum vocalem (-) R. 15.

PSALMUS VI. ו

284 עַל־הַשְּׁמִינִית yal hash-sheminíth] *super instrumento octo chordarum*. Targ. עַל־כִּנָּרָא דִתְמַנְיָא נִימִין *super citharam octo chordarum*, LXX. ὑπὲρ τῆς ὀγδόης *pro octava*. A שְׁמֹנֶה Nom. numerale ordinale, fœminini generis שְׁמִינִית *octava*; ter accipitur substantivè pro instrumento musico 8 chordarum, h. l. & Ps. 12. 1. & 1 Chron. 15. 21.

Vers. 2.

285 תוֹכִיחֵנִי Tho-chi-hhé-ni] *Redarguas me*. A יָכַח in Hiph. mutando (י) in ו R. 57. הוֹכִיחַ *arguit*, *redarguit*, *disputando contendit*, palam coram testibus *reprehendit*, *increpavit*. Fut. Hiph. quod in Psalm. flectitur sic: אוֹכִיחֲךָ *arguam te*, Psal. 50. 21. & in pausa אוֹכִחֲךָ vers. 8. תוֹכִיחֵנִי *corripies me*, Psal. 38. 2. יוֹכִיחַ *reprehendet*, Psal. 49. 10. & contractè וַיּוֹכַח *& reprehendit*, Psal. 105. 14. cum ו conversivo וְיוֹכִיחֵנִי *& corripiet me*, Psal. 141. 5.

286 בַּחֲמָתְךָ Ba-hhama-thecá] *In furore tuo*. A יָחַם *incaluit*, Nom. fœmin. חֵמָה *æstus*, *excandescentia*, *furor*, q. calor maximus, ardor. Eodem planè modo formatur, ut עֵצָה suprà Num. 6. Cum Præfixo, בְּחֵמָה *in furore*. In Regim. חֲמַת *furor hominis*, Psal. 76. 11. Cum Affixis, חֲמָתְךָ & in pausa, חֲמָתֶךָ *furor tuus*, בַּחֲמָתְךָ *in æstu tuo*, וּבַחֲמָתְךָ *& in furore tuo*, חֲמָתוֹ *furor ejus*. In plurali, *Reliquias* חֵמֹת *furorum*, Psal. 76. 11.

287 תְיַסְּרֵנִי Thejas-seré-ni.] *Corripias me*. A יָסַר in Pihel, יִסֵּר *castigavit*, *corripuit*, dicitur de reali correptione, vel saltem de acriori reprehensione: Fut. Pih. quod in Psalmis flectitur in secunda pers. tantùm cum Affixis, תְּיַסְּרֵנִי *castiges me*, Psal. 38. 2. *Beatus ille vir* אֲשֶׁר תְּיַסְּרֶנּוּ *quem castigabis eum*, Psal. 94. 12. (pleonasmus ut suprà Num. 39.) ex תְּיַסֵּר ubi ob Affixum (..) transit in (:) R. 117.

Vers. 3.

288 אֻמְלַל Um lál] *Languidus ego sum*. Targ. מְטוּל דְּחַלָּשׁ אֲנָא *quoniam debilis ego sum*. Ab אָמַל *infirmus*, *debilis fuit*. Nom. masc. ex conjugat. Pyhal deductum, אֻמְלָל *infirmus*, *ægrotus*, *imbecillis*, quod legitur semel in Bibliis, Esa. 16 8. duplicato ל loco dagesh, pro אֻמַּל unde hoc loco אֻמְלָל rectiùs etiam scriberetur cum (ָ) quàm cum (-)

289 רְפָאֵנִי Repha-é-ni] *Sana me*. A רָפָא *sanavit*, *dolorem mitigavit*, *curavit*, *pristinæ bonitati restituit*. Imper. Kal, qui in Psalmis flectitur sic: רְפָה *sana fracturas ejus* sc. terræ, Ps. 60. 4. i. e. ad pristinum statum restitue eam, pro רְפָא cum ה loco א,

Et

Et cum ה paragogico, רְפָאָה *sana animam meam*, Psal. 41. 5. i. e. remitte peccata, peccatum enim vulnus animæ. Cum Affixo, רְפָאֵנִי *sana me*.

290 נִבְהֲלוּ Nibh-halú] *Conturbata sunt.* Targ. אִתְבְּהִילוּ *obstupuerunt.* A בָּהַל in Niph. נִבְהַל *subitò motus fuit corpore vel animo, territus, perculsus, turbatus fuit:* cum motu importat celeritatem. In præterito Niph. flectitur sic, נִבְהֲלָה *conturbata est*, verſ. 4. נִבְהֲלוּ *territi sunt*, Psal. 48. 6. נִבְהָלְנוּ *conturbati sumus*, Psal. 90. 7. Cum (ּ) ob accentum sylluk. In particip. *Fui* נִבְהַל *consternatus*, Psal. 30. 8. In Futuro, וְיִבָּהֲלוּ *& conturbabuntur*. Infrà verſ. 11.

291 עֲצָמָי atsa-mái] *Ossa mea.* A עָצַם *robustus, solidus fuit*, Nom. commun. gen. עֶצֶם *robur*, It. *os ossis*, quòd sit solidum. Cum Affix. mutat utrumque (ֶ) in (:) R. 122. & prius (:) in (ַ) R. 6. facítque עַצְמִי *os meum.* In plurali, (mutato posteriori (ֶ) in (ּ) et priori in (ֲ) R. 122.) utramque terminationem admittit, עֲצָמִים & עֲצָמוֹת *ossa*. Cum Affix. עֲצָמַי *ossa mea*, וַעֲצָמַי *& ossa mea*, בַּעֲצָמַי *in ossibus meis.* עֲצָמֵינוּ *ossa nostra.* In plurali fœminino, in Regim. & cum Affix. mutat (ּ) in (:) R. 114. ideóque (ֲ) amittit suum (:) R. 15. facítque עַצְמוֹת חֹנָךְ *ossa obsidentium te*, Psal. 53. 6. Targ. תְּקוֹף *robur. Omnia* עַצְמוֹתַי *ossa mea*, Psal. 35. 10. Targ. אֵבָרַי *membra mea.* In pausa, וְעַצְמוֹתָי Psal. 22. 15. *& ossa mea*, בְּעַצְמוֹתַי *in ossa mea*, עַצְמוֹתָיו *ossa ejus.* בְּעַצְמוֹתָיו *in ossa ejus.*

Verſ. 4.

292 נִבְהֲלָה Nibh-halá] *Conturbata est.* vide suprà Num. 290.

293 מְאֹד Meódh] *Valdè.* Nom. masc. מְאֹד *multitudo, copia.* Bis tantùm legitur in Bibliis, Deut. 6. 5. 2 Reg. 23. 24. Aliàs semper est adverbium intendendi, *valdè, multùm, copiosè. Ne derelinquas me* עַד־מְאֹד *usque valdè*, Psal. 119. 8. i. e. quàm maximè, penitùs, in perpetuum, quoad vixero. *Superbi derident me* עַד־מְאֹד *usque valdè*, verſ. 51. i. e. quàm maximè, admodùm valdè.

294 עַד־מָתָי adh-ma-thái] *Usque quò.* quamdiu scil: finis me affligi. Targ. עַד אֵימָתַי רְוַח לִי *usque quò refrigerium mihi*, scil. eris. מָתַי est particula interrogativa temporis, *quando*, Psal. 41. 6. מָתַי *quando morietur?* עַד־מָתַי *quousque fumabis?* Psal. 80. 5. In pausa scribitur מָתָי cum (ּ)

Verſ. 5.

295 שׁוּבָה Shu-bhá] *Revertere.* A שׁוּב *reverti, redire in locum unde antea discesserat*, constructum cum Accusativo, est *reducere, restituere.* Imper. Kal, in quo secunda radicalis ו quiescit in וּ R. 60. & in Psalm. flectitur sic, שׁוּב *revertere*, & cùm ה parag. שׁוּבָה & transitivè שׁוּבָה *Reduc*, redire fac, *captivitatem nostrā*, Ps. 162. 4. In fœm. שׁוּבִי *Revertere anima mea*, Psal. 116. 7. In plur. שׁוּבוּ *Revertimini filii hominum*, Psal. 90. 3. scil. corpore in pulverem, & spiritu ad me.

296 חַלְּצָה Hhal-letsá] *Erue.* Targ. פְּצִי *libera.* A חָלַץ *extraxit, spoliavit, eripuit*, ex ærumna, miseria, periculo *eruit, liberavit.* Imper. Pih. qui in Psalm. legitur in secunda perſ. singul. tantùm. חַלְּצָה *libera*, cum ה parag. Et cum Affix. חַלְּצֵנִי *erue me*, Psal. 140. 2. וְחַלְּצֵנִי *& erue me*, Psal. 119. 153. in

in quibus (‥) transit in (:) R. 117. ex חָלָץ

:

Vers. 6.

297 בַּמָּוֶת Bam-má-veth] *in ipsa morte.* A מוּת *mori*. Nom. masc. מָוֶת *mors*, tam naturalis quàm violenta. Cum Præfixis מִמָּוֶת *à morte*, הַמָּוֶת *ipsa mors*. Et excluso ה Emphat. בַּמָּוֶת *in ipsa morte*, לַמָּוֶת *ad ipsam mortem*, וְלַמָּוֶת *& ad ipsam mortem*. Cum ה parag. posterior vocalis mutatur in (:) R. 124. facitque הַמָּוְתָה *ipsa mors piorum ejus*, Psal. 116. 15. In Regim. & cum Affix. contracto (׳) et (׳) in וֹ R. 124. fit, מוֹת *mors rectorum*, לְמוֹתָם *ad mortem eorum*, Psal. 73. 3. בְּמוֹתוֹ *in morte ejus*, Psal. 49. 18.

298 זִכְרֶךָ Zich-ré-cha] *Memoria tui*. A זָכַר *recordatus est*. Nom. masc. זֵכֶר *memoria* tam privata (quæ est recordatio) quàm publica (quæ est monumentum, historia.) לְזֵכֶר *in memoriam*. Cum Affix. mutat (‥) penult. in (:) R. 116. & (׳) ult. in (:) R. 122. ac ex priori (:) fit (׳) R. 6. facitq; זִכְרְךָ *memoria tui*, וְזִכְרְךָ *& memoria tui*, זִכְרָם *memoria eorum*.

299 בִּשְׁאוֹל Bish-ól] *In sepulcro*, LXX. ἐν δὲ τῷ ᾅδῃ *in inferno*. A שָׁאַל *petiit, cupiit*. Nom. gener. com. sed sæpius fœmin. שְׁאוֹל *sepulcrum*, locus ubi mortui sepeliuntur, sic dictus ab insatiabilitate, q. semper efflagitaturus prioribus cadaveribus consumptis. Metaphoricè dicitur *infernus*, quòd semper aliquid inferri cupiat. *Angustiæ* שְׁאוֹל *inferni invenerunt me*, Psal. 116. 3. i. e. horribilis animi consternatio, ducens ad sepulcrum. Cum Præfix. מִשְּׁאוֹל *ex inferno inferiori*, Psal. 86. 13. i. e. infimo. לִשְׁאוֹל *in sepulcro*, Psal. 16. 10. It. *ad infernum*, Ps. 84. 4. בִּשְׁאוֹל *in inferno*, (in quibus ל et ב habent (׳) ob sequens (:) Cum ה *Locali*, R. 102. n. 2. *Revertentur impii* לִשְׁאוֹלָה *ad infernum usque*, Psal. 9. 18.

300 יוֹדֶה לָּךְ Jó-dhel-lách] *Confitebitur tibi*. A יָדָה *jecit, projecit*, in Hiph. הוֹדָה *vocem projecit*, i. e. *liberè fassus, confessus est, laudavit, celebravit*. Futur. Hiph. quod est duplicis anomaliæ, nam (י) mutatur in (וֹ) R. 57. & ה quiescit in (׳) R. 65. facitque אוֹדֶה *celebrabo, confitebor*, וְאוֹדֶה *& celebrabo*, יוֹדֶה *celebrabit*, נוֹדֶה *celebrabimus*. (cætera quæ hîc desunt, vide infrà Num. 875.) Est verò hîc in יוֹדֶה לָּךְ post Maccaph, dagesh dictum *Dachick*, quod has duas dictiones arctiori nexu in unam coarctat. R. 134. n. 1.

Vers. 7.

301 יָגַעְתִּי Ja ghá ע-ti] *Laboravi*. A יָגַע *laboravit, defatigatus fuit*, prima pers. Præt. Kal, יָגַעְתִּי *defatigatus sum*, Psal. 69. 4.

302 בְּאַנְחָתִי Bean-hha-thí] *In gemitu meo*. Ab אָנַח *gemuit, ingemuit, præ dolore suspiravit*, Nom. fœmin. אֲנָחָה *gemitus, suspirium*, cujus Synonyma sunt דְּאָבָה & יָגוֹן sed דְּאָבָה notat *dolorem de præterito*, יָגוֹן *mœstitiam de futuro*, אֲנָחָה *suspirium de præsenti*. Cum præfixo, בַּאֲנָחָה *in ipso gemitu*, Psal. 31. 11. excluso ה Emphatico. In Affixione mutat ה in ת, et (׳) penult. in (:) R. 114. sicque (-:) transit in (-) simplex. R. 15. fitque, *A voce* אַנְחָתִי *gemitus mei*, Psal. 102. 6. וְאַנְחָתִי *& gemitus meus*, בְּאַנְחָתִי *in gemitu meo*.

303 אַשְׂחֶה As-hhé] *Natare faciã*, Hebraismus,

ilsmuspro *madefaciam, irrigabo*. A שָׂחָה *navit, natavit*, Fut. Hiph. אַשְׂחֶה quod h. l. tantùm legitur in tota SS. ubi ה quiescit in (ֶ) R. 65.

304 מִטָּתִי Mit-ta-thí] *Lectum meum*. A נָטָה *extendit, inclinavit*. Nom. fœmin. Heemanthic. מִטָּה *lectus, reclinatorium*, quòd homo dormiens se super illud extendat: (éstque pro מִנְטָה R. 161. n. 4.) Cum Affixo mutato ה in ת fit מִטָּתִי R. 104.

305 בְּדִמְעָתִי Bedhim-ע à-thí] *In lacrymà mea*. A דָּמַע *lacrymatus est*, Nom. fœmin. דִּמְעָה *lacryma*. *Pavisti nos* לֶחֶם דִּמְעָה *pane lacrymæ*, Psal. 80.6. Targ. לְחֶם מְמוּשׁ בְּדִמְעוּתָא *pane tincto lacrymâ*. בְּדִמְעָה *in lacryma*. Cum Affix. mutato ה in ת fit דִּמְעָתִי *lacryma mea*, בְּדִמְעָתִי *in lacryma mea*. In plurali facit דְּמָעוֹת *ad formam* צְדָקוֹת R. 32. unde בִּדְמָעוֹת *cum lacrymis*, Psal. 80. 6.

306 עַרְשִׂי ע ar-sí] *Spondam meam* עֶרֶשׂ *lectus ex ligno, sponda, grabbatum*, cujus etymon ignoratur, quater tantùm in SS. legitur. Cum Affixo, mutat utrumque (ֶ) in (:) R. 122. & prius (:) in (-) R. 6. facítque עַרְשִׂי

307 אַמְסֶה Am-sé] *Liquefaciam*. Targ. אֲמַמְּשׁ *lavabo*. A מָסָה *liquefecit, dissolvit*. Fut. Hiph. quod in Psalm. flectitur sic: אַמְסֶה *dissolvam*, ubi ה quiescit in (ֶ) R. 65. יַמְסֶה Cum affixo excluso ה R. 103. facit וְיַמְסֵם *& dissolvet eos*, Psal. 147. 18.

Vers. 8.

308 עָשְׁשָׁה מִכַּעַס ע á-she-shá mic-cá-ע as] *Corrosus est præ ira oculus meus*. Targ. חֲשִׁיכַת *obscuratus est*. Facies mea similis est vesti à tineis arrosæ præ angore. A עָשַׁשׁ *tineas genuit* propriè, *depastus, corrosus fuit à tinea*. Præt. Kal, quod ter legitur in SS. ídque in Psalm. tantùm. עָשְׁשָׁה *depastus est oculus meus*, h. l. & Ps. 31. 10. עָשְׁשָׁה *consumptus est oculus meus*, Targ. בְּלָאת *inveteratus est*. Ibid. vers. 11. *Ossa mea* עָשֵׁשׁוּ *consumpta sunt*, contabuerunt. Cum (..) loco (:) ob pausam R. 132.

מִכַּעַס *ab indignatione*. A כָּעַס *indignatus fuit*. Nom. masc. כַּעַס quod sumitur nunc activè, *Irritatio, Provocatio*, nunc passivè, *Indignatio, Ira*. Cum Præfixis, מִכַּעַס *ab* vel *præ indignatione*, בְּכַעַס *in indignatione*. וָכָעַס *& indignatio*, ubi ו cum (ָ) ante vocem dissyllabam penacutam. R. 78. Cum affixo, *Et irritam redde* כַּעַסְךָ *iram tuam*, Psal. 85. 5.

309 עָתְקָה בְּכָל־צוֹרְרָי ע á-theká becholtso-rerái] *Crassus evasit in omnes adversarios meos*, vel *consenuit*, Targ. אִתְבְּלִיאַת *inveteratus est*. A עָתַק *durus, crassus, densus, robustus fuit*, It. *vetus, antiquus fuit*, quæ enim robusta sunt, durant, ætatem ferunt. Præt. Kal, quod in Psalm. legitur h. l. tantùm.

צוֹרְרָי *Oppressores meos*. A צָרַר *ligavit, vinxit*, metaph. *tribulavit*, q. angustum reddidit, coarctavit. Benoni Kal, quod supplet vicem Nominis, צוֹרֵר *arctans*, i.e. hostis, oppressor, tribulator. Cum Affixo, *Et eripui* צוֹרְרִי *opprimentem me*, Ps. 7. 5. In plurali צוֹרְרִים In Regim. *Omnes* צֹרְרֵי *oppressores animæ meæ*, Psal. 143. 12. Cum Affix. צֹרְרַי in pausa, צֹרְרָי *hostes mei*, צוֹרְרֶיךָ & צֹרְרֶיךָ *hostes tui*, צוֹרְרָיו *hostes ejus*.

Vers. 9.

סוּרוּ Sú-ru] *Recedite*. Vide infrà Num. 1347.

בכיי

¶ בִּכְיִי Bich-jí] *fletus mei*. Vide infrà Num.1212.

*Verf.*10.

¶ תְּחִנָּתִי Tehhin-na-thí] *orationem meam*. Vide infrà Num.1869.

¶ יִקָּח Jik-káhh] *accipiet*. Vide infrà Num.1777.

*Verf.*11.

¶ יֵבֹשׁוּ Jebhó-ſhu] *Erubeſcent*. Vide infrà Num.1113.

¶ וְיִבָּהֲלוּ Vejib-bá-halú] *& confundentur*. Vide ſuprà Num. 290.

¶ יָשֻׁבוּ Ja-ſhú-bhu] *revertentur*. Vide infrà Num.1041.

¶ רָגַע Rá-ghay] *momento*. LXX. σφόδρα διὰ τάχυς *valdè velociter*. Vide infrà Num. 1210.

PSALMUS VII.

¶ Inſcriptio hujus Pſalmi eſt, שִׁגָּיוֹן לְדָוִד Shig-ga-jón ledha-vídh] *Ode erratica Davidis*, i.e. varia, quæ omnibus rationibus muſicæ decantabatur ſimul. LXX. Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ *Pſalmus Davidi*, Targ. תִּרְגְּמָא דְאוֹרַיְתָא לְדָוִד *Interpretatio Legis Davidis*. A שָׁגָה *erravit, ignoravit, per ignorantiam peccavit*, fit שִׁגָּיוֹן quid propriè ſignificet, incertum. Legitur in tota SS. h.l. tantùm, & Hab.3.1. in plurali. Aliis eſt *ſpecies carminis*, aliis *Cantio erratica*, ut jam dictum. Marino, *Error Davidis quem cecinit*, &c. quaſi in hoc Pſalmo contineretur curarum Davidis ſumma, ob quarum intentam cogitationem, fatuus penè creditus eſt. Nec hæc interpretatio diſplicet, idem enim etiam Chaldæum ſenſiſſe puto. Habbakuk uſus eſt in plur. fœmin. *Oratio Habbakuk prophetæ ſuper* שִׁגְיֹנוֹת *erroribus*, h. e. ſuper quibuſdam curis maximis, de quibus agitur in tota illa oratione.

¶ שָׁר Shár] *cecinit*. Vide infrà Num.2168.

310 דִּבְרֵי Dibh-ré] (ſuper) *verba*, vel *ad factum*. Nom. maſc. דָּבָר *verbum, ſermo, rei geſtæ narratio, res ipſa, factum, negotium, cauſa*. לְדָבָר *ad verbum*. In Regim. mutat prius (ָ) in (ְ) R.114. & poſterius in (ַ) R.115. facítque עַל־דְּבַר *ſuper rem gloriæ nominis tui*, Pſ.79.9. Targ. מְטוּל *propter gloriam*. בִּדְבַר *in Verbo Iehovæ*, Pſ.33.6. Cum Affix. & numero plur. corripit (ָ) prius in (ְ) fitque דְּבָרְךָ *verbum tuum*, כִּדְבָרְךָ *ſecundùm verbum tuum*, לִדְבָרְךָ בִּדְבָרְךָ *in verbo tuo*, *verbo tuo*, וּמִדְּבָרֶיךָ *& à verbo tuo*, Pſal. 119.161. cum (י) redundante, דְּבָרוֹ *verbum ejus*, לִדְבָרוֹ *verbo ejus*, וְלִדְבָרוֹ *& in verbo ejus*. In plur. דְּבָרִים *verba*. In Regim.mutato (ָ) in (ְ) R.114. ex priori (ְ) fit (ִ) R.6. facítque דִּבְרֵי *verba cantici*, Pſ.18 1, וְדִבְרֵי *& verba odii*, Pſ.109.3. Cum Affix. דְּבָרַי *verba mea*, דְּבָרֶיךָ *tua*, דְּבָרָיו *ejus*, בִּדְבָרָיו *verbis ejus*.

311 כּוּשׁ Chuſh] Nomen proprium viri, Gen. 10.6. qui Arabibus Æthiopibúſque nomen dedit: unde Æthiopia *Chuſh* dicta, 2 Reg.19.9. Hic autem hoc ſcommate perſtringitur Saul filius קִישׁ cujus cor nunquam mutatum fuit ab odio Davidis, perinde ac Æthiops pellem mutare nequit.

312 בֶּן־יְמִינִי Ben-jemi-ni] *filii Jemini*. Targ. עַל־תַּבְרָא דְשָׁאוּל בַּר קִישׁ דְּמִשִּׁבְטָא דְבִנְיָמִין *Super interitu Saulis filii Kis, qui erat de tribu Binjamin*. יְמִינִי nomen gentile patronymicum ex Benjamin. q. *Jeminæus*.

 Verſ.

Vers. 2.

313 בְּךָ חָסִיתִי Bechá hha-sí-thi] *in te speravi.* Targ. *In verbo tuo speravi.* A חָסָה suprà Num.120. Præt. Kal, quod cum ו Conversivo R.79. facit וְחָסָה *& sperabit,* Ps.64.11. In prima pers. mutato ה in (ִי) R.66. חָסִיתִי *confidi,* Ps.11.1. pro חָסַהְתִּי In plur. abjecto ה, R.66. חָסוּ *sperârunt,* Ps 37.40. pro חָסָהוּ

314 רֹדְפַי Ro-dhepháj] *persequentibus me.* A רָדַף *secutus, prosecutus, persecutus est,* de quacunque sectatione dicitur, sive in bonum sive in malum. Benoni Kal, רוֹדֵף Cum Affix. mutato (ֵ) in (ְ) R.117. fit רֹדְפָם *persequens eos,* Ps.35.6. Et sic in plur. רוֹדְפִים In Regim. רֹדְפֵי *persecutores sceleris,* Ps. 119.150. Cum Affix. רֹדְפַי *persequentes me,* מֵרֹדְפַי *in persequentibus me,* Ps.142.7. (ubi מ cum (ֵ) ob indageshabilem, R.74.) וּמֵרֹדְפַי *& à persequentibus me.* בְּרֹדְפַי *in persequentes me.*

315 וְהַצִּילֵנִי Vehats-tsi-lé-ni] *& eripe me.* A נָצַל in Hiph. compensato נ per dagesh, R.69. הִצִּיל *rapuit, eripuit, liberavit.* dicitur de ereptione quæ fit servandi causâ, rariùs de simplici ablatione. Imperativ. Hiph. qui flectitur in Psalmis sic: הַצִּילָה *eripe.* Ps.22.21. cum ה parag. Cum Affix. הַצִּילֵנִי *libera me.* וְהַצִּילֵנִי *& libera me.* In plur. הַצִּילוּ *eripite.* Ps.82.4.

Vers. 3.

316 יִטְרֹף Jit-róph] *rapiat,* Targ. יְתַבַּר *conterat.* A טָרַף *rapuit, carpsit, dentibus dilaceravit,* propriè dicitur de feris. Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: אֶטְרֹף *rapiam,* Psal.50,22. יִטְרֹף *rapiet.*

317 כְּאַרְיֵה Kear-jé] *sicut leo.* Ab אָרָה *discerpsit,* Nom. masc. אַרְיֵה *leo grandior,* qui jam prædam carpit & discerpit. *Salva me ab ore* אַרְיֵה *leonis,* Ps. 22.14. Cum כ similitudinis, כְּאַרְיֵה *sicut leo,* Ps.10.9.

318 פֹּרֵק Po-rék] *rumpens.* A פָּרַק *rupit, abrupit, laceravit, cutem à carne avulsit.* Benoni Kal.

319 מַצִּיל Mats-tsíl] (& non) *liberans.* A נָצַל suprà Num.315. Particip. Hiph. מַצִּיל *liberator, liberans,* Ps.35.10. pro מַנְצִּיל compensato נ per dagesh. R. 69.

Vers. 4.

320 עָשִׂיתִי ya-sí-thi] *feci.* A עָשָׂה *fecit.* Præt. Kal, quod in Psalmis flectitur sic: עָשָׂה *fecit,* quiescente ה in (ִי) R.65. עָשִׂיתָ *fecisti,* Ps.9.5. mutato ה in (ִי) quiescens, R.66. עָשִׂיתָה *fecisti hoc,* Ps.109.27. ubi (ob Affix. ָה) (ָ) sub ת ne duæ vocales concurrant, ejicitur, R.97. & (ָ) sub ע mutatur in (ֲ) R.114.) עָשִׂיתִי *feci.* Ps.51.6.

321 זֹאת Zóth] *hoc.* Pronom. Demonstrativ. fœmin. gen. זֹאת *hæc, ista,* supplet vicem Neutri, (quo Hebræi carent) *hoc, istud.* Cum Præfix. הַזֹּאת *istius inquam.* Ps.18.1. בְּזֹאת *in hoc,* Ps.27.3.

322 יֵשׁ Jesh] *est.* Ab inusitato יָשָׁה Verbum irregulare, omnis generis & personæ, *Est, Sunt.* Ad Maccaph, scribitur cum (ֶ) R.134. יֶשׁ־ *sunt,* Ps.58. 12. Cum Præfix. וְיֵשׁ *& est,* Ps.73.11. Cum ה Interrogativo, R.77. הֲיֵשׁ *an est?* Ps.14.2.

323 עָוֶל yá-vel] *iniquitas,* Targ. טְלוּמָא *injuria.* A עָוַל *iniquus fuit,* Nom. masc. sine plur. עָוֶל *iniquitas, perversitas,* omne malum contra jus, Ps.53.2. Et in forma fœmin. עַוְלָה *In facientes* עַוְלָה *iniquitatem,* Ps.37.1. *A viro doli*

doli וְעַוְלָה *& iniquitatis*, Pſ.43.1. i.e. doloſo & iniquo. Et ad majorem auxeſin, eum utroque ſigno fœminino ה & ת, R.27. עַוְלָתָה *omnimoda iniquitas. Et non in Jehova* עַוְלָתָה בּוֹ *ulla prorſus iniquitas in eo*, Pſ.92.16. *Ne immittant* בְּעַוְלָתָה *in ſummam iniquitatem manus ſuas*, Pſ.125.3.

324 בְּכַפָּי Bechap-páj] *in volis meis*. A כָּפַף *incurvavit*, Nom. fœm. כַּף *concavitas, curvitas cujuſlibet rei, vola* manus vel pedis. In pauſa, כָּף *volâ*, Pſ.98.8. Cum Præfix. מִכַּף *è vola*. In affixione & Duali numero, aſſumit dageſh, ad compenſandum defectum literæ abſentis. R.125. facítque בְּכַפִּי *in vola mea*, כַּפֶּכָה *manum tuam*, Pſ.139. 5. cum ה paragog. כַּפּוֹ *volam ſuam*, Pſ.129.7. In Duali, *Innocens* כַּפַּיִם *volis*, Pſ.24.4. Cum Affix. *Et elevabo* כַפַּי *manus meas*, Pſ.119.48. In pauſa, *Lavabo in innocentia* כַּפָּי *manus meas*, Pſ.26.26. בְּכַפָּי *in volis meis*. כַּפֵּינוּ *volæ noſtræ*. כַּפֶּיךָ *volarum tuarum*, Pſ. 128.2. *Et in prudentiis* כַּפָּיו *manuum ſuarum ducet eos*, Pſ.78.72. alluſio ad paſtores, qui gubernant gregem baculo manus ſuæ.

Verſ. 5.

325 גָּמַלְתִּי Ga-mál-ti] *retribui*. A גָּמַל *rependit, retribuit, bonum vel malum retulit*, Præt. Kal, quod in Pſalm. flectitur ſic : גָּמַל *Retribuit ſuper me*, Pſ.13.6. *Retribuit ſuper te*, Pſ.116. 7. Targ. גְּמַל טוֹבָה *retribuit bonum*. LXX. εὐηργέτησε, *benefecit*. שֶׁגָּמַלְתְּ *quæ retribuiſti*, fœm. Pſ.137.8. cum ש Relativo, R.75. גָּמַלְתִּי *malum intuli*.

326 שׁוֹלְמִי Sho-lemí] *pacifico meo*, i.e. pacem colenti mecum. Targ. לְבַעַל שְׁלָמִי *autori pacis meæ*. A שָׁלַם *pacificus fuit*, *pacem habuit*, vel *coluit*, Ben.Kal, quod legitur h.l. tantùm, cum Affixo.

327 וָאֲחַלְּצָה Va-ahhal-letſà] *ſed liberavi* vel *& ſpoliavi* affligentem me. Targ. וּרְחֵקִית מְעִיקַי *& afflixi eos qui me angebant*. A חָלַץ ſuprà Num. 296. Fut. Pihel, quod in Pſalm. flectitur ſic : אֲחַלֵּץ cum ה parag. mutato (..) in (:) R.117. וָאֲחַלְּצָה (ubi ו Converſiv. cum (ָ) ante א, R.79.) Et ſic cum Affixis, וָאֲחַלֶּצְךָ *& liberavi te*, Pſal. 81.8. אֲחַלֶּצְךָ *liberabo te*, Pſal.50. 15. (ubi prius (:) in medio tranſit in (ֶ) R.6. אֲחַלְּצֵהוּ *liberabo eum*, Pſal.91. 15. יְחַלְּצֵנִי *liberabit me*, Pſal. 18. 20. וַיְחַלְּצֵם *& liberavit eos*, Pſ.34. 8. ubi ex (ְ) dageſh tollitur, R.20. quod ו Converſiv. imprimere debuit. R.79.

328 רֵיקָם Re-kám] *gratis*. A רִיק ſuprà Num.54. fit רֵיקָם *gratis, fruſtra, ſine cauſa, immeritò*. Pſ.25.3. ubi ם Hemanthic. format adverbium, R.23.

Verſ. 6.

329 יִרַדֹּף Ji-rad-dóph] *Perſequetur, & alios ad perſequendum incitabit*. Futur. compoſitum ex Kal & Pihel, à רָדַף ſuprà Num. 314. In Kal, formatur ſic : אֶרְדּוֹף *perſequar*, Pſal. 18. 38. תִּרְדְּפֵם *perſequeris eos*, Pſ.83.16. (ubi ob Aff. ו tranſit in (:) R.117.) וַיִּרְדֹּף *& perſequutus eſt*, Pſ.109.16. (cum ו Converſ. Futuri, R. 79.) In plur. יִרְדְּפוּנִי *proſequentur me*. Pſ 23.6. In tertia ſingul. perſona Kal, יִרְדֹּף *perſequetur* ; in tertia ſing. Pihel, יְרַדֵּף *ad perſequendum inſtigabit* : ex utroque conflatum יִרַדֹּף LXX. καταδιώξαι ἄρα *perſequatur meritò*.

330 וְיַשֵּׂג Vejaſ-ſégh] *& aſſequetur*. A נָשַׂג in Hiph. commutato נ in dageſh, R.69. הִשִּׂיג *attigit, apprehendit, aſſecutus eſt*. Futur. Hiph. quod cum Affixis

fixis gestat (ˈ.) sine eis, (ּ) וְאַשִּׂגֵם *& assequar eos*, Pſ. 18.38. יַשִּׂיגֵם *assequetur eos.* Pſ.69. 25. וְיַשֵּׂג *& apprehendet.*

331 וְיִרְמֹס Vejir-mós] *& conculcabit.* Targ. וְיִכְבּשׁ *& subiget.* A רָמַס *calcavit, conculcavit*, Fut. Kal, quod in Psalmis flectitur sic: תִּרְמֹס *calcabis*, Pſ.91.13. וְיִרְמֹס *& calcabit.*

332 לָאָרֶץ La-á-rets] *in ipsam terram.* אֶרֶץ *terra*, centrum cœli. Suprà Num. 57. Et quia terra est humili loco sita, ideo locus infimus vocatur terra. Pſ. 138.15. *In inferioribus* אֶרֶץ *terra*, i.e. in utero, loco infimo. Cum Præfix. *Cœli* וָאָרֶץ *& terra*, Pſ.69.35. ubi ו gestat (ָ) ante accentum Athnach. R. 78. כָּאָרֶץ *sicut terra*, בָּאָרֶץ *in terra.* Cum ה Emphat. הָאָרֶץ *ipsa terra*, & excluso ה Emphatico à literis כלב R.81. לָאָרֶץ *ipsius terræ*, Pſal.12.7. בָּאָרֶץ *in ipsa terra*, וּבָאָרֶץ *& in ipsa terra.*

333 חַיָּי Hhaj-jáj] *vitam meam.* Kimchi genuinam ejus radicem ait esse חָיַי (idem quod חָיָה) *vixit*, quod unicum saltem verbum apud Hebræos habet tertiam literam radical. (י) Nom. masc. per Syncopen חַי *vivens, vivum.* Pſ. 18.47. חַי יְהוָה *vivens est Jehova*: & in pausa cum (ָ) לְאֵל חָי *ad Deum viventem.* Pſ.42.3. In plur. ad compensandum defectum secundæ radical. assumit dagesh, R.125. חַיִּים *viventes, vivi.* Pſ.38.20. *Et inimici mei* חַיִּים *viventes.* Pſ.124.3. *Tunc* חַיִּים *vivos deglutivissent nos.* Cum ה Emphat. *In luce* הַחַיִּים *ipsorum viventium.* Pſ.56. 14. Aliàs substantivè חַיִּים *vita*, plures complectens annos aut gradus; éstque plurale tantùm. Pſ. 16.11. *Semitam* חַיִּים *vitæ.* Cum Præfix. מֵחַיִּים *præ vita*, Pſ.63.4. בַּחַיִּים *in hac vita*, Pſ.17. 14. excluso ה Emphat. Cum Affix. *Omnibus diebus* חַיָּי *vitæ meæ.* Pſ.23.6. וְחַיָּי *& vita mea*, בְּחַיָּי *in vita mea.* *Omnibus diebus* חַיֶּיךָ *vitæ tuæ*, Pſal. 128.5. *Qui redimit è fovea* חַיָּיְכִי *vitam tuam.* Pſ.103.4. ubi Affix. fœmin. Syro-Chald. כִי pro Hebr. ךְ. R.146. & (ָ) ob pausam. בְּחַיָּיו *in vita ejus*, Pſ.49.14.

334 לֶעָפָר Le-ya-phár] *in ipso pulvere.* Nom. masc. cum plur. fœmin. עָפָר *pulvis*; terra humore destituta & arida, ac in minutissimas partes dissoluta, quæ Latin. dicitur *pulvis* à pellendo, quòd ventorum impetu pellatur. *Omnes descendentes* עָפָר *in pulverem*, Pſ.22.30. calamitosam vitæ conditionem significat. *An celebrabit te* עָפָר *pulvis?* Pſ. 30.10. i.e. homo in pulverem redactus. *Et inimici ejus* עָפָר *pulverem lingent*, Pſal.72.9. notatur summa demissio, i.e. adeò demittent capita sua in terram, ut videantur pulverem lingere. Cum Præfix. *Erigens* מֵעָפָר *ex pulvere tenuem*, Pſ.113.7. i.e. ex infima & vilissima sorte ac conditione, sicut pulvis vilissima terræ pars. כְּעָפָר *sicut pulverem à facie venti*, Pſ.18.43. Cum ה Emphat. facit הֶעָפָר cum (ֶ) ante guttural. Kametsatam R.76. unde excluso ה Emphat. R.81. *Et pluit super eos* כֶּעָפָר *sicut ipsum pulverem, carnem* Pſ.78.27. i.e. innumerabilem, sicut pulvis numero caret. *Incurvata est* לֶעָפָר *ad pulverem ipsum anima nostra*, Pſ.44.27. notat ærumnosam demissionem & fractum animum. In Regim. converso priori (ָ) in (ֲ) R. 114. & posteriori (ָ) in (ַ) R.115. fit וְלַעֲפַר *& in pulvere mortis collocabis me*, Pſ.22.16. Cum Affix. mutato priori (ָ) in (ֲ) facit עֲפָרָהּ *pulverem ejus*, Pſ.102.15. עֲפָרָם *pulverem eorum*, Pſ.104.29.

335 יַשְׁכֵּן Jash-ken] *habitare faciet.* A שכן

שָׁכַן *habitavit, mansit,* in Hiph. הִשְׁכִּין *habitare, manere fecit, collocavit.* Fut. Hiph. quod in Psalm. flectitur in tertia pers. singul. tantùm, יַשְׁכֵּן *faciet ut habitem,* וַיַּשְׁכֵּן *& habitare fecit,* Psal. 78. 55. cum ו Convers. Futuri, R.79.

Vers.7.

336 הִנָּשֵׂא Hin-ha-sé] *Elevare,* i.e. *eleva te.* A נָשָׂא *tulit, elevavit,* Imperativ. Niph. qui habet significationem reciprocam, הִנָּשֵׂא *extolle te,* Ps.94.2. In plur. וְהִנָּשְׂאוּ *& attollite vos,* Psal. 24.7.

337 בְּעַבְרוֹת Beyabh-róth] *in furoribus.* A עָבַר *transiit.* Nom. fœm. עֶבְרָה *ira* in alium hominem q. transiens, *furor* ignis more pervadens. Cum Affix. mutato ה in ת R.104. עֶבְרָתְךָ (sic) *furor tuus,* Ps.90.11. בְּעֶבְרָתֶךָ *in excandescentia tua,* Ps 90 9. In plurali ad formam צְדָקוֹת fit עֲבָרוֹת R.32. In Regim. correpto (־) in (:) R.114 (-:) amittit suum (:) R.15. fitque בְּעַבְרוֹת LXX. ἐν τοῖς πέρασι *in finibus inimicorum tuorum.* ex significatione עֲבָרִים *termini, latera, fines.*

338 וְעוּרָה Veyu-rá] *& evigila ad me,* vel *Excita mihi judicium* (quod) *mandasti.* Targ. וְסַרְהֵב לִי דִינָא *& accelera mihi judicium.* A עוּר *evigilare, expergisci,* & transitivè, *excitare.* Imperativ. Kal, עוּרָה *evigila,* Psal.44.24. ut suprà קוּמָה Num.158.

339 צִוִּיתָ Tsiv-ví-tha] *præcepisti.* A צָוָה in Pih. צִוָּה *jussit, mandavit, præcepit.* In tertia pers. masc. Præteriti, ה quiescit in (־) R.65. הוּא צִוָּה *ipse mandavit,* Psal. 33.9. In secunda, ה mutatur in (י) quiesc. R. 66. צִוִּיתָ *mandasti,* & cum ה paragog. צִוִּיתָה Psalm. 119.4. pro צִוִּיתָ

Vers. 8.

340 תְּסוֹבְבֶךָּ Teso-bhebhéc-ca] *Circumdabit te.* A סָבַב *circumivit, circumdedit,* in Pohel mutato dagesh in (ו) R. 45. סוֹבֵב *circumvertit, circumdedit,* Fut. Pohel quod in Psalmis flectitur sic: וַאֲסֹבְבָה *& circumdabo,* Ps. 26. 6. mutato (..) in (:) R. 117. ob ה paragogic. Et sic cum Affix. תְּסוֹבְבֵנִי *circumdabis me,* Psal. 32. 7. יְסוֹבְבֶנּוּ *circumdabit eum,* Ps. 32. 10. תְּסוֹבְבֶךָּ *circumibit te,* pro תְּסוֹבְבֶנְךָ ubi in Affixo ךָ est dagesh propter exclusum נ Epentheticum, R. 100. וִיסוֹבְבוּ *& circumibunt,* Psal.59. 6. ubi (:) sub (ו) tollitur ob præcedens (·) R. 8. יְסוֹבְבֻהָ *circumdabunt eam,* Psal. 55. 11. cum (:) loco ו R. 107.

341 לַמָּרוֹם Lam-ma-róm] *In altum.* Targ. לְבֵית שְׁכִינְתָךְ *in domum majestatis tuæ.* A רוּם *altum, sublime, excelsum esse,* Nom. Masc. Heemanthic. מָרוֹם *excelsum, altum, sublime, altitudo,* & adjectivè, *excelsus, sublimis,* Psal. 10. 5. מָרוֹם *altitudo sunt judicia tua,* Ps. 56. 4. *Inferunt mihi bellum* מָרוֹם *ô Excelse.* Targ. אֱלָהָא דִי כוּרְסֵיהּ בִּמְרוֹמָא *ô Deus, cujus thronus est in excelso.* LXX. ἀπὸ ὕψους *ab altitudine* (fortè legerunt מִמָּרוֹם *ab altitudine*) Ps. 71. 19. *Justitia tua* עַד־מָרוֹם *usq; ad excelsum,* Targ. שְׁמֵי מְרוֹמָא *cœlos altitudinis.* Cum Præfix. *Mittet* מִמָּרוֹם *ex alto,* Psal. 18. 17. i. e. ex cœlo. *Ascendisti* לַמָּרוֹם *in ipsam altitudinem,* Psal 68. 19. excluso ה Emphat. *Potens* בַּמָּרוֹם *in ipso excelso Jehova,* Psal.93. 4. i. e. in ipsis cœlis. In Regim. & plurali num. mutato (־) in (:) R. 114. fit מִמְּרוֹם *ex altitudine sanctitatis suæ,* Psal. 102. 20. In plur. *Laudate eum* בַּמְּרוֹמִים *in ipsis excelsis,* Ps. 148. 1. excluso ה Emphat.

Vers.

Verſ. 9.

342 יָדִין Ja-dhín] (Jehova) *cauſam a-get* populorum. Targ. *Verbum Domini judicabit populos.* A דּוּן *judicavit, jus dixit, in judicio contendit, litigavit.* Futur. Hiph. excluſo ו, R. 58. fitque in ſecunda perſ. תָּדִין unde cum Affixo, mutato (ִ) in (:) R. 114. תְּדִינֵנִי *cauſam ages meam,* Pſal. 54. 3. In tertia perſ. יָדִין *jus dicet,* Pſ. 9. 9. *judicium exercebit,* Pſ. 110. 6.

343 שָׁפְטֵנִי Shoph-té-ni] *Judica me.* A שָׁפַט ſuprà Num. 108. Imperativ. Kal, שְׁפוֹט *judica,* at cum ה parag. & Affix. ו tranſit in (ָ) R 98. fitque שָׁפְטָה *judica,* Pſal. 82. 8. שָׁפְטֵנִי *judica me,* Pſal. 26. 1. In plur. שִׁפְטוּ *judicate,* Pſ. 82. 3.

344 וּכְתֻמִּי U-che-thùm-mi] *Et ſecundùm integritatem meam* ſuper me, Targ. וּכְשְׁלָמוּתִי פְּרַע לִי *& ſecundùm perfectionem meam perſolve mihi.* LXX. καὶ κατὰ τὴν ἀκακίαν μου, *& ſecundùm innocentiam meam.* A תָּמַם *integer, perfectus fuit,* Nom. Maſc. ſine plur. תּוֹם *perfectio, vitæ integritas, morum ſimplicitas,* Pſal. 25. 21. תֹּם *integritas & rectitudo cuſtodient me.* Cum Præfix. כְּתֹם *ſecundùm integritatem,* Pſal. 78. 72. בְּתָם־ *in integritate,* Pſ. 101. 2. mutato ו in (ָ) ob Maccaph. R. 134. Cum Affixis, adſciſcit dageſh, et mutat ו in (ֻ) R. 125. fitque בְּתֻמִּי *in integritate mea,* Pſ. 26. 1. כְּתֻמִּי *juxta integritatem meam.*

Verſ. 10.

345 יִגְמָר־ Jigh-mor] *Deficiat.* Targ. יִשְׁתֵּיצֵי *deſtruatur.* A גָּמַר quod in Pſalmis legitur quinquies, & ſumitur vel in bonum vel in malum. In bonum, *perfecit, abſolvit, completum reddidit.* In malum, *defecit, deſtructus, conſumptus, abolitus fuit,* Pſal. 12. 2. *Salva Jehova, quoniam* גָּמַר *defecit pius,* vel *complevit pius,* ſcil. bene agere, vel pium *conſumit* impius. Pſal. 77. 9. גָּמַר *ceſſavit ſermo,* Targ. שְׁלִים *conſumptus eſt,* Fut. Kal, quod legitur in tertia perſ. tantùm. *Jehova* יִגְמֹר בַּעֲדִי *perficiet pro me,* Pſal. 138. 8. Targ. יִפְרַע לְהוֹן בִּישָׁא *rependet eis malum pro me.* Et ob Maccaph correpto ו in (ָ) R. 134. fit יִגְמָר־

346 נָא Ná] *Quæſo.* נָא eſt temporis, ac precandi & obſecrandi particula, *Nunc, Quæſò, Obſecrò.*

347 וּתְכוֹנֵן U-thecho-nén] *Et ſtabilies.* A כּוּן in Pihel, quieſcente ſecundâ in ו et geminatâ tertiâ, R. 63. כּוֹנֵן *aptavit, firmavit, ſtabilivit, diſpoſuit,* includit firmitatem & certitudinem. Fut. Pohel. in ſecunda perſ. *In nervis tuis* תְּכוֹנֵן *aptabis contra faciem ipſorum,* Pſ. 21. 13. ſcil. ſagittas tuas. In tertia, *Et juxta flumina* יְכוֹנְנֶהָ *ſtabilivit eam,* Pſ. 24. 2. ſcil. terram. Et cum ו Converſivo Futuri, וַיְכוֹנְנֶהָ *& aptavit ei,* Pſal. 7. 13. ſcil. ſagittas. וַיְכוֹנְנוּ *& ſtabiliverunt,* Pſal. 107. 36. וַיְכוֹנְנוּנִי *& aptârunt me,* Pſal. 119. 73. in quibus dageſh ex י ſchevato excidit, R. 20. quod י imprimere debuit, R. 79.

348 וּבֹחֵן U-bho-hhén] *Et probans.* A בָּחַן *probavit, exploravit, examinavit,* Benoni Kal, cum ו ante Labialem, R. 78.

349 וּכְלָיוֹת U-chela-jóth] *Et renes.* A כָּלָה *deſideravit,* Nom. plur. fœmin. abſque ſingulari, כְּלָיוֹת *renes,* quòd ſint ſedes deſiderii et libidinis: inde ſumitur pro occultis cogitationibus & affectibus. *Probans corda,* וּכְלָיוֹת *& renes,* i. e. affectus. Recipit Affixum primæ perſonæ tantùm, ob quod correpto

repto (ָ) in (:) R. 114. ex priori (:) fit (ִ) facítq; כִּלְיוֹתַי et in pausa כִּלְיוֹתָי renes mei, וְכִלְיוֹתַי et renes mei.

Vers. 11.

350 מָגִנִּי Ma-ghin-ní] *Clypeus meus.* LXX. ἡ βοήθειά μου *adjutorium meum*, elegans Metaphora. מָגֵן *clypeus*, suprà Num. 139. In Affixione & flexione numeri, assumit dagesh, et mutat (..) in (ִ) R. 126. (ָ) verò invariatum retinet, quoniam est sub מ Heemanthico defectivorum, R. 114. facítque מָגִנִּי *clypeus meus*, וּמָגִנִּי *& clypeus meus*, מָגִנֵּנוּ *clypeus noster*, וּמָגִנֵּנוּ *& clypeus noster*. וּמָגִנָּם *& clypeus eorum.* In plur. מָגִנִּים unde in Regim. מָגִנֵּי אֶרֶץ *scuta terræ*, Psal. 47. 10. i. e. principes, & magistratus qui subditos defendunt.

351 מוֹשִׁיעַ Mo-shiáע] *salvantem.* A יָשַׁע in Hiph. mutato (י) in ו R. 57. הוֹשִׁיעַ *salvavit, auxilium fecit* vel ante mala vel in ipsis malis, *liberavit.* Particip. Hiph. מוֹשִׁיעַ *salvans, servans*, i. e. salvator, servator, Psal. 17. 7. Cum Affixo, (excluso (-) furtivo, R. 10) *Obliti sunt Dei* מוֹשִׁיעָם *salvatoris eorum*, Psal. 106. 21.

352 יִשְׁרֵי־לֵב Jish-re-lébh] *rectos corde.* A יָשַׁר *rectus fuit.* Nom. adjectiv. יָשָׁר *rectus, æquus, justus*, & substantivè, *rectum.* Psal. 11. 7. וְיָשָׁר *& rectus est Jehova*, Psal. 25. 8. וְיָשָׁר מִשְׁפָּטֶיךָ *& rectum judicia tua*, Psal. 119. 137. i. e. unumquodque judiciorum tuorum, notatur distributio, R. 35. n. 3. In plur. mutato (ָ) in (:) R. 114. facit יְשָׁרִים *Et dominabuntur in eos* יְשָׁרִים *recti*, Psal. 49. 15. Cum Præfix. לַיְשָׁרִים *ad ipsos rectos*, Psal. 33. 1. excluso ה Emphat. R. 18. simul et dagesh ex (י) shevato, R. 20. quod ה Emphat. ei imprimere debuit, R. 76. וְלִישָׁרִים *& rectis in cordibus eorum*, Psal. 125. 4. ubi (י) amittit suum (:) ob præcedens (ִ) R. 8. In Regim. converso (ָ) in (:) R. 114. ex priori (:) fit (ִ) R. 6. facitque יִשְׁרֵי Cum Præfix. לְיִשְׁרֵי *in rectos corde*, Psal. 11. 2. וּלְיִשְׁרֵי *& rectis corde*, Psal. 97. 11. In fœmin. genere, mutato itidem (ָ) in (:) fit יְשָׁרָה *recta*, בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה *per viam rectam*, Ps. 107. 7.

Vers. 12.

353 וְאֵל זֹעֵם Veél zo-עém] *Et Deus indignans.* Targ. וּבִתְקוֹף רְגַז *& in fortitudine irascitur*, (ab אֵיל *fortitudo.*) A זָעַם *indignatus, detestatus fuit*, denotat iram summam, ejúsque ostensionem per minas et diras includit. Benoni Kal, זֹעֵם *irascens*, legitur h. l. tantùm.

Vers. 13.

אִם לֹא יָשׁוּב *Si non reversus fuerit*, LXX. ἐὰν μὴ ἐπιστραφῆτε, *nisi conversi fueritis.* Legerunt in secunda persona.

354 חַרְבּוֹ Hhar-bó] *Gladium suum.* A חָרַב *exsiccatus, vastatus fuit.* Nom. fœmin. חֶרֶב *gladius*, quòd exsiccet hominem sanguine, vel quòd mundum vastet, (sicut & Latinis dicitur *à clade*) significat autem omne instrumentum, quod scindit & findit, sive sit metallum, sive lapis acutus. In pausa mutato priori (ֶ) in (ָ) R. 131. scribitur חָרֶב Ps. 63. 11. Cum Præfixis, מֵחֶרֶב *à gladio*, וְחָרֶב *& gladius*, Et cum literis כלב excluso ה Emphat. R. 51. כַּחֶרֶב *tanquam ipsum gladium*, Ps. 64. לַחֶרֶב *ipsi gladio*, Psal. 78. 62. בַּחֶרֶב *ipsissimo gladio ceciderunt*, Ps. 78. 64.

Cum Affix. mutat utrumque (ֵ) in (:) R. 122. & prius (:) in (-) R. 6. facítque וְחַרְבִּי *& gladius meus*, חַרְבְּךָ *gladius tuus. Eripe animam meam ab impio* חַרְבֶּךָ *gladio tuo*, Psal. 17. 13. vel *gladii tui*, i. e. qui est gladius tuus. Targ. דְּאִתְחַיַּב קְטוֹל דְּסַיְפָּךְ *qui dignus est ut interficiatur gladio tuo.* צוּר חַרְבּוֹ *aciem gladii sui*, Psal. 89. 44. חַרְבָּם *gladius eorum*, בְּחַרְבָּם *in gladio eorum.* In plur. fœmin. converso posteriori (ֶ) in (ָ) et priori in (ֳ) R. 122. fit חֲרָבוֹת *gladii*, Psal. 59. 8. חֲרָבוֹת *gladii in labiis ipsorum*, Targ. מִלַּיָא דִשְׁנִינָן הֵיךְ סַיְפָא *verba acuta ut gladius.*

355 יִלְטוֹשׁ Jil-tósh] *Acuet.* A לָטַשׁ *acuit, polivit*, dicitur de instrumentis ferreis, vel æneis. Fut. Kal, quod legitur h. l. tantùm.

356 קַשְׁתּוֹ Kash-tó] *Arcum suum.* A Chaldaico קְשַׁת *jaculatus est*, Nom. commun. gener. sed fœmin. sæpius, קֶשֶׁת *arcus.* In pausa scribitur קָשֶׁת Ps. 76. 4. Cum Præfixo, כְּקֶשֶׁת *sicut arcus.* Cum Affix. & plur. num. formatur eodem planè modo ut חֶרֶב supra Num. 354. קַשְׁתִּי *arcus meus*, בְּקַשְׁתִּי *in arcu meo*, קַשְׁתּוֹ *arcus ejus*, קַשְׁתָּם *eorum.* In plur. קְשָׁתוֹת hinc cum Affixo mutato (ָ) in (:) ex priori (:) fit (-) וְקַשְּׁתוֹתָם *& arcus eorum*, Psal. 37. 15.

357 דָּרַךְ Da-rách] *Tetendit.* דָּרַךְ *calcavit*, cum dicitur de arcu aut sagittis, *tetendit, extendit*, q. d. calcavit arcum ut jaciat sagittas. Præt. Kal, quod flectitur sic: דָּרַךְ *tetendit*, דָּרְכוּ *tetenderunt*, Psal. 64. 4. וְדָרְכוּ *& tetenderunt*, Ps. 37. 14.

Vers. 14.

358 הֵכִין He-chín] *Aptavit.* A כּוּן Præt. Hiph. (excluso ו R. 58.) הֵכִין *aptavit, firmavit, constituit*, &c. (ut suprà Num. 347. in Pihel.) In secunda pers. assumpto ו R. 62. *Tu* הֲכִינוֹתָ *aptasti* vel *stabilivisti luminare*, Psal. 74. 16. In tertia plur. הֵכִינוּ *aptarunt*, Psal. 57. 6.

359 כְּלֵי־מָוֶת Kele-má-veth] *instrumenta mortis.* כְּלִי *instrumentum*, suprà Num. 102. In plurali est anomalum כֵּלִים *instrumenta*, pro כְּלָיִים syncopato (י) R. 31. & in Regimine, converso (ֵ) in (:) R. 116. כְּלֵי

360 חִצָּיו Hhits-tsáv] *Sagittas suas.* A חָצַץ *discidit, dimidiavit*, Nom. masc. חֵץ *sagitta* dividens, vel discindens quod tangit. Cum Præfixo, מֵחֵץ *à sagitta.* In Affixione & plurali num. assumit dagesh compensativum, ac mutat (ֵ) in (ִ) R. 125. fitq; חִצָּם *sagitta eorum*, In plur. וְחִצִּים *& sagittæ*, כְּחִצִּים *sicut sagittæ in manu fortis*, Psal. 127. 4. quæ manu fortis emissæ feriunt & occidunt. In Regim. חִצֵּי *sagittæ fortis*, Psal. 120. 4. Cum Affix. חִצֶּיךָ *sagittæ tuæ descenderunt in me*, Psal. 38. 3. i. e. morbi sagittis acutis similes. *Misit* חִצָּיו *sagittas suas*, Ps. 18. 15. i. e. fulmina.

361 לְדֹלְקִים Ledho-lekím] *In persecutores faciet*, vel, *in ardentes efficiet.* Targ. *Sagittis suis* לְרָדְפֵי צַדִּיקַיָא *in persecutores justorum operabitur.* A דָּלַק *insecutus, persecutus est*, It. *accensus fuit, exarsit*, metaphora desumpta ab igne, qui res proximas quasque urendo insectatur. Benoni plur. Kal, quod legitur h. l. tantùm.

362 יִפְעָל Jiph-עál] *Efficiet.* A פָּעַל *fecit, egit, operatus est*, quod in pausa scribitur פָּעָל Psal. 11. 3. In plur. פָּעֲלוּ *operati sunt, fecerunt*, Psal. 119. 3. Fut. Kal quod flectitur sic: יִפְעַל *faciet*, & in pausa, converso (-) in (ָ) *in foveam*

foveam (quam) יִפְעָל *efficiet*, Psal. 7. 16. In plur. תִּפְעֲלוּן *facietis*, Ps. 58.3. cum (ְ) ob pausam.

*Vers.*15.

363 הִנֵּה Hin-né] *Ecce* הֵן & cum ה paragog. הִנֵּה *en, ecce*, particula demonstrandi, usurpatur de rebus præsentibus & futuris. וְהִנֵּה *et ecce*. Cum Affixo, הִנְּךָ *ecce te*, *Psal.* 139. 8.

364 יְחַבֶּל־ Jehhab-bel] *Cum dolore pariet*. A חָבַל *ligavit, doluit, cum dolore enixa est, parturivit*, Fut. Pih. יְחַבֵּל ob Maccaph (‥).transit in (ֵ) R. 134.

365 וְהָרָה Veha-rá] *Et concipiet*. A הָרָה *concepit*. Præterit. Kal, cum ו conversivo Præteriti, R. 79.

366 עָמָל ya-mál] *Ærumnosum laborem*. A עָמַל *laboravit, defatigatus fuit*, Nom. masc. עָמָל *ærumnosus labor*, quo quis defatigatur corpore vel animo, *defatigatio, miseria, molestia*. וְאָוֶן וְעָמָל *& iniquitas & miseria in medio ejus*, Psal. 55. 11. בְּעָמָל *in ipso labore*, Psal. 107. 12. excluso ה Emphatico. In Regim. converso priori (ָ) in (ֲ) R. 114. et posteriori in (-) R. 15. facit עֲמַל *perversitas labiorum eorum*, Psal. 140. 10. בַּעֲמַל *in miseria hominis ærumnosi non sunt*, Psal. 73. 5. וַעֲמַל *& ærumnosum laborem nationum possidebunt*, Ps. 105.44. i. e. quod partum est ærumnoso labore. Cum Affix. וַעֲמָלִי *& molestia mea*, עֲמָלוֹ *labor ejus*.

367 שָׁקֶר Shá-ker] *Mendacium*. A שָׁקַר *mentitus est*. Nom. radicale sex punctorum, שֶׁקֶר *mendacium, falsitas, falsum*. In pausa converso priori (ֶ) in (ָ) R. 131. scribitur שָׁקֶר Usurpatur & adverbialiter *falsò, frustrà, sine causa*, Ps. 35. 19. *Ne lætentur de me* שֶׁקֶר *falsò*, (sine causa) Ps.38. 20 *qui oderunt me* שֶׁקֶר *falsò*, Ps.119.76. שֶׁקֶר *falsò*, sine causâ *persecuti sunt me*. In plur.mutato priori(ֶ) in (ְ) & posteriori in (ָ) R.122. fit שְׁקָרִים *mendacia*, Ps.101. 7.

Vers. 16.

368 בּוֹר *Foveam*. Nom. masc. radicale בּוֹר *fossa, fovea*, tum ad recipiendas aquas pluviales, tum etiam ad struendas insidias, & ad sepelienda cadavera. *Ne descenderem* בּוֹר *in foveam*, Psal. 30. 4. i. e. ne sepelirer. *Comparatus sum cum descendentibus* בּוֹר *in foveam*, Psal. 28. 1. i. e. iis qui sepeliuntur. Cum Præfix. *Eduxit me* מִבּוֹר *è fovea tumultus*, Psal. 40. 3. i. e. miseriâ quâ premebar. *Posuisti me* בְּבוֹר *in fovea inferiori*, Psal. 88. 7. i. e. multitudinem calamitatum.

369 כָּרָה Ca-rá] *fodit*, i. e. struxit mihi insidias. Præt. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: כָּרָה *fodit, perfodit*. *Aures* כָּרִיתָ *perfodisti mihi*, Psal. 40. 7. i. e. aperuisti, (ubi tertia radical. ה mutatur in (ִ) quiescens, R. 66.) כָּרוּ *foderunt*, Psal. 57. 7. (ubi tertia radical ה ante ו ejicitur, R. 66.)

370 וַיַּחְפְּרֵהוּ Vaj-jahh-peré-hu] *& excavavit eam*, A חָפַר *fodit, cavavit, excavavit*; & mutuatâ significatione à חָרַק *erubuit, pudore, ignominiâ affectus fuit*. q. se perfodit. Fut. Kal, quod flectitur in Ps. in tertia pers. tantùm, וַיַּחְפְּרֵהוּ *& effodit eam*, est cū ו conversivo Futuri, R. 79. ex יַחְפֹּר (ubi ob Affix. הוּ ו vertitur in (ְ) R. 119. & (ֲ) amittit suum (-) R. 15. In plur. וְיַחְפְּרוּ *& pudore afficientur*, Psal. 35. 4. pro יַחְפְּרוּ Et sic: Psal. 35. 26. 40. 15. 70. 3. 83. 18. Et in pausa cum (ָ) יֶחְפָּרוּ *pudore suffundentur*, Psal. 34. 6. pro יֶחְפְּרוּ

371 בְּשַׁחַת Beshá-hhath] *In foveam*.

Nom. fœmin. fine plurali, שַׁחַת *fovea, corruptio. Cum descendero* אֶל־שָׁחַת *ad foveam*, Psal. 30. 10. Targ. בֵּית קְבוּרְתָּא *domum sepulturæ*. In pausa, mutato priori (-) in (ָ) R. 131. scribitur שָׁחַת Psal. 94. 13. *Non dabis sanctum tuum videre* שָׁחַת *foveam*, Ps. 16. 19. vel *corruptionem* ut LXX. διαφθορά'ν, & Act. 2. 27. Targ. בֵּית קְבוּרְתָּא *domum sepulturæ*. Cum Præfix. מִשַּׁחַת *è fovea. Non videbit* הַשָּׁחַת *ipsam corruptionem*, Ps. 49. 10. בַּשַּׁחַת *in fovea.*

Vers. 17.

372 קָדְקֳדוֹ Kodh-kedhó] *verticem ejus.* A קָדַד *verticem inclinavit*, Nom. masc. fine plur. קָדְקֹד *vertex*, summa pars capitis, in qua capilli dividuntur, parte unâ ad dextram, alterâ ad sinistram tendendo, Ps. 68. 22. קָדְקֹד שֵׂעָר *verticem capilli*, i.e. capillorum, dividentem capillos ad dextram et ad sinistram. Ob Affix. mutato (ֹ) in (:) R. 119. fit קָדְקֳדוֹ

373 חֲמָסוֹ Hhama-só] *violentia ejus.* A חָמַס *rapuit*, violenter egit. Nom. masc. חָמָס *vis, violentia, rapina*. In Regimine, חֲמַס *violentia manuum vestrarum*, Psal. 58. 3. (ut suprà Num. 366) Cum affix. חֲמָסוֹ *violentia ejus*, In plur. מֵאִישׁ חֲמָסִים *à viro violentiarum*, Psal. 140. 2. i.e. violentissimo.

374 יֵרֵד Je-rédh] *descendet.* A יָרַד *descendit*, Fut. Kal, in quo (י) occultatur in (..) R. 55. & indifferenter desinit in (..) vel (-) R. 108. facítque וְתֵרֵד *& descendes*, Ps. 144. 5. i.e. descende. יֵרֵד descendet, (pro יִירַד) וַיֵּרַד *& descendit*, Psal. 18. 10. cum ו conversivo. In plur. יֵרְדוּ *descendent*, Ps. 104. 8.

Vers. 18.

375 וַאֲזַמְּרָה Va-azam-merá] *& psallam.* A זִמֵּר *psallit, cecinit*, suprà num. 122. Fut. Pihel, quod flectitur sic: אֲזַמְּרָה *psallam*, Psal. 9. 3. (cum ה parag. mutato (..) in (:) ex אֲזַמֵּר) וַאֲזַמְּרָה *& psallam* (ubi ו loco (:) assumit punctum simplex compositi subsequentis R. 13.) & in pausa, revocato (..) R. 132. fit אֲזַמֵּרָה *psallam*, Psal. 18. 49. וַאֲזַמֵּרָה *& psallam*, Ps. 57. 8. Cum affix. אֲזַמֶּרְךָ *psallam tibi*, Psal. 57. 10. (ubi prius (:) in medio transit in (ֶ) R. 6.) Et in pausa אֲזַמְּרֶךָּ sic וַאֲזַמֶּרְךָ *& psallam tibi*, Psal. 108. 4. יְזַמֶּרְךָ *cantabit tibi*, Ps. 30. 13. וּנְזַמְּרָה *& psallemus*, Ps. 21. 14. יְזַמְּרוּ *psallent*, וַיְזַמְּרוּ *& psallent*, Ps. 66. 4. (ubi (ּ) amittit (:) ob præcedens (ּ) R. 8.

376 עֶלְיוֹן el-jón] *excelsum.* A עָלָה *ascendit, excelsus fuit*, Nom. masc. Heemanthic. עֶלְיוֹן *excelsus, sublimis*, quod etiam est unum ex nominibus divinis, *Excelsus Deus*, qui est altus super omnia. *Psallam nomini tuo* עֶלְיוֹן *ò Excelse*, Psal. 9. 3. *Habitans in latibulo* עֶלְיוֹן *Excelsi*, Psal. 91. 1. Et appellativè, עֶלְיוֹן *excelsum posuisti habitaculum tuum*, Psal. 91. 9. *Tu Jehova* עֶלְיוֹן *excelsus*, Ps. 97. 9. Cum Præfix. וְעֶלְיוֹן *& Excelsus dedit vocem suam*, Ps. 18. 14. *Et solve* לְעֶלְיוֹן *Excelso vota tua*, Psal. 50. 14. *Et est scientia* בְּעֶלְיוֹן *in Excelso!* Psal. 73. 11.

PSALMUS VIII. ח

377 עַל הַגִּתִּית al-hag-git-títh] *Super instrumēto musico torculari.* A גַּת *torcular*, Nom. formæ fœm. גִּתִּית quod quid sit incertum. Ter tantùm legitur in tota

ta SS. Psal. 8. 1. 81. 1. 84. 1. LXX. ὑπὲρ τῶν ληνῶν· *pro torcularibus*, i. e. quòd ad tempus torcularium sive vindemiæ, Psalmi isti decantarentur. Targ. *Ad laudandum* עַל־כִּנָּרָא דְאַיְתִי מִן גַּת *super cithara quam attulit ex Gath*, quam vz. attulerit David ex Gath, cum erat apud regem Achis.

Vers. 2.

378 אֲדֹנֵינוּ Adho-né-nu] *Domine noster*. Targ. רִבּוֹנָנָא *Præceptor noster*. אָדוֹן *Dominus*, suprà Num. 72. in plurali, אֲדֹנִים *Domini*, cum Deo tribuitur, habet sensum singularem. Cum Affixis excluso ים. facit אֲדֹנֵינוּ *Dominus noster*, & semel cum ו, *magnus* אֲדוֹנֵינוּ *Dominus noster*, Psal. 147. 5. וַאֲדֹנֵינוּ *& Dominus noster*, Psal. 135. 5. *Quoniam ipse* אֲדֹנַיִךְ *Dominus tuus*, (cum Affix. fœmin.) Psal. 45. 12. Ad manum אֲדֹנֵיהֶם *dominorum suorum*, Psal. 123. 2.

379 אַדִּיר Ad-dír] *magnificum*, LXX. θαυμαστὸν *admirabile*. Ab אָדַר *robustus, fortis, admirabilis fuit*, Nom. adjectiv. אַדִּיר *magnificus, validus, robustus, grandis*. אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָה *Magnificus in excelso Jehova*, Psal. 93. 4. (hinc Rabbinis nomen divinum *Addir.*) In plur. אַדִּירִים *potentes, sublimes*, In Regim. *Ad sanctos qui in terra ipsi sunt*, וְאַדִּירֵי *& ad magnificos*, Psal. 16. 3. ubi status Regiminis positus est pro absoluto אַדִּירִים

380 אֲשֶׁר תְּנָה Ashér tená] *quòd ponere*, i. e. quòd posuisti. A נָתַן *dedit, posuit*. Imper. Kal, abjecto נ, R. 68. תֵּן & cum ה parag. mutato (‥) in (:) R. 117. תְּנָה עָוֺן *pone iniquitatem super iniquitatem ipsorum*, Ps. 69. 28. תְּנָה עֻזְּךָ *da robur tuum*, Ps. 86. 16. Hinc Infinitiv. ad formam Imperati vi תְּנָה *ponere*, pro Præterito *posuisti*.

381 הוֹדְךָ Ho-dhechâ] *gloriam tuam*, vel *laudem tuam*, i. e. materiam laudis tuæ. Nomen radicale, הוֹד *gloria, majestas, dignitas, laus*. Cum Affix. הוֹדְךָ *gloria tua*, In pausa, *gloriæ* הוֹדֶךָ *majestatis tuæ*, Psal. 145. 5.

Vers. 3.

382 עוֹלְלִים ע o-lelím] *parvulorum*. A עָלַל *egit, fecit, machinatus est*, Nomen participiale Kal, עוֹלֵל *parvulus, infans*, qui jam aliquid molitur, incipit ludere, loqui, &c. In plur. עוֹלָלִים Cum Affix. *Et allidit* אֶת־עֹלָלַיִךְ *parvulos tuos* (fœm.) Ps. 137. 9. quasi à sing. עוֹלָל *Et relinquent residuum eorum*, לְעוֹלְלֵיהֶם *parvulis eorũ* Ps. 17. 14. cum (ֵ) sub non gutturali, loco (:)

383 וְיֹנְקִים Vejo-nekím] *et lactentium*. A יָנַק *suxit*, Nomen participiale Kal, יוֹנֵק *lactens*, parvulus lac sugens. In plur. יוֹנְקִים *lactentes, sugentes*, qui cum nondum voces nutricum imitari sciant, ore tamen suo vocem illam ꝗ AH, ꝗ AH, quæ est una ex nominibus divinis, (potiùs *yâ yâ*) sponte suâ sonant, ac ingeminant, ut notavit Arias Montanus.

384 יִסַּדְתָּ Jis-sádh-ta] *firmiter fundasti*. LXX. κατηρτίσω *perfecisti*, Præt. Pihel, à יָסַד *fundavit*, ubi dagesh significationem intendit, R. 45.

385 עֹז עֹז óz] *robur, imperium*, vel *laudem*, quod robur sit materia laudis. A עָזַז *fortis, potens, robustus fuit*, Nom. masc. sine plur. עֹז *potentia, robur, fortitudo*, ex usu Arabum, *regnum, imperium*. Cum Præfix. וְעֹז *Et potentia regis judicium amat*, Ps. 99. 4. *Gloriam* וָעֹז *& robur*, Psal. 29. 1. (ubi ו ante accentum Sylluk cum (ָ) R. 78.) Cum Affix. assumit dagesh, & mutat

'in (:) rariùs in (..) R. 125. fitque עֻזִּי robur meum, & in pausa, עֻזְּךָ robur tuum, בְּעָזְּךָ (be-ע oz-zechá) in robore tuo, Pſ. 21. 2. & in pausa, בְּעָזְּךָ verſ. 14. עֻזּוֹ robur ejus. Quærite Jehovam, וְעֻזּוֹ & fortitudinem ejus, Pſ. 105. 4. i. e. arcam fœderis (vide infrà Num. 3212) בְּעֻזּוֹ in fortitudine ſuâ. עֻזָּמוֹ robur eorum.

386 לְהַשְׁבִּית Lehaſh bíth] ad ceſſare faciendum, i. e. ad compeſcendum. A שָׁבַת ceſſavit, quievit, In Hiph. הִשְׁבִּית ceſſare fecit, Infinit. cum ל nota Gerundii R. 41. לְהַשְׁבִּית Targ. לְבַטָּלָא בְעֵל דְּבָבָא ad ceſſare faciendum autorem inimicitiæ.

387 וּמִתְנַקֵּם U-mith-nak-kém] et ultorem ſui. A נָקַם ultus eſt, vindicavit, in Hithp. הִתְנַקֵּם ſeipſum vindicavit, unde Part. מִתְנַקֵּם ultor ſui, Pſ. 44. 17. habet enim conjugatio hæc ſignificationem immanentem, R. 47.

Verſ. 4.

כִּי אֶרְאֶה Kí-er-é] Quoniam videbo, Al. Quoties videbo, vel, Cum aſpiciam.

388 A רָאָה vidit, aſpexit, obſervavit, conſtructum cum ב, deſpexit, contempſit. Fut. Kal, quod in Pſalm. flectitur ſic: אֶרְאֶה videbo, reſpiciam, (ubi ה quieſcit in (..) R. 65.) אֶרְאֶה בְשֹׁנְאָי videbo in oſoribus meis, Pſal. 118. 7. Targ. אֶחֱמֵי פּוּרְעָנוּתָא videbo ultionem. תִּרְאֶה reſpicies, videbis, יִרְאֶה videbit, מִי יִרְאֶה־לָּמוֹ quis videbit eis, Pſal. 64. 6. i. e. providebit. נִרְאֶה videbimus, יִרְאוּ videbunt, (excluſo ה pro יִרְאֵהוּ R. 66.) יִרְאוּ־בִי videbunt in me, Pſ. 22. 18. Targ. מְבַזִּין לִי contemnunt me, וַיִּרְאוּ & videbunt.

389 שָׁמֶיךָ Sha-mé-cha] cœlos tuos. שָׁמַיִם cœli, ſuprà Num. 70. Cum Præfix. מִשָּׁמַיִם è cœlis. In Regim. mutato ים. - in '.. R. 34. & (..) in (:) R. 114. facit, Equitanti בִּשְׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם in cœlis cœlorum antiquitatis, Pſ. 68. 34. i. e. antiquis, שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם cœli cœlorum, Pſal. 148. 4. i. e. altiſſimi. R. 29. n. 2. מִשְּׁמֵי è cœlis ſanctitatis ejus, Pſ. 20. 7. In Affixione, abjecto ים R. 105. fit, שָׁמֶיךָ unde Inclina שָׁמֶיךָ cœlos tuos, Pſal. 144. 5.

390 מַעֲשֵׂה Ma-ע aſé] opus. A עָשָׂה fecit, Nom. Heemanthic. maſcul. מַעֲשֶׂה opus, factum. In Regim. (..) ante ה tranſit in (..) R. 122. fitque מַעֲשֵׂה opus manuum ejus, Pſ. 28. 5. וּמַעֲשֵׂה & opus manuum noſtrarum, Pſ. 90. 17. בְּמַעֲשֵׂה in opere manuum tuarum, Pſ. 143. 5. כְּמַעֲשֵׂה ſecundùm opus manuum ſuarum, Pſ. 28. 4. In Affixione, & flexione numeri, ejecto ה R. 103. facit מַעֲשֵׂהוּ opus ejus, כְּמַעֲשֵׂהוּ ſecundùm opus ejus, וּמַעֲשֵׂהוּ & opus ejus. In plur. מַעֲשִׂים In Reg. בְּמַעֲשֵׂי in operibus manuum tuarum, Pſ. 8. 7. Cum Affix. Dicens ego מַעֲשַׂי opera mea de rege, Pſ. 45. 2. i. e. poëmata mea. מַעֲשֶׂיךָ opera tua. כְּמַעֲשֶׂיךָ ſecundùm opera tua. מַעֲשָׂיו opera ejus, בְּמַעֲשָׂיו in operibus ejus, מַעֲשֵׂיהֶם opera eorum, בְּמַעֲשֵׂיהֶם operibus eorum, Pſal. 106. 39.

391 אֶצְבְּעֹתֶיךָ Ets-beע o-thé-cha] digitorum tuorum. A צָבַע tinxit, coloravit. Nom. fœmin. Heemanthic. formatum per א, R. 23. אֶצְבַּע digitus, quòd eo pingimus & operamur; unde Digitus Dei pro divina energia et efficacia ſumitur, Exod. 8. 19. Digitus Dei eſt. & Luc. 11. 20. Si digito Dei ejicio dæmonia, pro quo Matth. 12. 18. habetur, Si per ſpiritum Dei. Latinis autem dicitur à digerendo, quòd natura decenti ordine digitos digeſſerit. In plur. mutato (-) in (..) R. 121. אֶצְבָּעוֹת digiti. Cum Affix. correpto

pto (ֵ) in (ְ) R. 114. fit אֶצְבְּעוֹתַי *digitos meos*, Pſ.144.1. אֶצְבְּעוֹתֶיךָ *digiti tui.*

392 יָרֵחַ Ja-réah] *lunam.* Nom. radicale יָרֵחַ *luna*, affine nomini רֵיחַ *odor, fragrantia*, quòd Luna noctu reſpirationem & fragrantiam præbeat rebus, interdiu Solis ardore aduſtis. Latinis verò à lucendo, quòd noctu ſola luceat. עַד־בְּלִי יָרֵחַ *Donec non luna*, Pſ.72.7: i. e. quamdiu mundus durat. Cùm Præfix. אֶת־הַיָּרֵחַ *ipſam Lunam*, Pſ.136.9. וְיָרֵחַ *& luna*, כַּיָּרֵחַ *ſicut luna.*

393 וְכוֹכָבִים Vecho-cha-bhím] *& ſtellas.* Nom. maſc. כּוֹכָב *ſtella*, in plur. כּוֹכָבִים *ſtellæ*, Cum Præfix. וְכוֹכָבִים *& ſtellæ. Computans numerum* לַכּוֹכָבִים *ipſarum ſtellarum*, Pſ.147.4. (excluſo ה Emphat.) In Regim. corripit (ָ) in (ְ) R.114. unde *Laudate eum* כּוֹכְבֵי אוֹר *ſtellæ lucis*, Pſ.148.3. i.e. quinque reliqui præter Solem & Lunam Planetæ, qui majorem lucem terræ præbent, quàm reliquæ ſtellæ. Etymon hujus vocis eſt incertum, niſi fortè velis à כָּבָה *extinxit*, per antiphraſin, quòd Stella ſit lux aut lucerna ſemper lucens: geminatâ priore radicali כ, ſicut & Latinis ſtella à ſtando, quòd ſtellæ ſtare videantur, quamvis ſemper moveantur.

394 כּוֹנַנְתָּה Co-nán-ta] (quæ tu) *firmaſti, ſtatuiſti, ſtabiliviſti.* A כּוּן ſuprà Num.347. Præt. Pihel, quod ſic flectitur: כּוֹנֵן *ſtabilivit*, Pſ.9.8. כּוֹנַנְתָּ *ſtabiliviſti*, Pſ.99.4. & in pauſa mutato (-) in (ָ) כּוֹנָנְתָּה cum ה paragog. Et cum Affixo, כּוֹנַנְתָּהּ *ſtabiliviſti, confirmaſti eam*, Pſal.68. 10. In plur. כּוֹנְנוּ *aptârunt*, Pſ.11.2.

Verſ. 5.

395 מָה־אֱנוֹשׁ Ma-enóſh] *Quid eſt homo?* Ab אָנַשׁ *lethali morbo ægrotavit, calamitoſus fuit.* Nom. maſc. אֱנוֹשׁ *ærumnoſus homo*, miſeriis & calamitatibus obnoxius, & verè id quod Latinis *Mortalis. Cognoſcant gentes* (quod) אֱנוֹשׁ הֵמָּה *homo ipſi.* Pſ.9.20. Targ. דְּבַר נָשׁ *quòd filius hominis ſint.* i.e. miſeri & calamitoſi. Dicitur præſertim de paulò poſt virili ætate, quod ea doloribus animi & corporis magis ſit obnoxia. In plur. eſt anomalum, אֲנָשִׁים *homines.* In Regim. mutato (ָ) in (ְ) R.114. (-) amittit ſuum (ְ) R. 15. fitque אַנְשֵׁי *viri ſanguinum*, Pſ. 26.9. i.e. ſanguinolenti. אַנְשֵׁי *viri conſilii*, Pſ.119.24. i.e. conſiliarii. וְאַנְשֵׁי *& viri ſanguinum*, Pſal. 139. 19. וּמֵאַנְשֵׁי *& à viris ſanguinum.* Pſal. 59.3.

396 תִּזְכְּרֶנּוּ Tiz-kerén-nu] (quòd) *recorderis ejus*, i.e. quòd curam ejus habeas; nam verba memoriæ conjunctos habent affectus. A זָכַר *memor fuit, recordatus eſt.* Fut. Kal, quod flectitur ſic: אֶזְכּוֹר *recordabor*, Pſ.77.12. cum *Hholem* in vertice literæ (ו) Et cum ה parag. אֶזְכְּרָה Pſ.42.5. mutato ו in (ְ) R.119. Cum Affixo, אֶזְכָּרְךָ (ez-cor-chá) *recordabor tui*, Pſ.42.7. mutato ו in (ָ) ob Affix. ךָ R.119. אֶזְכְּרֵכִי *recordabor tui*, Pſ.137.6. cum Affixo fœm. Syror. כִי pro Hebr. ךְ R.146. In ſecunda perſ. תִּזְכּוֹר unde cum Maccaph mutato ו in (ָ) R. 134. תִּזְכָּר־לָנוּ *recorderis nobis*, Pſal.79.8. Cum Affixo, תִּזְכְּרֶנּוּ *memor ejus es.* In tertia perſ. יִזְכֹּר *recordabitur*, Pſ.20.4. וַיִּזְכֹּר *& recordatus eſt*, Pſ.78.39. Cum ו converſivo Futuri, R.79. In pl. יִזְכְּרוּ *recordabuntur*, Pſ. 22. 28. וַיִּזְכְּרוּ *& recordati ſunt*, Pſ.78.35. cum ו Converſivo.

397 אָדָם A-dhám] *hominis.* Ab אָדַם *rubuit*, אָדָם *homo terrenus* (מֵאֲדָמָה *ex terra rubra* formatus;) Includit utrum-

utrumque sexum; *Et vocavit nomen eorum* אָדָם *homo*, Gen.5.2. *Juxta decorem* אָדָם *hominis*, Esa.44.13. Targ. דְאִתְּתָא *fœminæ*. Comprehendit universum genus humanum cujuscunque ordinis. *Palpebræ ejus probabunt* בְּנֵי אָדָם *filios hominis*, Ps.11.4. Cum autem opponitur אִישׁ *Viro, Magnati*, notat *hominem plebejum*. Vide suprà Num.179. Cum Præfix. מֵאָדָם *ab homine*, Ps.135.8. וְאָדָם בִּיקָר בַּל־יָלִין *Et homo in honore non permanebit*. Vel, *Et Adam in honore non pernoctavit*. Ps.49.13. *Omnis* הָאָדָם *homo mendax*, Ps.116.11. כְּאָדָם *sicut plebejus homo moriemini*, Ps. 82.7. *Accepisti dona* בָּאָדָם *propter hominem*, Psal.68 19. excluso ה Emphat.

398 תִּפְקְדֶנּוּ Tiph-kedhén-nu] *visites eum*, i.e. *gratiosè* provideas, solicitus sis de eo. A פָּקַד *visitavit*, quod in bonum notat recordationem & providentiam; in malum, pœnam. Fut. Kal, cum Affixo, ut suprà Num. 396. ex תִּפְקוֹד

Vers. 6.

399 וַתְּחַסְּרֵהוּ Vat-tehhas-seré-hu] *Et minorem fecisti eum*. LXX. ἠλάττωσας *minuisti*, A חָסֵר *defecit, caruit, minuit, imminuit*. Fut. Pih. cum ו Conversivo ex תְּחַסֵּר ubi propter Affixum, (..) transit in (:) R.117.

400 וְהָדָר Veha-dhár] *& honore*, Nom. masc. radicale, הָדָר *decus, honor, gloria, pulchritudo*. Cum Præfix. וְהָדָר *& honor*, בְּהָדָר *in ipsa gloria*, Ps.29.4. ubi ב excludit ה Emphat. ut suprà Num.334. In Regim. converso priori (ָ) in (ַ) R.114. & posteriori in (ַ) R.115. fit הֲדַר *decus gloriæ*, Ps.145. 5. Cum Affixis & num. plur. prius tantùm (ָ) mutatur in (ֲ) facitque וַהֲדָרְךָ *& honor tuus*, & in pausa, וַהֲדָרֶךָ *& honore tuo*, Ps.45.4. In plur. הֲדָרִים unde in Regim. converso (ָ) in (:), (ֲ) amittit suum (:) R.15. בְּהַדְרֵי *in pulchritudinibus sanctitatis*, Psal.110.3. i.e. locis pulchris & amœnis.

401 תְּעַטְּרֵהוּ Teɣat-teré-hu] *coronabis eum*. A עָטַר suprà Num. 283. Fut. Pihel, ex תְּעַטֵּר, ubi ob Affixum, (..) transit in (:)

Vers. 7.

402 תַּמְשִׁילֵהוּ Tam-shi-lé-hu] *Dominum constitues eum*. A מָשַׁל *dominatus est*, In Hiph. הִמְשִׁיל *dominum constituit, præfecit*. Fut. cum Affixo, תַּמְשִׁילֵהוּ *præficies eum*.

403 יָדֶיךָ Ja-dhé-cha] (operibus) *manuum tuarum*, i.e. aliis creaturis. A יָדָה *projecit, jaculatus est*, fit יָד *manus* à projiciendo, quâ jacitur vel projicitur aliquid: sicut Latinis ab emanando. In Regim. mutat (ָ) in (ַ) R.115. fitque יַד *manum dextræ tuæ*, Ps.121.5. מִיַּד *è manu canis*, Ps.22.21. וְיַד *& manus improborum*, Ps. 36.12. וּמִיַּד *& è manu Saulis*, Ps.18.1. לְיַד *ad manum semitæ*, Psal.140.6. i.e. ad latus viæ. בְּיַד *in manum inimici*, Ps.31.9. i.e. in potestatem. Cum Affix. יָדִי *manus mea*, *Ab hominibus* יָדְךָ *manu tua*, Ps. 17.14. i.e. qui sunt plaga tua. In pausa, יָדֶךָ *manum tuam*, Ps.10.12. מִיָּדֶךָ *è manu tua*, בְּיָדְךָ *in manu tua*. *Non meminerunt* אֶת־יָדוֹ *manum ejus*, Ps. 78.42. Targ. נִסָּא דִידֵהּ *miraculum manus ejus*. *Posui in mari* יָדוֹ *manum ejus*, Ps.89.26. Targ. שָׁלְטָנֵהּ *potestatem ejus*. quod de Christo interpretatum, per hypallagen est, *Posui mare in manum ejus*, ita ut non solùm terræ imperet, verùm etiam *venti & mare* obedi-

obediunt ei.) בְּיָדוֹ *in manu ejus.* יָדָם *manus eorum,* בְּיָדָם *in manu eorum.* In Duali, יָדַיִם *duæ manus,* It. *spatia, Hoc mare magnum, & latum* יָדַיִם *manibus,* Pſ.104.25. Targ. תְּחוּמִין *terminis,* LXX. εὐρύχωρος. In Regimine, mutato יִם- in יֵ- R.34. & (ָ) in (:) R 114.facit יְדֵי unde עַל־יְדֵי *juxta manum gladii,* Pſal.63.11. i. e. gladio. מִידֵי *è manibus improbi,* Pſal.140.5. pro מִיְּדֵי dempto dageſh ex (י) ſhevato, R.20. & ablato (:) ſub (י) ob præcedens (.) R.8. Et ſic בִּידֵי *in manibus petræ,* Pſal.141.6. i.e. lateribus. Cum Affix. Levibus, ſervat (ָ) cum Gravibus verò aſſumit formam Regiminis. *Secundùm puritatem* יָדַי *manuum mearum,* Pſ.18.25. *Et opus* יָדֵינוּ *manuum noſtrarum,* Pſ.90. 17. יָדֶיךָ *manus tua. Violentia* יְדֵיכֶם *manuum veſtrarum,* Pſ.53.8. & ſuppreſſo (י) *Elevate te* יְדֵכֶם *manus veſtras,* Pſal.134. 2. יָדָיו *manus ejus.* יְדֵיהֶם *manus illis,* ſcil: ſunt, Pſ.115.7. *Secundùm opus* יְדֵיהֶם *manuum eorum,* Pſ.28.4. אֲשֶׁר־בִּידֵיהֶם *quorum in manibus eorum ſcelus,* Pſ. 26.10. Pleonaſmus, ut ſuprà Num.39.

404 שַׁתָּה Shát-ta] *poſuiſti.* A שׁוּת *ponere,* Suprà Num.157. In Præt. Kal, fit שָׁת *poſuit,* maſc. In fœm. שָׁתָה *poſuit illa,* Pſ.84.4. In ſecunda perſ. analogicè eſſet שׁוּתָּ at excluſo ו R.58.manet שַׁתָּ ſed ad vitandum concurſum ſimilium literarum, ת radicale deficit, R.73. fitque שַׁתָּ *poſuiſti,* Pſ. 90.8. & cum ה paragog. R. 101. n. 2. שַׁתָּה Cum Affixo, שַׁתַּנִי *poſuiſti me.* Pſ.88. 7. Et ſic in prima perſ. שַׁתִּי *poſui.* Pſ. 73.28.

405 תַּחַת Tá-hhath] *ſub.* Præpoſitio, תַּחַת *ſub, ſubter, infrà, infernè, pro, loco, vice. Et caligo* תַּחַת *infra pedes ejus.* Pſ.18.10. רָעָה תַּחַת טוֹבָה *Malum pro bono.* Pſ.35.12. Aſſumit Affixa Nominum pluralium,R. 100.cum quibus mutat (-)ultimum in(:) R.121. fitque תַּחְתַּי *ſub me,* תַּחְתֵּינוּ *ſub nobis,* תַּחְתֶּיךָ *ſub te.*

406 רַגְלָיו Ragh-láv] *pedibus ejus.* A רָגַל *oblocutus eſt, detraxit,* Nom. fœmin. רֶגֶל *pes,* quòd detractores jugiter eant & excurrant, enarréntque verba hujus alteri. q.d. *pedare,* pedibus deferre. In pauſa, mutat prius (ֶ) in (ָ) R. 131. *Tranſiverunt* בָּרֶגֶל *in pede* Pſ.66.6. i.e. pede. Cum Affix. & Duali num. mutat utrumque (ֶ) in (:) R. 122. & prius (:) in (-, fitque רַגְלִי *pes meus,* לְרַגְלִי *pedi meo,* Pſal. 119.105. רַגְלֵנוּ *pes noſter,* רַגְלְךָ (& in pauſa רַגְלֶךָ) *tuus,* רַגְלָם *eorum.* In Duali, רַגְלַיִם *pedes,* Cum Affix. *Rectificans* רַגְלַי *pedes meos,*Pſ.18.34. וְרַגְלָי *& pedes meos,* Pſ.22.17. *ſub* רַגְלֵינוּ *pedibus noſtris,* Pſ. 47.4. לְרַגְלֶיךָ *pedibus tuis. Caligo* תַּחַת רַגְלָיו *ſub pedibus ejus,* Pſ. 18.10. רַגְלֵיהֶם *pedes illis,* ſcil. ſunt. Pſ 115.17.

¶ Phraſis autem hæc, *Subjicere omnia pedibus,* denotat pleniſſimam poteſtatem, & infimam ſubjectionem. Pſ.18.39. יִפְּלוּ תַּחַת רַגְלָי *cadent ſub pedibus meis,* i.e. totaliter ſubjicientur. Et Pſ.47 4. *Perdet populos, & nationes* תַּחַת רַגְלֵינוּ *ſub pedibus noſtris.*

Verſ. 8.

407 צֹנֶה Tſo-né] *Ovis.* i.e. oves.Nomen collectivum צֹאן *Ovis,* pecus lanigera; communiter ſumitur pro minutis animalibus qualia ſunt *Oves,* & *Capræ*; interdum definitè pro aliqua ſpecie ove aut caprâ. Quando de una ove dicitur, uſurpatur שֶׂה, cum verò de una capra ponitur עֵז In hac autem forma, צֹנֶה *grex pecudum tonſilium,* א omittitur, & ה paragog. ſuperadditur.Cum

Præfix. *Vestiuntur pascua* הַצֹּאן *ipsis gregibus*. Ps.65.14. וְצֹאן *& grex pascui tui*, Ps.79.13. *Posuisti nos* כְּצֹאן מַאֲכָל *ut oves cibi*, Psal.44.12. i.e. ut oves cibarias, Targ. דִּמְסִירָא לִנְכְסָא *quæ traduntur ad mortem*. Et excluso ה Emphat. *Et disposuit* כַּצֹּאן *tanquam ipsas oves familias*, Ps.107.41. multitudinem & fœcunditatem notat. בַּצֹּאן *in gregem*. Cum Affix. צֹאונֵנוּ *pecudes nostræ millenis pariant*, Psal. 144. 13. ubi ו in scriptione redundat.

408 וַאֲלָפִים Va-ala-phim] *& boves*. Ab אָלַף *assuefecit, docuit*, Nom. radicale אַלּוּף *doctor, dux*. It. *bos*, quasi sui gregis dux. In plur. num. prius (‥) transit in (ֲ) & posterius in (ָ) R. 122. fitque cum Præfixo וַאֲלָפִים *& armenta*.

¶ כֻּלָּם Cull-lám] *Omnia illa*. Vide infrà Num.1200.

¶ וְגַם Vegham] *& etiam*. Vide infrà Num.1060.

409 בַּהֲמוֹת Ba-hamóth] *bestias*. Nom. fœmin. בְּהֵמָה *bestia, jumentum*, comprehendit pecora majora quadrupedia, domestica & sylvestria. Sunt autem in SS. quatuor animalium genera. 1. בְּהֵמָה & חַיָּה *animal* quadrupes majus. 2. עוֹף *volatile*, omnes species pennatorum. 3. רֶמֶשׂ *calcatile*, minorum animantium & humilium, quæ quatuor quidem pedibus moventur & terram calcant, sed eam proximè contingunt: ut glires mures, bufones, ranæ &c. 4. שֶׁרֶץ *mutabile*, quæ quaternis vel pluribus pedibus, rependo tamen magis quàm calcando progrediuntur, ut serpentes, viperæ, lacerti, &c. ubi in universum omnium bestiolarum, vermium & vermiculorum formæ comprehenduntur. *Ab homine* עַד־בְּהֵמָה *usque ad bestiam*. Psal.135.8. *Hominem* וּבְהֵמָה *& bestiam salvabis*, Ps.36.7. i.e. conservabis. *Dans* לִבְהֵמָה *bestiæ panem ejus*, Ps.147.9. ubi ל cum (.) ob sequens (:) Et excluso ה Emphat. *gramen* לַבְּהֵמָה *ipsi bestiæ*, Ps. 104.14. In Regimine & Affixione assumit formam בֶּהֱמַת R. 106. unde mutato utroque (‥) in (:) prius (:) sub ב manet, & posterius sub ה, cum Affixis transit in (‥) fitque וּבְהֶמְתָּם *& jumentum eorum*, Ps 107.38. Plur. חַיְתוֹ יָעַר בְּהֵמוֹת *Bestiæ sylvestres, jumenta* &c. Ps.50.10. ubi hoc notandum, quando hæc duo חַיָּה et בְּהֵמָה junguntur, illud חַיָּה significat *animal ferum*; hoc בְּהֵמָה *domesticum*, cicurum. כַּבְּהֵמוֹת *sicut ipsæ bestiæ*, Ps. 49.13. excluso ה Emphat. Ps.73.22. *Et ego* בַעַר *brutum*, *& nescivi*: בְּהֵמוֹת הָיִיתִי עִמָּךְ *Bestia fui tecum*. Ubi per plur. בְּהֵמוֹת non fit allusio ad magnitudinem illius bestiæ, quæ Job 40.10. dicitur בְּהֵמוֹת (vulgò *Elephas*, à mole corporis, quòd sit tanquam compendium bestiarum, unde Latinis κατ' ἐξοχὴν *Belua* vocatur) sed ad stupiditatem & stoliditatem illam, quæ in animantibus magnæ molis conspicitur: sic igitur homo ignarus, non est bestia tantùm, sed magna bestia, ingens *BEHEMOTH*, imò plures bestiæ, monstrosa Belua.

410 שָׂדָי Sa-dháj] *agrorum*, i.e. agrestes. Nom. radicale masc. שָׂדֶה *ager, fundus, prædium*. Cum ה Emphat. *Sicut flos* הַשָּׂדֶה *ipsius agri*, Ps. 103. 15. In Regim. mutat (ָ) in (:) & (‥) ante ה in (..) R.122. fitque שְׂדֵה (in) *agro Tsoan*, Ps.78.12. pro בִּשְׂדֵה ut habetur Psal.78.43. In plur. abjecto ה R. 103. facit שָׂדִים & ex terminatione Syrâ, R.31. שָׂדַי *agri*. *Et animal* שָׂדַי *agrorum mecum*, Ps.50.11. i.e. agreste. In pausa, *Bestia* שָׂדָי *agrorum*, Ps.104. 11. Et semel ex forma fœmin. *Et severunt* שָׂדוֹת *agros*, Ps.107.37.

Vers.

Vers. 9.

411 צִפּוֹר Tsip-pór] *Volatile cœli*, i. e. aëris. A צָפַר *maturavit*, Nom. commun.gener. צִפּוֹר *avicula*; commune omni volatili minori, & in specie sæpiùs capitur pro *passere*: quòd statim ex ovo exclusus plumas & ungues maturet. Vel potiùs nomen est à sono, quem aviculæ, & præsertim passeres, edunt, *Tsip-Tsip*. *Fuge in montem vestrum* צִפּוֹר *avicula*, vel *ut avicula*, Ps.11.1. *Etiam* צִפּוֹר מָצְאָה בַיִת *passer invenit domum*, Psal.84.4. Cum Præfix. וְצִפּוֹר כָּנָף *& volatile alæ*, Ps. 148. i.e.alatum. *Anima nostra* כְּצִפּוֹר *sicut avicula*, Ps.124. 7. כְּצִפּוֹר *sicut passer solitarius*, Psal.102.8. In plur. *Ubi* צִפֳּרִים *aviculæ nidificant*, Psal. 104.17. quod saltem unum est inter Nomina Hebraica, mutans ו in (ֳ)

412 וּדְגֵי U-dheghé] *& pisces*. A דָּגָה *multiplicari*, *instar piscium augeri*, Nom.masc. דָּג *piscis* à fœcunditate & copia. In plur. דָּגִים In Regim. converso (ָ) in (:) וּדְגֵי *& pisces*. Et in forma fœmin. דָּגָה *piscis* collectivè, unde cum Affixo, mutato ה in ת, R.104. *Et interfecit* דְּגָתָם *piscem eorum*, Ps. 105.29. i.e. pisces.

413 הַיָּם Haj-jám] *ipsius maris*. Ab inusitato יָמַם fit יָם *mare*, *salum*, quod non propriè ipsam aquam, sed locum ipsum maris denotat. Gen.2.22. *Et replete aquas in maribus*. Cum Præfix. מִיָּם עַד־יָם *à mari ad mare*, Ps.72. 8. i.e. à mari rubro usque ad mare magnum, s. occidentale. מֵי וְיָם *& mare*, וּמִיָּם הַיָּם *aquæ ipsius maris*, Ps. 33. 7. *& à mari*. בַּיָּם *in ipso mari via tua*, Psal.77.20. In plur. assumto dagesh, mutat (ָ) in (-) R.125. fitque יַמִּים *maria*, בַּיַּמִּים *in ipsis maribus*, Ps.135. 6. excluso ה Emphat.

414 עֹבֵר Yo-bhér] *transiens*, seu *quod transit*, i.e. quicquid transit, quicquid permeat semitas maris, de omnibus piscibus tam marinis quàm fluvialibus accipiendum. (nam maris nomine appellantur etiam lacus) LXX. *τὰ διαπορευόμενα ea quæ perambulant*. A עָבַר *transivit*, Benoni Kal, עוֹבֵר *transiens*. In plur. הָעֹבְרִים *qui transeuntes sunt*, i.e. transeunt. Psal. 129. 8. In Regim. עֹבְרֵי *transeuntes viam*, Ps. 80.13.

415 אָרְחוֹת Or-hhóth] *semitas*. Ab אָרַח *iter fecit*. Nom. masc. cum plur. fœminin. אֹרַח *via*, *semita*, *iter*. בְּאֹרַח *in semita*. Cum Affixis, ו cognationis causâ transit in (ָ) R.118. & (-) in (:) R.121. fitque, אָרְחִי *iter meum*, Ps.139.3. מִנִּי אָרְחֶךָ *à via tua*, Psal. 44.19. אֶת־אָרְחוֹ *semitam ejus*, Psal. 119.9. In plur. (-) transit in (ָ) R.121. & ו interdum mutatur in (ֳ) interdum manet; fitque אֳרָחוֹת & אָרְחוֹת In Regim. (ָ) transit in (:) R.114. & (ֳ) amittit suum (:) R.115. facitque אָרְחוֹת *semitas effractoris*, Ps.17. 4. Cum Affix. אָרְחוֹתֶיךָ *semitas tuas*, Ps.25.4.

PSALMUS IX. ט

416 עַל־מוּת לַבֵּן Yal-múth lab-bén] *Super mortem Labben*, vel *ejus qui in medio*, nempè Goliathi, qui אִישׁ הַבֵּנַיִם *Vir medietatum* sive *intermedius* dicitur, 1 Sam. 17. 14. quòd inter duas acies consisteret. Targ. עַל־מִיתוּתָא דְּבֵן *super mortem filii*. LXX. ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῦ υἱοῦ, *pro occultis filii*, quasi à עָלַם *occultavit*. R. Kimchi ait esse brevitatis atque concinnitatis gratiâ contractum pro עַל־עֲלָמוֹת quod est instrumentum musicum, de quo infrà

Num. 1707. A מוּת *mori*, Nom. masc. מוֹת idem quod מָוֶת *mors*. Legitur h.l. tantùm, & Ps.48.15. *Ipse ducet nos* עַל־מוּת *ad mortem*, i. e. עַד מִיתָנוּ *usque ad mortem nostram*, usque dum moriamur. Targ. בְּיוֹמֵי טַלְיוּתָנָא *in diebus pueritiæ nostræ*, q.à עֶלֶם *adolescens*.

¶ לַבֵּן Arias Montan. per inversionem literarum interpretatur *Nabal*. Aliis ל est servile, & בֵּן nomen proprium cantoris, de quo 1 Chron. 15. 18. *Zacharias* בֵּן *Benus*: sed quoniam ל excludit hîc ה Emphat. (quod nunquam Propriis præponitur) ideóque certum est בֵּן esse appellativum.

Vers. 2.

417 נִפְלְאוֹתֶיךָ Niph-leo-thé-cha] *mirabilia tua*. A פָּלָא in Niph. נִפְלָא *separatus, divisus fuit*, It. *mirabilis, admirabilis fuit*, q. disjunctus à cognitione, ratione & intellectu. Partic. Niph. נִפְלָא *mirabilis, mirabile*. In plur. masc. נִפְלָאִים *mirabilia opera tua*, Ps.139.14. Sæpiùs in fœmin. *Faciens* נִפְלָאוֹת *mirabilia*, Psal. 86. 10. וּבְנִפְלָאוֹת *& in mirabilibus, arduis*. Ps.131.1. Cum Affixis, mutato (.) in (:) facit נִפְלְאוֹתֶיךָ (& absque ו, נִפְלְאֹתֶךָ Ps.145.5.) *mirabilia tua*, בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ *in mirabilibus tuis*. נִפְלְאוֹתָיו (& absque ו, נִפְלְאֹתָיו Ps. 105.2.) *mirabilia ejus*. וְנִפְלְאוֹתָיו *& mirabilia ejus*, בְּנִפְלְאוֹתָיו *in mirabilibus ejus*, לְנִפְלְאוֹתָיו *mirabilibus suis*, Ps.111.4.

Vers. 4.

418 בְּשׁוּב Besh-úbh] *In revertendo*, i.e. postquam reversi fuerint. A שׁוּב *reverti, reducere*. Suprà Num. 295. Infinit. Kal, cum præfixo ב quod facit circumlocutionem Conjunctivi. *Cum, Postquam*, R.41. בְּשׁוּב *In reducendo*, i. e. cum reducet *captivitatem*, Psal. 53. 7. & sic Psal. 126. 1.

419 אָחוֹר A-hhór] *retrò*. Ab אַחַר *post*, fit אָחוֹר *posterius*, & adverbialiter, *retrò, retrorsum*. *Convertentur hostes mei* אָחוֹר *retrò*, Psal. 56. 10. Targ. מְחַזְרֵי קְדָל *obvertentes cervicem*. *Percussit hostes meos* אָחוֹר *retrò*, Ps.78. 66. Targ. בִּטְחוֹרַיָא בְּאַחוֹרֵיהוֹן *ulceribus* sive *ficubus in posterioribus eorum*. Cum Præfixo, *quòd convertaris* לְאָחוֹר *ad posterius*, Ps.114.5. i.e. retrorsum.

420 יִכָּשְׁלוּ Jic-cá-shelú] *impingent*. A כָּשַׁל *impegit*, pedibus *offendit*, Fut. plur. Niph. quod in Psalm. legitur h.l. tantùm.

Vers. 5.

421 וְדִינִי Vedhi-ní] *& causam meam*. A דּוּן *judicare, jus dicere*, Nom. masc. sine plur. דִּין *judicium, causa, lis*. *Audivisti* דִּין *causam*, Ps.76.9. Cum Affixo, וְדִינִי

422 לְכִסֵּא Lechis-sé] *in solio*. Nom. commun. gener. cum plur. fœminino, כִּסֵּא *solium, thronus*. Cum Præfixo, *Ponam* לְכִסֵּא־לָךְ *in solio tibi*. Psal. 132.11. Cum Affix. & plur. num. mutat (...) in (:) R.117. sempérque excludit dagesh, R.20. כִּסְאֲךָ *solium tuum*, Psal.45.7. Et in pausa, *basis* כִּסְאֶךָ *throni tui*, Psal. 89. 15. כִּסְאוֹ *solium ejus*, Psal.9.8. וְכִסְאוֹ *& solium ejus*, Ps.89.15. In plur. כִּסְאוֹת *solia*. Ps.122. vers.5. bis.

Vers.

Verſ. 6.

423 וְעָרְתָּ Ga-yár-ta] *Increpaſti.* A גָּעַר quod conſtructum cum בְּ *increpavit in aliquem*, i. e. duris verbis & cum pedum ſtrepitu *objurgavit*. Cum Accuſativo, adhuc durius eſt, *increpando perdidit*, Præt. Kal, ſecunda perſ. גָּעַרְתָּ זֵדִים *increpaſti ſuperbos*, Pſal. 119. 21.

424 אִבַּדְתָּ Ib-bádh-ta] *penitus perdidiſti.* Ab אָבַד *periit*, Præt. Pih. אִבֵּד *perdidit, abolevit.* Nam dageſh ſecundæ radicali adhibetur, vel *ad intendendam* thematis ſignificationem, vel *ad invertendam*. In ſecunda perſ. אִבַּדְתָּ

425 מָחִיתָ Ma-hhí-tha] *deleviſti.* A מָחָה *delevit, abolevit*, propriè *ſpongia abſterſit*. Præt. Kal, quod legitur h. l. tantùm, in ſecunda perſ. מָחִיתָ pro מָחָהתָ mutato ה in (י) quieſcens R. 66.

426 וָעֶד Va-yédh] *et æternum.* A עָדָה *tranſiit*, עַד *uſque, adhuc.* It. *æternitas, perpetuum*, q. *adhuc, adhuc, & adhuc diceres*: longiùs eſt quàm עוֹלָם *ſeculum.* עֲדֵי־עַד *uſque in æternum*, Pſal. 83. 13. Cum ו ſemper ſcribitur cum (ָ) & nomini עוֹלָם poſtponitur. *Jehova rex* עוֹלָם וָעֶד *ſeculi & æternitatis*, Pſal. 10. 16. ſicque ו in majori diſtinctione geſtat (ָ) R. 78. Legitur & cum Præfixo לְ, *Permanens* לָעַד *in æternum*, Pſ. 19. 10. ubi לְ ante monoſyllabam, poſcit (ָ) R. 80. *Suſtentati* לָעַד לְעוֹלָם *in æternum, in ſeculum*, Pſal. 111. 8. *Peribit* לָעַד *in æternum*, Pſ. 9. 18. ubi poſterius (ָ) ob pauſam Sylluk.

Verſ. 7.

427 תַּמּוּ Tám-mu] (ô inimice) an *finitæ ſunt* ? A תָּמַם *integer fuit, abſolvit, finivit, conſummatus, conſumptus fuit.* Præt. Kal, quod per Syncopen facit תַּם R. 70. & in plur. compenſatâ ſecundâ radic. per dageſh, תַּמּוּ *conſumpti fuerunt*, Pſal. 73. 19. Eſt autem hîc ellipſis הֲ interrogativi תַּמּוּ pro הֲתַמּוּ *an conſummatæ ſunt* ? R. 77. not.

428 חֳרָבוֹת Hhora-bhóth] *vaſtitates.* LXX. ἐξέλιπον αἱ ῥομφαῖαι *defecerunt frameæ*, Legerunt חֲרָבוֹת *gladii.* A חָרַב *vaſtavit*, Nom. formæ fœmin. חָרְבָּה *vaſtitas, deſolatio, ſolitudo*, (quod unicum eſt vocabulum apud Hebræos, quod inter formas fœmininas ſcribitur cum (ָ) ſub prima litera radicali.) In plur. חֳרָבוֹת *vaſtitates. Fui ſicut noctua* חֳרָבוֹת *vaſtitatum*, Pſal. 102. 7. i. e. quæ degit in locis deſertis. Targ. דִי בְּאַרְעָא גְנוּבְתָא *quæ eſt in terra vaſta.* Cum Affixo, *Et quærent* מֵחָרְבוֹתֵיהֶם *à vaſtitatibus eorum*, Pſal. 109. 10. i. e. ædibus ſuis deſolatis. Ubi ob Affixum, (ָ) ſub ר corripitur in (ְ) R. 114. ſicque (ָ) amittit ſuum (ְ) R. 15.

429 לָנֶצַח La-né-tſahh] *in æternum.* A נָצַח *vicit*, Nom. maſc. נֵצַח (& quater in Bibliis cum (ֵ) נֵצַח) *victoria, robur, vis, fortitudo* cujuſvis rei, vel actionis conſummatio. Cum עַד vel לְ ſignificat *in perpetuum, perpetuò, omninò.* q. d. in victoriam temporis, i. e. æternitatem, quæ omnia vincit. עַד־נֵצַח *in perpetuum non videbunt lucem*, Pſal. 49. 20. *Oblivisceris mei* נֶצַח (in) *perpetuum*, Pſal. 13. 2. ubi ſubauditur לְ. *Quoniam non* לָנֶצַח *in æternum oblivioni tradetur egenus*, Pſ. 9. 19. ubi לְ ante vocem diſſyllabam penacutam geſtat (ָ) R. 80.

430 וְעָרִים Ve-ya-rím] *& urbes.* Nom. commun. gener. עִיר *urbs*, κατ᾽ ἐξοχὴν *Jeruſalem*, ob principatum in religione.

Venit à עוּר *excitare* quòd urbs sit q. excitata muris, turribus, domibus, item hominum actionibus. Cum Præfix. מֵעִיר *ab urbe*. כְּעִיר *sicut urbs*. בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ *in urbe Dei nostri*, Psal. 48. 2. Targ. בִּירוּשְׁלֶם קַרְתָּא דֶאֱלָהָנָא *in Jerusalem urbe Dei nostri*. (Sic in N.T. Mat. 4. *in urbem sanctam*, Luc. 4. 9. *in Jerusalem*.) *Vidi violentiam* בָּעִיר *in ipsa urbe*, Psal. 55. 10. excluso הַ Emphat. In plur. est anomalum, עָרִים *urbes*, וְעָרִים *& urbes*. In Regim. עָרֵי *urbes Jehudæ*, Psal. 69. 36. ubi (ֵ) non mutatur, quoniam includit literam quiescentem (י) R. 114.

431 נָתַשְׁתָּ Na-tháſh-ta] *extirpasti*. A נָתַשׁ *evulsit*, *eradicavit*, *extirpavit*, propriè de arboribus dicitur. Præt. Kal, נָתַשְׁתָּ legitur in Psalmis h. l. tantùm.

432 אָבַד A-bhádh] *periit*. Suprà Num. 48. Præt. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: אָבַד *periit fuga à me*, Psal. 142. 5. Targ. הוּבַד *ablata est*. וְאָבַד *& peribit nomen ejus*, Psal. 41. 6 cum ו conversivo præteriti, R. 79. אָז אָבַדְתִּי *tunc periissem*, Ps. 119. 92. אָבְדוּ *perierunt gentes*, Ps. 10. 16.

433 הֵמָּה Hém-ma] *illorum* (inquam) A sing. הוּא *ille*, plur. הֵם *illi*, Ps. 38. 11. הֵם וְהֵם *isti & illi*, Ps. 95. 10.. Cum ה parag. הֵמָּה *hi*, *ipsi*, *illi*. וְהֵמָּה *& ipsa*, sc. verba, Psal. 55. 22. *Et illi*, Ps. 63. 10. Cum Præfixo מֵהֶם *ex ipsis*, Ps. 806. 11.

Vers. 8.

434 יֵשֵׁב Je-ſhébh] *sedebit*. A יָשַׁב suprà Num. 13. Fut. Kal, in quo prima radical. (י) occultatur in (..) R. 55. flectitúrque sic: אֵשֵׁב *sedebo*, *habitabo*, תֵּשֵׁב *sedebis*, It. *permanebis*, Psal. 102. 13. יֵשֵׁב *sedebit*. וַיֵּשֶׁב *& sedit*, Ps. 29. 10. ubi ו conversivum retrahit accentum, & mutat (..) in (ֶ) R. 127. יֵשְׁבוּ *sedebunt*.

Vers. 9.

435 וְהוּא Vehú] *Et ipse*. Pronom. mas. tertiæ pers. הוּא *ille*, *iste*, *ipse*. וְהוּא *& ille*. Cum ה Emphat. בַּיּוֹם הַהוּא *in illo ipso die*, Ps. 146. 4. pleonasmus.

436 יִשְׁפֹּט Jiſh-pót] *judicabit*. A שָׁפַט *judicavit*, *gubernavit*, *vindicavit*, *damnavit*, *condemnavit*, Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: אֶשְׁפֹּט *judicabo*, תִּשְׁפֹּט *judicabis*, יִשְׁפֹּט *judicabit*. תִּשְׁפְּטוּ *judicabitis*.

437 תֵּבֵל Te-bhél] *orbem habitabilem*. Nom. radicale, plerunque fœmin. תֵּבֵל *orbis*, pars terræ habitabilis, οἰκουμένη. convenit cum תֶּבֶל (à בָּלַל *confudit*,) *confusio*, *mixtio*, quòd in hoc mundo omnia sint mixta, confusa. אֶרֶץ וְתֵבֵל *terra & orbis habitabilis*, Ps. 90. 2.

438 בְּמֵישָׁרִים Beme-ſha-rím] *in rectitudinibus*. A יָשַׁר *rectus*, *æquus fuit*, fit plur. tantùm מֵישָׁרִים *rectitudines*, *æquitates*, Nom. Heemanthic. ubi (י) quiescit in (..) R. 161. n. 1. *Oculi tui videbunt* מֵישָׁרִים *rectitudines*, Ps. 17. 2. *Ego* מֵישָׁרִים *rectitudines judicabo*, Psal. 75. 3. i. e. rectissimè, ut Ps. 96. 10. *Judicabit populos* בְּמֵישָׁרִים *in rectitudinibus*, ubi ב est periphrasis adverbii. R. 8. n. 3.

Vers. 10.

439 וִיהִי Vi-hí] *Et erit*. Ab הָיָה *fuit*, Fut. Kal, quod flectitur sic: אֶהְיֶה *ero*, (ubi ה quiescit in (ֶ) R. 65. וָאֶהְיֶה *& fui*, Ps. 102. 8. (ubi ו Conversiv. ante א, est cum (ָ) R. 79.) *Possessio eorum in seculum* תִּהְיֶה *erit*, Ps. 37. 18. At frequentiùs flectitur apocopatâ tertiâ radi-

radicali ה, & quiescente mediâ (י) quod huic verbo speciale est, R. 67. n. 5. Ut autem (י) quiescat, exigit ante se (.) ac (:) cum simplex, tum compositum subjicitur literis אתין tanquam nativum illorum punctum, R. 25. sicque facit אֶהְיֶה *ero*, וָאֱהִי *& fui*, Ps. 18. 24. cum ו Conversivo. יְהִי *sit*, *erit*, Ps. 33. 22. וַיְהִי *& fuit*, Ps. 18. 19. sublato dagesh ex (י) R. 20. quod ו Conversivũ imprimere debuit R. 79. *Ipse dixit* וַיֶּהִי *& fuit*, Ps. 33. 9. i. e. factum est. (ubi ob accentum Athnach, (:) convertitur in (ֶ) R. 132. וִיהִי *& erit*, ubi (:) sub (י) tollitur quoniam praecedit (.) R. 8. תְּהִי *sit*, *erit*. (foem.) Ps. 69. 26. וַתְּהִי *& fuit*, Ps. 69. 11. In plur. ante Affirmativ. ו tollitur ה, R. 66. fitque תִּהְיוּ *sitis*, Ps. 32. 9. יִהְיוּ *sint*, *erunt*, Ps. 19. 15. וַיִּהְיוּ *& erunt*, Ps. 106. 36. תִּהְיֶינָה אָזְנֶךָ *sint aures tuae*, Ps. 130. 2. (ubi ante syllabam affirmativ. foemin. נָה, ה mutatur in (י) quiescens praecedente (ֶ) R. 66.

440 מִשְׂגָּב Mis-gábh] *locus editus*. A שָׂגַב *exaltatus fuit*, *in loco sublimi stetit*, Nom. Heemanth. masc. sine plurali, מִשְׂגָּב *exaltatio*, *locus editus* & hostibus inaccessus, *refugium*, *asylum*. Cum praefixo, לְמִשְׂגָּב *in locum refugii*, Ps. 48. 4. Cum Affixo resolvit (ָ) in (-) & dagesh, R. 112, fitque מִשְׂגַּבִּי *locus editus meus*, Ps. 18. 3.

441 לַדָּךְ Lad-dách] *ipsi pauperi*. A דָּכַךְ *contudit*, *contrivit*, Nom. masc. sine plur. דַּךְ *pauper*, *miser*, q. contusus. Legitur in SS. idque in Psal. ter tantùm. *Ne reducas* דַּךְ *attritum*, *ignominia affectum*, Ps. 74. 21. Targ. מִסְכֵּן *pauperem*. In pausa scribitur cum (ָ) *Refugium* לַדָּךְ *pauperi*, ubi ל excludit ה Emphat. *Ad judicandum pupillum* וָדָךְ *et pauperem*, Ps. 10. 18. ubi ו cum (ָ) ante accentum distinctivum Tiphcha.

442 בַּצָּרָה Bats-tsa-rá] *in ipsa angustia*. A masc. צַר supra Num. 128. fit foem. צָרָה *angusta*, & substantivè *angustia*, *angor* animi, *cruciatus* corporis, *maestitia*. Cum Praefix. וְצָרָה *et angustia*, בְּצָרָה *in angustia*, & excluso ה Emphat. בַּצָּרָה *in hac angustia*, Ps. 10. 1. Et cum duplici signo foeminino, ad majorem emphasin, בַּצָּרָתָה לִּי *in ipsa summa angustia mihi*, i. e. mea, Psal. 120. 1. ut suprà Num. 135. Cum Affix. mutato ה in ת, R. 104. *In die* צָרָתִי *angustiae mea*, Ps. 77. 3. In plur. צָרוֹת *angustiae*, בְּצָרוֹת *in angustiis*. Cum Affix. *Ab omnibus* צָרוֹתָיו *angustiis ejus*, Ps. 25. 22. צָרוֹתָם *angustiis eorum*, Ps. 34. 18.

Vers. 11.

443 וְיִבְטְחוּ בְךָ Vejibh-tehhú bechá] *Et sperabunt in te*. Targ. וְיִתְרְחֲצוּן בְּמֵימְרָךְ *& confident in verbo tuo*. A בָּטַח *fidit*, *speravit*, Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: אֶבְטַח *sperabo*, & in pausa cum (ָ) אֶבְטָח *confidam*, Psal. 44. 7. וַיִּבְטַח *& speravit*, Ps. 52. 9. cum ו conversivo. אַל־תִּבְטְחוּ *ne confidatis*, Ps. 62. 11. וְיִבְטְחוּ *& confident*.

444 לֹא־עָזַבְתָּ Lo-ע a-zábh-ta] *non dereliquisti*. A עָזַב *deseruit*, *dereliquit*, tueri aut juvare omisit, noluit. Praet. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: עָזַב unde cum Affix. mutato (ָ) in (ֲ) R. 114. & (-) in (ָ) R. 121. עֲזָבַנִי *dereliquit me*, Ps. 38. 11. עֲזָבוֹ *dereliquit eum*, Psalm. 71. 11. עָזַבְתָּ *dereliquisti*, Cum Affixo, אֵלִי אֵלִי לָמָה עֲזַבְתָּנִי *Deus mi*, *Deus mi*, *quare deseruisti me*, Ps. 22. 2. Targ. אֱלָהִי אֱלָהִי לְמָא שְׁבַקְתָּנִי *Deus mi*, *Deus mi*, *quare dereliquisti me*, quibus verbis Salvator noster in cruce pendens usus est, Mar. 15. 34. ἐλωὶ ἐλωὶ λαμᾶ σαβαχθανί

θανί, ubi ἐλωὶ ex אֱלֹהַי omisso ה (quoniam Græcis aspiratio in medio non est in usu) & λαμᾶ σαβαχθανί ex לָמָּא שְׁבַקְתַּנִי dilatato (:) per vocalem *A*. עָזַבְתִּי *dereliqui*, Ps. 119. 87. וַעֲזָבוּ *& reliquerunt*, Ps. 49. 10. Cum Affix. transpositis punctis, R. 98. עֲזָבוּנִי *dereliquerunt me*, Psal. 27. 10. ex עָזְבִי

445 דֹּרְשֶׁיךָ Do-reshe-chá] *quærentes te*. A דָּרַשׁ *studiosè quæsivit, exquisivit, investigavit*, Benoni Kal, דֹּרֵשׁ *studiosè quærens sanguinem*, Psal. 9. 13. i. e. reposcit, & cum ו דּוֹרֵשׁ *quærens animam meam*, Ps. 142. 5. In plur. דּוֹרְשִׁים In Regim. דֹּרְשֵׁי *quærentes Deum*, Ps. 69. 33. וְדֹרְשֵׁי *& quærentes Jehovam*, Psal. 34. 11. Cum Affix. דֹּרְשֶׁיךָ *quærentes te*, דֹּרְשָׁיו *quærentes eum*, Psal. 22. 27. & suppresso (י) דֹּרְשׁוֹ Psal. 22. 6.

Vers. 12.

446 זַמְּרוּ Zam-merú] *Psallite*. A זָמַר supra Num. 375. Imperat. pl. Pihel, זַמְּרוּ *Canite Domino*, Targ. שַׁבַּחוּ קֳדָם יְיָ *Laudate coram Domino*. Et in pausa revocato (:) ad suam originem, id est in (..) R. 132. זַמֵּרוּ *psallite*, Ps. 47. 7. (est enim in singulari זַמֵּר) וְזַמֵּרוּ *& psallite*, Ps. 98. 4.

447 הַגִּידוּ Hag-ghí-dhu] *annunciate*. A particula נֶגֶד *coram*, verbum formatum in Hiph. abjecto נ R. 69. הִגִּיד *nunciavit, annunciavit*, q. res novas *coram indicavit*. Imperat. pl. Hiph. הַגִּידוּ *coram indicate*.

448 עֲלִילוֹתָיו Ɣali-lo-tháv] *opera ejus*. A עָלַל *aliquid operatus est*, Nom. fœmin. עֲלִילָה *opus, studium, conatus*, & in malum, *fraus, turpe opus*, Ps. 14. 1. In plur. עֲלִילוֹת *opera, operationes*, Ps. 141. 4. Cum Affix. וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ *& in operibus tuis*, עֲלִילוֹתָיו *opera ejus*, עֲלִילוֹתָם *opera eorum*.

Vers. 13.

449 אוֹתָם O-thám] *illorum*. אֵת *articulus Accusativi casus*: cum Affixis Levibus mutat (..) in ו fitque אוֹתִי *me*, Ps. 31. 6. אוֹתְךָ *te*, Ps. 25. 6. אוֹתוֹ *eum*, Ps. 18. 1. אוֹתָהּ *eam ipsam rem*, Ps. 27. 4. אוֹתָם *eos*. Cum Gravibus autem, mutat (..) in (:) אֶתְכֶם *vos*, Psal. 129. 8.

450 זָכָר Za-chár] *recordatus est*. A זָכַר supra Num. 396. Præt. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: זָכַר *memor fuit*, & in pausa cum (ָ) R. 131. זָכָר Cum Affix. mutato (ָ) in (:) & (-) in (ָ) R. 121. זְכָרָנוּ *recordatus est nostri*. Ps. 115. 12. זָכַרְתָּ *recordatus es*, cum Affix. correpto (ָ) in (:) אֲשֶׁר לֹא זְכַרְתָּם *quorum non memor fuit ipsorum*, Ps. 88. 6. pleonasmus, ut supra Num. 39. זָכַרְתִּי *memor fui*. Cum Affix. mutato (ָ) in (:) זְכַרְתִּיךָ *recordatus sum tui*, Ps. 63. 7. זָכְרוּ *recordati sunt*.

451 לֹא שָׁכַח Lo-sha-cháhh] *non oblitus est*. A שָׁכַח *oblitus fuit*, Præt. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: שָׁכַח *oblivioni tradidit*, Ps. 10. 11. הֲשָׁכַח *an oblitus est*, Ps. 77. 10. cum ה Interrogativo, R. 77. שָׁכַחְתָּ *oblitus es*, Cum Affix. mutato (ָ) in (:) שְׁכַחְתָּנִי *oblivisceris mei*, Ps. 42. 2. שָׁכַחְתִּי & in pausa שָׁכָחְתִּי *oblitus sum*, Ps. 119. 61. שָׁכְחוּ *obliti sunt*. שָׁכַחְנוּ *obliti sumus*. Cum Affix. mutato (ָ) in (:) שְׁכַחֲנוּךָ *obliti sumus tui*, Psal. 44. 18. ubi (:) sub gutturali dilatatur per (ֲ)

452 צַעֲקַת Tsa-Ɣakáth] *clamoris*. A צָעַק *clamavit*, Nom. fœmin. צְעָקָה *clamor, vox magna*. In Regim. converso הָ in תַ & (ָ) penult. in (:) sub gut-

gutturali in compositum (-:) quod punctuat præcedentem fit נַעֲקַת

453 עֲנָוִים ana-vím] *pauperum mansuetorum.* A עָנָה *afflixit, humiliavit,* Nom. Masc. עָנִי *afflictus, humilis, mansuetus.* In plur. mutato (·) in (-:) עֲנָוִים *mansueti,* h. l. עֲנִיִּים cum (י) secundùm literas est עֲנִיִּים *pauperes,* & secundùm puncta עֲנָוִים *mansueti.* Ubicunque igitur occurrit cum (·) sub נ, semper legendum est עֲנָוִים aliàs עֲנִיִּים. Cum Præfix. וַעֲנָוִים *& mansueti.* Ps. 37.11. In Regim. mutato (·) in (:) R. 114. (-:) amittit suum (:) R. 15. fitque עַנְוֵי *mansuetos terræ,* Ps. 76.10.

Vers. 14.

454 חָנְנֵנִי Hhon-né-ni] *Miserere mei.* A חָנַן suprà Num. 176. Imper. Kal, quod regulariter esset חֲנוֹן At ob Affixum, ו transit in (·°) R. 98. fitque חָנְנֵנִי

455 רְאֵה Reé] *vide.* A רָאָה *vidit,* Imper. Kal, exit in (..) R. 65. רְאֵה *vide,* וּרְאֵה *& vide,* Ps. 59.5. In fœmin. genere & num. plur. abjecto ה, R. 66. facit וּרְאִי *& vide (filia)* Ps. 45.11. וּרְאוּ *& videte.* Ps. 34.9.

456 עָנְיִי on-jí] *afflictionem meam.* A עָנָה *afflixit,* Nom. masc. sine plur. עֳנִי *afflictio* facultatum, carnis & mentis. *Vincti* עֳנִי וּבַרְזֶל *afflictione & ferro,* Ps. 107.10. i.e. fune & compedibus. In pausa, mutato (-:) in ו fit עֹנִי R. 132. unde מִנִּי עֹנִי *ab afflictione,* Ps. 88.10. מֵעֹנִי *ab afflictione,* Psal. 107.41. Cum Affixis, (.) ante (;) transit in (:) R. 123. & (-:) amittit suum (:) R. 15. facítque *Vide* עָנְיִי *afflictionem meam,* Ps. 25.18. בְּעָנְיִי *in afflictione mea,* Psal. 119.50. *Oblivisceris* עָנְיֵנוּ *afflictionis nostræ,* Ps. 44.25.

457 מִשֹּׂנְאָי Mis-so-neáj] *ab osoribus meis.* A שָׂנֵא suprà Num. 236. Nom. participiale Kal, שֹׂנֵא *odio habens, osor.* In plur. שֹׂנְאִים Cum Affix. מִשֹּׂנְאַי *ab osoribus meis,* Ps. 6[?].15. & in pausa מִשֹּׂנְאָי cum (·) וּמִשֹּׂנְאַי *& ab osoribus meis.*

458 מְרוֹמְמִי Mero-memí] *exaltans me.* A רוּם *altus fuit,* in Pihel quiescente secundâ in ו, & geminatâ tertiâ, R. 63. רוֹמֵם *elevavit, exaltavit, evexit, in altum sustulit.* Particip. Pih. cum Affixo, מְרוֹמְמִי vel cum (-:) loco (:) מְרוֹמְמִי *elevans me.*

459 מִשַּׁעֲרֵי־מָוֶת Mish-sha-ńare máveth] *è portis mortis.* Targ. מִמַּעֲלָנֵי מוֹתָא *ab introitibus mortis.* Nom. radicale mascul. שַׁעַר *porta urbis,* & synecdochicè *ipsa urbs.* In pausa mutato priori (-) in (·) R. 131. facit שָׁעַר inde *Erubescent* שָׁעַר (in) *porta.* R 69. 13. i. e. in loco judicii, quod in porta exercebatur. Cum Præfix. *Ista est* הַשַּׁעַר *illa porta Jehov..* Ps. 118.20. & excluso ה Emphat. *Cum loquetur cum inimicis* בַּשָּׁעַר *in ipsa porta,* Ps. 127.5. Targ. בִּתְרַע בֵּית דִּינָא *in porta domus judicii.* In plur. mutato priori (-) in (:) & posteriori in (·) R. 120.121. fit שְׁעָרִים *ô portæ,* Ps. 24.7. In Regim. mutato (·) in (:) compositum (-:) quod punctuat præcedentem, R. 13. fit שַׁעֲרֵי *portæ mortis,* Ps. 107.18. *Diligit Dominus* שַׁעֲרֵי צִיּוֹן *portas Sionis,* Ps. 87.2. Targ. מַעֲלָנֵי בָתֵּי מִדְרְשָׁא *portas scholarum.* בְּשַׁעֲרֵי *in portis filiæ Sion.* Ps. 9.15. Cum Affixis, בִּשְׁעָרַיִךְ *in portis tuis* (fœm.) *ô Jerusalem.* Ps. 122.2. et in pausa, cum (·) *Vectes* שְׁעָרָיִךְ *portarum tuarum.* Ps 147.13. *Ingredimini* שְׁעָרָיו *portas ejus,* Psal. 100. 4.

Vers. 15.

460 כָּל־תְּהִלָּתֶיךָ Col-tehil-la-thé-cha] *omnem laudem tuam*, propriè *laudem tuas*. Ab הָלַל *laudavit*, Nom. fœm. Heemanthic. תְּהִלָּה *laus, celebratio, prædicatio*. *Rectis decora est* תְּהִלָּה *laus*, Ps.31.1. i.e. prædicatio. בִּתְהִלָּה *cum laude*, Ps.100.4. ubi ב cum (.) ob sequens (:) R.6. In Regim. mutato ה in ת R.34. fit תְּהִלַּת *laus Jehovæ*, Ps.145.21. Cum Affixis convertit ה in ת, R.104. fitque תְּהִלָּתִי *laus mea*, תְּהִלָּתְךָ *laus tua*, et in pausa, *Tota die* תְּהִלָּתֶךָ *laudem tuam*. Ps.35.28. בִּתְהִלָּתֶךָ *in laude tua*. תְּהִלָּתוֹ *laus ejus*, וּתְהִלָּתוֹ *& laus ejus*. In plur. תְּהִלּוֹת *laudes Israelis*, Psal.22.4. *Nota*. Hoc loco in תְּהִלָּתֶיךָ jungitur Affix. plurale ֶיךָ nomini singulari, ideóque distributio notatur, R.35.n.5. ut sensus sit, *Enarrabo laudem tuas*, i.e. omnes et singulas laudes tuas.

461 בַּת־צִיּוֹן Bhath-tsi-jón] *filiæ Sionis*. Targ. בְּמַעֲלָנֵי תַּרְעֵי כְנִשְׁתָּא דְצִיּוֹן *In ingressibus portarum ecclesiæ Sionis*. A בֵּן *filius*, suprà Num.90. Nom. fœmin. בַּת *filia*, eliso נ pro בֶּנֶת ut disertissimè commonstrat plurale בָּנוֹת. *Audi* בַּת *filia*, Ps.45.11. וּבַת צֹר *& filia Tyri*. Ps.45.13. Targ. וְיָתְבֵי כַּרְכָּא דְצוֹר *& habitatores arcis Tyri*: nam nomen *Filii* aut *Filiæ* accommodatur ad urbis, loci, aut populi alicujus cives & incolas, quorum quasi mater est locus nativitatis & educationis eorum. In plur. בָּנוֹת In Regim. & cum Affixis correpto (ָ) in (:) R.114. fit בְּנוֹת *filiæ regum*, Ps.45.10. Cum Affix. בְּנוֹתֵינוּ *filiæ nostræ*, Ps.144.12. *Sacrificarunt* אֶת־בְּנוֹתֵיהֶם *filias suas*, Ps.106.37. וּבְנוֹתֵיהֶם *& filiarum suarum*, Ibid. v.38.

462 אָגִילָה A-ghí-la] *exultabo*. A גּוּל *exultare*, suprà Num.111. Fut. Hiph. quod abjectâ mediâ radicali ו, R.58. in Psalm. flectitur sic: אָגִילָה *exultabo* Ps.31.8. cum ה paragog. Et ex terminatione (..) יָגֵל *exultabit*, Ps.13.6. & retracto accentu ad penultimam ob vicinitatem alterius accentus (ne videlicet ex conflictu duorum dura evaderet pronunciatio) ac mutato (..) in (ֶ) R.127. fit מַה־יָּגֶל *quàm exultabit*, Ps.21.2. redundante (ְ). Sic itidem ob ו Conversiv. וַיָּגֶל *& exultavit*, Ps.17.2. תָּגֵל *exultabit (fœm.) terra*, Psal.97.1. וְתָגֵל *& exultabit*, Psal.96.11. & ex terminatione (ִ) תָּגִיל *exultabit anima mea*, Ps.35.9. נָגִילָה *exultabimus*, Psal.118.24. cum ה parag. יָגִילוּ *exultabunt*, Ps.13.5. *In nomine tuo* יְגִילוּן *exultabunt*, Ps.89.17. ubi ן paragog. trahit secum accentum, & mutat (ָ) in (:) R.102. n.5. In tertia fœm. plur. תָּגֵלְנָה *exultabunt filiæ Sionis*, Ps.48.12. & תָּגֵלְנָה *exultabunt ossa*, Ps.51.10. ubi elegans metaphora de re inanimata. Et cum ו Conversivo, וַתָּגֵלְנָה *& exultarunt filiæ Jehudæ*, Ps.97.8.

463 בִּישׁוּעָתֶךָ Bi-shu-ŋa-thé-cha] *in salute tua*. יְשׁוּעָה *salus*. Suprà Num.166. בִּישׁוּעָה *in salute*, Ps.149.4. ubi (:) sub (ִ) tollitur, ob præcedens (.) R.8. In Regimine converso ה in ת facit יְשׁוּעַת *salutem Deo nostro*, Psal.98.3. Cum Affixis, mutato ה in ת fit, יְשׁוּעָתִי *salus mea*, מִישׁוּעָתִי *à salute mea*, Psal.22.2. pro מִיְּשׁוּעָתִי ubi dagesh ex (ִ) schevato excluditur, R.20. quod Præfixum מ ei imprimere debuit, R.74. sicque (:) sub (ִ) tollitur, ob præcedens (.) R.8. וִישׁוּעָתִי *& salus mea*, Psal.62.3. בִּישׁוּעָתִי *in salutem meam*, Psal.91.16. יְשׁוּעָתְךָ & in pausa יְשׁוּעָתֶךָ *salus tua*. בִּישׁוּעָתֶךָ *in salute tua*, Psal.13.6. וּבִישׁוּעָתֶךָ *& in*

in ſalute tua, Pſal.21.2. יְשׁוּעָתֶךָ *ſalus tua ego* ô anima fœm. Pſal.35.3. cum (ֻ) loco ו R.107. *Deus* יְשׁוּעָתֵנוּ *ſalutis noſtræ*, Pſal.68.20. *Annunciate* בִּישׁוּעָתוֹ *ſalutem ejus*, Pſ.96.2. יְשׁוּעָתוֹ *in ſalute ejus*, Pſal. 35. 9. In plur. יְשׁוּעוֹת *ſalutes*, Pſal. 18.51.

Verſ. 16.

464 טָבְעוּ Ta-bheyú] *Demerſæ ſunt* gentes. A טָבַע *immerſus, demerſus, infixus fuit*. Præt. Kal, quod in Pſalm. flectitur ſic: טָבַעְתִּי *immerſus ſum in lutum*, Pſ.69.3. טָבְעוּ *immerſa ſunt*.

465 עָשׂוּ Ya-ſú] (in foveam quam) *fecerunt*. Præt.Kal, à עָשָׂה *fecit, effecit, perfecit*, ad certum uſum aptavit. ubi ה quieſcit in (ָ) R.65. *Hæc eſt dies illa quam* עָשָׂה *fecit Dominus*, Pſal. 118.24. i.e. ſolennem inſtituit. Cum Affixis, ה radicale excluditur, R.103. *Ipſe* עָשָׂנוּ *fecit nos*, Pſ.100.3. i.e. evexit, exaltavit nos. *Cujus eſt mare, & ipſe* עָשָׂהוּ *fecit illud*, Pſ.95.5. In plurali, ante Affirmativum ו itidem ה ejicitur, R. 66. fitque עָשׂוּ *fecerunt*. Cum Affixo, *Manus tuæ* עָשׂוּנִי *fecerunt me*, Pſal.119.73.

466 בְּרֶשֶׁת Bere-ſheth] *in rete*. Nom. radicale, fœmin. ſine plur. רֶשֶׁת *opus reticulatum, rete*, (unde & Latinis hæc ipſa vox *Rete*, excluſo ש) רֶשֶׁת *Rete paraverunt pedibus meis*, Pſ.57.7. i.e. inſidias poſuerunt mihi. Cum Præfixo. *Ipſe eduxit* מֵרֶשֶׁת *è reti pedes meos*, Pſ.25.15. i.e. ex inſidiis. Cum Affixis, mutat utrumque (ֶ) in (ְ) & prius (ְ) in (ִ) fitque וְרִשְׁתּוֹ *& rete ejus capiat eum*, Pſal.35.8. בְּרִשְׁתּוֹ *in rete ejus*. Pſal.10. 9. רִשְׁתָּם *rete eorum*, Pſ. 35.7.

467 זוּ Zú] (quod) *illi abſconderunt*. Targ. דֵּנָא דִּטְמַנוּ *hoc quo inſidiabantur*. זוּ Pronom. demonſtrativum rei, loci & temporis, communis generis, utriuſque numeri, *hic, is, iſte; hi, illi, iſti*. *In cogitationibus* זוּ *quas illi cogitarunt*. Pſal.10.2. *A generatione* זוּ *iſta in ſeculum*, Pſ.12.6.

468 טָמָנוּ Ta-má-nu] *abſconderunt*. A טָמַן *abſcondit, abdidit, occultavit*, Præt. Kal, quod in Pſalm. flectitur ſic: טָמַן *abſcondit*, Pſ.35.8. In plur. טָמְנוּ *abdiderunt*, Pſ.31.5. Et in pauſa, (h.l. ob accentum Rebia,) טָמָנוּ redeunte (ְ) in (ָ) R.132.

469 נִלְכְּדָה Nil-kedhá] *captus eſt* pes eorum. A לָכַד *cepit, apprehendit, comprehendit*, Præt. fœmin. Niph. נִלְכְּדָה nam רֶגֶל *pes*, eſt apud Hebr. fœmin.

Verſ. 17.

470 נוֹדַע No-dháy] *Notum ſe fecit*. Targ. גְּלִי קֳדָם יְיָ *Manifeſtum eſt coram Domino judicium quod fecit*. A יָדַע *novit*, ſuprà Num 47. Præt. Niph. mutato (ְ) in ו R. 56. נוֹדַע *notus factus eſt, innotuit*. In pauſa cum (ָ) נוֹדָע *innotuit*, Pſ.48.4. & in plur. נוֹדָעוּ *innoteſcent*. Pſ.77.20.

471 בְּפֹעַל Bephó-yal] *in opere volarum ſuarum*. A פָּעַל *operatus eſt*, Nom.maſc. פֹּעַל *opus, operatio, actio*, פֹּעַל פָּעַלְתָּ *opus operatus es*, Pſ.44.2. Cum Affixis, mutat ו in (ָ) R.118. & (-) in (ְ) compoſitum (ֳ) R.121. facitque פָּעֳלִי *opus meum*, Pſal. 95.9. פָּעָלֶךָ *opus tuum*, Pſ.77.13. בְּפָעֳלֶךָ *in opere tuo*, Pſal.92.5. פָּעֳלוֹ *opus ejus*. Pſal. 111.3. לְפָעֳלוֹ *ad opus ſuum*, Pſ. 104.23. כְּפָעֳלָם *ſecundum opus ipſorum*, Pſ.28.4.

472 נוֹקֵשׁ No-kéſh] *illaqueatus eſt*. Vel eſt à יָקַשׁ *laqueum* aut *rete tetendit, illaqueavit, irretivit*, & tunc eſt Præt.

Niph. mutato (ו) in ו R. 56. נוֹקֵשׁ (passivè) *illaqueatus, irretitus, laqueo captus fuit*, cum (..) loco (-) R. 108. pro נוֹקַשׁ Vel est à נָקַשׁ verbo ejusdem significationis, & tunc est Benoni Kal נוֹקֵשׁ (activè) *irretitur, illaqueatur, ruit* impius.

473 הִגָּיוֹן סֶלָה׃ Hig-ga-jón Sé-la) *res meditanda, Sela.* Targ. יְרַנְּנוּן צַדִּיקַיָּא לְעָלְמִין *Cantabunt justi in æternum.* Hieron. *Meditatio semper.* LXX. omiserunt. A הָגָה suprà Num. 19. Nom. masc. sine plurali, הִגָּיוֹן *locutio, meditatio*, (quòd ex corde removeatur,) *murmur, sonus.* Quater legitur in SS. sed semel tantùm h. l. cum *Sela.* הִגָּיוֹן סֶלָה *Locutio* vel *meditatio Sela!* q.d. Hoc quod diximus, requirit meditationem intentam, memori mente recolendam; & *Sela* vocis & animi ad Deum elevationem. *Super decachordo, & super nablio*, עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר *super locutione in cythara*, Ps. 92. 4. i.e. super murmure vel sono illo quem cythara edit. In Regim. (converso (ָ) in (:) R. 114. dagesh ex litera shevata (ג) tollitur, R. 20. sicque pro (.) substituitur (ֶ) R. 107.) facit וְהֶגְיוֹן לִבִּי *& meditatio cordis mei coram te*, Ps. 19. 15. Et sic cum Affixo, *Labia insurgentium contra me* וְהֶגְיוֹנָם *& meditatio* (vel murmur) *eorum contra me totâ die.* Thren. 3. 21.

Vers. 18.

474 שְׁכֵחֵי אֱלֹהִים Sheche-hhé Elo-hím] *oblitæ Dei.* A שָׁכַח *oblitus fuit*, Nom. Participiale Kal שָׁכֵחַ *oblitus*, plur. שְׁכֵחִים mutato (ָ) in (:) R. 114. evanescente (-) furtivo, R. 10. In Regim. שִׁכְחֵי Et cum ו ad formam Benoni Kal, שֹׁכְחֵי אֱלוֹהַּ *oblitores Dei*, Psal. 50. 22.

Vers. 19.

475 יִשָּׁכַח Jish-sha cháhh] *oblivioni tradetur.* A שָׁכַח *oblitus fuit*, Futur. Niph. ex terminatione (-) pro (..) R. 108.

476 אֶבְיוֹן Ebh-jón] *egenus.* Ab אָבָה *voluit, cupiit*, Nom. masc. Heemanthic. אֶבְיוֹן *egenus, inops, valdè pauper*, q. *cupidus, semper volens*, quicquid enim videt, cupit, vult, cum nihil habeat. *Pauper* וְאֶבְיוֹן *& egenus.* Psal. 35. 10. *Dives* וְאֶבְיוֹן *& pauper.* Psal. 49. 3. In plur. אֶבְיוֹנִים *inopes.* Psal. 12. 6. *Dedit* לָאֶבְיוֹנִים *ipsis inopibus*, Ps. 112. 9. excluso ה Emphat. Cum Affixo, אֶבְיוֹנֶיהָ *egenos ejus satiabit pane.* Psal. 132. 15.

477 תִּקְוַת Tik-váth] *expectatio*, LXX. ἡ ὑπομονὴ τῶ πενήτων *patientia pauperum.* A קָוָה *expectavit*, de aqua & hominibus, *confluxit, cōgregavit.* Nom. fœmin. Heemanthic. תִּקְוָה *expectatio, spes*, quòd sit alicujus rei desideratæ in mentem collectio. In Regimine, תִּקְוַת Cum Affixo, תִּקְוָתִי *spes mea*, Ps. 62. 6. mutato ה in ת, R. 104.

478 עֲנִיִּים ʿani-jím] *afflictorum.* A עָנָה *afflixit*, Nom. masc. עָנִי *afflictus, oppressus*, præsertim ob paupertatem, *miser, pauper.* Cum Præfix. וְעָנִי *& pauper.* לֶעָנִי *pauperi*, *Præparabis in bonitate tua* לֶעָנִי *ipsi pauperi.* Ps. 68. 11. ubi ל cum (ֶ) ob exclusum ה Emphat. ut suprà Num. 334. In plur. assumpto dagesh euphonico R. 18. facit עֲנִיִּים *pauperes.* In Regim. עֲנִיֵּי *pauperes populi*, Ps. 72. 4. Cum Affix. *Catervam* עֲנִיֶּיךָ *pauperum tuorum*, Psal. 74. 19. וַעֲנִיֶּיךָ *& afflictos tuos* scil. judicabit. Psal. 72. 2.

¶ *Nota.* Hæc verba, *Spes pauperum peribit in æternum*, aut sunt accipienda interrogativè, *peribit in æternum?*

num? aut repetendum ex priori membro לֹא, *Non peribit in æternum*, ut Targ. לָא תְהוּבַד *non peribit*.

Verſ.20.

479 אַל־יָעֹז Al-ja-yóz] *ne prævaleat*, Targ. Ne יִתְעַשֵּׁן *roboretur*. LXX. μὴ κραταιούσθω *non confortetur*. A עָזַז *robustus, fortis fuit, prævaluit, roboravit*. Fut. Kal, ſyncopatâ mediâ radicali, R. 70. flectitur in Pſalm. in tertia perſona tantùm. יָעֹז *corroborabitur in malo ſuo*. Pſ. 52.9. (vide ſuprà Num. 259.) תָּעֹז *prævalebit, robuſta erit*, (fœm.) *manus tua*. Pſ. 89.14.

480 יִשָּׁפְטוּ Jiſh-ſhá-phetú] *judicentur*. A שָׁפַט *judicavit*. Fut. plur. Niph. יִשָּׁפְטוּ *in judicium vocentur, redarguantur*.

Verſ.21.

481 שִׁיתָה Shí-tha] *Pone*, vel *Incute*. A שׁוּת *ponere*, Imper. Hiph. per aphæreſin ה characteriſt. ut ſuprà Num. 219. שִׁית & cum ה parag. שִׁיתָה *impone*. Cum Affixo, שִׁיתֵמוֹ *pone eos*, Pſ. 83. 12. In plur. שִׁיתוּ *apponite cor veſtrum*, Pſ. 48.14.

482 מוֹרָה Mo-rá] Targ. דְּחִלְתָּא *timorem*. Sicque erit à יָרֵא *timuit*, Nom. Heemanthic. מוֹרָא *timor, terror, res terribilis*, mutato (ֹ) in ו R. 161. n. 1. *Afferte munus* לַמּוֹרָא *ipſi terrori*, Pſ. 76.12. i.e. formidabili, ſcil. Deo. (excluſo ה Emphat.) Et permutatis literis א & ה, R. 2. מוֹרָה *timor*. LXX. verò reddunt, κατάστησον νομοθέτην ἐπ᾽ αὐτοὺς *Conſtitue legiſlatorem ſuper eos*. i.e. pone doctrinam, inſtitue eos ut ſciant quòd homines ſint. Sicque erit à יָרָה *docuit*, unde מוֹרָה quod in SS. legitur h.l. tantùm.

483 לָהֶם La-hém] *eis*. Compoſitum ex ל nota Dativi, (quod ante Affixa amat (ָ) R. 101.) & affixo הֶם.

484 יֵדְעוּ Je-dheyú] *agnoſcant*. A יָדַע *novit*, Suprà Num. 47. Fut. Kal, quod occultato (ו) in (..) R. 55. in Pſalm. flectitur ſic: אֵדַע *novi*, & in pauſa cum (ָ) לֹא אֵדָע *non novi*, Pſ. 101.4. Cum ה parag. mutato (-) in (:) R. 121. אֵדְעָה *ſciam*, Pſ. 39.5. וְאֵדְעָה & *cognoſcam*, Pſ. 119.125. תֵּדַע *cognoſces*. In pauſa cum (ָ) וַתֵּדָע & *cognoviſti*, Pſ. 139.1. cum ו converſivo Futuri. Et ſic cum Affixo cum (ָ) R. 121. *Quid eſt homo* וַתֵּדָעֵהוּ & (quòd) *cognoviſti eum*, Pſ. 144.3. יֵדַע *cognoſcet, Eveniet ipſi interitus* לֹא יֵדַע *non cognoſcet*, Pſ. 35.8. i.e. non ſentiet. & in pauſa cum (ָ) לֹא יֵדָע *non cognoſcet*, Pſ. 92.7. נֵדַע *cognoſcemus*, Cum Affixo et ו Converſ. וַנֵּדָעֵם & *cognovimus ea*, Pſ. 78.3. יֵדְעוּ *cognoſcent*, וְיֵדְעוּ & *cognoſcent*, Pſ. 59.14.

PSALMUS X. י

485 תַּעֲמֹד Ta-yamódh] *ſubſiſtis*. A עָמַד ſuprà Num. 10. Futur. Kal, ubi prima radical. ע aſſumit (-:) et punctuat præcedentem cum (-) R. 12, 13. flectiturque in Pſalm. ſic: *Et tu* תַּעֲמֹד *ſubſiſtes, manebis*, Pſal. 102.27. *Et quis* יַעֲמֹד *ſtabit, conſiſtet in faciebus tuis*, Pſal. 76.7. Cum ו Converſivo, *Ipſe mãdavit* וַיַּעֲמֹד & *ſtetit, cõſtitit*, Pſ. 33. 9. pro quo Pſ. 148.5. habetur, וְנִבְרָאוּ & *creata ſunt*. *Conſilium Jehovæ* תַּעֲמֹד *ſtabit, permanebit*, Pſ. 33.11. Cum ו Converſ. *ſtabiliviſti terram*, וַתַּעֲמֹד & *ſubſiſtit*. Pſ. 119.90. *Super montes* יַעַמְדוּ *ſtabunt aquæ*, Pſ. 104.6. ubi ob ſequens (:), (-:) amittit ſuum (:) R. 15. Et in pauſa, revocato iterum

rum ו R.132. *E regione plagæ meæ* יַעֲמֹדוּ *ſtabunt*, Pſ.38.12.

486 בְּרָחוֹק Bera-hhók] *in longinquo*. A רָחַק *longè, procul abfuit*, Nom maſc. רָחוֹק *longinquus, remotus*, et adverbialiter, *longè, procul*, tam loci, quàm temporis eſt. רָחוֹק *procul à ſalute mea*, Pſ.22.2. Cum Præfix. *Et propinqui mei* מֵרָחוֹק *ex longinquo ſteterunt*, Pſ.38.12. i.e. procul. בְּרָחוֹק *in longinquo*, ſive longè. In plur. mutato (ֹ) in (:) R.14. facit רְחוֹקִים unde, *Fiducia omnium extremitatum terræ* וְיָם רְחֹקִים *& maris longinquorum*, Targ. וְנַגְוָת יַמָּא דְרַחִיקִין מִן יַבֶּשְׁתָּא *& inſularum maris, quæ longè diſtant ab arida*. LXX. καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μακράν, *& eorum qui in mari longè*.

487 תַּעְלִים Taע-lím] *abſcondes*, ſcil: oculos tuos, vel *abſcondes te, abſconderis*. LXX. ὑπερορᾷς *deſpicis*. A עָלַם *abſcondit, occultavit, celavit*. Secunda perſ. Fut. Hiph. תַּעְלִים

488 לְעִתּוֹת Leעit-tóth] *in temporibus*. LXX. ἐν εὐκαιρίαις *in opportunitatibus*. Vide ſuprà Num.30.

Verſ. 2.

489 בְּגַאֲוַת Begha-aváth] *In ſuperbia impii*. A גָּאָה *elatus, elevatus fuit*, Nom. fœmin. mutato ה in ו R.161. n.3. גַּאֲוָה *elatio, ſuperbia, arrogantia, faſtus*. de Deo, *magnificentia, excellentia*. *Et retribuet plus ſatis* עֹשֵׂה גַאֲוָה *facienti ſuperbiam*, Pſal.31.24. vel *faciens res magnificas*. בְּגַאֲוָה *in ſuperbia*, Pſ.31.19. In Regim. mutato ה in ת, בְּגַאֲוַת & ſic cum Affix. *Super Iſrael* גַּאֲוָתוֹ *excellentia, magnificentia ejus*. Pſ.68.35. בְּגַאֲוָתוֹ *in elatione ejus*, Pſ 46.4.

490 יִדְלַק עָנִי Jidh-lák עa-ní] *fervidè infeſtatur pauper*. Vel *perſecutionem patitur afflictus*, ut Targ. LXX. *Dum ſuperbit impius*, ἐμπυρίζεται ὁ πτωχός, *incenditur pauper*. Hier. *In ſuperbia impii ardet pauper*. A דָּלַק *arſit, exarſit*, metaphoricè, *ardenti & infeſto animo inſectatus, perſecutus eſt*. Tertia perſ. Fut. Kal, & legitur in Pſalmis h.l. tantùm.

491 יִתָּפְשׂוּ Jit-ta-pheſhû] *capiantur*. A תָּפַשׂ *cepit, prehendit, apprehendit*, Fut. Niph. quod legitur h.l. tantùm, יִתָּפְשׂוּ *apprehendantur*.

492 בִּמְזִמּוֹת Bim-zim-móth] *in pravis cogitationibus*. Targ. בִּנְכִלוּתָא *in fraude*. LXX ἐν διαβουλίοις *in conſiliis*. A זָמַם *cogitavit*, plerumque ſumitur in malum. Nom. fœmin. Heemanthic. מְזִמָּה *cogitatio*, ut plurimùm prava, *conſilium malum, ſcelus*. לִמְזִמָּה *in ſcelere*, Pſ.139.20. ubi ל cum (.) ob ſequens (:) In plur. מְזִמּוֹת *ſceleratæ cogitationes*, Pſ.37.7. בִּמְזִמּוֹת *in cogitationibus*, ſcil. pravis. Cum Affixo, מְזִמּוֹתָיו *pravæ cogitationes ejus*, Pſal. 10.4.

493 זוּ חָשָׁבוּ Zú hha-ſhá-bhu] *quas commenti ſunt*. A חָשַׁב *cogitavit, excogitavit, commentus eſt*; ornatè dicitur de artifice ingenioſo, cui multâ cogitatione opus ſit. Præt. Kal, quod in Pſalm. flectitur in tertia plur. tantùm, חָשְׁבוּ *excogitârunt*, Pſ. 21.12. & in pauſa, reducto (:) in (ָ) R.132. חָשָׁבוּ

Verſ. 3.

494 הִלֵּל Hil-lél] *laudavit ſe*, Targ. אִשְׁתַּבַּח *gloriatur*. LXX. ἐπαινεῖται ὁ ἁμαρτωλός, *laudatur peccator*. Præt. Pihel, quod in Pſalm. flectitur ſic: הִלֵּל *laudavit, illuſtrem, clarum reddidit, prædicavit, celebravit*. *Septies in die* הִלַּלְתִּיךָ *celebravi te*, Pſ.119.164.

164. *In Deo* הִלַּלְנוּ *laudabimus nos*, Psal. 44. 9.

495 תַּאֲוַת Ta-aváth] (super) *desiderio* Targ. עַל־רְגִנַת נַפְשֵׁהּ *ob concupiscentiam animæ suæ*. Ab אוה *cupiit, desideravit*, Nom. fœm. Heemanthic. תַּאֲוָה *cupiditas, desiderium*. In Regim. mutato ה. in ת- R. 34. fit תַּאֲוַת *desiderium pauperum*, Ps. 10. 7. Cum Affix. converso ה in ת, R. 104. facit תַּאֲוָתִי *desiderium meum*, וְתַאֲוָתָם *& desiderium eorum fecit venire eis*, Ps. 78. 29. i.e. id quod concupiverant. *Et non recesserunt* מִתַּאֲוָתָם *à desiderio eorum*. Ibid. vers. 30.

496 וּבֹצֵעַ U-bho-tsêay] & *quæstum faciens*. A בָּצַע *vulneravit, laceravit, in frustra concîdit*, It. *avaritiæ, lucro studuit, nimio desiderio concupivit*. q. concîdit aliquid ab his rebus quæ necessariæ sunt victui. Rarum est, & h.l. tantùm legitur in Psalm. in Benoni Kal, cum (-) furtivo, וּבֹצֵעַ *& avaritiæ studens*, Targ. וּדִמְבָרֵךְ גַּבְרָא טְלוּמָא *& qui benè precatur homini perverso*. LXX. καὶ ὁ ἀδικῶν εὐλογεῖται, *& iniquus benedicitur*.

497 בֵּרֵךְ Be-réch] *benedixit*, vel per Euphemismum *maledixit, blasphemavit*. (sed rariùs; nam in hac significatione legitur tantùm Job 1. 5. 10. & 2. 5. 9. & 1 Reg. 21. 10. 13. & forsitan, h.l.) Præter. Pihel, ubi dagesh exclusum, compensatur per (..) R. 19. flectiturque in Psalm. sic. בֵּרֵךְ pro בִּרֵּךְ, & ex terminatione (-) בֵּרַךְ *benedixit*, Ps. 147. 13. unde cum Affixo, בֵּרַכְךָ *benedixit tibi*. Psal. 45. 3. In prima plur. בֵּרַכְנוּ *benedicemus*, Ps. 129. 8.

498 נִאֵץ יְהוָה Ni-éts Jeho-vá] *contumeliose sprevit Jehovam*. Targ. רָחִיק מֵימְרָא דַיְיָ *abominatur Verbum Domini*. A נָאַץ in Pihel, נִאֵץ *irritavit, exacerbavit, contumeliis affecit, blasphemavit*. Præt. Pihel, quod in Psalm flectitur sic: *Ad quid* נִאֵץ *exacerbavit impius Deum*, Psal. 10. 13. absorpto dagesh, R. 19. In plur. נִאֲצוּ *contumeliosè spreverunt*, vel *blasphemârunt* nomen tuum. Ps. 74. 18.

Vers. 4.

499 כְּגֹבַהּ אַפּוֹ Beghó-bhah ap-pó] *in elatione nasi sui*, i.e. in superbia quam præ se fert facie. Targ. בְּגֵסוּת רוּחֵיהּ *in arrogantia spiritus sui*. A גָּבַהּ *altus, sublimis fuit*, Nom. ma[sc.] sine plur. גֹּבַהּ *altitudo, sublimitas, elatio, superbia*, ubi ה legitur, quoniam habet Mappik. R. 21.

500 בַּל Bal] *nequaquam*. Particula negandi, בַּל *nequaquam, neutiquam, nihil omninò*, Psal. 16. 2. *Bonum meum* בַּל־עָלֶיךָ *nequaquam super te*. Cum Præfix. וּבַל אֶשָּׂא *& nequaquam tollam*. Ibid. vers. 4.

501 יִדְרֹשׁ Jidh-rósh] *inquiret*. A דָּרַשׁ suprà Num. 445. Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: תִּדְרֹשׁ *inquires*, Psal. 10. 13. יִדְרֹשׁ *inquiret*, יִדְרְשׁוּהוּ *inquirent eum*, Ps. 119. 2.

¶ אֵין אֱלֹהִים כָּל־מְזִמּוֹתָיו *Non* (est) *Deus, omnes cogitationes ejus*. Targ. וַיֵּמַר בְּלִבֵּיהּ לָא גַלְיָן קֳדָם יי כָּל־הוֹן מַחְשְׁבָתֵיהּ *dicet in corde suo, non sunt manifesta coram Deo omnes cogitationes ejus*.

Vers. 5.

502 יָחִילוּ Ja-hhí-lu] *Dolore afficientur viæ ejus*, Vel, *Dolebunt viæ ejus*. Vel, *Parient vias suas*, i.e. enixè urgebunt. Targ. מַצְלְחִין אָרְחָתֵיהּ *prosperantur viæ ejus*, (q. à חִיל *validum esse, prosperare, crescere*.) LXX. βεβηλοῦνται *inquinatæ sunt viæ ejus* (q. à חָלַל *polluit, profanavit*.) A חוּל *dolere, cruciari*, It. *in partu dolere, parturire*,

cum

cum dolore parere, Metaphoricè *tremere, contremiscere.* Fut. Hiph. quod abjectâ secundâ radicali ו R. 58. in Psalm. flectitur in tertia perf. tantùm. *Vox Domini* יָחִיל *dolore afficit desertum,* Psal. 29. 8. *Cor meum* יָחִיל *dolebit intra me,* Psal. 55. 5. Targ. יִרְתַּת *tremet.* Et ex terminatione (..) cum ו Conversf. in tertia fœm. וַתָּחֵל *& doluit ipsa terra,* Ps. 97. 4. i. e. contremuit. In plur. יָחִילוּ *dolebunt.* It. *timebunt,* sc. aquæ, Psal. 77. 17.

503 יָפִיחַ Ja-phíahh] (*in omnes hostes ejus*) *exsufflabit in eos.* Targ. יְזִיעַף לְהוֹן *irascetur in illos,* i. e. flatu oris indignationem animi indicabit. Vel, *exsufflabit in eos.* i. e. contemnet, despiciet, vel *illaqueabit eos,* sumptâ significatione à Nom. פַּח *laqueus.* A פּוּחַ *flare, sufflare, exsufflare,* metaph. *loqui.* q. verba exsufflare, Fut. Hiph. quod abjecto (ו) R. 58. flectitur in Psalm. in tertia sing. tantùm, יָפִיחַ *exsufflabit illi,* Psal. 12. 6. cum (-) furtivo.

504 בָּהֶם Ba-hém] *in eos.* ב Præpositio *In,* cum Affixis amat (ָ) *Posuit tentorium* בָּהֶם *in eis,* Ps. 19. 3.

Vers. 6.

505 בַּל־אֶמּוֹט Bal-em-mót] *Nequaquam dimovebor.* A מוֹט *motus, dimotus fuit, vacillavit,* Fut. Niph. quod exit in ו R. 61. & in Psalm. flectitur sic: אֶמּוֹט *movebor,* יִמּוֹט *dimovebitur,* Psal. 13. 5. תִּמּוֹט *movebitur,* fœm. sc. *urbs,* Psal. 46. 6. יִמּוֹטוּ *dimovebuntur,* Psal. 82. 5. & cum *Hholem* in vertice literæ (י) יִמּוֹטוּ *movebuntur* sive *cadent,* Ps. 140. 11.

506 לְדֹר וָדֹר Ledhór va-dhor] *in generationem & generationem.* A דּוּר *habitare, ordine & successivè vivere,* Nom. masc. דּוֹר *generatio, duratio,* tempus vitæ humanæ unâ ætate durans, habitatio mundana hominis. Cum Præfix. לְדוֹר *generationi postera,* Psal. 48. 14. *Enarrabo nomen tuum in omnem* דֹּר וָדֹר *generationem & generationem,* Psal. 45. 18. i. e. quamcunq; & diversam, ubi ו copulativ. (quod hîc gestat (ָ) R. 78.) notat diversitatem, R. 35. n. 5. multa secula, & q. perennitatem. לְדוֹר וָדֹר *in generationem & generationem,* Psal. 49. 12. בְּדֹר וָדֹר *in generationem & generationem,* Psal. 90. 1. מִן הַדּוֹר זוּ *ex hac generatione ista,* Psal. 12. 8 Pleonasm. Et excluso ה Emphat. לַדּוֹר *huic generationi,* Ps. 22. 31. In plur. בְּדוֹר דּוֹרִים *in generatione generationum anni tui,* Psal. 102. 25.

Vers. 7.

507 אָלָה A-lá] *Exsecratione.* Targ. לוּטִין *maledictionibus.* Ab אָלָה *juravit, pejeravit,* Nom. fœmin. אָלָה *exsecratio, imprecatio,* Cum Præfixo, וּמֵאָלָה *& ex imprecatione,* Ps. 59. 13.

508 מָלֵא Ma-lé] *plenum est.* A מָלֵא *plenus fuit,* & activè *implevit, complevit.* Præt. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: מָלֵא (ubi א quiescit in (..) R. 64. מָלְאָה *plena fuit,* scil. dextra, Psal. 26. 10. *Ilia mea* מָלְאוּ *plena fuerunt,* Psal. 38. 8.

509 וָתֹךְ Va-thóch] *et dolo.* A תָּוֶךְ *medium,* fit תּוֹךְ *fraus, dolus,* quòd medium hominis sit fraudulentum, vel quòd fraus in medio cordis abscondita lateat. Scribitur et sine ו, תֹּךְ *dolus,* Ps. 55. 12. Cum Præfix. מִתּוֹךְ *à dolo,* Ps. 72. 14. (ubi est cum ו expresso.) וָתֹךְ *& dolus,* ubi ו cum (ָ) ante accentum Athnach. R. 78.

Vers.

Vers. 8.

510 בְּמַאְרָב Bema-arábh] *in insidiis.* Ab אָרַב *insidiatus est.* Nom. masc. Heemanth. sine plurali, מַאְרָב *insidiæ, locus insidiarum*, latebra. In Regim. mutato (ָ) in (ַ) R. 115. fit cum Præfixo, בְּמַאֲרַב .

511 חֲצֵרִים Hhatse-rím] *villarum.* Targ. בְּכַמְנֵי דָרְתָא *in insidiis atriorum.* LXX. *μετὰ πλουσίων cum divitibus*, (forte per ע & ש legerunt, עֲשִׁירִים *divites*) Ab חָצֵר *atrium*, locus exterior domus, ubi gramen & fœnum succrescere solent: hinc *villa, rus*, quòd villæ ut atria exposita sint, & sine mœnibus. Legitur cum duplici plurali, חֲצֵרִים. *villæ, atria*, unde cum Affixo, חֲצֵרֶיךָ *atria tua*, Ps. 65. 5. בַּחֲצֵרֶיךָ *in atriis tuis*, Psal. 84. 11. Et ex terminat. fœmin. חֲצֵרוֹת unde in Regim. & Affix. mutato (..) in (:) R. 116. (ֲ) amittit suum (:) R. 15. fitque cum Præfix. לְחַצְרוֹת *ad atria Jehovæ*, Psal. 84. 3. בְּחַצְרוֹת *in atriis Dei nostri*, Psal. 92. 14. Cum Affix. חֲצֵרוֹתָיו *atria ejus*, Psal. 100. 4. לְחַצְרוֹתָיו *in atria ejus*, Psal. 96. 8.

512 בְּמִסְתָּרִים Bam-mis-ta-rím] *in latebris.* A סָתַר *abscondit*, Nom. masc. Heemanth. מִסְתָּר *absconsio*, ipsa actio & locus ad abscondendum aptus, *latebræ.* Cum Præfixo, בְּמִסְתָּר *in ipso latibulo*, Psal. 10. 9. excluso ה Emphat. In plurali מִסְתָּרִים Cum Præfix. בְּמִסְתָּרִים *in latibulis*, Ps. 17. 12. & excluso ה Emphat. בַּמִּסְתָּרִים *in ipsis latibulis.*

513 יַהֲרֹג Ja-harógh] *occidet.* A הָרַג *occidit, interfecit*, quovis modo et forma necavit, mortem intulit. Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: תַּהֲרֹג *occides*, (cum (ֲ) sub ה, quod punctuat præcedentem. R. 13.) unde cum Affix. *Ne* תַּהַרְגֵם *interficias eos*, Psal. 59. 12. ubi ob Affix. ֹ transit in (:) R. 119. & (ֲ) amittit suum (:) R. 15. יַהֲרֹג *occidet*, Psal. 78. 47. & cum convers. וַיַּהֲרֹג *& occidit*, Psal. 78. 3. In plur. יַהַרְגוּ *occidentur*, Ps. 94. 6. cum ַ ob accentum Athnach. R. 132.

514 נָקִי Na-ki] *innocentem.* A נָקָה *purus, innocens fuit*, fit נָקִי *purus, liber à quavis re, immunis, innocens, insons.* In Regim. correpto (ָ) in (:) R. 114. facit נְקִי כַפַּיִם *purus manibus*, Ps. 24. 4. qui nullum scelus perpetravit.

515 לְחֵלְכָה Lehhe-lechá] *contra pauperem*, LXX. *εἰς τὸν πένητα in pauperem.* Targ. לְמִסְכְּנָא *ad pauperes.* Ab inusitato חָלַךְ fit חֵלֶךְ *pauper, afflictus, miser.* (formæ תֵּבֵל) Legitur in tota SS. ter, idque in hoc Psalmo tantùm. Cum ה parag. לְחֵלְכָה *ad miserum.* Et in pausa retracto accentu ad penult. חֵלְכָה *pauper, afflictus*, vers. 14. In plur. חֵלְכָּאִים *cœtus pauperum*, vers. 10. mutato ה in א. Vel, חֵיל est *exercitus, cœtus*, pro חַיִל suppresso (ִ) & כָה Affixum, ut sensus sit: *Oculos suos* לְחֵלְכָה *exercitui tuo* (in congregationem afflictam tuam) *abscondent.* Et v. 14. *Super te derelinquet se* חֵלְכָה *exercitus tuus*, (congregatio tua afflicta.) v. 10. *Et cadet in fortibus ejus* חֵלְכָּאִים *cœtus humilium.* q. percussorum vel dolentium. A חֵיל *cœtus*, & נָכָה *percussit*, vel à חֵיל *vires*, & כָּאָה *attrivit*, unde חֵל כָּאָה *viribus attritus*, & in plur. legendo divisim, חֵל כָּאִים (quoniam כ est dageshatum) *viribus attriti*, vel *cœtus attritorum.* Targ. *ut cadat* בְּתֻקוֹף כְּמָנוֹהִי עַנְיָא *in fortitudine insidiarum ejus pauper.*

516 יִצְפֹּנוּ Jits-pó-nu] *delitescunt.* Targ. יְטוּשׁוּן *clam observant.* A צָפַן *abscondit*, præsertim ut reservaret, *recondidit*, *ce-*

celavit. Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: תִּצְפּוֹן *abscondes*, cum Affix. mutato ו in (:) R. 119. תִּצְפְּנֵם *abdes eos*, Ps. 31. 21. יִצְפּוֹן *abscondet*, cum Affix. יִצְפְּנֵנִי *abscondet me*, Ps. 27. 5. יִצְפֹּנוּ *abscondent*, et in pausa, converso (:) in ו R. 132. יִצְפּוֹנוּ Ps. 56. 7.

Vers. 9.

517 יֶאֱרֹב Je-eróbh] *Insidiabitur*. Ab אָרַב *insidiatus est*, Fut. Kal, quod legitur in Psalm. h. l. tantùm, יֶאֱרֹב cum (ֱ) sub א, quod punctuat præcedentem, R. 13.

518 בְּסֻכֹּה Besúc-có] *in tugurio suo*. A סָכַךְ *texit*, *protexit*, Nom. masc. סוֹךְ *tegumentum*, *tugurium*, *tabernaculum*, *latibulum*, à protegendo sic dictum. Quinquies legitur in tota SS. sed semper cum Affixo, ob quod assumit dagesh, & mutat ו in (ֻ) R. 125. facitque סֻכּוֹ & pro ו substituto ה, סֻכֹּה *tugurium ejus*, בְּסֻכֹּה *in tugurio suo*, Psal. 27. 5. Ac cum ו loco (ֻ) R. 107. סוּכּוֹ *tabernaculum ejus*, Psal. 76. 3.

519 לַחֲטוֹף La-hhatóph] *ad rapiendum*. A חָטַף *citò & velociter rapuit*, *abripuit*. Legitur hoc versu tantùm, & Iudic. 21. 21. Infinitiv. Kal, cum ל nota Gerundii, R. 41. ubi guttural. ח pro (:) assumit (ֲ) quod punctuat præcedentem, R. 13.

520 יַחְטֹף Jahh-tóph] *rapiet*. Fut. Kal, pro יַחֲטֹף ubi (ֲ) liberè redit in (:) simplex. R. 14.

521 בְּמָשְׁכוֹ Bemosh-chó] *in trahendo ipsum*. A מָשַׁךְ *traxit*, *pertraxit*, Infin. Kal, מְשׁוֹךְ at ob Affix. ו transit in (ָ) ut suprà Num. 124.

Vers. 10.

522 יִדְכֶּה Jidh-ké] *Conteretur*, vel *conteret se*, i. e. simulabit se contritum (quod tamen significat. Kal, non convenit.) A דָּכָה *contrivit*, *comminuit*, Fut. Kal, quiescente ה, in (ֶ) R. 65. quod h. l. tantùm legitur in tota SS. יִדְכֶּה pro יִדְכֶּה ubi ו est productum (ִ) ob aliquod fortè mysterium. Vel secundùm puncta est יִדְכֶּה *conteretur*; secundùm literas וְדָכָה *& contritus factus est*.

523 יָשֹׁחַ Ja-shoáhh] *humiliabitur*. A שָׁחַח *curvatus*, *incurvatus*, *prostratus*, *humiliatus fuit*, *succubuit*. Fut. Kal, quod syncopatâ mediâ radicali, R. 70. in Psalm flectitur in tertia pers. tantùm, יָשֹׁחַ *incurvabit se*, cum (-) Furtivo. וַיָּשֹׁחוּ *& prostrati sunt*, Ps. 107. 39. cum ו Conversivo. R. 79.

524 וְנָפַל Vena-phál] *et cadet*. A נָפַל suprà Num. 267. Præt. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: נָפַל *cecidit*, וְנָפַל *& cadet*, cum ו Conversivo Præteriti, R. 79. נָפְלוּ *ceciderunt*, Ps. 16. 6. & in pausa converso (:) in (ָ) R. 132. *Gladio* נָפָלוּ *ceciderunt*, Psal. 78. 64. וְנָפָלוּ *& ceciderunt*, Ps. 20. 9.

525 בַּעֲצוּמָיו Ba-ątsu-máv] *in robustis ejus*, scil: ossibus, vel *in robore ejus*. Targ. *et cadet* בְּתֻקוֹף כְּמָנוּהִי עַנְיָא *in fortitudine insidiarum ejus pauper*. A עָצַם *robustus*, *fortis fuit*, dicitur de omni fortitudine, divitiarum, virium, multitudinis verborum &c. Pahul Kal, עָצוּם *robustus*, *fortis*. *In populo* עָצוּם *robusto laudabo te*, Psal. 35. 18. i. e. numeroso. In plur. mutato (ָ) in (ֲ) R. 114. fit עֲצוּמִים *Et occidit reges* עֲצוּמִים *robustos*, Ps. 135. 10. Cum Affixo בַּעֲצוּמָיו *in robustis ejus*, ubi ב habet punctum simplex, compositi subsequentis, R. 13.

Vers.

Verſ. 11.

526 הִסְתִּיר His-tír] *abſcondit* faciem ſuam. LXX. ἀπέϛρεψε *avertit*, irati ſolent faciem avertere, dedignantes aſpectu eos, quibus ſunt infenſi. A סָתַר *abſcondit*, Præt. Hiph. הִסְתִּיר *abſcondit, occultavit*, eſt averſantis, et deteſtantis. In ſecunda perſ. הִסְתַּרְתָּ *abſcondiſti faciem tuam*, Pſ. 30. 8.

527 בַּל־רָאָה Bal-ra-á] *nequaquam vidit*. A רָאָה *vidit* oculis vel mente, ſuprà Num. 388. non ſolùm viſus eſt, verùm etiam aliorum ſenſuum, pro *ſentire, experiri*. Præt. Kal, quod in Pſalm. flectitur ſic: רָאָה *vidit* (quieſcente ה in (ּ) R. 65.) Fœmin. terminatur in תָה Ibid. רָאֲתָה *vidit oculus noſter*, Pſal. 35. 21. *In hoſtibus meis* רָאֲתָה *vidit oculus meus*, Pſal. 54. 9. Targ. addit. נִקְמְתָא *ultionem*. In ſecunda & prima perſ. utriuſque numeri, mutato ה in (י) quieſc. R. 66. facit רָאִיתָ *vidiſti*, Pſ. 31. 8. & cum ה parag. רָאִיתָה Pſal. 35. 22. & ſuppreſſo (י) רָאִתָה Pſal. 10. 14. וְלֹא רָאִיתִי *& non vidi*, Pſal. 37. 25. רָאִינוּ *vidimus*, Pſal. 48. 9. In plur. verò ante ו deperditur ה, R. 66. fitque רָאוּ *viderunt*, Pſ. 48. 6. וְרָאוּ *& viderunt*, Pſ. 97. 6. רָאוּךָ *viderunt te aquæ*, Pſ. 77. 17.

Verſ. 12.

¶ נְשָׂא יָדֶךָ Neſá ja-dhé-cha] *extolle manum tuam*. Suprà Num. 202. Targ. קַיֵּים שְׁבוּעַת יָדָךְ *confirma jusjurandum manus tuæ*.

528 אַל־תִּשְׁכַּח Al-tiſh-cáhh] *ne obliviſcaris*. A שָׁכַח ſuprà Num 451. Fut. Kal, quod in Pſalm. flectitur ſic: אֶשְׁכַּח *obliviſcar*, (cum dageſh leni poſt (:) R. 17.) Cum Affix. mutato (-) in (ּ) R. 121. אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ *ſi oliviſcar tui* (fœm.) Pſ. 137. 5. תִּשְׁכַּח *obliviſceris*. Cum Affix. תִּשְׁכָּחֵנִי *obliviſceris mei*, Pſal. 13. 2. In fœm. וְאַל־תִּשְׁכְּחִי *et ne obliviſcaris* ſc: anima, Pſ. 103. 2. תִּשְׁכַּח *obliviſcatur dextra mea*, Pſ. 137. 5.

529 עֲנִיִּים ע ana-vím] ſecundùm punctum legitur עֲנָוִים *manſuetorum*, & ſecundùm literas, עֲנִיִּים *pauperum*. Suprà Num. 453.

Verſ. 14.

530 תַּבִּיט Tab-bít] *intuêris*. A נָבַט in Hiph. converſo נ in dageſh, R. 69. הִבִּיט *aſpexit, reſpexit*, primum videndi actum importat, etſi aliquando planè idem ſignificet quod רָאָה cum quo conjungitur modò ante, modò poſt. Fut. Hiph. quod in Pſalm. flectitur ſic: תַּבִּיט *intuêris*, Pſ. 91. 8. וַתַּבֵּט *et intuitus eſt oculus meus*, Pſ. 92. 12. ex terminatione (..) cum ו Converſivo Futuri.

531 לָתֵת La-théth] *ad dandum*. A נָתַן ſuprà Num. 29. Infinit. Kal, deperdito utroque נ R. 68. תֵּת *dare*, Pſ. 78. 20. pro תֶּנֶת, cum ל nota Gerundii, quod ante monoſyllabam geſtat (ּ) R. 80. לָתֵת *ad dandum*, Pſ. 104. 27.

532 יַעֲזֹב Ja-ע azóbh] *derelinquet ſe*. A עָזַב ſuprà Num. 444. Fut. Kal, quod in Pſalm. flectitur ſic: תַּעֲזֹב *derelinques*, Pſal. 16. 10. cum (-) ſub gutturali ע, quod punctuat præcedentem, R. 13. Cum Affixo, mutat ו in (:) R. 119. & (-) amittit ſuum (:) R. 15. fit אַל־תַּעַזְבֵנִי *ne derelinquas me*, Pſ. 27. 9. לֹא־יַעֲזֹב *non deſeret*, Pſal. 37. 28. לֹא־יַעַזְבֶנּוּ *non derelinquet eum*, Pſal. 37. 33. In plur. אִם־יַעַזְבוּ *ſi dereliquerint*, Pſ. 89. 31.

533 יָתוֹם Ja-thóm] *pupilli* tu fuiſti. Ab inuſitato יָתַם fit maſc. יָתוֹם *pupillus, orphanus*. וְיָתוֹם *& pupillum*. In plur

mutato (ִ) in (:) R. 114. יְתוֹמִים *pupilli.* אֲבִי יְתוֹמִים *pater pupillorum*, Psal. 68. 6. וִיתוֹמִים *& pupillos interficient*, Ps. 94. 6. ubi (:) sub (י) tollitur ob præcedens (.) R. 8. Et sic cum Affixo, *Ne sit gratiam faciens* לִיתוֹמָיו *pupillis ejus*, Ps. 109. 12.

534 עוֹזֵר עֹזֵר o-zér] *auxiliator.* A עָזַר *juvit, auxiliatus est, adjumento fuit.* Benoni Kal, quod supplet vicem nominis עוֹזֵר *auxilians*, i. e. *auxiliator.* In plur. עוֹזְרִים Cum Affix. *Jehova mihi* בְּעֹזְרָי *in auxiliatoribus meis*, Ps. 118. 7. inter auxiliatores.

Vers. 15.

535 שְׁבֹר Shebhór] *Frange.* A שָׁבַר *fregit, res duras comminuit.* Imper. Kal, legitur h. l. tantùm.

536 זְרוֹעַ Zeróaע] *brachium.* Nom. masc. זְרוֹעַ *brachium*, pars humani corporis, conjuncta humeris, in cujus extremo est manus. A זָרַע *seminavit*, videtur enim quodammodo è corpore seri, vel per transposit. literarum, à עָזַר *auxiliatus est*, q. auxilium corporis dicas. Dicitur etiam de *armo* bestiarum. It. quoniam in brachio est robur, pro *potentia* & sustentatione sæpe sumitur. *Fuerunt* זְרוֹעַ *brachium filiis Lot*, Ps. 83. 9. Targ. לְסַעַד *in auxilium.* Cum Præfix. בִּזְרוֹעַ וּזְרוֹעַ *& brachium, in brachio*, וּבִזְרוֹעַ *& in brachio.* Cum Affix. excluso (-) Furtivo, R. 10. זְרוֹעִי *brachium meum* זְרוֹעֲךָ *brachium tuum*, וּזְרוֹעֲךָ *& brachium tuum*, זְרוֹעָם *eorum.* In plur. ex terminat. fœmin. זְרוֹעוֹת *brachia*, Ps. 37. 17. Cum Affixo, זְרוֹעֹתָי *brachia mea*, Psalm. 18. 35.

537 בַּל־תִּמְצָא Bal-tim-tsá] *nequaquam invenies.* A מָצָא *invenit, reperit, casu nactus est, labore acquisivit.* Fut. Kal, quod exit in (ָ) R. 64. ac in Psalm. flectitur sic: אֶמְצָא *inveniam*, תִּמְצָא *invenies*, & fœm. תִּמְצָא *inveniet manus tua in omnes inimicos tuos*, Ps. 21. 9. i. e. assequetur.

Vers. 16.

538 מֵאַרְצוֹ Me-ar-tsó] *è terra ejus.* אֶרֶץ *terra*, cœli centrum, rerum corporearum viventium habitaculum, à quibus teritur; *humus*, à mari humido cui conjungitur, *tellus*, quia fructus ejus tollimus, *arida*, quia araturæ et culturæ est apta, vel quia propria siccitate à mari et rebus humidis est distincta. Vide suprà Num. 57. Cum Præf. *Fructus ejus* מֵאֶרֶץ *è terra peribit*, Ps. 21. 11. Cum Affix. mutat utrumque (ֶ) in (:) R. 122. & prius (:) in (-) R. 6. facit וְאַרְצֵנוּ *& terra nostra* בְּאַרְצֵנוּ *in terra nostra*, אַרְצְךָ *terra tua* מֵאַרְצוֹ *è terra ejus*, (ubi מ ante ר cum (..) R. 74.) אַרְצָם *terra eorum*, בְּאַרְצָם *in regione eorum*, Ps. 105. 32. In plur. mutato priori (ֶ) in (ֲ) & posteriori in (ָ) R. 122. fit ex terminatione fœmin. אֲרָצוֹת *terræ*, וּמֵאֲרָצוֹת *et è terris collegit eos*, Ps. 107. 3. LXX. ἐκ τῶν χωρῶν *è regionibus. Et ad dispergendum eos* בָּאֲרָצוֹת *per istas terras*, Ps. 106. 27. excluso ה Emphat. In Regim. correpto (ָ) in (:) R. 114. (ֲ) amittit suum (:) R. 15. fitque אַרְצוֹת *terras gentium*, Psal. 105. 44. LXX. χώρας *regiones.* בְּאַרְצוֹת *in terris viventium*, Ps. 116. 9. i. e. præsenti hoc seculo.

Vers. 17.

539 שָׁמַעְתָּ Sha-máע-ta] *audivisti.* A שָׁמַע suprà Num. 181. Præt. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: שָׁמַע *audivit*, &

& ex terminatione (‥)R.43.cum (-) furtivo R. 10. שָׁמַע Pſ. 22. 25. שָׁמְעָה *audivit*, (fœm.) *Tſion*, Pſal. 97. 8. שָׁמַעְתָּ *audiviſti*, שָׁמַעְתִּי *audivi*, & in pauſa, producto (-) in (ּ) R. 132. שָׁמָעְתִּי Pſ. 62. 12. שָׁמְעוּ *audiverunt*, שָׁמַעְנוּ *audivimus*. Cum Affix. mutato (ּ) in (:) ſub gutturali (:) dilatatur per (ֲ) fitque שְׁמַעֲנוּהָ *audivimus illud*, Pſ. 132. 6. ubi Affix. fœmin. הָ abſolutè poſitum, neutraliter effertur.

540 תָּכִין Ta-chín] *ſtabilies*. A כּוּן, in Hiph. הֵכִין ſuprà Num. 358. Fut. Hiph. quod in Pſalm. abjecto י R. 58. flectitur ſic: אָכִין *ſtabiliam*, תָּכִין *ſtabilies*, *firmabis*, *præparabis*, Pſ. 65. 10. Cum Affix. mutato (ּ) in (:) R. 114. תְּכִינֶהָ *providebis de ea*, Ibid. Et abſq. (י) תָּכֵן *ſtabilies veritatem tuam*, Pſ. 89. 3. יָכִין *parabit*, Pſ. 78. 20.

541 תַּקְשִׁיב Tak-ſhíbh] *advertes*. A קָשַׁב ſuprà Num. 221. Fut. Hiph. quod in Pſalm. legitur h. l. tantùm. תַּקְשִׁיב *advertes aurem*, i. e. inclinabis.

542 אָזְנֶךָ Oz-né-cha] *aurem tuam*. Nom. fœmin. genere, אֹזֶן *auris*, pars capitis quâ vocem accipimus & haurimus, (dicitúrque ſic ab *hauriendo*, aſpiratione detractâ, quòd vocem q. haurire videatur, vel certè ab *audio*, ut aures q. *audes*, quomodo & Chald. אוּדן *auris*, mutato ז in ד) In Affixione & Duali numero, mutato ֹ in (ְ) R. 118. & (ֶ) in (:) R. 122. facit אָזְנִי *auris mea*, אָזְנְךָ (et in pauſa אָזְנֶךָ) *tua*. In fœmin. *Et inclina* אָזְנֵךְ *aurem tuam*, Pſal 45. 11. אָזְנְכֶם *aurem veſtram*. אָזְנוֹ *ejus*. In Duali אָזְנַיִם *utraque auris*, Pſ. 40. 7. Cum Affix. excluſo ים R. 105. אָזְנַי *aures meæ*, בְּאָזְנֵינוּ *auribus noſtris*, אָזְנֶיךָ *aures tuæ*, וְאָזְנָיו *& aures ejus*, בְּאָזְנָיו *in aures ejus*.

Verſ. 18.

543 לִשְׁפּוֹט Liſh-pót] *Ad judicandum* i. e. ut judicet. A שָׁפַט ſuprà Num. 108. Infinit. Kal, לִשְׁפּוֹט ubi ל nota Gerundii, R. 41. geſtat (·) ob ſequens (:) R. 6.

544 בַּל־יוֹסִיף Bal-jo-síph] *ne addat*, i. e. ne pergat. Targ. לָא יוֹסִיפוּן תּוּב בְּנֵי נָשָׁא *nec apponent rurſus filii hominum*. A יָסַף *addidit*, *adjecit*, *appoſuit*, in Hiph. mutato (ּ) in ו R. 57. הוֹסִיף *addidit*, ſæpius habet poſt ſe Infinitivum. Fut. Hiph. quod in Pſalm. flectitur ſic: תּוֹסִיף *adjicies*, Pſ. 61. 7. לֹא יוֹסִיף *non addet ſurgere*, Pſ. 41. 9. Et cum defectu, ו לֹא יֹסִיף *non addet benefacere*, Pſ. 77. 7. Et ex terminatione (‥) יֹסֵף *adjiciet ſuper vos*, Pſ. 115. 14. In plur. וַיּוֹסִיפוּ *& perrexerunt peccare*, Pſ. 78. 17. cum ו Converſivo Futuri, R. 79.

545 עוֹד ódh] *ampliùs*. Hîc accentus Athnach, nihil diſtinguit, at ſecundùm Chaldæum tamen diſtinguit. Dictio indeclinabilis עוֹד *adhuc*, *ampliùs*, *ultrà*. Cum Præfix. וְעוֹד *& ampliùs*, בְּעוֹד *in adhuc*, Pſ. 39. 2. i. e. dum, כִּי־עוֹד *nam adhuc*, *tandem*, Pſ. 141. 5. Cum Affix. וְעוֹדִי *& adhuc ego*, Pſ. 139. 18. בְּעוֹדִי *in adhuc meo*, Pſ. 104. 33. i. e. dum exto, extans ſum.

546 לַעֲרֹץ La-ɣaróts] *ad terrendum*, vel *ad exagitandum*, vel *tyrannum agere*, Targ. לְאִתְּבָרָא מִן קֳדָם רַשִׁיעֵי אַרְעָא *ut conterantur à conſpectu impiorum terræ*. LXX. μεγαλαυχεῖν *magnificare ſe*. A עָרַץ *fractus*, *contritus*, *conſternatus fuit*, tranſitivè, animo & corpore *contrivit*, i. e. *terruit*, *exagitavit*. Infinit. Kal, planè ut ſuprà, Num. 519.

PSALMVS. XI. יא

547 אֵיךְ E'ch] *quomodo*! Particula interrogativa de qualitate rei, vel admirantis, אֵיךְ *quomodo, qualiter*, & cum ה parag. אֵיכָה *quomodo?* Pſ.73. 11.

548 תֹּאמְרוּ To-méru] *dicetis*. Ab אָמַר *dixit, oblocutus eſt, cum altero locutus eſt*. Fut. Kal, quod ſemper primam ſyllabam facit per ו R. 53.& in Pſalm. flectitur ſic: אֹמַר *dicam*, Pſ. 50. 12. (ſuppreſſo altero א, ne duo א concurrant, pro אֹאמַר) Cum ה parag. אֹמְרָה Pſ. 42.10. & cum ו converſivo,(quod geſtat (ָ) ante guttural. R.79.) וָאֹמַר *& dixi*, Pſ. 55.7. תֹּאמַר *dices*,& cum ו converſivo cum (ַ), ob retractum accentum,R.127.(q. ex וַתֹּאמֶר (תֹּאמַר *& dixiſti*, Pſal. 89. 20. יֹאמַר *dicet*, וְיֹאמַר *& dicet*, Pſ.58. 12. Cum ו converſivo, וַיֹּאמֶר Pſal. 18.2. & וַיֹּאמֶר *& dixit*, Pſ. 52. 2. In plur. תֹּאמְרוּ *dicetis*, יֹאמְרוּ *dicent*, וְיֹאמְרוּ *& dicent*. In pauſa, converſo (:) in (ּּ)R.132. יֹאמֵרוּ *dicent*, Pſal. 145. 6. Cum ו converſivo, וַיֹּאמְרוּ *& dixerunt*, Pſ. 54.2. Cum Affixo, excluſo א, יֹמְרוּךָ *obloquentur tibi*, Pſ. 139. 20. In tertia fœmin. תֹּאמַרְנָה *dicent*, Pſ. 35. 10.

549 נוּדִי Nu-dhí] *fuge* (in) *montem veſtrum, tu avicula*, ſcil: ut ibi ſerveris. A נוּד *motus, vagus fuit, fugit, profugit, migravit*. Differt à נוּעַ (quod idem ipſum ſignificat) quòd hoc ſive ſtando, ſive ſedendo, vel aliud quid agendo corpus tantùm movet & agitat; illud verò de loco in locum transfert. Imperat. Kal, formæ קוּם R. 60. Juxta puncta legitur in fœmin. נוּדִי *transmigra*, ſicque convenit cum צִפּוֹר *ô avicula*: at ſecundùm literas, נוּדוּ *transmigrate*.

Verſ. 2.

550 יִדְרְכוּן Jidh-rechún] *intendent* arcum. A דָּרַךְ ſuprà Num. 357. Fut. Kal, quod in Pſalm. flectitur ſic: תִּדְרֹךְ *calcabis*, ſc: leonem & baſiliſcum, Pſ. 91. 13. יִדְרֹךְ *intendet ſagittas ſuas*, Pſ. 58. 8. In plur. cum ן parag. R. 102. n. 5. יִדְרְכוּן *extendent*.

551 עַל־יֶתֶר ע al-jé-ther] *ſuper nervum*. LXX. *paraverunt ſagittas* εἰς φαρέτραν *in pharetra*. A יָתַר *expandit, abundavit*, Nom. maſc. יֶתֶר *reliquum, ſuperabundantia, reſiduum*, & in hac ſignificatione plurali caret. Per tranſlationem, *chorda, nervus, funis, reſtis*, ex quavis materia, ab expanſione, quòd expandatur, vel quòd eo res aliæ diſtendantur: & in hac ſignificatione habet plurale, *Si ligaverint me ſeptem* יְתָרִים *nervis viridibus*, Judic.16. 7. i. e. viminibus, ſarmentis. Ex quo loco apparet, quid propriè יֶתֶר ſignificet, ſcil: ramiculos ſalicum, aut aliarum arborum teneriores, quibus ruſtici ad alligandum pro funibus utuntur, *Vimen*, q. arboris ſuperfluum diceres, & largiùs pro quolibet *fune*.

552 לִירוֹת *ad jaculandum*. Targ. לְמִרְמֵי *ut feriant*, LXX. τοῦ κατατοξεῦσαι *ut ſagittent*. A יָרָה *jecit, projecit*, ſortem, lapidem, ſagittam, *jaculatus, ejaculatus eſt*. Infinitiv. Kal, eſſet יְרוֹת R. 65. & cum ל nota Gerundii, R. 41. לִירוֹת *ad jaculandum*, Pſ. 64. 5. ubi (:) ſub (י) tollitur, ob præcedens (ִ) R. 8.

553 בְּמוֹ Bemo] *in*. ב particula inſeparabilis, ut poſſit per ſe dictionem conſtituere, elegantiæ causâ aſſumit ſyllabas expletivas מוֹ & דֵי R. 83. בְּמוֹ *in, Præcipitati ſunt* בִּידֵי סֶלַע *in petram*, Pſ. 141. 6. pro בְּדֵי *in*. Vel poteſt exponi *in manum petræ*.

554 אֹפֶל O'-phel] *caligine*. Nom. radicale

cale, אֹפֶל *caligo*, notat densiores tenebras quàm חֹשֶׁךְ *A peste* בְּאֹפֶל *in ipsa caligine*, Psal. 91. 6. excluso ה Emphat.

Vers. 3.

555 הַשָּׁתוֹת Hash-sha-thóth] (cum) *fundamenta ipsa, positiones*, LXX. ὅτι ἃ σὺ κατηρτίσω *quoniam quæ tu perfecisti*: (legerunt verbaliter הַשַּׁתָּ *quæ posuisti*) A שׁוּת *ponere*, שָׁת *fundamentum*, q. rei alicujus positio. Legitur in plurali tantùm, הַשָּׁתוֹת *ipsa fundamenta posita*.

556 יֵהָרֵסוּן Je-ha-ré-sun] *diruentur*. Targ. אִין אֻשְּׁיָתָא יִתַּרְעוּן מְטוּל מָה עֲבַד צַדִּיקָא זְכוּתָא *Si fundamenta destruentur, cur operatur justus justitiam?* LXX. αὐτοὶ καθεῖλον *ipsi destruxerunt*. Ab הָרַס *diruit, destruxit, demolivit*, dicitur propriè de ædificiis, éstque antitheton בָּנָה *ædificavit*. Futur. Pl. Niph. cum ן paragogico, יֵהָרֵסוּן ubi prius (‥) sub (י) est ob exclusum dagesh, R. 19. & posterius sub ר ob accentum Athnach, R. 132. pro יֵהָרְסוּן.

Vers. 4.

557 יֶחֱזוּ Je-hhezú] (oculi ejus) *intuentur*. A חָזָה *vidit, prævidit, perspexit*, mente & oculis, i. e. *consideravit*: magis est Syrorum, quàm Hebr. & sæpe dicitur de Prophetis, qui animo futura prædicant, & divina contemplantur. Futur. Kal, quod in Psal. flectitur sic: אֶחֱזֶה *contemplabor*, Ps. 17. 15. (ubi ה quiescit in (‥) R. 65. & ה assumit (‥) R. 12.) In plur. יֶחֱזוּ *videbunt*, Ps. 11. 7. (ubi ה ante ו abjicitur, R. 66. & חֱ punctuat præcedentem cum (‥) R. 13.) *Oculi tui* תֶּחֱזֶינָה *videbunt*, Ps. 17. 3. (ubi ה ante syllabam נָה mutatur in (י) quiesc. præcedente (‥) R. 66.

558 עַפְעַפָּיו ע áph-ע ap-pav] *palpebræ ejus*. i. e. pupillæ oculi ejus. A עוּף *volare*, celerem in aëre avium agitationem, alarum remigio notat. Unde Duale עַפְעַפַּיִם *palpebra*, tegumentum oculorum, & vallum quoddam visus, à celeri motu & vibratione sic dictæ, & nonnunquam ipsam *oculi pupillam* significant. Cum Affix. excluso ים- R. 105. facit עַפְעַפָּיו *palpebræ ejus. Si dedero* לְעַפְעַפַּי *palpebris meis dormitationem*, Ps. 132. 4. in somno enim palpebræ claudunt oculos.

559 יִבְחֲנוּ Jibh-hhanú] *probabunt*. LXX. ἐξετάζει *interrogat*. A בָּחַן *probavit, examinavit, exploravit*, propriè dicitur de eo qui experitur aliquid ut melius reddat, & postea dicitur simpliciter *expertus est, periculum fecit*. Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: אֶבְחַן *probabo*, & cum Affixo mutato (-) in (‥) R. 121. אֶבְחָנְךָ *probabo te*, Ps. 81. 8. יִבְחָן *probabit*, Ps. 11. 5. cum (‥) ob accentum Tiphcha. R. 132. not. In plur. יִבְחֲנוּ *probabunt*, cum (-:) ob guttural.

Vers. 6.

560 יַמְטֵר Jam-tér] *Pluet*. A מָטַר *pluit*, Fut. Hiph. ex terminatione (‥) יַמְטִיר *pluere faciet*. Cum ו convers. וַיַּמְטֵר *& pluit*, Ps. 78. 24.

561 פַּחִים pa-hhím] *laqueos*, A פּוּחַ *illaqueare*, suprà Num. 503. פַּח *laqueus, decipulum*, instrumentum quo aves aut feræ capiuntur. Cum Præfix. מִפַּח *è laqueo*, Ps. 91. 3. הַפַּח *laqueus ille*, Ps. 124. 7. לְפָח *in laqueum*, Ps. 69. 23. cum (ָ) ob accentum Athnach. In pl. פַּחִים *laquei*.

562 אֵשׁ Eſh] *ignis*. Targ. יַחֵת מִטְרָא דְפֻרְעָנוּתָא עַל־רְשִׁיעַיָּא מְפַחִין אֶשְׁתָּא *Deſcendere faciet pluvias vindictæ, ſuper impios ſpirantes ignem.* אֵשׁ *ignis*, commun. gener. ſæpius fœmin. ſine plurali, nomen habet à ſono quem edit, dum humidam materiam abſumit: Latinis verò ab *IN* privatione, & *gignendo* dicitur, quòd in eo nihil naſcatur. Metaphoricè ſignificat *calamitates. Juvenes ejus devoravit* אֵשׁ *ignis*, Pſal. 78. 63. i.e. bellum. וְאֵשׁ *& ignis accenſus eſt in Iſrael*, Pſ.78.21. *Inceſſimus* בָאֵשׁ *per ipſum ignem*, Pſal 66. 12. excluſo ה Emphat. כְּאֵשׁ *ſicut ignis*, Pſal.83.15.

563 וְגָפְרִית Veghoph-rith] *& ſulphur.* גָּפְרִית *ſulphur*, Nom. fœmin. ſine plur. cujus etymon ignoratur.

564 זִלְעָפוֹת Zil-ya-phóth] (& ventus) *preſterum*, i.e. procelloſiſſimus. Nom. fœmin. quadriliterum, זַלְעָפָה *Preſter*, ventus repentinus cum igne ſpirans, *Procella* celerrima ac graviſſima. Legitur in SS. ter. זַלְעָפָה *procella apprehendit me*, Pſal.119.53. In plur. cum (.) זִלְעָפוֹת h.l. & cum (-) *A facie* זַלְעֲפוֹת *procellarum famis*, Thren. 5.10.

565 מְנָת כּוֹסָם Menáth co-ſám] *pars calicis eorum.* A מָנָה *numeravit*, Nom. fœmin. R.27. מְנָת *pars, portio*, q. id quod alicui deſtinatum ſit. In Regimine ſervat (ָ) ante ת, R.115. quomodo ter legitur in SS. h.l. & Pſ. 16.5. מְנָת חֶלְקִי *pars partis meæ*, & Pſ.63.11. מְנָת שֻׁעָלִים *pars vulpium erunt*, Pſal. Targ. מֵיהֲבִית *donum*, i.e. occumbent gladio, & vulpes aliæque beſtiæ devorabunt ipſos.

¶ כּוֹסָם *calicis eorum*, כּוֹס *calix*, Vide infrà Num.665.

Verſ.7.

566 אָהֵב A-hébh] *Dilexit.* Ab אָהַב vel ex terminatione (..) אָהֵב *amavit, dilexit, charum habuit.* Præt. Kal, quod in Pſalm. flectitur ſic: אָהֵב *dilexit*, vel *diligit*, Pſal.99.4. Cum Affixo mutato (ֵ) in (ַ) R. 114. אֲהֵבָהּ *diligit illam*, Pſal.119. 140. ſcil. dictionem, i.e. verbum. אָהַבְתָּ *dilexiſti*, אָהַבְתִּי *dilexi*, & in pauſa, mutato (-) in (ָ) אָהָבְתִּי Pſal. 119. 47.

PSALMUS XII. יב

Verſ. 2.

567 כִּי־פַסּוּ Ki-pháſ-ſu] *quoniam deſierunt* vel *diminuti ſunt.* Targ. סָפִי *finiti ſunt*, LXX. ὠλιγώθησαν αἱ ἀλήθειαι, *diminutæ ſunt veritates.* A פָּסַס *deſiit, defecit, diminutus, imminutus, ad menſuram volæ redactus fuit*, (ex Dan.5. פַּס יְדָא *particula manus*) Legitur in tota SS. h.l. tantùm in Præt. Kal per ſyncopen פַּס in plur. פַּסּוּ R.70.

568 אֱמוּנִים Emu-ním] *veraces.* Ab אָמַן in Niph. נֶאֱמַן *verax, fidus fuit*, plur. maſc. abſque ſingul. אֱמוּנִים *veritates, fidelitates*, Pſ.31.24. אֱמוּנִים *veritates cuſtodit Dominus*, i.e. veraces, fideles.

569 מִבְּנֵי Mib-bené] *à filiis hominum.* בֵּן *filius*, ſuprà Num.90. In plur. abſoluto & Affix. Levibus, habet (ָ) pro (..) facitque בָּנִים *filii. Venite* בָנִים *filii, obedite mihi*, Pſal.34.10. i.e. diſcipuli, ſicut Matth.11.19. *Juſtificata eſt ſapientia à filiis ſuis*, i.e. Phariſæi à ſuis diſcipulis. *Hæreditas Domini* בָּנִים *filii*, Pſal. 127. 3. i.e. liberi. אֵם הַבָּנִים *matrem filiorum*, Pſ.139.9. i.e.

i.e. liberorum. Cum Affixis Levibus, בָּנֵינוּ *filii nostri*, בָּנֶיךָ *filii tui*, בָּנִים לְבָנֶיךָ *filios filiorum tuorum*, Pſ.128. 6. *Benedicet* בָּנַיִךְ *filios tuos* (fœm.) Pſal.147.13. בָּנָיו *filii ejus*. In Regim. & Affixis Gravibus, mutat (ֵ) in (:) facítque בְּנֵי. *Vt ſolvat* בְּנֵי תְמוּתָה *filios mortis*, Pſal. 102. 21. בְּנַיָּא דְמְסִירִין לְמִיתוּתָא *filios qui traditi ſunt ad mortem*. בְּנֵי הַנְּעוּרִים *filii juventutis*, Pſ.127.4. i.e. quos quis juvenis genuit. Cum Præfix. מִבְּנֵי *de filiis*, וּבְנֵי *& filii hominis*, Pſal.36.8. כִּבְנֵי צֹאן *ſicut filii gregis*, Pſ.114.4. i.e. ſicut agni & hœdi. לִבְנֵי *inter filios hominum*, Pſ.12.9. לִבְנֵי עֹרֵב *filiis corvi*, Pſ. 147.9. i.e. pullis. בִּבְנֵי אֵלִים *in filiis fortium*, Pſ.89.7. i.e. inter filios. Cum Affixis Gravibus, וְעַל־בְּנֵיכֶם *& ſuper filios veſtros*, Pſ. 115. 14. בְּנֵיהֶם *filios eorum*, Pſ.90.16. מִבְּנֵיהֶם *è filiis eorum*, Pſal.78.4. לִבְנֵיהֶם *filiis ipſorum*, Pſ.78.5.

Verſ. 3.

570 שָׁוְא Sháv] *Mendacium*. Nom. radicale fœmin. ſine plur. שָׁוְא *vanum, vanitas, mendacium*; appoſitum verbo adverbiaſcit, *fruſtrà, temerè*, eſt pro שָׁוְא Etymon ejus ignoratur. *Propter quid* שָׁוְא *fruſtra creaſti hominem*, Pſ.89.48. שָׁוְא *fruſtra laborant ædificatores*, Pſ.127.1. Cum Præfix. וְשָׁוְא *& mendacium eſt ſalus hominis*, Pſal. 60.13. *Qui non tulit* לַשָּׁוְא *in vanum animam ejus*, Pſ.24.4. excluſo ה Emphat.

571 אֶת־ Eth] *cum*. אֶת־ aliquando notat Accuſativum, ſuprà Num 64. aliquando eſt Præpoſitio *cum*, infrà Num.580.

572 רֵעֵהוּ Re-yé-hu] *proximo ſuo*. A רָעָה *pavit*, tam ſe quàm alios. Chald. רְעָא *voluit*, (pro Hebr. רָצָה) Nom. maſc. רֵעַ & רֵעֶה *ſocius, amicus, proximus, familiaris, neceſſarius*, ſic dictus à communi victu, q. unà paſcens: vel à voluntate, ex Chaldaica ſignificatione. Cum Præfixo, כְּרֵעַ *ſicut amicus*, Pſ.35.14. *Elongaſti à me diligentem* וָרֵעַ *& amicum* Pſ.88.19. ubi ו cum (ָ) ante accentum Athnach. R. 78. Cum Affix. & plur. num. formatur à רֵעֶה unde excluſo ה R.103. facit רֵעֵהוּ pro רֵעֶהוּ (nam Affix. הוּ non cohæret Nominibus, niſi in ה finitis, R.91.) *Linguâ lædens* רֵעֵהוּ *proximum ſuum*, Pſal.101.5. לְרֵעֵהוּ *proximo ſuo*, Pſ.15.3. In plur. רֵעִים *ſocii, amici*, Cum Affix. וְרֵעַי *& proximi mei*, Pſal.38.12. in pauſa, וְרֵעָי Pſ.122.8. עִם רֵעֵיהֶם *cum proximis eorum*, Pſ.28.3.

573 שְׂפַת Sepháth] *labio*, Nom. fœmin. שָׂפָה *labium, idioma*, nominis ratio ignota. בְּשָׂפָה *in labio*. Pſ.22.8. In Regim. mutato ה in ת & (ָ) in (:) fit שְׂפַת Cum Præfix. מִשְּׂפַת *è labio*, Pſ.120.2.

574 חֲלָקוֹת Hhala-kóth] *blanditiarum*, i.e. ſermone blando. A חָלַק *in partes diviſit, planum, glabrum reddidit*. Nom. fœm. חֶלְקָה *Glabrities*, de ſermone, *blanditiæ*. Eſt formæ חֶרְפָּה R.32. ideóque in plurali facit חֲלָקוֹת *lubricitates, blanditiæ*. Cum Præfixo, בַּחֲלָקוֹת *in lubricitatibus pones eos*, Pſ.73.18. i.e. in locis lubricis. Targ. בְּקַבְלָיָא *in tenebris*.

Verſ. 4.

575 יַכְרֵת Jach-réth] *Excindet*. A כָּרַת *ſcidit, excidit, amputavit*. Fut. Hiph. quod in Pſalm. flectitur in tertia perſ. tantùm, יַכְרֵת *ſuccîdet*, וְיַכְרֵת *& excindet*, Pſal. 109. 15.

576 שִׂפְתֵי Siph-thé] *labia.* A שָׂפָה suprà Num.573. fit Duale שְׂפָתַיִם *labia*, mutato ה in ת, R.30. In Regim converso יִם- in י.. R.34. & (ּ) in (:) R. 114. ex priori (:) fit (.) R.6. facit שִׂפְתֵי (omisso dagesh leni in ת, quoniam hoc (:) profectum est ex vocali longa. R. 17.) בְּלֹא שִׂפְתֵי מִרְמָה *in non labiis doli*, Psal.17.1. i.e. absque labiis dolosis. וְשִׂפְתֵי *& labia cantionum*, Ps.63.6. Cum Affixis, itidem excluso יִם- R.105. facit שְׂפָתַי *labia mea*, & in pausa, שְׂפָתָי Psal. 16.4. בִּשְׂפָתַי *in labiis meis*, שְׂפָתֵינוּ *labia nostra. In verbo* שְׂפָתֶיךָ *labiorum tuorum*, Ps.17.4. וּשְׂפָתֶיךָ *& labia tua. Et pronunciatum* שְׂפָתָיו *labiorum ejus*, Psal. 21.3. בִּשְׂפָתָיו *labiis suis. Verbum* שְׂפָתֵימוֹ *labiorum eorum*, Ps. 59.13. Ex Duali formatur plur. fœmin. שְׂפָתוֹת, unde cum Affix. mutato (ּ) in (:) ut suprà, בְּשִׂפְתוֹתֶיךָ *in labiis tuis*, Psal. 45.3. בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם *in labiis eorum*, Psal. 59.8.

577 לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת La-shón medhabbé-reth] *linguam loquentem.* A דִּבֵּר suprà Num. 76. Particip. fœmin. Pihel, מְדַבֶּרֶת

578 גְּדֹלוֹת Gedho-lóth] *magna.* i. e. superba, arrogantia, contemptum præ se ferentia. LXX. γλῶσσαν μεγαλοῤῥήμονα *linguam magniloquam.* A גָּדַל *crevit, magnus fuit*, Nom. masc. גָּדוֹל *magnus*, quantitate vel qualitate, *magnificus.* גָּדוֹל כְּבוֹדוֹ *magna gloria ejus*, Psal.21.6. In plur. mutato (ּ) in (:) גְּדוֹלִים *magni*, גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה *magna opera Jehovæ*, Psal. 111. 2. Cum ה Emphat. עִם־הַגְּדֹלִים *cum magnis.* Psal 115.13. Et sic in fœmin. גְּדוֹלָה *magna*, in plur. גְּדֹלוֹת *magna*, quod absolutè positum, neutraliter exprimitur, R. 28. *Magnalia, res magnæ*, de qualitate rei propriè dicitur. *Fecisti* גְּדֹלוֹת *magnalia*, Psal. 71.19. *Non ambulavi* בִּגְדֹלוֹת *in magnis rebus*, Psal.131.1.

Vers. 5.

579 נַגְבִּיר Nagh-bír] (linguam nostram) *prævalidam faciemus*, vel (linguâ nostrâ) *prævalebimus.* A גָּבַר virtutibus, robore, aut potentia *valuit, prævaluit*, in Hiph. הִגְבִּיר *fortem, potentem fecit, reddidit.* Bis tantùm legitur in tota SS. Dan.9.28. in Præterito, & h.l. in Futuro.

580 אִתָּנוּ It-tá-nu] *nobiscum.* אֵת præpositio, idem valens quod עִם *cum.* Ad Maccaph, mutat (..) in (ּ) ut suprà Num.64. *Et non constans fuit* אֶת־אֵל *cum Deo spiritus ejus.* Psal. 78.8. Cum Affixis, mutat (..) in (.) & dagesh, R. 101. fitque אִתִּי *mecum* q. cum me. אִתָּנוּ *nobiscum*, אִתְּךָ *tecum.* מֵאִתִּי *à cum me*, Psal.66.20. i.e. à me. מֵאִתְּךָ *à cum te laus mea*, Psal. 22.26. i.e. à te, vel de te.

581 לָנוּ Lá-nu] *nobis.* ל nota Dativi, & נו Affix. Vide suprà Num.483.

Vers. 6.

582 מִשֹּׁד Mish-shódh] *A vastatione*, i. e. propter vastitatem. A שָׁדַד *vastavit*, Nom. masc. sine plur. שֹׁד *vastatio, depopulatio.* Cum præfixo מִשֹּׁד *à depopulatione*, ubi מ notat causam, *propter.*

583 מֵאַנְקַת Me-en-káth] *à gemitu.* i.e. propter gemitum. Ab אָנַק *ingemuit*, Nom. fœm. אֲנָקָה *gemitus morientium* propriè. Legitur semel tantùm in statu absoluto, Mal 2.13. & ter in Regim. ubi mutato ה in ת- & (ּ) in (:) R.114 (-) amittit suum (:) R.15. essétque regulariter אֲנָקַת sed euphoniæ

niæ gratiâ, (-) mutatur in (·) R.107. facítque אֶנְקַת אָסִיר *gemitus vincti*, Psal. 79.11. & 102.21. Cum Præfixo, מֵאֶנְקַת *à gemitu egenorum.* LXX. ἕνεκεν τῆς ταλαιπωρίας, *propter miseriam inopum.*

584 אָקוּם A-kúm] *surgam*, i.e. ostendam potentiam meam, accingar ad judicandum populum meum. A קוּם *surgere*, Fut. Kal, vide suprà Num. 42.

585 אָשִׁית A-shíth] *ponam.* A שׁוּת *ponere*, Fut. Hiph. quod abjecto ו R. 58. in Psalm. flectitur sic: אָשִׁית *ponam*, תָּשִׁית *pones*, & ex terminatione (..) תָּשֶׁת unde ob Maccaph, mutato (..) in (·) R.134. תָּשֶׁת־חֹשֶׁךְ *pones tenebras*, Psal. 104.20. Cum ו Conversivo, retracto accentu ad penultimam. R.127. וַתָּשֶׁת *& posuisti*, Psal.139.5. Cum Affix. mutato (·) in (:) R.114. תְּשִׁיתֵהוּ *dispones illi*, Ps. 21.7. תְּשִׁיתֵמוֹ *pones eos*, Psal.21 13. In tertia pers. יָשֶׁת *ponet*, *&* cum (·) ob vicinitatem alterius accentus, R. 127. יָשֶׁת חֹשֶׁךְ *ponet tenebras*, Psal. 18.12. In plur. אַל תָּשִׁיתוּ *ne apponatis*, Ps.62.11. יָשִׁיתוּ *ponent*, Psal. 17 11. & cum Affixo, יְשִׁיתֻהוּ *ponent eum*, Ps.84.7.

586 בְּיֵשַׁע Beje-sháy] *in salute.* Targ. אֲקוּם פּוּרְקָן לְעַמִּי וּלְרַשִׁיעֵי אַסְהִיד עֲלֵיהוֹן בִּישְׁתָּא *statuam redemptionem populo meo, & in impios testificabor super eos malum.* A יָשַׁע *salvavit*, Nom. masc. sine plur. יֶשַׁע *salus, liberatio*, Psal.20.7. בְּיֵשַׁע *in salute*, Psal. 50.23. Cum Affix. correpto (..) in (:) R.116. & (-) in (:) R. 121. ex priori (:) fit (.) R.6. facítque *Deus* יִשְׁעִי *salutis meæ*, Psal.18.47. וְיִשְׁעִי *& salus mea. Deus* יִשְׁעֵנוּ *salutis nostræ*, Psal.65.6. *Clypeum* יִשְׁעֶךָ *salutis tuæ*, Psal.18.47. cum (·) ob pausam. וְיֶשְׁעֲךָ *& salutem tuam dabis nobis*, Psal.85.8. יִשְׁעוֹ *salus ejus.*

Vers.7.

587 אִמֲרוֹת Im-róth] *Verba* (Jehovæ.) Ab אָמַר *dixit*, Nom. fœmin. אִמְרָה *verbum, sermo*, quod in sing. non legitur in SS. in statu absoluto, sed tantùm in Regim. & cum Affix. unde mutato ה in ת in Regim. facit אִמְרַת *sermo Jehovæ*, Psal.18.31. וּלְאִמְרַת *& ad verbum justitiæ tuæ*, Psal.119.123. Cum Affix. *Audi* אִמְרָתִי *sermonem meum*, Psal.17.6. אִמְרָתֶךָ *verbum tuum*, כְּאִמְרָתֶךָ *secundùm verbum tuum.* לְאִמְרָתֶךָ *ad verbum tuum*, בְּאִמְרָתֶךָ *in verbo tuo.* אִמְרָתוֹ *verbum ejus.* In plurali, in statu simplici א est cum (-) אֲמָרוֹת *dicta, eloquia.* In Regim.autem א est cum (.) & (·) mutatur in (:) R. 114. אִמְרוֹת Quædam exemplaria, hîc sub מ habent (-:) אִמֲרוֹת

588 טְהֹרוֹת Teho-róth] (verba) *pura.* A טָהֵר *mundus* à peccatis, *purus* à sordibus fuit. Nom.masc. טָהוֹר *purus*, dicitur tàm de animo quàm de corpore, sed præcipuè de animo. לֵב טָהוֹר *Cor mundum crea mihi*, Psal.51. 12. In fœmin. mutato (·) in (:) טְהוֹרָה *pura, munda.* יִרְאַת יְהוָה טְהוֹרָה *Timor Jehovæ purus est*, Psal.19.10. In plur. טְהֹרוֹת

589 כֶּסֶף Ké-seph] *argentum.* A כָּסַף *concupivit, desideravit.* Nom. masc. כֶּסֶף *argentum*, humani generis deliciæ, quòd ab omnibus expetatur & diligatur. In pausa mutato priori (·) in (·) R.131. scribitur כָּסֶף Ps.66.10. Cum Præfix. וְכֶסֶף *& argenti*, Psal. 119.72. ubi ו ante accentum Sylluk, gestat (·) R. 78. בְּכֶסֶף *cum argento*, Psal.105.37. & excluso ה Emphat.

בְּכֶסֶף *argento*, Pſ.68.14. In Affixione, mutat utrumque (··) in (:) R 122. et prius (:) in (-) R.6. כַּסְפּוֹ *argentum ſuum*, Pſal.15.5 per ſynecdochen, *pecuniam ſuam*.

590 צָרוּף Tſa-rúph] *conflatum, purgatum*, vel *examinatum*. A צָרַף *conflavit, igne purgavit, examinavit, defæcavit*. dicitur propriè de metallis. Pahul Kal צָרוּף *defæcatum*. In fœmin. אִמְרַת יְהוָה צְרוּפָה *verbum Jehovæ purgatum, defæcatum*, Pſ.18.31.

591 בַּעֲלִיל Bay-lîl] *in catino terræ*. i.e. in catino terreo, in ſublimatorio. Targ. בְּכוּרָא עַל־אַרְעָא *in fuſorio ſuper terram*. A עָלַל *operatus eſt*, Nom. maſc. עֲלִיל *factura, vas* terreum quo ſublimatur argentum, *catinus*, q. operatorium. Legitur in Bibliis h.l. tantùm. Cum Præfix. בַּעֲלִיל pro בַּעֲלִיל ut quædam exemplaria habent.

592 מְזֻקָּק Mezúk-kák] *defæcatum*. A זָקַק *fudit, liquefecit, defæcavit*, aurificum eſt. Particip. Pyhal, מְזֻקָּק

593 שִׁבְעָתָיִם Shibh-ya-thá-jim] *ſepties*. Targ שְׁבַעְתֵּי זִמְנִין *ſeptem vicibus*. A maſc. שֶׁבַע *ſeptem, multùm*. et adverbialiter *ſepties*. Pſ.119.164. שֶׁבַע *ſepties in die laudavi te*, i.e. ſæpiùs, frequenter. Fit fœmin. שִׁבְעָה & in Duali, mutato ה in ת, R.30. שִׁבְעָתַיִם *ſepties*, ſumitur pro uno ſeptem. *Redde vicinis noſtris* שִׁבְעָתַיִם *ſepties*. Pſ.79. 12. Targ. חַד עַל שׁוּבְעָה *unum pro ſeptem*. In pauſa, שִׁבְעָתָיִם cum (·) In plur. שִׁבְעִים *ſeptuaginta*, Pſ.90.10.

Verſ. 8.

תִּשְׁמְרֵם Tiſh-merém] *cuſtodies eos*.

594 A שָׁמַר *cuſtodivit, ſervavit, obſervavit, repoſuit*. Fut. Kal, quod in Pſalm. flectitur ſic: אֶשְׁמוֹר *cuſtodiam*, Et cum Maccaph, correpto וֹ in (··) R. 134. אֶשְׁמָר־לוֹ *aſſervabo ei*, Pſ.88. 29. cum ו redundante. Cum ה parag. & Affixis, mutato וֹ in (:) R.119. אֶשְׁמְרָה *cuſtodiam*, וְאֶשְׁמְרָה *& cuſtodiam*, וָאֶשְׁמְרָה *& cuſtodivi legem tuam*, Pſ.119.55. ubi ו Converſiv. ante א cum (·) R.79. וְאֶשְׁמְרֶנָּה *& obſervabo eam*, (ſcil. legem) Pſal.119. 34. תִּשְׁמוֹר *cuſtodies*. Cum Maccaph, mutato וֹ in (··) *Si iniquitates* תִּשְׁמָר־יָהּ *obſervaveris Domine*, Pſ.130.3. Cum Affix. mutato וֹ in (:) תִּשְׁמְרֵם *ſervabis eos*. יִשְׁמָר־ *cuſtodiet*, Cum Maccaph. יִשְׁמָר־ *cuſtodiet exitum tuum*, Pſ.121.8. וְיִשְׁמָר־אֵלֶּה *& cuſtodiet iſta*, Pſ.107.43. Cum Affix. mutato וֹ in (:) יִשְׁמְרֵהוּ *cuſtodiet eum*, Pſ.41.3. vel in (··) ob ſequens (:) R. 119. יִשְׁמָרְךָ *cuſtodiet te*, Pſ.121.7. In plur. יִשְׁמְרוּ *cuſtodient*, Cum ו Converſ. וַיִּשְׁמְרוּ *& cuſtodiverunt*, Pſ.59.1. Et in pauſa, reducto (:) ad ſuam originem, i.e. in וֹ R.132. יִשְׁמֹרוּ *cuſtodient*, Pſ.56.7.

595 תִּצְּרֶנּוּ Titſ-tſerén-nu] *præſervabis eum*. A נָצַר *ſervavit, præſervavit, obſervavit, protexit, defendit*. Fut. Kal, quod aliquando retinet נ, aliquando amittit; & flectitur in Pſalm. ſic: Compenſato נ per dageſh, R.69. אֶצֹּר *obſervabo mandata tua*, Pſal.119.69. Cum Affix. et ה parag. mutato וֹ in (:) וְאֶצְּרָה *& obſervabo*. Pſ.119.34. וְאֶצְּרֶנָּה *& obſervabo eam*, Pſ.119.33. *ſtatuta tua* אֶצֹּרָה *obſervabo*, Pſ. 119. 145. ubi ob accentum Sylluk, (:) reducitur in וֹ R.132. תִּצֹּר חַיָּי *præſervabis vitam meam*, Pſ.64.2. Cum Affix. תִּצְּרֵנִי *proteges me*, Pſal. 32.7. תִּצְּרֶנּוּ *proteges eum*. יִצְּרוּנִי *præſervabunt me*. Et expreſſo נ תִּנְצְרֵנִי *proteges me*, Pſal. 140.2. יִנְצֹרוּ *obſervabunt*, Pſal.78.7. cum וֹ ob accentum Sylluk, R.132. יִנְצְרֻהוּ *præſervabunt eum*, Pſ.61.8. cum (·) loco ו R.107.

Verſ.

Verſ. 9.

596 יִתְהַלָּכוּן Jith hal-lá-chun] *indeſinenter obambulant*. Ab הָלַךְ ſuprà Num. 5. in Hithpah. הִתְהַלֵּךְ *continuò, aſſiduè ambulavit, obambulavit, perrexit*, propriè *ſe deduxit*. Fut. Hipth. quod in Pſalm. flectitur ſic: אֶתְהַלֵּךְ *aſſiduè ambulabo*, Pſal. 43. 2. Cum ה parag. mutato (..) in (:) R. 117. וְאֶתְהַלְּכָה *& continuè ambulabo*, Pſ. 119. 45. יִתְהַלֵּךְ et ob Maccaph, mutato (..) in (.) R. 134. יִתְהַלֶּךְ־אִישׁ *indeſinenter obambulavit vir*, Pſ. 39. 7. יִתְהַלְּכוּ *continuè obambulabunt*, וַיִּתְהַלְּכוּ *& obambulaverunt*, Pſ. 105. 13. cum ו converſivo Futuri. In pauſa, converſo (:) in (ּ) R. 132. יִתְהַלָּכוּ *obambulabunt*, Pſ. 77. 18. & cum ן parag. יִתְהַלָּכוּן

597 כְּרֻם kerúm] *ſecundùm exaltari*, i. e. poſtquàm exaltatæ fuerint, cùm evehentur. A רום *elevari, evehi, altum eſſe*, Infinit. Kal, R. 60. cum כ ſimilitudinis, quod Infin. junctum, importat ſignificationem temporis Præteriti, *poſtquam*, R. 41. כְּרֻם cum (:) loco ו, R. 107. Quædam exemplaria legunt בְּרֻם *in exaltando*.

598 זֻלּוּת zúl-lóth] *vilitates*, i. e. homines viles, leves, contempti, ignobiles. Semel tantùm legitur in Bibliis, h. l. & dubitatur ex qua radice & quid ſignificet. Poteſt referri ad זול *vile eſſe*, rectiùs ad זָלַל (ut apparet ex dageſh, quod defectum alterius ל innuit) *vilipendit*, unde זוֹלֵל *epulo*, qui carnes voraciſſimè edit, *comeſſator, lurco*, qui omnia vilipendit & abſumit. Hinc זְלוּת (ut pleriq; codices legunt in fœm. ſing.) *comeſſatio, vilitas*, vel in plurali זְלוּת *comeſſationes, vilitates*. Targ. כַּעֲלוּקָה דְּמָצְצָא דְמָהוֹן דִּבְנֵי נָשָׁא *ut ſanguiſuga quæ ſugit ſanguinem filiorũ hominum*. (q. כְּרֻם eſſet pro כְּרִמָּה *ſicut vermis*.) LXX. κατὰ τὸ ὕψος σου ἐπολυώρησας τοὺς υἱοὺς ἀνθρώπων, *ſecundùm altitudinem tuam multiplicaſti filios hominum* (acceperunt fortè pro זֻלּוּת סַלּוֹתָ *exaltaſti*, aliis punctis commutato ז in ס)

599 לִבְנֵי אָדָם Libh-né-a-dhám] *inter filios Adam*. לִבְנֵי ſuprà Num. 569.

PSALMVS XIII. יג

Verſ. 2.

600 עַד־אָנָה adh-á-na] *Vſquequo?* אָן *quo?* particula interrogativa loci vel temporis. Cum ה locali, præcedente (ּ) R. 102. n. 2. geſtat accentum in penult. אָנָה *quo, quorſum, in quem locum?* exceptis duobus locis quæ habent accentum in ultima, אָנָה *quò*, Deut. 1. 28. et Pſ. 139. 7. אָנָה *quò ibo à ſpiritu tuo?* Et interdum נ eſt cum dageſh, וְאָנָּה *& quò*, Ibid. Cum עַד ſemper eſt interrogat. temporis, עַד־אָנָה *quouſque?* i. e. *an ſemper?* quomodo quater legitur hoc Pſalmo. Eſt etiam אָנָּה ſexies in SS. obſecrantis, *quæſo, obſecro*, אָנָּה יְהוָה *obſecro Jehova*, Pſ. 116. 4, 16. ſed ſic ponitur pro אָנָּא quod ſemper orationem inchoat, Pſ. 118. 25. bis, אָנָּא יְהוָה *obſecro Jehova*, &c.

601 תַּסְתִּיר Tas-tír] *abſcondes*. A סָתַר ſuprà Num. 526. Fut. Hiph. quod in Pſalm. flectitur ſic: תַּסְתִּיר *abſcondes*, & ex terminat. (..) אַל־תַּסְתֵּר *ne abſcondas*, Pſ. 27. 9. Cum Affix. תַּסְתִּירֵנִי *abdes me*, Pſ. 17. 8. תַּסְתִּירֵם *abdes eos*, Pſal. 31. 21. יַסְתִּירֵנִי *abſcondet me*, Pſ. 27. 5.

Verſ. 3.

602 יָגוֹן Ja-ghón] *dolorem*. A יָגָה *doluit*,

it, mœstus fuit, Nom. masc. sine plur. יָגוֹן *dolor, tristitia, mœror.* Cum Præfix. בְּיָגוֹן *in dolore*, וְיָגוֹן *& mœror.*

603 יָרוּם Ja-rúm] *efferet se.* A רוּם *exaltari*, ex loco vel conditione inferiore *elevari.* Fut. Kal, exit in ו R. 60. & in Psalm. flectitur sic: אָרוּם *exaltabor*, bis Ps. 46. 11. תָּרוּם *exaltabis*, Ps. 89. 14. & cum ו in gremio literæ (ִי) תָּרִים *v.* 18. יָרוּם *elevabitur.* vel *extollet se caput meum*, Ps. 27. 6. signum victoriæ. In fœmin. תָּרוּם *exaltabitur*, Ps. 89. 25. In plur. אַל־יָרִימוּ *ne extollant se*, Ps. 66. 7. cum (ִי) loco (ו)

Vers. 4.

604 הַבִּיטָה Hab-bí-ta] *Intuere.* A נָבַט suprà Num. 530. Imperat. Hiph. converso נ in dagesh. R. 69. הַבֵּט *aspice*, Ps. 74. 20. וְהַבֵּט *& intuere*, Ps. 84. 10. Cum ה parag. semper est (ִי) הַבִּיטָה

605 הָאִירָה עֵינַי Ha-í-ra ע e-nái] *illumina oculos meos.* Targ. אַנְהַר עֵינַי בְּאוֹרַיְתָךְ *Illumina oculos meos in lege tua.* Ab אוֹר *luxit*, in Hiph. abjecto ו R. 58. הֵאִיר *lucidum fecit, illuminavit, illustravit*, Imper. Hiph. הָאֵר *illumina*, Ps. 80. 20. וְהָאֵר *& elucere fac.* Ibid. *v.* 4. Cum ה parag. cum (ִי) הָאִירָה *illumina faciem tuam*, Ps. 31. 17. h. e. respice ad servum tuum, ostende te ipsi favere.

¶ פֶּן־אִישַׁן הַמָּוֶת *ne obdormiam ipsâ morte.* Targ. דִּילְמָא אוֹחֵב וְאֶדְמוּךְ עִם חַיָּבֵי מוֹתָא *ne forte peccem, & dormiam cum eis, qui rei sunt mortis.*

Vers. 5.

606 יְכָלְתִּיו Jechol-tív] *prævalui ei.* Targ. אִשְׁלְטֵת בֵּהּ *dominatus sum ei.* A יָכוֹל *potuit*, aliquando includit alterius victoriam, & significat, *superavit, prævaluit.* Præter. Kal; desinit in ו R. 43. illúdque servat per omnes personas Præteriti, præterquam in tertiis. Flectitur in Psalm. sic: יָכוֹל *potuit*, יָכֹלְתִּי *potui*, Ps. 40. 13. Cum Affixo semel tantùm h. l. in Bibliis legitur, יְכָלְתִּיו *superavi ipsum*, ubi (ָ) corripitur in (:) R. 114. & ו in (ָ) R. 119. In plur. יָכְלוּ *potuerunt*, Ps. 36. 13.

¶ כִּי אֶמּוֹט *cum dimotus fuero*, Suprà Num. 505. Targ. אֲרוּם שְׁטֵאתִי מֵאָרְחָתָךְ *si declinavero à semitis tuis.*

Vers. 6.

607 בָּטַחְתִּי Ba-táhh-ti] *confidi.* A בָּטַח suprà Num. 199. Præt. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: בָּטַח *fidit*, בָּטַחְתִּי *confidi*, & in pausa mutato (ַ) in (ָ) בָּטָחְתִּי Ps. 31. 7. בָּטְחוּ *confisi sunt*, בָּטָחְנוּ *confidimus*, Ps. 33. 21. cum (ָ) ob pausam Sylluk.

608 אָשִׁירָה A-shí-ra] *cantabo.* A שׁוּר *vocem intendit, cantavit, cecinit.* Fut. Hiph. quod abjecto ו, R. 58. in Ps. flectitur sic: אָשִׁיר *canam*, Ps. 59. 17. cum ה parag. אָשִׁירָה *cantabo* Ps. 27. 6. נָשִׁיר *cantabimus*, Psal. 137. 4 & cum ה parag. נָשִׁירָה Ps. 21. 14. יָשִׁירוּ *cantabunt*, Ps. 65. 14. *cantarunt*, Ps. 106. 12. וְיָשִׁירוּ *& cantabunt*, Psal. 138. 5.

¶ כִּי גָמַל עָלָי *quoniam retribuit super me*, suprà Num. 325. Targ. מְטוּל דִּפְרַע עֲלַי טָבְתָא *quoniam retribuit mihi bonum*, LXX. τῷ εὐεργετήσαντί με *qui bona retribuit mihi.*

PSAL-

PSALMUS XIV. יד

609 נבל Na-bhál] (Dixit) *ſtultus*. Targ. שַׁפְשָׁא *fatuus, inſanus.* A נָבַל ſuprà Num. 32. Nom. Maſc. נָבָל *decidens, ſtolidus, pravus, nequam,* qui à bonis actionibus decidit, *Nebulo* propriè (ſic ab ipſa voce Hebræa dictus.)

¶ אֵין אֱלֹהִים *non* (eſt) *Deus*, Targ. לֵית שָׁלְטָן אֱלָהָא בְּאַרְעָא *Non eſt poteſtas Dei in terra.*

610 הִשְׁחִיתוּ Hiſh-hhí-thu] *corruperunt*, Targ. חַבִּלוּ עוֹבָדֵיהוֹן *corruperunt opera ſua.* A שָׁחַת in Hiph. הִשְׁחִית *corrupit, depravavit,* dicitur tam de actione animi quàm corporis. Præt. plur. Hiph. הִשְׁחִיתוּ

הִתְעִיבוּ Hith-עי-bhu] *abominabi-*
611 *le effecerunt.* Vel *abominabiles fuêre actione.* Targ. רַחֲקוּ טַבְתָּא *execrati ſunt bonum.* A תָּעַב *abominabilis fuit*, in Hiph. הִתְעִיב *abominabile, deteſtabile reddidit.* Legitur ter in Præt. Hiph. ſemel Ezech. 16. 53. bis in Pſal. h. l. & Pſal. 53. 2. וְהִתְעִיבוּ עָוֶל *& abominabilem reddiderunt iniquitatem*, h. e. immenſam, non ferendam. Targ. וְאִשְׁתְּכַח בְּהוֹן *& inventa eſt in eis iniquitas.*

¶ עֲלִילָה *turpe opus*, ſuprà Num. 448. Targ. אַשְׁכַּחוּ עִילָּא *adinvenerunt occaſionem.* (à עָלַל *occaſionem quæſivit.*) LXX. ἐβδελύχθησαν ἐν ἐπιτηδεύμασιν *abominabiles facti ſunt in ſtudiis.*

612 עֹשֵׂה עo-ſé] *faciens* bonum. A עָשָׂה *fecit.* Benoni Kal, exit in (ּ) R. 65. וְעֹשֶׂה *& faciens*, Pſal. 18. 50. In Regim. (ּ) ante ה tranſit in (..) R. 122. fit עֹשֵׂה־טוֹב *faciens bonum*, verſ. 3. לְעֹשֵׂה *facienti mirabilia*, Pſ. 136. 4. In Affixione, num. plur. & fœmin. genere excludit ה.. R. 103. *Coram Jehova* עֹשֵׂנוּ *factore noſtro*, Pſ. 95. 6. plur. עֹשִׂים *facientes*, In Regim. בְּעֹשֵׂי *in facientes malum*, Pſ. 37. 1. Cum Affix. *Lætabitur Iſrael* בְּעֹשָׂיו *in factoribus ſuis*, Pſal. 149. 2. עֹשֵׂיהֶם *facientibus illa*, Pſal. 111. 10. In fœmin. *Ventus procellæ* עֹשָׂה *faciens verbum ejus*, Pſ. 148. 8. pro עֹשָׂה

Verſ. 2.

613 הִשְׁקִיף Hiſh-kíph] *proſpexit.* A שָׁקַף *aſpexit, ex alto proſpexit,* ut alios conſpiciat, ſive ipſe ab aliis videatur ſive non. Præt. Hiph. הִשְׁקִיף *proſpexit ex altitudine ſanctitatis ſuæ*, Pſal. 102. 20.

614 לִרְאוֹת Lir-óth] *ad videndum.* i. ut videat. A רָאָה *vidit.* Infin. Kal. exit in וֹת R. 65 cum ל nota Gerundii, R. 41. לִרְאוֹת *ad videndum foveam*, Pſal. 16. 10. i. e. experiri corruptionem, לִרְאוֹת *ad videndum bonum*, Pſ. 34. 13. i. e. ut bono fruatur. Cum מ negationem includit, Ibid. *Obſcurabuntur oculi eorum* מֵרְאוֹת *à videndo*, Pſal. 69. 24. i. e. ne videant, Rom. 11. 10. τοῦ μὴ βλέπειν.

615 מַשְׂכִּיל Maſ-kíl] (an ſit) *intelligens.* A שָׂכַל *intellexit, intelligens, prudens fuit.* Partic. Hiph. מַשְׂכִּיל tranſit in naturam Nominis, *intelligens, prudens, ſapiens*, Pſal. 41. 2. Et ſemel adverbialiter, *Pſallite* מַשְׂכִּיל *conſideratè, intelligenter*, cum intelligentia, Pſ. 47. 8. Vel *Pſallite intelligens*, i. e. quilibet intelligentium. Tredecim verò in locis מַשְׂכִּיל in titulis Pſalmorum, ſumitur pro carminis genere, ad erudiendum ſive intelligendum comparato, q. d. *Ode didaſcalica*, intelligentiam dans, intelligentiam afferens, vel certè *Pſalmus diligenter conſiderandus*, Pſ. 32, 42,

42, 44, 45, 52, 53, 54, 55, 74, 78, 88, 89, 142.

Verſ. 3.

616 סָר Sár] (Univerſitas) *receſſit, declinavit* à via bona: pro quo, Pſ. 53. 4. habetur, סָג *retroceſſit*. Targ. כֻּלְּהוֹן זָרוּ לַאֲחוֹרָא *Omnes converſi ſunt retrò*. A סוּר *recedere, declinare, deflecti*, Præt. Kal, abjecto ו, R. 58. deſinit in (ָ) R. 59. סָר *receſſit, motus eſt*. In prima perſ. סַרְתִּי *receſſi*, Pſ. 119. 103. pro סָרְתִּי ob accentum Athnach. Nec per plures perſonas flectitur in Pſalm.

617 נֶאֱלָחוּ Ne-elá-hhu] (ſimul) *putidi facti ſunt*. Targ. כַּחֲדָא אִתְרַשְּׁלוּ *ſimul obtorpuerunt*. Ab אלח in Præt. Niph. נֶאֱלַח *putidus, fœtidus fuit*; (ubi guttural. punctuat ſe cum (ֱ) & præcedentem cum (ֶ) R. 13.) Ter tantùm legitur in SS. וְנֶאֱלָח *& putidus*, Job 15. 16. נֶאֱלָחוּ *fœtidi ſunt*, h. l. & Pſ. 53. 4. cum (ָ) ob accentum Tiphcha. R. 132. not.

618 אֶחָד E-hhádh] *unus*. Ab אחד *univit*, Nom. maſc. אַחַד *unus*, principium numeri, paſſim pro *primo* uſurpatur. וּכְאַחַד *& ſicut unus*, Pſ. 82. 7. In pauſa, ultimum (ַ) vertitur in (ָ) R. 131. & prius, ante gutturalem kametſatam, tranſit in (ֶ) R. 109. fitque אֶחָד Pſal. 53. 4. In fœmin. excluſo ד facit אַחַת *una*, & abſolutè poſitum, notat *unam rem*, *Vnum* R. 2. אַחַת שָׁאַלְתִּי *Vnum petii*, Pſ. 27. 4. It. *ſemel, unâ vice*. אַחַת דִּבֶּר *ſemel locutus eſt*, Pſ. 62. 12.

Verſ. 4.

619 יָדְעוּ Ja-dhe yú] (Nonne) *noverunt*, A ידע ſuprà Num. 47. Præt. Kal, quod in Pſalm. flectitur ſic: יָדַע *novit, ſcivit*, יָדַעְתָּ *noviſti*, & in pauſa cum (ָ) יָדָעְתָּ Pſal. 40. 10. יָדַעְתִּי *novi*, יָדְעוּ *noverunt*, וְיֵדְעוּ *& cognoſcent*, Pſal. 83. 18. cum ו Converſ. Præteriti. Cum Affixo (ָ) et (:) tranſponuntur, R. 89. unde *Et judicia* בַּל־יְדָעוּם *non noverunt ea*, Pſ. 147. 20. vel tranſitivè, *non nota fecit illis*, ut Targ. הוֹדְעִנוּן *fecit ſcire illos*.

620 אֹכְלֵי O-chelé] *comedentes* populum meum. Ab אָכַל *edit, comedit, conſumſit, abſumſit*. Benoni Kal, אֹכֵל *comedens*, et cum ו, אוֹכֵל Pſal. 41. 10. Plur. in Regim. אֹכְלֵי *conſumentes*. LXX. οἱ ἐσθίοντες τὸν λαόν μȣ, *qui devorant populum meum*.

621 אָכְלוּ A-chelú] (ac ſi) *comederent*, LXX. ἐν βρώσει ἄρτȣ *in* (ſicut) *eſcam panis*. Præt. Kal, quod in Pſalm. flectitur ſic: אָכַל *comedit*, fœm. אָכְלָה־אֵשׁ *conſumſit ignis*, Pſ. 78. 63. Cum Affix. mutato ה in ת- R. 97. (ָ) et (:) tranſponuntur, R. 98. *Zelus domus tuæ* אֲכָלָתְנִי *conſumſit me*, Pſal. 69. 10. pro אֲכָלַתְנִי cum (ָ) ob accentum Athnach. Et ſic, אָכַלְתִּי *comedi*, Pſal. 102. 10. אָכְלוּ *comederunt*.

622 לֶחֶם Lé-hhem] *panem*. A לָחַם *cibum ſumſit, edit*, Nom. maſc. ſine plur. לֶחֶם *cibus, eſca*, quicquid mandi poteſt, ſed præcipuè *panis*, quòd frequenter in cibis ſit. *Dans* לֶחֶם *panem omni carni*, Pſal. 136. 25. Targ. מְזוֹנָא *eſcam*, LXX. τροφὴν. Cum accentu Sylluk, prius (ֶ) mutatur in (ָ) R. 131. *Quærens* לָחֶם *panem*, Pſal. 37. 25. Cum Præfix. וְלֶחֶם *& panis*, כַּלֶּחֶם *ſicut ipſum panem*, Pſ. 102. 10. excluſo ה Emphat. Cum Affix. corripit utrumque (ֶ) in (:) R. 122. et prius (:) vertit in (ַ) R. 6. fitque לַחְמִי *cibum meum*, Pſal. 41. 10. לַחְמָהּ *cibum ejus*, Pſal. 147. 9.

623 לֹא קָרָאוּ Ló ka-rá-ú] *non invocârunt*.

runt. A קָרָא suprà Num. 623. Præt. Kal, quod in Psalmis flectitur sic: קָרָא *clamavit, invocavit*, ubi א in Præterito Kal, quiescit in (ּ) R. 64. קָרָאתָ *clamasti*. קָרָאתִי *clamavi*. Et cum Affix. mutato priore (ּ) in (:) R. 114. קְרָאתִיךָ *invocavi te*, Psal. 17. 6. In tertia pers. plur. קָרְאוּ *vocarunt*, Ps. 49. 11. In pausa, reducto (:) in (ּ) R. 172. קָרָאוּ *invocarunt*.

Vers. 5.

624 שָׁם Sham] *Ibi*. Adverbium loci remoti, שָׁם *ibi, illuc*, Cum ה parag. שָׁמָּה *ibi*. Psal. 122. 5. cum (ּ) longo. Et cum Præfixo ש R. 75. שֶׁשָּׁם *quod ibi*, Psal. 122. 4.

625 פָּחֲדוּ Pa-hhadhú] *paverunt*. A פָּחַד *pavit, expavit, territus fuit*, Præt. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: פָּחַד *pavit*, פָּחֲדוּ *paverunt*, cum (-:) loco (:) & in pausa,, וְלֹא פָחָדוּ *& non paverunt*, Psal. 78. 53.

626 פַּחַד Pá-hhadh] *pavorem*, Psal. 53. 6. additur לֹא הָיָה פָחַד (ubi) *non erat pavor*, i. e. malum, pavoris causa. Et sic Targ. תַּמָּן דְּחִלוּ דְּלוּחָא דִּשְׁקַר דְּלָא חֲמִי לְמִדְחַל *Ibi, timuerunt timore falso, quo non decebat timere*. Nom. masc. פַּחַד *timor, pavor*, It. *malum subitum*, pavoris causa, *pernicies*. In pausa mutato priori (-) in (ּ) R. 132. פָּחַד Cum Præfixis, מִפַּחַד *à pavore*, וּפַחַד *& pavor* (eram) *notis meis*, Psal. 31. 12. Cum Affix. mutato posteriori (-) in (:) R. 121. fit פַּחְדָּם *pavor eorum*, מִפַּחְדְּךָ *à pavore tuo*, Psal. 119. 120.

Vers. 6.

627 תָבִישׁוּ Tha-bhí-shu] *pudore afficietis*. A בּוֹשׁ *puduit*, in Hiph. abjecto ו R. 58. הֵבִישׁ *pudefecit, pudore affecit*, semper sumitur in malum. Fut. Hiph. quod in Psal. flectitur in secunda persona tantùm, תָּבִישׁ *pudore afficies*, cum Affixo, mutato (ּ) in (:) אַל־תְּבִישֵׁנִי *ne pudore afficias me*, Psal. 119. 31. תָבִישׁוּ *pudore afficietis*.

מַחְסֵהוּ Mahh-sé-hu] *receptaculum*
628 *ejus*. A חָסָה suprà Num. 120. Nom. Heemanth. masc. sine plur. מַחְסֶה *hospitium, protectio, receptaculum*, locus quo quis se recepit in tutum. Scribitur aliquando מַחֲסֶה cum (-:) *Deus nobis*, מַחֲסֶה *protectio*, Psal. 46. 2. LXX. καταφυγὴ *refugium*. Cum Affix. excluso ה ֶ R. 103. fit מַחְסִי *protectio mea*, Psal. 62. 8. LXX. ἐλπὶς μου *spes mea*. מַחְסִי *receptaculũ meum*, מַחְסֵהוּ *receptus ejus*.

Vers. 7.

¶ מִי יִתֵּן *Quis dabit*? optantis est, vide suprà Num. 29. Targ. מַן יִתֵּין מִצִּיּוֹן פּוּרְקָנָא דְיִשְׂרָאֵל *Quis depromet è Sione redemptionem Israelis?*

629 יִשְׂרָאֵל Jis-ra-él] *Israeli*. יִשְׂרָאֵל Nomen proprium Jacobi Patriarchæ, ab Angelo post luctam sic appellati, Gen. 32. 28. Compositum ex שַׂר *princeps* (quod à שָׂרָה *principatum obtinuit*) et אֵל *Dei*, quoniam *princeps fuit cum Deo*, Hos. 12. 3. Notat etiam totum populum Judaicum, Ps. 114. 1. *Cum egrederetur* יִשְׂרָאֵל *Israel ex Ægypto*. Cum Præf. וְיִשְׂרָאֵל *& Israel* לְיִשְׂרָאֵל *Israeli*, בְּיִשְׂרָאֵל *in Israele*, וּבְיִשְׂרָאֵל *& in Israele*.

630 שְׁבוּת Shebhúth] *captivitatem*. A שָׁבָה *captivum duxit*, Nom. fœm. sine plur. שְׁבוּת *captivitas, abductio*.

631 יַעֲקֹב Ja-yakóbh] *Jacob*. A עָקַב *calcem tenuit, supplantavit*, fit יַעֲקוֹב *Jacob* patriarcha, filius Isaac sic dictus

quòd calcem fratris Esau dum nascere-
tur prehendisset, Gen. 25. vel quòd
supplantavit fratrem, Hos. 12. 3. *In
utero* עָקַב *calce tenuit*, (vel *supplanta-
vit*) *fratrem suum*. Cum **Præfix.**
וְיַעֲקֹב & *Jacob* לְיַעֲקֹב *Jacobo*, *Deus
dominans* בְּיַעֲקֹב *in Jacob*. Psal. 59. 14.
i. e. in Israele. Israelitæ in V. T. vocan-
tur *filii Jacobi*, non autem Abrahami
vel Isaaci, quia solus Jacob habuit se-
men sanctum.

PSALMUS XV. טו

632 בְּאָהֳלֶךָ Beo-holé-cha] *in taberna-
culo tuo*. Ab אָהַל *tentorium fixit, ha-
bitavit*, Nom. masc. אֹהֶל *tentorium, ta-
bernaculum* è velis tensis factum. Cum
Præfix. *Transferet te* מֵאֹהֶל *à taber-
naculo*, Psal. 52. 7. Targ. מִלְמִתַּב
בְּמַשְׁכְּנָא *ne habites in tabernaculo*, ubi
מ negationem & privationem deno-
tat. בְּאֹהֶל *in tentorio*. Cum Affix. mu-
tato ו in (ָ) R. 118. & (ֶ) in (:) R.
122. sub gutturali in compositum (ֳ)
facit בְּאָהָלְךָ (Beo-hol-cha) *in tentorio
tuo*, Psal. 61. 5. pro בְּאֳהָלְךָ ubi (ֳ)
ob sequens (:) amittit suum (:) R. 15.
In pausa spontè (ֶ) redit, אָהֳלוֹ. בְּאָהֳלֶךָ
tentorium ejus, בְּאָהֳלוֹ *in tentorio ejus*
In plur. converso (ֶ) in (ָ) fit אֹהָלִים In
Regim. verso (ָ) in sheva compositum
(ֳ) prius (ֳ) amittit suum (:) fitq; אָהֳלֵי
tentoria Edom, Psal. 83. 7. בְּאָהֳלֵי *in
tentoriis Cham*, Psal. 78. 51. Cum
Affix. בְּאָהֳלֵיהֶם *in tentoriis eorum*.

633 מִי־יִשְׁכֹּן Mi-jish-cón] *quis habita-
bit*. A שָׁכַן *habitavit, mansit, commo-
ratus fuit*. Fut. Kal, quod in Psalm.
flectitur sic: אֶשְׁכּוֹן & cum ה parag.
וְאֶשְׁכְּנָה *& habitabo*, Psal. 55. 7. יִשְׁכּוֹן
habitabit, & sine ו, יִשְׁכֹּן Psal. 16. 9.
יִשְׁכְּנוּ *habitabunt*, וְיִשְׁכְּנוּ *& habita-
bunt*, Et in pausa reducto (:) in ו R.
132. יִשְׁכֹּנוּ *manebunt*.

Vers. 2.

634 הוֹלֵךְ Ho-léch] *Ambulans*. Ab הָלַךְ
suprà Num. 5. Benoni Kal, הוֹלֵךְ *am-
bulans, abiens*, et sine ו, הֹלֵךְ Ps. 101.
6. Cum ה Relativo R. 76. הַהֹלֵךְ
qui ambulat, Psal. 128. 1. In plur.
הַהֹלְכִים *qui ambulant*, Psal. 119. 1.
& excluso ה Relativo, לַהֹלְכִים *qui
ambulantes sunt*, Ps. 84. 12.

635 תָּמִים Ta-mím] *integer*, i. e. inte-
grè, LXX. πορευόμενος ἄμωμος *qui in-
greditur sine macula*. A תָּמַם *integer,
perfectus fuit*, Nom. masc. תָּמִים *inte-
ger, perfectus*, substantivè *integritas*,
& adverbialiter *integrè*. בִּתְמִים *in in-
tegritate*, Psal. 84. 12. In fœmin. gen.
& num. plur. converso (ָ) in (:) R.
114. fit תְּמִימָה *integra*, תְּמִימִים *in-
tegri* יְמֵי תְמִימִים *dies integrorum*, Ps.
37. 18. In Regim. תְּמִימֵי דָרֶךְ *integri
viâ*, Ps. 119. 1.

636 אֱמֶת Eméth] (loquens) *veritatem*.
Ab אָמַן in Niph. נֶאֱמַן *verax, firmus
fuit*, Nom. fœmin. absque plur. אֱמֶת
veritas, certitudo, firmitas, pro אֱמֶנֶת
abjectâ tertiâ radicali נ. Cum au-
tem hæc duo, חֶסֶד & אֱמֶת jungun-
tur, illud *beneficium, bonitatem*, hoc
beneficii firmitatem, sive promissionum
complementum denotat: חֶסֶד Deus
fecit Abrahamo, אֱמֶת Jacobo. Om-
nes viæ Jehovæ חֶסֶד וֶאֱמֶת *bonitas &
veritas*, Ps. 25. 10. ubi ו cum (ֶ) ob
accentum Athnach, R. 79. חֶסֶד וֶאֱמֶת
bonitas & veritas, Psal. 61. 7. 85.
11. 89. 15. ubi ו cum (ֶ) ob sequens
(ֱ) R. 13. Et sic, בֶּאֱמֶת *in veritate*.
Cum Affixis assumit dagesh, ad com-
pensandum defectum literæ נ, facitq;
אֲמִתְּךָ (in pausa, אֲמִתֶּךָ) *veritas tua*,
pro

pro אֲמִנָּתְךָ ex אֲמֶנֶת ubi ob Affix. utrumque (··) transit in (:) & prius (:) in (.) בַּאֲמִתֶּךָ (in pausa, בַּאֲמִתֶּךָ) *in veritate tua*, ubi ב cum (-) ob sequens (-:) אֲמִתּוֹ *veritas ejus*, חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ *bonitatem tuam, & veritatem tuam*, Ps.40.11. חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ *bonitatem suam et veritatem suam*, Ps.57.4.

Vers. 3.

637 לֹא־רָגַל Lo-ra-ghál] *Non detraxit* super lingua sua. Targ.] לָא אֲכַל קוּרְצִין *non edit delationes*, i.e. detulit, prodidit, ventris & cibi causâ. (unde in N. T. Syro, diabolus dicitur ܐܟܠܩܪܨܐ אֲכַלְקַרְצָא *edens accusationem*, i.e. accusator, calumniator. Matth. 4.) A רָגַל *detulit, detraxit*, propriè *pedavit*, q. pedibus discurrit deferendi vel explorandi causâ. Legitur h.l. tantùm in tota SS. éstque elegans metaphora à pede ad linguam. LXX. ὃς οὐκ ἐδόλωσεν *qui non vitiat*, i.e. qui veritatem puram additamento alieno non vitiat: quicquid enim purum est, deteriori aliquo adjuncto δολῶσθαι *vitiari* dicitur.

638 וְחֶרְפָּה Ve-hher-pá] *& opprobrium.* A חָרַף *probro affecit*, Nom. fœmin. חֶרְפָּה *dedecus, opprobrium, convicium*, dicitur tam de re, quàm de verbo. In Regim. & cum Affix. mutat ה in ת, fitque חֶרְפַּת אָדָם *opprobrium hominis*, Psal.22.7. חֶרְפָּתִי *opprobrium meum*, *Memento* חֶרְפָּתְךָ *opprobrii tui*, Ps.74.21. חֶרְפָּתָם *opprobrium eorum*. In plur. flectitur ad formam צְדָקוֹת R. 32. facítque חֲרָפוֹת Cum Præfix. לַחֲרָפוֹת *in opprobria*, Psal.69.11. ubi ל cum (-) ob sequens (-:) In Regim. וְחֶרְפּוֹת חוֹרְפֶיךָ *& opprobria probris afficientium te*. Ps.69.10. ubi mutato (··) in (:) R.114. (-:) amittit suum (:) R.15. ut fit חֶרְפּוֹת sed pro (-) substituitur (··) R.107.

639 לֹא־נָשָׂא Lo-na-sá] *non tulit*. i.e. non convitiatus est proximo suo. A נָשָׂא *tulit, levavit, sustulit, elevavit, extulit*. Præt. Kal, quod in Psa. flectitur sic: נָשָׂא *tulit, reportavit*, ubi א quiescit in (·) R.64. נָשָׂאתָ עֲוֹן *sustulisti iniquitatem*, Psal.32.5. i.e. remisisti, condonasti. Cum Affix. mutato priori (·) in (:) נְשָׂאתַנִי *elevasti me*, Ps.102. 11. נָשָׂאתִי *tuli*, נָשְׂאוּ *extulerunt se*, Ps.83.3.

640 קְרֹבוֹ Kero-bhó] (contra) *proximum suum*. A קָרַב *appropinquavit*, Nom. masc. קָרוֹב *propinquus, proximus, vicinus*, de quavis propinquitate dicitur. וְקָרוֹב שְׁמֶךָ *& propinquum* (est) *nomen tuum*, Ps.75.2. In fœmin. gen. Affixione & plur. num. mutato (·) in (:) facit צָרָה קְרוֹבָה *angustia propinqua*, Ps. 22. 12. קְרוֹבוֹ *propinquus ejus*, קְרוֹבִים *propinqui*, Cum Affix. וּקְרוֹבַי *& propinqui mei*, Psal. 38.12.

Vers. 4.

641 נִבְזֶה Nibh-zé] *Contemptus est*, (in oculis ejus) LXX. ἐξουδένωται *ad nihilum redactus est*, A בָּזָה *sprevit, contempsit*, Partic. Niph. legitur bis in Psalm. נִבְזֶה *contemptus*, *despectus*, exit in (··) R.65. וְנִבְזֶה *& contemptus*, Ps.119.41.

642 נִמְאָס Nim-ás] *reprobus*. LXX. πονηρευόμενος *malignus*. Targ. refert hæc ad semetipsum, דְשִׁיט בְּאַנְפּוֹהִי וְדִבְסִיר *qui despectus est in suo ipsius-met conspectu & contemptus*. A מָאַס *sprevit, rejecit, respuit, reprobavit*, Particip. Niph. נִמְאָס *rejectus, spretus, reprobatus*. Legitur h.l. tantùm.

643 יִרְאֵי Jir-é] *timentes* Jehovam. A יָרֵא, *timuit*, suprà Num. 153. Nomen participiale Kal, יָרֵא *timens, pius, religiosus.* In Regim. sing. & num. plur. mutato (ָ) in (:) R. 114. (..) manet, R. 117. facitque יְרֵא יְהוָה *timens Jehovam*, Ps. 25. 12. יְרֵאִים *timentes, religiosi*, Cum Affix. יְרֵאֶיךָ *timentes te*, יְרֵאָיו *timentes eum*, לִירֵאֶיךָ *timentibus te*, Ps. 31. 20. ubi (:) sub (י) tollitur ob præcedens (.) R. 8. & sic, לִירֵאָיו *timentibus eum*, Ps. 34. 9. In Regim. autem plurali, (..) transit in (:) & prius (:) in (.) fitque יִרְאֵי יְהוָה *timentes Jehovam*, Ps. 22. 24.

644 יְכַבֵּד Jechab-bédh] *maximè honorabit*, vel *glorificabit*. A כָּבֵד *aggravavit, grave reddidit*, metaphoricè *honoravit, honoribus affecit*, q. gravem honoribus reddidit. Fut. Pihel, quod in Psalm. flectitur sic: אֲכַבֵּד *maximè honorabo*, ubi dagesh significationem intendit. Cum ה parag. & Affix. mutato (..) in (:) וַאֲכַבְּדָה *& honorabo*, Ps. 86. 12. וַאֲכַבְּדֵהוּ *& honorabo eum*, Ps. 91. 15. תְּכַבֵּד *honorabis*, וּתְכַבְּדֵנִי *& glorificabis me*, Ps. 50. 15. יְכַבֵּד *honore afficiet*, יְכַבְּדָנִי *honore afficiet me*, & cum נ Epenthetico, R. 100. יְכַבְּדָנְנִי Ps. 50. 23. וִיכַבְּדוּ *& honorem reddent*, Ps. 86. 9. sublato (:) sub (י) R. 8.

645 נִשְׁבַּע Nish-báy] *juravit*. A שֶׁבַע *septem*, verbum in Niph. נִשְׁבַּע *juravit* (passivè) quòd nemo jurare nisi coactus debeat, idque *septem* i.e. multis adhibitis idoneis testibus, & gravi de causâ. Præt. Niph. quod in Psalm. flectitur sic: נִשְׁבַּע *juravit*, נִשְׁבַּעְתָּ *jurâsti*, נִשְׁבַּעְתִּי *juravi*, נִשְׁבָּעוּ *jurârunt*, Ps. 102. 9. cum (ָ) ob accentum Sylluk. R. 132.

646 לְהָרַע Lehha-ráy] *ad malefaciendum*. A רוּעַ *malum esse*, in Hiph. abjecto ו R. 58. הֵרַע *male egit, malum tribuit*, Infinit. Hiph. לְהָרַע *ad malefaciendum*, i.e. ut sibi malefaciat, se affligat. Targ. דְּיוֹמֵי לְאַבְאָשָׁא לְגַרְמֵהּ *jurat ad malum inferendum sibi ipsi*. LXX. ὁ ὀμνύων τῷ πλησίον αὐτοῦ *qui jurat proximo suo*, legerunt לְהָרֵעַ *ipsi socio*: Alii, לְהָרַע *in malum* scil: proprium, sed sic scriberetur cum (ָ) לְהָרָע quin etiam ל excluderet ה Emphat. לְרָע Hebræi communiter exponunt hæc verba *Juravit ad malefaciendum* scil: לְעַצְמוֹ *sibimetipsi*. Quod autem sit hoc malum proprium quod sibimetipsi inferre liceat, exprimitur in libro הליכות עולם ex sententia R. Juhanan, v.g. si quis fuerit in mari & voverit; *in luctu jejunus permanebo, donec domum revertar*.

647 יָמִר Ja-mír] (& non) *mutabit*. LXX. καὶ οὐκ ἀθετῶν *& non decipit*. A מוּר in Hiph. abjecto ו, R. 58. הֵמִיר *mutavit, permutavit*. Fut. Hiph. quod in Psalmis flectitur in tertia pers. tantùm, יָמִר absque (י) pro יָמִיר *mutabit*, וַיָּמִירוּ *& mutârunt*, Ps. 106. 43. cum ו Conversivo Futuri.

Vers. 5.

648 בְּנֶשֶׁךְ Bené-shech] *in usuram*. A נָשַׁךְ *momordit*, Nom. masc. absque plur. נֶשֶׁךְ *usura*, q. substantiæ morsus, unde homo tabescit, paulatim ipsius facultatibus consumptis. *Fœnus* q. funus. LXX. ἐπὶ τόκῳ *ad usuram*, παρὰ τὸ τεκεῖν *à pariendo*, quòd pecunia mutuo data pariat lucrum ei qui dedit.

849 וְשֹׁחַד Vesho-hhadh] *& munus*. A שָׁחַד *donavit, muneravit*, Nom. masc. sine plur. שֹׁחַד *donum, munus*.

650 לֹא לָקָח Ló la-káhh] *non accepit*. A לָקַח *tulit, cepit, accepit*, Præt. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: לָקַח *accepit*,

cepit,

cepit, & in pausa לָקַחְ לָקַחְתָּ R.131. לָקַחְתָּ *accepisti.*

651 אֵלֶּה El-le] (faciens) *ista*. Pronom. demonstrativ. plur. commun. gener. אֵל & cum הּ parag. אֵלֶּה *illi*, vel *illæ*, & absolutè neutraliter *illa, ista*. וְאֵלֶּה *& isti*, Ps.20.8.

PSALMUS. XVI. יו

652 מִכְתָּם Mich-tâm] *Aureolum* (Davidis.) Targ. גְלִיפָא תְרִיצְתָּא *Sclptura recta* Davidis. LXX. Στηλογραφία τῷ Δαυὶδ, *Tituli inscriptio ipsi David*. q. scriptura seu inscriptio in solidiore aliqua materia metalli aut marmoris exarata. A כֶּתֶם *massa auri nativi, purissimi ac nitidissimi*, et collectivè *aurea supellex*, quæ supra vestes ponitur, ad ornatum pertinens. Ps.45. 10. *Stat regina ad dextram tuam* בְּכֶתֶם אוֹפִיר *in cultu aureo Ophir*, Targ. בְּאוֹבְרִיזוֹן *in obrizo*, auro quod ex insula Ophir affertur. Nom. Heemanth. מִכְתָּם *insigne aureum*, κειμήλιον, ex auro כֶּתֶם solidissimo factum, quo nomine David inscripsit Ps. 16. 56, 57, 58, 60. q. d. preciosissimum carmen, verba aurea.

653 שָׁמְרֵנִי Shom-ré-ni] *custodi me*. A שָׁמַר verbo *conservandi & tuendi*, suprà Num. 594. Imper. Kal, שְׁמוֹר *custodi*, וּשְׁמוֹר *& custodi*. Cum Maccaph. mutato וֹ in (ׇ) R. 134. שְׁמָר־תָּם *custodi integrum*, Psal. 37. 37. Cum Affix. & הּ parag. prima radical. suscipit (ׇ) & secunda (:) suprà Num. 343. facitque שָׁמְרֵנִי *conserva me*, שָׁמְרָה *custodi*, Psal. 25. 20.

Vers. 2.

654 טוֹבָתִי To-bha-thí] *bonum meum* בַּל־עָלֶיךָ *nequaquam super te*, vel *non ad te*. i. e. nihil tibi confert, LXX. τῶν ἀγαθῶν μου οὐ χρείαν ἔχεις, *bonorum meorum non eges*. Targ. טַבְתִּי לָא יָתִיהִיבָא בַּר מִנָּךְ *bonum meum non datum est nisi à te*. A טוֹב *bonus*, fœmin. טוֹבָה *bona*, & absolutè, substantialiter, *bonum, bonitas*, לְטוֹבָה *in bonum*, Ps.86. 17. In Regim. & cum Affix. mutato ה in ת, facit לְטוֹבַת *in bonitatem electorum tuorum*, Ps. 106. 5. i. e. fœlicitatem, טוֹבָתִי *bonum meum*, טוֹבָתְךָ *bonitas tua*, בְּטוֹבָתְךָ *in bonitate tua*.

Vers. 3.

655 לִקְדוֹשִׁים Lik-dho-shím] *Ad sanctos*. A קָדַשׁ *paravit, præparavit, aliquid destinavit*, et in specie, *ab usu communi ad sacrum separavit, consecravit*. Nom. masc. קָדוֹשׁ *sanctus*, q. pro Deo paratus, vel à rebus profanis sejunctus, (ut Græc. ἅγιος, ab α privativo, & γῆ *terra*, q. *sine terra*.) Et substantivè *sanctum*. In Regimine, plurali numero & cum Affix. correpto (ׇ) in (:) facit, קְדוֹשׁ *sanctum tabernaculorum*, Psal. 46.5. וּקְדוֹשׁ *& sanctum Israelis*, Ps. 78. 41. וְלִקְדוֹשׁ *& ad sanctum Israelis*, Psal. 89. 19. ubi לִ cum (.) ob sequens (:) R.6. In plur. *In cōgregatione* קְדוֹשִׁים *sanctorum*, Ps. 89. 6. לִקְדוֹשִׁים *ad sanctos*, ut ante. Cum Affix. קְדֹשָׁיו *sancti ejus*.

656 בָּם Bhâm] *in eis*. ב nota Ablativi, cum Affix. masc. ם Psal. 118. 19. *Ingrediar* בָם *per eas*, scil: *portas*.

Vers. 4.

657 יִרְבּוּ Jir-bú] *Multiplicabuntur*. A רָבָה *multus, multiplicatus, auctus fuit, crevit*. Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur in tertia pers. tantùm, יִרְבֶּה *increscet*, Ps. 49. 17. quiescente ה in (ׇ)

(ְ) R. 65. יִרְבּוּ *increscent*, abjecto ה R. 66. pro יִרְבֶּהוּ Et cum ן parag. יִרְבּוּן *augebuntur*, Psal. 139. 18. Cum ו conversivo, וַיִּרְבּוּ *& multiplicati sunt*, Ps. 107. 38.

658 עַצְּבוֹתָם yats-tsebho-thám] *dolores eorum*, scil. virorum. Targ. מַסְגָן סַלְמָנֵיהוֹן *multiplicant idola sua*, q. esset עֲצַבֵּיהֶם *idola sua*. A עָצַב *doluit*, *tristis fuit*, Nom. fœmin. עַצֶּבֶת *dolor, labor, tristitia*, plur. עַצְּבוֹת Cum Affix. mutato (ֶ) in (ְ) עַצְּבוֹתָם *dolores eorum*. *Et ligans* לְעַצְּבוֹתָם *doloribus eorum*, Psal. 147. 3. i. e. emplaustra imponens plagis aut vulneribus eorum.

659 אַחֵר A-hhér] (qui, *alium* scil: Deum, utpotè *alterum* aut *alienum* nempe à vero Deo, cui soli debetur religio. vel *alieno* sc. Deo. Targ. וּמִן בָּתַר כֵּן *& posthæc*, & LXX. μετὰ ταῦτα *postea*, legerunt אַחַר *postea*, Nom. radicale in singul. num. ex forma dageshata. אַחֵר pro אַחֵר *alius, alter*, בְּדוֹר אַחֵר *in generatione altera*, Psal. 105. 13. LXX. μιᾷ *una*, legerunt per ד, אַחַד *una*. In plur. verò est ex forma kametsata אַחֵר ideóque mutato (ֵ) in (ֲ) R. 114. facit אֲחֵרִים *alii*, לַאֲחֵרִים *aliis*, Ps. 49. 11. ubi ל cum (ַ) ob sequens (ֲ)

660 מָהָרוּ Ma-há-ru] (qui alienum) *dotarunt*, (vel alieno) *donârunt*. qui sc. connubium sacrum cum Deo vero irritum fecerunt, & dotem i. e. cultum in alium falsum transferunt, Targ. מוֹחָן *festinant* (à יְחָא *festinavit*) LXX. ἐτάχυναν *accelerarunt*. A מָהַר *festinavit, festinanter, celeriter dedit, donavit, dotavit*. Legitur h. l. tantùm in SS. in Præter. Kal, מָהָרוּ cum (ָ) ob pausam.

661 בַּל־אַסִּיךְ Bal as-sích] *nequaquam libabo*. Targ. לְקָרְבָא קֻרְבָּנֵיהוֹן *ut offerant munera sua*. LXX. οὐ μὴ συναγάγω τὰς συναγωγὰς αὐτῶν *non congregabo conventicula eorum*, (pro נָסַךְ videntur inversis literis legisse כָּנַס *congregavit*.) A נָסַךְ *fudit, libavit, liquida Deo obtulit*, verbum notum in sacrificiis. Sed apud profanas gentes, Sacerdos priusquam vinum super victimam effunderet, illud ipse leniter delibabat, & adstantibus gustandum deferebat, ut pariter ipsi libarent: ad quem ritum Apostolus allusisse videtur, 1 Cor. 10. 20. *Non potestis poculum Domini bibere, & poculum dæmoniorum*, Futur. Hiph. אַסִּיךְ excluso נ pro אַנְסִיךְ R. 69.

662 נִסְכֵּיהֶם Nis-che-hém] *libamina eorum*. A נֶסֶךְ *fusio, libatio, libamen*, erat liquidorum, מִנְחָה verò *oblatio*, aridorum. Plur. נְסָכִים ut suprà Num. 26. In Affixione correpto (ָ) in (ְ) ex priori (ְ) fit (ִ) נִסְכֵּיהֶם *libamina eorum de sanguine*. Per *libationem sanguinis* intelligitur totum sacrificium: nam *libare* est etiam *sacrificare*. *Thura libare Diis*. Ovid. 4. de Ponto, Eleg. 8.

663 וּבַל־אֶשָּׂא U-bhal-es-sá] *& nequaquam assumam* (nomina eorum) i. e. nequaquam jurabo per nomina ipsorum. Targ. לָא אַדְכַּר *non mentionem faciam nominum ipsorum*. A נָשָׂא *tulit, sumsit, levavit, elevavit*, suprà Num. 202. Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: אֶשָּׂא *tollam, accipiam*, (ubi א quiescit in (ֶ) R. 64. & נ vertitur in dagesh, R. 69.) וְאֶשָּׂא *& condonarem*, Psal. 55. 13. *& levabo*, Ps. 119. 48. תִּשָּׂא *accipies*, Cum ו convers. וַתִּשָּׂא *& accepisti*, Psal. 50. 16. יִשָּׂא *accipiet, reportabit*. Cum ו Convers. וַיִּשָּׂא יָדוֹ *& levavit manum suam*, Ps. 106. 26. Targ. addit, בִּשְׁבוּעָה *in juramento*, i. e. juravit. תִּשְׂאוּ *accipietis*,

tis, יִשָּׂאוּ *elevabunt,* Pſ. 72. 3. excluſo dageſh ex ש ſhevato, R. 20. Cum Affix. redit (:) in (·) R. 122. יִשָּׂאוּנְךָ *tollent te,* Pſal. 91. 12. cum נ Epenthetico, R. 100.

Verſ. 5.

664 חֶלְקִי Hhel-kí] (pars) *partis meæ*, i. e. pars mea abundantiſſima & ſufficientiſſima, ubi duo ſynonyma ſuperlativum denotant, R. 29. n. 2. A חָלַק *partitus eſt*, Nom. maſc. חֵלֶק *pars*, *portio*, *poſſeſſio*, Cum Affix. (ut ſuprà Num. 17.) חֶלְקִי *portio mea*, וְחֶלְקִי *& pars mea*, חֶלְקְךָ *portio tua*, חֶלְקָם *eorum*.

665 וְכוֹסִי Vecho-sí] *& calicis mei*, Nom. radicale, כּוֹס *calix*, *poculum*, כּוֹס יְשׁוּעוֹת *calicem ſalutum ſumam*, Pſ. 116. 13. ſic vocatur calix qui in convivio plenus cum gratiarum actione pro ſalute impetrata, attollitur. Metaphoricè *ſors*, ſive conditio hominis tam bona, quàm mala: ſicut enim amicis calicem benevolentiæ exhibemus; ſic è contra hoſtibus refertum indignatione, propinamus. *Quoniam* כּוֹס *calix in manu Jehovæ*, Pſ. 75. 9. Targ. כָּס דִּלְוָט *calix maledictionis*. Cum Affix. כּוֹסִי *calix meus exuberans*, Pſal. 23. 5. i. e. abundantia omnium rerum neceſſariarum. *Et ventus procellarum* מְנָת כּוֹסָם *pars calicis eorum*, Pſ. 11. 6. Metaphora ab eo, qui præeſt convivio, & unicuique diſtribuere ſolet quod bibat. In N.T. *Transfer à me calicem hunc*, Mat. 26. 29. q. Pater calicem plenum irarum propinaret Chriſto.

666 תּוֹמִיךְ Tho-mích] *ſuſtentans*. A תָּמַךְ *ſuſtinuit*, *ſuſtentavit*, Benoni Kal, תּוֹמִיךְ pro תּוֹמֵךְ cum י loco (‥) R. 107. *ſuſtentas*.

667 גּוֹרָלִי Gorali] *ſortem meam*. Nom. radicale גּוֹרָל *ſors*, & res quæ ſorte obvenit. Ejus etymon ignoratur. In Regim. mutato (·) in (-) R. 115. גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים *ſorte juſtorum*, Pſal. 125. 3. Cum Affix. גּוֹרָלִי

Verſ. 6.

668 חֲבָלִים Hhabha-lím] *Funes*. Targ. עַדְבִין נְפַלוּ לִי *ſortes ceciderunt mihi*. A חָבַל *ligavit*, Nom. maſc. חֶבֶל *funis*, cum 6. punctis, at חֵבֶל cum 5. punctis, *devaſtatio*, *corruptio*, *dolor vehemens*, q. puerperæ. quòd dolore ceu fune detineamur & conſtringamur. Ornatè ſumitur pro *poſſeſſione*, *agro*, quoniam funiculis dimenſoriis agri dividebantur, (videtur etiam antiquos habuiſſe certam menſuram dictam חֶבֶל nobis hodie ignotam, ut obſervare licet ex Sam. 8. 2. *Et menſus eſt eos*, בַּחֶבֶל (vulgò) *funiculo*.) Cum Præf. בְּחֶבֶל *in fune*, Pſal. 78. 55. In plur. חֲבָלִים (ut ſuprà Num. 26.) וַחֲבָלִים *& funibus*, Pſal. 140. 6. In Regim. vide infrà Num. 745.

669 בַּנְּעִמִים Ban-neעi-mím] *in amœnis*, ſcil. locis, Targ. בְּבַסִּימוּתָא *in dulcedine*. A נָעַם *jucundus, pulcher fuit*, Nom. maſc. נָעִים *jucundus*, *pulcher*, *amœnus*, & ſubſtantivè, *pulchrum*, *amœnum*. וּמַה־נָּעִים *& quàm jucundum*, Pſal. 133. 1. כִּי נָעִים *quoniam amœnum*, Pſal. 135. 3. In plur. mutato (·) in (:) fit נְעִימִים *jucunditates*, & excluſo ה Emphat. בַּנְּעִימִים *in amœnitatibus*. Et ſemel in plur. fœm. נְעִמוֹת *amœnitates in dextra tua*, Pſal. 16. 11. Targ. בְּסִימוּתָא *dulcedo*.

670 אַף Aph] *etiam*. Conjunctio copulat. אַף *etiam*, *adhuc*, *ampliùs*, אַף מִן קָמַי *etiam ab inſurgentibus* (contra) *me*, Pſal. 18. 48. pro quo 2 Sam. 22. 49.

49. habetur, וּמִקָּמַי *& ab insurgentibus* (contra) *me*, LXX. ἐξ ἐχθρῶν μου ὀργίλων· *ab inimicis meis iracundis*, (acceperunt pro אַף *ira*) וְאַף *& etiam*.

671 שָׁפְרָה Sha-pherá] (hæreditas quæ) *pulchra fuit*. A שָׁפַר (quod non est in usu apud Hebr. sed apud Chald. שְׁפַר Dan. 3. 31. *pulcher, decorus fuit*, & ob id *placuit*. Tertia pers. fœm. Præt. Kal, שָׁפְרָה Legitur h. l. tantùm. LXX. κρατίστη μοί ἐστιν *præclara mihi est*. Quid si sit nomen? שִׁפְרָה (formæ חָכְמָה) *hæreditas pulchritudinis* (est) *super me*, & sic Targ. אַחְסַנְתָּא שַׁפִּירָא *hæreditas pulchra*.

Vers. 7.

672 אֲבָרֵךְ Abha-réch] *Benedicam*. A בָּרַךְ suprà Num. 280. Fut. Pihel, quod in Psalm. flectitur sic: אֲבָרֵךְ *benedicam*, pro אֲבַרֵּךְ excluso dagesh, R. 19. Cum ה parag. & Affix. mutato (..) in (:) R. 117. אֲבָרְכָה *benedicam*, וַאֲבָרְכָה *& benedicam*, Cum Affix. אֲבָרֶכְךָ *benedicam tibi*, Psal. 63. 5. mutato priori (:) in (..) R. 6. & in pausa אֲבָרֲכֶךָּ Psal. 145. 2. תְּבָרֵךְ *benedices*, יְבָרֵךְ *benedicet*, וִיבָרֵךְ *& benedicet*, Psal. 145. 21. sublato (:) sub י ob præcedens (·) R. 8. Cum Affix. יְבָרְכֵנוּ *benedicet nos* וִיבָרְכֵנוּ *& benedicet nobis*, Psal. 67. 2. יְבָרֶכְךָ *benedicet te*, Psal. 128. 5. mutato priori (:) in (..) יְבָרְכֶנְהוּ *benedicet eum*, Psal. 72. 15. cum נ Epenthetico, R. 100. וַיְבָרְכֵם *& benedixit eos*, Psal. 107. 38. excluso dagesh ex (י) R. 20. quod ו Conversivum ei imprimere debuit, R. 79. נְבָרֵךְ *benedicemus*, יְבָרְכוּ *benedicent*, & in pausa cum (..) R. 132. יְבָרֵכוּ Psal. 62. 5. Cum Affix. יְבָרְכוּכָה *benedicent te*, Psal. 145. 10. ubi ה est paragog.

673 יְעָצָנִי Jeya-tsá-ni] *consuluit mihi*, LXX. συνετίσαντά με *qui tribuit mihi intellectum*. A יָעַץ *consuluit*, *consilium dedit*, *deliberavit*, cum ad Deum refertur, *intellectum dedit*, quia non solùm *moraliter*, ut aiunt, Deus in suis per externa objecta agit, verùm etiam *physicè* intellectum & voluntatem renovat & efficaciter afficit. Præt. Kal, יָעַץ *consuluit*, ob Affix. mutato (·) in (:) R. 114. & (-) in (·) R. 121. יְעָצָנִי In plur. יָעֲצוּ *deliberârunt*, Ps. 62. 5.

674 יִסְּרוּנִי Jis-serú-ni] *erudiverunt me*. A יִסֵּר *castigando erudivit*, suprà Num. 287. Præt. Pihel, quod in Psalm. flectitur sic: יִסֵּר & cum Affix. mutato (..) in (:) יִסְּרַנִי *castigavit me*, Psal. 118. 18. absorpto נ Epenthetico per dagesh, pro יִסְּרַנְנִי R. 100. יִסַּרְתָּ *castigasti*, יִסְּרוּ & cum Affix. יִסְּרוּנִי *castigârunt me*.

Vers. 8.

675 שִׁוִּיתִי Shi-ví-thi] *Posui*, Targ. שַׁוִּיתִי מֵימְרָא דַיְיָ *Posui verbum Domini*. LXX. προωρώμην *Prospiciebam*. sat appositè, Deus enim ponitur coram aliquo, cum quis oculis fidei prospicit & contemplatur eum, quem non potest aliter capere. A שָׁוָה *adæquavit*, *æqualem, planum, & similem reddidit*, ex Chaldaismo *posuit*, (Dan. 5. 21. *Et cor illius cum feris* שַׁוִּי *posuit*.) Præt. Pih. quod in Psalm. flectitur in prima pers. tantùm, mutato ה in י quiescens, R. 66. שִׁוִּיתִי *adæquavi* (posui) *auxilium*, Psal. 89. 20. *Judicia tua* שִׁוִּיתִי *adæquavi*, Psal. 119. 30. *si non* שִׁוִּיתִי *adæquavi* (composui) *animam meam*, Ps. 131. 2.

676 תָּמִיד Ta-mídh] *jugiter*. Nom masc. sine plurali, תָּמִיד *jugis, continuus*, & abso-

absolutè, transit in adverbium continuationis, *jugiter*, *continuò*, *semper*, *quotidiè*, Psal. 25.15. *Oculi mei* תָּמִיד *semper ad Dominum*, Targ. מִסְתַּכְּלִין תְּדִירָא *respiciunt semper*.

677 כִּי מִימִינִי Kimi-mí-ni] *quoniam à dextra* (est) *mihi*. i. e. præstò adest mihi, ad ferendam opem. Targ. אֲרוּם שָׁרְיָא שְׁכִינְתֵּהּ מִן יַמִּינִי *quoniam quiescit majestas ejus à dextra mea*. Nom. fœmin. sine plur. יָמִין *dexter*, qui est ad latus dextrum, sæpius *dextra*: eleganter *vires*, *potentia*, *robur*; dextra enim est, qua maxima ex parte res gerimus, pugnamus, & hostes ferimus. In Regim. & cum Affix. mutato (ָ) in (:) יְמִין *dextra mendacii*, Ps. 144. 8. *Exaltasti* יְמִין צָרָיו *dextram hostium ejus*, Psal. 89. 43. gestus est victoris. Cum Affix. יְמִינִי *dextra mea* יְמִינְךָ (in pausa יְמִינֶךָ) *dextra tua*, *Dominus* עַל־יְמִינְךָ *juxta dextram tuam*, Psal. 110. 5. i. e. tibi auxiliatur. *Et Satan stabit* עַל־יְמִינוֹ *juxta dextram ejus*, Psal. 109. 6. i. e. magno conatu obstabit, ictus qui à dextra proficiscuntur repellet. Cum Præfix. מוּלְב (:) sub (י) tollitur ob præcedens (ִ) R. 8. מִימִינִי (pro מִיְמִינִי) *à dextra mea*, מִימִינְךָ *à dextra tua*, וִימִינְךָ *& dextra tua*, וִימִינָם *& dextra eorum*. *Stabit* לִימִין אֶבְיוֹן *ad dextram pauperis*, Ps. 109. 30. aderit ipsi. לִימִינִי *ad dextram meam*, לִימִינְךָ *ad dextrā tuam*, בִּימִינְךָ (in pausa בִּימִינֶךָ) *in dextra tua*.

Vers. 9.

678 לָכֵן La-chén] *Idcircò*, lætum est cor meum. Idem quod עַל־כֵּן suprà Num. 41. Estque compositum ex לְ *in*, *ad*, & כֵּן *sic*. q. d. *In ita*, vel *Ad ita*. i. e. propterea.

679 בְּשָׂרִי Besa-rí] *caro mea*, Nom. masc. sine plur. בָּשָׂר *caro*, comprehendit quicquid ossa tegit, *carnem & pellem*, imò & de *toto corpore* dicitur, corporis enim præcipua pars caro est. Per metaph. pro *re fragili & debili*, caro enim anima carens, res mortua est. *Recordatus est* כִּי בָשָׂר הֵמָּה *quod caro ipsi essent*, Psal. 78. 39. *quid faciet* בָּשָׂר *caro mihi*, Psal. 56. 5. Habens adjunctum כָּל notat *genus humanum* tantùm. *Benedicet* כָּל־בָּשָׂר *omnis caro nomen tuum*, Psal. 145. 21. homines tantùm, & non reptilia animalia. (Gen. 6. 3. *Finis* כָּל־בָּשָׂר *omnis carnis venit*, LXX. ἀνθρώπου *hominis*, sequitur v. 11. *quia repleta est terra violentia ipsorum*.) In Regim. mutato priori (ָ) in (:) & posteriori in (-) R. 115. facit בְּשַׂר *carnem fortium*, Psal. 50. 12. Cum Affix. correpto priori (ָ) in (:) fit בְּשָׂרִי *caro mea*, וּבְשָׂרִי *& caro mea*, לִבְשָׂרִי *carni meæ*, Psal. 102. 6. *Non est* מְתֹם בִּבְשָׂרִי *integritas in carne mea*. Targ. אָסוּ בְּגוּשְׁמִי *sanitas in corpore meo*, Psal. 38. 4.

¶ יִשְׁכֹּן *habitabit*, suprà Num. 633. LXX. κατασκηνώσει *commorabitur*, *velut in tabernaculo*, viz. dum jacebit in sepulchro.

Vers. 10.

¶ לֹא תַעֲזֹב *Non derelinques*, (suprà Nū. 532.) cita notatur resurrectio Christi, Act. 2. 29. נַפְשִׁי *animā meam* (suprà Num. 133.) i. e. me, pro persona. לִשְׁאוֹל *in sepulchro*, suprà Num. 299. Mercer. לִשְׁאוֹל *in Dativo lego sepulchro*, i. e. *in potestate sepulchri, ut ibi me tanquam suum, cæterorum hominum more detineat*.

¶ לֹא תִתֵּן *non sines* (suprà Num. 29.) חֲסִידְךָ *benignum tuum* (suprà Num. 187.) לִרְאוֹת *ad videndum*, i. e. experiri (suprà Num. 614) שָׁחַת *corruptionem*. (suprà Num. 371.) D.

Kimchi ex Midrash citat hanc sententiam : *Post mortem docet non dominaturum ipsi tineam vel vermem*, quod ad ipsum Davidem applicari nequit.

Vers. 11.

680 תּוֹדִיעֵנִי To-dhi-ýé-ni] *Scire me facies* viam vitarum A יָדַע In Hiph. mutato (י) in ו, R.57. הוֹדִיעַ *scire fecit, manifestavit*, certiorem quovis modo reddidit. Fut. Hiph. quod in Psalm. flectitur sic : אוֹדִיעַ *scire faciam*, Cum Affix. אוֹדִיעֲךָ *scire faciam te*, Ps.32.5. תּוֹדִיעַ *notum facies*, Cum Affix. תּוֹדִיעֵנִי *Manifestabis mihi*, יוֹדִיעַ *manifestabit*.

681 שֹׂבַע Só-bhaý] *satietas lætitiarum* cum faciebus tuis : omne lætitiarum genus, earúmque copiosissima abundantia. A שָׂבַע *satiatus, satur fuit*. Nom. masc. sine plur. שֹׂבַע *satietas, abundantia*.

PSALMUS XVII. יז

682 רִנָּתִי Rin-na-thí] (*Audi justitiam*, i. e. justam postulationem, *intende*) *clamori meo*. A רָנַן suprà Num.275. Nom. fœmin. sine plur. רִנָּה *clamor*, vel lætantium vel conquerentium quavis de causa ; eleganter *oratio*, quam vel ob lætos vel ob tristes casus Deo fundimus. בְּרִנָּה *in cantu*, Ps.105.43. Cum Affix. mutato ה in ת, fit רִנָּתִי *clamor meus*, רִנָּתָם *clamorem eorum*, Ps.106.44. Targ. צְלוֹתְהוֹן *precationem ipsorum*. לְרִנָּתִי *ad clamorem meum*, Ps.88.3.

Vers. 2.

683 יֵצֵא Je-tsé] *Egredietur*. A יָצָא *exiit*, palam *prodiit*, *egressus est*, Fut. Kal, quod occultatâ primâ radicali (י) in (..) R.55. in Psalm. flectitur sic : אֵצֵא *exibo*, תֵּצֵא *exibis*, יֵצֵא *prodibit*, תֵּצֵא רוּחוֹ *exibit spiritus ejus*, Ps.146.4.

Vers. 3.

684 בָּחַנְתָּ Ba-hhán-ta] *Probasti* cor meum. A בָּחַן *probavit, tentavit, exploravit*, Præt. Kal, quod in Psal. flectitur sic ; בָּחַנְתָּ *explorasti*, Cum Affix. mutato (ַ) in (:) בְּחַנְתָּנוּ *explorasti nos*, Ps 66.10. בָּחֲנוּ *probârunt*. Cum Affix. transpositis punctis, R.98. בְּחָנוּנִי *probârunt me*, Ps.95.9.

685 פָּקַדְתָּ Pa-kádh-ta] *visitasti*. פָּקַד verbum notum, sed latæ significationis, *Visitavit*, quod superioris est, inde Invisit, Recordatus est tam in bonum quàm in malum, Inspexit, Curavit. It. *Visitando aliquid requisivit*, inde Disposuit, Jussit, Mandavit, Numeravit, Recensuit, Reposuit, Deposuit, Præposuit. In Psalm. flectitur sic : פָּקַדְתָּ *visitasti*, וּפָקַדְתִּי *& visitabo*, Psal.89.33. ubi ו Conversiv. Præteriti, trajicit accentum ad últimam, R. 79. ex פָּקַדְתִּי

686 צְרַפְתָּנִי Tseraph-tá-ni] *examinasti me* sicut fabri aurum igne explorant. A צָרַף *liquefecit, conflavit, igne purgavit, examinavit :* propriè de metallis dicitur, eleganter ad tribulationes transfertur. Præt. Kal, quod in Psalm. flectitur sic : צָרְפָה Cum Affix. mutato ה in ת- R. 97. & transpositis punctis, R.98. צְרָפַתְהוּ unde in pausa cum (ָ) אִמְרַת יְהוָה צְרָפָתְהוּ *Verbum Domini exploratum illud est*. Ps.105.19. צָרַפְתָּ Cum Affix. mutato (ָ) primæ syllabæ in (:) & sublato (ָ) ultimo sub ת, R.97. צְרַפְתָּנִי *explorasti me*,

me, צְרַפְתָּנוּ כִּצְרָף־כָּסֶף *examinasti nos secundùm defæcationem argenti*, Ps.66.10. Targ. אִתְכַּתְּנָא הֵיךְ קְנָאָה דְּמַתִּיךְ סִימָא *liquefecisti nos, sicut aurifaber liquefacit argentum*.

¶ בַּל־תִּמְצָא *nequaquam invenies*, suprà Num.537. Targ. וְלָא אַשְׁכַּחְתְּ שְׁחִיתָא *et non invenisti corruptionem*.

687 זַמֹּתִי Zam-mó-thi] (id quod) *cogitavi*, Targ. supplet בִּישְׁתָּא *malum*. A זָמַם *cogitavit*, indifferens est ad bonum & malum, sed ad malum potiùs. Præt.Kal, quod semel flectitur in Psalmis integrè; *Tollere animam meam* זָמָמוּ *cogitarunt*, Psal.31.14. cum (ָ) ob paulam R.132. LXX. ἐβουλεύσαντο *consultârunt*. Et semel contractè h.l. זַמֹּתִי *cogitavi*, inserto ֹ ante syllabam תִי R.71.

688 בַּל־יַעֲבָר־ Bal-ja-ựabhor] *nequaquam transgredietur* os meum. i.e. non aliter cogitavi, quàm locutus sum. A עָבַר *transiit*, *præteriit*, de quacunque re dicitur. Fut. Kal, quod in Psal. flectitur in tertia pers. tantùm, יַעֲבוֹר *transibit*, cum (ֲ) quod punctuat præcedentem cum (-) R.13. & ob Maccaph mutato ו in (ָ) יַעֲבָר־ R. 134. יַעַבְרוּ *transibunt*, Psal.66.6. pro יַעֲבְרוּ ob sequens (:) R.15. Cum ן paragog. בַּל־יַעֲבֹרוּן *nequaquam transibunt*, Ps.104.9. reducto (:) in ו ob accentum Athnach. R.132.

Vers. 4.

689 לִפְעֻלּוֹת Liph-ựül-lóth] *Ad opera hominum* sc: quod attinet. A פָּעַל *operatus est*, Nom.fœm. פְּעֻלָּה *opus*, per metonymiam *merces operis*. In Regim. פְּעֻלַּת שֹׂטְנַי *opus adversariorum meorum*, Ps.109.20. i.e. merces. In plur. פְּעֻלּוֹת *opera*, לִפְעֻלּוֹת *ad opera*, ubi ל cum (.) ob sequens (:)

690 שָׁמַרְתִּי Sha-már-ti] *ego observavi*. A שָׁמַר suprà Num.594. Præt. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: שָׁמַר *custodivit*, *observavit*, שָׁמְרָה *observavit* anima mea, Ps.119.167. שָׁמַרְתִּי *custodivi*, שָׁמְרוּ *custodiverunt*, וְשָׁמָרוּ & *custodiverunt*. In pausa שָׁמָרוּ Ps.78.56. cum (ָ) R.132.

691 פָּרִיץ Pa-ríts] (semitas) *latronis*, Targ. חֲצִיפָא *robusti*. i.e. attendi technas quibus conatur me hostis, ut latro, obruere. Vel, Diligenter cavi ne ingrederer per vias ejus, qui leges tuas, ut latro, violat. LXX. ἐφύλαξα ὁδοὺς σκληρὰς *custodivi vias asperas*, q.esset querela, *Propter opera hominum* &c. i.e. propter insidias quas struunt mihi hostes, ego latebras, speluncas, nemosa, ubi viæ sunt asperæ, & non tritæ, custodivi, i.e. instar latronis in locis abstrusis me abdidi. A פָּרַץ *rupit*, *perrupit*, Nom.masc. פָּרִיץ *ruptor*, *irruptor*, latro, qui omnia jura & leges infringit, q.*exlex*. Sexies legitur in SS.

Vers. 5.

692 תָּמֹךְ Ta-móch] *Sustenta*, LXX. κατάρτισαι *perfice*. A תָּמַךְ suprà num. 666. Imper.Kal ad formam Infinitivi פְּקוֹד Targ. סְעוֹד *sustenta*.

693 אֲשֻׁרַי Ashü-ráj] *gressus meos*. Ab אָשַׁר *beatè incessit*, fit אָשׁוּר *itio ipsa*, *ambulatio*, *gressus*, *incessus*, quòd *aptare gressus suos* in via bona felix sit. Psal.40.3. In forma dageschata אַשּׁוּר *pedem* significat. Cum Affix. & plur. num. scribitur cum (ְ) אֲשֻׁרֵנוּ *gressum nostrum*, Psal.44.19. Plur. אֲשֻׁרִים Cum Affix. אֲשֻׁרָי *gressus meos*, Psal.40.3, *Non vacillabit* אֲשֻׁרָיו *gressus* (plur.) *ejus*. Ps.37.31. distributivè, i.e. unus gressuum ejus.

694 בְּמַעְגְּלוֹתֶיךָ Bhemaự-gelo-thé-cha]

in orbitis tuis. A Syriaco ܥܓܠ עֲגַל *in orbem volvit, circulavit*, fit Hebr. Nom. Heemanth. מַעְגָּל *gyrus castrorum, castra*, quòd in rotunditatem plaustris cingerentur, *vallum*. Hinc in lingua Punica *Magal*, quod villam aut certè castra significat, quo vocabulo usus est Virgil. Æneid. 1. *Miratur molem Æneas*, (i.e. arces) *magalia quondam*: (ubi quondam villæ fuêre.) Deinde, מַעְגָּל *Via*, s. *semita plaustro trita*, *orbitas habens*, & per synecdochen *orbita*, vestigium decurrentis rotæ. *Expanderunt rete* לְיַד מַעְגָּל *ad manum orbitæ*, Psal. 140. 6. Targ. לִסְטַר אָרְחָא *ad latus viæ*, i.e. ad locum ubi fuit gressus meus. Est cum duplici plurali, מַעְגָּלִים In Regim. correpto (ָ) in (:) בְּמַעְגְּלֵי *in orbitis justitiæ*, Ps. 23.3. Cum Affix. וּמַעְגָּלֶיךָ *& semitæ tuæ* (vel castra tua) *stillabunt pinguedinem*. Ps. 65.12. i.e. nubes super quas Deus ambulare dicitur, stillabunt pluviam, quæ terram fœcundat. LXX. καὶ τὰ πεδία σου *& campi tui implebuntur ubertate*. Et in forma fœmin. בְּמַעְגְּלוֹתֶיךָ *in orbitis tuis.*

695 בַּל־נָמֹטּוּ Bal-na-mó-tu] *ne dimoveantur*. A מוּט suprà Num. 505. Præt. Niph. נָמוֹט *dimotus fuit*, exit in ו R. 61. in plur. נָמֹטוּ quod quidam Codices legunt cum dagesh, נָמֹטּוּ q. à מָטַט

696 פְּעָמַי Pheya-máj] *pedes mei*. A פָּעַם *impulit, percussit, pulsavit*, fit פַּעַם *Vice*, q. manuum percussionem per intervalla diceres, & adverbialiter, *Nunc*, q. hac vice. It. *malleus, uncus*, à percussione activa vel passiva. It. in plur. פְּעָמִים *pedes*, quibus terra quatitur. (mutato priori (-) in (:) R. 120. & posteriori in (ָ) R. 121.) Cum Affix פְּעָמַי *pedes mei*, לִפְעָמַי *pedibus meis*, פְּעָמֶיךָ *pedes tuos*, פְּעָמָיו *pedes ejus*.

Vers. 6.

697 הַט Hat] *inclina*. A נָטָה *inclinavit*. In Hiph. mutato נ in dagesh, R. 69. הִטָּה *extendit, inclinavit, inclinare fecit, declinavit*, dicitur de animo, corpore & motu quolibet. Imper. Hiph. הַטֵּה *inclina*, Ps. 31.3. & per apocopen, R. 67. הַט *inclina*, Ps. 119.36. In fœm. וְהַטִּי *& inclina*, Ps. 45.11. pro הַטִּיִי abjecto ה, R. 66. & sic in plur. הַטּוּ *inclinate*, Psal. 78. 1.

Vers. 7.

698 הַפְלֵה Haph-lé] *Separa*, benignitates tuas. Targ. פָּרֵישׁ זַכְוָתָךְ *Mirandam exhibe puritatem tuam*. LXX. θαυμάστωσον *Mirifica*. A פָּלָה suprà Num. 186. Imper. Hiph. h. l. tantùm.

699 מִמִּתְקוֹמְמִים Mim-mith-ko-memím] *ab insurgentibus*. Targ. פְּרַע לְהוֹן מִן דְּקָיְמִין עֲלֵיהוֹן *ulciscere illos ab illis, qui insurgunt in ipsos*. קוּם suprà Num. 42. in Hithpah. format solummodò Particip. Unde quiescente ו in וֹ, & geminatâ tertiâ, R. 63. fit מִתְקוֹמֵם *insurgens*, supplet vicem nominis ac semper sumitur in malum pro *hoste*. plur. מִתְקוֹמְמִים Cum Affixo, מִמִּתְקוֹמְמַי Targ. מִן קָיְמִין עֲלַי *à surgentibus contra me*, Psal. 59.2. וּבִתְקוֹמְמֶיךָ *& in insurgentes contra te*, Psal. 139.21. cum defectu מ, fortè ad evitandum concursum quatuor literarum servilium ab initio, pro וּבְמִתְקוֹמְמֶיךָ

Vers.

Vers. 8.

כְּאִישׁוֹן Kei-shón] (custodi me) *si-*
700 *cut pupillam filiam oculi*, quòd sit in
oculo, vel intra oculum, vel quòd te-
nera ut filia, i. e. puella, (qua ratione
etiam Latini *pupillam* dixêre.) Vel
ut nigrum pupillæ oculi. Targ. הֵיךְ
כְּבַת גַּלְגַּל דִּמְצִיעוּת עֵינָא *sicut pupil-
lam orbicularem quæ est in medio ocu-
li*. Ab אִישׁ *vir*, Nom. masc. absque
plur. אִישׁוֹן *pupilla oculi*, sive *nigredo
illa oculi*, in qua tota videndi facultas,
quod opus Dei admirandum (in tene-
bris lux) consistit: ubi וֹן diminutio-
nem notat, R. 23. q. d. *Virunculus*,
quoniam in ea imago אִישׁ *viri* con-
spicitur, *Plin. l. 28. c. 6. Augurium
ex homine ipso est, non timendi mortem
in ægritudine, quamdiu oculorum pu-
pillæ imaginem reddunt*. Legitur 4. in
SS. & bis Prov. 7. & 20. sumitur pro
ipsa *nigredine noctis*, sive tenebrarum:
quoniam tenebræ nigrore pupillam o-
culi referunt.

701 בַּת עַיִן Bath-ʿá-jin] *filiam oculi*,
(suprà Num. 461.) Vel *pupillæ oculi*,
ita ut sit in Regim. pro בָּבַת quod ex-
tat Zach. 2. 8. contracte בַּת ab abso-
luto בָּבָה *pupilla*, sive circulus oculi in
medio uveæ tunicæ, idem quod אִישׁוֹן
nisi quod hoc dicitur à colore, illud à
figura.

702 בְּצֵל Betsél] *in umbra*. LXX. ἐν σκέ-
πῃ in protectione. A צָלַל *texit, obum-
bravit*. Nom. masc. absque plur. צֵל
umbra, Cum Præfix. בְּצֵל *in umbra*,
כְּצֵל *sicut umbra*, וּבְצֵל *& in umbra*.
Cum Affix assumit dagesh, & mutat
(..) in (·) suprà Num. 30. צִלְּךָ
umbra tua, Psalm. 121. 5. צִלָּהּ *e-
jus*, Psal. 80. 11.

703 כְּנָפֶיךָ Ke-na-phé-cha] *alarum tua-
rum*. Targ. בִּטְלַל שְׁכִינְתָךְ *in umbra*
majestatis tuæ. A כָּנַף *congregavit*,
Nom. fœm. כָּנָף *ala avis*, cujus ety-
mon patet ex Matth. 23. *sicut gallina
congregat pullos suos sub alas*. In Du-
ali facit כְּנָפַיִם Cum Affix. excluso ם-
R. 105. כְּנָפֶיךָ *alæ tuæ*, כְּנָפָיו *ejus*. In
Regim. converso (ִ) in (:) ex priori
(:) fit (-) כַּנְפֵי שָׁחַר *alas auroræ*, Psal.
139. 9. i. e. lucem auroræ, quæ sub
ortum tanquam ala se latè diffundit,
& expanditur super montibus, Ioel 2.

Vers. 9.

704 שַׁדּוּנִי Shad-dú-ni] (qui) *vastârunt
me*. LXX. τῶν ταλαιπωρησάντων με,
qui afflixerunt me. A שָׁדַד *vastavit,
spoliatus est*. Præt. Kal, per Syncopen
שַׁד R. 70. Legitur h. l. tantùm in plur.
Cum Affixo, שַׁדּוּנִי

705 יַקִּיפוּ Jak-kí-phu] (inimici mei in
anima, i. e. capitales) *circuibunt* contra
me. LXX. οἱ ἐχθροί μου τὴν ψυχήν μου περιέ-
σχον, *inimici mei animam meam circum-
dederunt*. A נָקַף, in Hiph. mutato (נ)
in dagesh. R. 69. n. 1. הִקִּיף *circumi-
vit, circumdedit, cinxit*, Fut. Hiph. pro
יַנְקִיפוּ. Legitur h. l. tantùm in Psalm.

Vers. 10.

706 חֶלְבָּמוֹ Hhel-ba-mó] *Adipem suum*.
חֵלֶב cum quinque punctis, *adeps, pin-
guedo animalis*, per translationem *ele-
ctum & optimum cujusque rei*, sicut
pinguedo & aruina est optima & le-
ctissima pars carnis. Convenit cum חָלָב
lac, est enim q. *lac* coagulatum. Cum
Præfix. *Egressus est* מֵחֵלֶב *præ pingue-
dine oculus ejus*, Ps. 73. 7. obesorum
oculi eminent, macilentorum depri-
muntur. מֵחֵלֶב *de adipe frumenti*, Ps.
81. 17. Targ. מִטּוּב *de bonitate*, i. e.
præstantissimo in tritico. *Impingua-
tum est* כַּחֵלֶב *sicut adeps cor eorum*,

Pſ. 119. 70. LXX. ἐτυρώθη ὡς γάλα *coagulatum eſt ſicut lac* (Legerunt cum aliis punctis, כְּחָלָב) Cum Affixo, חֶלְבָּמוֹ *adeps eorum*, ut Num. 17.

707 סָגְרוּ Sa-gherú] *occluſerunt*. A סָגַר *clauſit, occluſit, concluſit*. Præt. plur. Kal, Legitur h. l. tantùm in Pſalm.

708 דִּבְּרוּ Dib-berú] *locuti ſunt*. A דָּבַר ſuprà Num. 76. Præt. Pih. quod in Pſalm. flectitur ſic: דִּבֶּר *locutus eſt*, Pſal. 18. 1. (cum (..) R. 45.) וְדִבֶּר *& locutum eſt* os meum, Pſal. 66. 14. דִּבַּרְתָּ *locutus es*, דִּבַּרְתִּי *locutus fui*, דִּבְּרוּ *locuti ſunt*.

709 בְּגֵאוּת Beghe-úth] *in elatione*. LXX. *os eorũ locutum eſt* ὑπερηφανίαν *ſuperbiam*. A גָּאָה ſuprà Num. 489. Nom. fœmin. ſine plur. גֵּאוּת *elatio*, in bonum, *excellentia*, in malum, *faſtus*. גֵּאוּת *celſitudine indutus*, Pſ. 93. 1. *Tu dominaris* בְּגֵאוּת *in faſtum maris*, Pſal. 89. 10. LXX. τοῦ κράτους τῆς θαλάσσης *poteſtati maris*.

Verſ. 11.

710 אַשֻּׁרֵנוּ Aſh-ſhú-ré-nu] *Quod ad greſſum noſtrum* ſcil: attinet, אַשּׁוּר eſt ex forma dageſhata, ſuprà Num. 693. LXX. ἐκβαλόντες με *projicientes me*, legerunt verbaliter.

711 סְבָבוּנוּ Sebha-bhú-nu] Secundùm literas eſt סְבָבוּנִי *circumdederunt me*, ut LXX. legerunt, περιεκύκλωσάν με, Secundùm puncta eſt סְבָבוּנוּ *circumdederunt nos*, ut eſt in margine. A סָבַב *circumdedit, ambivit, gyravit*. Præt. Kal, quod in Pſalm. legitur in tertia plur. tantùm. סְבָבוּ & cum Affix. tranſpoſitis punctis, R. 98. סַבּוּנִי גַם סְבָבוּנִי *circuiverunt me, etiam circumdederunt me*, Pſ. 118. 11. ubi ſyncopatum סַב eſt neutrum, *circuiit*, integrum verò סָבַב eſt activũ, *circumdedit*. סְבָבוּנִי *circumdederunt nos*, ſcribitur cum *Shurek* in gremio literæ (י)

712 לִנְטוֹת Lin-tóth] *ad inclinandum*. A נָטָה cum Accuſativo tranſitivum, *inclinavit, extendit, diſtendit*, abſque eo abſolutum, *declinavit, extenſus, diſtenſus fuit*. Infinit. Kal, exit in ות לִנְטוֹת R. 65. cum ל nota Gerundii, h. l. tantùm in Pſalm.

Verſ. 12.

713 דִּמְיֹנוֹ Dim-jo-nó] *Similitudo ejus* ut Leo. LXX. ὑπέλαβόν με ὡσεὶ λέων ἕτοιμος εἰς θήραν *ſuſceperunt me quaſi leo paratus ad prædam*, ſenſum, non verba expreſſerunt. A דָּמָה *ſimilis fuit*. Nom. Heemanth. דִּמְיוֹן *ſimilitudo*, Legitur h. l. tantùm in SS.

714 יִכְסוֹף Jich-ſóph] (qui) *expetit*. A כָּסַף *appetiit, concupivit, deſideravit*, verbum fictum à כֶּסֶף *argentum*, quod ad ſe allicit omnium hominum voluntates. In Kal, legitur bis tantùm in tota SS. idque in Futuro, תִּכְסֹף *deſiderabis*, Job 14. 15. יִכְסוֹף *deſiderabit*, h. l.

715 לִטְרֹף Lit-róph] *ad rapiendum*. A טָרַף ſuprà Num. 319. Gerundium Kal, לִטְרוֹף h. l. tantùm in Pſalm.

716 וְכִכְפִיר Vechich-phir] *& ut leunculus*. A כָּפַר *texit*, Nom. maſc. כְּפִיר *leunculus*, nuper גּוּר *catulus*, qui non multùm adhuc è latibulo progreſſus eſt, ſed ibi q. tectus latuit. Cum כ ſimilitud. כִּכְפִיר *ſicut leunculus*. In plur. כְּפִירִים *Leunculi egebunt*, Pſ. 34. 11. Targ. בְּנֵי אַרְיָא *filii leonum*. LXX. πλούσιοι ἐπτώχευσαν *Divites eguerunt*, per Metaphor. Cum Præfix. מִכְּפִירִים *à leunculis*. הַכְּפִירִים *ipſi leunculi*,

Verſ. 13.

717 קַדְּמָה Kad-demá] *anticipa facies ejus*.

ejus. LXX. προφθασον αὐτὺς, praveni eos. A קָדַם pravenit, praivit, anteivit, anticipavit. Imper. Pih. cum ה parag. קַדְּמָה h.l. tantùm in Ps.

718 הַכְרִיעֵהוּ Hach-ri-ye-hu] prosterne eum. LXX. ὑποσκέλισον αὐτὺς subverte eos. A כָּרַע curvavit. In Hiph. הִכְרִיעַ incurvavit, prostravit, depressit, humiliavit, dicitur de animo ob quodvis infortunium depresso. Imper. Hiph. Cum Affix. legitur h. l. tantùm in Psalm.

719 פַּלְּטָה Pal-letá] erue. A פָּלַט liberatus, ereptus fuit, è malo aut periculo, in Pihel est Activum, unde Imper. Pih. cum ה parag. ut suprà Num. 717. Cum Affixo, פַּלְּטֵנִי erue me. In plur. פַּלְּטוּ eruite.

Vers. 14.

720 מִמְתִים Mi-mathím] Ab hominibus (qui sunt) manus tua, scil. libera animam meam. LXX. ἀπὸ ἐχθρῶν τῆς χειρός σου, ab inimicis manus tuæ. Legerunt in Regim. Ab inusitato מְתָה fit plur. absque sing. מְתִים homines, convenit cum מֵתִים (à מוּת) mortui, q. mortales à sua conditione. Cum Præfixo מ scriberetur מִמְּתִים, sed dagesh ex litera shevata excidit, R. 20. cujus absentiam Methegh supplet, R. 133. ideóque ut hoc (:) esset mobile, מ assumit (־ִ) In Regim. מְתֵי מִסְפָּר homines numeri, Psal. 105. 12. i. e. pauci, numerabiles. LXX. ἀριθμῷ βραχεῖς numero breves.

721 מֵחֶלֶד Me-hhé-ledh] de seculo, i. e. ab hominibus temporis. LXX. ἀπὸ ὀλίγων ἀπὸ γῆς à paucis de terra. Nom. masc. sine plur. חֶלֶד seculum, ævum, status hujus seculi citò cessans, per transpositionem literarum à חָדַל cessavit, q. cessatione dicas. In pausa scribitur חָלֶד Ps. 49. 2. habitatores חָלֶד seculi. Targ. אַרְעָא terræ. LXX. qui habitatis τὴν οἰκουμένην orbem, Ps. 89. 48. מֶה חָלֶד quam (sim) seculum, Targ. דִי אֲנָא אִתְבְּרֵיתִי מִן עַפְרָא quòd ego creatus sim ex pulvere. LXX. τίς μου ἡ ὑπόστασις quæ mea substantia. Cum Affix. mutato posteriori (ֶ) in (ְ) fit וְחֶלְדִּי & seculum meum (ætas mea) quasi nihil, Psal. 39. 6. Targ. וְגַשְׁמִי & corpus meum. LXX. καὶ ἡ ὑπόστασίς μου & substantia mea.

¶ חֶלְקָם pars eorum in hâc vitâ. Suprà Num. 664. LXX. διαμέρισον αὐτὺς divide eos in vita eorum. Legerunt verbaliter חַלְּקֵם.

722 וּצְפוּנְךָ U-tsephu-nechá] & recondito tuo sc. thesauro, bonis apud te asservatis. LXX. καὶ τῶν κεκρυμμένων σου, & de absconditis tuis. A צָפַן abscondit, Nom. ex Pahul Kal צָפוּן absconditus, substantivè absconditum, reconditum. Cum Affix. mutato (ָ) in (:) וּצְפִינְךָ ubi (ִ) est contractum ו pro וּצְפוּנְךָ In plur. Consultabunt עַל צְפוּנֶיךָ contra absconditos tuos, Ps. 83. 4. i. e. contra eos quos tu protegis. Ps. LXX. κατὰ τῶν ἁγίων σου contra sanctos tuos.

723 תְּמַלֵּא Temal-lé] implebis. A מָלֵא implevit, complevit, perfecit, præstitit. Fut. Pih. quod in Psalm. flectitur sic: אֲמַלֵּא Cum Affix. וַאֲמַלְאֵהוּ & implebo illud, Psal. 81. 11. תְּמַלֵּא implebis, יְמַלֵּא implebit consilium tuum, Psal. 20. 5. Targ. יְשַׁלֵּם perficiet. In fœm. cum ו Convers. וַתְּמַלֵּא & implevit terram, Ps. 80. 10.

724 בִּטְנָם Bhit-nám] ventrem eorum. Nom. fœm. sine plur. בֶּטֶן uterus, venter, scil. ab ipsa voce Hebræa. In pausa scribitur בָּטֶן Cum Præfix. מִבֶּטֶן ex utero, in pausa, מִבָּטֶן ab utero, Psal. 22. 10. פְּרִי הַבָּטֶן fructus uteri, Psal. 127.

127. 3. בְּבֶטֶן *in utero.* Cum Affix. mutato utroque (··) in (:) & priori (:) in (·) fit וּבִטְנִי *& venter meus*, Psf. 31. 10. i. e. viscera mea, בִּטְנֵנוּ *venter noster*, בִּטְנְךָ *tuus*, בִּטְנָם *eorum.*

725 יִשְׂבְּעוּ Jis-beyú] *saturabuntur.* A שָׂבַע *satiatus, satur fuit.* Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: אֶשְׂבַּע & cum ה parag. mutato (-) in (:) אֶשְׂבְּעָה *satiabor*, תִּשְׂבַּע *saturabitur*, sc: anima, Psal. 63. 6. נִשְׂבְּעָה *satiabimur*, יִשְׂבְּעוּ (& in pausa, יִשְׂבָּעוּ & cum ן parag. יִשְׂבְּעוּן) *satiabuntur*, וְיִשְׂבְּעוּ *& saturabuntur.* Cum ו convers. וַיִּשְׂבְּעוּ *& satiati sunt.*

726 וְהִנִּיחוּ Vehin-ní-hhu] *& relinquent.* LXX. καὶ ἀφῆκαν *& dimiserunt.* A יָנַח in Præter. Hiph. absorpto (י) per dagesh, R. 69. n. 1. הִנִּיחַ *reliquit, dimisit, permisit*, in plur. הִנִּיחוּ

727 יִתְרָם Jith-rám] *residuum eorum.* יֶתֶר *residuum, excellentia, dignitas*, Suprà Num. 551. Cum Affix. converso utroque (··) in (:) ex priori (:) fit (·) יִתְרָם.

Vers. 15.

728 בְּהָקִיץ Beha-kíts] *in expergisci*, i. e. dum expergiscetur (amore) imago tua (anima.) Vel satiabor, dum expergefacta fuerit similitudo tua. Vel satiabor, cum expergiscar, similitudine tuâ. Targ. אֶשְׂבַּע בְּעִדָּן דְּאִתְּעַר אִיקַר פַּרְצוּפָךְ *Satiabor in tempore quo evigilaverit gloria vultus tui.* LXX. *Satiabor* ἐν τῷ ὀφθῆναί μοι τὴν δόξαν σου, *cum apparuerit mihi gloria tua.* A קוּץ suprà Num. 151. Infinit. Hiph. abjecto ו R. 58. הָקִיץ. Cum literis *Bachlam*, R. 41. מֵהָקִיץ *ab expergiscendo*, Psal. 73. 20. בְּהָקִיץ

729 תְּמוּנָתֶךָ Temu-na-thécha] *similitudo tua.* Ab inusitato מוּן Nom. fœm. Heemanth. תְּמוּנָה *similitudo, figura, imago.* Cum Affix. mutato ה in ת, תְּמוּנָתֶךָ Legitur in Ps. h. l. tantùm.

PSALMUS XVIII. יח

730 לְעֶבֶד Leyé-bhedh] *servo* Jehovæ. LXX. τῷ παιδὶ κυρίου *puero Domini.* A עָבַד *servivit*; Nom. masc. עֶבֶד *servus, famulus, minister.* Dicitur de servitute tam libera quàm coacta; éstque antitheton ad אָדוֹן *dominus*, & חָפְשִׁי *liber.* Præfix. ל notat vel casum Dativum, לְעֶבֶד *servo*, vel Præposit. *In, pro*, לְעֶבֶד *in servum venditus est*, Psal. 105. 17. vel *pro servo.* Cum Affix. & num. plural. formatur ut מֶלֶךְ suprà Num. 56. עַבְדִּי *servus meus*, עַבְדְּךָ (in pausa, עַבְדֶּךָ) *tuus*, עַבְדּוֹ *suus*. מֵעַבְדֶּךָ *à servo tuo*, וְעַבְדְּךָ *& servus tuus*, לְעַבְדְּךָ (in pausa לְעַבְדֶּךָ) *servo tuo*, בְּעַבְדֶּךָ *in servum tuum.* In plur. עֲבָדִים *servi.* In Regim. עַבְדֵי יְהוָה *servi Jehovæ.* Cum Affix. עֲבָדֶיךָ *servi tui*, עֲבָדָיו *ejus*, בַּעֲבָדָיו *in servis suis.*

731 הַשִּׁירָה Hash-shi-rá] *hujus cantici.* A שׁוּר *canere*, Nom. fœm. שִׁירָה (idem quod שִׁיר, sed rarius) *canticum* cum ה Emphat.

732 הִצִּיל Hits-tsil] (die quâ) *liberavit.* A נָצַל Præt. Hiph. suprà Num. 351. quod in Psalm. flectitur sic: הִצִּיל (pro הִנְצִיל) *eripuit.* Cum Affix. הִצִּילַנִי *eripuit me*, הִצִּילָם *eos*, הִצַּלְתָּ *eripuisti*, וְהִצַּלְתָּ *& eripuisti.*

733 וּמִיַּד שָׁאוּל U-mi-jadh sha-ul] (è vola omnium hostium) *& è manu Saulis.* Hic ו post totum, notat partem nobiliorem, R. 78. not. A שָׁאַל *petiit*, שָׁאוּל Nom. proprium ex Pahul Kal, *Saul*, filius Kish, primus Rex Israelitarum, q. d. *petitus, postulatus*, vel *accom-*

commodatus. Cum Præfix. לְשָׁאוּל *Sauli.*

Verſ. 2.

734 אֶרְחָמְךָ Er-hhom-chá] *Ex viſceribus diligam te.* A רֶחֶם *viſcera, matrix*, formatur verbum רָחַם *vehementer dilexit*, q. *inviſceravit*, intra viſcera concluſit, ut matrix fœtum. Legitur in S. S. ſemel (ídq; h.l. tantùm) in Fut. Kal, אֶרְחוֹם cum Affix. mutato ו in (ׇ) R. 119. fit אֶרְחָמְךָ Vel ſi ad (ׇ) ſit accentus, eſt *A* longum, אֶרְחָמֶךָ ex אֶרְחַם producto (-) in (ׇ) R. 121.

735 חִזְקִי Hhiz-ki] *firmitas mea.* LXX. ἡ ἰσχύς μου *fortitudo mea.* A חָזַק *prævaluit.* Nom. maſc. formæ 5 punctorum, חֵזֶק *firmitas, fortitudo.* In tota SS. legitur h. l. tantùm : & formatur ut חֵפֶץ ſuprà Num. 17. niſi quòd hic prius (:) mutetur in (·)

Verſ. 3.

736 סַלְעִי Sal-ע i] *petra mea.* Targ. תָּקְפִּי *fortitudo mea.* LXX. στερέωμά μου, *firmamentum meum.* Nom. maſc. סֶלַע *petra, rupes montium* propriè, transfertur ad fortitudinem, munitionem & arcem, quòd conſervatur ut plurimùm ſuper petram. In pauſa ſcribitur סָלַע Cum Præfix. מִסֶּלַע *è petra,* הַסֶּלַע *ipſa petra.* Cum Affix. mutato (-) & (ֶ) in (:) R. 121, 122. ex priori (:) fit (-) R. 6. סַלְעִי *petra mea*, Pſal. 42. 10. Targ. רְחִצְנִי *ſpes mea.* In plur. converſo (-) in (ׇ) R. 121. & (ֶ) in (:) R. 122. סְלָעִים *petræ.*

737 וּמְצוּדָתִי U-metſu-dha-thí] *& propugnaculum meum.* LXX. καὶ καταφυγή μου *& refugium meum.* A מְצָד *arx*, Nom. fœm. מְצוּדָה *propagnaculum, aſylum.* Cum Affix. מְצוּדָתִי *aſylum meum.* In plur. *In domum* מְצוּדוֹת *receptuum*, Pſ. 31. 3.

738 וּמְפַלְטִי U-mephal-letí] *& liberator meus.* A פָּלַט *evadere fecit, eripuit.* Suprà Num. 719. Nomen Participiale Pihel, מְפַלֵּט *liberator.* Cum Affix. mutato (..) in (:) מְפַלְטִי *liberator meus.*

739 צוּרִי Tſu-rí] *rupes mea,* LXX. βοηθός μου *adjutor meus.* A צוּר *preſſit, anxit,* Nom. maſc. צוּר *rupes, petra* ſive mons præruptus, propriè dicitur de petris acutiſſimis, quòd moleſtiam afferant. *Avertiſti* צוּר חַרְבּוֹ *petram gladii ejus*, Pſal. 89. 44. i. e. aciem. LXX. τὴν βοήθειαν *adjutorium gladii ejus.* Cum Præfix. הַצּוּר *ipſa petra*, וְצוּר *& petra*, וּמִצּוּר *& è petra*, לְצוּר *in petram*, בְּצוּר *in petra exaltabit me*, Pſal. 27. 5. Targ. בִּכְרַךְ תַּקִּיף *in arce forti.* Cum Affix. צוּרִי *rupes mea*, In plur. צֻרִים *rupes*, Pſal. 78. 15. cum (ֻ) loco ו

740 אֶחֱסֶה־בּוֹ E-hheſeb-bó] *ſperabo in eo.* A חָסָה ſuprà Num. 120. Fut. Kal, prima perſ. ſing. אֶחְסֶה *ſperabo*, Pſal. 57. 2. quieſcente ה in (ֶ) R. 65. Et cum (ֱ) ſub ח, pro (:) אֶחֱסֶה־בּוֹ ubi in ב dageſh dictum *Dahhik*, R. 134. n. 1.

741 וְקֶרֶן Veké-ren] *& cornu.* Nom. commun. gener. קֶרֶן *cornu* animalis, ſic ſcil. dictum ab ipſa Hebræa voce. In pauſa ſcribitur קָרֶן Per Metaphoram ſignificat *robur, potentiam, gloriam, fortitudinem*, quoniam animalium cornutorum robur & gloria conſiſtit in ipſorum cornibus. Formatur ut מֶלֶךְ ſuprà Num. 56. unde cum Affix. *Erexit ut unicornis* קַרְנִי *cornu meum*, Pſal. 92. 11. Targ. תּוּקְפִּי *robur meum.* קַרְנֵנוּ *cornu noſtrum.* *Ne elevetis* קַרְנְכֶם *cornu veſtrum*, Pſal. 75. 5.

Targ. אִיקָרְכוֹן *gloriam vestram.* קַרְנוֹ *cornu ejus exaltabis*, Pf. 112. 9. Targ. תָּקְפֵּהּ *robur ejus*. In Duali, קַרְנַיִם In Regim. קַרְנֵי רְשָׁעִים *cornua impiorum excindam*, Pf. 75. 11. Targ. תְּקוֹף רוּם *robur altitudinis.* וּמִקַּרְנֵי רֵמִים *& à cornibus unicornis*, Pf. 22. 22. i.e. potentiâ hostium. In plur. fœm. קְרָנוֹת In Regim. קַרְנוֹת צַדִּיק *cornua justi*, Pf. 75. 11.

Verf. 4.

מְהֻלָּל Mehúl-lál] *Laudatum.* Ab
742 הִלֵּל fuprà Num. 494. Part. Pyhal, מְהֻלָּל *laudatus*, וּמְהֻלָּל *& laudatus.*
743 אִוָּשֵׁעַ Iv-va-fhéay] *fervabor.* A יָשַׁע in Niph. mutato (י) in ו R. 56. נוֹשַׁע *falvatus, fervatus, liberatus* à præfentiffimo periculo *fuit*. Fut. Niph. quod mutato (י) in ו dagefhatum, Ibid. in Pfalm. flectitur in prima perf. tantùm. אִוָּשֵׁעַ *falvabor*, (cum (·) fub א loco (·) R. 107.) cum ה parag. וְאִוָּשֵׁעָה *& fervabor*, Pfal. 119. 117. וְנִוָּשֵׁעָה *& fervabimur*, Pfal. 80. 40. cum (..) loco (:) ob paufam.

Verf. 5.

744 אֲפָפוּנִי Apha-phú-ni] *Aggreffa funt me.* LXX. περιέσχον με *circumdederunt me.* Targ. אַקְפוּנִי *ambierunt me.* Ab אָפַף quod videtur factum ex אַף, *nafus*, q.d. *nafo in aliquem excanduit, in furore aliquem aggreffus eft.* Latini carent verbo correfpondente, plerumque exponunt per *circumire, circumdare.* Quinquies legitur in Bibliis, idque tantùm in tertia perf. plur. Præt. Kal, ac inanimatis rebus tantùm tribuitur. אָפְפוּ *aggreffa funt* (exarferunt) *fuper me mala*, Pfal. 40 13. Cum Affix. tranfpofito (·) & (:) R 98. אֲפָפוּנִי *aggrefsi funt me laquei mortis.* Pfal. 116. 3.

745 חֶבְלֵי Hhebh-lé] *tormina mortis.* Targ. עָקָא כְאִתְּתָא דְיָתְבָא עַל מַתְבְּרָא וְחֵיל לֵית לַהּ לְמֵילַד וְחֵיוָא מִסְתַּכְּנָא לְמֵמָת *anguftia ficut mulieris, quæ fedet in partu, nec vis eft ei pariendi, ipfáque periclitatur ad mortem.* חֶבֶל *dolor, funis*, fuprà num. 668. In plur. חֲבָלִים In Regim. mutato (·) in (:) R. 114. (-) amittit fuum (:) R. 15. ut fit חֶבְלֵי at (-) & (·) alternant, R. 107. fitque חֶבְלֵי מָוֶת *dolores mortis*, pro quo 2 Sam. 23. legitur מִשְׁבְּרֵי מָוֶת *contritiones mortis.* חֶבְלֵי רְשָׁעִים *funes impiorum apprehenderunt me*, Pfal. 119. 61. Targ. סִיעַת רַשִׁיעַיָא אִתְכַּנְשׁוּ עֲלַי *catervæ impiorum congregatæ funt contra me* : notat turbam inftar funis coadunatum, ficut σπεῖρα Græcis, Mat. 27. 27.
746 וְנַחֲלֵי Vena-hhale] *& torrentes.* A נָחַל *poffedit*, Nom. mafc. נַחַל *vallis* montium angufta, in qua non eft aqua: (fortaffè quòd vallis quodammodo fit poffeffio montium) eleganter fumitur pro *torrente*, qui tempore pluviæ defertur in ejufmodi valles. (In paufa fcribitur נָחַל Cum ה parag. נַחְלָה geftat accentum in penult. נַחְלָה *torrens tranfiit fuper animam noftram*, Pfal. 124. 4. notat fubitum damnum. Cum Præfix. מִנַּחַל *à torrente*, בַּנַּחַל *in torrente*, וְנַחַל *& torrente voluptatum tuarum potabis eos*, Pfal. 36. 9. notat copiam rerum bonarum. *Fidifti fontem* וְנָחַל *& torrentem*, Pf. 74. 15. ubi ו cum (·) ob accentum Athnach. R. 78. In plur. formatur ut שַׁעַר fuprà Num. 459. וּנְחָלִים *& torrentes*, בַּנְּחָלִים *per has valles*, Pf. 104. 10. ubi ב excludit ה Emphat. In Regim. נַחֲלֵי
747 בְלִיַּעַל Bheli-já-yal] *Belial.* Targ. וְסִיעַת טְלוּמַיָא *& caterva perverforum.* LXX. καὶ χείμαρροι ἀνομίας *& torrentes*

rentes iniquitatis. (aquarum inundationi comparantur iniqui) Nom. masc. sine plur. compositum ex בְּלִי *absque* & יַעַל utilitate, ita ut בְּלִיַּעַל sit *homo inutilis, nequam, nihili.* Vel à בְּלִי *absque* & עֹל *jugo*, qui jugum pietatis excussit. Sumitur aliquando in abstracto pro ipsa *impietate*, aliquando in concreto pro *impio, nequam*: ut apud Latinos *scelus*, pro scelesto. דְּבַר בְּלִיַּעַל *verbum, (res) impietatis*, Psal. 41. 9. Targ. שְׁלוּמָא *injustum.* LXX. παράνομον *iniquum.* In N. T. *Quæ concordia Christo* cum βελίαλ, 2 Cor. 6. 15. Syrus ܥܡ ܣܛܢܐ ܡܫܝܚܐ *Messiæ cum Satana?* est enim Diabolus nequam.

748 יְבַעֲתוּנִי Jebha-ųathú-ni] *terrebunt me.* A בָּעַת *terruit, perterruit*, Fut. Pih. absorpto dagesh, legitur h. l. tantùm in Psalm.

Vers. 6.

749 קִדְּמוּנִי Kid-demú-ni] *anticipârunt me.* A קָדַם suprà Num. 717. Præt. Pih. quod in Psal. flectitur sic: קִדַּמְתִּי *anticipavi*, קִדְּמוּ *præcesserunt*, Psal. 68. 26. Cum Affixo, קִדְּמוּנִי *prætervenerunt me.*

מוֹקְשֵׁי Mo-keshé] *tendiculæ mor-*
750 *tis.* Targ. אַקְדִּימוּ יָתִי דִמְזַיְּנִין בְּזַיְנֵי קְטוֹל *prævenerunt me armati armis occisionis.* A יָקַשׁ *laqueum aut rete tetendit*, Nom. masc. cum duplici plur. מוֹקֵשׁ *illaqueatio, irretitio*, It. *laqueus, rete, tendicula.* Differt à פַּח suprà Num. 561. quòd מוֹקֵשׁ semper capiat. Cum Præfix. לְמוֹקֵשׁ *in tendiculam.* In plur. מוֹקְשִׁים (& absque ו, מֹקְשִׁים Psal. 140. 6.) *laquei, retia, tendiculæ*, in fœmin. וּמוֹקְשׁוֹת *& laqueos*, Psal. 141. 9. In Regim. מוֹקְשֵׁי מָוֶת *illaqueationes mortis.*

Vers. 7.

751 אֲשַׁוֵּעַ Ashav-véaų] *vociferabor.* A שָׁוַע *clamavit, vociferatus est.* Fut. Pih. quod in Psalm. flectitur sic: אֲשַׁוֵּעַ *clamabo, cum* (-) furtivo: & cum ה parag. וָאֲשַׁוְּעָה *& vociferabar*, Psal. 119. 147. ubi ו conversiv. cum (ָ) ante א, R. 79. יְשַׁוְּעוּ *vociferabuntur.*

752 וְשַׁוְעָתִי Veshav-ųa-thí] *& vociferatio mea.* Nom. fœmin. שַׁוְעָה *clamor, vociferatio*, Cum Affix. mutat ה in ת שַׁוְעָתִי *clamor meus*, וְשַׁוְעָתִי *& clamor meus*, שַׁוְעָתָם *clamorem eorum*, Psal. 34. 16.

Vers. 8.

753 וַתִּגְעַשׁ Vat-tigh-ųásh] *Et concussa est.* A גָּעַשׁ *motus, commotus, concussus fuit*, propriè dicitur de terra vel mari. Fut. Kal, (cum ו Convers.) quod legitur h. l. tantùm in SS. pro quo 2 Sam. 22. 8. habetur וַיִּתְגָּעַשׁ quod secundùm literas est וַתִּגְעַשׁ & secundùm puncta וַיִּתְגָּעַשׁ ex Hithpah.

754 וַתִּרְעַשׁ Vat-tir-ųásh] *& tremuit.* A רָעַשׁ *concussus fuit cum impetu, & strepitu, trepidavit*, propriè dicitur de terræ motu. Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur in tertia pers. tantùm, יִרְעַשׁ *commovebitur sicut Libanus fructus ejus*, Psal. 72. 16. i. e. spicæ frugum adeò bonæ erunt, ut vento flante moveantur, sicut arbores sylvæ. וַתִּרְעַשׁ *& commota fuit*, cum ו Convers. יִרְעֲשׁוּ *commovebuntur.*

755 וּמוֹסְדֵי U-mo-sedhé] *& fundamenta montium.* A יָסַד *fundavit*, Nom. Heemanth. plurale tantùm מוֹסָדִים *fundamenta*, sed non legitur in SS. nisi in Regim. ideóque mutato (ָ) in (:) facit

cit מוֹסְדֵי *fundamenta terræ*, Psal. 82. 5. Et in forma fœmin. מוֹסָדוֹת quod semel legitur in statu absoluto, לְמוֹסְדוֹת *pro fundamentis*, Jer. 51. 26. aliâs in Regim. מוֹסְדוֹת *fundamenta orbis habitabilis*, Psal. 18. 16.

756 יִרְגָּזוּ Jir-gá-zu] *horrebunt*. A רָגַז suprà Num. 190. Fut. Kal, quod flectitur tantùm in tertia pers. plur. יִרְגָּזוּ *contremiscent*, Psal. 77. 18. & in pausa, mutato (:) in (ָ) יִרְגָּזוּ R. 132.

757 וַיִּתְגָּעֲשׁוּ Vaj-jith-ga-ǵashú] *& invicem sese concusserunt*. A גָּעַשׁ suprà Num. 753. Fut. Hithpah. in se agens. Legitur h. l. tantùm in Psalm. וַיִּתְגָּעֲשׁוּ *& se moverunt, concussa sunt*, cum ו Convers.

758 חָרָה לוֹ Hhá-ra-ló] (cum) *ira exarserit ei*. Ipsum thema חָרָה *exarsit, incensus, inflammatus fuit*. Constructum cum אַף *ira*, notat *excanduit, iratus fuit*, sed sæpè אַף desideratur, ac tum ferè construitur cum לְ. Legitur in Psalm. h. l. tantùm, & suâ naturâ est vox acuta, R. 128, sed gestat accent. in penult. ob vicinitatem alterius accentus qui est in לוֹ pro חָרָה לוֹ R. 127.

Vers. 9.

759 עָשָׁן ǵa-shán] *fumus*. A עָשַׁן *fumavit*, Nom. masc. sine plur. עָשָׁן *fumus*. *Sicut propellitur* עָשָׁן *fumus*, Ps. 68. 3. res inanis, evanida, brevis. Cum Præf. כְּעָשָׁן *sicut fumus*, בֶּעָשָׁן *in ipso fumo*, Ps. 37. 20. excluso ה Emphat.

760 תֹּאכֵל To-chél] *comedet*. Ab אָכַל *comedit*, suprà Num. 620. animantium est propriè, metaphoricè tribuitur igni & gladio. Fut. Kal, quod facit primam syllabam cum ו (suprà Num. 548.) ac in Psalm. flectitur sic: אֹכַל *comedam*, הַאוֹכַל *an comedam?* Psal. 50. 13. ubi ה Interrogat. debet habere (ֲ) R. 77. quod ante guttural. transit in simplex (ַ) R. 16. תֹּאכַל *comedes*, יֹאכַל *comedet*, cum ו Convers. וַיֹּאכַל *& absumpsit*, Psal. 105. 35. תֹּאכַל *comedet* (ignis) Psal. 50. 3. Cum Affix. וְתֹאכְלֵם *& comedet eos ignis*, Psal. 21. 10. יֹאכְלוּ *comedent*; cum ו Convers. וַיֹּאכְלוּ *& comederunt*, Psal. 78. 29.

761 גֶּחָלִים Ge-hha-lím] *prunæ*, i. e. fulgura. Nom. plur. masc. absque sing. גֶּחָלִים *carbones igniti, prunæ*. Ejus singul. esset גַּחַל ad formam גַּנָּב pro גַּחָל at (ַ) ante gutturalem kametsatam, transit in (ֶ) R. 109. emanátque גֶּחָל unde plur. גֶּחָלִים. In Regim. autem mutato (ָ) in (:) composit. (ֲ) R. 114. sub ג nativum (ַ) redit, R. 109. fitque גַּחֲלֵי *prunæ juniperorum*, Psal. 120. 4. וְגַחֲלֵי *& prunæ ignis*, Psal. 18. 13.

762 בָּעֲרוּ Ba-ǵarú] *succensæ sunt*. A בָּעַר *arsit*, dicitur tàm de igne, quàm de re quæ igne ardet; metaphoricè de ira, suprà Num. 117. Præt. plur. kal, quod legitur h. l. tantùm in Psal.

Vers. 10.

763 וַיֵּט Vaj-jét] *Et inclinavit*. A נָטָה *extendit, inclinavit*, suprà Num. 712. Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur in tertiâ pers. tantùm. Analogicè esset יִנְטֶה at converso נ in dagesh, R. 69. fit יִטֶּה Rursus ob ו Conversiv. apocopatur ה R. 67. ut fit וַיֵּט at dagesh, ex ultima litera tollitur, R. 20. & loco (ִ) sub (י) ponitur (ֵ) R. 67. n. 3. fitque וַיֵּט *& inclinavit*, Psal. 40. 2. In fœmin. וַתֵּט *nec declinavit*, Psal. 44. 19. pro תִּנְטֶה

764 וַעֲרָפֶל Va-ǵará-phel] *& caligo*. Nom. quadriliterum, masc. sine plur. עֲרָפֶל

עֲרָפֶל *caligo, tenebræ densæ*, 15. vicibus legitur in SS. ac de Deo dicitur. עָנָן וַעֲרָפֶל *nubes & caligo circuitus ejus*, Psal. 97. 2.

Vers. 11.

765 וַיִּרְכַּב Vaj-jir-cábh] *Et equitavit.* A רָכַב *equitavit*, super quavis re *insedit, vectus est*. Fut. Kal, cum ו Convers. legitur in Psal. h. l. tantùm.

766 כְּרוּב Kerúbh] (super) *Cherub*. i. e. super nubem, quòd nubes sint velut alæ Dei, & ob motus celeritatem vehi ac volare videntur. כְּרוּב est nomen universale ad omnem figuram: habet affinitatem cum superiori רָכַב (literis transpositis) *vehi*, & notat vel rem spiritualem, vel corporalē imaginem, manu artificis fabrefactam, quæ tanquam volucris alis expansis vehatur. Apud Mosen, כְּרוּב *est imago humana sed alata*, Ex. 25. repræsentans Angelos invisibiles, quos ita appellat Gen. 3. ut populus hoc nomine noto, posset meliùs apprehendere Angelos invisibiles. Rabbin. est compositum ex כ similitudinis, & voce Chald. רַבְיָא *parvulus*, q. d. *sicut parvulus*, quòd juvenili forma Cherubim effingerentur. At apud Ezec. habent figuram 4. animalium ibi descriptorum: ea quæ *animalia* dicuntur, c. 1. Cherubim appellatur c. 10. Et c. 1. *facies bovis*, c. 10. dicitur *facies Cherub*. Deniq; *Rex* ob majestatē vocatur *Cherub*, quòd in modum Cherub alas suas (dominium) longè extendat, Ezech. 28. *Et tu Cherub*, i. e. Rex magnus, extentus, & protegens. In plur. כְּרוּבִים Psal. 99. 1. Cum ה Emphat. הַכְּרֻבִים *Cherubinos*, Psal. 80. 2.

767 וַיָּעֹף Vaj-ja-yóph] *& volavit*. A עוּף *volare, pennis aerem secare*, proprium est alas habentium, transfertur etiam ad alia quæ celeriter feruntur. Fut. Kal, formæ קוּם & in Psalm. flectitur sic: אָעוּפָה *avolabo*, Ps. 55. 7. cum ה parag. יָעוּף (quæ) *volabit*, Ps. 91. 5. וַיָּעֹף *& volavit*, cum ו convers. Et sic וַנָּעֻפָה *& avolavimus*, Psal. 90. 10.

768 וַיֵּדֶא Vaj-jé-dhe] *& velociter volavit*. pro quo 2 Sam. 22. 11. habetur וַיֵּרָא *& visus est super alis venti*, commutatis literis similibus ר & ד A דָּאָה *vultur*, legitur semel, Lev. 11. 14. formatur verbum in Fut. Kal, יִדְאֶה *pernicitate quadam volabit*, quòd avis illa volatu celeri polleat: quomodo ter legitur in SS. & semel h. l. cum ו convers. וַיֵּדֶא ubi ה apocopatur, & (ּ) ad primam radicalem rejicitur, ac (..) sub י loco (.) assumitur, Reg. 67. n. 2. & 3.

¶ Chaldæus hunc versum sic interpretatur: וְאִתְגְּלִי בִּגְבוּרְתֵּהּ עַל כְּרוּבִין קַלִּילִין וְדַבַּר בִּתְקוֹף עַל גַּדְפֵי זְעָפָא *Et visus est in robore suo super Cherubim levissimis, & adduxit potentem super alas turbinis.*

Vers. 12.

769 חֹשֶׁךְ Hhó-shech] (ponet) *tenebras*. Ab חָשַׁךְ *obscuratus fuit*, Nom. masc. sine plur. חֹשֶׁךְ *tenebræ*, privatio lucis: eleganter significat *tribulationes*; nam calamitoso totus mundus est caliginosus. *An notum fiet* בַּחֹשֶׁךְ *in ipsis tenebris mirabile tuum*? Psal. 88. 13. i. e. in sepulchro, ubi ב excludit ה Emph. Cum Affix. mutat ו in (ְׁ) ut suprà Num. 85. *Illuminabit* חָשְׁכִּי *tenebras meas*. Infrà *v.* 29. i. e. calamitatem meam in prosperitatem verter.

770 סִתְרוֹ Sith-ró] *latibulum suum*. h. e. latebit sub tenebris, ne ad eum sit accessus. A סָתַר suprà Num. 526. Nom. masc. סֵתֶר *absconsio*, tam actio ipsa, quàm

quam locus ubi aliquid absconditur, *latibulum*. Cum Præfix. בְּסֵתֶר *in latibulo*, בַּסֵּתֶר *in ipso latibulo*, Ps. 101. 5. excluso ה Emphat. וּבְסֵתֶר *& in latibulo*. Cum Affix. mutato (‥) in (:) & (·) itidem in (:) ex priori (:) fit (.) סִתְרִי *latibulum meum*, סִתְרוֹ *ejus*.

771 סְבִיבוֹתָיו Sebhi-bho-tháv] *in circuitibus ejus*, סָבִיב *circuitus*, *ambitus*, suprà Num. 156. est cum duplici pl. סְבִיבִים Cum Affix. כָּל־סְבִיבָיו *omnes* (qui estis in) *circuitu ejus*, Ps. 76. 12. וּסְבִיבָיו *& circa eum*, Psal. 50. 3. In fœmin. סְבִיבוֹת *circum circa*, Psal. 79. 3. Cum Affix. סְבִיבוֹתַי *circa me*, סְבִיבוֹתֶיךָ *in circuitibus tuis*, סְבִיבוֹתָיו *in circuitibus ejus*. לִסְבִיבוֹתֵינוּ *in circuitibus nostris*, Psal. 44. 14. circum nos, ubi ל cum (.) ob sequens (:)

772 סֻכָּתוֹ Súc-ca-thó] *tabernaculum ejus*, tenebrosæ nubes fuere tabernaculum ejus. A masc. סֹךְ suprà Num. 518. Nom. fœmin. סֻכָּה *tugurium*, *tegumentum*, á protegendo, *tabernaculum*, בְּסֻכָּה *in tugurio*. Cum Affix. mutato ה in ת, סֻכָּתוֹ *tugurium ejus*. In plur. סֻכּוֹת *tuguria*, & nomen proprium loci *Succoth* à tuguriis sic dicti Gen. 33. 17. וְעֵמֶק סֻכּוֹת אֲמַדֵּד *& vallem Succoth metiar*, Psal. 60. 8. LXX. τῶν σκηνῶν *tabernaculorum*, acceperunt pro appellativo.

773 חֶשְׁכַת Hhesh-chath] *caliginem aquarum*. pro quo 2 Sam. 22. 12. legitur חַשְׁרַת מַיִם *colligationem aquarum*: colligatio nubium inducit caliginem. Ab חָשַׁךְ suprà Num. 769. Nom. fœmin. חֲשֵׁכָה *obscuritas*, *caligo*. Cum Præfix. בַּחֲשֵׁכָה *in tenebris*, כַּחֲשֵׁכָה *sicut tenebra*. In Regim. correpto (‥) in (:) R. 117. (-) amittit suum (:) R. 15. ut fit (converso ה in ת-) חֶשְׁכַת sed (-) & (·) alternant, R. 107. fitque חֶשְׁכַת

774 עָבֵי ya-bhe] *densitates*. A עוּב in Hiph. הֵעִיב *obnubilavit*, vel à עָבָה *densus fuit*, Nom. fœm. cum duplici plurali, עָב *densitas*, It. *nubes* à densitate quam habet. In plur. עָבִים & עָבוֹת *nubes*, בְּעָבִים *in nubibus*. In Regim. עָבֵי manente (·) quoniam includit literam quiescent. R. 114. Cum Affix. עָבָיו *densæ nubes ejus*.

775 שְׁחָקִים Shehha-kím] *nubium*. A שָׁחַק *comminuit*, Nom. masc. שַׁחַק *pulvis contusus* & pertenuis, in qua significatione legitur semel, Esa. 40. 15. וּכְשַׁחַק *& sicut pulvisculus bilancium*, qui nullius est ponderis, & flatu removetur. Per translationem, *Nubes superiores* levissimæ & tenuissimæ, Vel ipsum *cœlum* à subtilitate sic dictum. *Quis* בַּשַּׁחַק *in ipso cœlo comparabitur Jehovæ*, Ps. 89. 17. *Et testis* בַּשַּׁחַק *in ipso cœlo fidelis*. Ibid. *v.* 38. in quib. בַּ excludit ה Emphat. In plur. שְׁחָקִים ut suprà Num. 459. *Et virtus* (potentia) *ejus* בַּשְּׁחָקִים *in ipsis nubibus*, Psal. 98. 35. sunt enim nubes variarum in orbe efficientiarum administræ, sunt Dei currus, aquarum, grandinis, nebularum receptacula ac velut armaria, &c.

Vers. 13.

776 מִנֹּגַהּ] Min-nó-gah] *A splendore*. Nom. radicale נֹגַהּ *splendor*, *lux*. Cum Præfixo מ, à נָגַהּ infrà Num. 822.

777 עָבְרוּ ya-bherú] *transierunt*. A עָבַר *transiit*, *præteriit*, *transgressus est*. Præt. Kal, quod in Psal. flectitur sic: עָבַר *transivit*, עָבְרָה *transivit*, sc. ventus, Ps. 103. 16. עָבְרוּ *transiverunt*, *progressi sunt*, & in pausa, עָבָרוּ Ps. 42. 8.

778 בָּרָד Ba-rádh] *grando*. Nom. masc. sine plur. בָּרָד *grando*, pluvia in aere con-

conglaciata. Cum Præfix. וּבָרָד & *grando*, לְבָרָד *in grandinem*, בְּבָרָד *in grandine*, ubi ל & ב excludunt ה Emphat.

Vers. 14.

779 וַיַּרְעֵם Vaj-jar-yém] *Et intonuit.* A רָעַם *tonnit, intonuit*, Fut. Hiph. cum ו Convers. וַיַּרְעֵם propriè *& tonitru fecit.*

Vers. 15.

780 וַיִּשְׁלַח Vaj-jiſh-láhh] *Et emiſit* ſagittas ſuas. A שָׁלַח *miſit, emiſit*, Fut. Kal, quod in Pſalm. flectitur ſic: תְּשַׁלַּח *emittes palmites ejus*, Pſal. 80. 12. i.e. propagabis. תִּשְׁלַח יָדְךָ *emittes manum tuam*, Pſal. 138.7. i.e. extendes, יִשְׁלַח *mittet*, & cum ו Converſ. וַיִּשְׁלַח *& emiſit*, לֹא־יִשְׁלְחוּ *non extendent manus ſuas.* Pſal. 125.3.

781 וַיְפִיצֵם Va-jephi-tſém] *& diſperſit eos.* A פּוּץ *ſparſus, diſperſus fuit*, In Hiph. abjecto ו R. 58. הֵפִיץ *diſperſit, frangendo diſſipavit.* Fut. Hiph. quod in Pſalm. flectitur ſic: תָּפִיץ *diſperges*, Cum Affix. mutato (·) in (:) וּתְפִיצֵם *& diſperges eos.* Pſal. 144. 6. Et ſic: וַיְפִיצֵם *Et diſperſit eos*, ubi ex (·) dageſh tollitur, R. 20. quod ו Converſiv. ei imprimere debuit. R. 79. pro וַיְפִּיצֵם

782 וּבְרָקִים U-bhera-kím] *& fulgura.* A בָּרַק *fulguravit*, Nom. maſc. בָּרָק *fulgur*, & *fulmen*, ignis qui aqua non extinguitur: quæ duo tamen differunt, quòd *fulgur* ſit ſplendor ipſius fulminis, *fulmen* autem ipſum telum. In plur. בְּרָקִים *fulgura*, וּבְרָקִים *& fulgura*, Cum Affix. בְּרָקָיו *fulgura ejus.*

783 רָב Rábh.] *jaculatus eſt.* LXX. ἐπλήθυνε *multiplicavit.* A רָבַב *multiplicavit*, It. *jaculatus eſt*, à vicino verbo רָבָה *ſagittavit.* Præt. Kal, per ſyncopen, R. 70. רַב ſed ob accentum Rebia רָב Targ. accepit pro Nomine רַב *multus*, וּבַרְקִין סַגִּיאִין *& fulgura plurima.*

784 וַיְהֻמֵּם Va-jehüm-mém] *& turbavit eos.* Ab הָמַם *turbavit, conturbavit*, rumorem turbando excitavit: *profligavit*, verbum caſtrenſe. Fut. Kal, quod ſyncopata media radicali, R. 70. in Pſalm. flectitur ſic: תָּהֹם *profligabis*; cum Affix. aſſumit dageſh, & mutat ו in (:) R. 125. וּתְהֻמֵּם *& profligabis eos*, Pſ. 144. 6. Et ſic וַיְהֻמֵּם cum ו Converſ. ut antè Num. 781.

Vers. 16.

785 וַיֵּרָאוּ Vaj-je-rá-u] *Et apparuerunt.* A רָאָה ſuprà 318. In Niph. נִרְאָה *viſus eſt, apparuit, conſpiciendum ſe præbuit*, Fut. Niph. quod (compenſato dageſh per (..) R. 19.) in Pſalm. flectitur ſic: וְאֵרָאֶה *& videbor*, apparebo, יֵרָאֶה *videbitur*, conſpicietur. וַיֵּרָאוּ *& apparuerunt*, cum ו Converſ. excluſo ה R. 66.

786 אֲפִיקֵי Aphi-ké] *fortitudines aquarum.* LXX. αἱ πηγαὶ τῶν ὑδάτων *fontes aquarum.* Ab אָפַק *corroboravit*, Nom. maſc. אָפִיק *fortitudo, vis, robur*, ornatè dicitur de *rapiditate, fluxu & impetu fluviorum*, & de *alveo*, in quem fluvius delabitur. In plur. כַּאֲפִיקִים *ut alvei in meridie*, Pſ. 126.4. ſive in ſiccitate. In Regim. עַל־אֲפִיקֵי *ſuper rapiditatibus aquarum*, Pſal. 42.2. vel ſuper alveos aquarum.

787 וַיִּגָּלוּ Vaj-jig-gá-lu] *& revelata ſunt* fundamenta. A גָּלָה *revelavit, manifeſtavit*, Fut. Niph. abjecto ה R. 66. יִגָּלוּ pro יִגָּלְהוּ

788 מִגַּעֲרָתְךָ Mig ga-ýará-thechá] *ab increpatione tua.* A גָּעַר Num.423. Nom. fœm. גְּעָרָה *increpatio* : cum de Deo dicitur, duriùs sonat. In Regim. & cum Affix. mutato (·) penult. in (:) sub gutturali in composit. (-:) quod punctuat præcedentem, fit מִגַּעֲרַת *ab increpatione faciei tuæ*, Psal. 80. 17. Cum Affix. מִגַּעֲרָתְךָ Psal.76.7. & מִן־גַּעֲרָתְךָ *ab increpatione tua*, Psal. 104.7.

789 מִנִּשְׁמַת Min-nish-máth] *propter halitum*, vel *ab halitu* venti iræ tuæ. LXX. ἀπὸ ἐμπνεύσεως πνεύματος ὀργῆς σε, *ab inspiratione spiritus iræ tuæ.* Nom.fœm. נְשָׁמָה *halitus*, anima corporis motiva, quæ vitam ei tribuit. Dicitur propriè de anima hominis immortali, quam Deus in illum insufflavit. Gen.2. Usurpatur etiam *de vento*, quòd & ipse sit quodammodo Dei flatus: quin etiam halitum cujusque animantis significat. כֹּל הַנְּשָׁמָה *Omnis iste halitus laudet Jah*, Psal.150.6. LXX. πᾶσα πνοὴ *omnis spiratio.* In Regim. converso ה. in ת. & (·) penult. in (:) ex priori (:) fit (.) נִשְׁמַת

Vers.17.

790 יַמְשֵׁנִי Jam-shé-ni] *extrahet me* ex aquis multis, i. e. liberabit me ex multis angustiis. A מָשָׁה *traxit, extraxit, eduxit*, Fut. Hiph. quod bis tantùm legitur in SS. h.l. & 2 Sam.22.17. יַמְשֵׁנִי excluso ה. radicali ob Affix. R. 103. pro יַמְשֶׁהֵנִי

Vers.18.

791 יַצִּילֵנִי Jats-tsi-lé-ni] *Liberabit me.* A נָצַל Num.315. Fut. Hiph. quod compensato נ per dagesh, R.69. in Psalm. flectitur sic: וְאַל תַּצֵּל *& ne abripias*, Ps.119.43. cum (..) loco (·.) Cum Affix. תַּצִּילֵנִי *liberabis me*, in tertia pers. יַצִּיל *eripiet*, Cum Affix. יַצִּילֵנִי *eripiet me*, יַצִּילְךָ *te*, יַצִּילֵהוּ & יַצִּילֶנּוּ *liberabit eum*, יַצִּילֵם *eos.*

792 עָז ýáz] (ab inimico meo) *robusto.* A עָזַז *robustus, fortis fuit*, Nom. masc. per syncopen עַז *robustis, fortis.* In plur. assumpto dagesh. R.125. facit עַזִּים *robusti.* Ps.59.4.

793 אָמְצוּ A-metsú] *fortes fuerunt* מִמֶּנִּי *præ me*, i.e. robustiores me erant. Ab אָמַץ *robustus, validus, fortis fuit*, vel evasit: non multùm frequens est in SS. Præt. Kal, quod in Psalm. legitur h. l. tantùm & Psal. 142.7. אָמְצוּ מִמֶּנִּי *fortiores me fuerunt*, ubi מ sumitur comparativè, R.29.

Vers.19.

794 יְקַדְּמוּנִי Jekad-demú-ni] *Prævenerunt me.* A קָדַם supra Num. 717. Fut. Pih. quod in Psalm. flectitur sic: תְּקַדֵּם *prævenies.* Cum Affix. mutato (..) in (:) תְּקַדְּמֶנּוּ *prævenies eum.* Et sic in tertia pers. יְקַדְּמֵנִי *anticipabit me*, תְּקַדְּמֶךָּ *præveniet te* sc. oratio mea. Ps. 88. 14. נְקַדְּמָה *anticipabimus*, Ps. 95. 2. cum ה parag. יְקַדְּמוּ *anticipabunt*, Cum Affix. יְקַדְּמוּנִי *anticipabunt me.* יְקַדְּמוּנוּ *præveniant nos.* Ps.79.8.

795 אֵידִי E-dhí] (in die) *calamitatis meæ.* Targ. בְּיוֹם טַלְטוּלִי *in die migrationis meæ.* Nom. masc. sine plur. אֵיד *afflictio, pernicies, exitium*, status rerum tristis & calamitosus. Convenit cum אֵד *nubes, pluvia*, noxia plantis, refertúrque ad calamitatem ex improviso accidentem. Legitur in Psalm. h. l. tantùm.

796 לְמִשְׁעָן Lemish-ýán] *in sustentaculum*, Targ. וַהֲוָה מֵימְרָא דַייָ סְמִיךְ לִי *& fuit verbum Domini fulcrum mihi.*

hi. LXX. ϰ̀ ἐγενέτο κύριος ἀντιςή-ριγμά μου *& factus est Dominus prote-ctio mea.* A שָׁעַן in Niph. נִשְׁעַן *ni-xus, innixus fuit.* Nom. masc. sine pl. מִשְׁעָן *scipio, baculus* quo quis nititur, *fulcimentum, sustentaculum.* Ter tan-tùm legitur in SS. Esa. 3. 1. 2 Sam. 22. 19. & h. l. לְמִשְׁעָן *in scipionem.* i.e. vice, pro, loco scipionis.

Vers. 20.

וַיּוֹצִיאֵנִי Vaj-jo-tsi-é-ni] *Et eduxit*
797 *me.* A יָצָא supra Num. 683. in Hiph. mutato (י) in ו R. 57. הוֹצִיא *exire fe-cit,* i. e. eduxit. Fut. Hiph. quod in Psalm. flectitur sic : תּוֹצִיא *educes,* Cum Affix. תּוֹצִיאֵנִי *educes me,* Cum ו convers. וַתּוֹצִיאֵנוּ *& eduxisti nos,* Psal. 66. 12. יוֹצִיא *educet,* Cum ו Con-vers. וַיּוֹצִיא *& eduxit,* Psal. 78. 16. & cum defectu (י) וַיּוֹצֵא Psal. 105 43. & cum (..) loco (י) וַיּוֹצֵא Psal. 136. 11. Cum Affix. וַיּוֹצִיאֵנִי *& exi-re fecit me,* יוֹצִיאֵם *eduxit eos,* וַיּוֹצִיאֵם *& eduxit eos.*

לַמֶּרְחָב Lam-mer-hhábh] *latitudini.*
798 i.e. in latitudinem. A רָחַב supra Num. 174. Nom. masc. Heemanth. מֶרְחָב *latitudo,* locus amplus & spatiosus. Sexies legitur in SS. Cum Præfix. בַּמֶּרְחָב *in latitudine,* Psal. 31. 9. & 118. 5. לַמֶּרְחָב *in latitudinem,* in qui-bus ב & ל excludunt ה Emphat.

בִּי Bi] *in me.* ב est Præfix. *In,* &
799 (י) affix. ex utroque fit בִּי

Vers. 21.

יִגְמְלֵנִי Jigh-melé-ni] *Retribuet mi-*
800 *hi.* A גָּמַל *cumulatè retribuit.* Num. 325. Fut. Kal, quod in Psalm. flecti-tur sic: תִּגְמֹל *retribues,* יִגְמוֹל *retribu-et,* & ob Affix, mutato ו in (:) יִגְמְלֵנִי

801 כְּבֹר Kebhór] *secundùm puritatem.* A בָּרַר *purus, mundus fuit,* Nom. masc. sine plur. בֹּר *puritas, munditia.* Septies legitur in SS. Cum כ similitu-din. כְּבֹר יָדַי *juxta puritatem manuum mearum.* infrà *v.* 25. pro quo 2 Sam. 22. 25. legitur כְּבֹרִי *juxta puritatem meam.*

802 יָשִׁיב Ja-shíbh] *restituet* mihi. A שׁוּב suprà Num. 295. In Hiph. abje-cto ו, R. 58. הֵשִׁיב *redire fecit, in lo-cum suum restituit, redegit.* Constru-ctum cum פָּנִים *faciem avertit, rejecit, repulit.* Fut. Hiph. quod in Psalm. flectitur sic: אָשִׁיב *redire faciam. Quod non rapui* אָז אָשִׁיב *tunc rependi,* Psal. 69. 5. ubi particula אָז convertit Futur. in Præterit. R. 79. LXX. ἃ οὐκ ἥρπαζον τότε ἀπετίννυον. *quæ non ra-pui, tunc exolvebam.* Cum ו convers. & ה parag. וָאָשִׁיבָה *& redire feci,* Psal. 119. 59. תָּשִׁיב *redire facies,* אַף תָּשִׁיב צוּר חַרְבּוֹ *etiam redire facies aciem gladii ejus,* Ps. 89. 44. i. e. re-tundes. Et cum (..) תָּשֵׁב *rediges ho-minem ad contusionem,* Psal. 90. 3. אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ *Ne avertas fa-ciem uncti tui,* Psal. 132. 10. Cum Affix. mutato (י) in (:) תְּשִׁיבֵנוּ *fecisti redire nos,* Ps. 44. 11. i. e. fecisti ut ce-deremus. יָשִׁיב *faciet redire,* & cum ֻ loco (י) יָשׁוּב Psal. 54. 7. (vel est יָשׁוּב ex Kal, *revertetur*) Cum ו con-vers. (ut suprà Num. 462.) וַיָּשֶׁב *& restituit,* Psal. 18. 25. *& redire fecit,* Psal. 94. 23. i. e. convertit. יָשִׁיבוּ *re-verti facient.*

Vers. 22.

803 רָשַׁעְתִּי Ra-sháע-ti] (et non) *inju-stus fui,* (vel certè *condemnatus, reus,*) à Deo meo, Vel *non me improbè aver-ti.* Targ. וְלָא הֲלָכִית בְּרֶשַׁע *& non am-*

ambulavi in improbitate. LXX. καὶ οὐκ
ἠσέβησα *nec impiè gessi.* A רָשַׁע ſu-
prà Num. 7. Præt. Kal, h. l. tantùm
in Pſalm.

Verſ. 23.

וְחֻקֹּתָיו Vehhük-ko-tháv] *& ſta-*
804 *tuta ejus.* A maſc. חֹק ſuprà Num.
88. Nom. fœm. חֻקָּה *ſtatutum.* Cum
Affix. חֻקָּתִי *ſtatutum meum,* In plur.
חֻקּוֹת Cum Affix. בְּחֻקֹּתֶיךָ *in ſtatutis*
tuis, וְחֻקֹּתָיו *& ſtatuta ejus.*
אָסִיר A-sír] *faciam recedere,* i. e. a-
805 movebo. A סוּר *cedere, recedere.* In
Hiph. abjecto ו, R. 58. הֵסִיר *fecit re-*
cedere, i. e. removit, amovit, abſtulit. Fut.
Hiph. h. l. tantùm in Pſal. אָסִיר

Verſ. 24.

806 וָאֱהִי *Et fui,* ſuprà Num. 439. תָמִים
perfectus.
807 עִמּוֹ yim-mó] *cum eo.* Præpoſitio
עִם *cum, apud.* Cum Præfix. מֵעִם *à*
cum Jehova, Pſal. 121. 2. pleonaſm.
וְעִם *& cum.* Cum Affixis aſſumit da-
geſh, (q. eſſet ex עִמַּם) fitque עִמִּי *me-*
cum, עִמְּךָ *tecum,* penes te. וְעִמָּךְ *& te-*
cum. In pauſa tranſpoſitis punctis R.
132. עִמָּךְ *tecum,* Pſ. 39. 13. עִמָּנוּ *no-*
biſcum, עִמּוֹ *cum eo,* מֵעִמּוֹ *à cum eo,*
Pſ. 89. 34. i. e. ab eo. עִמָּם *cum eis.*
808 וָאֶשְׁתַּמֵּר Va-esh-tam-mér] *& me-*
ipſum cuſtodivi ab iniquitate mea, i. e.
ne iniquitatem operarer. A שָׁמַר Num.
690. In Hithp. הִשְׁתַּמֵּר *cuſtodivit ſe,*
cavit ſibi, pro הִתְשַׁמֵּר tranſpoſito ש
& ת R. 47. n. 1. Legitur h. l. tantùm
in Pſal. in Fut. cum ו converſ. וָאֶשְׁתַּמֵּר
pro וָאֶתְשַׁמֵּר
809 מֵעֲוֹנִי Me-yavo-ní] *à prævaricati-*
one mea, i. e. ne iniquè agam. A עָוָה
curvus, obliquus fuit, Nom. maſc.
Heemanthic. cum duplici plur. עָוֹן,
iniquitas, pravitas, perverſitas, tam

culpæ quàm pœnæ, *prævaricatio.* Scri-
bitur cum ו, & ſine ו, עָוֹן Pſ. 39. 11.
בְּעָוֹן *in iniquitate.* In Regim. Affix.
& plur. num. converſo (ָ) in (ֲ) fa-
cit עֲוֹן חַטָּאתִי *iniquitatem peccati mei,*
Pſ. 32. 5. Cum Affix. עֲוֹנִי *iniquitas*
mea, מֵעֲוֹנִי *ab iniquitate mea.* וַעֲוֹנִי
& iniquitas mea, בַּעֲוֹנִי *in iniquitate*
mea, Pſ. 31. 11. LXX. ἐν πτωχείᾳ *in*
paupertate, legerunt עָנִי *paupertas.*
לַעֲוֹנִי *iniquitatem meam,* Pſal. 25. 11.
Qui condonat לְכָל־עֲוֹנֵכִי *omni iniquita-*
ti tuæ, Pſ. 103. 3. pro עֲוֹנֵךְ cum Affix.
Syrorum כִי R. 146. עֲוֹנוֹ *iniquitas e-*
jus. עֲוֹנָם *eorum.* In plur. עֲוֹנִים *&*
עֲוֹנוֹת *iniquitates.* It. עֲוֹנֹת Pſ. 79. 8.
Cum Affix. עֲוֹנֹתַי *iniquitates meæ,*
עֲוֹנֹתֵינוּ *noſtræ,* עֲוֹנֹתָיו *ejus.* כַּעֲוֹנֹתֵינוּ
juxta iniquitates noſtras, Pſ. 103. 10.
וּמֵעֲוֹנֹתֵיהֶם *& propter iniquitates ſu-*
as, Pſ. 107. 17.

Verſ. 26.

810 תִּתְחַסָּד Tith-hhaſ-ſádh] *beneficum*
(miſericordem) *te exhibes.* Ab חָסַד
ſuprà Num. 245. Verbum factum in
Hithp. הִתְחַסֵּד *miſericordem, pium ſe*
effecit, præbuit. Legitur tantùm bis in
SS. idque in Fut. h. l. & 2 Sam. 22. 26.
תִּתְחַסָּד *pium te præbebis,* cum (ָ) ob
pauſam.
811 גְּבַר Gebhár] (cum) *viro integro.*
A גָּבַר *prævaluit,* fit גְּבַר *vir,* formæ
Chald. pro גֶּבֶר Nam Chaldæi He-
bræorum duplex (ֶ) mutant in (ְ) &
(ַ) Legitur h. l. tantùm, pro quo 2 Sam.
22. 26. habetur עִם גִּבּוֹר *cum heroe.*
812 תִּתַּמָּם Tit-tam-mám] *teipſum per-*
fectum reddes. A תָּמַם *integer, perfe-*
ctus fuit. Fut. Hithp. quod bis tantùm
legitur in SS. h. l. & 2 Sam. 22. 26.
תִּתַּמָּם *perfectum te reddes, oſtendes,*
pro תִּתְתַּמָּם abſorpto ת ſigno conju-
ga-

tionis, R.47. n. 2. & cum (ֵ) ob pausam.

Vers. 27.

813 נָבָר Na-bhár] (cum) *puro, purificante se*. LXX. μετὰ ἐκλεκτοῦ *cum electo*. בָּרַר *purus, mundus fuit*, Partic. Niph. נִבְרָר at syncopata media radicali, & compensata per (ָ) sub נ R.70. fit נָבָר Legitur h. l. tantùm & 2 Sam. 22. 27.

814 תִּתְבָּרָר Tith-barár] *purum te præbebis*. LXX. ἐκλεκτὸς ἔσῃ *electus eris*. A superiori בָּרַר in Hithp. הִתְבָּרֵר *se purum, nitidum reddidit*, dicitur tantùm de animo. Fut. Hithp. quod analogicè esset, תִּתְבָּרֵר sed prius (ָ) est ob ejectum dagesh, R. 19. posterius ob pausam. Pro hoc autem תִּתְבָּרָר 2 Sam. 22. 27. contractè habetur תִּתָּבָר ubi punctis retroactis, secunda radical. ר abjicitur, & (:) sub ת in dagesh transit.

815 עִקֵּשׁ ỵik-késh] *perverso*. A עָקַשׁ *pervertit*, Nom. masc. עִקֵּשׁ *perversus, versutus, tortuosus*: dicitur de animo tantùm à recto decidente. לֵבָב עִקֵּשׁ *cor perversum*, Ps. 101. 4.

816 תִּתְפַּתָּל Tith-pat-tál] *perversum te reddes*, i. e. ages cum eo pro merito. LXX. διαστρέψεις *perverteris*, Alii, *luctaris*. A פָּתַל in Niph. נִפְתַּל *contortus, distortus fuit*, per Metonym. torquendo *cum altero luctatus est*, donec eum vincat. In Hithp. הִתְפַּתֵּל *se pervertit, perversum reddidit*. Legitur in SS. bis tantùm, idque in Fut. תִּתְפַּתָּל h. l. & 2 Sam. 22. 27. contractè תִּתַּפָּל *simulabis te perversum*, ubi ת characterist. abjicitur, & radicales פ & ת transponuntur.

Vers. 28.

817 תוֹשִׁיעַ Tho-shiaỵ] *servabis*. A יָשַׁע in Hiph. הוֹשִׁיעַ suprà Num. 159. Fut. Hiph. quod in Psalm. flectitur sic: תּוֹשִׁיעַ *servabis, Hominem & bestiam* תּוֹשִׁיעַ *conservabis*, Psal. 36. 7. יוֹשִׁיעַ *servabit*, Cum Affix. יוֹשִׁיעֵנִי *servabit me*, יוֹשִׁיעֵם *eos* וְיוֹשִׁיעֵנִי *& servabit me*, וְיוֹשִׁיעֵם *& servabit eos*. Cum ו cōvers. וַיּוֹשִׁיעֵם *et servavit eos*. In fœm. תּוֹשִׁיעַ Cum Affix. תּוֹשִׁיעֵנִי *salvabit me*, sc: gladius, Ps. 44. 7. וְתוֹשִׁיעֵנִי *& servabit me*, sc: dextra tua, Ps. 138. 7.

818 רָמוֹת Ra-móth] (oculos) *elatos*. A רוּם *altum, elatum esse*, Nomen participiale Kal, רָם *altus, elatus, excelsus*. וְרָם *& excelsus*, Psal. 99. 2. In plur. *Ædificavit* כְּמוֹ־רָמִים *sicut excelsos sanctuarium suum*, Ps. 78. 68. Targ. sicut קַרְנָא דִרְמָנָא *cornu unicornis*, & LXX. ὡς μονοκέρωτος *sicut unicornis*: legerunt cum (ֵ) רְמִים *unicornes*. In fœm. רָמָה plur. רָמוֹת *elati, elata*.

819 תַּשְׁפִּיל Tash-píl] *dejicies*. A שָׁפֵל *humilis, depressus fuit*, in Hiph. הִשְׁפִּיל *humiliavit, depressit*, de quacunque depressione dicitur. Futur. Hiph. quod in Psalm. flectitur sic: תַּשְׁפִּיל *humiliabis. Hunc* יַשְׁפִּיל *humiliabit, et illum* יָרִים *exaltabit*, Ps. 75. 8.

Vers. 29.

820 תָּאִיר Ta-ír] *illuminabis*. Ab אוֹר in Hiph. הֵאִיר *lucere fecit, illuminavit*, suprà Num. 605. Fut. Hiph. quod in Psalm. flectitur sic: תָּאִיר *lucere facies*, יָאִיר *illuminare faciet*, & cum (ֵ) יָאֵר *illustrabit*, Psal. 67. 2. Cum ו Convers. וַיָּאֶר *& lucem monstravit*, Ps. 118. 27. ubi (ֶ) in ultima ob accentum retractum, R. 127. not.

נֵרִי Ne-ri] *lucernam meam*. i. e.
821 omnia fœlicia mihi concedes. Nom.

masc. נֵר *lucerna*, *lampas*, in libris *Mosis* scribitur נֵיר cum (י) epenthetico. Psal. 119. 105. נֵר *lucerna pedibus meis verbum tuum*. Targ. הֵיךְ שְׁרָגָא דִי מַנְהְרָא *tanquam candela quæ lucet*. Cum Affix. נֵרִי

822 יַגִּיהַּ Jag-gíah] *illuminabit*. A נָגַהּ *splenduit*, in Hiph. mutato נ in dagesh, R. 69. הִגִּיהַּ *splendescere fecit*, *illustravit*. Legitur in SS. ter tantùm idque in Futuro, h. l. 2 Sam. 22. 29. & Esa. 13. 10. יַגִּיהַּ *splendescere faciet*.

Vers. 30.

823 אָרֻץ A-rüts] *percurram*. A רוּץ *currere*, *percurrere*, *velociter festinare*, Fut. Kal, ubi ו quiescit in ו R. 60. ac in Psalm. flectitur sic: אָרוּץ *curram*, Psal. 119. 32. & cum (ֻ) loco ו R. 107. יָרוּץ, אָרֻץ *curret*, In plur. יָרוּצוּ & cum ן parag. mutato (ֻ) in (ְ) R. 102. n. 5. יְרֻצוּן *current*, Psal. 59. 5.

824 גְּדוּד Gedhúdh] *turmam*. LXX. ἐν σοὶ ῥυσθήσομαι ἀπὸ πειρατηρίου *in te eripiar à tentatione*. A גָּדַד *turmatim convenire*, *latrocinari*, *exscindere*, Nom. Masc. גְּדוּד *turma*, *globus militum*, quòd soleant deprædari ac exscindere quidvis obvium. Legitur h. l. tantùm in Psalm.

825 אֲדַלֶּג־ Adhal-legh] *transiliam*, i.e. tanta celeritate occupabo, ac si saltu ingrederer. A דָּלַג *saliit*, *subsiliit*, *transiliit*. Fut. Pih. legitur h. l. tantùm in Psalm. Esfétque אֲדַלֵּג at ob Maccaph, (ֵ) transit in (ַ) R. 134.

826 שׁוּר Shór] *murum*. A שׁוּר *aspicere*, Nom. masc. שׁוּר *murus*, *prepugnaculum* unde prospicitur. Legitur h. l. tantùm in Psalm.

Vers. 32.

827 מִבַּלְעֲדֵי Mib-bal-ע adhé] *præter*. Dictio indeclinabilis, sub forma Nom. plur. in Regim. מִבַּלְעֲדֵי *præter*, *excepto*: composita ex בַּל *nequaquam*, & עַד *usque*, q. d. *nec usque*. Legitur h. l. tantùm in Psalm. ut & sequens

828 זוּלָתִי Zu-la-thí] *præter*. Ab inusitato זָלַת fit particula exceptiva זוּלַת *præter*, *nisi*, *excepto*: legitur semel 2 Reg. 24. 14. sæpiùs cum (י) parag. זוּלָתִי

Vers. 33.

829 הַמְאַזְּרֵנִי Ha-mea-zré-ni] *qui accingit me*. Ab אָזַר in Pih. אִזֵּר *cinxit*, *præcinxit*. Partic. Pih. מְאַזֵּר cum Affix. mutato (ֵ) in (ְ) מְאַזְּרֵנִי Cum ה Relativo, R. 76. הַמְּאַזְּרֵנִי at utrumque dagesh tollitur R. 5. sícque (ְ) legitur. R. 5.

830 חָיִל Hha-jíl] *robore*. Nomen primitivum, חַיִל *robur*, *vigor*, *fortitudo* tam animi quàm corporis: ornatè *exercitus*, *divitiæ*, fortunæ quælibet, quæ sunt robur hominis. In pausa scribitur חָיִל *Dextra Dei* עֹשָׂה חָיִל *faciens fortitudinem*, Ps. 118. 15, 16. i. e. strenuè et fortiter egit, quod bis repetit ad majorem emphasim, & dextræ Dei ter meminit. Cum Præfix. מֵחַיִל אֶל־חָיִל *de virtute in virtutem*, Ps. 84. 8. vel *ab exercitu ad exercitum*, Targ. מִבֵּית מִדְרְשָׁא לְבֵית מִדְרְשָׁא *ex schola in scholam*. In Affixione, (ַ) & (ִ) contrahitur in (ֵ) R. 124 *Populus tuus spontaneus in die* חֵילֶךָ *exercitus tui*, Ps. 110. 3. Targ. קְרָבָךְ *belli tui*, in die quo bellum commiseris. בְּחֵילֶךָ *in robore tuo*. *Pax* בְּחֵילֵךְ *in munitione tua*, Psal. 122. 7. LXX. ἐν τῇ δυνάμει σου *in virtute tua*. חֵילוֹ *copiæ ejus*, וְחֵילוֹ *& copiæ ejus*. *Ponite cor vestrum* לְחֵילָה

לְחֵילָהּ *ad robur ejus*, Psal. 48. 14. i. e. antemurale ejus. Targ. לְאוּכְלְסָהָא *ad ecclesiam* (populum) *ejus*. חֵילָם *opes eorum*.

Vers. 34.

831 מְשַׁוֶּה Meshav-vé] *Adæquans*. A שָׁוָה suprà Num. 675. Particip. Pih. מְשַׁוֶּה exit in (ֶ) R. 65.

832 כָּאַיָּלוֹת Ca-aj-ja-lóth] *sicut cervarum*. Ab אַיָּל *cervus*, aries ferus, pedum pernicitate & cursu valet velocissimo, & siti affectus, vehementer expetit aquam. כְּאַיָּל תַּעֲרוֹג *sicut cervus glocitat ad fluenta aquarum*, Psal. 42. 2. ubi construitur cum verbo fœmin. quia est nomen speciei. Fœmin. אַיָּלָה *cerva*, & אַיֶּלֶת Ps. 22. 1. in plur. אַיָּלוֹת *cervæ*. Cum כ similitudinis, excluso ה Emphat. כָּאַיָּלוֹת *sicut cervarum*. Targ. קְלִילִין כְּאַיַּלְתָּא (pedes) *celeres ut cervarum*; magnam liberationem, & expeditam evasionem periculi indicat.

833 בָּמוֹתַי Ba-mo-thái] (super) *excelsa mea*. Nom. fœmin. בָּמָה *excelsum*, celsitudo cujusque rei. It. collis altus, in quo sacrificabatur, altare in excelso exstructum. In plur. בָּמוֹת. Cum Affix. servat (ָ) בָּמוֹתַי *excelsa mea*. *Et irritaverunt eum* בְּבָמוֹתָם *in excelsis eorum*, Ps. 78. 58. LXX. ἐν τοῖς βουνοῖς αὐτῶν *in collibus eorum*.

834 יַעֲמִידֵנִי Ja-ɣami-dhé-ni] *constituit me*. A עָמַד suprà Num. 10. in Hiph. הֶעֱמִיד *stare fecit, constituit, stabilivit*. Fut. Hiph. quod flectitur in Psal. in tertia pers. tantùm. יַעֲמִיד cum (ַ) sub ע Cum ו Convers. וַיַּעֲמֵד *& constituit*, Ps. 107. 25. Cum Affix. יַעֲמִידֵנִי *firmavit me*. וַיַּעֲמִידֶהָ *& statuit illud*, Psal. 105. 10. וַיַּעֲמִידֵם *& constituit ea*, Ps. 148. 6.

Vers. 35.

835 מְלַמֵּד Melam-médh] *Docens*. A לָמַד *didicit*, in Pih. לִמֵּד *docuit, discere fecit, assuefecit*. Particip. Pih. מְלַמֵּד Cum ה Relativo, הַמְלַמֵּד *qui docet*, Ps. 94. 10. In plur. cum Affix. מְלַמְּדַי *docentibus me*, Ps. 119. 99.

836 לַמִּלְחָמָה Lam-mil-hha-má] *ad bellum*. A לָחַם *edit, comedit*, per translationem, *bellavit, pugnavit*, q. aliquem devoravit. Nom. fœmin. מִלְחָמָה *bellum*, cum מ. Heemanth. Cum Præfixis וּמִלְחָמָה *& bellum*, לַמִּלְחָמָה *ad ipsum prælium*, בַּמִּלְחָמָה *in ipso prælio*, in quibus ל & ב excludunt ה Emphat. In plur. מִלְחָמוֹת *bella*.

837 וְנִחֲתָה Veni-hhathá] *& fractus est arcus*. LXX. καὶ ἔθου τόξον χαλκοῦν τοὺς βραχίονάς μου, *posuisti arcum æreum brachia mea*: (legerunt forsitan וְנָתַתָּה *& posuisti*.) Ab חָתַת *territus, consternatus, fractus animo fuit*. In Præt. Niph. syncopatâ mediâ radicali, R. 70. נִחַת & in fœmin. compensato defectu secundæ radical. נִחֲתָה sed per specialem anomaliam, dagesh ex ת tollitur, & (ֲ) sub ח assumitur, fitque נִחֲתָה pro quo 2 Sam. 22. 35. habetur וְנִחַת קֶשֶׁת *& depressus est arcus*, pro נִחַת à נָחַת (nam קֶשֶׁת est commun. gener.)

838 נְחוּשָׁה Nehhu-shá] *chalybis*, i. e. chalybeus. A נָחַשׁ *futura ex accidentibus rerum observavit, divinavit, auguratus est*. Nom. masc. נָחוּשׁ & fœmin. נְחוּשָׁה sine plur. *æs*; quòd ex ejus sono observatio fieret in augurio. It. *chalybs*, æs ferro mixtum, quando scil. vox ista in SS. ponitur roboris notandi causâ.

Verſ. 36.

839 תִּסְעָדֵנִי Thiſ- ya-dhé-ni] *ſuſtenta-*
bit me. LXX. ἀντελάβετό μου, *ſuſcepit*
me. A סָעַד *fulcivit, ſuſtentavit*,quo-
vis modo *corroboravit*. Fut. Kal,quod
in Pſalm. flectitur ſic : יִסְעָד *ſuſtenta-*
bit, Pſ. 104. 15. cum (ּ) ob pauſam.
Cum Affix. itidem habet (ֵ) pro (ְ)
R. 121. יִסְעָדֵנִי *ſuſtentabit me.* יִסְעָדֶךָ
fulciet te, Pſal. 20. 3. Targ. יְסַעֲדִנָּךְ
juvabit te. יִסְעָדֶנּוּ *ſuſtentabit eum.* In
fœmin. תִּסְעָדֵנִי *ſuſtentabit me.*

840 וְעַנְוָתְךָ Ve-yan-va-thecá] *& man-*
ſuetudo tua. A עָנָה *afflixit*, Nom.
fœmin. עֲנָוָה *humilitas, manſuetudo*,
modeſtia, virtus animi, quam quis ha-
bet עָנָו *manſuetus* appellatur, (quòd
afflictione ut plurimum mites evada-
mus) *Equita ſuper verbum veritatis*,
וְעַנְוָה צֶדֶק *& manſuetudinis*, (et) *ju-*
ſtitiæ, Pſ. 45. 5. i. e. oſtende te ſubli-
mem, vectus tanquam curru, quem
trahunt veritas, manſuetudo & juſtitia.
Cum Affix. mutato ה in ת, וְעַנְוָתְךָ
LXX. καὶ ἡ παιδεία σου *& correctio tua.*

841 תַּרְבֵּנִי Thar-bé-ni] *auxit me.* LXX.
με διδάξει *me docebit.* A רָבָה *mul-*
tus, auctus fuit, in Hiph. הִרְבָּה *mul-*
tiplicavit, auxit, multiplicare fecit.
Fut. Hiph. quod in Pſalm. legitur h. l.
tantùm, תַּרְבֶּה et ob Affix. excluſo ה
R. 103. תַּרְבֵּנִי

Verſ. 37.

842 תַּרְחִיב Tar-hhibh] *Dilatabis.* A רָחַב
ſuprà Num. 174. Fut. Hiph. תַּרְחִיב *di-*
latabis cor meum, Pſ. 119. 32. i. e. ex-
hilarabis. וַיַּרְחִיבוּ *& dilatârunt*, Pſ.
35. 21. nec amplius in Pſal. in Fut.

843 צְעָדַי Tſa- yadhí] *greſſum meum.*
A צָעַד *greſſus eſt.* Nom. maſc. צַעַד
greſſus, propriè *paſſus.* Cum Affix.
mutato poſteriori (ַ) in (ְ) צְעָדַי

844 מָעֲדוּ Ma- yadhú] *vacillârunt.* A
מָעַד *nutavit, vacillavit, titubavit*,
oppoſitum ad עָמַד Num. 10. Præter.
plur. Kal, מָעֲדוּ

845 קַרְסֻלָּי Kar-ſul-lái] *tali mei.* LXX.
τὰ ἴχνη μου *veſtigia mea.* Nomen plur.
tantùm קַרְסֻלַּיִם bis reperitur in SS. h.
l. & 2 Sam. 22. 23. cum Affixo, קַרְסֻלָּי
Videtur eſſe compoſitum ex קָרַס *in-*
curvatus fuit, q. קָרְסוּ לִי *deflectuntur*
mihi, quòd hæ corporis partes eun-
do flectantur.

Verſ. 38.

846 כַּלּוֹתָם Cal-lo-thám] (uſque) *con-*
ſumere eos, i. e. uſque dum conſum-
pti fuerint, LXX. ἕως ἂν ἐκλείπωσιν *do-*
nec defecerint. A כָּלָה *abſolvit, perfe-*
cit, finivit, de quocunque fine dicitur
tam in bonum quàm in malum. Infi-
nit. Pih. exit in וֹת R. 65. fitque cum
Affix. כַּלּוֹתָם

Verſ. 39.

847 אֶמְחָצֵם Em-hha-tſém] *vulnerabo*
eos. LXX. ἐκθλίψω αὐτοὺς *confringã eos.*
A מָחַץ *vulneravit, transfixit, ſaucia-*
vit, cruentavit. Fut. Kal, quod in Pſ. fle-
ctitur ſic : אֶמְחַץ cum Affix. mutato
(ַ) in (ָ) R. 121. אֶמְחָצֵם *transfodi-*
am eos. תִּמְחַץ *cruentes* (inficias) *pedem*
tuum, Pſ. 68. 24. יִמְחַץ *vulnerabit.*

848 יֻכְלוּ Jü-chelú] *poterunt.* A יָכוֹל ſu-
prà Num. 606. Fut. Kal, quod muta-
ta prima radicali (י) in ו R. 55. in
Pſalm. flectitur ſic: אוּכַל *prævalebo*,
& in pauſa אוּכָל *potero.* יוּכַל *poterit*,
cum ה Interrogativo, R. 77 הֲיוּכַל
num poterit? Pſal. 78. 19. יוּכְלוּ & in
pauſa, יוּכָלוּ *poterunt*, & cum (ֻ) loco
ו R. 107. יֻכְלוּ

קום

849 קוּם Kúm] *ſurgere*. Infinit. Kal, exit in ו R. 60. Vide Num. 42.

Verſ. 40.

850 וַתְּאַזְּרֵנִי Vat-teaz-zeré-ni] *Et præcinxiſti me.* Ab אָזַר ſuprà Num. 829. Fut. Pih. תְּאַזֵּר Cum Affix. mutato (‥) in (:) cum ו converſ. facit וַתְּאַזְּרֵנִי pro quo 2 Sam. 22. 40. repulſo א habetur וַתַּזְרֵנִי R. 141.

851 תַּכְרִיעַ Tach-ríaע] *procumbere feciſti.* LXX. συνεπόδισας *ſupplantaſti.* A כָּרַע ſuprà Num. 718. Fut. Hiph. cum (-) furtivo תַּכְרִיעַ h. l. tantùm in Pſalm.

Verſ. 41.

852 עֹרֶף עó-reph] (Et inimicorum meorum dediſti mihi) *cervicem.* i. e. domabiles eos effeciſti. LXX. νῶτον *dorſum.* A Chald. עֲרַף *ſtillavit*, Nom. maſc. עֹרֶף *cervix*, quòd per cervicem medulla è cerebro in ſpinam dorſi delata, oſſa rigat & humectat, ut è cœlo ros & imber hæc inferiora. Cervicis a. hæc commoditas eſt, ut ad dextram ſiniſtrámve prorſus retrorſum vertatur: hinc qui nec flecti nec cogi poſſunt, cervicis duræ perhibeantur. Legitur h. l. tantùm in Pſalm.

853 וּמְשַׂנְאַי U-meſa-neáj] & LXX. καὶ τοὺς μισοῦντάς με & *odientes me.* A שָׂנֵא *odit*, ſuprà Num. 236. in Pih. Legitur tantummodò Particip. in SS. מְשַׂנֵּא & uſurpatur pro nomine, *oſor, hoſtis, inimicus*, activè & paſſivè. Cum Affix. מְשַׂנְאִי *oſor meus*, Pſ. 55. 13. ubi (‥) mutatur in (:) R. 117. & brevitatis causâ dageſh ex litera ſhevata tollitur, R. 19. In plur. מְשַׂנְאִים in Regim. מְשַׂנְאֵי *oſores Jehovæ*, Pſ. 81. 16. cum Affix. מְשַׂנְאַי *oſores mei*, & וּמְשַׂנְאֵינוּ *oſores noſtri.* מְשַׂנְאֶיךָ *oſores tui*, וּמְשַׂנְאֶיךָ & *oſores tui*, מְשַׂנְאָיו *oſores ejus*, וּמְשַׂנְאָיו & *oſores ejus.* In quibus (:) ſub נ legitur, quoniam eſt ſub litera ſuâ naturâ dageſhanda.

854 אַצְמִיתֵם Ats-mi-thém] *ſuccidam eos.* LXX. ἐξωλόθρευσας *diſperdiſti.* (Legerunt fortè in ſecũda perſ. ex Conjug. Chald. Aphel, אַצְמִתֵּם) A צָמַת *excîdit, ſuccîdit, ſtrinxit, conſtrinxit.* Fut. Hiph. quod in Pſalm. flectitur ſic: אַצְמִית *conſtringam*, Cum Affix. אַצְמִיתֵם *conſtringam eos.* תַּצְמִית *ſuccides*, יַצְמִיתֵם *conſtringet eos*, Pſ. 94. 23. Targ. יְגַמְרִנּוּן *conſumet eos.*

Verſ. 42.

855 עָנָם עa-nám] *exandivit eos.* A עָנָה ſuprà Num. 172. Præt. Kal. quod in Pſalm. flectitur cum Affix. tantùm. עָנָנִי *exaudivit me*, pro עָנָהְנִי excluſo ה, R. 103. וַיַּעֲנֵנִי & *exaudivit me*, עָנָם *exaudivit eos.*

Verſ. 43.

856 וְאֶשְׁחָקֵם Veeſh-hha-kém] LXX. καὶ λεπτυνῶ αὐτοὺς *et comminuam eos.* Targ. וְדוּשְׁשְׁתִּנּוּן *et conculcavi eos.* A שָׁחַק *contudit, contrivit, comminuit, molivit.* Fut. Kal, quod bis tantùm legitur in SS. h. l. & 2 Sam. 22. 43. cum Affix. וְאֶשְׁחָקֵם *et molivi eos ut pulverem.*

857 כְּטִיט Ketít] LXX. ὡς πηλὸν *ut lutum.* Nom. maſc. ſine plur. טִיט *lutum, limus, cœnum.* Cum Præfix. כְּטִיט *ſicut lutum. Libera me* מִטִּיט *ex luto*, Pſal. 69. 15. Targ. מִן גָלוּתָא דְּמִתִילָא לְטִינָא *ex captivitate quæ ſimilis eſt luto.*

858 חוּצוֹת Hhu-tſóth] *platearum.* Nom. fœm. חוּץ quod latinis exprimitur per Ad-

Adverbium, *foris, foras, extra*, per translationem, *vicus, compitum platea*, quæ sunt extra ædificia. In plur. חוצות *plateæ*, Cum Affix. בחוצותינו *in plateis nostris*.

859 אֲרִיקֵם Ari-kém] *friabo eos*. Targ. בְּעַטֵּית בְּהוֹן *conculcavi eos*. LXX. λεανῶ αὐτοὺς *delebo eos*. A רוק in Hiph. abjecto ו R. 58. הֵרִיק *attenuavit, inanivit, evacuavit, evacuare fecit*. Fut. Hiph. אָרִיק cum Affix. mutato (.) in (:) אֲרִיקֵם *attenuabo, evacuabo* (ejiciam) *eos* : pro quo 2 Sam. 22. 43. legitur אֲדִיקֵם *comminuam eos*. A דוק *comminuit*.

Vers. 44.

860 תְּפַלְּטֵנִי Tephal-leté-ni] *Eripies me*. A פָּלַט suprà Num. 719. Fut. Pih. Legitur in Psal. cum Affixo tantùm. תְּפַלְּטֵנִי *erues me*, Ps. 43. 1.

861 מֵרִיבֵי Me-rí-bhe] *à litibus* populi. A רוב *litigare*, Nom. masc. רִיב *lis, rixa verbalis* propriè, *controversia*. Cum Præfix. מֵרִיב *à lite*, וְרִיב *& lis*. Cum Affix. רִיבִי *lis mea*, לְרִיבִי *in litem meam*, רִיבְךָ *lis tua*. In plur. רִיבִים in Regim. רִיבֵי Cum Præf מְרִיבֵי

862 תְּשִׂימֵנִי Tesi-mé-ni] *pones me*. A שׂוּם *ponere*. in Hiph. הֵשִׂים *posuit, exposuit, constituit, collocavit*. Fut. Hiph. qd in Psal. flectitur sic: תָּשִׂים *pones*. Cum Affix. mutato (.) in (:) תְּשִׂימֵנִי *expones me*, Ps. 39. 9. תְּשִׂימֵנוּ *nos*, Ps. 44. 14. יָשִׂים *ponet*, & cum (..) loco (.) יָשֵׂם *ponet*, i. e. rediget, Ps. 107. 33. וְיָשֵׂם *& disponet*. Cum ו conversf. mutato (..) in (:) ob retractum accentum, R. 127. וַיָּשֶׂם *& disposuit*, Psal. 107. 41. וַיָּשִׂימוּ *& ponent*, *& posuerunt*, Ps. 109. 5.

863 יַעַבְדוּנִי Ja-ȝabh-dhú-ni] *servient mihi*. A עָבַד suprà Num. 109. Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur in tertia perf. tantùm. יַעֲבֹד *serviet*, ubi guttural. ע punctuat se cum (-:) & præcedentem cum (-) R. 13. Cum Affix. & plur. num. ו transit in (:) R. 119. sicque (-:) sub ע amittit suum (:) R. 15. יַעַבְדֶנּוּ *serviet ei*, Ps. 22. 31. וַיַּעַבְדוּ *& coluerunt*, Ps. 106. 36. יַעַבְדוּנִי *servient mihi*, יַעַבְדוּהוּ *ei*.

Vers. 45.

864 לְשֵׁמַע Leshé-maȝ] *Ad auditum*. A שָׁמַע Num. 177. Nom. masc. שֵׁמַע & שֶׁמַע *auditus*, activè & passivè. In pausa scribitur שָׁמַע *In cymbalis* שֶׁמַע *auditus*, Ps. 150. 5. i. e. soni, sonum edentibus. LXX. ἐν ἤχοις *benè sonoris*.

865 יִשָּׁמְעוּ Jish-sha-meȝú] *obedient*. A שָׁמַע *audivit*, in Niph. נִשְׁמַע *auditus fuit, et audiendum se accommodavit*, i. e. obedivit. Fut. plur. Niph. יִשָּׁמְעוּ *ad audiendum se præbebunt*.

866 נֵכָר Ne-chár] (filii) *alienigenæ*. A נָכַר *notus, cognitus fuit*, Nom. masc. sine plur. נֵכָר *alienatio, alienigena, alienus, ignotus* : sic eleganter dicitur per antiphrasin, sicut & Latin. *Lucus* quòd luce careat. Vel, quòd ignota eò quòd ignota sunt, á nobis discuntur & cognoscuntur. לְאֵל נֵכָר *Deo alienationis*, Ps. 81. 10. i. e. alieno עַל־אַדְמַת נֵכָר *super terram alienam*, Ps. 137. 4.

867 יְכַחֲשׁוּ Jecha-hhashú] *mentientur mihi*, i. e. præ timore negabunt mihi malè fecisse: pro quo 2 Sam. 22. 45. legitur יִתְכַּחֲשׁוּ *mentientur*, cultum fictum exhibebunt, se mihi subjectos simulabunt, (nam Conjug. Hithp. simultatem etiam includit, R. 47.) Targ. יִתְכַּדְּבוּן קֳדָמַי *mentientur in præsentia mea*. A כָּחַשׁ *mentitus est, negavit*, dicitur tam de re quàm de actionibus. Fut. Pih. absorpto dagesh, quod flectitur

tur in Pſalm. in tertia perſ. tantùm, יְכַחֲשׁוּ לָךְ *mentientur tibi hoſtes tui*, Pſ. 66. 3. i. e. negabunt ſe eſſe hoſtes tuos. *Oſores Jehovæ* יְכַחֲשׁוּ־לוֹ *negabunt illi*, Pſ. 81. 16. ſc: ſe eſſe idololatras, vel oſores ejus.

Verſ. 46.

868 וַיַּחְרְגוּ Vejahh-reghú] *& pavebunt*, animum deſpondebunt in ſuis munitionibus. Targ. וִיטַלְטְלוּן *& migrabunt*. LXX. καὶ ἐχώλαναν *& claudicaverunt*; legerunt ex 2 Sam. 22. 46. וְיַחְגְּרוּ *& accingent ſe*, per tranſpoſitionem literarum, ſed in Chald. ſignificat. חֲגַר *pede cinxit*, i. e. claudicavit. Ab חָרַג *motus fuit, pavit, horruit, trepidavit*. Extat h. l. tantùm in Bibliis. Formationem vide ſuprà Num. 370.

869 מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם Mim-mis-gero-théhem] *è clauſtris ſuis*. Targ. מִבִּירָנְיָתְהוֹן *ex palatiis ſuis*. A סָגַר *clauſit*, Nom. fœm. Heemanth. plur. tantùm, מִסְגְּרוֹת *clauſtra, conclavia*. Ob Affix. mutato (־) in (:) מִסְגְּרוֹתֵיהֶם

Verſ. 47.

870 וּבָרוּךְ U-bha-rúch] *& benedicta* (petra mea) A בָּרַךְ ſuprà Num. 280. Pahul Kal, בָּרוּךְ *benedictus*, וּבָרוּךְ *& benedictus*, plur. בְּרוּכִים *benedicti*.

Verſ. 48.

871 הַנּוֹתֵן Han-no-thén] *qui dat*. A נָתַן Num. 29. Benoni Kal, נוֹתֵן *dans, ponens*, & abſquè ו, נֹתֵן Pſal. 28. 6. וְנוֹתֵן *et dans*. Cùm ה Relativo הַנּוֹתֵן *qui dans eſt*, i. e. qui dat.

872 נְקָמוֹת Neka-móth] *ultiones*. A נָקַם *ultus eſt*, Nom. maſc. נָקָם *ultio, vindicta, pœna talionis*, Pſ. 58. 11. In fœm. נְקָמָה Formatur ut נְשָׁמָה Num. 789. In Regim. נִקְמַת דָּם *ultionem ſanguinis*, Pſ. 79. 10. In plur. נְקָמוֹת.

873 וַיַּדְבֵּר Vaj-jadh-bér] *& duxit*, vel *in ordinem redegit* populos, ſubtus me. Vel *interemit* populos pro me. A דָּבַר in Hiph. הִדְבִּיר ex Chald. *duxit*, vel *interemit*, (à Nomine דֶּבֶר *peſtis*) ut peſtis ſolet. Bis habetur in SS. ìdque in Fut. h. l. וַיַּדְבֵּר cum ו converſ. pro quo 2 Sam. 22. 48. legitur וּמוֹרִיד *& dejecit, ſubjecit*. Targ. וּמְתַבֵּר *& conterens*, LXX. καὶ ὑποτάξας *& ſubdidiſti*. Et Pſ. 47. 4. יַדְבֵּר *ducet* (interimet) populos ſub (pro) nobis, Targ. יִקְטֹל בְּמוֹתָנָא *occidit internecione*, peſte. LXX. ὑπέταξε *ſubjiciet*.

Verſ. 49.

874 תְּרוֹמְמֵנִי Tero-memé-ni] *exaltabis me*. A רוּם *elevare*, In Pih. quieſcente ו in ו & geminatâ tertiâ R. 63. רוֹמֵם *tulit, ſuſtulit, extulit, evexit, exaltavit*, eſt antitheton הִשְׁפִּיל *humiliavit*. Fut. Pih. quod in Pſalm. flectitur ſic: אֲרוֹמֵם *extollam*, Cum Affix. & ה parag. (‥) tranſit in (:) quod ſi aliud (:) ſequatur, mutatur in (.) facítque אֲרוֹמִמְךָ *extollam te*, Pſ. 30. 2. תְּרוֹמְמֵנִי *extolles me*, יְרוֹמְמֵנִי *exaltabis me*, וִירוֹמִמְךָ *& exaltabit te*, Pſ. 37. 34. ubi ו cum (.) ob ſequens (:) R. 8. Cum ו converſ. וַתְּרוֹמֵם גַּלָּיו *&* *extulit* (ventus) *fluctus ejus*, Pſ. 107. 25. LXX. καὶ ἐσίγησαν *et ſiluerunt*. Cum ה parag. וּנְרוֹמְמָה *et exaltabimus*. Cum Affix.. וִירוֹמְמוּהוּ *et exaltabunt eum*. A תְּרוֹמַמְנָה *exaltabuntur cornua juſti*, Pſ. 75. 11. eſt ex Pyhal.

Verſ. 50.

875 אוֹדְךָ O-dhechá] *celebrabo te*. LXX.

S ἐξο-

ἐξομολογήσομαί σοι *confitebor tibi*. A אוֹדֶה Num. 300. in Hiph. הוֹדָה *gratias agendo celebravit*, (hinc Græcis *Oda*.) Eleganter dicitur de confitente peccata sua; nam se accusat, & divinam misericordiam ad dimittenda peccata pronam, laudibus effert. Fut. Hiph. quod in Psalm. flectitur sic: אוֹדֶה suprà Num. 300. Cum Affix. & num. plur. (ante ו) ה.. tollitur. ut אוֹדְךָ (in pausa אוֹדֶךָּ) *celebrabo te*, וְאוֹדְךָ *& confitebor tibi*. אוֹדֶנּוּ *celebrabo eum*, הֲיוֹדְךָ *an celebrabit te*, Ps. 30. 10. cum ה Interrogativo. *Furor hominis* תּוֹדֶךָּ *celebrabit te*, Psal. 76. 11. LXX. ἐνθύμιον ἀνθρώπου *cogitatio hominis confitebitur tibi*. In plur. יוֹדוּ *celebrabunt*. Cum Affix. יוֹדוּךָ *celebrabunt te*, וְיוֹדֻךָ *& celebrabunt te*, Ps. 49. 19. cum (ֻ) loco ו R. 107.

Vers. 51.

876 מַגְדִּיל Magh-díl] *Magnificans*, i. e. magnificat, magnas præbet salutes. A גָּדַל *magnus fuit*, in Hiph. הִגְדִּיל *magnificavit, magnum reddidit, auxit*. Particip. Hiph. מַגְדִּיל pro quo 2 Sam. 22. 51. habetur מִגְדּוֹל ut sit nomen, *augmentator, augmentans*. In plur. cum ה Relat. R. 76. הַמַּגְדִּילִים *qui se magnificant*, Ps. 35. 26.

Vers. 52.

877 וּלְזַרְעוֹ U-lezar-yó] *& semini ejus*. A זָרַע *seminavit*, Nom. masc. זֶרַע *semen* unius cujusque rei, tam semen ipsum, quàm quod ex semine provenit. In pausa scribitur, זָרַע. Cum Præfix. הַזֶּרַע *ipsum semen*, Ps. 126. 6. וְזֶרַע *& semen impiorum peribit*, Ps. 37. 28. Targ. וּבְנֵיהוֹן *& filii ipsorum*. Cum Affix. ut suprà Num. 736. זַרְעֲךָ *semen tuum*, זַרְעוֹ *ejus*, וְזַרְעוֹ *& semen ejus*, וּלְזַרְעוֹ *& semini ejus*. זַרְעָם *semen eorum*, וְזַרְעָם *& semen eorum*.

PSALMUS XIX. יט

878 מְסַפְּרִים Mesap-perím] (cœli) *enarrantes sunt*, i. e. enarrant. A סָפַר Num. 86. Particip. plur. Pihel, מְסַפְּרִים clarè & perspicuè *enarrant*.

879 מַגִּיד Mag-gídh] *annuncians*, i. e. annunciat. A נָגַד Num. 447. Partic. Hiph. מַגִּיד pro מַנְגִּיד excluso נ, R. 6.

880 הָרָקִיעַ Ha-ra-kíay] *ipsum expansum*. A רָקַע *expandit*, in latitudinem diduxit, Nom. masc. sine plur. רָקִיעַ *expansum*, id quod expanditur & diffunditur ut vela & cortinæ. Corpus illud super universam terram expansum, quod dividit aquas ab aquis, Gen. 1. quod quia firmissimum perseverat potentiâ Dei suffultum, à sua constantia & stabilitate LXX. dicitur στερέωμα *firmamentum*. Ab hac soliditate, Homer. cœlum appellat χάλκεον οὐρανὸν, & χαλκοβατὲς δώματα, & σιδήρειον οὐρανόν. Plato quoque Astrologiam versari dixit, circa στερεοῦ φορὰν *solidi motum*. Cum ה Emphat. הָרָקִיעַ *illud expansum*. In Regim. mutato (ָ) in (ְ) R. 114. בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ *in expanso fortitudinis ejus*, Ps. 150. 1.

Vers. 3.

881 יַבִּיעַ Iab-bíay] *eructabit*. Metaphora à fonte aquas perennes egerente. A נָבַע *scaturivit, ebullivit*, In Hiph. converso נ in dagesh, R. 69. הִבִּיעַ *scaturire, ebullire fecit*, de sermone, *copiosè dixit*, q. voces effudit. Fut. Hiph. quod in Psalm. flectitur sic: אַבִּיעָה *eructabo*, Ps. 78. 2. verba effundam ad instar

instar scaturiginis, cum ה paragogico. יַבִּיעַ *eructabit*, יַבִּיעוּ *eructabunt*, *loquentur durum*, Psal. 94. 4. (verba sesquipedalia) Cum ן parag. יַבִּיעוּן Ps. 59. 8. In tertia fœm. plur. תַּבַּעְנָה *proferent*, Ps. 119. 171. pro תַּבַּעְנָה cum (-) loco (‥) ob guttural. R. 108.

882 יְחַוֶּה Jehhav-vé] *indicabit*. Ab חִוָּה *patefecit*, *pronunciavit*, *indicavit*, magis Chald. est, quàm Hebr. Fut. Pih. h. l. tantùm in Psalm.

883 דָּעַת Dá-ỳath] *scientiam*, sive sapientiam Dei. A יָדַע *novit*, Nom. fœm. abjecto (י) דַּעַת *scientia*, in pausa scribitur דָּעַת Ps. 94. 10. וָדַעַת *& scientia*, Ps. 119. 66. ubi ו cum (ּ) quoniam duo nomina junguntur in sensu uno, R. 78.

Vers. 4.

884 בְּלִי Beli] *absque*, i. e. ubi non. A בַּל *non*, *neutiquam*, בְּלִי, *non*, *sine*, *præter*, *absque*, dictio negativa vel exclusiva.

885 נִשְׁמָע Nish-máỳ] *audita est* (vox) A שָׁמַע Num. 865. Part. Niphal. Est autem sensus hujus versus: *Non* (est) *sermo*, *& non* (sunt) *verba* (i. e. nullæ sunt gentes aut populi, cujuscunque sermonis aut dialecti) *absque* (ubi non) *audita sit vox eorum*, i. e. ad quos non cœli & expansi voces pervenerint; nam apud omnes, hæc *vox cœlorum* idem sonat.

Vers. 5.

886 יָצָא Ja-tsá] *exivit*. Præt. Kal, יָצָא *palam exiit*, *prodiit*. It. *emicuit* Ps. 73. 7. exit in (ּ) R. 64.

887 קַוָּם Kav-vám] *linea*, *amussis*, *norma eorum*. A קָוָה *speravit*, *expectavit*, *in mentem rem desideratam collegit*. Nom. masc. sine plur. קַו *linea*, *perpendiculum*, ædificii *regula*, *filum*, quo utuntur cœmentarii, à collectione, quòd sit *funiculus* ex multis filis collectus. Est ex Pihel deductum, ideóq; cum Affixo assumit dagesh, קַוָּם *delineatio eorum*, perfectio illa cœlorum & expansi, velut pulcherrima scriptura ad amussim facta. Targ. מְתַח עִנְיָנֵהוֹן *extensio negotii eorum* : alludit ad extensionem funiculi & amussis. LXX. ὁ φθόγγος αὐτῶν *sonus eorum*, legerunt קוֹלָם quod est versu præcedenti, sed sensu eodem, nam *sonus* verbo *enarrandi*, *linea* verò, *indicandi*, apposite respondet.

888 וּבִקְצֵה U-bhik-tsé] *& in extremum* orbis. A קָצָה *amputavit*, Nom. masc. cum duplici plur. קָצֶה *finis*, *extremitas*, *extremum*. In Regim. mutato (ּ) in (:) R. 114. & (ּ) in (‥) R. 122. fit עַד־קְצֵה הָאָרֶץ *usq; ad finem terræ*, Ps. 46. 10. מִקְצֵה *ab extremo cœli*, Ps. 19. 7. i. e. ab ortu, pro מִקְּצֵה excluso dagesh. Reg. 20. Targ. מִסְּיָפֵי *à finibus*. LXX. ἕως ἄκρου, *usq; ad summũ cœli*, ultra quod motus solis non protenditur h. e. oriens.

889 מִלֵּיהֶם Mil-le-hém] *sermones eorum*: structura cœli ad regulam facta, est vice verborum. A מִלֵּל *locutus est*, *dixit*, Nom. fœm. cum plur. masc. מִלָּה *sermo*, *dictum*, *dictio*, *verbum*. Chald. est pro Hebr. דָּבָר In pl. מִלִּים Cum Affix. מִלֵּיהֶם

890 לַשֶּׁמֶשׁ Lash-shé-mesh] *ipsi soli*. A Chald. שַׁמֵּשׁ *servivit*, *ministravit*, Nom. commun. gener. שֶׁמֶשׁ *sol*, quòd lucem administret. Lat. *Sol*, q. solus, quòd unicus sit & non plures. שֶׁמֶשׁ *Sol & clypeus Jehova*, Ps. 84. 12. i. e. lux, decus, gloria. In pausa scribitur שָׁמֶשׁ *Timebunt te* עִם־שָׁמֶשׁ *cum sole*, Ps. 72. 5. i. e. quamdiu sol fuerit. Cum Præfix. הַשֶּׁמֶשׁ *ipse sol*, לַשֶּׁמֶשׁ excluso

ה Emphat. *Luminare* וְשֶׁמֶשׁ *& solem*, Pſ. 74. 16. ubi ו cum (׳) ob accentum Sylluk. R. 78. *Et ſolium ejus* כַּשֶּׁמֶשׁ *ſicut iſte ſol coram me*, Pſ. 89. 37 notat eximiam dignitatis pulchritudinem, & divinum quoddam decus.

891 שָׂם Sám] *poſuit*. A שׂוּם *ponere*, Præt. Kal, abjecto ו R. 58. deſinit in (׳) R. 59. אֲשֶׁר־שָׂם *qui poſuit Jehovam fiduciam ſuam*, Pſal. 40. 5. LXX. *cujus* τὸ ὄνομα *nomen Dei ſpes ejus*, legerunt שֵׁם *nomen*. Cum ה Relativo, R. 76. הַשָּׂם *qui poſuit*, Pſal. 66. 9. Cum Affix. שָׂמוֹ *poſuit eum*, Pſ. 105. 21. In Participio etiam deſinit in (׳) וְשָׂם *& ponens, componens*, Pſ. 50. 23. In ſecunda perſ. Præt. שַׂמְתָּ *poſuiſti*. In prima וְשַׂמְתִּי *& ponam*, Pſ. 89. 26. cum ו Converſ. Præteriti, R. 79. In plur. שָׂמוּ *poſuerunt*, שָׂמוּךָ *poſuerunt te*.

Verſ. 6.

892 כְּחָתָן Kehha-thán] *ſicut ſponſus*. Nom. maſc. ſine plur. חָתָן *ſponſus*, reſpectu ſponſæ; *gener*, reſpectu parentum ſponſæ; *affinis*, reſpectu cognatorum. Etymon ignoratur.

893 יֹצֵא Jo-tſé] *exiens*. A יָצָא Num. 886. Benoni Kal, יֹצֵא In fœm. יוֹצֵאת *exiens*, Pſ. 144. 14. pro יֹצֵאת R. 111.

894 מֵחֻפָּתוֹ Me-húp-pa-thó] *è thalamo ſuo*. Targ. מִגְּנוּנֵהּ *ex protectorio ſuo*. Ab חָפַף *texit, operuit*, Nom. fœm. ſine plur. חֻפָּה *tegumentum, velum*, ſub quo fit deſponſatio, *cubiculum nuptiale*, in quo ſe abſcondunt ſponſi. Cum Affix. mutato ה in ת, R. 104. חֻפָּתוֹ

895 יָשִׂישׂ Ja-ſís] *gaudebit*. A שׂוּשׂ *gaudere, lætari*. Fut. Hiph. abjecto ו, R. 58. יָשִׂישׂ *gaudebit*; תָּשִׂישׂ *gaudebit*, (fœm.) ſcil. anima, Pſ. 35. 9. יָשִׂישׂוּ *gaudebunt*, וְיָשִׂישׂוּ *& gaudebunt*.

896 כְּגִבּוֹר Keghib-bór] *ut potens, fortis*. LXX. ὡς γίγας *ut gigas*, non ſatis aptè, quoniam ad expeditè currendum, præ corporis mole, minus idonei ſunt. A גָּבַר *prævaluit*, Nom. maſc. גִּבּוֹר *potens, fortis*, cui eſt vis & robur, *heros*, bellica virtute præditus. Cum Præfix. הַגִּבּוֹר *ô fortis*, Pſ. 45. 4. וְגִבּוֹר *& robuſtus*, כְּגִבּוֹר *ut robuſtus*. Plur. גִּבּוֹרִים in Regim. גִּבֹּרֵי כֹחַ *potentes virtute*, Pſ. 103. 20.

897 לָרוּץ La-rúts] *ad currendum*. Infin. Kal, רוּץ *currere, feſtinare, velociter ire*, cum ל nota Gerundii, quod geſtat (׳) ante monoſyllabam, R. 80.

Verſ. 7.

898 מוֹצָאוֹ Mo-tſa-ó] *exitus ejus*. i. e. ortus ejus. A יָצָא *exiit*, Nom. maſc. Heemanth. מוֹצָא *exitus, egreſſio*, quicquid egreditur. (mutato (ו) in י R. 161. n. 1.) Cum Præfix. מִמּוֹצָא *a b exitu*, ſc: ſolis, Pſal. 75. 7. וּמוֹצָא *& exitum labiorum*, Pſ. 89. 35. i. e. pronunciatum. Cum Affix. מוֹצָאוֹ *exitus ejus*. In plur. מוֹצָאִים In Regim. מוֹצָאֵי בֹקֶר וָעֶרֶב *exitus matutini & veſpertini*, Pſ. 65. 9. i. e. ortus ſolis & lunæ & ſtellarum. וּמוֹצָאֵי מַיִם *& exitus aquarum*, Pſ. 107. 33. Targ. וּמַבּוּעֵי דְמַיָּא *& fontes aquarum*. לְמוֹצָאֵי מַיִם *in exitus aquarum*, v. 35.

899 וּתְקוּפָתוֹ U-theku-pha-thó] *& circumvolutio ejus*, Targ. וְתוֹקְפֵהּ *& robur ejus*, q. à תְּקַף *robur*. A קוּף idem qd נָקַף *circuivit*, Nom. fœm. תְּקוּפָה *circumvolutio, revolutio*, extat 4 in SS. Ob Affix. mutato ה in ת, fit תְּקוּפָתוֹ

900 קְצוֹתָם Ketſo-thám] (ſuper) *extrema eorum*. Targ. סִטְרֵיהוֹן *latera ipſorum*. קָצָה ſuprà Num. 888. facit in plur. קְצוֹת Cum Affix. mutato (׃) in

(:)

(:) R. 114. קְצוֹתָם
נִסְתָּר Nis-tár] (non) *latens*, non est
901 qui se abscondat. A סָתַר *abscondit*,
Partic. Niph. נִסְתָּר *absconditum, latens*. In fœm. לֹא נִסְתָּרָה *non absconditus est*, sc: gemitus, Ps. 38. 10. In plur. fœm. מִנִּסְתָּרוֹת *ab occultis* erroribus vel peccatis, Ps. 19. 13.
902 מֵחַמָּתוֹ Me-hham-ma-thó] *à calore ejus*. Ab חָמַם *caluit, incaluit*, Nom. masc. חַם *calidus*, חַם לִבִּי *calidũ* est *cor meum*, Ps. 39. 4. unde fœm. sine plur. חַמָּה *calor*, dicitur de sole, quòd calorem ingenerat; quinquies legitur in SS. Cum Præfix. & Affix. מֵחַמָּתוֹ ut suprà Num. 894.

Vers. 8.

903 מְשִׁיבַת Meshi-bháth] *redire faciens* animam i. e. recreans, instaurans, dolore oppressam erigens, & q. è corpore evolaturam iterum in corpus reducens. A שׁוּב *redire*, in Hiph. abjecto ו R. 58. הֵשִׁיב *redire fecit, reduxit, restituit, refocillavit*. Partic. masc. מֵשִׁיב (quod habetur Ruth 4. 15.) & fœm. מְשִׁיבָה quod legitur h. l. tantùm in Regim. מְשִׁיבַת
904 עֵדוּת ye-dhúth] *testimonium*. A עוּד *testari, obtestari*, Nom. fœmin. עֵדוּת & עֵדֻת *testimonium*, elegans legis divinæ epitheton, quâ nobis Deus voluntatem suam testatur. Cum Affixo וְעֵדֹתִי *& testimonium meum*, Ps. 132. 12. In plur. עֵדְוֹת cum ו mobili, quod Chald. familiare est. Cum Affix. עֵדְוֹתֶיךָ *testimonia tua*, מֵעֵדְוֹתֶיךָ *à testimoniis tuis*, בְּעֵדְוֹתֶיךָ *in testimoniis tuis*.
905 נֶאֱמָנָה Ne-ema-ná] *fidele*, firmum, certum, & incorruptum, sibi perpetuò constans. Ab אָמַן in Niph. נֶאֱמַן *fidelis, verax, firmus, stabilis, constans fuit*. Partic. Niph. נֶאֱמָן *fidelis, verax*, Psal. 89. 38. ubi guttural. habet (ֱ) quod punctuat præcedentem. In fœm. נֶאֱמֶנֶת & נֶאֱמָנָה *constans*, Ps. 89. 29. In plur. נֶאֱמָנִים *fidelia mandata ejus*, Ps. 111. 7. In Regim. בְּנֶאֱמְנֵי־אֶרֶץ *in veraces terræ*, Ps. 101. 6. ubi mutato (ָ) in (:) R. 114. (ֱ) amittit suum (:) R. 15.
906 מַחְכִּימַת Mahh-kí-math] *sapientem efficiens*. LXX. σοφίζουσα *sapientiam præstans*. Ab חָכַם *sapuit*, in Hiph. הֶחְכִּים *sapientem, peritum reddidit*. Legitur semel tantùm in SS. idque h. l. in partic. fœmin. in Regim.
907 פֶּתִי Pé-thi] *simplicem*. LXX. νήπιοις *parvulis*; non refertur ad ætatem, sed ad conditionem ætatis. A פָּתָה *persuasit*, Nom. masc. פֶּתִי *simplex*, cui facilè persuadetur, *rudis, imperitus*, qui quasi in puerorum ordinem redigitur. In pausa scribitur פֶּתִי ut suprà Num. 162. In plur. mutato (.) in (ָ) R. 132. fit. פְּתָיִים *simplices*, Ps. 119. 130. & ex Chaldaismo converso (י) in א, פְּתָאִים Ps. 116. 6.

Vers. 9.

908 פִּקּוּדֵי Pik-ku-dhé] *Mandata*. LXX. τὰ δικαιώματα *Justitiæ domini*, quòd per mandata, si quid à justo deviatum sit corrigatur. A פָּקַד Num. 685. Nom. plur. פִּקּוּדִים *mandata, commissa*, q. d. deposita fideliter servanda, tanquam munera quædam eximia, à dante visitanda & reposcenda. Dicitur de præceptis divinis, & legitur tantùm in Regim. פִּקּוּדֵי & cum Affix. פִּקּוּדֶיךָ *mandata tua* מִפִּקּוּדֶיךָ *à mandatis tuis*, וּמִפִּקּוּדֶיךָ *& à mandatis tuis*, לְפִקּוּדֶיךָ & בְּפִקּוּדֶיךָ *in mandatis tuis*, פִּקּוּדָיו *mandata ejus*.
909 מְשַׂמְּחֵי Mesam-mehhé] *lætifican-*

tia cor. A שָׂמַח *lætatus est*, In Pih. שִׂמַּח *lætificavit, exhilaravit*, animum refocillavit. Part. Pih. מְשַׂמֵּחַ plur. מְשַׂמְּחִים in Regim. מְשַׂמְּחֵי

910 מִצְוַת Mits-váth] *præceptum*. A צִוָּה *præcepit*, Nom. fœm. Heemanth. מִצְוָה *præceptum* jubens vel vetans. In Regim. מִצְוַת Cum Affix. מִצְוָתְךָ *præceptum tuum*. In plur. מִצְוֹת *præcepta*. Cum Affix. וּמִצְוֹתַי *& præcepta mea*, מִצְוֹתֶיךָ *præcepta tua*, מִמִּצְוֹתֶיךָ *à præceptis tuis*, וּמִצְוֹתֶיךָ *& præcepta tua*, בְּמִצְוֹתֶיךָ *in præceptis tuis*, לְמִצְוֹתֶיךָ *ad præcepta tua*, וּמִצְוֹתָיו *& præcepta ejus*, בְּמִצְוֹתָיו *in præceptis ejus*.

911 בָּרָה Ba-rá] *purum*, electum. LXX. τηλαυγὴς *lucidum*, refertur ad illuminationem oculorum. A בָּרַר *purus, mundus fuit*. Nom. masc. syncopatum בַּר *purus, mundus*, וּבַר *& purus*, Ps. 24. 4. In fœm. בָּרָה *pura, munda*, pro בָּרָּה ubi (ָ) efficitur ex dagesh, R. 19. In plur. בָּרִים In Regim. בָּרֵי לֵבָב *mundis corde*, Ps. 73. 1. ubi (ָ) manet, quoniam includit dagesh, R. 114. not.

912 מְאִירַת Mei-ráth] *illuminans*, Ab אוֹר Num. 605. Partic. fœm. Hiph. מְאִירַת in Regim. ut Num. 903.

Vers. 10.

913 עֹמֶדֶת Ѵo-mé-dheth] *permanens*, consistens. A עָמַד Num. 10. Benoni Kal, עֹמֵד in fœmin. עוֹמֶדֶת *permanens*, Ps. 112. 3. & עֹמֶדֶת Ps. 111. 3. In plur. masc. עֹמְדִים Cum ה Relativo, הָעֹמְדִים *qui statis*, Ps. 134. 1. pro quo Ps. 135. 2. legitur cum ש Relativo, שֶׁעֹמְדִים In pl. fœm. עֹמְדוֹת הָיוּ *stantes fuerunt*, Vide suprà Num. 22.

914 צָדְקוּ Tsa-dhekú] *justificata sunt* pariter. i. e. nulla in eis inventa est iniquitas, nullum vitium, sed omnia ad unum sunt justa. A צָדַק *justus, æquus, verax fuit*, & talis agnitus est. Verbum forense; & dicitur tam de sermone, quàm de actionibus sive rebus. Præt. plur. Kal, h. l. tantùm in Psal.

Vers. 11.

915 הַנֶּחֱמָדִים Han-nehh-ma-dhím] *Desiderabilia*. Ab חָמַד *desideravit, optavit, cupiit*. Part. Niph. נֶחְמָד *optabile, desiderabile*, 4 legitur in SS. & notat res pretiosas ac valdè gratas. In plur. cum ה״ Relativo, הַנֶּחֱמָדִים *quæ sunt desiderabilia*, pro הַנֶּחְמָדִים ut suprà Num. 905.

916 מִזָּהָב Miz-za-hábh] *præ auro*, i. e. magis quàm aurum. Nomen masc. sine plur. זָהָב *aurum* (ab ὡρεῖν *custodire*, quia præcipuè custoditur. Plin. l. 33. c. 3. *Vtinam possit è vita in totum abdicari aurum sacra fames.*) Cum Præfix. מִזָּהָב *præ auro*, ubi מ habet vim comparativi, inque comparationionibus excessum notat, R. 29. וְזָהָב *& aurum*. In Regim. correpto priori (ָ) in (:) R. 114. & posteriori in (ַ) R. 115. facit זְהַב Cum Præfix. מִזְּהַב *ex auro Seba*, Ps. 72. 15.

917 וּמִפָּז U-mip-páz] *& præ auro solidissimo*. Targ. וּמִן אוֹבְרִיזִין *& præ obryzo*. A פָּזַז *roboravit, consolidavit*, Nom. masc. sine plur. פָּז *aurum solidissimum*, & purgatissimum, quod nec igni minuitur, nec consumitur. *Coronam* פָּז *auri puri*, i. e. auream, Ps. 21. 4. Targ. דְּהַב סְנִינָא *auri colati*, purificati. LXX. ἐκ λίθου τιμίου *de lapide pretioso*. מִפָּז רָב *præ auro multo*. LXX. λίθον τίμιον πολὺ *lapidem pretiosum multum*. At Ps. 119. 127. *Dilexi præcepta tua præ auro* וּמִפָּז *& præ auro solidissimo*, LXX. reddunt καὶ τοπάζιον *& topazion*, quæ est gemma auri colorem referens, & inter cæteras admo-

modum nobilis.

918 וּמְתוּקִים U-methu-kim] & *dulcia.* A מָתַק *dulcis, suavis fuit,* Pahul. pl. Kal, מְתוּקִים

919 מִדְּבַשׁ Mid-debhásh] *præ melle,* i.e. magis quàm mel. Nom. masc. sine plur. דְּבַשׁ *mel,* Cum Præfixo מִדְּבַשׁ

וְנֹפֶת Venó-pheth] & *stillatione.* A
920 נוּף *agitavit,* in Hiph. הֵנִיף *stillavit,* Nom. fœm. נֹפֶת *stillatio, favus, cella apum.* Legitur in Psalm. h. l. tantùm, וְנֹפֶת צוּפִים & *favo favorum,* Targ. וְכוּבְרִיתָא חַלִּיתָא & *favo dulci.*

921 צוּפִים Tsu-phim] *favorum.* Liquor favorũ est, q. *mellis medulla,* éstq; id quod in alveario est purius, & sponte ex favo stillat sine compressione. A צוּף *natare, inundare,* Nom masc. צוּף *favus.* Legitur bis in SS. h. l. & Pr. 16. 24.

Vers. 12.

922 נִזְהָר Niz-hár] *illustratur* eis, vel *admonet se.* A זָהַר *splenduit, fulsit,* metaphoricè, *monuit, commonefecit,* q. lucidum se fecit. Partic. Niph. legitur h. l. tantùm in Psal. נִזְהָר *commonefactus est,* LXX. φυλάσσει αὐτὰ *custodit ea,* referunt ad praxin.

923 בְּשָׁמְרָם Beshom-rám] *in custodiendo ea,* nempè mandata. A שָׁמַר Num. 594. Infinit. שְׁמוֹר *custodire.* Cum Præfix. לִשְׁמֹר Cum Af. בְּשָׁמְרָם punctis transpositis, ut suprà Num. 124. Vel si ante Affix. præcesserit (:), transit in (ְ·) R. 119. fitque לִשְׁמָרְךָ *ad custodiendum te,* Ps. 91. 11.

924 עֵקֶב Yé-kebh] *merces* multa, nempè vita beata. LXX. ἀνταπόδοσις *retributio.* Nom. masc. sine plur. עָקֵב *calx, calcaneus,* extrema pars pedis imi, sive plantæ pedis: sed non dicitur de animantium calcaneo (hoc enim עָקֵב significat) verùm de *extremitate* sive *fine* cujusque rei, hinc sumitur pro *mercede,* quæ est finis laboris. *Et custodiam illam* עֵקֶב *propter mercedem,* vel *in finem usque,* Ps. 119. 33. Targ. עַד גְּמִירָא *usque ad consummationem* mundi vel vitæ meæ. It. לְעוֹלָם עֵקֶב *in seculum, in finem,* vers. 112. Targ. עַד־סוֹפָא *usque in finem.*

Vers. 13.

925 שְׁגִיאוֹת Sheghi-óth] *Errores.* A שָׁגָה *erravit, aberravit, oberravit,* Nom. plur. fœm. שְׁגִיאוֹת *ignorantiæ, errores,* legitur h. l. tantùm in SS. & comprehendit omne id quod in N. T. dicitur ἁμάρτημα, ἀδικία, ἀνομία & παράπτωμα.

926 יָבִין Ja-bhín] (quis) *intelliget?* i.e. nullus. A בּוּן *intelligere,* in Hiph. הֵבִין Num.. 219. *mente vel judicio consideravit,* cognitionem prudentiâ & providentiâ instructam significat. Fut. Hiph. quod in Psalm. flectitur sic: אָבִין, יָבִין cum ה parag. אָבִינָה *intelligam,* יָבִין *intelliget,* יָבִינוּ *intelligent.*

927 נַקֵּנִי Nak-ké-ni] *munda me,* absolve me. A נָקָה in Pih. נִקָּה *mundavit, purgavit, liberum reddidit, innocentem declaravit.* Imper. Pih. נַקֵּה ob Affix. excluso ה R. 103. נַקֵּנִי

Vers. 14.

928 מִזֵּדִים Miz-zedhím] *à superbis.* Targ. מִזֵּדָנַיָּא *à superbis.* LXX. ἀπὸ ἀλλοτρίων *ab alienis,* legerunt מִזָּרִים à זוּר *alienari.* A זוּד *ebullire, superbire, superbè, temerè, deditâ operâ malum* (vulgò per præsumptionem) *agere.* Nom. masc. זֵד *superbus, temerarius,* qui scienter & deditâ operâ malum perpetrat. In plur. מִזֵּדִים *ab insole ti-*

nbus

bus, vel à *superbiis*, h. e. ab iis quæ insolenter & scienter fiunt.

929 חֲשֹׂךְ Hhasóch] *cohibe* servum tuum. LXX. φεῖσαι *parce* servo tuo. Ab חָשַׂךְ *prohibuit, cohibuit*, q. frænis & retinaculis retraxit, Imper. Kal, חֲשׂוֹךְ cum (-) pro (:) Legitur h. l. tantùm in Psalm.

930 יִמְשְׁלוּ Jim-shelú] (ne) *dominentur*. A מָשַׁל *dominatus est, jus & potestatem habuit, regnavit, præfuit*. Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur in tertia plur. tantùm יִמְשְׁלוּ *dominabuntur*, cum ו Convers. וַיִּמְשְׁלוּ *& dominati sunt*, Ps. 106. 41.

931 אֵיתָם E-thám] *integer ero*. Targ. אֱהֵי בְּלָא מוּם *ero absque macula*. A תָּמַם Num. 427. in Niph. syncopata mediâ radicali, R. 70. נָתַם *perfectus, consummatus, consumptus fuit*, Fut. Niph. essétque אִתָּם sed ex dagesh & (:) componitur (..) R. 112. & (-) ob accent. Athnach transit in (·) sitq; אֵיתָם cum (י) redundante. In plur. יִתַּמּוּ *consumentur*, Ps. 104. 35. pro quo Ps. 102. 28. legitur יִתָּמּוּ *finientur*, ubi vicem dagesh, supplet (·)

932 וְנִקֵּיתִי Venik-ké-thi] *& insons ero*. A נָקָה in Niph. נִקָּה pro נִנְקָה R. 69. *vacuus, innocens, liber, immunis fuit*, à quavis re. Præt. Niph. mutato ה in (י) R. 66. cum ו Convers. Præteriti, R. 79.

Vers. 15.

933 אִמְרֵי Im-ré] *eloquia*. Nom. plur. in Regim. ab absoluto אֲמָרִים suprà Num. 217. ubi mutato (·) in (:) R. 114. (-:) amittit suum (:) R. 15. ut sit אִמְרֵי rursus substituto (.) pro (-) R. 107. fit אִמְרֵי *verba*, לְאִמְרֵי *ad verba* oris mei, Psal. 54. 4.

934 וְגֹאֲלִי Vegho-alí] *& redemptor meus*. A גָּאַל *rem aut personam venditam redemit, deperditam jure propinquitatis aut dominii sibi asseruit*. Ben. Kal, גֹּאֵל *redimens, redemptor, liberator, propinquus, dominus*, ad quem jure pertinebat redimere. Cum ה Relativo, הַגּוֹאֵל *qui redimens est*, i. e. redimit, Ps. 103. 4. Cum Affix. mutato (..) in (-:) גֹּאֲלִי *redemptor meus*, גֹּאֲלָם *eorum*.

PSALMVS XX. כ

Vers. 2.

935 יְשַׂגֶּבְךָ Jesag-gebh-chá] *exaltabit te*. A שָׂגַב *elevavit, exaltavit, in locum altum & munitum evexit, tutum præstitit*. Fut. Pih. quod in Psalm. flectitur sic: אֲשַׂגֵּב ob Affix. mutato (..) in (:) R. 117. אֲשַׂגְּבֵהוּ *in edito collocabo eum*, Ps. 91. 14. תְּשַׂגְּבֵנִי *exaltabis me*, Ps. 59. 2. Targ. תְּשֵׁזְבִנַנִי *liberabis me*. וַיְשַׂגֵּב *& exaltabit*, Ps. 107. 41. cum ו Convers. ut Num. 76. יְשַׂגֶּבְךָ *in edito collocabit te*, ob Affix. converso (..) in (:) & priori (:) in (·) In fœm. תְּשַׂגְּבֵנִי *exaltabit me*, scil. salus tua, Psal. 69. 30.

Vers. 3.

936 עֶזְרְךָ Ьez-rechá] *auxilium tuum*, A עָזַר *auxiliatus fuit*, Nom. masc. sine plur. עֵזֶר *auxilium, adjutorium*. Cum Affix. formatur ut חֵפֶץ Num. 17. עֶזְרִי *auxilium meum*, עֶזְרֵנוּ *nostrum*, עֶזְרְךָ *tuum*, עֶזְרָם *eorum*, בְּעֶזְרוֹ *in auxilio ejus*.

Vers. 4.

937 מִנְחֹתֶיךָ Min-hho-thé-cha] *oblationes tuas*. Ab inusitato מָנַח Nom. fœm.

fœm. מִנְחָה *oblatio, munus, quodcunque sacrificium.* It. *oratio* quæ fit tempore oblationis. Cum Præfix. וּמִנְחָה *& munus*, בְּמִנְחָה *cum munere.* In Regim. מִנְחַת עָרֶב (sit) *oblatio vespertina*, Psal. 141. 2. Est formæ שִׂמְחָה ideóque in plur. facit מְנָחוֹת R. 32. Cum Affix. mutato (ְ) in (:) ex priori (:) fit (.) מִנְחֹתֶיךָ *munera tua.*

938 וְעוֹלָתְךָ Ve o-la-thechá] *& holocaustum tuum.* A עָלָה *ascendit.* Nom. fœm. עוֹלָה *ascensio*, sæpius *holocaustum, victima*, quadrupedum & volatilium, quæ super altare tota elevaretur, & combureretur. Cum Affix. עוֹלָתְךָ *holocaustum tuum.* In plur. עוֹלוֹת *holocausta*, בְּעוֹלוֹת *cum holocaustis*, וְעוֹלוֹתֶיךָ *& holocausta tua.*

939 יְדַשְּׁנֶה Jedhash-shené] *in cinerem vertet.* A דִּשֵּׁן in Pih. *cineravit*, i. e. *cinerem removit, & in cinerem redegit*, quod in sacrificiis erat favoris divini signum. Per translat. fœlicitate, deliciis affecit, i. e. *impinguavit.* Fut. Pih. cum ה parag. quod præter morem admittit ante se (ֶ) loco (ְ) יְדַשְּׁנֶה Targ. *holocausta tua* יִדְהֲנָן *pinguescant*, sint pinguia ideóque grata. LXX. πιάναιτο *pinguefiat.*

Vers. 5.

940 עֲצָתְךָ *consilium tuum*, עֵצָה suprà Num. 6. Cum Affix. mutato ה in ת & (ֵ) in (ֲ) R. 116. facit, עֲצָתִי *consilium meum*, עֲצָתְךָ *tuum*, בַּעֲצָתְךָ *in consilio tuo*, לַעֲצָתוֹ *consilio tuo*, בַּעֲצָתָם *in consilio eorum.*

Vers. 6.

941 נִדְגֹּל Nidh-gól] *vexillum erigemus*, i.e. victoriam obtinebimus. LXX. μεγαλυνθησόμεθα *magnificabimus:* (legerunt literis transpositis נִגְדַּל à גָּדַל *magnus fuit.*) A דָּגַל *vexillavit, vexillum erexit.* Fut. Kal, quod h. l. tantùm legitur in Bibliis.

942 מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ Mish-alo-thé-cha] *petitiones tuas.* A שָׁאַל *petiit*, Nom. plur. fœm. Heemanthic. מִשְׁאָלוֹת *petitiones.* Legitur bis tantùm in SS. h. l. cum Affixo, & Ps. 37. 4. in Regim. מִשְׁאֲלוֹת לִבֶּךָ *petitiones cordis tui.*

Vers. 7.

943 הוֹשִׁיעַ Ho-shiau] *salvum fecit*, Præt. Hiph. suprà Num. 159. Cum Affix. הוֹשִׁיעוֹ *salvavit eum.* In fœm. הוֹשִׁיעָה *salvavit* sc: brachium, Ps. 44. 4. In secunda pers. cum Affix. הוֹשַׁעְתָּנוּ *salvos fecisti nos*, vers. 8. liberasti nos.

944 בִּגְבוּרוֹת Bigh-bhu-róth] *in fortitudinibus.* A גָּבַר *prævaluit*, Nom. fœm. גְּבוּרָה *potentia, fortitudo, robur, vis.* Cum Præfix. בִּגְבוּרָה *in potentia.* In Regim. בִּגְבוּרַת הַסּוּס *in fortitudine equi*, Ps. 147. 10. Cum Affix. גְּבוּרָתֶךָ *robur tuum*, וּגְבוּרָתֶךָ *& potentia tua*, גְּבוּרָתוֹ *potētia ejus*, בִּגְבוּרָתוֹ *in potētia sua.* In plur. גְּבוּרוֹת *fortitudines.* Cum Præfix. בִּגְבוּרוֹת *in potentiis*, & cum (ֻ) loco ו, בִּגְבֻרֹת Psal. 71. 16. Cum Affix. וּגְבוּרוֹתֶיךָ *& fortitudines tuæ*, גְּבוּרוֹתָיו *ejus*, בִּגְבוּרוֹתָיו *in fortitudinibus ejus.*

Vers. 8.

945 בָּרֶכֶב Ba-ré-chebh] *in curru.* A רָכַב *equitavit*, Nom. masc. רֶכֶב *currus*, super quo insidetur, & præsertim bellandi causâ. Cum Præfix. וָרֶכֶב *& currus*, בָּרֶכֶב *in ipso curru*, excluso ה Emphat. R. 81.

946 בַּסּוּסִים Bas-su sím] *in equis.* Nom. masc. סוּס *equus*, tam collectivum quàm individuum. Convenit cum נָסַס *vexil-*

vexillum extulit, quod ejus naturam & ad bellum propensionem videtur indicare: est enim in bello agilis, & non tantùm caput, sed & totum corpus & vocem attollit. Cum Præfix. *Fallax* הַסּוּס *equus ad salutem*, Psal. 33. 17. כַּסּוּס *sicut equus*, וְרֶכֶב וָסוּס *& currus & equus*, Ps. 76. 7. ubi ו cum (ּ) ante accentum Sylluk, R. 78. In plur. סוּסִים & excluso ה Emphat. בַּסּוּסִים.

947 וַאֲנַחְנוּ Va-anáhh-nu] *& nos*. Ex אֲנִי *ego*, plur. אֲנַחְנוּ *nos*, in pausa scribitur אֲנָחְנוּ Ps. 103. 14. Cum Præfixo, וַאֲנַחְנוּ *& nos*, ut suprà Num 81. Ejus Affix. est נוּ, unde בָּנוּ *nobis*, לָנוּ *in nos*.

948 נַזְכִּיר Naz-kír] *recordabimur*. LXX. ἐπικαλεσόμεθα *invocabimus*. A זָכַר Num. 396. in Hiph. הִזְכִּיר *commemoravit, ad memoriam revocavit, mentionem fecit*. Fut. Hiph. quod in Psal. flectitur in prima pers. tantùm. אַזְכִּיר *memorabo*, & cum ה parag. אַזְכִּירָה Ps. 45. 18. נַזְכִּיר *commemorabimus*.

Vers. 9.

949 כָּרְעוּ Ca-reγú] *incurvati sunt*. A כָּרַע *incurvavit se, procubuit*; propriè dicitur de brutis dum pedes incurvant, postea de hominibus. Præt. pl. Kal, כָּרְעוּ *procubuerunt*.

950 קַמְנוּ Kam-nú] *surreximus*. A קוּם Num. 42. Præt. Kal, quod abjecto ו R. 58. in Psalm. flectitur sic: קָם *surrexit*, R. 59. קָמוּ *surrexerunt*, קַמְנוּ *surreximus*.

951 וַנִּתְעוֹדָד Van-nith-γo-dhádh] *& ereximus nos*. Targ. וְאִתְחֵילְנָן *& confortati sumus*. A עָדַד *se erigere, conservare, sustentare*. Convenit cum עוֹד *adhuc*, q. adhuc vel ulteriùs se protrahere. Fut. Hithp. legitur tantùm h. l. in SS. & loco dagesh assumit ו R. 77. cum ו Convers. וַנִּתְעוֹדָד *& nos ipsos adhuc*, (ulteriùs). *esse fiemus*.

Vers. 10.

¶ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ *Salutem præsta. Rex respondeat nobis*. LXX. σῶσον τὸν βασιλέα, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν, *Salvum fac Regem, et exaudi nos*. Joseph. Scaliger Epist. 13. Illi Ἑλληνισταὶ interpretes LXX. ut in aliis infinitis, ita hic claudicant. A principio Psalmi ad comma septimum, *Nunc scio quòd Deus salvabit unctum suum*, verba sunt populi Deum orantis pro expeditione quam parat Rex. A commate septimo ad decimum, Rex respondet, gratias agens Deo, quòd victoriam ejus clementiæ acceptam referat, ac non aliter, ac populus oraverat; Dei fatens præsentem opem sensisse. Itaque quanquam preces concipi videantur à populo ante expeditionem, tamen hæc μιμητικῶς referuntur à populo jam parta victoria. Tandem ultimo commate, iterum populus orat Deum, ut præsto adsit Regi in periculis, ita ut ipse Rex habeat unde possit Deo εὐχαριστεῖν & respondere & succinere populo pro ejus salute vota nuncupanti, quemadmodum nunc facit. *Serva*, inquiunt, Regem. Et, quoties concipiemus illas preces, quæ continentur 6 illis versiculis, ille contra succinat illud solenne carmen qd continetur 3 reliquis versiculis. Quod sanè non fiet nisi post victoriam. Habeat materiam Rex, unde possit nobis sæpe respondere.

PSAL-

PSALMUS XXI. כא

Verſ. 3.

952 וַאֲרֶשֶׁת Va-aré-ſheth] *& pronunciatum*, Targ. פֵּירוּשׁ *expoſitionem.* Ab inuſitato אָרַשׁ Nom. fœm. אֲרֶשֶׁת *prolatio, eloquium.* Legitur h. l. tantùm in SS.

בַּל־מָנַעְתָּ סֶּלָה Bal-ma-náу-taſ-
953 ſé-la] *nequaquam cohibuiſti, Sela.* LXX. καὶ τὴν θέλησιν τῶν χειλέων αὐτοῦ οὐκ ἐστέρησας αὐτὸν, *& voluntate labiorum ejus non fraudaſti eum*, i. e. petita obtinuit. A מָנַע *cohibuit, prohibuit, coercuit*, Præt. Kal, מָנַעְתָּ ubi poſt vocem penacutam deſinentem in תָּ ſequens vox סֶּלָה habet *Athemerahhik*, R. 134. n. 2.

Verſ. 4.

עֲטֶרֶת Уaté-reth] *coronam.* A עָטַר
954 *coronavit.* Nom. fœm. עֲטֶרֶת *&* עֲטָרָה *corona, diadema.* ſed hoc poſterius uſurpatur tantùm in Regimine.

Verſ. 23.

955 אֹרֶךְ O'-rech] *longitudinem.* Ab אָרַךְ *longus fuit, prolongavit.* Nom. maſc. ſine plur. אֹרֶךְ *longitudo, diuturnitas.* Cum Præfixo, לְאֹרֶךְ *in longitudinem.*

956 יָמִים Ja-mím] *dierum.* יוֹם ſuprà Num. 92. facit plur. יָמִים ſed irregulariter. In Regim. & cum Affixis Gravibus, mutat (ָ) in (:) at cum Affix. Levibus ſervat (ָ) fitque in Regim. יְמֵי חַיַּי *dies vitæ meæ*, Pſal. 23. 6. כִּימֵי שָׁמַיִם *ſicut dies cœli*, Pſal. 89. 30. Targ. כְּיוֹמַיָּא דִיקוּמוּן שְׁמַיָּא *ſicut dies quibus ſubſiſtunt cœli.* מִימֵי רָע *à diebus mali*, Pſ. 94. 13. בִּימֵי קֶדֶם *in diebus antiquitatis*, Pſal. 44. 2. וּבִימֵי רְעָבוֹן *& in diebus fam*[illegible] Pſal. 37. 19. (in his, (:) ſub ( ) tollitur ob præcedens (.) R. 8[illegible]) Cum Affix. יָמַי (in pauſa יָמָי) *dies mei*, וּבְיָמַי *& in diebus no*[illegible], יָמֵינוּ *dies noſtri*, יָמָיו *ejus* בְּיָמָיו *in diebus ejus*, יְמֵיהֶם *dies eorum*, בִּימֵיהֶם *in diebus eorum.* Et ex forma fœm. כִּימוֹת *ſecundùm dies*, Pſ. 90. 15.

Verſ. 6.

957 תְּשַׁוֶּה Teshav-vé] *adæquabis.* A שָׁוָה *Adæquavit.* Num. 675. Fut. Pih. exit in (ֶ) R. 65.

Verſ. 7.

958 תְּחַדֵּהוּ Tehhad-dé-hu] *exhilarabis eum.* Ab חָדָה *lætatus eſt*, in Pihel חִדָּה *lætificavit, exhilaravit.* Legitur h. l. tantùm in SS. ídque in Fut. cum Affixo, תְּחַדֵּהוּ pro תְּחַדֶּהוּ R. 103.

Verſ. 8.

959 בֹּטֵחַ Bo-téahh] *ſperans eſt*, i. e. ſperat. A בָּטַח Num. 199. Benoni Kal, בֹּטֵחַ *confidens.* Cum ה Relativo, וְהַבּוֹטֵחַ הַבּוֹטֵחַ *qui confidit*, *& qui confidit*, plur. הַבֹּטְחִים *qui confidunt.*

Verſ. 9.

960 שֹׂנְאֶיךָ Sc-neé-cha] *oſores tuos.* A שָׂנֵא Num. 236. Ben. Kal. שׂוֹנֵא *odio habens*, i. e. oſor. Cum Affix. שֹׂנְאִי *oſor meus* (ubi שׂ repræſentat ו) In plur. שׂוֹנְאִים In Regim. וְשֹׂנְאֵי *& odio habentes juſtum*, Pſal. 34. 22. Cum Affix. שֹׂנְאַי (in pauſa שֹׂנְאָי) *oſores mei.* בְּשֹׂנְאָי

 in

in osores meos, שֹׂנְאֶיךָ *osores tui*, שֹׂנְאֵיהֶם *eorum*.

Vers. 10.

961 כְּתַנּוּר Keth... núr] (Pones eos) *sicut furnum* ignis, in quo scil: ligna consumuntur : exitium de...rat. Nom. masc. תַּנּוּר *furnus, clibanus*, q. à נוּר *lucerna*, quòd igni luceat, cum כ simi... litud.

962 לְעֵת פָּנֶיךָ *ad tempus faciei tuæ*, i. e. iræ tuæ. Ut suprà Num. 125.

963 יְבַלְּעֵם Jebhal-leỳ ém] *deglutiet eos*. A בָּלַע *deglutivit, citò absorbuit*. In Pihel ferè semper dicitur per Metaph. pro *dissipare, perdere*, quòd ea quæ deglutiuntur, perduntur. Fut. Pihel cum Affixo יְבַלְּעֵם *perdet eos*.

Vers. 12.

964 נָטוּ Na-tú] *extenderunt*. Targ. חֲשִׁילוּ *cogitarunt*. A נָטָה Num. 712. Præt. Kal, quod in Psalm. flectitur sic, נָטִיתִי *intendi, inclinavi*, Ps. 119. 112. pro נָטַהְתִּי mutato ה in (י) R. 66. נָטוּ *intenderunt* pro נָטְהוּ abjecto ה

Vers. 13.

965 שֶׁכֶם Shé-chem] (*Pones eos*) *humerum*, sc: aversum, ut terga dare cogantur. Hebraismus elegans. Targ. כְּתַף חַד *humerum unum*, cœtum unum ut sint conjuncti. LXX. νῶτον *dorsum*, nam qui fugiunt, persequentibus dorsum dant. Nom. masc. sine plur. שְׁכֶם *humerus*, pars sublimior brachii in quam cervix desinit. In pausa scribitur שֶׁכֶם Cum Affix. שִׁכְמוֹ *humerus ejus*. Est & שְׁכֶם nomen oppidi *Sichem*, Ps. 60. 8. ad quod Jacob allusisse videtur, Gen. 48. 22. *Et ego dedi tibi* שְׁכֶם *humerum* &c.

966 בְּמֵיתָרֶיךָ Beme-tha-ré-cha] *in nervis tuis* diriges contra eos in arcu, LXX. ἐν τοῖς περιλοίποις σȣ *in reliquiis tuis*, (q. à יָתַר *reliquus fuit*.) A יֶתֶר *nervus*, suprà Num. 551. Nom. pl. Masc. Heemanthic. מֵיתָרִים *nervi, funes*. Novies legitur in SS. sed cum Affix. tantùm.

Vers. 14.

967 רוּמָה Rú-ma] *Exaltare*. A רוּם *elatus, evectus, exaltatus fuit*. Imper. Kal, רוּמָה ut suprà Num. 158.

PSALMUS XXII. כב

968 עַל־אַיֶּלֶת *super cerva*, vel *de cerva*, Vide suprà Num. 832.

969 הַשַּׁחַר Hash-shá-hhar] *ipsius auroræ*, i. e. matutina, quæ ipso mane prodit ad pastum. i. e. de Christo, quem Judæi mane h. e. ab ipso exordio prædicationis prosequebantur. Targ. עַל־תְּקוֹף קָרְבַּן תְּדִירָא דְּקְרִיצְתָא *super potenti oblatione perpetua auroræ*. q. ab אֱיָל *fortis*. LXX. ὑπὲρ ἀντιλήψεως ἑωθινῆς *pro susceptione matutina*, i. e. pro auxilio matutino. A שָׁחַר *niger fuit*. Nom masc. sine plur. שַׁחַר *aurora*, à nigredine sic dicta, cum nondum mundus sole illuxit. In pausa scribitur שָׁחַר *Evigilabo* שָׁחַר *in aurora*, Ps. 57. 9. Targ. לִצְלוֹתָא דִּקְרִיץ *ad precationem auroræ*, i. e. matutinam. *Accipiam* כַּנְפֵי שָׁחַר *alas auroræ* suprà Num. 703. aurora uno momento extenditur ab ortu ad occasum, ac si volaret. Cum ה Emphat. הַשַּׁחַר *aurora ipsa*.

Vers.

Vers. 2.

¶ אֵלִי אֵלִי *Deus mi, Deus mi,* suprà Num. 228. LXX. ὁ Θεὸς, ὁ Θεός μου πρόσχες μοι *Deus Deus meus respice in me*, q. fuisset אֵלִי אֵלִי אֵלַי *Deus mi, Deus mi, ad me* scil: respice.

¶ לָמָה עֲזַבְתָּנִי *ut quid deseruisti me*, apud Evangelistas *Sabachthani*. Suprà Num. 444. Subtiliter Leo à Castro cum Christus dixit *Lama Sabachthani*, eum ad plantam *Sabe*[illegible] allusisse, (scil: ad historiam Gen. 22. 13. *Et ecce aries retrò detinebatur* בַּסְּבָךְ *in perplexitate*. LXX. ἐν φυτῷ σαβὲκ *in planta Sabek.*) ut indicaret se esse illum arietem pendentem ex arbore *Sabek*, i. e. in cruce.

970 שַׁאֲגָתִי Sha-agha-thí] (verbis) *rugitus mei.* Targ. אַכְלְוּתִי *clamoris mei*, LXX. οἱ λόγοι τῶν παραπτωμάτων μου. *Verba delictorum meorum.* Videntur legisse per Metathesin שְׁגָאָתִי *erroris* aut *peccati mei*, (à שָׁגָא *erravit.*) A שָׁאַג *rugiit.* Nom. fœm. שְׁאָגָה *rugitus* leonis propriè ob Affix. mutato ה in ת, R. 104. & (ָ) penult. in (:) sub gutturali in (ֲ) R. 114. quod punctuat præcedentem, R. 13. fit cum Præfixo, בְּשַׁאֲגָתִי *in rugitu meo*, Psal. 32. 3.

Vers. 3.

971 דּוּמִיָּה Du-mi-já] (& non) *silentium* mihi, i. e. nunquam cesso clamare. Vel nunquam cessant dolores mei. LXX. καὶ οὐκ εἰς ἄνοιαν ἐμοί *& non ad insipientiam mihi.* A דָּמָה *siluit, quievit*, Nom. fœm sine plur. דּוּמִיָּה *silentium, quies*, mutato ה in (ו) mobile. Ter legitur in SS. idque solùm in Psalm. h. l. & Ps. 39. 3. *Obmutui* דּוּמִיָּה *silentio*, i. e. penitus, Psal. 62. 2. *Tantum ad Deum* דּוּמִיָּה *silentium anima mea*, sc: habe. Semel cum (ֻ) loco ו *Tibi* דֻּמִיָּה *silentium laus*, Ps. 65. 2. i. e. majori laude silendo te dignum existimamus, quàm pauca de te dicere. Vel *tibi silet laus*, etiam ab ipsa laude non laudaris.

Vers. 4.

¶ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת *inhabitans laudes* Israel, vel *sessor laudum*, i. e. à populo tuo laudibus perpetuò celebraris.

Vers. 5.

972 בָּטְחוּ Ba-tehhú] (In te) *speraverunt.* Targ. *In verbo tuo confisi sunt.* A בָּטַח *fidit*, suprà Num. 607. Præt. pl. Kal, בָּטְחוּ

973 אֲבֹתֵינוּ Abho-thé-nu] *patres nostri.* Ab אָבָה *voluit.* Nom. masc. genere, fœmin. declinatione, אָב *pater*, etiam ætate, honore & vita, q. filiorum voluntas, omnia volens quæ filiis prosunt. In N. T. voce Syrâ dicitur אַבָּא ἀββᾶ ὁ πατὴρ *Abba ô pater*, Mar. 14. 36. Rom. 8. 15. Gal. 4. 6. ubi unius & ejusdem duplicatio, testatur Deum Patrem æquè ad Judæos & Gentiles pertinere: quin & vox *Abba* retrò eodem modo legitur: est enim Deus *Abba*, etiamsi aversus videatur. In Regim. assumit (ִי) & mutat (ָ) in (ֲ) R. 115. not. אֲבִי יְתוֹמִים *pater pupillorum*, Ps. 68. 6. Cum Affixis (extra primam pers. sing.) assumit itidem (ִי) & retinet (ָ) אָבִי *pater meus*, אָבִיךָ *tuus.* In plur. אָבוֹת Cum Affix. corripit (ָ) in (ֲ) אֲבוֹתַי *patres mei*, אֲבֹתֵינוּ & אֲבוֹתֵינוּ *nostri*, וַאֲבֹתֵינוּ *& patres nostri*, אֲבוֹתֶיךָ *patres tui.* אֲבוֹתֵיכֶם *vestri*, אֲבֹתָיו *ejus*, אֲבוֹתָם *eorum*, כַּאֲבוֹתָם *sicut patres eorum.*

974 ותפלטמו Vat-tephal-leté-mo] *&* *liberasti eos.* A פלט *eruit, liberavit.* Fut. Pih. quod in Psalm. flectitur sic: אפלט Cum Affix. mutato (·) in (:) ואפלטהו *& liberabo eum,* תפלט Cum Affix. ותפלטני *& liberabis me*, & cum ו Convers. ותפלטמו *& eruisti eum.* In tertia pers. יפלט infrà Num. 1486.

Vers. 6.

975 זעקו Za-ɣakú] *clamaverunt.* A זעק *clamavit, vociferatus est*, quavis de causa, ob dolorem, timorem, orandi causâ. Præt. Kal quod in Psalm. flectitur sic: זעק *clamavit*, זעקתי *clamavi*, זעקו *clamârunt.*

976 ונמלטו Venim-lá-tu] *& liberati sunt.* A מלט (quod idem est cum superiori פלט commutatis literis *Bumaph*, R. 1.) in Niph. נמלט *liberatus, ereptus fuit, salvus evasit.* Præt. Niph. quod in Psalm. flectitur sic: נמלטה *erepta fuit*, sc: anima nostra, Ps. 124. 7. נמלטו & in pausa, נמלטו *salvi evaserunt*, נמלטנו *erepti sumus*, Psal. 124. 7. itidem cum (·) ob pausam.

977 בושו Bhó-shu] (& non) *erubuerunt.* A בוש *erubuit, confusus fuit*, ferè in malum. Præt. Kal. quod servat ו per omnes pers. R. 59. בוש *erubuit*, בושו & absque ו, בשו *erubuerunt*, Psal. 71. 24.

Vers. 7.

978 תולעת Tho-lá-ɣath] (ego) *vermis* sum, & non vir. Targ. זחיל חלש ולא גבר *vermis infirmus & non fortis.* Nom. fœm. תולעת *vermis*, animalculum quod ex putredine generatur, (Latin. à *vertendo*, quòd sese vertendo torqueat.) Convenit cum לוע *deglutire, perdere*, quòd animalculum hoc facilè temeretur, & conculcetur, tanquam omnium longè abjectissimum. Inde figuratè dicitur de re, vel in se, vel hominum opinione vili, & maximè debili: perinde ut Græc. μύσον κάνθαρις *abominandus Scarabæus*, de contemptissimo & vilissimo homunculo usurpatur.

979 ובזוי U-bhezúi] *& contemptus populi.* LXX. ὄνειδος ἀνθρώπων, *abjectio plebis*, infimorum è populi fæce, quibus miserorum calamitatibus insultare solenne est. A בזה *sprevit, irrisit, contempsit, vilipendit*, oppositum ad כבד *honoravit*, Pahul Kal, mutato ה in (,) R. 65. בזוי In Regim. converso (·) in (:) בזוי R. 114.

Vers. 8.

980 ראי Ro-ái] *videntes me.* A ראה *vidit*, Ben. Kal, ראה *videns*, exit in (·) R. 65. In Regim. (·) ante ה transit in (..) R. 122. ראה בם *videns in eos*, Psal. 64. 9. (habet formam Regiminis ante ב R. 134. n. 1.) In plur. abjecto ה. R. 103. ראים Cum Affixo ראי

981 ילעיגו Jal-ɣí-ghu] *subsannabunt* mihi. A לעג Num. 73. in Hiph. הלעיג *subsannavit*, propriè cum risu, ac corrugatione nasi indice digito in eum qui ridetur. Fut. Hiph. ילעיגו pro præsenti, *subsannant.*

982 יפטירו Japh-tí-ru] *distorserunt*, vel *diduxerunt* in labio. Hebraismus actum subsannantis exprimens. A פטר *laxavit, diduxit, distorsit*, Fut. Hiph. legitur h. l. tantùm in SS.

983 יניעו Ja-ní-ɣu] *movebunt* caput. Movere caput est insultantis, Ps. 44. 15. & 109. 25. A נוע *motus, vagatus*,

gatus fuit, in Hiph. abjecto ו, R. 58. הֵנִיעַ *movit, agitavit, quassavit, vagum reddidit*. Fut. Hiph. quod in Psal. flectitur tantùm in tertia plur. יָנִיעוּ Cum ן parag. mutato (ּ) in (·) R. 101. n. 5. יְנִיעוּן *movebunt capita sua*, Psal. 109. 25. Et cum ו loco (ּ) *Ipsi* יְנוּעוּן *vagos reddent se ad edendum*, Targ. יְטַלְטְלוּן *vagabuntur*, sicque erit Fut. Kal, יְנוּעוּן i. e. stipe cibum quærent.

Vers. 9.

984 גֹּל Gól] *Devolve* curam, studia tua ad *Jehovam*; est Mimesis eorum, qui Christi spem ridebant: in reliquo versiculo, *eruat eum, eripiat eum*, est enallage personæ. A גָּלַל *volvit* ex summo ad imum, *devolvit*, Imper. Kal, גְּלוֹל per Syncopen, R. 70. גֹּל Est idem quod infrà Num. 1432. גֹּל *Devolve onus tuum*, curam illius ferendi, in alterum transfer. Potest etiam esse Præterit. ex forma גָּלוֹל (ut יָכוֹל R. 43.) per Syncopen, גֹּל *Devolvit ad Jehovam, liberet eum*, Targ. יְשַׁבַּח קֳדָם יְיָ *laudat coram Jehova*. LXX. ἤλπισεν ἐπὶ κύριον, *speravit in Domino*, quod Matth. 27. 43. redditur πέποιθεν ἐπὶ τὸν θεὸν *confidit in Deo*. Kimchi existimat esse Nom. *Toar* (i. e. adjectivum) loco Benoni, *Devolvens*.

Vers. 10.

985 גֹחִי Gho-hhí] *extractor meus*. Targ. דְּאַפֶּקְתָּנִי *qui eduxisti me*. A גוּחַ *erupit, erumpendo extraxit*, idque cum impetu. Nom. masc. גֹּחַ *eductor*, cum Affixo.

986 מַבְטִיחִי Mabh-ti-hhí] *confidere faciens me*. A בָּטַח Num. 199. Partic. Hiph. cum Affixo, מַבְטִיחִי *faciens me sperare*.

987 שְׁדֵי Shedhé] (super) *ubera*, i. e. dum adhuc ab uberibus penderem, & sic, Psal. 71. 6. *ab utero*, & 2 Tim. 3. 15. ἀπὸ βρέφους *ab infantia*, notat illud tempus quo primùm incipimus uti ratione, ut apud Latin. à teneris unguiculis, à cunis, &c. Nom. masc. cum Duali, שַׁד (Chald. mutato ש in ת, תַּד unde Græc. τιτθός) *mamma*. Dual. שָׁדַיִם duæ *mammæ*. In Regim. contracto ־ַיִם in ־ֵי R. 34. & (ָ) in (:) R. 114. שְׁדֵי

988 אִמִּי Im-mí] *matris meæ*. Ab inusitato אָמַם Nom. fœm. אֵם *mater*, Cum Affix. assumit dagesh, & mutat (‥) in (.) R. 125. אִמִּי *mater mea*, אִמְּךָ *tua*, אִמּוֹ *ejus*.

Vers. 11.

989 הָשְׁלַכְתִּי Hosh-lách-ti] *projectus sum ab utero*, q. in sinum tuum cecidi, pro quo Ps. 71. 6. habetur נִסְמַכְתִּי *innixus sum à ventre*. A שָׁלַךְ in Hiph. הִשְׁלִיךְ suprà Num. 66. unde in Hoph. הָשְׁלַךְ *jactus, projectus fuit*, h. l. tantùm in Psalm.

990 מֵרֶחֶם Me-rá-hhem] *ab utero, ab ortu*. Nom. masc. sine plur. רֶחֶם *uterus, matrix*, suprà Num. 734. fœtum diligens & fovens. In pausa scribitur רָחֶם Cum Præfix. מֵרֶחֶם & מֵרָחֶם *ab utero*.

Vers. 12.

991 תִּרְחַק Tir-hhák] (ne) *te elonges* à me, i. e. fer mihi opem. A רָחַק *longè, procul abfuit*, Fut. Kal, quod in Psal. flectitur sic: תִּרְחַק *procul discedas*, & in pausa תִּרְחָק Ps. 22. 20. In tertiâ fœm. cum ו Convers. וַתִּרְחַק & *longè abfuit*, sc: benedictio, Psal. 109. 17.

Vers.

974 וַתְּפַלְּטֵמוֹ Vat-tephal-leté-mo] *& liberasti eos.* A פָּלַט *eruit, liberavit.* Fut. Pih. quod in Psalm. flectitur sic: אֲפַלֵּט Cum Affix. mutato (·) in (:) וַאֲפַלְּטֵהוּ *& liberabo eum,* תְּפַלֵּט Cum Affix. וּתְפַלְּטֵנִי *& liberabis me,* & cum ו Convers. וַתְּפַלְּטֵמוֹ *& eruisti eum.* In tertia pers. יְפַלֵּט infrà Num. 1486.

Vers. 6.

975 זָעֲקוּ Za-ꜥakú] *clamaverunt.* A זָעַק *clamavit, vociferatus est,* quavis de causa, ob dolorem, timorem, orandi causâ. Præt. Kal quod in Psalm. flectitur sic: זָעַק *clamavit,* זָעַקְתִּי *clamavi,* זָעֲקוּ *clamârunt.*

976 וְנִמְלָטוּ Venim-lá-tu] *& liberati sunt.* A מָלַט (quod idem est cum superiori פָּלַט commutatis literis *Bumaph,* R. 1.) in Niph. נִמְלַט *liberatus, ereptus fuit, salvus evasit.* Præt. Niph. quod in Psalm. flectitur sic: נִמְלְטָה *erepta fuit,* sc: anima nostra, Ps. 124. 7. נִמְלְטוּ & in pausa, נִמְלָטוּ *salvi evaserunt,* נִמְלָטְנוּ *erepti sumus,* Psal. 124. 7. itidem cum (·) ob pausam.

977 בוֹשׁוּ Bhó-shu] (& non) *erubuerunt.* A בּוֹשׁ *erubuit, confusus fuit,* ferè in malum. Præt. Kal. quod servat ו per omnes pers. R. 59. בּוֹשׁ *erubuit,* בּוֹשׁוּ & absque ו, בֹּשׁוּ *erubuerunt,* Psal. 71. 24.

Vers. 7.

978 תוֹלַעַת Tho-lá-ꜥath] (ego) *vermis* sum, & non vir. Targ. זְחִיל חַלָּשׁ וְלָא גִּבַּר *vermis infirmus & non fortis.* Nom. fœm. תּוֹלַעַת *vermis,* animalculum quod ex putredine generatur, (Latin. à *vertendo,* quòd sese vertendo torqueat.) Convenit cum לוּעַ *deglutire, perdere,* quòd animalculum hoc facilè temeretur, & conculcetur, tanquam omnium longè abjectissimum. Inde figuratè dicitur de re, vel in se, vel hominum opinione vili, & maximè debili: perinde ut Græc. μύση κάνθαρις *abominandus Scarabæus,* de contemptissimo & vilissimo homunculo usurpatur.

979 וּבְזוּי U-bhezúi] *& contemptus populi.* LXX. ὄνειδος ἀνθρώπων, *abjectio plebis,* infimorum è populi fæce, quibus miserorum calamitatibus insultare solenne est. A בָּזָה *sprevit, irrisit, contempsit, vilipendit,* oppositum ad כָּבַד *honoravit,* Pahul Kal, mutato ה in (ו) R. 65. בָּזוּי In Regim. converso (·) in (:) בְּזוּי R. 114.

Vers. 8.

980 רֹאַי Ro-ái] *videntes me.* A רָאָה *vidit,* Ben. Kal, רֹאֶה *videns,* exit in (·) R. 65. In Regim. (·) ante ה transit in (..) R. 122. רֹאֵה בָם *videns in eos,* Psal. 64. 9. (habet formam Regiminis ante ב R. 134. n. 1.) In plur. abjecto ה. R. 103. רֹאִים Cum Affixo רֹאַי

981 יַלְעִיגוּ Jal-ꜥí-ghu] *subsannabunt* mihi. A לָעַג Num. 73. in Hiph. הִלְעִיג *subsannavit,* propriè cum risu, ac corrugatione nasi indice digito in eum qui ridetur. Fut. Hiph. יַלְעִיגוּ pro præsenti, *subsannant.*

982 יַפְטִירוּ Japh-tí-ru] *distorserunt,* vel *diduxerunt* in labio. Hebraismus actum subsannantis exprimens. A פָּטַר *laxavit, diduxit, distorsit,* Fut. Hiph. legitur h. l. tantùm in SS.

983 יָנִיעוּ Ja-ní-ꜥu] *movebunt* caput. Movere caput est insultantis, Ps. 44. 15. & 109. 25. A נוּעַ *motus, vagatus,*

gatus fuit, in Hiph. abjecto ו, R. 58. הֵנִיעַ *movit, agitavit, quassavit, vagum reddidit*. Fut. Hiph. quod in Psal. flectitur tantùm in tertia plur. יָנִיעוּ Cum ן parag. mutato (ּ) in (ׄ) R. 101.n. 5. יְנִיעוּן *movebant capita sua*, Psal. 109. 25. Et cum ו loco (ּ) *Ipsi* יְנוּעוּן *vagos reddent se ad edendum*, Targ. יְטַלְטְלוּן *vagabuntur*, sicque erit Fut. Kal, יְנוּעוּן i. e. stipe cibum quærent.

Vers. 9.

984 גֹּל Gól] *Devolve* curam, studia tua ad *Jehovam*; est Mimesis eorum, qui Christi spem ridebant: in reliquo versiculo, *eruat eum, eripiat eum*, est enallage personæ. A גָּלַל *volvit* ex summo ad imum, *devolvit*, Imper. Kal, גְּלוֹל per Syncopen, R. 70. גֹּל Est idem quod infrà Num. 1432. גֹּל *Devolve onus tuum*, curam illius ferendi, in alterum transfer. Potest etiam esse Præterit. ex forma גָּלוֹל (ut יָכוֹל R. 43.) per Syncopen, גֹּל *Devolvit ad Jehovam, liberet eum*, Targ. יְשַׁבַּח קֳדָם יְיָ *laudat coram Jehova*. LXX. ἤλπισεν ἐπὶ κύριον, *speravit in Domino*; quod Matth. 27. 43. redditur πέποιθεν ἐπὶ τὸν θεὸν *confidit in Deo*. Kimchi existimat esse Nom. *Toar* (i. e. adjectivum) loco Benoni, *Devolvens*.

Vers. 10.

985 גֹחִי Gho-hhí] *extractor meus*. Targ. דְאַפֵּקְתַּנִי *qui eduxisti me*. A גּוּחַ *erupit, erumpendo extraxit*, idque cum impetu. Nom. masc. גֹּחַ *eductor*, cum Affixo.

986 מַבְטִיחִי Mabh-ti-hhí] *confidere faciens me*. A בָּטַח Num. 199. Partic. Hiph. cum Affixo, מַבְטִיחִי *faciens me sperare*.

987 שְׁדֵי Shedhé] (super) *ubera*, i. e. dum adhuc ab uberibus penderem, & sic, Psal. 71. 6. *ab utero*, & 2 Tim. 3. 15. ἀπὸ βρέφους *ab infantia*, notat illud tempus quo primùm incipimus uti ratione, ut apud Latin. à teneris unguiculis, à cunis, &c. Nom. masc. cum Duali, שַׁד (Chald. mutato ש in ת, תַּד unde Græc. Τιτθός) *mamma*. Dual. שָׁדַיִם *duæ mammæ*. In Regim. contracto ־ַיִם in ־ֵי R. 34. & (ָ) in (ְ) R. 114. שְׁדֵי

988 אִמִּי Im-mí] *matris meæ*. Ab inusitato אָמַם Nom. fœm. אֵם *mater*, Cum Affix. assumit dagesh, & mutat (ֵ) in (ִ) R. 125. אִמִּי *mater mea*, אִמְּךָ *tua*, אִמּוֹ *ejus*.

Vers. 11.

989 הָשְׁלַכְתִּי Hosh-lách-ti] *projectus sum ab utero*, q. in sinum tuum cecidi, pro quo Ps. 71. 6. habetur נִסְמַכְתִּי *innixus sum à ventre*. A שָׁלַךְ in Hiph. הִשְׁלִיךְ suprà Num. 66. unde in Hoph. הָשְׁלַךְ *jactus, projectus fuit*, h. l. tantùm in Psalm.

990 מֵרֶחֶם Me-rá-hhem] *ab utero, ab ortu*. Nom. masc. sine plur. רֶחֶם *uterus, matrix*, suprà Num. 734. fœtum diligens & fovens. In pausa scribitur רָחֶם Cum Præfix. מֵרָחֶם & מֵרֶחֶם *ab utero*.

Vers. 12.

991 תִּרְחַק Tir-hhák] (ne) *te elonges* à me, i. e. fer mihi opem. A רָחַק *longè, procul abfuit*, Fut. Kal, quod in Psal. flectitur sic: תִּרְחַק *procul discedas*, & in pausa תִּרְחָק Ps. 22. 20. In tertiâ fœm. cum ו Convers. וַתִּרְחַק & *longè abfuit*, sc: benedictio, Psal. 109. 17.

Vers.

Verſ. 13.

992 פָּרִים Pa-rím] *juvenci* multi, i. e. inimici robuſti. Nom. maſc. פַּר *juvencus*, medius inter עֵגֶל *vitulum*, בָּקָר *bovem*, & שׁוֹר *taurum*, qui ſacrificiis erat commodus. Per Metaphor. *homines robuſti & potentes*. In pauſa ſcribitur פָּר Pſ. 50. 9. In plur. פָּרִים cum (ָ) loco dageſh, pro פַּרִּים eſt enim ex פָּרַר *fregit*.

993 אַבִּירֵי Ab-bi-ré] *robuſti* Baſhan, LXX. ταῦροι πίονες *tauri pingues*. Nom. maſc. אָבִיר & ex forma dageſhata אַבִּיר *fortis*, *ſtrenuus*, *robuſtus*, *bellator*, qui brachiis pollet, q. alatum dicas, ab אֵבֶר *penna*, *ala*. Dicitur de Deo, Angelis, & hominibus: per tranſlationem de tauris, & equis, ratione virium & roboris. In Regim. ſing. formatur ex forma Kametſata, ideóque correpto (ָ) in (ֲ) R. 114. facit אֲבִיר *Vovit* לַאֲבִיר יַעֲקֹב *potenti Jacob*, Pſ. 132. 2. LXX. τῷ Θεῷ *Deo Jacob*. In plur. ex forma dageſhata, לֶחֶם אַבִּירִים *panem robuſtorum comedit*, Pſ. 78. 25. LXX. τῶν ἀγγέλων *Angelorum*, Targ. מְזוֹן דִּנְחַת מִמְּדוֹר מַלְאֲכַיָּא *cibum qui deſcendit ex habitatione Angelorum*. *An comedam carnem* אַבִּירִים *robuſtorum*, Pſal. 50. 13. LXX. τῶν ταύρων *taurorum*. *Cœtus* אַבִּירִים *fortium*, ſive *taurorum*, Pſ. 68. 31. In Regim. אַבִּירֵי לֵב *robuſti corde*, Pſalm. 76. 6.

994 בָּשָׁן Bha-ſhán] *Baſhan*. Nomen proprium regionis uberrimæ, in qua olim regnabat *Og*, Num. 21. 34. In illa alebantur robuſtiſſimi tauri, nec non homines corporis proceritate reliquos ſuperantes: unde *terra* רְפָאִים *gigantum* dicta, Deut. 3. 13. Hinc Prophetæ, ferociam, proterviam, & improbitatem hominum perſtringentes, comparant viros *tauris*, fœminas *vaccis* illius regionis, Am. 4. 1. פָּרוֹת הַבָּשָׁן *vaccæ Baſhan*, uxores maritis imperantes. Cum Præfix. מִבָּשָׁן *ex Baſhan*, Pſ. 68. 23. מֶלֶךְ הַבָּשָׁן *rex Baſhanis*, Pſ. 135. 11.

995 כִּתְּרוּנִי Kit-terú-ni] *cinxerunt me*. A כָּתַר *cinxit*, *ad inſtar coronæ circumambivit*, *circumſtetit*: ſicut Lat. *corona* notat conventum hominum circumſtantium. Præt. plur. Pih. h. l. tantùm in Pſalm.

Verſ. 14.

996 פָּצוּ Pa-tſú] *Aperuerunt*. A פָּצָה *aperuit*, ſc: os. Præt. pl. Kal, פָּצוּ *aperuerunt*, Pſ. 66. 14 pro פָּצְהוּ ejecto ה R. 66.

אַרְיֵה *leo*, cum ellipſi כ pro כְּאַרְיֵה *ſicut leo*, ut ſuprà Num. 317.

997 טֹרֵף To-réph] *lacerans*. A טָרַף ſuprà Num. 316. Ben. Kal.

998 וְשֹׁאֵג Veſho-égh] *& rugiens*. A שָׁאַג ſuprà Num. 970. Ben. Kal.

Verſ. 15.

999 נִשְׁפַּכְתִּי Niſh-pách-ti] (ſicut aqua) *effuſus ſum*, quæ conſiſtentiam non habens, diffluit & dilabitur. A שָׁפַךְ *fudit*, *effudit*. Prima perſ. Præt. Niph.

1000 וְהִתְפָּרְדוּ Vehith pá-redhú] *& ſeparaverunt ſe*, mutuam laxationem & ſolutionem *oſſium* ſignificat. A פָּרַד *ſeparavit*, Præt. Hithpah. reciprocationem notat. R. 47.

1001 כַּדּוֹנַג Cad-do-nágh] *ſicut ipſa cera*, quæ admota igni liqueſcit. Nom. maſc. ſine pl. דּוֹנַג *cera*, in pauſa ſcribitur דּוֹנָג 4 legitur in SS. *Sicut liqueſcit* דּוֹנַג *cera*, Pſal. 68. 3. Cum Præfix. *Montes* כַּדּוֹנַג *ſicut ipſa cera diſſoluti ſunt*, Pſal. 97. 5. (ubi כ excludit ה Emphat.

phat. R. 81.) Adagium est de rebus
1002 quæ facilè & celeriter contabescunt.

נָמֵס Na-més] *liquefactum est*, sc: cor præ metu, ut Ovid. de Ponto Eleg. 9. *Sic mea perpetuis liquescant pectora curis.* A מָסַס concreta *liquefecit*, solida fluida reddidit. Præt. Nip. syncopatâ mediâ radicali, R. 70. נָמַס & in pausa cum (ֵ) וְנָמָס & *putridus factus est*, Ps. 112. 10. Et ex terminatione (..) נָמֵס In plur. assumpto dagesh, נָמַסּוּ *liquefacti sunt*, Ps. 97. 5.

1003 בְּתוֹךְ *in medio*, Nom. masc. sine plur. תָּוֶךְ *medium*. In Regim. & cum Affix. ו quiescit, R. 124. fitque תּוֹךְ Cum Præfix. בְּתוֹךְ *in medio*, וּבְתוֹךְ & *in medio*. cum Affix. בְּתוֹכִי *in medio mei*, בְּתוֹכֵכִי *in medio tui*, Psal. 116. 19. (cum Affixo Syro כִי pro בְּתוֹכֵךְ R. 146.) בתוכו *per medium ejus*, Ps. 136. 14. בְּתוֹכָהּ *in medio ejus*. f. מִתּוֹכָם *è medio eorum*.

1004 מֵעָי Me-ỵ ái] *viscerum meorum*. Ab inusitato מֵעָה fit duale מֵעַיִם *viscera*, quæ dictio comprehendit omnia membra interna, cor, hepar, pulmonem, &c. In SS. non legitur nisi in Regim. & cum Affix. ideóque contracto (..) in (:) R. 116. facit in Regim. מִמְּעֵי אִמִּי *à visceribus matris meæ*, Psal. 71. 6. Cum Affix. retinet (..) *Lex tua in medio* מֵעָי *viscerum meorum*, Ps. 40. 9. i. e. cordis.

Vers. 16.

1005 יָבֵשׁ Ja-bhésh] *Exaruit*. Præt. Kal, יָבֵשׁ *aruit, exaruit, exiccatus fuit*, exit in (..) R. 43. וַיִּבַשׁ & *aruit*, Ps. 90. 6.

1006 כַּחֶרֶשׂ Ca-hhé-res.] *sicut ipsa testa*. Nom. masc. חֶרֶשׂ *testa, fictile*, cum כ similitud. quod excludit ה Emphat.

1007 כֹּחִי Co-hhí] *vis mea*, Corpus meum simile est testæ, quæ igne excocta nihil humidi reliquit. A כֹּחַ *Vis, virtus, potētia, robur*. Scribitur semel tantùm cum ו, כּוֹחַ Dan. 11. 6. aliàs semper sine ו, כֹּחַ Cum Præfix. בְּכֹחַ *cum virtute*, Psal. 29. 4. excluso ה Emphat. Cum Affix. *Cum defecerit* כֹּחִי *virtus mea*, Ps. 71. 9. humidum radicale, quod membra conglutinat. בְּכֹחוֹ *virtute sua*, Ps. 65. 7.

1008 מֻדְבָּק Műdh-bák] *adhæsit*, i.e. lingua cui alioqui plus hun oris natura attribuit, etiam exaruit; unde Dominus avidè potum expetivit, *Sitio*, Joh. 19. 28. A דָּבַק *adhæsit*. Partic. Hoph. מֻדְבָּק *adhærens est*, cum (ֻ) loco (ָ) R. 46.

1009 מַלְקוֹחָי Mal-ko-hháj] *faucibus meis*. A לָקַח *accepit*, Nom. Dual. מַלְקוֹחַיִם *fauces*, partes oris supra & infra linguam, quibus cibus capitur. Legitur h. l. tantùm in Bibliis.

10 0 תִּשְׁפְּתֵנִי Tish-pethé-ni] (& in pulverem mortis, i. e. terram sepulchri,) *collocabis me*. A שָׁפַת *disposuit, ordinavit, intra certos limites posuit*: extat 4 in SS. Fut. Kal, תִּשְׁפֹּת at ob Affix. ו transit in (:) R. 119.

Vers. 17.

1011 כְּלָבִים Kela-bhim] *canes*, hostes crudeles & rabidi. Nom. radicale כֶּלֶב *canis*, ratio nominis ignota; convenit cum כֶּבֶל *compes*, q. à vilitate: alii per lusum כְּלֵב *quasi cor*, quòd sit fidelis. In pausa scribitur כָּלֶב Cum Præfix. כַּכָּלֶב *sicut ipse canis*, Psalm. 59. 7. excluso ה Emphat. In plur. (formatur ut דֶּרֶךְ Num. 255.) כְּלָבִים *canes*. Cum Affix. כַּלְבֶיךָ *canes tui*, Psal. 68. 24.

1012 מְרֵעִים Mere-ỵím] (cœtum) *mali-*

lignantium. A רוּעַ *malum esse*, in Hiph. abjecto ו, R. 58. הֵרַע *malè egit, malè tractavit, malum operatus est*, unde Particip. מֵרַע vel מֵרֵעַ *malefaciens, malignus*, qui non solùm aliis malefacit, verùm etiam suo exemplo alios ad malitiam allicit. In plur. mutato (..) in (:) R. 116. מְרֵעִים *malefeci*, Ps. 26. 5. (at מְרֵעִים cum (..) sub מ, *socii*, à רָעָה *pavit*, qd notandum.) Cum Præfix. בַּמְּרֵעִים *in malignos*, Psal. 37. 1. excluso ה Emphat.

1013 הִקִּיפוּנִי Hik-ki-phú-ni] *cinxerunt me.* A נָקַף in Hiph. הִקִּיף suprà Num. 705. *ambivit*, propriè circulum fecit. Præt. Hiph. quod in Psal. flectitur tantùm in tertia plur. הִקִּיפוּ *cinxerunt*, Ps. 88. 18. Cum Affixo, הִקִּיפוּנִי *ambierunt me.*

1014 כָּאֲרִי Ca-arí] *perfoderunt.* LXX, *ὤρυξαν foderunt.* A כּוּר (idem quod כָּרָה *fodit*,) *perfodit.* Præt. plur. Kal, כָּרוּ & cum א Epenthetico (ut legunt Biblia Complutensia Ann. 1520 edita) כָּארוּ quemadmodum fit in וְקָאם *& exsurgit* (à קוּם Hos. 10. 14.) quod א factum mobile, (sicut in רָאֲמָה *exaltabitur* (à רוּם Zach. 14. 10.) fit כָּאֲרוּ Sed ו est hîc *diminutum, ut clarè innuat clavorum Christi stigmata*, (inquit *Marinus* in Arca Noe) fitq; כָּארִי cum (ִ) punctato, ut habent Hispaniarum Regis Biblia, (quod non infrequens est in SS. Ezr. 10. vers. ult. נָשְׂאֵי *acceperunt*, pro נָשְׂאוּ &c.) ac postea degeneravit in כָּאֲרִי Secundùm puncta igitur (quæ lectio semper est verior) legendum כָּאֲרוּ *Ca-arú*, & secundum literas, כָּאֲרִי *Ca-arí*, sed sensu eodem. Judæi legunt כָּאֲרִי *sicut leo*, ne cogantur fateri in nullo alio completū fuisse hoc vaticinium, quàm in Jesu Christo: contra quos est Masora, (aliàs apud eos sacrosancta.) Sic enim ad vocem כָּאֲרִי Num. 24. 9. Masora parva notat: ד' ב' קמצין וב' פתחין i. e. vox hæc כָּאֲרִי *quater* extat, *bis cum Kamets, & bis cum Patahh.* sc: כָּאֲרִי cum (ָ) *sicut leo*, habetur, Num. 24. 9. & Ezech. 22. 25. Cum (ַ) autem legitur h. l. & Esa. 38. 18. Rursus ad hunc locum Psalmi eadem Masora: ב' קמצין בתרי לישני *Duo* כָּאֲרִי שויתי עד בקר inveniuntur cum *Kamets*, sed *diversarum significationum*, scil: Esa. 38. 13. *Adæquavi usque ad mane*, כָּאֲרִי *sicut ipse leo*, pro כְּהָאֲרִי excluso ה Emphat. Quòd si illud כָּאֲרִי apud Es. significat *sicut leo*, necesse est ut hoc nostrum significet aliud quid. Itidem in Masora finali, cujus collector R. Jacob Ben. Chajim (quæ addita est codici Venetiano, & Buxtorfianis Bibliis,) habetur, אב' מן בב' ותרויהון בתרי לשני *Alphabetum* constans ex *binis* vocibus, *quæ diversam habent significationem*, i. e. hujusmodi quæ scripturâ conveniunt, significatione differunt, v. g. אָמִיר *summus ramus*, & אָמִיר *mutabo*, &c. ubi 98. voces reperies: & inter illas fol. 2. col. 2. כָּאֲרִי quod ait occurrere, Esa. 38. 13. & Ps. 22. 17. Ex quo luculenter apparet, quòd כָּאֲרִי alium sensum obtineat in Esa, & alium h. l. Proculdubio corruptela est particularis codicum, (non omnium) nam idem ibidem in litera אר asserit, *se in parte exemplarium correctorum invenisse scriptum* כָּאֲרוּ sed *in marginali, legendum esse notetur* כָּאֲרִי Et Joannes Isaacus (ex Iudæo factus Christianus) contra Lindanum, *bona conscientia testatur, se apud avum suum vidisse Psalterium, in quo in textu*

textu scriptum fuerat כָּאֲרוּ Targ. utramque lectionem exprimit. נָכְתִין הֵיךְ אַרְיָא אִידַי וְרַגְלַי *Mordentes* (alludit ad præcedens כְּלָבִים *canes*) *sicut leo manus meas, & pedes meos.* Targum secutus Avenarius, putat esse כָּאֲרִי compositum ex כָּרוּ *perfoderunt*, & אֲרִי *leo*; ut כָּאֲרִי sit idem qd *sicut leo perfoderunt*, : sed hoc est insolens, ut una eadem litera, in eadem voce, obtineat duplex & diversum officium. scil: literæ Servilis & Radicalis simul.

Vers. 18.

אֲסַפֵּר ¶ *Numerabo*, suprà Num. 86. sensus est: In cruce distentus, ossibus meis diductis, ita ea enumerare potuissem; illi, nulla mei miseria permoti, intuebantur & inspiciebant me cum voluptate.

1015 יַבִּיטוּ Jab-bí-tu] *intuebantur.* A נָבַט suprà Num. 530. Fut. Hiph. וְאַבִּיטָה *& intuebor.* יַבִּיט *intuebitur*, יַבִּיטוּ *intuebuntur.*

1016 יִרְאוּ־בִי Jir-u-bhí] *inspiciebant in me.* ubi præpositio ב intentam & gratissimam intuitionem notat. Targ. מְבַזְּן לִי *illudunt mihi*, A רָאָה *vidit.* Fut. Kal, יִרְאוּ suprà Num. 388. Cum Affixo, יִרְאוּנִי *videbunt me*, Ps. 159. 25.

Vers. 19.

1017 יְחַלְּקוּ Jehhal-lekú] *Divident.* Ab חָלַק *divisit, partitus est*, Fut. Pih. qd in Psal. flectitur sic: אֲחַלֵּק *divid[am]*, cum ה parag. אֲחַלְּקָה *in partem obtinebo*, Psal. 60. 8. תְּחַלֵּק *divides*, יְחַלְּקוּ *divident.*

1018 בְגָדַי Begha-dhái] *vestes meas.* A בָּגַד *perfide egit*, Nom. commun. gen. בֶּגֶד quod bis significat *perfidia, prævaricatio*, Esa. 24. 15. Ier. 12. 1. aliàs *vestis*, q. signum perfidiæ in Deum. Cum Præfix. כְּבֶגֶד *sicut vestis*, & excluso ה Emphat. כַּבֶּגֶד *sicut ipsa vestis*, Ps. 102. 27. In plur masc. בְּגָדִים ut suprà Num. 255. Cum Affix. בְּגָדַי *vestimenta mea.* Et in forma fœmin. בְּגָדוֹת Cum Affix. בִּגְדֹתֶיךָ *vestes tua*, Ps. 45. 9.

1019 לְבוּשִׁי Lebhú-shí] (super) *indumento meo.* A לָבַשׁ *indutus fuit.* Nom. masc. לְבוּשׁ *indumentum, habitus*, quicquid induitur. Cum Præfix. כַּלְּבוּשׁ *sicut ipsum indumentum*, Ps. 102. 17. excluso ה Emphat. Cum Affix. לְבוּשִׁי *vestimentum meum*, לְבוּשָׁה *ejus.*

1020 יַפִּילוּ Jap-pí-lu] *cadere facient*, projicient. A נָפַל suprà Num. 267. In Hiph. excluso נ, R. 69. הִפִּיל *cadere fecit, jecit, dejecit, projecit.* Fut. Hiph. quod in Psalm. flectitur in tertia pers. tantùm, וַיַּפֵּל *& dejecit*, Ps. 78. 28. cum ו Convers. & (..) loco י. Cum Affix. יַפִּלֵם *dejiciet eos*, Ps. 140. 11. וַיַּפִּילֵם *& dejecit eos*, Psal. 78. 55. יַפִּילוּ *projicient.*

*

Vers. 20.

1021 אֱיָלוּתִי Eja-lú-thi] *fortitudo mea.* A masc. אֱיָל *fortitudo, potentia, robur*, Ps. 88. 5. *sicut vir absque* אֱיָל Targ. חֵילָא *robore*, Nom. fœmin. אֱיָלוּת *fortitudo, vigor, robur, præsidium.* Legitur h. l. tantùm in SS.

1022 לְעֶזְרָתִי Le ɣez-rá-thi] *ad auxilium meum.* A עָזַר *auxiliatus est*, Nom. fœm. עֶזְרָה *auxilium, adjutorium*, & semel alia forma עֶזְרָת Psal. 60. 16. Cum Affix. עֶזְרָתִי *auxilium meum*, לְעֶזְרָתִי *in auxilium meum*, בְּעֶזְרָתִי idem, Ps. 35. 2.

1023 חוּשָׁה Hhú-sha] *festina*, succurrendi necessitatem ostendit. LXX.

πρόσχες *conspice*. Ab חוש *festinare, properare*. Imper. Kal, cum ה parag. חושה *propera*, Ps. 38. 25.

Vers. 21.

1024 יְחִידָתִי Jehhi-dha-thí] *unicam meam*, i. e. animam meam omni auxilio destitutam, quæ appellatur *unica*, quia unica est in corpore, cujus plurima sunt membra. Targ. רוחא דגושמי *spiritum corporis mei*. LXX. τὴν μονογενῆ μου *unigenitam meam*. A יָחַד *univit, unum effecit*, Nom. masc. יָחִיד *unicus, solitarius*. יָחִיד *unicus & pauper ego*, Psal. 25. 16. omni ope destitutus: In Plur. יְחִידִים mutato (ָ) in (:) *Qui collocat* יְחִידִים *solitarios in domum*, Ps. 68. 7. i. e. maritum & uxorem prole carentes In fœm. יְחִידָה *unica*, cum Affix. *Eripe à Leonibus* יְחִידָתִי *unicam meam*, Ps. 35. 17. quam vers. 12. dixerat ad *orbitatem* reductam.

Vers. 22.

1025 רֵמִים Remím] (à cornibus) *unicornium*, i. e. à potentia, ferocia hostium. Nom. masc. רְאֵם *unicornis*, (à רום *elevare*, habet n. cornu altum in nare seu in fronte) Est indomita fera, quæ interimi quidem potest, nunquam viva capitur. In SS. describitur *à robore*, Num. 22. *à ferocia* indomabili, Job 39. *ab eminentia cornuum*, Ps. 92. 11. *Et exaltabitur cornu meum.* כִּרְאֵים *sicut unicornis*, ubi post א inseritur (,) In plur. כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים *sicut filius unicornium*, Ps. 29. 6. & contractè רֵמִים more Syrorum, R. 141.

1026 עֲנִיתָנִי yani-thá-ni] *exaudivisti me*, i. e. exaudiens liberasti me, causa pro effectu, Targ. קַבֵּלְתָּא צְלוֹתִי *acc-episti orationem meam*, LXX. τὴν ταπείνωσίν μου *humilitatem meam*, q. esset nomen. A עָנָה suprà Num. 146. Præt. Kal, quod mutato ה in (,) R. 66. facit עָנִיתָ cum Affix. correpto (ָ) primæ syllabæ in (ֲ) R. 114. עֲנִיתָנִי *exaudivisti me*, עֲנִיתָם *eos*. In prima pers. עָנִיתִי *afflictus fui* valdè, Ps. 116. 10. Targ. שַׁבַּחִית *laudavi*. LXX. ἐταπεινώθην *humiliatus sum*.

Vers. 23.

1027 לְאֶחָי Lee-hhái] *fratribus meis*. Ab אָחָה *consibulavit*, Nom. masc. אָח *frater*, à consociatione, Psal. 49. 8. אָח *Fratrem non redimendo redimet*, Vel (אָח vox naturalis, suspirium ex dolore indicans:) *Ah nullus redimet*. Cum Præfix. כְּאָח *sicut frater*. Cum Affix. assumit (ִ) tanquam supplementum tertiæ radical. ה, R. 99. not. בְּאָחִיךָ *in fratrem tuum* Ps. 50. 20. In plurali, aliquando habet (ָ) aliquando (-) אַחִים *fratres*, & אָחִים Psal. 133. 1. Cum Affix. אַחַי *fratres mei*, Ps. 122. 8. In pausa, mutato ultimo (-) in (ָ) R. 131. prius (-) ante guttural. kametsatam transit in (ֶ) R. 109. fitque לְאֶחָי *fratribus meis*, Ps. 69. 9.

1028 קָהָל Ka-hál] (in medio) *ecclesia*. A קָהַל *congregavit*. Nom. masc. קָהָל *congregatio, cœtus, ecclesia*. Cum Præfix. בְּקָהָל *in ecclesia*, לְקָהָל *in congregatione*. In Regim. correpto priori (ָ) in (:) R. 114. & posteriori in (-) R. 115. בִּקְהַל *in congregatione* populi, Ps. 107. 32.

1029 אֲהַלְלֶךָּ Ahal-lé-cha] *laudabo te*. Ab הָלַל suprà Num. 494. Fut. Pih. quod in Psalm. flectitur sic: אֲהַלֵּל *laudabo*. Cum ה parag. & Affix. mutato (..) in (:) R. 117. facit ואהללה

וְאֲהַלְלָה *& laudabo*, Pſ. 145. 2. Et aliquādo ſublato dageſh, R. 20. אֲהַלְלָה *laudabo*, Pſ. 69. 31. אֲהַלְלָה *laudabo te*, Pſ. 35. 18. אֲהַלְלֶנּוּ *laudabo eum*, Pſ. 109. 30. יְהַלֵּל *laudabit*, & ob Maccaph. correpto (..) in (∴) R. 134. יְהַלֶּל־ Pſal. 102. 19. In tertia fœm. cum Affix. וּתְהַלְלֶךָּ *& laudabit te*, ſc: anima mea, Pſ. 119. 175. In plur. excidente dageſh, יְהַלְלוּ *laudabunt*, Cum Affix. יְהַלְלוּךָ *laudabunt te*, יְהַלְלוּהוּ *eum*.

Verſ. 24.

1030 הַלְלוּהוּ Ha-lelú-hu] *laudate eum*. A ſuperiori הַלֵּל Imper. Pih. הַלֵּל *lauda*. In fœmin. gen. & num. plur. ejicitur dageſh, R. 20. ſed (:) legitur, ſub litera ſuâ naturâ dageſhandâ R 5. הַלְלִי *lauda* (fœm.) anima mea, Pſal. 146. 1. In plur. הַלְלוּ *laudate*, Cum Affix. הַלְלוּהוּ *laudate eum*.

1031 כַּבְּדוּהוּ Cab-bedhú-hu] *honorate eum*, amplificate beneficia ejus, intenſionem ſignificat. A כָּבַד *honoravit*, Imper. Pih.

1032 וְגוּרוּ Veghú-ru] *& metuite* ab eo. A גּוּר *pavit, timuit*, ſuprà Num. 231. non tam metum, quàm reverentiam, quam impenſè in nos beneficis exhibemus, notat: cui oppoſitum, deſpicere, contemnere; ſicq; differt à יָרֵא *timuit*, ob certam & notam rationem, פָּחַד *trepidavit*, ob externam vim & autoritatem. Imper. Kal, formæ קוּם

Verſ. 25.

1033 לֹא־בָזָה Lo-bha-zá] *non ſprevit*, Præt. Kal; בָּזָה *ſprevit*, *contempſit*, exit in (ׇ) R. 65. Vide ſuprà Num. 979.

1034 שִׁקַּץ Shik-káts] (& non) *abominatus eſt*. Præt. Pih. שִׁקֵּץ *abominatus, deteſtatus eſt*, q. illa quæ in lege dicuntur שֶׁקֶץ vitabile, horribile, averſatile, *execratus eſt*, quæ quiſquis tetigiſſet à ſacris ad certum expiationis tempus arcebatur. Exit in (-) pro (..) R. 45.

1035 עֱנוּת yanúth] *afflictionem, humilitatem*. A עָנָה *afflixit, humiliavit*, Nom. fœm. עֱנוּת *afflictio, humilitas*.

1036 וּבְשַׁוְּעוֹ U-bheſhav-veyó] *& in clamando ipſum*, i. e. dum clamarem: ad ejulantium, gementium atque dolentium vocem refertur. A שָׁוַע Num. 751. Infin. Pih. שַׁוַּע at ob Affix. (-) furtivum tollitur, R. 10. & (..) tranſit in (:) R. 117. ſitq; בְּשַׁוְּעִי *in clamare meo*, Pſ. 28. 2. i. e. dum clamo, וּבְשַׁוְּעִי *& in vociferari* (ad) *eum*.

Verſ. 26.

1037 נְדָרַי Nedha-ráj] *vota mea*. A נָדַר *vovit, promiſit* (nec aliud in hac lingua occurrit, per quod *promittere* exprimi queat, notavit Mercerus) Nom. maſc. נֶדֶר *votum*, tam verbum, quàm res quæ vovetur. In plur. נְדָרִים (ut ſuprà Num. 255.) Cum Affix. נְדָרַי *vota mea*, (in pauſa נְדָרָי) לִנְדָרַי *in vota mea*, נְדָרֶיךָ *vota tua*.

1038 אֲשַׁלֵּם Aſhal-lém] *reddam*. A שָׁלַם *complevit*, *abſolvit*, in Pih. שִׁלֵּם *completè finivit*, *rependit*, *retulit*, q. illud quod non rependitur, non ſit abſolutum. Fut. Pih. quod in Pſalm. flectitur ſic: אֲשַׁלֵּם *perſolvam*, cum ה parag. וַאֲשַׁלְּמָה *& rependam*, Pſ. 41. 11. תְּשַׁלֵּם יְשַׁלֵּם *rependes*, *perſolvet*. Cum שֶׁ Relativo, R. 75. שֶׁיְּשַׁלֶּם־ *qui rependet*, Pſ. 137. 8. cum (∴) ob Maccaph. R. 134. In plur. cum Affix. יְשַׁלְּמוּנִי *rependent mihi*, Pſ. 35. 12.

Verʃ. 27.

1039 יְחִי Jehhí] *vivet*. Ab חָיָה *vixit*, *revixit, recreatus, ʃanatus fuit*, q. ægrotus non vivat, cum malè vivat. Fut. Kal, quod formatur ut הָיָה ʃuprà Num. 439. וְאֶחְיֶה *vivam* & *vivam*, יִחְיֶה & per Apocopen יְחִי *vivet*, וַיְחִי & *vivat cor veʃtrum*, Pʃal. 69. 33. i.e. bono animo ʃitis. תְּחִי *vivat anima mea*, Pʃ. 119. 175.

Verʃ. 28.

1040 וְיָשֻׁבוּ Veja-ʃhū-bhu] & *revertentur*, convertentur. A שׁוּב *redire*, *reverti*, *reʃipicere* de quavis reverʃione dicitur. Fut. Kal, formæ קוּם R. 58. & in Pʃalm. flectitur ʃic: אָשׁוּב *revertar*, תָּשׁוּב *reverteris*, יָשׁוּב *revertetur*, & cum (ː) יָשֻׁב *redibit in terram ʃuam*, ʃc: homo, Pʃ. 146. 4. Cum ו, יָשֹׁב *revertetur*, Pʃ. 74. 21. Cum ו Converʃ. mutato ו in (ָ) R. 127. וַיָּשָׁב & *reverʃus eʃt*, Pʃ. 60. 2. תָּשׁוּב *revertetur* (fœm.) ʃcil. oratio mea, Pʃ. 35. 13. יָשׁוּבוּ *revertentur*, וְיָשׁוּבוּ & *revertentur*. Cum ו Converʃ. וַיָּשׁוּבוּ & *reverʃi ʃunt*, Pʃ. 78. 41. Et cum (ː) loco ו, יָשֻׁבוּ *redibunt*, יָשֻׁבוּ & *redibunt*. Cum ן parag. mutato (ּ) in (ː) R. 102. n. 5. יְשֻׁבוּן *revertentur*, Pʃ. 104. 9.

1041 מִשְׁפְּחוֹת Miʃh-pehhóth] *familiæ*. Ab inuʃitato שָׁפַח Nom. f. שִׁפְחָה *ancilla*, unde Heemanthic. מִשְׁפָּחָה *familia* (prout Latin.) *à famula*. In plur. מִשְׁפָּחוֹת *familia*. In Regim. correpto (ּ) in (ː) R. 114. מִשְׁפְּחוֹת *familiæ gentium*.

Verʃ. 29.

1042 הַמְּלוּכָה Ham-melu-chá] *Jehovæ eʃt ipʃum regnum*. A מָלַךְ *regnavit*. Nom. fœm. ʃine plur. מְלוּכָה *regnum*, cum ה Emphat.

1043 וּמוֹשֵׁל U-mo-ʃhél] & *dominator*. A מָשַׁל *dominatus eʃt*. Ben. Kal, מוֹשֵׁל *dominans, dominator, dominus*, & ʃine ו, מֹשֵׁל Pʃ. 59. 14.

Verʃ. 30.

1044 דִּשְׁנֵי Diʃh-né] *pingues*, vel *delicati* terræ. A דָּשֵׁן *in cinerem redigere*, in ʃacrificiis fœlicitatis ʃignum, dum hoʃtia igne cœleʃti abʃumeretur: hinc *fœlicem effici*, cui Deus favet, *Beari*, cujus ʃacrificia accepta ʃunt. Inde Nom. דָּשֵׁן *fœlix, beatus, delicatus*, vulgò *pinguis*. Ter legitur in SS. Eʃa. 30. 23. דָּשֵׁן *fœlix*, & *pinguis*. In pl. דְּשֵׁנִים *uberes erunt*, Pʃ. 92. 15. In Regim. correpto (..) in (:) ex priori (:) fit (.) דִּשְׁנֵי

1045 יִכְרְעוּ Jich-reע ú] *inclinabunt ʃe*. A כָּרַע ʃuprà Num. 949. Fut. Kal, quod in Pʃalm. flectitur in plur. tantùm. וְנִכְרָעָה & *procumbemus*, Pʃal. 95. 6. cum ה parag. יִכְרְעוּ *incurvabunt ʃe*.

1046 יוֹרְדֵי Jo-redhé] *deʃcendentes* (in) pulverem, i. e. miʃeri, morti proximi. A יָרַד *deʃcendit*, Ben. Kal, יוֹרֵד *deʃcendens*, Cum שׁ Relativo, R. 75. שֶׁיֹּרֵד *quod deʃcendit*, Pʃal. 133. 2. In plur. יוֹרְדִים in Regim. יוֹרְדֵי & *deʃcendentes in ʃilentium*, Pʃalm. 115. 17.

1047 חִיָּה Hi-já] (& qui animam ʃuam non) *vivificabit*, i. e. quorum nullus vivificat animam ʃuam. LXX. καὶ ἡ ψυχή μου αὐτῷ ζῇ & *anima mea illi vivet*. Legerunt וְנַפְשִׁי לוֹ תִחְיֶה pro לֹא *non*, לוֹ *ei*, & נֶפֶשׁ fœm. genere non convenit cum maʃc. חִיָּה Ab חָיָה ʃuprà Num. 1039. Præt. Pih. חִיָּה *vivificavit, vivum conʃervavit, recreavit, nutrivit*. In fœm. חִיְּתָה R. 65.

65. cum Affix. חִיִּתַנִי *vivum conservavit me*, Pſ. 119. 50. contractè, pro חִיִּיתַנִי In ſecunda perſ. mutato ה in (י) R. 66. חִיִּיתָ Cum Affix. חִיִּיתַנִי *vivum conſervaſti me*, Pſ. 30. 4. & in pauſa, חִיִּתָנִי Pſ. 119. 33.

Verſ. 31.

1048 יְסֻפַּר Jeſùp-pár] *Narrabitur, numerabitur* Domino. A סִפֵּר ſuprà Num. 86. Fut. Pyhal, יְסֻפַּר *recenſebitur*, & cum ה Interrog. R. 77. הַיְסֻפַּר *an recenſebitur*? Pſ. 88. 12.

Verſ. 32.

1049 וְיַגִּידוּ Vejag-gí-dhu] *& annunciabunt*. Ab הִגִּיד ſuprà Num. 447. Fut. Hiph. quod in Pſalm. flectitur ſic: אַגִּיד & cum ה parag: אַגִּידָה *annunciabo*, יַגִּיד *annunciabit*, הֲיַגִּיד *num annunciabit*, Pſ. 30. 10. cum ה Interrogativo. וַיַּגֵּד *& annunciavit*, Pſ. 52. 2. cum ו Converſ. וַיַּגִּידוּ *& annunciaverunt*, Pſ. 50. 6. cum ו Conv.

8050 נוֹלָד No-ládh (populo) *genito*. A יָלַד *genuit*, in Niph. converſo (י) in ו R. 56. נוֹלַד *genitus, partus fuit*, i. e. natus. Partic. Niph. נוֹלָד

PSALMUS XXIII. כג

1051 רֹעִי Ro-ýí] *paſtor meus*. LXX. ποιμαίνει με *paſcit me*. A רָעָה *pavit*, propriè paſtorum eſt aut ovium. Benoni Kal, רֹעֶה *paſcens, paſtor*. Ob Affix. ſublato ה R. 103. רֹעִי

1052 אֶחְסָר Ehh-ſár[(non) *deficiam*. Ab חָסֵר *defecit*, de quovis defectu rei & perſonæ, Num. 399. Fut. Kal, quod in Pſal. flectitur ſic: אֶחְסַר *deficiam*, cum (ָ) ob pauſam. יַחְסְרוּ *egebunt*, Pſ. 34. 11. pro יֶחְסְרוּ ubi (ֶ) ſub gutturali, R. 13. amittit ſuam vocalem ob ſequens (:) R. 15.

Verſ. 2.

1053 ¶ בִּנְאוֹת Bin-óth] *In tuguriis* ſive caulis, vel *in paſcuis amœnis*, Nom. plur. fœm. Legitur tantùm in Regim. Vide infrà Num. 2508.

דֶּשֶׁא Dé-ſhe] *germinis*, ſive *herbæ*, i. e. herbidis, Nom. maſc. ſine plur. דֶּשֶׁא *herba virens & tenera*, quæ fructum non facit, paſtui utilis.

1054 יַרְבִּיצֵנִי Jar-bi-tſé-ni] *faciet me cubare*. A רָבַץ *cubuit, accubuit, decubuit*, brutorum eſt. Fut. Hiph. cum Affix. יַרְבִּיצֵנִי

1055 מֵי Me] (ad) *aquas*, Nom. duale מַיִם ſuprà Num. 27. In Regim. facit מֵי R. 34. מֵי הַיָּם *aquas maris*, Pſal. 33. 7. וּמֵי מָלֵא *& aquæ plenitudinis*, Pſ. 73. 10. Et aliquando per reduplicationem fit מֵימֵי ídque ſemper cum Affix. מֵימָיו *aquæ ejus*, Pſal. 46. 4. מֵימֵיהֶם *eorum*, Pſ. 105. 29.

1056 מְנוּחוֹת Menu-hhóth] *quietum*, quæ leniter fluentes, oviculis commodæ ſunt. A נוּחַ *quievit*, Nom. fœm. Heemanth. מְנוּחָה *quies, locus quietus*. Cum Affix. *Non venient ad* מְנוּחָתִי *requiem meam*, Pſ. 95. 11. i. e. terram promiſſam, in qua vitam quietam duxerunt, cum patres ipſorum fuerant vagi. לִמְנוּחָתֶךָ *ad requiem tuam*, Pſ. 132. 8. לִמְנוּחָיְכִי *ad requies tuas*. Pſ. 116. 7. ex pl. maſc. pro לִמְנוּחַיִךְ ubi Affix. Syror. כִי R. 146. In plur. fœm. מְנוּחוֹת *quietes*.

1057 יְנַהֲלֵנִי Jena-halé-ni] *leniter ducet me*. A נִהֵל *duxit*, propriè leniter ut paſtor oves. Fut. Pih. quod abſorpto dageſh, in Pſalm. flectitur cum Affix: tantùm וּתְנַהֲלֵנִי *& deduces me*, Pſal. 31. 4. יְנַהֲלֵנִי *ducet me*.

Verſ.

Verſ. 3.

1058 יְשׁוֹבֵב Jeſho-bhébh] (animam meam) *reducet*, i. e. reficiet. A שׁוּב *reverti*, in Pih. quieſcente ו in ו, & geminatâ tertiâ R. 63. שׁוֹבֵב *reduxit*, *reſtituit*, *refecit*, *quietum reddidit*. Fut. Pih. quod in Pſalm. flectitur ſic: תְּשׁוֹבֵב לָנוּ *reſtituas te nobis*, Pſ. 60. 3. *quietem da*, יְשׁוֹבֵב *reſtituet*, pacatam reddet.

1059 יַנְחֵנִי Jan-hhé-ni] *ducet me*. A נָחָה *duxit* ſuprà Num. 250. Fut. Hiph. quod abjecto ה radicali, R. 103. in Pſalm. flectitur cum Affixis tantùm, תַּנְחֵנִי *duces me*, תַּנְחֵם *eos*, יַנְחֵנִי *ducet me*, יַנְחֵם *eos*. וַיַּנְחֵם *& duxit eos*, Pſ. 78. 14. cum ו Converſ. תַּנְחֵנִי *deducet me*, f. ſcil: manus tua, Pſal. 139. 10. יַנְחוּנִי *ducent me*, Pſ. 43. 3.

Verſ. 4.

1060 גַּם Gám] *Etiamſi*. Dictio indeclinabilis, augendæ ſignificationis vim habens, גַּם *etiam*, *etiamſi*, *inſuper*. Cum Præfix. וְגַם *& etiam*, הֲגַם *an etiam*? Pſal. 78. 20. cum ה Interrogat.

1061 אֵלֵךְ E-léch] *ambulavero*. A יָלַךְ *ivit*, *ambulavit* (idem quod הָלַךְ) in Kal, Imperativ. Futur. & Infinit. tantùm uſurpatur. Fut. Kal, quod ſuppreſſo (י) radicali R. 55. in Pſal. flectitur ſic: אֵלֵךְ *ibo*, *ambulabo*, תֵּלֵךְ *ambulabis*, יֵלֵךְ *ibit*, cum ו converſ. וַיֵּלֵךְ *& abiit*, Pſ. 34. 1. תֵּלֵךְ *ambulabit*, f. ſc: ignis, Pſal. 97. 3. נֵלֵךְ *eamus*, יֵלְכוּ *ambulaverunt*, & cum ן parag. יֵלֵכוּן Pſal. 89. 31.

1062 בְּגֵיא Beghé] *in valle*. LXX. ἐν μέσῳ *in medio*, non malè ad ſenſum, quia valles ſunt in medio collium. Nom. radicale גַּיְא *vallis*, בְּגֵיא *in valle*.

1063 צַלְמָוֶת Tſal-má-veth] (in valle) *umbræ lethalis*, i. e. in ipſiſſima & profundiſſima mortis umbra. Nom. maſc. ſine plur. צַלְמָוֶת *umbra mortis*, compoſit. ex צֵל *umbra*, & מָוֶת *mors*, notat horribilem quandam mortis ſpeciem, & figuram (qualis morientium oculis obverſatur) triſtiſſimam, plena terroris & ad mortem tendentia pericula; terribile & jamjam imminens exitium. (qui n. ad umbram accedit, non longè à corpore abeſt.) Cum Præfix. וְצַלְמָוֶת *& umbra mortis*, בְּצַלְמָוֶת *in umbra mortis*.

1064 עִמָּדִי Ɣim-ma-dhí] *mecum*. A עָמַד *ſtetit*, Particula עִמָּד *cum*, ſed non legitur niſi cum Affix. primæ perſ. ſing. עִמָּדִי *mecum*, *penes me*, q. in loco in quo ſto.

1065 שִׁבְטְךָ Shibh-techá] *virga tua*, שֵׁבֶט *virga*, ſuprà Num. 100. *tribus* Pſ. 74. 2. quæ ex uno patre, tanquam baculus ex una arbore, enata eſt. וּבְשֵׁבֶט *& in tribu*, Pſ. 78. 67. Cum Affix. (ut ſuprà Num. 770.) שִׁבְטְךָ *virga tua*. In plur. שְׁבָטִים (ut ſuprà Num. 225.) *tribus*, Pſal. 122. 4. In Regim. שִׁבְטֵי *tribus Iſrael*, Pſal. 78. 55. Cum Affix. בְּשִׁבְטָיו *in tribubus ejus*, Pſ. 105. 37.

1066 וּמִשְׁעַנְתֶּךָ U-miſh-ɣan-té-cha] *& fulcrum tuum*, notat baculum fulcientem, pedum. LXX. ἡ βακτηρία σου *& baculus tuus*. A שָׁעַן *niti*. Nom. fœm. Heemanth. מִשְׁעֶנֶת *fulcrum*, *ſuſtentaculum*, *baculus*, *quo quis nititur*. Cum Affix. mutato utroque (ֶ) in (ְ) R. 122. ex priori (ְ) fit (ַ) R. 6. מִשְׁעַנְתֶּךָ *ſuſtentatio tua*.

1067 יְנַחֲמֻנִי Jena-hhamú-ni] *conſolabuntur me*, Targ. *Pedum tuum paſtorale à metu liberabit me*. A נִחַם *conſolatus eſt*, propriè verbis; dolore affectum ita diſpoſuit ut ſententiam mu-

mutet, quod exprimitur per *pœnituit*, Fut. Pih. (ut paulò ante Num. 1057.) תְּנַחֲמֵנִי *consolaberis me*, Ps. 71. 21. יְנַחֲמֻנִי (pro præsenti) *consolantur me*, cum (:) loco ו

Vers. 5.

1068 שֻׁלְחָן Shül-hhán] *mensam.* A שָׁלַח *misit.* Nom. masc. Heemanth. שֻׁלְחָן *mensa* à mittendis ferculis. Cum Affix. שֻׁלְחָנָם *mensa eorum*, לְשֻׁלְחָנֶךָ *ad mensam tuam.*

1069 דִּשַּׁנְתָּ Dish-shán-ta] *impinguasti*, deliciis affecisti. A דָּשֵׁן supra Num. 939. Præt. Pihel.

1070 בַּשֶּׁמֶן Bash-shémen] *ipso oleo.* A שָׁמַן *pinguis fuit*, Nom. masc. שֶׁמֶן *omnis pinguedo, oleum.* In pausa scribitur שָׁמֶן Cum Præfix. מִשֶּׁמֶן *præ (de) oleo. Caro mea macilenta est* מִשָּׁמֶן *à pinguedine*, Ps. 109. 24. Targ. מִלְּמֶהֱוֵי בַּשֶּׁמֶן פַּטִּים *ne sit pinguis.* בְּשֶׁמֶן *oleo*, *ipso oleo*, כַּשֶּׁמֶן *sicut ipsum oleum*, וּבַשֶּׁמֶן *& ut ipsum oleum*, ubi ב & כ excludunt ה Emphat.

1071 רְוָיָה Reva-já] (Calix meus) *exuberans.* LXX. τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον με *calix tuus inebrians me*, referunt ad Deum. A רָוָה *irrigatus, humectatus, inebriatus, potu satur fuit, exuberavit.* Nom. fœm. sine plur. רְוָיָה *irriguus*, cui non deest humor, *exuberans, potu satur.* Extat bis in SS. h. l. & Ps. 66. 12. *Eduxisti nos*, לָרְוָיָה *in irriguum*, locum exuberantem. LXX. εἰς ἀναψυχήν *in refrigerium*, fortè legerunt לָרְוָחָה ob vocum similitudinem.

Vers. 6.

אַךְ טוֹב A'ch-tóbh] *Utique bonitas.*

1072 LXX. ὡσεὶ κράτιστον *quàm optimus est:* conjunxerunt hæc versui præcedenti. Dictio indeclinabilis Affirmativa אַךְ *Sed, certè, sane, utique*, in medio sententiæ fere exclusiva est, *solùm, duntaxat, tantùm.*

1073 וְשַׁבְתִּי Veshabh-tí] *& habitabo*, vel *& revertar*, vel *manere meum*, vel *& quies mea.* Dictio æquivoca, est n. vel à שׁוּב *reverti*, & (permutatâ radicum significatione à יָשַׁב) *habitare*; unde excluso י R. 58. emanat Præt. Kal, שַׁבְתִּי & cum ו Convers. Præt. in Fut. וְשַׁבְתִּי *& habitabo*, vel *revertar*, in plur. וְשָׁבוּ *& conversi sunt*, Ps. 58. 34. Vel est à יָשַׁב *habitavit, mansit*, unde Infinit. Kal, excluso (.) R. 54. שֶׁבֶת *sedere*, Cum Affix. mutato utroque (..) in (:) R. 102. & priori (:) in (-) R. 6. fit וְשַׁבְתִּי *& habitare meum.* Vel denique à שָׁבַת *quievit, cessavit*, Nom. masc. שֶׁבֶת *quies, cessatio.* Cum Affix. וְשִׁבְתִּי *& quies mea.*

PSALMUS XXIV. כד

1074 וּמְלוֹאָהּ U-melo-âh] *& plenitudo ejus.* A מָלֵא *plenus fuit*, Nom. masc. מְלוֹא *plenitudo.* Cum Affix. וּמְלוֹאָהּ *& plenitudo ejus*, & sine ו וּמְלֹאָהּ Ps. 50. 12. וּמְלֹאוֹ masc. Ps. 96. 11.

1075 בָּהּ Bah] *in ea* ב Præfix. cum Affix. fœm. ה. quod habet Mappik, R. 21.

Vers. 2.

יְסָדָהּ Jesa-dháh] *fundavit eam.*

1076 A יָסַד *fundavit. fundamentum jecit, posuit*, Præt. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: יָסַד Cum Affix. mutato (.) in (:) & (-) in (.) R. 121. fit יְסָדָהּ *fundavit eam*, יְסַדְתָּהּ *fundasti*,

X Cum

Cum Affix. יְסַדְתָּם *fundasti ea*, Psal. 89. 12.

1077 נְהָרוֹת Neha-róth] *fluvios*. A נָהַר *cucurrit*, *decurrit*, Nom. masc. נָהָר *fluvius*, *amnis* naturalis, quòd in eo decurrant aquæ. בַּנָּהָר *in fluvium*, Psf. 66. excluso ה Emphat. וּמִנָּהָר *& ex fluvio*, Psal. 72. 8. In plur. ex forma fœm. נְהָרוֹת *flumina*. Cum Præfix. כַּנְּהָרוֹת *sicut ista flumina*, וּבַנְּהָרוֹת *& in istis fluviis*. In Regim. correpto (ֽ) in (ֵ) R. 114. assumit (ֶ) R. 13. נַהֲרוֹת *flumina fortitudinis*, Psf. 47. 12.

Vers. 3.

1078 יַעֲלֶה Ja-ųalé (Quis) *ascendet*. A עָלָה *ascendit*, Fut. Kal, formatur ut עָשָׂה supra Num. 34. אֶעֱלֶה *ascendam*. Psal. 132. 3. in Hiph. cum (ֲ) אַעֲלֶה *faciam ascendere*, i. e. offeram, Psf. 66. 15. In secunda autem & tertia perf. Kal, & Hiph. solo tantùm sensu, non formâ distinguuntur. תַּעֲלֶה *ascendes*, & תַּעֲלֶה *facies ascendere*. Cum Affix. *Ne* תַּעֲלֵנִי *facies ascendere me, in medio dierum meorum*, Psf. 102. 25. Targ. *Ne* תְּסַלְּקִנַּנִי מִן עָלְמָא *auferas me ex mundo*. Et cum ו loco (ו) תַּעֲלֵנִי *educes me*, Psf. 71. 20. יַעֲלֶה *ascendet*, in Hiph. *faciet ascendere*, Cum Affix. & ו Convers. וַיַּעֲלֵנִי *& fecit ascendere me*, Psf. 40. 3. in pl. abjecto ה R. 66. יַעֲלוּ *ascendent*, Psf. 104. 8. & יַעֲלוּ *facient ascendere*,

1079 Psf. 51. 21. i. e. offerent.

בִּמְקוֹם Bim-kóm] *in loco* sanctitatis ejus. A קוּם *stare*, *consistere*, Nom. fœm. Heemanth. מָקוֹם *locus*, q. basis rei. In Regim. et sequente אֲשֶׁר vel זֶה vel שֶׁ, scribitur מְקוֹם Psf. 104. 8. אֶל־מְקוֹם זֶה *in locum quem fundasti*, Cum Præfix. וּמְקוֹם *& locum tabernaculi*, Psf. 26. 8. בִּמְקוֹם *in loco sanctitatis*. Cum Affix. מְקוֹמוֹ *locus ejus*, In plur. מְקוֹמוֹת *loca*, Psf. 103. 22.

Vers. 4.

¶ *Non tulit in vanum* נַפְשׁוֹ Juxta vocales legitur נַפְשִׁי *animam meam* & refertur ad Deum, i. e. *non accepit in vanum nomen meum*, ut habetur in Decalogo: vel quemadmodum Deus jurat *per animam suam*, Amos 6. 8. i. e. per vitam suam, quæ eadem est cum ipso. Juxta consonantes legitur נַפְשׁוֹ *animam suam*, & refertur ad hominem.

Vers. 6.

1080 זֶה Ze] *Hæc* est generatio. Pronom. demonstrat. rei, loci, temporis, masc. sine plur. זֶה *hic*, *is*, *iste*. Cum postponitur Nomini & sequitur Verbum est Relativum. *Montem Sion* זֶה *quem inhabitasti*, Psf. 74. 2. *In locum* זֶה *quem fundasti*, Psf. 104. 8. Cum Præfix. וְזֶה *& hunc*, Psf. 75. 8. מִזֶּה *exinde*, Psf. 75. 9.

1081 מְבַקְשֵׁי Mebha-keshé] *quarentium faciem* tuam Jacob. LXX. pro Affixo in פָּנֶיךָ expresserunt nomen Dei, *quarentium faciem τοῦ θεοῦ Dei Jacob*. A בִּקֵּשׁ diligenter & cum cura *quæsivit*, differt à דָּרַשׁ nam hoc ut plurimùm significat quærere interrogatione & verbis, illud magis conatu & studio quàm interrogatione. Part. Pih. מְבַקֵּשׁ *quarens*, וּמְבַקֵּשׁ *& quarens*. Cum Maccaph. correpto (ֵ) in (ַ) מְבַקֶּשׁ־ Psf. 37. 25. In plur. מְבַקְשִׁים In Regim. et cum Affix. excluso dagesh ex litera shevata R. 20. מְבַקְשֵׁי *quarentes faciem*, מְבַקְשֶׁיךָ *quarentes te*.

Vers.

Vers. 7.

1082 רָאשֵׁיכֶם Ra-she-chém] *capita vestra.* LXX. *Tollite portas* οἱ ἄρχοντες ὑμῶν *principes vestras*, ubi Affix. disjungitur ab eo, cui jungi debet. A רֹאשׁ *caput*, pl. anomal. רָאשִׁים *capita* In Regim. רָאשֵׁי *capita draconum*, Ps. 74. 13. Cum Affix. רָשֵׁיכֶם *capita vestra.* *Quàm invaluerunt* רָאשֵׁיהֶם *capita earum* sc: cogitationum, Psal. 139. 17. i. e. summa.

1083 פִּתְחֵי Pith-hhé] *ostia seculi*, sic vocantur portæ Templi, ob diuturnam stabilitatem, per antithesin ad tabernaculum. A פָּתַח *aperuit*, Nom. masc. פֶּתַח *apertio illa*, quâ fit *ingressus* in domum: differt à דֶּלֶת, nam דֶּלֶת est *janua* qua פֶּתַח occluditur. Semel in SS. scribitur cum (¨) Ps. 119. 130. פֵּתַח *apertio verborum tuorum illuminabit.* Targ. גְּלִיף *sculptura*, LXX. ἡ δήλωσις *declaratio.* In plur. פְּתָחִים R. 116 & 120. In Regim. פִּתְחֵי R. 1 4. & 6.

Vers. 8.

1084 עִזּוּז Aiz-zúz] *robustus.* A עָזַז *fortis, robustus fuit*, Nom. masc. עִזּוּז *robustissimus*, est sine plur. & dagesh secundæ radicali impressum, notat potentiam, habitum, aut aliam quandam vehementiam. Extat bis in SS. h. l. & Esa. 43. 17.

Vers. 10.

1085 צְבָאוֹת Tsebha-óth] (Jehova) *exercituum.* A צָבָא *militavit*, Nom. m. cum dup. pl. צָבָא *exercitus* s. statio, quæ certo ordine & termino constituitur in bello. It. *potentia*, vis, potestas, quâ constat exercitus. Tribuitur & *Angelis* quæ Deo militant: *Soli, Lunæ, Stellis*, quòd ordine quodam q. militari sint constitutæ, ac moveantur &c. Cum Affix. צְבָאָם *exercitus eorum.* In plur. masc. צְבָאִים cum Affix. צְבָאָיו *exercitus ejus*, Ps. 103. 21. & absque (ִ) צְבָאוֹ Ps. 148. 2. In plur. fœm. צְבָאוֹת *exercitus*, Ps. 68. 13. quæ vox de Deo dicitur, יְהוָה צְבָאוֹת *Jehova exercituum*, i. e. Dominus copiarum tam superiorũ quàm inferiorum. (non ut vulgò putatur *Dominus Sabbathorũ*) LXX. reddunt, τῶν δυναμένων *virtutum aut potentiarum.* Vocem Hebræam etiam interpretes retinuerunt: *Dominus Deus Zebaoth*, Ps. 59. 7. κύριος σαβαώθ, Rom. 9. κυρίου σαβαώθ, Jac. 5. cum Affix mutato (ָ) in (ְ) בְּצִבְאוֹתֵינוּ *in exercitibus nostris*, Ps. 44. 10.

PSALMUS XXV. כה

¶ Psalmi Alphabetici (quorum versus procedunt juxta ordinem Alphab. Hebr.) sunt 6. hic est primus, ubi א (post inscriptionem tituli) inchoat 1 versum: ב (post primam vocem v. 2.) secundum: ה & ו junguntur, v 5. ר duos vers. incipit 18. et 19. ק omittitur: et ultimus versicul. incipit à פ fortè ut damnum amissi ק recompensetur. Reliqui sunt, Psal. 34. 111, 119, 145.

Vers. 3.

1086 קֹוֶיךָ Ko-vé-cha] *expectantes te.* A קָוָה *expectavit.* solùm Ben. Kal, est in usu, קֹוֶה *expectans*, q. aliquid sibi aggerans, in mentem desiderium colligens: (habet n. hoc verbum *colligendi* significationem in Niph.) In pl. ejecto ה R. 103. קֹוִים In Regim. קֹוֵי *& expectantes Jehovam*, Psal. 37. 9. Cum Affix. קֹוֶיךָ *præstolantes te.*

1087 הַבּוֹגְדִים Hab-bo-ghedhím] *qui perfidè agunt.* A בָּגַד *perfidus fuit, perfidè egit*, Ben. Kal, בּוֹגֵד *perfidus, fœdifragus*, in plur. בּוֹגְדִים *perfidè agentes*, cum ה Relat. R. 76. In Regim. בֹּגְדֵי Psal. 59. 6.

Vers. 4.

1088 הוֹדִיעֵנִי Ho-dhi-ע-é-ni] *scire fac me.* A יָדַע *novit*, in Hiph. mutato (י) in ו R. 57. הוֹדִיעַ *scire fecit, monstravit, docuit, instituit.* Imper. Hiph. הוֹדַע *notum fac*, Psal. 90. 12. cum (-) R. 108. Cum Affix. et plur. est cum (ִ) הוֹדִיעֵנִי *notum fac mihi*, הוֹדִיעוּ *scire facite*, Ps. 105. 1.

1089 לַמְּדֵנִי Lam-medhé-ni] *doce me.* A לָמַד suprà Num. 835. Imper. Pih. לַמֵּד *doce.* Cum Affix. לַמְּדֵנִי *doce me*, וְלַמְּדֵנִי *& doce me.*

Vers. 5.

1090 הַדְרִיכֵנִי Hadh-ri-ché-ni] *Incedere fac me.* A דָּרַךְ *calcavit*, in Hiph. הִדְרִיךְ *calcare, ire, incedere fecit.* Imper. Hiph. Cum Affix. הַדְרִיכֵנִי *ire fac, duc me*, Ps. 119. 35.

1091 קִוִּיתִי Kiv-ví-thi] *expectavi.* A קָוָה *expectavit*, q. in mentem rem desideratam collegit, suprà Num. 1086. Præt. Pih. in tertia fœm. R. 65. קִוְּתָה *expectavit*, sc: anima mea, Psal. 130. 5. קִוִּיתִי *expectavi*, ut suprà Num. 675. קִוִּיתִיךָ *expectavi te*, Psal. 25. 21. plur. קִוּוּ *expectârunt*, Ps. 56. 7. pro קִוְּהוּ

Vers. 6.

1092 זְכָר־ Zechor] *Recordare.* A זָכַר *recordatus est*, Imper. Kal, זְכוֹר *recordare*, & ob Maccaph mutato ו in (ָ) R. 134. זְכָר־ Ob Affix. transposito ו R. 98. זָכְרֵנִי *recordare mei*, Ps. 106. 4. In plur. זִכְרוּ *recordamini*, Ps. 105. 5.

1093 רַחֲמֶיךָ Ra-hhamé-cha] *misericordiarum tuarum.* A רֶחֶם *uterus*, suprà Num. 990. plur. masc. רַחֲמִים *misericordiæ* à visceribus, caret singul. Cum præfix. וְרַחֲמִים *& misericordiæ*, לְרַחֲמִים *in misericordias*, Psal. 106. 46. Cum Affix. רַחֲמֶיךָ *misericordiæ tuæ*, רַחֲמָיו *ejus*, וְרַחֲמָיו *& misericordiæ ejus.*

Vers. 7.

1094 חַטֹּאות Hhat-tóth] *peccatorum.* Ab חָטָא *peccavit*, Nom. fœm. ex Pih. deductum, חַטָּאָה *erratum, peccatum, scelus*, contractè חַטָּאת Cum Affix. וְחַטָּאתִי *& peccatum meum*, מֵחַטָּאתִי *propter peccatum meum*, Ps. 38. 19. וּמֵחַטָּאתִי *& à peccato meo*, מֵחַטָּאתָם *à peccato eorum.* In Regim. correpto (ָ) in (-) R. 115. חַטַּאת *peccatum oris ejus*, Psal. 59. 13. וְחַטַּאת *& peccatum matris ejus*, Ps. 109. 14. In plur. חַטָּאוֹת In Regim. & cum Affix. correpto (ָ) in (:) facit חַטְּאוֹת at א more Syrum rejicit suam vocalem ad præcedentem shevatam, R. 141. fitque חַטֹּאות cum Affix. חַטֹּאותַי *peccata mea*, חַטֹּאתֵינוּ *nostra.*

1095 נְעוּרַי Ne ע u-ráj] *pueritiæ meæ.* A נָעַר *excussit*, Nom. נַעַר, *puer*, q. omnia excutiens, impatiens quiescendi. Hinc plur. masc. carens sing. נְעוּרִים *pueritia, juventus. Filii* הַנְּעוּרִים *juventutis*, Ps. 127. 4. quos in juventute quis procreavit. Targ. עוּלֵמַיָּא *adolescentes.* LXX. ἐκτετιναγμένων *excussorum*, acceperunt pro Pahul Kal. Cum Affix. נְעוּרַי *pueritiæ meæ*,

mea, מִנְּעוּרַי *à pueritia mea*, נְעוּרָיְכִי *pueritia tua*, Pſ. 103.5. cum Affix. Syro כִי R. 146. בִּנְעוּרֵיהֶם *in juventute eorum*.

109 טוּבְךָ Tu-bhechá] *bonitatem tuam*, Nom. maſc. ſine plur. טוּב *bonum*, *bonitas*, legitur ferè tantùm in Regim. & cum Affix. בְּטוּב *bonitate domus tuæ*, Pſ. 65. 5. טוּב טַעַם *præſtantiam rationis* (bonitatem morum) *doce me*, Pſ. 119. 66. Cum Affix. טוּבְךָ *bonitas tua*.

Verſ. 8.

1097 יוֹרֶה Jo-ré] *docebit*. A יָרָה *jecit*, in Hiph. mutato (י) in ו, R. 57. הוֹרָה *jecit, jaculatus eſt*, ſæpius *ſcire fecit, docuit, indicavit*, q. doctrinam in aliquem jecit. Fut. Hiph. flectitúrque ſic: אוֹרֶה *docebo*, (ut ſuprà Num. 300.) Cum Affix. וְאוֹרְךָ *& docebo te*, Pſ. 32. 8. יוֹרֶה *docebit*, וְתוֹרְךָ *& docebit te*, ſc: dextra tua, Pſ. 45. 5. quod etiam poteſt eſſe Imper. Kal, à תוּר *explorare*, וְתוֹרְךָ *& documenta ede mirabilium*.

Verſ. 9.

1098 יַדְרֵךְ Jadh-réch] *Incedere faciet*. Futur. Hiph. ab הִדְרִיךְ Num. 1090. Cum Affix. & ו Converſ. וַיַּדְרִיכֵם *& incedere fecit eos*, Pſ. 107. 7.

1099 וִילַמֵּד Vi-lam-médh] *& docebit*. A לִמֵּד *docuit*, Fut. Pih. quod in Pſ. flectitur ſic: אֲלַמֵּד *docebo* cum ה parag. אֲלַמְּדָה Pſ. 51. 15. Cum Affix. אֲלַמְּדֵם *docebo eos*, אֲלַמֶּדְכֶם *docebo vos*, Pſ. 34. 12. mutato (:) ſub מ in (‥) R. 6. תְּלַמֵּד *docebis*. Cum Affix. תְּלַמְּדֵנִי *docebis me*, תְּלַמְּדֶנּוּ *eum*. יְלַמֵּד *docebit*, וִילַמֵּד *& docebit*, ſublato (:) ſub (י) ob præcedens (.) R. 8.

Verſ. 10.

1100 לְנֹצְרֵי Leno-tſeré] *cuſtodientibus*. A נָצַר ſuprà Num. 595. Bin. Kal, נֹצֵר *cuſtodiens*, plur. נֹצְרִים In Regim. נֹצְרֵי *cuſtodientes teſtimonia ejus*, Pſ. 119. 2. לְנֹצְרֵי *cuſtodientibus*, cum ל notâ Dativi.

1101 בְּרִיתוֹ Bheri-thó] *fœdus ejus*. A בָּרָה *elegit, comedit*, Nom. fœm. ſine plur. בְּרִית *fœdus, pactum*, res quam duo eligunt & de ea conveniunt. Vel à *comedendo*; in fœderibus enim pangendis, diſſecto vitulo aut alio animante, tranſibant per medium earum, ſicque rata fiebant fœdera, Ier. 34. 19. ac poſtea convivabantur. *Intuere* לַבְּרִית *ad ipſum fœdus*, Pſ. 74. 20. excluſo ה Emphat. Cum Affix. בְּרִיתִי *fœdus meum*, וּבְרִיתִי *& fœdus meum*, בִּבְרִיתֶךָ *in fœdus tuum*, בְּרִיתוֹ *fœdus ejus*, וּבְרִיתוֹ *& fœdus ejus*, בִּבְרִיתוֹ *in fœdus ejus*.

1102 וְעֵדֹתָיו Ve-e-dho-tháv] *& teſtimonia ejus*. A עוּד *teſtari*, ſuprà Num. 904 Nom. fœmin. עֵדָה *teſtimonium* (Differt à עֵדָה *cœtus*, ſuprà Num. 45. nam hoc caret plur.) Plur. עֵדוֹת *teſtimonia*. Cum Affix. עֵדֹתֶיךָ *teſtimonia tua*, וְעֵדֹתֶיךָ *& teſtimonia tua*, בְּעֵדְוֹתֶיךָ *in teſtimoniis tuis*, מֵעֵדוֹתֶיךָ *de teſtimoniis tuis*, Pſ. 119. 152. עֵדֹתָיו *teſtimonia ejus*, וְעֵדֹתָיו *& teſtimonia ejus*.

Verſ. 11.

1103 וְסָלַחְתָּ Veſa-lahh-tá] *& condonabis*. A סָלַח *condonavit, ignovit, pepercit*, Præt. Kal, סָלַחְתָּ *condonaſti*, at ו Converſiv. Præteriti, rejicit accentum ad ultimam. R. 79. וְסָלַחְתָּ *& ignoſces*.

Vers. 12.

1104 יִבְחַר Iibh-hhár] (quam) *eliget*. A בָּחַר *elegit*, *probavit*, *examinavit*. Fut. Kal, quod in Psal. flectitur sic: תִּבְחַר *eliges*, יִבְחַר (& in pausa cum (·) יִבְחָר) *eliget*. וַיִּבְחַר *& elegit*, Ps. 78. 8. cum ו Convers.

Vers. 13.

1105 תָּלִין Ta-lín] *pernoctabit*, sc: *anima*. A לוּן *pernoctavit*, *hospitatus est* tam longiori quàm breviori tempore. Fut. Hiph. quod abjecto ו R. 58. in Psalm. flectitur sic: אָלִין *pernoctabo*, יָלִין *pernoctabit*, תָּלִין *pernoctabit*. f. *Si non saturabuntur* וַיָּלִינוּ *& pernoctabunt*, Ps. 59. 16. LXX. γογγύσουσι *murmurabunt*, (legerunt וַיִּלִּינוּ cum dagesh.)

1106 יִירַשׁ Ji-rásh] *possidebit*. A יָרַשׁ *hæres constitutus est*, *hæreditatem obtinuit*, *possedit*. Fut. Kal, quod quiescente primâ radic. (,) in (.) R. 55. in Psal. flectitur sic: יִירַשׁ *possidebit*, (pro יִירַשׁ) נִירְשָׁה *possidebimus*, Psal. 83. 13. cum ה parag. יִירְשׁוּ *possidebunt*, & in pausa cum (ּ) R. 132. יִירָשׁוּ Ps. 105. 44.

Vers. 14.

1107 סוֹד Sódh] *Secretum*. Nom. radicale סוֹד *secretum*, *arcanum*. It. *consultatio*, quæ arcana esse debet. It. *cœtus* consultantium, quorum est celare consilia. *Simul communicavimus* סוֹד *secretum*, Ps. 55. 15. LXX. ἐδέσμαλα *cibos*, q. à סַעַד *cibus*. Cum Præfix. *Abscondes me* מִסּוֹד *ab arcano* (vel à cœtu) *malignorum*, Psalm. 64. 3. בְּסוֹד *in cœtu* (in arcano) *sanctorum*, Psal. 89. 8. בְּסוֹד *in cœtu* (in secreto) *rectorum*, Ps. 111. 1.

1108 לְהוֹדִיעָם Leho-dhi-yám] *ad faciendum scire illos*, i. e. ut sciant. A יָדַע *scivit*, Infinit. Hiph. mutato (,) in ו, R. 57. הוֹדִיעַ, Cum ל nota Gerundii, לְהוֹדִיעַ *ad demonstrandum*, Psal. 106. 8. & cum Affixo, לְהוֹדִיעָם *ad notum faciendum illis*, Ps. 78. 5.

Vers. 16.

1109 פְּנֵה Pene] *Respice*. A פָּנָה *respexit*, *faciem advertit*, Imper. Kal, פְּנֵה *faciem adverte*, exit in (··) R. 65.

Vers. 17.

1110 מִמְּצוּקוֹתַי Mim-metsu-ko-thái] *ab angustiis meis*. LXX. ἐκ τῶν ἀναγκῶν μου *de necessitatibus meis*. A צוּק *arctari*, Nom. masc. Heemanth. מָצוֹק *angustia*, *pressura*, *afflictio*, וּמָצוֹק *& pressura*, Ps. 119. 143. In fœm. מְצוּקָה idem. Plur. מְצוּקוֹת cum Præfix. & Affix. מִמְּצוּקוֹתַי *ab angustiis meis*, מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם *ab angustiis ipsorum*, Ps. 107. 6. & cum (ֻ) loco ו מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם Ps. 107. 28.

1111 הוֹצִיאֵנִי Ho-tsi-é-ni] *fac exire me*. A יָצָא *exiit*, in Hiph. converso (,) in ו R. 57. הוֹצִיא *fecit exire*, i. e. eduxit. Imper. Hiph. cum ה parag. הוֹצִיאָה *educ*, Ps. 143. 8. Cum Affix. הוֹצִיאֵנִי *educ me*.

Vers 19.

1112 וְשִׂנְאַת Vesin-áth] *& odio* violentiæ, i. e. violento. A שָׂנֵא *odio habuit*, Nom. fœm. שִׂנְאָה *odium*, תַּכְלִית שִׂנְאָה *perfectione odii odi eos*, Ps. 139. 22. i. e. odio quàm maximo. וְשִׂנְאָה *& odium*, in Regim. שִׂנְאַת

Vers.

Verſ. 20.

1113 אֵבוֹשׁ E-bhóſh] (ne) *erubeſcam.* A בּוֹשׁ *erubuit*, quod in Fut. Kal, eſt q. compoſitum ex יָבֵשׁ *aruit*; ideóque ſub literis formativis geſtat (‥) pro (·) R. 58. אֵבוֹשׁ *erubeſcam*, cum ה parag. אֵבוֹשָׁה idem. יֵבֹשׁוּ *erubeſcent*, וְיֵבֹשׁוּ *& erubeſcent*. Cum ו Converſ. וַיֵּבֹשׁוּ *& erubuerunt*, Pſ. 109. 28.

Verſ. 21.

1114 וָיֹשֶׁר Va-joſ-ſher] *& rectitudo.* A יָשַׁר *rectus fuit*, Nom. maſc. יֹשֶׁר *rectitudo*, תֹּום וָיֹשֶׁר *integritas & rectitudo*, ubi ו cum (·) quoniam utrumque junguntur in ſenſu uno, R. 78, בְּיֹשֶׁר *in rectitudine*, Pſ. 44. 27.

Verſ. 22.

1115 פְּדֵה Pedhé] *Redime.* A פָּדָה *redemit, vindicavit.* Imper. Kal. פְּדֵה ut ſuprà Num. 1109. Cùm Affix. excluſo ה ‥ R. 103. פְּדֵנִי *redime me*, וּפְדֵנִי *& redime me*. Pſ. 44. 27.

PSALMVS XXVI. כו

1116 אֶמְעָד Em-yádh] (non) *vacillabo.* A מָעַד *nutavit, vacillavit, titubavit*, pedibus inſiſtere nequivit, eſt oppoſitum ad עָמַד *ſtetit*. Fut. Kal, אֶמְעָד cum (·) ob pauſam. *Non* תִמְעַד *vacillabit greſſus ejus*, Pſalm. 37. 31.

Verſ. 2.

1117 בְּחָנֵנִי Behha-ná-ni] *Proba me.* A בָּחַן *probavit, examinavit*, Imper. Kal, בְּחַן at ob Affix. (-) tranſit in (·) R. 121.

1118 וְנַסֵּנִי Venaſ-ſé-ni] *& tenta me.* A נִסָּה *tentavit.* in bonum *periculum fecit, exploravit*, in malum, ad malum ſolicitavit. Imper. Pih. נַסֵּה *tenta.* Cum Affix. נַסֵּנִי ut ſuprà Num. 1115.

1119 צָרְפָה Tſor-phá] *excoque* renes meos. Targ צְרַף *perpurga*, ſcil: ut aurifex excoquendo purgat aurum & argentum. A צָרַף ſuprà Num. 590. Imper. Kal, צְרֹף, at ob ה. parag. ו tranſit in (·) & rejicitur ad primam radical. R. 98. fitque צָרְפָה & cum ו redundanti צָרוֹפָה

Verſ. 3.

1120 וְהִתְהַלַּכְתִּי Vehith-hal-lách-ti] *& indeſinenter ambulavi.* Ab הָלַךְ *ambulavit*, Præt. Hithp. הִתְהַלֵּךְ *continuè, aſſiduè ambulavit, obambulavit*, propriè *ſe duxit.* In prima perſ. הִתְהַלַּכְתִּי *continuò ambulavi.*

Verſ. 4.

1121 נַעֲלָמִים Na-yala-mím] *(& cum) abſconditis* (vel *abſcondentibus ſe*) non ingrediar, i. e. cum occultè peccantibus, vel diſſimulatoribus, quærentibus latibula; cum fucatis non habui commercium. Targ. וְעִם מְשַׁמְּרִין לְאַבְאָשָׁא לָא אֵעוֹל *Et cum occultantibus ſe ut male agant non introibo.* LXX. μετὰ παρανομοῦντων *cum iniqua agentibus.* A עָלַם *abſcondit*, in Niph. נֶעְלַם *latuit, abſconditus, celatus fuit.* Sed non legitur in Pſal. præterquam h. l. in Partic. plur. נַעֲלָמִים pro נֶעְלָמִים ubi (-:) ſub gutturali, punctuat præcedentem.

Verſ.

Vers. 6.

1122 אֶרְחַץ Er-hháts] *Lavabo.* A רָחַץ *lavit, abluit,* dicitur de carne tantùm propriè. Fut. Kal, אֶרְחַץ *lavabo.* Cum ו Convers. qd gestat (ָ) ante א וָאֶרְחַץ *& lavi*, Ps. 73. 13. יִרְחַץ *lavabit.*

1123 בְּנִקָּיוֹן Benik-ka-jón] *in innocentia* manus meas: mos erat abluere manus expiationis causa, in hominum cædibus, Matth. 27. 24. A נָקָה *purus, mundus fuit,* Nom. masc. sine pl. נִקָּיוֹן *puritas, innocentia,* cum Præfixo ב

1124 מִזְבְּחֲךָ Miz-ba-hhachá] *altare tuum.* A. זָבַח *mactavit, sacrificavit*, Nom. Heemanth. masc. cum pl. fœm. מִזְבֵּחַ *altare* super quo mactabantur pecudes, & de qualibet *ara* dici potest. Cum ה Emphat. הַמִּזְבֵּחַ *ipsum altare.* In Regim. mutato (..) in (-) R. 117. מִזְבַּח *altare Dei*, Ps. 43. 4. Cum Affix. converso (..) in (:) R. 117. (-) quod est sub ח, mutat præcedens (:) in (-) מִזְבַּחֲךָ pro מִזְבְּחֲךָ Et cum (ָ) מִזְבַּחֲךָ *altare tuum*, Psal. 51. 21. q. ex מִזְבַּח In pl. fœm. cum Affix. מִזְבְּחוֹתֶיךָ *altaria tua*, Psalm. 84. 4.

Vers. 7.

1125 לַשְׁמִעַ Lash-míaע] *Ad audire faciendum.* i. e. prædicandum. A שָׁמַע *audivit.* Infinit. Hiph. הַשְׁמִיעַ at (ִ) defecit, & ל nota Gerundii excludit ה Characteristic. R. 81.

1126 תּוֹדָה To-dhá] (voce) *confessionis.* A יָדָה in Hiph. הוֹדָה *confessus est*, inde Nom. fœm. Heemanth. תּוֹדָה *gratiarum actio, confessio.* It. *sacrificium confessionis*, quod offerebatur Deo pro gratiarum actione. Differt à תְּהִלָּה *laus*, quòd תְּהִלָּה solùm laudet, תּוֹדָה verò se accusat, & Deo gratias agit cum laudans. Cum Præfix. וְתוֹדָה *& gratiarum actio.* בְּתוֹדָה *in gratiarum actione*, לְתוֹדָה *ad gratiarum actionem.* In plur. *persolvam* תּוֹדֹת לָךְ *confessiones tibi*, Psal. 56. 13. Targ. קֻרְבְּנֵי תוֹדָן *oblationes confessionum*, sacrificia εὐχαριστικά.

1127 וּלְסַפֵּר U-lesap-pér] *& ad enarrandum.* A סָפַר Num. 86. Infin. Pih. cum ל nota Gerundii.

Vers. 8.

1128 מְעוֹן Meע ón] *habitaculum.* LXX. εὐπρέπειαν *decorem* domus tuæ. A עוּן *habitare*, Nom. m. Heemanth. מָעוֹן *habitatio, locus, sedes.* Convenit cum עַיִן *aspexit*, quòd omnia libenter suum locum adspiciant. In Regim. Affix. & gen. fœm. mutato (ָ) in (:) fit מְעוֹן Cum Præfixo, בִּמְעוֹן *in habitaculo sanctitatis suæ*, Psal. 68. 6. Cum Affix. מְעוֹנְךָ *habitaculum tuum.* In fœm. מְעוֹנָה cum Affix. וּמְעוֹנָתוֹ *& habitaculum ejus.* In plur. מְעוֹנוֹת Cum Affix. מְעוֹנֹתָם *habitacula eorum.*

1129 מִשְׁכַּן Mish-can] *tabernaculum* gloriæ tuæ. A שָׁכַן *habitavit.* Nom. masc. Heemanth. מִשְׁכָּן *habitatio, tabernaculum.* In Regim. correpto (ָ) in (-) R. 115. מִשְׁכַּן In plur. מִשְׁכָּנִים in Regim. contracto (ָ) in (:) מִשְׁכְּנֵי unde קְדֹשׁ מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן *sanctitas habitacula excelsi*, Psal 46. 5. LXX. ἡγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ ὕψιστος *sanctificavit tabernaculum suum altissimus*; legerunt קִדֵּשׁ מִשְׁכָּנוֹ *sanctificavit tabernaculum suum.* Et ex forma fœmin. מִשְׁכְּנוֹת *tabernacula*, Psal. 132. 5. In Regim. מִשְׁכְּנוֹת *tabernacula Jacob*, Psal. 87. 2. Cum Affix. מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ *tabernacula tua*, לְמִשְׁכְּנוֹתָיו *ad tabernacula ejus*, מִשְׁכְּנוֹתָם *tabernacula eorum.*

Vers.

Verf. 9.

1130 תֶּאֱסֹף Te-esóph] (ne) *colligas.* LXX. συναπολέσῃς *fimul perdas.* Ab אָסַף *collegit*, tam difperfa quàm non difperfa, *congregavit, in unum redegit, coadunavit* : eft oppofitum ad גֵּרֵשׁ *expulit.* Fut. Kal, quod in fecunda perf. formatur dupliciter ; vel n. imitatur verba Perfecta, ficq; fit תֶּאֱסוֹף ut fuprà Num. 116. Vel Imperfecta, tunc א quiefcit in ו R. 53. fitq; תֹּאסֵף & exclufo א, Pf. 104. 29. תֹּסֵף רוּחָם *colliges fpiritum eorum*, LXX. ἀντανελεῖς *auferes.* In tertia perf. eft analogum, יַאֲסוֹף Cum Affix. mutato ו in (:) R. 119. (ֲ) amittit fuum (:) R. 15. יַאַסְפֵנִי (Dominus) *collegit me*, Pf. 27. 10. LXX. προσελάβετό με *affumpfit me.*

Verf. 10.

1131 זִמָּה Zim-má] (Quorum in manibus eorum. Pleonafm. fuprà Num. 39.) *fcelus.* Idem quod מְזִמָּה fuprà Num. 492. *cogitatio* fæpius mala, *fcelus*, q. cogitatio ipfa perpetrata.

Verf. 12.

1132 בְּמִישׁוֹר Bemi-fhór] (Pes meus ftetit) *in rectitudine*, vel in plano. A יָשַׁר *rectus fuit.* Nom. Heemanth. quiefcente (ִ) in (.) R. 161. n. 1. מִישׁוֹר *rectitudo, planicies*, q. rectitudinem terræ diceres.

1133 בְּמַקְהֵלִים Bemak-he-lím] *in congregationibus.* A קָהַל fuprà Num. 1028. Nom. pl. Heemanth. מַקְהֵלִים *congregationes* virorum. Legitur h. l. tantùm in SS. & in forma fœmin. בְּמַקְהֵלוֹת *in congregationibus*, Pfal. 68. 27.

PSALMVS XXVII. כז

1134 מָעוֹז Ma-yóz] *robur.* LXX. ὑπερασπιστὴς *protector* vitæ meæ. A עָזַז *robuftus fuit.* Nom. Heemanth. מָעוֹז *robur, fortitudo, vis. Efto mihi* לְצוּר מָעוֹז *in petram roboris*, Pfal. 31. 3. LXX. εἰς θεὸν ὑπερασπιστὴν *in Deum protectorem*, וּמָעוֹז & *robur.* Cum Affix. affumit dagefh & mutat ו in (ּ) R. 125. fed retinet (ָ) fub מ R. 114. not. fitque מָעֻזִּי *robur meum*, & cum ו loco (ּ) מָעוּזִּי Pfal. 43. 2. מָעוּזּוֹ *robur ejus*, Pf. 52. 9. מָעֻזָּם *eorum.*

1135 אֶפְחָד Eph-hhádh] *pavebo.* A פָּחַד *pavit, expavit, trepidavit.* Fut. Kal, אֶפְחַד cum (ָ) ob accent. Sylluk.

Verf. 2.

1136 בִּקְרֹב עָלַי Bik-róbh-ya-lái] *In appropinquando contra me*, i. e. cum appropinquant. A קָרַב *acceffit* ad aliquid, *appropinquavit* : conftructum cum עַל vel לְ, *pugnavit, belligeravit.* q. contra alium acceffit. Infin. Kal, בַּל קְרֹב אֵלֶיךָ *ne appropinquare ad te*, Pfal. 32. 9. i. e. ne appropinquent. מִקְּרָב־לִי *à pugnando contra me*, Pfal. 55. 19. ubi ob Maccaph. ו tranfit in (ָ) R. 134.

1137 לֶאֱכֹל Le-echól] *ad comedendum.* i. e. ut comedant. Ab אָכַל *comedit.* Infin. Kal, אֱכוֹל cum Præfix. לֶאֱכֹל *ad comedendum*, ubi (ֱ) punctuat ל (notam Gerundii, R. 41.) cum (ֶ) R. 13. Et cum (ֵ) מֵאֲכֹל *à comedendo panem meum*, Pfal. 102. 5. i. e. ne comederem, ubi מ negationem includit, R. 41.

1138 כָּשְׁלוּ Ca-fhelù] *impingent.* A כָּשַׁל *impegit*, pede *offendit, lapfus eft, corruit*, Præt. Kal, כָּשַׁל *corruit robur meum*, Pfal. 31. 11. Targ. תְּקַל *debilitatum eft.* In plur. כָּשְׁלוּ *corruent.*

 Verf.

Vers. 3.

1139 תַּחֲנֶה Ta-hhané] (Si) *obsidebit* contra me. Ab חָנָה manendi gratiâ *castra posuit*: constructum cum עַל *obsedit*. Tertia fœm. Fut. Kal, תַּחֲנֶה ut suprà Num. 34.

1140 מַחֲנֶה Ma-hhané] *castrum*. A superiori חָנָה Nom. Heemanth. commun. gen. מַחֲנֶה *agmen, castrum, castra*, tam locus ipse quàm exercitus. Cum Præfix. בְּמַחֲנֶה *in ipsis castris*, Psal. 106. 16. excluso ה Emphat. Cum Affix. מַחֲנֵהוּ *castra ejus*, Psal. 78. 28. excluso ה R. 103.

Vers. 4.

1141 שָׁאַלְתִּי Sha-ál-ti] (Unum) *petii*. A שָׁאַל vel שָׁאֵל *petiit, postulavit, interrogavit*. Præt. Kal, quod in Ps. flectitur sic: שָׁאָלְתָּ (non) *postulasti*, Ps. 40. 7. cum (ָ) ob accent. Sylluk. שָׁאַלְתִּי *petii*, שָׁאֲלוּ *petierunt*. Cum Affix. שְׁאֵלוּנוּ *petierunt à nobis*, Ps. 137. 3. ubi ob Affix. (ַ) transit in (:) & (..) retinetur: nam cum thema exit in (...) cum Affixis manet.

1142 אֲבַקֵּשׁ A-bhak-késh] *requiram*. A בִּקֵּשׁ *studiosè quæsivit*. Fut. Pih. Vide suprà Num. 183. אֲבַקֵּשׁ *inquiram*, & cum ה parag. אֲבַקְשָׁה Psal. 122. 9. Cum Affix. excluso dagesh, וָאֲבַקְשֵׁהוּ *& studiosè quæsivi eum*, Ps. 37. 36. ubi ו Convers. cum (ָ) ante guttural. יְבַקְשׁוּ *quærent*, Ps. 63. 10. וִיבַקְשׁוּ *& quærent*, Ps. 83. 17. sublato (:) sub (ְ) ob præcedens (.) R. 8.

1143 שִׁבְתִּי Shibh-tí] *sedere me*. i. e. ut sedeam. A יָשַׁב *sedit, habitavit*. Infinit. Kal, abjecto (ְ) desinit in ת R. 54. שֶׁבֶת *sedere, habitare*, Psal. 133. 1. *moram facientes* שֶׁבֶת *sedendo*, Psal. 127. 2. Cum Præfixo, לָשֶׁבֶת *ad habitandum*, Psal. 101. 6. ubi ל cum (ָ) ob vocem Milhel, R. 80. in pausa, לָשָׁבֶת, Psal. 113. 5. Cum Affix. ut suprà Num. 1073. שִׁבְתִּי *sedere meum*, Ps. 139. 2. מִמְּכוֹן שִׁבְתּוֹ *è sede habitare ejus*, Psal. 33. 14. i. e. habitationis ejus. לְשִׁבְתּוֹ *ad habitandum (in) eo*, Ps. 68. 17.

1144 לַחֲזוֹת La-hhazóth] *ad videndum*. Ab חָזָה suprà Num. 557. Gerundium Kal, ut suprà Num. 552. ubi ל cum (-) ob sequens (ֲ) R. 13.

1145 בְּנֹעַם Beno-yám] *in jucunditate*. A נָעַם *amœnus, gratus fuit*, Nom. masc. sine plur. נֹעַם *amœnitas, dulcedo, jucunditas*.

1146 וּלְבַקֵּר U-lebhadk-kér] *& ad matutino tempore versandum*. A בַּקֵּר *manè*. Infinit. Pih. בַּקֵּר *pertransire mane, peragere tempus in aliquo opere*. Aliàs בַּקֵּר est *inquirere, investigare*, quòd dimissa vesperi, manè inquirimus.

Vers. 6.

1147 וְאֶזְבְּחָה Veez-behhá] *& sacrificabo*. LXX. καὶ ἔθυσα *& immolavi*. A. זָבַח *sacrificavit*, suprà Num. 197. (Latin. *immolavit*: nam apud gentes, Sacerdos, fruges aut molam salsam in caput victimæ deponebat, addito masculo thure; qui ritus vocabatur *immolatio*, q. molæ in caput victimæ collatio.) Fut. Kal, אֶזְבַּח *sacrificabo*, cum ה parag. אֶזְבְּחָה idem, וְיִזְבְּחוּ *& sacrificabunt*, וַיִּזְבְּחוּ *& sacrificârunt*, Ps. 106. 36. cum ו Convers.

1148 תְרוּעָה Teru-yá] (sacrificia) *clangoris*, vel *jubilationis*, quæ offeruntur cum vociferatione, jubilatione & gaudio. A רוּעַ in Hiph. הֵרִיעַ *personavit*, *clanxit*, vocem magnam edidit, ore, tubis,

tubis, &c. præ gaudio vel dolore. Nom. fœmin. Heemanth. fine plur. תְּרוּעָה *clangor, acclamatio, jubilatio*, clamor gaudentium vel dolentium, aut laudantium Deum, Pſ. 150. 5. *In cymbalis* תְּרוּעָה *jubilationis*. Cum Præfix. *Bene pſallendo* בִּתְרוּעָה *in jubilatione*, Pſ. 33. 3.

Verſ. 8.

1149 בַּקְּשׁוּ Bak-keſhú] *ſtudioſè quærite*. A בִּקֵּשׁ Num. 1142. Imper. Pih. בַּקֵּשׁ *quære*, Pſal. 34. 15. plur. בַּקְּשׁוּ *quærite*, Pſ. 105. 4.

Verſ. 9.

1150 אַל־תַּט Al-tát] *ne declines* in ira (à) ſervo tuo. A נָטָה ſuprà Num. 763. in Hiph. abjecto נ R. 69. הִטָּה *inclinare fecit, declinavit, inclinavit, extendit*. Fut. Hiph. exit in (‥) R. 65. אַטֶּה *inclinabo*, Pſal. 49. 5. תַּטֶּה *inclinare ſines*, & per apocopen R. 67. אַל־תַּט *ne declines cor meum ad malum*, Pſ. 141. 4.

1151 תִּטְּשֵׁנִי Tit-teſhé-ni] (ne) *deſeras me*. LXX. μὴ ἀποσκορακίσῃς με *ne repellas me*. A נָטַשׁ *reliquit, dereliquit, deſeruit*, curam abjecit. Differt à עָזַב nam עָזַב ſimpliciter reliquit, נָטַשׁ verò derelictionem & projectionem quandam includit. Fut. Kal, quod compenſato נ per dageſh, R. 69. fit תִּטֹּשׁ ob Affix. mutato ו in (:) תִּטְּשֵׁנִי In tertia perſ. יִטֹּשׁ (non) *derelinquet*, Pſ. 94. 14. וַיִּטֹּשׁ *& deſeruit*, Pſalm. 78. 60. cum ו Converſ.

Verſ. 11.

1152 הוֹרֵנִי Ho-ré-ni] *Doce me*. LXX. νομοθέτησόν με. *Legem pone mihi*, (ex ſignificatione nominis תּוֹרָה *lex*) Imper. Hiph. ab הוֹרָה *docuit*, ſuprà Num. 1097. Cum Affix. excluſo ה, R. 103. הוֹרֵנִי *doce me*.

Verſ. 12.

1153 עֵדֵי ye-dhe] *teſtes* mendacii. i. e. mendaces. A עוּד in Hiph. הֵעִיד *teſtatus eſt*, Nom. maſc. עֵד *teſtis* : convenit cum עוֹד *adhuc*, quòd verus teſtis conſtans ſit, q. *adhuc* in eo quod dixerat perſeverans. וְעֵד *& teſtis*. In plur. עֵדִים in Regim. עֵדֵי *teſtes violentiæ*, Pſal. 35. 11. i. e. violenti. Et inſerto (ׅ) עֵידֵי.

1154 וִיפֵחַ Vi-phéahh] *& muſſitans* injuriam. LXX. καὶ ἐψεύσατο ἡ ἀδικία ἑαυτῇ *& mentita eſt iniquitas ſibi*: nulla cum Hebræo affinitas. Nom. maſc. radicale, יָפֵחַ *loquens, locutor, muſſitans* : convenit cum פּוּחַ *ſufflare*, q. ſufflator & efflator verborum. Bis legitur in S S. ſemel in ſtatu abſoluto וְיָפֵחַ *& loquens de fine*, Hab. 2. 3. & h. l. in Regim. mutato (ָ) in (:) R. 114. quod ſub (ׅ) tollitur ob præcedens (.) R. 8.) וִיפֵחַ *& locutor injuriæ*.

Verſ. 13.

1155 לוּלֵא Lu-lé] *Niſi*. Compoſit. ex לוּ *forſitan*, & לֹא *non*, q. *ſi non, niſi*, (*fortaſſe verò non credidi*.) Sæpius ſcribitur cum (ׅ) לוּלֵי Pſ. 94. 17. Notatur verò hæc vox לוּלֵא ſupernè cum tribus punctis: eſtq; una ex 15. vocibus punctatis, quarum 10 ſunt in Lege. 4. in Prophetis, una in Hagiographis. Maſora, ד׳ כְּתִיב כֵּן לֵית בִּכְתוּבִין נָקוּד וְהוּא נָקוּב לְמַטָּה וּלְמַעְלָה (לוּלֵא) 4 ſic ſcripta ſunt (cum א,) *neque eſt in Hagiographis aliud*

aliud punctatum, & hoc quidem est punctatum infrà & suprà. Qui mysteria inquirunt, insipidam dant rationem : scil: quod hæc puncta denotent, scio quòd des mercedem justis in futuro seculo ; sed ego nescio an mihi sit pars cum illis nec ne.

1156 הֶאֱמַנְתִּי He-emán-ti] *credidissem,* sc: planè despondissem animum inter tot calamitates, nisi credidissem. Ab אָמַן in Hiph. הֶאֱמִין *verum, stabile, certum reddidit, credidit :* credere enim est firmum, ratúmque aliquid facere. Præt. Hiph. הֶאֱמַנְתִּי *credidi,* Psal. 116. 10. In pausa, הֶאֱמָנְתִּי Ps. 119. 66. הֶאֱמִינוּ *crediderunt,* Psal. 78. 22.

Vers. 14.

1157 קַוֵּה Kav-vé] *Expecta.* A קוה vide retrò Num. 1091. Imper. Pih. קַוֵּה *expecta,* וְקַוֵּה *& expecta,* Psal. 27. 14.

1158 חֲזַק Hha-zák] *confirma te.* LXX. ἀνδρίζου *viriliter age.* Ab חָזַק *validus, firmus fuit, fortiter egit, potitus est.* Imper. Kal, חֲזַק cum (ֲ) pro (ְ) In plur. חִזְקוּ LXX. ἀνδρίζεσθε *viriliter agite,* Psal. 31. 25.

1159 וְיַאֲמֵץ Veja-améts] *& fortè reddet* cor tuum. Ab אָמֵץ *fortis, robustus fuit,* in Hiph. הֶאֱמִיץ *roboravit, forte reddidit.* Legitur ter in Fut. Hiph. Job 16. 5. h. l. & Ps. 31. 25. וְיַאֲמֵץ *& corroborabit,* cum (ֲ) loco (ְ) sub א, pro יַאְמֵץ

PSALMUS XXVIII. כח

1160 תֶּחֱרַשׁ Te-hherásh] (ne) *sileas.* Ab חָרַשׁ *aravit, fundum fodit ;* Metaphoricè, *cogitavit, machinatus est,* q. intentus alicui rei fuit, ut arator terræ. Hinc quoniam surdi sunt cogitabundi, surdum egit, *obsurduit : siluit, tacuit :* sunt enim surdi, muti. In hac ultima significatione legitur tantùm in Fut. Kal, תֶּחֱרַשׁ *silebis :* & exit in (ַ) ac incipit à (ֶ) ut differat à תַּחֲרוֹשׁ *arabis.* Et sic יַחֲרִשׁ *surdum aget,* Ps. 50, 21.

1161 תֶּחֱשֶׁה Te-hheshé] (ne quando) *taceas.* A חָשָׁה *tacuit, siluit, quievit,* Fut. Kal, exit in (ֶ) R. 65. & guttur. punctuat præcedentem cum (ֶ) R. 13. In plur. excluso ה R 66. וַיֶּחֱשׁוּ *& siluerunt,* Ps. 107. 29. cum ו convers.

1162 וְנִמְשַׁלְתִּי Venim-shal-tí] *& similis ero.* A מָשַׁל *dominatus est.* It. *parabolicè locutus est :* parabolæ enim dominantur in sermone. Præt. Niph. נִמְשַׁל *comparatus, assimilatus fuit,* quòd in parabolis utamur similitudinibus. In prima pers. וְנִמְשַׁלְתִּי *& comparabor,* Ps. 143. 7. cum ו Convers. Præteriti, R. 79. In Particip. נִמְשָׁל *assimilatus,* Ps. 49. 13.

Vers. 2.

1163 תַּחֲנוּנַי Ta-hhanu-náj] (vocem) *supplicationum mearum.* Ab חָנַן *gratiosus fuit.* Nom. plur. Heemanth. masc. absque sing. תַּחֲנוּנִים *supplicationes, preces,* pro impetranda gratia. Cum Affix. תַּחֲנוּנַי *preces meæ,* Psal. 28. 6. Et in forma fœm. *In vocem,* תַּחֲנוּנוֹתַי *precum mearum,* Ps. 86. 6.

1164 בְּנָשְׂאִי Benos-í] *in elevare me*, i. e. dum elevo manus meas, gestus est orantis. Targ. כַּד אֶפְרֹשׂ יְדַי בִּצְלוֹ *cum expandero manus meas in oratione.* Ut Æneid. 2. *Sustulit exutas vinclis ad sydera palmas.* A נָשָׂא *tulit, elevavit.* Infin. Kal, נְשֹׂא Cum Affix. ut suprà Num. 124.

1165 דְּבִיר Debhír] (ad) *oraculum*, vel ad locutorium. A דָּבַר *loqui*, Nom. masc. sine plur. דְּבִיר *oraculum, locutorium*, Sanctum sanctorum, quòd inde responsa daret Deus.

Vers. 3.

1166 תִּמְשְׁכֵנִי Tim-sheché-ni] (ne) *trahas me*. A מָשַׁךְ *traxit, protraxit, retraxit*, Fut. Kal, תִּמְשֹׁךְ אַפְּךָ *protrahes iram tuam*; Ps. 85. 6. Cum Affix. mutato ו in (:) תִּמְשְׁכֵנִי

Vers. 4.

1167 תֵּן לָהֶם Ten-la-hém] *Da eis*. A נָתַן *dedit*. Imper. Kal, abjecto נ R. 68. תֵּן *da*, Ps. 72. 1. Ob Maccaph converso (..) in (..) R. 134. תֶּן־ In plur. תְּנוּ *date*, Ps. 68. 38.

1168 וּכְרֹעַ U-cheróay] *& secundùm malitiam*. A רוּעַ *malum esse*, Nom. m. sine plur. רֹעַ *malitia* omnis generis.

1169 מַעַלְלֵיהֶם Ma-yal-le-hém] *operum eorum*. A עָלַל *molitus, operatus est*. Nom, pl. tantùm מַעֲלָלִים *opera, studia, actiones, conatus*, sæpius in malum sumitur. In Regim. converso (·) in (:) R. 114. (-:) amittit suum (:) R. 15. מַעַלְלֵי־יָהּ *opera Dei*, Ps. 77. 12. וּמַעַלְלֵי אֵל *& opera Dei*, Psalm. 78. 7. Cum Affix. בְּמַעַלְלֵיהֶם *in actiones eorum*, Psal. 106. 29, 39.

1170 הָשֵׁב Ha-shébh] *redde*. A שׁוּב *reverti*, Imper. Hiph. ejecto ו, R. 58. הָשֵׁב *fac reverti*, וְהָשֵׁב *& restitue*, Ps. 79. 12.

1171 גְּמוּלָם Gemu-lám] *retributionem eorum*. A גָּמַל *cumulatè retribuit*, Nom. m. גְּמוּל *retributio* tam bona quàm mala. Cum Affix. גְּמוּלָם *retributio eorum*, *Retribuet tibi* גְּמוּלֵךְ *retributionem tuam*, Ps. 137. 8. i. e. maleficium. In plur. גְּמוּלִים Cum Affix. גְּמוּלָיו *beneficia ejus*, Ps. 103. 2

Vers. 5.

1172 יֶהֶרְסֵם Je-her-sém] *diruet eos*. Ab הָרַס *diruit, destruxit*: est oppositum ad בָּנָה *ædificavit*, & propriè dicitur de ædificiis. Fut. Kal, יֶהֱרֹס at ob Affix. ו transit in (:) R. 119. & (..) amittit suum (:) R. 15.

1173 יִבְנֵם Jibh-ném] (nec) *ædificabit eos*. A בָּנָה *extruxit, ædificavit*. Fut. Kal, quod exit in (..) R. 65. תִּבְנֶה *extrues*, Ps. 51. 20. יִבְנֶה *extruet*, Psal. 127. 1. וְיִבְנֶה *& ædificabit*, Ps. 69. 36. Ob Affix. excluso ה R. 103. יִבְנֵם

Vers. 7.

1174 וְנֶעֱזָרְתִּי Vene-ye-zár-ti] *& adjutus fui*. A עָזַר *juvit*. Præt. Niph. quod nullibi legitur in SS. præterquam h. l.

1175 וַיַּעֲלֹז Vaj-ja-yalóz] *& exultavit*. A עָלַז *exultavit, præ gaudio gestivit*, idem per omnia quod עָלַץ suprà Num. 277. Fut. Kal, אֶעְלֹזָה *exultabo*, Ps. 60. 8. cum ה parag. יַעֲלֹז *exultabit*, Psal. 96. 12. Cum ו convers. וַיַּעֲלֹז *& exultavit*. יַעַלְזוּ *exultabunt*, Ps. 149. 5. pro יַעֲלְזוּ In pausa (:) redit in ו R. 132. יַעֲלֹזוּ *gestient*, Ps. 94. 3.

1176 וּמִשִּׁירִי U-mish-shi-rí] *& à (de) cantico meo*. A שׁוּר *canere*. Nom. m. שִׁיר *cantio, canticum*, quicquid canitur, vel ut canatur. שִׁיר חָדָשׁ *canticum novum*, Ps. 33. 3. non vulgare. Cum Præf. מִשִּׁיר *de cantico*. בְּשִׁיר *in cãtico*. Cum Affix. וּמִשִּׁירִי *& de cantico meo*, שִׁירוֹ *canticum ejus*, Ps. 49. 2. cum ה loco ו pro שִׁירוֹ

1177 אֲהוֹדֶנּוּ Aho-dhén-nu] *celebrabo eum.* Ab הוֹדָה *celebravit*, suprà Num. 875. Fut. Hiph. esset אוֹדֶה at ex Chaldaismo assumpto ה characteristico Conjugationis, R. 137. fit אֲהוֹדֶה cum Affix. excluso ה, R. 103. אֲהוֹדֶנּוּ.

Vers. 9.

1178 וּבָרֵךְ U-bha-réch] *& benedic.* A בָּרַךְ suprà Num. 280. Imper. Pihel, בָּרֵךְ pro בַּרֵּךְ excluso dagesh, R. 19.

1179 וּרְעֵם U-reעém] *& pasce eos.* Targ. וְזוֹן יָתְהוֹם *& ciba eos.* A רָעָה *pavit*, Imper. Kal, exit in (..) R. 65. וּרְעֵה *& pasce*, Psal. 37. 3. Cum Affix. ejecto ה R. 103, רְעֵם

1180 וְנַשְּׂאֵם Venas-seém] *& extolle eos.* A נָשָׂא *tulit, extulit*, Imp. Pih. נַשֵּׂא, at ob Affix. (..) transit in (:)

PSALMVS XXIX. כט

1181 הָבוּ Ha-bhú] *Date.* A יָהַב *dedit*; potiùs Chal. est: nam apud Hebr. non usurpatur nisi in Imper. Kal, abjecto (י) R. 54. הַב *da, euge, cedo.* Cum ה parag. הָבָה Ps. 60. 13. (ubi (·) ob literam gutturalem dilatandam, pro הַבָה) In plur. הָבוּ *tribuite*, Ps. 96. 7.

בְּנֵי אֵלִים *filii fortium*, vel *filii Deorum*, i. e. potentum. Targ. כִּתֵּי מַלְאֲכַיָּא *cœtus Angelorum.* LXX. addunt, *Afferte Domino filios arietum.*

1182 הִשְׁתַּחֲווּ Hish-ta-hhavú] *incurvate vos.* Ab הִשְׁתַּחֲוָה suprà Num. 248. Imper. Hithp. הִשְׁתַּחֲוֵה In fœmin. וְהִשְׁתַּחֲוִי *& incurvate ipsam*, Psal. 45. 12. In plur. וְהִשְׁתַּחֲווּ *& incurvate vos*, Ps. 99. 5.

1183 בְּהַדְרַת Behadh-ráth] *in decore sanctitatis*, LXX. ἐν αὐλῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ, *in atrio sancto ejus*, legerunt forte per ח, בַּחֲצַרַת *in atrio.* Ab הָדַר *honoravit, decoravit*, Nom. fœm. sine pl. הֲדָרָה *decus, honor, gloria*, idem quod הוֹד Num. 381. sed de majori honore dicitur. In Regim. mutato ה, in ת- & (·) in (:), (-:) amittit suum (:) fit בְּהַדְרַת

Vers. 3.

1184 הִרְעִים Hir-עím] *intonuit* A רָעַם *tonuit, intonuit, sonuit, murmuravit*, ut 4. Æneid. *Interea magno misceri murmure cœlum Incipit.* Præt. Hiph. הִרְעִים idem.

Vers. 5.

1185 שֹׁבֵר Sho-bhér] *frangens.* A שָׁבַר *fregit, rupit, disrupit*, res duras comminuit, Ben. Kal, שֹׁבֵר

1186 אֲרָזִים Ara-zím] *cedros.* Nom. m. אֶרֶז *cedrus*, quæ est arbor perpetuò virens, Junipero non absimilis, folio duro, acuto, mucrone capillato & spinoso, ligno contorto, nodoso, medulla rubente odorata, baccis myrthi flavis, odoratis & esculentis. Cedro æterna materies, cariem non sentiens; hinc proverbialiter, *digna cedro*, dicuntur quæ promerentur immortalitatem, & ejusmodi judicantur, ut posteritati consecrari debeant. Convenit cum רָזָה *attenuare, marcescere*, à gracilitate & proceritate; in Cypro n. 130 pedum longitudine nasci traditur, crassitudine autem ad quintum hominum complexum. Cum Præfix. *Justus* כָּאֶרֶז *sicut cedrus crescet*, Ps. 92. 13. In plur. (formatur ut אֲפָסִים Num 98.) אֲרָזִים *cedri*, Psal. 148. 9. In Regim. אַרְזֵי אֵל *cedri Dei*, Psal. 80.

80. 12. i. e. altissimæ, vel quas Deus plantavit. Vide suprà Num. 23.

1187 וַיְשַׁבֵּר Va-jeshab-bér] *& confregit*. A שָׁבַר suprà Num. 164. Fut. Pih. תְּשַׁבֵּר *franges*, יְשַׁבֵּר *franget*, cum ו Convers. וַיְשַׁבֵּר *& fregit*, ut suprà Num. 76.

1188 הַלְּבָנוֹן Hal-lebha-nón] *Libani*. לְבָנוֹן nomen montis altissimi. *Libanus*, à לְבוֹנָה *thus*, à thuris copia; vel à לָבַן *albuit*, à candore nivium: Præcipuè à cedris præstantissimis laudatur; inde quoniam ex iis templum Salomonis fuerat exstructum, ipsum Templum, Libanus appellatur. *Aperi* לְבָנוֹן *Libane, januas tuas*, Zach. 11. 1.

Vers. 6.

1189 וַיַּרְקִידֵם Vaj-jar-ki-dhém] *Et fecit saltare eas*, sc: cedros exilire fecit è loco suo, puta per terræ motum vel turbinem, LXX. καὶ λεπτυνεῖ αὐτὰς *& comminuet eas*, (fortè legerunt, וידיקם ab הֵדַק *comminuit*.) A רָקַד *saliit, subsiliit*, in Hiph. הִרְקִיד *exsilire fecit*. Legitur h. l. tantùm in SS. in Futuro.

1190 כְּמוֹ Kemó] *sicut*. Compositum ex כ similitudin. & particula expletiva מו R. 83. כְּמוֹ *sicut, quemadmodum*, cum Affix. Levibus habet (ָ) כָּמוֹךָ *sicut tu*, Psal. 35. 10. Cum Gravibus autem gestat (ְ) כְּמוֹהֶם *sicut illi*, Ps. 115. 8.

1191 עֵגֶל Yé-ghel] *vitulum*, tantâ facilitate, ac si essent molles ac tenelli vituli. A עָגַל suprà Num. 694. Nom. m. עֵגֶל *vitulus* plaustralis, saginatus ideóque rotundus. In plur. עֲגָלִים in Regim. esset עֶגְלֵי ut אַפְסֵי Num. 98. at (ֶ) & (ְ) alternant, R. 107. fit עֶגְלֵי *Cœtû fortium* בְּעֶגְלֵי *cum vitulis populorum*, Ps. 68. 31. i. e. cum principibus, divitibus.

1192 וְשִׂרְיוֹן Veshir-jón] (Libanum) *& Sirjon* sicut (exilit) filius Unicorni. Targ. וְטוּר מַכְרֵי פֵרִין *& montem producentem fructus*, LXX. καὶ ὁ ἠγαπημένος ὡς υἱὸς μονοκερώτων *& delectus* (sc: tunc apparebit) *ut filius unicornium*, q. evulsis undique cedris, apparebunt dilecti hinnuli, gratiosi instar pullorum unicornis. A שָׂרָה *solvit, humectavit*. Nomen proprium montis Hermon, Deut. 3. 9. Sidonii appellant Hermonem שִׂרְיֹן *Sirjon*. LXX. per Metathesin יְשֻׁרוּן *dilectus*.

Vers. 7.

1193 חֹצֵב Hho-tsébh] *excindens* Ab חָצַב *excidit, incidit*, propriè dicitur de petris, Ben. Kal, חֹצֵב.

1194 לַהֲבוֹת La-habhóth] *flammas ignis*, i. e. fulmina: quæ cum tonitru ejaculatur, videntur esse q. dissecta unum ab alio. A masc. לַהַב *flamma* (à φλέγω *ardeo*) fit fœm. לֶהָבָה idem. Cum Præfix. וּכְלֶהָבָה *& sicut flamma*, In plur. לֶהָבוֹת *flammæ*. In Regim. לַהֲבוֹת Nempe ad formam בַּקָּשָׁה formaretur לַהֲבָה sed (ַ) & dagesh, ante gutturales kametsatas conflatur in (ֶ) R. 109. fitque לֶהָבָה plur. לֶהָבוֹת Rursus in Regim. mutato (ֶ) in (ְ) R. 114. nativum (ַ) redit, R. 109. emanátque לַהֲבוֹת

Vers. 8.

119 מִדְבָּר Midh-bár] *desertum*. A דָּבַר *locutus est*, Nom. masc. Heemanth. sine plur. מִדְבָּר *desertum*, locus vastus & incultus, (per antiphrasin) q. sine locutione, ubi nullus homo loquitur. Cum Præfix. *Non ab ortu, nec ab occasu*,

casu, neque מִמִּדְבָּר *à deserto exaltatio*, Psalm. 75. 7. Targ. מִן צִפּוּנָא וּמִן דָּרוֹמָא *à septentrione & à meridie*, quòd desertum Judææ à meridie esset. *Duxit eos per abyssos*, כַּמִּדְבָּר *tanquam ipsum desertum*, Psal. 78. 52. (excluso ה Emphat.) pro quo Exod. 11. legitur: *Et ingressi filii Israel per medium maris* בַּיַּבָּשָׁה *in ipsa arida*. בְּמִדְבָּר *in deserto*, בַּמִּדְבָּר *in ipso deserto*, לְמִדְבָּר *in desertum*. In Regim. mutato (ָ) in (ַ) R. 115. מִדְבַּר *desertum Kadesh*.

1196 קָדֵשׁ Ka-dhésh] *Kadesh*, fuit vasta & horrida solitudo in Arabia, in cujus parte una Paran & Seir, peregrinati fuerunt Israelitæ cum Mose.

Vers. 9.

1197 יְחוֹלֵל Jehho-lél] *parere facit*, Targ. מְבַטֵּן *parere cogit* cervas: quæ difficillimè pariunt, sed pavore tonitrui consternatæ, penitus fœtum enituntur. Ab חוּל *doluit*, sæpius dicitur de dolore partus, *dolores partus emisit*. Fut. Pih. in quo secunda radical. ו quiescit in י, & tertia geminatur, R. 63. fitque יְחוֹלֵל pro יְחַוֵּל. In tertia fœmin. cum ו Convers. וַתְּחוֹלֵל *& parturivit* (creata est) *terra*, Psal. 90. 2.

1198 וַיֶּחֱשֹׂף Vaj-je-hhesóph] *& denudavit* sylvas, privans eas arboribus. Targ. וּמוֹלִידָה *& turbans bestias sylvæ*. A חָשַׂף *nudavit, denudavit, discooperuit*, Fut. Kal, יֶחֱשֹׂף pro יַחְשֹׂף. R. 13. cum ו Convers.

1199 יְעָרוֹת Jeya-róth] *sylvas*. Nom. m. cum duplici plur. יַעַר *sylva, saltus*. In pausa, יָעַר R. 131. *Invenimus eam in agris* יָעַר *sylvæ*, Psalm. 136. 6. i. e. in area Araunæ Jebusæi, ubi arbores sylvestres erant. חֲזִיר מִיָּעַר *sus è sylva*. Psal. 80. 14. i. e. sylvestris, מ inter duo substantiva, adjectivum efficit. In plur. fœm. יְעָרוֹת *sylvæ*, R. 120. 121.

1200 כֻּלּוֹ Cül-ló] *totum ipsum*. כֹּל *omne, totum, universum*, suprà Num. 33. Cum Affix. assumit dagesh, & mutat ו in (ֻ) R. 125. כֻּלּוֹ *omne ejus*, כֻּלְּכֶם *omnes vos*, Psal. 62. 4. כֻּלָּה *omnia hæc*, Ps. 139. 4. כֻּלָּם *universum illud*, וְכֻלָּם *& omne illud*, לְכֻלָּם *omnibus illis*. וּמִכֻּלָּם *& ex omnibus illis*.

Vers. 10.

1201 לַמַּבּוּל Lam-mab-búl] *in diluvio* (tempore diluvii) A נָבַל *decidit, emarcuit*, Nom. m. Heemanth. sine pl. abjecto נ, R. 161. n. 4. מַבּוּל fluviorum, marísque *inundatio, diluvium*, in quo omnia נָבְלוּ *emarcuerunt*, & corrupta sunt. Cum ה Emphat. הַמַּבּוּל *ipsum dilivium*, at ל excludit ה, R. 81.

PSALMUS XXX. ל

1202 חֲנֻכַּת Hhanüc-cath (Psalmus cantici) *dedicationis* domus Davidis. Ab חָנַךְ rem novam ad usum primum proprium *destinavit, dedicavit*: propriè dicitur de domo, altari & muro, quæ initiari solebant quadam solennitate ciborum & tripudii. Nom. fœm. חֲנֻכָּה *initiatio, dedicatio*. In Regim. חֲנֻכַּת

Vers. 2.

1203 דִּלִּיתָנִי Dhil-li-thá-ni] *exhausisti me*, Metaphora, i. e. evexisti me. A דָּלָה in Pih. דִּלָּה *hausit, extraxit*, ut solet

ſolet aqua exhauriri, *elevavit, evexit*. Præt. Pih. mutato ה in (ו) R. 66. דִּלִּיתָ & legitur h. l. tantùm in SS.

1204 שִׂמַּחְתָּ Sim-máhh-ta] *lætificaſti*. A שָׂמַח *lætatus eſt*, in Pih. activè *lætificavit*. Præt. Pih. שִׂמַּח In ſecunda perſ. שִׂמַּחְתָּ Cum Affix. שִׂמַּחְתַּנִי *lætificaſti me*, Pſ. 92. 5. In plur. שִׂמְּחוּךָ *lætificárunt te*, Pſ. 45. 9.

Verſ. 3.

1205 שִׁוַּעְתִּי Shiv-váע-ti] *vociferatus fui*. A שׁוּעַ *clamavit, vociferatus eſt*. Præt. Pih. שִׁוַּעְתִּי *clamavi*, Pſalm. 88. 9.

1206 וַתִּרְפָּאֵנִי Vat-tir-pa-é-ni] *& curaſti me*. A רָפָא *curavit, ſanavit*. Fut. Kal, exit in (ּ) R. 64. תִּרְפָּא *ſanabis*. Cum Af. & ו converſ. וַתִּרְפָּאֵם *& ſanaſti eos*. וַיִּרְפָּאֵם *& ſanabit eos*, Pſ. 107. 20.

Verſ. 4.

1207 הֶעֱלִיתָ He-ע‌elí-tha] *feciſti aſcendere*, i. e. eduxiſti. A עָלָה *aſcendit*, in Hiph. הֶעֱלָה *aſcendere fecit, eduxit*. In ſecunda perſ. mutato ה in (ו) R. 66. הֶעֱלִיתָ *eduxiſti*.

1208 מִיָּרְדִי Mij-jor-dhí] *à deſcendere me*, i. e. ne deſcenderem in foveam, Targ. מִלְּמֵחַת לְבֵית קְבוּרְתָּא *ne deſcenderem in domum ſepulchri*, i. e. impediviſti ne morerer. A יָרַד *deſcendit*. Secundùm puncta eſt Infinit. Kal, יְרוֹד *deſcendere*. Cum Affix. mutato ו in (ּ) R. 98. יָרְדִי *deſcendere me*. Secundùm literas, eſt Benoni pl. Kal, in Regim. (ut יוֹרְדֵי הַיָּם *deſcenſores maris in navibus*, Pſ. 107. 23.) מִיּוֹרְדֵי *à deſcendentibus*.

Verſ. 5.

1209 וְהוֹדוּ Veho-dhú] *& celebrate*. Ab הוֹדָה *celebravit*, Imper. Hiph. הוֹדֵה *celebra*, excluſo ה, R. 66; הוֹדוּ vide infrà Num. 1293.

Verſ. 6.

1210 רֶגַע Ré-ghaע *momentum*. A רָגַע *ſcidit*. Nom. maſc. רֶגַע *ſciſſio, diſruptio*, It. *momentum*, tempus minutum: ſæpe adverbiaſcit, *cito*. In pauſa ſcribitur רָגַע Pſal. 73. 19. כְּרָגַע *ſicut momentum*.

1211 בָּעֶרֶב Be ע‌é-rebh] *in veſpera*. A עָרַב *miſcuit*, Nom. maſc. ſine plur. עֶרֶב *veſper, veſpera, ſerum*, tempus illud poſt occaſum, quo tunc omnia nobis mixta & confuſa, ut rerum differentias non valeamus diſcernere. Vel quòd tunc lux tenebris miſceatur. In pauſa, עָרֶב Pſ. 104. 23. Cum Præfix. בְּעֶרֶב *in veſpere* וָעֶרֶב *& veſpera* לָעֶרֶב *in ipſa veſpera*, Pſal. 59. 7. excluſo ה Emphat.

1212 בֶּכִי Bé-chi] *fletus*. A בָּכָה *flevit*, Nom. m. בְּכִי *fletus, planctus*, oppoſitum ad צְחוֹק *riſus*. In pauſa בֶּכִי R. 132. Cum Præfix. בִּבְכִי *in fletu*, Pſ. 102. 10. Cum Affix. בִּכְיִי *fletus meus*, ut ſuprà Num. 28.

Verſ. 7.

1213 בְשַׁלְוִי Bheſhal-ví] *in tranquillitate mea*, i. e. dum tranquillè vitam ducerem. A שָׁלָה *proſper, tranquillus fuit* (unde Latin. *ſalus*.) Nom. fœm. שַׁלְוָה *tranquillitas, proſperitas*, Pſal. 122. 7. Cum Affix. mutato ה in ת eſſet שַׁלְוָתִי ſed ת aliquando ſyncopatur, R. 104. fitq; שַׁלְוִי

Verſ. 8.

1214 הֶעֱמַדְתָּה He-ᶜemádh-ta] *conſtituiſti.* A עָמַד *ſtetit*, in Hiph. הֶעֱמִיד *ſtare fecit, conſtituit, ſtatuit.* Secunda perſ. Pr. Hiph. הֶעֱמַדְתָּ cum ה parag. R. 102. n. 2.

1215 לְהַרְרִי Lehar-rí] *in monte meo.* LXX. *præſtitiſti* τῷ κάλλει μου *decori meo potentiam* (legerunt לַהֲדָרִי ab הָדָר *decus*) Ab הַר *mons*. Cum Affix. (ut ſuprà Num. 255.) הַרְרִי *mons meus*, In pl. הָרִים In Reg. כְּהַרְרֵי־אֵל *ſicut montes Dei*, Pſ. 36. 7. quicquid eximium, magnum & præſtans eſt, id Dei eſſe dicitur. מֵהַרְרֵי טָרֶף *præ montibus rapinæ*, Pſal. 76. 5. in quibus feræ rapaces quàm plurimæ habitant. בְּהַרְרֵי קֹדֶשׁ *in montibus ſanctitatis*, Pſal. 87. 1. i. e. ſanctis, viz. Moria & Sion. עַל־הַרְרֵי צִיּוֹן *ſuper montes Sionis*, Pſal. 133. 3. i. e. qui circumcirca ſunt.

Verſ. 9.

1216 אֶתְחַנָּן Eth-hhan-nán] *deprecabor.* Ab חָנַן *gratioſus fuit*, in Hithp. הִתְחַנֵּן *ſe gratum, dignum miſericordia, verbis quoad potuit reddidit, pro gratia deprecatus eſt*. Fut. Hithp. אֶתְחַנָּן *ſupplex pro gratia orabo*, Pſ. 142. 2.

Verſ. 10.

1217 מַה־בֶּצַע Mah-bé-tlaᶜ] *Quid lucri?* A בָּצַע *fregit, ſcidit*. Nom. m. ſine pl. בֶּצַע *avaritia*, & res quæ avaritia parantur, *lucrum, quæſtus*, q. conciſio alicujus rei. Legitur 23. vicibus in SS. & ſemper in malum. In pauſa, בָּצַע Pſ. 119. 36. Hoc loco a. in מַה בֶּצַע Maccaph dictioni ſequenti *Dahhik* imprimit, R. 134. n. 1.

1218 בְּרִדְתִּי Beridh-ti] *in deſcendere meo*, i. e. ſi deſcenderem. A יָרַד *deſcendit*, Infinit. Kal, abjecto (י) R. 54. רֶדֶת cum Affixo, ut ſuprà Num. 1143.

Verſ. 11.

1219 הֱיֵה Hejé] *eſto.* Ab הָיָה *fuit*, Imper. Kal, הֱיֵה *ſis, eſto*, Pſ. 31. 3. exit in (‥) R. 65. & (ֱ) pro (:) R. 11.

Verſ. 12.

1220 הָפַכְתָּ Ha-phách-ta] *Vertiſti.* Ab הָפַךְ *vertit, convertit, pervertit*, quovis modo vertit. Præt. Kal, הָפַךְ *vertit* mare in aridam, Pſ. 66. 6. i. e. convertit. הָפַכְתָּ *convertiſti*, הָפְכוּ *verterunt* (terga) *in die prælii*, Pſ. 78. 9. Targ. אַפְּכוּ קְדָל *verterunt cervicem.*

1221 מִסְפְּדִי Miſ-pedhí] *planctum meum.* A סָפַד *planxit*, Nom. m. Heemanth מִסְפֵּד *planctus*, propriè mortuorum. Cum Affix. mutato (‥) in (:) מִסְפְּדִי

1222 לְמָחוֹל Lema-hhól] *in tibiam.* Ab חָלַל *perforavit*, Nom. m. Heemanth. מָחוֹל *tibia*, inſtrumentum ad canendum aptum quòd perforatum ſit. Cum Præfix. לְמָחוֹל *in tibiam*, בְּמָחוֹל *in tibia*, וּמָחוֹל *& tibia.*

1223 פִּתַּחְתָּ Pit-táhh-ta] *ſolviſti*, Præt. Pih. à פָּתַח *aperuit, ſolvit.*

1224 שַׂקִּי Sac-kí] *ſaccum meum*, i. e. removiſti à me luctum. Vox Catholica, idem ſonans in omnibus linguis שַׂק *ſaccus, cilicium*, Metonymicè *luctus*, qui ſacco ceu lugubri veſte declarabatur. Cum Affix. reſolvit (ּ) in (-) R. 112. שַׂקִּי

Verſ. 13.

1225 יִדֹּם Jid-dóm] (non) *conticeſcet*,

ſcet, ſc: gloria mea laudare te. A דָּמַם *ſilnit*, *conticuit*, Fut. Kal, eſſétque יִדְמוֹם at ſyncopatâ mediâ radicali, R. 70. יִדּוֹם & ex forma Chald. יִדּוֹם

PSALMVS. XXXI. לא

¶ Ad titulum hujus Pſalmi LXX. addunt, τῷ Δαυὶδ ἐκστάσεως *ipſi David pro ecſtaſi*, i. e. dum verſaretur in vehementi anguſtia ac pavore ab hoſtibus incuſſo.

Verſ. 3.

1226 מְהֵרָה Mehe-rá] *citò*. A מָהַר *feſtinavit*, *acceleravit*, Nom. fœm. מְהֵרָה *feſtinatio*, ſed ſemper ponitur adverbialiter, ſive ſit cum ב ſive ſine eo, *feſtinanter*, *citò*, *velociter*.

1227 לְהוֹשִׁיעֵנִי Leho-ſhi-yé-ni] *ad ſalvum faciendum me*. Ab הוֹשִׁיעַ *ſalvum fecit*, ſuprà Num. 159. Infinit. Hiph. לְהוֹשִׁיעַ *ad ſalvandum*, Pſalm. 76. 10. cum Affix. לְהוֹשִׁיעֵנִי

Verſ. 6.

1228 אַפְקִיד Aph-kídh] (*In manum tuam*) *depono* ſpiritum meum, i. e. flatum, vitam, animam meam, ut eam mihi quaſi depoſitorius cuſtodias, & ſuo tempore reſtituas. A פָּקַד ſuprà Num. 685. in Hiph. הִפְקִיד *commiſit*, *depoſuit*, *repoſuit*, *commendavit*, Fut. Hiph. אַפְקִיד

1229 פָּדִיתָה Pa dhí-tha] *redemiſti* (me) A פָּדָה *redemit*; Num. 1115. Præt. Kal, פָּדָה Pſ. 55. 19. Cum Affix. excluſo ה, R. 102. פָּדָם *redemit eos*, Pſ. 78, 42. In ſecunda perſ. mutato ה in (י) R. 66. פָּדִיתָ *redemiſti*, Pſal. 71. 23. & cum ה parag. פָּדִיתָה

Verſ. 7.

1230 הַשֹּׁמְרִים Haſh-ſho-merím] *qui obſervant*. A שָׁמַר ſuprà Num. 653. Benoni pl. Kal, cum ה Relat. R. 76. Vide infrà Num. 1355.

1231 הַבְלֵי Habh-le] *vanitates* mendacii, divinationes vanas, auguria falſa. Ab הָבַל *vanuit*, *evanuit*, Nom. m. הֶבֶל *vanitas*, *nihilum*, *flatus*. Cum Præfix. מֵהֶבֶל *à* (præ) *vanitate*, Pſ. 62. 10. בַּהֶבֶל *in ipſa vanitate*, Pſal. 78. 33. *Homo* לַהֶבֶל *ipſi vanitati ſimilis eſt*, Pſ. 144. 4. i. e. flatui, halitui. In plur. הֲבָלִים in Regim. הַבְלֵי ut ſuprà Num. 255.

Verſ. 9.

1232 הִסְגַּרְתָּנִי Hiſ gar-thá-ni] *concluſiſti me*, Targ. מְסַרְתָּנִי *tradidiſti me*. A סָגַר *clauſit*, *occluſit*, in Hiph. הִסְגִּיר *claudere fecit*, *concluſit*. Præt. Hiph. cum Affixo.

Verſ. 11.

1233 כָּלוּ Cha-lú] *defecerunt*. A כָּלָה *finitus*, *perfectus eſt*, *finem habuit*: de quocunque fine dicitur, ſive perfectionis in bonum, ſive defectus in malum. Ex uſu Chald. *confidit*, *anxiè expectavit*, quod præ nimia expectatione animus q. conſumitur, dum nihil obtinetur. Præt. Kal, quod in Pſ. flectitur ſic: כָּלָה in fœm. mutato ה in ת, R. 65. כָּלְתָה רוּחִי *conſumptus eſt ſpiritus meus*. Pſ. 143. 7. כָּלְתָה נַפְשִׁי *vehementer deſideravit anima mea*, Pſ. 84. 3. Vel deſiderio conſumitur. It. Pſ. 119. 73. In prima perſ. mutato ה in (י) R. 66. כָּלִיתִי *conſumptus fui*. In plur. abjecto ה, כָּלוּ כְּעָשָׁן כָּלוּ *conſumpti ſunt ſicut fumus*,

mus, consumpti sunt, Ps. 37. 20. In prima plur. כָּלִינוּ *consumpti sumus*, Psal. 90. 7.

1234 וּשְׁנוֹתָי U-sheno-tháj] *& anni mei.* A שָׁנָה *mutatus, iteratus fuit*. Nom. m. cum duplici plur. שָׁנָה *annus*, quòd iteretur & alius alium sequatur, vel propter varias vicissitudines, quæ in anno fiunt. (Latin. a. dicitur ab *annulo*, ut Varro vult; veteribus n. annulus, unico N scribebatur, qui & circuitum significat, quoniam digitum circuit.) In Regim. mutato ה in ת & (׳) in (:) שְׁנַת *annum bonitatis tuæ*, Psal. 65. 12. In plur. m. שָׁנִים *anni*, Psal. 90. 4. Cum Affix. *Consumpsimus* שָׁנֵינוּ *annos nostros*. Ibid. v. 9. In pl. fœm. שָׁנוֹת In Regim. שְׁנוֹת *annos æternitatis*, Ps. 77. 6. Et sic cum Affix. שְׁנוֹתַי *anni mei*, שְׁנוֹתֵינוּ *nostri*, שְׁנוֹתֶיךָ *tui*, וּשְׁנוֹתֶיךָ *& anni tui*, שְׁנוֹתָיו *anni ejus*, וּשְׁנוֹתָם *& annos eorum*, Psalm. 78. 32.

Vers. 12.

1235 וְלִשְׁכֵנַי Velish-ke-nái] *& vicinis meis*. A שָׁכַן *habitavit*, Nom. m. שָׁכֵן *vicinus*, qui prope habitat, q. cohabitator. In plur. manet (..) R. 117. שְׁכֵנִים Cum Affix. לִשְׁכֵנַי *vicinis meis*, לִשְׁכֵנֵינוּ *nostris*, לִשְׁכֵנָיו *ejus*, ubi ל cum (:) ob sequens (:)

1236 לִמְיֻדָּעַי Lim-júd-da-yái] (& timor) *notis meis*, i. e. noti mei adesse mihi timent, ne propter me periclitentur. Metonymia actus pro objecto actus. A יָדַע *novit*. Part. Pyh. מְיֻדָּע *notus, familiaris*. Cum Affix. וּמְיֻדָּעִי *& familiaris meus*, Ps. 55. 14. plur. מְיֻדָּעִים Cum Affix. מְיֻדָּעַי *notos meos*, Ps. 88. 9. In pausa, לִמְיֻדָּעָי *familiaribus meis*.

1237 בַּחוּץ Ba-hhúts] *foris*. חוּץ *platea*, *foris, extra*, locus exterior platearum. Supra Num. 858. Cum Præfix. בַּחוּץ *foris*, לַחוּץ *foras*, Ps. 41. 7. excluso ה Emphat.

1238 נָדְדוּ Na-dhedhú] *fugiunt*. A נָדַד *fugit, recessit, elongavit se*, oppositum ad קָרַב *appropinquavit*, Præt. plur. Kal, נָדְדוּ

Vers. 13.

1239 נִשְׁכַּחְתִּי Nish-cáhh-ti] *Oblivioni traditus sum*. A שָׁכַח *oblitus fuit*, Prima pers. Præt. Niph. נִשְׁכַּחְתִּי

1240 כְּמֵת Keméth] *sicut mortuus* à corde, i. e. omnes in corde suo obliti sunt mei, ac si jam mortuus essem. A מוּת *mori*, Nom. Participiale Kal, מֵת *mortuus*. Cum Præfix. כְּמֵת *ut mortuus*. In plur. *Et comederunt sacrificia* מֵתִים *mortuorum*, Ps. 106. 28. i. e. idolorum, quæ sunt hominum mortuorum simulacra. Cum Præfix. הַמֵּתִים *ipsi mortui*, Ps. 115. 17. & excluso ה Emphat. בַּמֵּתִים *inter mortuos*, Psal. 88. 6. Cum ה Interrogat. הֲלַמֵּתִים *an in ipsis mortuis*, Ibid. v. 11. In Regim. כְּמֵתֵי *sicut mortui seculi*, Ps. 143. 3.

1241 אֹבֵד O-bhédh] *periens*. Ab אָבַד *periit*, Ben. Kal, אֹבֵד *periens, res perdita*; dicitur de omnimoda perditione. *Erravi sicut pecus* אֹבֵד *perdita*, Psal. 119. v. ult.

Vers. 14.

1242 דִּבַּת Dib-báth] *murmur, infamiam multorum*. LXX. ψόγον *vituperationem*. A דָּבַב *murmuravit, locutus fuit, effutivit*, Nom. fœm. דִּבָּה *murmur, fama, infamia, rumor*. In Regim. דִּבַּת

1243 מָגוֹר Ma-ghór] *timorem* undique. LXX.

LXX. παροικούντων *commorantium in circuitu.* Legerunt ex altera significat. hujus Nominis. A גור supra Num. 231. Nom. masc. Heemanth. מָגוֹר *incolatus, habitatio, timor.*

1244 בְּהִוָּסְדָם Behiv-vá-sedhám] *in consultare eos cōtra me.* Tar. בְּאִתְכַּנְשׁוּתְהוֹן *cum congregantur.* A יָסַד supra Num. 59. Infinit. Niph. mutato (י) in ו dageshatum, R. 56. הִוָּסֵד Cum Præfix. & Affix. בְּהִוָּסְדָם

1245 לָקַחַת La-ká-hhath] *ad intercipiendum.* A לָקַח *accepit.* Infinit. Kal, קַחַת *accipere*, R. 69. n. 2. ל nota Gerundii. R. 41. gestat (ָ) ante Milhel. R. 81.

Vers. 18.

1246 יִדְּמוּ Jid-demú] *conticescant*, vel *exscindantur* in sepulchro. LXX. καταχθείησαν *deducantur in infernum.* A דָּמַם *tacuit, conticuit, excisus fuit*, excisi n. conticescunt: & in locis devastatis, altum silentium. Fut. plur. Niph. syncopatâ mediâ radic. & compensatâ per dagesh, R. 70. יִדַּמּוּ sed euphoniæ gratiâ ejicitur dagesh, fitq; יִדְּמוּ

Vers. 19.

1247 תֵּאָלַמְנָה Te-a lám-na] *Muta reddantur* labia mendacii. Ab אָלַם *ligavit*, in Niph. נֶאֱלַם *linguâ ligatus fuit, obmutuit.* Tertia pl. fœm. Fut. Niph. regulariter, תֵּאָלַּמְנָה sed ejectum dagesh ex א compensatur per (‥) R. 19. & terminale (‥) transit in (ַ) R. 108.

1248 עָתָק ya-thák] *durum*, i. e. verba dura, aspera. Targ. גִּדּוּפִין *probra.* LXX. ἀνομίαν *iniquitatem.* A עָתַק *durus fuit*, Nom. m. עָתָק *durus, asper. Ne loquimini in collo* (extento) עָתָק *durum*, Ps. 75. 6. i. e. asperum, superbum.

1249 וָבוּז Va-bhúz] (in elatione) *& contemptu.* A בּוּז *contemnere, spernere*, Nom. m. sine pl. בּוּז *contemptus, irrisio*, It. *expilatio, diruptio*, q. à בָּזַז *diripuit. Effundens* בּוּז *contemptum*, Ps. 107. 40. Cum Præfix. הַבּוּז *ipsa expilatione superborum*, Psal. 123. 4. *Opprobrium* וָבוּז *& contemptum*, Ps. 119. 22. ubi ו cum (ָ) ob accent. distinctivum, R. 78.

Vers. 20.

1250 צָפַנְתָּ Tsa-phán-ta] *recondidisti.* A צָפַן *abscondit, recondidit, reposuit*, Præt. Kal, צָפַנְתָּ *abscondisti*, צָפַנְתִּי *abscondi*, Ps. 119. 11.

1251 פָּעַלְתָּ Pa-yál-ta] *operatus es.* A פָּעַל *fecit, operatus est*; secunda pers. Præt. Kal, פָּעַלְתָּ Ps. 44. 2.

Vers. 21.

תַּסְתִּירֵם בְּסֵתֶר פָּנֶיךָ *Abscondes eos in abdito faciei tuæ*, i. e. in intimo conclavi tuo. Hebræi enim pro istis complementis titularibus, *Excellentia, Majestas, Celsitudo*, &c. *tua*, utuntur, *Vultus tuus, Facies tua, Anima tua.*

1252 מֵרֻכְסֵי Me-rúch-sé] *ab elationibus* viri, i. e. à superbiis. LXX. ἀπὸ ταραχῆς *à perturbatione hominum.* A רָכַס *elevavit*, Nom. pl. m. in Regim. רֻכְסֵי Extat h. l. tantùm in SS.

Vers. 22.

1253 הִפְלִיא Hiph-lí] *mirabilem reddidit.* Vel *separavit* pietatem suam, egregiam misericordiam exhibuit mihi. A פָּלָא *mirabilis fuit, separavit*, Præt.

Præt. Hiph. הִפְלִיא *arduum fecit.*

1254 מָצוֹר Ma-tsór] (in civitate) *munitionis.* A צוּר *obsedit, oppugnavit*, Nom. m. Heemanth. מָצוֹר *munitio, urbs munita, propugnaculum*, Psalm. 60. 11.

Vers. 23.

1255 בְּחָפְזִי Behhoph-zí] *in festinando me*, i. e. cum festinarem. Targ. בְּאִתְבְּהוּתִי לְמִטְרַק *cum festinarem fugere.* LXX. ἐν τῇ ἐκστάσει μου *in excessu mentis meæ*, i. e. in consternatione animi mei, tot malis obtenti, & q. extra se positi. Ab חָפַז *festinavit, aliò ire ob timorem acceleravit.* Infin. Kal, חֲפוֹז Cum Affix. mutato ו in (ָ) R. 98. בְּחָפְזִי *in festinatione mea*, Psal. 116. 11. Targ. בְּמֶעְרְקִי *cum fugerem.*

1256 נִגְרַזְתִּי Nigh-ráz-ti] *excisus sum*, q. securi abscissus, (convenit n. cum גַּרְזֶן *securis*) Targ. אִשְׁתֵּיצֵית *perditus fui.* LXX. ἀπέρριμμαι *projectus sum.* A גָּרַז *abscidit, præscidit, exscidit.* Præt. Niph. Legitur h.l. tantùm in SS. & Ps. 88. 6. נִגְרָזוּ *excisi sunt*, cum (ָ) ob pausam.

1257 אָכֵן A-chén] *verum-tamen.* Particula affirmandi אָכֵן *certè, verè*, idem quod כֵּן suprà Num. 36. אָכֵן *Revera ut Adam moriemini*, Ps. 82. 7.

Vers. 24.

1258 אֶהֱבוּ E-hebhú] *Diligite.* Ab אָהַב *dilexit, charum habuit*, antitheton verbo שָׂנֵא *odio habuit.* Imper. Kal, אֶהֱבוּ cum (ֱ) quod punctuat præcedentem, pro אֶהְבוּ

1259 וּמְשַׁלֵּם U-meshal-lém] *& rependens.* A שִׁלֵּם suprà Num. 1038. Part. Pihel, מְשַׁלֵּם In pl. in Regim. וּמְשַׁלְּמֵי *& rependentes malum*, Ps. 38. 21.

Vers. 25.

1260 הַמְיַחֲלִים Ha-meja-hhalím] *qui sperantes estis*, Targ. דִּסְבְרִין *qui sperant.* A יָחַל *speravit, expectavit*, Præt. Pih. מְיַחֵל *sperans. Consumpti sunt oculi mei* מְיַחֵל *sperantis in dominum*, Ps. 69. 4. (Quidam codices legunt ex Infin. מִיַּחֵל *præ exspectare, sperare*) In pl. cum ה Relat. R. 76. הַמְיַחֲלִים *qui sperant*, Psalm. 147. 11. (pro הַמְּיַחֲלִים ejecto dagesh, R. 20.) Et excluso ה Relat. 81. לַמְיַחֲלִים *expectantibus*, Ps. 33. 18.

PSALMUS XXXII. לב

1261 נְשׂוּי Nesúi] *levatus, exoneratus*, (à) *prævaricatione*: Vel *ablatus transgressioni*, cujus transgressioni aliquid est ablatum, viz. reatus: nam hoc verbum cum de peccato dicitur, usitatè construitur cum ל notâ Dativi, Ps. 25. 18. 90. 8. &c. LXX. ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι *quorum remissæ sunt iniquitates.* Videntur legisse in pl. in Regim. נְשׂוּיֵי A נָשָׂא *tulit, abstulit*, Num. 639. de peccato, *condonavit*, nam remissio peccati est ejus ablatio. Pahul Kal, נָשׂוּא at more Quiescent. tertiâ ה fit נָשׂוּי R. 65. In Regim. correpto (ָ) in (ְ) R. 114. נְשׂוּי

1262 כְּסוּי Kesúi] *tectus.* A כָּסָה *texit, operuit*, Pahul Kal, ut antè.

1263 חֲטָאָה Hhata-á] (tectus à) *peccato*, ne videri possit; sicut color albus, superinducto colore nigro, tectus esse dicitur: Vel ut sordes tegi solent ne oculos offenderent. Aut synecdochicâ locutione, *tectus peccatum*, quemadmodum dicimus *nuda genu.* Vel denique *tectus* (à reatu) *peccati.* Ab חָטָא *à scopo aberravit*, Nom. fœm. חטאה

חֲטָאָה *peccatum, erratum*; per Metonymiam *sacrificium pro peccato*, quòd in hostias peccata populi quodammodo transferebantur: quo sensu dicitur *Christum factum fuisse peccatum*, 2 Cor. 5. 21. Cum Præfix. *Holocaustum* וַחֲטָאָה *& peccatum non postulasti*, Ps. 40. 7. i. e. קָרְבָּן עַל־חֲטָאָה *oblationem pro peccato. Et oratio ejus erit* לַחֲטָאָה *in peccatum*, Ps. 109. 7. LXX. εἰς ἁμαρτίαν *in errorem*: (in quibus ו & ל habent (-) ob sequens (ᵎ))

Vers. 2.

1264 יַחְשֹׁב Jahh-shóbh] *imputabit*. Ab חָשַׁב *cogitavit, excogitavit, putavit, reputavit, imputavit, computavit*, quod fit cogitando. Fut. Kal, יַחְשֹׁב *commentus est*, pro יַחֲשֹׁב vide suprà Num. 370. In tertia fœm. תַּחְשֹׁב *cogitabit*, sc: lingua tua, Ps. 52. 4. In plur. יַחְשְׁבוּ *excogitabunt*, & in pausa, יַחְשֹׁבוּן Ps. 35. 10. cum ן parag.

1265 רְמִיָּה Remij-já] *dolus*. A רָמָה *jecit, projecit*, Nom. fœm. רְמִיָּה *ictus, fraus, dolus, impostura*, q. animi à spe dejectio. *Sicut arcus* רְמִיָּה *fraudis*, Ps. 78. 57. qui non jaculatur sagittas eò quò dirigit sagittarius. *A lingua* רְמִיָּה *doli*, Ps. 120. 2. i. e. dolosâ.

Vers. 3.

1266 הֶחֱרַשְׁתִּי He-hherásh-ti] *silui*. Ab חָרַשׁ suprà Num. 1160. Præt. Hiph. הֶחֱרִישׁ *tacuit*, q. surdus esset, cogitabundus stetit. In prima pers. וְהֶחֱרַשְׁתִּי *& silui*, Ps. 50. 21.

1267 בָּלוּ Ba-lú] *inveterarunt*. A בָּלָה *senuit, consenuit*, de inanimatis *inveteravit*, q. senio corruptus fuit, Præt. Kal, ut retrò, Num. 1233.

Vers. 4.

1268 תִּכְבַּד Tich-bádh] *gravis fuit*. A כָּבַד *gravis fuit*, tum quantitate, tum qualitate. Fut. Kal, in tertia fœmin. תִּכְבַּד *gravis erit*, In pl. יִכְבְּדוּ *graviores fuerunt*, Ps. 38. 5.

1269 נֶהְפַּךְ Neh-pách] *conversus est*. Ab הָפַךְ *vertit*, Præt. Niph. נֶהְפַּךְ *versus, conversus, mutatus fuit*, pro נֶהְפַּךְ R. 14. In pl. נֶהְפְּכוּ *mutati sunt*, Ps. 78. 57.

1270 לְשַׁדִּי Leshad-dí] *viror meus*. Targ. רוּטְבִי *humor meus*, LXX. ἐστράφην εἰς ταλαιπωρίαν *conversus sum in ærumnam*. Nom. radicale לְשַׁד *humidum radicale, viror, præstantissimus humor*. Legitur bis, in SS. Num. 11. 8. & h. l. cum Affixo, לְשַׁדִּי assumpto dagesh euphonico, R. 18. Shindl. placet à Chald. שְׁדָא *fudit*, per prothesin ל, לְשַׁד *humor, succus*, qui funditur.

1271 בְּחַרְבֹנֵי Behhar-bo-né] *in siccitates*. Targ. הֵיךְ שַׁרְבָא דְקַיְטָא *perinde ut siccitate æstivâ*. LXX. ἐν τῷ ἐμπαγῆναί μοι *dum infigitur mihi*: fortè legerunt בְּחָבְרֵנִי *dum associatur mihi*. Ab חָרַב *siccatus, exsiccatus fuit*, Nom. pl. masc. חַרְבֹנִים *siccitates, æstus*, In Regim.

1272 קַיִץ Ka-jits] *æstatis*. LXX. ἄκανθαν *spina*, (q. à קוֹץ *spina*) A קוּץ *tædio affici*, Nom. m. absque plur. קַיִץ *æstas*, fortè quòd tum homines nonnihil molestiâ afficiantur ob calorem solis.

Vers. 5.

1273 כִּסִּיתִי Kis-sí-thi (& iniquitatem meam non) *texi*, i. e. confessus sum. A כָּסָה *texit, operuit, abscondit*. Præt. Pih. כִּסָּה idem. In secunda & prima per-

perſ. mutato ה in (ִי) R. 66. כִּסִּית *texiſti.* Cum Affix. כִּסִּיתוֹ *texiſti eam,* ſc: abyſſum Pſ. 104. 6. excluſo (ִ) ſub ת. In prima perſ. כִּסִּיתִי Vide infrà 1643.

Verſ. 6.

1274 מְצֹא Metſo] (in tempôre) *inveniendi,* i. e. quo inveniris. LXX. εὐθέτῳ *opportuno.* A מָצָא *invenit.* Infin. Kal, מְצֹא & cum ל nota Gerundii לִמְצֹא *ad inveniendum,* Pſ. 36. 3.

1275 רַק *tantummodo.* A רָקַק *attenuavit,* רַק *tantum, ſaltem, ſolum.* Particula extenuandi et excludendi.

1276 לְשֵׁטֶף Leſhé-teph] *in inundatione.* A שָׁטַף *inundavit,* plus eſt quàm רָחַץ *lavit,* Nom. m. שֵׁטֶף *inundatio, cataclyſmus.*

1277 יַגִּיעוּ Jag-gí-ʋu] *pertingent.* A נָגַע *attigit,* in Hiph. verſo נ in dageſh, R. 69. הִגִּיעַ *attingere fecit, admovit,* & abſolutè *pertigit, pervenit,* Fut. Hiph. יַגִּיעוּ cum ו Converſ. וַיַּגִּיעוּ *& pervenerunt,* Pſ. 107. 18.

Verſ. 7.

1278 רָנֵּי Ron-né] *acclamationibus, jubilationibus,* vel *cantionibus.* A רָנַן *acclamavit* ob gaudium, *cecinit.* Nom. plur. in Regim. quod h. l. tantùm legitur in SS. רָנֵּי LXX. τὸ ἀγαλλίαμά μȣ *exultatio mea,* legerunt cum alio puncto, רָנִּי

1279 פַּלֵּט Phal-lét] *eripiendi,* vel *evaſionis.* LXX. λύτρωσαί με *erue me.* (Legerunt in Imperat. פַּלְּטָ *erue,* ſuprà Num. 719.) A פִּלֵּט *liberavit, eripuit,* Vide ſuprà Num. 738. Infin. Pih. pro Nomine, פַּלֵּט *liberare,* i. e. liberatio. Cum Maccaph. correpto (..) in (ֶ) R. 134. fit פַּלֶּט *Propter iniquitatem* פַּלֶּט־ לָמוֹ *liberare* (vel *liberatio*) *eis*? Pſ. 56. 8. interrogativè, ſcil: An ob iniquitatem erit ipſis evaſio? Targ. רוֹקֵי יָתְהוֹן *evacua illos.* LXX. ὑπὲρ τȣ̃ μηδενὸς σώσεις αὐτȣ̀ς *pro nihilo ſalvos facies eos.*

Verſ. 8.

1280 אַשְׂכִּילְךָ Aſ-ki-lechá] *Faciam te intelligere.* A שָׂכַל ſuprà Num. 106. Fut. Hiph. אַשְׂכִּיל Cum Af. אַשְׂכִּילְךָ *erudiam te.* Cum ה parag. אַשְׂכִּילָה *intelligentem faciam,* Pſ. 101. 2. In ſecunda pl. תַּשְׂכִּילוּ *intelligetis,* Pſal. 94. 8.

1281 אִיעֲצָה I-ʋatſá] *conſulam* ſuper te oculo meo, i. e. innuam tibi. LXX. ἐπιστηριῶ *firmabo* ſuper te oculos meos. (Legerunt אִיעֲזָה à יָעַז *robuſtus fuit.*) A יָעַץ *conſuluit, conſilium iniit, deliberavit.* Fut. Kal, quieſcente (ִי) in (.) R. 55. אִיעַץ et ob ה parag. mutato (ַ) in (ֲ) R. 121. אִיעֲצָה

Verſ. 9.

1282 כְּפֶרֶד Kephé-redh] *ſicut mulus.* A פָּרַד *ſeparavit, diviſit,* Nom. maſc. פֶּרֶד *mulus,* quòd non gignat, q. à generatione ſeparatus. Eſtque animal equo ſtupidius & ineptius, cui homines à rationis uſu alieni comparantur.

1283 הָבִין Ha-bhín] (ſine) *intelligere,* i. e. intellectu. A בּוּן in Hiph. הֵבִין *intellexit,* ſuprà Num. 219. Infin. Hiph. הָבִין R. 58.

1184 בְּמֶתֶג Bemé-thegh] *in fræno.* Nom. radicale מֶתֶג *frænum,* ferrum quod ori jumenti inſeritur, ad illud gubernandum. 4 legitur in SS. Inde Grammatic. accentus *Metheg,* quo ſyllaba refrænatur & producitur.

1285 וָרֶסֶן Va-ré-ſen] *& habena.* Nom. radicale רֶסֶן *habena,* ubi ו geſtat (ִ) quoniam utrumque nomen jungitur in ſenſu uno, R. 78. Extat. 4. in Bibliis.

1286 עֶדְיוֹ ꞌedh-jó] *os ejus.* Targ. תִּקוּנֵהּ *ornatum ejus.* LXX. *τὰς σιαγόνας αὐτῶν maxillas eorum conſtringas.* A עָדָה *ornavit,* Nom. m. ſine pl. עֲדִי *ornatus, ornamentum.* bis ſumitur pro *ore,* h. l. & Pſ. 103. 5. *Satians bono* עֶדְיֵךְ *os tuum,* Targ. יוֹמֵי סֵיבוּתֵיכִי *dies ſenectutis tuæ,* ex ſignificat. עִדִּים *panni detriti.* LXX. *τὴν ἐπιθυμίαν σε deſiderium tuum.* Eſt autem עֲדִי formæ פְּרִי ſuprà Num. 28. ideóque cum Affix. mutato (ִ) in (:) prius (:) tranſit in (ֶ) fitq; עֶדְיוֹ *os ejus,* עֶדְיֵךְ *tuum.*

1287 לִבְלוֹם Libh-lóm] *ad conſtringendum,* i.e. conſtringere oportet, ne in te faciant impetum. A בָּלַם *conſtringere, obligare,* extat h. l. tantùm in SS. ſed uſitatius eſt apud Chald. et Syros. Infin. Kal, בְּלוֹם cum ל nota Gerundii, R. 41.

Verſ. 10.

1288 מַכְאוֹבִים Mach-o-bhím] *dolores.* LXX. *μάστιγες flagella.* A כָּאַב *doluit,* Nom. Heemanth. מַכְאוֹב *dolor,* tam animi quàm corporis. Cum Affix. וּמַכְאוֹבִי *& dolor meus,* Pſal. 38. 18. Plur. מַכְאוֹבִים *dolores, cruciatus.*

Verſ. 11.

1289 שִׂמְחוּ Sim-hhú] *Lætamini.* A שָׂמַח *lætatus eſt,* Imper. pl. Kal, שִׂמְחוּ *lætamini,* Pſ. 97. 12.

1290 וְהַרְנִינוּ Vehar-ní-nu] *& cantate.* LXX. *καὶ καυχᾶσθε & gloriamini.* A רָנַן ſuprà Num. 275. in Hiph. הִרְנִין *jubilare fecit, exhilaravit,* Imper. Hiph. הַרְנִינוּ *facite jubilare,* Pſ. 81. 2.

PSALMVS XXXIII. לג

1291 רַנְּנוּ Ran-nenú] *Cantate.* A רָנַן ſuprà Num. 275. Imper. pl. Pih. וְרַנְּנוּ *& cantate,* Pſ. 98. 4.

1292 נָאוָה Na-vá] (rectis) *deſiderabilis eſt,* vel *decora eſt* ſive *convenit* laudatio. Ab אָוָה *cupiit.* In Niph. נַאֲוָה infrà Num. 2733. *deſiderabilis, optatus fuit,* hinc *decuit, pulcher fuit,* quòd appeti ſoleant quæ pulchra & decentia ſunt. Part. Niph. נָאוֶה *pulcher, decorus, decens,* & in fœm. excluſo ה R. 103. נָאוָה *pulchra, decora,* ſed ſæpius quieſcente א, נָוָה Pſal. 147. 1.

Verſ. 2.

1293 הוֹדוּ Ho-dhú] *Celebrate.* Imper. Hiph. à יָדָה Vide ſuprà Num. 1209.

1294 בְּכִנּוֹר Bechin-nór] *in cithara.* Nom. m. cum pl. fœm. כִּנּוֹר *cithara, pſalterium.* Cum Præfix. וְכִנּוֹר *& cithara,* בְּכִנּוֹר *& cithara.* In plur. כִּנֹּרוֹת Cum Affix. *Suſpendimus* כִּנּוֹרוֹתֵינוּ *citharas noſtras,* Pſ. 137. 2.

1295 בְּנֵבֶל Bené-bhel] *in nablo.* Nom. maſc. נֵבֶל *uter, hydria, lagena,* à vacuitate (à נָבָל *ſtultus,* qui ſapientiâ vacat.) Hinc *nablum* (retentâ Hebræâ voce) inſtrumentum muſicum ad inſtar utris, non diſſimile Chely ſive teſtudini. Joſeph. l. 7. Antiqu. c. 10. ait, כִּנּוֹר plectro percuti ſolitam. נֵבֶל autem duodecim eſſe chordarum & digitis tangi conſuetum. Cum Præfix. הַנֵּבֶל *ipſum nablum,* Pſal. 57. 9. בְּנֵבֶל *in nablo,* Pſal. 144. 9.

1296 עָשׂוֹר ꞌa-ſór] *decachordo.* A עֶשֶׂר *decem,* fit עָשׂוֹר *decachordum,* inſtrumentum muſicum decem chordarum. עֲלֵי עָשׂוֹר *ſuper decachordo,* Pſ. 92. 4.

Targ. כִּנּוֹרָא וַעֲסַרְתֵּי מִינִין *cithara decem chordarum.*

Vers. 3.

1297 שִׁירוּ Shí-ru] *Cantate.* A שׁוּר *vocem intendit, cecinit.* In Hiph. abjecto ו, R. 58. הֵשִׁיר idem. Imper. Hiph. per Aphæresin literæ Characteristicæ ה, ut suprà Num. 219. שִׁיר *canta.* pl. שִׁירוּ *cantate.*

1298 חָדָשׁ Hha-dhásh] *(canticum) novum.* i. e. non vulgare, ut Matth. 26. *Cum bibero vobiscum* καινὸν *novum in regno cœlorum.* Et Virg. Eccl. 3. *Pollio & ipse facit nova carmina*, i. e. inaudita, mira. Ab חִדֵּשׁ *innovavit.* Nom. radic. חָדָשׁ *novus, a, um.*

1299 הֵיטִיבוּ He-tí-bhu] *bene agite.* A יָטַב *bonus fuit*, in Hiph. quiescente (ו) in (..) R. 57. הֵיטִיב *bene fecit, bonum fecit.* Imper. Hiph. הֵיטֵב & cum ה parag. הֵיטִיבָה *benefac*, Psal. 51. 20. in plur. הֵיטִיבוּ *benefacite.* Cæterum hoc verbum junctum alii verbo, adverbiascit: ut *Benefacite pulsare*, LXX. καλῶς ψάλατε *bene pulsate.*

נַגֵּן Nag-gén] *pulsare* (in jubilo).
1300 A נִגֵּן *psallit, fides pulsavit, instrumento musico lusit.* Infin. Pih.

Vers. 4.

בֶּאֱמוּנָה Be-emu-ná] *in veritate.*
1301 Ab אָמַן Num. 636. Nom. fœm. אֱמוּנָה *fides, veritas, firmitas, constantia. Et pascere* אֱמוּנָה (in) *fide.* LXX. ἐπὶ τῷ πλούτῳ αὐτῆς *in divitiis ejus*, Psal. 37. 3. q. ה esset Affixum, divitiis n. fidunt homines. (unde מָמוֹן *Mammona*, q. מַאֲמוֹן *divitiæ*, vel *Deus divitiarum*: nam pecunia, Dea ab antiquis culta est. August. de C.D. *Dea pecuniæ commendabantur, ut pecuniosi essent.*) Cum Præfix. בֶּאֱמוּנָה *in veritate*, וֶאֱמוּנָה & (in) *veritate afflixisti me*, Psal. 119. 75. i. e. verè (in quibus ב & ו habent (..) ob sequens (...) R. 13.) Cum Affix. mutato ה in ת, R. 104. בֶּאֱמוּנָתִי *in veritate mea*, וֶאֱמוּנָתִי *& veritas mea, & pietas mea cum illo*, Psalm. 89. 25. i. e. beneficia præstita conservabo ei. אֱמוּנָתְךָ *veritas* (firmitas) *tua usque ad cœlos*, Ps. 36. 6. i. e. beneficia tua in æternum durant. In pausa, אֱמוּנָתֶךָ *veritas tua in generationem & generationem*, Ps. 119. 90. i. e. per singulas ætates. *Ad annunciandum pietatem* וֶאֱמוּנָתְךָ *& veritatem tuam*, Ps. 92. 3. i. e. beneficia stabilia. בֶּאֱמוּנָתְךָ *in veritate tua. Et* cum (:) loco ו בֶּאֱמֻנָתְךָ Ps. 143. 1. וֶאֱמוּנָתוֹ *& veritas ejus*, בֶּאֱמוּנָתוֹ *in veritate ejus.*

1302

Vers. 6.

נַעֲשׂוּ Na-yasú] (cœli) *facti sunt.* A עָשָׂה *fecit*, in Niph. נַעֲשָׂה *factus est*, In plur. abjecto ה, R. 66. נַעֲשׂוּ

Vers. 7.

1303 כֹּנֵס Co-nés] *colligens.* A כָּנַס *collegit, in unum congregavit*, antitheton נָפַץ *dispersit.* Ben. Kal.

1304 כַּנֵּד Can-nédh] *tanquam cumulum.* Targ. הֵיךְ רוּקְבָא & LXX. ὡσεὶ ἀσκὸν *quasi utrem*, legerunt נאד *uter.* A נוּד *motus, agitatus fuit*, Nom. m. sine plur. נֵד *cumulus, acervus*, q. rei motæ in unum congregatio. Sexies legitur in SS. & semper de aqua dicitur. *Et constituit aquas* כְּמוֹ נֵד *sicut cumulum*, Ps. 78. 13. Targ. צְרִירִין הֵיךְ זִיקָא *constrictas sicut utrem.*

1305 בְּאוֹצָרוֹת Beo-tsa-róth] *in thesauris.* Ab אָצַר *reposuit, recondidit*, Nom.

Nom. m. cum pl. fœm. אוֹצָר *thesaurus*, res recondita. Plur. אוֹצָרוֹת *thesauri*. Cum Affix. mutato (ּ) in (:) *Proferens ventum* מֵאוֹצְרוֹתָיו *ex thesauris suis*, Psal. 135. 7. Ventus est quasi res in thesauro posita, quoniam neque cernitur, nec qua vi creatur, facile est novisse. Antiqui pingebant terram sub nomine Vestæ Deæ, gestantis tympanum, quòd terra ventos intra se contineat.

1306 תְּהוֹמוֹת Teho-móth] *abyssos*. Nom. m. cum pl. fœm. תְּהוֹם *abyssus*, idem quod ἄϐυθυς *fundo carens*, Latin. *vorago*, notat quamcunq; imperscrutabilem profunditatem, *aquæ*, *terræ*, &c. *Judicia tua* תְּהוֹם *abyssus*, Ps. 36. 7. Targ. עֲמִיקִין הֵיךְ תְּהוֹמָא *profunda ut abyssus*. Eleganter notat *ærumnas*, multitudinem malorum, in quibus ceu in abysso homini pereundum. תְּהוֹם אֶל־תְּהוֹם קוֹרֵא *Abyssus in abyssum clamat*, Ps. 42. 8. i. e. nondum transacta prima ærumna, altera q. ab illa advocata succedit. Plur. תְּהוֹמוֹת *abyssi*, *voragines*. Cum Præf. וּמִתְּהוֹמוֹת *& ex abyssis*, Ps. 71. 20. *Et potavit eos* בִּתְהוֹמוֹת *in abyssis multis*, Psal. 78. 15. i. e. potavit eos ex petra in deserto, tanquam ex abysso multa. Et excluso ה Emphat. בַּתְּהוֹמוֹת *in ipsis abyssis*, Psal. 106. 9.

Vers. 10.

1307 הֵפִיר He-phír] *labefactavit*, vel *irritum fecit*. A פּוּר *frangere*, *conterere*. Præt. Hiph. abjecto ו, R. 58. הֵפִיר *labefactavit*, *irritum reddidit*, *dissipavit*. In plur. cum (‥) loco (ּ.) הֵפֵרוּ *irritum facient*, Ps. 119. 126.

1308 הֵנִיא Hé-ni] *fregit*. Ab inusitato נוּא Præt. Hiph. הֵנִיא *fregit*, *infregit*, propriè dicitur de animo, q. de sententia removit.

1309 מַחְשְׁבוֹת Mahh-shebhóth] *cogitationes populorum*. Ab חָשַׁב *cogitavit*, Nom. fœm. Heemanth. מַחֲשָׁבָה *cogitatio*, *deliberatio*. Plur. מַחֲשָׁבוֹת In Regim. & cum Affix. correpto (ּ) in (:). מַחְשְׁבוֹת *cogitationes hominis*, Ps. 94. 11. Cum Affix. מַחְשְׁבוֹתֶיךָ *cogitationes tuæ*, וּמַחְשְׁבוֹתֶיךָ *& cogitationes tuæ*, מַחְשְׁבוֹתָם *eorum*.

Vers. 12.

1310 בָּחָר Ba-hhár] (populus quem) *elegit*. A בָּחַר *probavit*, *examinavit*, *elegit*. Præt. Kal, in pausa scribitur בָּחָר Ps. 78. 67. In prima pers. בָּחַרְתִּי *elegi*, in pausa, בָּחָרְתִּי Ps. 119. 30.

Vers. 13.

1311 הִבִּיט Hib-bít] *intuitus est*. Præt. Hiph. הִבִּיט supra Num. 530. in pl. הִבִּיטוּ *intuiti sunt*, Psal. 34. 6.

Vers. 14.

1312 מִמְּכוֹן Mim-mechón] *ex loco habitationis suæ*. Targ. מִמְּדוֹר *ex habitatione*. A כּוּן *parare*, *aptare*, Nom. m. Heemanth. מָכוֹן *aptatio*, & *locus* ubi aliquid aptatur, *sedes*, *habitatio*, *basis*. In Regim. correpto (ּ) in (:) מְכוֹן *sedes solii tui*, Ps. 89. 15. In pl. מְכוֹנִים Cum Affix. מְכוֹנֶיהָ *bases ejus*, Ps. 104. 5.

1313 הִשְׁגִּיחַ Hish-gíahh] *prospexit*. LXX. ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου αὐτοῦ ἐπέβλεψεν *de præparato habitaculo suo respexit*. Ab inusitato שָׁגַח in Hiph. הִשְׁגִּיחַ *prospexit*, *respexit*, cum consideratione *aspexit*. Extat 3. in SS.

Verſ. 15.

1314 הַמֵּבִין Ham-me-bhín] *qui intelligit*. A בוּן in Hiph. הֵבִין ſuprà Num. 219. Part. Hiph. מֵבִין *intelligens, intelligentiam faciens*, Pſ. 119. 130. cum ה Relativo, R. 76.

Verſ. 16.

1315 נוֹשָׁע No-ſháע] *ſalvatur.* A יָשַׁע in Niph. mutato (י) in ו, R. 56. נוֹשַׁע *ſalvatus, ſervatus fuit.* Partic. Niph.

1316 יִנָּצֵל Jin-na-tſél] (fortis non) *liberabitur*. LXX. γίγας ὀ σωθήσεται *gigas non ſalvabitur*. A נָצַל in Niph. נִצַּל *ſeparatus, liberatus, ereptus fuit* à malo. Fut. Niph. אִנָּצְלָה *eripiar*, Pſ. 69. 15. cum ה parag. יִנָּצֵל *eripietur*.

Verſ. 17.

1317 לִתְשׁוּעָה Lith-ſhu-עá] *ad ſalutem* A יָשַׁע Nom. fœm. Heemanth. abjecto (י) תְּשׁוּעָה *ſalus, redemptio, liberatio*. caret pl. Cum Præfix. לִתְשׁוּעָה *ad ſalutem*, ubi ל cum (.) ob ſequens (:) In Regim. תְּשׁוּעַת *ſalus hominis*, Pſ. 60. 13. וּתְשׁוּעַת *& ſalus juſtorum*, Pſalm. 37. 39. Cum Affix. תְּשׁוּעָתִי *ſalus mea*, תְּשׁוּעָתֶךָ in pauſa, תְּשׁוּעָתֶךָ *ſalus tua*, וּתְשׁוּעָתְךָ *& ſalus tua*. לִתְשׁוּעָתְךָ *ad ſalutem tuam*.

1318 יְמַלֵּט Jemal-lét] *liberabit*. A מִלֵּט *liberavit*, ſuprà Num. 976. Fut. Pih. יְמַלֵּט *liberabit*. Cum Præfix. וַיְמַלֵּט *& liberabit*, Pſal. 107. 20. ſublato (:) ob præcedens (.) R. 8. Cum Affix. יְמַלְּטֵהוּ *liberabit eum*, Pſ. 41. 2.

Verſ. 19.

1319 לְהַצִּיל Lehats-tſíl] *Ad liberandum*. A נָצַל *eripuit*. Infin. Hiph. abjecto נ R. 69. הַצִּיל cum ל nota Gerundii.

1320 וּלְחַיּוֹתָם U-lehhaj-jo-thám] *& ad vivos conſervandos eos*, LXX. καὶ διαθρέψαι αὐτοὺς ἐν λιμῷ *& alat eos in fame*. Ab חָיָה *vivificavit*, ſuprà Num. 1047. (oppoſitum eſt ad הֵמִית *interfecit*) Infinit. Pih. exit in ות R. 65.

1321 בָּרָעָב Ba-ra-עábh] *in ipſa fame*. A רָעֵב *eſuriit*, Nom. m. רָעָב *fames*, ciborum penuria, Pſ. 105. 16. Et excluſo ה Emphat. בָּרָעָב pro בְּהָרָעָב

Verſ. 20.

1322 חִכְּתָה Hhic-ketha] (*Anima noſtra*) *præſtolata eſt*. LXX. ὑπομενεῖ τῷ κυρίῳ *ſuſtinebit Dominum*. Ab חָכָה *hiavit*, corpore & animo *inhiavit, anhelavit, ore aperto intuitus eſt, ſperavit, expectavit*. Præt. fœm. Pihel. exit in תָה R. 65. חִכְּתָה *expectavit*. In plur. abjecto ה R. 66. חִכּוּ *præſtolati ſunt*, Pſal. 106. 13.

Verſ. 22.

1323 כַּאֲשֶׁר Ca-aſhér] *quemadmodum*. Compoſit. ex כ ſimilitud. & Pronom. אֲשֶׁר fitque כַּאֲשֶׁר *juxta quod*, i. e. *quemadmodum*, Pſ. 48. 9. *poſtquam*, Pſ. 51. 2.

1324 יִחַלְנוּ Ji-hhál-nu] *ſperavimus*. A יָחַל ſuprà Num. 1260. Præt. Pih. pro יִחֵל abſorpto dageſh. In prima perſ. ſing. יִחַלְתִּי *expectavi*, Pſ. 119. 43. cum (.) ob pauſam. In prima pl. יִחַלְנוּ *expectavimus*.

PSALMVS XXXIV. לד

¶ Hic Pſalm. eſt unus ex Alphabeticis (ut dictum ad Pſalm. 25) in quo

quo post primum verſ. qui continet titulum Pſalmi, reliqui omnes verſ. ſequuntur ordinem Alphabeti, niſi qd ה & ו junguntur verſ. 6. & פ geminatur, ac incipit verſ. ultim.

1325 בְּשַׁנּוֹתוֹ Beſhan-no-thó] *in mutando eum*, i. e. cum mutaret ipſe. A שָׁנָה *mutavit*, *variavit*, *alteravit*, Gerund. Pih. exit in וֹת R. 65. שַׁנּוֹת

1326 טַעְמוֹ Taꜥ-mó] *ſpeciem ſuam*. Targ. מַדְּעֵהּ *ſcientiam ſuam*. LXX. πρόσωπον αὐτοῦ *vultum ſuum*, ſc: ſtultitiam ſimulando. A טָעַם *guſtavit*, Nom. m. טַעַם *guſtus*, *ſapor*, eſt propriè palati & linguæ: tranſlatum ad animum, notat *ingenium*, quo tam mentes quàm corpora condimus, & q. guſtu referta maximo reddimus. טוּב טַעַם *bonitatem ingenii* (morum) *doce me*, Pſ. 119. 66. Cum Af. mutato poſteriori (-) in (:) R. 121. טַעְמוֹ

1327 אֲבִימֶלֶךְ Abhi-mé-lech] *Abimelech*. q. *pater regis*. Fuit generale nomen regum Palæſtinorum, quorum tamen ſinguli habebant ſua nomina propria. V. g. hic Abimelech vocatur *Achis*, 2 Sam. 21. 11.

1328 וַיְגָרְשֵׁהוּ Va-jegha-reſhé-hu] *& expulit eum*. A גָּרַשׁ *ejecit*, *expulit*, eſt antitheton τοῦ אָסַף *collegit*. Fut. Pih. in ſecunda perſ. תְּגָרֵשׁ *expuliſti*, Pſ. 80. 9. pro תְּגָרֵשׁ excluſo dageſh, R. 19. In tertia, יְגָרֵשׁ *expellet*, cum ו Converſ. (ut ſuprà Num. 76.) וַיְגָרֶשׁ *& expulit*, Pſal. 78. 55. & cum Affix. mutato (..) in (:) וַיְגָרְשֵׁהוּ

Verſ. 3.

1329 תִּתְהַלֵּל Tith-hal-lél] *laudabit ſe*. Ab הָלַל ſuprà Num. 404. in Hithpah. הִתְהַלֵּל *laudavit*, *jactavit*, *prædicavit ſe*, *gloriatus fuit*. Fut. Hithp. quod in Pſal. flectitur ſic: תִּתְהַלֵּל *jactabis te*, Pſ. 52. 3. יִתְהַלֵּל *jactabit ſe* m. Pſal. 63. 12. תִּתְהַלֵּל *jactabit ſe* f. וְיִתְהַלְלוּ *& laudabunt ſe*, Pſ. 64. 11. In pauſa יִתְהַלָּלוּ *jactabunt ſe*, Pſ. 49. 7.

Verſ. 4.

1330 גַּדְּלוּ Gad-dhelú] *Magnificate*. A גָּדַל *magnus fuit*, in Pih. *magnum fecit*, aut *reddidit*, *magnificavit*. Imper. Pih.

Verſ. 5.

1331 דָּרַשְׁתִּי Da-ráſh-ti] *Quæſivi*. A דָּרַשׁ ſuprà Num. 445. Præt. Kal, quod in Pſ. flectitur ſic: דָּרַשׁ *quæſivit*, דָּרַשְׁתִּי *quæſivi*, in pauſa דָּרָשְׁתִּי Pſ. 78. 34. Cum Af. mutato (ָ) in (:) דְּרַשְׁתִּיךָ *quæſivi te*, Pſ. 119. 10. דָּרָשׁוּ *quæſiverunt*, in pauſa, דָּרָשׁוּ Pſal. 119. 155. Cum ו Converſ. Præteriti, R. 78. וְדָרְשׁוּ *& quærent*, Pſ. 109. 10. Cum Affix. tranſpoſitis vocalibus R. 98. וּדְרָשׁוּהוּ *& quæſiverunt eum*, Pſal. 78. 34.

1332 מְגוּרוֹתַי Meghu-ró-tháj] (ab omnibus) *pavoribus meis*. A maſc. מָגוֹר (ſuprà Num. 1243.) Nom. fœmin. מְגוֹרָה *pavor*, *timor*. Legitur ter in SS. ſemel in ſing. in Regim. Pr. 10. 24. bis in plur. cum Affix. h. l. & Eſa. 66. 4.

Verſ. 6.

1333 וְנָהָרוּ Vena-há-ru] *& confluxerunt*. Targ. וְאִנְהָרוּ *& illuminati ſunt*, LXX. καὶ φωτίσθητε *& illuminamini*. A נָהַר *fluxit*, *defluxit*, inſtar fluvii *decurrit*. Sexies legitur in SS. & ſemper dicitur de populo, qui ut flumina ad aliquem locum confluunt. Targ. & LXX. vertunt ex ſignificatione luminis, ex נְהָרָה *lux*. Præt. plur. Kal, נָהָרוּ cum (ָ) ob pauſam.

 Verſ.

Verſ. 8.

1334 חֹנֶה Hho-né] *Caſtra metans eſt.* Ab חָנָה ſuprà Num. 1139. Ben Kal, חֹנֶה exit in (ֶ) R. 65. Cum Affix. excluſo ה R. 103. *Diſſipavit oſſa* חֹנָךְ *obſidentis te*, Pſ. 53. 6. pro חֹנֶה עָלֶיךָ *obſidentis contra te.*

1335 מַלְאַךְ Mal-ach] *angelus Domini.* Nom. Heemanth. מַלְאָךְ *legatus*, *nuncius* tam divinus quàm humanus, *Angelus.* Convenit cum הָלַךְ *ivit:* (literis transpoſitis, & mutato ה in א) ut ſit qui mandatum habet à domino eundi. In Regim. correpto (ָ) in (ַ) R. 115. fit וּמַלְאַךְ *& Angelus Jehovæ*, Pſ. 35. 5. In pl. מַלְאָכִים Cum Affix. מַלְאָכָיו *angelis ejus*, Pſ. 91. 11. In Regim. mutato (ָ) in (ֲ) R. 114. *Immiſſionem* מַלְאֲכֵי רָעִים *angelorum malorum*, Pſ. 78. 49.

Verſ. 9.

1336 טַעֲמוּ Ta-ɣamú] *Guſtate.* Targ. אִשְׁתְּמוֹדְעוּ *cognoſcite.* A טָעַם *guſtavit*, de animo *cognovit*, *expertus eſt*, *probavit* : ut enim cibos guſtu, ita mente res probamus. Imper. plur. Kal, pro טְעַמוּ ubi guttur. punctuat ſe & præcedentem, R. 13.

1337 הַגֶּבֶר Hag-gé-bher] *ille vir.* A גָּבַר *valuit, prævaluit*, Nom. m. גֶּבֶר *vir*, viribus maximè pollens, qui neque puer neque ſenex : (etſi etiam de Balaam ſene dicitur, Num. 24. 4.) Cum Præfix. הַגֶּבֶר *ille vir*, כְּגֶבֶר *ſicut vir*, Pſ. 88. 5.

1338 יֶחֱסֶה Je-hhesé] (qui) *ſperabit.* Ab חָסָה ſuprà Num. 120. Fut. Kal, quod in Pſal. flectitur ſic: תֶּחְסֶה *fiduciam habebis*, Pſalm. 91. 4. pro תֶּחֱסֶה ubi guttur. punctuat ſe & præcedentem, R. 13. יֶחְסֶה יֶחֱסָיוּן *ſperabunt*, Pſal. 36. 8. ubi ה tranſit in (י) mobile, R. 66. & ן parag. ſuperadditur, R. 102. n. 5. pro יֶחֱסוּ.

Verſ. 10.

1339 יְראוּ Jerú] *Timete.* A יָרֵא *timuit*, Imper. anom. Kal; יְראוּ pro יִרְאוּ ubi א ſilet præter normam, ad evitandam confuſionem cum יִרְאוּ *videbunt*, quòd eſt à רָאָה ſuprà Num. 388.

1340 מַחְסוֹר Mahh-ſór] *penuria.* Ab חָסַר *deficit, penuriâ laboravit.* Nom. m. Heemanth. מַחְסוֹר *penuria, egeſtas, defectus.*

Verſ. 11.

1341 רָשׁוּ Rá-ſhu] (Leunculi) *depaupertati ſunt.* LXX. πλούσιοι ἐπτώχευσαν *Divites eguerunt.* A רוּשׁ Præt. Kal, ejecto ו R. 58. רָשׁ *eguit, indiguit, pauper factus eſt*, In plur. רָשׁוּ.

1342 וְרָעֵבוּ Vera-ɣé-bhu] *& eſurierunt.* A רָעֵב vel רָעַב *eſurivit, fame laboravit*, Præt. pl. Kal, רָעֲבוּ cum (ֵ) ob pauſam, R. 132. pro רָעֲבוּ.

Verſ. 12.

1343 לְכוּ Lechú] *Venite.* A יָלַךְ ſuprà Num. 1661. Imper. Kal, abjecto (י) R. 54. לֵךְ *abi, veni*, & ſæpè habet vim excitativam : *Age, agite.* Cum ה parag. וּלְכָה *& veni*, Pſ. 80. 3. In pl. לְכוּ *venite, agite*, Pſalm. 46. 9.

Verſ. 13.

1344 הֶחָפֵץ He-hha-phéts] *qui volens eſt*, i. e. vult. Ab חָפֵץ *voluit*, complacentia maxima in aliquid affectus eſt. Nom. Participiale Kal, חָפֵץ *volens, expetens.* Cum ה Relat. quod habet

habet (ּ) ante guttur. kametsatam pro (ָ) R. 109. הֶחָפֵץ *qui vult*, Psalm. 35. 27. In pl. חֲפֵצִים In Regim. חֲפֵצֵי *volentes justitiam meam*, Pl. 35. 27. Cum Affix. *quæsita omnibus* חֶפְצֵיהֶם *expetentibus ea*, Psalm. 111. 2. pro חֲפֵצֵיהֶם ubi (..) transit in (:) R. 116. & (ֲ) amittit suum (:) R. 15. sicque (ֶ) & (ְ) alternant, R. 107. Targ. לְכֹל דְּצָבַיִן לְהוֹן *omnibus qui volunt ea*.

Vers. 2.

1345 נְצֹר Netsór] *Custodi*. A נָצַר suprà Num. 595. Imper. Kal, נְצֹר

1346 מִדַּבֵּר Mid-dab-bér] *à loquendo*, i. e. ne loquatur. A דִּבֵּר suprà Num. 76. Infin. Pih. דַּבֵּר *loqui*: Cum Præfix. מ quod vel sumitur negativè, vel comparativè, R. 41. *Dilexisti malum* מִטּוֹב *præ bono, mendacium* מִדַּבֵּר *præ loqui justitiam*, Pl. 52. 5.

Vers. 15.

1347 סוּר Súr] *Recede*. Targ. זור *Discede*. A סוּר suprà Num. 616. Imper. Kal, formæ קוּם, in plur. סוּרוּ *discedite*, *recedite*.

1348 וַעֲשֵׂה Va-ŋasé] *& fac*. A עָשָׂה *fecit*. Imper. Kal, עֲשֵׂה *fac*, exit in (..) R. 65. & ו est cum (-) ob sequens (ֲ)

1349 וְרָדְפֵהוּ Verodh-phé-hu] *& persequere eam*, sc: pacem. A רָדַף suprà Num. 314. Imper. Kal, רְדֹף Ob Affix. mutato ו in (ֵ) R. 98. fit רָדְפֵהוּ In pl. רִדְפוּ *persequimini*, Pl. 71. 11.

Vers. 17.

1350 לְהַכְרִית Lehach-rith] *ad excidendum*. A כָּרַת suprà Num. 575. Infin. Hiph. cum ל nota Gerundii.

Vers. 18.

1351 צָעֲקוּ Tsa-ŋakú] *Clamârunt*. A צָעַק *clamavit, vociferatus est*, Præt. Kal, צָעַקְתִּי *clamavi*, pl. צָעֲקוּ cum (ֲ) loco (:)

Vers. 19.

1352 לְנִשְׁבְּרֵי Lenish-beré] *confractis* corde. A שָׁבַר *fregit, confregit*. Part. Niph. נִשְׁבָּר *confractus*. Plur. נִשְׁבָּרִים in Regim. mutato (ָ) in (:) נִשְׁבְּרֵי In fœm. נִשְׁבָּרָה *confracta*, Pl. 34. 21.

1353 דַּכְּאֵי Dac-kee] *contritos spiritu*. A דָּכָא *contudit, contrivit*. Nom. ex Pih. deductum דַּכָּא *contritus, contusus*, & abstractè *contusio*. *Rediges hominem ad* דַּכָּא *contritionem*, Pl. 90. 3. Targ. מוֹתָא *mortem* Plur. דַּכָּאִים In Regim. mutato (ָ) in (:) דַּכְּאֵי Legitur Præterea Deut. 23. 2. Esa. 57. 15. gi-

Vers. 20.

1354 רַבּוֹת Rab-bóth] *Multa*. A masc. רַב suprà Num 129. fœm. רַבָּה *multa*, adverbialiter *multùm, plurimùm*, In forma Regim. רַבַּת *plurimùm*, Pl. 120. 6. In Plur. רַבּוֹת *Multas* (sc: res) fecisti, Pl. 49. 6.

¶ Nota. *Multa* רָעוֹת (pl.) *mala* (eveniunt) *justo, sed ex omnibus illis liberabit eum Jehova*. At vers. 21. *Morte afficiet impium* רָעָה (unum) *malum*. Hinc eleganter Rabb. שֶׁבַע בִּירֵי לְצַדִּיק וְחַד לְעָבֵד בִּישָׁה *Septem* (fodiuntur) *foveæ justo, & una* (tantùm) *facienti malum*.

Vers.

Verſ. 21.

1355 שֹׁמֵר Sho-mér] *Cuſtodiens.* A שָׁמַר *cuſtodivit.* Ben. Kal, שׁוֹמֵר *cuſtodiens,* & ſubſtantivè *cuſtos.* R. 42. Cum Præfix. הַשֹּׁמֵר *qui cuſtodit,* Pſ. 146. 6. Cum Affix. שֹׁמְרֶךָ *cuſtos tuus,* Pſalm. 121. 3. Plur. שֹׁמְרִים *cuſtodientes, cuſtodes.* Cum Præfix. *Anima mea ad Dominum* מִשֹּׁמְרִים *præ cuſtodibus ad manè,* Pſ. 130. 6. i. e. anima mea plus expectat Dominum, quàm cuſtodes qui totâ nocte vigilantes, expectant manè, ut poſſint dormire. In Regim. שֹׁמְרֵי *cuſtodientes judicium,* Pſalm. 106. 3. לְשֹׁמְרֵי *cuſtodientibus fœdus,* Pſal. 103. 18. וּלְשֹׁמְרֵי *& cuſtodientibus mandata,* Pſ. 119. 63.

1356 מֵהֵנָּה Me-hén-na] *ex eis.* Ex Pronom. fœmin. הִיא *illa, ipſa,* Plur. הֵן & cum ה parag. הֵנָּה *illæ, ipſæ.* Cum Præfix. מֵהֵנָּה *ex illis,* ubi מ cum (‥) R. 74.

Verſ. 22.

1357 תְּמוֹתֵת Temo-théth] *Morte afficiet.* Targ. מִיתוּתָא דְרַשִׁיעַיָא בִישָׁה & LXX. θάνατος ἁμαρτωλῶν πονηρός. *Mors peccatorum mala.* (Legerunt תְּמוּתַת in Regim. à תְּמוּתָה *occiſio.*) A מוּת *mori,* in Pih. quieſcente ו in ו, & geminatâ tertiâ. R. 63. מוֹתֵת *mori fecit, morte affecit, occîdit,* Fut. Pih.

1358 יֶאְשָׁמוּ Je-ſhá-mu] *deſolabuntur.* Ab אָשֵׁם *deſolatus, vaſtatus fuit, reus evaſit, in culpa fuit,* Fut. pl. Kal, eſſétque יֶאְשְׁמוּ at guttural. poſcit (‥) R. 13. ut ſit יֶאֶשְׁמוּ Rurſus (‥) amittit ſuam vocalem (‥) R. 14. & fit יֶאְשְׁמוּ verſ. ſequenti, & in pauſa cum (‥) R. 132. יֶאְשָׁמוּ

PSALMUS XXXV. לה

1359 רִיבָה Ri-bhá] *Litiga.* A רוּב *contendere, jurgare, litigare.* In Hiph. excluſo ו R. 58. הֵרִיב idem. Imper. Hiph. cum Aphæreſi literæ Charact. & paragog. ה (ut ſuprà Num. 219.) pro הָרִיבָה *contende,* וְרִיבָה *& contende.*

1360 יְרִיבַי Jeri-bhaj] (cum) *litigatoribus meis.* LXX. δίκασον τοὺς ἀδικοῦντάς με *judica nocentes me.* A ſuperiori רוּב Nom. Heemanthic. יָרִיב *rixator, litigator.* Sed legitur tantùm cum Affix. ſemel in ſingul. Eſa. 49. 25. & bis in plur. h. l. & Jer. 18. 19.

1361 לְחַם אֶת־לֹחֲמָי Lehhám eth-lohhamáj] *pugna* (contra) *impugnantes me.* Utrumq; eſt à לָחַם (ſuprà Num. 836.) prius, Imper. Kal, poſterius Benoni, plur. לֹחֲמִים *pugnantes,* Pſ. 56. 3. cum Affix. לֹחֲמָי

Verſ. 2.

1362 הַחֲזֵק Ha-hhazék] *Apprehende.* Ab חָזַק *fortis fuit,* in Hiph. *fortem reddidit, firmiter arripuit.* Imper. Hiph. pro הַחֲזֵק cum (‥) loco (:)

Verſ. 3.

1363 וְהָרֵק Veha-rék] *Et evacua.* Metaph. Targ. וּשְׁלֹף *& extrahe.* Ab הֵרִיק ſuprà Num. 859. Imper. Hiph. הָרֵק

1364 חֲנִית Hhaníth] *lanceam.* Ab חָנָה *caſtra poſuit,* Num. 1139. Nom. fœm. חֲנִית *haſta, lancea,* quòd ejus uſus ſit in caſtris & in militia.

1365 וּסְגֹר U-ſeghór] A סָגַר ſuprà N. 707. Aut eſt Imper. Kal, *& conclude,* ut Tar. & LXX. καὶ σύγκλεισον. Aut Nom. m. ſine pl. סְגוֹר *clauſura, concluſio,* eleganter pro *clypeo, gladio,* vel alia re ſimili quâ iter ad cor præcluditur, Hoſ. 13. 8. *Diſcindam* סְגוֹר *clauſuram.*

ram cordis eorum. Et h. l. *Evagina lanceam* וּסְגֹור *& gladium*, vel clypeum. Nam accentus Tiphcha innuit, hæc duo esse in unum conjungenda.

1366 לִקְרָאת Lik-ráth] *in occursum*, persequentium me. A קָרָא *clamavit, vocavit*, Nom. fœm. קְרָאת *occursus*, q. te vocet ille cui pergis obviam. Semper legitur cum ל, & rectè per adverbium *obviam* transfertur. Cum Affix. *Excitare* לִקְרָאתִי *obviam mihi*, Ps. 59. 5. LXX. Exurge εἰς συνάντησίν μου *in occursum meum.*

Vers. 4.

1367 וְיִכָּלְמוּ Vejic-ca-lemú] *& ignominiâ afficientur.* A כָּלַם in Niph. נִכְלַם *pudefactus, confusus, ignominiâ affectus fuit*: semper in contemptum, & de graviori ignominia quam בּוֹשׁ (*erubuit*) dicitur. Fut. pl. Niph. יִכָּלְמוּ *pudore suffundentur*, Ps. 69. 7. וְיִכָּלְמוּ *& pudore suffundentur*, Ps. 40. 15.

1368 יִסֹּגוּ Jis-só-ghu] *avertantur retrorsum.* A סוּג *recedere.* In Niph. quiescente ו in ו R. 61. נָסוֹג *retroactus est, retrocessit*, ferè post se habet אָחוֹר *retrò*, ad augendam significationem. Fut. Niph. quod in Psal. flectitur in pl. tantùm. יִסֹּגוּ *retrò agentur*, Ps. 40. 15. וְיִסֹּגוּ *& retrò revertentur*, Psal. 129. 6. Cum ו Convers. וַיִּסֹּגוּ *& retrocesserunt*, Psalm. 78. 57.

1369 חֹשְׁבֵי Hho-shebhé] *machinantes* malum meum. Ab חָשַׁב suprà Num. 493. Ben. pl. Kal, in Regim.

Vers. 5.

1370 דֹּחֶה Do-hhé] *impellens.*] A דָּחָה *impulit, expulit, propulit*, Ben. Kal, דֹּחֶה exit in (..)R. 65.

Vers. 6.

1371 וַחֲלַקְלַקֹּות Va-hhalak-lak-kóth] *& lubricitates.* Ab חָלַק *lævigavit, glabrum reddidit.* Nom. plur. fœm. per geminationem secundæ & tertiæ radicalis, חֲלַקְלַקּוֹת *lubricitates*, viæ in quibus pes ambulantis vacillat.

Vers. 7.

1372 חִנָּם Hhin-nám] *absque causâ.* LXX. δωρεὰν *gratis.* Ab חָנַן *ex gratia donavit*: propriè est Nom. Hemanth. sed per adverbium redditur, חִנָּם *gratis, immeritò, frustrà, temerè, sine causa*, q. מֵחֵן *ex gratia.*

1373 חָפְרוּ Hha-pherú] (frustra) *foderunt* animæ meæ, sc: foveam aut exitium, ut foveæ parantur bestiis ad earũ exitiũ. Targ. כְּמַנוּ *insidiati sunt*, LXX. μάτην ὠνείδισαν *supervacuè exprobraverunt.* Ab חָפַר *fodit exprobravit*, suprà Num. 370. Præt. plur. Kal, חָפְרוּ *probro affecti sunt, quærentes animam meam*, Psalm 71. 24. Targ. אִתְחַסְּדוּ *pudefacti sunt.*

Vers. 8.

1374 שׁוֹאָה Sho-á] *vastitas.* A שָׁאָה *vastatus fuit*, Nom. fœm. sine pl. שׁוֹאָה *vastitas, devastatio.* Cum Præfix. בְּשׁוֹאָה *in vastitate*, לְשׁוֹאָה *in vastitatem.*

1375 תִּלְכְּדוֹ Til-kedhó] (rete) *capiet eum.* A לָכַד *cepit, apprehendit.* Tertia pers. fœm. Fut. Kal, תִּלְכּוֹד Ob Affix. mutato ו in (:)R. 119. fit תִּלְכְּדוֹ

Vers. 10.

1376 מֵחָזָק Me-hha-zák] *à valido præ eo*, i. e. validiori. Ab חָזַק *validus fuit*, Nom. m. חָזָק *fortis, validus, robustus*,

bustus. Cum Præfixo מ quod gestat ( ) R. 74. In fœm. mutato (.) in ( ) חֲזָקָה *fortis, firma* בְּיָד חֲזָקָה *in manu forti*, Pf. 136. 12.

1377 מְגֹּזְלוֹ Mig-go-zeló] *à diripiente eum*. A גָּזַל *vi rapuit, diripuit*; dicitur tantùm de substantia & personis at חָמָס (quod idem significat) est generalius. Benoni Kal, גּוֹזֵל cum Affixo ו

Vers. 11.

1378 יִשְׁאָלוּנִי Jish-a-lú-ni] *petunt (à) me*. A שָׁאַל suprà Num. 94. Fut. Kal, יִשְׁאַל at ob Affix. producto (-) in (.) R. 121. יִשְׁאָלוּנִי pro יִשְׁאֲלוּ מִמֶּנִּי *petunt à me*.

Vers. 12.

1379 שְׁכוֹל Shechól] *orbitatem animæ meæ*. Targ. בְּעַן לְמִתְכַּל לְנַפְשִׁי *quærunt orbare animam meam*, i. e. me occidere. Anima orbatur, dum corpore (proprio domicilio) privatur. LXX. ἀτεκνίαν *sterilitatem animæ meæ*, i.e. orbarunt me filiis, amicis, &c. omni præsidio ac solatio. A שָׁכֹל *orbatus, privatus fuit*, Nom. m. שְׁכוֹל *orbitas, privatio* filiorum, &c. 4 legitur in SS.

Vers. 13.

1380 בַּחֲלוֹתָם Ba-hhalo-thám] *in ægrotando eos*. i. e. dum ægrotarent. LXX. ἐν τῷ αὐτοὺς παρενοχλεῖν *cum mihi molesti essent*, ægri n. plerunq; sunt molesti. Ab חָלָה *ægrotavit, dolore affectus fuit*, Infin. Kal, exit in ות R. 65. חֲלוֹת cum Affix. חֲלוֹתָם Ad hoc thema etiam potest referri, Infinit. Pih. loco Nomin חַלּוֹתִי הִיא *ægrotare meum hoc*, Pf. 77. 11. Targ. מַרְעִיתִי *infirmitas mea*. Quanquam non desunt qui velint ab חָלַל *vulneratus, sauciatus fuit*, (unde Pf. 109. 22. *cor meum* חָלַל *vulneratum est*, Targ. שְׁפִי *contritum est*) hinc חַלּוֹת ad formam חַנּוֹת infrà Num. 2406. cum Affix. חַלּוֹתִי *cædes mea est*, occisio, mors mea, exilii diuturnitas. LXX. νῦν ἤρξάμην *nunc incepi*, ex significatione הֵחֵל *incepit*.

1381 עִנֵּיתִי yin-né-thi] *afflixi in jejunio animam meam*. LXX. ἐταπείνουν *humiliabam*. A עָנָה suprà Num. 1.6. in Pih. עִנָּה *afflixit, oppressit, humiliavit*. Præt. Pih. qd in Pf. flectitur sic: עִנָּה *afflixit*, עִנִּיתָ *afflixisti*, mutato ה in (.) R. 66. Cum Af. עִנִּיתָנִי *afflixisti me*, עִנִּיתָנוּ *nos*. עִנִּיתִי *afflixi*, עִנּוּ *afflixerunt*, excluso ה

בַּצּוֹם Ba-tsom] *in jejunio*. A צוּם *jejunare*, Nom. m. צוֹם *jejunium* Cum Præfix. בַּצּוֹם *in ipso jejunio*, excluso ה Emphat. מִצּוֹם *à jejunio*.

1382 חֵיקִי Hhe-kí] (oratio mea super) *sinum meum redeat*, i. e. toties pro eis fusa, cedat in meam utilitatem & fructum: perinde ut Matth. 10. *Pax vestra ad vos redibit*. Nom. m. absque plur. חֵיק *sinus*, curvitas illa sita inter pectoris brachiorúmque complexum. Cum Affix. בְּחֵיקִי *in sinum meum*. *E medio* חֵיקְךָ *sinus tui*, Psal. 74. 11. pro חֵיקְךָ cum ו loco (.) חֵיקָם *in sinum ipsorum*, Pf. 79. 12.

Vers. 14.

1383 כַּאֲבֶל־ Ca-abhel] *sicut lugens matris*, i. e. propter matrem. Targ. הֵיךְ אַבְלָא דְמִתְאַבַּל עַל אִמֵּיהּ *sicut lugens, qui luget propter matrem suam*. LXX. nomen *matris* omiserunt. Ab אָבַל *luxit* ob quosvis casus adversos, Nom. participiale Kal, אָבֵל *lugens*, In

Regim. mutato (·) in (∵) R. 114 (‥) ob Maccaph transit in (∴) R. 134.

1384 קֹדֵר Ko-dhér] *atratus*, vel *ater*. LXX. σκυθρωπάζων *contristatus*. A קָדַר *obscuratus, atratus, pullatus fuit*, transfertur ad affectos quibusvis ærumnis, notátque *contristatus fuit*, Ben. Kal.

1385 שַׁחוֹתִי Sha-hhó-thi] *incurvabar*. A שָׁחַח suprà Num. 523. syncopatâ media radicali, fit שַׁח R. 70. In prima perf. assumpto י R 71. שַׁחוֹתִי *incurvatus fui*, Pf. 38. 7.

Verf. 15.

1386 וּבְצַלְעִי U-bhetsal-yí] *Et in claudicatione mea*, i. e. dum rebus adversis uterer. Targ. וּבְתַבְרִי *& in calamitate mea*, LXX. καὶ κατ' ἐμοῦ *& adversum me*. A צֶלַע *costa*; & quia costa est in latere animalis, ideo notat *latus* cujusque rei: & ornatè *claudicatio*, quòd claudus ad latus unum semper inclinet. Cum Præfix. *Ego* לְצֶלַע *ad claudicationem paratus*, Psal. 38. Targ. לְתַבְרָה *ad calamitatem*, LXX. εἰς μάστιγας *ad flagella*. Cum Affix. ut suprà Num. 736 צַלְעִי.

1387 שָׂמְחוּ Sat-mehhú] *lætati sunt*. Præt. Kal, שָׂמַח *lætatus est*, שָׂמַחְתִּי *lætatus sum*, שָׂמְחוּ *lætati sunt*.

1388 וְנֶאֶסָפוּ Vene-esá-phu] *& congregati sunt* q. scil: ad consolandum me. Ab אָסַף *collegit*, in Niph. נֶאֱסַף *collectus, congregatus fuit*. In Præt. pl. esset נאספו at ob guttural. fit נֶאֶסְפוּ R. 13. & in pausa converso (:) in (·) R, 131. נֶאֱסָפוּ & aliâ formâ Psal. 47. 10. redeunte (∵) in (:) R 14. Rursus extra pausam נֶאֶסְפוּ amisso (·) ex (∵) R. 15.

1389 נֵכִים Ne-chím] *loripedes*, simulantes claudicationem, tanquam ex dolore mearum rerum adversarum acceptam. Vel, *percussi*, scil: abjecti & viles homines, flagris & verberibus digni. Targ. רַשִׁיעַיָא *impii*. LXX. μάστιγες *flagella*. A נָכָה in Niph. נִכָּה *percussus fuit*, Nom. m. נָכֶה *percussus, læsus, debilis*, sed non legitur in sing. nisi in Regim. נְכֵה רַגְלַיִם *percussus pedibus*, 2 Sam. 4. 4. i. e. claudicans. נְכֵה רוּחַ *percussus spiritu*, Esa. 66. 2. i. e. afflictus animo. In plur. abjecto ה R. 103. נֵכִים.

1390 קָרְעוּ Ka-re yú] *ruperunt*, sc: vestes ad testandum suum dolorem. Vel aperuerunt os ad subsannandum. A קָרַע *scidit, rupit, laceravit*, sæpiùs de ruptura vestium usurpatur, Præt. pl. Kal.

1391 דָמּוּ Dhám-mu] *siluerunt*. A דָּמַם suprà Num. 196. Præt. Kal, דַּם plur. דַּמּוּ in pausa דָּמּוּ ut Num. 127.

Verf. 16.

1392 בְּחַנְפֵי Behhan-phé] *In hypocritis*, vel *inter hypocritas*. Targ. בְּמִלֵּי שְׁטִיצוּתָא *verbis blanditiarum*. Ab חָנַף *simulavit, dissimulavit, fraudulenter egit*, sc: simulatâ malitiâ sanctitatis colore. Nom. m. חָנֵף *simulator, hypocrita*. In plur. חֲנֵפִים In Regim correpto (·) in (:) R. 114. (·) amittit suum (:) R. 15.

1393 לַעֲגֵי La yaghé] *subsannationum*, qui subsannant. A לָעַג suprà Num. 73. Nom. m. לַעַג *sanna, subsannatio, derisio*. In plur. לְעָגִים In Regim. לַעֲגֵי ut Num. 459.

1394 מָעוֹג Ma-yógh] *placentæ*. i. e. propter placentam, qui gulæ causa adulabantur. A עוּג *ussit, ustulavit, panes coxit*, Nom. Heemanth. מָעוֹג *panis subcinericeus, placenta*.

1395 חָרֹק Hha-rók] *frendendo*. Ab חָרַק *frenduit, stridit dentibus* ob nimiam iram. Infinit. Kal, incipit à (·)

bustus. Cum Præfixo מ quod gestat ( ) R. 74. In fœm. mutato (ֶ) in ( ) חֲזָקָה *fortis, firma*. בְּיָד חֲזָקָה *in manu forti*, Ps. 136. 12.

1377 מִגֹּזְלוֹ Mig-go-zeló] *à diripiente eum*. A גָּזַל *vi rapuit, diripuit*; dicitur tantùm de substantia & personis at חָמָס (quod idem significat) est generalius. Benoni Kal, גּוֹזֵל cum Affixo ו

Vers. 11.

1378 יִשְׁאָלוּנִי Jish-a-lú-ni] *petunt* (*à*) *me*. A שָׁאַל supra Num. 94. Fut. Kal, יִשְׁאַל at ob Affix. producto (-) in (ְ) R. 121. יִשְׁאָלוּנִי pro יִשְׁאֲלוּ מִמֶּנִּי *petunt à me*.

Vers. 12.

1379 שְׁכוֹל Shechól] *orbitatem animæ meæ*. Targ. בְּעָן לְמִתְכַּל לְנַפְשִׁי *quærunt orbare animam meam*, i. e. me occidere. Anima orbatur, dum corpore (prprio domicilio) privatur. LXX. ἀτεκνίαν *sterilitatem animæ meæ*, i.e. orbarunt me filiis, amicis, &c. omni præsidio ac solatio. A שָׁכַל *orbatus, privatus fuit*, Nom. m. שְׁכוֹל *orbitas, privatio* filiorum, &c. 4 legitur in SS.

Vers. 13.

1380 בַּחֲלוֹתָם Ba-hhalo-thám] *in ægrotando eos*. i. e. dum ægrotarent. LXX. ἐν τῷ αὐτοὺς παρενοχλεῖν *cum mihi molesti essent*, ægri n. plerunq; sunt molesti. Ab חָלָה *ægrotavit, dolore affectus fuit*, Infin. Kal, exit in ות R. 65. חֲלוֹת cum Affix. חֲלוֹתָם Ad hoc thema etiam potest referri, Infinit. Pih. loco Nomin חַלּוֹתִי הִיא *ægrotare meum hoc*, Ps. 77. 11. Targ. מַרְעִיתִי *infirmitas mea*. Quanquam non desunt qui velint ab חָלַל *vulneratus, sauciatus fuit*, (unde Ps. 109. 22. *cor meum* חָלַל *vulneratum est*, Targ. שְׁפִי *contritum est*) hinc חֲלוֹת ad formam חֲנוֹת infrà Num. 2406. cum Affix. חֲלוֹתִי *cædes mea est*, occisio, mors mea, exilii diuturnitas. LXX. νῦν ἀρξάμην *nunc incepi*, ex significatione הֵחֵל *incepit*.

1381 עִנֵּיתִי Ɥin-né-thi] *afflixi in jejunio animam meam*. LXX. ἐταπείνουν *humiliabam*. A עָנָה suprà Num. 1[?]6. in Pih. עִנָּה *afflixit, oppressit, humiliavit*. Præt. Pih. qd in Ps. flectitur sic: עִנָּה *afflixit*, עִנִּיתָ *afflixisti*, mutato ה in (ִ) R. 66. Cum Af. עִנִּיתַנִי *afflixisti me*, עִנִּיתָנוּ *nos*. עִנִּיתִי *afflixi*, עִנּוּ *afflixerunt*, excluso ה

בַצּוֹם Ba-tsom] *in jejunio*. A צוּם *jejunare*, Nom. m. צוֹם *jejunium* Cum Præfix. בַּצּוֹם *in ipso jejunio*, excluso ה Emphat. מִצּוֹם *à jejunio*.

1382 חֵיקִי Hhe-kí] (oratio mea super) *sinum meum redeat*, i. e. toties pro eis fusa, cedat in meam utilitatem & fructum: perinde ut Matth. 10. *Pax vestra ad vos redibit*. Nom. m. absque plur. חֵיק *sinus*, curvitas illa sita inter pectoris brachiorúmque complexum. Cum Affix. בְּחֵיקִי *in sinum meum*. E medio חֵיקְךָ *sinus tui*, Psal. 74. 11. pro חֵיקְךָ cum ו loco (ִ) חֵיקָם *in sinum ipsorum*, Ps. 79. 12.

Vers. 14.

1383 כַּאֲבֶל־ Ca-abhel] *sicut lugens matris*, i. e. propter matrem. Targ. הֵיךְ אַבְלָא דְּמִתְאַבֵּל עַל אִמֵּהּ *sicut lugens, qui luget propter matrem suam*. LXX. nomen *matris* omiserunt. Ab אָבַל *luxit* ob quosvis casus adversos, Nom. participiale Kal, אָבֵל *lugens*,

In

Regim. mutato (ֶ) in (ֵ) R. 114 (ֵ)
ob Maccaph transit in (ֶ) R. 134.

1384 קֹדֵר Ko-dhér] *atratus*, vel *ater.* LXX. σκυθρωπάζων *contristatus.* A קָדַר *obscuratus, atratus, pullatus fuit*, transfertur ad affectos quibusvis ærumnis, notátque *contristatus fuit*, Ben. Kal.

1385 שַׁחוֹתִי Sha-hhó-thi] *incurvabar.* A שָׁחַח suprà Num. 523. syncopatâ media radicali, fit שַׁח R. 70. In prima perf. assumpto ו R. 71. שַׁחוֹתִי *incurvatus fui*, Psal. 38. 7.

Vers. 15.

1386 וּבְצַלְעִי U-bhetsal-yí] *Et in claudicatione mea*, i. e. dum rebus adversis uterer. Targ. וּבְתַבְרִי *& in calamitate mea*, LXX. καὶ κατ' ἐμοῦ *& adversum me.* A צֶלַע *costa*; & quia costa est in latere animalis, ideo notat *latus* cujusque rei: & ornatè *claudicatio*, quòd claudus ad latus unum semper incliner. Cum Præfix. *Ego* לְצֶלַע *ad claudicationem paratus*, Psal. 38. Targ. לְתַבְרָה *ad calamitatem*, LXX. εἰς μάστιγας *ad flagella.* Cum Affix. ut suprà Num. 736. צַלְעִי.

1387 שָׂמְחוּ Sa-mehhú] *lætati sunt.* Præt. Kal, שָׂמַח *lætatus est*, שָׂמַחְתִּי *lætatus sum*, שָׂמְחוּ *lætati sunt.*

1388 וְנֶאֶסְפוּ Vene-esâ-phu] *& congregati sunt* q. scil: ad consolandum me. Ab אָסַף *collegit*, in Niph. נֶאֱסַף *collectus, congregatus fuit.* In Præt. pl. esset נאספו at ob guttural. fit נֶאֶסְפוּ R. 13. & in pausa converso (:) in (ָ) R. 131. נֶאֱסָפוּ & aliâ formâ נֶאֶסְפוּ Psal. 47. 10. redeunte (ֱ) in (:) R 14. Rursus extra pausam נֶאֶסְפוּ amisso (ֶ) ex (ֱ) R. 15.

1389 נֵכִים Ne-chím] *loripedes*, simulantes claudicationem, tanquam ex dolore mearum rerum adversarum acceptam. Vel, *percussi*, scil: abjecti & viles homines, flagris & verberibus digni. Targ. רַשִׁיעַיָּא *impii.* LXX. μάστιγες *flagella.* A נָכָה in Niph. נִכָּה *percussus fuit*, Nom. m. נָכֶה *percussus, læsus, debilis*, sed non legitur in sing. nisi in Regim. נְכֵה רַגְלַיִם *percussus pedibus*, 2 Sam. 4. 4. i. e. claudicans. נְכֵה רוּחַ *percussus spiritu*, Esa. 66. 2. i. e. afflictus animo. In plur. abjecto ה R. 103. נֵכִים

1390 קָרְעוּ Ka-re yú] *ruperunt*, sc: vestes ad testandum suum dolorem. Vel aperuerunt os ad subsannandum. A קָרַע *scidit, rupit, laceravit*, sæpius de ruptura vestium usurpatur, Præt. pl. Kal.

1391 דָמּוּ Dhám-mu] *siluerunt.* A דָּמַם suprà Num. 196. Præt. Kal, דַּם plur. דַּמּוּ in pausa דָּמּוּ ut Num. 127.

Vers. 16.

1392 בְּחַנְפֵי Behhan-phé] *In hypocritis*, vel *inter hypocritas.* Targ. בְּמִלֵּי שְׁטִיצוּתָא *verbis blanditiarum.* Ab חָנַף *simulavit, dissimulavit, fraudulenter egit*, sc: simulatâ malitiâ sanctitatis colore. Nom. m. חָנֵף *simulator, hypocrita.* In plur. חֲנֵפִים In Regim correpto (ֵ) in (: R. 114. (ֲ) amittit suum (:) R. 15.

1393 לַעֲגֵי La-yaghé] *subsannationum*, qui subsannant. A לָעַג suprà Num. 73. Nom. m. לַעַג *sanna, subsannatio, derisio.* In plur. לְעָגִים In Regim. לַעֲגֵי ut Num. 459.

1394 מָעוֹג Ma-yógh] *placenta.* i. e. propter placentam, qui gulæ causa adulabantur. A עוּג *ussit, ustulavit, panes coxit*, Nom. Heemanth. מָעוֹג *panis subcinericeus, placenta.*

1395 חָרֹק Hha-rók] *frendendo.* Ab חָרַק *frenduit, stridit dentibus* ob nimiam iram. Infinit. Kal, incipit à (ָ)

Verſ. 17.

1396 הָשִׁיבָה Ha-ſhí-bha] *reduc.* Imper. Hiph. vide ſuprà Num. 1170. Cum ה parag. הָשִׁיבָה *reſtitue*, Pſal. 51.14. Cum Affix. הֲשִׁיבֵנוּ *fac nos redire*, Pſ. 80. 4.

1397 מִשֹּׁאֵיהֶם Miſh-ſho-e-hém] *à tumultibus ipſorum.* LXX. ἀπὸ τῆς κακεργίας αὐτῶν *à malignitate eorum.* A שָׁאָה *vaſtavit, tumultuatus eſt.* Nom. m. שֹׁאָה *vaſtatio, tumultus ſubitus*, plur. cum Affix.

Verſ. 19.

1398 יִקְרְצוּ Jik-retſú] *nictabunt oculis.* Tar. רָמְזִין בְּעֵינֵיהוֹן *innuunt oculis ſuis*, ſcil: unus alteri, ut me ſubſannent. A קָרַץ *ſcidit*, dicitur tantùm de oculis & labiis, inde *innuit, nictavit*, q. aliquem oculis incîdit: ſigno oculorum malum de aliquo oſtendit. Fut. pl. Kal.

Verſ. 20.

1399 רִגְעֵי Righ-yé] (*contra*) *quietos terræ*, i. e. homines quietos, humiles. Vel *contra fiſſuras terræ*, i.e. loca abdita terræ, LXX. ἐπ' ὀργὴν *in iracundia.* q. à רֹגֶז *ira.* A רָגַע *ſciſſio, motus*, ſuprà Num. 1210. per antiphraſin *quies*, plur. רְגָעִים in Regim. רִגְעֵי ut ſuprà Num. 7.

Verſ. 21.

1400 הֶאָח He-áhh] *euge.* Targ. חֶדְוָא *gaudium.* הֶאָח vox naturalis gaudentis & exultantis, *euge* εὖγε, decies legitur in SS. & ſemper cum verbo *dicendi.*

Verſ. 23.

1401 הָעִירָה Ha-yí-ra] *excitare.* A עוּר *excitatus fuit*, in Hiph. הֵעִיר idem. Imper. Hiph. formatur ut הָשִׁיבָה paulò ante Num. 139[6].

1402 וְהָקִיצָה Veha-kí-tſa] *& expergiſcere.* Ab הֵקִיץ ſuprà Num. 151. Imper. Hiph. ut præcedens הָעִירָה

Verſ. 25.

1403 בִּלַּעֲנוּהוּ Bil-laע-nú-hu] *penitus deglutivimus eum.* Targ. גַּמַּרְנָא יָתֵהּ *conſumpſimus eum.* A בָּלַע *citò abſorbuit, deglutivit*, in Pih. בִּלַּע idem, niſi quòd à ſuo Kal, ſignificationem nonnihil augeat. Prima perſ. pl. Pr. Pihel cum Affix.

Verſ. 26.

1404 שְׂמֵחֵי Seme-hhé] *lætantes.* A שָׂמַח *lætatus eſt.* Nom. Participiale Kal, שָׂמֵחַ *lætans, lætus, hilaris.* In plur. שְׂמֵחִים *læti*, Pſal. 126. 3. In Regim. שְׂמֵחֵי In fœm. שְׂמֵחָה *lætabunda*, Pſ. 113. 9.

1425 יִלְבְּשׁוּ Jil-beſhú] *veſtientur.* A לָבַשׁ *indutus, veſtitus fuit*, cum Accuſativo, *induit.* Fut. Kal, וַיִּלְבַּשׁ *& veſtitus fuit*, Pſalm. 109. 18. cum ו converſ. Plur. יִלְבְּשׁוּ *induentur.* Ibid. verſ. 29.

1406 בֹשֶׁת Bhó-ſheth] *pudore.* LXX. αἰσχύνην *confuſione.* A בּוֹשׁ *puduit*, Nom. fœm. ſine plur. בֹּשֶׁת *pudor*, res turpis & fœda; & aliâ formâ בּוֹשָׁה Pſal. 89. 46. Cum Præfix. וּבֹשֶׁת *& pudor*, Pſal. 44. 16. Cum Affix. mutato ו in (˙) R. 118. & (..) in (:) R. 122. וּבָשְׁתִּי *& pudor meus*, Pſal. 69. 20. בָּשְׁתָּם *pudor eorum*, Pſ. 40. 16.

Verſ.

Vers. 27.

1407 יָרֹנּוּ Ja-rón-nu] *Cantabunt.* A רָנַן *cecinit.* Fut. Kal, regulariter esset יִרְנְנוּ at per syncop. fit יָ׳ וּן R. 70. in pl. יָרֹנּוּ.

1408 יִגְדַּל Jigh-dál] *honorabilis sit,* vel ut LXX. μεγαλυνθήτω *magnificetur.* A גָּדַל *magnus fuit,* quantitate, vel qualitate, honorabilis, excellens fuit. Fut. Kal, יִגְדַּל Ps. 40. 17.

PSALMVS XXXVI. לו

Vers. 2.

1409 נְאֻם Neüm] *Dictum* prævaricationis. A נָאַם *dixit, elocutus fuit.* Legitur semel tantùm in Fut. Kal, Jer. 23. 31 At frequens in Pahul Kal, נָאוּם sed semper in statu constructo נְאֻם (mutato (ָ) in (:) R. 114. & ו in (ֻ) R. 107) *dictum, verbum, sermo.* נְאֻם יְהוָה *dictum Jehovæ,* Psalm. 110. 1. sermo Dei est, LXX. εἶπεν ὁ κύριος *dixit Dominus.*

Vers. 3.

1410 הֶחֱלִיק He-hhelík] *blanditus fuit.* Præt. Hiph. cum (ֱ) sub ח quod punctuat præcedentem. Vide suprà Num. 264.

1411 לִשְׂנֹא Lis-nó] *ad odio habendum.* A שָׂנֵא *odit.* Infinit. Kal, שְׂנֹא cum ל nota Gerundii לִשְׂנֹא *ad odiendum,* Ps. 105. 24.

Vers. 4.

1412 חָדַל Hha-dhál] *cessavit,* Præt. Kal, חָדַל *desiit, cessavit, destitit.* וְחָדַל *& destitit,* Ps. 49. 9.

1413 לְהַשְׂכִּיל Lehas-kíl] *ad intelligendum.* A שָׂכַל Num. 106. Infin. Hiph.

1414 לְהֵיטִיב Lehe-tíbh] *ad bene agendum.* A יָטַב Num. 1299. Infin. Hiph.

Vers. 5.

1415 יִמְאָס Jim-ás] *spernet.* A מָאַס Num. 642. Fut. Kal, quod in Psal. flectitur sic: וַתִּמְאָס *& sprevisti,* Psal. 89. 39. cum ו Conversf. & (ָ) ob pausam. יִמְאָס *spernet.* Cum ו Conversiv. וַיִּמְאַס *& sprevit,* Psal. 78. 56. plur. וַיִּמְאֲסוּ *& spreverunt,* Ps. 106. 24.

Vers. 7.

¶ אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ *Hominem & jumenta salvabis,* scil: salute corporali, *dans escam omni carni,* Psal. 136. 25. vestitum, sanitatem, prolem, &c. & salvo homine, jumenta quoq; incolumitate potiuntur, utpote ejus obsequio mancipata; ipso deleto, etiam ipsa deleri necesse est.

Vers. 8.

1416 מַה־יָּקָר Maj-ja-kár] *Quàm preciosa est* benignitas tua. A יָקַר *pretiosus, charus fuit.* Nom. m. יָקָר *pretiosus, carus* (scil: ab ipsa Hebr. voce.) (ָ) est cum *Dahhik.* R. 134. n. 1.

Vers. 9.

1417 יִרְוְיֻן Jir-vejün] *Inebriabuntur,* i.e. uberrimè explebuntur. A רָוָה *inebriatus fuit, satur fuit* liquore, sicut שָׂבַע cibo. Fut. plur. Kal, mutato ה in (ְ) mobile, R. 66. n. 1. cum (ֻ) loco ו R. 107. & ן paragog. R. 102. n. 5. pro יִרְווּ.

1418 מִדֶּשֶׁן Mid-dé-shen] *à pinguedine* domus tuæ, i. e. deliciis, quæ hîc per gustum quidem percipiuntur, at in cœlo per rem & plenè: unde vers. sequ. dicitur, *Tecum est fons.* A דָּשַׁן Num. 939. Nom. m. דֶּשֶׁן *cinis,* in qua significatione 7 legitur in SS. hinc *fœlicitas*

tius, deliciæ, pinguedo. In pausa scribitur דָּשֶׁן Psalm. 67. 5.

1419 עֲדָנֶיךָ Yadha-né-cha] (& torrente) *deliciarum tuarum.* Nom. radicale עֵדֶן *voluptas, deliciæ,* esus, vestitus vel alterius rei: (unde regio Orientis עֵדֶן *Eden,* quòd deliciis omnibus abundaret, in qua Deus hortum plantârat.) In plur. mutato (..) in (-:) R. 116 & (..) in (.) R. 122. עֲדָנִים Cum Affix. עֲדָנֶיךָ legitur h. l. tantùm in Psalm.

1420 תַּשְׁקֵם Tash-kém] *potabis eos.* A שָׁקָה *bibit,* in Hiph. הִשְׁקָה *bibendum dedit, potavit, præbuit, propinavit,* Fut. Hiph. In secunda pers. תַּשְׁקֶה Cum Affix excluso ה R. 103. תַּשְׁקֵם *bibere facies eos,* Cum ו Convers. וַתַּשְׁקֵמוֹ *& bibere fecisti eos,* Ps. 80. 6. In tertia pers. יַשְׁקֶה *potare faciet,* & apocopato ה ob ו Convers. R. 67. וַיַּשְׁקְ *& potum præbuit,* Psal. 78. 15. expresso (:) sub ק R. 9. In plur. excluso ה R. 66. יַשְׁקוּ *potabunt,* Psal. 104. 11. Cum Affix. יַשְׁקוּנִי *bibendum dabunt mihi,* Ps. 69. 22.

Vers. 10.

1421 מְקוֹר Mekór] *fons.* Targ. טִיפֵי מַיִן חַיִּין *stillicidia aquæ viventis,* omnis generis bona. A קוּר *fodere* propriè aquæ venam. Nom. Heemanth. מָקוֹר *fons, scaturigo.* In Regim. mutato (.) in (:) R. 114. מְקוֹר Cum Præfix. מִמְּקוֹר *è scaturigine,* Ps. 68. 27.

Vers. 11.

1422 מְשֹׁךְ Meshóch] *Protende.* A מָשַׁךְ *traxit, protendit,* Imper. Kal.

Vers. 12.

1423 תְּנִידֵנִי Teni-dhé-ni] *dimoveat me,* inducat me ad errandum. A נוּד *vagari,* In Hiph. abjecto ו, R. 58. הֵנִיד *vagare, errare fecit, movit,* Fut. Hiph. תָּנִיד & ob Affix. mutato (.) in (:) R. 114. תְּנִדֵנִי cum defectu (ו)

Vers. 13.

4424 דֹּחוּ Dó-hhu] *impulsi sunt.* A דָּחָה suprà Num. 1370. In Pyhal. דֹּחָה *impulsus fuit,* pro דֻּחָה compensato dagesh per ו R. 19. in plur. excluso ה, R. 66. דֹּחוּ Legitur h. l. tantùm in SS.

PSALMUS XXXVII. לז

¶ Vulgò hic Psalm. etiam refertur inter Alphabeticos; in quo alterni versu sordinem Alphabeti sequuntur, solo ע excepto, quod planè omittitur, & duo vers. (29. & 32.) à צ incipiunt: ac versu 39 qui à ת incipere debuit, litera ו voci תְּשׁוּעַת præfigitur.

1425 תִּתְחַר Tith-hhár] (ne) *te iratum facias,* in malignos. Targ. addit דְּמֶהֱוֵא חֲבֵרְהוֹן *ut fias similis illis.* Ab חָרָה Num. 758. in Hithp. הִתְחָרָה *se iratum fecit, ira, excandescentiæ se tradidit.* Legitur tantùm in Fut. hoc Ps. & Prov. 24. 19. pro תִּתְחָרֶה Sed apocopato ה R. 67. & mutato (.) in (-) fit תִּתְחַר Quibusdam placet à Syriaco ܬܬܚܪ תִּתְחַר *rixari, se immiscere*: sicque erit Fut. Kal, אַל־ תִּתְחַר *ne te immisceas* cum malignantibus.

1426 תְּקַנֵּא Tekan-né] (ne) *æmuleris,* in facientes iniquitatem, Targ. addit, טוּלְמָא לְמִזְוַן עִמְּהוֹן *ut superbias cum eis.* A קָנָא *zelotypia arsit, zelatus fuit.* Est autem *zelari,* in rem alterius concupiscen-

cupiſcentiâ maximâ ferri, vel tuendi, vel auferendi gratiâ) Fut. Pih. אַל תְּקַנֵּא *ne zeles*, in pl. cum ו Converſ. וַיְקַנְאוּ *& zelarunt contra Moſen*, Pſ. 106. 16. pro וַיְקַנְּאוּ excluſo utroque dageſh, R. 20.

Verſ. 2.

1427 כֶּחָצִיר Ke-hha-tsír] *ſicut ipſum gramen.* Ab חָצֵר *atrium, villa*, Nom. m. חָצִיר *gramen*, herba oblongior creſcens in locis incultis, in atriis, villis. Cum ה Emphat. eſſet הַחָצִיר at (-) ante guttural. kametſatam tranſit in (ָ) R. 109. fitque הֶחָצִיר & excluſo ה Emphat. R. 81. כֶּחָצִיר *ſicut ipſum gramen dies ejus*, Pſal. 103. 15. (proſperitas brevis!) In Regim. mutato (ָ) in (ֲ) quod punctuat præcedentem. כַּחֲצִיר גַּגּוֹת *ſicut gramen tectorum*, Pſ. 129. 6. quod ex rimis tectorum naſcitur, & citò creſcit ac areſcit.

1428 יִמָּלוּ Jim-má-lu] *ſuccidentur.* A מוּל *ſuccidere, exſcindere*, in Niph. quieſc. ו in ו R. 61. נָמוֹל *præciſus, ſucciſus, exciſus fuit.* In Fut. Niph. יִמַּל in pauſa יִמָּל in plur. יִמָּלוּ ut Job 24. 24. כְּרֹאשׁ שִׁבֹּלֶת יִמָּלוּ *ſicut caput ſpicæ ſuccidentur.*

1429 וּכְיֶרֶק U-chejé-rek] *& ſicut viror.* A יָרַק *ſpuit*, Nom. m. ſine pl. יֶרֶק *viror, viriditas* herbæ arborum, q. viride ſit expuitio terræ. Sexies legitur in SS.

Verſ. 3.

1430 שְׁכָן־ Shechon] *inhabita.* A שָׁכַן *habitavit, manſit.* Imper. Kal, וּשְׁכוֹן *& habita*, v. 27. Ob Maccaph mutato ו in (ָ) R. 134. שְׁכָן־

Verſ. 4.

1431 וְהִתְעַנַּג Vehith-ŋan-nágh] *Et oblectare temetipſum.* A עָנַג *oblectatus fuit.* Imper. Hithp. cum (-) loco (..)

Verſ. 5.

1432 גּוֹל Gol.] *Volve* à te, à corde tuo, *ſuper Dominum viam tuam*, negotia, curas, *& ipſe faciet*, perficiet, confecta dabit. Imper. Kal, ſuprà Num. 984.

Verſ. 6.

1433 וְהוֹצִיא Veho-tsí] *Et exire faciet*, i. e. educet. A יָצָא *exiit.* Præt. Hiph. mutato (ְ) in ו, R. 57. הוֹצִיא *eduxit, exire fecit*, cum ו Converſ. Præteriti.

1434 כַּצָּהֳרָיִם Cats-tſo-horá jim] (& judicium tuum) *tanquam ipſam meridiem*, i. e. juſtam cauſam tuam ſenſim magis magiſque inclareſcere faciet. A צֹהַר *lux, lumen*, Nom. Dual. צָהֳרַיִם *meridies*, quando lux ſatis eſt clara, q. duæ luces: prima à mane uſque ad meridiem, cui 4 horas tribuunt, ſecunda à meridie ad initium occaſus, quæ 6 horas complectitur; ipſa a. meridies, duas. In pauſa צָהֳרָיִם Cum Præfix. וְצָהֳרַיִם *& meridies*, כַּצָּהֳרַיִם *ſicut ipſa meridies*, excluſo ה Emphat.

Verſ. 7.

1435 וְהִתְחוֹלֵל Vehith-hho-lél] (Sile Domino) *& expecta eum*, Vel *& redde te dolorem*, i. e. affligas te, dolores tuos illius gratiâ libenter ſuffer. LXX. καὶ ἱκέτευσον αὐτὸν *& ora eum* (q. ab חָלָה *faciem deprecatus eſt*) Ab חוּל *dolere*, Num. 502. It. *ſperare, expectare*, q. à יָחַל In Hithp. quieſcente ו in ו, & geminatâ tertiâ, R. 63. הִתְחוֹלֵל *ſemetipſum reddidit dolorem*, vel *dolentem*, h. e. ſeipſum afflixit. Vel *anxiè expectavit* Imper. Hithp.

במצליח

1436 בְּמַצְלִיחַ Bemats-líahh] *cum prospere agente.* Part. Hiph. à צָלַח suprà Num. 37.

Vers. 8.

1437 הֶרֶף Hé-reph] *Desiste.* A רָפָה *lenis, debilis, remissus fuit,* in Hiph. הִרְפָּה *debile fecit, remissum reddidit.* It. *destitit, desiit, reliquit,* nam relicta q. remissa redduntur. Imper. Hiph. esset הַרְפֵּה at apocopato ה, assumit duplex (ֶ) R. 67. n. 4. sitque הֶרֶף In plur. הַרְפּוּ *desistite,* Psl. 46. 11.

1438 וַעֲזוֹב Va-ȝazóbh] *& derelinque.* A עָזַב Num. 532. Imper. Kal, עֲזוֹב cum (ֲ) à quo punctuatur ו

Vers. 9

1439 יִכָּרֵתוּן Jic-ca-ré-thun] *succidentur.* A כָּרַת *succîdit, excîdit, amputavit,* Fut. plur. Niph. יִכָּרְתוּ in pausa mutato (:) in (..) R. 132. יִכָּרֵתוּ Cum ן parag. יִכָּרֵתוּן

Vers. 10.

1440 וְהִתְבּוֹנַנְתָּ Vehith-bo-nán-ta] *& considerabis.* A בּוּן *intelligere,* in Præt. Hithp. quiescente ו in ו R. 63. הִתְבּוֹנֵן *se intelligentem reddidit, perpendit, expendit.* In secunda pers. וְהִתְבּוֹנַנְתָּ cum ו Convers. Præt.

1441 וְאֵינֶנּוּ Vee-nén-nu] *& non ipse.* LXX. καὶ οὐ μὴ εὕρῃς *& non invenies* sc: locum ejus. אֵין *non,* suprà Num. 134. Cum Affix. plerumque dicitur de iis de quibus nobis nihil certi constat. וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ *& ecce non ille,* v. 36. *Priusquam abibo* וְאֵינֶנִּי *& non ego,* Psal. 39. 14. *In labore hominum* אֵינֵמוֹ *non illi* sc: sunt, Psal. 73. 5. *Perde in ira, perde,* וְאֵינֵמוֹ *& non ipsi,* Psal. 59. 14. עוֹד אֵינָם *donec non illi,* Ps. 104. 35.

Vers. 11.

1442 וְהִתְעַנְּגוּ Vehith-ȝan-neghú] *& oblectabunt se.* Præt. Hith. הִתְעַנֵּג paulò ante Num. 1431.

Vers. 12.

1443 זוֹמֵם Zo-mém] *Scelerate cogitans est.* Ben. Kal, à זָמַם Num. 687.

1444 וְחֹרֵק Vehho-rék] *& quatiens dentibus.* Ab חָרַק *frenduit,* Ben. Kal.

Vers. 14.

1445 פָּתְחוּ Pa-thehhú] (Gladium) *aperuerunt,* i. e. evaginârunt, Targ. שְׁלִפוּ *extraxerunt.* Præt. Kal, פָּתַח *clausum vel ligatum aperuit, solvit.* In pausa פָּתָח Psal. 78. 23. In pl. פָּתְחוּ In pausa cum (..) פָּתֵחוּ Ps 109. 2.

1446 לְהַפִּיל Lehap-píl] *ad cadere faciendum,* i. e. ut prosternant. A נָפַל *cecidit,* in Hiph. excluso נ, R. 69. הִפִּיל *cadere fecit, prostravit.* Gerund. Hiph. וּלְהַפִּיל *ad dejiciendum,* Ps. 106. 27.

1447 לִטְבוֹחַ Lit-bóahh] *ad mactandum.* A טָבַח *mactavit,* propriè pecudes: refertur etiam ad homines, ut Ovid. *Totque simul mactare viros.* Gerund. Kal, ubi ל cum (.) ob sequens (:)

Vers. 15.

1448 תִּשָּׁבַרְנָה Tish-sha-bhár-na] *confringentur.* A שָׁבַר *fregit, confregit.* Tertia pers. pl. fœm. Fut. Niph. cum (-) loco (..)

Vers. 16.

1449 מֵהֲמוֹן Me-hamón] *præ multitudine (substantiâ) impiorum.* LXX. ὑπὲρ πλοῦτον *super divitias.* Ab הָמָה vel הָמַן *tumultuatus est, sonuit.* Nom. masc

masc. הָמוֹן *tumultus, strepitus, populus, turba, multitudo*, quæ non fit sine strepitu הָמוֹן הוֹגֵג *multitudo, festum celebrans*, Ps. 42. 5. LXX. ἤχου ἑορτάζοντος *sonus festa celebrantis*. In Regim. converso (ָ) in (ֲ) R. 114. וַהֲמוֹן *& multitudo nationum*, Ps. 65. 8.

Vers. 17.

1450 וְסוֹמֵךְ Veso-méch] & (sed) *sustentans est* justos, ne corruant. A סָמַךְ *fulcivit*, re, fortunâ, fide, *sustentavit*. Ben. Kal, סוֹמֵךְ plur. סוֹמְכִים in Regim. בְּסוֹמְכֵי *in sustentantibus animæ meæ*, Psal. 54. 6. i. e. inter eos qui sustentant animam meam.

Vers. 19.

1451 רְעָבוֹן Reɣa-bhón] (in diebus) *famis* saturabuntur. A רָעֵב *esurivit*, Nom. m. Heemanth. רְעָבוֹן *fames, alimentorum penuria* animam meam.

Vers. 20.

1452 כִּיקַר Ki-kár] *ut preciosum*. A יָקַר retrò Num. 1416. Nom. m. יְקָר *pretiosum, charum, preciositas*. Cum Præfix. בִּיקָר *in honore*, Ps. 49. 13. ubi (:) sub (י) tollitur ob præcedens (.) R. 8. In Regim. correpto (ָ) in (ַ) R. 115. כִּיקַר *in preciositate*.

1453 כָּרִים Ca-rím] *arietum*. i. e. adipis quæ adolebatur. Targ. הֵיךְ יְקַר פַּלְגְסִין מִתְפַּטְמִין וְסוֹפֵיהוֹן מִתְנַכְסִין *sicut gloria vervecum impinguatorum, qui tandem jugulantur: sic gloria impiorum in fumo gehennæ consumetur*. LXX. ἅμα τοῦ δοξασθῆναι αὐτοὺς καὶ ὑψωθῆναι *simul ac honorificati fuerint ac exaltati*. Legerunt in Infinit. כִּיקַר *secundùm honorare*; כָּרִים *secundùm elevare*. Ab inusitato כָּרַר fit כַּר *aries, agnus*, ratio nominis ignota. In plur. loco dagesh compensativi, adsciscitur dagesh. *Induti sunt* כָּרִים *arietes grege*, Ps. 65. 14. LXX. οἱ κριοὶ *arietes*. Alii *pascua* vertunt.

Vers. 21.

1454 לֹוֶה Lo-vé] *Mutuatur*. A לָוָה *adjunxit, copulavit*. It. *mutuatus est, mutuo accepit*, qui enim mutuo accipit, addit seu devincit se & fidem suam alteri à quo mutuum accipit, Ben. Kal, exit in (ֶ) R. 65.

1455 חוֹנֵן Hho-nén] *gratiosè largitur*, gratificatur. LXX. οἰκτείρει *miseretur*. Ab חָנַן *gratiam fecit, misertus est*, Ben. Kal.

Vers. 22.

1456 מְבֹרָכָיו Mebho-ra-cáv] *benedicti ejus*, i. e. ab illo. A בָּרַךְ *benedixit*, Part. Pyh. מְבֹרָךְ *benedictus*, pro מְבֹרָּךְ excluso dagesh R. 19. יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ *sit nomen Domini benedictum*, Ps. 113. 2. In plur. מְבֹרָכִים cum Affix. מְבֹרָכָיו.

1457 וּמְקֻלָּלָיו U-mekúl-leláv] *& maledicti ejus*, i. e. ab illo. A קָלַל re vel verbis aliquem *vilipendit, à levitate despectum habuit, maledixit*. Partic. Pyhal, מְקֻלָּל cum Affix. ut prius.

Vers. 23.

1458 מִצְעֲדֵי Mits-ɣadhé] *gressus*, vel *passus* viri. A צָעַד *gressus, progressus est*, Nom. pl. Heemanth. מִצְעָדִים in Regim. correpto (ָ) in (ֲ) מִצְעֲדֵי

1459 כּוֹנָנוּ Co-ná-nu] *statuuntur*, vel *diriguntur*. A כּוּן *aptare, dirigere*, Præt. Pyh. quiescente ו in ו R. 63. כּוֹנֵן plur. כּוֹנְנוּ cum (ָ) ob pausam.

1460 יַחְפָּץ Jehh-páts] (& viam ejus) *acceptam reddet*, LXX. ϑελήσει σφόδρα *volet valdè.* Ab חָפֵץ Num. 1344. Fut. Kal, in secunda pers. לֹא תַחְפֹּץ *non delectaris*, Ps. 51. 18. pro תַּחְפֹּץ R. 14. In tertia יַחְפֹּץ *delectabitur*, Psal. 147. 10. pro יַחְפֹּץ cum (ָ) ob pausam. In plur. יַחְפְּצוּ *delectabuntur*, Psalm. 68. 31.

Vers. 24.

1461 יוּטָל Ju-tál] (non) *dejicietur.* A טוּל *jactus, projectus, dejectus, translatus fuit*, in Hoph. abjecto ו, literæ character. assumunt ו R. 58. הוּטַל idem. Fut. Hoph.

Vers. 25.

1462 נַעַר Ná-yar] *Puer fui.* נַעַר vide suprà Num. 1095. In pl. נְעָרִים *pueri*, Psal. 148. 12, ut Num. 459.

1463 זָקַנְתִּי Za-kán-ti] (etiam) *senui.* A זָקֵן *senuit, consenuit*, Præt. Kal.

1464 נֶעֱזָב Ne-yezábh] (*& non vidi*, sc: ego David, licet alii subinde viderint; nempe rarum tunc, & nunc, *justum*) *derelictum.* A עָזַב *dereliquit*, Part. Niph. נֶעֱזָב pro נֶעְזָב cum (ֱ) sub ע, quod punctuat præcedentem.

¶ וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ לָחֶם *& semen ejus cōtinuò* (ex Pih.) *quærēs panē.* Targ. addit, מֵחֶסְרָא *præ inopia*, sc: quem tandē non reperiret, ac fame periret. Subinde tamen id contigit, ut *Lazaro* pauperi, It. illis, *quibus mūdus non fuit dignus*, Heb. 11. 38. sed tunc pro pane corporali, habent copiam solationum cœlestis gloriæ. Vel, *Etiāsi semen ejus quærens sit panem*, non tamen justus est derelictus. Vel agitur hic non de justo in genere, sed in specie *de justo benefico*, qui præter reliquam sanctam vitam, *imprimis* commiserationis erga proximum affectione conspicuus est, *qui mutuò dat, qui omni die donat, qui miseretur*, &c. Confer Ps. 41. v. 1, 2, 3. Dicitur etiam Hieronim. omnibus historiis diligenter evolutis, nullum reperisse exemplum subitaneæ & malæ mortis ullius misericordis aut benefici.

Vers. 26.

1465 וּמַלְוֶה U-mal-vé] *& mutuo dans.* A לָוָה *mutuatus est*, Num. 1454. in Hiph. הִלְוָה *mutuavit, mutuo dedit.* Part. Hiph. מַלְוֶה exit in (ֶ) R. 65.

Vers. 28.

1466 נִשְׁמָרוּ Nish-má-ru] *conservabuntur.* A שָׁמַר *custodivit*, Præt. Niph. נִשְׁמַר *custoditus, conservatus fuit*, in plur. נִשְׁמָרוּ cum (ָ) ob pausam.

1467 נִכְרָת Nich-ráth] *exscindetur.* A כָּרַת *excidit, amputavit*, Præt Niph. נִכְרַת *excisus, exterminatus fuit*, cum (ָ) ob pausam. In fœm. נִכְרְתָה

Vers. 30.

1468 חָכְמָה Hhoch-má] (meditabitur) *sapientiam.* Ab חָכַם *sapuit*, Nom. fœm. חָכְמָה *sapientia*; differt à בִּינָה *intelligentia*, quòd post acquisitionem sapientiæ, intelligentia fit. Cum Præfix. בְּחָכְמָה *in sapientia.* Cum Affix. mutato ה in ת, חָכְמָתָם *sapientia eorum.* In plural. *Os meum loquetur* חָכְמוֹת *sapientias*, Psal 49. 4.

Vers. 32.

1469 צוֹפֶה Tso-phé] *Observat.* A צָפָה *observavit, speculatus est*, ex loco altiori circumcirca aspexit, Ben. Kal, exit in (ֶ) R. 65.

1470 לַהֲמִיתוֹ La-hami-thó] *ad morte afficiendum illum.* A מוּת *mori*, in Hip. abjecto ו, R. 58. הֵמִית *morte affecit, mori*

mori fecit. Infin. Hiph. הָמִית Cum Affix. mutato (ׂ) in (ׄ) (quod punctuat præcedentem) לַהֲמִיתוֹ Pl. 59. 1.

Verſ. 33.

1471 יַרְשִׁיעֶנּוּ Jar-ſhi-ŷén-nu] (& non) *condemnabit eum.* A רָשַׁע ſuprà Num. 7. in Hiph. הִרְשִׁיעַ *injuſtè egit*, *injuſtitiam operatus eſt*, ſæpius eſt forenſe, *injuſtum pronunciavit*, *condemnavit*. Fut. Hiph. יַרְשִׁיעַ cum Affix. יַרְשִׁיעֶנּוּ *improbum declarabit eum.* In pl. יַרְשִׁיעוּ *condemnabunt*, Pſalm. 94. 21.

1472 בְּהִשָּׁפְטוֹ Behiſh-ſha-phetó] *in judicando eum*, i. e. cum judicabitur. A שָׁפַט *judicavit*. Infinit. Niph. הִשָּׁפֵט *judicari*. Cum Affix. & Præfix. בְּהִשָּׁפְטוֹ

Verſ. 34.

1473 לָרֶשֶׁת La-ré-ſheth] *ad poſſidendum*. A יָרַשׁ *hæreditavit*, *hæreditatem* alicujus vel jure vel bello cepit. Infin. Kal, ablato (י) R. 54. רֶשֶׁת *poſſidere*, cum ל nota Gerundii, quod geſtat (ָ) ante Milhel. R. 80.

1474 בְּהִכָּרֵת Behic-ca-réth] *in excidendo*, i. e. cum exciſi fuerint. Infinit. Niph. à כָּרַת paulò ante Num. 1467.

Verſ. 35.

1475 עָרִיץ ŷa-ríts] (Vidi impium) *formidabilem*. Targ. תַּקִּיפָא *fortem*. LXX. ὑπερυψούμενον *ſuper exaltatum*. A עָרַץ ſuprà Num. 546. Nom. m. עָרִיץ *fortis*, *validus*, *formidabilis*, q. omnia frangens, *tyrannus*. Eſt ex Pihel deductum, ideóque in plur. retinet (ָ) R. 114. not. *Et cœtus* עָרִיצִים *tyrannorum*, Pſal. 86. 14. וְעָרִיצִים *& tyranni*, violenti, Pſal. 54. 5.

1476 וּמִתְעָרֶה U-mith-ŷa-ré] *& ſeſe effundentem*, dilatantem. LXX. καὶ ἐπαιρόμενον *& elevatum*. A עָרָה *nudavit*, *effudit*, quia effundendo vas nudatur. In Hithp. הִתְעָרָה *ſe effudit*, *dilatavit*, *explicavit*. Legitur bis in SS. h. l. in Partic. & Thren. 4. 21. in Fut.

1477 כְּאֶזְרָח Ceez-ráhh] *ſicut indigenam*. Targ. הֵיךְ אִילָן יַצִּיב *ſicut arborem indigenam*. LXX. ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου *ſicut cedros Libani*, legerunt כְּאֶרֶז *ſicut cedrus*: & rectè quidem ad ſenſum; ſunt n. cedri indigenæ virentes, i. e. arbores quæ ortæ ſunt & virent in Libano. A זָרַח *ortus fuit*, Nom. m. Heemanth. אֶזְרָח *indigena*, q. inde ortus & genitus, opponitur גֵּר *advenæ*. Neſcio quâ ratione Pagnin. *laurum* vertit.

1478 רַעֲנָן Ra-ŷanán] *virentem*. A רָעַן geminatâ tertiâ radicali, רַעֲנָן *virens*, *viridis*, *frondiferus*. *Ego ſicut olea* רַעֲנָן *viridis*, Pſal. 52. 10. quæ ſemper virorem retinet. In plur. reſoluto (ַ) in (ֲ) & dageſh, רַעֲנַנִּים *& virentes erunt*, Pſal. 92. 15.

Verſ. 36.

1479 וַיַּעֲבֹר Vaj-ja-ŷabhór] *Et tranſiit*, & ecce non ille. Targ. וּפְסַק מִן עָלְמָא *& defecit ex mundo*. Fut. Kal, cum ו converſ. ſuprà Num. 688.

2480 נִמְצָא Nim-tſá] (& non) *inventus eſt*. A מָצָא *invenit*. Præt. Niph. exit in (ָ) R. 64. Vide infrà Num. 1708.

Verſ. 37.

1481 תָּם Tám] (Cuſtodi) *integrum*. LXX. ἀκακίαν *innocentiam*. A תָּמַם *integer fuit*, Nom. m. תָּם *integer*, *perfectus*, Pſ. 64. 5. & ſubſtantivè *integrum*, *integritas*.

1482 אַחֲרִית A-hharíth] (quoniam hoc) *ultimum* viro pacis. LXX. *quoniam sunt* ἐγκατάλειμμα ἀνθρώπῳ εἰρηνικῷ *reliquiæ homini pacifico.* Ab אַחַר *post*, Nom. fœm. sine pl. אַחֲרִית *ultimum, finis, postremum cujusque rei*, אַחֲרִית רְשָׁעִים נִכְרָתָה *ultimum impiorum excindetur*, v. 38. LXX. *reliquiæ impiorum peribunt*. Cum Præfix. *Habitabo* בְּאַחֲרִית יָם *in ultimo maris*, Psal. 139. 9. i. e. in occidentali regione. Cum Affix. *Sit* אַחֲרִיתוֹ *ultimum ejus ad excidendum*, Psal. 109. 15. LXX. τὰ τέκνα αὐτοῦ *liberi ejus. Intelligam* לְאַחֲרִיתָם *in ultimum eorum*, Ps. 73. 17. i. e. considerabo præmium vel pœnam quæ manent eos.

Vers. 38.

1483 וּפֹשְׁעִים U-pho-sheעím] *Et prævaricatores.* A פָּשַׁע *defecit.* Ben. pl. Kal, פֹּשְׁעִים *prævaricantes.*

1484 נִשְׁמְדוּ Nish-medhú] *perdentur.* A שָׁמַד in Præt. Niph. נִשְׁמַד *perditus, abolitus, ad ultimum redactus fuit.* In plur. נִשְׁמְדוּ Psal. 83. 11.

Vers. 40.

1485 וַיַּעְזְרֵם Vaj-jaע-zerém] *Et adjuvabit eos.* A עָזַר *juvit, auxiliatus est.* Tertia pers. Fut. Kal, יַעְזוֹר *juvabit.* Ob Affix. ו transit in (:) R. 119. & (ּ) amittit vocalem (-) R. 15. fitque cum ו Convers. וַיַּעְזְרֵם. Et sic יַעְזְרֶהָ *juvabit eam*, Psalm. 46. 6. Vide infrà Num. 3149.

1486 וַיְפַלְּטֵם Va-je-phal-letém] *& liberavit eos.* A פָּלַט suprà Num. 974. Fut. Pih. יְפַלֵּט Cum Affix. יְפַלְּטֵהוּ *liberabit eum*, יְפַלְּטֵם *eos.* Cum ו convers. ut suprà Num. 76.

PSALMUS XXXVIII. לח

1487 לְהַזְכִּיר Lehaz-kír] *ad commemorandum.* Vel *in commemorationem* sc: peccati à se admissi. Ab הִזְכִּיר suprà Num. 948. Gerund. Hiph. לְהַזְכִּיר Legitur in duobus titulis Psalm. h. l. & Psal. 70. 1. Ad commemoranda beneficia Dei. Vel ut decantarentur isti Psalmi in sacrificio dicto אַזְכָּרָה *recordatio*, quòd sacrificantem quasi in memoriam Dei reduceret. LXX. h. l. vertunt: *In rememorationem de Sabbato*, & Ps. 70. 1. *In rememorationem quòd salvum me fecit Dominus.*

Vers. 2.

1488 אַל Al] *Ne*, suprà Num. 191.

1489 בְּקֶצְפְּךָ Bekets-pechá] (ne) *in fervore tuo.* A קָצַף *ebullivit, efferbuit*, Nom. m. sine pl. קֶצֶף *effervescentia, ira fervens, indignatio.* Cum Affix. mutat utrumq; ( ) in (:) R. 122. & prius (:) iterum vel in (ּ) vel in (.) R. 6. fitque בְּקֶצְפְּךָ *in ferventi ira tua*, וּבְקֶצְפְּךָ *& fervore tuo*, Psal. 102. 11.

Vers. 3.

1490 נִחֲתוּ Ni-hhathú] (sagittæ tuæ) *demissæ sunt.* LXX. ἐνεπάγησαν *infixæ sunt*, sc: ærumnæ, quibus velut sagittis me configis. A נָחַת *descendit*, in Præt. Niph. נִחַת pro נִנְחַת *demissus fuit*, R. 69. in plur. נִחֲתוּ Potest etiam esse à חָתַת *fregit*, נִחֲתוּ *fracta sunt*, pro נִחַתּוּ omisso dagesh.

1491 וַתִּנְחַת Vat-tin-hháth] *& descendit.* Fut. Kal, à superiori נָחַת cum ו Convers. Futuri.

Vers.

Vers. 4.

1492 מְתֹם Me-thóm] (non est) *integritas* in carne mea. Tar. אָסוּ בְּגוּשְׁמִי *sanitas in corpore meo*, & sic LXX. ἴασις. A תָּמַם *integer fuit*. Nom. Heemanth. sine pl. מְתֹם *integritas*, *perfectio*, *sanitas*. Vel potest esse à מְתָה unde מְתִים *homines*, hinc מְתֹם *humanitas*, *hominis figura*. Ut significet, *Non est hominis figura in me*.

1493 זַעְמֶךָ Zaע-mé-cha] (à facie) *indignationis tuæ*, i. e. propter indignationem tuam. A זָעַם *detestatus est*, Nom. m. sine pl. זַעַם *indignatio*, *detestatio*. Cum Præfix. *Immisit* עֶבְרָה וָזַעַם *furorem & indignationem*, Ps. 78. 46. ubi ו cum (.) R. 78. Cum Affix. mutat posterius (-) in (:) R. 121. & si aliud (:) sequatur, iterum resumit (-) R. 6. זַעַמְךָ *indignatio tua*, Ps. 102. 11. In pausa זַעְמֶךָ

Vers. 5.

1494 כְּמַשָּׂא Kemas-sá] *sicut onus*. A נָשָׂא *tulit*, *levavit*. Nom. Heemanth. abjecto נ, R. 161. n. 4. מַשָּׂא *onus*, *pondus*, quod levatur & alicui imponitur: cum כ similitud.

1495 כָּבֵד Ca-bhédh] *grave*. A כָּבֵד *gravis fuit*. Nom. Participiale Kal.

Vers. 6.

1496 הִבְאִישׁוּ Hibh-í-shu] *Putruerunt*. A בָּאַשׁ *fœtuit*, Præt. Hiph. הִבְאִישׁ *putidum*, *fœtidum reddidit*. In plur. הִבְאִישׁוּ Targ. סְרִיו *fœtuerunt*.

1497 נָמַקּוּ Na-mák-ku] *contabuerunt*. Targ. אִתְמְסְמוּ *dissolutæ sunt*. A מָקַק *dissolvit*, in Niph. syncopatâ mediâ, R. 70. נָמַק *dissolutus fuit*, per Metaph. *corruptus fuit*, *cariem genuit*, *tabe & sanie confectus est*. In plur. assumpto dagesh נָמַקּוּ

1498 חַבּוּרוֹתָי Hhab-bu-ro-tháj] *livores mei*. Targ. חַלְבְּשׁוּשַׁי & LXX. οἱ μώλωπές μου *cicatrices meæ*. Ab חָבַר *associatus fuit*, Nom. fœm. חַבּוּרָה *livor*, *tumex*, percussio, ex qua sanguis non exit, sed ibi coadunatur. Sexies legitur in SS.

1499 אִוַּלְתִּי Iv-val-tí] (à facie) *stultitiæ meæ*, i. e. propter stultitiam quâ & peccavi, & tam serò pœnitere distuli. Ab אֱוִיל *stultus*, Nom. fœm. אִוֶּלֶת *stultitia*, *fatuitas*, oppositum חָכְמָה *sapientiæ*. Cum Affix. mutat utrumque (.) in (:) R. 122. & prius (:) in (-) R. 6. *Novisti* לְאִוַּלְתִּי *stultitiam meam*, Psal. 69. 6.

Vers. 7.

1500 נַעֲוֵיתִי Na-ѵavé-thi] *Incurvatus sum*, depressus sum quàm maximè, scil: pondere peccatorum meorum, & plagarum, v. 5. Targ. עֲקֵמֵת *curvus factus sum*. LXX. ἐταλαιπώρησα *miser factus sum*. A עָוָה *curvus*, *obliquus fuit*; in Niph. נַעֲוָה *incurvatus fuit*. In prima pers. mutato ה in (י) quiesc. R. 66. נַעֲוֵיתִי

1501 הִלַּכְתִּי Hil-lách-ti] *continuò ambulabam*. Ab הָלַךְ *ambulavit*, in Pih. הִלֵּךְ *continuò ambulavit*, *discurrit*, in prima pers. הִלַּכְתִּי Psal. 131, 1. in pausa cum (.) הִלָּכְתִּי

Vers. 8.

1502 כְּסָלַי Chesa-laj] *ilia mea*. LXX. αἱ ψόαι μου *lumbi mei*. Nom. radicale כֶּסֶל *stultitia*, *inconstantia*. It. *Ilia*, partes imi ventris inter coxas & pubem. Dicuntur itaque ilia à stultitia, eâ ratione quâ renibus tribuitur eruditio

 ditio

ditio, Psal. 16. 7. *Etiam noctibus erudiunt me renes mei.* In plur. cum Affixo, כִּסְלַי ut suprà Num. 255. Sexies legitur in SS.

1503 נִקְלֶה Nik-lé] *vilitate*, contemptu. LXX. ἐμπαιγμάτων *illusionibus.* A קָלָה *vilipendit*, Nom. Participiale Niph. נִקְלֶה *vilitas, res vilis, opprobrium.*

Vers. 9.

1504 נְפוּגוֹתִי Nephu-ghó-thi] *Debilitatus sum.* LXX. ἐκακώθην *afflictus sum.* A פּוּג *remissum esse, cessare, debilitare.* In Præt. Niph. quiescente ו in ו R. 61. נָפוֹג *debilitatus fuit.* In prima pers. assumpto ו R. 62. נְפוּגוֹתִי

1505 וְנִדְכֵּיתִי Venidh-ké-thi] *& confusus sum.* καὶ ἐταπεινώθην *& humiliatus sum.* A דָּכָה *contudit, comminuit.* In Niph. נִדְכָּה *contusus, contritus, comminutus fuit.* Legitur bis in Psalm. h. l. in Præt. & Ps. 51. 19. in Participio. In prima pers. Præt. mutato ה in (י) R. 66. נִדְכֵּיתִי

1506 שָׁאַגְתִּי Sha-ágh-ti] *rugii.* Præt. Kal, à שָׁאַג *rugiit*, leonum est. Metaph. *Magna voce clamavit.* In prima pers. שָׁאַגְתִּי in plur. שָׁאֲגוּ *rugierunt* hostes tui. Psal. 74. 4. Targ. אַלִּין, *clamant.*

1507 מִנַּהֲמַת Min-na-hamáth] *præ fremitu*, vel *propter fremitum.* LXX. ἀπὸ στεναγμοῦ *à gemitu.* A נָהַם *fremuit, gemuit*: de leonibus *rugiit.* Nom. fœm. נְהָמָה *fremitus, gemitus.* Legitur bis tantùm in SS. idque in Regim. h. l. & Esa. 20. 2. נַהֲמַת

Vers. 11.

1508 סְחַרְחַר Sehhar-hhár] (cor meum) *circumit*: præ angustiarum multitudine. LXX. ἐταράχθη *conturbatum est.* A סָחַר *circuivit, gyravit*, Aut est verbum geminatis duabus posterioribus radicalibus; aut nomen סְחַרְחַר *gyrans, per gyrum vadens.* Legitur h. l. tantùm in SS.

Vers. 12.

1509 מִנֶּגֶד נִגְעִי Min-né-gedh nigh-yí] *ex adverso plagæ meæ* steterunt. LXX. ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν *adversum me appropinquarunt* & steterunt. (Legerunt מִנֶּגְדִּי נָגְעוּ) A נָגַע *tetigit, attigit, pertigit.* Nom. m. נֶגַע *plaga, percussio, læsio*, q. tactio valida. Cum Præfix. וָנֶגַע *& plaga*, Psal. 91. 10. Cum Affix. ut suprà Num. 736. nisi quòd prius (:) transit in (.) R. 6. נִגְעִי *plaga mea*, *Remove à me* נִגְעֶךָ *plagam tuam*, Psal. 39. 11. In plur. cum Præfixis, וּבִנְגָעִים *& in* (cum) *plagis*, Psalm. 89. 33.

Vers. 13.

1510 וַיְנַקְשׁוּ Va-jena-keshú] *Et illaqueare cupiunt.* Targ. וַעֲבַדוּ פַּחִין *& fecerunt laqueos.* LXX. καὶ ἐξεβιάζοντο *& vim faciebant*: A נָקַשׁ *irretivit, illaqueavit, laqueum tetendit*, suprà Num. 472. In Pih. נִקֵּשׁ idem: sed legitur bis tantùm in SS. idque in Fut. יְנַקֵּשׁ *illaqueabit fœnerator omne quod est ei*, Ps. 109. 11. Targ. יְבַבֵּב *colligabit.* LXX. ἐξερευνησάτω *scrutetur.* q. esset יְבַקֵּשׁ *inquiret.* Et h. l. cum ו Convers. וַיְנַקְּשׁוּ pro וַיְנַקְּשׁוּ excluso utroque dagesh, R. 20.

Vers. 14.

1511 כְּחֵרֵשׁ Chehhe-résh] *sicut surdus.* Ab חָרֵשׁ suprà Num. 1160. Nom. m.

m. חֵרֵשׁ *surdus*. q. cogitabundus suspicans de se omnia dici, cum כ similitudinis.

1512 וּכְאִלֵּם U-cheil-lém] *& sicut mutus*. Ab אָלַם *ligavit*, *colligavit*, Nom. m. אִלֵּם *mutus*, quòd instrumenta loquendi colligata habeat. Cum Præfix. וּכְאִלֵּם

1513 יִפְתַּח Jiph-táhh] (qui *non*) *aperiet*. A פָּתַח *aperuit*, Fut. Kal, אֶפְתַּח *aperiam*, Cum ה parag. אֶפְתְּחָה Psal. 78. 2. יִפְתַּח *aperiet*.

Vers. 15.

1514 שֹׁמֵעַ Sho-méay] *audiens*. A שָׁמַע *audivit*, Ben. Kal, שֹׁמֵעַ cum (-) Furtivo, R. 10.

1515 תּוֹכָחוֹת To-cha-hhóth] A יָכַח suprà Num. 285. Nom. fœm. Heemanth. mutato (י) in ו R. 161. n. 1. תּוֹכַחַת & תּוֹכֵחָה *correctio*, *objurgatio*, *correptio*, tam verbo quàm opere. Cum Affix. mutato posteriori (-) in (:) R. 121. וְתוֹכַחְתִּי *& correptio mea*, Psal. 73. 14. In pl. תּוֹכָחוֹת *increpationes*, Psal. 149. 7. בְּתוֹכָחוֹת *in reprehensionibus*, Ps. 39. 12. Converso posteriori (-) in (ָ)

Vers. 16.

1516 הוֹחָלְתִּי Ho-hhál-ti] *speravi*. A יָחַל suprà Num. 1260. In Præt. Hiph. mutato (י) in ו R. 57. הוֹחִיל *speravit*, *expectavit*. In prima pers. הוֹחַלְתִּי *speravi*, & in pausa, mutato (-) in (ָ) הוֹחָלְתִּי Ps. 130. 1.

Vers. 17.

1517 בְּמוֹט Bemót] *in dimovendo*, i. e. cum dimovetur. A מוֹט *dimovere*, *nutare*, Infinit. Kal, R. 60. Cum Præfix. וּבְמוֹט *& in dimovendo*, Ps. 46. 3.

1518 הִגְדִּילוּ High-dí-lu] (contra me) *magnificârunt*. LXX. *Magna locuti sunt*, contumeliosi fuerunt. A גָּדַל *magnus fuit*, in Hiph. הִגְדִּיל *magnificavit*, *magnum reddidit*. Constructum cum עַל sumitur in malũ, הִגְדִּיל עָלַי *magnificavit contra me calcaneum*, Psalm. 40. 10. i. e. sustulit. עָלַי הִגְדִּיל *contra me magnificavit*, Psal. 55. 13. sc: os aut linguam, i. e. contumeliosè locutus est. כִּי הִגְדַּלְתָּ *quoniam magnum reddidisti*, Ps. 138. 2. sc: nomen tuum. In pl. הִגְדִּילוּ

Vers. 19.

1519 אֶדְאַג Edh-ágh] *sollicitus*, *anxius ero*, propter peccatum meum. Vel *timebo*, à peccato meo. Targ. אֶתְיַצֵּף *dolebo*. LXX. μεριμνήσω *cogitabo pro peccato meo*. A דָּאַג *sollicitus fuit*, *metuit*, *doluit* de futuro. Fut. Kal.

Vers. 20.

1520 עָצְמוּ Ya-tsé-mu] *roborati sunt*. LXX. κεκραταίωνται *confirmati sunt*. Præt. Kal, à עָצַם vel עָצֵם *robustus*, *fortis*, *roboratus fuit*, *multus factus est*: dicitur de omni fortitudine. עָצְמוּ מִסַּפֵּר *fuêre fortia præ narrare*, Psal. 40. 6. i. e. supra numerum, i. sunt majora quàm ut enarrari possint. עָצְמוּ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי *multiplicati sunt præ capillis capitis mei*. Ibid. v. 13. proverbialis hyperbole de numero nobis infinito. מָה עָצְמוּ רָאשֵׁיהֶם *quàm multa sunt summæ eorum*, Ps. 139. 17. Targ. אִתְחַיְּלוּ *roborati sunt principes eorum*. LXX. ἐκραταιώθησαν *roborati sunt principatus ejus*. In pausa reducto (:) in (..) R. 132. עָצֵמוּ

Vers.

Verſ. 21.

1521 סָטְנוּ לִי יִשְׂטְנוּנִי Jis-tenú-ni] Targ. *adverſabuntur mihi.* LXX. ἐνδιέβαλλόν με *detrahebant mihi.* A שָׂטַן *adverſatus eſt, ſatanam egit.* Fut. plur. Kal, cum Affixo.

1522 רָדְפִי Rodh phí] (propterea quòd) *perſequi me*, i. e. perſequor bonum. A רָדַף ſuprà Num. 314. Infin. Kal, רְדוֹף Ob Affix. ו tranſit in (.·°) R. 98. ut ſit רָדְפִי ſed ſcribitur cum ו redundante רָדוֹפִי

PSALMUS XXXIX. לט

1523 לִידוּתוּן Li-dhu-thún] (Præfecto) *Jeduthuni.* יְדוּתוּן (q. *confeſſor*, à יָדָה *confiteri*) fuit nomen proprium viri Levitæ, muſices peritiſſimi. Unde Pſ. 62. 1. *Præfecto* עַל יְדוּתוּן *ſuper Jeduthun*, ornatè poſitum pro ea muſices parte, quam ille & filii ejus exercebant. Et cum (ִ) loco ו, עַל יְדִיתוּן Pſal. 77. 1.

Verſ. 2.

1524 מֵחֲטוֹא Me-hható] (cuſtodivi vias meas) *à peccando*, i. e. ne peccem. Ab חָטָא *peccavit*, à lege divina aberravit, Infin. Kal, חֲטוֹא Cum Præfix. מֵחֲטוֹא *à peccando*, ubi מ negationem includit, R. 42. לַחֲטוֹא *ad peccandum*, Pſal. 78. 17. ubi ל cum (-) ob ſequens (-:)

1525 לְפִי Lephí] *ori meo.* A פֶּה *os*, vide ſuprà Num. 256.

1526 מַחְסוֹם Mahh-ſóm] (cuſtodiam ori meo) *capiſtrum*, h. e. valdè cavebo ne loquar. LXX. *Poſui ori meo* φυλακὴν *cuſtodiam.* Ab חָסַם *obſtruxit, obturavit*, Nom. Heemanthic. מַחְסוֹם *clauſtrum, capiſtrum*, quo os animantis coercetur. Legitur h. l. tantùm in SS.

Verſ. 3.

1527 נֶאֱלַמְתִּי Ne-elám-ti] *Obmutui.* Ab אָלַם *ligavit, colligavit*, Præt. Niph. נֶאֱלַם *obmutuit*, q. linguâ ligatus fuit. In prima perſ. נֶאֱלַמְתִּי pro נֶאֱלַמְתִּי ubi (⋯) punctuat præcedentem.

1528 הֶחֱשֵׁיתִי He-hheſhé-thi] *ſilui* à bono. i. e. ne quidem bona verba prolocutus ſum, ne aliquod querulum et impatiens verbum, mihi incauto excideret. Ab חָשָׁה *ſiluit, tacuit*, in Præt. Hiph. הֶחֱשָׁה idem. In prima perſ. mutato ה in (ִ) quieſcens, R. 66. הֶחֱשִׁיתִי

1529 וּכְאֵבִי U-chee-bhí] *& dolor meus.* A כָּאַב *doluit*, Nom. m. כְּאֵב *dolor, cruciatus.* Sexies legitur in SS.

1530 נֶעְכָּר Ne y-cár] *ſe conturbavit*, i.e. exulceratus eſt. LXX. ἀνεκαινίσθη *renovatus eſt*, diu expreſſus, ipſa taciturnitate recruduit. A עָכַר *turbavit, conturbavit*, in Niph. נֶעְכַּר *turbatus, conturbatus fuit.* Et contractè נֶעְכָּר R. 14. cum (ָ) ob pauſam. Legitur bis in SS. h. l. in Præt. & Prov. 15. 16. in Partic.

Verſ. 5.

1531 קִצִּי Kits-tsí] (Notum fac mihi) *finem meum.* A קָצַץ *amputavit.* Nom. defectiv. קֵץ *finis, extremum*, pars præciſa tam rei quàm temporis. Cum Affix. aſſumpto dageſh. R. 125. קִצִּי

וּמִדַּת U-mid-dáth] *& dimenſio.* (longitudo) dierum meorum quæ eſt? A מָדַד *menſus eſt.* Nom. fœm. מִדָּה *menſura* continuorum, It. *veſtis*, q. commenſuratum corpori. In plural. מִדּוֹת

מִדּוֹת *mensura, vestes.* Cum Affix. *Super os* מִדּוֹתָיו *vestium ejus,* Psalm. 133. 2.

1532 חָדֵל Hha-dhél] (sciam quàm) *cessans* (caducus) ego sum. Vel *cessator*: elegans descriptio mortui, qui verè cessat. Targ. אֵימָתַי אֶפְסֹק *quando desinam.* LXX. τί ὑστερῶ ἐγώ *quid desit mihi.* Ab חָדַל *desiit, cessavit,* Nom. Participiale Kal, חָדֵל *desinens, cessans, cessator.*

Vers. 6.

1533 טְפָחוֹת Tepha-hhóth] *palmos* (palmales, ad instar palmi) dedisti dies meos, i. e. momentaneos, dodrantales 4. digitorum, brevi mensurâ comprehensibiles. Targ. קְלִילִין *paucos.* LXX. παλαιστὰς *mensurabiles.* Nom. radic. טֶפַח *palma, palmus,* mensura 4 digitorum junctorum. In pl. טְפָחוֹת R. 122.

¶ כָּל־הֶבֶל כָּל־אָדָם *Universa vanitas omnis homo.* LXX. τὰ σύμπαντα ματαιότης *quoad omnia vanitas,* i. e. omni ex parte, ita ut vanitas & miseria quæ per alias creaturas frustratim spargitur, in uno homine aggregata videatur: sícque homo evadit compendium omnium vanitatum, quæ in creaturis extant. Cum inanimis, subjecet mutationi, corruptioni. Cum animatis, alterationi, morti: Cum sensilibus, lætitiæ, mœrori. Cum Angelis (*qui non servat à sua origine, reliquerunt suum domicilium,*) inconstantiæ, &c. sícque in barathrum peccatorum ruit.

1534 נִצָּב Nits-tsábh] *consistens,* (subsistens) LXX. ζῶν *vivens.* A יָצַב in Niph. converso (י) in dagesh, R. 69. n. 1. נִצַּב *stetit, constitit, constitutus fuit.* Part. Niph. נִצָּב

Vers. 7.

1535 בְּצֶלֶם Betsé-lem] *in imagine* ambulat homo, non solidâ sed umbratili, qualis fit in speculo vel somno, ita ut hæc vita sit tantùm umbra vitæ. Nom. m. צֶלֶם *imago, similitudo,* tam corporea quàm incorporea: convenit cum צֵל *umbra,* quòd imago sit velut umbra seu adumbratio corporis. Cum Affix. (ut suprà Num. 133.) צַלְמָם *imaginem* (animam) *eorum spernes,* Psal. 73. 20.

1536 יֶהֱמָיוּן Je-hemá-jun] (vanitatem) *perstrepent,* sæpe sine notabili causa, sine fructu *tumultuantur,* tum intus in animo, tum foris in opere, propter res nihili, meras umbras, spes incertas. Ab הָמָה *sonuit, strepuit,* , *fremuit, tumultuatus est.* Fut. Kal, quod in Psalm. flectitur sic: וְאֶהֱמָה *& perstrepam,* Ps. 55. 18. ubi ה quiescit in (ׇ) R. 65. & guttural. cum (ֱ) Cum ה parag. mutat ה radicale in (י) וְאֶהֱמָיָה Psalm. 77. 4. *Et quare* תֶּהֱמִי *tumultuaris contra me?* Psal. 42. 12. (in fœm. pro תֶּהֱמָיִי abjecto ה radicali, R. 66.) Cum ו convers. וַתֶּהֱמִי *& tumultuaris,* Ibid. v. 6. pro וַתֶּהֱמִי redeunte (ֱ) in (:) R. 14. In plur. abjecto ה, יֶהֱמוּ *frement,* Psal. 46. 4. Et mutato ה in (י) mobile, præcedente (ׇ) ex vi pausæ, יֶהֱמָיוּן *perstrepent,* Psal. 83. 3. cum ן paragog.

1537 יִצְבֹּר Jits-bór] *colliget* frumentum in agro, vel alia &c. A צָבַר *congessit, collegit, coacervavit,* propriè in horrea, s. granaria, Fut. Kal.

1538 אֹסְפָם O-sephám] (& nescit quis) *collector eorum,* sc: quis collecturus sit in domum suam. Ab אָסַף *collegit, in unum redegit,* conservandi causâ, Benoni Kal, cum Affixo.

Verſ. 8.

1539 תּוֹחַלְתִּי To-hhál-ti] *expectatio mea* ad te eſt, LXX. ἡ ὑπόστασίς μου *ſubſtantia mea* à te eſt, i. e. ſpes mea, ut Hebr. 11. *Fides eſt ſperandorum* ὑπόστασις. A יָחַל ſuprà Num. 1260. Nom. fœm. Heemanth. mutato (י) in ו, R. 161. n. 1. תּוֹחֶלֶת *ſpes, expectatio.* Ob Affix. mutat utrumque (ֶ) in (ְ) & prius (ְ) in (ַ)

Verſ. 11.

1540 הָסֵר Ha-ſér] *Recedere fac*, i. e. amove. A סוּר *recedere*, in Hiph. abjecto ו, R. 58. הֵסִיר *fecit recedere, removit, amovit*, Imper. Hiph.

1541 מִתִּגְרַת Mit-tigh-ráth] *ab excitatione* manus tuæ ego defeci, i. e. quia tu manu tuâ bellum mihi moves. Vel *à conflictu manus tuæ*, LXX. ἀπὸ γὰρ τῆς ἰσχύος *à fortitudine*. A גָּרָה cōtentionem *excitavit, bellum miſcuit*. Nom. fœm. תִּגְרָה *excitatio, belli ſuſcitatio, conflictus*. Legitur h. l. tantùm in SS. idque in Regim.

Verſ. 12.

1542 וַתֶּמֶס Vat-té-mes] *& diſſolvere feciſti*, tabefeciſti. A מָסָה (non verò מָסַס ut habent Biblia Interlin.) ſuprà Num. 307. Fut. Hiph. quod eſſet תַּמְסֶה, at apocopato ה, exit in duplex (ֶ) R. 64. n. 7.

1543 כָּעָשׁ Ca-yáſh) *ſicut tinea*, (ſcil: veſtem) Targ. *& liquefactum eſt*, הֵיךְ זְחִיל *inſtar limacis corpus ejus.* LXX. *& tabeſcere feciſti* ὡς ἀράχνην *ſicut araneam animam ejus* : ſc: quæ dum tela texit, humorem vitalem exhaurit, ſéque eviſcerat. A עָשַׁשׁ ſuprà Num. 308. Nom. m. עָשׁ *tinea*, cum כ ſimilitud. quod excludit ה

1544 חֲמוּדוֹ Hhamu-dhó] *deſiderabile ejus*, pinguedinem carnis, & robur corporis ejus. Ab חָמַד *deſideravit*, Nom. Particip. Pahul, חָמוּד *deſiderabilis*, & ſubſtantivè *deſiderabile, optabile.*

Verſ. 13.

1545 גֵּר Ghér] *peregrinus*. A גּוּר *peregrinari*, Nom. m. גֵּר *peregrinus*, qui aliunde venit, nec diu manendi gratiâ : תּוֹשָׁב autem eſt *advena*, qui diutiùs moratur. Utrique opponitur, אֶזְרָח *civis, indigena*. Cum Præfix. וְגֵר *& peregrinus*, Pſal. 94. 6. plur. גֵּרִים Pſal. 146. 9.

1546 תּוֹשָׁב To-ſhábh] *inquilinus*. A יָשַׁב *ſedit*, Nom. Heemanth. mutato (י) in (ו) R. 161. n. 1. תּוֹשָׁב *inquilinus, hoſpes*, qui quidem diu manet in aliquo loco, ſed in aliena domo.

Verſ. 14.

1547 הָשַׁע מִמֶּנִּי Ha-ſháy-mim méni] *Deſiſte à me*, i. e. relaxa pœnas. Targ. אַשְׁלִי מִנִּי וְאֵיזִיל *Dimitte me & abibo*. Imper. Hiph. quod formâ eſt שׁוּעַ *vociferari*, ſignificatione à שָׁעָה *aſpexit*: quod conſtructum cum מ notat *aſpexit ab aliquo*, i. e. deſiit, deſtitit. Eſtque pro הָשַׁע & extat bis tantùm in SS. h. l. & Eſa. 7. 10.

1548 וְאַבְלִיגָה Veabh-lí-gha] *& recreabor*. Ab inuſitato בָּלַג in Hiph. הִבְלִיג *refocillatus, recreatus fuit, vires collegit*. Rarum eſt in Bibliis, nam ter tantùm occurrit in Fut. & ſemel in Part. Eſtque hîc Fut. Hiph. cum ה parag.

1549 בְּטֶרֶם Beté-rem] *priuſquam* hinc *abeam*, & inter viventes *non* ampliùs *ſim*. טֶרֶם *nondum*, בְּטֶרֶם *in nondum*, i. e. antequam, priuſquam.

PSALMUS XL. מ

Vers. 2.

1550 קַוֹּה Kav-vó] *Expectando expectavi*, i. e. attentè, diligenter, patienter. Reg. 41. n. 1. A קָוָה suprà Num. 1091. Infin. Pih. קַוֵּה R. 65. pro קַוֵּה

Vers. 3.

1551 שָׁאוֹן Sha-ón] (è cisterna) *sonitus*, i. e. sonora, R. 34 n. 3. h. e. profundissima: loca n. concava subterranea profunda, si in ea aliquid projiciatur, solent resonare. A שָׁאָה *sonuit, perstrepuit*, Nom. m. sine plur. שָׁאוֹן *sonus* (sc: ab ipsa Hebr. voce) *sonitus*, *fragor, fremitus*. In Regim. correpto (·) in (:) R. 114. שְׁאוֹן יַמִּים *fremitus marium*, Psal. 65. 8.

1552 הַיָּוֵן Haj-ja-vén] (è luto) *cœni*, i. e. cœnoso, limoso: ubi duo synonyma junguntur, augendæ significationis causâ. Nom. m. absque pl. יָוֵן *lutum*, propriè turbidum & liquidum, quale est vinum fæculentum: convenit n. cum יַיִן *vinum*. טִיט autem est *lutum densum*. Extat bis in SS. h. l. & Psal. 69. 3. in Regim. *Infixus sum* בִּיוֵן מְצוּלָה *in limo profundi*, ubi (·) sub (י) mutatur in (:) R. 114. quod (:) rursus tollitur, ob præcedens (.) R. 8.

1553 וַיָּקֶם Vaj-jákem] *& statuit*. A קוּם *surgere*, in Hiph. ejecto ו, R. 58. הֵקִים *surgere fecit, stabilivit, erexit*. In Fut. יָקִים *statuet*, Ps. 107. 29. Cum ו convers. mutato (...) in (∵) ob retractum accentum. R. 127. וַיָּקֶם *& stabilivit*, Psal. 78. 5.

Vers. 5.

1554 מִבְטַחוֹ Mibh-ta-hhó] (qui posuit Jehovam) *fiduciam suã*, i. e. qui fiduciã suam in eo collocavit. LXX. *Cujus nomen Domini spes ejus*, pro שָׂם *posuit*, legerunt שֵׁם *nomen*, sed sensu eodem. A בָּטַח *confidit*, Nom. Heemanth. מִבְטָח *spes, fiducia*. In Regim. correpto (·) in (-) R. 115. מִבְטַח *fiducia omnium extremitatum terræ*, Ps. 95. 6. Cum Affix. etiam (præter morem) retinet (-) מִבְטַחִי *fiducia mea*, Psal. 71. 5. מִבְטַחוֹ *ejus*.

1555 פָּנָה Pha-ná] (& non) *respexit*. Ipsum thema, פָּנָה *faciem vertit*, i. e. aspexit, vel *divertit*, i. e. declinavit. In plur. abjecto ה, R. 66. *Omnes dies nostri* פָּנוּ *declinârunt*, Psalm. 90. 9. LXX. ἐξέλιπον *defecerunt*.

1556 רְהָבִים Reha-bhím] (ad) *superbos*, vel ad *fortitudines*, i. e. validos qui jactant vires suas. A רָהַב *invaluit*, Nom. m. רַהַב *fortitudo, vis prævalida, superbia*. Plur. רְהָבִים ut suprà Num. 459.

1557 וְשָׂטֵי Vesa-té] *& declinantes* mendacii, i. qui declinant ad mendacium. LXX. καὶ μανίας ψευδεῖς *& insanias falsas*; (Legerunt שְׁטֵי ex Chald. שְׁטָא *insanivit*.) A שׂוּט *declinare*, *deflectere*, Part. Kal, R. 59. שָׂט *deflectens*. Plur. in Regim.

Vers. 6.

1558 אֵין עֲרֹךְ אֵלֶיךָ En-yaróch e-lé-cha] (cogitationes tuæ quæ sunt erga nos) *non ordinare apud te*. i. e. Nemo est qui possit eas in ordinem digerere: nam etiamsi id fiat pro captu & modulo hominum, sed *non apud te*, infra immensam tuam gloriam omnis eorum hac in re conatus. A עָרַךְ suprà Num. 225. Infinit. Kal.

1559 מְסַפֵּר Mis-sap-pér] (Narrabo & eloquar ?fortia sunt) *præ narrare*, i. e.

superant omnem narrandi peritiam. A סָפַר Num. 86. Infin. Pih. cum מ quod negationem includit, R. 41. מִסַּפֵּר *à numerando*, i. e. quàm ut possint numerari.

Vers. 7.

זֶבַח וּמִנְחָה לֹא חָפַצְתָּ *Sacrificio & oblatione non delectatus es*, i. e. minus grata ea habuisti, quia ex se & per se nil nisi erant umbra veritatis. אָזְנַיִם כָּרִיתָ לִּי *Aures perforasti mihi*, i. e. concavas reddidisti, ad audiendum voluntatem tuam, eique obediendum. *Aures* synecdochicè pro *corpore*, ait n. de obedientia Christi, cujus subjectum sunt aures. Unde LXX. σῶμα κατηρτίσω μοι *corpus perfecisti mihi*, pro *perfodisti* reddunt *perfecisti*, nam כָּרָה significat *fodit*, & *acquisivit, comparavit*.

Vers. 8.

1560 הִנֵּה בָאתִי Hin-ne-bhá-thi] *Ecce veni*, animo ad parendum paratissimo. A בּוֹא *Venire*, Præt. Kal, ejecto ו, R. 59. בָּא *venit, advenit, ingressus est*. In Psalm. flectitur sic : בָּא *venit*. Cum ה Relat. R. 76. הַבָּא *qui venit*, Psal. 118. 26. Fœm. בַּרְזֶל־בָּאָה *ferrum ingressum est*, Psal. 105. 18. Cum Affix. mutato ה- in ת- R. 97. *Omne istud* בָּאַתְנוּ *venit nobis*, Psal. 44. 18. pro בָּאָה עָלֵינוּ *venit super nos*. In plur. בָּאוּ *venerunt*, Psal. 69. 2. In prima pers. utriusq; num. א quiescit in (ָ) R. 64. בָּאתִי *veni*, בָּאנוּ *venimus*, Ps. 66. 12.

1561 בִּמְגִלַּת Bim-ghil-láth] *in volumine libri*, i. e. in libro legis : sequitur enim, *Lex tua in medio viscerum meorum*, nullo citato quidem singulari loco, ut indicaret se esse totius scripturæ scopum. Targ. *quando studuero in volumine legis, quod propter me scriptum est*. LXX. ἐν κεφαλίδι βιβλίου *in capite libri*. Suidas notat κεφαλίδα idem est quod εἴλημα *involucrum*, ut Symmachus vertit, ἐν ἐιλήματι βιβλίου *in involucro libri*. A גָּלַל *volvit, convolvit*, Nom. fœm. Heemanth. מְגִלָּה *charta plicabilis, liber convolutus*, (ut libri veteres fuerunt) Latinis *volumen*. In Regim. ה- in ת- & ב cum (ְ) ob sequens (ִ)

1562 סֵפֶר Sé-pher] *libri*. A סָפַר *enarravit*, Nom. m. סֵפֶר *liber*, cui inest alicujus rei enarratio, ut præsentibus fit voce, sic absentibus scripto. Cum Præfix. מִסֵּפֶר *è libro*, Psal. 69. 26. Cum Affix. (ut suprà Num. 770.) וְעַל־סִפְרְךָ *& super librum tuum*, Psal. 139. 16.

1563 כָּתוּב Ca-thúbh] *scriptum est*. A כָּתַב *scripsit*, Ps. 149. 9. Pahul Kal.

Vers. 9.

1564 לַעֲשׂוֹת La-ńasóth] *Ad faciendum*. רְצוֹנְךָ *beneplacitum tuum*, qd Græc. dicitur εὐδοκία. Ideò nascente Christo, Angeli accinebant, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία *in hominibus bona voluntas*, i. e. beneplacitum Dei adimpletur. A עָשָׂה *fecit*, Infinit. Kal, exit in וֹת R. 65. עֲשׂוֹת *facere*, Psal. 109. 16. Cum ל nota Gerundii, (quod habet (ַ) ob sequens (ֲ)) לַעֲשׂוֹת Cum Affix. לַעֲשׂוֹתָם *ad faciendum illa*, Psal. 103. 18.

Vers. 10.

1565 בִּשַּׂרְתִּי Bis-sár-ti] *Annunciavi*. Præt. Pih. בִּשֵּׂר *rem novam & lætam nunciavit*, *carnea* i. e. mollia & suavia

via *annunciavit*, à בָּשָׂר *caro*, q. *carnem faciens*, i. e. bono nuntio vitam afferens. In prima perſ. בִּשַּׂרְתִּי LXX. εὐηγγελισάμην.

1566 אֶכְלָא Ech-lá] (non) *cohibebo* aut continebo. A כָּלָא *cohibuit*, *prohibuit*, vel verbis vel actu, retinendo & includendo. Fut. Kal, quieſcente א in (..) R. 64. אֶכְלָא *prohibebo*, תִּכְלָא *cohibebit*, v. 12.

Verſ. 11.

1567 כִחַדְתִּי Chi-hhádh-ti (non) *celavi*, i. e. manifeſtavi. Præt. Pih. כִּחֵד *abſcondit*, ne appareat aut audiatur, *celavit*. In prima perſ. כִּחַדְתִּי

Verſ. 13.

1568 מִסְפָּר Mis-pár] (uſque ad non) *numerum*. Adagialis loquendi forma, pro maxima multitudine. A סָפַר *numeravit*, Nom. Heemanth. מִסְפָּר *numerus*, מְתֵי מִסְפָּר *homines numeri*, Pſal. 105. 12. i. e. pauci, qui facilè numerari poſſunt. *Qui numerat* מִסְפָּר *numerum ſtellis*. Pſal. 147. 4. Targ. כְּסוּם *ſummam*.

1569 הִשִּׂיגוּנִי Hiſ-ſi-ghú-ní] *fugientem apprehenderunt me* iniquitates meæ. A נָשַׂג in Præt. Hiph. converſo נ in dageſh, R. 69. הִשִּׂיג *attigit*, *aſſequendo comprehendit*. In plur. cum Affix. הִשִּׂיגוּנִי

1570 מִשַּׂעֲרוֹת Miſ-ſa yaróth] (multiplicatæ ſunt) *præ capillis* capitis mei. Proverbialis hyperbole de numero nobis infinito. A שָׂעַר *horruit*, cum pili aut ſetæ eriguntur in animali, q. *horripilavit*. Nom. m. שֵׂעָר *pilus*, *capillus*. Et aliâ formâ שֵׂעָר unde fœm. שַׂעֲרָה in pl. שַׂעֲרוֹת Cum Præfix. מִשַּׂעֲרוֹת Pſal. 69. 5.

Verſ. 14.

1571 רְצֵה Retſé] *Complace*. A רָצָה *bene voluit*, *complacuit*, *acceptavit*, excludit meritum. Imper. Kal, exit in (..) R. 65. רְצֵה *accepta*, Pſ. 119. 108.

1572 לְהַצִּילֵנִי Lehats-tſi-lé-ni] *ad eruendum me*. Infinit. Hiph. Cum Affixo. Vide ſuprà Num. 1319.

Verſ. 15.

1573 לִסְפּוֹתָהּ Lis-po-tháh] *ad perdendum eam*. A סָפָה *finiit*, *conſumpſit*, *perdidit*, Gerund. Kal, לִסְפּוֹת R. 65. cum Affix. הּ.

Verſ. 16.

1574 יָשֹׁמּוּ Ja-ſhóm-mu] *Deſolabuntur* ſuper mercedem, i. e. propter mercedem pudoris ſui. LXX. κομισάσθωσαν παραχρῆμα *Ferant confeſtim confuſionem ſuam*: legerunt יִשְׂאוּ עַל עֵקֶב *ferent ad calcaneum ſeu veſtigium*. i. e. immediatè. A שָׁמַם *deſolatus fuit*, *obſtupuit*, ſtupendam deſolationem notat. Fut. Kal, ſyncopatâ mediâ radicali, R. 70. יָשֹׁם in plur. aſſumpto dageſh, יָשֹׁמּוּ

Verſ. 18.

1575 יַחֲשָׁב לִי Ja-hhaſhobh-lí] *cogitabit mihi*, vel *de me*. Ab חָשַׁב Fut. Kal, ſuprà Num. 1264. יַחְשֹׁב at ob vicinitatem alterius acceritus, ו tranſit in (..) R. 127. pro יַחְשֹׁב לִי

1576 אַל־תְּאַחַר Al-tea-hhár] *ne tardaveris*, q. *ne poſt venias*, ne diutiùs differas liberationem. Ab אַחַר *poſt*, Verbum in Pih. אִחֵר *moratus eſt*, *tardavit*, q. poſt venit. Fut. Pih.

PSAL-

PSALMUS XLI. מא

Vers. 2.

1577 דַּל Dál] (*super*) *exhausto.* [Targ. לְעַנִי מִסְכְּנָא *afflicto paupere.* LXX. ἐπὶ πτωχὸν καὶ πένητα *super egenum & pauperem.* A דָּלַל *exhaustus fuit, attenuavit*, Nom. m. דַּל *tenuis, macilentus, debilis, pauper*, q. tenuioris fortunæ homo, Psal. 73. 13. In pausa דָּל Psal. 82. 3.

Vers. 3.

1578 וִיחַיֵּהוּ Vi-hháj-jé-hu] *& vivificabit eum*, vitæ restituet. Ab חָיָה suprà Num. 1047. Fut. Pih. תְּחַיֶּה *vivificabis.* Cum Affix. excluso ה R.103. תְּחַיֵּנִי *vivificabis me*, Psalm. 138. 7. & cum ו loco (י) תְּחַיֵּינִי Psal. 71.20. cum (י) redundante. Et sic, תְּחַיֵּינוּ *vivificabis nos*, Psal. 81. 19. יְחַיֶּה *vivificabit*, Cum Affix. & Præfixo, וִיחַיֵּהוּ ubi (:) sub (י) tollitur ob præcedens (.) R. 8.

1579 יְאֻשַּׁר Jeúsh-shár] *fœlix dicetur.* Ab אִשֵּׁר *beavit, fœlicem reddidit*, in Pyhal אֻשַּׁר *beatus prædicatus fuit.* Fut. Pyhal יְאֻשַּׁר at secundùm Masorethas est Præterit. וְאֻשַּׁר *& beabitur.*

Vers. 4.

1580 דְּוָי Devaj] (super lectum) *languoris.* A דָּוָה *doluit, languidus fuit*, Nom. m. mutato ה in (י) דְּוַי *dolor, languor.* In pausa דְּוָי

1581 בְחָלְיוֹ Bhehhol-jó] *in morbo ejus.* Ab חָלָה *ægrotavit*, Nom. m. חֳלִי *morbus, ægritudo.* Est formæ פְּרִי ideoque cum Affix. mutato (.) in (:) R. 123. (ׇ) amittit suum (:) R. 15. fitque חָלְיוֹ

Vers. 5.

1582 חָטָאתִי Hha-tá-thi] (Sana me quoniam (etsi)) *peccavi tibi.* Præt. Kal, חָטָא *peccavit, à scopo aberravit*, ubi א quiescit in (ָ) R. 64. חָטָאתִי *peccavi.* חָטָאנוּ *peccavimus*, Psal. 106. 6. At in tertia pl. movetur : חָטְאוּ *peccârunt*, Ps. 78. 32.

Vers. 6.

1583 יָמוּת Ja-múth] (quando) *morietur.* A מוּת *mori.* Fut. Kal, ubi literæ præformantes assumunt (ָ) R.58. אָמוּת *moriar*, Psalm. 118. 17. יָמוּת *morietur.* תְּמוּתוּן *moriemini*, Ps. 82. 17. mutato (ּ) in (:) ob ן Paragog. R. 102. n. 5. יָמוּתוּ *morientur*, Ps. 49. 10.

Vers. 7.

1584 יִקְבָּץ־ Jik-bots] *colliget iniquitatem* sibi. A קָבַץ *collegit, dispersa congregavit.* Fut. Kal, יִקְבּוֹץ at ob Maccaph, ו transit in (ָ) R. 134.

Vers. 8.

1585 יִתְלַחֲשׁוּ Jith-la-hhashú] *mussitabunt*, Targ. מְמַלְלִין בַּחֲשַׁי *loquuntur tacitè.* LXX. ἐψιθύριζον *susurrabunt.* A לָחַשׁ *mussitavit, submissè, clanculum locutus est, susurravit.* Fut. plur. Hithpah. absorpto dagesh.

Vers. 9.

1586 יָצוּק Ja-tsúk] (Verbum Belial) Targ. יִתִּיךְ *adhærebit illi.* LXX. κατέθεντο *constituerunt adversum me*, (q. יָצַג à יַצִּיגוּ *constituit.*) A צוּק *adhærere.* Fut. Kal, ut paulò ante Num. 1583.

1587 לָקוּם La-kúm] *ad surgendum.* Infinit. Kal, קוּם *surgere*, cum ל notâ Gerundii, quòd ante monosyllabam gestat (ָ) R. 80. Cum Affixo, *Sedere meum* וְקוּמִי *& surgere meum*, Ps. 139. 2.

Vers

Vers. 10.

1588 עָקֵב Ya-kébh] (magnificavit contra me) *calcaneum*. A עָקַב *curvum esse*, Nom. m. עָקֵב *calx, calcaneum*, ultima pars pedis à curvitate, vestigium. Plur. עֲקֵבִים Cum Affix. *Iniquitas* עֲקֵבַי *calcium meorum circumdabit me*, Psal. 49. 6. i. e. finis operum meorum, vel pedum meorum, qui ad malum currunt. *Observant* עֲקֵבַי *vestigia mea*, Ps. 56. 7. Targ. אסְתְוָרַי *semitas meas*.

Vers. 11.

1589 וַהֲקִימֵנִי Va-haki mé-ni] *& erige me*. A קוּם in Hiph. R. 58. הֵקִים *stare fecit*, i. e. *erexit, constituit, confirmavit*. Imper. Hiph. הָקִים vel הָקֵם *stabili*, Psal. 119. 38. Cum Affix. mutat (ֵ) in (ֲ) quod punctuat præcedentem; וַהֲקִימֵנִי

Ver 12.

1590 יָרִיעַ Ja-ríaע] (non) *triumphabit*, LXX. ἐπιχαρῇ *gaudebit*. Ab רוּעַ (suprà Num. 1138.) *clanxit, triumphavit*. Fut. Hiph. R. 58. יָרִיעַ *clanget*, נָרִיעַ *clangemus*, Psal. 95. 2. & cum ה parag. נָרִיעָה Ibid. v. 1. Targ. נְיַבֵּב *vociferabimur*. LXX. ἀλαλάζωμεν *jubilemus*.

Vers. 13.

1591 תָּמַכְתָּ Ta-mách-ta] *sustinuisti*. A תָּמַךְ *tenuit, sustinuit, sustentavit*. Præt. Kal, in tertia fœm. תָּמְכָה *sustentavit dextra mea*, Psal. 63. 9. In secunda, תָּמַכְתָּ LXX. ἀντελάβου *suscepisti*.

1592 וַתַּצִּיבֵנִי Vat-tats-tsi-bhé-ni] *& constituisti me*. LXX. καὶ ἐβεβαίωσάς με *& confirmasti me*. A יָצַב *stetit*. In Hiph. mutato (י) in dagesh, R. 69. n. 1. הִצִּיב *stare jussit, statuit, constituit*. In secunda pers. Fut. תַּצִּיב *constitues*: Cum Affix. & ו Convers. וַתַּצִּיבֵנִי *& constituisti me*. In tertia, וַיַּצֶּב־ *& constituit*, Psal. 78. 13. cum (ֶ) ob Maccaph, R. 134.

Vers. 14.

1593 אָמֵן וְאָמֵן *Amen & Amen*. LXX. γένοιτο γένοιτο *fiat fiat*, וְיֵימְרוּן צַדִּיקַיָּא אָמֵן אָמֵן *Et dicant justi Amen Amen*. Ab אָמַן in Niph. נֶאֱמַן *verax, verus, fidus, firmus, constans, stabilis fuit*. Nom. formæ masc. absq; plur. אָמֵן *veritas, fides, firmitas, certitudo*: sæpius transit in fidentis & assentientis particulam, cum post preces, benedictiones, aut etiam imprecationes approbantes harum veritatem & optantes successum, dicimus *Amen*. i. e. *faxit Deus*, firmum, ratum, certum sit hoc &c. prout explicatur, Jer. 28. 6. *dixit Jeremias Propheta* אָמֵן *Amen, sic faciat Dominus, confirmet Dominus verba tua*. Geminatur interdum ad majorem Emphasin, *Amen Amen*: quibus duabus vocibus clauditur hîc liber primus Psalmorum.

ספר שני

LIBER SECUNDUS.

PSALMUS XLII. מב

1593 לִבְנֵי־קֹרַח Libh-ne-kó-rahh] *filiis Core.* קֹרַח q. *calvus* (à קָרַח *decalvavit*) fuit Levita, qui excitatâ seditione, unâ cum suis complicibus à terra absorptus est. *Filii autem Core* (Asir, Elkana & Abiasaph) *mortui non sunt,* Num. 26. 10. quoniam in seditione se à patre segregârunt, ideóque impii parentis pœnam non luerunt. Horum posteris, ordinem & locum inter Cantores & Custodes Templi fuisse, ex 1 Chron. 26. constat: ac nomen illorum in titulis novem Psalmorum præfigitur.

Vers. 2.

1594 תַּעֲרֹג Ta-yarógh] *Sicut cervus*, (suprà Num. 832.) *glocitat* siti affectus, vehementer expetit aquam. Targ. מְרַגֵּג & LXX. ἐπιποθεῖ *desiderat.* A עָרַג *clamavit, mugiit,* bestiarum est: de cervis, *glocitavit.* Legitur bis tantùm in SS. ídque in tertia pers. fœm. Fut. Kal, h. l. & Joel 1. 20. תַּעֲרוֹג ubi guttural. punctuat se & præcedentem.

Vers. 3.

159: צָמְאָה Tsa-meá] *Sitivit* anima mea. A צָמֵא *sitivit,* Tertia pers. fœm. Præt. Kal, צָמְאָה *sitivit ad te anima mea,* Psal. 63. 2.

Vers. 4.

1596 בֶּאֱמֹר Be-emór] *in dicendo,* i. e. cum dicunt. Ab אָמַר *dixit,* Gerund. Kal, בֶּאֱמוֹר ubi ב nota Gerund. R. 41. gestat (ֶ) ob sequens (ֱ) R. 13. לֵאמֹר *dicendo,* Psal. 71. 11. contractè pro לֶאֱמֹר R. 82. Cum Affix. בְּאָמְרָם *in dicendo eos,* Psalm. 42. 11. i. e. dum dicunt illi, ex אֱמֹר mutato ו in (ָ) R. 98.

1597 אַיֵּה Aj-jé] *ubi* Deus tuus? אַיֵּה *ubi,* particula interrogativa loci & rei. אַיֵּה חֲסָדֶיךָ *ubi miserationes tuæ?* Psalm. 89. 50.

Vers. 5.

1598 וְאֶשְׁפְּכָה Veesh-pechá] *& effudi super me animam meam,* i. e. laxavi menti habenas, ut pro libito indulgeat dolori & lacrymis. A שָׁפַךְ *fudit, effudit.* Fut. Kal, אֶשְׁפּוֹךְ *effundam,* Cum ה parag. mutato ו in (ְ) R. 119. אֶשְׁפְּכָה In tertia pers. יִשְׁפּוֹךְ *effundet,* Psal. 102. 1.

1599 אֶעֱבֹר E-yebhór] (quando) *transibo.* A עָבַר *transivit,* suprà Num. 688. Fut. Kal, in prima pers. אֶעֱבוֹר cum (ֱ) In reliquis pers. cum (ֲ) תַּעַבְרְנָה *transiverunt,* Psal. 81. 7.

1600 בַּסָּךְ Bas-sach] *cum frequentia:* in comitatu magno ad festa ascendentium peditum. LXX. ἐν τόπῳ σκηνῆς *in loco tabernaculi:* legerunt בַּסֹּךְ *in tabernaculo.* A סוּךְ *unxit,* in Pih. *miscuit,* ut unguenta solent misceri, Nom. סָךְ *turba mixta, frequentia populi.* Legitur h. l. tantùm in SS. ídq; cum Præfixo.

Præfixo בְּסָךְ *in ipsa turba.* excluso ה Emphat. Marinus putat fuisse nomen proprium loci parum à templo distantis: *Quando transibam in* (per) *Saccum.*

1601 אֶדַּדֵּם Ed-dad-dém] *incedam cum eis.* LXX. in loco tabernaculi θαυμαστῆς *admirabilis,* quâ ratione nescio, nisi forte legerint אַדִּרִם *magnifici, admirabiles.* A דָּדָה *sensim, pedetentim incessit, ambulavit,* molliorem gressum notat. Legitur bis tantùm in SS. ídque in Fut. Hithp. אֶדַּדֶּה *deambulabo,* Esa. 38. 15. pro אֶתְדַּדֶּה absorpto ת characteristico, R. 47. n. 2. Et cum Affixo excluso ה, R. 104. אֶדַּדֵּם pro אֶתְדַּדֶּה עִמָּם *deambulabo cum eis.*

1602 חוֹגֵג Hho-ghégh] (cum multitudine) *festum celebrantis.* Targ. *cum populis* דְּאָתַיִן לְמֵחַג *qui veniunt ad celebrandum festum.* Ab חָגַג *festum celebravit, tripudiavit,* Ben. Kal. Vide Num. 1449.

Vers. 6.

1603 תִּשְׁתּוֹחֲחִי Tish-to-hhahhí] (Quare) *prosternis te.* A שָׁחַח suprà Num. 523. Fut. Hithpah. per metathesin ש & ת, R. 47. n. 1. & ו loco dagesh, R. 72. fitque in secunda pers. fœm. תִּשְׁתּוֹחֲחִי pro תִּתְשַׁחֲחִי Et in tertia fœm. *Anima mea* תִּשְׁתּוֹחָח *prosternit se,* vers. 7. cum (ָ) ob pausam.

1604 הוֹחִלִי Ho-hhí-li] *spera.* A יָחַל *speravit, expectavit*: in Hiph. mutato (ִי) in ו, R. 57. הוֹחִיל idem. Imper. Hiph. הוֹחֵל *expecta,* in fœm. הוֹחִילִי & cum defectu (ִי) הוֹחִלִי

Vers. 7.

1605 יַרְדֵּן Jar-dén] (è terra) *Jordanis.* Nomen fluvii, q. יְאֹר דָּן *fluvius Dan,* quòd juxta urbem Dan ex fonte sub Libano oriatur. Vel q. יוֹרֵד מִדָּן *descendens ex Dan.* Vel simpliciter à יָרַד *descendit,* cum ן Heemanth. יַרְדֵּן ob decursus aquarum, quæ tempore messis, nivibus ex Libano resolutis, ripas ejus implent. Hunc olim Israelitas sicco pede transiisse, legimus Jos. 3. unde Psal. 114. 3. הַיַּרְדֵּן *Jordanis convertit se retrorsum.*

1606 וְחֶרְמוֹנִים Vehher-mo-ním] *& Hermonim*: est tumor quidam inter Tabor & Hermon. חֶרְמוֹן autem (ab חֵרֶם *anathema*), est mons Arabæorum altissimus, in quo semper conspiciuntur nives: ideóq; Chald. appellat eum טוּר תַּלְגָּא *montem nivis,* Deuter. 3. & Cant. 4. Sidoniis vocantur שִׂרְיוֹן *Shirjon,* & שִׂיאוֹן *Shion*; Emorrhæis שְׂנִיר *Shenir.* Deut. 3. & 4. Situs erat ad orientem terræ Canaan, ideóque pro *oriente* accipitur, Psal. 89. 13. *Aquilonem & meridiem tu creasti, Tabor* וְחֶרְמוֹן *& Hermon in nomine tuo jubilabunt,* Targ. וְחֶרְמוֹן דִּי בְּמַדִּנְחָא *& Hermon qui est in oriente.*

1607 מִצְעָר Mits-ýár] (ex monte) *pusillo.* A צָעַר *parvus, pusillus fuit.* Nom. m. sine pl. מִצְעָר *parum, pusillum, modicum, res parva.* Quinquies legitur in SS.

Vers. 19.

1608 קוֹרֵא Ko-ré] (*Abyssus in abyssum*) *clamans est* i. e. clamat. Vide suprà Num. 1306. Ben. Kal, à קָרָא *clamavit.*

1609 צִנּוֹרֶיךָ Tsin-no-ré-cha] (ad vocem) *canalium tuorum,* i. e. nubium tuarum, (poeticè) nempe ad sonitum afflictionum & angustiarum, quæ veniunt supernè sicut aquæ tectorum è fistulis. Targ. *Abyssus superior abys-*

byssum inferiorem invocat, in voce stillationum canalium tuorum. LXX. *in voce cataractarum tuarum*: est a cataracta locus abruptus & præceps in flumine, unde aqua ruit potiùs quàm fluit. Ab inusitato צָנַר Nom m. צִנּוֹר *canalis, fistula,* per quam dilabitur aqua è tegulis aut è tecto. Legitur bis in sacro eloquio, 2 Sam. 5. 8. in singul. & h. l. in plur. cum Affixo.

1610 מִשְׁבָּרֶיךָ Mish-ba-ré-cha] *collisiones tuæ,* i. e. fragores tui. LXX. οἱ μετεωρισμοί σου *excelsa tua*: fortè legerunt מַשְׂגָּבֶיךָ *exaltationes tuæ.* A שָׁבַר *fregit,* Nom. m. Heemanth. מִשְׁבָּר *fractio, fractura, collisio*: It. *fluctus,* qui in tempestatibus maris colliduntur: *fragor maris,* quem edunt fluctus inter se collisi. In plur. מִשְׁבָּרִים In Regim. מִשְׁבְּרֵי יָם *fluctus maris,* Psal. 93. 4. Cum Affix. *Et omnibus* מִשְׁבָּרֶיךָ *fracturis tuis afflixisti,* Psal. 88. 8. elatione maris, ob collisionem fluctuum edidisti vocem.

1611 וְגַלֶּיךָ Veghal-lé-cha] *& fluctus tui.* A גָּלַל *volvit, convolvit,* Nom. defectiv. גַּל *acervus,* lapidum convolutorum; sed in plur. usurpatur etiam de *fluctu maris,* quòd sit unda convoluta æstuante mari. Ideóque assumpto dagesh, R. 125. facit גַּלִּים Cum Affix. גַּלֶּיךָ *fluctus tui,* גַּלָּיו *ejus,* גַּלֵּיהֶם *eorum.*

Vers. 9.

1612 יְצַוֶּה Jetsav-vé] *mandabit* misericordiam suam, i. e. submittet mihi. A צִוָּה *jussit, præcepit, mandavit,* Fut. Pihel יְצַוֶּה *præcipiet*: & per apocopen, R. 67. וַיְצַו *& præcepit,* Psalm. 78. 23. cum ו Convers. pro וַיְצַוֶּה R. 20.

Vers. 10.

1613 בְּלַחַץ Belá-hhats] *in pressura* inimici. LXX. ἐν τῷ ἐκθλίβειν *dum affligit me inimicus.* q. esset Infinit. Pihel. A לָחַץ *coarctavit, pressit, oppressit.* Nom. m. sine plur. לַחַץ *pressura.* 8 legitur in SS. Cum Affix. mutato posteriori (ַ) in (ֲ) R. 121. *Oblivisceris afflictionis nostræ* וְלַחֲצֵנוּ *& oppressionis nostræ,* Ps. 44. 25.

Vers. 11.

1614 בְּרֶצַח Beré-tsahh] *In occisione in ossibus meis, exprobrant me inimici mei.* i. e. inimicorum meorum convicia, occisionem meam existimo; graviora sunt quàm confractio ossium meorum: elegans Hebraismus. LXX. ἐν τῷ καταθλᾶσθαι *dum confringat ossa mea, exprobraverunt mihi.* Legerunt in Infinit. Kal. בִּרְצֹחַ *in occidendo.* A רָצַח *occidit.* Nom. m. רֶצַח *occisio.* Legitur bis in SS. Ezec. 21. 22. h. l. Verùm h. l. Interpretes sumunt pro *gladio,* instrumento occisionis: ut sensus sit: בְּרֶצַח *cum gladio in ossa mea* sc: penetrant, & sic Kimchi. Targ. R. Salom. & Ab. Ezra, *quasi occisio, transfixio, & vulneratio est,* legerunt כְּרֶצַח

1615 חֵרְפוּנִי He-rephú-ni] *probro affecerunt me.* Ab חָרַף *probro affecit, carpsit;* (sc: ab ipsa Hebr. voce) Præt. Pih. חֵרֵף (pro. חִרֵּף excluso dagesh, R. 19.) idem in Plur. חֵרְפוּ *probro affecerunt.* Cum Affix. חֵרְפוּנִי *probro affecerunt me,* Psalm. 102. 9. חֵרְפוּךָ *te* Psalm. 79. 12.

PSALMUS XLIII. מג

Vers. 2.

1616 זְנַחְתָּנִי Zenahh-tá-ni] (quare) *repulisti me.* Præt. Kal, à זָנַח *repulit, re-*

jecit: notat elongationem alicujus rei ob fastidium. In secunda pers. זְנַחְתָּ Targ. רַחֲקְתָּא *removisti in finem?* Psal. 74. 1. Cum Affix. correpto (ָ) primæ syllabæ in (:) זְנַחְתָּנִי *removisti me*, abominatus es. זְנַחְתָּנוּ *nos*, Psalm. 60. 3.

Vers. 3.

1617 שְׁלַח She-láhh] *Mitte.* Imper. Kal, à שָׁלַח *misit, emisit.*

1618 יְבִיאוּנִי Jebhi-ú-ni] *deducant me.* A בּוֹא *venire*, Hiph. הֵבִיא *fecit venire*, i. e. duxit, deduxit. Fut. Hiph. יָבִיא R. 58. & cum defectu (ִ) יָבֵא *attulit*, Psal. 78. 29. Cum ו convers. וַיָּבֵא *& venire fecit*, Psal. 105. 40. Cum Affix. mutato (ֵ) in (:) וַיְבִיאֵם *& adduxit eos*, Psal. 78. 54. In plur. וְנָבִיא *& inducamus*, Psalm. 90. 12. יְבִיאוּ *deducent*, Cum Affix. יְבִיאוּנִי

וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ *& ad habitacula tua.* Targ. וּלְמִדְרְשֵׁי בֵּית שְׁכִינְתָּךְ *& in scholas domus majestatis tuæ.*

Vers. 4.

1619 גִּילִי Gi-lí] (gaudium) *lætitiæ meæ.* LXX. *qui lætificat* τὴν νεότητά μου *juventutem meam:* acceperunt ex significatione Arabica. A גּוּל *exultare*, m. sine plur. גִּיל *exultatio, lætitia.* Octies legitur in SS. aliâs גִּיל est Imperat. Hiph. ut dictum Num. 111. Cum Præf. וָגִיל *& exultatio*, בְּשִׂמְחָה וָגִיל *cum gaudio & lætitia*, Ps. 45. 16. ubi ו cum (ָ) R. 78. Cum Affix. גִּילִי *exultatio mea.*

PSALMUS XLIV מד

Vers. 2.

1620 סִפְּרוּ Sip-peru] *narrarunt.* A סָפַר *enarravit*, dicta aut facta *numeravit.* Præt. Pih. סִפַּרְתִּי *enumeravi*, סִפְּרוּ *numerarunt.*

1621 קֶדֶם Ké-dhem] (in diebus) *antiquitatis.* A קָדַם *anticipavit*, Nom. m. קֶדֶם *tempus & locus anterior.* Pro tempore Latin. exprimitur per *prius, ante, seculum, antiquitas, olim.* Pro loco, *Oriens*, quòd sit occidente prior. Cum Præfix. *Eloquar ænigmata* מִקֶּדֶם *à seculo*, Psalm. 78. 2. אָחוֹר וָקֶדֶם *retrò & ante*, Ps. 139. 5. ubi ו cum (ָ) R. 78.

Vers. 3.

1622 הוֹרַשְׁתָּ Ho-rásh-ta] *expulisti.* A יָרַשׁ *possedit*, in Præt. Hiph. mutato (ִ) in ו R. 57. הוֹרִישׁ *possidere fecit aliquem*, activè vel passivè, i. e. possidendum aliquid concessit: Vel, in possessionem illius bona alicujus tradidit, i. e. possessione spoliavit, ut aliò abeat *expulit*, exterminavit. In secunda pers. הוֹרַשְׁתָּ

1623 וַתִּטָּעֵם Vat-tit-ta-ע ém] *& plantasti eos.* A נָטַע quocunque modo *plantavit, firmavit*: sícque differt à שָׁתַל quod dicitur de arboribus, quæ unâ cum radice plantantur. Fut. Kal, compensato per dagesh, R. 66. תִּטַּע *plantabis*: Cum Affix. (-) transit in (ָ) R. 121. fitque cum ו Convers. וַתִּטָּעֵם *& plantasti eos*, וַתִּטָּעֶהָ *& pl antasti eam*, Psal. 80. 9. וַיִּטְּעוּ *& plantaverunt*, Psal. 107. 37.

1624 תָּרַע Ta-ráע] *malefecisti.* Targ. תְּבַרְתְּ *confregisti* (q. à רְעַע *fregit.*) A רוּעַ in Hiph. abjecto ו R. 58. הֵרַע *malo affecit, malè tractavit*, Fut.

 Hiph.

Hiph. תָּרַע contractè pro תָּרֵעַ In pl. תָּרֵעוּ *malefaciatis*, Psl. 105. 15.

1625 וַתְּשַׁלְּחֵם Vat-teshal-lehhém] *& emisisti eos.* A שָׁלַח *misit*. Fut. Pih. quod in Psalm. flectitur sic: וָאֲשַׁלְּחֵהוּ *& emisi eum*, Psal. 81. 13. cum Affix. & ו Conversivo. תְּשַׁלַּח *emittes*, cum Affix. & ו Convers. וַתְּשַׁלְּחֵם *& emisisti eos.* יְשַׁלַּח *immittet*, cum ו Convers. וַיְשַׁלַּח *& immisit*, Psalm. 106. 15.

Vers. 4.

1626 יָרְשׁוּ Ja-reshú] *possederunt*. Præt. Kal, יָרַשׁ *jure hæreditario possedit*; in plur. יָרְשׁוּ In pausa, יָרֵשׁוּ redeunte (:) in (..) q. ex יָרֵשׁ R. 132. Cum Affixo, mutato (·) in (:) וְיִרָשׁוּהָ *& possidebunt eam*, Psal. 69. 36. sublato (:) sub (,) R. 8.

1627 רְצִיתָם Retsi-thám] *voluisti eos*. A רָצָה *voluit, benevolus fuit, complacuit*. Præt. Kal, in secunda pers. mutato ה in (,) R. 66. רָצִיתָ *benevolus fuisti*, Psal. 85. 2. Cum Affix. mutato (·) in (:) רְצִיתָם In plur. abjecto ה, רָצוּ *delectantur*, Psal. 102. 15.

Vers 5.

1628 צַוֵּה Tsav-vé] *præcipe*, Imper. Pih. à צִוָּה *præcepit, mandavit*.

Vers. 6.

1629 נְנַגֵּחַ Nenag-géahh] *cornu petemus*. A נָגַח *cornibus petiit, feriit*, est cornupetarum, metaph. de hominibus. Prima pers. pl. Fut. Pih. cum (-) Furtivo.

1630 נָבוּס Na-bhús] *conculcabimus*. A בוּס *calcare, conculcare*. Fut. Kal, formæ קוּם R. 90. יָבוּס *conculcabit*, Psl. 60. 14. נָבוּס *calcabimus*.

Vers. 8.

1631 הֱבִישׁוֹתָ Hebhi-shó-tha] *pudefecisti*, Targ. אַיְתִיתָא עֲלֵיהוֹן בַּהֲתָא *adduxisti super eos pudorem*. A בּוֹשׁ *erubuit*, aliquando est modestiæ signum. Præt. Hiph. abjecto ו R. 58. הֵבִישׁ *pudefecit, pudore affecit*. In secunda pers. assumpto ו, R. 61. הֱבִישׁוֹתָ. & cum ה parag. הֱבִישׁוֹתָה *pudore affecisti*, Psal. 53. 6.

Vers. 10.

1632 וַתַּכְלִימֵנוּ Vat-tach-li mé-nu] *& confudisti nos*. A כָּלַם *calumniari*, in Hiph. הִכְלִים *ignominiâ, damno, affecit, confudit*: semper in contemptum & de re turpi dicitur. Fut. Hiph. cum Affixo, & ו Convers.

Vers. 11.

1633 שָׁסוּ Sha-sú] *diripuerunt* sibi. Targ. כְּבַשׁוּ יָתְנָא *subjecerunt nos*. A שָׁסָה *diripuit, deprædatus est*. Præt. plur. Kal, abjecto ה R. 66. שָׁסוּ

Vers. 12.

1634 מַאֲכָל Ma-achal] (tanquam oves) *cibus*. Ab אָכַל *comedit*, Nom. m. Heemanth. sine plur. מַאֲכָל *cibus, esca.*

1635 זֵרִיתָנוּ Ze-ri-thá-nu] *dispersisti nos*. A זָרָה *sparsit, dispersit*: de personis ferè dicitur. Præt. Pih. mutato ה in (,) R. 66. & dagesh in (..) R. 19. *Semitam meam* זֵרִיתָ *dispersisti*, Psal. 139. 3. Vel per antiphras. *cinxisti*, circumdedisti. Targ. אִתְעֲבִדְתָּ חִילוֹנַי *factus es alienus*, q. à זוּר *alienus fuit*.

Vers. 13.

1636 תִּמְכֹּר Tim-cor] *Vendes*. A מָכַר *vendidit*,

vendidit, est antithet. ad קָנָה *acquisivit*. Fut. Kal, pro תִּמְכּוֹר ob Maccaph. R. 134.

1637 בְּלֹא־הוֹן Belo-hón] *sine substantia*, i. e. nihili. Targ. מִן בְּלָא מָמוֹנָא *gratis absque divitiis*.

1638 רִבִּיתָ Rib-bí-tha] (neque) *auxisti*. A רָבָה *multiplicatus, auctus fuit*, in Pih. רִבָּה *multiplicavit, auxit*. Secunda pers. Præt. mutato ה in (י) R. 66.

1639 בִּמְחִירֵיהֶם Bim-hhi-re-hém] *in preciis eorum*. Ab inusitato מָחַר fit m. מְחִיר *precium*, quod datur pro re vendita, sive sit pecunia, sive quid aliud. Plur. Cum Affixo, ubi Præfix. ב est cum (.) ob sequens (:)

Vers. 14.

1640 וָקֶלֶס Va-ké-les] (subsannationem) & *illusionem*. A קָלַס *illusit*. Nom. m. קֶלֶס *illusio*, Extat ter in SS. Jer. 20. 8. h. l. & Ps. 79. 4. וָקֶלֶס ubi ו cum (ָ) ob accentum R. 78.

Vers. 15.

1641 מָשָׁל Ma-shál] *proverbium*. LXX εἰς παραβολὴν *in similitudinem*. A מָשַׁל *dominatus est*. Nom. m. מָשָׁל *parabola, proverbium*, quòd sit dominatrix sententia, κυριακὴ γνώμη, in sermone principatum tenens. Cum Præfix. לְמָשָׁל *in parabola*, Psal 49. 5. בְּמָשָׁל *in proverbio*, Ps. 77. 2.

1642 מְנוֹד Menódh] Targ. בְּלְטוּל *motionem capitis*, gestus subsannantium. A נוּד *motus, vagatus fuit*. Nom. m. Heemanth. מָנוֹד *motio, agitatio*. Legitur h. l. tantùm in SS. idque in Regim. correpto (ָ) in (:) R. 114.

Vers. 16.

1643 כִּסָּתְנִי Kis-sáth-ni] *texit me*. A כָּסָה supra Num. 1273. Præt. fœm. R. 65. כִּסְּתָה Psal. 69. 8. ex Chaldaismo כַּסַּת Cum Affixo, כִּסָּתְנִי In prima pers. *Ad te* כִּסֵּתִי *abscondi*, Psal. 143. 9. i. e. tibi revelavi, quod homines celavi : pro כִּסִּיתִי

Vers. 17.

1644 מְחָרֵף Mehha-réph] (A voce) *probro afficientis*. Ab חָרַף *conviciatus est, probro affecit*. Part. Pih. cum (ְ) loco dagesh, R. 19.

1645 וּמְגַדֵּף U-meghad-déph] & *blasphemantis*. LXX. καὶ καταλαλοῦντος & *obloquentis*. A גִּדֵּף *blasphemavit*; gravius est quàm חֵרֵף ideóque ei postponitur. Particip. Pihel.

Vers. 18.

1646 שִׁקַּרְנוּ Shik-kár-nu] (nec) *mendaciter egimus*. LXX. οὐκ ἠδικήσαμεν & *inique non egimus*. Præt. Pih. שִׁקֵּר *mentitus est*, verbo vel reipsa *fefellit, dolosè, perfidè egit*. Prima pers. plur. שִׁקַּרְנוּ

Vers. 19.

1647 נָסוֹג Na-sógh] (non) *retroactum est* cor nostrum. A סוּג *recedere*, Pr. Niph. נָסוֹג supra Num. 1368.

Vers. 20.

1648 דִכִּיתָנוּ Dic-ki-thá-nu] *contrivisti nos*. Præt. Pih. דִּכָּה *comminuit, contudit*. Legitur tantùm in Ps. in 2da per. mutato ה in (י) R. 66. *ossa* (quæ) דִּכִּיתָ *contrivisti*, Psal. 51. 10.

1649 תַּנִּים Tan-ním] (in loco) *draconum*, ubi dracones habitant. LXX *in loco* κακώσεως *afflictionis*. Ab inusitato תָּנַן fit תַּנִּין *draco, serpens* annosus

sus (ἀπὸ τῦ δέρκειν. quòd hoc animal acutissimi visus esse credatur, unde etiam à Poetis thesaurorum custodiis præesse fingitur) tam marinus quàm terrestris. In plur. תַּנִּינִים *dracones, ceti*, & contractè תַּנִּים

1650 וַתְּכַס Vat-tecás] *& operuit*. A כָּסָה *operuit*. Fut. Pih. in tertia pers. m. יְכַסֶּה cum Affix. mutato ה in (י) quiesc. יְכַסֵּימוֹ *obteget eos*, Psal. 140. 10. In tertia fœm. תְּכַסֶּה Cum ו Convers. apocopato ה, R. 57. וַתְּכַס *& texit* Ps. 136.17. Cum Affix. abjecto ה, R. 103. וַתְּכַסֵּנִי *& texit me*, Ps. 55.6. In pl. וַיְכַסּוּ *& operuerunt*, Ps. 106.10.

Vers. 21.

1651 וַנִּפְרֹשׂ Van-ni ph-rós] *& expandimus*. A פָּרַשׂ *expandit, extendit*, Fut. Kal, prima pers. plur. cum ו Convers.

1652 זָר Zár] (ad Deum) *alienum*. A זוּר *alienari*, Nom. participiale Kal, זָר *alienus*, tam à cohabitatione, quàm etiam à conjunctione sanguinis & religionis. Plur. זָרִים *alieni, peregrini*, Psal. 54. 5.

Vers. 22.

1653 יַחֲקָר־ Ja-hhakor] *perscrutabitur?* Ab חָקַר *scrutatus, perscrutatus est*, abstrusa *inquisivit*. Fut. Kal, essétque יַחֲקוֹר at ob Maccaph, est (ֹ) R. 134.

1654 תַּעֲלֻמוֹת Ta-ỵalu-móth] *abscondita cordis*. A עָלַם *abscondit*, Nom. fœm. Heemanth. תַּעֲלֻמָה *absconditum*, plur. תַּעֲלֻמוֹת Legitur ter in SS.

Vers. 23.

1655 הוֹרַגְנוּ Ho-rágh-nu] super te (tui causâ) *occidimur*) Ab הָרַג *occîdit, interfecit*. Præt. Pyhal הוֹרַג *occisus, interfectus fuit*. Legitur bis in SS. Esa. 27.7. הוֹרַג pro הֹרַג excluso dagesh, R. 19. & h. l. in prima pl. הוֹרַגְנוּ

1656 נֶחְשַׁבְנוּ Nehh-shábh-nu] *æstimamur*. Ab חָשַׁב *cogitavit, reputavit, æstimavit*. Præt. Niph. נֶחְשַׁב *æstimatus fuit*, & contractè נֶחְשַׁב R. 14. In prima sing. נֶחְשַׁבְתִּי *æstimatus fui*, Psal. 88. 5. sic in prima pl. נֶחְשַׁבְנוּ

1657 טִבְחָה Tibh-hhá] (ut pecus) *mactationis*, Targ הֵיךְ עָנָא דִּמְסִיר לְנִכְסָא *sicut ovis tradita mactationi*. A טָבַח *mactavit*. Nom. fœm. טִבְחָה *mactatio*. Occurrit ter in SS.

Vers. 24.

1658 הָקִיצָה Ha-kí-tsa] *expergiscere*. A קוּץ in Hiph. הֵקִיץ *expergefactus fuit*, suprà Num. 151. Imper. Hiph. הָקִיץ cum ה parag.

1659 תִּזְנַח Tiz-náhh] (ne) *elonges te*. A זָנַח suprà Num. 1616. Fut. Kal, תִּזְנַח *rejicies*, Psal. 88. 15. יִזְנַח *repellet*, Psalm. 77. 8.

Vers. 26.

1660 שָׁחָה Shá-hha] *incurvata est* anima nostra. A שׁוּחַ *incurvavit, prostravit se*. Præt. Kal, שַׁח R. 59. in fœm. שָׁחָה Quidam putant esse ipsum thema שָׁחָה sed obstat accentus: nam *in Quiescent. primâ, accentus adhæret primæ radicali: in Quiescent. tertiâ, secundæ*.

1661 דָּבְקָה Da-bheká] *hæsit* ad terram venter noster: qui n. cadit, incũbit manibus suis, atq; ita terræ vẽter adhærescit. Targ. דִּבְקַת לְאַרְעִית גּוּבָא כְּרֵיסָנָא *adhæsit fundo foveæ venter noster*: Præt. Kal, à דָּבַק *hæsit, adhæsit*. In fœm. דָּבְקָה In prima sing. דָּבַקְתִּי *adhæsi*, Psal. 119. 31.

Vers. 27.

1662 עֶזְרָתָה Yez-rá-tha] *præsentissimum auxilium*. A עָזַר *auxiliatus est*. Nom. fœm. עֶזְרָה *auxilium*, & in

in forma Emphat. cum duplici signo fœm. עֶזְרָתָה *plenissimum auxilium.* Legitur solummodo in Psalm. idque ter. h. l. & 63. 8. & 94. 17. Vide supra Num. 135.

PSALMUS XLV. מה

1663 שֹׁשַׁנִּים Shc-shan-ním] (super) *hexachorda*: ut scil: instrumento musico quod sex chordis constat accommodaretur. Targ. יָתְבֵי סַנְהֶדְרִי *qui sedent in consilio Mosis.* q. ש esset ex אֲשֶׁר & שָׁ׃ים pro *doctoribus* & magistris Judæorum, qui Græcè *δευτερωταὶ appellabantur*, à שָׁנָה *alterare, iterare.* LXX. ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων *pro his qui commutabuntur.* i. e. carmen ἀμοιβαῖον alternis decantatum, immutatis cantoribus: respexerunt ad שָׁנָה *mutavit*, שׁוֹנִים *variantes*, qui mutant. A שֵׁשׁ *sex*, fit שׁוֹשָׁן & שׁוּשַׁן *hexachordum*, . It. *lilium*, quod sex foliis constat. Et alia forma שׁוּשָׁן Ps. 60. 1. *super* שׁוּשַׁן עֵדוּת *lilio testimonii*, monile factum instar lilii. In pl. assumpto dagesh euphonico, R. 18. fit שׁוֹשַׁנִּים

1664 יְדִידֹת Jedhi-dhóth] (canticum) *amorum.* Epithalamium carmen, quo mutuus conjugum amor describitur. LXX. ὑπὲρ τȣ ἀγαπητȣ *pro dilecto.* Nom. radicale יָדִיד *dilectus.* Cum Affix. לִידִידוֹ *dilecto suo*, Psal. 127. 2. sublato (:) sub (י) ob præcedens (.) R. 8. Plur. יְדִידִים Cum Affix. יְדִידֶיךָ *dilecti tui*, Ps. 60. 7. In fœm. יְדִידָה *dilecta*, plur. יְדִידוֹת *dilecta*, Ps. 84. 2.

Vers. 2.

1665 רָחַשׁ Ra-hhásh] *Eructavit* vel *ebullivit* cor meum: notat cordis locutionem, cum nondum ad os pervenit, egressum quærens. Præt. Kal, רָחַשׁ *eructavit*, It. præ calore & fervore *ebullivit*, ut fit in patella. Legitur h. l tantùm in SS.

1666 עֵט Yét] (lingua mea est) Targ. קוּלְמוֹס *calamus*, s. *stylus.* Sicut scriba manu celeri verba dictantis excipit; sic lingua, ebullientis cordis conceptus promptissimè effert. A עִיט *volatile, avis.* Nom. m. sine plur. עֵט *penna avis, calamus, stylus.* Extat 4. in SS.

1667 סוֹפֵר So-phér] *scribæ.* A סָפַר ore vel scripto *recensuit*, Nom. Participiale Kal, סוֹפֵר *scribens, scriba.*

1668 מָהִיר Ma-hír] *velocis.* A מָהַר *festinavit*, Nom. m. מָהִיר *festinus, velox, expeditus, promptus.*

Vers. 3.

1669 יָפְיָפִיתָ Joph-ja-phí-tha] *Pulcherrimus es.* Tar. שׁוּפְרָךְ מַלְכָּא עֲדִי׳ מִבְּנֵי נָשָׁא *pulchritudo tua, ô Rex* (Messia) *superat filios hominis.* LXX. ὡραῖος κάλλει *speciosus forma præ filiis hominum.* A יָפָה *pulcher, formosus, speciosus fuit.* Præterit. Composit. ex Pyhal & Kal, Ex Pyhal est יָפְ R. 45. ex Kal, mutato ה in (י) R. 66. יָפִיתָ quâ compositione notatur summa personæ pulchritudo. *Cum enim prima & secunda thematis geminatur* (notante Ab. Ezra) *fit hoc ad incrementum significationis: cum verò secunda & tertia, ad diminutionem.*

1670 הוּצַק Hu-tsák] *diffusa est.* A יָצַק *fudit, effudit, diffudit.* Præter. Hoph. mutato (י) in ו R. 57. הוּצַק *fusus fuit.*

1671 חֵן Hhén] *gratia* in labiis tuis, scil: dotes illæ animi & corporis, quibus favor & benevolentia omnium conciliatur, ut Prov. 3. 22. *gratia gutturi,*

turi tuo, & cap. 31. 3. *mendacium* (est) *gratia*, (forma) Ab חָנַן *gratiosus fuit*. Nom. m. sine plur. חֵן *gratia, favor, suavitas* tam animi quàm corporis.

Vers. 4.

1672 חֲגוֹר Hhaghór] *Accinge* gladium. Ab חָגַר *cinxit, accinxit*. Imper. Kal.
1673 יָרֵךְ Ja-réch] (super) *femur* ô Heros. Nom. radicale יָרֵךְ *femur* cum dici tur de hominibus: *latus* de aliis reb us. In fœm. יַרְכָה in Duali, mutato ה in ת R. 30. יַרְכָתַיִם unde in Regim. יַרְכְּתֵי *latera* septentrionis, Psal. 48. 3. בְּיַרְכְּתֵי *in lateribus* domus tuæ, Psal. 128. 3.

Vers. 5.

¶ וַהֲדָרְךָ *Et decore tuo*. i. e. gladio accinctus. LXX. καὶ ἔντεινον *& intende*: legerunt aliis punctis, וְהַדְרֵךְ *fac intendere*, à דָּרַךְ *arcum intendit*.
1674 צְלַח Tseláhh] *prospere age*. A צָלַח *prospere egit*, Imper. Kal.
1675 רְכַב Rechábh] *equita* super verbum veritatis: i. e. prodeas hac virtute ornatus in conspectum populi. Vel sic: *Prospere equita, propter veritatem*, &c. ut verbum prius adverbiascat R. 41. n. 2. A רָכַב *equitavit*, Imperat. Kal.

¶ וְעַנְוָה צֶדֶק *& mansuetudinis* (&) *justitiæ*. Vide suprà Num 840. Vel potest esse Imperativ. Kal, cum ה parag. mutato ה radicali in ו mobile, à עָנָה *respondit, prolocutus est*, וְעַנְוָה *& proloquere justitiam*.
1676 נוֹרָאוֹת No-ra-óth] (& docebit te) *terribilia* dextra tua, i. e. mirabiles & terribiles progressus regni tui videbis, in magnificis operibus promovendis. A יָרֵא *timuit*, Part. Niph. mutato (ּ) in ו, R. 56. נוֹרָא *terribilis, timendus*, וְנוֹרָא *& terribilis*, Psalm. 89. 8. Plur. fœm. נוֹרָאוֹת *terribilia*, Psal. 65. 6. Cum Affix. *Et robur* נוֹרְאוֹתֶיךָ *terribilium tuorum*, Psal. 145. 6.

Vers. 6.

1677 שְׁנוּנִים Shenu-ním] (sagittæ tuæ) *acutæ*, sc: ad transfigendum *in cor inimicorum regis*, i. e. tuorum, ut *populi sub te cadant*. A שָׁנַן *acuit*, Pahul Kal, שָׁנוּן *acutus, a, um*. Plural. שְׁנוּנִים Psal. 120. 4.

Vers. 7.

1678 מַלְכוּתְךָ Mal-chu-thé-cha] (sceptrum) *regni tui*. A מָלַךְ *regnavit*, Nom. fœm. מַלְכוּת *regnum*. Cum Affix. מַלְכוּתְךָ (in pausa מַלְכוּתֶךָ) *regnum tuum*, מַלְכוּתוֹ *ejus*, וּמַלְכוּתוֹ *& regnum ejus*.

Vers. 8.

1679 וַתִּשְׂנָא Vat-tis-ná] *& odio habuisti* iniquitatem. A שָׂנֵא *odio habuit*, Fut. Kal, R. 64. cum ו Convers.

מְשָׁחֲךָ Mesha-hha-chá] (propterea, i. e. eum in finem) *unxit te*. Targ. רַבְּיָךְ *constituit te Dominum*. Præt.
1680 Kal, à מָשַׁח *unxit*, ubi ob Affix. (ָ) transit in (:) R. 114. & (ַ) in (ָ) R. 121. In prima pers. מְשַׁחְתִּיו *unxi eum*, Psal. 89. 21.
1681 שָׂשׂוֹן Sa-són] (oleo) *lætitiæ*, vel gaudii, cujus symbolum erat: ideóq; in conviviis usurpabatur, nunquam in luctu, Ps. 104. 15. *ad exhilarandum faciem oleo*. A שׂוּשׂ *gavisus, lætatus fuit*. Nom. Heemanth. formatum per וֹן, שָׂשׂוֹן *gaudium, lætitia*. בְּשָׂשׂוֹן *in lætitia*, Psal. 105. 43. In Regim. correpto (ָ) in (:) R. 114. שְׂשׂוֹן *gaudium salutis tuæ*, Ps. 51. 14.
1682 מֵחֲבֵרֶיךָ Me-hhabhe-ré-cha] *præ sociis*

sociis tuis. Targ. יַתִּיר מִן חַבְרָךְ *magis quàm socios tuos*. Ab חָבַר *associavit*, de quocunq; societatis s. communionis genere dicitur. Nom. m. חָבֵר *socius*, Plur. חֲבֵרִים cum Affixo.

Vers. 9.

1683 מֹר Mór] *Myrrha*. A מָרַר *amarus fuit*, Nom. m. sine pl. מֹר *myrrha* (sc. ab ipsa Hebr. voce) quæ est amara. Hîc ob odorem, cum aliis aromatibus jungitur.

1684 וַאֲהָלוֹת Va-ahalóth] *& aloe*. Tar. אַקְסֵי אַלְוָאִין idem quod Græc. ξυλοαλοη. *Lignum aloes*. Ab אָהַל *tentorium extendit*, Nom. pl. fœm. אֲהָלוֹת *aloe* (etiam ab ipsa Hebr. voce) non quòd ramos, sed quòd odorem latiùs extendat.

1685 קְצִיעוֹת Ketsi-yóth] *cassiæ, omnia vestimenta tua*, sc: suaveolentia, ad instar eorum aromatum. A קָצַע *abrasit*. Nom. fœm קְצִיעָה *cassia*, (nomen ab ipsa Hebr. voce) cortex odoratus (non autem fistula cassia) ab abradendo. Legitur h. l. tantùm in SS.

Vers. 10.

1686 בְּיִקְּרוֹתֶיךָ Bik-kero-thé-cha] (*Filiæ regum*, habitu, incessu, & educatione filias regum referentes) in *pretiositatibus tuis*: quoniam scil: in pretiosissimum comitatum sponsæ cooptatæ fuerunt. A יָקַר *pretiosus fuit*, Nom. fœm. יְקָרָה *pretiosum, res pretiosa*. Plur. יְקָרוֹת Cum Præfixo esset בִּיקָרוֹת at more Syrorum (.) trajicitur ad præcedentem literam, R. 143. fitque cum Affix. בְּיִקְּרוֹתֶיךָ (quod *Gregor. Mayer* non animadvertens, ait esse erratum in punctis.)

1687 נִצְּבָה Nits-tsebhá] *collocata est*. Præt. Niph. vide suprà Num. 1534.

1688 שֵׁגַל She-ghál] *conjux*. LXX. ἡ βασίλισσα *regina*. Nom. radicale שֵׁגַל legitur bis, h. l. & Neh. 2. 6. & dicitur tantùm de Augusta sive Regina.

1689 אוֹפִיר Ophír] (in auro) *Ophir*. ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ *in vestitu deaurato*. אוֹפִיר nomen regionis cujusdam Indiæ, auri pretiosi ditissimæ, 1 Reg. 9. 28. cujus aurum *obryzum* q. *ophirizum* i. e. præstantissimum dictum est.

Vers. 11.

1690 וְשִׁכְחִי Veshich-hhi] *& oblivi scere* populi tui, & domus patris tui, i. e. morum patriæ & rituum. A שָׁכַח *oblitus est*, Imper. fœm. Kal, שִׁכְחִי

Vers. 12.

1691 וְיִתְאָו Vejith-áv] *Et desiderabit*. Ab אָוָה *concupivit, valdè desideravit*. Fut. Hithpah. per apocopen, R. 67. pro יִתְאַוֶּה In tertia plur. cum ו Convers. וַיִּתְאַוּוּ *& valdè appetiverunt* Psal 106. 14.

1692 יָפְיֵךְ Joph-jéch] *pulchritudinem tuam*. A יָפָה *pulcher, formosus fuit*. Nom. m. sine plur. יֳפִי *pulchritudo, formositas, decor*: est formæ פְּרִי ideóque cum Affix. mutat (.) in (:) R. 123. & (ּ) amittit suum (:) R. 15. In pausa autem transit in ׳, R. 132. ut, מִכְלַל יֹפִי *perfectio pulchritudinis*, Ps. 50. 2.

Vers. 13.

1693 צֹר Tsor] Et filia) *Tyri*. Targ. *habitatores arcis Tyri*. Vide suprà Num. 461. A צוּר *petra*, Nom. fœm. urbis Phœnicum nobilissimæ צֹר vel צוֹר *Tyrus*, quòd in petra esset extructa: olim insula 700. passibus divisa à continente: sed ab Alexandro comporta-

tis aggeribus, continenti fuit adunata, ac tandem aquis marinis obruta, juxta vaticinium, Ezech. 26. Singulos ejus cives Esa. dicit fuisse q. totidem principes, cap. 23. unde quidam nomen *Tyranni* ductum volunt. Veteribus dicebatur *Sarra* & *Sora*, ab ipsa scil: Hebr. voce: quemadmodum & Latinis *Tyrus*, commutatâ literâ Dentali in Lingualem.

1694 יְחַלּוּ Jehhal-lú] faciem tuam) *deprecabuntur*. Targ. יִשְׁחֲרוּן *quærent*. Ab חָלָה *doluit, ægrotavit*: constructum cum פָּנִים *faciem alicujus placavit, deprecatus est, enixè precatus est*, orando vultum alicujus à prima sententia immutavit. q. iram, furorem, cujus index est facies, ægrotare fecit: vultus n. irascentis est rubicundior, vel (pro ratione constitutionis) pallidior, quem colorem postea miti oratione tollimus. Fut. plur. Pih. abjecto ה, R. 66.

1695 עֲשִׁירֵי Ƴashi-ré] *divites* populi. A עָשַׁר *dives, locuples fuit*. Nom.m. עָשִׁיר *dives, opulentus*. Plur. in Regim.

Vers. 14.

1696 כָּל־כְּבוּדָּה Col-kebhu-dhá] *Tota* (est) *gloriosa* filia Regis: Cum Adjectivum præcedit, ellipsis verbi substantivi indigitatur, R. 35. Vel *Omnis gloria filiæ regis*. A כָּבַד *honoratus, gloriosus fuit*, Pahul fœm. Kal.

1697 פְּנִימָה Pení-ma] *ab intus*, vel *intrinsecus*. A פָּנִים cum ה Locali, פְּנִימָה *interiora loca*, quòd introrsum pergentibus, exteriora sunt retrò.

1698 מִמִּשְׁבְּצוֹת Mim-mish-betsóth] *ex ocillaturis* auri: intelligitur vestis gemmis, fundis aureis inclusis, ornata. Nom. plur. fœm. Heemanth, à שָׁבַץ *vestem oculis plenam texuit*.

Vers. 15.

1699 לִרְקָמוֹת Lir-ka-móth] *in vestibus acupictis*. A רָקַם *acupinxit*. Nom. fœm. רִקְמָה *vestis acupicta*: est formæ שִׂמְחָה R. 32. ideóque plur. facit רְקָמוֹת

1700 תּוּבַל Tu-bhál] *adducetur*. A יָבַל *duxit, adduxit*, sc: cum pompa & jubilo, (q. in יוֹבֵל *jubilæo*.) Futur. Hoph. mutato (,) in ו R. 57. תּוּבַל in plur. תּוּבַלְנָה *adducentur*, v. 16.

1701 בְּתוּלוֹת Pethu-lóth] *virgines*. Nom. fœm. בְּתוּלָה *virgo matura*, & incorrupta, plural. בְּתוּלוֹת Cum Affix. וּבְתוּלוֹתֶיו *& virgines ejus*.

1702 אַחֲרֶיהָ A-hha-ré-ha] *post eam*. אַחַר *post*, modò loci, modò temporis. Cum Præfix. וְאַחַר *& post*, מֵאַחַר, *à post lactantes adduxit eum*, Psal. 78. 70. i. e. à lactantibus, quas sequebatur. Assumit Affixa pluralia, R. 101. אַחֲרֶיךָ *post te*, אַחֲרָיו *post eum*, וְאַחֲרָיו *& post eũ*, אַחֲרֶיהָ *post eam*. וְאַחֲרֵיהֶם *& (qui) post eos*, Psal. 49. 14. i. e. posteri eorum.

1703 רֵעוֹתֶיהָ Re-ƴo-thé-ha] *sociæ ejus*. A רֵעֶה *socius*, suprà Num. 572. Nom. fœm. abjecto ה R. 103. רֵעָה *socia, amica*. plur. רֵעוֹת cum Affixo.

1704 מוּבָאוֹת Mu-bha óth] *adducuntur*. A בּוֹא *venire*, in Hiph. הֵבִיא *fecit venire*, i. e. adduxit: in Hoph. assumpto ו, R. 58. הוּבָא *ductus, adductus fuit*. Particip. pl. fœm. Hophal.

Vers. 17.

1705 לְשָׂרִים Lesa-rím] (pones eos) *in principes*. A שׂוּר vel שָׂרָה aut potius שָׂרַר (quæ tria sunt ejusdem signific.) *principem gessit, principatum tenuit*. Nom. m. שַׂר & שָׂר *princeps* plural. שָׂרִים *principes*. Cum Præfix. *Et sicut*

cut unus הַשָּׂרִים *principum*, Pſ. 82.7. לַשָּׂרִים *in principes*. In Regim. invariato (ׇ) R. 114. שָׂרֵי *principes Juda*, Pſal. 68.28. Cum Affix. שָׂרָיו *principes ejus*.

Verſ. 18.

1706 יְהוֹדוּךָ Jeho-dhú-cha] (populi) *confitebuntur tibi*, i. e. gratias agent, magnitudinem tuam agnoſcent, colent, & prædicabunt. Ab הוֹדָה *confiteri*, includit confeſſionem laudis & fraudis. Fut. Hiph. יוֹדוּךָ ſuprà Num. 875. at ex Chaldaiſmo inſeritur ה Characteriſt. Hiph. R. 137. fitque יְהוֹדוּךָ

PSALMUS XLVI. מו

1707 עַל־עֲלָמוֹת yal-yala-móth] *ſuper abſtruſis & occultis rebus* (ex vi vocis עָלַם *occultavit*) LXX. ὑπὲρ τῶν κρυφίων *pro arcanis*. Targ. *quo tempore abſconditus eſt pater eorum* (abſorptu ſc: terræ) *ipſi autem liberati ſunt*. Vel, *ad ſymphoniam acutam*, quam virgines commodè exprimunt, (à עַלְמָה *adoleſcentula*) quòd fortaſſe ab adoleſcentulis decantaretur. Veriſimile etiam eſt, fuiſſe nomen Inſtrumenti muſici ex 1 Chron. 15.20. *In nablis ſuper* עֲלָמוֹת *Alamoth*.

Verſ. 2.

1708 נִמְצָא Nim-tſá] auxilium in anguſtiis) *inventus* valdè. i. e. præſens, promptus & paratus. A מָצָא Part. Niph. Num. 1480.

Verſ. 3.

1709 בְּהָמִיר Beha-mír] *in commutando terram*, i. e. ſi terra commutaret locum ſuum. LXX. ἐν τῷ ταράσσεσθαι *dum turbatur terra*. Targ. כַּד אִשְׁתַּלְחִיפוּ אֲבָהָתַנָא מִן אַרְעָא *cum immutati fuerint patres noſtri de terra*: (reſpicit ad hiſtoriam Core, Num. 26.) Ab הֵמִיר ſuprà Num. 647. Infinit. Hiph. הָמִיר R. 58. cum ב

Verſ. 4.

1710 יֶהֱמוּ Jehh-merú] (frement) *& turbabuntur* aquæ ejus, ſc: maris: vel *coacervabuntur* (ex Nom. חֹמֶר *acervus*) quòd fluctus maris ſint acervis ſimiles. Targ. מִטַּשְׁטְשִׁין *inquinantur*, ſc: luto. Ab חָמַר *turbidus, lutulentus fuit, lutum excitavit*. Fut. Kal, ut in יֶאְשְׁמוּ Num. 1358.

Verſ. 5.

1711 יְשַׂמְּחוּ Jeſam-mehhú] *lætificabunt*. A שָׂמַח *lætatus eſt*, in Pih. שִׂמַּח *lætificavit*. Fut. Pih. יְשַׂמַּח *lætitia afficiet*, Pſal. 104. 15. plur. יְשַׂמְּחוּ

Verſ. 6.

1712 לִפְנוֹת Liph-nóth] *in aſpicere* manè, i. e. aſpiciente vel apparente diluculo. A פָּנָה *aſpexit*, Gerund. Kal, R. 56.

Verſ. 7.

1713 הָמוּ Ha-mú] *Fremuerunt*. Ab הָמָה *fremuit, ſtrepuit, ſonum edidit* Præt. pl. Kal, abjecto ה, R. 66.

1714 מָטוּ Má-tu] *commota ſunt*. A מוּט *nutare, vacillare*, ſemper importat aliquid mali. Præt. Kal, abjecto ו R. 59. מָט fœm. מָטָה *vacillavit* ſc: terra, Pſ. 60.4. Pl. מָטוּ

1715 מַמְלָכוֹת Mam-la-chóth] *regna*. A מָלַךְ *regnavit*. Nom. fœm. Heemanth. מַמְלָכָה *regnum* Cum Præf. מִמַּמְלָכָה *è regno*, Pſal. 105. 13. Plur. וּמַמְלָכוֹת *& regna*, Pſ. 102. 23. In Regim. correpto (ׇ) in (ְ) מַמְלְכוֹת *regna terræ*, Pſal. 68 33.

1716 תָּמוּג Ta-múgh] *diſſolvetur* terra.

A מוּג *dissolvit*, *liquefecit*: semper sumitur metaphoricè, Fut. Kal, R. 60.

Vers. 9.

1717 חֲזוּ Hhazú] *videte*. Ab חָזָה *vidit*, Imper. Kal. חֲזֵה plur. abjecto ה R. 66. חֲזוּ pro חֲזִיוּ

1718 מִפְעֲלוֹת Miph-ʿaalóth] *opera* Jehovæ. A פָּעַל *fecit*, *operatus est*. Nom. plur. fœm. Heemanth. מִפְעָלוֹת *opera*. In Regim. correpto (··) in (:) R. 114. מִפְעֲלוֹת *opera Domini*, Psal. 66. 5.

1719 שַׁמּוֹת Sham-móth] (qui posuit) *vastitates* in terra. A שָׁמֵם *vastatus*, *desolatus fuit*, Nom. fœm. שַׁמָּה *vastatio*, *desolatio*, לְשַׁמָּה *in desolationem*, Psal. 73. 19. Plur. שַׁמּוֹת

Vers. 10.

1720 מַשְׁבִּית Mash-bíth] *Cessare faciens*. LXX. ἀνταναιρῶν *auferens bella*. A שָׁבַת *quievit*, *cessavit*, Part. Hiph.

1721 וְקִצֵּץ Vekits-tséts] *& amputabit*, Præt. Pih. קָצַץ *scidit*, *amputavit*, Psal. 129. 4.

1722 עֲגָלוֹת ʿagha-lóth] *plaustra*. LXX. θυρεοὺς *scuta*. A עָגַל *circulavit*, suprà Num. 694. Nom. fœm. עֲגָלָה *plaustrum*, *currus*, quòd super rotas volvatur. plur. עֲגָלוֹת

1723 יִשְׂרֹף Jis-róph] *comburet*. A שָׂרַף *ussit*, *combussit*, Fut. Kal.

PSALMUS XLVII. מז

Vers. 2.

1724 תִּקְעוּ Tik-ʿú] *plaudite*. Targ. תִּקְעוּ יְדָא בְחֶדְוָא *figite manum in gaudio*. A תָּקַע *fixit*, *infixit* clavum aut paxillum. It. fixit spiritum in buccinam, i. e. *clanxit*, *classicum cecinit*. It. fixit manui manum, i. e. *complosit*, quod est signum lætitiæ. Imper. Kal, תִּקְעוּ *clangite buccinâ*, Ps. 81. 4.

1725 הָרִיעוּ Ha-rí-ʿu *jubilate*. Ab הֵרִיעַ suprà Num. 1590. Imper. Hiph. הָרִיעוּ Ps. 66. 1.

Vers. 5.

1726 גְּאוֹן Geón] (elegit) *magnificentiam* Jacob. Targ. יַת בֵּית מַקְדְּשָׁא דְבֵיתֵהּ יַעֲקֹב *domum sanctuarii*, *domum Jacob*. A גָּאָה *altus*, *elatus*, *excellens fuit*, Nom. m. גָּאוֹן *elatio*, in bonum, *magnificentia*, in malum, *fastus*, *superbia*. In Regim. גְּאוֹן R. 114. Cum Affix. בִּגְאוֹנָם *in superbia eorum*, Psal. 59. 13.

Vers. 6.

1727 שׁוֹפָר Sho-phár] (in voce) *tubæ*. Nom. radicale שׁוֹפָר *buccina*, *tuba*, Psal. 81. 4. quæ olim fiebat ex cornu bubulo: cujus usus erat in bello & solennitatibus.

Vers. 10.

1728 נְדִיבֵי Nedhi-bhé] *Principes* populorum. A נָדַב *voluntarius*, *liberalis fuit*, *spontè dedit*. Nom. m. נָדִיב *spontaneus*, *liberalis*, *ingenuus*, *princeps*, quem decet liberalitas. In plur. mutato (‧) in (:) נְדִיבִים *ingenui*, Ps. 107. 40. בִּנְדִיבִים *in principibus*, Ps. 118. 9. In Regim. נְדִיבֵי *principes populi*, Ps. 113. 8. Cum Affix. נְדִיבֵמוֹ *principes eorum*, Ps. 83. 12. cum defectu (‧) pro נְדִיבֵימוֹ In fœm. נְדִיבָה (& spiritum) *ingenuum*, Ps. 51. 14.

1729 אַבְרָהָם Abhra-hám] (& populus Dei) *Abraham*. Nomen notissimum fidelis Patriarchæ, qui primùm vocatus fuerat אַבְרָם *pater excelsus*, (ex אָב *pater* & רָם *excelsus*) ut Philo ait

ait, *homo cœli, sublimis, & etherea naturæ scrutator. Post ex homine cœli factus est homo Dei, juxta vaticinium*, Gen. 17. *Ego Deus tuus, esto inculpabilis.* Dictúsque אַבְרָהָם *pater multitudinis*, adjecto ad אַבְרָם τὸ הָמוֹן *multitudo.* Verùm quò vox ea pronunciatu mollior, auditúque acceptior esset, ex nomine אַבְרָם demptum est ם, & ex הָמוֹן syllaba ון detracta, & ita factum אַבְרָהָם

1730 נַעֲלָה Na-ųalá] (valdè) *exaltatus est* sc: Deus. A עָלָה *ascendit*, Præt. Niph. נַעֲלָה *elevatus, exaltatus, sublatus fuit.* In secunda pers. mutato ה in (י) R. 66. *Vehementer* נַעֲלֵיתָ *exaltatus es*, Ps. 97. 9.

PSALMUS XLVIII. מח

Vers. 3.

1731 יְפֵה Jephé] *Pulcher.* A יָפָה *pulcher, formosus fuit.* Nom. m. יָפֶה *pulcher, formosus.* In Regim. convertit (ָ) in (ְ) R. 114. & (ֶ) in (ֵ) R. 122.

1732 נוֹף Nóph] *climate.* Nom. radicale, נוֹף *tractus, regio, provincia.* Legitur h. l. tantùm in Bibliis.

1733 מְשׂוֹשׂ Mesós] *gaudium* totius terræ mons Tsijon. A שׂוּשׂ *gaudere, lætari*, Nom. Heemanth. מָשׂוֹשׂ *gaudium.* In Regimine corripit (ָ) in (ְ)

1734 צָפוֹן Tsa-phón] (ad latera) *aquilonis.* A צָפַן *abscondit*, Nom. m. צָפוֹן *pars cœli borealis*, q. Soli abscondita: quòd iter Solis ad eam plagam non vergat, sed ad meridianam. Latinis dicitur *Aquilo*, ab Aquilone vento frigido & sicco, cujus volatus est vehementissimus instar Aquilæ. It. *Septentrio*, à septem stellis in ea cœli parte sitis, quarum ternæ quæque proximæ, inter se trigonum i. e. triquetram figuram (vulgo triangulum) constituunt. Cum Præfix. מִצָּפוֹן *ab aquilone*, Ps. 107. 3.

1735 קִרְיַת Kir-játh] *civitas* regis magni. A קָרָה *contigit, contignavit*, Nom. fœm. קִרְיָה *civitas, oppidum* domibus constans contiguis, q. *contignatio.* In Regim. vertit ה in ת.

Vers. 4.

1736 בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ Bear-meno-thé-ha] *in palatiis ejus.* Ab inusitato אָרַם Nom. com. gen. cum plur. fœm. אַרְמוֹן *palatium*, ædificium magnum & altum, sícque convenit cum רוּם *altum esse.* Plur. אַרְמְנוֹת Cum Affix. אַרְמְנוֹתֶיהָ *palatia ejus*, Infrà v. 14. בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ *in palatiis tuis*, fœm. Ps. 122. 7.

Vers. 5.

1737 נוֹעֲדוּ No-ųadhú] *congregati sunt.* A יָעַד certo loco & tempore *venit, convenit:* in Præt. Niph. mutato (י) in ו R. 56. נוֹעַד *congregatus, confœderatus fuit.* Plur. נוֹעֲדוּ

Vers. 6.

1738 תָּמָהוּ Ta-má-hu] *admirati sunt.* Præt. Kal, תָּמַהּ *miratus, admiratus, attonitus fuit, obstupuit*, Plur. תָּמְהוּ In pausa cum (ָ) R. 132. תָּמָהוּ

1739 נֶחְפָּזוּ Nehh-pá-zu] *territi sunt*, Targ. עֲרַקוּ *fugerunt.* Ab חָפַז suprà Num. 1255. Præt. Niph. נֶחְפַּז *territus, turbatus, celeri terrore correptus fuit.* Plur. נֶחְפְּזוּ pro נֶחְפָּזוּ ut suprà Num. 1388.

Vers. 7.

1740 אֲחָזָתַם Ahha-zá-tham] (tremor) *apprehendit eos.* Præt. Kal, אָחַז *fortiter tenuit, prehendit, apprehendit, comprehendit.* In fœm. אָחֲזָה Ob Affix. converso ה in ת R. 97. (ָ) & (ֲ) transponuntur R. 98. eséteque אחזתם

אֲחָזָתַם sed accentus removetur ad penult. ideóq; (ׇ) Affixi ם, transit in (ַ) R. 94. Regulariter a. fit אֲחָזַתְנִי *apprehendit me*, Psal. 119. 53. In secunda pers. אֲחַזְתָּ *apprehendisti in manu dextra mea*, Psal. 73. 23. i. e. me gubernasti, desendisti.

1741 חִיל Hhil] *dolor*. Ab חול *dolere, cruciari*, Nom. m. חִיל *dolor, cruciatus*.

1742 כַּיּוֹלֵדָה Caj-jo-le-dhá] *sicut parturientis*. A יָלַד supra Num. 93. Particip. fœm. Kal, יוֹלֵדָה *pariens*, cum כ similitud. quod excludit ה Emphat. *Nota* (ֵ) in Part. fœm. Kal, interdum manet invariatum, ut בּוֹעֵרָה &c.

Vers. 8.

1743 קָדִים Ka-dhím] (vento) *orientali*. LXX. *in spiritu* βιαίῳ *vehementi*. A קֶדֶם supra Num. 1621. fit קָדִים *oriens*, It. *ventus orientalis*, qui in terra Israel est calidissimus & ardentissimus.

1744 אֳנִיּוֹת Onij-jóth] (franges) *naves*. Ab אָנָה *occasionem præbuit, impulit*, Nom. m. cum pl. fœm. אֳנִי *navis*, quæ in mari propellitur. In plur. cum dagesh euphonico, R. 18. אֳנִיּוֹת *naves*. *Descensores maris* (i. e. nautæ) בָּאֳנִיּוֹת *in ipsis navibus*, Ps. 107. 23. excluso ה Emphat.

1745 תַּרְשִׁישׁ *Tarshish*] Joseph. l. 9. Ant. c. 11. ait esse Tharsum nobilissimam Ciliciæ urbem, ad radicem Tauri montis sitam, (unde D. Paulus oriundus fuit.) Vatabl. Arius Montan. intelligunt Carthaginem insignem Africæ urbem, quam Græci καρχηδόνα vocant. Et sic interpretantur LXX. Esa. 23. 1. *Ululate naves* תַּרְשִׁישׁ naves *Carchedonis*. It. Ezech. 27. 12. תַּרְשִׁישׁ *negotiatores tui*. LXX. *Carchedonii*. Hieronym. (in Jonam) censet Tharsis non esse nomen proprium alicujus oppidi & provinciæ, sed commune; significans *Mare Mediterraneum*, vel aliud quodcunque profundum, & navibus magnis pervium: Hebræi enim inquit, *Tharsis*, mare generaliter dici autumant, secundum illud: *In spiritu vehementi conteres naves Tharsis*. Et in cap. 2. Esa. docet, Veteres Hebræos linguâ suâ propriâ *Mare*, תַּרְשִׁישׁ appellare, יָם verò non esse Hebraicum, sed Syriacum, sicq; illud Esa. 2. *Et super omnes naves* תַּרְשִׁישׁ LXX. reddunt, *super omnem navem maris*, It. cap. 23. *Ululate naves* תַּרְשִׁישׁ Targ. יַמָּא *maris*. Radix est רָשַׁשׁ *depauperari*.

Vers. 10.

1746 דִּמִּינוּ Dim-mí-nu] *Cogitavimus* misericordiam tuam. Targ. אַשְׁוִינוּ *comparavimus*. LXX. ὑπελάβομεν *suscepimus*. Præt. Pih. דִּמָּה *assimilavit, rem rei comparavit*; Metaphoricè *imaginatus est, cogitavit*, q. cogitationem cogitationi assimilavit. In secunda pers. mutato ה in (י) R. 66. דִּמִּיתָ *imaginasti* (assimilasti) *quòd sim sicut tu*; Psal. 50. 21. In prima דִּמִּינוּ.

Vers. 11.

1747 קַצְוֵי Kats-vé] *fines* terræ. A קָצָה *abscidit, decurtavit*, Nom. m. קָצֶה *finis, extremitas*, q. decurtatio alicujus rei. In pl. mutato ה in ו mobile, קְצָוִים In Regim. correpto (ְ) in (:) ex priori (:) fit (ַ) *Spes omnium* קַצְוֵי אֶרֶץ *extremitatum terræ*, Psal. 65. 6. Et in forma fœm. Ibid. v 9. *habitatores* קְצָוֹת *extremitatum*.

Vers.

Verſ. 12.

1748 יְהוּדָה Jehu-dhá] (fili) *Juda.* Ab הוֹדָה *celebravit,* dictus eſt *Juda* filius Jacobi: *dicebat* enim *mater ejus,* אוֹדֶה *celebrabo Dominum,* *ideóque appellabat eum* יְהוּדָה Gen. 29. Quod nomen deductum eſt ex Futuro יְהוֹדֶה de quo ſuprà Num. 1706. Cum Præfix. *Notus eſt* בִּיהוּדָה *in Juda Dominus,* Pſ. 76. 2. i. e. in tribu ab ipſo orta. (Sublato (:) ſub (י) ob præcedens (.) R. 8.

Verſ. 13.

1749 סֹבּוּ Sób-bu] *Circundate* Tſijon. A סָבַב *circumdedit, gyravit.* Imper. Kal, ſyncopatâ mediâ radicali, R. 77. סֹב plur. aſſumpto dageſh, סֹבּוּ

1750 וְהַקִּיפוּהָ Vehak-ki-phú-ha] & *complectimini eam.* Ab הִקִּיף *ambivit, complexus eſt,* ſuprà Num. 705. Imper. Hiph. cum Affixo הָ

1751 מִגְדָּלֶיהָ Migh da-lé-ha] *turres ejus.* A גָּדַל *magnus fuit,* Nom m. Heemanth. מִגְדָּל *turris, arx,* à magnitudine ſic dicta. In Regim. correpto (ָ) in (ַ) R. 115. מִגְדַּל־עֹז *turris fortitudinis,* Pſal. 61. 4 Plur. מִגְדָּלִים *turres.* Cum Affixo, מִגְדָּלֶיהָ

Verſ. 14.

1752 פַּסְּגוּ Paſ-ſeghú] *evehite* palatia ejus: ſpectate palatia ejus, quæ altè apparent ſicut mons Moabitarum פִּסְגָּה *Piſga.* LXX. καὶ διέλεσθε *diſtribuite domos ejus,* (ex ſignificatione Chald. פְּסַג *diſtribuit.*) A פָּסַג in Pih. פִּסֵּג *evexit, exaltavit.* Legitur h. l. tantùm in SS. idque in Imperat.

1753 אַחֲרוֹן A-hharón] (generationi) *poſteriori.* Ab אַחַר *poſt,* Nom. Heemanth. אַחֲרוֹן *poſterior, noviſſimus,* qui ſequitur alterum, ſive ſit ultimus ſive non.

Verſ. 15.

1754 יְנַהֲגֵנוּ Jena-haghé-nu] *ducet nos.* LXX. ποιμανεῖ ἡμᾶς *paſcet nos.* A נָהַג *duxit, deduxit,* propriè oves vel pecora; metaphoricè transfertur ad alia. Fut. Pih. וַיְנַהֵג & *induxit auſtrum,* Pſal. 78, 26. cum ו Converſ. Cum Affix. וַיְנַהֲגֵם & *duxit eos,* Ibid. v. 52.

עַל־מוּת Si legatur diviſim, ſignificat *ad mortem.* Vide ſuprà Num. 416. Sin verò legatur conjunctim עַלְמוּת notat *pueritia,* i. e. *pueriliter,* h. e. viribus florentiſſimis nos conſervabit jugiter. LXX. εἰς τοὺς αἰῶνας *in ſecula;* detorſerunt ex עוֹלָם *ſeculum.* A עָלַם *occultavit,* עֶלֶם *adoleſcens, juvenis,* quòd nondum per actiones viriles cognitus ſit. Inde עֲלָמוֹת *adoleſcentia, juventus.*

PSALMUS XLIX. מט

Verſ. 4.

1755 וְהָגוּת Veha-ghúth] & *remotio,* (i. e. locutio, meditatio) *cordis mei.* Ab הָגָה ſuprà Num 19. Nom. fœm. הָגוּת Legitur h. l. tantùm in SS.

1756 תְּבוּנוֹת Thebhu-nóth] *intelligentias.* A בִּין *intelligere.* Nom. fœmin. Heemanth. תְּבוּנָה *intelligentia, prudentia.* Cum Præfix. בִּתְבוּנָה *in intelligentia,* Pſal 136. 5. Cum Affix. לִתְבוּנָתוֹ *intelligentiæ ejus non eſt numerus,* Pſ. 147. 5. Plur. תְּבוּנוֹת Cum Præfix. וּבִתְבוּנוֹת & *in intelligentiis volarum ſuarum,* Pſ. 78. 72.

Verſ. 5.

אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי *Inclinabo ad parabolam aurem meam,* i. e. diligenter attendam, ne quid inconcinnè canam:

nam : metaphora à musicis, qui ut explorent quam concinnus sit sonus, aurem admovent citharæ.

1757 חִידָתִי Hhi-dha-thí] (aperiam in cithara) *ænigma meum.* Ab חוּד *ænigmaticè loqui,* Nom. fœm. חִידָה *ænigma, problema, γρῖφος,* cum aliud dicitur, aliud intelligitur. Cum Affix. חִידָתִי plur. חִידוֹת *ænigmata,* Ps. 78. 2.

Vers. 6.

1758 יְסֻבֵּנִי Jesúb-bé-ni] *circumdabit me.* A סָבַב *circundedit,* Fut. Kal, יָסֹב R. 70. At ob Affix. (ֹ) transit in (ֻ) R. 114. & imprimitur dagesh, ac ִ transit in (ְ) R. 125.

Vers. 7.

1759 עָשְׁרָם Ɣosh-rám](in multitudine) *divitiarum suarum.* A עָשַׁר *dives fuit.* Nom. m. עֹשֶׁר *divitiæ, opes.* וָעֹשֶׁר *& divitiæ,* Psal. 112. 3. Cum Affix. mutat ֹ in (ָ) R. 118. & (ֶ) in (ְ) R. 122. עָשְׁרוֹ *divitiæ ejus,* Psal. 52. 9. עָשְׁרָם *eorum.*

Vers. 8.

1760 פָּדֹה Pha-dhó] (non) *redimendo redimet,* i. e. nequaquam. R. 41. n. 1. A פָּדָה *redemit.* Infinit. Kal, incipit à (ָ) in reduplicatione sui verbi, R. 50.

1761 יִפְדֶּה Jiph-dé] *redimet.* Fut. Kal, exit in (ֶ) R, 65. יִפְדֶּה v. 16.

1762 כָּפְרוֹ Coph-ró] (non dabit Deo) *redemptionem ejus.* LXX. ἐξίλασμα ἑαυτȣ̃ *placationem sui.* A כָּפַר *pice obduxit.* כֹּפֶר *bitumen* quoddam quo picabantur vasa; hinc metaphoricè *expiatio, peccati ablatio, λύτρον,* q. sceleris operimentum, pretium quod datur ad avertendum iram. Caret plurali. Cum Affix. (ut paulò ante Num. 1759.) כָּפְרוֹ

Vers. 9.

1763 וְיֵקַר Veje-kár] *Et pretiosa erit.* A יָקַר *pretiosus, charus fuit.* Fut. Kal, occultatâ primâ radicali in (..) R. 55. יֵקַר Et expresso (ִ) וְיִיקַר *& pretiosus erit sanguis eorum,* Ps. 72. 14.

1764 פִּדְיוֹן Pidh-jon] *redemptio.* A פָּדָה *redemit.* Nom. m. Heemanth. פִּדְיוֹן *redemptio,* redemptionis pretium. Legitur bis, h. l. & Exod. 21. 30.

Vers. 11.

1765 חֲכָמִים Hhacha-mím] *sapientes.* Targ. *Videbit sapientes improbos, qui moriuntur morte secundâ, & adjudicantur gehennæ.* Ab חָכַם *sapuit.* Nom. m. חָכָם *sapiens, peritus.* Plur. חֲכָמִים

1766 כְּסִיל Kesíl] *stultus.* Nom. radicale כְּסִיל *stultus, fatuus, inconstans,* fortè per metathesin à סָכַל *insanivit.* וּכְסִיל *& stultus:* plur. וּכְסִילִים *& stulti,* Ps. 94. 8.

1767 וָבַעַר Va-bhá-Ɣar] *& brutus* peribunt. A בָּעַר *arsit.* Nom. m. sine pl. בַּעַר *homo pecuinus, brutus,* qui pecudum vitam vivit, desideriis improbitatum flagrans. Quinquies legitur in SS. h. l. & Ps. 73. 22. אֲנִי בַעַר *ego pecuinus,* & 92. 7. אִישׁ בַּעַר *vir pecuinus.* Et Prov. 12. 1. 30. 2.

Vers. 12.

1768 אֲדָמוֹת Adha-móth] (vocaverunt nomina sua super) *terris,* i. e. imposuerunt nomina : vel per hypallagen, terras appellarunt nominibus suis. Ab אָדַם *rubuit.* Nom. fœm. אֲדָמָה *humus, terra,* forsitan solùm illa quæ rubebat, postea tota quæ coli potest. Cum Præfix. לָאֲדָמָה *in hac terra,* Ps. 83. 11. (ubi (ָ) sub ל includit ה Emphat.) In Regim. correpto (ָ) in

(ְ)

(:) R. 114. (-:) amittit suum (:) R. 15. אַדְמַת (in) *terra aliena*, Ps. 137. 4. Et sic in Affixione, אַדְמָתָם *terra eorum*, Ps. 105. 35. לְאַדְמָתוֹ *in terram suam*, Psal. 146. 4. In plural. אֲדָמוֹת legitur h. l. tantùm in SS.

Vers. 13.

1769 נִדְמוּ Nidh-mú] (assimilatus est sicut jumenta) *quæ assimilata sunt* (i. e. depicta) Vel quæ *conticuerunt*, i. e. interficiuntur, è medio tolluntur. A דָּמָה *siluit*, *tacuit*, hinc, *in quietem redactus fuit*, i. e. excisus. Inde *similis*, *conformis fuit*, quavis similitudine, animi, corporis, actionum: quod n. est alteri simile, tacet, i. e. ei acquiescit, nec obstrepit. Præt. plur. Niph. abjecto ה, R. 66. נִדְמוּ v. 21.

Vers. 14.

1770 כֶּסֶל Ké-sel] *stultitia* ipsis. Nom. radicale, כֶּסֶל *stultitia*, *fatuitas*. In fœm. כִּסְלָה idem. *Et non redeant* לְכִסְלָה *ad stultitiam*, Ps. 85. 9. Targ. לְסָאוּרָא *ad fermentum*, inflationem.

1771 יִרְצוּ Jir-tsú] (& posteri, s. filii eorum in ore ipsorum) *volent*, i. e. eorum delectabuntur mandatis. A רָצָה *voluit*, *benevoluit*, *acceptavit*, *approbavit*. Fut. Kal, in secunda pers. תִּרְצֶה *acceptabis*, Ps. 51. 18. per apocopen, trajecto (-:) ad primam radicalem. R. 67. n. 2. *Videbas furem* וַתִּרֶץ *& volebas cum eo*, Ps. 50. 18. i. e. consentiebas. Targ. רְהַטְתָּא *currebas*, & sic LXX. συνέτρεχες q. fuisset וַתָּרָץ ex רוּץ *currere*. In tertia pers. *Non in tibiis viri* יִרְצֶה *volet*, Ps. 147. 10. i. e. delectabitur. In plur. abjecto ה, R. 66. יִרְצוּ

Vers. 15.

1772 יִרְעֵם Jir-yém] (mors) *depascet eos*. A רָעָה *pavit*, *depavit*. Fut. Kal, יִרְעֶה Cum Affix. ablato ה R. 103. יִרְעֵם Et Ps. 80. 14. יִרְעֶנָּה *depascet eam*.

1773 וַיִּרְדּוּ Vaj-jir-dhú] *& dominabuntur* in eos justi, in matutino, i. e. citò A רָדָה *subegit*, *subjecit*, *dominatus est*. Fut. Kal, יִרְדֶּה Per Apocopen ablato ה.., (:) sub ד ponitur, R. 9. & (..) sub (י) R. 67. n. 3. וַיֵּרְדְּ *& dominabitur*, Ps. 72. 8. In plur. abjecto ה, וַיִּרְדּוּ cum ו Convers.

1774 וְצוּרָם Vetsu-rám] *& forma* (anima) *eorum*. LXX. ἡ βοήθεια αὐτῶν *auxilium eorum*; acceperunt ex צוּר *petra*, metaphor. *fiducia*, *auxilium*. A צוּר *arctare*, Nom. fœm. צוּרָה *forma* impressa & quodammodo coarctata. Extat bis, Ezech. 43. 11. & h. l. צִירָם pro צוּרָתָם per syncopen literæ ת, R. 104. & cum Shurek in gremio literæ (ו)

1775 לְבַלּוֹת Lebhal-lóth] (stat) *ad consumendum*. A בָּלָה *senuit*, *inveteravit*, *consumptus fuit*. Gerund. Pih. exit in וֹת, R. 65.

1776 מִזְּבֻל Miz-zebhúl] (sepulchrum s. infernus stat) *ob habitationem ejus*. h. e. potiùs infernus finiet, quàm pœna illius animæ. Targ. *Corpora eorum veterascent in gehenna, quoniam extenderunt manum suam & destruxerunt habitationem domus majestatis ejus*. LXX. *Auxilium eorum veterascet in inferno, à gloria sua expulsi sunt*. A זָבַל *habitavit*, fit זְבוּל *habitaculum*, *hospitium*: cum (:) loco ו, & Præfixo מ *ob*, *propter*, R. 74.

Vers. 16.

1777 יִקָּחֵנִי Jik-ka-hhé-ni] (cùm) *acceperit me*. A לָקַח *cepit*, *accepit*. Fut. Kal, compensato ל per dagesh, R. 69.

69. n. 2. אֶקַּח *accipiam*, תִּקַּח *accipies*, יִקַּח *accipiet*, in pausa יִקָּח. Et sic etiam in Affixione cum (ְ) R. 121. יִקָּחֵנִי *assumet me*, cum ו Convers. וַיִּקָּחֵנִי *& assumpsit me*, Ps. 78.70.

Vers. 17.

1778 יַעֲשִׁר Ja-yashír] (quando) *ditescet vir*. A עָשַׁר *dives fuit*, In Hiph. הֶעֱשִׁיר *ditavit, locupletavit*. Futur. Hiph. יַעֲשִׁר pro יַעֲשִׁיר In secunda pers. cum Affix. תַּעְשְׁרֶנָּה *ditabis eam*, Ps. 65. 10.

Vers. 18.

1779 תֵּיטִיב The-tíbh] (cum) *benefeceris*. A יָטַב *bonus fuit*, in Hiph. quiescente (ִ) in (ֵ) הֵיטִיב *benefecit, bonum reddidit*. Fut. Hiph. תֵּיטִיב

PSALMUS L. נ

1780 לְאָסָף Lea-sáph] *Asaphi*. Ab אָסַף *collegit*. Nomen proprium Levitæ cantoris אָסָף qui plures Psalmos edidit, ut patet ex inscriptione Psalmorum, à Ps. 73. usque ad 84.

1781 מִמִּזְרַח Mim-miz-rah] *ab ortu solis*. A זָרַח *ortus fuit*, Nom. Heemanth. m. sine plur. מִזְרָח *ortus, oriens*, pars cœli ubi Sol oritur. Cum Præfix. מִמִּזְרָח *ab ortu*, Psal. 107. 3. & h. l. in Regim. mutato (ָ) in (ַ) R. 115.

1782 מְבֹאוֹ Mebho-ó] (usque ad) *occasum ejus*. A בּוֹא *venire*, Nom. Heemanth. מָבוֹא *introitus, adventus*; de Sole, *occasus*; locus aut tempus. Cum Affix. de loco, *Ab ortu solis ad* מְבוֹאוֹ *introitum ejus*, Psalm. 113. 3. Targ. מַשְׁמְעֵהּ *occasum ejus*. De tempore, *Sol novit* מְבוֹאוֹ *introitum suum*, Ps. 104. 19. Targ. עִדָּן טוּמְעֵהּ *tempus occasus sui*.

Vers. 2.

1783 מִכְלַל Mich-lal] (Ex Sion) *perfectione* pulchritudinis, Vel *universitate decoris*, i. e. absolutè decora. A כָּלַל *totum perfecit*. Nom. Heemanth. מִכְלָל *perfectio, universitas*. Legitur h. l. tantùm in SS. idque in Regim. mutato (ָ) in (ַ)

1784 הוֹפִיעַ Ho-phíay] (Deus) *splenduit*. Targ. יִתְגְּלֵי *revelabitur*. LXX. ἐμφανῶς ἥξει *manifestè veniet*. Ab inusitato יָפַע Præt. Hiph. mutato (ֹ) in ו R. 57. הוֹפִיעַ *floruit, splenduit, inclaruit*.

Vers. 3.

1785 נִשְׂעֲרָה Nis-yará] (& circa eum) *exhorruit* (terra, aer) vel, *tempestas excitatur* valdè. Aut à שָׂעַר *horruit*, vel (commutatis ש & ס) à סָעַר *turbavit: procellis agitavit*. Præt. fœm. Niph. נִשְׂעֲרָה

Vers. 4.

1786 מֵעַל Me-yál] *ex alto*. A עָלָה *ascendit*. Nom. m. עַל *altus, altum*. Cum Præfix. מֵעַל LXX. ἄνω *sursum*.

1787 לָדִין La-dhín] *ad judicandum*. A דּוּן *judicare, sententiam ferre*, Infinit. Hiph. abjecto י R. 58. הָדִין & excluso ה character. R. 81. לָדִין

Vers. 5.

1788 אִסְפוּ Is-phú] *Congregate* לִי *mihi*. LXX. legerunt hunc vers. cum Affix. tertiæ pers. לוֹ *Congregate illi, sanctos ejus, testimonium ejus*. Ab אָסַף *collegit, congregavit*. Secunda pers. plur. Imper. Kal.

1789 כֹּרְתֵי Co-rethé] *pangentes* fœdus meum. A כָּרַת *scidit*, cum nomine בְּרִית *scindere fœdus*, i. e. pacisci, phrasi sumptâ à dissectione animantis, quam

quam in fœdere ſanciendo facere, moris erat, q. d. fiat ſicut pecus iſtud, qui juramentum violaverit. Benoni plur. Kal, in Regim.

עלי זבח *ſuper ſacrificio.* Targ. *qui pepigerunt pactum, & firmaverunt legē* ואתעסקו בצלותא דמתילא לקרבניא *& operam navarunt orationi, quæ ſimilis eſt oblationibus.*

Verſ. 7.

1790 ואעידה Vea-ýí-dha] *& obteſtabor.* A עוד in Hiph. abjecto ו R. 58. העיד *teſtatus, obteſtatus, conteſtatus eſt.* Fut. Hiph. cum ה parag. ואעידה *& teſtabor,* Pſ. 81. 9.

Verſ. 9.

1791 ממכלאתיך Mim-mich-leo-thé-cha] *è caulis tuis.* Targ. מן עדרי & LXX. ἐκ τῶν ποιμνίων *ex gregibus.* A כלא *clauſit, concluſit.* Nom. Heemanth. מכלא *clauſtrum.* It. *caula.* locus ubi oves concluduntur. Plur. מכלאות In Regim. correpto (ּ) in (:) ממכלאות צאן *de caulis ovium,* Pſalm. 78. 70. Cum Affix. ממכלאותיך

1792 עתודים ýat-tu-dhím] *hircos.* A עתד *paratus fuit,* Nom. plur. maſc. עתודים *hirci & arietes majores,* qui gregem præcedunt.

Verſ. 10.

1793 חיתו Ha-je-thó] *beſtia ſylvæ.* Ab חיה *vixit.* Nom. fœm. חיה *vivens, animal* cicurum, vel ferum. Vide ſuprà Num. 409. It. *vita animalis.* It. *cœtus, congregatio, turma,* in modum ferarum congregata. Cum Præfix. החיה *ipſa beſtia,* Pſ. 148. 10. In Regim. *Increpa* חית *cœtum arundinis,* Pſ. 68. 31. i. e. cœtum lancearioꝛum, qui pugnant lanceis. *Ne tradas* לחית *cœtui* (hoſtium) *animam turturis tui,* Pſ. 74. 19. Cum ו parag. R. 102. n. 3. חיתו *beſtiam agri,* Pſal. 104. 11. excluſo dageſh ex litera ſhevata, R. 20. לחיתו *beſtia terra,* Pſ. 79. 2. Cum Affix. *Contudit ad terram* חיתי *vitam meam,* Pſal. 143. 3. חיתך *cœtus tuus,* Pſ. 68. 11. וחיתם *& beſtiam eorum,* Pſal. 78. 50. plur. חיות *animalia,* Pſ. 104. 25.

1794 אלף A'-leph] (in montibus) *mille* i. e. multis. LXX. *in montibus* καὶ βόες *& boves:* acceperunt ex אלפים *boves.* Ab אלף *didicit.* Nom. m. אלף *mille,* numerus doctrinæ. In pauſa אלף R. 131. Cum Præfix. מאלף *pra mille,* Pſ. 84. 11. לאלף *in mille,* Pſ. 105. 8. In plur. אלפים In Regim. אלפי *millia iterationis,* Pſal. 68. 18. (ut אפסי Num. 98.) מאלפי *pra millibus auri,* Pſ. 119. 72.

Verſ. 11.

1795 עוף *Volatile.* A עוף *volare,* Nom. m. עוף *volatile, avis.*

1796 וזיז Veziz] *& fera* agrorum. LXX. καὶ ὡραιότης *& pulchritudo agri:* legerunt זיו *decor, forma.* Nom. radical. זיז *beſtia agreſtis:* collectim ſignificat omnia animãtia, quæ gramina, paſcua, fructus arborum, aut alia edulia carpunt & diripiunt: habet enim affinitatem cum בזז *diripuit.* Legitur præterea Pſ. 80. 14. וזיז *& fera agri depavit eum.* LXX. καὶ μονιὸς ἄγριος *& ſingularis ferus.*

Verſ. 12.

1797 ארעב Er-ýábh] (Si) *eſuriero.* A רעב *eſurivit,* Fut. Kal.

Verſ. 13.

1798 אשתה Eſh-té] *bibam?* A שתה *bibit.*

bibit. Fut. Kal, exit in (..) R. 65. אֶשְׁתֶּה *bibam*, יִשְׁתֶּה *bibet*. In plur. abjecto ה, R. 66. יִשְׁתּוּ *bibent*, Psal. 75. 9. & mutato ה in (ו) mobile, יִשְׁתָּיוּן Ps. 78. 44. cum ן parag.

Vers. 14.

1799 וְשַׁלֵּם Veshal-lém] *& persolve*. A שִׁלֵּם *solvit, reddidit*. Imp. Pih.

Vers. 15.

1800 וּקְרָאֵנִי U-kera-é-ni] *Et invoca me*. A קָרָא suprà Num. 145. Imper. Kal, קְרָא cum Affixo.

Vers. 16.

1801 לְסַפֵּר Lesap-pér] *ad enarrandum*. i. e. ut enarres. A סִפֵּר Num. 86. Gerund. Pihel, לְסַפֵּר Ps. 73. 28.

1802 חֻקָּי Hük-káj] *statuta mea*. LXX. *τὰ δικαιώματά μου justificationes meas*. חֹק suprà Num. 88. in plur. assumit dagesh, R. 125. facítque חֻקִּים *statuta*. Cum Affix. חֻקַּי *statuta mea*, חֻקֶּיךָ *tua*, וְחֻקֶּיךָ *& statuta tua* בְּחֻקֶּיךָ *in statutis tuis*, מֵחֻקֶּיךָ *à statutis tuis*, חֻקָּיו *statuta ejus*.

Vers. 17.

1803 מוּסָר Mu-sár] *disciplinam*. A יָסַר *erudivit*. Nom. Heemanth. mutato (ו) in ו, R. 161. n. 1. מוּסָר *castigatio, disciplina*.

Vers. 18.

1804 גַּנָּב Gan-nábh] (vidisti) *furem*. A גָּנַב *furatus est*. Nom. ex Pihel deductum גַּנָּב *fur*, notátq; habitum.

1805 מְנָאֲפִים Mena-aphím] (& cum) *adulteris*. A נָאַף *mœchatus est, adulteravit*, Nom. Participiale Pihel, מְנָאֵף *mœchus, adulter, scortator*; notat habitum. Plur. מְנָאֲפִים mutato (..) in (-:)

Vers. 19.

1806 שָׁלַחְתָּ Sha-láhh-ta] *misisti*. Præt. Kal, à שָׁלַח *misit*, Ps. 45. 21.

1807 תַּצְמִיד Tats-mídh] *connectes fraudem*, i. e. concinnabis. A צָמַד *contexuit, conjunxit, copulavit*: Fut. Hiph.

Vers. 20.

1808 דֹּפִי Dó-phi] *convicium*. Ab inusitato דָּפָה Nom. m. דֶּפִי *infamia, probrum, convicium*. In pausa converso (..) in ו, R. 133. fit דֹּפִי quod Rabb. interpretantur, דּוּ *duo, duplex*. פִּי *os*, aliud sc: ad præsentem, aliud ad absentem.

Vers. 21.

1809 הֱיוֹת Hejóth] *essendo* fui, i. e. revera fui. Ab הָיָה *fuit*. Infin. Kal, exit in ות R. 65. הֱיוֹת pro הָיוֹת Nam Infin. Kal, in reduplicatione sui verbi semper incipit à (.) excepto hoc unico. Cum Præfix. servat (:) בִּהְיוֹתוֹ *in esse eum*, Psal. 63. 1. i. e. cum esset ille. בִּהְיוֹתָם *in esse eos*, Ps. 105. 12. i. e. dum essent illi.

Vers. 12.

1810 זֹבֵחַ Zo-bhéahh] *Sacrificans*, Benoni Kal, à זָבַח suprà Num. 197.

PSALMUS LI. נא

Vers. 2.

1811 בְּבוֹא Bebhó] *In veniendo*, i. e. cum venisset. Infinit. Kal, בּוֹא *venire, ingredi*, R. 60. & sine ו, בֹּא Ps. 105. 19. Cum Præfix. בְּבוֹא *in venire*. לָבוֹא *ad ingrediendum*, Psal. 71. 3. וּבֹאֲךָ *& ingredi tuum*, Ps. 121, 8. i.e. ingressum.

1812 נָתָן *Nathan*. Nomen Prophetæ Davidis, cujus opera desiderantur, 2 Chron. 9. 29. הַנָּבִיא

1813 הַנָּבִיא Han-na-bhí] *Propheta ille.* A נָבָא *prophetavit* (passivè. R. 34. n. 2.) Nom.m. נָבִיא *propheta, vir divinus, vates*: cum ה Emphat. In pl. נְבִיאִים Cum Affix. וְלִנְבִיאַי *& in prophetas meos*, Ps. 105. 15.

1814 בַּת־שֶׁבַע (ad) *Bathshabha.* Fuit uxor Uriæ, à בַּת *filia* & שֶׁבַע *juramentum*, in pausa שָׁבַע LXX. βηρσαβεὲ *Bersabee.*

Vers. 3.

1815 מְחֵה Mehhé] *dele.* Targ. שְׁבֹק *remitte.* A מָחָה *delevit*, velut spongiâ abstersit. Imper. Kal, exit in (‥) R. 65. מְחֵה *absterge.*

Vers. 4.

1816 הֶרֶבה Hé-rebh] *Multiplica.* A רָבָה *multiplicavit*, Imper. Hiph. Secundùm literas est הַרְבֵּה & secundùm vocales הֶרֶב utrumque est in usu, illud integrum, hoc in apocope, R 67. n. 4.

1817 כַּבְּסֵנִי Cab-besé-ni] *lava me.* Ad hunc locum notavit R. D. Kimchi, הֶעָוֹן בַּנֶּפֶשׁ כְּמוֹ הַכֶּתֶם בַּבֶּגֶד *Iniquitas in anima, sicut macula in veste.* A כָּבַס *lavit*, propriè vestes. Imper. Pih. Cum Affix. כַּבְּסֵנִי Targ. תְּחַוְּרִנַּנִי *albabis me.* Nota. *Prius verbum hîc adverbiascit*, R. 41. n. 1. i. e. multùm lava me.

1818 טַהֲרֵנִי Ta-haré-ni] *munda me.* A טָהֵר *mundus fuit*, in Pih. טִהֵר *mundavit, mundum pronunciavit*: est antitheton טִמֵּא *polluit.* Imper. Pih. Cum Affixo, absorpto dagesh.

Vers. 6.

1819 לְבַדְּךָ Lebhad-dechá] (Tibi) *solùm tibi* peccavi. A בָּדַד supra Num. 213. fit contractum בַּד *solitudo, solitas*: & cum ל prosthetico לְבַד *singulariter, solùm, tantùm, solitarie.* Cum Affix. assumit dagesh, R. 125. לְבַדְּךָ *solùm tu*, Psal. 86. 10. לְבַדּוֹ *solùm ipse*, Ps. 78. 18.

1820 תִּצְדַּק Tits-dák] (ut) *justificeris*, i. e. justus agnoscaris, verax sis. A צָדַק *justus fuit, justum agnovit, pro justo habuit*, est verbū forense. Fut. Kal.

1821 בְּדָבְרֶךָ Bedhobh-ré-cha] *in loqui te*, i. e. cum loqueris. A דָּבַר *loqui.* Infin. Kal, דִּבּוּר at ob Affixum, puncta transponuntur, R. 98.

1822 תִּזְכֶּה Tiz-ké] *mundus sis.* Targ. תְּבָרוֹר יָתִי *mundum reddas me.* LXX. νικήσῃς *vincas*, ex significatione Syriaca. A זָכָה *purus, mundus fuit*: apud Syros, ܙܟܐ *superavit, vicit.* Fut. Kal, R 65.

1823 בְּשָׁפְטֶךָ Beshoph-té-cha] *in judicare te*, i. e. cum judicabis. A שָׁפַט *judicavit*, Infinit. Kal, ut antè.

Vers. 7.

1824 חוֹלָלְתִּי Hho-lál-ti] *formatus sum.* Targ. אִתְיְלֵדֵת *genitus sum.* Ab חוּל *dolere*, sæpe dicitur de dolore partus, i. e. *parturire.* Præt. Pyhal, quiescente ו in ו R. 63. חוֹלַל *parere factus est, partu editus fuit.* Prima pers. חוֹלָלְתִּי cum (ָ) ob Athnach.

1825 וּבְחֵטְא U-bhchhét] *& in peccato.* Ab חָטָא *peccavit, erravit.* Nom. m. חֵטְא *peccatum, erratum*, pro חֶטְא qd apparet ex pl. חֲטָאִים ubi (‥) transit in (ֲ) R. 116. & (ֵ) in (ָ) R. 122. Cum Affix. מֵחַטָּאַי *à peccatis meis*, vers. 11. כַּחֲטָאֵינוּ *secundùm peccata nostra*, Ps. 103. 10.

1826 יֶחֱמַתְנִי Je-hhemáth-ni] *incaluit* (à) *me* mater mea, i. e. non sine ardore libidinis me concepit pro יָחֲמָה מִמֶּנִּי *incaluit à me.* Targ. עַבְרַת מִנִּי *impraegnata fuit à me*: A יָחַם in Pih.

יָחַם *incaluit, concaluit.* In Præt. fœm. (excluso dagesh) esset יָחֲמָה sed gutturalis assumit( ) & afficit præcedentem cum ( ) fitque יָחֱמָה Cum Affix. mutato ה in ת- R. 97. יֶחֱמַתְנִי *fovit me.*

Verſ. 8.

1827 בַּטֻּחוֹת Bat-tü-hhóth] *in ipſis renibus.* A טוּחַ *oblivit, obduxit,* q. cruſtavit. Nom. pl. fœm. abſque ſingul. טֻחוֹת *renes,* quòd ſint cooperti adipe, & obliti. Legitur bis in SS. h. l. & Job 38. 31. בַּטֻּחוֹת excluſo ה Emphat.

1828 וּבְסָתֻם U-bheſa-thüm] *& in abdito* ſapientiam notam feciſti mihi. Targ. וּבְמַטּוּר לִבָּא *& in abſcondito cordis*, i. e. in corde quod eſt abſconditum. LXX. *incerta & occulta ſapientiæ tuæ.* A סָתַם *clauſit, obſtruxit, obturavit.* Pahul Kal, cum ( ) loco ו, R. 107.

Verſ. 9.

1829 תְּחַטְּאֵנִי Tehhat-teé-ni] *Expiabis me.* Targ. תַּדִּי עֲלַי *aſperges ſuper me, ſicut Sacerdos qui aſpergit Iſopo ſuper immundum, aquam aſperſionis ex cinere vaccæ.* LXX. ῥαντιεῖς με *aſperges me.* Ab חָטָא *peccavit,* in Pih. (ſignificatione contrariâ) חִטֵּא *à peccato abſolvit, errorem expiavit.* Fut. Pih. cum Affixo.

1830 בְּאֵזוֹב Bhee-zóbh] *in Hyſſopo,* i. e. hyſſopo. Nom. radicale אֵזוֹב *hyſſopus* (ſcil: ab ipſa Hebr. voce) eſt herba notiſſima, hortenſis, quæ in expurganda pleureſi ac morbo quovis lethali, ſingularem effectum obtinet: ideòque cum vel leproſi luſtrandi eſſent, aut ſcelus aliquod peculiare expiandum, hyſſopi faſciculus cum ſanguine paſſerculorum vel vitulorum adhibebatur. Lev. 14. Num. 16. Hinc David adulterii atq; homicidii ſcelere contaminatus, expiari Hyſſopo cupit.

1831 וְאֶטְהָר Veet-hár] *& mundus ero.* A טָהַר *mundus fuit.* Fut. Kal, cum ( ) ob Athnach.

1832 תְּכַבְּסֵנִי Te-chab-beſé-ni] *ablues me.* A כָּבַס *lavit,* Fut. Pih. cum Af.

1833 וּמִשֶּׁלֶג U-miſh-ſhé-legh] *& præ nive.* Nom. radicale שֶׁלֶג *nix,* ſpuma aquæ cœleſtis, Plin. l. 17. nat. hiſt. c. 2. *Qui dat* שֶׁלֶג *nivem ſicut lanam,* Pſalm. 147. 16. Targ. תַּלְגָא חִוָּר *nivem albam inſtar lanæ.* Cum Præfix. מִשֶּׁלֶג *præ nive.*

1834 אַלְבִּין Al-bin] *albeſcam.* A לָבַן in Hiph. הִלְבִּין *albuit, candidus fuit.* Fut. Hiph.

Verſ. 10.

1835 תַּשְׁמִיעֵנִי Taſh-mi-yé-ni] *Facies audire me.* A שָׁמַע *audivit* Fut. Hiph. cum Affix. תַּשְׁמִיעֵנִי *facies ut audiam,* יַשְׁמִיעַ *audire faciet,* Pſ. 106. 2. i. e. divulgabit.

Verſ. 11.

1836 הַסְתֵּר Has-tér] *Abſconde.* A סָתַר *abſcondit,* Imp. Hiph.

Verſ. 12.

1837 בְּרָא Berá] *crea.* A בָּרָא *creavit,* ſc: ex nihilo aliquid quod prius non erat; vel ex re præexiſtente, novam produxit. Imper. Kal, R. 64.

1838 חַדֵּשׁ Hhad-déſh] (ſpiritum firmum) *innova.* Ab חִדֵּשׁ *innovavit, renovavit.* Imp. Pihel.

Verſ. 17.

1839 תִּפְתָּח Tiph-táhh] (labia mea) *aperies.* Fut. Kal, à פָּתַח *aperuit.* In ſecunda perſ. תִּפְתַּח Pſalm. 104. 28. In

In tertia fœm. תִּפְתַּח *aperta fuit terra*, Pſ. 106. 17.

Verſ. 19.

1840 וְנִדְכֶּה Venidh-ké] (cor confractum) *& contritum*. A דָּכָה *contudit, comminuit*. Particip. Niph. notat paſſionem à ſe illatam, R. 44. n. 1. נִדְכֶּה *contritus*, ſc: à ſe. exit in (‥) R. 65.

1841 תִבְזֶה Tibh-zé] (non) *ſpernes*. A בָּזָה *ſprevit, contempſit, deſpexit*. Fut. Kal, תִּבְזֶה Pſal. 73. 20.

Verſ. 20.

1842 חוֹמוֹת Hho-móth] (ædificabis) *muros*. Nom. fœm. חוֹמָה *murus*, muri ambitus, mœnia. Plur. חוֹמוֹת Cum Affix. חוֹמוֹתֶיהָ *mœnia ejus*, Pſ. 55. 11.

1843 יְרוּשָׁלָםִ Jeru-ſha-lá jim] *Jeruſalem*: idem quod *viſio pacis*, ſive *viſio perfecta*. A יִרְאֶה *videbit*, & שָׁלֵם *pax*, & שָׁלֵם *perfecit*. Antiquitùs fuerat vocata שָׁלֵם Geneſ. 14. *Melchiſedek rex* שָׁלֵם *Salem*, Targ. דִירוּשְׁלֵם *Jeruſalem*: poſt à monte Moria, cui Abraham nomen, *Dominus* יִרְאֶה *videbit*, ſc. *providebit*, indidit, Gen. 22. 14. appellata יְרוּשָׁלַיִם in forma duali, ob duas partes urbis, ſcil: שָׁלֵם in monte Sion ſita, & יִרְאֶה *montem* Moria, qui poſtea Sioni junctus & incluſus. Quinquies tantùm ſcribitur cum (ְ) יְרוּשָׁלַיִם ſæpiſſimè abſque eo, יְרוּשָׁלַםִ ne ſcil: litera radicalis ם ex שָׁלֵם fiat ſervilis & induat naturam terminationis Duralis יִם- In pauſa cum (ָ) יְרוּשָׁלָםִ Cum Præfix. בִּירוּשָׁלָםִ *in Jeruſalem*, Pſ. 102. 22. ſublato (:) ſub (י) R. 8.

Verſ. 21.

1844 וְכָלִיל Vecha-lîl] *& holocauſtum*. A כָּלַל *totum abſolvit*, Nom. m. כָּלִיל *totum, univerſum*, hinc *holocauſtum*, qd. totum cremabatur, totum erat Dei.

PSALMUS LII. נב

Verſ. 2.

1845 דּוֹאֵג *Doegh*. Fuit adverſarius Davidis, contra quem hic Pſalm. eſt conſcriptus, à דָּאַג *ſollicitus fuit, doluit*.

1846 הָאֲדֹמִי Ha-adhc-mi] *Idumæus*. Ab אֱדוֹם *Edom* infrà Num. 1986. fit אֲדוֹמִי *Edomita, Idumæus*. Putant ſic dici Doeg, quòd diu peregrinatus fuerit in Idumæa, poteſt etiam eſſe cognomen familiæ.

1847 אֲחִימֶלֶךְ Ahhi-mé lech] (in domum) *Achimeleci*. Compoſit. ex אָח (in Regim. אֲחִי) *frater* מֶלֶךְ *regis*. LXX. Ἀβιμέλεχ.

Verſ. 4.

1848 כְּתַעַר Kethá-yar] (lingua tua) *ſicut novacula*. Nom. m. ſine plural. תַּעַר *novacula, culter raſorius, ſcalpellum*.

1849 מְלֻטָּשׁ Melût-táſh] *acuta*. A לָטַשׁ *acuit, terſit*. Partic. Pyhal.

Verſ. 6.

1850 בָּלַע Ba-lá y] (verba) *abſorptionis*, i. e. perniciei, perditionis, quibus abſorbuiſti Achimelechum ejúſq; familiam. A בָּלַע *abſorbuit, deglutivit*, Nom. m. ſine plur. בֶּלַע *abſorptio*. In pauſa בָּלַע R. 103.

Verſ. 7.

1851 יִתָּצְךָ Jit-ta-tſechá] *deſtruet te*. A נָתַץ *diruit, deſtruxit, demolitus fuit*, propriè dicitur de ædificiis. Fut. Kal, compenſato נ per dageſh, R. 69. יִתֹּץ Cum Affix. verſo (ֹ) in (ָ) R. 121. יִתָּצְךָ

1852 יַחְתְּךָ Jahh-techâ] *abripiet te*. ſc: ut aliquis celeriter abripit prunam è foco. Ab חָתָה *prunas aut ignem cepit*

pit & aliorsum transtulit. Fut. Kal, pro יַחְתֶּה R. 14. Ob Affix. excluso ה R. 103. יַחְתְּךָ Targ. יְתַבְּרִנָּךְ *prosternet te*, Interlin. ab חָתָה sed falsò.

1853 וְיִסָּחֲךָ Vejis-sa-hhachá] Targ. וְיִשַׁלְטְלִנָּךְ *& transferet te.* A נָסַח *è loco in locum transtulit, extirpavit.* Fut. Kal, cum Affixo ut suprà.

1854 וְשֵׁרֶשְׁךָ Veshe-resh-chá] *& eradicabit te*, Targ. וְיִתְלְשִׁנָּךְ *& evellet te.* LXX. καὶ τὸ ῥίζωμά σε *& radicem tuam*: acceperunt pro Nomine שָׁרְשְׁךָ A שֹׁרֶשׁ *radix*, fit Verbum in Pihel (contrariâ significatione) שֵׁרֵשׁ *eradicavit, radicitus evulsit*: pro שֵׁרֵשׁ R. 19. ob Affix. (..) transit in (:) R. 117. & ante aliud (:) in (‥) R. 6. Legitur præterea, Job 31. 21. in Fut.

Vers. 10.

1855 כְּזַיִת Kezá-jith] *sicut olea.* Nom. radicale זַיִת *olea*, & *oliva*, arbor & fructus. In pl. contractâ utrâque vocali in (..) R. 124. *ut palmites* זֵיתִים *olearum*, Ps. 128. 3.

Vers. 11.

1856 וַאֲקַוֶּה Va-akav-vé] *& præstolabor.* A קָוָה suprà Num. 1091. Fut. Pih. R. 65. cum ו Copul. quòd assumit (-) ob sequens (-:) R. 13. Et cum ו Convers. וָאֲקַוֶּה *& expectavi*, Psal. 69. 21.

PSALMUS LIII. נג

1857 מָחֲלַת Ma-hha-láth] Videtur esse nomen instrumenti musici; vel ab חָלַל *perforavit*, ut sit instrumentum pneumaticum: vel à נַחַל *torrens*, à murmure torrentis, quod imitari videbatur. Legitur præterea Ps. 88. 1. éstq; Nom. fœm. absolutum, sub forma constructa.

Vers. 4.

1858 סָג Ságh] (Omnis ille) *retrocessit*, pro quo Psal. 14. legitur סָר *recessit.* A סוּג *retrocedere, aversum fieri*, Præt. Kal, R. 59.

Vers. 6.

1859 פִּזַּר Piz-zér] *penitùs dispersit.* A פָּזַר *sparsit, dispersit.* Præt. Pih. פִּזֵּר & cum (-) פִּזַּר Ps. 112. 9. פִּזַּרְתָּ *dispersisti*, Ps. 89. 11.

1860 מְאָסָם Mea-sám] *sprevit eos.* Ipsum thema, מָאַס *repulit, sprevit, contempsit*, ob Affix. mutato (ָ) in (:) R. 114. & (-) in (ָ) R. 121. מְאָסָם. In plur. מָאֲסוּ *spreverunt*, Ps. 118. 22.

¶ Cætera quæ hîc desiderantur, omnia habes Psalm. XIV.

PSALMUS LIV. נד

Vers. 2.

1861 הַזִּפִים Haz-zi-phím] *Ziphæi.* Nom. gentile à זִיף *Ziph* urbe, in tribu Juda, Jos. 15. 24. Isti Ziphæi notantur in SS. quod prodere voluerint Davidem, etiamsi fuerint ex eâdem tribu.

1862 מִסְתַּתֵּר Mis-tat-tér] *abscondens se.* A סָתַר *abscondit, latuit.* Partic. Hith. per Metathesin, pro מִתְסַתֵּר R. 47. n. 1.

Vers. 5.

1863 בִּקְשׁוּ Bik-keshú] *studiosè quæsiverunt.* Præt. Pih. בִּקֵּשׁ *diligenter quæsivit.*

Vers. 6.

1864 עֹזֵר Ѹo-zér] *auxiliator*, vel auxilians. Benoni Kal, à עָזַר *auxiliatus est.*

Vers. 7.

1865 הַצְמִיתֵם Hatſ-mi-thém] *constringe eos*, Targ. אַמְאֵךְ יָתְהוֹן *deprime eos.*

A

A צָמַת *destruxit*, *strinxit*, *constrinxit*. Imper. Hiph. cum Affixo.

Vers. 8.

1866 בִּנְדָבָה Bin-dha-bhá] *In voluntaria actione* sacrificabo tibi; i. e. sponte. LXX. ἑκουσίως. Targ. בִּנְסִיכְתָא *cum oblatione*. A נָדַב *spontè & liberaliter dedit*. Nom. fœm. נְדָבָה *spontanea actio*, *liberalitas*. Cum Præfix. בִּנְדָבָה. Plur. *pluvia* נְדָבוֹת *liberalitatum*, Ps. 68. 10. *Populus tuus* נְדָבוֹת *liberalitates*, Ps. 110. 3. i. e. spontaneus, ultrò se tibi offerens in auxilium. LXX. ἡ ἀρχὴ *principium*: ex significatione נָדִיב *princeps*. In Regim. correpto (ּ) in (:) נִדְבוֹת פִּי *spontaneas oblationes oris mei*, Ps. 119. 108.

PSALMVS LV. נה

Vers. 2.

1867 תִּתְעַלַּם Tith-ɣal-lám] (& ne) *abscondas te*. LXX. μὴ ὑπερίδῃς *ne despexeris*. A עָלַם *abscondit*. Fut. Hithpah. cum (-) loco (..) R. 108.

1868 מִתְּחִנָּתִי Mit-tehhin-na-thí] *à deprecatione mea*. Ab חָנַן *gratiosus fuit*, Nom. fœm. Heemanth. תְּחִנָּה *gratia*, It. *oratio* pro impetranda gratia. Cum Affix. תְּחִנָּתִי *supplicatio mea*. Cum Præfix. מִתְּחִנָּתִי *à supplicatione mea*.

Vers. 3.

1869 אָרִיד A-rídh] *dejiciar*, i. e. flebo, ululabo, plangam. Vel *dominabor*. Targ. אֶתְרְעֵם *inquietus ero in sermonibus meis*. LXX. ἐλυπήθην *contristatus sum*: A רוּד *descendere* (ex significatione יָרַד *descendit*. It. *dominari*, (ex רָדָה *dominatus est*.) in Hiph. ejecto ו, R. 58. הֵרִיד *fecit descendere*, i. e. dejecit, dominatus est. Fut. Hiph.

1870 בְּשִׂיחִי Besi-hhí] *in meditatione me* vel *in eloquio meo*, vel in *querela mea* A שׂוּחַ *loqui* ore vel corde, *meditari* Nom. m. sine plur. שִׂיחַ *eloquium* oris vel cordis, *meditatio*, *oratio*, *querela*. Cum Affix. שִׂיחִי *meditatio mea*, *eloquium meum*, Psal. 142. 3. *Audi vocem* בְּשִׂיחִי *in meditatione mea*, Ps. 64. 2. Targ. בְּעִדָּן צְלוֹתִי *in tempore precationis meæ*. *Effundet* שִׂיחוֹ *orationem suam*, Psal. 102. 1. Et in forma fœm. שִׂיחָה *meditatio*, Ps. 119. 99. Cum Affix. שִׂיחָתִי *meditatio mea*, vers. 97.

1871 וְאָהִימָה Vea-hí-ma] *& turbabor*, divexabor. Targ. וְאֶרְגַּשׁ *& tumultuabor*. Ab הוּם *turbare*, *divexare*, *perstrepere*, Fut. Hiph. ejecto ו, R. 58. אָהִימָה cum ה parag.

Vers. 4.

1872 עָקַת ɣa-káth] (à faciebus) *pressura*, vel *propter molestiam impii*, quam ille aliis affert. A עוּק *arctare*, *premere*. Nom. fœm. עָקָה *angor*, *pressura*, *molestia*. In Regim. ה vertitur in ת sed manet (ָ) R. 114.

1873 יָמִיטוּ Ja-mí-tu] (quoniam) *movebunt* super me iniquitatem. LXX. ἐξέκλιναν *declinaverunt in me iniquitates*. A מוּט suprà Num. 505. Fut. Hiph. R. 58.

1874 יִשְׂטְמוּנִי Jis-temú-ni] *adversabuntur mihi*. A שָׂטַם (idem quod שָׂטַן) *adversatus est*, *odit*. Fut. plur. Kal, cum Affix.

Vers. 5.

1875 וְאֵימוֹת Vee-móth] *& terrores* mortis. A masc. אֵים *terror*, *formido*, (unde plur. cum Affix. אֵמֶיךָ *terrores tui*, Ps. 88. 16. cum defectu (י) pro אֵימֶיךָ) Nom. fœm. אֵימָה idem. Plur. אֵימוֹת

 ורעד

Verſ. 6.

1876 וָרַעַד Va-rá-עadh] (timor) *& tremor.* A רָעַד ſuprà Num. 112. Nom. m. רַעַד *tremor*, ubi ו geſtat (׳) ob vocem penacutam, R. 78.

1877 פַּלָּצוּת Pal-la-tſúth] *horror.* A פָּלַץ *horruit, tremuit,* Nom. fœm. פַּלָּצוּת *horror*, tremor membrorum, & timor animi. Legitur 4 in SS.

Verſ. 7.

1878 אֵבֶר E'-bher] (quis dabit mihi) *alam.* Ab אָבַר *roborare.* Nom. m. אֵבֶר *ala*, quòd in alis ſit avium fortitudo & robur. In fœm. אֶבְרָה idem. Cum Affix. בְּאֶבְרָתוֹ *in ala ſua te proteget*, Pſal. 91. 4. Targ. עַל תְּקוֹף אֶבְרוֹהִי *fortitudine alarum ſuarum*, quibus ſc: ſe aves defendunt, & in ſublime feruntur. Plur. אֶבְרוֹת (ut ſuprà Num. 638.) Cum Affix. וְאֶבְרוֹתֶיהָ *& alæ ejus in flavedine auri*, Pſal. 68. 14. quæ ſc: in pennis minoribus columbarum conſpicitur. LXX. καὶ τὰ μετάφρενα αὐτῆς *& poſteriora dorſi ejus in pallore auri*; alæ enim avium ſunt in poſteriori parte.

1879 כַּיּוֹנָה Caj-jo-ná] *inſtar columbæ*, quæ perniciſſimo volatu fugit accipitrem, & defeſſa, unam alam colligit, volat altera: q. d. alas celerrimas. A יָנָה *afflixit, oppreſſit*, Nom. f. יוֹנָה *columba*, quòd omnium prædæ pateat. (Latin. *à culminibus*, nam propter timorem naturalem, ſumma loca in tectis & turrib. (agreſtes præſertim) captant.) Cum כ ſimilitud. כַּיּוֹנָה excluſo ה Emphat. In Regim. *Super* יוֹנַת אֵלֶם *columba taciturnitatis*, Pſal. 56. 1.

Verſ. 8.

1880 אַרְחִיק Ar-hhík] *elongabo.* A רָחַק *longè, procul, abfuit, elongatus, diſſitus fuit.* Fut. Hiph.

1881 נְדֹד Nedhódh] *fugiendo*, vel vagando. A נָדַד *aufugit, celeriter migravit*, ſuprà Num. 1238. Infin. Kal.

Verſ. 9.

1882 אָחִישָׁה A-hhí-ſha] *Maturabo.* LXX. verſ: hunc aliò detorquent: *Expectabam Deum, qui ſalvum me facit à puſillanimitate & à tēpeſtate.* Ab חוּשׁ *feſtinare*, in Hiph. הֵחִישׁ *feſtinare juſſit* aut *coegit, maturavit, fecit ut praſtò eſſet.* Fut. Hiph. R. 58. cum ה parag.

1883 מִפְלָט Miph-lát] *effugium.* A פָּלַט *evaſit, effugit.* Nom. m. Heemanth. מִפְלָט *evaſio, effugium.*

1884 סֹעָה So-עá] (à vento) *profectionis*, i. e. rapidiſſimo & validiſſimo, cujus impetu omnia dimoventur è loco ſuo. A נָסַע *profectus eſt*, Nom. fœm. excluſo נ, R. 161. n. 4. סֹעָה *profectio, amotio.* Legitur h. l. tantùm in SS.

1885 מִסַּעַר Miſ-ſá-עar] *à turbine.* A סָעַר *turbavit, conturbavit.* Nom. m. סַעַר *turbo*, cujus vis tanta, ut arbores dejiciat, ſaxa evellat, cœlum & terram conturbet, atque maria commoveat, navéſque in iis frangat. In pauſa ſcribitur סָעַר In fœmin. סְעָרָה idem. רוּחַ סְעָרָה *ventus turbinis*, Pſ. 148. 8.

Verſ. 10.

1886 בַּלַּע Bal-láע] *Abſorbe.* LXX. καταπόντισον *demerge.* A בָּלַע *abſorbuit, deglutivit*, Imper. Pih.

1887 פַּלַּג Pal-lágh] *divide.* A פָּלַג *diſſecuit, diviſit.* Imper. Pih.

Verſ. 12.

1888 יָמִישׁ Ja-míſh] (non) *recedet.* A מוּשׁ *movere, removere, recedere.* Fut. Hiph.

Hiph. R. 58. יָמִישׁ In plur. cum ן parag. mutato (ִ) in (:) R. 102. n. 5. *non* יְמִישׁוּן *movebunt*, Pſ. 115. 7. i. e. non attractabunt aliquid, ſive non palpabunt, ſignificatione deſumptâ à מָשַׁשׁ *palpavit*.

1889 מֵרְחוֹבָהּ Me-rehho-bháh] *è platea ejus*. A רָחַב *dilatavit*, Nom. m. cum plur. fœm. רְחוֹב *via lata & ampla*, *platea*, à latitudine. Cum Affix. & Præfix. מֵרְחוֹבָהּ Plur. רְחוֹבוֹת Cum Affix. בִּרְחוֹבוֹתֵינוּ *in plateis noſtris*, Pſ. 144. 14.

Verſ. 13.

1890 יְחָרְפֻנִי Jehha-rephé-ni] *probris affecit me*. Targ. יְקַל יָתִי *ignominia afficiet me*. Ab חָרַף ſuprà Num. 1615. Fut. Pih. יְחָרֵף & retracto accentu, (··) tranſit in (ֶ) R. 127. יְחָרֶף צָר *probro afficiet hoſtis*, Pſ. 74. 10. Cum Affix. mutato (··) in (:) R. 117. יְחָרְפֵנִי

1891 וְאֶסָּתֵר Veeſ-ſa-thér] *& abſconderer*. A סָתַר *abdidit, abſcondit*. Fut. Niph.

Verſ. 14.

1892 כְּעֶרְכִּי Ke עer-kí] *juxta æſtimationem mei*: i. e. apud me tanti æſtimatus, quanti ego ipſe. Targ. דְּדָמֵי לִי *qui ſimilis mihi*. LXX. ἰσόψυχε *unanimis*. A עָרַךְ ſuprà Num. 225. Nom. m. עֵרֶךְ *ordinatio, diſpoſitio*, It. *æſtimatio*, q. pretii ad rem venalem diſpoſitio. Cum Affix. utrumque (ֶ) in (:) & prius tranſit in (ֶ) עֶרְכִּי cum כ ſimilitud.

1893 אַלּוּפִי Al-lu-phí] LXX. ἡγεμών μου *dux meus*: ſic appellat David Achitophelem. Targ. רַב דְּאַלֵּפְתָּ לִי *præceptor qui docuiſti me*. Ab אָלַף *docuit*, fit אַלּוּף *doctor, ductor, dux, princeps*, qui non eſt coronatus ut rex. It. *bos*, armenti dux & ductor. Cum Affix. אַלּוּפִי In plur. אַלּוּפִים Cum Affix. אַלּוּפֵינוּ *boves noſtri*, Pſ. 144. 14.

Verſ. 15.

1894 נַמְתִּיק Nam-tík] (qui ſimul) *dulce faciebamus* ſecretum: i. e. nihil fuerat ſuave, niſi tecum communicatum. Targ. נִתְרַע *dirigebamus*. LXX. *qui ſimul mecum dulces capiebas cibos*. A מָתַק *dulcis fuit*, in Hiph. הִמְתִּיק *dulce fecit*. Prima perſ. plur. Fut. Hiph.

1895 נְהַלֵּךְ Nehal-léch] *ambulavimus*, vel *ibamus* in domum Dei. Ab הָלַךְ Num. 5. Fut. Pih. אֲהַלֵּךְ *ambulabo*, יְהַלֵּךְ *ambulabit*, נְהַלֵּךְ *ambulabimus*, יְהַלֵּכוּ *firmiter ambulabunt*, Pſal. 81. 14. cum (··) ob pauſam. Cum ן parag. יְהַלֵּכוּן Pſ. 89. 16.

1896 בְּרָגֶשׁ Berá-gheſh] *cum frequentia*. LXX. ἐν ὁμονοίᾳ *cum conſenſu*. Targ. בְּסַרְהוֹבְיָא *cum feſtinantia*. A רָגַשׁ ſuprà Num. 51. fit רֶגֶשׁ *coitio, adunatio populi cum ſtrepitu*. In pauſa ſcribitur רָגֶשׁ & legitur h. l. tantùm in Sacra Scriptura.

Verſ. 16.

1897 יַשִּׁימָוֶת Jaſh-ſhi-má-veth] *Decipiet mors eos*, i. repentinâ morte abripientur. LXX. ἐλθέτω *veniat mors*. Hîc duæ voces ſcribuntur conjunctim, ſed legendæ ſunt diviſim, יַשִּׁי מָוֶת A נָשָׁא in Hiph. הִשִּׁיא (abjecto נ, R. 69.) *decepit, fefellit*. Fut. Hiph. לֹא יַשִּׁיא *non decipiet*, Pſal. 89. 23. & neglecto א, R. 2. n. 2. יַשִּׁי

1898 בִּמְגוּרָם Bim-ghu-rám] *in habitatione eorum*. A גּוּר Num. 231 Nom. m. Heemanth. מָגוּר peregrina *habitatio, peregrinatio*. Cum Affix. mutato (ָ) in (:) מְגוּרָם & ſic in pl. מְגוּרִים

cum Affix. *In domo* מְגוּרַי *peregrinationum mearum*, Pſ. 119. 54.

Verſ. 18.

1899 אָשִׂיחָה A-sí-hha] *Meditabor*. Targ. אֲצַלֵּי *orabo*. A שׂוּחַ paulò ante Num. 1870. in Hiph. הֵשִׂיחַ *locutus eſt* ore vel corde, *meditatus eſt*. Fut. Hiph. אָשִׂיחַ *meditabor*, Pſ. 119. 78. cum ה parag. אָשִׂיחָה Pſ. 77. 4. וְאָשִׂיחָה *& meditabor*, Pſ. 119. 27. יָשִׂיחַ *meditabitur in ſtatutis tuis*, v. 23. Targ. עָסִיק בְּאַחֲוָיוּת גְּזֵרָתָךְ *occupatus eſt in recitatione ſtatutorum tuorum*. In Plur. יָשִׂיחוּ בִי *confabulabuntur de me*, Pſ. 69. 13. Targ. יְמַלְּלוּן עֲלַי *loquentur de me*.

Verſ. 20.

1900 חֲלִיפוֹת Hhali-phóth] (non ſunt) *mutationes* illis; ſc: impiis, quorum ſtabilis eſt fortuna. Ab חָלַף *mutavit*, *variavit*, Nom. fœm. חֲלִיפָה *mutatio*, *commutatio*, Plur.

1901 יָרְאוּ Ja-reu] (non) *timuerunt*. Pr. Kal, יָרֵא *timuit*, *veritus eſt*, fœmin. יָרְאָה *timuit*, ſc: terra, Pſ. 76. 9. יָרֵאתִי *timui*, Pſal. 119. 120. (א quieſcit in (..) R. 64.) יָרְאוּ *timuerunt*. Cum Affix. correpto (·) in (:) R. 114. & reducto (:) ad ſuam originem, i. e. in (..) R. 132. יְרֵאוּךָ *timuerunt te*, Pſ. 119. 63.

Verſ. 21.

1902 חִלֵּל Hhil-lél] *profanavit*. Præter. Pih. חִלֵּל *polluit*, חִלַּלְתָּ *polluiſti*, Pſ. 89. 40. חִלְּלוּ *polluerunt*, Pſ. 74. 7.

Verſ. 22.

1903 חָלְקוּ Hha-leku] *diviſerunt* ſcil: verba, i. e. blandis ſermonibus utuntur. Targ. שְׁעִיעָן *leniora*, ſc: *verba*. Pr. plur. Kal, ab חָלַק *diviſit*, in partes, ſive inæquales, ſive æquales, i. e. *lævigavit*.

1904 מַחְמָאוֹת Mahh-ma-óth] *butyrina verba*, i. e. inſtar butyri lubrica. Vel (ut) *butyra*. Targ. יַתִּיר מִן שְׁמַן דְּגוּבְנִין *magis quàm pinguedo caſeorum*. LXX. *diviſi ſunt* ἀπὸ ὀργῆς *ab ira*, (q. eſſet מֵחֵמָה *ab ira*) Ab חֶמְאָה *butyrum*, Nom. plur. Heemanth. מַחְמָאוֹת extat h. l. tantùm in SS.

1905 וּקְרָב U-kerabh] *& congreſſus*, bellum in corde ejus. Targ. וְהֵיךְ זֵינֵי קְרָבָא *& ſicut arma bellica* cor ejus. A קָרַב *appropinquavit*, Nom. m. cum plur. fœm. קְרָב *congreſſus*, *conflictus*, *pugna*. Cum Præfix. וּקְרָב *& prælium* (quod Schindl. legit ex Infin. Kal, cum (··) וּקְרָב־לִבּוֹ *& pugnare cor ejus*: at correctiſſimi codices legunt cum accentu וּקְרָב) לַקְּרָב *ad prælium*, Pſal. 144. 1. pro לְהַקְּרָב excluſo ה Emphat. & dageſh, R. 20. In plur. קְרָבוֹת *prælia*, Pſ. 68. 31.

1906 רַכּוּ Rác-ku] *mollia ſunt* præ oleo, i. e. molliora. A רָכַךְ *mollis*, *tener fuit*, Præt. Kal, per Syncopen רַךְ plur. רַכּוּ R. 70.

1907 פְתִחוֹת Pethi-hhóth] *gladii ſtricti*. Nom. pl. fœm. à פָּתַח *aperuit*.

Verſ. 23.

1908 הַשְׁלֵךְ Haſh-léch] *Projice*, jacta. Imper. Hiph. ab הִשְׁלִיךְ ſuprà N. 66.

יְהָבְךָ Jeha-bhechá] *donum tuum*, *datum tuum*, quicquid tibi dari donaríque expetis: nihil cures dicere Domino, *Da*, *Affer*, verùm te ei committe &c. Targ. סִבְרָךְ *ſpem tuam*, LXX. τὴν μέριμνάν σου *curam tuam*. Aliis eſt Præt. Chald. יְהַב *dedit*; (illud quod) *dedit tibi*. Plerunque Hebræis טְעוּנָךְ *onus tuum*, i. e. curam illarum rerum, quæ nobis deſunt, eáſque

que anxiè & sollicitè inquirimus.

1910 יְכַלְכְּלֶךָ Jechal-kelé-cha] (& ipse) *sustentabit te.* Targ. יְזוּן יָתָךְ & LXX. σε διαθρέψει *enutriet te.* A כּוּל *mensuravit, disposuit, ordinavit.* It. *sustinuit, sustentavit,* q. annonam in victum alicujus mensuravit, ad calculum disposuit. In Pih. abjecto ו & geminata prima & ultima thematis, כִּלְכֵּל idem. Fut. יְכַלְכֵּל *continebit verba sua,* Ps. 112. 5. scil: ne proferat. Cum Af. יְכַלְכְּלֶךָ mutato (..)in (:)

Vers. 24.

1911 תּוֹרִדֵם To-ri-dhém] *detrudes eos.* A יָרַד *descendit,* in Hiph. mutato (,) in ו, R.58. הוֹרִיד *descendere fecit,* i. e. demisit, dejecit, Fut. Hiph. cum Affix. תּוֹרִדֵם deficiente(,) pro תּוֹרִידֵם Cum ו Convers. וַיּוֹרֶד *& demisit,* Ps. 78. 16. cum(∵) loco (..) ob retractum accentum, R. 127.

1912 לִבְאֵר Libh-ér] *in puteum* perditionis. A בָּאַר *clarum reddidit.* Nom. m. בְּאֵר *puteus,* cujus aquæ puræ ex terræ venis scaturiunt, Metaph. *insidiæ, periculum. Ne claudat super me* בְּאֵר *puteus os suum,* Psal. 69. 16. Targ. גֵּיהִנָּם *gehenna.* Cum Præfix. לִבְאֵר *in puteum.* Targ. לְגֵהִנָּם עֲמִיקְתָא *in gehennam profundam.*

1913 יֶחֱצוּ Je-hhetsú] (non) *dimidiabunt* dies suos : non pertingent ad dimidium vitæ, quam naturaliter possint vivere, sed immaturâ morte morientur, ut tempore Davidis, Saul, Absalom, Achitophel. Ab חָצָה *dimidiavit,* in partes æquales *discidit.* Futur. pl. Kal. abjecto ו R. 66.

PSALMUS LVI. נו

1914 אֵלֶם E'-lem] (Super columba) *obmutescentiæ* in locis longinquis q. David fuerit ut columba muta, cum peregrinaretur apud Regem Achis. Tar. *Pro Ecclesia, quæ similatur columbæ silentii, in tempore quo elongati sunt à civitatibus suis.* Alii, *De oppressione manipuli,* quâ sc: justum opprimit manipulus malignus, (à יָנָה *afflixit.*) Ab אָלַם *ligavit, colligavit.* Nom m. אֵלֶם *colligatio, manipulus.* It. *obmutescentia, silentium.* Legitur h. l. tantùm in SS. & Ps. 58. 2. *An verò* אֵלֶם *obmutescentiâ,* (silentio) *loquimini?* vel *An vero manipule* (ô multitudo) *justitiam loquimini?*

1915 בֶּאֱחֹז Be-ehhóz] *in apprehendendo eum,* i. e. postquam apprehendisset. Ab אָחַז *tenuit, firmiter prehendit.* Infin. Kal, ubi guttural. punctuat se, & præcedentem.

1916 פְּלִשְׁתִּים Pelish-tím] *Philistæi.* LXX. ἀλλόφυλοι *alienigenæ,* barbari, commune pro proprio. A פָּלַשׁ *volutavit, sese involvit.* Nom. fœm. פְּלֶשֶׁת *Palæstina,* Syriæ regio maritima, Ps. 60. 10. *Super me* פְּלֶשֶׁת *Palæstina frange teipsum.* Hinc nomen gentile פְּלִשְׁתִּים *Philistæi,* nati ex Mizrajim filio Nimrod, Gen. 10.

1917 בְּגַת Beghath] *in Gath.* גַּת *torcular.* It. nomen urbis & regionis, quam incolebant עֲנָקִים *Anakim,* ex stirpe Philistjim, fortè à figura torculari : vel quòd ibi essent plurima torcularia.

Vers. 2.

1918 שְׁאָפַנִי Shea-phá-ni] *absorbuit* (deglutivit) *me.* Targ. שְׁפָנִי & LXX. καταπάτησέν με *conculcavit me,* (q. à שָׁאַף vel שָׁפָה . *conculcare*) A שָׁאַף spiritum ore vel naribus *attraxit, hausit, absorbuit, deglutivit.* Præter. Kal. ob Affix. mutat (,) in (:) & (-) in (,) R. 121. Plur. שָׁאֲפוּ *deglutiverunt,* v. 3.

1919 יִלְחָצֵנִי Jil-hha-tsé-ni] *compressit me*. A לָחַץ *coarctavit, pressit, compressit*, propriè ad aliquid contrivit. Fut. Kal, יִלְחַץ at cum Affix. convertit (-) in (ְ) R. 121. Et sic in plur. cum ו Convers. וַיִּלְחָצוּם *& compresserunt eos*, Psal. 106. 42.

Vers. 6.

1920 יְעַצֵּבוּ Je ȝats-tse-bhú] (tota die verba mea, i. e. res, acta,) *contristabunt*, vel *formabunt*, i. e. contumeliosè detorquebunt, & depravabunt. A עָצַב animo vel corpore *doluit*, per Metonym. *magno dolore, labore & arte aliquid fecit, formavit*. Fut. plur. Pih. cum (..) ob pausam, R. 132.

Vers. 8.

1921 הוֹרֵד Ho-rédh] (in ira populos) *dejice*, Targ. תְּמַסְכֵּן *ad paupertatem rediges*. LXX. κατάξεις *confringes*. A יָרַד *descendit*, in Hiph. mutato (י) in ו, R. 58. הוֹרִיד *descendere fecit, demisit, dejecit*. Imper. Hiph. cum affixo יְהוֹרִידֵמוֹ *& deprime eos*, Psal. 59. 12. Targ. וּתְמַסְכֵּן יָתְהוֹן מִן מָמוֹנֵיהוֹן *& pauperes reddes eos à divitiis eorum*.

Vers. 9.

1922 נֹדִי No-dhí] *Vagare meum*. i. e. fugam, migrationem meam. Targ. יוֹמֵי טַלְטוּלִי *dies exilii mei*, LXX. τὴν ζωήν μου *vitam meam*. Infinit. Kal, נוּד vel נוֹד *vagari, moveri de loco in locum, fugere*: per Metonym. *dolere, condolere*, quòd motu et gestu capitis, dolor ex alterius infortunio perceptus, indicetur. Cum Præfix. *Et expecto* לָנוּד *ad condolendum*, Psalm. 69. 21. LXX. συλλυπούμενον *qui contristaretur*.

1923 סָפַרְתָּה Sa-phár-ta] *numerasti*, vel *scripsisti*, notasti. Præt. Kal, à סָפַר *numeravit*, ore vel scripto recensuit. Cum ה parag.

1924 שִׂימָה Sí-ma] *pone*. A שׂוּם *ponere*. Imper. Hiph. cum ה parag. ut supra Num. 219. plur. שִׂימוּ *ponite*, Ps. 66. 2.

1925 בְנֹאדֶךָ Bheno-dhé-cha] *in utre tuo*. LXX. ἐνώπιόν σου *in conspectu tuo*. Nom. radicale נֹאד *uter, lagena*. Cum Præfix. *Factus sum* כְּנֹאד *sicut uter in fumo*, Ps. 119. 83. comparat cutem carnis suæ utri in fumo, qui est siccus, aridus.

1926 בְּסִפְרָתֶךָ Bhesiph-ra-thé-cha](nonne omne) *in libro tuo*? vel ut Targ. *Nonne summa miseria mea* בְּחֻשְׁבָּנָךְ *in computatione tua*? Nom. fœm. סִפְרָה *numeratio, recensio, liber*. Cum Af.

Vers. 14.

1927 מִדֶּחִי Mid-dé-hhi] *à lapsu*. A דָּחָה *impulit*, fit דֶּחִי *impulsio, lapsus*, in pausa, דֶּחִי R. 132 Legitur bis in SS. h. l. & Ps. 116. 8. מִדֶּחִי *ab impulsione*.

1928 לְהִתְהַלֵּל Lehith-hal-lél] *ad indesinenter laudandum*. Infinit. Hithp. ab הָלַל *laudavit*.

PSALMVS LVII. נז

1929 אַל־תַּשְׁחֵת Al-tash-hhéth] *ne perdas* sc: me, Targ. *tempore quo dixit David* לָא תְחַבֵּל *ne destruas*. A שָׁחַת *corrupit, perdidit*: secunda pers. Fut. Hiph. תַּשְׁחֵת quater occurrit in titulis Psalm. & quidam putant fuisse instrumentum musicum: alii carmen sic incipiens. אַל־תַּשְׁחֵת ad cujus regulam, metra illorum Psalmorum, descripta fuerint. In tertia m. יַשְׁחִית *perdet*, Ps. 78. 83. & in fœm. וַתַּשְׁחִיתֵם *& perdidit eos*, v. 45.

1930 בַּמְּעָרָה Bam-me ya-rá] *in spelunca illa.* Nom. fœm. מְעָרָה *spelunca*, excluso ה Emphat. aliis est à מָעַר aliis à עָרָה vel עָרַר

Vers. 2.

1931 חָסָיָה Hha-sá-ja] *confidit.* Ab חָסָה suprà Num. 120. Præt. fœm. Kal, mutato ה in (י) R.66.n. 1. pro חָסְתָה

Vers. 3.

1932 גֹּמֵר Go-mér] (ad Deum) *perficientem* propter me. LXX. τὸν εὐεργετήσαντά με *qui benefacit mihi*; legerunt גֹּמֵל *retribuens*. Targ. sic: *Orabo coram Deo altissimo, & forti, qui accersivit araneam, ut perficeret in ore speluncæ telam propter me.* Benoni Kal, à גָּמַר suprà Num. 345.

Vers. 4.

1933 שֹׁאֲפִי Sho-aphí] (probro affecit) *absorbentem me.* A שָׁאַף paulò ante, Num. 1918. Benoni Kal, cum Affix.

Vers. 5.

1934 לְבָאִם Lebha-ím] (in medio) *leonum.* Targ. שַׁלְהוֹבִין *flammarum* q. à לָבִיא לַהַבָם *flammæ.* Nom. radicale *leo major*, לֵב *corde* præditus: plur. m. pro לְבָאִים

1935 לֹהֲטִים Lo-hatím] (cubabo in medio) *flammantium.* Targ. *Dormiam tanquam inter carbones quos succendunt filii hominum.* LXX. *dormivi* τεταραγμένος *conturbatus.* A לָהַט *flammavit*, Benoni plur. Kal.

1936 חַדָּה Hhad-dá] (gladius) *acutus.* Ab חָדַד *acuit*, Nom. fœm. חַדָּה

Vers. 7.

1937 כָּפַף Ca-pháph] *incurvavit* animam meam. Ipsum thema.

1938 שִׁיחָה Shi-hhá] (foderunt ante me) *foveam.* A שׁוּחַ *inclinare*, Nom. fœm. שִׁיחָה *fovea, fossa*, terra inclinata. plur. *Foderunt mihi* שִׁיחוֹת *foveas*, Psalm. 119. 85. LXX. *narrarunt mihi* ἀδολεσχίας *fabulationes*, q. à שִׂיחִים *colloquia.*

Vers. 9.

1939 אָעִירָה A-yí-ra] *excitabo* auroram. i.e. præveniam. A עוּר *expergisci*. Fut. Hip. abject. י, R. 58. אָעִירָה *expergiscifaciam*, Ps. 108. 3. cum ה parag. יָעִיר *excitabit*, Ps. 78. 38.

PSALMUS LVIII. נח

Vers. 2.

1940 הַאֻמְנָם Ha-ûm-nám] *An verè.* Ab אָמַן *credidit*, fit אָמְנָם *certè, verè, fideliter*, ubi ם adverbium format, R. 23. cum הֲ Interrogativo, R. 77. sed (־ׂ) ante א amittit (:) R. 16.

Vers. 3.

1941 עוֹלֹת yo-lóth] *iniquitates* operabimini. A עוּל *perversus fuit*, Nom. fœm. עַוְלָה *iniquitas*, plur. עוֹלֹת

1942 תְּפַלֵּסוּן Tephal-lé-sun] *regulabitis.* Targ. תְּתַקְּנוּן *dirigetis.* A פִּלֵּס *æquavit, regulavit, appendit, libravit.* Fut. Pih. יְפַלֵּס *regulabit semitam pro irâ sua*, Psalm. 78. 50. In plural. תְּפַלֵּסוּן cum ן parag. & (‥) ob pausam, R. 132.

Vers. 4.

1943 זֹרוּ Zó-ru] *Abalienati sunt.* A זָר *alienus, abalienatus fuit*, à re aliqua abhorruit, q. cor compressit. Præt. Kal, quod formatur dupliciter, R. 59. vel cum ו, זוֹרוּ vel cum (ׂ) זֹרוּ Ps. 78. 30.

1944 תָּעוּ Ta-yú] *aberrarunt.* A תָּעָה *erravit*,

erravit, deviavit. Præt. Kal, in prima perf. mutato ה in (י) R. 66. תָּעִיתִי *erravi,* Psal. 119. 110. In plur. abjecto ה, תָּעוּ *errarunt,* Pf. 107. 4.

Verf. 5.

1945 חֲמַת Hhamath] *Venenum* לָמוֹ *eis.* A יָחַם *incaluit,* Nom. fœm. חֵמָה *æstus iræ,* fuprà Num. 286. per Metonym. *venenum,* quod ferpentes irati emittunt. In Regim. חֲמַת *venenum aspidis,* Pfalm. 140. 4. (ut עֲצַת fupra Num. 6.) Hoc loco a. habet formam Regiminis ante ל R. 34. n. 1.

1946 כִּדְמוּת Kidh-múth] *juxta similitudinem.* A דָּמָה *assimilavit,* Nom. f. דְּמוּת *similitudo,* fpecies quæ fenfui offertur : cum כ fimilitud.

1947 נָחָשׁ Na-hháſh] *ferpentis.* A נִחֵשׁ *experiri, tentare,* Nom. m. נָחָשׁ *ferpens* à curiofa obfervatione & infidiis : dicitur n. calidiffimus fuiffe omnium animantium, Gen. 3.

1948 פֶּתֶן Phé-then] (ficut) *aspidis* furdæ : ubi vis malitiæ ejus denotatur, quòd incantationi apud eam locus non fit : una enim aure furda eft, alteram verò obthurat pulvere, vel cauda, ne audiat incantationes. Nom. m. פֶּתֶן *aspis,* ferpens parvus, tam præfens habens venenum, ut nullum fit morfis remedium, nifi ut partes læfæ confeftim amputentur : neque ab incantatore ulla arte perfuaderi poteft; unde forfitan per antiphrafin dicitur à פָּתָה *perfuasit, flexit.* Cum Præfix. *Super leone* וָפֶתֶן *& aspide,* Pf. 91. 13. ubi ו cum (ָ) R. 78.

1949 יַאְטֵם Ja-tém] *obthurabit.* Futur. Hiph. ab אָטַם *claufit, obthuravit.*

Verf. 6.

1950 מְלַחֲשִׁים Mela-hhaſhím] (ad vocem) *muffitantium.* A לָחַשׁ *clanculum locutus eſt, muffitavit, fufurravit,* Particip. plur. Pihel abforpto dagefh, מְלַחֲשִׁים *muffitantes, incantantes,* qui tacitè loquuntur, ne ipfos, ferpentes audiant.

1951 חוֹבֵר Hho-bhér] *jungentis,* i. e. incantantis. Ab חָבַר *junxit, affociavit,* Ben. Kal, חוֹבֵר *focians,* i. e. conjurator, incantator, qui noxia animalia in unum locum confociat, & ne illi lædant, fibi affociat.

1952 חֲבָרִים Hhabba-rím] *conjunctiones,* i. e. incantationes. Plur. m. à fing. חֶבֶר *focietas, incantatio, divinatio.*

1953 מְחֻכָּם Mehhúc-cám] *periti.* Ab חָכַם *fapuit.* Part. Pyhal, מְחֻכָּם *fapiens, peritus, doctus.*

Verf. 7.

1954 הֲרָס־ Haros] *contere* dentes eorum. Ab הָרַס *diruit, deftruxit, demolitus eſt,* propriè dicitur de ædificiis. Imper. Kal, cum (ָ) ob Maccaph, R. 134. pro הֲרוֹס

1955 מַלְתְּעוֹת Mal-te yóth] *molares* leunculorum. A לָתַע *comminuit,* Nom. pl. f. Heemanth. מַלְתְּעוֹת *dentes molares,* quibus cibus comminuitur.

1956 נְתוֹץ Nethóts] *deftrue.* Imper. Kal, à נָתַץ *diruit, deftruxit.*

Verf. 8.

1957 יִמָּאֲסוּ Jim-má-aſu] *Liquefient.* LXX. ἐξουδενωθήσονται *fpernentur,* legerunt ex מָאַס *fprevit* : fed eft à מָסַס *liquefecit, diffolvit.* Futur. Niph. pro יִמַּסּוּ more Syrorum mutata altera geminantium in א, R. 144.

1958 יִתְמוֹלָלוּ Jith-mo-lá-lu] (quafi qui tendit fagittas fuas, quæ) *feipfas concident* : i. e. tanquam jaciens fagittas difruptas. Vel, *tendet fagittas fuas, quæ erunt ficut à feipfis præcifæ,* i. e. obtufæ, ne penetrent. A מוּל *præcidere,*

re, in Hithp. quiescente ו in ׳, & geminato ל R. 63. הִתְמוֹלֵל *se concidit*, *pracidit*, *succidit*. Futur. Hithp. cum (·) ob pausam.

Vers. 9.

1959 שַׁבְּלוּל Shabh-lúl] (sicut) *limax*. Nom. radicale שַׁבְּלוּל *limax*, qui è concha sua egressus, cum incedit, salivam emittit, donec planè liquescat & moriatur. Legitur h. l. tantùm in SS. LXX. *sicut* κηρὸς *cera liquefacta*.

1960 תֶּמֶס Té-mes] *liquefactionis*, qui eundo liquefieri videtur. A מָסַס *liquefecit*, Nom. Heemanth. תֶּמֶס *liquefactio*: extat h. l. tantùm in SS. Targ. *Sicut reptile limax, qui madefacit viam suam.*

1961 יַהֲלֹךְ Ja-halóch] *ibit*, i. e. evanescet, interibit. Fut. Kal, ab הָלַךְ *ivit*, *ambulavit*: ubi guttural. punctuat præcedentem.

1962 נֵפֶל Né-phel] *abortivus*. Targ הֵיךְ נִפְלָא וְאֵשׁוּתָא *sicut abortivum & talpa cæca, quæ non vident solem.* interpretatur אֵשֶׁת per אֵשׁוּת *talpa*. LXX. ἔπεσε πῦρ *cecidit ignis super eos*: legerunt נָפַל אֵשׁ literâ ת neglectâ. A נָפַל *cecidit*. Nom. m. sine plural. נֵפֶל *abortus*, partus immaturus, q. à ventre cadens.

1963 אֵשֶׁת E'-sheth] *mulieris*. Ab אִישׁ *vir*, Nom. fœm. אִשָּׁה *vira*, *fæmina*, *mulier*, *uxor*, (resoluto (׳.) in (.) & dagesh, ut differat ab אִישָׁהּ *vir ejus*) In Regim. & cum Affix. semper habet formam quinque punctorum אֵשֶׁת (rariùs extra Regimen) facitq; cum Affix. (ad formam סֵתֶר suprà Num. 770.) וְאִשְׁתּוֹ *& uxor ejus*, Ps. 109. 9. אֶשְׁתְּךָ *uxor tua*, Ps. 128. 3. quod unicum est in Bibliis (notante Masora) cum (ְ) cætera omnia cum (.)

1964 חָזוּ Hha-zú] (non) *viderunt* solem. Præt. Kal ab חָזָה *vidit*, oculo & mente *contemplatus est*. כִּי חָזָה *quia vidit vindictam*, vers. 11. In prima persona mutato ה in (י) R. 66. & ob Affix. (·) primæ syllabæ in (:) חֲזִיתִיךָ *intuitus sum te*, Psal. 63. 3. In plur. abjecto ה, חָזוּ

Vers. 10.

1965 סִירֹתֵיכֶם Si-ro-the-chém] (Priusquam intelligant, i. e. sentiant) *olla vestra* Rhamnum sc: urentem: cujus ignis citiùs evanescit, quàm caro in lebete concalescit. Vel, Priusquam sentiant *spinæ vestræ* se adolevisse in Rhamnum: seu antequam parvæ spinæ eò excreverint, ut Rhamnum exæquent, altitudine, duritie, acumine. Proverbium est, q. d. cum adhuc immatura sunt ætate, & de morte nihil cogitant, כְּמוֹ חַי *sicut viventes*, i. e. planè vegeti, viventes, valentes, (ut כ sit veritatis) Deus כְּמוֹ חָרוֹן *velut irâ*, i. e. ipsissimo ardore iræ, citò admodum absorbebit eos: morte scil: repentina exscindet eos, antequam concepta mentis malitia crescens, roboretur, & ad opus deducatur. Nom. radicale סִיר *olla*, It. *spina*, Psalm. 60. 10. *Moab* סִיר *olla lorionis mea*. Plural. סִירוֹת & סִירִים Cum Affix. סִירֹתֵיכֶם *olla vestra*, vel *spina vestra*.

1966 אָטָד A-tádh] *Rhamnum* Nom. radicale אָטָד *Rhamnus*, rubi genus est canticus, & fruticosus, ramos spargens rectis aculeis, non ut cœteri aduncis, Judic. 9. 15. תֵּצֵא אֵשׁ מִן הָאָטָד *exibit ignis ex Rhamno*, ubi videtur, Rhamnum naturâ habere vim proferendi ignem, ad quod in hoc Psalmi versu alluditur. Targ. *Priusquam impii fiant teneri, durescunt sicut Rhamnus*:

nus: quamdiu sunt virides, sicut immaturum turbine destruet illos.

1967 יִשְׂעָרֶנּוּ Jis-ya-rén-nu] *horrebit eum*, vel *turbine abripiet eum*. A שָׂעַר *horruit*, vel (converso שׂ in ס) סָעַר *procellis agitavit*. Fut. Kal, יִשְׂעַר & ob Affix. mutat (-) in (..) R. 121.

PSALMUS LIX. נט

1968 בִּשְׁלֹחַ Bish-lóahh] *in mittendo*, i.e. cum misisset. A שָׁלַח *misit*, Gerund. Kal, cum (-) Furtivo.

Vers. 4.

1969 אָרְבוּ A-rebhú] *insidiati sunt*. LXX. ἐθήρευσαν *venati sunt*, Præt. pl. Kal, ab אָרַב *insidiatus est, observavit.*

Vers. 5.

1970 וְיִכּוֹנָנוּ Vejic-co-ná-nu] *& seipsos confirmârunt*. A כּוּן *firmum, stabilem esse*. Fut. Hithp. quiescente ו in ו, & geminato נ, R. 63. cum defectu ת, pro וְיִתְכּוֹנְנוּ cum (..) ob pausam.

Vers. 6.

1971 לִפְקֹד Liph-kódh] *ad visitandum*. A פָּקַד *visitavit*, Gerund. Kal.

1972 תָּחֹן Ta-hhón] (ne) *gratiam facias*, miserearis. Ab חָנַן *gratiam fecit, misertus est*. Fut. Kal, syncopatâ mediâ radicali, R. 70. תַּחְנֹן In tertia pers. יָחֹן cum Affix. mutato (..) in (:) R. 114. ו vertitur in (.ֹ) R. 125. יְחָנֵּנוּ *gratiam faciet nobis*, Ps. 67. 3. שֶׁיְּחָנֵּנוּ *dum gratiam fecerit nobis*, Ps. 123. 2. Cum ש Relativo, R. 75.

Vers. 11.

1973 אֱלֹהֵי חַסְדּוֹ יְקַדְּמֵנִי Juxta puncta (quæ lectio semper est verior) legitur חַסְדִּי *Deus benignitatis meæ præveniet me*. Juxta consonantes חסדו *Deus, benignitas ejus præveniet me.*

Vers. 12.

1974 יִשְׁכְּחוּ Jish-kehhu] (ne forte) *obliviscantur*. A שָׁכַח *oblitus fuit*. Fut. plur. Kal, יִשְׁכְּחוּ *obliviscentur*, Psalm. 78. 7. cum ו Convers. וַיִּשְׁכְּחוּ *& obliti sunt*, v. 11.

1975 הֲנִיעֵמוֹ Hani-yé-mo] *vagos eos redde* potentiâ tuâ, (exagita eos, Tar. טַלְטֵל יָתְהוֹן מִן בָּתֵּיהוֹן *move illos ex domibus eorum*. A נוּעַ *motus, agitatus fuit*, Imper. Hiph. abjecto ו, R. 58. הָנִיעַ Ob Affix. (..) transit in (..) R. 114. & (-) furtiv. evanescit.

Vers. 13.

1976 וְיִלָּכְדוּ Vejil-la-kedhú] *& capientur*. A לָכַד *cepit*. Fut. Niph.

וּמִכַּחַשׁ יְסַפֵּרוּ (ab excretione) *& mendacio* (quod) *narrârunt*. A כָּחַשׁ *mentiri*. Nom. in. כַּחַשׁ *mendacium, negatio*, semper sumitur in malum.

Vers. 14.

1977 כַּלֵּה Cal-lé] *Perde* in ira, perde, & non illi. A כָּלָה *perfecit*, in malum *consumpsit, perdidit*. Imper. Pih.

Vers. 17.

1978 וּמָנוֹס U-má-nós] *& refugium*. A נוּס *fugere*, Nom. Heemanth. מָנוֹס *fuga, perfugium, refugium*, Ps. 142. 5. *Periit* מָנוֹס *fuga à me.*

PSALMUS LX. ס

1979 לְלַמֵּד Lelam-médh] *ad docendum*. A לָמַד *didicit*, in Pih. לִמֵּד *docuit*, Gerund. Pih.

Vers. 2.

1980 בְּהַצּוֹתוֹ Behats-tso-thó] *in rixando eum*, i. e. cum rixam excitavisset. A

נצה

נָצָה *volavit, involavit, seditionem, rixam excitavit*, q. in aliquem involavit. Gerund. Hiph. exit in וֹת R. 65 absorpto נ per dagesh, R. 69. בְּהַצּוֹת LXX. ὁπότε ἐνεπύρισε *quando succendit*, q. à יָצַת in Hiph. הִצִּית *succendit*.

1981 אֲרָם (cum) *Aram*. Nomen proprium viri, Gen. 10. 22. inde regio *Aramaea*, Syria, & nomen gentile אֲרַמִּי *Aramaeus, Syrus*. Etymon habet à situs altitudine, à רוּם vel רָמָה *altus fuit*.

1982 נַהֲרַיִם Na-harâ-jim] *duorum fluviorum*. A נָהָר *fluvius*. Duale נַהֲרַיִם *duo fluvii*, i. e. Mesopotamia, quae est inter duos fluvios Tigrim & Euphratem.

1983 צוֹבָה *Tso-bhâ*] (& cum Syria) *Tsoba*. Nom. proprium provinciae Syriae, quae appellatur Syria *Cava*, vocabulo Hebraeo parum detorto. Habétq; significationem vel à Syriaco ܨܒܐ צָבָא *complacuit*, vel, ab Hebr. צָבָה *intumuit*, à tumore & declivitate montium.

1984 יוֹאָב (& reversus est) *Joabh*. Nom. proprium viri, filii Zervia, sororis David, 1 Sam. 27. 6. à יָאַב *voluit*.

1985 וַיַּךְ Vaj-jách] *& percussit*. A נָכָה (unde Latin. *neco*) in Hiph. absorpto נ, R. 69. הִכָּה *percussit, laesit*. Futur. Hiph. יַכֶּה & apocopato ה, R. 67. וַיַּךְ *& percussit*, Psalm. 78. 51. Cum Affix. יַכֶּכָּה *percutiet te*, Psal. 121. 6. pro יַכְּךָ ubi ה parag. adsciscitur, R. 102. n. 2. & נ Epentheticum in dagesh commutatur, R. 100.

1986 אֱדוֹם *Edom*. Ab אָדַם *rubuit*, dictus est Esau אֱדוֹם à pulmento rufo, Gen. 25. 30. *Ciba me* מִן הָאָדֹם הָאָדֹם הַזֶּה *ex hoc rufo, rufo isto*. Ab hoc *Idumaea*, & *Idumaei*.

1987 מֶלַח Mé-lahh] (in valle) *salis*. A מָלַח *saliit*, Nom. m. מֶלַח *sal*, Foem. מְלֵחָה *salsugo, ariditas*, לִמְלֵחָה *in salsuginem*, Psal. 107. 34.

1988 שְׁנֵים עָשָׂר Shenem-yasar] *duodecim*. A שָׁנָה *iteravit*, שְׁנַיִם *duo*, In Regim. שְׁנֵי R. 34. at in compositione cum Nom. masc. עָשָׂר *decem*, iterum resumit ם.

Vers. 3.

1989 פְּרַצְתָּנוּ Pherats-tá-nu] *disrupisti nos*. A פָּרַץ *rupit, disrupit, perrupit, erupit*. Praet. Kal, פָּרַצְתָּ *disrupisti*, Ps. 80. 13. Cum Affix. פְּרַצְתָּנוּ mutato (ָ) primae syllabae in (:) & תָּ in nudum ת, R. 97.

1990 אָנַפְתָּ A-náph-ta] *iratus fuisti*. Praet. Kal, ab אָנַף supra Num. 116.

Vers. 4.

1991 הִרְעַשְׁתָּה Hir-yâsh-ta] *Commovisti*. A רָעַשׁ *motus fuit, tremuit*, propriè de terrae motu. In praet. Hiph. הִרְעִישׁ *movit, commovit, tremefecit*. In secunda pers. הִרְעַשְׁתָּה cum ה paragog.

1992 פְּצַמְתָּהּ Petsam-táh] *discidisti eam*. Targ. סְדַקְתָּא יָתַהּ *aperuisti eam*, in terrae motu terra aperitur. A פָּצַם *fidit, scidit, discidit*. Extat bis in SS. h. l. in Praet. Kal, cum Affixo: & Jer. 22. in Pihel.

1993 שְׁבָרֶיהָ Shebha-ré-cha] (sana) *fragmenta ejus*. LXX. συντρίμματα *contritiones ejus*. A שָׁבַר *fregit*, Nom. m. שֶׁבֶר *fractio, fractura, contritio*. Plur. שְׁבָרִים cum Affixo.

Vers. 5.

1994 הִרְאִיתָ Hir-í-tha] *Ostendisti* populo tuo, (exhibuisti, intulisti) A רָאָה *vidit*, Praet. Hiph. הִרְאָה *videre fecit, ostendit*. Cum Affix. הֶרְאָם *ostendit eis*, Ps. 78. 11. excluso ה radicali, R. 103. & cum (..) sub ה chara-

cteristico, loco (.) R. 107. In secunda pers. הֶרְאִיתָ cum Affixo, הִרְאִיתַנִי *ostendisti mihi*, Ps. 71. 20.

1995 קָשָׁה Ka-shá] *durum*, grave. A קָשָׁה *durus fuit*. Nom. m. קָשֶׁה *durus*, *austerus*, *asper*, in fœm. abjecto ה R. 103. קָשָׁה *dura*, *aspera*, & neutraliter, *durum*, R. 28.

1996 הִשְׁקִיתָנוּ Hish-ki-thá-nu] *bibendum dedisti nobis*. A שָׁקָה *bibit*, in Præt. Hiph. הִשְׁקָה *bibere dedit*, *potavit*, ut paulò antè.

1997 יַיִן Já-jin] *vinum*, Nom. m. sine pl. יַיִן *vinum*, οἶνος, sc: ab ipsa Hebr. voce. In pausa יָיִן R. 131. Cum Præ- וְיַיִן *& vinum*, מִיַּיִן *de vino* Ps. 78. 65.

1998 תַּרְעֵלָה Tar-ye-lá] *tremoris*, quod bibens homo contremiscit; vel quod tremorem ob temulentiam infert. Tar. דַּלְוָטָה *maledictionis*. A רָעַל *tremuit*, Nom. fœm. תַּרְעֵלָה *tremor*. Legitur 3. in SS.

Vers. 6.

1999 נֵס Nés] (Dedisti) *vexillum*. A נָסַס *erexit*, *elevavit*, dicitur propriè de vexillo, Nom. m. נֵס *vexillum*, signum quod attollitur in pugna vel navi.

2000 לְהִתְנוֹסֵס Lehith-no-sés] *ad exaltandum*, ut agitetur contra hostes nostros. A superiori נָסַס Gerund. Hithp. assumpto ו loco dagesh, R. 72.

2001 קֹשֶׁט Kó-shet] (præ faciebus) *veritatis*, i. e. propter veritatem. Nom. radicale קֹשֶׁט *veritas*, contractè קֹשְׁט

¶ LXX. hunc versum sic vertunt: *Dedisti metuentibus te* σημείωσιν, τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου *significationem*, *ut fugiant à facie arcus*, לְהִתְנוֹסֵס interpretati sunt Infin. Hith. à נוּס *fugit*, & pro קֹשֶׁט legerunt קֶשֶׁת *arcus*.

Vers. 7.

2002 יֵחָלְצוּן Ie hha-letsún] *liberentur*. Ab חָלַץ *eruit*, *liberavit*. Fut. pl. Niph. excluso dagesh ex ח, ideóq; sub (י) ponitur (..) R. 19. יֵחָלְצוּן *eruantur*, Psal. 1087.

Vers. 8.

2003 וְעֵמֶק Ve yé-mek] *& vallem*. A עָמַק *profundus fuit*, Nom. m. עֵמֶק *profunditas*, *vallis*, q. locus profundior inter montes. Cum Præfix. וְעֵמֶק *& vallis*, בְּעֵמֶק *per vallem*, Ps. 84. 7. Plur. וַעֲמָקִים *& valles*, Ps. 65. 14.

2004 אֲמַדֵּד Amad-dédh] *metiar*, dividam. A מָדַד *mensus est*. Fut. Pih.

Vers. 10.

2005 גִּלְעָד Gil-yádh] (*Meus est*) *Gilead*. A גָּלַל *volvit*, & עוּד *testatus est*: fuit Nom. proprium collis גַּלְעֵד à Jacobo & Labane extructi, Gen. 31 48. q. *clivum testimonii* diceres. Alius verò est mons *Gilead* גִּלְעָד collibus Libani junctus, in quo urbs in tribu Menasse *Gilead*, Num. 26. à qua urbe Metropoli, tota regio trans Jordanem sita, complectens, terram Sichon, Og, & Bashan, *Gilead* dicta fuit.

2006 מְנַשֶּׁה Menash-shé] *Manasses*. Primogenitus Joseph, à נָשָׁה *oblitus est*. Partic. Pihel מְנַשֶּׁה *oblivisci faciens*, Dixit enim Joseph נַשַּׁנִי *oblivisci fecit me Deus omnis laboris mei*, Gen. 41. Cum Præfix. וּמְנַשֶּׁה *& Manasses*.

2007 וְאֶפְרַיִם Veeph-rá-jim] *& Ephraim*. Secundus filius Joseph, à פָּרָה *fructificavit*. Dixit n. Joseph הִפְרַנִי *fructificare fecit me Deus in terra afflictionis meæ*, Gen. 41. In pausa אֶפְרָיִם Ps. 78. 67.

2008 מְחֹקְקִי Mehho-ke-kí] (Juda) *legislator meus*, sc. scriba meus. LXX.

βασιλεύς μου *rex meus*, ex Juda n. regnum erat, & rex populo reges præscribebat. Ab חָקַק *sculpsit, insculpsit, decrevit*. Partic. Pih. מְחוֹקֵק assumpto ו loco dagesh. R. 63. cum Affix.

Vers. 10.

2009 מוֹאָב *Moab*. Filius Loth ex filia grandiori natus, Gen. 19. 37. q. מֵאָב *ex patre*, quod LXX. exprimunt, *Et vocavit nomen ejus* Μωὰβ, λέγουσα ἐκ τοῦ πατρός μου, *dicens ex patre meo*. Ab hoc dicitur populus inde ortus.

2010 רַחְצִי Rahh-tsi](olla) *lotionis meæ*, i. e. utar eo tanquam vase in quo lavatur. LXX. *lebes* τῆς ἐλπίδος μου *spei meæ*, ex Chald. significat. רְחַץ *speravit*. A רָחַץ *aqua abluit*. Nom. m. רַחַץ *lotio, ablutio*, cum Affixo.

2011 נַעֲלִי Na-ʻalí] (super Edom projiciam) *calceum meum*, i. e. redigam in potestatem, ut sit conculcatio pedum meorũ. Vel *chirothecam meam*. mos n. antiquus erat, ut cum urbs aliqua obsideretur, ut chirothecam rex projiceret intra mœnia urbis, significãs se ab illa non recessurum, nisi ea potita. A נָעַל *clausit, obseravit*. Nom. m. נַעַל *calceus* pedem, *chirotheca* manum claudens & constringens. Cum Affix. mutat posterius (-) in (-:) R. 121.

2012 הִתְרוֹעֲעִי Hith-ro-ʻá-ʻi] (super Palæstina) *clangentem age*, i. e. vociferare, sc: tu anima mea. LXX. *mihi alienigenæ subditi sunt*. A רִיעַ vel רוּעַ fracto sono *clangere*. It. *vociferari, jubilare*. Imper. fœm. Hithp. quiescente ו in ו & geminato ע, R. 63. pro quo Ps. 108. 10. legitur Futur. אֶתְרוֹעָע *clangentem agam*, tararantizabo.

Vers. 11.

2013 יוֹבִלֵנִי Jo-bhi-lé-ni] (quis) *deducet me*, sc: cum pompa. A יָבַל supra Num. 1700. Fut. Hiph. mutato (י) in ו R. 57. cum Af. יוֹבִלֵנִי pro יוֹבִילֵנִי Plural. יוֹבִילוּ *adducent*, Ps. 68. 30.

2014 נָחַנִי Na-hhá-ni] *ducet me*. Præter. Kal, נָחָה *duxit, deduxit*. Cum Af. excludit ה R. 103. נָחַנִי In secunda pers. mutat ה in (י) R. 66. נָחִיתָ *duxisti*, Ps. 77. 21.

PSALMUS LXI. סא

Vers. 3.

2015 בַּעֲטֹף Ba-ʻatóph] *in obruendo*, i. e. dum obruitur cor meum. Targ. בְּאִשְׁתַּלְהָיוּת *in affligendo*. A עָטַף *opertus, obrutus fuit*: cum ad cor refertur, anxietatibus involutus & coopertus fuit. Gerund. Kal, ubi ע punctuat præcedentem.

Vers. 6.

2016 יְרֻשַּׁת Jerũsh-shath] (dedisti) *hæreditatem*. A יָרַשׁ *possedit*. Nom fœm. יְרֻשָּׁה *hæreditas, possessio*, in Regim.

Vers. 8.

2017 מַן Man] (pietatem & veritatem) *præpara*. LXX. τίς ἐκζητήσει, *quis exquiret*? ex significat. Chald. מַן *quis*? A מָנָה *numeravit, paravit, constituit*, q. ad numerum exhibuit. Imper. Pih. per apocopen, R. 67. pro מַנֵּה

Vers. 9.

2018 לְשַׁלְּמִי Leshal-lemí] *ad persolvendum me*, i. e. ut persolvam. A שָׁלַם supra Num. 1048. Gerund. Pihel cum Affix.

PSALMVS LXII. סב

Verſ. 4.

2019 תְּהוֹתְתוּ Teho-thethú] (quouſq;) *infortunia dabitis* ſuper viro: vel *deliberabitis*, machinabimini contra virum, ſcil: הַוּוֹת *ærumnas*. Targ. אַתּוּן מִתְרַגְּשִׁין *vos concurritis*. LXX. ἐπιτίθεσθε *irruitis* in hominem. Ab inuſitato הָתַת in Pih. הוֹתֵת *infortunia, res malas cogitavit*: convenit cum הַוּוֹת *miſeriæ*. Legitur h. l. tantùm in SS. ídque in Fut. ubi loco dageſh, aſſumitur ו R. 72.

2020 תְּרָצְּחוּ Terots-tſehhú] *occidemini* omnes vos: eſt oratio deprecatoria. A רָצַח *occidit*, Fut Pyh. cum (ּ) loco (ֻ) & ſic legit Ben Aſher, i. e. Judæi occidentales: at Ben Nephthali, i. e. Judæi orientales (quorum diſcrepantes lectiones extant in codice Venetiano, & in Bibliis Buxtorfianis, ſub finem Maſoræ magnæ) legunt ex Pihel, תְּרַצְּחוּ *occidetis*.

2021 כְּקִיר Kekír] *ut paries*. Nom. m. קִיר *paries*, q. à קָרָה *occurrit*, quòd occurrat vel objiciatur ad impediendum tranſitum: cum כ ſimilitud.

2022 נָטוּי Na-túi] *inclinatus*, ruinæ proximus. A נָטָה *inclinavit, extendit*, Pahul Kal, mutato ה in (ו) R. 65. נָטוּי Fœm. נְטוּיָה *extenta*, Pſ. 136. 12.

2023 גָּדֵר Ga-dhér] *maceria*. A גָּדַר *ſepivit* ligno, lapide, &c. Nom. m. גָּדֵר *ſepes* ex quavis materia, *maceria* ex lapidibus, ſine calce aut luto. Plural. גְּדֵרִים cum Affix. *diſrupiſti* גְּדֵרֶיהָ *ſepes ejus*, Pſ. 88. 13. Et in fœm. *Rupiſti* גְּדֵרוֹתָיו *ſæpes ejus*, Pſ. 89. 41.

2024 הַדְּחוּיָה Had-dehu-já] *quæ eſt impulſa* proclivis ad caſum, parata ad opprimendum hominem. A דָּחָה *impulit*, Pahul fœm. Kal, R. 65. cum ה Relativo, R. 66.

Verſ. 5.

2025 מִשְּׂאֵתוֹ Miſ-ſee-thó] *ob elationem ejus*, dignitatem, excellentiam. A נָשָׂא *tulit, elevavit*, Nom. fœm. שְׂאֵת *elatio, dignitas, excellentia*, pro שְׂאֵת abjecto נ, R. 161. n. 4. q. eſſet Infin. Kal, R. 68.

2026 לְהַדִּיחַ Lehad-díahh] *ad depellendum*. A נָדַח *impulit, depulit, propulit*. Gerund. Hiph. compenſato נ per dageſh, R. 69.

2027 יְקַלְלוּ Jekal-lelû] *maledicent*. A קָלַל ſupra Num. 1457. Fut. Pih.

Verſ. 9.

2028 שִׁפְכוּ Shiph-chú] *effundite*. A שָׁפַךְ *fudit, effudit*. Imper. Kal, שְׁפֹךְ *effunde*, Pſalm. 69. 25. cum (ְ) ob Maccaph, R. 134. plur. שִׁפְכוּ

Verſ. 10.

2029 בְּמֹאזְנַיִם Bemo-zená-jim] *in bilance*. Ab אֹזֶן *auris*, Nom. Heemanth. Duale, מֹאזְנַיִם *libra, bilanx*, habens duas lances, q. aures.

2030 לַעֲלוֹת La-ựáloth] *ad aſcendendum*, Hyperbolica Mioſis, ad quemlibet faſtum deprimendum: i. e. ſi in una lance ponas omnes homines, in altera, ipſam vanitatem, lanx vanitatis ſit ponderoſior futura. Targ. *Si acceperint homines ſtateram, ponderantes* מִזָּלֵיהוֹן *fata ſua, illi quidem ipſamet vanitate erũt leviores*. A עָלָה *aſcendit*. Gerund. Kal, R. 65. ubi gutturalis punctuat ſe & præcedentem.

2031 בְעֹשֶׁק Bhe ựó ſhek] (ne confidatis) *in fraude*, in rebus fraude partis. A עָשַׁק vi vel fraude *oppreſſit*, Nom. m. עֹשֶׁק *oppreſſio, fraus*. Cum Præfix. בְּעֹשֶׁק *in fraude*, מֵעֹשֶׁק *ab oppreſſione*, Pſ. 119. 134.

2032 וּבְגָזֵל U-bhegha-zél] *& in rapina*. A

A גָּזַל *rapuit*, vi & apertè res aut personas *abstulit, spoliavit*, Nom. m. גָּזֵל *rapina*.

2033 תֶּהְבָּלוּ Teh-bá-lu] (ne) *vani fiatis*, stultescatis. LXX. *in rapinas nolite concupiscere*. Ab הָבַל *vanuit, evanuit*. Fut. Kal, pro תֶּהְבְּלוּ cum (·) ob accentum Tiphcha, R. 132. not.

2034 יָנוּב Ja-núbh] (substantia cum) *fructificabit*, ne apponatis cor: i. e. non curandum si divitiæ augescant. A נוּב *fructificare, abundè fructum ferre*. Fut. Kal, R. 60. יָנוּב LXX. (divitiæ si) *affluent*. Plur. יְנוּבוּן *abundabunt, fructificabunt*, Ps. 92. 15. mutato (·) in (:) ob ן parag. R. 102. n. 5.

Vers. 12.

2035 שְׁתַּיִם Shetá-jim] (*Semel*, Targ. legem unam, locutus est, i. e. statuit: & ex ea lege) *hæc duo* audivi, i. e. collegi. 1. Deo inesse *robur*, i. e. omnipotentiam. 2. misericordiam. Vox hæc non habet similem in Bibliis; est n. cum dagesh, quod neque *Lene* est, (quia post (:) initiale) neque *Forte* (quoniam non post vocalem.) Ben Nephthali, (de cujus lectione dictum paulò ante Num. 2020.) legit per א ab initio, אֶשְׁתַּיִם quod Hæbræis vocatur א *Furtivum*, quoniam non scribitur: sicque erit dagesh Lene. Verùm ut ratio etymi appareat, (est enim à m. שְׁנַיִם *duo*, שְׁתַּיִם *duæ*) potiùs dicendum esse dagesh forte compensativum, idque contra linguæ analogiam, pro שְׁנְתַּיִם absorpto נ per dagesh, ut scil: differat à שְׁנָתַיִם *biennium*.

PSALMUS LXIII. סג

Vers. 2.

2036 אֲשַׁחֲרֶךָּ Asha-hharé-cha] *manè quæram te*. LXX. *ad te* ὀρθρίζω *manè surgo*. A שָׁחַר *niger fuit*, in Pih. שִׁחֵר *in aurora, sedulo, & studio magno quæsivit*, q. d. auroravit, quòd tum temporis agenda requiruntur. Fut. Pih. אֲשַׁחֵר ob Affix. (..) transit in (-:)
R. 118.

2037 כָּמַהּ Ca-máh] *infremuit desiderando* ad te caro mea. LXX. ποσαπλῶς *quàm multipliciter*. Legerunt כַּמָּה *quantum*. Ipsum thema, כָּמַהּ *miro desiderio affectus fuit*. Extat h. l. tantùm in SS.

2038 וְעָיֵף Ve ya-jéph] (in terra deserta) *& lassa*, i. e. sitibunda. A עָיֵף *lassus, defatigatus fuit*. Nom. m. עָיֵף *fessus, lassus, defatigatus, sitiens*, in fœmin. עֲיֵפָה *lassa, fessa*. *Anima mea in terra* עֲיֵפָה *lassa ad te*, Ps. 143. 6. ut sc: terra siticulosa expectat pluviam à te, ita anima mea auxilium à te Targ. *Sicut terra quæ indiget aqua respicit ad te*. LXX. *Anima mea sicut terra* ἄνυδρός σοι *inaquasa tibi*, sc: expandit manus.

Vers. 4.

2039 יְשַׁבְּחוּנְךָ Jeshab-behhu-nechá] *laudabunt te*. A שָׁבַח *laudavit, commendavit, encomiis celebravit*: It. *mitigavit, compescuit*, laudibus n. mitigantur animi irati. Fut. Pih. תְּשַׁבְּחֵם *laudabis eas*, sc: procellas, Ps. 89. 10. Targ. תְּמַאכְנוּן *deprimes eas*. יְשַׁבַּח *laudabit*, Ps. 145. 4. In pl. יְשַׁבְּחוּנְךָ *celebrabunt te*, cum נ Epenthetico, R. 100.

Vers. 6.

2040 וָדֶשֶׁן Va-dhé-shen] (sicut adipe) *& pinguedine*. דֶּשֶׁן supra Num. 1418. ו cum (·) R. 78.

2041 רְנָנוֹת Rena-nóth] (& labiis) *cantionum*. Nom. fœm רְנָנָה idem quod רִנָּה supra Num. 682. Cum Præfix. בִּרְנָנָה *in cantu*, Ps. 100. 2. pl. רְנָנוֹת

Vers.

Vers. 7.

2042 יְצוּעָי Jetsu-ǝáj] (super) *strata mea.* A יָצַע *stravit*, Nom. m. יָצוּעַ *lectus*, *stratum*, à sternendo: quinquies legitur in SS. Plur. יְצוּעִים cum Affix. יְצוּעָי

2043 בְּאַשְׁמֻרוֹת Beash-mũ-róth] *in vigiliis*, s. custodiis nocturnis, in quibus homo evigilat è somno suo. A שָׁמַר *custodivit*, Nom. fœm. Heeman. אַשְׁמוּרָה *custodia*, *vigilia*, וְאַשְׁמוּרָה *& custodia in nocte*, Ps. 90. 4. q. parum noctis. Plur. אַשְׁמֻרוֹת *vigiliæ*, Ps. 119. 148. cum (ֻ) loco ו R. 107.

Vers. 10.

2044 בְּתַחְתִּיּוֹת Bethahh-tij-jóth] *in inferiora terræ.* A תַּחַת *sub.* Nom. m. Heemanth. תַּחְתִּי *inferior*; format de se fœmin. תַּחְתִּיָּה *imum*, *inferius*, Ps. 86. 13. Plur. תַּחְתִּיּוֹת *inferiora*, *ima*, *infima*, Ps. 88. 7. Cum Præfixo, *Formatus sum* בְּתַחְתִּיּוֹת *in inferioribus terræ*, Psal. 139. 15. Targ. בִּכְרֵיסָא דְאִמָּא *in ventre matris*, sic poeticè uterus maternus dicitur, quòd sit locus infimus corporis.

Vers. 11.

2045 יַגִּירֻהוּ Jag-gi-rũ-hu] *Diffluere facient eum* super manum gladii, i. e. unusquisque persequentium me, manabit sanguine, mediante gladio quo vulnerabuntur. A נָגַר *traxit*, *tractim fluxit*, *defluxit*; in Hiph. mutato נ in dagesh, הִגִּיר *currere*, *defluere fecit*, *effudit*. Fut. Hiph. cum ו Conversiv. וַיַּגֵּר *& fudit inde*, Psal. 75. 9. Plural. cum Affixo, & (ֻ) loco ו R. 107. יַגִּירֻהוּ Targ. יִדַחֲלוּנֵהּ *timebunt eum ob percussionem gladii*, q. esset יְגוּרֻהוּ ex גּוּר *timere.*

2046 שֻׁעָלִים Shu-ǝa-lim] (pars) *vulpium* erunt, i. e. insepulti, & prædæ bestiarum expositi. A שֹׁעַל *pugnus*, *pugillus*, manus contracta, quâ aliquid complectimur: hinc ob similitudinem *fossa*, & inde שׁוּעָל *vulpes*, quòd in foveis habitet. Sexies legitur in SS, Plur. שׁוּעָלִים

Vers. 12.

2047 הַנִּשְׁבָּע Han-nish-báǝ] *qui jurat.* Particip. Niph. à שָׁבַע (suprà Num. 645.) cum ה Relativo, R. 76.

2048 יִסָּכֵר Iis-sa-chér] *claudetur* os loquentium falsum. A סָכַר *occlusit*, *obstruxit*, *obthuravit*, Fut. Niph.

PSALMVS LXIV. סד

Vers. 3.

2049 מֵרִגְשַׁת Me-righ-sháth] *à tumultuoso conventu* operantium iniquitatem. A רָגַשׁ suprà Num. 51. Nom. fœm. רִגְשָׁה *strepitus*, *tumultus*, tumultuosa societas. In Regim.

Vers. 4.

2050 שָׁנְנוּ Sha-nenú] (qui) *exacuerunt.* A שָׁנַן *acuit*, *exacuit*, Metaph. *acutè & argutè dixit*. Præt. Kal, שָׁנְנוּ *acuerunt linguam suam sicut serpens*, Ps. 140. 4. ad loquendum mala: ut serpens ad mordendum. Targ. מְתַנִּין *narrant linguâ suâ*, ex significatione metaphorica.

2051 מָר Már] (verbum) *amarulentum.* LXX. πρᾶγμα πικρὸν *rem amaram.* A מָרַר *amarus fuit*, (scil: ab ipsa Hebr. voce) Nom. m. מַר *amarus*, *acerbus*, *austerus*, *importunus*. In paus. מָר

Vers. 5.

2052 פִּתְאֹם Pith-óm] *subitò.* A פָּתָה *persuasus fuit*, fit adverbium formatum

tum per ם R. 23. פִּתְאֹם *mox, subitò, repentè, exopinatò*, quòd simplices omnia celeriter operantur. חֵץ פִּתְאֹם *sagitta subitò, erunt plagæ ipsorum*, vers. 8. LXX. βέλος νηπίων *Sagittæ parvulorum*; legerunt פְּתָאִם *simplices, parvuli.*

2053 יֹרֻהוּ Jo-rú-hu] *jaculis petent eum.* A יָרָה *jecit, jaculatus est*; in Hiph. mutato (ָ) in וֹ R. 57. הוֹרָה idem. In Fut. יוֹרֶה cum Affix. excluso ה״ R. 103. וַיֹּרֵם *& jaculatus est eos*, vers. 8. LXX. καὶ ὑψωθήσεται *& exaltabitur Deus* legerunt וַיָּרָם ex רוּם *exaltatus fuit*. In Plur. abjecto ה R. 66. יוֹרוּ cum Affix. mutato (ּ) in וּ R. 137. יֹרֻהוּ

Vers. 6.

2054 יְחַזְּקוּ Iehhaz-zĕkú] *Confirmabunt*. Ab חָזַק *robustus fuit*, in Pih. חִזֵּק *roboravit, confirmavit*, Psalm. 147. 13. Fut. Pih.

2055 לִטְמוֹן Lit-món] *ad abscondendum.* A טָמַן *abscondit*, in terram præcipuè. Gerund. Kal, ל cum (.) ob sequens (:)

Vers. 7.

2056 יַחְפְּשׂוּ Jahh-pesú] *Scrutabuntur* iniquitates. Ab חָפַשׂ *inquisivit, scrutatus est*, Fut. Kal, ut suprà Num. 370.

2057 תַּמְנוּ Tám-nu] *consummarunt*. A תָּמַם *perfectus, consummatus, consumptus fuit*, Præt. Kal, per Syncopen R. 70. תַּם plur. תַּמּוּ at ex Chald. dagesh resolvitur in נ, R. 140. fitque תַּמְנוּ Vel per mimesin potest in prima pers. plur. exponi, *consumpti sumus*, pro תַּמּוֹנוּ excluso dagesh.

2058 חֵפֶשׂ מְחֻפָּשׂ Hhé-phes Mehhú-pás] *scrutationem investigatam*, perscrutatam, i. e. exquisitissimam, callidissimam, unam post alteram. חֵפֶשׂ Nom. m. *scrutatio, scrutinium*, מְחֻפָּשׂ Par. Pyhal.

2059 עָמֹק Ya-mók] (& cor) *profundum*. A עָמַק *profundus fuit*, Nom. m. עָמֹק *profundus*.

Vers. 8.

2060 מַכּוֹתָם Mac-co-thám] *plagæ ipsorum*. A נָכָה *percussit*. Nom. fœmin. Heemanth. compensato נ R. 161. n. 4. מַכָּה *percussio, ictus, plaga*. Plural. cum Affixo.

Vers. 9.

2061 וַיַּכְשִׁילֻהוּ Vaj-jach-shi-lú-hu] *Et impingere fecerunt ipsum*. A כָּשַׁל *offendit, impegit*, in Hiph. הִכְשִׁיל *labefactavit, debilitavit*. Fut. pl. Hiph. cum ו Convers. & (ֻ) loco וּ

2062 יִתְנֹדְדוּ Jith-no-dhedhu] *movebunt se* omnis videns eos: præ terrore & & perturbatione, qui ruinam ipsorum cum dolore spectant. A נוּד *motus, vagatus fuit*. Fut. Hithp. quiesc. ו in ו & geminatâ tertiâ, R. 63.

Vers. 10.

2063 הִשְׂכִּילוּ His-kí-lú] *intellexerunt*. Præt. Hiph. הִשְׂכִּיל suprà Num. 106. In prima pers. הִשְׂכַּלְתִּי *intellexi*, Ps. 119. 99. plur. הִשְׂכִּילוּ Ps. 106. 7.

PSALMUS LXV. סה

Vers. 2.

2064 יְשֻׁלַּם Ieshúl-lám] *rependetur* votum. A שָׁלַם suprà Num. 1038. Fut. Pyhal.

Vers. 4.

2065 גָּבְרוּ Ga-bherú] *prævaluerunt*. Præt. Kal, גָּבַר *valuit, prævaluit*, Ps. 103. 11. plur.

2066 תְּכַפְּרֵם Techap-perém] *expiabis eas*. A כָּפַר *pice obduxit*, in Pih. כִּפֵּר *expiavit, scelus abstulit*, q. peccatum

bitumine quodam oblevit ne videatur. Fut. Pih. תְּכַפֵּר cum Affix. תְּכַפְּרֵם In tertia perſ. יְכַפֵּר *expiabit*, Pſ. 78. 38. condonabit.

Verſ. 5.

2067 וּתְקָרֵב U-theka-rébh] (Beatus (vir quem) eliges) *& appropinquare facies* tibi. A קָרַב *appropinquavit*, in Pih. קֵרֵב *appropinquare fecit, admovit*. Fut. Pih. compenſato dageſh per (־) R. 19.

Verſ. 7.

2068 מֵכִין Me-chín] *Stabiliens* montes. Ab הֵכִין ſuprà Num. 358. Particip. Hiph. מֵכִין R. 58. cum ה Relativo, R. 76. הַמֵּכִין *qui præparat*, Pſ. 147. 8.

2069 נֶאְזָר Ne-zár] *accinctus*. Ab אָזַר *cinxit, accinxit*, Particip. Niph. pro נֶאֱזָר R. 14.

Verſ. 8.

2070 מַשְׁבִּיחַ Maſh-bíahh] *Compeſcens* ſonitum maris. LXX. *qui conturbas profundum maris*. A שָׁבַח retrò Num. 2039. Part. Hiph. cum (-) Furtivo.

Verſ. 9.

2071 מֵאוֹתֹתֶיךָ Me-o-tho-thé-cha] (Et timuerunt) *à ſignis tuis*. Nom. radicale, אוֹת *ſignum* nudum: in plural. אוֹתוֹת *ſigna*. Cum Affix. אֹתֹתֵינוּ *ſigna noſtra*, מֵאוֹתֹתֶיךָ *à ſignis tuis*, אוֹתֹתָיו *ſigna ejus*, אוֹתֹתָם *inſignia eorum*, Pſ. 74. 4.

2072 תַּרְנִין Tar-nín] (exitus, i. e. extrema loca: matutini & veſperæ, i. e. orientis & occidentis ſolis, ſive mundum univerſum) *ovare* (exultare) *facies*. A רָנַן *clamavit vehementer*: præ gaudio *jubilavit, cecinit*, præ dolore, *luxit*. Fut. Hiph.

Verſ. 9.

2073 וַתְּשֹׁקְקֶהָ Vat-teſho-keké-ha] *& appetiviſti* (inviſiſti) *eam*. Targ. וְאַשְׁקִיפְתָּהּ *& rigaſti eam*. LXX. ἐμέθυσας αὐτὴν *& inebriaſti eam*: legerunt q. ab הִשְׁקָה *potavit, rigavit*. A שׁוֹק *armus, coxa*. Verbum in Pihel, quieſcente ſecundâ ו & geminatâ tertiâ, R. 63. שׁוֹקֵק *optare, concupiſcere, deſiderare*, & optata ſæpius inviſere, q. d. coxis ad optata reverti. Fut. Pih.

2074 מָלֵא Ma-lé] (rivus Dei) *plenus* aquâ. Nom. radicale מָלֵא *plenus, impletus*. וּמֵי מָלֵא *Et aquæ pleni* (ſcil: כוֹס *calicis*) *exuguntur ipſis*, Pſal. 73. 10. Plur. מְלֵאִים *plena*, Pſ. 144. 13.

Verſ. 11.

2075 תְּלָמֶיהָ Tela-mé-cha] *Porcæ ejus*, Nom. radicale תֶּלֶם *porca*, terra inter duos ſulcos elata. Quinquies legitur in SS. & h. l. eſt plur. cum Affix.

2076 רַוֵּה Rav-vé] *inebria*, humecta. A רָוָה *rigatus, humectatus fuit*, in Pih. רִוָּה *rigavit, humectavit, inebriavit*, Imper. Pih.

2077 נַחֵת Na hhéth] *deprime*. A נָחַת *deſcendit*. In Pih. abſorpto dageſh, נִחֵת *deſcendere fecit, depreſſit*. Imper. Pih. נַחֵת vel poteſt eſſe Infinitiv. *deprimendo*.

2078 גְּדוּדֶהָ Gedhu-dhé-ha] (Deſcendere fac) *turmas ejus*: elegans Hebraiſm. i. e. deprime glebas terræ pluviâ. Vide ſuprà Num. 824. Vel, *deprime ſulcos ejus*. à Chald. גְּדַד *concidit, ſuccidit*, plur. גְּדוּדִים *ſulci*, lacunæ vomere factæ tanquam inciſuræ.

2079 בִּרְבִיבִים Bir-bhi-bhím] *in imbribus*, vel *in guttulis*. A רָבַב *multiplicavit*, רְבָבָה *myrias*, inde pl. m. רְבִיבִים *imbres*, cum pluviæ crebriores & ſubtiliores, ob vaporis tenuitatem jugi tenore

nore defluunt: q. per myriades, millenariæ decidentes. Latinis ab imbuendo, quòd terram imbuant, & fæcundam reddant. Cum Præf. בִּרְבִיבִים *in imbribus*, כִּרְבִיבִים *ficut imbres*, Psal. 72. 6.

2080 תְּמוֹגְגֶנָּה Temo-gheghén-na] *dissolves eam*. A מוּג *liquefieri, dissolvere*, propriè dicitur de terra. Fut. Pih. quiescente ו in ו, & geminato ג R. 63. Cum Affix.

2081 צִמְחָהּ Tsím-hháh] *germini ejus* benedices. A צָמַח *germinavit, pullulavit*, Nom. m. צֶמַח *germen, succrescentia, pullulatio*. Cum Affix. mutato (-) & (··) in (:) R. 121, 122. ex priori (:) fit (.)

Vers. 12.

2082 עִטַּרְתָּ ּּyit-tár-ta] *Coronasti* annum bonitate tua, i. e. magnificè ac largiter cumulasti. Præt. Pih. à עָטַר *coronavit*.

2083 יִרְעֲפוּ Jir-ya phú] (& semitæ tuæ, i. e. castra tua, vel cœli, suprà Num. 694.) *stillabunt pinguedinem*. Targ. יִבַסְּמוּן *dulcorabunt*, q. à עָרַב *dulcis fuit*. A רָעַף *stillavit, roravit, guttas emisit*. Fut. pl. Kal, יִרְעֲפוּ *stillabunt*, vers. sequenti. Et cum ן paragog. יִרְעֲפוּן

Vers. 13.

2084 וּגְבָעוֹת Gebha-yóth] *colles*. Nom. radicale גֶּבַע *collis, monticulus*; fœm. גִּבְעָה idem. Est formæ שִׂמְחָה ideóque plur. facit גְּבָעוֹת R. 32. *colles*, Ps. 114. 4. וּגְבָעוֹת *& colles*, Ps. 72. 3.

2085 תַּחְגֹּרְנָה Tahh-gór-na] (& exultatione colles) *accingentur*. i. e. circumdabuntur læto gramine, uvis, &c. quæ cor hominis exultare facient. Ab חָגַר *cinxit, accinxit*, dicitur tam de re, quàm de persona: cujus antitheton est פָּתַח *aperuit, solvit*. Fut. Kal, תַּחְגּוֹר *cinges*, Psalm. 76. 11. pro תַּחֲגוֹר R. 14. יַחְגֹּר *accinget*, cum Affix. mutato ו in (:) יַחְגְּרֶהָ *accinget se ea*, Ps. 109. 19. In tertia plur. תַּחְגֹּרְנָה.

Vers. 14.

2086 לָבְשׁוּ La-bheshú] *Induti sunt* arietes ovium. scil: densis & pulchris velleribus. Præt. Kal, לָבַשׁ *indutus fuit, vestivit se*; & cum (..) *Dominus magnificentiâ* לָבֵשׁ *indutus fuit*. Psal. 93. 1. i. e. decoratus, ornatus fuit, ut vestis corpus ornat. לָבַשְׁתָּ *indutus es*, Psal 104. 1. Plur. לָבְשׁוּ

2087 יַעַטְפוּ Ja yat-phú] (& valles) *operientur*, LXX. πληθυνοῦσι *abundabunt*. A עָטַף *opertus, involutus fuit*. Fut. Kal, *Oratio miseri cum* יַעֲטֹף *operietur*, Ps. 102. 1. Targ. מִשְׁתַּלְהֵי *delassatus*, elegans metaphora, cor n. miseri sese quodammodo contorquet, & involvit, sicut facit ille, qui se veste involvit. Et ob Maccaph, mutato ו in (··) R. 134. יַעֲטָף־ *operiet*, Psal. 73. 6. Plur. יַעַטְפוּ ut suprà Num. 863.

2088 בָר Bhar] *frumento*. A בָּרַר *purus fuit*, Nom. contractum בַּר *purus*; & substantivè *frumentum, triticum*, à paleis purgatum: éstque sine plural. & 16. in locis legitur in SS. In paus. בָּר

2089 יִתְרוֹעֲעוּ Jith-ro-ya yú] *jubilabunt*, q. seipsa in jubilum resolvent. A רוּעַ vel רִיעַ *clangere, jubilare*. Fut. Hithp. ut suprà Num. 2012.

PSALMUS LXVI. סו

Vers. 3.

2090 מַה־נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ *Quàm terribile opera tua*, i. e. unumquodq; R. 48. n. 2.

Verſ. 6.

2091 לְיַבָּשָׁה Lejab-ba-ſhá] (vertit mare) *in aridam*. A יָבֵשׁ *aruit*. Nom. fœm. יַבָּשָׁה *arida*, poſtea dicta *terra*, Gen. 1. 9. prius tecta aquis madebat, poſt divino juſſu exſiccata. Et aliâ formâ, וְיַבֶּשֶׁת *& aridam*, Pſ. 95. 5.

Verſ. 7.

2092 תִּצְפֶּינָה Tits-pé-na] (oculi ejus in gentes) *reſpiciet*. A צָפָה ſuprà N. 227. Fut. Kal, mutato ה in (ִ) quieſ. R. 66.

2093 הַסּוֹרְרִים Haſ-ſo-rerím] *qui refractarii ſunt*. A סָרַר *averſus, pravus, rebellis, contumax fuit*. Benoni Kal, degenerat in Nom. סוֹרֵר *rebellis, refractarius, protervus, contumax*. pl. סוֹרְרִים Pſ. 68. 7. cum ה Relativo.

Verſ. 8.

2094 בָּרְכוּ Ba-rachú] *Benedicite*. A בֵּרֵךְ *benedixit*, Num. 497. Imper. Pih. compenſato dageſh per (ָ) R. 19. בָּרְכוּ Pſal. 68. 27. & cum (ֲ) adventitio, R. 12. בָּרֲכוּ Cum Præfix. וּבָרֲכוּ *& benedicite*, Pſ. 134. 2. In fœmin. בָּרְכִי *benedic* (anima) Pſ. 103. 1.

2095 וְהַשְׁמִיעוּ Vehaſh-mí-ʻu] *& facite audire*, i. e. facite ut reſonet. A שָׁמַע *audivit*, Imper. Hiph. הַשְׁמִיעֵנִי *audire fac me*, Pſ. 143. 8. plur. וְהַשְׁמִיעוּ LXX. *& auditam facite* vocem laudis ejus.

Verſ. 9.

2096 לַמּוֹט Lam-mót] (& non dedit) *in motum* (lapſum) pedem noſtrum. A מוּט *loco moveri, vacillare*, Nom. m. מוֹט *motio, lapſus, caſus*: excluſo ה Emphat. לַמּוֹט Pſ. 121. 3.

Verſ. 10.

2097 כִּצְרָף־ Kits-roph] *ſecundùm defœcationem argenti*: vide ſuprà Num. 686. A צָרַף Infin. Kal, pro Nomine: eſtque צְרוֹף at ob Maccaph, ו vertitur in (ָ) R. 134.

Verſ. 11.

2098 הֲבֵאתָנוּ Habhe-thá-nu] *Induxiſti nos*. A בּוֹא *venire*. Præt. Hiph. abjecto ו, R. 58. הֵבִיא *fecit venire* i. e. duxit, adduxit, induxit. Cum Affix. mutato (ֵ) in (ֲ) R. 117. הֱבִיאוֹ *duxit eum*, Pſal. 78. 71. Vel in (ֲ) הֲבֵאתָנוּ quieſcente א in (ֵ) R. 62.

2099 בַמְּצוּדָה Bham-metſu-dhá] *in rete*. A צוּד *venari*, Nom. fœm. Heemant. מְצוּדָה *rete*, quo venando utimur. Cum Præfixo ב, excluſo ה Emphat.

2100 מוּעָקָה Mu-ʻa-ká] (poſuiſti) *anguſtiam*, A עוּק *arctari, premere*. Nom. fœm. Heemanth. ex Hophal deductum, מוּעָקָה *preſſur*, *paupertas*. Legitur h. l. tantùm in SS.

2101 בְמָתְנֵינוּ Bemoth-né-nu] *in lumbis noſtris*. Ab inuſitato מֹתֶן fit Duale מָתְנַיִם *lumbi*, pars corporis quinque inferiores ſpinæ vertebras complectens. Cum Affix. בְּמָתְנֵינוּ *in lumbis noſtris*, וּמָתְנֵיהֶם *& lumbi eorum*, Pſal. 69. 24.

Verſ. 12.

2102 הִרְכַּבְתָּ Hir-cábh-ta] *Vehere feciſti* hominem in capite noſtro. i. e. dominum conſtituiſti. A רָכַב *vectus fuit, equitavit*. Præt. Hiph.

Verſ. 15.

2103 מֵחִים Me-hhím] (Holocauſta) *medullatorum* offeram tibi, i. e. arietum medullâ & pinguedine præditorum. A מֹחַ *medulla*, fit plural. m. מֵחִים *medullata, pinguia*, mutato ו in (ֵ)

2104 קְטֹרֶת Ketó-reth] (cum) *ſuffitu*. A קָטַר *ſuffivit, adolevit*, Nom. fœm. קְטֹרֶת & קְטֹרָה *ſuffitum, thymiama*, quod

quod fiebat ex quatuor odoramentis, resina, onycha, galbano & thure. *Dirigatur oratio mea sicut* קְטֹרֶת *suffitus*, Ps. 141. 2.

2105 אֵילִים E-lím] *arietum*. Ab אֱיָל *fortitudo*, fit אַיִל *aries*, ovium masculus, qui jam annum. transivit. (Latin. ab *ara*, quòd aris imponi ad sacrificia soleret.) Plur. quiescente (ׄ) in (..) R. 124. אֵילִים *arietes*, כְּאֵילִים *sicut arietes*, Ps. 114. 4. & abjecto (ׄ) כְּאֵלִים Ibid. v. 6.

2106 בָּקָר Bha-kár] (faciam) *bovem*, i.e. offeram. A בִּקֵּר *quæsivit, inspexit*, sive invisit. Nom. m. בָּקָר *bos, armentum*, qd hominum gubernatione armenta opus habeant.

Vers. 17.

2107 וְרוֹמַם Vero-mám] *& exaltatus fuit*. R. Salom, *& elatio, laus elata*; idem quod רוֹמְמוּת A רוּם *elevare, altum esse*. Præt. Pyh. R. 63. רוֹמַם in pausa רוֹמָם

Vers. 19.

2108 הִקְשִׁיב Hik-shíbh] *attendit, auscultavit*. Præt. Hiph. suprà Num. 221.

Vers. 20.

2109 הֵסִיר He-sír] (non) *amovit*. A סוּר *recedere*, Præt. Hiph. R. 58. הֵסִיר *recedere fecit*, i. e. removit, amovit, abstulit. In prima pers. assumpto ו, R. 62. הֲסִירוֹתִי *amovi*, Ps. 81. 7.

PSALMUS LXVII. סז

Vers. 3.

2110 לָדַעַת La-dhá-yath] *Ad cognoscendum*, i. e. ut cognoscamus. A יָדַע *novit*, Infinit. Kal, דַּעַת R. 54. cum ל nota Gerundii, quod gestat ( ) ante vocem penacutam, R. 80.

Vers. 7.

2111 יְבוּלָהּ Jebhu-láh] (terra dedit) *proventum suum*. Targ. אִבָּהּ & LXX. τὸν καρπὸν αὐτῆς *fructum suum*. A יָבַל suprà Num. 2013. Nom. m. יְבוּל *proventus*, quicquid terra profert aut producit. Cum Affix. יְבוּלָהּ *proventus ejus*, Psal. 85. 13. יְבוּלָם *eorum*, Ps. 78. 46.

PSALMUS LXVIII. סח

Vers. 2.

2112 יָפוּצוּ Ia-phú-tsu] *dispergentur*. A פּוּץ *dispergi, conteri, confringere* cum dispersione, sc: hostes conglobatos. Fut. plur. Kal, R. 60.

2113 וְיָנוּסוּ Veja-nú-su] *& fugient*. A נוּס *fugere, aufugere, terga dare*. Fut. Kal, formæ קוּם *Quid tibi mare* כִּי תָנוּס *quòd fugias*, Ps. 114. 5. Cum ו Convers. וַיָּנֹס *& fugit*, sc: mare. Ibid. v. 3. Plur. יָנוּסוּ cum ן paragog. R. 102. n. 5. יְנוּסוּן *fugient*, Ps. 104. 7.

Vers. 3.

2124 כְּהִנְדֹּף Kehin-dóph] *Secundùm propelli*, i. e. sicut propellitur fumus: hæc n. tria, fumus, umbra, nubes, sunt momentanea. A נָדַף suprà Num. 39. Infin. composit. ex Kal & Niphal: Ex Niph. est ה, ex Kal, נְדֹף R. Kimchi ait esse nomen Heemanthic. *secundùm propulsionem*.

2115 כְּהִמֵּס Kehim-més] *secundum liquefieri*, i. e. sicut liquescit cera: proverbium est, notans celerem liquefactionem, tabem, & interitum. A מָסַס suprà Num. 1002. Infinit. Niph. per syncopen ab integro הִמָּסֵס R. 70.

Verſ. 5.

2116 סֹלּוּ Sól-lu] *Sternite viam.* Targ. קַלְסוּ *laudate.* LXX. ὁδοποιήσατε *viam facite.* A סָלַל *exaltavit, altè diſpoſuit, viam lapidibus ſtravit,* ut emineat. Imper. Kal, per ſyncopen, R. 70. סֹל plur. cum dageſh, סֹלּוּ

2117 לָרֹכֵב La-ro-chébh] *illi equitanti.* A רָכַב *vectus fuit, equitavit,* Ben. Kal, רוֹכֵב cum ה Relativo הָרוֹכֵב *qui equitat,* & excluſo ה, R. 80. לָרוֹכֵב infrà, v. 34.

2118 בָּעֲרָבוֹת Ba-ɣara-bhóth] (equitanti) *in deſertis,* i. e. qui olim in ſolitudine vehebatur, ut memoremus tempus illud, quo arca fœderis vehebatur in deſerto, certum præſentiæ Dei ſymbolum, ex v. 8. ubi deſcribitur inceſſus Dei in eremo. Vel Equitanti in *ſupremis cœlis,* ex v. 33. *qui aſcendit ſuper cœlos cœlorum* : ut celebretur majeſtas ejus, quam è cœlo exerit. Vel qui inſidet *amœnitatibus,* i. e. omnia poſſidet amœna, & omnis amœnitatis autor eſt. LXX. *qui aſcendit* ἐπὶ δυσμῶν *ſuper occaſum,* quæ vox locum ubi ſol occidit deſignat, (q. à עֶרֶב *veſpera.*) A עָרַב *miſcuit,* ex conſequenti, *dulcis fuit* quòd ſapores mixti grati ſunt. Nom. fœm. עֲרָבָה *planicies* ferax paſcuorum amœnorum, *ſolitudo, deſertum,* ubi nihil aptum alimento hominum. Plur. עֲרָבוֹת *ſolitudines.* Vel *cœli ſupremi* ob loci ſpatioſitatem, aut quòd ſint deſerti & vacui ſtellis : Vel *amœnitates.*

2119 בְּיָהּ Bejáh] *in Jah* nomen ejus, vel nomine ejus, ſc: celebrate eum : nempe qualem ſe nobis patefecit. יָהּ (ut quidam volunt) eſt contractum ex יְהוָֹה quibus duobus nominibus, quantum quidem verbis fieri poteſt, Dei eſſentia & æternitas exprimitur.

2120 וְעִלְזוּ Veɣil-zú] *& exultate.* A עָלַז ſuprà Num. 1175. Imper. Kal.

Verſ. 6.

2121 וְדַיַּן Vedhaj-ján] *& vindex.* A דִּין דוּן *judicare,* Nom. m. דַּיָּן *judex,* qui fert ſententiam in aliquo condemnando, aut abſolvendo & vindicando. In Regim. mutat (ָ) in (ַ) R. 115.

2122 אַלְמָנוֹת Al-ma-nóth] *viduarum.* Ab אָלַם *obmutuit,* Nom. m. Heem. אַלְמָן *viduus,* tacitus & mœſtus; fœm. אַלְמָנָה *vidua,* tacita & mœſta. Plur. אַלְמָנוֹת Cum Affix. mutato (ָ) in (ְ) וְאַלְמְנוֹתָיו *& viduæ ejus,* Pſ. 78. 64.

Verſ. 7.

2123 מוֹשִׁיב Mo-ſhíbh] *inhabitare faciens.* A יָשַׁב *ſedit, habitavit.* Particip. Hiph. converſo (ְי) in ו, R. 57. מוֹשִׁיב & cum (ִי) parag. R. 102. מוֹשִׁיבִי *ſedere faciens,* Pſ. 113. 9.

¶ יְחִידִים *unicos* (ſolitarios) ſuprà Num. 1024. LXX. μονοτρόπους *unius moris homines,* qui unum ſcopum habent : at יְחִידִים notat *unicos, non unitos.* Aquila μονάχους.

2124 מוֹצִיא Mo-tsí] *exire faciens,* i. e. educens. A יָצָא *exiit.* Part. Hiph. מוֹצִיא ut Num. præcedenti; & cum (..) מוֹצֵא *exire faciens,* i. e. depromens, Pſal. 135. 7.

2125 אֲסִירִים Aſi-rím] *vinctos.* Ab אָסַר *vinxit,* Nom. m. אָסִיר *vinctus.* Plur. mutato (ָ) in (ֲ) אֲסִירִים in Regim. אֲסִירֵי *vincti afflictione,* Pſ. 107. 10. Cum Affix. אֲסִירָיו *vinctos ejus,* Pſ. 69. 34.

2126 בַּכּוֹשָׁרוֹת Bac-co-ſha-róth] *de compedibus ipſis.* LXX. ἐν ἀνδρείᾳ *in fortitudine,* h. e. bene & fortiter vinctos. A קָשַׁר *ligavit, alligavit,* Nom. pl. fœm. excluſo ה Emphat. קוֹשָׁרוֹת *vincula, compedes,* quod h. l. legitur cum

cum כ pro ק, permutatis literis ejusdem organi, R. 1. aliâs כָּשַׁר est *rectus fuit*.

2127 שָׁכְנוּ Sha-chenú] *habitaverunt*. Præt. Kal, à שָׁכַן *habitavit*, *mansit*, *degit*. Fœm. שָׁכְנָה *habitasset*, Pſ. 94. 17. שָׁכַנְתָּ *inhabitasti*, Pſalm. 74. 2. שָׁכַנְתִּי *habitavi*, Pſ. 121. 5. Plural שָׁכְנוּ

2128 צְחִיחָה Tſehhi-hhá] *ſiccum*, i. e. terram aridam. Senſus, Rebelles q. in deſertum relegabuntur, ne paternâ benevolentiâ quâ impiè abuſi ſunt, diutiùs fruantur. LXX. hoc hemiſtichium aliò detorquent: *Similiter eos qui exaſperant, qui habitant in ſepulchris*. A צָחַח *candidum*, *limpidum eſſe*. Nom. fœm. צְחִיחָה *locus purus*, *candidus*, per Metalepſin *ſiccitas*, *ariditas*, quæ ex continua ſerenitate oritur.

Verſ. 8.

2129 בְּצֵאתְךָ Betſe-thechá] *in ingrediendo te* ad facies populi tui; i. e. dum egredereris ante populum tuum. A יָצָא צֵאת *palam exiit*. Infinit. Kal, צֵאת pro צֵאת R. 54. Cum Præfix. בְּצֵאת *in exire*, Pſ. 114. 1. i. e. cum exiret. Cum Affix. צֵאתְךָ *exire tuum*, Pſal. 121. 8. בְּצֵאתוֹ *in exire ejus*, Pſ. 81. 6. i. e. dum procederet ipſe, בְּצֵאתָם *in exire eos*, Pſ. 105. 38. i. e. cum exirent illi.

2130 בְּצַעְדְּךָ Betſaġ-dechá] *in incedere te*, i. e. cum incederes, præires. A צָעַד *inceſſit*, *progreſſus eſt*, Infin. Kal, צְעַד at ob Affix. (-) tranſit in (:) & prius (:) in (-)

2131 בִּישִׁימוֹן Bi-ſhi-món] *in ſolitudine*. A יָשַׁם *deſolare*, *horribile eſſe*, *vaſtum fieri*. Nom. Heemanth. יְשִׁימוֹן *vaſtitas*, *ſolitudo*, *horribile deſertum*, in finibus Moabitarum & Amorrhæorum, de quo Num. 21. 21. Cum Præfix. בִּישִׁימוֹן Pſ. 78. 40. pro בִּישִׁימוֹן R. 9.

Verſ. 9.

2132 רָעָשָׁה Ra-ġá-ſha] (terra) *tremebat*. Præt. Kal, à רָעַשׁ *motus*, *commotus fuit*, *tremuit*. Fœm. רָעֲשָׁה cum (ׇ) ob pauſam.

2133 נָטְפוּ Na-tephú] *diſtillaverunt* cœli, i. e. poſt fulgura & tonitrua effundebant imbres & procellas. Targ. אַטִּיפוּ טַלָּא *diſtillârunt rorem*. A נָטַף *guttavit*, *ſtillavit*, *diſtillavit*; Præt. pl. Kal.

2134 סִינַי Si-náj] (ille) *Sinai*, ſc. motus eſt, ſeu contremuit, quando lex data eſt, Exod. 19. 18. Nom. proprium montis in Arabia ad Gal. 4. quem hiſtorici appellant montem Caſſium; à dumetis & vepribus, quibus ſeptus eſt ſic dicti: (eſt n. סְנֶה *arbor ſpinoſa*, *Rubus*.) Habet duo cacumina; quorum occidentale חוֹרֵב *Horeb*, orientale סִינַי *Sinai*, vocatur. Rotundus eſt, & in ea regione celſiſſimus: continétque in altitudine graduum ſeptem millia, teſte Adrichomio.

Verſ. 10.

2135 גֶּשֶׁם Gé-ſhem] *Pluviam* liberalitatum, i. e. liberalem, largam & uberem. Nom. radicale גֶּשֶׁם *nimbus*, *pluvia fortior* & vehemens. Plur. גְּשָׁמִים in Regim. correpto ( ) in (:) גִּשְׁמֵי unde cum Affixo Gravi, גִּשְׁמֵיהֶם *pluviæ eorum*, Pſ. 105. 32.

2136 תָּנִיף Ta-níph] *ſtillabis*. A נוּף *ſtillare*, Fut. Hiph. abjecto ו R. 58.

2137 וְנִלְאָה Venil-á] *& laſſam*, quæ inſtauratione divina opus habeat. A לָאָה *laſſus*, *fatigatus fuit*, Part. Nip. נִלְאָה *laſſus*, in fœm. abjecto ה R. 103. נִלְאָה *laſſa*.

Verſ.

Verſ. 12.

2138 הַמְבַשְּׂרוֹת Ha-mebhaſ-ſeróth] (Dominus dabit ſermonem, i. e. præbebit loquendi materiam, ex victoriis de hoſtibus partis, quas celebrabunt magno numero) *annunciatrices*, i. e. mulieres, quæ res lætas voce & inſtrumentis muſicis extollebant, Exod. 15. 20. 1 Sam. 18. 16. A בִּשֵּׂר *læta annunciavit*, ſuprà Num. 1565. etſi ſemel ſumitur pro triſti nuntio, 1 Sam. 4. 17. quia ſpecialia verba, interdum ſumuntur generaliter. Particip. pl. fœm. Pihel, מְבַשְּׂרוֹת cum ה Relativo, R. 76. excluſo dageſh, R. 19.

Verſ. 13.

2139 יִדֹּדוּן יִדֹּדוּן Jid-do-dhún] (Reges exercituum, i. e. ingenti exercitu inſtructi) *fugient, fugient*. Targ. אִטַּלְטְלוּ *moti ſunt*. LXX. *Rex virtutum* τοῦ ἀγαπητοῦ *dilecti*, q. à יְדִידוּת *dilectio*. A נָדַד ſuprà Num. 1238. Fut. Kal, compenſato נ per dageſh, R. 69. יִדֹּדוּ cum ן parag. At poſterius יִדֹּדוּן eſt ob pauſam, R. 132. & prius, ut ſeſe accommodet poſteriori.

2140 וּנְוַת U-neváth] *& habitatio*, ſive *habitatrix* domus dividet ſpolia, i. e. exercitus regum bellicoſorum, turbæ domeſticæ, mulieri imbelli ac pavidæ, in ſpolia cadet, LXX τῇ ὡραιότητι *ſpeciei domus*, q. à נָאָה *pulchritudine*. A נָוָה *manſit, habitavit*, Nom. fœm. נָוָה *manſio, habitatio*, In Regim. ה, in ת & (ָ) in (ְ).

2141 שָׁלָל Sha-lál] *ſpolium*. A שָׁלַל *ſpoliavit*, Nom. m. שָׁלָל *ſpolium, præda, exuviæ*, veſtes.

Verſ. 14.

2142 בֵּין Bén] *inter*. Præpoſitio בֵּין *in, inter, intra:* cum Præfixo מ idem valet quod תּוֹךְ *medium*, Pſ. 104. 12. מִבֵּין *è medio frondium*.

2143 שְׁפַתָּיִם Shephat-tá-jim] (ſi accubuitis inter) *tripodes*, i. e. loco humili & fuliginoſo, in ſummis anguſtiis, & ſqualore vixeritis. A שָׁפַת *diſpoſuit, ordinavit*, intra limites *collocavit*. Nom. Duale שְׁפַתַּיִם *duæ ſtrues lapideæ*, inter quas ignis ſuccenditur, & ollæ diſponuntur: *chytropodes*. LXX. *Si dormiatis* ἀνὰμέσον τῶν κλήρων *inter medias ſortes*, h. e. inter medias cruces, inter ſacrum & ſaxũ, inter malleum & incudem, in acie novaculæ, in extrema alea. Genebr.

2144 נֶחְפָּה Nehh-pá] (eritis ſicut pennæ columbæ] *tectæ* argento, i. e. candidi, ab omni atrore & nigredine vindicabimini. Ab חָפָה *texit, operuit*, Part. Niph. m. נֶחְפֶּה *opertus*, fœm. excluſo ה, R. 103. נֶחְפָּה pro נֶחְפָּה R. 14.

2145 בִּירַקְרַק Bi-rak-rák] *in flavedine*. LXX, ἐν χλωρότητι *in pallore auri*. A יֶרֶק *viriditas*, fit יְרַקְרַק (geminatâ ſecundâ & tertiâ radicali) *ſubviridis, croceus*: ſublato (:) ſub (ִ) ob præcedens (.) R. 9.

2146 חָרוּץ Hha-rúts] *auri*. Ab חָרַץ *excidit*, Nom. m. חָרוּץ *aurum* conciſum & contuſum.

Verſ. 15.

2147 בְּפָרֵשׂ Bepha-rés] *In diſſipando*, i.e. cum diſſipabit. LXX. ἐν τῷ διαςέλλειν *dum diſcernit*, i. e. dum judicat, punit & ulciſcitur. A פָּרַשׂ *expandit, diſtendit, diſperſit*, Infin. Pihel, excluſo dageſh, R. 19.

2148 שַׁדַּי Shad-dáj] *Omnipotens*. Vel à שָׁדַד *vaſtavit*, שַׁדַּי *Omnipotens*, invictus, cui nemo reſiſtere poteſt: ſed ſolus omnia vaſtare. Vel à שַׁד *Mamma, uber*, q. mammeus, qui omnia nobis ubertim confert. Vel denique à דַּי *ſuf-*

ſufficientia, cum ש Relativo, R. 75. *qui ſufficit*, vel *qui ſufficiens eſt*, immunis omninò ab omni dependentia.

2149 תַּשְׁלֵג Taſh-légh] *niveſcet*, R. D. Kimchi, *albeſcet tanquam nix congregatio quæ fuit in tenebris*. Vel *albeſcebat*, ſc: terra ut nix in Salmon, nempe operta oſſibus hoſtium: ex Pſ. 53. 6. *Diſperſit Deus caſtra metantis contra te*. A Nom. שֶׁלֶג *nix*, formatur h. l. tantum Verbum in Futur. Hiph.

2150 בְּצַלְמוֹן *in Tſalmon*. Vel, albeſces in *caligine*, Targ. *in umbra mortis*. A צֶלֶם *umbra*, aut eſt Nom. proprium montis in tribu Ephraim, Jud. 9. 48. perpetuis nivibus candentis: ab umbroſitate arborum. Vel appellativ. *Tenebræ albeſcent inſtar nivis*, i. e. poſt pericula, tranquillitas.

Verſ. 16.

¶ הַר־אֱלֹהִים *Mons Dei, mons Baſhan*, non ſolùm ob altitudinem, verùm etiam ob ſoli fertilitatem. LXX. ὄρος πῖον *mons pinguis*.

2151 גַּבְנֻנִּים Gabh-nún-ním] (mons frequēs) *gibbis*. Tar. *mōtes* גְּוִיתְנִין *excelſi*. LXX. ὄρος τετυρωμένον *mons coagulatus*; reſpexerunt ad גְּבִינָה *caſeus*. A גִּבֵּן *gibbus* ſc: ab ipſa Hebr. voce, fit Nom. גַּבְנֹן *admodum gibboſus, gibbis abundans*; geminatâ tertiâ radicali, ob auxeſin. In plur. aſſumit dageſh euphonic. R. 18.

Verſ. 17.

2152 תְּרַצְּדוּן Terats-tſedhún] (quare) *exultatis*. Targ. אַתּוּן טָפְזִין *vos exilitis*. LXX. *ut quid ſuſpicamini montes coagulatos?* A רָצַד *exilivit, ſubſiliit, exultavit*: & ex ſignificatione Arabica, *intentus fuit, obſcuravit*. Fut. Plur. Pih. cum ן parag.

2153 חָמַד Hha-mádh] (hunc montem nempè Tſionem) *expetivit* Deus. Ipſum thema חָמַד *cupiit, concupiit, deſideravit*.

Verſ. 18.

2154 רִבֹּתַיִם Rib-bo-thá-jim] *myriades duæ*. A רְבָבָה ſuprà Num. 154. Nom. fœm. רִבּוֹת *myrias*: in duali, רִבּוֹתַיִם duas ingentes multitudines ſeu copias ſignificat.

2155 שִׁנְאָן Shin-án] (millia) *iterationis*, i. e. iterata, plura vel varia millia. A שָׁנָה *iteravit*, Nom. Heemanth. שִׁנְאָן *iteratio, ingeminatio*; mutato ה in א, R. 1.

Verſ. 19.

2156 עָלִיתָ ʿal-lí-tha] *Aſcendiſti*. Præt. Kal, à עָלָה *aſcendit*, In ſecunda perſ. mutato ה in (י) R. 66, עָלִיתָ In plur. abjecto ה, עָלוּ *aſcenderunt*, Pſ. 122. 4.

2157 שָׁבִיתָ Sha-bhí-tha] *captivam duxiſti*. A שָׁבָה *bello cepit, captum tenuit, abduxit*, Præt. Kal, ut prius.

2158 שֶׁבִי *captivitatem*, i. e. captivorum turbam. A priori שָׁבָה fit שְׁבִי *captivitas*, ſervitus ipſa & præda quæ abducitur: in pauſa שֶׁבִי R. 132. Cum Præfix. לַשְּׁבִי *ipſi captivitati*, Pſalm. 78. 61. excluſo ה Emphat.

2159 מַתָּנוֹת Mat-ta-nóth] (accepiſti, i. e. accipiens dediſti) *dona* in homines, i. e. propter vel pro hominibus. A נָתַן *dedit*, Nom. fœm. Heemanth. abjecto נ, R. 161. n. 4. מַתָּנָה *donum*, pl.

2160 לִשְׁכּוֹן Liſh-cón] *ad habitandum*, i. e. ut ipſi habitent in Eccleſia tua. Gerund. Kal, à שָׁכַן *habitavit*. Chaldæus ſic interpretatur: *Aſcendiſti firmamentum, captivam duxiſti captivitatem, docuiſti verba legis, dediſti dona filiis hominum; at ſuper rebelles*

proſelytos, qui revertuntur ad legem, quieſcit majeſtas gloria Domini.

Verſ. 20.

2161 יַעֲמָס־ Ja-Yamos] *onerabit* nos, i. e. cumulabit donis ſuis. A עָמַס *oneravit*, Fut. Kal, cum (ִ) ob Maccaph, pro יַעֲמוֹס.

Verſ. 21.

2162 לְמוֹשָׁעוֹת Lemo-ſha-yóth] (Deus) *ad ſalutes*; qui innumeros ſervandi modos in promptu habet. A יָשַׁע *ſalvavit*, Nom. plur. Heemanth. abſq; ſing. מוֹשָׁעוֹת

2163 תּוֹצָאוֹת To-tſa-óth] (mortis) *exitus*, i. e. Domini eſt educere à morte. A יָצָא *exiit*, Nom. pl. Heeman. תּוֹצָאוֹת

Verſ. 22.

קָדְקֹד שֵׂעָר *verticem crinis*, i. e. comatum: hoſtes nim. qui magis eminent & plus fערociunt, comáſque alunt ut horridiores videantur.

2164 מִתְהַלֵּךְ Mith-hal-léch] (cujuſvis) *ambulantis*, ſc: indeſinenter, pertinaciter, &c. Ab הָלַךְ *ivit*, *ambulavit*, Part. Hithpah.

2165 בַּאֲשָׁמָיו Ba-aſha-máv] *in delictis ſuis*. Ab אָשַׁם *deliquit*. Nom. maſc. אָשָׁם *delictum, reatus, culpa*. Plural. אֲשָׁמִים cum Af. אֲשָׁמָיו Et ex forma fœm. אַשְׁמוֹת inde cum Af. mutato (ַ) in (:) R. 114. (ֲ) amittit ſuum (:) R. 15. וְאַשְׁמוֹתַי *& reatus mei*, Pſal. 69. 6.

Verſ. 23.

2166 מִמְּצֻלוֹת Mim-metſu-lóth] *de profunditatibus maris.* Ab inuſitato צוּל Nom. fœm. Heemanth. מְצוּלָה *multitudo & profunditas aquarum*, *abyſſus*, Pſ. 69. 3. *Demerſus ſum in cœno* מְצוּלָה *profunditatis*, i. e. profundiſſimo. Cum Præfix. בִּמְצוּלָה *in profundo*, Pſ. 107. 24. Plur. מְמַצְּלוֹת *ex profundis*. Et cum ו loco (ֻ) בִּמְצֹלוֹת *è profundis*, Pſ. 88. 7.

Verſ. 25.

2167 הֲלִיכוֹתֶיךָ Hali-cho-thé-cha] (viderunt) *inceſſus tuos*, i. e. viam illam admirabilem, quâ inter abyſſos populus Dei iter faceret. Ab הָלַךְ *ambulavit*, Nom. fœm. הֲלִיכָה *greſſus*, *inceſſus*, *veſtigium*: plur. cum Affix.

Verſ. 26.

2168 שָׁרִים Sha-rím] (Præceſſerunt) *cantores*. LXX. ἄρχοντες *principes*, legerunt cum puncto ſiniſtro שָׂרִים A שׁוּר *canere*, Præt. Kal, abjecto ו, R. 58. שָׁר *cecinit*, ſicque coincidit cum Participio שָׁר *canens*, *cantor*, R. 49. Plur. וְשָׁרִים *& canentes*, Pſal. 87. 7.

2169 נֹגְנִים No-ghenim] (poſtea) *pſallentes*, vel fidicines. A נָגַן ſuprà Num. 170. Ben. pl. Kal, extat h. l. tantùm.

2170 עֲלָמוֹת Yala-móth] (in medio) *virginum*. A עָלַם *abſcondit*, Nom. fœm. עַלְמָה *virgo*, *puella* domi abſcondita, propter ſecretiorem educationem. Eſt formæ שַׁלְמָה R. 32. ideóque plur. facit עֲלָמוֹת

2171 תּוֹפֵפוֹת To-phe-phóth] *tympanizantium*. A תָּפַף *tympanizavit*, Ben. Kal.

Verſ. 28.

2172 בִּנְיָמִן Bin-ja-mín] (ibi) *Benjamin*. Nom. propr. compoſit. ex בֵּן *filius*, & יָמִין *dierum*, (ex terminatione plur. Chald. ין) fuerat enim יֶלֶד זְקֻנִים

זְקֻנִים *puer senectutis*, Gen. 44. 20. sc: quem in senectute genuerit: non autem ut vulgò dicitur, בֶּן־יָמִין *filius dextræ*. Cum Præfix. וּבִנְיָמִן & *Benjamin*, Pſ. 80. 3.

2173 צָעִיר Tsa ץír] *parvus*, non ratione ætatis, sed quia tribus Benjamin ad paucitatem reducta fuerat ob scelus Gabaonitarum, Jud. 19. 20. A צָעַר *parvus, exiguus fuit*. Nom. m. צָעִיר *parvus, minor* ætate, conditione, dignitate. צָעִיר *parvus ego & contemptus*, Pſ. 119. 141. i. e. vilis.

2174 רֹדֵם Ro-dhém] *dominans illis*, vel *dominator eorum*. LXX. ἐν ἐκστάσει *in mentis excessu*, q. à רָדַם *soporatus fuit*, ut ם sit radicale. A רָדָה *dominatus est, præfuit*, Ben. Kal, רוֹדֶה *dominans*, & *dominator* ob Affix. excluso ה R. 103. רֹדֵם (irregulariter) pro רֹדָם

2175 זְבֻלוּן Zebhü-lón] *Zebulon*. A זָבַל *habitavit*, fit זְבֻלוּן sextus filius Jacobi, ex Lea, cujus etymon extat Gen. 30. 20. *Jam* יִזְבְּלֵנִי *cohabitabit mihi maritus meus*.

2176 רִגְמָתָם Righ-ma-thám] *cœtus eorum*. Vel (principes Jehuda) *obrutio*, lapidatio, i. interitus eorum. LXX. ἡγεμόνες αὐτῶν *duces eorum*. A רָגַם *lapidibus obruit, lapidavit*. Nom. fœm. רִגְמָה *obrutio*, vel *collectio, congregatio, cœtus*: cum Affixo, R. 104.

2177 נַפְתָּלִי *Naph-ta-lí*] (principes) A פָּתַל *luctari*, *Dixit enim Rachel* נַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים נִפְתַּלְתִּי *luctationes Dei luctata sum*, & vocavit nomen ejus *Napthali*, Gen. 30. 8.

Vers. 29.

2178 עוּזָּה ץuz-zá] *corrobora*. A עָזַז *roboravit, confirmavit*, Imper. Kal, per Syncopen R. 70. עֹז at ו migrat in ּ R. 107. & accedente ה paragog. imprimitur dagesh, R. 125: sitque עוּזָּה pro עֻזָּה

Vers. 30.

2179 שַׁי Shaj] (tibi adducent reges) *munus*. Targ. קוּרְבָּנַיָּא *munera*. Ipsum nomen radicale (fortè ab inusitato שָׁיָה) שַׁי *munus*, Pſal. 76. 12. in pausa שָׁי R. 131.

Vers. 31.

2180 גְּעַר Ge-ץár] *Increpa*. A גָּעַר *increpavit, duriter reprehendit*, Imper. Kal.

2181 קָנֶה Ka-né] (agmen) *arundinis*, i. e. arundiferum, hastatorum, hostium hastis pugnantium. Nom. radicale, קָנֶה *arundo*; unde etiam ad alias linguas promanavit *canna*, quæ propriè est degener arundo. ¶ עֲדַת אַבִּירִים *congregationem taurorum*, i. e. hostium præpotentium, בְּעֶגְלֵי עַמִּים *cum vitulis populorum*, i. e. reliquam multitudinem profanam. Targ. *Increpa exercitus peccatorum, confringe illos sicut cannam, congregationem virorum; qui confidunt in vitulis, idolis gentium.*

2182 מִתְרַפֵּס Mith-rap-pés] *conculcantem*, qui scil: argento ornati, fastuosè incedunt, & obvios quosque proculcant. A רָפַס *calcavit, conculcavit*. Part. Hithp.

2183 בְּרַצֵּי Berats-tsé] *in frustis* argenti, i. e. ornamentis argenteis vestibus applicatis. LXX. *ut excludantur qui probati sunt argento*: fortè legerunt à רָצָה *velle, complacere*, q. in *voluntatibus argenti*. A רָצַץ *conquassavit*. Nom. contractum רַץ *frustum, fragmen*, Plur. in Regim. cum dagesh, R. 125.

2184 בִּזַּר Biz-zár] *dispersit* populos qui bella volunt. LXX. διασκόρπισον *dissipa*,

ſipa, ita ut reſpondeat præcedenti Imperativo. Præt. Pihel, בִּזַּר *ſparſit*, *diſperſit*, cum (-) loco (..) R. 108.

Verſ. 32.

2185 יֶאֱתָיוּ Je-ethá-ju] *Venient*. Ab אָתָה *venit*, Fut. pl. Kal, mutato ה in (ו) mobile, R. 66. pro יֶאֱתוּ

2186 חַשְׁמַנִּים Hhaſh-man-ním] *magnates*, LXX. πρέσβεις *legati*. Nom. plur. quadriliterum, extat h. l. tantùm in SS. & quid propriè ſignificet incertum.

2187 מִמִּצְרָיִם Mim-mitſ-rá-jim] *ex Ægypto*. Mizraim fuit filius Cham, qui Ægyptum occupavit & incoluit, à quo Ægyptus מִצְרַיִם dicta. Cum Præfixo, בְּמִצְרַיִם *in Ægypto*, Pſalm. 78.
2188 43. מִמִּצְרַיִם *ex Ægypto*, Pſ. 80. 9.

תָּרִיץ Ta-ríts] *currere faciet* manus ſuas, i. e. celeriter extendet. A רוּץ *currere*, Fut. Hiph. abjecto ו, R. 58.

Verſ. 36.

2189 מִמִּקְדָּשֶׁיךָ Mim-mik-da-ſhé-cha] (terribilis es ô Deus) *è ſanctuariis tuis*, ſc: hoſtibus. LXX. Mirabilis Deus ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ *in ſanctis ſuis*: legerunt cum Affixo tertiæ perſ. & acceperunt maſculinè. A קָדַשׁ *ſanctificavit*, Nom. Heemanth. מִקְדָּשׁ *ſanctuarium*, Cum Affix. מִקְדָּשְׁךָ *ſanctuarium tuum*, Pſ. 74. 7. מִקְדָּשׁוֹ *ejus*, Pſal. 78. 69. בְּמִקְדָּשׁוֹ *in ſanctuario ejus*, Pſ. 96. 6. Plur. מִקְדָּשִׁים in Regim. correpto (ָ) in (:) R. 114. מִקְדְּשֵׁי *ſanctuaria Dei*, Pſal. 73. 17. Cum Affix. מִקְדָּשֶׁיךָ.

2190 וְתַעֲצֻמוֹת Vetha-yatzü-móth] & *robora*. A עָצַם *robuſtus fuit*, Nom. plur. Heemanth. תַּעֲצֻמוֹת *vires*.

PSALMUS LXIX. סט

Verſ. 3.

2191 מָעֳמָד Mo-yomádh] (& non eſt) *conſtitutum, ſtatio*, Targ. אֲתַר לְמֵקוּם *locus ad ſtandum*. LXX. ὑπόστασις. A עָמַד *ſtetit*, Part. Hoph. מָעֳמָד *conſtitutus*, cum (ֳ) ſub ע loco (:)

2192 בְּמַעֲמַקֵּי Bhema-yamak-ké] *in profunditates* aquarum. A עָמַק *profundus fuit*, Nom. plur. Heemanth. מַעֲמַקִּים *profunditates*. Cum Præfix. מִמַּעֲמַקִּים *ex profunditatibus invocavi te*, Pſ. 130. 1. i. e. ex magnis periculis. In Regim. וּמִמַּעֲמַקֵּי *& è profunditatibus aquarum*, v. 15.

2193 וְשִׁבֹּלֶת Veſhib-bó-leth] *& flumen*. A שְׁבִיל *ſemita*, Nom. fœmin. שִׁבֹּלֶת *fluentum*, *gurges aquarum*, ubi aqua impetuoſiori curſu defertur, q. ſemita decurrens. *Ne inundet me*, שִׁבֹּלֶת מַיִם *fluentum aquarum*, v. 16. Targ. *Ne captivum abducat me rex fortis, qui comparatus eſt* לְזוּטָא דְמַיָּא *alveo aquarum*.

2194 שְׁטָפָתְנִי Sheta-pháth-ni] *inundet me*. A שָׁטַף *merſit*, *inundavit*. Præt. fœm. שָׁטְפָה ob Affix. ה. tranſit in ת R. 98. & (ָ) ac (:) tranſponuntur, R. 99. fitque שְׁטָפָתְנִי cum (ָ) ob pauſam. In tertia plur. שְׁטָפוּנוּ *inundaſſent nos*, Pſ. 124. 4.

2195 נִחַר Ní-hhar] *exiccatum eſt* guttur meum. LXX. ἐβραγχίασεν ὁ λάρυγξ μου *rauca facta ſunt fauces meæ*. Ab חָרַר *uſtus, aduſtus, ſiccatus fuit*. Pr. Niph. ſyncopatâ mediâ radicali, R. 70. נִחַר pro נִנְחַר Plur. *& oſſa mea* נִחָרוּ *aduſta ſunt*, Pſ. 102. 4. cum (ָ) ob pauſam.

Verſ. 5.

2196 מַצְמִיתַי Matſ-mi-tháj] *conantes me ſuccidere*. A צָמַת *ſuccîdit, excîdit*.

cîdit. Particip. plur. Hiph. cum Affixo.

2197 גָּזַלְתִּי Ga-zál-ti] (quæ non) *rapui*. Præt. Kal, à גָּזַל *rapuit, diripuit*.

Verſ.6.

2198 נִכְחָדוּ Nich-hhá-dhu] (& delicta mea à te non) *celata ſunt*. A כָּחַד ſuprà Num. 1597. Præt. Niph. נִכְחַד *celatus, abſconditus fuit*, Pſal. 139. 15. plur. נִכְחָדוּ cum (ָ) ob pauſam.

Verſ. 9.

2199 מוּזָר Mu-zár] Targ. נוּכְרִי *alienus factus ſum* fratribus meis. A זור ſuprà Num. 1943. Particip. Hophal, compenſato ו per ו R. 58.

2200 וְנָכְרִי Venoch-rí] *& alienigena*. Nom. Heemanth. formatum per (ִ) R. 23. à נָכַר ſuprà Num. 866.

Verſ. 10.

2201 קִנְאַת Kin-áth] *zelus* domus tuæ. A קָנָא ſuprà Num. 1426. Nom. fœm. קִנְאָה *zelus, zelotypia*. In Regim. קִנְאַת Cum Affix. קִנְאָתִי *zelus meus*, Pſal. 119. 139. קִנְאָתְךָ *zelus tuus*, Pſ. 79. 5.

2202 חוֹרְפֶיךָ Hho-rephé cha] (& opprobrium) *probro afficientium te*. Ab חָרַף *probro affecit*, Ben. Kal, in ſing. cum Affix. *& reſpondebo* חוֹרְפִי *conviciatori meo*, Pſal. 119. 42. plural. חוֹרְפֶיךָ

Verſ. 11.

2203 וָאֶבְכֶּה Va-ebh-ké] *Et flevi*. A בָּכָה *flevit*, Fut. Kal, אֶבְכֶּה *flebo*, exit in (ֶ) R. 65. cum ו Converſ. R. 79. וָאֶבְכֶּה In tertia pl. fœm. mutato ה in (ִ) R. 66. *Et viduæ ejus non* תִּבְכֶּינָה *fleverunt*, Pſ. 78. 64.

Verſ. 13.

2204 שׁוֹתֵי Sho-thé] (& cantica loquentur) *bibentes*. A שָׁתָה *bibit*, Benoni Kal, שׁוֹתֶה *bibens*, R. 65. in plur. abjecto ה R. 103. שׁוֹתִים in Regim. שׁוֹתֵי

2205 שֵׁכָר She-chár] *ſiceram*. A שָׁכַר *ſitim explevit, inebriatus eſt*, Nom. m. שֵׁכָר *ſicera*, omnis potus inebrians, vel ſitim explens.

Verſ. 15.

2206 אֶטְבָּעָה Et-bá-ya] (& ne) *immergar*. A טָבַע ſuprà Num. 464. Fut. Kal, cum ה parag. אֶטְבְּעָה at ob pauſam, אֶטְבָּעָה R. 132.

Verſ.16.

2207 תִּשְׁטְפֵנִי Tiſh-tephé-ni] (ne) *inundet me*. A שָׁטַף paulò antè, v. 3. Fut. Kal, תִּשְׁטוֹף cum Affix. mutato ו in (:) R. 119. תִּשְׁטְפֵ. In tertia plural. יִשְׁטֹפוּ *exundabunt*, Pſalm. 78. 20. cum ו ob pauſam, R. 132.

2208 תִּבְלָעֵנִי Tibh-la-yé-ni] (& ne) *abſorbeat me*. A בָּלַע *abſorpſit, deglutivit*. Fut. Kal, וַתִּבְלַע *& abſorpſit*, ſc: terra, Pſ. 106. 17. cum ו Converſ. Cum Affix. mutato (ַ) in (ָ) R. 121. תִּבְלָעֵנִי

2209 תֶּאְטַר Te-tár] (ne) *claudat* ſuper me puteus. Ab אָטַר *clauſit, obthuravit*, Fut. Kal, pro תֶּאֱטַר R. 14.

Verſ. 18.

2210 מַהֵר Ma-hér] *feſtina, exaudi me*. LXX. ταχὺ *citò*. A מָהַר (Num.660.) *feſtinavit*; alteri verbo junctum, adverbiaſcit, *citò, celeriter*. Imperat. Pih. abſorpto dageſh, מַהֵר Pſ. 143. 7.

Verſ.19.

2211 קָרְבָה Kir-bhá] *Appropinqua*. A קרב

קָרַב *appropinquavit.* Imperat. Kal, קְרַב at ob ה paragog. (-) transit in (:) R. 121. & prius (:) in (.)

2212 גָּאֳלָהּ Gea-láh] *vindica eam.* A גָּאַל suprà Num. 934. Imper. Kal, גְּאַל Ob Affix. (-) transit in (ָ) R. 121. גְּאָלֵם *redime eos,* Pf. 107. 2. וּגְאָלֵנִי *& redime me,* Pf. 119. 154.

Verf. 21.

2213 שָׁבְרָה Sha-bherá] *fregit.* Præt. Kal, שָׁבַר *fregit, contrivit:* in pausa

2214 שָׁבַר Pf. 105. 16. in fœm. שָׁבְרָה

וָאָנוּשָׁה Va-a-nú-sha] *& debilitatus sum.* Ab אָנַשׁ *æger, calamitosus fuit, desperatè ægrotavit.* Fut. Kal, cum ו Converf. & ה parag. ac ו loco ו pro וָאֶאֱנוּשָׁה per crasin duorum א R. 53. LXX. *opprobrium expectavit anima mea, καὶ ταλαιπωρίαν & miseriam:* legerunt cum puncto sinistro שִׂבְּרָה *expectavit,* & אֲנוּשָׁה q. esset

2215 nomen.

וְלַמְנַחֲמִים Vela-mena-hhamím] *& ad consolatores,* i. e. quod consolatores attinet, R. 130. not. A נָחַם suprà Num. 1067. Partic Pih. absorpto dagesh, מְנַחֵם plur. מְנַחֲמִים cum ה Emphat. הַמְּנַחֲמִים at ל excludit ה Emphat. R. 80. & dagesh ex מ ex-

2216 cidit, R. 20.

מָצָאתִי Ma-tsá-thi] (non) *inveni.* Præt. Kal, מָצָא *invenit,* R. 64. מָצְאָה (avicula) *invenit* domum, Pf. 84. 4. מָצָאתִי *inveni,* מָצְאוּ *invenerunt,* in pausa מָצָאוּ Pf. 107. 4. Cum Affix. transpositis vocalibus, R. 98. מְצָאוּנִי *invenerunt me,* Pf. 116. 3. מְצָאנוּהָ *invenimus eam,* Pf. 132. 6. ex מָצָאנוּ mutato (ָ) in (:)

Verf. 22.

2217 בְּבָרוּתִי Bebha-ru-thí] (& dederunt) *in cibum meum.* A בָּרָה *elegit.* It. *ex quovis cibo aliquid elegit, carpsit & edit.* Nom. fœm. בָּרוּת *cibus, esca:* cum Affixo.

2218 רֹאשׁ Rósh] *fel.* Targ. מְרִירוּת רֵישֵׁי חַרְמָנִין *fel capitum aspidum.* A רוּשׁ *depauperari,* fit רוֹשׁ *toxicum, venenum:* notat præcipuam amaritudinem in Aspide, fel seu bilem, cum א loco ו, R. 2. רֹאשׁ Psal. 140. 10.

2219 וְלִצְמָאִי Velits-má-i] *& in siti mea.* Nom. radicale צָמָא *sitis, ariditas.* Cum Affix. mutat prius (ָ) in (:) צְמָאִי *sitis mea,* לִצְמָאִי *in siti mea,* (ubi ל cum (.) ob sequens (:) R. 6.) צְמָאָם *sitis eorum,* Pf. 104. 11.

2220 חוֹמֶץ Hhó mets] (potaverunt me) *aceto.* Ab חָמֵץ *acidus, acerbus fuit,* Nom. m. absque plur. חוֹמֶץ *acetum* degener filius vini; unde proverb. in degeneres, חֹמֶץ בֶּן־יַיִן *Acetum filius vini.*

Verf. 24.

2221 תֶּחְשַׁכְנָה Tehh-shách-na] *obtenebrentur* oculi eorum à videre, i. e. ne videant, R. 41. Ab חָשַׁךְ *obscuratus, obtenebratus fuit;* tertia perf. plur. fœm. Fut. Kal, pro תֶּחֱשַׁכְנָה R. 14.

2222 הַמְעַד Ham-ꜥádh] (& lumbos eorum semper) *fac nutare.* Targ. תְּזוּעַ *commovebis.* LXX. *σύγκαμψον incurva.* מָעַד *nutavit, vacillavit,* Imper. Hiph. cum (ָ) ob pausam.

Verf. 26.

2223 טִירָתָם Ti-ra-thám] *palatium eorum.* LXX. *ἡ ἔπαυλις αὐτῶν habitatio eorum,* A טוּר *ordo, series.* Nom. fœm. טִירָה *ædes magna, palatium* lapidibus æqualiter ordinatis extructum: Syris *habitatio.* Cum Affix. mutat ה in ת

2224 נְשַׁמָּה Neshám-ma] *desertum.* A שָׁמֵם *vastatus, desertus, desolatus fuit.*

it. Part. Niph. syncopatâ mediâ radicali, R. 70. נָשָׁם *desolatus* : in fœm. mutato priori (ָ) in (:) R. 114. & posteriori in (-) & dagesh, R. 125. נְשַׁמָּה

Vers. 27.

2225 רָדָפוּ Ra-dhá-phu] *illi persecuti sunt*. Præt. Kal, רָדַף suprà Num. 314. plural. רָדְפוּ in pausa רָדָפוּ Cum Affix. רְדָפוּנִי *persecuti sunt me*, Psal. 119. 86. ut paulò ante Num. 2216.

2226 חֲלָלֶיךָ Hhala-lé-cha] (& super dolore) *interfectorum tuorum* narrabunt. Vide suprà Num. 86. LXX. τῶν τραυμάτων μου *vulnerum meorum*; legerunt cum Affixo primæ pers. Ab חָלַל *sauciatus*, *vulneratus*, *cæsus fuit*. Nom. m. חָלָל *vulneratus*, *cæsus*. Cum Præfix. כְּחָלָל *sicut confossus*, Ps. 89. 11. ubi כ excludit ה Emph. quod ante guttural. kametsatam gestat (ָ) pro (-) R. 109. plur. חֲלָלִים *confossi*, Ps. 88. 6. cum Affix. חֲלָלֶיךָ *confossi tui*.

Vers. 29.

2227 יִמָּחוּ Jim-má-hhu] *Deleantur*. A מָחָה suprà Num. 1815. Fut. Niph. יִמָּחֶה per apocopen, R. 69. יִמַּח *delebitur*, Ps. 109. 13. *Et peccatum matris ejus* אַל־תִּמָּח *ne deleatur*, Psal. 190. 14. In plur. abjecto ה, R. 66. יִמָּחוּ *delebuntur*.

2228 יִכָּתֵבוּ Jic-ca-thé-bhu] (ne) *scribantur*. A כָּתַב *scripsit*, *descripsit*. Fut. Niph. in tertia fœm. sing. תִּכָּתֶב זֹאת *scribatur hoc*, Ps. 102. 19. cum (ֶ) in ultima, ob vicinitatem alterius accentus, R. 127. pro תִּכָּתֵב In plur. יִכָּתֵבוּ cum (..) ob pausam, R. 132. pro יִכָּתְבוּ.

Vers. 30.

2229 וְכוֹאֵב Vecho-ébh] *& dolens*, tristis. A כָּאַב *doluit*, corpore vel animo. Benoni Kal.

Vers. 31.

2230 וַאֲגַדְּלֶנּוּ Va-aghad-delén-nu] *& magnificabo eum*. A גָּדַל *magnus fuit*, in Pih. גִּדֵּל *magnum fecit* quantitate vel qualitate. Futur. Pih. אֲגַדֵּל ob Affix. (..) transit in (:)

Vers. 32.

2231 וְתִיטַב Vethi-tábh] *Et placebit Deo*. A יָטַב *bonus*, *pulcher fuit*, ob pulchritudinem *placuit*. Fut. Kal, quiescente primâ radicali (ִ) in (.) R. 55.

2232 מִשּׁוֹר Mish-shór] *præ bove juvenco*. LXX. ὑπὲρ μόσχον νέον *super vitulum novellum*. A שׁוּר *observare speculari*. Nom. m. שׁוֹר (Chald. תּוֹר unde ταῦρος) *bos*, pastoris cura & inspectione indigens. Cum Præfixo מ R. 74. pro תִּיטַב

2233 מַקְרִן Mak-rín] *cornuante*, i. e. cornua producente. A קֶרֶן *cornu*, factum est Partic. Hiph. מַקְרִן absq; (ִ)

2234 מַפְרִיס Maph-rís] *dividente*, scil: ungulam. A פָּרַס *divisit*, in specie *ungulam divisit*. Part. Hiph.

Vers. 35.

2235 רֹמֵשׂ Ro-més] (& omne) *calcans*. A רָמַשׂ *calcavit*, *repsit*. Ben. Kal.

Vers. 37.

2236 יִנְחָלוּהָ Jin-hha-lú-ha] *possidebunt eam*. A נָחַל *possedit*, *heres fuit*, Fut. Kal, in secunda pers. sing. תִּנְחַל *hereditabis*, Psal. 82. 8. In tertia plur. cum Affixo יִנְחָלוּהָ cum (ָ) ob pausam.

PSAL-

PSALMVS LXX.

Eadem hîc totidem fere verbis habentur, quæ Pſ. 40. à v. 15. ad finem.

PSALMVS LXXI.

Verſ. 4.

2237 מְעַוֵּל Me ƴav-vél] (è vola) *injuriâ afficientis*. LXX. παρανομοῦντος *contra legem agentis*. A עָוַל *perverſus fuit, iniquè egit*, Part. Pih.

2238 וְחוֹמֵץ Vehho-méts] *& acerbi*. Targ. וְחָטוֹף *& raptoris*. LXX καὶ ἀδικοῦντος *& injuſtè agentis*. Benoni Kal, vel ab חָמַץ *acerbus fuit*, ſuprà Num. 2220. vel ab חָמַס *violentus, raptor fuit*, permutatis literis ץ & ס ejuſdem organi, R. 1.

Verſ. 6.

2239 נִסְמַכְתִּי Niſ-mách-ti] (ſuper te) *innixus ſum* ab utero, pro quo Pſal. 22. 11. habetur הָשְׁלַכְתִּי *projectus ſum*. LXX. ἐπεστηρίχθην *confirmatus ſum*. A סָמַךְ ſuprà Num. 152. Præt. Niph.

2240 גוֹזִי Gho-zí] (tu es) *evulſor meus*. Targ. מַפְּקִי *eductor meus*. LXX. σκεπαστής *protector*. A גזז *evellere, extrahere*, fit גוֹז *evulſor, extractor*.

Verſ. 7.

2241 כְּמוֹפֵת Kemo-phéth] *Tanquam prodigium* fui. Targ. הֵיךְ תִּמְהָא *ſicut miraculum*. Ab inuſitato יָפַת Nom. Heemanth. מוֹפֵת *prodigium, portentum, monſtrum*, res præter naturam. In plur. וּמוֹפְתִים *& prodigia*, Pſal. 105. 27. & abſq; ו, מֹפְתִים Pſ. 135. 9. Cum Affix. מֹפְתָיו *prodigia ejus*, Pſ. 105. 5. וּמוֹפְתָיו *& prodigia ejus*, Pſ. 78. 43.

Verſ. 8.

2242 יִמָּלֵא Jim-ma-lé] *Implebitur*. A מָלֵא *implevit*. Fut. Niph. יִמָּלֵא Pſ. 126. 2. וְיִמָּלֵא *& implebitur*, Pſalm. 72. 19.

2243 תִּפְאַרְתֶּךָ Tiph-ar-thé-cha] *gloriâ tuâ*. A פָּאַר *decoravit, ornavit*. Nom. fœm. Heemanth. תִּפְאָרָה & תִּפְאֶרֶת *decor, ornatus, gloria*. וְתִפְאֶרֶת *& decor*, Pſal. 96. 6. In Affix. utrumq; (ֶ) tranſit in (:) & prius (:) in (-) תִּפְאַרְתֶּךָ *gloria tua*, וְתִפְאַרְתּוֹ *& gloria ejus*, Pſ. 78. 61.

Verſ. 9.

2244 זִקְנָה Zik-ná] (in tempore) *ſenectutis*. A זָקֵן *ſenuit*, Nom. fœm. זִקְנָה *ſenectus*, v. 18.

2245 כִּכְלוֹת Kich-lóth] *ſecundùm conſumi*. Targ. כַּד יִפְסַק *cum conſumpta fuerit* virtus mea. A כָּלָה *finitus, conſummatus, conſumptus fuit*, Gerund. Kal, R. 65. cum כ ſimilitud.

Verſ. 10.

2246 נוֹעֲצוּ No-ƴatſú] *conſilium inierunt*. A יָעַץ *conſuluit*, Præt. Niph. mutato (י) in ו R. 56. נוֹעַץ *conſultavit, conſpiravit*, in plur. נוֹעֲצוּ Pſal. 83. 6.

Verſ. 11.

2247 וְתִפְשׂוּהוּ Vetiph-ſú-hu] *& apprehendite eum*. A תָּפַשׂ *tenuit, cepit, apprehendit*. Imper. plur. Kal, cum Affixo.

Verſ. 13.

2248 יִכְלוּ Jich-lú] *deficiant*. A כָּלָה paulò antè Num. 2245. Fut. plur. Kal, pro יִכְלָיוּ R. 66.

2249 שֹׂטְנֵי So-tené] *adverſantes* animæ meæ. A שָׂטַן ſuprà Num. 1521. Benoni

noni Kal, שָׂטָן plur. in Regim. שֹׂטְנֵי cum Affix. *Hoc opus* שֹׂטְנַי *adversantium mihi*, Pſ. 109. 20. & cum ו ver. 29. שׂוֹטְנַי *adversarii mei*.

2250 יַעֲטוּ Ja-ɣatû] *operientur* opprobrio. A עָטָה *texit, operuit, involvit*, abſolutè *opertus fuit*. Fut. Kal, יַעְטֶה *operiet*, Pſ. 84 7. & contractè יַעַט. Pſ. 109. 19. Plur. abjecto ה, R. 66. וְיַעֲטוּ *& operientur*, ibid. v. 29.

Verſ. 14.

2251 אֲיַחֵל Aja-hhél] *ſperabo*. A יָחַל *ſperavit, expectavit*. Prima perſ. Fut. Pih. abſorpto dageſh.

2252 וְהוֹסַפְתִּי Veho-ſaphti] *& addam*. A יָסַף *addidit, adjecit, appoſuit*. Præt. Hiph. mutato (י) in ו R. 57. הוֹסִיף idem. Prima perſ. cum ו Converſ. Præterit. R. 79.

Verſ. 15.

2253 סְפֹרוֹת Sepho-róth] (non novi) *numeros*. Targ. מִנְיָנְהוֹן *numerum eorum*, ſcil: juſtitiæ & ſalutis tuæ. LXX. γραμματείας *literaturas*, q. ex סִפְרָה *ſcriptura*. A סָפַר *numeravit*, Nom. pl. fœm. סְפֹרוֹת *numeri*.

Verſ. 17.

2254 לִמַּדְתַּנִי Lim-madh-tá-ni] *docuiſti me*. Præt. Pih. לִמֵּד ſuprà Num. 835. In ſecunda perſ. לִמַּדְתָּ & תָּ ob Affix. vertitur in nudum תַ, R. 97.

2255 וְעַד־הֵנָּה Ve adh-hén-na] *& hucuſque* annunciabo mirabilia tua. Targ. וְעַד הָעִדָּנָא *& uſque in hoc tempus*. Compoſitum ex עַד *uſque* & הֵן vel הֵנָּה *huc*.

Verſ. 18.

2256 וְשֵׂיבָה Veſe-bhá] (uſq; ad ſenectutem) *& canitiem*. A שׂוּב *canum eſſe*. Nom. fœm. שֵׂיבָה *canities, ſenium*; plus eſt quàm זִקְנָה *ſenectus*. Juxta Hebr. שֵׂיבָה eſt 70. זִקְנָה 60 annorum ætas. בְּשֵׂיבָה *in canitie*, Pſ. 92. 15.

Verſ. 21.

2257 תֶּרֶב Té-rebh] *Multiplicabis*. A רָבָה *multus fuit*, in Hiph. הִרְבָּה *multiplicavit, auxit*, Futur. Hiph. per Apocopen, R. 67. n. 4. pro תַּרְבֶּה

2258 גְּדֻלָּתִי Gedhul-la-thí] *magnitudinem meam*. LXX. *Multiplicaſti in me magnificentiam tuam*. A גָּדַל *magnus fuit*, Nom. fœm. גְּדֻלָּה *magnitudo, amplitudo, magnificentia*. Cum Affix. וּגְדֻלָּתוֹ *& amplitudinis ejus*, Pſ. 145. 3.

2259 וְתִסֹּב Vethiſ-ſóbh] *& converteris* conſolaberis me, i. e. iterum conſolaberis. A סָבַב *circuivit*, in Niph. ſyncopatâ mediâ, R. 70. נָסַב *circumdedit, verſus, converſus fuit*. Fut. Niph תִּסֹּב *verſus es retrorſum*, Pſ. 114. 5. יִסֹּב *verſus eſt*. Ibid. v. 3.

PSALMUS LXXII. עב

2260 לִשְׁלֹמֹה Liſh-ló-mo] *Salomoni*, vel ut LXX. εἰς Σολομῶν, *in Salomonem*. Targ. *Per manum Solomonis dictus propheticè*. A שָׁלַם *pacificus fuit*, nomen proprium filii Davidis, à Deo ipſo ſic appellati; *nam* שְׁלֹמֹה *erit nomen ejus*, וְשָׁלוֹם *& pacem, ac tranquillitatem dabo in diebus ejus*, 1 Chron. 22. 9. Cum Præfix. לִשְׁלֹמֹה Pſ. 127. 1.

Verſ. 4.

2261 וִידַכֵּא Vi-dhac-ké] *& conteret*. A דָּכָא *contrivit, contudit*. Fut. Pih. יְדַכֵּא Cum Præfix. וִידַכֵּא ſublato (:) ob præcedens (.) R. 8. plur. יְדַכְּאוּ *conterent*, Pſ. 94. 5.

2262 עוֹשֵׁק Ho-shék] *opprimentem.* LXX. *& humiliabit calumniatorem.* A עָשַׁק *vim fecit, oppressit*, Ben. Kal, Plur. cum Affix. לְעֹשְׁקָי *opprimentibus me*, Pſ. 119. 121.

Verſ. 6.

2263 כְּמָטָר Kema-tár] *ſicut pluvia.* Nom. radicale מָטָר *pluvia*, q. à טָרָה *humectare*, quia pluvia liquefacit, humectat & diſſolvit dura: Cum Præfix. כְּמָטָר *ſicut pluvia*, *Fulgura* לַמָּטָר *ipſi pluviæ fecit*, Pſ. 135. 7. excluſo ה Emphat.

2264 גֵּז Géz] (ſuper) *detonſionem*, i. e. prata detonſa. Targ. *ſuper* עִסְבָּא דְגִזּוּ מִגּוֹבַאי *herbam detonſam à locuſtis*, *ἐπὶ πόκον in vellus.* A גָּזַז *totondit*, pilum vel gramen *abſcidit*, Nom. contractum גֵּז *tonſio*, *reſectio* graminis vel lanæ.

2265 זַרְזִיף Zar-ziph] (ſicut ſtillicidia ſuper) *herbam exciſam* terræ. Targ. *ſicut ſtillæ pluviæ ſerotinæ*, דְּנָטְפִין *ſtillantes ſuper terram* : & ſic LXX. Nom. fœm. maſc. legitur h. l. tantùm in SS. & ignoratur quid propriè ſignificet: aliis eſt *herba detonſa*, aliis *ſtillatio, irroratio.*

Verſ. 7.

2266 יִפְרַח Jiph-rábh] *Effloreſcet.* A פָּרַח *floruit, germinavit, pullulavit.* Fut. Kal, in pauſa, *juſtus ut palma*, יִפְרָח *germinabit*, Pſal. 92. 13. Targ. יַעְבֵּד פֵּירִין *producet fructum.*

Verſ. 9.

2267 צִיִּים Tſij-jím] (coram ipſo incurvabuntur) *incolæ ſiccitatis*, aut deſertorum. LXX. *Æthiopes.* A צִיָּה *ſiccitas.* Plur. m. צִיִּים quicquid incolit loca arida & ſterilia, ſint modò homines beſtiæve. Cum Præfix. populo לְצִיִּים *aridorum*, Pſ. 74. 14.

2268 יְלַחֵכוּ Jela-hhé-chu] *pulverem lingent*, proſternent ſe, ita ut pulverem lambere videantur. A לָחַךְ *lambit, linxit*, Fut. plur. Pih. abſorpto dageſh, cum (..) ob pauſam, R. 132.

Verſ. 10.

2269 וְאִיִּים Veij-jím] (reges Tharſis) *& inſularum.* A ſing. אִי *provincia*, flumine aut mari circumdata, *inſula*, plur. cum dageſh euphonico, R. 18. אִיִּים *inſulæ, regiones*, Pſ. 97. 1.

2270 שְׁבָא Shebha] (reges) *Seba.* LXX. *reges Arabum.* Nomen urbis regalis Æthiopiæ.

2271 וּסְבָא U-ſebha] *& Saba.* Aliis eſt Arabia Fœlix. Aliis regiò Æthiopiæ, quam nunc princeps Nubianorum tenet; vulgò Presbyter Joannes. Eſt verò *Præſtegan* in lingua Perſ. פְּרֶסְתְּגַאן *Rex Apoſtolicus*, à פְּרֶסְתְּ *rex* & גַאן *apoſtolus, legatus*, unde corruptè פְּרֵיטֵי יוֹאַן *Pratejoan.*

2272 אֶשְׁכָּר Eſh-cár] *munus.* A שָׁכַר *inebriatus eſt.* Nom. m. Heemanthic. אֶשְׁכָּר *munus, donum* : nam munera inebriant hominum animos.

2273 יַקְרִיבוּ Jak-ri-bhu] *appropinquare facient*, adducent. A קָרַב *appropinquavit*, Fut. Hiph.

Verſ. 12.

2274 מְשַׁוֵּעַ Meſhav-véay] (liberabit pauperem) *vociferantem.* LXX. *ἐκ δυνάςυ à potente* : legerunt מִשּׁוֹעַ à שׁוֹעַ *opulentus, potens.* A שִׁוַּע *vociferatus eſt, clamavit*, Part. Pihel.

Verſ. 13.

2275 יָחוֹס Ja-hhós] *Parcet*; Ab חוּס *pepercit, veniam dedit*, Fut. Kal, R. 58.

Verſ.

Vers. 14.

2276 יִגְאַל Jigh-ál] *redimet.* A גָּאַל suprà Num. 934. Fut. Kal, יִגְאַל Cum Affix. mutat (-) in (··) R. 121. facítque cum ו Convers. וַיִּגְאָלֵם *& redemit eos*, Pſ. 106. 10.

Vers. 16.

2277 פִּסַּת Phis-ſáth] (erit) *particula*, vel pugillus frumenti, aut tritici, in terra, in vertice montium; i. e. tanta fertilitas, ut pauca grana in terram conjecta, etiam in montibus ſylvoſis & aridis, fertiliſſimi Libani excedant meſſem. A פָּסַס *minutus fuit, defecit*, Nom. fœm. פִּסָּה *particula*, aliquid minutum ad inſtar volæ manus In Regim.

2278 כַּלְּבָנוֹן Cal-lebha-nón] (commovebitur) *ſicut ipſe Libanus* fructus ejus: i. e. fient inſtar arborum Libani ingentes ſpicæ. לְבָנוֹן vide ſuprà Num. 1188. Cum Præfix. בַּלְּבָנוֹן *in Libano*, Pſ. 92. 13. excluſo ה Emphat.

2279 וְיָצִיצוּ Veja-tsí-tsu] *& florebunt.* A צוּץ vel צִיץ *florere*, Fut. Hiph. יָצִיץ *florebit*, Pſ. 92. 6. Plur. cum ו Converſ. וַיָּצִיצוּ *& floruerunt*, Ib. v. 8.

2280 כְּעֵשֶׂב Keעé-ſebh] *ſicut herba.* Nom. radicale עֵשֶׂב *herba ſativa*, Cum Præfix. כְּעֵשֶׂב & excluſo ה Emphat. כָּעֵשֶׂב *ſicut ipſa herba*, Pſ. 102. 5. וְעֵשֶׂב *& herba*, Pſ. 104. 14.

Vers. 17.

2281 יִנּוֹן Jin-nón] (coram Sole) *filiabitur* nomen ejus, i. e. nomen & fama ejus ſucceſſione filiorum propagatur. A נִין *filius*, factum eſt Verb. in Niph. ad formam Quieſcent. ſecundâ ו, R. 61. נִנּוֹן *filiatus eſt*, q. filios procreavit, filiorum ſtirpe ſuffultus eſt. Legitur h. l. tantùm in SS. ídque in Fut. יִנִּין, ubi (ו) eſt decurtatum ו pro יִנּוֹן. Rabbinis eſt nomen Meſſiæ יִנּוֹן Vide Lexic. Buxt. unde ſic poteſt interpretari: *Ante Solem Jinnon eſt nomen ejus*; i. e. ab æterno à Patre Filius gignitur, & dicitur. Targ. *Antequam creatus eſſet Sol*, מְזֻמָּן הוּא *preparatum fuerat nomen ejus, & benedicentur in merito ejus omnes gentes.* LXX. *Ante Solem* διαμένει *permanet nomen ejus.*

2282 וְיִתְבָּרְכוּ Vejith-ba-rechú] *& benedicent ſibi* in illo. A בָּרַךְ *benedixit*, Fut. Hithp. cum (··) ob excluſum dageſh, R. 19.

2283 יְאַשְּׁרוּהוּ Jeaſh-ſherú-hu] (omnes gentes) *beabunt illum*, beatum prædicabunt, beatitudinem precabuntur. Ab אִשֵּׁר *beavit, beatum, fœlicem prædicavit*, Fut. pl. Pihel. cum (:) loco ו R. 107. cum Affix. הו

Vers. 20.

2284 כָּלּוּ Col-lú] *Abſoluta ſunt* precationes. A כָּלָה *perfecit, abſolvit.* Præt. Pih. abjecto ה R. 66. cum (-) pro כִּלּוּ

2285 יִשַׁי Ji-ſháj] (filii) *Jeſſe.* A יָשָׁה unde יֵשׁ *eſt, fuit*, Nomen proprium patris Davidis; ſemel 1 Chron. 2. 12. ſcribitur cum א, q. ex אִישׁ *vir*, ad denotandam hominis vim. *Et Obed genuit* יִשַׁי *Jeſſe:* וְאִישַׁי *Et Iſhai genuit primogenitum ſuum.*

ספר שלישי

LIBER TERTIUS.

PSALMUS LXXIII. עג

Verſ. 2.

2286 נָטָיו נָטוּי Secundùm puncta legitur *declinaverunt* pedes mei, in Præt. Kal, mutato ה in י mobile, R. *66.* pro נָטוּ ſuprà Num. *964.* Juxta conſonantes eſt Pahul Kal, נָטוּי *declinatus eſt* pes meus.

2287 שֻׁפְּכָה Shûp-pechû] *effuſi ſunt greſſus mei.* A שָׁפַךְ *effudit*, Præt. Pyh. compoſit. ex tertia ſingul. fœm. & tertia plur. Lectio quam puncta referunt, eſt שֻׁפְּכוּ *diffuſi ſunt*, refertúrque ad utrumque pedem, qui conſtituunt greſſus. Secundùm literas eſt שֻׁפְּכָה *diffuſus eſt* (diſtributivè) quiſque pes meus.

Verſ. 3.

2288 קִנֵּאתִי Kin-né-thi] *zelavi.* A קָנָא ſuprà Num. 1426. Præt. Pih. quieſcente א in (..) R. *64.*

Verſ. 4.

2289 חַרְצֻבּוֹת Hhar-tſûb-bóth] *nexus.* Nom. plural. fœmin. quadriliterum, חַרְצֻבּוֹת *vincula.* Legitur h. l. tantùm, & Eſa. 58. *6.*

2290 וּבָרִיא U-bha-rí] *& pingue.* A בָּרָא *creavit*, Nom. m. בָּרִיא *pinguis*, q. jam optimè formatus.

2291 אוּלָם U-lám] *robur eorum*, i. e. craſſi, robuſti ſunt. Nom. radicale אוּל *robur, fortitudo*, cum Affix.

Verſ. 5.

2292 יְנֻגָּעוּ Jenûg-ghá-ju] *plagis afficientur.* A נגע נָגַע *tetigit, percuſſit, plagis affecit.* Præt. pl. Pyh. cum (ָ) ob pauſam.

Verſ. 6.

2293 עֲנָקַתְמוֹ Hana-káth-mo] *circumdedit eos.* Targ. עֲטַרְתְּהוֹן *coronavit eos* ſuperbia. A עֲנָק *torques.* Verbum fœm. in tertia perſ. fœm. Præt. Kal; עָנְקָה *ad inſtar torquis circumdedit*, Ob Affix. ה transit in ת R. 97. & (ָ) ac (:) tranſponuntur, R. 98. ac ſub ע (ֲ) aſſumitur.

2294 שִׁית Shíth] (operietur ceu) *veſtimento* violentia ipſorum, i. e. ſicut mulier amicitur veſtibus, ita ipſi violentiâ. A שׁוּת *ponere*, Nom. m. שִׁית *poſitio, ornamentum* muliebre, *veſtitus* : cum ellipſi כ R. 80. n. 1. pro כְּשִׁית

Verſ. 7.

2295 מַשְׂכִּיּוֹת Maſ-kij-jóth] *imaginationes* cordis. A שָׂכָה *imaginatus eſt, aliquid figuravit.* Nom. fœmin. Heemanthic. מַשְׂכִּית *figuratio, imaginatio*, q. animi figuratio. In plur. mutat ית in יּוֹת R. 32.

Verſ. 8.

2296 יָמִיקוּ Ja-mi-ku] *Tabeſcent* & loquentur in malo, ſc: præ labore. Vel *Putreſcere faciebant* & loquebantur de malo, i. e. putida loquebantur. A מוּק vel מִיק in Hiph. הֵמִיק *tabuit, contabuit*, Fut. Hiph.

Verſ.

Vers. 9.

2297 תְּהַלַּךְ Ti-halách] (lingua eorum) *perambulabit super terram.* Ab הָלַךְ *ambulavit*, Fut. Kal, pro תֵּהָלֵךְ cum (.) sub ת, ad innuendam compositionem (ut Avenar. vult) cum תִּמְלֹךְ q. *regnando ambulabit.*

Vers. 10.

2298 הֲלוֹם Halóm] *huc.* Ab הָלַם *contudit, pulsavit*, fit Adverbium loci & temporis, הֲלוֹם *huc, illuc*, à signo pedum, q. ubi consistit eorum percussio.

2299 יִמָּצוּ Jim-má-tsu] (& aquæ pleni scil. calicis) *exprimentur eis*, LXX. καὶ ἡμέραι *& dies pleni* εὑρεθήσονται *invenientur in eis*: pro וּמֵי *& aquæ*, legerunt יְמֵי *dies*: & pro יִמָּצוּ legerunt יִמָּצְאוּ *invenientur.* A מָצָה *expressit*, in Niph. נִמְצָה *expressus fuit*, Fut. pl. Niph. ejecto ה, R. 66.

Vers. 11.

2300 דֵּעָה De-yá] *scientia.* Nom. fœm. abjecto (י) R. 161. n. 1. à יָדַע *novit.*

Vers. 12.

2301 וְשַׁלְוֵי Veshal-vé] *& felices seculi.* A שָׁלָה *tranquillus, pacificus fuit*, Nom. m. mutato ה in י, R. 2. שָׁלֵו *quietus, tranquillus, pacificus*: plur. שְׁלֵוִים In Regim. (..) corripitur in (:) R. 116. & prius (:) transit in (-)

2302 הִשְׂגּוּ His-gú] *multiplicarunt facultates.* Targ. אַרְבִּיקוּ נִכְסִין *assecuti sunt divitias.* LXX. κατέσχον *obtinuerunt*; legerunt הִשִּׂיגוּ *apprehenderunt.* A שָׂגָה *multiplicatus fuit*, Præt. Hiph. הִשְׂגָּה *multiplicavit, auxit*; in plur. ejicitur ה, R. 66.

Vers. 13.

2303 זִכִּיתִי Zic-kí-thi] (ergò, frustrà) *mundavi.* LXX. ἐδικαίωσα *justificavi.* A זָכָה suprà Num. 1822. Præt. Pih. זִכָּה *mundavit, purificavit*, in prima pers. mutat ה in (י) R. 66.

Vers. 14.

2304 נָגוּעַ Na-ghúa ע] *plagis affectus*, Pahul Kal, à נָגַע suprà Num. 2292.

Vers. 15.

2305 בָּגַדְתִּי Ba-ghádh-ti] (in generationem filiorum tuorũ) *perfidè egi.* A בָּגַד *perfidus fuit, perfidè egit.* Prima per. Præt. Kal, cum (·) ob pausam.

Vers. 16.

2306 וָאֲחַשְּׁבָה Va-ahhash-shebhá] *Et cogitabo.* Ab חָשַׁב suprà Num. 1264 Fut. Pih. cum ה parag & ו cum (-) ob sequens (-:) Cum Affix. & ו Convers. וַתְּחַשְּׁבֵהוּ *& rationem habuisti ejus*, Psal. 144. 3.

Vers. 18.

2307 הִפַּלְתָּם Hip-pal-tám] *cadere fecisti eos*, projecisti. A נָפַל *cecidit*, Præt. Hiph. suprà Num. 144·. cum Affixo.

2308 לְמַשּׁוּאוֹת Lemash shu-óth] *in destructiones*, præcipitia. Targ. לְשַׁחוּתָא *in foveas.* LXX. ἐν τῷ ἐπαρθῆναι *dum elevarentur*, legerunt ex נָשָׂא *tulit.* A שָׁאָה *vastavit*, Nom. plur. Heemanth. מַשּׁוּאוֹת *destructiones*; quod propter dagesh videtur esse ex נָשָׂא pro מַנְשׁוּאוֹת Et cum (:) loco ו *Eleva plantas tuas* לְמַשֻּׁאוֹת *super devastationes*, Psalm. 74. 3. Nec alibi legitur in SS.

Vers. 19.

2309 סָפוּ Sá-phu] *consumpti sunt.* A סוּף *finiri, deficere, consumi.* Præt. plur. Kal, abjecto ו R. 58.

2310 בַּלָּהוֹת Bal-la-hóth] (præ) *terroribus*. LXX. *propter iniquitatem suam*. A בָּהַל *terruit*. Nom. Fœmin. בַּהָלָה *terror subitus*, *formido*, *consternatio*. Cum Præfix. בְּבַהָלָה *in ipso terrore*, Psal. 78. 33. excluso ה Emphat. Et transpositis literis ה & ל, בַּלָּהָה quomodo 10 legitur in SS. plur. בַּלָּהוֹת

Vers. 20.

2311 כַּחֲלוֹם Ca-hhalóm] *Sicut somnium*. Ab חָלַם *somniavit*, Nom. mas. חֲלוֹם *somnium*, cum כ similitud.

2312 בָּעִיר Ba-yír] *in suscitando*. A עוּר *evigilare*, in Hiph. ejecto ו, R. 58. הֵעִיר *excitavit*, *suscitavit*, Infinit. Hiph. הָעִיר at ב excludit characteristic. ה Conjugation. R. 81. בְּעִיר LXX. ἐν τῇ πόλει σου *in civitate tua*, acceperunt pro Nomine עִיר *urbs*.

Vers. 21.

2313 יִתְחַמֵּץ Jith-hham-méts] *exacerbabitur* cor meum, Targ. יְחוּשׁ *contristabitur*; LXX. ἐξεκαύθη *inflammatum est*. Ab חָמֵץ suprà Num. 2220. In Hithp. legitur h. l. tantùm ídque in Futuro.

2314 אֶשְׁתּוֹנָן Esh-to-nán] (& in renibus meis) *acuor, pungor*. LXX. *& renes mei* ἠλλοιώθησαν *commutati sunt*, q. à שָׁנָה *mutatus fuit*. A שָׁנַן *acuit*, Fut. Hithp. per metathesin ש & ת, R. 47. cum ו loco dagesh, R. 73. & (ָ) ob pausam.

Vers. 26.

2315 שְׁאֵרִי Shee-ri] caro mea. Targ. וְשִׁמִּי *corpus meum*. A שָׁאַר *superfuit*, Nom. m. שְׁאֵר *caro*, q. pars reliqua animalis post animam.

Vers. 27.

2316 רְחֵקֶיךָ Rehhe-ké-cha] *longinqui tui* peribunt. LXX. *qui elongant se à te*. A רָחַק *longè abfuit*, Nom. m. רָחֵק *longinquus*, *remotus*, plural. רְחֵקִים cum Affixo.

2317 הִצְמַתָּה Hits-mát-ta] *excidisti*. A צָמַת *excîdit*, *destruxit*. Præterit. Hiph. cum ה parag. compensatâ tertiâ radicali ת per dagesh, R. 73. pro הִצְמַתְתָּה

2318 זוֹנֶה Zo-né] *fornicantem* abs te, i. e. creaturis q. adulteris adhærentem. A זָנָה *fornicatus*, *scortatus fuit*, corpore vel animo: eleganter transfertur ad religionem. Benoni Kal, exit in (ֶ) R. 65.

Vers. 28.

2319 קִרְבַת Kir-báth] (& quod ad me) *appropinquatio Dei* mihi bona est, accessus Dei vel ad Deum. Targ. לְמִקְרַב בָּתַר פָּלְחָנָא דַיְיָ לִי טָב *accedere ad cultum Dei bonum est*. LXX. τὸ προσκολλᾶσθαι τῷ Θεῷ *adhærere Deo*. A קָרַב *appropinquavit*, Nom. fœmin. קְרָבָה *accessus*, *appropinquatio*. In Regim. (ָ) transit in (ַ) & prius (:) in (ִ)

2320 מַלְאֲכוֹתֶיךָ Mal-acho-thé-cha] *opera tua*. A לָאַךְ *operari*, Nom. fœm. Heemanth. מְלָאכָה *opus*, res quæ effecta est, artificium, (quomodo differt à מַעֲשֶׂה *actio*.) est formæ מַמְלָכָה at Syrorum more, א suam vocalem præcedenti literæ schevatæ substernit, R. 141. sícque prius (:) redit, R. 6. fitque מַלְאָכָה Ps. 107. 23. Plural. מַלְאָכוֹת & cum Affix. mutat (ָ) in (ֲ) R. 114.

PSAL-

PSALMUS LXXIV. עד

2321 יֶעְשַׁן Jey-shán] *fumabit* ira tua, LXX. *iratus est furor tuus*. A עָשַׁן *fumavit*, Metaphoricè *iratus fuit*, quòd ex commotione humorum & spirituum irati videntur q. fumum è naribus emittere. Fut. Kal, pro יֶעֱשַׁן R. 14. plur. וַיֶּעֶשְׁנוּ *& fumabunt*, Psal. 104. 32. cum (.) ob pausam.

2322 מַרְעִיתֶךָ Mar-yi-thé-cha] (in oves) *pascui tui*. A רָעָה *pavit*, Nom. fœm. Heemanth. מַרְעִית *pascuum*. Cum Affix. *Et oves* מַרְעִיתֶךָ *pascui tui*, Ps. 79. 13. *Populus* מַרְעִיתוֹ *pascui ejus*, Ps. 95. 7.

Vers. 2.

2323 קָנִיתָ Ka-ní-tha] congregationis tuæ, quam) *acquisivisti*, vel ut LXX. ἐκτήσω *possedisti*. Præt. Kal, קָנָה *acquisivit, possedit*, quoquo modo, generatione, industriâ, labore, precio, &c. In tertia fœm. קָנְתָה *acquisivit illa*, R. 65. In secunda קָנִיתָ R. 66.

2324 גָּאַלְתָּ Ga-ál-ta] *vindicasti*. LXX. ἐλυτρώσω *redemisti*. Præt. Kal, à גָּאַל suprà Num. 934.

Vers. 3.

2325 הָרִימָה Ha-rí-ma] *Eleva*. A רוּם *elevatum esse*, in Hiph. ejecto ו, R. 58. הֵרִים *levavit, elevavit*. Imper. Hiph. cum ה parag.

2326 הֵרַע He-ráy] (omnia quæ) *malefecit*. Præt. Hiph. suprà Num. 646.

Vers. 4.

2327 מוֹעֲדֶךָ Mo-yadhé-cha] (in medio) *conventuum tuorum*, templi tui, quod plures partes habebat. A יָעַד suprà Num. 45. Nom. m. Heemanth. converso (י) in (ו) R. 161. n. 1. מוֹעֵד *conventus, locus præfixus, tempus determinatum* ad conveniendum, tandem *festus dies*, quo homines conveniunt ad celebrandum Deum. Cum Affix. mutato (..) in (.) R. 116. מוֹעַדְךָ Et sic in Plur. מוֹעֲדִים *Fecisti lunam* לְמוֹעֲדִים *in tempora*, Ps. 104. 19. Targ. לְמִמְנֵי בֵהּ זִמְנַיָא *ut numerentur in eo tempora*, menses, dies, anni solennes, &c. In Regim. *Incenderunt omnes* מוֹעֲדֵי־אֵל *conventus Dei*, infrà ver. 8. i.e. templum.

שָׂמוּ אוֹתֹתָם אֹתוֹת *Posuerunt signa sua, signa*, i. e. vexilla bellica, q. trophæa victoriæ.

Vers. 5.

2328 יִוָּדַע Jiv-va-dháy] *Ostentabit se*, sc: quisque illorum. A יָדַע *novit*, in Niph. נוֹדַע *notus fuit, notum se præbuit, ostentavit*. Fut. Niph. mutato (ו) in ו mobile, R. 56. יִוָּדַע *cognitus sit*, Psal. 79. 10. Cum ה Interrogativo, R. 77. הֲיִוָּדַע *an cognitus est?* Ps. 88. 13.

2329 כְּמֵבִיא Keme-bhí] *sicut adducens*. Targ. *Sicut vir qui levat manum suam in perplexitatem ligni, ut incidat securibus*. A בּוֹא *venire*, Part. Hiph. ejecto ו, R. 58. *faciens venire*, i.e. adducens.

2330 לְמָעְלָה Lemáy-la] *supernè*. A עָלָה *ascendit*, Nom. Heemanthic. degenerans in particulam, *suprà, supernè*: cum ל servili, לְמַעְלָה in pausa cum (.)

2231 בִּסְבָךְ־ Bis-bhoch] *in perplexitate* arboris. A סָבַךְ *perplexus, implicatus fuit*, Nom. m. סְבוֹךְ *perplexitas*, ob Maccaph cum (.) R. 134.

2332 קַרְדֻּמּוֹת Kar-dum-móth] *secures*. Nom. quadriliter. קַרְדֹּם *securis*, in plur. assumit dagesh euphonicum, & quinquies legitur in SS.

Vers.

Vers. 6.

2333 פִּתּוּחֶיהָ Pit-tu-hhé-ha] *sculpturas ejus*, LXX. τὰς θύρας αὐτῆς *januas ejus*, ex פְּתָחִים *janua*. A פָּתַח *aperuit*, plur. masc. פִּתּוּחִים *celatura*, q. materiæ apertura ; cum Affixo.

2334 בְּכַשִּׁיל Bechash-shíl] *asciâ*, A כָּשַׁל *impegit*, fit כַּשִּׁיל *ascia, securis*, quòd ligna labefactet & decidere faciat. Hæc vox, ut & sequens, legitur h. l. tantùm in SS.

2335 וְכֵילַפּוֹת Veche-lap-póth] *& malleis*. Nom. plur. fœm. & notat instrumenta quibus lapides conteruntur, *bipennes*.

2336 יַהֲלֹמוּן Ja-haló-mun] *conquassabunt*. Ab הָלַם *tudit, contudit, conquassavit*, Fut. Kal, יֶהֱלוֹם & יַהֲלוֹם. Cum Affix. יֶהֶלְמֵנִי *contundat me justus*, Psal. 141. 5. ubi ו transit in (:) R. 119. & (∴) amittit suum (:) R. 15. Plur. cum ן parag. יַהֲלוֹמוּן retento ו ob pausam, pro (:) R. 132.

Vers. 7.

2337 שִׁלְּחוּ Shil-lehhú] *Miserunt* in ignem sanctuarium tuum, pro, ignem in sanctuarium: est hypallage. A שָׁלַח *misit*, Præt. Pihel.

Vers. 8.

2338 נִינָם Ni-nám] *opprimemus eos*. Targ. בְּנֵיהוֹן *filios ipsorum*, LXX. ἡ συγγένεια αὐτῶν *cognatio eorum*, ex significatione נִין *filius*. A יָנָה *oppressit, vim intulit*, Fut. Kal, quiescente (ִ) in (.) R. 55. נִינֶה cum Affix. excluso ה, pro נִינֵם, ם enim in Futuris poscit (..) R. 94.

2339 שָׂרְפוּ Sa-rephú] *combusserunt*, Præt. Kal, à שָׂרַף *ussit, combussit*.

Vers. 10.

2340 יְנָאֵץ Jena-éts] *irritabit*. A נָאַץ *irritavit, blasphemavit*, Fut. Pihel compensato dagesh per (ִ) R. 19.

Vers. 13.

2341 פּוֹרַרְתָּ Pho-rár-ta] *fregisti, labefactasti*. Targ. גְּזַרְתָּא *divisisti*, LXX. ἐκραταίωσας *roborasti, solidasti*, ut utrinque instar muri stans, Hebræis per medium transitum daret. A פּוּר *frangere, rumpere, labefactare*. Præt. Pih. quiescente in ו, & geminatâ tertiâ, R. 63.

¶ שִׁבַּרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים *confregisti capita draconum*; crocodilorum, qui dracones sunt aquatici : sic poeticè appellantur Ægyptii.

Vers. 14.

2342 רִצַּצְתָּ Rits-tsats-ta] *conquassasti*. A רָצַץ *concussit, conquassavit*, Præt. Pihel.

2343 לִוְיָתָן Liv-ja-thán] (capita) *Leviathan*, antonomasticè principes Pharaonis. A לָוָה *adjunxit, adhæsit*, fit לִוְיָתָן *cete, draco marinus*, vastissimum genus piscis, cujus membra & squammæ cohærent.

Vers. 15.

2344 בָקַעְתָּ Ba-káע-ta] *fidisti*. Præt. Kal, à בָּקַע *fidit, scidit, rupit*.

2345 מַעְיָן Maע-ján] *fontem*. A עַיִן *oculus*, Nom. Heemanth. מַעְיָן *fons*, q. oculus terræ. In Regim. cum ו parag. R. 102. n. 3. לְמַעְיְנוֹ *in fontem aquarum*, Ps. 114. 8. Plur. מַעְיָנִים *fontes*, Psal. 104. 10. Cum Affix. *Omnes* מַעְיָנַי *fontes mei in te*, Psalm. 87. 7. LXX. ἡ κατοικία *habitatio*, q. à מָעוֹן

2346 הוֹבַשְׁתָּ Ho-bhásh-ta] *arefecisti*. A יָבַשׁ *aruit*, Præt. Hiph. mutato (ִ) in ו R. 57. הוֹבִישׁ *arefecit, siccavit*.

2347 אֵיתָן E-thán] (flumina) *fortitudinis*, i. e. ingentia, aquis plena. Ab inusitato

usitato איח vel אִיתָן fit אֵיתָן *fortis*, & substantivè *fortitudo, vehementia.* 13 legitur in SS. Aliâs אֵיתָן nomen proprium viri, musices gnari. *O-de didascalica* לְאֵיתָן *Ethanis*, Psal. 89. 1.

Vers. 16.

2348 מָאוֹר Ma-ór] (confirmasti) *luminare* & Solem, Targ. סִהֲרָא *lunam*, LXX. φαῦσιν *auroram*. Ab אוֹר *lux, lumen*, Nom. Heemanth. מָאוֹר *luminare*, luminis receptaculum, (מ nomen instrumenti constituens, R. 23.) & junctum Soli significat *lunam*. In Regim. mutat (ָ) in (:) *Posuisti abscondita nostra* לִמְאוֹר *in luminari*, i. e. luce faciei tuæ, Targ. קֳבֵל נְהוֹר *coram lumine*, Ps. 90. 8.

Vers. 17.

2349 הִצַּבְתָּ Hits-tsábh-ta] *constituisti.* A יָצַב *stetit, constitit*, Præt. Hiph. converso (י) in dagesh, R. 69. n. 1. הִצִּיב *stare jussit, statuit, constituit.*

2350 גְּבוּלוֹת Gebhu-lóth] *terminos* terræ. A גָּבַל *terminavit, limites constituit.* Nom. m. גְּבוּל *terminus, limes.* Cum Affix. *qui posuit* גְּבוּלֵךְ *terminum tuum* f. Psal. 147. 14. גְּבוּלָם *eorum*, Psal. 105. 31. In fœm. גְּבוּלָה idem, plur. גְּבוּלוֹת

2351 וָחֹרֶף Va-hhó-reph] (æstatem) & *hyemem.* A חָרַף *probro affecit.* Nom. m. absque plur. חֹרֶף *hyems*, probrum æstatis; quæ sævitia frigoris omnia corrumpit. ו cum (ָ) R. 78.

2352 יְצַרְתָּם Jetsar-tám] *formasti ea.* Targ. בְּרַתְּנוּן *creasti ea.* A יָצַר *finxit, formavit, innovavit*, Præt. Kal, יָצַרְתָּ *formasti*, Psal. 104. 26. Cum Affix. verò (ָ) transit in (:) In plur. יָצָרוּ *formârunt, cum* (ָ) ob pausam.

2353 תּוֹרֶךָ To-ré-cha] (animam) *turturis tuæ*, i. e. Israelitarum, qui non colunt nisi te: sicut turtur avis casta non adhæret alteri. Tar. *discentium legem tuam*, q. תּוֹרָתֶךָ. LXX. *confitentem tibi*, legerunt תּוֹדֶךָ per ד ab הוֹדָה *confessus est*. Nom. radic. תּוֹר *turtur*, avis nota ex genere columbarum, à sono quem edit nomen habens, quæ gemitum habet pro cantu; 13 legitur in SS.

Vers. 20.

2354 מַחֲשַׁכֵּי Ma-hhashac-ké] *loca obscura* terræ. Ab חָשַׁךְ *obscuratus fuit.* Nom. Heemanth. מַחְשָׁךְ *locus tenebrosus, locus tenebrarum*, Psal. 88. 19. In plur. resoluto (ְ) in (ֲ) & dagesh, R. 112. בְּמַחֲשַׁכִּים *in locis tenebrosis*, Psal. 88. 7. & h. l. in Regim.

Vers. 21.

2355 נִכְלָם Nich-lám] *confusus.* Part. Niph. à כָּלַם suprà Num. 181.

PSALMUS LXXV. עה

Vers. 2.

2356 הוֹדִינוּ Ho-dhí-nu] *Confitemur tibi*, vel *Celebrabimus te.* Prima pers. pl. Præt. Hiph. ab הוֹדָה suprà Num. 875.

Vers. 4.

2357 נְמוֹגִים Nemo-ghím] *liquefacti* terra, & omnes incolæ ejus. A מוּג suprà Num. 1716. Partic. Niph. exit in ו R. 60. נָמוֹג *liquefactus, dissolutus.* In plur. mutat (ָ) in (:) R. 114.

2358 תִּכַּנְתִּי Tic-cán-ti] *ponderavi.* Pr. Pih. à תָּכַן *ponderavit, numeravit, expendit, aptavit.*

2359 עַמּוּדֶיהָ yam-mu-dhé-ha] *columnas*

nas ejus. A עָמַר *stetit.* Nom. masc. עַמּוּד *columna*, בְּעַמּוּד *in columna*, Ps. 99. 7. Plur. cum Affix. עַמּוּדֶיהָ

Vers. 5.

2360 תְּהוֹלּוּ Ta-hól-lu] *insaniatis.* Targ. *Dixi ad* מִתְהַלְּלִים *ad subsannatores; ne* תִּתְהַלְּלוּן *derideatis.* LXX. *Dixi iniquis, nolite iniquè agere.* Ab הָלַל suprà Num. 233. Fut. Kal, syncopatâ mediâ, R. 70.

2361 תָּרִימוּ Ta-rí-mu] (ne) *exaltetis.* A רוּם *altum esse*, Fut. Hiph. ejecto ו, R. 58. In secunda pers. וַתָּרֶם *& attollis*, Ps. 92. 11. cum ו Convers. ob quod (..) corripitur in (ֶ) R. 127. pro תָּרִם In tertia pers. יָרִים *exaltabit*, infrà vers. 8. Cum ו convers. וַיָּרֶם *& extollit*, Psal. 148. 14. Plur. תָּרִימוּ *extolletis.*

Vers. 6.

2362 בְצַוָּאר Betsav-vár] (ne loquamini) *in collo*, durum, i. e. insolentiam cum collo extento, quod est animi elati indicium. LXX. *adversus Deum, injustitiam.* Legerunt צוּר *petra, Deus.* A צוּר *petra, fortitudo*, Nom. m. צַוָּאר *collum*, (cum א protractivo) in quo animalium robur & fortitudo conspicitur ad ferenda onera.

Vers. 7.

2363 וּמִמַּעֲרָב U-mim-ma-yarábh] (ab oriente) *aut ab occidente.* A עֶרֶב *vespera.* Nom. Heemanth. מַעֲרָב *occidens*, regio cœli occidentalis. Cum Præfix. וּמִמַּעֲרָב Ps. 107. 3.

2364 הָרִים Ha-rím] (neque à deserto) *montium*, ut LXX. οὔτε ἀπὸ ἐρήμων ὀρέων *neque à desertis montibus*; quoniam præcedens Nom. מִמִּדְבַּר est in Regim. Sic & Targ. *Ab austro loco montium.* Aliis est Infinit. Hiph. הָרִים *exaltare*; i. e. exaltatio, promotio; ex vers. sequ. *quia hunc humiliabit, hunc* יָרִים *exaltabit.*

Vers. 9.

2365 חָמַר Hha-már] (& vinum) *rubuit, lutum excitavit, turbidum evasit.* Est descriptio vini optimi effervescentis. Ipsum thema.

2366 מֶסֶךְ Mé-sech] (plenus sc: calix est) *diluto.* A מָסַךְ *miscuit, diluit.* Nom. m. מֶסֶךְ *mixtio* vini & aquæ, *dilutum.*

2367 שְׁמָרֶיהָ Shema-ré-ha] *fœces ejus*, sc: calicis. A שָׁמַר *custodivit*, Nom. pl. m. שְׁמָרִים *fæces*, q. vini custodes: cum Affix.

2368 יִמְצוּ Jim-tsú] *exugent*, bibent. A מָצָה *expressit*, *ore exuxit*, Fut. pl. Kal, abjecto ה, R. 66.

Vers. 11.

2369 אֲגַדֵּעַ Aghad-déay] *succidam.* A גָּדַע in Pih. גִּדַּע *succidit, discidit, resecuit*, Ps. 107. 16. Fut. Pih.

PSALMUS LXXVI. עו

Vers. 3.

2370 בְשָׁלֵם Bhesha-lém] (Et fuit) *in Salem* habitaculum ejus, Targ. *in Jerusalem.* LXX. ἐν εἰρήνῃ *in pace*, ex radicis significatione A שָׁלוֹם *pax*, fit שָׁלֵם *Solyma*, urbs in provincia Canaan, in qua olim Melchisedec regnabat; pòst Jerusalem dicta.

Vers. 4.

2371 רִשְׁפֵי Rish-phé] (fregit) *prunas arcus*, i. e. ferra sagittarum, quæ incalescunt instar carbonis. Nom. radicale רֶשֶׁף *carbo ignitus, pruna.* Plur. רְשָׁפִים *Et tradidit pecora eorum* לָרְשָׁפִים *prunis*, Ps. 78. 48. i. e. fulgetris.

Vers.

Vers. 5.

2372 נָאוֹר Na-ór] *Lucidus* tu. Ab אוֹר *luxit*, Particip. Niph. R. 61.

2373 טָרֶף Tá-reph] (à montibus) *præda*, rapinæ, in quibus habitant bestiæ rapaces. LXX. *à montibus æternis*. A טָרַף *rapuit*. Nom. m. טֶרֶף *rapina*, *præda*, Ps. 124. 6. It. *esca*, cibus qui ex fera paratur, Ps. 111. 5. In pausa טָרֶף Cum Præfix. לְטָרֶף *in prædam*, Ps. 104. 21. excluso ה Emphat.

Vers. 6.

2374 אֶשְׁתּוֹלְלוּ Esh-to-lelú] *Spoliarunt* se, scil: mente robusti corde. Vel *subduxerunt sese*, sc: ex hoc mundo. Targ. *Abjecerunt à se arma bellica*. LXX. *turbati sunt*. A שָׁלַל *prædatus est*, *spoliavit*. Præt. Hithp. הִשְׁתּוֹלֵל *spoliavit sese* mente, *insanivit*, *furiit*. Vel *subduxit se raptus*, *sublatus fuit*. Fit per Metathesin literarum, ש & ת R. 47. cum א loco ה ex Chald. R. 136. & cum ו loco dagesh, R. 72.

2375 נָמוּ Ná-mu] *dormitarunt*. A נוּם *dormitare*, *dormiturire*, *paululum dormire*, Præt. Kal, abjecto ו, R. 68. נָם plur. נָמוּ

2376 שְׁנָתָם Shena-thám] *somnum suum*. A יָשֵׁן *dormivit*, Nom. fœmin. abjecto (י) R. 161. n. 1. שֵׁנָה *somnus*, *dormitio*, Psal. 90. 5. שֵׁנָה *somnus erunt*, i. e. sicut somnium in somno. Et cum א loco ה ex terminat. fœm. Chald. *Sic dabit dilecto suo* שֵׁנָא *somnum*, Ps. 127. 2. in somno, in quiete, absque labore, sicut homini dormienti. Et ex terminat. fœm. ת R. 27. *Si dedero* שְׁנַת *somnum*, Ps. 132. 4. Cum Affix. שְׁנָתָם

Vers. 7.

2377 נִרְדָּם Nir-dám] *sopore obrutus*. Ab insusitato רָדַם in Niph. נִרְדַּם *sopitus*, *profundo somno oppressus fuit*, Part. Niph.

Vers. 9.

2378 הִשְׁמַעְתָּ Hish-má ע-ta] *fecisti audire*. Præt. Hiph. à שָׁמַע *audivit*.

2379 וְשָׁקָטָה Vesha-ká-ta] *& tranquilla fuit*, sc: terra. Præt. Kal, שָׁקַט *quievit*, *tranquillus fuit*, in fœm. שָׁקְטָה at in pausa (:) in (ׇ) R. 132.

Vers. 11.

2380 שְׁאֵרִית Shee-ríth] *reliquias* furorum, i. e. superstites à furore hostium *cinges*, i. e. proteges. LXX. *reliquia cogitationis diem festum agent tibi*. Nom. חֵמָה *calor*, acceperunt in latiori significatione, & verbum תָּחֹגוּר legerunt ab חָגַג *festum celebravit*. A שָׁאַר *reliquus fuit*, Nom. f. שְׁאֵרִית *reliquum*, *reliquia*.

Vers. 12.

2381 נִדְרוּ Nidh-rú] *Vovete*. A נָדַר *vovit*, *Deo promisit*, Imp. Kal.

2382 וְשַׁלְּמוּ Veshal-lemú] *& persolvite*. A שִׁלֵּם Num. 1038. Imper. Pih.

Vers. 13.

2383 יִבְצֹר Jibh-tsór] *Præcidet*. Targ. יִזְעַר *minuet* spiritum principum. LXX. *aufert*. A בָּצַר *præcidit*, *abrupit*, propriè uvas & fructus. Futur. Kal.

PSALMUS LXXVII. עז

Vers. 2.

2384 וְאֶצְעָקָה Veets-ע-á-ka] *& clamabo*. A צָעַק Num. 1351. Fut. Kal, אֶצְעַק cum ה parag. converso (ֵ) in (ָ) ob pausam. Plur. cum ו Conversiv. וַיִּצְעֲקוּ *& clamârunt*.

2385 וְהַאֲזִין Veha-azín] Aut est Præter. Hiph. pro הֶאֱזִין *& aurem inclinavit*, suprà Num. 218. Aut Infinitiv.

pro Præterito, & *intendere mihi*, i. e. intendit.

Verſ. 3.

2386 נִגְּרָה Nig-gerá] Dominmm exquiſivi manu mea,) *diffluxit* ſc: oculus meus. Vel ſic: Dominum exquiſivi manus mea nocte *tracta eſt*, i. e. plaga morbi mei fluxit. LXX. *manibus meis nocte* ἐναντίον αὐτοῦ *coram eo*: legerunt à נֶגֶד *coram*. A נָגַר *traxit*: *tractim fluxit, defluxit*, cum de liquidis dicitur. Præt. Niph. נִגַּר *tractus fuit*, compenſato נ per dageſh, R. 69.

2387 תָפוּג Tha-phúgh] (& non) *ceſſabit*. A פוּג *remiſſum eſſe*, *intermittere, ceſſare*, Fut. Kal, R. 60.

2388 מֵאֲנָה Me-aná] *renuit*. A מָאַן in Pih. compenſato dageſh per (..) R. 19. מֵאֵן *renuit, recuſavit, faſtidivit*, Fœm. מֵאֲנָה Plur. מֵאֲנוּ *renuerunt*, Pſ. 78. 10.

2389 הִנָּחֵם Hin-na-hhém] *conſolari*. A נָחַם Num. 1067. Infin. Niph.

2390 נַפְשִׁי *anima mea*. Suprà Num. 133.

Verſ. 4.

2391 אֶזְכְּרָה *Recordabor*, ſuprà N. 396.

2392 אֱלֹהִים *Dei*, ſuprà Num. 137.

2393 וְאֶהֱמָיָה & *infremam*. Fut. Kal, ſuprà Num. 1536. cum ה paragog. mutato ה radicali, in (י) mobile, ne duo ה inter ſe collidantur.

2394 אָשִׂיחָה *meditabor*, ſuprà Num. 1899.

2395 וְתִתְעַטֵּף Vehith-yat téph] & *obruit, involvit ſeſe*, A עָטַף ſuprà Num. 2087. Præt. Hithp. הִתְעַטֵּף LXX. ὠλιγοψύχησε *defecit*. In pauſa, הִתְעַטָּף Pſ. 107. 5.

2396 רוּחִי *ſpiritus meus*, ſuprà Num. 40.

2397 סֶלָה *Sela*, ſuprà Num. 138.

Verſ. 5.

2398 אָחַזְתָּ *Tenuiſti*, ſuprà Num. 1740.

2399 שְׁמֻרוֹת Shemu-róth] *cuſtodias*, i. e. palpebras, (quæ cuſtodiunt oculos) ut illos claudere & dormire non potuerim. A שָׁמַר *cuſtodivit*, Nom. plur. fœm. שְׁמֻרוֹת *vigiliæ, cuſtodiæ*.

2400 עֵינָי *oculorum meorum*, Num. 235.

2401 נִפְעַמְתִּי Niph-yám-ti] *perculſus ſum*. A פָּעַם *impulit, concuſſit*, Præt. Niph. נִפְעַם *impulſus, concuſſus fuit*: dicitur de animo nimium anxio, & ob id hominem quodammodo percutiente.

Verſ. 6.

2402 חִשַּׁבְתִּי Hhiſh-ſhábh-ti] *Cogitavi*. Targ. מְנֵיתִי *numeravi* dies antiquitatis. Præt. Pih. ab חָשַׁב *cogitavit, numeravit, reputavit*, Pſ. 119. 59.

Verſ. 7.

2403 וַיְחַפֵּשׂ Va-jehhap-pés] & *perſcrutatus eſt* ſpiritus meus. LXX. ἔσκαλλε *fodiebat*. Ab חָפַשׂ ſuprà Num. 2056. Fut. Pih.

Verſ. 8.

2404 לִרְצוֹת Lir-tſóth] *ad benevelle*. LXX. εὐδοκῆσαι. A רָצָה Num. 1571. Gerund. Kal, R. 65.

Verſ. 9.

2405 הֶאָפֵס He-a-phés] *Num deſiit?* Præt. Kal, ex terminatione (..) אָפֵס *finitus, conſumptus fuit, deſiit, ceſſavit*, cum ה Interrogativo, quod habet (ֶ) ante guttural. kametſatam, R. 77.

Verſ.

Verſ. 10.

2406 חַנּוֹת Hhan-nóth] (An oblitus eſt) *gratiam facere*. Ab חָנַן *gratiam fecit, miſertus eſt*. Infin. Pih pro חַנֵּן ad formam Quieſcentium tertiâ ה, cui ſimili ſuprà Num. 1380. Quanquam poſſit etiam eſſe Nom. plural. fœm. *miſerationum*.

2407 קָפַץ Ka-pháts] (an) *contraxit*. Ipſum thema קָפַץ *continuit, clauſit*. In fœm. קָפְצָה *contraxit os ſuum*, Pſal. 107. 42.

Verſ. 12.

2408 פִּלְאֶךָ Pil-é-cha] (memor ero ab antiquo) *mirabile tuum*. Nom. radicale פֶּלֶא *res ardua, mirum, mirabile*. Cum Affix. utrumque (‥) in (:) & prius in (.) פִּלְאֲךָ *mirabile tuum*, Pſ. 89. 6. in pauſa פִּלְאֶךָ Pſ. 88. 13. Plur. ex forma fœm. פְּלָאוֹת *mirabilia*, Pſal. 119. 129.

Verſ. 13.

2409 וְהָגִיתִי Veha-ghí-thi] & *meditatus ſum*. Præt. Kal, ab הָגָה ſuprà Num. 19. In prima perſ. mutato ה in (י) R. 66. הָגִיתִי Pſ. 143. 5.

Verſ. 15.

2410 הוֹדַעְתָּ Ho-dháy-ta] *feciſti ſcire*. A יָדַע *novit*, Præt. Hiph. mutato (י) in ו, R. 57. הוֹדִיעַ *notum fecit*, Pſal. 98. 2. In ſecunda perſ. הוֹדַעְתָּ

Verſ. 16.

2411 וְיוֹסֵף & *Joſeph*. A יָסַף *addidit*, Gen. 30. 23. *Et vocabat nomen ejus* יוֹסֵף *Ioſeph, dicendo*: יֹסֵף *addet Dominus mihi filium alium*: alluſit ad vocem Futuri Hiphil. Scribitur etiam יְהוֹסֵף unde cum Præfix. בִּיהוֹסֵף *in Ioſeph*, Pſal. 81. 6. ſublato (:) ſub (י) R. 8.

Verſ. 18.

2412 זֹרְמוּ Zo-remú] *Inundatione effuſæ ſunt* aquæ (a) nubibus): imbris vehementiſſimi deſcriptio. Targ. אַחִיתוּ *demiſerunt* aquas nubes. A זָרַם *inundavit*. Præt. Pyh. cum ו loco dageſh, R. 19.

2413 חֲצָצֶיךָ Hhatſa-tſé-cha] (etiam) *calculi tui* ibant: i. e. lapides grandinis. Targ. כֵּיפֵי גִירָךְ *lapides ſagittarum tuarum*. LXX. τὰ βέλη σου *ſagittæ tuæ*. Ab חָצַץ *diſcidit*, Nom. m. חָצָץ *calculus, ſcrupulus*, quòd ſit à magnis lapidibus exciſus, Plur. cum Affixo.

Verſ. 19.

2414 רַעַמְךָ Ra-yam-chá] (vox) *tonitrui tui*, Targ. אַכְלָוּתָךְ *clamoris tui*. A רָעַם *tonuit, ſonuit*, Nom. m. abſque plur. רַעַם *tonitru, fragor, murmur, commotio*, Pſal. 81. 8. *in abſcondito* רַעַם *commotionis*. Cum Affix. mutat poſterius (-) in (:) רַעַמְךָ *tonitru tuum*, Pſ. 104. 7.

2415 בַּגַּלְגַּל Bag-gal-gál] *in ſphæra*, i. e. in cœlis. A גָּלַל *volvit*, Nom. m. geminatâ primâ radicali, גַּלְגַּל *ſphæra, rota*, quicquid circumvolvitur. Cum Præfix. בְּגַלְגַּל *in rota*, excluſo ה Emphat. *Pone eos* כַּגַּלְגַּל *ſicut rotam*, Pſ. 83. 14. i. e. volubiles ut citò rapiantur, & circumagitentur ob levitatem.

2416 הֵאִירוּ He-í-ru] *illuminaverunt* fulgura orbem. Ab אוֹר *luxit*, Præt. Hiph. ejecto ו R. 57. הֵאִיר *lucidum fecit, illuminavit*. Pl. הֵאִירוּ Pſ. 97. 4.

2417 רָגְזָה Ra-ghezá] *contremit*. Præt. Kal, à רָגַז ſuprà Num. 190.

Verſ. 20.

2418 וּשְׁבִילֶיךָ U-ſhebhi-lecha] & *ſemita tua*. Nom. radicale, שְׁבִיל *ſemita, meatus*: extat bis in SS. h. l. & Jer.

Jer. 18. 15. Scribitur a. hîc cum (ו) q. esset plur. שְׁבִילֶיךָ *semita tua.*

2419 וְעִקְּבוֹתֶיךָ Ve yik-kebho-thé-cha] *& vestigia tua* non sunt cognita. Targ. וְרוֹשְׁמַת פְּסִיעָתָךְ *& signa gressuum tuorum.* Nom. radicale עָקֵב *calx*, extrema pars pedis, *vestigium*: cum duplici plur. עֲקֵבִים & עֲקֵבוֹת cum dagesh euphonico, עִקְּבוֹת In Regim. correpto (..) in (:) עִקְּבוֹת *vestigia uncti tui*, Ps. 89. 52. & h. l. cum Affixo.

Vers. 21.

2420 מֹשֶׁה Mo-shé] (per manum) *Mosis.* A מָשָׁה *traxit, extraxit*, nomen proprium ducis Israelitici populi מֹשֶׁה *Moses*, qui fuit ex aquis extractus. Cum Præfix. לְמֹשֶׁה *Mosi*, Ps. 90. 1.

2421 וְאַהֲרֹן Vea-harón] *& Aaronis.* Primus Pontifex Hebræorum, frater *Mosis.* Aliis ab אָרוֹן *arca*, quòd ut Pontifex legem in scrinio cordis sui debebat observare. Aliis ab הַר *mons*, (ut א & ן sint Heemanth.) q. *montanus.* Cum Præfix. וְאַהֲרֹן *& Aaron*, לְאַהֲרֹן *in Aaronem*, Psalm. 106. 16.

PSALMVS LXXVIII. עח

Vers. 4.

2422 נְכַחֵד Necha-hhédh] (non) *celabimus.* A כִּחֵד *abscondit, celavit*, prima pers. Fut. Pih. absorpto dagesh. LXX. οὐκ ἐκρύβη *non sunt occultata*: legerunt ex Niph. נִכְחַד

2423 וֶעֱזוּזוֹ Ve-yezu-zó] *& robur ejus.* A עָזַז *robustus fuit*, עֱזוּז *robur, fortitudo*: וֶעֱזוּז *& robur*, Ps. 145. 6. ubi ו cum (..) ob sequens (..) R. 13.

Vers. 6.

2424 יִוָּלֵדוּ Jiv-va-lé-dhu] (filiis qui) *nascentur.* A יָלַד *genuit*, in Niph. נוֹלַד *genitus, natus fuit.* Fut. Niph. mutato (ו) in ו dageshatum, R. 56. cum (..) ob pausam.

Vers. 7.

2425 כִּסְלָם Kis-lám] (posuerunt in Deo) *spem suam*, ut Targ. & LXX. vel *inconstantiam suam.* כֶּסֶל *stultitia*, suprà Num. 1770. per antiphrasin (si placet) *constantia, spes.* Cum Affix. ut suprà 2408.

Vers. 8.

2426 וּמֹרֶה U-mo-ré] *& rebellans.* A מָרָה suprà Num. 271. Benoni Kal, exit in (..) R. 65.

2427 נֶאֶמְנָה Ne-em-ná] (& non) *fidelis fuit.* Ab אָמַן Præt. Niph. נֶאֱמַן *verax, fidelis, constans, stabilis fuit.* Fœm. נֶאֶמְנָה ob sequens (:) (..) amittit suum (:) R. 14. Plur. נֶאֶמְנוּ *veraces fuerunt*, vers. 37. *firma sunt.* Psal. 93. 5.

Vers. 9.

2428 נוֹשְׁקֵי No-shekê] *armati.* Targ. בְּזֵינֵי קְרָבָא *cum armis bellicis.* A נָשַׁק *osculatus est*, נֶשֶׁק *arma, armatura*, quòd arma corpori adhæreant, q. illud exosculantia. Et inde Particip. Kal, נוֹשֵׁק *arma sumens, armis se muniens.* Plur. in Regim.

2429 רוֹמֵי Ro-mé] *jaculatores* arcu. A רָמָה *jecit, projecit, jaculatus est.* Ben. Kal, רוֹמֶה plur. רוֹמִים in Reg.

Vers. 10.

2430 לָלֶכֶת La-lé-cheth] *ad ambulandum.* A יָלַךְ *ivit, ambulavit.* Infin. Kal, ejecto (ו) R. 54. לֶכֶת cum ל quod gestat (..) R. 80. לָלֶכֶת *ad veniendum*, Ps. 107. 7.

Vers.

Verſ. 12.

2431 צֹעַן Tſó-ɣan] (in agro) *Tſohan*, ubi primùm plaga apparebat, indéq; diffundebatur. LXX. in campo Τάνεως. Targ. טָנֵס quod ex Τάνις factum; ipſum verò Τάνις ex Hebr. צֹעַן literis צ & ת permutatis, eliſo ע. A צָעַן, *tranſlatus fuit*: Nom. proprium civitatis Ægypti צֹעַן ſeptem annis ædificatæ poſt Hebron, Num. 13. 23. contra quam vaticinatus eſt Ezech. cap. 30 14.

Verſ. 13.

2432 וַיַּעֲבִירֵם Vaj-ja-ɣabhi-rém] *& tranſire fecit eos.* A עָבַר *tranſiit*, Fut. Hiph. cum ו Converſ. & Affixo.

וַיַּצֶּב־מַיִם כְּמוֹ נֵד *& conſtituit aquas ſicut cumulum.* Suprà Num. 1304. LXX. ὡσεὶ ἀσκὸν, *ſicut utrem*, legerunt נֹאד *uter*.

Verſ. 14.

2433 בֶּעָנָן Be-ɣa-nán] (& duxit eos) *in ipſa nube.* A עָנַן *obnubilavit*, Nom. m. עָנָן *nubes, nebula*; excluſo ה Emphat. ubi (ֶ) ſub ב pro (ַ) ob gutturalem Kametſatam, R. 109.

Verſ. 15.

2434 יְבַקַּע Jebhak-káɣ] *Fidit.* A בָּקַע *fidit, rupit, ſcidit*, Fut. Pih.

Verſ. 16.

2435 נוֹזְלִים No-zelím] (& eduxit] *fluenta* ex petra, LXX. ὕδωρ *aquam.* A נָזַל *fluxit, defluxit*, Nom. pl. maſc נוֹזְלִים *fluenta*; cum Affixo וְנוֹזְלֵיהֶם *& fluenta eorum*, verſ. 44.

Verſ. 17.

2436 לַמְרוֹת Lam-róth] *ad exacerbandum.* A מָרָה ſuprà Num. 271. in Hiph. הִמְרָה *exacerbavit, ad iram provocavit*, Gerund. Hiph. R. 65. pro לְהַמְרוֹת excluſo ה characteriſtico, R. 81.

2437 בְּצִיָּה, Batſ-tſij-já] *in ipſa ſiccitate*, LXX. ἐν ἀνύδρῳ *in aquoſo.* Nom. radicale צִיָּה *ſiccitas, terræ ariditas*, terra arida, inculta & deſerta, Pſal. 107. 35. Plur. excluſo ה Emphat. בְּצִיּוֹת *in ipſis ſiccitatibus*, Pſal. 105. 41. locis ſiccis.

Verſ. 18.

2438 וַיְנַסּוּ Va-jenaſ-ſú] *Et tentaverunt.* A נִסָּה ſuprà Num. 1118. Fut. Pihel, excluſo ה, R. 66. cum ו Converſ. excidente dageſh ex (ְ) R. 20.

2439 לִשְׁאָל־ Liſh-ol] *ad petendum.* A שָׁאַל *petiit*, Gerund. Kal, לִשְׁאוֹל at ob Maccaph. ו tranſit in (ָ) R. 134.

2440 אֹכֶל O-chel] *cibum.* Ab אָכַל *comedit*, Nom. m. אֹכֶל *cibus, eſca.* Cum Affix. (ut ſuprà Num. 85.) אָכְלָם *cibus eorum*, verſ. 30.

Verſ. 26.

2441 לַעֲרֹךְ La-ɣaróch] *inſtruere* menſam. A עָרַךְ ſuprà Num. 225. Gerund. Kal, ubi ל cum (ַ) ob ſequẽs (ֲ)

Verſ. 20.

2442 וַיָּזוּבוּ Vaj-ja-zú-bhu] *& fluxerunt aquæ.* A זוּב *fluere, profluere*, Futur. Kal, cum ו Converſ. Pſalm. 105. 41.

Verſ. 21.

2343 וַיִּתְעַבָּר Vaj-jith-ɣab-bár] *& irâ percitus fuit.* A עָבַר *tranſivit*, in Hithp. הִתְעַבֵּר *iratus fuit, furiit*, q. in alium virum tranſiit. Fut. Hithp. cum ו Converſ. & (ָ) ob pauſam.

2444 נִשְּׂקָה Niſ-ſeká] (ignis) *accenſus fuit.* A נָשַׂק Præt. Niph. compenſato נ per dageſh, R. 69. נִשַּׂק *accenſus fuit*: convenit cum נָסַק *aſcendit*, Eſt tertia perſ. fœm. *Verſ.*

Verſ. 23.

2445 מִמָּעַל Mim-má-yal] *ſupernè*, deſuper. מַעַל In pauſa מָעַל ſemper eſt vel cum ה in fine, ut ſuprà Num. 2330. vel cum מ aut ל ab initio, notátque *ſuper*, *ſuperior locus*.

2446 וְדַלְתֵי Vedhal-the] *& januas* cœlorum. Nom. radicale דֶּלֶת *janua*, *tabula* quâ oſtium clauditur. Dual. דְּלָתַיִם *valvæ*, *januæ bifores*. In Regim. correpto (·) in (:) redit in (-) Et in forma fœm. plur. דַּלְתוֹת *valvas chalybis*, i. e. chalybæas, Pſalm. 107. 16.

Verſ. 24.

2447 מָן Man] (& pluit ſuper eos) *Manna*, Vel eſt à מָנָה *numeravit*, *diſtribuit*, *præparavit*, (ut אָב *pater* ab אָבָה) q. מָן ſit cibus Dei munere datus, res deſtinata, donum datum. Vel eſt admirantis & interrogantis מָן הוא *Quid hoc* ? *ignorabant enim* מַה־הוּא *quid eſſet*, Exod. 15. 16. Etiamſi igitur מָן apud Chald. ſit Interrogativum Perſonæ, *quis* ? hîc tamen litera ן interjecta eſt euphoniæ causâ pro ה, ut ex ratione ſubjecta apparet.

Verſ. 25.

2448 צֵידָה Tſe-dhá] *eſcam* miſit illis. A צוד *venari*, Nom. f. ſine pl. צֵידָה *venatio*, & quicquid venatione capitur: *cibus*, *eſca*. Cum Affix. צֵידָהּ *victum ejus*, *benedicendo benedicam*, Pſ. 132. 15. LXX. τὴν θήραν *venationem ejus*.

2449 לָשֹׂבַע La-ſó-bhaע] *in abundantiam*. Suprà Num. 681. ל cum ( ) ob vocem Milhel, R. 80.

Verſ. 26.

2450 יַסַּע Jaſ-ſaע] *Tranſtulit*. A נָסַע *motus*, *profectus eſt*, in Hiph. compenſato נ per dageſh, R. 69. הִסִּיעַ *proficiſci fecit*, *tranſtulit*. Fut. Hiph. cum (-) loco (··) R. 108. Cum ו converſ. וַיַּסַּע *& tranſtulit*, verſ. 52. In ſecunda perſ. cum (ׅ.) תַּסִּיעַ *tranſtuleras*, Pſ. 80. 9.

2451 תֵּימָן The-mán] *auſtrum*. LXX. λίβα *Aphricum*; Aphrica enim eſt ad partem meridianam. A יָמִין *dextra*, Nom. fœm. Heemanth. תֵּימָן *meridies*, quòd reſpicienti ad orientem, ad dextram ſit: *Ventus meridionalis*, Latin. *Auſter* (ab hauriendo) qui è ſiccis locis flans, nobis eſt humidus propter mare: unde Hieronymo *pincerna pluviarum* dicitur.

Verſ. 27.

2452 וּכְחוֹל U-chehhól] *& ſicut arenam*. Ab חוּל *dolere*, Nom. m. חוֹל *arena*, quòd nonnihil doloris ſive moleſtiæ viatori inferat. Cum Præfix. וּכְחוֹל *& ſicut arena* מֵחוֹל *ab arena*, Pſ. 139. 18.

Verſ. 31.

2453 בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם Bemiſh-man-ne-hém] (& occidit) *in pinguedinibus eorum*, Targ. מִגִּבָּרֵיהוֹן *ex fortibus ipſorum*, LXX. ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν *plures eorum*: legerunt à מָנָה *numeravit*. A שָׁמֵן *pinguis*, *ſaginatus fuit*, Nom. fœm. Heemanth. מִשְׁמָן *pinguedo*, metaphoricè *fortis*, *magnas*. In pl. aſſumit dageſh euphonic. R. 18.

2454 וּבַחוּרֵי U-bha-hhu-ré] *& electos* Iſrael. A בָּחַר *elegit*, Nom m. בָּחוּר *electus*, *juvenis*, Pſ. 89. 28. ex Pahul Kal: & ex Pihel cum (-) בַּחוּר plur. בַּחוּרִים *juvenes*, Pſalm. 148. 12. In Regim. בַּחוּרֵי Cum Affix. בַּחוּרָיו *juvenes ejus*, v. 63.

2455 הִכְרִיעַ Hich-ríaע] *proſtravit*, Tar. אחמט

אִחֲמַטְ *humiliavit*, LXX. *συνεπόδισεν compedivit*, Præt. Hiph. suprà Num. 718.

Vers. 33.

2456 וַיְכַל Va-jechal] *Et consumpsit.* A כָּלָה *perfecit, finivit*, tam in bonum quàm in malum. Fut. Pih. יְכַלֶּה at ob ו Convers. apocopatur ה, R. 67. & dagesh ex (י) & ל tollitur, R. 20.

Vers. 34.

2457 הֲרָגָם Hara-ghám] *occidit eos*. Præt. Kal, הָרַג *occidit, interfecit*, וַיַּהֲרֹג *& occidit*, Pſ. 135. 10. Cum Affix. (-) transit in (ֽ) R. 121. & (ֽ) in (ֽ) R. 114.

2458 וְשִׁחֲרוּ Veshi-hha-rú] (& convertentur) *& diluculo quærent* Deum. Targ. וִיצַלּוֹן קֳדָם אֱלָהָא, *& orabunt coram Deo.* Præt. Pih. absorpto dagesh, שִׁחֵר suprà Num. 2036.

Vers. 35.

Hîc post verſ. 35. inſeritur nota Masorethica, חֲצִי הַסֵּפֶר *Dimidium libri*, scil: quoad verſus.

Vers. 36.

2459 וַיְפַתּוּהוּ Va-jephat-tú-hu] Targ. וְשַׁדְּלִיגוּן לֵהּ *Et adblandiebantur ei* in ore ſuo. LXX. *& dilexerunt eum.* A פִּתָּה *suasit, persuasit, de sententia movit*: in malum *seduxit, decepit*, Fut. Pih. cum Affixo, & ו Converſ. excluſo ה radicali, R. 66.

2460 יְכַזְּבוּ Jechaz-zebhú] *mentiti sunt*, A כִּזֵּב *mentitus est*; verbis aut reipſa negavit. Fut. Pih. אֲכַזֵּב *mentiar*, plur. יְכַזְּבוּ *mentientur*.

Vers. 37.

2461 רַחוּם Ra-hhúm] *Misericors.* A רִחַם suprà Num. 734. Nom. maſc. רַחוּם *misericors*, Dei Epitheton, *miserator*, qui creaturas amat, iiſque miſeretur. וְרַחוּם *& misericors*, Pſalm. 111. 4.

2462 וְהִרְבָּה Vehir-bá] *& multiplicavit*, A רָבָה *multus fuit*, Præt. Hiph. הִרְבָּה exit in (ֽ) R. 65.

2463 לְהָשִׁיב Leha-ſhíbh] *ad avertendum*. LXX. *ut avertat*. A שׁוּב *redire, reverti, averti*. Gerund. Hiph. excluſo ו R. 58. לְהָשִׁיב Pſ. 106. 23.

Vers. 40.

2464 יַמְרוּהוּ Jam-rú-hu] (quoties) *exacerbaverunt eum.* A מָרָה suprà Num. 271. Fut. plur. Hiph. ejecto ה, R. 66. Cum ו Converſ. וַיַּמְרוּ *& exacerbarunt*, rebellarunt, v. 56.

2465 יַעֲצִיבוּהוּ Ja-yatſi-bhú-hu] *dolore affecerunt eum*, contriſtârunt, irritaverunt. A עָצַב *doluit*, Fut. Hiph. cum Affix.

Vers. 41.

2466 הִתְווּ Hith-vú] (ſanctum Iſraelis) *determinârunt*, limitarunt, quòd poſſit hoc facere, illud non: *an etiam panem potest dare?* &c. v. 20. A תָּוָה Præt. Hiph. הִתְוָה *signavit, designavit, determinavit, limitavit*, in pl. abjecto ה, R. 66. הִתְווּ

Vers. 44.

2467 וַיַּהֲפֹךְ Vaj-ja-haphóch] *Et convertit.* Ab הָפַךְ *vertit, convertit, mutavit* ſubſtantiam, formam, locum. Fut. Kal, cum ו Converſ.

2468 יְאֹרֵיהֶם Jeo-re-hém] *flumina eorum*. Nom. radicale יְאֹר *rivus* agros irrigans, *flumen*; propriè dicitur Nilo, plur. יְאֹרִים cum Affixo

de

Oo

Verſ.

Verſ. 45.

2469 עָרוֹב ya-róbh] (miſit in eos) *mixturam.* LXX. κυνόμυιαν. A עָרַב *miſcuit*, Nom. m. ſine pl. עָרוֹב *mixtura*, *colluvies beſtiarum*, ex multis ſpeciebus, ſcil: quadrupedum, volatilium, inſectorum. 8 legitur in SS.

2470 וּצְפַרְדֵּעַ U-tſephar-déay] *& ranam.* Vox potiùs eſt Ægyptiaca quàm Hebraica: Iſaac Barnabella, *crocodillum* ait eſſe. Aliis eſt compoſitum ex צָפַר *aurora* & דֵּעַ *ſcientia*, q. mututina temporis cognitio, quòd ranæ eo tempore vocaliores ſint: unde & Chald. dicitur אוּרְדְּעָא ab אוּר *lux*, q. lucis cognitio.

Verſ. 46.

2471 לֶחָסִיל Le-hha-síl] *ipſi brucho.* Ab חָסַל *finivit, conſumpſit, abſumpſit*, Nom. m. ſine pl. חָסִיל *bruchus*, à depaſtone arborum & ſegetum, q. conſummatorem dicas: quomodo Græcis & Latin. à βρύχω *comedo.* לְ ut ſuprà Num. 334.

2472 וִיגִיעָם Vi-ghi-yám] *& laborem eorum*, ſc: dedit, i. e. res labore partas, per Metonym. A יָגַע *laboravit, fatigatus fuit*, Nom. m. יְגִיעַ *labor.* It. *res* labore parta, proventus, Pſ. 128. 2. Cum Affix. יְגִיעוֹ *labor ejus*, Pſal. 109. 11. וִיגִיעָם pro וִיגִיעָם excluſo (:) R. 9.

2473 לָאַרְבֶּה La-ar-bé] *ipſi locuſta.* A רָבָה *multus fuit.* Nom. Heemanth. m. אַרְבֶּה *locuſta*, inſecti ſpecies, quam edere licitum fuerat; Levit. 11. nomen habens à multitudine, quòd magna copia augeatur, & agminatim progrediatur. Cum Præfix. לָאַרְבֶּה excluſo ה Emphat. & כָּאַרְבֶּה *ſicut ipſa locuſta*, Pſ. 109. 23.

Verſ. 47.

2474 גַּפְנָם Gaph-nám] (occidit grandine) *vitem eorum.* Nom. radicale גֶּפֶן *vitis* כְּגֶפֶן *ſicut vitis*, Pſ. 128. 3. Cum Affix. גַּפְנָם ut ſuprà Num. 133.

2475 וְשִׁקְמוֹתָם Veſhik-mo-thám] *& Sycomoros eorum.* Nom. fœm. radic. שִׁקְמָה *ſycomorus* (q. fico-morus) *ficus ſylveſtis*; arbor foliis moro ſimilis, fructu ficui proxima. Eſt formæ שִׂמְחָה ideóque facit plur. שִׁקְמוֹת R. 32. cum Affix. a. corripit (ָ) in (ְ) & prius (ִ) in (ְ) Legitur h.l. tantùm in plur. fœm. aliàs quinquies in plur. m. שִׁקְמִים

2476 בַּחֲנָמַל Ba-hhana-mál] *in pruina.* Nom. quadriliterum חֲנָמַל legitur h. l. tantùm in SS. & ignoratur quid ſit. Aliis eſt *pruina* vehementior, quæ arbores conterat; aliis, *ſpecies grandinis.*

Verſ. 48.

2477 וַיַּסְגֵּר Vaj-jaſ-gér] *Et tradidit.* Ab הִסְגִּיר ſuprà Num. 1232. Fut. Hiph. cum ו Converſ. infrà v. 62.

2478 בְּעִירָם Be yi-rám] *bruta eorum.* A בָּעַר *exarſit*, ex uſu Chaldæorum, *brutus, ſtolidus fuit.* Nom. m. ſine plur. בְּעִיר *brutum*; 6 legitur in SS.

2479 וּמִקְנֵיהֶם U-mik-ne-hem] *& pecora eorum*, vel ut LXX. τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν *ſubſtantiam eorum.* A קָנָה *acquiſivit, poſſedit*, Nom. m. Heemanth. מִקְנֶה *poſſeſſio pecoris, divitiæ in re pecuaria, pecus*, inde *pecunia.* In pl. abjecto ה R. 103. מִקְנִים cum Affixo מִקְנֵיהֶם

Verſ. 49.

2480 מִשְׁלַחַת Miſh-lá-hhath] *immiſſionem* angelorum malorum. A שָׁלַח *miſit*,

misit, *immisit*, Nom. f. Heemanth. מִשְׁלַחַת *missio*, *immissio*.

Vers. 50.

2481 נְתִיב Na-thíbh] (regulabit) *semitam*. Nom. radicale נָתִיב *iter*, *semita*. In Reg. correpto (ְ) in (:) בִּנְתִיב *in semita mandatorum tuorum*, Psal. 119. 35. In fœm. נְתִיבָה idem. Cum Affix. mutato ה in ת, R. 104. נְתִיבָתִי *semita mea*, Ps. 142. 4. לִנְתִיבָתִי *semita mea*, Ps. 119. 105. —

2482 לַדֶּבֶר Lad-dhé-bher] *in ipsa peste*: LXX. εἰς θάνατον *in morte*. A דָּבָר *verbum*, *res ipsa*, *negotium*, fit דֶּבֶר *pestis vastans*, q. res quædam apparens; quomodo differt à מַגֵּפָה *plaga* : unde à Chaldæo plerunque per מוֹתָא *mors*, & LXX. per θάνατος redditur. Cum Præfix. לַדֶּבֶר excluso ה Emph. מִדֶּבֶר *à peste*, Ps. 91. 3. LXX. ἀπὸ πράγματος *à negotio*, legerunt מִדָּבָר

Vers. 51.

2483 בְּכוֹר Bechór] (omne) *primogenitum*. Nom. radicale בְּכוֹר *primogenitus*, plur. בְּכוֹרִים in Regim. בְּכוֹרֵי *primogenita Ægypti*, Psalm. 135. 8. Cum Affix. בִּבְכוֹרֵיהֶם *in primogenitos eorum*, Ps. 136. 10.

2484 רֵאשִׁית Re-shíth] *principium*. A רֹאשׁ *caput*, Nom. fœm. רֵאשִׁית *principium*, temporis, ordinis, numeri, dignitatis, *primum*, *præstantissimum*, Est pro רֵאשִׁית ad formam שְׁאֵרִית more Syrorum, R. 141.

2485 אוֹנִים O-ním] *virium*, i. e. primogenitos. LXX. primitias omnis πόνου αὐτῶν *laboris eorum*; legerunt ex אָוֶן *dolor*, *labor*, Nom. radicale, nec adeò frequens in SS. און *robur*, *vis*. Cum Affix. *principium* אונם Tar. תֻּקְפְּהוֹן *roboris eorum*, Ps. 105. 36. Et ex significatione אָוֶן *Et redire fecit super eos* אֶת־אוֹנָם *iniquitatem eorum*, Psal. 94. 23.

2486 חָם Hham] (in tentoriis) *Cham*. Ab חָמַם *caluit*, *incaluit*, Nom. proprium secundi filii Noe חָם *Cham*, cui Aphrica (regio calidissima) obtigit. *Et Jacob peregrinus fuit* בְּאֶרֶץ חָם *in terra Cham*. Ps. 105. 23. i. e. Ægypto, in qua Cham ipse habitaverat.

Vers. 52.

2487 כַּעֵדֶר Ca-yé-dher] *tanquam gregem*. A עָדַר *disposuit*, Nom. masc. עֵדֶר *grex*, ordo animalium majorum & minorum : ubi כּ excludit ה Emphat.

Vers. 57.

2488 וַיִּבְגְּדוּ Vaj-jibh-gedhú] *& perfidè egerunt*. A בָּגַד *perfidus*, *fœdifragus fuit*, Fut. Kal, cum ו Convers.

Vers. 58.

2489 וַיַּכְעִיסוּהוּ Vaj-jach-yi-sú-hu] *Et irritaverunt eum*. A כָּעַס *indignatus fuit*, in Hiph. הִכְעִיס *ad iram provocavit*, *irritavit*, *lacessivit*. Futur. Hiph. cum ו Convers. וַיַּכְעִיסוּ *& irritârunt*, Ps. 106. 29. & h. l. cum Affix.

2490 וּבִפְסִילֵיהֶם U-bhiph-si-le-hém] *& in sculptilibus suis*. A פָּסַל *dolavit*, Nom. m. פֶּסֶל *sculptile*, imago dolata, idolum : & aliâ formâ פָּסִיל inde plur. פְּסִילִים cum Affixo.

2491 יַקְנִיאוּהוּ Jak-ni-ú-hu] *ad æmulationem provocarunt eum*. A קָנָא suprà Num. 1426. Fut. Hiph.

Vers. 60.

2492 שִׁלוֹ Shí-lo] (*& dereliquit tabernaculum*) Silo. A שָׁלָה *tranquillus fuit*, Nom. proprium urbis שִׁילוֹ (à tranquillitate) in tribu Ephraim, in qua divisio terræ sanctæ facta fuit ; & ibi arca Dei mansit, usque ad tempus Eli Sacerdotis.

2493 שִׁכֵּן Shic-kén] (tentorium quod) *collocavit*. A שָׁכַן *habitavit*. Præt. Pih. שִׁכֵּן *habitare fecit, reposuit*.

Verſ. 62.

2494 הִתְעַבָּר Hith-yab-bár] (& in hæreditatem ſuam) *excanduit*. LXX. ὑπερεῖδε *deſpexit*. Præt. Hithp. ſuprà Num. 2443. cum (ָ) ob pauſam. In ſecunda perſ. הִתְעַבַּרְתָּ *excanduiſti*, Pſal. 89. 39.

Verſ. 63.

2495 הוּלָּלוּ Hul-lá-lu] (virgines ejus non) *laudatæ fuerunt*, i. e. manſerunt innuptæ; in nuptiis enim epithalamia canebantur. LXX. per contrarium οὐκ ἐπενθήθησαν *non ſunt lamentatæ*. Ab הָלַל *laudavit*, Præt. Pyhal, pro הֻלְּלוּ cum ו loco (ֻ) & (ָ) ob pauſam.

Verſ. 64.

2496 כֹּהֲנָיו Co-hanâv] *Sacerdotes ejus*. A כָּהַן *publico officio functus eſt*, ſive in ſacris, ſive in politicis, Nom. maſc. כֹּהֵן *publicus miniſter*, in ſacris *Sacerdos*, divinæ ſervituti addictus: in politicis, *dux, princeps*, Pſal. 110. 4. *Tu es* כֹּהֵן *ſacerdos*. Targ. מְתַמְנֵי לְרַבָּא *conſtitutus in principem*. In plur. mutat (..) in (ֲ) כֹּהֲנִים Cum Affix. כֹּהֲנֶיךָ *ſacerdotes tui*, Pſ. 132 9. בְּכֹהֲנָיו *in ſacerdotibus ejus*, Pſal. 99. 6. וְכֹהֲנֶיהָ *& ſacerdotes ejus*, Pſ. 132. 16.

Verſ. 65.

2497 וַיִּקַץ Vaj-ji-káts] *Et excitatus eſt*. A יָקַץ *evigilavit, excitatus fuit*, Fut. Kal, cum ו Converſ. pro וַיִּיקַץ R. 55. ſuppreſſo (ִ)

2498 כְּיָשֵׁן Keja-ſhén] *tanquam dormiens*. A יָשֵׁן *dormivit*, Nom. Participiale Kal, cum כ ſimilitud.

מִתְרוֹנֵן *vociferans* à vino. Targ. דְּמִתְפַּקַּח *qui ſobrius factus eſt*, ſeu qui reſipiſcit à vino. LXX. *crapulatus à vino*. A רָנַן *vociferatus eſt* præ dolore vel lætitiâ, Part. Hithp. loco dageſh aſſumpto ו R. 72.

Verſ. 69.

2499 וַיִּבֶן Vaj-jí-bhen] *Et ædificavit*. A בָּנָה *ædificavit*, Fut. Kal, cum ו Converſ. pro יִבְנֶה R. 67. n. 2.

Verſ. 71.

2500 עָלוֹת ya-lóth] (à poſt) *lactantes*. A עוּל *infantulus lactens*, plur. fœm. עָלוֹת *lactantes* oves aut vaccæ.

2501 לִרְעוֹת Lir-yóth] *ad paſcendum*. A רָעָה *pavit*, Gerund. Kal, R. 65.

Verſ. 72.

2502 וַיִּרְעֵם Vaj-jar-yém] *Et pavit eos*. A ſuperiori רָעָה Fut. Hiph. יַרְעֶה at ob Affix. excluditur ה R. 103.

PSALMUS LXXIX. עט

2503 טִמְּאוּ Tim-meú] *polluerunt*. Præt. Pih. טָמֵא *inquinavit, contaminavit*.

2504 לְעִיִּים Le yij-jim] (*poſuerunt Jeruſalem*) Targ. לְיִגָרִין *in acervos*. LXX. ὡς ὀπωροφυλάκιον *ut pomorum cuſtodiam*. A עָוָה *curvum, obliquum eſſe*, fit עִי *cumulus, acervus*, terræ vel lapidum, à curvitate, ſive inæqualitate partium jacentium. Aliis eſt ipſum thema, & 5. legitur in Bibliis. In plurali aſſumit dageſh euphonic. R. 18.

Verſ. 2.

2505 נִבְלַת Nibh-láth] *morticinia* ſervorum tuorum. A נָבַל *decidit*, Nom. fœm. נְבֵלָה *morticinium*, quòd decidat

dat ad instar folii, vigore suo destituti: *cadaver* quòd caducum, a. deciduum. In Regim. (··) transit in (:) R. 116. & ex priori (:) fit (.)

Vers. 3.

2506 שָׁפְכוּ Sha-phechú] *Effuderunt.* Præt. Kal, à שָׁפַךְ *fudit, effudit.*

2507 קוֹבֵר Ko-bhér] (& non est) *sepeliens*, Ben. Kal, à קָבַר *sepelivit.*

Vers. 7.

2508 נָוֵהוּ Na-vé-hu] (&) *ædem ejus*, templum. A נָוָה *in amœno habitavit*, Nom. m. נָוֶה *ædes, domus, habitaculum.* Cum Affix. eliditur ה· R. 103. In plur. fœm. mutat ו in א R. 2. נְאוֹת *habitacula*, בִּנְאוֹת *in caulis:* quanquam hoc possit referri ad נָאָה *pulchrum, amœnum esse.*

2509 הֵשַׁמּוּ He-shám-mu] *desolaverunt.* A שָׁמַם *vastatus, desolatus fuit.* Præt. Hiph. syncopatâ mediâ, R. 70. הֵשַׁם vel הֵשַׁם *desolavit*, in plural. assumit dagesh.

Vers. 8.

2510 רִאשֹׁנִים Ri-sho-ním] (ne memineris iniquitatum) *priorum.* A רֹאשׁ *caput.* Nom. Heemanth. רִאשׁוֹן *primus, prior* tempore, ordine, dignitate, numero. Plur. cum ה Emphat. הָרִאשֹׁנִים Psal. 89. 50.

2511 דַלּוֹנוּ Dha-ló-nu] *attenuati*, pauperes, *facti sumus.* Præt. Kal, à דָּלַל *exhaustus, attenuatus, debilitatus est;* per Syncopen דַּל R. 70. In primis personis assumit ו, R. 71. דַּלּוֹתִי *pauper factus sum*, Psalm. 116. 6. דַּלּוֹנוּ *exhausti sumus.*

Vers. 9.

2512 עָזְרֵנוּ ʏoz-ré-nu] *Adjuva nos.* A עָזַר *juvit, auxiliatus est*, Imperat. Kal, עֲזוֹר Ob Affix. mutat ו in (·.) R. 98. עָזְרֵנִי *juva me*, Ps. 109. 26.

2513 וְכַפֵּר Vechap-pér] *& expia.* Imper. Pih. à כִּפֶּר supra Num. 2066.

Vers. 10.

2514 הַשָּׁפוּךְ Hash-sha-phúch] (sanguis) *qui effusus est.* A שָׁפַךְ *fudit, effudit*, Pahul Kal, cum ה Relativo, R. 76.

Vers. 11.

2515 כְּגֹדֶל Keghó-dhel] *secundùm magnitudinem.* A גָּדַל *magnus fuit* quantitate vel qualitate. Nom. m. גֹּדֶל *magnitudo, magnificentia*, cum כ similitudinis. Cum Affix. mutat ו in (:) R. 118. & (·) in (:) R. 122. *secundùm multitudinem* גָּדְלוֹ *magnitudinis ejus*, Psal. 150. 2.

2516 הוֹתֵר Ho-ther] *fac superesse.* A יָתַר *reliquum esse*, Imper. Hiph. mutato (י) in ו R 57. הוֹתֵר *superstites fac*, LXX. *posside.*

2517 תְּמוּתָה Themu-thá] (filios) *occisionis*, morti vicinos. A מוּת *mori*, Nom. f. תְּמוּתָה *occisio, interfectio*, Psal 102. 21.

PSALMUS LXXX. פ

Vers. 2.

2518 נֹהֵג No-hégh] *qui ducis.* A נָהַג *duxit, deduxit*, Ben. Kal.

2519 הוֹפִיעָה Ho-phí-ʏa] *inclaresce.* Imper. Hiph. cum ה parag. ab הוֹפִיעַ supra Num. 1784.

Vers. 3.

2520 עוֹרְרָה ʏo-rerá] *excita.* A עוּר *excitatus fuit*, in Pih. quiescente ו in ו & geminatâ tertiâ R. 63. עוֹרֵר *excitavit*, Imper. Pih. cum ה parag.

Vers. 5.

2521 עָשַׁנְתָּ ya-shân-ta] (quousque) *fuma-*

fumaturus es, Præt. Kal, à עָשַׁן supra Num. 2321.

Verſ. 6.

2522 הֶאֱכַלְתָּם He-echal-tám] *Cibaſti eos.* Ab אָכַל *comedit*, in Hiph. הֶאֱכִיל *comedere ſivit, cibavit.* Secunda perſ. Præt. Hiph. cum Affixo.

2523 שָׁלִישׁ Sha-líſh] (& potaſti nos lachrymis) *ternarii*, i. e. lachrymis in ternario. Targ. תְּלִיתַי *tripliciter*, LXX. ἐν μέτρῳ *in menſura.* A שָׁלֹשׁ *tres*; fit שָׁלִישׁ aliis nomen menſuræ, *triens, triarius*; aliis tertia pars cujuſlibet menſuræ. Extat h. l. tantùm & Eſa. 40. 12.

Verſ. 7.

2524 מָדוֹן Ma-dhón] (pones eos) *contentionem*, i. e. ut nobiſcum litigent. LXX. εἰς ἀντιλογίαν *in contradictionem.* A דוּן *coram judice contendere*, Nom. Heemanth. מָדוֹן *contentio, lis, rixa.*

Verſ. 10.

2525 פִּנִּיתָ Pin-ní-tha] *Expurgaſti* ante eam. LXX. ὡδοποίησας *dux itineris fuiſti*, ex Nom. פִּנָּה *dux, princeps.* A פָּנָה *faciem vertit*, Præt. Pih. פִּנָּה *purgavit, evacuavit, præparavit*, q. aliò transtulit, ut faciem alicujus rei retegeret. In ſecunda perſ. mutat ה in (י) R. 66.

2526 וַתַּשְׁרֵשׁ Vat-taſh-réſh] *& radicavit.* A שֹׁרֶשׁ *radix*, verbum in Hiph. הִשְׁרִישׁ *radicavit, radices egit.* Futur. cum ו Converſ.

2527 שָׁרָשֶׁיהָ Sha-ra-ſhé-ha] *radices ſuas.* שֹׁרֶשׁ *radix* arboris vel herbæ, pl. facit irregular. שָׁרָשִׁים cum Affix.

Verſ. 11.

2528 כָּסּוּ Cóſ-ſu] *Operti ſunt* montes. A כָּסָה *texit, operuit*, Præt. Pyhal, ut ſuprà כָּלוּ Num. 2284.

2529 וַעֲנָפֶיהָ Va-yana-phé-ha] *& ramis ejus* cedri Dei. Nom. radicale עָנָף *ramus* arboris parvus, *frons*, plural. עֲנָפִים cum Affixo.

Verſ. 12.

2530 קְצִירֶהָ Ketſi-ré-ha] (Emittes) LXX. κλήματα *palmites ejus.* A קָצַר *amputavit*, Nom. m. קָצִיר *meſſis*, It. *palmes, ſurculus*, quicquid ſupernè excreſcit more ſegetum amputandum, plur. cum Affixo, pro קְצִירֶיהָ ſuppreſſo (י)

2531 יוֹנְקוֹתֶיהָ Jo-neko-thé-ha] *propagines ſuas.* A יוֹנֵק *lactens*, ſuprà Num. 383. fœm. יוֹנֶקֶת *ſurculus, ramus tener*, inſtar infantis ſuccum arboris ſugens. Plur. cum Affixo.

Verſ. 13.

2532 וְאָרוּהָ Vea-rú-ha] *& decerpunt eam.* Ab אָרָה *carpſit, decerpſit*, Præt. Kal, ejecto ה R. 66. Legitur. h. l. tantùm, & Cant. 5. 1. in prima perſ.

Verſ. 14.

2533 יְכַרְסְמֶנָּה Jechar-ſemén-na] *Excindet eam*, Targ. יְנוּכְרְנַהּ *roſtro fodiet eam.* Fut. Pih. à quadrilitero כִּרְסֵם *excidit, ſuccidit, conſumpſit, devaſtavit*, idem quod Chald. קַרְסֵם Extat h. l. tantùm in Bibliis, & aliis eſt compoſitum ex כֶּרֶשׂ *venter, ingluvies*, q. יְכָרֵשׂ מִמֶּנָּה *implebit ventrem ex ea.*

2534 חֲזִיר Hhazír] *porcus.* Nom. radical. חֲזִיר *porcus*, qui porrecto rictu paſcitur, & terram, dum arborum radices limatur, latiùs porrigit. Animal immundum in lege, quoniam ſtudioſè immunditiam affectat.

¶ מִיַּעַר *è ſylva*, i. e. ſylveſtris, hoſtis viz. Nebuchadnezar, qui populum in captivitatem duxit: ubi ע (in-

in quibusdam codicib.) suspensum indicat captivitatem duraturam 70 annis: est etiam medium Psalterii quoad literas. Rationes alias vide apud Buxtorf. in Tyberiade & Lexico.

Vers. 15.

2535 וּפְקוֹד U-phekódh] *& visita.* A פָּקַד suprà Num. 685. Imper. Kal. Cum Affix. mutato ו in (.ִ) R. 98. פָּקְדֵנִי *visita me*, Ps. 106. 4.

Vers. 16.

2536 וְכַנָּה Vechan-ná] *& surculum*, ubi כ majusculum, notat magnificentiam istius surculi. LXX. *Et perfice eam*: legerunt ex כּוּן *aptare*. Ab inusitato כָּנַן fit כֵּן fœmin. כַּנָּה *basis*, *sedes*, It. *surculus*. Possit etiam וְכַנָּה per וְכַנָּהּ exponi, *& basin ejus*, omisso Mappik in ה

2537 נָטְעָה Na-teyá] (quem) *plantavit*. Præt. fœm. Kal, à נָטַע *plantavit*, in pausa נָטָע Ps. 104. 16.

2538 אִמַּצְתָּה Im-máts-ta] (& super *filium*, i. e. ramum, LXX. addunt *hominis*, ex vers. 18. quem) *roborasti* tibi. Ab אָמַץ *robustus fuit*, Præt. Pih. אִמֵּץ *roboravit*, *confortavit*. In secunda pers. אִמַּצְתָּ vers. 18. & h. l. cum ה parag.

Vers. 17.

2539 שְׂרֻפָה Seru-phá] *Incensa*. A שָׂרַף *ussit*, *incendit*, Pahul fœm. Kal, cum (ֻ) loco ו

2540 כְּסוּחָה Kesu-hhá] *excisa*. A כָּסַח *resecatus*, *excisus fuit*, Pahul fœmin. Kal.

Vers. 19.

2541 נָסוֹג Na-sógh] (non) *retrocedemus*. A סוּג suprà Num. 1858. Prima pers. plural. Fut. Kal, exit in ו R. 60.

PSALMUS LXXXI. פא

Vers. 3.

2542 זִמְרָה Zim-rá] (sumite) *psalmum*. A זָמַר suprà Num. 122. Nom. fœm. זִמְרָה *cantio*, *carmen*, *versus*, *psalmus*, & cum ת loco ה, R. 27. וְזִמְרָת *& carmen*, Ps. 118. 14.

2543 וּתְנוּ U-thenú] *& date*. A נָתַן *dedit*, Imper. Kal, abjecto נ, R. 68. תֵּן *da*, plur. תְּנוּ *date*.

2544 תֹף Thóph] *tympanum*. A תָּפַף suprà Num. 2171. fit תֹּף *tympanum*, à sono quem edit. בְּתֹף *in tympano*, Psal. 149. 3.

Vers. 4.

2545 בַחֹדֶשׁ Bha-hhó-dhesh] *in novilunio*. Ab חָדַשׁ *novavit*, *innovavit*, Nom. m. חֹדֶשׁ *novilunium*, primus dies mensis, quo luna q. innovatur: per Synecdochen *mensis totus*. Excluso ה Emphat. בַּחֹדֶשׁ *in neomenia*. Porro notandum, ante captivitatem, menses in Bibliis, vocari juxta numerum *Primus*, *Secundus*, *Tertius*, *Quartus*, &c. scil: ab egressu ex Ægypto, quorum initium fuerat à novilunio mensis אָבִיב quod proxime præcedit aut sequitur Æquinoctium vernum, in quo *spicæ* conspiciebantur, respondétque nostro Martio. Post captivitatem, in memoriam illius captivitatis, appellantur vocibus Babylonicis. נִיסָן *Martius*, אִיָּר *Aprilis*, סִיוָן *Maius*, תַּמּוּז *Junius*, אָב *Julius*, אֱלוּל *Augustus*, תִּשְׁרִי *September*, מַרְחֶשְׁוָן *October*, כִּסְלֵו *November*, טֵבֵת *December*, שְׁבָט *Januarius*, אֲדָר *Februarius*.

2546 בַּכֶּסֶה Bac-ké-se] *in interlunio*, Targ. בְּיַרְחָא דְמִתְכַּסֵּי *in luna abscondita*. A כָּסָה *operuit*, כֶּסֶה *luna absconsio*

sconsio, quòd in conjunctione, lunâ sole tectâ non conspiciatur. Aliis à כָּסַס *numeravit, supputavit*, בַּכֶּסֶה *in feria stativa*, solennitate fixâ, quæ in numeratum diem anni semper recurrit : & sic LXX. ἐν εὐσήμῳ ἡμέρᾳ ἑορτῆς ὑμῶν *in insigni die solennitatis vestræ*.

2547 חַגֵּנוּ Hhag-gé-nu] (ad diem) *festi nostri*. Ab חָגַג *festum celebravit*, fit חַג *festum, celebris solennitas*. Ob Affix. assumit dagesh, R. 125.

Vers. 7.

2548 מִסֵּבֶל Mis-sé-bhel] (Removi) *ab onere* humerum ejus. Targ. מִשַּׁעְבּוּדָא *à servitute*. A סָבַל *bajulavit*, Nom. m. סֵבֶל *onus, gestamen*.

2549 מִדּוּד Mid-dúdh] (manus ejus) *ab olla* transibant : in Ægypto n. lateres & argillam faciebant. Targ. מִן לְמִרְמֵי טִינָא לְקִדְרָא *ne jacerent lutum in* (ad) *ollam*. LXX. *Manus ejus in cophino servierunt*, legerunt sequens verbum à עָבַד *servivit*. Nom. radicale דּוּד *olla, lebes, canistrum*.

Vers. 8.

2550 מְרִיבָה Meri-bhá] (apud aquas) *contradictionis*. A רוּב *litigare*, Nom. fœm. Heemanth. מְרִיבָה *contentio, lis, rixa* : sic vocatur locus in solitudine, ubi Israelitæ cum Mose litigarunt, Exod. 17. Cum Præfix. כִּמְרִיבָה *ut in contentione*, Ps. 95.8.

Vers. 11.

2551 הַמַּעַלְךָ Ham-ma ŋal-chá] *qui ascendere feci te*, i. e. eduxi. A עָלָה *ascendit*, Part. Hiph. מַעֲלֶה *ascendere faciens*, Ps. 135. 7. Cum Affix. excludit ה :. R. 103. & (-:) amittit suum (:) R. 15. éstque cum ה Relat. R. 76.

2552 הַרְחֶב Har-hhebh] *dilata*. A רָחַב *dilatavit*. Imper. Hiph. cum (..) ob Maccaph, R. 134. pro הַרְחֵב

Vers. 12.

2553 אָבָה A-bhá] (non) *acquievit*. Ipsum thema, אָבָה *cupiit, desideravit, delectatus est, propensus fuit*.

Vers. 13.

2554 בִּשְׁרִירוּת Bhish-ri-rúth] (& demisi eum) *in cogitatione* cordis eorum. A שָׁרַר *solicitè observavit*, in malum, *insidiatus est*, Nom. fœm. שְׁרִירוּת *insidiosa & prava cordis intentio, & cogitatio* : cum Præfix.

Vers. 14.

2555 לוּ Lú] *utinam*, ô si, est optantis.

Vers. 15.

2556 אַכְנִיעַ Ach-níaŋ] (inimicos eorum) *humiliabo*. A כָּנַע in Hiph. הִכְנִיעַ *humiliavit, depressit*, Futur. Hiph. & ex terminatione (-) cum ו Convers. וַיַּכְנַע *& depressit*, Psalm. 107. 12.

Vers. 17.

2557 וַיַּאֲכִילֵהוּ Vaj-ja-achi-lé-hu] *Et cibavit eum*. Ab אָכַל *comedit*, in Hiph. *comedere fecit*, i. e. cibavit. Fut. Hiph. cum ו Convers.

2558 חִטָּה Hhit-tá] (de adipe) *tritici*. Targ. מִן טוּב לְחֵם *de bonitate panis*. Ab חָנַט *folliculos protrusit*, Nom. fœm. חִטָּה *triticum*, optimum frumenti genus quod ex folliculis protruditur, & promineat, pro הִנְטָה compensato נ per dagesh, plur. חִטִּים Psal. 147. 14.

2559 אַשְׂבִּיעֶךָ As-bi-ŋé-cha] *satiabo te*. A שָׂבַע *satur fuit*, in Hiph. *satiavit*. Fut. Hiph. אַשְׂבִּיעַ *satiabo*, Ps. 132. 15. Cum Affix. אַשְׂבִּיעֵהוּ *satiabo eum*, Psalm. 91. 16. In tertia pers. יַשְׂבִּיעֲךָ

יְשַׂבִּיעֶךָ *satiabit te* f. Pf. 147. 14. יַשְׂבִּיעֵם *eos.* Pf. 105. 40.

PSALMUS LXXXII. פב

Verf. 3.

2560 וָרָשׁ Va-ráſh] *& pauperem.* A רוש *depauperari*, רָשׁ *pauper*, ו cum (ׇ) ob vocem monoſyllabam.

2561 הַצְדִּיקוּ Hatſ-dí-ku] *juſtificate*, i. e. juſtum pronunciate. A צָדַק *juſtus fuit*, in Hiph. *juſtificavit, juſtum judicavit, pronunciavit*, Imper. Hiph.

PSALMUS LXXXIII. פג

Verf. 2.

2562 דֳּמִי Domí] (ne ſit) *ſilentium tibi.* LXX. τίς ὁμοιωθήσεταί σοι; *quis ſimilis erit tibi?* legerunt ex altera ſignificat. hujus verbi. A דָּמָה *ſiluit, ſimilis fuit*, ſuprà Num. 1769. fit דֳּמִי *ſilentium, quies.*

2563 תִּשְׁקֹט Tiſh-kót] (neque) *miteſcas.* A שָׁקַט *quievit, requievit, tranquillus fuit*, Fut. Kal.

Verf. 4.

2564 יַעֲרִימוּ Ja-ɣa-rí-mu] *callidè agent.* A עָרַם *callidus fuit, callidè, fraudulenter egit*, Fut. Hiph.

2565 וְיִתְיָעֲצוּ Vejith-ja-ɣatſú] *& conſultabunt.* A יָעַץ *conſuluit*, in Hithp. *conſultavit, conſpiravit.* Fut. Hithp. cum (ׇ) ſub (י) ob excluſum dageſh.

Verf. 5.

2566 וְנַכְחִידֵם Venach-hhi-dhém] *& ſolertiori opera abſcondemus eos*, מִגּוֹי *à gente*, i. e. ne ſint gens. Targ. וְנִכְסְנוּן *& occidemus eos.* LXX. ἐξολοθρεύσωμεν *exterminemus eos.* A כָּחַד *abſcondit, rem occultavit*, ita ut ne ampliùs audiatur aut videatur: hinc *ſuccîdit, perdidit*, ſublata n. è medio, non apparent. Fut. Hiph. cum Affix.

2567 יִזָּכֵר Jiz-za-chér] (& non) *memorabitur.* A זָכַר *meminit, recordatus eſt.* Fut. Niph. יִזָּכֵר Pf. 109. 14.

Verf. 6.

2568 יִכְרֹתוּ Jich-ró-thu] (contra te fœdus) *pepigerunt.* A כָּרַת ſuprà Num. 1789. Fut. Kal, cum ו ob pauſam, R. 132. pro יִכְרְתוּ.

Verf. 7.

2569 וְיִשְׁמְעֵאלִים Vejiſh-me ɣe-lím] *& Iſmaelitarum.* יִשְׁמָעֵאל *Iſmael* fuit filius Abrahæ ex Hagar, ita appellatus antequam naſceretur, Gen. 16. 11. *vocabis nomen ejus Iſmael, quoniam* שָׁמַע אֵל *audivit Deus*, &c. Gentile יִשְׁמְעֵאלִי *Iſmaelita*, formatum per (י) R. 23. Plur. יִשְׁמְעֵאלִים.

2570 וְהַגְרִים Vehagh-rím] *& Agareni.* Ab Arabico הָגַר *fugit*, Nom. proprium ancillæ Saræ, & concubinæ Abrahæ הָגָר *Hagar*, quæ poſt mortem Saræ (ut eſt conjectura) ipſi Abrahæ nupſit, & Kethura vocata fuit. Ab hac *Hagareni*, populus Arabiæ, qui hodie סַרְקִיין σαρακηνοὶ *Saraceni* dicitur, q. homines leves, rapinis dediti.

Verf. 8.

2571 גְּבָל Gebhál] *Gebalita.* A גָּבַל *terminavit*, Nom. proprium civitatis in provincia Syriæ גְּבָל cujus cives ingenioſi artifices fuêre, Ezec. 27. 2.

2572 וְעַמּוֹן Ve ɣam-món] *& Ammonitæ.* Nomen populi *Arabiæ Petrææ*, à בֶּן־עַמִּי (*filius populi mei*) Loti filio ex filia, ſic dicti, Gen. 19. 38.

2573 וַעֲמָלֵק Va-ɣama-lék] *& Amalekita.* עֲמָלֵק *Amalek*, Nom. proprium

prium filii Eliphaz filii Esau, ex Timna Concubina, Gen. 36. 12. & dicitur de populo inde nominato. Estq; in SS. nomen *Amalekitarum*, symbolum hostium Ecclesiam Dei infestantium, q. עַם לָקַק *populus lambens*.

Vers. 9.

2574 אַשּׁוּר Ash-húr] *Assur*. Ab אָשַׁר *fœlix*, *beatus fuit*, Nom. proprium filii Shem *Ashur*, Gen. 10. 22. Hic egressus ex provincia Sinear, ædificavit Nineven, v. 11. & Assyriæ autor fuit.

2575 נִלְוָה Nil-vá] *associatus fuit*. A לָוָה *addidit*, *adjecit*, *copulavit*, Præt. Niph. exit in (ָ) R. 65.

2576 לוֹט Lót] (filiis) *Lot*. לוֹט *stacte*, *mastix*, inde nomen proprium nepotis Abrahæ, Gen. 11. 27.

Vers. 10.

2577 עֲשֵׂה yasé] *Fac* eis. A עָשָׂה *fecit*, Imper. Kal, exit in (ֵ) R. 65.

2578 כְּמִדְיָן Kemidh-ján] *ut Midianitis*. A דוּן *litigare*, מָדוֹן *contentio*, inde מִדְיָן *Midian* filius Abrahæ ex Kethura, Gen. 25. 2. ab hoc Midianitæ.

2579 כְּסִיסְרָא Kesi-será] *ut Sisera*, Nom. proprium Imperatoris exercitus regis Jabin.

2580 כְּיָבִין Keja-bhín] *ut Jabin*. Nom. proprium regis Hazor, ab Israelitis interfecti, Jos. 11. 1. ex Fut. Hiph. à בִּין *intelligere*.

2581 קִישׁוֹן Ki-shón] (in torrente) *Kisson*. Nomen proprium torrentis, qui ex Tabirio monte in mare labitur: éstque clarus cæde Siseræ.

Vers. 11.

2582 בְּעֵין־דֹּאר Be yen-dór] *in Endor*. Nom. proprium civitatis in Issacaris & Asheris tribu, Jos. 17. 11. quæ dimidiæ Manassis tribui, sorte contigit, ex ea urbe fuit Pythonissa, 1 Sam. 28. 7.

2583 דֹּמֶן Dó-men] (fuerunt) *stercus* terræ; conculcati scilicet pedibus sicut stercus in sterquilinio. Est ipsum thema: 6 legitur in Bibliis.

Vers. 12.

2584 כְּעֹרֵב Ke yo-rébh] *sicut Oreb*. עֹרֵב *corvus*, & hac voce etiam denominatur princeps Midianitarum, qui ab Israelitis interficitur, Jud. 7. 25. & locus inde צוּר עוֹרֵב *petra Oreb* dicitur.

2585 וְכִזְאֵב Vechiz-ébh] *& sicut Zeb*. זְאֵב *lupus*, qua voce appellatur alter princeps Midianitarum. Jud. 7. 25.

2586 וּכְזֶבַח U-chezé-bhahh] *& sicut Zeba*. זֶבַח *mactatio*; inde nomen proprium regis Midian ab Israelitis interfecti, Jud. 8. 5.

2587 וּכְצַלְמֻנָּע U-chetzal-mún-nay] *& sicut Salmona*. Nom. proprium alterius regis Midian, Ibid.

2588 נְסִיכֵמוֹ Nesi-ché-mo] *principes eorum*. A נָסַךְ suprà Num. 82. Nom. m. נָסִיךְ *princeps*, qui infuso oleo inaugurabatur. plur. נְסִיכִים cum Affix. pro נְסִיכֵימוֹ eliso (ִ)

Vers. 14.

2589 כְּקַשׁ Kekásh] *sicut stipulam*, LXX ὡς καλάμην *sicut arundinem*. A קָשַׁשׁ *paleas*, *stipulas collegit*, fit קַשׁ *quisquiliæ*, *stipula*, *stramen*.

Vers. 15.

2590 תְּלַהֵט Tela-hét] *comburet*. A לָהַט *flammavit*, *inflammavit*, *combussit*, Fut. Pih. absorpto dagesh, תְּלַהֵט *accendet*, Ps. 106. 18. וַתְּלַהֵט *& inflammavit*, Ps. 97. 3. cum ו Conv.

Vers.

Verſ. 16.

2591 וּבְסוּפָתְךָ U-bheſu-pha-thechá] & *in turbine tuo*; LXX. *in ira tua*. A סוּף *finire*, Nom. fœm. סוּפָה *turbo*, q. finem afferens. Cum Affix. mutat ה in ת, R. 104.

Verſ. 17.

2592 מַלֵּא Mal-lé] *Imple*. Præt. Pih. מִלֵּא *implevit*, Pſ. 107. 9. inde Imper. מַלֵּא

2593 קָלוֹן Ka-lón] *ignominiâ*. A קָלָה *levis fuit*, Nom. Heemanth. קָלוֹן *vilipendium*, *ignominia*, antitheton τῷ כָּבוֹד *gloria*.

PSALMUS LXXXIV. פד

2594 קֹרַח Co-ráhh] (filiis) *Kore*, ſuprà Num. 1593.

Verſ. 3.

2595 נִכְסְפָה Nich-ſephá] *deſiderio capta eſt*. A כָּסַף *appetivit*, *deſideravit*, Præt. Niph.

Verſ. 4.

2596 וּדְרוֹר U-dherór] & *hirundo*. דְּרוֹר *libertas*, 7 in SS. bis *hirundo*, h. l. & Prov. 26. 2. quòd libera volitet, retineri impatiens.

קֵן Kén] *nidum*, A קָנַן *nidificavit*, קֵן *nidus*, domicilium avis.

2597 אֶפְרֹחֶיהָ Eph-ro-thé-ha] (ubi poſuit) *pullos ſuos*: non intelligendum de templo, ſed de altaribus in excelſis, quæ tempore Davidis paſſim exſtructa fuêre. A פָּרַח *floruit*, *pullulavit*, Nom. pl. Heemanth. אֶפְרוֹחִים *pulli avium*; qui jam plumas producunt. Legitur ter in SS.

Verſ. 6.

2598 מְסִלּוֹת Meſil-lóth] *viæ* in cordibus eorum. Targ. רְחִיצוּתָא *ſpes*. LXX. ἀναβάσεις *aſcenſiones*. A סָלַל *elevavit*, *viam lapidibus ſtravit*, Nom. Heemanth. fœm. מְסִלָּה *elevatio*, *via ſtrata*, quæ elevatur. Plural. מְסִלּוֹת *elevationes*, cogitationes de agnitione Dei.

Verſ. 7.

2599 הַבָּכָא Hab-ba-cá] (Tranſeuntes per vallem) *mori*, i. e. per vallem ubi ſunt mori, in loco arido creſcentes: quam (ad feſta aſcendentes) ita fodient, ut tota q. vallis in fontem abeat. Vel, *Tranſeuntes per vallem fletus* (LXX. τῦ κλαυθμῶνος *lachrymarum*) *fontem poſuerunt*, i. e. qui nunc in magno fletu & lachrymis triſtíque cruce verſantur, habebunt tandem fontem quo ſe reficiant. Nom. radicale בָּכָא *morus* arbor, à mora, i. e. tarditate: nam poſtrema omnium floret, ideóque prudentiſſima arbor, quæ lædi ſe à frigore non ſinit, neque planè niſi frigore peracto germen emittit; ſed cum cœpit, in tantum univerſa germinatio erumpit, ut una nocte peragat, (quod mirum) etiam cum ſtrepitu. Vel à בָּכָה *flevit*, mutato ה, in א, בָּכָא *fletus*.

2600 מוֹרֶה Mo-ré] (etiam benedictionibus operiet) *pluvia*, Vel, *etiam piſcinas operiet pluvia*, LXX. *benedictiones dabit* ὁ νομοθετῶν *legiſlator*. A יָרָה, in Hiph. הוֹרָה *docuit*, unde nomen Participiale מוֹרֶה *doctor*, Job 36. 22. It. *pluvia* autumnalis propriè, quæ menſe Octobri ſemente facto decidit: quòd q. erudiat & informet terram. Targum ſic: *Peccatores qui tranſeunt per profundum gehennæ, flentes fletu, ſicut fontem ponunt illud: atqui benedictionibus o-*

perit (Deus) *eos, qui immorantur in doctrina legis suæ.*

Vers. 11.

2601 הִסְתּוֹפֵף His.to-phéph] (elegi) *ad limen sedere*, in domo Dei, Targ. לְאִדַּבָּקָא *adhærere*, LXX. παραῤῥιπτεῖσθαι *abjectus esse.* Ab inusitato סָפַף fit סַף *limen*, unde verbum in Hithp. הִסְתּוֹפֵף q. d. *liminare*, per Metathesin ת & ס R. 47. & cum ו loco dagesh, R. 72. Vel à סוּף *finire*, inde סוֹף *finis*, Infinit. Hithp. *elegi* הִסְתּוֹפֵף *in extremis locis* (in fine) *me reponere.*

2602 מִדּוּר Mid-dór] *quàm* (præ) *habitare.* Infinit. Kal, דּוּר *durare, manere, habitare* : cum מ comparativo.

Vers. 12.

2603 יִמְנַע Jim-náy] *cohibebit.* A מָנַע *cohibuit, coercuit*, Fut. Kal.

PSALMVS LXXXV. פה

Vers. 2.

2604 שַׁבְתָּ Shábh-ta] *reduxisti.* A שׁוּב *redire, reverti*; constructum cum Accusat. *reducere, restituere.* Præt. Kal, ejecto ו, R. 58. שַׁבְתָּ, שָׁב.

2605 שְׁבִית Shebhíth] *captivitatem.* A שָׁבָה *captivavit*, Nom. fœm. quod juxta puncta est שְׁבִית & juxta consonas שְׁבוּת (quorum utrumque idem significat) *captivitas, abductio.* Cum Affix. *Restitue* שְׁבוּתֵנוּ *captivitatem nostram*, Psalm. 126. 4. i. e. multitudinem captivorum nostrorum, cum ו loco (ִ)

Vers. 4.

2606 אָסַפְתָּ *Removisti.* Præt. Kal, ab אָסַף *collegit, congregavit aliquid* ut asservetur : hinc *reposuit, abstulit, removit.*

2607 הֲשִׁיבוֹתָ Heshi-bhó-tha] *avertisti.* A שׁוּב *reverti, averti*, Præt. Hiph. ejecto ו, R. 58. הֵשִׁיב in secunda pers. assumit ו, R. 61.

Vers. 5.

2608 שׁוּבֵנוּ Shu-bhé-nu] *Converte nos.* A שׁוּב (vide paulò antè) Imperat. Kal, cum Affix. redundante (ו)

2609 וְהָפֵר Veha-phér] *& irritam redde.* Imper. Hiph. ab הֵפִיר suprà Num. 1307.

Vers. 8.

2610 הַרְאֵנוּ Har-é-nu] *Ostende nobis.* A רָאָה *vidit*, in Hiph. הֶרְאָה *fecit videre*, i. e. ostendit. Imper. Hiph. abjecto ה, R. 103.

Vers. 10.

2611 לִשְׁכֹּן *ad habitandum*, i. e. ut habitet. Vide suprà Num. 2160.

Vers. 11.

2612 נִפְגָּשׁוּ Niph-gá-shu] (pietas & veritas] *sibi obviam facti sunt.* A פָּגַשׁ *occurrit, obviavit*, Præt. plur. Niph. cum (ָ) ob pausam, pro נִפְגְּשׁוּ.

¶ נָשָׁקוּ (justitia & pax) *osculata sunt.* Præt. Kal, suprà Num. 113.

Vers. 12.

2613 תִּצְמָח Tits-máhh] *efflorescet.* A צָמַח *germinavit, pullulavit*, Futur. Kal cum (ָ) ob pausam.

2614 נִשְׁקָף Nish-káph] *prospexit.* A שָׁקַף suprà Num. 613. Præt. Niph. cum (ָ) ob pausam.

PSALMVS LXXXVI. פו

Vers. 4.

2615 שַׂמֵּחַ Sam-méahh] *Lætifica.* A שָׂמַח

שַׂמַּח *lætificavit*, Imper. Pihel, cum Affix. שַׂמְּחֵנוּ *lætifica nos*, Ps. 90. 15.

Vers. 5.

2616 וְסַלָּח Vesal-lâhh] *& condonator.* A סָלַח suprà Num. 1103. Legitur h. l. tantùm סַלָּח *propitius*, epitheton Dei.

2617 קוֹרְאֶיךָ Ko-reé-cha] (omnibus) *invocantibus te.* A קָרָא suprà Num. 145. Ben. Kal, קוֹרֵא plur. קוֹרְאִים *invocantes*, In Regim. בְּקוֹרְאֵי *in invocantibus nomen ejus*, Psal. 99. 6. Cum Affix. *omnibus* קוֹרְאָיו *invocantibus ipsum*, Psalm. 145. 17.

Vers. 15.

2618 וְחַנּוּן Vehhan-nún] *& gratiosus.* Ab חָנַן *gratiam fecit*, חַנּוּן *gratiosus, clemens*, Ps. 111. 4. epitheton Dei, qui dat omnibus suam gratiam.

2619 אֶרֶךְ E'-rech] *longus irarum*, i. e. tardè irascens, vel diu servans iram. Ab אָרַךְ *longus fuit*, Nom. m. sine pl. אֶרֶךְ *longitudo, longus*; semper construitur cum אַף *ira*, vel רוּחַ *spiritus*, & semel cum אֵבֶר *ala*, Ezech. 7. 3.

Vers. 16.

2620 אֲמָתֶךָ Ama-thé-cha] (filio) *ancillæ tuæ.* Nom. radicale fœm. אָמָה *ancilla, famula*, (ה fœmin. est, & ה radicale abjectum.) Differt à שִׁפְחָה *ancilla*, quòd hoc dicatur de viliori. Cum Affix. mutat ה in ת, R. 104. בֶּן אֲמָתֶךָ *filius ancillæ tuæ*, Psalm. 116. 16. i. e. domi natus, & educatus in sinu domini sui, h. e. in Ecclesia, matre piâ.

Vers. 17.

2621 עֲזַרְתָּנִי Yazar-tá-ni] *adjuvisti me.* Præt. Kal, עָזַר *juvit, auxiliatus est.* Cum Affix. ut suprà Num. 444. עֲזָרַנִי *adjuvit me*, Ps. 118. 13. In secunda pers. עֲזַרְתַּנִי

2622 וְנִחַמְתָּנִי Veni-hham-tá-ni] *& consolatus es me.* A נָחַם suprà Num. 1067. Præt. Pihel absorpto dagesh.

PSALMUS LXXXVII. פז

2623 יְסוּדָתוֹ Jesu-dha-thó] *fundamentum ejus* in montibus sanctitatis; refertur ad præcedens שִׁיר *canticum.* A יָסַד *fundavit*, Nom. fœm. יְסוּדָה *fundamentum*: cum Affix. mutat ה in ת

Vers. 3.

2624 נִכְבָּדוֹת Nich-ba-dhóth] *Gloriosa.* A כָּבַד *gravis, gloriosus, honoratus fuit*, Part. Niph. נִכְבָּד pro Nomine, *honoratus, gloriosus*: plur. m. cum Affixo, וְנִכְבְּדֵיהֶם *& honoratos eorum*, Psal. 149. 8. Plur. f. נִכְבָּדוֹת

2625 מְדֻבָּר Medhub-bár] *dicuntur.* A דִּבֶּר *dixit*: in Pyhal דֻּבַּר *dictus est*, Particip. Pyhal מְדֻבָּר *dictum est.* Habet ante se fœmin. plurale, ideóque distributionem notat, R. 48. n. 2. *quodlibet gloriosum dicitur de te.*

Vers. 4.

2626 רַהַב (memor ero) *Ægypti.* A רָהַב *invaluit, robustus fuit*, Nom. proprium רַהַב *Ægyptus*, ob fortitudinem & fastû: in pausa רָהַב Ps. 89. 11.

2627 וּבָבֶל U-bhá-bhel] *& Babelis.* Nom. proprium urbis notissimæ בָּבֶל *Babel, Babylonia*, q. בַּלְבֵּל eliso ל, ubi Deus בָּלַל *confudit* labium totius terræ, Gen. 11. 9.

2628 יֻלַּד Jul-ládh] *natus est.* A יָלַד *genuit*, Præt. Pyhal יֻלַּד *natus fuit*, pl. יֻלְּדוּ *geniti sunt*, sive nati, editi, Psal. 90. 2. cum (ּ) ob pausam.

Vers. 5.

2629 יֵאָמֵר Je-a-mér] *dicetur.* Ab אָמַר *dixit*, Fut. Niph. cum (..) ob exclusum dagesh.

Vers. 6.

2630 יִסְפֹּר Jis-pór] *narrabit.* A סָפַר suprà Num. 86. Fut. Kal, in prima pers. cum Affix. mutato ו in (:) אֲסַפְּרֵם *narrabo ea*, Psal. 139. 18. in tertia pers. יִסְפֹּר.

2631 בִּכְתוֹב Bich-tóbh] *in scribendo.* Gerund. Kal, à כָּתַב *scripsit.*

Vers. 7.

2632 כְּחוֹלְלִים Kehho-lelím] (& cantores) *sicut tibicines*, saltatores. Ab חָלַל *perforavit*, Nom. m. חָלִיל *tibia*, quòd sit *cava*: inde verbum *tibiâ cecinit, tripudiavit:* Benoni plural. Kal, cum כ similitud.

PSALMUS LXXXVIII. פח

2633 עַל־מַחֲלַת *Super Mahhalath*, i.e. infirmitate, Arias Montan. *in infirmitate.* Ab חָלָה *corpore vel animo doluit.* Nom. Heemanth. fœmin. מַחֲלָה *dolor, ægritudo*: in Regim.

¶ לְעַנּוֹת Leעan-nóth] *ad affligendum*, i.e. per, vel propter afflictionem. A עָנָה *afflixit*, Gerund. Pihel.

2634 לְהֵימָן Lehe-mán] *Hemanis.* הֵימָן nomen proprium cujusdam sapientis viri, 1 Reg. 4. 31. *Et Salomon fuit sapientior Ethane Ezrahitâ, & Hemane.* Videtur fuisse nepos Jehudæ ex filio Zera, 1 Chron. 2. 6. *Et filii Zera, Zimri, & Ethan & Heman:* quòd si ita est, hæc portio SS. hoc Psalmo & sequenti 89. contenta, est antiquissima, Mose prior, scripta in servitute Ægyptiaca, quam patheticè Heman hoc Psalmo, & Ethan sequenti, deplorat.

2635 הָאֶזְרָחִי Ha-ez-ra-hhí] *Ezrahita.* LXX. *Israelita.* Cognomen duorum virorum, Hemanis hoc Psalmo, & Ethanis sequenti: forsitan sic dictorum, quòd essent omnibus conspicui sapientiâ, à זָרַח *ortus est, lucem aspexit*, Nom. Heemanth. אֶזְרָחִי

Vers. 4.

2636 שָׂבְעָה Sa-bheעa] *satiata est* malis anima mea. A שָׂבַע *satur fuit*, Præt. fœm. Kal, Ps. 123. 4.

2637 הִגִּיעוּ Hig-gí-עu] (& vitæ meæ ad infernum) *pertigerunt.* A נָגַע *tetigit, attigit, pertigit*, Præt. pl. Hiph. compensato נ per dagesh, R. 69.

Vers. 6.

2638 חָפְשִׁי Hoph-shí] (inter mortuos) *liber*, scilicet à mundo, ab omnibus curis, negotiis, hostibus mundanis. Ab חֹפֶשׁ *libertas*, Nom. m. Heemant. חָפְשִׁי *liber, manumissus.*

2639 שֹׁכְנֵי Sho-chené] *inhabitantes* sive habitatores sepulchri. A שָׁכַן *habitavit*, Ben. plur. Kal, in Regim.

Vers. 8.

2640 סָמְכָה Sa-mechá] (Super me) *incubuit* ira tua. Præt. fœm. Kal, à סָמַךְ *innixus, impositus fuit*: constructum cum עַל *incubuit alicui*, non sustentandi sed premendi causâ.

Vers. 9.

2641 הִרְחַקְתָּ Hir-hhák-ta] *Elongasti.* A רָחַק *longè, procul absuit*, Præt. Hiph. הִרְחִיק *elongavit, procul removit*, Ps. 103. 12. in secunda pers. הִרְחַקְתָּ vers. 19.

¶ תוֹעֵבָה *Posuisti me abominatio-*

tionem eis. A תָּעַב *abominatus*, detestatus fuit, Nom. fœm. תּוֹעֵבָה *abominatio, res detestabilis*, fœda & perniciosa.

2642 כָּלֻא Ca-lü] *inclusus* (sum) A כָּלָא *clausit, conclusit*, quovis modo *prohibuit*, Pahul Kal, pro כָּלוּא cum (ֻ) loco ו R. 107.

Vers. 10.

2643 דָּאֲבָה Da-abhá] (oculus meus) *doluit* ob oppressionem. Targ. זָלְגַת דִּמְעִין *distillavit lachrymas*, q. à דוּב idem quod זוּב *fluxit, defluxit*. Præt. fœm. Kal, à דָּאַב *doluit, debilis fuit*; legitur h. l. tantùm, & Jer. 31. 24.

2644 שִׁטַּחְתִּי Shit-táhh-ti] *expandi*. Præt. Pih. à שָׁטַח *expandit, latè extendit*.

Vers. 11.

2645 רְפָאִים Repha-ím] (an) *mortui resurgent*? Targ. גּוּשְׁמַיָּא דְאִתְמְסִין בְּעַפְרָא *corpora quæ computruerunt in pulvere*. A רָפָא *dolorem mitigavit, sanavit*, plur. m. רְפָאִים *gigantes*, à sanitate & vivacitate corporis: It. *mortui*, scil. sani Metaphoricè, ab omni ægritudine. Vel à רָפָה *debilis, remissus fuit, cessavit*, mutato ה in א, רְפָאִים *vita expertes*, q. debiles, in quibus omnis motio cessat. LXX. ἢ ἰατροὶ ἀναστήσουσι *aut medici suscitabunt*: sc. arte sua ad vitā restituent: legerunt aliis punctis רוֹפְאִים יָקִימוּ Obiter nota, Medicos à Thalmudicis inter opifices numerari, de quibus abjectè sentiunt: in fine libri Kiddushim, טוֹב שֶׁבָּרוֹפְאִים לְגֵיהִנֹּם *optimus inter Medicos ad Gehennam*, rationem affert Glossa. *Non enim metuit à morbis, vescitur lautè, nec confringit cor suum coram Deo, aliquando etiam interficit homines, quando pauperes quos posset, non sanat.*

Vers. 12.

2646 בַּאֲבַדּוֹן Ba-abhad-dón] (veritas tua) *in perditione*, in sepulchro, ubi corpora pereunt & consumuntur. Ab אָבַד *periit*, in Pihel *perdidit*, Nom. m. sine plur. אֲבַדּוֹן *res amissa, perditio, interitus*: eleganter dicitur de sepulchro, & inferno, q. scelestium virorum destructio.

Vers. 13.

2647 נְשִׁיָּה Neshij-ja] (in terra) *oblivionis*; elegans descriptio mortuorum, quorum citò obliviscimur, Psal. 31. 13. *oblivioni traditus sum, sicut mortuus à corde.* A נָשָׁה *oblitus fuit, dedidicit*, Nom. fœm. נְשִׁיָּה *oblivio*.

Vers. 16.

2648 וְגֹוֵעַ Vegho-véaע] *& exspirans*, moribundus. LXX. καὶ ἐν κόποις *& in laboribus*; legerunt à יָגַע *laboravit*. A גָּוַע *expiravit*, absque diuturniore mora *animam efflavit*, Ben. Kal.

2649 מִנֹּעַר Min-nó-ẏar] *à pueritia*. Targ. *ab adolescentia*, alii à *concussione*. A נַעַר *puer*, Nom. m. sine plur. נֹעַר *pueritia, juventus*. 4 Regitur in SS.

2650 אָפוּנָה A-phú-na] *addubitabo*, ne mihi hoc vel illud eveniat, *consternabor*. A פּוּן *hæsitare*, semper in bucca, פֶּן *ne fortè* aliquid accidat mali, habere. Legitur h. l. tantùm ídque in Fut. Kal, cum הָ parag.

Vers. 17.

2651 בִּעוּתֶיךָ Bi-ẏu-thé-cha] *consternationes tuæ*. A בָּעַת *terruit*, Nom. pl. m. בִּעוּתִים *terrores, conturbationes*: legitur h. l. tantùm cum Affixo, & semel Job 6. 4. in Regim.

2652 צִמְּתוּתֻנִי Tsim-methû-thu-ni] *absciderunt, destruxerunt me*. Præt. Pih צָמַת

צָמַת *excîdit, ſuccîdit, deſtruxit*, In tertia fœm. cum Affix. mutato ה in ת R. 97. צִמְּתַתְנִי *ſuccidit, confecit, conſtrinxit me*, zelus tuus, Pſ. 119. 139. In plur. צִמְּתוּ cum Affixo reiteratur תו ad augendam ſignificationē, צִמְּתוּתֻנִי *penitùs exciderunt me:* vel eſt metri causâ.

Verſ. 18.

2653 סַבּוּנִי Sab-bú-ni] *Circuiverunt me.* A סָבַב *circumdedit.* Præt. Kal, per Syncopen סַב *circuivit*, ſuprà Num. 711. plur. סַבּוּ

PSALMUS LXXXIX פט

Verſ. 3.

2654 יִבָּנֶה Jib-ba-né] *ædificabitur.* A בָּנָה *extruxit, ædificavit*, Fut. Niph.

Verſ. 4.

2655 כָּרַתִּי Ca-rát-ti] *Pepigi.* A כָּרַת ſuprà Num. 25. 68. prima perſ. Præt. Kal, pro כָּרַתְתִּי R. 73.

2656 לִבְחִירִי Libh-hhi-ri] *electo meo.* A בָּחַר *eligit*, בָּחִיר *electus*, Cum Affix. בְּחִירוֹ *electus ejus*, Pſ. 106. 23. cum Præfix. לִבְחִירִי *dilecto meo*, plur. בְּחִירִים cum Affix. בְּחִירֶיךָ *electi tui*, Pſ. 106. 5. בְּחִירָיו *ejus*, Pſal. 105. 6.

Verſ. 5.

2657 וּבָנִיתִי U-bha-ní-thi] *Et ædificavi.* Præt. Kal, à ſuperiori בָּנָה in prima perſ. mutat ה in (ִ) R. 65. éſtque cum ו Converſivo Præteriti, R. 79.

Verſ. 7.

2658 יִדְמֶה Jidh-mé] *ſimilis erit.* A דָּמָה *aſſimilavit*, Fut. Kal, R. 65.

Verſ. 8.

2659 נַעֲרָץ Na-ɣaráts] *formidabilis*, Dei Epitheton, q. omnia frangens. A עָרַץ ſuprà Num. 546. Part. Niph. pro נִעְרָץ ob gutturalem.

Verſ. 9.

2660 חֲסִין יָהּ Hhasín-jáh] (quis ſicut tu) *fortis Domini?* q. eſſet in Regim. vel *ô Domine.* Nom. radicale חֲסִין *fortis, robuſtus*, magis Chaldaic. eſt quàm Hebr.

Verſ. 10.

2661 בְּשׂוֹא Beſó] *in elevando*, i. e. dum elevant ſe fluctus ejus. A נָשָׂא *tulit, elevavit*, Infinit. Kal, ad formam Imperativi, ejectâ duntaxat primâ radicali, R. 68. cum ב nota Gerundii. Et aliâ formâ שְׂאֵת pro שְׂאֵת Ibid. cum Affix. שְׂאֵתִי *geſtare me*, infrà verſ. 51.

Verſ. 11.

2662 דִּכִּאתָ Dic-kí-tha] *contriviſti.* A דָּכָא *contudit, contrivit*, Præt. Pih. דִּכָּא *contrivit ad terram vitam meam*, Pſal. 143. 3. i. e. attritam dejecit, éſtque cum (ִ) ad formam Quieſcent. tertia ה, pro דִּכֵּא ſic & in ſecunda perſ. דִּכִּאתָ *contriviſti*, pro דִּכֵּאתָ

Verſ. 13.

¶ *Aquilonem* וְיָמִין *& auſtrum* ſive meridiem. LXX. *& mare:* legerunt יָם

2663 בְּרָאתָם Bera-thám] *creaſti ea.* Præt. Kal, בָּרָא *creavit*, i. e. ex nihilo aliquid quod prius non erat fecit: *formavit*, i. e. de re alia, aliam novam produxit. In ſecunda perſ. בָּרָאתָ *creaſti*, verſ. 48. quieſcente א in (ָ) Cum Affix. (ָ) primæ ſyllabæ corripitur in (ְ)

2664 תָּבוֹר Ta-bhór] *Tabor & Hermon in nomine tuo ovabūt.* Hoc verſu Pſalmo-

morum complexus est quatuor plagas mundi; per istos igitur montes plagam Orientalem & Occidentalem (poeticè) significari constat: Thabor enim in terra Judææ ad occidentem vergit; Hermon verò ad occidentem: unde Targ. *Desertum Aquilonis, habitatoresque Austri tu creasti, Thabor ab occidente, & Hermon ab oriente in nomine tuo laudes dicunt.* תָּבוֹר nomen propr. montis, transfiguratione Domini nostri Jesu Christi (ut creditur) nobilis: qui tribus Issacar olim erat terminus; altitudo ejus 30 stadiorum.

Vers. 20.

2665 בְחָזוֹן Behha-zón] (locutus es) *in visione*. Ab חָזָה *vidit*, Nom. Hemanth. חָזוֹן *visio* tam oculi quàm mentis: propriè de Prophetis dicitur.

2666 הֲרִימוֹתִי Hari-mó-thi] *extuli juvenem*. A רוּם *altum esse*. Præt. Hip. הֵרִים *elevavit, extulit*. In primis & secundis person. assumit ו R. 62. הֲרִימוֹתָ *extulisti*, vers. 43. הֲרִימוֹתִי *elevavi, evexi*.

Vers. 22.

2667 תִּכּוֹן Tic-cón] (cui manus mea) *stabilis erit* cum eo. A נָכוֹן suprà Num. 257. Fut. Niph. exit in ו R. 61. in tertia m. יִכּוֹן *stabilietur*, vers. 38. in fœm. תִּכּוֹן Psal. 93. 1. In plur. יִכּוֹנוּ *stabilientur*, Ps. 119. 5.

2668 תְּאַמְּצֶנּוּ Team-metsén-nu] (brachium meum) *roborabit eum*. Ab אָמֵץ suprà Num. 2538. tertia pers. fœm. Fut. Pih. cum Affix. נּוּ.

Vers. 23.

2669 יְעַנֶּנּוּ Je-yan-nén-nu] (non) *affliget eum*. A עָנָה quod inter alia significat *afflixit*, Fut. Pihel, יְעַנֶּה ob Affix. excluditur ה R 103. & sic in plur. R. 66. יְעַנּוּ *miserabiliter affligent*, Ps. 94. 5.

Vers. 24.

2670 וְכַתּוֹתִי Vechat-tó-thi] *Et contundam*, Præt. Kal, à כָּתַת *contudit, contrivit*; per Syncopen כַּת R. 70. in prima pers. assumit ו, R. 72.

2671 אֶגּוֹף Eg-góph] *plagâ afficiam*. A נָגַף *tetigit, attigit*: in malum, *percussit, feriit, læsit, afflixit*. Fut. Kal, compensato נ per dagesh, R. 69. pro אֶנְגּוֹף In secunda pers. *Ne* תִּגּוֹף *offendas*, Psal. 91. 12.

Vers. 32.

2672 יְחַלֵּלוּ Jehhal-lé-lu] (Si statuta mea) *profanaverint*. Ab חָלַל paulò antè Num. 2632. cum de rebus sacris dicitur, *violavit, polluit, profanavit, prostituit*, q. sacra divina perforavit. Fut. Pih. in prima pers. אֲחַלֵּל *profanabo*, vers. 35. in tertia plur. יְחַלֵּלוּ cum (..) ob pausam.

Vers. 34.

2673 אָפִיר A-phír] (& pietatem meam non) *irritam faciam*. A פּוּר *fractus, contritus fuit*. in Hiph. ejecto ו, R. 58. הֵפִיר *fregit*, Metaph. *irritavit*, *irritum fecit, abolevit*, Fut. Hiph.

2674 אֲשַׁקֵּר Ashak-kér] (& non) *mentiar*. A שָׁקַר *mentitus est, dolosè egit, decepit*, Fut. Pih.

Vers. 35.

2675 אֲשַׁנֶּה Ashan-né] (& exitum labiorum meorum non) *mutabo*. A שָׁנָה *mutatus fuit*, in Pih. *mutavit*, *variavit, alteravit*. Fut. Pih. exit in (..) R. 65.

Vers. 39.

¶ הִתְעַבַּרְתָּ עִם מְשִׁיחֶךָ *iratus est cum uncto tuo*. viz. Sedechia quem Nebucad-

cadnezar exoculatum in captivitatem abduxit. LXX. ἀνεβάλε τὸν Χριςόν σε *distulisti Christum tuum*: quod Interpretes de dilato Christi adventu exponunt.

Vers. 40.

2676 נֵאַרְתָּה Ne-ár-ta] *Detestatus es.* Targ. אַשְׁנִיתָא *mutasti.* LXX. *destruxisti.* A נָאַר Præt. Pihel compensato dagesh per (··) R. 19. נֵאַר *removit, ex corde projecit, detestatus est.* Secunda perſ. cum ה parag.

2677 נִזְרוֹ Niz-ró] (prophanâsti in terram) *coronam ejus*, LXX. ſanctuarium ejus. A נָזַר *ſeparavit*, Nom. m. נֵזֶר *ſeparatio*, per Metaph. *corona, diadema*, inſigne Regis aut ſummi Sacerdotis, eum à plebeis diſtinguens. Cum Affix. ut ſuprà Num. 770. נִזְרוֹ Pſal. 132. 18.

Vers. 41.

2678 מִבְצָרָיו Mibh-tſa-ráv] (poſuiſti) *munitiones ejus.* A בָּצַר *præcîdit*, in Pih. *munivit*, Nom. Heemanth. מִבְצָר *munitio, munimentum*, plural. cum Affixo.

2679 מְחִתָּה Mehhit-tá] (in) *conſternationem.* LXX. *in formidinem.* Ab חָתַת *cōtritus fuit*, in Hip. *proſtravit, conſternavit, terruit*, Nom. fœm. ex Particip. Hiph. deductum, מְחִתָּה *conſternatio, formido, pavor.*

Vers. 42.

2680 שַׁסֻּהוּ Shaſ-ſû-hu] *Diripuerunt eum.* Targ. רְפַסוּן יָתֵהּ *conculcarunt eum.* A שָׁסַס *conculcavit, conculcando diripuit*, Præt. Kal, per Syncopen שָׁס R. 70. pl. שַׁסּוּ cum (꞉) loco ו & Affixo.

Vers. 43.

2681 הִשְׂמַחְתָּ Hiſ-máhh-ta] *lætificaſti.* A שָׂמַח שָׂמַח *lætatus eſt*, Præt. Hip. הִשְׂמִיחַ *lætificavit* in ſecund. perſ הִשְׂמַחְתָּ

Vers. 44.

2682 הֲקֵמוֹתוֹ Ha-ke-mo-thó] (& non) *erexiſti eum.* A קוּם *ſurgere*, Præt. Hiph. ejecto ו, R. 58. הֵקִים vel הֵקֵם *ſurgere fecit*, i. e. *erexit*: in ſecunda perſ. aſſumit ו, R. 62. éſtque cum Affixo.

Vers. 45.

2683 הִשְׁבַּתָּ Hiſh-bât-ta] *Ceſſare feciſti.* A שָׁבַת *ceſſavit, quievit*; ſecunda perſ. Præt. Hiph. eliſo ת, R. 73. הִשְׁבַּתָּ Pſal. 119. 19. pro הִשְׁבַּתְתָּ

2684 מִטְּהָרוֹ Mit-toha-ró] *nitorem ejus.* A טָהַר *mundus, purus fuit*, Nom. Heemanth. מִטְהָר *munditia, nitor*, in Affixione מִטְּהָרוֹ cum dagesh euphonico, & (꞉) loco (:) pro מִטְהָרוֹ Aliâs etiam מ poteſt eſſe Præfixum, unde LXX. *Deſtruxiſti eum ab emundatione ejus.*

2685 מִגַּרְתָּה Mig-gár-ta] (& thronum ejus in terram) *dejeciſti*, LXX. κατέῤῥαξας *colliſiſti.* Præt. Pih. מִגֵּר *dejecit, præcipitavit, colliſit*: in ſecunda perſ. cum ה parag.

Vers. 46.

2686 הִקְצַרְתָּ Hik-tſár-ta] *Decurtaſti.* LXX. *minoraſti.* A קָצַר *brevis, curtus fuit*, Præt. Hiph. הִקְצִיר *abreviavit, decurtavit.*

2687 עֲלוּמָיו ƴalu-máv] (dies) *adoleſcentiæ ejus.* LXX. *temporis ejus*, q. ex עוֹלָם *ſeculum.* A עָלַם *occultavit*, Nom. pl. m. עֲלוּמִים *adoleſcentia, juventus*, q. pars ætatis occulta, quæ ad publica officia non adhibetur. Cum Affix. *Poſuiſti* עֲלֻמֵנוּ *adoleſcentiam noſtram in lucem faciei tuæ*, Pſ. 90. 7. i. e. peccata adoleſcentiæ noſtræ, pro עֲלוּמֵינוּ Aut eſt ſingulare Pahul

Pahul Kal, *absconditum nostrum*, i.e. peccatum nostrum occultum.

2688 הֶעֱטִיתָ He-Yetí-tha] *operuisti* super eum pudorem. A עָטָה *texit*, *operuit*, Præt. Hiph. הֶעֱטָה idem. In secunda pers. mutat ה in (ִי) R. 66.

Vers. 47.

2689 תִּסָּתֵר Tis-sa-thér] *absconderis*. A סָתַר *abscondit*, Futur. Niph.

Vers. 48.

זְכָר־ אֲנִי מֶה חָלֶד ׃ *Memento quanti ævi ego sim*. Vel, *cujus durationis*, vel *quam temporarius*. חֶלֶד (transpositis literis, ab חָדַל *desiit*) notat statum præsentis sæculi citò desinentis: vel breve nostræ curriculum vitæ: vel deniq; mundum, cujus figura παράγει, 1 Cor. 7.



ספר רביעי.

LIBER QUARTUS.

PSALMVS XC. צ

Vers. 4.

2690 אֶתְמוֹל Eth-mól] (sicut dies) *hesternus*. תְּמוֹל & cum א Heemanth. אֶתְמוֹל *heri*, *dies præteritus*.

Vers. 5.

2691 זְרַמְתָּם Zeram-tám] *Inundasti eos*, sc: annos hominum: i.e. inundatione abripuisti, aquæ instar fecisti eos labi, *somnus erunt*. LXX. *Quæ pro nihilo habentur, eorum adhuc erunt*. Præt. Kal, זָרַם *inundavit*, cum impetu fluctuavit, *abripuit*. In secunda pers. זָרַמְתָּ ob Affix. ם. prius (ָ) transit in (:) & posterius tollitur, R. 97.

2692 יַחֲלֹף Ja-hhalóph] (mane ut fænum) *mutabitur*. Ab חָלַף *mutavit* rem, vel locum, vel tempus, vel qualitatem. *Mane florebit*, וְחָלָף *& mutabitur*, vers. 6. cum (ָ) ob pausam. Inde Fut. Kal, יַחֲלוֹף cum (ֲ) sub guttur. R. 13. In plur. וַיַּחֲלוֹפוּ *& mutabuntur*, Psal. 102. 27. cum ו ob pausam.

Vers. 6.

2693 יְמוֹלֵל Jemo-lél] (ad vesperam) *succidetur* & arescet. A מוּל *præcidere*, *succidere*, Fut. Pih. geminatâ tertiâ, & quiescente secundâ in ו, R. 63.

Vers. 9.

2694 כִּלִּינוּ Kil-lí-nu] *Consumpsimus* dies nostros. A כָּלָה *consumptus fuit*, Præt. Pih. כִּלָּה *consumpsit*, sumitur tam in bonum, quàm in malum. In tertia pl. ejecto ה, R. 66. כִּלּוּנִי *consumpserunt me*, Psal. 119. 87. In prima, mutat ה in (ִי) ibid.

2695 כְמוֹ־הֶגֶה Kemo-hé-ghe] *sicut sermonem*, qui ex ore prolatus, celeriter evanescit. Vel. *sicut halitum*. Targ. הֵיךְ הֲבַל פּוּמָא דְסִתְיָא *tanquam halitum oris hyemalem*, qui tempore hyberno magis apparet. LXX. *Anni no-*

stri sicut aranea meditabantur: multùm divertêre à textu. Ab הָגָה *loqui, meditari, gemere*, halitum emittere, suprà Num. 19. fit הֶגֶה *locutio, meditatio, gemitus*, & citra quem hic non effertur, *halitus*.

Vers. 10.

2696 שְׁמוֹנִים Shemo-ním] (& si in fortitudinibus, i. e. in potenti & firma corporis constitutione) *octoginta* anni. שְׁמוֹנֶה *octo*; in plur. (ut & cætera numeralia cardinalia à tribus ad decem) tot notat denarios, quot in singulari unitates; שְׁמוֹנִים *octoginta*.

2697 וְרָהְבָּם Veroh-bám] *& robur eorum*, i. e. excellentissimum quodque eorum, labor & iniquitas. Targ. וְסוֹגְעֵיהוֹן *& augmenta ipsorum*. LXX. καὶ τὸ πλεῖον αὐτῶν *& quod amplius eorum*, q. fuisset רֻבָּם *robbam*, à רוב *multitudo*. A רָהַב *invaluit* robore & potentiâ: Nom. m. רֹהַב *robur, elatio, fastus*, per Metonym. omne illud quo homo superbire solet. Ob Affix. corripit ו in (.) R. 118. & (-) in (:) R. 121. facitque רָהְבָּם Aben-Ezra, *Dies* רָהְבָּם *sunt dies roboris & virium, puta dies juventutis*. Kimchi, חוֹזֶק הַיָּמִים *fortitudo dierum*, q. d. *etiam cum dies alicujus prosperè & tranquillè eunt, nil nisi labor & molestia est*.

2698 גָּז Gház] (quum) *avulsum fuerit*. A גוז *evellere, extrahere, abscindere*, Præt. Kal, ejecto ו, R. 60.

2699 חִישׁ Hhísh] *celeriter*, & avolamus. Targ. עֲדוּ בִסְיָהוּבָיָא *transiverunt celeriter*. LXX. mirè hoc hemistichion transferunt: *Quoniam supervenit mansuetudo in nos, & erudiemur*. Ab חוש *festinare*, fit Nom. חִישׁ *festinantia*, & adverbialiter, *citò, festinanter*.

Vers. 12.

2700 לִמְנוֹת Lim-nóth] *Ad numerandum* dies nostros. A מָנָה *numeravit, supputavit*, Gerund. Kal, R. 65. כֵּן הוֹדַע וְנָבִיא לְבַב חָכְמָה In voce כֵּן est ambiguitas, notat n. vel *Sic*, vel *Rectum, Rectè*; duplex igitur interpretatio: Vel *Sic fac scire*, i. e. doce nos, *ut venire faciamus*, i. e. ut acquiramus, *cor sapientiæ*, i. e. sapiens. Vel, *Numerare dies nostros rectè doce nos*, &c. LXX. aliò detorquent, quæ hîc adscribere tædii aliquid afferret.

Vers. 13.

2701 וְהִנָּחֵם Vehin-na-hhém] *& pœniteat te*. LXX. *exorabilis esto*. A נָחַם suprà Num. 1067. Imper. Niph.

Vers. 14.

2702 שַׂבְּעֵנוּ Sab-be ýé-nu] *Satura nos*. A שָׂבַע suprà Num. Imper. Pih.

Vers. 17.

2703 כּוֹנְנָה Co-nena] (& opus manuum nostrarum) *confirma, stabile fac*. A כון suprà Num. 257. Imper. Pihel, geminato נ & quiescente ו in וֹ, R. 63. cum ה parag. Et cum Affixo, כּוֹנְנֵהוּ *confirma illud*, vers. eodem.

PSALMUS XCI. צא

2704 יִתְלוֹנָן Jith-lo-nán] (in umbra omnipotentis) *commorabitur*, vel *indesinenter pernoctabit*. A לון *pernoctare*, (unde fortè *Luna*, noctis imperatrix.) Fut. Hithp. R. 63. cum (.) ob pausam.

Vers. 3.

2705 יָקוּשׁ Ja-kúsh] (ex laqueo) *aucupis*. A יָקַשׁ *laqueum* aut *rete tetendit*, Nom.

Nom. ex Pahul Kal, יָקוּשׁ, *auceps*, *venator*.

Vers. 4.

2706 וְסֹחֵרָה Veso-hhe-rá] (clypeus) & *parma* veritas ejus. LXX. *Scuto circundabit te veritas ejus*: acceperunt pro Verbo. A סָחַר *circuivit*, Nom. fœm. סוֹחֵרָה *clypeus rotundus*, *parma*, q. parva (levia) arma, unde Martial. *Hæc quæ sæpe solet vinci, quæ vincere rarò, Parma tibi scutum pumilionis erit*.

Vers. 5, & 6.

¶ Succincta & accurata explicatio horum duorum versuum, extat apud Joseph. Scaliger. Epist. 9. *Non metues* מִפַּחַד *à consternatione noctu*, מֵחֵץ *à sagitta volante interdiu*, מִדֶּבֶר *à peste grassante in crepusculo* (caligine) מִקֶּטֶב *à vastitate in meridie*. Istis quatuor generibus comprehendit omnia, quæ hominibus imminent aut metuenda sunt, uti mortalium vita multis malis obnoxia est. Et quia Hebræi τὸ νυχθήμερον quadrifariam partiuntur, in vesperam, in mediam noctem, in mane & meridiem; per noctem intelligit mediam noctem, per crepusculum, vesperam: & ait nunquam per totum diem quicquam eorum, quæ hominibus impendent, metuendum esse ei, quem Deus tutum ab his omnibus præstat, quiq; pietatem colit. Vastitatem καὶ ἐρήμωσιν Hebræi vocant קֶטֶב quod propriè est vis major καὶ θεομηνία, Quod quare *dæmonem* verterint LXX. nescio. Hinc Sophistæ hariolati sunt Dæmones in meridie vagantes. Et sanè vetustas tales Dæmonas meridie infestos esse credebat, ut ille pastor Theocritianus οὐ θέμις, ὦ ποιμὰν, τὸ μεσαμβρινὸν, οὐ θέμις ἄμμι συρίσδεν. τὸν Πᾶνα δεδοίκαμες.

2707 מִקֶּטֶב Mik-ké-tebh] *ab excidio*, Targ. מִסִּיעַת שֵׁדִין *à cœtu dæmonum perdentium in meridie*. LXX. ἀπὸ συμπτώματος *ab incursu*. Nom. radicale קֶטֶב *exitium*, *lues*, morbus subitò hominem perimens.

2708 יָשׁוּד Ja-shúdh] (quod) *vastabit* in meridie. LXX. καὶ δαιμονίου μεσημβρινοῦ *& dæmonio meridiano*, videntur legisse וְשֵׁד *& dæmonium*. A שׁוּד idem quod שָׁדַד *vastare*, *perdere*, Fut. Kal.

Vers. 7.

2709 מִצִּדְּךָ Mits-tsid-dechá] *à latere tuo*. Ab inusitato צָדַד fit צַד *latus*, est latitudinis, צֵלָע verò longitudinis. Cum Affix. assumit dagesh, & mutat (-) in (.) R. 125.

2710 יִגָּשׁ Jig-gásh] (non) *appropinquabit*. A נָגַשׁ *accessit*, *appropinquavit*, Fut. Kal, compensato נ per dagesh, R. *69*. cum (ּ) ob pausam.

Vers. 8.

2711 וְשִׁלֻּמַת Veshil-lú-math] *& retributionem* impiorum. A שִׁלֵּם *retribuit*, Nom. fœm. שִׁלֻּמָה *retributio*, in Regim.

Vers. 10.

2712 תְאֻנֶּה Theün-né] (non) *impelletur* ad te malum, vel non *fortuitò occurret*. Targ. תֶאֱרַע *accidet*, *eveniet*. Ab אִנָּה *causam*, *occasionem præbuit*, *intulit*, *impulit*, *fato quodam indidit*, Fut. Pihel, R. 65.

2713 יִקְרַב Jik-rábh] (non) *appropinquabit*. A קָרַב *accessit ad aliquid*, *appropinquavit*, Fut. Kal. In tertia fœm. תִּקְרַב *appropinquabit oratio mea*, Ps. 119. 169.

Vers. 12:

2714 בְּאֶבֶן Ba-é-bhen] (ne fortè offendat) *in lapide* pes tuus. Nom. radicale אֶבֶן *lapis, saxum*: excluso ה Emphat. Plur. אֲבָנִים Cum Affix. אֲבָנֶיהָ *lapides ejus*, Ps. 102. 15.

Vers. 13.

2715 שַׁחַל Shá-hhal] (super) *leonem*. Nom. radicale שַׁחַל *leo*, scil: mediæ ætatis inter אַרְיֵה & כְּפִיר

Vers. 14.

2716 חָשַׁק Hha-shák] (in me) *amore propensus fuit*, Ipsum thema חָשַׁק *cupiit, desideravit*; metaphoricè, *complexus est*, amavit.

PSALMUS XCII. צב

2717 הַשַּׁבָּת Hash-shab-báth] (in die) *Sabbathi*. A שָׁבַת *cessavit*, fit שַׁבָּת *cessatio* à quovis opere, *quies, vacatio, Sabbathum*.

Vers. 2.

2718 לְהוֹדוֹת Leho-dhóth] *ad celebrandum*, vel *ad confitendum*. Ab הוֹדָה suprà Num. 300. Gerund. Hiph.

2719 וּלְזַמֵּר U-lezam-mér] *& ad psallendum*. A זָמַר suprà Num. 122. Infinitiv. Pihel.

Vers. 3.

2720 לְהַגִּיד Lehag-gídh] *Ad annunciandum*. Gerund. Hiph. ab הִגִּיד suprà Num. 2764.

Vers. 6.

2721 גָּדְלוּ Ga-dhelú] (Quàm) *magna sunt opera tua*. Præt. Kal, à גָּדַל *magnus fuit* quantitate vel qualitate. In secunda pers. גָּדַלְתָּ *magnus fuisti*, Ps. 104. 1. plur. גָּדְלוּ

2722 עָמְקוּ ya-me-kú] *profunda sunt* cogitationes tuæ. Præt. pl. Kal, à עָמַק *profundus, immensus, incomprehensibilis fuit*.

Vers. 8.

2723 בִּפְרוֹחַ Biph-róahh] *In germinando*, i. e. cum germinant impii. Gerund. Kal, à פָּרַח *germinavit, flores emisit, pullulavit*.

2724 לְהִשָּׁמְדָם Lehish-sha-medhám] *ad exterminari ipsos*, i. e. ut exterminentur ipsi. A שָׁמַד *perditus, abolitus, destructus, exterminatus fuit*, Infin. Niph. cum Affixo.

Vers. 10.

2725 יִתְפָּרְדוּ Jith-pa-redhú] *dissipabuntur*. A פָּרַד *separavit, solvit, dispersit*, Fut. Hithp. cum (ּ) ob exclusum dagesh.

Vers. 11.

2726 בַּלֹּתִי Bal-ló-thi] *Mixtus* (perfusus) *sum* oleo viridi. Targ. רַבִּיתָ יָתִי *inaugurasti me*, unxisti me, i. e. constanti dominatu, viribus & potentiâ me donasti. LXX. *& senectus mea*, q. à בָּלָה *senuit*. A בָּלַל *miscuit, fudit, confudit, perfudit*, absolutè *perfusus fuit*. Præt. Kal, per syncopen בַּל R. 70. in prima pers. assumit ו, R. 71.

Vers. 13.

2727 כַּתָּמָר Cat-ta-már] LXX. ὡς φοῖνιξ *ut palma* florebit. Nom. radicale תָּמָר *palma*, arbor pulcherrima, viroris perpetui, diuturnis vestita frondibus, sine ulla successione; & quia durat multis annis, ideò ad similitudinem *Phœnicis* avis quæ multo tempore vivit, à Græcis φοῖνιξ vocata. Latinis à volæ manus similitudine, *palma*, quòd comam in cacumine habeat

beat circum extensam, & ramos in digitorum modum prætensos, unde & fructus ejus *dactyli* vocantur, quòd digitorum manus similitudinem referant. Hebræis forsitan à מָרָה *rebellis fuit*, à renitentia & rebellione, quòd in diversum nitatur, nec cedit oneri.

2728 יִשְׂגֶּה Jis-gé] *crescet*. A שָׂגָה *multiplicatus, auctus fuit, crevit*. Fut. Kal, exit in (..) R. 65.

Vers. 14.

2729 יְפְרִיחוּ Japh-rí-hhu] *germina profundent*. Fut. Hiph. à פָּרָה vers. 8.

PSALMUS XCIII. צג

2730 מָלָךְ Ma-lách] *regnavit*. Est ipsum thema, sed h. l. cum duplici (·) ob accentum Sarka, qui aliquando distinguit. Et Ps. 96. 10. ob accentum Rebia.

2731 הִתְאַזָּר Hith-az-zár] (robore) *accinxit se*. Ab אָזַר *cinxit, accinxit*, Præt. Hithp. cum (..) ob pausam.

Vers. 3.

2732 דָּכְיָם Doch-jám] (extollunt flumina) *contritionem suam*, fluctus, qui inter se colliduntur. LXX. *voces suas*. A דָּכָה *contudit, contrivit*, fit דֳּכִי *contritio*. Cum Affix. (.) transit in (:) R. 123. & (..) amittit suum (:) R. 15.

Vers. 5.

2733 נַאֲוָה Na-avá] (domui tuæ) *decora est* sanctitas. Vide Num. 1292.

PSALMUS XCIV. צד

Vers. 2.

2734 גֵּאִים Ge-ím] (super) *superbos*. A גָּאָה *altus, elatus fuit*, Nom. m. גֵּאֶה *superbus, fastuosus*. In plur. excludit ה. R. 103.

Vers. 4.

2735 יִתְאַמְּרוּ Jith-am-merú] *eloquentur*, vel *prædicabunt se*. Ab אָמַר *dixit*: in Hithp. *se verbis prædicavit, extulit*, Fut. Hithp.

Vers. 6.

2736 יְרַצֵּחוּ Jerats-tsehhú] *occident*. A רָצַח suprà Num. 2020. Fut. Pihel, cum (..) ob pausam.

Vers. 8.

2737 בֹּעֲרִים Bo-ʿarím] (intelligite) *brutescentes* in populo. A Nom. בַּעַר *brutus*, suprà Num. 1767. fit Verbum בָּעַר *obbrutuit, brutus, stolidus fuit*. Ben. plur. Kal, בֹּעֲרִים Tar. דְשָׁטְיָן *qui stulti sunt*, LXX. ἄφρονες *insipientes*.

Vers. 9.

2738 הֲנוֹטַע Hano-táʿ] *An plantans* aurem. A נָטַע *plantavit*, Ben. Kal, ex terminatione (-) cum ה Interrogativ. R. 77.

Vers. 10.

2739 הֲיוֹסֵר Hajo-sér] *An corripiens* gentes. A יָסַר *castigando corripuit*, Ben. Kal, cum ה Interrogat.

Vers. 13.

2740 לְהַשְׁקִיט Lehash-kít] *Ad quietem præstandum*, i. e. ut quietem præstet ipsi. A שָׁקַט *quievit, in pace degit*. Gerund. Hiph.

2741 יִכָּרֶה Jic-ca-ré] (donec) *fodiatur* impio fovea. A כָּרָה *fodit, effodit*, Fut. Niph. exit in (..) R. 65.

Vers.

Verſ. 17.

2742 דּוּמָה Du-má] (habitaſſet) *ſilentium* anima mea. Targ. בִּשְׁתִיקוּתָא *in ſilentio*, LXX. τῷ ᾅδῃ *in inferno*, i. e. in quo ſilent manes. A דום *ſilere*, Nom. fœm. דּוּמָה *ſilentium*; eleganter dicitur de ſepulchro, quòd ibi mortui ſileant. Legitur h. l. & Pſal. 115. 17. *Non mortui laudabunt Deum, nec omnes deſcendentes* דּוּמָה *ſilentium*, Targ. בֵּית קְבוּרַת אַרְעָתָא *domum ſepulturæ terræ*, LXX. εἰς ᾅδου *in infernum*. *Vbi nota*, vocem ᾅδην non ſemper denotare infernum: ſic n. Genebrard. *Inferni nomine ſignificari ſepulchrum, quoniam in ſepulchro ſilet corpus.*

Verſ. 19.

2743 שַׂרְעַפַּי Sar-ƴap-pai] (in multitudine) *cogitationum mearum.* LXX. *dolorum meorum.* Nom. plur. quadriliterum, שַׂרְעַפִּים *cogitationes*; convenit cum סַרְעַפּוֹת *rami*, nam cogitationes ſunt q. mentis rami. Legitur h. l. tantùm, & Pſ. 139. 23. שַׂרְעַפָּי cum (ָ) ob pauſam.

2744 תַּנְחוּמֶיךָ Tan-hhu-mé-cha] *conſolationes tuæ*, A נָחַם *conſolatus eſt*, Nom. Plur. Heemanth. תַּנְחוּמִים *conſolationes*, cum Affixo.

2745 יְשַׁעַשְׁעוּ Jeſha-ƴaſh-ƴú] *oblectabunt* animam meam. A שָׁעָה *aſpexit*. In Pihel abjecto ה, & geminatâ primâ & ſecundâ thematis, fit quadriliterum, שִׁעֲשַׁע *blandè, cum voluptate & oblectatione aſpexit, ſeipſum oblectavit*, Fut. Pihel.

Verſ. 20.

2746 הַיְחָבְרְךָ Haj-hhobh-rechá] *Num conſociabitur tibi.* Ab חָבַר *ſociatus, conſociatus fuit.* Futur. compoſit. ex Kal, & Pyhal; in Kal, facit יַחְבּוֹר, in Pyhal יְחֻבַּר Ob Affix. ךָ, ו tranſit in (ָ) (ut aliâs fit in Imperativ. & Infinitiv. formæ פְּקוֹד) ex Pyhal eſt ׳, & הַ Interrogativ. amittit ſuum (:) R. 77. Alii putant eſſe Futurum Pyhal, ſed Futura paſſivarum Conjugationum, non recipiunt Affixa.

Verſ. 21.

2747 יָגוֹדּוּ Ja-ghód-du] *Turmatim congregabuntur* contra animam juſti. Targ. יִכְנְשׁוּן בִּישָׁן *coacervabunt mala*. LXX. θηρεύσουσιν *venabuntur*. A גָּדַד *turmatim eucurrit, cum exercitu invaſit*, Fut. Kal, ſyncopatâ mediâ radicali, R. 70.

PSALMUS XCV. צה

Verſ. 2.

2748 בִּזְמִרוֹת Biz-mi-róth] *in pſalmodiis.* A זָמַר ſuprà Num. 122. Nom. fœm. זְמִירָה *pſalmodia, cantus.* plur. זְמִירוֹת *pſalmodiæ*, Pſ. 119. 54. Cum Præfix. בִּזְמִרוֹת abſq; (י)

Verſ. 4.

2749 מֶחְקְרֵי Mehh-keré] (cujus in manu ejus) *perveſtigationes terræ*, i. e. abſtruſa. LXX. τὰ πέρατα *fines terræ*. Ab חָקַר remota aut abſtruſa *ſcrutatus, perſcrutatus eſt*, Nom. pl. maſc. מֶחְקָרִים in Regim.

2750 וְתוֹעֲפוֹת Vetho-ƴaphóth] *& robora montium.* LXX. καὶ τὰ ὕψη *& altitudines*: A יָעַף *laſſus, fatigatus fuit*, Nom. pl. f. תּוֹעָפוֹת *laſſitudines*, per antiphraſin, *fortitudines*: legitur 4 in SS. & dicitur de montibus, rhinocerote & argento; quarum rerum laſſitudo, vim earum immenſam notat. *Laſſitudines montium, ſunt montes altiſſimi, qui laſſitudinem aſcendentibus pariunt.*

Verſ. 6.

2751 בֹּאוּ Po-ú] *venite.* A בּוֹא *venire*, Imper. Kal, בֹּא *veni*, pro בּוֹא R. 58. pl. וּבֹאוּ *& venite*, Pſ. 96. 8.

2752 נִבְרְכָה Nibh-rechá] *ingeniculabimus*, Targ. נִגְחַט *incurvabimur*, LXX. κλαύσωμεν *ploremus coram Domino*: legerunt נִבְכֶּה *plorabimus*, neglecto ר. A בָּרַךְ *geniculatus eſt*, *ingeniculavit, in genua procubuit*, Prima perſ. plur. Fut. Kal, cum ה parag.

Verſ. 8.

2753 תַּקְשׁוּ Tak-ſhú] (ne) *induretis*. A קָשָׁה *durus, auſterus fuit*, in Hiph. הִקְשָׁה *duravit, induravit*. Futur. Hiph. abjecto ה, R. 66.

2754 מַסָּה Maſ-sá] (in die) *tentationis*. A נָסָה *tentavit*, Nom. Heemanth. excluſo נ, R. 161. n. 4.

Verſ. 9.

2755 נִסּוּנִי Niſ-ſú-ni] *tentaverunt me*. Præt. Pih. נִסָּה *tentavit*, plur. abjecto ה, R. 66. נִסּוּ cum Affixo.

Verſ. 10.

2756 אַרְבָּעִים Ar-ba-yím] *Quadraginta* annis. A רָבַע *cubuit, flexis quatuor cruribus jacuit*, Nom. Heemanth. אַרְבַּע *quatuor*; in plural. tot notat denarios, quot in ſingulari unitates.

2757 אָקוּט A-kút] *tædio affectus ſum*. LXX. προσώχθισα *infenſus fui*. A קוּט *dolore, tædio affici, faſtidire*, Fut. Kal. R. 60.

2758 תֹּעֵי To-yé] (populus) *errantium corde*. LXX. *ſemper errant corde* ſenſu eodem. A תָּעָה *erravit, deviavit*, Ben. Kal, תֹּעֶה plur. ejecto ה, R. 103. תֹּעִים, in Regim.

PSALMUS XCVI. צו

Verſ. 2.

2759 בַּשְּׂרוּ Baſ-ſerú] *annunciate*. Imper. Pihel, à בִּשֵּׂר ſuprà Num. 2138.

Verſ. 3.

2760 סַפְּרוּ Sap-perú] *Enarrate*. Imper. Pihel, à סִפֵּר ſuprà Num. 86.

Verſ. 5.

2761 אֱלִילִים Eli-lím] (omnes dii populorum) *idola*, LXX. *dæmonia*. Ab אֱלִיל *nihil, nihilum*, res non exiſtens: q. ab אַל *non*, geminato ל, ad extremam nullitatem denotandam. Plur. אֱלִילִים *idola*, q. nihilitates, quòd nihil omninò ſint, 1 Cor. 8. 4. Vel q. אַל אֱלִים *non dii*, Dei tantùm quædam fictitia umbra, opis expers. Cum Præfix. בָּאֱלִילִים *in idolis*, Pſ. 97. 7. excluſo ה Emphat.

Verſ. 9.

2762 חִילוּ Hhí-lu] *contremiſcite* à facie ejus. Ab חוּל ſuprà Num. 502. Imper. Hiph. ejecto ו, R. 58. per aphæreſin literæ Characteriſticæ, pro הָחִילוּ

Verſ. 11.

2763 יִרְעַם Jir-yám] *commovebitur* mare. A רָעַם *tonuit, commotus fuit, perſtrepuit*, Fut. Kal.

PSALMUS XCVII. צז

Verſ. 6.

2764 הִגִּידוּ Hig-gí-dhu] Præt. *Annuntiarunt*, Pl. Hip. ab הִגִּיד ſuprà N. 447.

Verſ. 7.

2765 עֹבְדֵי yo-bhedhé] *cultores* ſculpti-

ptilis. A עָבַד supra Num. 109. Benononi plur. Kal, in Regim.

2766 הַמִּתְהַלְלִים Ham-mith-ha-lelím] *qui gloriantur*. Ab הָלַל *laudavit*, in Hithp. *se jactavit*, vel *prædicavit*. Particip. Hithp. cum ה Relativo, excluso dagesh ex litera shev. R. 20.

Vers. 10.

2767 שִׂנְאוּ Sin-ú] *odio habete malum*. A שָׂנֵא *odio habuit*, Imper. Kal.

Vers. 11.

2768 זָרֻעַ Za-rúa] (Lux) *sata est* justo, LXX. *orta est*, q. ex זָרַח *ortus fuit*. A זָרַע *sevit, seminavit*, *semen projecit* ad speciem conservandam. Pahul Kal, cum ( ) loco ו

PSALMVS XCVIII. צח

Vers. 2.

2769 גִּלָּה Gil-lá] *revelavit*, Præt. Pih. גָּלָה *revelavit, denudavit*, R. 65.

Vers. 4

2770 פִּצְחוּ Pits-hhú] *fragorem edite* præ gaudio. A פָּצַח *fragorem*, *sonum edidit, personavit*, Imp. Kal.

Vers. 6.

2771 בַּחֲצֹצְרוֹת Ba-hhatso-tseróth] *in tubis ductilibus*, Nom. f. חֲצֹצְרָה *tuba*, nomen habet à sono; cujus usus erat in templo.

Vers. 8.

2772 יִמְחֲאוּ Jim-hhaú] (flumina) *plaudent manu*. Targ. יִמְחוּן תּוּפָּא אִידָא *percutient tympana manu*: poetica locutio. A מָחָא *plausit manibus*, *complosit*. Fut. Kal.

PSALMVS XCIX. צט

2773 תָּנוּט Ta-nút] *nutabit* terra. A נוּט *nutare, moveri*, Fut. Kal, R. 60.

Vers. 5.

2774 רוֹמְמוּ Ro-memú] *Exaltate*. A רוּם *altum esse*, Imper. Pih. R. 63.

2775 לַהֲדֹם La-hadhóm] (adorate) *ad scabellum* pedum ejus, i. e. in templo quod est scabellum pedum ejus: ut ל sit pro ב. Targ. לְבֵית מַקְדְּשֵׁהּ *ad domum sanctuarii ejus*, inde n. orantes se exauditurum pollicitus est. LXX. *adorate scabellum*, omisso ל. Genebr. *Alluditur ad gestum adorantium regem, & ad thronum ejus accumbentium*, q. d. *coram scabello pedum ejus procidite, quasi ante pedes ejus prostrati*. Nom. radic. הֲדֹם *scabellum*, pars inferior sedis, ubi pedes resident. Cum Præfix. *Adorabimus* לַהֲדֹם *ad scabellum pedum ejus*, Ps. 132. 7. LXX. *in loco ubi steterunt pedes ejus*.

Vers. 6.

2776 U-shemu-él] *& Samuel*. Nom. proprium celeberrimi vatis & judicis in Israele, à שָׁמַע *audivit*, & אֵל *Deus*: dixit n. mater ejus, *quoniam à Domino postulavi eum*, 1 Sam. 1. 20. Vel q. שְׁמוֹ מֵאֵל *nomen ejus à Deo*.

Vers. 8.

2777 נֹשֵׂא No-sé] *condonans*. A נָשָׂא supra Num. 1261. Ben. Kal.

2778 וְנֹקֵם Veno-kém] *& ulciscens*. A נָקַם supra Num. 387. Ben. Kal.

PSAL-

PSALMVS C. ק

Verſ. 3.

2779 וְלֹא אֲנַחְנוּ *& non ipſi nos;* juxta Moſorethas, וְלוֹ *& ipſius nos ſumus.*

PSALMVS CI. קא

Verſ. 3.

2780 עֲשׂה [Gnaſó] *facere*, i. e. facta. A עָשָׂה *fecit*, Infin. Kal.

2781 סֵטִים Se-tím] *deflectentium*, i. e. qui deflectunt. Vel, facere ut deflectentes faciunt. A שׂוּט vel שָׂטָה *declinare, deflectere*, plur. m. סֵטִים *apoſtata*, cum ס loco שׂ R. 1.

2782 יִדְבַּק Jidh-bák] *adhærebit*. A דָּבַק *firmiter adhæſit*. Fut. Kal, יִדְבַּק in fœmin. תִּדְבַּק *adhærebit lingua mea*, Pſal. 135. 6.

Verſ. 4.

2783 יָסוּר Ja-ſúr] (cor pravum) *recedet* à me. Fut. Kal, à סוּר *recedere*, R. 60.

Verſ. 5.

2784 מְלוֹשְׁנִי Meloſh-ni] *Detrahens* in occulto. Targ. דְּמִשְׁתָּעֵי לִשָּׁן תְּלִיתָי *qui loquitur lingua tertia*, Vide ſuprà Num. 263. A Nom. לָשׁוֹן *lingua*, factum eſt verbum in Pih. ad formam Pohel, לוֹשֵׁן *oblocutus eſt, obtrectavit, detraxit*, ſed legitur ſolùm in Partic. מְלוֹשֵׁן q. d. *linguator*. Eſt cum (ִי) parag. ob quod ֵ mutatur in (ְ) manente ו otioſo.

2785 גְּבַהּ Gebháh] *elatum* oculis. A גָּבַהּ *altus fuit, ſuperbivit*, Nom. m. גָּבוֹהַּ *altus*, וְגָבֹהַּ *& altum*, Pſ. 138. 6. In Regim. correpto (ָ) in (ְ) fit per craſin גְּבַהּ Plur. הַגְּבוֹהִים *illi altiſſimi*, Pſ. 104. 18.

2786 וּרְחַב U-rehhábh] *& latum* corde, i. e. tumidum (לֹא אוּכָל *non potero* ſc: ferre. LXX. *cum eo non comedam*, q. ab אָכַל *comedit*.) A רָחַב *latus, amplus fuit*, Nom. m. רָחָב *latus, amplus*, In Regim. וּרְחַב In fœmin. רְחָבָה *ampla, lata*, Pſal. 119. 96. & ſubſtantivè בָּרְחָבָה *in ipſa amplitudine*, Ibid. verſ. 45.

Verſ. 6.

2787 יְשָׁרְתֵנִי Jeſha-rethé-ni] *miniſtrabit mihi*. A שֵׁרֵת in Pih. *miniſtravit*; differt à עָבַד *ſervivit*, quòd hoc de graviore & duriore dicatur ſervitute: illud etiam liberorum eſt. Fut. Pih. cum Affixo, compenſato dageſh per (ָ)

PSALMVS CII. קב

Verſ. 4.

2788 כְּמוֹקֵד Kemo-kédh] (oſſa mea) *tanquam aduſtione* aduſta ſunt, vel *tanquam focus*: Targ. הֵיךְ תַּפְיָא *tanquam lebes*. LXX. ὡσεὶ φρύγιον *ſicut cremium*. A יָקַד *accenſus fuit, arſit*. Nom. Heemanth. מוֹקֵד *uſtio, aduſtio, focus*.

Verſ. 5.

2789 הוּכָּה Huc-cá] *Percuſſum eſt* ut herba. A נָכָה in Hiph. הִכָּה *percuſſit*, ſuprà Num. 160. Præt. Hoph. הֻכָּה *percuſſus fuit*, eſt cum ו loco (ֻ) R. 107.

2790 וַיִּבַשׁ Vaj-ji-bháſh] *& exaruit* cor meum: ut ſol herbam viridem, ita mœſtitia percutit cor meum, quoad exareſçat. A יָבֵשׁ *aruit, exaruit*. Fut. Kal, quieſcente (ִ) in (.) R. 55. אִיבַשׁ *areſcam*, verſ. 12. cum (ָ) ob pauſam. In tertia perſ. cum ו Converſ. abjecto (ִי) וַיִּבַשׁ pro וַיִּיבַשׁ

Verſ. 7.

2791 דָּמִיתִי Da-mí-thi] *Similis fui.* Præt. Kal, à דָּמָה *similis fuit*, Pſalm. 144. 4. In prima perſ. mutat ה in (י) R. 66.

2792 לִקְאַת Lik-ath] *ululæ deſerti*, voce ſcil: lamentabili. LXX. *Pelicano ſolitario.* A קָאָה vel קוֹא *vomuit*, Nom. fœm. קָאַת *avis ſylveſtris*, vocem edens lamentabilem, *ulula*, vel *onocrotalus*, avis cygno ſimilis, ſic dicta quòd collum in aqua mergens ſpiránſque veluti ruditum aſini edat: ab ὄνος *aſinus* & κρόταλος *crepitus*. Vel *pelecanus*, avis immunda, quæ conchas calore ventris coctas, rurſus evomit, ut teſtis ejectis, eſculenta ſeligat. In Regim. קְאַת R. 114, & 115.

2793 כְּכוֹס Kechós] *ſicut noctua* ſolitudinum. Targ. הֵיךְ קִפּוּפָא דִּי בְאַרְעָא נְגוּבְתָּא *ſicut noctua, quæ eſt in terra vaſta.* LXX. *ſicut nycticorax.* Nom. radicale כּוֹס *bubo*, avis feralis & nocturna, debilis ad volandum, in cavernis commorans, à bovis mugitu, quem imitari videtur, ita appellata.

Verſ. 8.

2794 שָׁקַדְתִּי Sha-kádh-ti] *Advigilavi.* Præt. Kal, שָׁקַד *ſedulus, intentus fuit, advigilavit*, Pſ. 127. 1.

2795 בּוֹדֵד Bo-dhédh] (fui ſicut paſſer) *ſolitarius*, abſque conſorte vel compare. Targ. דְּפָרַח וְנָיֵד בִּלְחוֹדוֹהִי *qui volitat & vagatur ſolus.* A בָּדַד *ſolus, ſolitarius fuit, ſolum ſe reddidit*: legitur tantùm in Ben. Kal.

2796 גָּג Gágh] (ſuper) *tecto.* Nom. radicale גָּג *tectum*, pars ſuperior domus plana, & ſub dio exiſtens, ut antiquus mos erat. In plur. fœm. reſoluto (ׇ) in (-) & dageſh, R. 112. *ſicut herba* גַּגּוֹת *tectorum*, Pſalm. 129. 6. citò areſcens.

Verſ. 9.

2797 מְהוֹלָלַי Meho-la-láj] *inſanientes mei*, i. e. contra me. Ab הָלַל ſuprà Num. 233. Particip. pl. Pihel, ad formam Pohel, cum Affixo. LXX. *& qui laudabant me*, legerunt ex הָלַל

Verſ. 10.

2798 אֵפֶר E'-pher] *cinerem.* Nom. radicale אֵפֶר *cinis*, ſ. pulvis in quem materia uſta reſolvitur; q. à פָּרָה *fructificavit*, per antiphraſin, quòd cinis fœcunditatem prohibeat, & ſterilitatem inducat: unde mœroris & luctus ſignum eſt in ſacris. Cum Præf. כָּאֵפֶר *ſicut cinerem*, Pſal. 147. 16. excluſo ה Emphat.

2799 וְשִׁקֻּוַי Veſhik-kú-váj] *& potiones meas.* A שָׁקָה *bibit.* Nom. m. שִׁקּוּי *potio*, omnis generis *potus.* Plur. שִׁקּוּיִם cum Affixo.

2800 מָסָכְתִּי Ma-ſách-ti] (cum fletu) *miſcebam.* A מָסַךְ *miſcuit, temperavit*; prima perſ. Præt. Kal, cum (ׇ) ob pauſam.

Verſ. 14.

2801 תְּרַחֵם Tera-hhém] *miſereberis.* A רִחַם ſuprà Num. 734. Fut. Pihel, abſorpto dageſh.

2802 לְחֶנְנָהּ Lehhen-ná] (tempus) *miſerendi ejus*, gratiam facere ei. Ab חָנַן *gratiam fecit, miſertus eſt.* Infin. Pihel. cum Affixo, pro לְחַנְּנָהּ ubi dageſh ex litera ſhevata tollitur, R. 20. & (ֶ) pro (-) ponitur, R. 107.

Verſ. 15.

2803 יְחֹנֵנוּ Jehho-né-nu] (& pulverem ejus) *gratum habebunt*, diligent. A ſuperiori חָנַן Futur. Pohel, cum (..) ob pauſam.

Verſ.

Vers. 17.

2804 בָּנָה *ædificavit*. Ipsum thema.
2805 וְנִרְאָה Venir-á] *& conspectus est*. Præt. Niph. à רָאָה *vidit*.

Vers. 18.

2806 הָעַרְעָר Ha-ɣar-ɣár] (respexit ad orationem) *myricæ*, i. e. hominis afflicti & dejecti. Targ. *ad orationem desolatorum*. LXX. *humilium*. עַרְעַר *myrica*, humilis & pusillus frutex, folio scabro, flore purpureo, concretu muscoso, quo apes impensè delectantur. In pausa cum (.) עַרְעָר Vel *respexit ad orationem nudatissimi*; ut sit à עָרָה *nudus fuit*, עַרְעָר *nudatissimus*, omni ope destitutus; geminatâ primâ & secundâ, abjecto ה. Vel, denique *Respexit ad excitantem orationem suam*; ut sit à עוּר *excitare*.

Vers. 19.

2807 נִבְרָא Nibh-ra] (& populus) *creatus* laudabit Dominum, Tar. דַּעֲתִיד לְאִתְבְּרָאָה *qui in futuro creabitur*. LXX. *qui creabitur*, nascetur. A בָּרָא *creavit*, Part. Niph.

Vers. 21.

לִשְׁמוֹעַ Lish-móaɣ] *Ad audiendum* gemitum vincti, Gerund. Kal. à שָׁמַע *audivit*.
2808 לְפַתֵּחַ Lephat-téahh] *ad solvendum* (*filios mortis*) i. e. destinatos morti, vel filios perditos, quomodo filius contumax, dicitur *filius contumaciæ*: ita ut sit vel Genitivus finis, vel Genitivus adjuncti. A פָּתַח *aperuit*, *solvit*, Gerund. Pih.

Vers. 23.

2809 בְּהִקָּבֵץ Behik-ka-bhéts] *In congregando*, i. e. dum congregantur. A קָבַץ *collegit*, *congregavit*, dicitur de re dispersa: Gerund. Niph.
2810 לַעֲבֹוד La-ɣabhódh] *ad colendum* Dominum. A עָבַד supra Num. 109. Gerund. Kal.

Vers. 24.

2811 קִצַּר Kits-tsár] *abbreviavit* dies meos. LXX. *paucitatem dierum meorum*, acceperunt pro Nomine קֹצֶר A קָצַר *brevis*, *curtus fuit*, Præt. Pih. cum (-) loco (..)

Vers. 25.

2812 בַּחֲצִי Ba-hhatsi] *in dimidio dierum meorum*. Ab חָצָה *dimidiavit*, fit חֲצִי *dimidium*, *medietas*.

Vers. 27.

2813 יִבְלוּ Jibh-lú] (sicut vestimentum) *veterascent*. A בָּלָה *senuit*, *inveteravit*, Fut. Kal. abjecto ה R. 66.
2814 תַּחֲלִיפֵם Ta-hhali-phém] *mutabis eos*. Ab חָלַף *mutavit*, rem vel locum *variavit*, Fut. Hiph. cum Affix.

PSALMUS CIII. קג

Vers. 3.

2815 הַסֹּולֵחַ Has-so-léahh] *Qui parcit*. A סָלַח *pepercit*, *propitius fuit*, *condonavit*. Benoni Kal, cum ה Relativo, R. 76.
2816 הָרוֹפֵא Ha-ro-phé] *qui sanat*. A רָפָא *dolorem mitigavit*, *sanavit*, Ben. Kal, cum ה Relativo.
תַּחֲלוּאָיְכִי Ta-hhalu-áj-chi] *infirmitates tuas*. Ab חָלָה *infirmus fuit*, *ægrotavit*, Nom. plur. Heemanth. תַּחֲלוּאִים *morbi*, *dolores*, mutato ה in א, R. 1. cum Affixo Syriaco יְכִי pro Hebr. יִךְ R. 146.

Vers. 4.

2817 הַמְעַטְּרֵכִי Ha-me ɣat-ter é-chi] *qui coro-*

coronat te. A עָטַר *coronavit*, Part. Pih. מְעַטֵּר cum ה Relativo, R. 76. & Affixo Syr. כִי

Verʃ. 5.

2819 הַמַּשְׂבִּיעַ Ham-maʃ-bíay] *Qui ʃatiat.* A שָׂבַע *ʃatur fuit*, Præt. Hiph. הִשְׂבִּיעַ *ʃaturavit*, Pʃal. 107. 9. unde Particip. cum ה Relat.

2820 תִּתְחַדֵּשׁ Tith-hhad-déʃh] *renovabitur.* Ab חִדֵּשׁ *novavit, renovavit*, Futur. Hithp:

2821 כַּנֶּשֶׁר Can-né-ʃher] *ut aquila*, juventus tua. Nom. radicale נֶשֶׁר *aquila*, cum כ ʃimilitud. excluʃo ה Emphat. Vel à Chald. נְשַׁר *cecidit, decidit*, quòd quoque decennio ei decidant plumæ, totáq; implumis maneat; quibus paulò pòʃt pullulantibus, vetuʃta mater iterum renovatur in pullum. Convenit cum שׁוּר *reʃpicere*, quòd recto obtutu ʃolem aʃpiciat: item cum יָשַׁר *rectum eʃʃe*, quòd volatum rectè dirigat in prædam.

Verʃ. 6.

2822 עֲשׁוּקִים Yaʃhu-kím] *oppreʃʃis.* A עָשַׁק *oppreʃʃit, vim fecit*, Pahul, Kal, עָשׁוּק *oppreʃʃus*, plur. cum Præfix. לַעֲשׁוּקִים *oppreʃʃis*.

Verʃ. 9.

2823 יָרִיב Ja-ribh] *litigabit.* A רוּב *litigare*, Fut. Hiph. R. 58.

2824 יִטּוֹר Jit-tór] (nec in æternum) *aʃʃervabit.* Targ. יִטּוֹר דְּבָבוֹ *ʃervabit odium ʃuum*, LXX. *comminabitur.* A נָטַר *ʃervavit, aʃʃervavit, cuʃtodivit*, plerumq; ʃumitur in malum, & per ellipʃin, *ʃervavit inimicitias, iram, odium*, &c. Fut. Kal, ejecto נ, R. 69.

Verʃ. 11.

2825 כִּגְבֹהַּ Chigh-bhóah] *Secundùm altum eʃʃe*, i.e. ʃecundùm altitudinem. A גָּבַהּ *altus, excelʃus, ʃublimis fuit*, Infinit. Kal, pro Nomine.

Verʃ. 12.

2826 כִּרְחוֹק Kir-hhók] *Secundùm diʃtare*, i. e. quantùm diʃtat. A רָחַק *longè, procul abeʃʃe, diʃtare*, Infin. Kal, cum כ ʃimilitud.

Verʃ. 13.

2827 כְּרַחֵם Kera-hhém] *Secundùm miʃereri*, i. e. quomodo miʃeretur. A רָחַם ʃuprà Num. 734. Infin. Pih. abʃorpto dageʃh.

Verʃ. 14.

2828 יִצְרֵנוּ Jitz-ré-nu] (novit) *figmentum noʃtrum.* A יָצַר *finxit*, Nom. m. יֵצֶר *figmentum*, cum Affixo, ut ʃuprà Num. 770.

2829 זָכוּר Za-chúr] *memor* quòd pulvis ʃumus. A זָכַר *recordatus eʃt*, Partic. Pahul.

Verʃ. 15.

2830 כְּצִיץ Ketsíts] *ʃicut flos.* A צוּץ ʃuprà Num. 2279. fit צִיץ *flos*, cum כ ʃimilitudin.

Verʃ. 16.

2831 יַכִּירֶנּוּ Jac-ki-rén-nu] (& non) *agnoʃcet ipʃum.* A נָכַר *agnitus fuit*, in Hiph. הִכִּיר *agnovit, cognovit, diʃcrevit.* Fut. Hiph. compenʃato נ per dageʃh, R. 69. cum Affix.

Verʃ. 18.

2832 וּלְזֹכְרֵי U-lezo-cheré] *& recordantibus.* A זָכַר paulò ante, Benoni plur. Kal, in Regim.

Verʃ. 19.

2833 מָשָׁלָה Ma-ʃhá-la] (& regnum ejus in omnibus) *dominatur.* A מָשַׁל ʃuprà Num. 402. Præt. fœm. Kal, cum (ָ) ob pauʃam, pro מָשְׁלָה

Verʃ.

Verſ. 21.

2834 מְשָׁרְתָיו Meſha-retháv] *miniſtri ejus.* A שָׁרַת ſuprà Num. 2787. Nom. Participiale Pihel, מְשָׁרֵת *miniſter.* Plural. cum Affixo, מְשָׁרְתָיו Pſ. 104. 4.

Verſ. 22.

7835 מֶמְשַׁלְתּוֹ Mem-ſhal-tó] *dominium ejus.* A ſuperiori מָשַׁל Nom. fœmin. Heemanth. מֶמְשֶׁלֶת & מֶמְשָׁלָה *dominium, poteſtas.* לְמֶמְשֶׁלֶת *ad dominium,* Pſal. 136. 8. Cum Affix. utrumque (ֶ) tranſit in (ְ) R. 122. & prius in (ַ) וּמֶמְשַׁלְתְּךָ *& dominium tuum.* Plur. מֶמְשָׁלוֹת in Regim. (ָ) in (ְ) לְמֶמְשְׁלוֹת *in dominium noctis,* Pſal. 136. 9. Cum Affix. מַמְשְׁלוֹתָיו *dominia ejus,* Pſal. 114. 2. cum (ַ) ſub מ pro (ֶ)

PSALMVS CIV. קד

Verſ. 2.

2836 עֹטֶה Ɣo-té] *Amictus.* A עָטָה *opertus fuit,* ſuprà Num. 2250. Benoni Kal, exit in (ֶ) R. 65.

2837 כַּשַּׂלְמָה Caſ-ſam-lá] *ſicut veſtimento.* Ab Arabico שָׂמַל *veſtivit, induit.* Nom. f. שַׂמְלָה & שִׂמְלָה *veſtis,* cum כ ſimilitud. quod excludit ה Emphat.

2838 נוֹטֶה No-té] *extendens* cœlos. A נָטָה *extendit,* Ben. Kal, ut ſuprà.

2839 כַּיְרִיעָה Ca-jeri-ɣá] *ſicut cortinam.* LXX. *ſicut pellem.* Nom. fœmin. יְרִיעָה *cortina, velum, aulæum,* quo parietes aularum veſtiuntur: cum כ ſimilitud. excluſo ה Emphat. & ſublato (ְ) ex (י) ſhevato, R. 20.

Verſ. 3.

2840 הַמְקָרֶה Ha-meka-ré] *Qui contignat,* tanquàm tignis tegit. A קָרָה *occurrit,* in Pih. קֵרָה *occurrere fecit, conjunxit, contignavit,* trabes ita diſpoſuit, ut una alteri occurrat. Part. Pih. cum (ָ) ob excluſum dageſh, & cum ה Relat. ut ſuprà 2828.

2841 עֲלִיּוֹתָיו ɣalij-jo-tháv] *cœnacula ſua.* Nubes mediæ regionis, quæ ſunt quaſi contignatio ſuper terram. LXX. *ſuperiora ejus.* A עָלָה *aſcendit,* Nom. fœm. עֲלִיָּה *cœnaculum,* ſuperior domus pars, ad quam per ſcalas aſcendebant, ibique cœnabant. Plur. cum Affix. & Præfix. *Rigans montes* מֵעֲלִיּוֹתָיו *è cœnaculis ſuis,* v. 13.

2842 רְכוּבוֹ Rechu-bhó] (qui ponit nubes) *vehiculum ſuum.* A רָכַב *vectus fuit,* fit רְכוּב *vehiculum.*

2843 הַמְהַלֵּךְ Ha-mehal-léch] *qui ambulat.* Ab הָלַךְ *ambulavit.* Part. Pih. ut Num. 2828.

Verſ. 7.

2844 יֵחָפֵזוּן Je-hha-phé-zun] (à voce tonitrui tui) *trepidè ſurripient ſe.* Targ. יִתְבַּהֲלוּן *terrebuntur.* Ab חָפַז ſuprà Num. 1255. Fut. Niph. cum ן parag. poſterius (ֵ) eſt ob pauſam, & prius, ob dageſh ejectum.

Verſ. 8.

2845 בְקָעוֹת Beka-ɣóth] *valles.* A בָּקַע *fidit,* Nom. fœm. בִּקְעָה *vallis,* quòd à montibus utrinque diſſecta fit: facit plur. בְּקָעוֹת R. 32.

Verſ. 9.

2846 לְכַסּוֹת Lechaſ-ſóth] *ad operiendum.* Gerund. Pih. à כָּסָה *operuit.*

Verſ. 10.

2847 הַמְשַׁלֵּחַ Ha-meſhal-léahh] *Qui mittit.* A שָׁלַח *miſit,* Part. Pih. ut 2828.

Verſ.

Verſ. 11.

2848 יִשְׁבְּרוּ Jiſh-berú] *frangent*. A שָׁבַר *fregit*, Fut. plur. Kal.

2849 פְּרָאִים Phera-im] *Onagri* ſitim ſuam, qui ob corporis ſiccitatem, frequenter ſitim patiuntur. Nom. radicale פֶּרֶא *onager*, aſinus ſylveſtris (unde Latin. *Fera*, quòd ferarum ſit notiſſima fera Onager) Plur. פְּרָאִים R. 122.

Verſ. 12.

2850 עֳפָאִים Ɣapha-im] (è medio) *frondium*, Targ. ענְיָא *ramorum*. LXX. *petrarum*. Ab inuſitato עָפָה fit plur. tantùm m. עֳפָאִים *rami*, *frondes*; quod tamen apud Chald. uſurpatur in ſing. עֳפִי Dan. 4. 11.

Verſ. 13.

2851 מַשְׁקֶה Maſh-ké] *Irrigans* montes. A שָׁקָה *bibit*, in Hiph. הִשְׁקָה *bibere dedit*, *potavit*, *rigavit*, *irrigavit*, Particip. Hiph. מַשְׁקֶה R. 65. in Regim. (‥) ante ה tranſit in (‥) R. 122.

Verſ. 14.

2852 מַצְמִיחַ Matſ-míahh] *Germinare faciens*. A צָמַח ſuprà Num. 2613. Particip. Hiph. & cum ה Relativo, הַמַּצְמִיחַ *qui germinare facit*, Pſalm. 147. 8.

2853 לַעֲבֹדַת La-Ɣabho-dhath] (& herbam) *ſervituti* hominis. A עָבַד *ſervivit*, Nom. fœm. עֲבוֹדָה *ſervitus*, *miniſterium*, *opus*. In Regim. עֲבוֹדַת Cum Affix. וְלַעֲבוֹדָתוֹ *& ad culturam ejus*, v. 23.

2854 לְהוֹצִיא Leho-tsí] *ad producendum*. A יָצָא *exiit*, in Hiph. mutato (ו) in ו, R. 57. הוֹצִיא *exire fecit*, *produxit*, Gerund. Hiph.

Verſ. 15.

2855 לְהַצְהִיל Lehatſ-hil] *ad faciendum* *hinnire* faciem præ oleo, i. e. præ lætitia. Vel ut LXX. τοῦ ἱλαρῦναι *ad exhilarandum faciem oleo*; vultus n. lætitiam proclamat, oleo vel unguenta delibutus: hinnitus a. in equo, hilaritatis indicium eſt. Targ. לְאַנְהָרָא *ad illuſtrandum*, q. eſſet לְהַצְהִיר A צָהַל *hinnivit*, proprium eſt equorum, hinc *jubilavit*, *exultavit*, *lætitiam clarâ voce teſtatus eſt*: equi n. cum hinniunt, exultare videntur. Gerund. Hiphil.

Verſ. 17.

2856 יְקַנֵּנוּ Jekan-né-nu] (illic paſſeres) *nidificabunt*. A קָנַן *nidificavit*, *nidum poſuit*, Fut. plur. Pih. cum (‥) ob pauſam, pro יְקַנְּנוּ

2857 חֲסִידָה Hhaſi-dhá] *ciconia*. Ab חֶסֶד *pietas*, *beneficentia*, Nom. fœm. חֲסִידָה *ciconia*, avis pia, benefica & grata: hæc n. (teſte Ariſt.) parentes ſenio confectos nutrit, in volando, feſſos, juvat portátque.

2858 בְּרוֹשִׁים Bero-ſhím] *abietes* domus ejus: ciconiæ n. nidificant in abietibus. LXX. *Erodii domus dux eorum eſt*: legerunt בְּרֹאשָׁם *in capite ipſorum*. Nom. radicale בְּרוֹשׁ *abies*, arbor altiſſima, terreni humoris expers, ideóque levis, & miræ rectitudinis.

Verſ. 18.

2859 לַיְּעֵלִים Laj-je Ɣe-lim] (montes excelſi) *capreis*. LXX. *cervis*. A עָלָה *aſcendit*, fit יָעֵלָה *caprea*, *rupicapra*, quòd montes & rupes aſcendat, (alii referunt ad יָעֵל) plur. יְעֵלִים ubi ל excludit ה Emphat.

2860 לַשְׁפַנִּים Laſh-ſhephan-ním] (petræ latibulum) *cuniculis* LXX. *petra refugium leporibus*. Nom. radicale שָׁפָן *cuniculus*, animal ſimile lepori, quod ſub terra cuniculos ipſi facere ſolet, Martial.

Martial. *Gaudet in effossis habitare cuniculus antris.* In pl. posterius (·) transit in (-) & dagesh, R. 112. & prius in (:) R. 114 éstque cum ל, quod excludit ה Emphat.

Vers. 20.

2861 תִּרְמֹשׂ Thir-mós] (in ipsa sc: nocte) *calcabit* omnis bestia sylvæ. Fut. Kal, à רָמַשׂ (idem quod רָמַס) *repsit*, *calcavit*: unde vers. 25. רֶמֶשׂ *reptile*, quicquid repit, h. e. sine pedibus progreditur, aut quod pedes habet adeò exiguos, ut eis carere videatur.

Vers. 21.

2862 שֹׁאֲגִים Sho-aghím] (Leunculi) *rugientes*. Ben. Kal supra Num. 998.

2863 וּלְבַקֵּשׁ U-lebhak-késh] *& ad inquirendum*. Infin. Pih. à בִּקֵּשׁ Num. 183.

Vers. 22.

2864 תִּזְרַח Tiz-ráhh] *Exorietur* sol. A זָרַח *ortus, exortus fuit*, Psl. 112. 4. i. e. splenduit, Futur. Kal.

2865 יֵאָסֵפוּן Je-a-sé-phun] *recipient se*. Ab אָסַף Num. 1130. Fut. Niph. cum ן parag. ubi posterius (..) est ob pausam, pro (:) & prius ob exclusum dagesh.

2866 יִרְבָּצוּן Jir-bá-tsun] *accubabunt*. A רָבַץ Num. 1054. Fut. Kal, cum ן parag. & (·) ob pausam.

Vers. 24.

2867 קִנְיָנֶךָ Kin-ja-né-cha] (impleta est terra) *possessionibus tuis*, divitiis. LXX. *creatione tua*. A קָנָה *paravit*, quoquo modo *acquisivit*. Nom. Heem. קִנְיָן *possessio, divitiæ*, in omni re præter pecuariam. Cum Affix. *& dominator in omni* קִנְיָנוֹ *possessione ejus*, Psal. 105. 21. plur. קִנְיָנִים *opes, divitiæ*, cum Affixo.

Vers. 25.

2868 קְטַנּוֹת Ketan-nóth] (animalia) *pusilla* cum magnis. A קָטֹן *parvus, pusillus fuit*, quantitate & qualitate. Nom. m. קָטָן *parvus, pusillus*, fœm. קְטַנָּה ut paulò ante Num. 2860. pl. m. הַקְּטַנִּים *ipsos pusillos*, Psal. 115. 13. Fœm. קְטַנּוֹת

Vers. 26.

2869 לְשַׂחֶק־בּוֹ Lesa-hhek-bó] *ad ludendum in eo*, sc: mari, ut Leviathan maximus ille maris incola, in eo se moveat, exerceat, & q. ludat. LXX. *Draco iste quem formasti* ἐμπαίζειν αὐτῷ *ad illudendum ei*, sensu valdè obscuro. A שָׂחַק suprà Num. 71. Infinit. Pih. absorpto dagesh, cum (·) ob Maccaph. pro לְשַׂחֵק

Vers. 27.

2870 יְשַׂבֵּרוּן Jesab-bé-run] *sperabunt*. A שָׂבַר *animo in aliquid intendit, illud potiendi causâ*, hinc, *speravit, expectavit*. Fut. Pih. *oculi omnium in te* יְשַׂבֵּרוּ *sperabunt*, Psl. 145. 15. & cum ן parag. יְשַׂבֵּרוּן cum (..) ob pausam.

Vers. 28.

2871 יִלְקֹטוּן Jil-kó-tun] *colligent*. A לָקַט (unde forsitan Latin.) *legit, collegit*. Fut. pl. Kal, cum ן parag. & ו ob pausam.

Vers. 29.

2872 יִבָּהֵלוּן Jib-ba-hé-lun] *turbabuntur*. A נִבְהַל suprà Num. 290. Fut. Niph. יִבָּהֲלוּ cum ן parag. יִבָּהֵלוּן & (..) ob pausam.

2873 יִגְוָעוּן Jigh-vá-ɣun] *exspirabunt*. A גָּוַע suprà Num. 2648. Fut. Kal, cum (·) ob pausam, & ן parag.

Verſ. 30.

2874 יִבָּרֵאוּן Jib-ba-ré-un] *creabuntur.* A בָּרָא in Niph. נִבְרָא *creatus* ex nihilo, aut ex alio novus, productus *fuit,* Futur. Niph, ut paulò antè, Num. 2870.

2875 וּתְחַדֵּשׁ U-thehhad-déſh] *& renovabis.* Ab חִדֵּשׁ *renovavit*, Fut. Pih.

Verſ. 32.

2876 הַמַּבִּיט Ham-mab-bít] *Qui reſpicit.* Ab הִבִּיט ſuprà Num. 530. Partic. Hiph. (pro præſenti) cum ה Rel.

2877 וַתִּרְעָד Vat-tir-yádh] *& tremuit.* A רָעַד *tremuit, contremuit.* Fut. Kal, cum ו Converſ. & (ָ) ob pauſam.

2878 יִגַּע Jig-gáy] *tanget.* A נָגַע *tetigit,* tam in bonum quàm in malum. Fut. Kal, compenſato נ per dageſh, R. 69. In plur. *Ne* תִּגְּעוּ *tangatis in unctos meos,* Pſ. 105. 15.

Verſ. 34.

2879 יֶעֱרַב Je-yerábh] *Dulceſcet.* A עָרַב *miſcuit,* inde *dulcis, jucundus, gratus fuit,* quòd mixta & temperata gratiora ſint. Fut. Kal, ubi guttural. punctuat ſe & præcedentem, R. 13.

PSALMVS CV. קה

2880 קִרְאוּ Kir-ú] *invocate.* A קָרָא *clamavit, invocavit,* Imper. Kal.

Verſ. 2.

2881 שִׂיחוּ Si-hhu] *loquimini.* A שׂוּחַ ſuprà Num. 1899. Imper. Hiph. per Aphæreſin ה pro הָשִׂיחוּ

Verſ. 3.

2882 הִתְהַלְלוּ Hith-ha-lelu] *Laudate vos.* Ab הִלֵּל *laudavit,* Imper. Hithp. excluſo dageſh ex ל ſhevato, R. 20.

Verſ. 4.

2883 דִּרְשׁוּ Dir-ſhú] *Quærite.* Imper. Kal, à דָּרַשׁ ſuprà Num. 445.

Verſ. 9.

2884 וּשְׁבוּעָתוֹ U-ſhebhu-yá-thó] *& juramentum ejus,* à שָׁבַע in Niph. נִשְׁבַּע *juravit,* Nom. fœm. שְׁבוּעָה *juramentum,* cum Affix. ה tranſit in ת

2885 לְיִשְׂחָק Lejiſ-hhák] *ad Iſaac.* A שָׂחַק vel צָחַק *riſit,* Nom. proprium filii Abrahæ à riſu Saræ, & gaudio Abrahami. Scribitur 4 cum שׂ, aliâs ſemper cum צ, יִצְחָק

Verſ. 11.

2886 כְּנָעַן Kená-yan] *Canaan.* A כָּנַע *depreſſit, humiliavit.* Nom. proprium כְּנַעַן *Canaan* filius Cham, Gen. 9. 18. ab hoc terra Canaan nomen ſortita eſt, quam ipſe, & decem populi, ex decem filiis ejus progeniti, incolebant. In pauſa כְּנָעַן

Verſ. 12.

2887 וְגָרִים Vegha-rim] *& peregrini,* A גור ſuprà Num. 231. Præt. Kal, R. 60. גָּר *peregrinatus eſt,* verſ. 23. In prima perſ. גַּרְתִּי *peregrinatus ſum,* Pſal. 120. 5. In Partic. ut in Præter. גָּר plur. גָּרִים

Verſ. 14.

2888 לְעָשְׁקָם Le yoſh-kám] *ad opprimendum eos.* A עָשַׁק *oppreſſit,* Infinit. Kal, ob Affix. mutat ו in (ָ) R. 98.

Verſ. 16.

2889 מַטֵּה Mat-té] (omnem) *baculum* panis fregit. Targ. סְטַד מֵיכְלָא *fulcrum cibi.* A נָטָה *inclinavit,* Nom. m. Heemanth. eliſo נ, R. 161. n. 4.

מַטֶּה *baculus*, quo quis nititur: *scipio*: In Regim. mutat (ְ) in (ֵ) R. 122.

Vers. 17.

2890 נִמְכַּר Nim-cár] *venditus est*. A מָכַר *tradidit*, *vendidit*, Præt. Niph.

Vers. 18.

2891 בַּכֶּבֶל Bac-ké-bhel] (afflixerunt) *in compede*. Targ. בְּשׁוּשַׁלְתָּא *in catena*. Nom. radicale כֶּבֶל *compes*, *catena*, excluso ה Emphat. In plur. constructo, כַּבְלֵי *compedibus ferri*, Psl. 149. 8. i. e. ferreis.

2892 רַגְלָיו Juxta vocales, est רַגְלוֹ *pedem ejus*, cum י redundante; juxta consonantes est רַגְלָיו *pedes ejus*; Et sic v. 28. דְּבָרוֹ *verbum ejus*, vel *verba ejus*.

Vers. 20.

2893 וַיַּתִּירֵהוּ Vaj-jat-ti-ré-hu] *& expedivit eum*. LXX. καὶ ἔλυσεν αὐτὸν *& solvit eum*. A נָתַר *saliit*, *subsiliit*; in Hiph. R. 69. הִתִּיר *exsilire fecit*, Fut. Hiph. cum Affixo & ו Convers.

2894 וַיְפַתְּחֵהוּ Va-jephat-tehhé-hu] *& solvit eum*. LXX. *& dimisit eum*. A פָּתַח *aperuit*, *solvit*, Fut. Pih. cum Affixo.

Vers. 22.

2895 לֶאְסֹר Le-esór] *Ad ligandum* principes בְּנַפְשׁוֹ in anima sua. LXX. τοῦ παιδεῦσαι *ut erudiret principes*, *sicut semetipsum*: legerunt à יָסַר *erudiit*, & כְּנַפְשׁוֹ acceperunt cum כ similitud. & Af. ו. Infinit. Kal, cum (ְ) &c. R. 13.

2896 וּזְקֵנָיו U-zeke-náv] *& senes ejus*. A זָקֵן *senuit*, fit זָקֵן *senex*, ætate, sapientiâ, & dignitate. In plural. servat (ֵ) R. 117. זְקֵנִים *senes*, Cum Præfix. מִזְּקֵנִים *pra senioribus*, Psal. 119. 100. Cum Affix. וּזְקֵנָיו *& seniores ejus*.

2897 יְחַכֵּם Jehhac-kém] *sapientes reddet*. Ab חָכַם *sapiens*, *doctus*, *astutus fuit*, Futur. Pih. in secunda pers. cum Affix. תְּחַכְּמֵנִי *sapientiorem reddes me*, Ps. 119. 98. in tertia, יְחַכֵּם *peritum reddet*.

Vers. 24.

2898 וַיֶּפֶר Vaj-jé-pher] *Et fructificare fecit*. Targ. וְאַפִּישׁ *& auxit* populum suum. A פָּרָה *fructificavit*, Futur. Hiph. per apocopen, R. 67. n. 4. pro יַפְרֶה

2899 וַיַּעֲצִמֵהוּ Vaj-ja-ɣatsi-mé-hu] *& potentem effecit eum*. A עָצַם *fortis*, *robustus fuit*, Hiph. הֶעֱצִים *roboravit*, *potentem*, *robustum effecit*. Fut. Hiph. cum Affix. & ו Convers. deficiente (ִ) pro וַיַּעֲצִימֵהוּ

Vers. 24.

2900 לְהִתְנַכֵּל Lehith-nac-kél] *ad dolose agendum*, vel *ad dolosos se reddendos*. Targ. לְחַשָּׁבָא בִּישָׁן *ad cogitandum mala*. A נָכַל *dolosè*, *callidè egit*: in Hithp. הִתְנַכֵּל *dolosum*, *fraudulentum se reddidit*. Gerund. Hithp.

Vers. 28.

2901 וַיַּחְשִׁךְ Vaj-ja-hhashích] *& obtenebrare fecit*, obscuravit. Ab חָשַׁךְ *obscurus fuit*; in Hiph. הֶחְשִׁיךְ *obscuravit*, *obtenebravit*. Fut. Hiph. cum ו Convers. deficiente (ִ) pro וַיַּחְשִׁיךְ וְלֹא מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ *& non rebelles fuerunt verbo ejus*, sc: Moses & Aharon, ex vers. 26. LXX. ὅτι παρεπίκραναν τοὺς λόγους αὐτοῦ, *quia exacerbaverunt sermones ejus*, acceperunt de Ægyptiis. Et sic vetus translatio Anglicana: **And they were not obedient unto his Word.**

Vers. 29.

2902 וַיָּמֶת Vaj-já-meth] *& morte affecit*.

cit. A מוּת *mori*, Fut. Hiph. ejecto ו, R. 58. יָמֵת at ו Conversiv. mutat (..) in (·) R. 127.

Vers. 30.

2903 שָׁרַץ Sha-ráts] *Scaturivit* terra eorum ranis. Ipsum thema שָׁרַץ *scaturivit*, propriè dicitur de aqua: hinc *copiosè produxit*, genuit ut pisces.

2904 בְּחַדְרֵי Behhadh-ré] *in penetralibus* regum. Nom. radicale חֶדֶר *penetrale*, *cubiculum*, *conclave*, plur. חֲדָרִים in Regim. חַדְרֵי ut suprà Num. 98.

Vers. 31.

2905 כִּנִּים Kin-ním] *pediculi*. Ab inusitato כָּנַן fit plur. כִּנִּים 4 legitur in SS.

Vers. 33.

2906 וּתְאֵנָתָם U-thee-na-thám] *& ficum eorum*. Nom. radicale fœmin. תְּאֵנָה *ficus*, arbor & fructus: hoc tamen discrimine, quòd in singul. semper dicitur de arbore, in plur. æquè de utroque.

Vers. 34.

2907 יֶלֶק Vejé-lek] *& bruchus*. A לָקַק *lambit*, Nom. m. יֶלֶק genus locustæ, instar crabronis, sed minoris quantitatis, alatum, omnia vastans.

Vers. 37.

2908 כּוֹשֵׁל Co-shél] (& non erat in tribubus eorum) *impingens*. LXX. *infirmus*. A כָּשַׁל *impegit*, *pede offendit*, Ben. Kal.

Vers. 39.

2909 פָּרַשׂ Pa-rás] *Expandit* nubem. Ipsa radix, פָּרַשׂ *supernè expandit*, *expandendo operuit*. In plur. פָּרְשׂוּ *extenderunt*, Ps. 140. 6.

2910 לְמָסָךְ Lema-sách] *in operimentum*. LXX. εἰς σκέπην *in protectionem*. A סָכַךְ *texit*, *operuit*, Nom. Heemanth. מָסָךְ *velum*, *tegumentum*, *aulæum*.

2911 לְהָאִיר Leha-ír] *ad illuminandum* Ab הֵאִיר suprà Num. 605. Gerund. Hiphil.

Vers. 40.

2912 שְׂלָו Seláv] (& adduxit) *coturnicem*, Targ. פַּסְיוֹנִין *phasianos*. Ab inusitato שָׂלָה fit שְׂלָו *coturnix*, avis terrestris magis quàm sublimis: q. per שׂ dextrum à שָׁלָה *pacificum esse*, *otio abundare*, quòd in abundantia frumenti, otiosa & secura desideat, pinguedine ingrandescens.

Vers. 45.

2913 בַּעֲבוּר Ba-ɣabhúr] *ut* custodiant. A עָבַר *transivit*, fit עָבוּר & constructum cum ב, בַּעֲבוּר *propter*, *propterea*, *ut*, quòd notet transitum à causa ad effectum, vel contrà.

PSALMVS CVI. קו

Vers. 2.

2914 יְמַלֵּל Jemal-lél] (Quis) *eloquetur* potentias Domini? Targ. יָכֵל לְמַלָּלָא *poterit loqui*? A מִלֵּל *dixit*, *locutus est*, Fut. Pih.

Vers. 5.

2915 לִשְׂמוֹחַ Lis-moáhh] *ad lætandum*. Gerund. Kal, à שָׂמַח *lætatus est*.

2916 לְהִתְהַלֵּל Lehith-hal-lél] *ad glorіandum*. Gerund. Hithp. ab הִלֵּל *laudavit*.

Vers. 6.

2917 הֶעֱוִינוּ He-ɣeví-nu] *iniquè egimus*. A עָוָה *curvus*, *obliquus*, *perversus*, *iniquus fuit*, Præt. Hiph. הֶעֱוָה *curvavit*, *pervertit*, *depravavit*, *iniquè egit*: in prima pers. plur. mutat ה in (י) R. 66.

2918 הִרְשָׁעְנוּ Hir-ſháy-nu] *injuſtè egimus*. A רָשַׁע *improbus fuit*, Præt. Hip. הִרְשִׁיעַ *injuſtè egit, operatus eſt*; ſæpius eſt forenſe, *injuſtum pronunciavit, condemnavit*. Prima perſ. plur. cum (ּ) ob pauſam.

Verſ. 7.

2919 בְּיַם־סוּף Bejam-ſúph] *ad mare caricis*. LXX. ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ *in rubro mari*. A סוּף *deficere, conſumi*, Nom. m. ſine plur. סוּף *juncus, alga, carex*, quòd creſcat in extreminate fluminis aut maris. Inde יַם סוּף *mare junci*, ſive juncoſum: dicitur & *mare Rubrum*, à colore fundi. At Benjamin in itinerario ait, dici יַם־סוּף *mare finis*, quod ſit יָם הָאַחֲרוֹן *mare ultimum* terræ ſanctæ. Porro יָם *mare*, in Regim. ſemper retinet (ּ) præterquam ſequente סוּף

Verſ. 9.

2920 וַיִּגְעַר Vaj-jigh-yár] *Et increpavit*. Fut. Kal, cum ו Converſiv. à גָּעַר ſuprà Num. 423.

2921 וַיֶּחֱרָב Vaj-je-hherábh] *& exſiccatū eſt*. Ab חָרַב *ſiccatus, exſiccatus fuit*. Fut. Kal, cum ו Conv. & (ּ) ob pauſ.

2922 וַיּוֹלִיכֵם Vaj-jo-li-chém] *& fecit ire eos*, deduxit. A יָלַךְ *ivit*: in Hiph. mutato (ּ) in ו, R. 57. הוֹלִיךְ *ire fecit*, F. Hi. cum Af. יוֹלִיכֵם *faciet ut abeant illi*; Pſ. 125. 5. & h. l. cum ו Conv.

Verſ. 11.

2923 נוֹתָר No-thár] (unus ex eis non) *relictus fuit*: (pro quo Exod. 14. habetur נִשְׁאַר) A יָתַר *ſuperfuit*, Præt. Niph. mutato (ּ) in ו, R. 57. נוֹתַר *reliquus manſit*, eſt cum (ּ) ob pauſ.

Verſ. 12.

2924 וַיַּאֲמִינוּ Vaj-ja-amí-nu] *Et crediderunt*. Ab הֶאֱמִין ſuprà Num. 1156. Fut. Hiph. cum ו Converſ.

Verſ. 13.

2925 מִהֲרוּ Mi-harú] *Feſtinârunt*. Præt. plur. Pih. abſorpto dageſh, à מִהֵר *feſtinavit, acceleravit*: quod alteri verbo junctum, adverbiaſcit, R. 41. n. 2. *Feſtinarunt obliti ſunt*, i. e. citò obliti ſunt.

Verſ. 15.

2926 שֶׁאֱלָתָם She-ela-thám] (Et dedit ipſis) *petitionem ipſorum*. A שָׁאַל *petiit*, Nom. f. שְׁאֵלָה *petitio*. Ob Affix. ה tranſit in ת, & (..) in (:) ſub gutturali in compoſit. quod punctuat præcedentem.

2927 רָזוֹן Ra-zón] (& miſit) *maciem* in animas ipſorum. LXX. πλησμονὴν *ſaturitatem*. A רָזָה *emaciavit*, Nom. Heemanth. רָזוֹן *macies*.

Verſ. 17.

2928 דָּתָן Da-thán] (& deglutivit) *Dathan*. A דָּת *lex, jus, mandatum*, Nom. prop. דָּתָן collegæ Coræ, Num. 16. 1.

2929 אֲבִירָם Abhi-rám] Nom. proprium fratris Dathan, compoſit. ex אָב *pater*, & רָם *excelſus*.

Verſ. 19.

2930 בְּחֹרֵב Behho-rébh] (Fecerunt vitulum) *in Choreb*. Ab חָרַב *aruit*, nomen montis חוֹרֵב *ab ariditate*, idem qui Sinai, ubi lex fuit promulgata; éſtque in ditione gentis Amalec ſitus, 1 Reg. 19. 8.

2931 לְמַסֵּכָה Lemaſ-ſa-chá] (& incurvarunt ſe) *fuſili*. A נָסַךְ *fudit*, Nom. Heemanth. fœm. ejecto נ, R. 161. n. 4. מַסֵּכָה *fuſile*, ænea ſtatua.

Verſ. 20.

2932 בְּתַבְנִית Bethabh-níth] Et mutarunt gloriam ejus) *in ſimilitudinem*

 bovis

bovis. A בָּנָה *ædificavit*, quacunque opera *fabrificavit*, Nom. fœm. Hemanth. תַּבְנִית *similitudo, figura, typus, exemplar, structura*, Pf. 144. 12.

Vers. 23.

2933 לְהַשְׁמִידָם Lehash-mi-dhám] *ad abolendos eos.* A שָׁמַד *perdidit, abolevit*, Gerund. Hiph. cum Affixo.

2934 בַּפֶּרֶץ Bap-pé-rets] (nisi Moses electus ejus stetisset) *in ipsa ruptura*, quam precibus suis sepivit. A פָּרַץ *rupit, perrupit*, Nom. m. פֶּרֶץ *ruptura*, Pf. 144. 14. *Non est* פֶּרֶץ *ruptura, neque egrediens*, orbitas neque abortus. Excluso ה Emphat. בַּפֶּרֶץ

2935 מֵהַשְׁחִית Me-hash-hhíth] *à perdendo*, i. e. ne perderet eos. A שָׁחַת *perdidit, corrupit*, Infin. Hiph. cum præfixo מ quod negationem includit, R. 41.

Vers. 24.

2936 חֶמְדָּה Hhem-dá] (Et spreverunt in terram, i.e. terram) *desiderii*. Ab חָמַד *desideravit*, Nom. f. חֶמְדָּה *desiderium, res desiderabilis* & pretiosa.

Vers. 25.

2937 וַיֵּרָגְנוּ Vaj-jera-ghenú] *Et murmurarunt.* A רָגַן *murmuravit*, Futur. Niph. cum ו Convers. & (..) pro (.) sub (,) ob exclusum dagesh.

Vers. 27.

2938 וּלְזָרוֹתָם U-leza-ro-thám] *& dispergendum eos.* A זָרָה *sparsit, dispersit*, Gerund. Pih. R. 65. cum (ˇ) sub ז ob exclusum dagesh, R. 19.

Vers. 28.

2939 וַיִּצָּמְדוּ Vaj-jits-tsa-medhú] *Et copulati sunt.* A צָמַד In Niph. נִצְמַד *ligatus, alligatus, conjunctus, copulatus fuit*, Fut. Niph. cum ו Conv.

2940 לְבַעַל פְּעוֹר Lebha-yal-pe yór] *ipsi Baal Peor.* LXX. ע per γ efferunt, Βεελφεγώρ. בַּעַל *Dominus* cui servitur, It. *maritus*: hinc בַּעַל פְּעוֹר idolum Moabitarum, à monte פְּעוֹר ubi בֵּית פְּעוֹר *domus*, (templum) *Peor* fuit, & cultus, Num.2332. *Et accepit Balak Bileam in verticem* הַפְּעוֹר Deut. 34. *Et sepelivit eum in valle, in terra Moab, è regione*, בֵּית פְּעוֹר Vel à פָּעַר *aperuit, distendit*, quòd esset Deus turpitudinis & libidinis, quæ in lingua Hebr. *nuditatis* nomine significatur: unde non multùm voce detorta, Πρίαπος hortorum Deus, cujus cultus in commessationibus, lasciviâ, & effreni libidine versabatur.

Vers. 29.

2941 וַתִּפְרָץ Vat-tiph-rots] *& irrupit* in eos. A פָּרַץ *rupit, irrupit, disrupit.* Fut. Kal, cum ו Convers. & cum (ֹ) ob Maccaph. R. 134.

2942 מַגֵּפָה Mag-ge-phá] *plaga.* A נָגַף *plaga affecit*, Nom. f. Heemanth. excluso נ, R. 161. n. 4. מַגֵּפָה *plaga, percussio lethalis.* Cum ה Emphat. הַמַּגֵּפָה *illa plaga*, v. 30.

Vers. 30.

2943 פִּינְחָס (Et stetit) *Pinchas*; fuit nepos Aharon.

2944 וַיְפַלֵּל Vaje-phal-lél] *& supplex oravit.* LXX. καὶ ἐξιλάσατο *& placavit.* A פָּלַל suprà Num. 178. Fut. Pih. cum ו Convers. excluso dagesh in (י) R. 20.

2945 וַתֵּעָצַר Vat-te-ya-tsár] *& coercita fuit* illa plaga. A עָצַר *clausit, cohibuit, coercuit.* Fut. Niph. cum (..) sub ת pro (.) ob exclusum dagesh, R. 19.

Vers. 31.

2946 וַתֵּחָשֵׁב Vat-te-hhá-shebh] *Et repu-*

pu-

putatum est ei. Ab חָשַׁב *cogitavit, putavit, reputavit, imputavit,* tertia perſ. fœm. Fut. Niph. (quæ poſita abſolutè, imperſonaliter redditur. R. 43. n. 2.) cum (..) ſub ת ob excluſum dageſh, R. 19. & cum ו converſ. ob quod eſt (·) R. 127. pro וַתִּחָשֵׁב

Verſ. 32.

2947 וַיַּקְצִיפוּ Vaj-jak-tsí-phu] *Et effervescere fecerunt eum.* A קָצַף *efferbuit, vehementer iratus fuit,* irati enim q. ebulliunt. Fut. Hiph.

29,8 וַיֵּרַע Vaj-jé-raӯ] *& malè fuit* Moſi. LXX. *& afflictus eſt Moſes.* A יָרַע *malus fuit,* vel *viſus eſt, diſplicuit.* Fut. Kal, occultato (י) radicali in (..) R. 55.

Verſ. 33.

2949 הִמְרוּ Him-rú] (Quia) *exacerbaverunt.* A מָרָה ſuprà Num. 271. Præt. plur. Hiph. eliſo ה, R. 66.

2950 וַיְבַטֵּא Va-jebhat-té] *& pronunciavit.* A בָּטָא *protulit, pronunciavit, avit,* os pronunciando aperuit; legitur h. l. tantùm in Fut. Pih. & Lev. 5. 4. in Infinitiv.

Verſ. 34.

2951 הִשְׁמִידוּ Hiſh-mí-dhu] (non) *aboleverunt.* A שָׁמַד *perdere, abolere,* Præt. Hiph.

Verſ. 35.

2952 וַיִּתְעָרְבוּ Vaj-jith-ӯa-rebhú] *Et commiſcuerunt ſeſe.* A עָרַב *miſcuit,* Fut. Hithp. cum (·) ob excluſum dageſh.

2953 וַיִּלְמְדוּ Vaj-jil-medhú] *& didicerunt.* A לָמַד *didicit,* Fut. Kal, אֶלְמַד *diſcam,* Pſal. 119. 71. cum ה parag. וְאֶלְמְדָה *& diſcam,* Ibid. v. 73. In pl. cum ו Converſ. וַיִּלְמְדוּ

Verſ. 36.

2954 עֲצַבֵּיהֶם Ӯatſab-be-hém] Et coluerunt) *idola eorum.* A עָצַב *doluit,* pl. maſc. עֲצַבִּים *idola,* quòd Deum irritent, doleréque faciant: vel quòd dolorem potiùs & terrorem afferant conſcientiis, quàm levamen. In Regim. עֲצַבֵּי *idola gentium,* Pſ. 135. 15. לַעֲצַבֵּי *idolis Canaan,* infrà verſ. 38. Cum Affix. עֲצַבֵּיהֶם *idola eorum,* Pſal. 115. 4.

Verſ. 37.

2955 לַשֵּׁדִים Laſh-ſhe-dhím] *dæmonibus illis.* A שׁוּד vel שָׁדַד *vaſtari,* fit שֵׁד *dæmon,* plur. שֵׁדִים *dæmones,* quòd vaſtant mundum, vel quòd inhabitent loca vaſta. Legitur Deut. 32. 17. & h. l. excluſo ה Emphat.

Verſ. 38.

¶ זִבְּחוּ *Sacrificaverunt* ſculptilibus Canaan. A זָבַח ſuprà Num. 197. Pr. Pihel.

¶ וַתֶּחֱנַף *& contaminata fuit* terra. Ab חָנַף *ſimulavit,* ſuprà Num. 1392. de inanimatis, *pollutus, contaminatus, profanus fuit,* Fut. Kal.

Verſ. 39.

¶ וַיִּטְמְאוּ *Et polluti fuerunt.* A טָמֵא ſuprà Num. 2503, Fut. Kal.

¶ וַיִּזְנוּ *& ſcortati ſunt.* A זָנָה ſuprà Num. 2318. Fut. Kal, R. 66.

Verſ. 40.

¶ וַיִּחַר *Et accenſus fuit* ſc. irâ. Ab חָרָה ſuprà Num. 758. Fut. Kal, integrè eſſet יֶחֱרֶה per apocopen וַיִּחַר R. 67. n. 2. & pro (·) ponitur (-) R. 110.

Verſ. 42.

2956 וַיִּכָּנְעוּ Vaj-jic-ka-neӯú] *& humiliati ſunt.* A כָּנַע *depreſſit, humiliavit,*

avit, Fut. pl. Niph. cum ו Converſ.

Verſ. 43.

¶ פְּעָמִים רַבּוֹת] *Vicibus multis.* LXX. πλεονάκις *ſæpe* פַּעַם *Vice* plur. פְּעָמִים ſuprà Num. 696.

2957 וַיָּמֹכּוּ Vaj-ja-móc-cu] *& depreſſi ſunt* in (propter) iniquitate ſua. A מָכַךְ *depreſſus, attenuatus fuit*, de tenuiori fortuna dicitur. Fut. Kal, ſyncopatâ mediâ radicali, R. 70.

Verſ. 44.

¶ וַיַּרְא Vaj-jár] *Et vidit.* A רָאָה *vidit*, Fut. apocopatum Kal, cum (ֶ) ſub (ַ) quaſi eſſet ex Hip. R. 69. N. 1.

¶ בְּשָׁמְעוֹ] Beſhom-ỳó] *in exaudiendo eum*, i. e. cum exaudiret. Gerun. Kal, à שָׁמַע *audivit*, cum Affix. ut ſuprà Num. 124.

Verſ. 45.

וַיִּנָּחֵם *& pœnituit eum.* A נָחַם ſuprà Num. 1067. *condoluit*, & quia dolor eſt paſſio, ideò uſurpatur in Niphal. Fut. יִנָּחֵם *pœnitebit*, Pſalm. 110. 4. וַיִּנָּחֵם cum ו Converſ.

Verſ. 46.

2958 שׁוֹבֵיהֶם Sho-bhe-hém] (in conſpectu omnium) *captivos detinentium eos.* A שָׁבָה *captivavit, captivum duxit, detinuit.* Benoni Kal, שׁוֹבֶה plur. שׁוֹבִים R. 103. cum Affix. שׁוֹבֵיהֶם *abductores eorum*, שׁוֹבֵינוּ *abductores noſtri*, Pſ. 137. 3.

Verſ. 47.

2959 וְקַבְּצֵנוּ Vekab-betſé-nu] *& congrega nos.* A קָבַץ *diſperſa collegit, congregavit.* Præt. Pih. cum Affix. קִבְּצָם *congregavit eos*, Pſal. 107. 3. & Imper. h. l. קַבְּצֵנוּ

2960 לְהִשְׁתַּבֵּחַ Lehiſh-tab-béahh] *ad gloriandum*, i. e. ut noſmet gloriemur. A שָׁבַח ſuprà Num. 2039. Gerund. Hithp. per Metatheſin ש & ת, R. 47. pro לְהִתְשַׁבֵּחַ

ספר חמישי

LIBER QUINTUS.

PSALMUS CVII. קז

Verſ. 2.

2961 גְּאוּלֵי Geu-lé] *redempti* Jehovæ. A גָּאַל ſuprà Num. 934. Pahul Kal, גָּאוּל *redemptus*, plur. in Regim.

Verſ. 5.

רְעֵבִים Reỳe-bhim] *Famelici.* A

2962 רָעֵב *eſurivit* רָעֵב *famelicus*, plural. רְעֵבִים & לָרְעֵבִים *ipſis famelicis*, excluſo ה Emphat. In fœm. רְעֵבָה *famelicam animam*, verſ. 9.

2963 צְמֵאִים Tſeme-im] *ſitibundi.* A צָמֵא *ſitivit*, fit Nom. צָמֵא *ſitiens*, plur. צְמֵאִים *ſitientes.*

Verſ. 9.

2964 שׁוֹקֵקָה Sho-ké-ka] (animam) *appetentem.* A שָׁקַק *cucurrit, diſcurrit*, jugiter ambulavit. Benoni Kal, שׁוֹקֵק in fœm. שֹׁקְקָה & in pauſa שׁוֹקֵקָה *diſcurrens*, i. e. appetens.

Verſ. 11.

2965 נָאֲצוּ Na-á-tſu] *ſpreverunt.* A נָאַץ *ſprevit, contempſit, averſatus eſt.* Præt. pl. Kal, נָאֲצוּ *averſati ſunt*, cum (ָ) ſub א ob pauſam.

Verſ.

Vers. 16.

2966 נְחֹשֶׁת Nehhó-sheth] (januas) *aris*, i. e. æreas. Nom. fœm. נְחֹשֶׁת *æs, cuprum, chalybs*.

2967 וּבְרִיחֵי U-bheri-hhe] *& vectes*. A בָּרַח *fugit*, בְּרִיחַ *vectis*, q. celerrimè hinc inde trajicitur pl. בְּרִיחִים in Reg. וּבְרִיחֵי בְּרִיחֵי *vectes, repagula*, 147 13. *& repagula ferri*.

Vers. 17.

2968 אֱוִילִים Evi-lím] *Stulti*. à singul. אֱוִיל *stultus, stolidus*. pl. אֱוִילִים

2969 יִתְעַנּוּ Jith-ɣan-nú] *affliƈtantur*. A עָנָה *afflixit*. Fut. pl. Hithpael, excluso ה, R. 66. pro יִתְעַנְּהוּ

Vers. 20.

2970 מִשְּׁחִיתוֹתָם Mish-shehhi-thothám] *ex retibus ipsorum*, i. e. ex reliquiis morbi. A שָׁחַת *corrupit*, plural. fœm. שְׁחִיתוֹת *retia*, quibus perduntur homines. Alii *ex foveis ipsorum*.

Vers. 26.

2971 תִּתְמוֹגָג Tith-mo-gágh] *dissolvit se*. A מוּג *liquefieri, dissolvi*, tertia pers. fœm. Fut. Hithp. quiescente secunda ו in וֹ, & geminatâ tertiâ R. 63. cum (־) ob pausam.

Vers. 27.

2972 יָחוֹגּוּ Ja-hhóg-gu] *Circumagentur*. Ab חָגַג *circumgyravit, subsiliit, tripudiavit*. Fut. pl. Kal, יָחוֹגּוּ per syncopen, R. 70.

2973 וְיָנוּעוּ Veja-nu-ɣu] *& movebuntur*. A נוּעַ *motus, vagatus est*. Fut. pl. Kal, cum Infin. וְנוֹעַ יָנוּעוּ *& vagando vagabuntur*, Ps. 109. 10. וְיָנוּעוּ *& movebunt se*.

2974 כַּשִּׁכּוֹר Cash-shic-cór] *sicut ebrius* *ipse*, à שָׁכַר *largiùs bibit, inebriatus est*. שִׁכּוֹר *ebrius*, excluso ה Emph.

2975 תִּתְבַּלָּע Tith-bal-láɣ] (& omnis sapientia eorum) *semetipsam absorpsit*. à בָּלַע *absorbuit, deglutivit*, Fut. Hithp. cum (־) pro (-) ob pausam.

Vers. 29.

2976 לִדְמָמָה Lidh-ma-ma] *in silentium*. A דָּמַם *siluit*, Nom. fœmin. דְּמָמָה *silentium, quies*, cum Præf. ל

Vers. 30.

2977 יִשְׁתֹּקוּ Jish-tó ku] *tranquilli fuerunt*. A שָׁתַק *quievit, tranquillus fuit*. Fut. pl. Kal, cum ו loco (:) ob pausam.

2978 מְחוֹז Mehhoz] (ad) *portum* voluntatis (desiderii) eorum. Nom. radic. מָחוֹז *portus, terminus*. Aliis מ est Heemanth.

Vers. 33.

2979 לְצִמָּאוֹן Letsim-ma-ón] *in siticulosum locum*. A צָמֵא *sitivit*, Nom. Heemanth. צִמָּאוֹן *locus aridus & siticulosus*.

Vers. 35.

2980 לַאֲגַם La-agham] *in stagnum aquarum*, Nom. radic. אֲגַם *stagnum, lacus, lacuna*, Psal. 114. 8.

Vers. 36.

2981 וַיּוֹשֶׁב Vaj-jo-shebh] *Et habitare facit*. A יָשַׁב *sedit, habitavit*. Fut. Hiph. mutato (ִ) in וֹ R. 57. cum (ֶ) in ultima pro (..) ob retractum accentum, R. 127. pro וַיּוֹשֵׁב

Vers. 37.

2982 וַיִּזְרְעוּ Vaj-jiz-re ɣú] *& conseverunt*. A זָרַע *seminavit, sevit*. Fut. pl. Kal, cum ו Convers.

2983 כְּרָמִים Cera-mím] *vineas*. Nom. radicale כֶּרֶם *vinea*, in plur. כְּרָמִים.

2984 תְּבוּאָה Thebhu-a] (fructum) *proventus*. A בּוֹא *venire*. Nom. Heemanth. fœmin. תְּבוּאָה *proventus*, *reditus*, propriè venturus. Fructus agri vel vineæ, quem domum יָבִיאוּ *inferunt*, s. colligunt.

Verſ. 38.

2985 יַמְעִיט Jam-ỳít] *minuet*. A מָעַט *minutus*, *diminutus fuit*. Fut. Hiph.

Verſ. 39.

2986 וַיִּמְעֲטוּ Vaj-jim-ỳatú] *Et diminuti ſunt*. A מָעַט *paucus fuit*. Fut. plur. Kal, cum ו Converſivo & (ֲ) ob guttural.

2987 מֵעֹצֶר Me-ỳó-tſer] *à coarctatione*. A עָצַר *clauſit*, *concluſit*, *coercuit*, *detinuit*, עֶצֶר *clauſtrum*, locus ubi aliquis detinetur, *carcer*, omnis cohibitio. Cum Præfix. מֵעֹצֶר *è carcere*.

Verſ. 40.

2988 שֹׁפֵךְ Sho-phéch] *Effundens*. A שָׁפַךְ *fudit*, *effudit*, *profudit*. Ben. Kal.

2989 וַיַּתְעֵם Vaj-jath-ỳém] *& errare ſivit eos*. A תָּעָה *erravit*, *aberravit*, *deviavit*. Fut. Hiph. cum ו Conv. ubi ob Affixum tollitur ה. R. 103.

2990 בְּתֹהוּ Bethó-hu] *in ſolitudine* abſque via. A. Chald. תְּהָה *ſtupuit*, *obſtupuit*, fit תֹּהוּ *ſolitudo*, *deſolatio ſtupenda & admiranda*. Vacuitas, *inane*, *inanitas*.

Verſ. 43.

2991 וְיִתְבּוֹנְנוּ Vejith-bo-nenú] *& intelligent*. A בִּין *intelligere*, Futur. Hithpah, ſuprà Num. 1440. אֶתְבּוֹנָן *perpendam*, Pſal. 119. 95. cum (ָ) ob pauſam. It. *prudens fiam*, Pſalm. 119. 104. In tertia pl. וְיִתְבּוֹנָנוּ *& intelligere conabuntur*, ſtude[...]unt.

PSALMUS CVIII. קח

Quædam voces hujus Pſalmi extant Pſal. 57. & quædam 60.

PSALMUS CIX. קט

Verſ. 3.

2992 וַיִּלָּחֲמוּנִי Vaj-jil-la-hhamú-ni] *& oppugnant me*. A לָחַם *veſci*, *pugnare*, Fut. pl. Niph. cum Affixo.

Verſ. 4.

2993 אַהֲבָתִי A-habha-thi] (Pro) *dilectione mea*. Ab אָהַב *dilexit*. Nom. fœm. אַהֲבָה *amor*, *dilectio*. Cum Affixo mutato ה in ת, אַהֲבָתִי *amor meus*, verſ. 5.

Verſ. 6.

2994 הַפְקֵד Haph-kédh] *Præfice*. A פָּקַד *viſitavit* in bonum vel malum, ſuprà Num. 685. Imper. Hiph. הַפְקֵד *viſitare fac*, præpone.

2995 וְשָׂטָן Veſa-tán] *& adverſarius*, LXX. καὶ διάβολος. A שָׂטַן *adverſatus eſt*, fit שָׂטָן *Satan*, *oſor*, *inimicus*, *adverſarius*, quod nomen & homini & diabolo tribuitur.

Verſ. 8.

2996 פְּקֻדָּתוֹ Pekud-da-thó] *præfecturam ejus*. A פָּקַד ſuprà Num. 2994. Nom. fœm. פְּקֻדָּה *viſitatio*, *inſpectio*, *officium*, *præfectura*. cum dageſh euphonico. R. 18. Cum Affix. פְּקֻדָּתוֹ *viſitationem*, ſ. *repoſitum ejus*. Targ. *numerum annorum ejus*. LXX. καὶ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ.

Verſ. 10.

2997 וְשִׁאֲלוּ Veſhi-é-lu] *& putant*, i. e. mendicent. A שָׁאַל in Pih. שִׁאֵל *petiit*, *interrogavit*, *poſtulavit*. Præt. pl. Pih.

Pih. וְשִׁאֲלוּ *& postulant*, cum (...) in pausa pro שַׁאֲלוּ absorpto dagesh.

Vers. 11.

2998 נוֹשֶׁה No-shé] *fœnerator*. A נָשָׁה *Mutuò dedit, fœneravit, exegit*. Benoni Kal, נוֹשֶׁה *mutuans, creditor, debiti exactor*.

2999 וְיָבֹזּוּ Veja-bhóz-zu] *& diripiant*. A בָּזַז *diripuit, prædatus fuit*. Futur. Kal, per Syncopen, R. 70.

Vers. 12.

3000 מֹשֵׁךְ *protrahens*. A מָשַׁךְ *traxit, protraxit*. Ben. Kal.

Vers. 16.

3001 יַעַן Já-yan] *Propterea*, יַעַן *propter, eò quòd*. Est causale. Potest referri ad עָנָה *respondit*, q. responsionem & redditionem causæ diceres.

3002 וְנִכְאֵה Venich-é] *Et affectum dolore* cordis. A כָּאָה *turbavit, perturbavit, ægritudine affecit*. Part. Niph. cum(..)loco(∴)R.65. In Reg. R. 122.

3003 לְמוֹתֵת Lemo-theth] *ad interficiendum*. A מוּת *mori*. Gerund. Pihel, geminatâ postremâ, ac quiesc. secundâ in ו R. 63.

Vers. 17.

3004 קְלָלָה Kela-lá] (Et dilexit) *maledictionem*. A קָלַל *vilipendit*. Nom. fœm. קְלָלָה *vilipensio, maledictio*, q. honoris & bonorum levificatio.

Vers. 18.

3005 כְּמַדּוֹ Kemad-dó] *tanquam vestem*. A מָדַד *mensus est*. מַדּוֹ *vestis, indusium*, q. commensuratum corpori, cum ו paragogico. R. 102. n. 3.

Vers. 19.

3006 וּלְמֵזַח U-lemé-zahh] *& robori* (robore) accingat eam, ut sc: fortior sit accincta. Nom. radicale מֵזַח *fortitudo, vis, robur*. Aliis, *cingulum*, quo lumbi firmantur. Legitur bis, h. l. & Esa. 23. 10.

Vers. 23.

3007 בִּנְטוֹתוֹ Bin-to-thó] *in declinando illam*, i. e. cum declinat illa (umbra) A נָטָה *inclinavit, declinavit*. Gerund. Kal, exit in וֹת R. 65.

3008 נֶהֱלָכְתִּי Neh-láchti] *ablatus sum*. Ab הָלַךְ *abiit*. Præt. Niph. נֶהֱלַכְתִּי vel נֶהֱלָכְתִּי *abii*, i. e. *perii*. Targ. *consumptus sum*, evanui, celeriter interii.

3009 נִנְעַרְתִּי Nin-yár-ti] *excussus sum*. A נָעַר de loco in locum *movit, agitavit, excussit*. Prima pers. Præterit. Niph. נִנְעַרְתִּי Targ. *agitatus sum* ex uno loco in alium instar locustæ, quæ non habet nidum.

Vers. 24.

3010 בִּרְכַּי Bir-caj] *genua mea*. A בָּרַךְ *geniculatus est*. בֶּרֶךְ *poples, genu*, quod flectitur. Duale, בִּרְכַּיִם *genua*. Cum Affix. בִּרְכַּי

3011 כָּחַשׁ Ca-hhásh] *emarcuit*. Ipsa radix כָּחַשׁ *mentitus fuit*, per Metaph. *marcuit, emarcuit*: nam quæ marcescunt, quodammodo mentiuntur priori corporis habitui.

Vers. 29.

3012 כַּמְעִיל Cam-yíl] *sicut pallium*, A מָעַל *prævaricari*. מְעִיל *pallium, vestis summa*, à prævaricatione scil: vel q. מַעַל *de super*, cum כ similitud.

PSALMUS CX. קי

3013 שֵׁב Shebh] *sede*. A יָשַׁב *sedit*. Imper. Kal, abjecto (י) R. 54.

Verſ. 2.

3014 רְדֵה Redhé] *dominare.* A רָדָה *ſubegit, dominatus eſt*, Imper. Kal; R. 65.

Verſ. 3.

3015 מִשְׁחָר Miſh-hhar] *aurora.* A שָׁחַר *quæſivit.* Nom. Heemanth. מִשְׁחָר *aurora.* Legitur h. l. tantùm. A *matrice auroræ*, (i. e. ex utero tenebroſo) *tibi ros pueritiæ tuæ*, i. e. quando conceptus es in matrice, loco nulla luce referto, tibi nihilominus affuit ros, i. e. gratia divina.

3016 טַל Tal] *ros.* A טָלַל *operuit, texit*, טַל *ros* terram operiens, & humectans. כְּטַל *ſicut ros*, Pſ. 133. 3.

3017 יַלְדֻתֶךָ Jal-dû-thé-cha] *pueritiæ tuæ.* A יָלַד *genuit.* Nom. fœmin. יַלְדוּת *pueritia.* Cum Affixo, cum (ּ) pro ו

¶ Senſus hujus loci hîc eſſe apparet: עַמְּךָ נְדָבֹות *Populus tuus* (erit) *ſpontaneitatum* (ſummè ſpontaneus) vel adjectivè, *ſpontanearum* (oblationum,) *in die exercitus tui*, (illo tempore quo exercitum tuum, Evangelii præcones in orbem terrarum emittes,) *in ornatibus ſanctitatis*: (vitæ ſanctitate) מֵרֶחֶם מִשְׁחָר *Ex utero auroræ, tibi ros nativitatis tuæ*, vel concretè *natorum tuorum*: i. e. electi tui ex prædicatiane Evangelii maximo numero tibi naſcentur, tanquam ros, quæ ex aurora, i. e. aere matutino velut ex utero ſubitò producitur, & in guttas innumeras diſpergitur. LXX. longè hîc ab origine: μετὰ σοῦ ἡ ἀρχὴ *Tecum principatus*, q. עִמְּךָ נָדִיב *in die virtutis tuæ, in ſplendoribus ſanctorum, ex utero* πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε *ante luciferum genui te*: legerunt מִשַּׁחַר יְלִדְתִּיךָ omiſsâ voce טַל

Verſ. 4.

3018 דִּבְרָתִי Dibh-ra-thi] (juxta) *ordinem.* A דָּבַר *locutus eſt.* It. *ordinavit*, Nom. fœm. דִּבְרָה *ordo* cum (י) parag. R. 102. n. 4. mutato ה in ת R. 104. Vel, *ſuper eloquio meo, ô Melchiſedec.*

3019 מַלְכִּי־צֶדֶק Mal-ki-tſé-dhec] *Melchiſedec*, i. e. *rex juſtitiæ.*

¶ Hebræi uno ore affirmant fuiſſe *Sem* filium Noe, qui vidit utrumque mundum. Mercer. exiſtimat fuiſſe regem Chananæorum, ſed pium ac probum, vel in illa *Salem*, quæ poſtea dicta eſt Jebus & tandem Jeruſalem, cujus rex tempore Joſuæ dicebatur אֲדֹנִי־צֶדֶק *Dominus juſtitiæ*, ut hîc מַלְכִּי־צֶדֶק *rex juſtitiæ.* Vel in illa *Salem* quæ erat in ditione Sichem, Gen. 33. de quâ in Evangelio legimus, *Erat Johannes baptizans in Ænon juxta Salem.*

Verſ. 6.

3020 גְוִיּוֹת Gevij-jóth] (implebit loca) *cadaveribus.* A גָּוָה (idem quod גָּאָה) *elatum eſſe*, Nom. fœm. גְּוִיָּה *corpus*, tam mortuum quàm vivum; ſed ſæpius *cadaver*, fortè à ſuperbia, quòd cadaver erectum ſtet ut ſolent ſuperbi. Plaut. in Amphytr. *Faciam ego te hodie ſuperbum, niſi hinc abis.* So. *Quonam modo?* M. *Si fuſtem ſumpſero.* Plur. גְּוִיּוֹת

PSALMUS CXI. קי״א

Hic Pſalmus eſt Alphabeticus, in quo binæ literæ Alphabeti occurrunt, in unoquoque verſu.

Verſ. 8.

3021 דְּרוּשִׁים Deru-ſhim] *quæſita.* (opera

pera) A דָּרַשׁ *quæsivit*. Pahul pl. Kal, דְּרוּשִׁים *quæsita*.

Verſ. 8.

3022 סְמוּכִים Semu-chim] *Fulti*. A סָמַךְ *ſuſtentavit*, *fulcivit*. Pahul Kal, סָמוּךְ *fultus*: Pſ. 112. 8.
3023 עֲשׂוּיִם Ɣaſu-jim] *facti*. A עָשָׂה *fecit*, Pahul, Kal, עָשׂוּי mutato ה in (י) in pl. עֲשׂוּיִם per Sync. alterius (י) R. 65.

Verſ. 9.

3024 פְּדוּת Pedhúth] *Redemptionem*. A פָּדָה *redemit*. Nom. fœmin. פְּדוּת *redemptio*, *liberatio*, Pſ. 130. 7.

Verſ. 10.

3025 שֶׂכֶל Sé-chel] *intelligentia*, vel *ſucceſſus*. A שָׂכַל *intellexit*, *circumſpexit*. שֶׂכֶל *intellectus*, *intelligentia*, *ſolertia*.

PSALMUS CXII. קיב

Hic Pſalmus itidem eſt Alphabeticus ut ſuperior.

Verſ. 2.

3026 יְבוֹרָךְ Jebho-rách] *benedicetur*. A בָּרַךְ *benedixit*. Fut. Pyh. יְבוֹרַךְ Pſal. 128. 4. In pauſa cum (ָ)

Verſ. 7.

3027 מִשְּׁמוּעָה Miſh-ſhemu-Ɣa] *A rumore*. A שָׁמַע *audivit*; שְׁמוּעָה *auditus*, *rumor*. Cum Præfixo.
3028 בָּטֻחַ Ba-túahh] *confiſus*. A בָּטַח *fidit*, *confidit*. Pahul Kal, cum (ֻ) loco ו

Verſ. 10.

3029 וְכָעָס Vechá-Ɣas] *& indignabitur* præ magna invidia. Præt. Kal, כָּעַס *indignatus fuit*, ægrè tulit; cum ו Converſivo.
3030 יַחֲרוֹק Ja-hharók] *ſtridebit*. Ab חָרַק *frenduit*, dentibus *ſtridit*.

PSALMUS CXIII. קיג.

Verſ. 5.

3031 הַמַּגְבִּיהִי Ham-magh-bi-hi] (qui exaltat) *habitaculum*. A גָּבַהּ *altus*, *elatus*, *excelſus fuit*, per Metonym. *ſuperbivit*, Pſal. 131. 1. Particip. Hiph. הַמַּגְבִּיהִי cum ה Relativo R. 76. & (י) paragogico, R. 101. n. 4.

Verſ. 6.

3032 הַמַּשְׁפִּילִי Ham-maſh-pi-li] *Qui humiliat* ad videndum (viſum) A שָׁפֵל *humilis*, *depreſſus fuit*, Partic. Hiph. מַשְׁפִּיל *humilians*, infimè *deprimens*, Pſal. 147. 6. Cum ה Relativo & (י) paragog.

Verſ. 7.

3033 מְקִימִי Meki-mi] *Erigens*. A קוּם *ſurgere*, *ſtare*, Part. Hiph. מֵקִים *ſurgere faciens*, i. e. *erigens*, cum (י) parag. mutato (..) in (:)
3034 מֵאַשְׁפֹּת Me-aſh-póth] *è ſtercore*. Nom. fœm. formatum per ת R. 27. אַשְׁפֹּת *fimus*, *ſtercus*, *ſterquilinium*. Cum Præfixo מֵאַשְׁפֹּת *è fimo*. Poteſt deduci à Chald: שְׁפָה *conterere*, *calcare*, quòd ſtercus ab omnibus conteratur & calcetur. Legitur ter in SS.

Verſ. 8.

3035 לְהוֹשִׁיבִי Leho-ſhi-bhi] *Ad collocandum*. A יָשַׁב *ſedit*. Infin. Hiph. mutato (י) in ו R. 57 cum (י) parag. qui ſolus tantùm Infinit. in tota SS. occurrit cum (י) parag.

Verſ. 9.

3036 עֲקֶרֶת Ɣaké-reth] *ſterilem*. A עָקַר *evulſit*, *eradicavit*. Nom. fœm. עֲקָרָה *ſterilis*, In Regim. עֲקֶרֶת

PSALMUS CXIV. קיד

3037 לוֹעֵז Lo-ӯéz] (de populo) Targ. בַּרְבְּרִי LXX. ἐκ βαρβάρου barbaro. A לָעַז *peregrino & exotico sermone loqui*, fit Nom. Participiale Kal, לוֹעֵז *loquens alia lingua quàm Hebræa*, i. e. barbarus, extraneus, peregrinus; ex Chald. בַּר vel בָּרָא *extra, foris*, quicquid est extra urbem, *ager, sylva, desertum*; unde geminatis literis, בַּרְבַּר *agrestis, sylvestris*. Legitur h. l. tantùm in SS.

Vers. 3.

3038 הַיַּרְדֵּן Haj-jar-dén] *ipse Jordan*. Vide suprà Num. 1605.

Vers. 4.

3039 רָקְדוּ Ra-kedhú] *subsilierunt* ut arietes lascivientes. A רָקַד *saliit, subsilivit*, præ gaudio sive nimiâ lætitiâ. In plur. רָקְדוּ LXX. ἐσκίρτησαν *exultarunt*. Et vers. 6. Futur. תִּרְקְדוּ *saltabitis*.

Vers. 7.

3040 חוּלִי Hhú-li] *dole, contremisce*. A חוּל *dolere, cruciari*. Metaph. *tremere*. Imper. fœm. Kal, חוּלִי *intreme*.

Vers. 8.

3041 הַהוֹפְכִי Ha-ho-phechí] *Qui mutat*. Ab הָפַךְ *vertit, mutavit* substantiam, formam, locum. Benoni Kal, cum ה Relativo & (י) paragog.

3042 חַלָּמִישׁ Hhal-la-mish] *adamantinum saxum*, Nom. quadralit. חַלָּמִישׁ *silex, petra durissima*, aliis, *Chalybs*, ferrum durissimum, omnia חוֹלֵשׁ *domans*: vel *magnes*, lapis siccitate quadam refertus, at aquam ex eo elicere, non minima sit res mira. Legitur 5 in SS.

PSALMUS CXV. קטו

Vers. 6.

3043 יְרִיחוּן Jeri-hhún] (& non) *odorantur*. A רִיחַ in Hiph. הֵרִיחַ *olfecit, odoratus est*, spirando & respirando. In Fut. יְרִיחוּן cum ן paragog. pro יְרִיחוּ Pro quo Psal. 135. 17. legitur אֵין יֶשׁ־רוּחַ בְּפִיהֶם *non est spiritus in ore eorum*.

PSALMUS CXVI. קיו

Vers. 2.

3044 הִטָּה Hit-tá] *inclinavit*. A נָטָה *inclinavit*. Præt. Hiph. הִטָּה *inclinare fecit*, abjecto נ pro הִנְטָה R. 69.

Vers. 3.

3045 וּמְצָרֵי U-metsa-ré] *& angustia inferni*. A צָרַר *anxit, cruciavit*. Nom. Heemanth. מֵצַר *angustia*, הַמֵּצַר *hæc angustia*, Psal. 118. 5. plur. mutato (־) in (:) מְצָרִים In Regim. מְצָרֵי manente (־) sub צ, R. 114. pro מְצָרֵי

Vers. 4.

3046 מַלְּטָה Mal-letá] *libera*. Idem qd פַּלְּטָה Num. 719. literis מ & פ permutatis R. 1.

Vers. 5.

3047 מְרַחֵם Mera-hhém] *miserans, misericors*. A רָחַם intimè *dilexit*, Partip. Pih.

Vers. 6.

3048 יְהוֹשִׁיעַ Jeho-shíaӯ] (& mihi) *opitulabitur*. A יָשַׁע *salvavit*, Futur. Hiph יְהוֹשִׁיעַ pro יוֹשִׁיעַ ut suprà N. 817. cum ה Charact. conjugat. R. 137.

Vers. 7.

3049 חִלַּצְתָּ Hhil-láts-ta] *eripuisti*. Præt. Pih.

Pihel, חִלֵּץ *extraxit* ex miseria periculo, ærumna, *eripuit, liberavit*, secunda persona חִלַּצְתָּ

Vers. 11.

3050 כּוֹזֵב Co-zébh] *mendax*. A כָּזַב *mentitus est*, Ben. Kal.

Vers. 12.

3051 תַּגְמוּלוֹהִי Tagh-mu-ló-hi] *beneficia ejus*. A גָּמַל *cumulatè retribuit*, תַּגְמוּל *retributio, beneficium*, plural. cum Affixo תַּגְמוּלוֹהִי *retributiones ejus*, pro תַּגְמוּלָיו cum Affixo Chald. וֹהִי R. 146. i. e. quicquid ei rependere conor, in meam utilitatem cedit. Vel, *Omnes actiones ejus sunt super me*, h. e. me ita illi devinciunt, ut nihil magis, quare *calicem salutum accipiam*, &c.

PSALMUS CXVII. קיז

3052 שַׁבְּחוּהוּ Shab-behh û-hu] *encomiis celebrate eum*. A שָׁבַח *laudavit*, encomiis celebravit, Imper. pl. Pihel, cum Affixo. In secunda pers. singul. fœm. שַׁבְּחִי *celebra*, Ps. 147. 12.

PSALMUS CXVIII. קיח

Vers. 8.

3053 לַחֲסוֹת La-hhasóth] (melius est) *ad recipiendum se*. A חָסָה *fidit, confidit*, recepit se in locum tutum, Gerund. Kal, exit in וֹת R. 65.

3054 מִבְּטֹחַ Mib-betóahh] *à confidere*, i. e. non autem confidere. A בָּטַח *fidit, speravit, spem posuit*. Infinit. Kal, ubi מ negationem includit, R. 41.

Vers. 10.

3055 אֲמִילַם Ami-lám] *succidam eos*. A מוּל *præcidere, succidere, circumcidere*. Fut. Hiph. pro אֲמִילֵם cum (ָ) loco (ֵ)

Vers. 12.

3056 כִּדְבוֹרִים Kidh-bho-rím] *sicut apes*. A דָּבַר *dixit, locutus est*. Nom. fœm. דְּבֹרָה *apis* à susurro, sicut Græcis, βομβυλιὸς; In pl. est mascul. דְּבֹרִים *apes*. Cum כ similitudinis.

3557 דֹּעֲכוּ Do-yachú] *extincti sunt*. A דָּעַךְ *extinctus fuit*. Præt. Pyh. cum ו ob exclusum dagesh, R. 19.

3058 קוֹצִים Ko-tsím] (sicut ignis) *spinarum*, qui citò extinguitur, nec inde fiunt prunæ. A קוּץ *tædere* קוֹץ *spina*, à tædio quod pinguedo affert, pl. קוֹצִים

Vers. 13.

3059 דַּחֹה Da-hhó] *Impellendo*. A דָּחָה *propulit, impulit*, Infin. Kal, incipit à (ַ) in reduplicatione sui verbi. Et in forma Gerund. לִדְחוֹת *ad impellendum*, Ps. 140. 5.

3060 דְּחִיתַנִי Dehhi-thá-ni] *impulisti me*. Secunda pers. Pr. Kal, mutato ה in (ִ) R. 66. דָּחִיתָ at ob Affix. (ָ) sub ת à vocali Affixi excluditur, R. 97. & prius (ָ) in (:) mutatur.

3061 לִנְפּוֹל Lin-pól] *ad cadendum*. A נָפַל *cecidit*. Gerund. Kal.

3062 רוֹמֵמָה Ro-memá] (Dextra Jehovæ) *exaltata est*. Aut est Præt. Pyhal, suprà Num. 2107. aut Nom. f. *excelsa, elata*.

Vers. 18.

3063 יַסּוֹר Jas-sór] *Castigando*. A יָסַר *castigando erudivit*, Infin. Pihel. cum ו ex forma Infinitivi Kal, R. 45.

Vers. 19.

3064 פִּתְחוּ Pith-hhú] *Aperite*. A פָּתַח *aperuit*. Infin. pl. Kal.

Vers.

Verſ.22.

3065 הַבּוֹנִים Hab-bo-nim] *ædificantes.* A בָּנָה *ædificavit*, Benoni Kal, בּוֹנֶה pl. בּוֹנִים excluſo ה, R. 103. cum ה Relativo, *qui ædificant.*

3066 פִּנָּה Pin-ná] *anguli.* Ab inuſitato פֵּן Nom. fœm. פִּנָּה *angulus, extremitas.* (In *caput anguli*, Metaph. quòd lapis ſummum angulum vel faſtigium anguli complexus eſt.) Convenit cum פָּנָה *aſpexit*, quòd ad diverſa loca reſpiciat.

Verſ.23.

3067 נִפְלָאת Niph-láth] (hæc fuit) *mirabilis* (res) vel, *hoc mirabile fuit*, R. 28. A פָּלָא *ſeparatus, disjunctus fuit*, à cognitione tam ſenſuali, quàm intellectuali, unde *mirabilis, gravis*, arduus fuit. Præter. fœm. נִפְלָאת pro נִפְלָאָה ex terminat. Chald. R. 135. In prima perſ. *mirabilibus* נִפְלֵיתִי *excellens factus ſum*, Pſal. 139. 14. Vel *in admirationem traducor*, ubi pro א eſt (י) quaſi ex פָּלָה

Verſ.25.

3068 הַצְלִיחָה נָּא Hats-li-hhán-ná] *proſpera nunc.* A צָלַח ſuprà Num. 35. Imper Hiph. cum ה parag. & accentu in ultima, præter normam.

Verſ.26.

3069 בֵּרַכְנוּכֶם Berach-nu-chém] *benedicimus vobis.* A בָּרַךְ *benedixit.* Prima perſ. Præt. Kal, cum Affixo, ex בֵּרַכְנוּ mutato (ּ) in (:)

Verſ. 27.

3070 אִסְרוּ Iſ-rú] *ligate.* Ab אָסַר *ligavit, vincivit.* Imper. Kal, אִסְרוּ, *vincite feſtum funibus.* Targ. חַלְיָא *agnum*, i. e. hoſtiam quæ die ſacro offertur. Vel, *vincite feſtum frondibus*; in feſtis enim templa frondibus ornantur; & עֲבוֹתִים *frondes* & *funes* ſignificat, Ezech. 19. 11 *Et elevata fuit ſtatura ejus ad inter* עֲבֹתִים *frondes.* Et cap. 31. 3. *Et inter* עֲבֹתִים *ramos fuit frons ejus.* LXX. *Conſtituite diem ſolennem in condenſis.*

PSALMUS CXIX.

Verſ. 5.

3071 אַחֲלַי A-hhaláj] *Utinam.* Ab inuſitato אָחַל fit אַחֲלַי *utinam*, precantis & optantis vox. Schindlero eſt nomen אֶחָל *preces.* Cum Affixo אַחֲלַי *Preces meæ, fac ut dirigantur*, &c.

Verſ. 6.

3072 בְּהַבִּיטִי Be-hab-bi-tí] *in intuendo me*, i. e. cum intueor. A נָבַט *intuitus eſt.* Gerund. Hiph. cum Affixo, excluſo נ R. 69.

Verſ. 7.

3073 בְּלָמְדִי Belom-dhí] *in diſcendo me.* A לָמַד *didicit, aſſuevit.* Inf. Kal, לְמוֹד at ob Affix. ו tranſit in (ָ) R. 98.

Verſ. 9.

3074 יְזַכֶּה Jezac-ké] *emundabit.* A זָכָה *purus, mundus fuit*, Fut. Pih.

Verſ. 10.

3075 תַּשְׁגֵּנִי Taſ-gé-ni] *ſinas me errare.* A שָׁגָה *erravit.* Fut. Hiph. abjecto ה ob Affix.

Verſ. 14.

3076 שַׂשְׂתִּי Sáſ-ti] *lætatus ſum.* A שׂוּשׂ *gaudere, lætari.* Præt. Kal, שָׂשׂ *lætatus eſt*, & Particip. שָׂשׂ *gaudens*, Pſalm. 119. 162. In prima perſona שַׂשְׂתִּי cum (ַ) loco (ָ) ob pauſam.

Verſ.

Verſ. 16.

3077 אֶשְׁתַּעֲשָׁע Eſh-ta-ꞷaſháꞷ] *oblectabo meipſum.* A שָׁעָה *aſpexit*, cum *delectatione intuitus eſt*. Futur. Hithp. repetitâ primâ & ſecundâ radicali, & abjectâ tertiâ, אֶשְׁתַּעֲשֵׁע *oblector*, per Metatheſin literarum ש & ת, R. 47. n. 1. In pauſa אֶשְׁתַּעֲשָׁע Cum Præfixo וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע & *oblectabor meipſum*, v. 47.

Verſ. 17.

3078 גְּמוֹל Gemól] *Beneficium confer.* A גָּמַל *cumulate retribuit*. Imp. Kal, גְּמוֹל Targ. שַׁלֵּם טָב *retribue bonum*.

Verſ. 18.

3079 גַּל Gál] *Retege.* A גָּלָה *revelavit, denudavit*, Imper. Pihel, per Apocopen ה R. 67. גַּל *revela*, pro גַּלֵּה At verſ. 22. גַּל *Devolve*, vel *Remove* à me *opprobrium*, eſt Imper. Kal, à גָּלַל *volvit, devolvit*, per Syncopen, R. 70. pro גְּלֹל ſuprà Num. 1432.

Verſ. 20.

3080 גָּרְסָה Ga-reſá] *Comminuta fuit* anima mea, Targ. & LXX. *deſideravit*. Pr. f. Kal, à גָּרַס *fregit, contudit, comminuit*, It. *contritus*, *fractus fuit*, ſcil: præ magnitudine deſiderii.

3081 לְתַאֲבָה Letha-abha] *ad deſiderium.* A תָּאַב *appetivit, deſideravit*. Nom. fœm. תַּאֲבָה *deſiderium*.

Verſ. 21.

3082 אֲרוּרִים Aru-rim] *maledicti*. Ab אָרַר *maledixit*, execratus eſt, Pahul Kal, אָרוּר *maledictus*, plur. אֲרוּרִים cum (-:) ſub א pro (:)

3083 הַשֹּׁגִים Haſh-ſho-ghím] *qui errant*. A שָׁגָה *erravit*. Pen. Kal, שֹׁגֶה *errans*, in plur. eliſo ה R. 104. שׁוֹגִים *errantes*, Pſal. 119. 118. cum ה Relativo.

Verſ. 22.

3084 נָצָרְתִּי Na-tsár-ti] *cuſtodivi*. Præt. Kal, à נָצַר *cuſtodivit, ſervavit*, cum (ָ) ob pauſam. In tertia fœm. נְצָרָתַם *cuſtodivit ea*, v. 129. ex נָצְרָה R. 97.

Verſ. 23.

3085 נִדְבָּרוּ Nidh-bá-ru] *locuti ſunt*, ſc: in malum, ignominiosé. A דָּבַר *loquutus eſt*. Præt. pl. Niph. cum (ָ) ob pauſam, pro נִדְבְּרוּ R. 132.

Verſ. 24.

3086 שַׁעֲשֻׁעָי Sha-ꞷaſhü-ꞷáj] *oblectationes meæ*. A שָׁעָה ſuprà Num. 3077. Nom. pl. maſ. שַׁעֲשֻׁעִים *oblectationes, blanditiæ*. Plur. cum Af. שַׁעֲשֻׁעַי & in majori pauſa שַׁעֲשֻׁעָי *blanditiæ meæ*, quomodo 4 legitur hoc Pſalm.

Verſ. 25.

3087 חַיֵּנִי Hhaj-jé-ni] *fac ut vivam*. Ab חָיָה *vixit*, Imper. Pih. cum Af. חַיֵּנִי verſ. 37. eliſo ה, R. 103. pro חַיְּהֵנִי

Verſ. 28.

3088 דָּלְפָה Da-lephá] *Stillavit*. A דָּלַף *ſtillavit, diſtillavit*. Præt. fœm. Kal, דָּלְפָה *lachrymata eſt*. Targ. עֲגַמַת *triſtis eſt*. LXX. *dormitavit*: forte primùm fuerat ἔσταξε *diſtillavit*, at imperita manus illud in ἐνύσταξε depravavit.

3089 מִתּוּגָה Mit-tu-ghá] *præ mœrore*. A יָגָה *mœſtus, triſtis fuit*. Nom. fœm Heemanth. verſo (י) in ו R. 61. n. 1. תּוּגָה *dolor, mœror, triſtitia*, cum Præfixo מ.

3090 קַיְּמֵנִי Ka-jemé-ni] *erige me*. A קוּם *ſurgere, ſtare*, in Pih. mutato ו in (י) mobile קִיֵּם *erexit, elevavit, confirmavit*. Imp. קַיֵּם ob Aff. mutat (..) in (:) & dageſh ex (י) ſhevato excidit.

Verſ. 37.

3091 הַעֲבֵר Ha-ɣabhér] *Averte.* A עָבַר *tranſivit*, in Hiph. *tranſire fecit*, aut juſſit, *traduxit*, removit. Imper. Hiph. הַעֲבֵר *remove*, cum (-:) ſub guttural. verſ. 39.

Verſ. 39.

3092 יָגֹרְתִּי Ja-ghór-ti] (quod) *timeo.* A יָגֹר *timuit, expavit.* Prima perſ. Præt. Kal, ſervato ו, R. 49. not.

Verſ. 40.

3093 תָּאַבְתִּי Ta-ábh-ti] *appetivi.* A תָּאַב *appetivit, deſideravit.* Prima perſ. Præt. Kal, verſ. 174.

Verſ. 49.

3094 יִחַלְתָּנִי Ji-hhal-tá-ni] *ſpem feciſti mihi.* A יָחַל *ſperavit*, Præt. Pihel abſorpto dageſh, cum (ָ) ob pauſam, pro יִחַלְתַּנִי.

Verſ. 50.

3095 נֶחָמָתִי Ne-hha-ma-thí] *conſolatio mea.* A נָחַם *conſolatus fuit.* Nom. fœm. Pihel, נֶחָמָה *conſolatio*, formæ בַּקָּשָׁה, at excluſo dageſh ex ח, (-) ante guttural. kametſ. tranſit in (ֶ) R. 109. ſicque cum Affixo mutato ה in ת, (ָ) ſub ח manet, quoniam includit dageſh. R. 114. &c.

Verſ. 51.

3096 הֱלִיצֻנִי Heli-tsü-ni] *derident me.* A לוּץ *riſit, deriſit, illuſit.* Præt. Hiph. cum Affixo. Targ. מְמִיקְנִן לִי *illudunt mihi.*

Verſ. 52.

3097 וָאֶתְנֶחָם Va-eth-ne-hhám] *& conſolatione affectus fui.* A נָחַם ſuprà Num. 1067. Fut. Hithp. cum ו Converſ. pro אֶתְנַחֵם converſo poſteriori (-) in (ָ) ob pauſam, R. 131. & priori in (ֶ) ob gutturalem kametſatam, R. 109. Et ſic יִתְנֶחָם *pœnitentiâ ducetur*, Pſ. 135. 14.

Verſ. 53.

3098 עֹזְבֵי ɣo-zebhé] *derelinquentes.* A עָזַב *deſeruit, reliquit*, Benoni pl. Kal, in Regim.

Verſ. 58.

3099 חִלִּיתִי Hhil-li-thi] (Anxiè) *precatus ſum.* Prima perſ. Præt. Pih. ab חָלָה ſuprà Num. 1694. mutato ה in (ִי) R. 66.

Verſ. 60.

3100 חַשְׁתִּי Hháſh-ti] *Feſtinavi.* Ab חוּשׁ *feſtinare, properare.* Præt. Kal, abjecto ו, R. 58. Targ. זְרִיזֵת *expeditus fui*, alacer in mandatis ſuis.

3101 הִתְמַהְמָהְתִּי Hith-mah-máh-ti] (& non) *cunctatus ſum.* Ab inuſitato מָהָה fit Præt. Hithpah. הִתְמַהְמַהּ *cunctatus, moratus fuit*, abjectâ tertiâ radicali ה, & geminatâ primâ & ſecundâ, impreſſo Mappic in ה, quoniam eſt mobile. Prima perſ. cum (ָ) pro (-) ob pauſam.

Verſ. 61.

3102 עִוְּדֻנִי ɣiv-vedhü-ni] *ſpoliarunt me.* A עִוֵּד in Pih. (à עַד *præda*) *ſpoliavit, deprædatus eſt.* Plur. cum Affix. cum (ֻ) loco ו, Targ. אִתְכְּנַשׁוּ *congregati ſunt* contra me.

Verſ. 62.

3103 חֲצוֹת Hhatſoth] *Medio* (noctis) Ab חָצָה *diviſit, dimidiavit.* Nom. ſing fœmin. exiens in וֹת, R. 27. חֲצוֹת *medium.*

Verſ. 67.

3104 שֹׁגֵג Sho-ghégh] (ego) *errans*, i. e. ab-

aberravi. A שָׁגָג *ignoravit, per ignorantiam peccavit*, Ben. Kal, Targ שְׁלִי *ignoranter peccavi.*

Verſ. 68.

3105 וּמֵיטִיב U-me-tíbh] *& bonum reddens*, vel *faciens.* A יָטַב *bonus fuit.* In Hiph. quieſc. (ו) in (..) R. 57. הֵיטִיב *benefecit, bonum, gratum reddidit*, Part. Hiph.

Verſ. 69.

3106 טָפְלוּ Ta-phelú] *Concinnârunt.* A טָפַל *adjunxit, conjunxit, aſſuit, concinnavit.* Præt. plur. Kal, Targ. חַבְּרוּ *aſſociant.*

Verſ. 70.

3107 טָפַשׁ Ta-pháſh] *Pinguefactum eſt.* Præt. Kal, טָפַשׁ *obeſus, pinguis, craſſus fuit.* Non amplius extat in tota Scriptura.

3108 שִׁעֲשָׁעְתִּי Shi-ųaſháų-ti] *oblecto meipſum.* A שָׁעָה ſuprà Num. 3077. Prima perſ. Præt. Pih. cum (ָ) ob pauſam.

Verſ. 71.

3109 עֻנֵּיתִי Ųun-né-thi] *afflictus fui.* A עָנָה *afflictus, oppreſſus fuit, jugo ſervitutis aut tyrannide*, Præt. Pyhal, mutato ה in (י) R. 65.

Verſ. 76.

3110 לְנַחֲמֵנִי Lena-hhamé-ni] *ad conſolandum me.* A נָחַם *conſolatus eſt*, ſuprà Num. 3097. Infinit. Pih. cum Affixo, abſorpto dageſh.

Verſ. 78.

3111 עִוְּתוּנִי Ųiv-vethú-ni] (qui falsò) *pervertunt me.* A עָוַת *depravavit, pervertit, ſubvertit.* Præt. plur. Pih. cum Affixo.

Verſ. 83.

3112 בְּקִיטוֹר Beki-tór] (ſicut uter) *in fumo*, uter in fumo ſuſpenſus eſt ſiccus. A קָטַר *ſuffivit, ſuffumigavit*, קִיטוֹר *fumus*, יְקִיטוֹר *& fumus*, Pſ. 148. 8. exhalatio calida & ſicca, ex terra aſcendens, fumo ſimilis: materia meteororum igneorum.

Verſ. 95.

3113 לְאַבְּדֵנִי Leab-bedhé-ni] *ad perdendum me.* Ab אָבַד *periit*, In Pihel *perdidit.* Infin. Pih. cum Affixo.

Verſ. 96.

3114 תִּכְלָה Tich-la] *conſummationis* omnium rerum vidi finem. A כָּלָה *abſolutus, perfectus, conſummatus fuit*, Nom. fœm. Heemanth. תִּכְלָה *conſummatio, perfectio:* & aliâ formâ, תַּכְלִית Pſ. 139. 22. *Perfectione odii odi eos*, i. e. perfecto odio.

Verſ. 101.

3115 כָּלָאתִי Ca-lí-thi] *cohibui.* A כָּלָא *clauſit, arcuit, coercuit, cohibuit.* Prima perſ. Præt. Kal, כָּלָאתִי pro כָּלִיתִי more quieſc. tertia ה, quaſi eſſet כָּלִיתִי à כָּלָה

Verſ. 102.

3116 הוֹרֵתָנִי Ho-re-thá-ni] *docuiſti me.* A יָרָה *jecit, projecit.* In Hiph. mutato (י) in ו, R. 57. הוֹרָה *docuit, inſtituit*, quòd doctrina q. injiciatur, ſ. inſtilletur animis diſcentium. In ſecunda perſ. mutato ה in י quieſc. in (.) R. 66. fit הוֹרֵיתָ at (ִ.) & (..) alternant, R. 107. fitque הוֹרֵתָ cum Affixo נִי

Verſ. 103.

3117 נִמְלְצוּ Nim-letsú] *dulcia ſunt.* A מָלַץ Præt. Niph. נִמְלַץ *dulcis fuit*, pl. נִמְלְצוּ Legitur h. l. tantùm.

3118 לְחִכִּי Lehhic-kí] *palato meo.* Ab inusitato חָכַךְ fit חֵךְ *palatum.* Cum Affix. assumit dagesh, & mutat (‥) in (.) R. 125. fitque לְחִכִּי *ad palatum meum*, Psal. 137. 6.

Vers. 106.

3119 וָאֲקַיֵּמָה Va-akaj-jéma] *& præstiti.* A קוּם קִיֵּם Præt. Pih. *ratificavit*, suprà Num. 3090. Fut. cum ה parag. & ו conversiv. cum (‥) loco (:) ob Athnach.

Vers. 107.

¶ נַעֲנֵיתִי Na-yané-thi] *Afflictus sum* usque, valdè. A עָנָה *afflixit*, Præt. Niph. נַעֲנָה *afflictus fuit*: in prima pers. mutat ה in (י) quies. R. 66.

Vers. 109.

¶ נַפְשִׁי בְכַפִּי תָמִיד *Anima mea in volis meis jugiter.* Hac phrasi notatur, præsentissimum periculum adire, eíq; se exponere.

Vers. 111.

3120 נָחַלְתִּי Na-hhál-ti] *Possedi.* A נָחַל hæreditario *jure possedit*, Præt. Kal.

Vers. 113.

3121 סֵעֲפִים Se-yaphím] *Cogitantes mala* odi. A סְעִיף *ramus*, It. *cogitatio*, quæ in corde est, sicut ramus in arbore hinc inde diffusus: inde סֵעֵף cogitans mala seu vana, pl. סֵעֲפִים *cogitationes*. Targ. *qui cogitat cogitationes malas.* LXX. παρανόμους *iniquos odi.*

Vers. 116.

3122 סָמְכֵנִי Som-ché-ni] *Sustenta me.* A סָמַךְ suprà Num. 1450. Imperat. Kal, סְמֹךְ ob Affix. ו transit in (‥) R. 98.

3123 מִשִּׂבְרִי Mis-sibh-rí] *à spe mea.* Nom. radicale שֵׂבֶר *spes, expectatio*, cum Affix. mutat utrumque (‥) in (:) R. 122. & prius (:) in (.) fitq; שִׂבְרוֹ *spes ejus*, Psal. 146. 5. Cum Præfix. מִשִּׂבְרִי *ab exspectatione mea*.

Vers. 117.

3124 סְעָדֵנִי Se ya-dhéni] *Suffulci me.* A סָעַד *fulcivit, firmavit*. Imper. Kal, סְעַד cum Affixo (-) transit in (.) R. 121.

3125 וְאֶשְׁעָה Veesh-yá] *& oblectabo me.* Targ. וְאֶנְעַנַּע *& meditabor.* A שָׁעָה suprà Num. 3077. Fut. Kal, cum (י) loco (‥) mutuatis punctis à quiescentib. tertiâ א, pro אֶשְׁעֶה

Vers. 118.

3126 סָלִיתָ Sa-lí-tha] *Conculcasti.* A סָלָה *calcavit, conculcavit, stravit, prostravit.* Præt. Kal, mutato ה in (י) R. 65. סָלִיתָ Targ. כְּבַשְׁתָּא *subegisti.*

3127 תַּרְמִיתָם Tar-mi-thám] *dolus eorum.* A רָמָה *jecit, projecit, spe dejecit.* Nom. fœm. Heemanth. תַּרְמִית *dolus, fallacia, astutia*, cum Aff. ם.

Vers. 119.

3128 סִגִים Si-ghím] (ut) *Scorias*, סִיג *scoria*, quicquid de argento alióve metallo dum igne coquitur, expurgatur. Pl. סִיגִים A סוּג *recedere. Quasi scorias* חָשַׁבְתָּ *reputasti omnes improbos terræ.* LXX. *Prævaricantes reputavi peccatores terræ.* Pro שׂוֹגִים legerunt שׂוֹגִים à שָׁגָה *errare, per ignorantiam peccare*; & חָשַׁבְתָּ secundam pers. mutarunt in primam. Targ. *Idola confregisti, abolevisti omnes impios terræ,* סִגִים interpretatur *idola*, & חָשַׁבְתָּ legit הִשְׁבַּתָּ *cessare fecisti.*

Vers. 120.

3129 סָמַר Sa-már] *Horruit.* Ipsa radix סמר

סָמַר *horruit, exhorruit, horripilavit,* ita territus fuit, ut pili erigantur & ſtent ut clavi. In terrore n. ſubito ſanguis ad cor refugit, & externis membris frigeſcentibus pori cutis comprimuntur, atque ita pili eriguntur.

Verſ. 121.

3130 תַּנִּיחֵנִי Tan-ni-hhé-ni] *permittas me.* A יָנַח *reliquit, permiſit.* Fut.Hip. converſo (ו) in dageſh, R. *69.* n. 1.

Verſ. 122.

3131 עֲרוֹב yaróbh] *vadimonium ſubi.* A עָרַב *miſcuit, ſpopondit, fidejuſſit,* quia mercatores in emendo & vendendo miſcent unum cum altero, permutant fidejubent. Imper. Kal.

3132 יַעַשְׁקֻנִי Ja-yaſh-kú-ni] *opprimant me.* A עָשַׁק vi vel fraude *oppreſſit,* Fut. Kal, cum (:) loco ו R. 107. pro יַעַשְׁקוּנִי ſublato (:) ex (-) R. 15.

Verſ. 128.

3133 יִשַּׁרְתִּי Jiſh-ſhár-ti] *recta agnovi,* approbavi, A יָשַׁר *rectus fuit,* Præt. Pih. יִשֵּׁר *rectificavit, rectum agnovit, approbavit;* eſt cum (·) pro (-) ob pauſam.

Verſ. 131.

3134 פָּעַרְתִּי Pa-yár-ti] *diſtendi.* Præt. Kal, à פָּעַר *aperuit, diſtendit,* ſc. os.

3135 וָאֶשְׁאָפָה Va-eſh-á-pha] *& anhelavi.* A שָׁאַף *anhelavit,* aerem ad os per nares traxit. Fut. Kal, ut ſuprà Num. 150.

3136 יָאַבְתִּי Ja-ábh-ti] *deſideravi.* Pr. Kal, à יָאַב *ardenter cupiit, deſideravit,* cum ( ) ſub א ob Sylluk. & legitur h. l. tantùm in tota SS.

Verſ. 133.

3137 הָכֵן Ha-chén] *confirma.* A כּוּן *aptare, firmare, confirmare.* Imper. Hiph. abjecto ו, R. 58.

3138 תַּשְׁלֶט־ Taſh-lét] (ne) *ſinas dominari.* LXX. κατακυριευσάτω. A שָׁלַט *dominatus eſt, præfuit.* Fut. Hiph. תַּשְׁלֵט ob Maccaph. (..) tranſit in (∵) R. 134.

Verſ. 136.

3139 יָרְדוּ Ja-redhú] *deſcendent.* A יָרַד *deſcendit, defluxit,* Præt. pl. Kal.

Verſ. 147.

3140 בַנֶּשֶׁף Ban-né-ſheph] *in crepuſculo ipſo.* A נָשַׁף *flavit, afflavit,* נֶשֶׁף *crepuſculum* matutinum aut veſpertinum, lux dubia ante ſolis ortum & occaſum. Targ. בְּשַׁפְרְפָּרָא *in aurora.*

Verſ. 148.

3141 לָשִׂיחַ La-ſíahh] *ad meditandum.* A שׂוּחַ *locutus eſt,* ore aut corde *meditatus eſt.* Infinit. Hiph. abjecto ו, R 58. הָשִׂיחַ at ל excludit ה characteriſtic. Hiph. R. 81.

Verſ. 150.

3142 קָרְבוּ Ká-rebhú] *Appropinquârunt.* Præt Kal, A קָרַב *acceſſit ad aliquid.*

3143 רָחָבוּ Ra-hhá-bhu] *diſſiti fuerunt.* A רָחַק *longè, procul abfuit, diſſitus fuit.* Præt. pl. Kal. cum (·) pro (:) ob Sylluk. R. 132.

Verſ. 158.

3144 וָאֶתְקוֹטָטָה Va-eth-ko-tá-ta] *& faſtidio meipſum torſi.* Vel, *& diſſecabar.* A קוּט *faſtidire, ſe rodere, diſſecare.* Fut. Hithp. geminatâ tertiâ & quieſcente ſecundâ in ו R. 63. אֶתְקוֹטָט *tædio affectus ſum, diſſecabar,* Pſal. 139. 21. cum (·) ob pauſam. Et cum ה paragog. ac ו converſivo וָאֶתְקוֹטָטָה

Verſ. 162.

3145 כְּמוֹצֵא Kemo-tsé] *ſicut inveniens.* A מָצָא *invenit*, opportunè deprehendit, Benoni Kal, cum כ ſimilitud.

Verſ. 165.

3146 מִכְשׁוֹל Mich-ſhól] *offendiculum.* A כָּשַׁל *impegit, pede offendit.* Nom. Hemanth. מִכְשׁוֹל *offendiculum, ruina*, cauſa exitii.

Verſ. 166.

3147 שִׂבַּרְתִּי Sib-bár-ti] *Expectavi.* A שִׂבֵּר *ſperavit, exſpectavit*, prima per. Præt. Pih.

Verſ. 173.

3148 לְעָזְרֵנִי Leʏoz-ré-ni] *ad juvandum me.* A עָזַר *juvit, adjuvit.* Gerund. Kal, cum Affixo, ut ſuprà Num. 124.

Verſ. 175.

3149 יַעֲזְרֻנִי Ja-ʏaz-rú-ni] *adjuvabunt me.* A עָזַר ſuprà Num. 1485.

Verſ. 176.

3150 כְּשֶׂה Kesé] *ſicut pecus.* שֶׂה *pecus, agnus*, vel *hœdus*, cum כ ſimilitud.

3151 אֹבֵד O-bhédh] *periens.* Vide ſuprà Num. 1241.

PSALMUS CXX. קכ

Verſ. 1.

3152 הַמַּעֲלוֹת Ham-ma-ʏalóth] *graduum.* A עָלָה *aſcendit.* Nom. fœmin. Heemanth. מַעֲלָה *aſcenſus, gradus.* Plur. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת *canticum graduum*, ſive aſcenſionum. Targ. *Canticum quod dictum eſt ſuper gradibus:* erant 14 cantica, à Pſal. 120. uſque ad 134. forſitan ſic dicta, quòd canerentur altiori voce. Excluſo ה Emphatico, לַמַּעֲלוֹת Pſ. 121. 1.

Verſ. 4.

3153 רְתָמִים Retha-mími] (cum carbonibus) *juniperorum*, qui tantâ ſunt vi, ut ſi prunæ ejus fuerint cinere opertæ, per annum integrum non extinguantur. LXX. *Cum carbonibus deſolatoriis.* A רָתַם *ligavit.* Nom. m. רֹתֶם *juniperus*, arbuſcula perpetuò virens, habens materiam ligatam, i. e. cariei non obnoxiam. Latinis dicitur à πῦρ igne, quòd conceptum ignem diutius conſervet. Plur. רְתָמִים R. 118. & 122.

Verſ. 5.

3154 אוֹיָה O-ja] *Væ*, אוֹי & cum ה paragog. אוֹיָה *væ*, interjectio dolentis.

3155 מֶשֶׁךְ Mé-ſhech] (inter) *Meſech.* A מָשַׁךְ *traxit*, מֶשֶׁךְ *tractus, traha*, genus vehiculi quod trahitur rotis carens, Pſal. 126. 6. *portans* מֶשֶׁךְ *traham ſeminis*, i. e. parum, vel quod ſemen q. trahatur ſeminando. It. *Meſech* filius Japhet, à quo gens orta *Moſchi* vel *Moſcobitæ*, q. מֹשְׁכֵי קֶשֶׁת *tractores arcus*, nam arcubus adhuc utuntur. אוֹיָה־לִי כִּי גַרְתִּי מֶשֶׁךְ *Heu mihi, quod habitavi Moſchum*, perſtringit Judæos, quòd duri eſſent & inhumani ut Scythæ. Targ. *inter Aſiaticos*, nam filii Japhet minorem Aſiam occuparunt. LXX. *Heu mihi, quia peregrinatio mea prolongata eſt*, q. eſſet גֵּרוּתִי מָשַׁךְ

3156 קֵדָר Ke-dhár] (cum tentoriis) *Kedar.* Targ. *Arabum.* A קָדַר *fuſcus, niger fuit*, קֵדָר filius Iſmaelis, Gen. 25 qui nomen dedit regioni Arabiæ petreæ, quam Nomades incolunt, populus ob ſolis æſtum corpore fuſco, abſque muro aut urbe, deſerta ſaltem in tentoriis incolunt.

Verſ.

Verſ. 6.

3157 לָהּ Láh] *ſibi.* ל nota Dativi, cum Affixo f. הּ ſicque aliquando *commodum*, aliquando *incommodum* notat, ut *multùm habitat* לָהּ *ſibi anima mea*, in meum malum. *Multùm ſatiata eſt* לָהּ *ſibi, anima noſtra*, Pſ. 123. 4.

PSALMVS CXXI. קכא

Verſ. 3.

3158 יָנוּם Ja-núm] *dormitavit*. A נוּם *dormitare, proclivem eſſe ad ſomnum.* Verbum eſt inchoativum, aut deſiderativum, Fut. Kal, R. 60.

PSALMVS CXXII. קכב

Verſ. 3.

3159 הַבְּנוּיָה Hab-benu-já] *ædificata.* A בָּנָה *ſtruxit, ædificavit.* Pahul, Kal, mutato ה in (י) R. 65. בָּנוּי in fœm. cum ה Emphat. הַבְּנוּיָה

3160 שֶׁחֻבְּרָה She-hhúb-berá] *quæ conſociata eſt.* Ab חָבַר *ſociatus, conjugatus, copulatus fuit.* Præt. fœm. Pyh. cum שֶׁ Relativo, R. 75.

Verſ. 6.

3161 יִשְׁלָיוּ Jiſh-lá-ju] *tranquilli, fœlices erunt.* A שָׁלָה *tranquillus, pacificus fuit.* Metonymicè, *fœlix, fortunatus*, qui n. in tranquillitate ſine cruce & calamitate vivit, fœlix eſt: Fut. Kal, mutato ה in (י) mobile, R. 66. not. יִשְׁלָיוּ pro יִשְׁלוּ cum (ָ) pro (:) ob pauſam.

PSALMVS CXXIII. קכג

Verſ. 2.

3162 שִׁפְחָה Shiph-hhá] (ut oculi) *ancillæ.* Ab inuſitato שָׁפַח Nom. fœm. שִׁפְחָה *ancilla, famula*, vilioris conditionis quàm אָמָה

3163 גְּבִרְתָּהּ Gebhir-táh] *heræ ſuæ.* A גָּבַר *valuit virib. virtute*, גְּבִיר *dominus, herus, gubernator*, in fœmin. גְּבִירָה *hera, domina*, uxor regis: & & alia forma גְּבֶרֶת quæcunq; materfamilias. Cum Affixis mutat utrumque (ָ) in (:) R. 122. & prius (:) ſub ב tranſit in (.)

Verſ. 4.

3164 הַשַּׁאֲנַנִּים Haſh-ſha-anan-ním] *inſolentium tranquillorum.* A שָׁאַן *tranquillus, pacatus fuit*, שַׁאֲנָן *quietus, tranquillus*, per Metonym. *inſolens*, quòd tranquillitas homines inſolentes reddat. In plur. aſſumit dageſh Euphonic. R. 18.

3165 לִגְאֵיוֹנִים Ligh-e-jo-ním] (contemptus) *ſuperborum opprimentium.* Compoſitum ex גָּאָה *elatus fuit*, unde גֵּאֶה *ſuperbus*, plur. גֵּאִים in Regim. גְּאֵי Cum Præfixo לִגְאֵי & יָנָה *afflixit*, inde Benoni Kal, יוֹנֶה plural. יוֹנִים Scribitur verò hîc tanquam una vox cum tamen ſint duæ voces, לִגְאֵי יוֹנִים

PSALMVS CXXIV. קכד

Verſ. 3.

3166 בְּלָעוּנוּ Bela-ú-nu] *abſorbuiſſent nos.* A בָּלַע *abſorbuit, deglutivit.* Præt. pl. Kal, cum Affixo, ex בָּלְעוּ ubi ob Affix. (ָ) & (:) tranſponuntur, R. 98.

3167 בַּחֲרוֹת Ba-hharóth] *in exardendo*, i. e. cùm exardeſcit. Ab חָרָה *exarſit.* Infin. Kal, exit in וֹת R. 65. cum ב nota Gerundii.

Verſ. 5.

3168 הַזֵּידוֹנִים Haz-ze-dho-ním) (aquæ *ſu-*

ſuperbæ, elatæ, tumidæ, ſubitò inundantes. A זוד *ſuperbire*, Nom. plur. Heemanth. זֵידוֹנִים *ſuperbi*, *audaces*, *temerarii*, mutato ו in (.) & legitur h. l. tantùm in SS. Vel, *Tunc tranſiiſſet fluvius ſuper animam noſtram, aquis temerariis*: ſub aquis temerariis, flagitioſi intelliguntur.

Verſ. 7.

3169 יוֹקְשִׁים Jo-keſhím] (Anima noſtra erepta è laqueo) *aucupum*. A יָקֹשׁ *laqueum* aut rete *tetendit*, unde Pſalm. 141. 9. Præt. pl. Kal, *Cuſtodi me à laqueo* (quem) יָקְשׁוּ *tetenderunt mihi*, & h. l. in Benoni plur. יוֹקְשִׁים *venatores, aucupes*. Vel poteſt per Vocativum exponi, *Anima noſtra erepta eſt è laqueo, ô aucupes laqueus fractus eſt*, &c.

PSALMUS CXXV. קכה

Verſ. 3.

3170 יָנוּחַ Ja-núahh] *quieſcet*. A נוּחַ *quieſcere*, ab opere, negotio, laboribus, requieſcere, ceſſare. Fut. Kal, R. 60. cum (-) furtivo.

Verſ. 5.

3171 וְהַמַּטִּים Veham-mat-tím] *Et qui ſunt inclinantes*. A נָטָה *inclinavit*, *declinavit*. Part. Hiph. cum הַ Relativo, הַמַּטֶּה *inclinans*, detorquens, pervertens rectum, in plur. ejicit ה R. 103.

3172 עֲקַלְקַלּוֹתָם ʿakal-kal-lo-thám] *ad perverſitates ſuas*. A עָקַל *pervertit*, *torſit*, Nom. pl. fœm. geminatis duab. poſteriorib. radicalib. עֲקַלְקַלּוֹת *detortuoſitates, via obliqua & tortuoſa*.

PSALMUS CXXVI. קכו

3173 שִׁיבַת Shi-bháth] *captivitatem*. שִׁיבָה *captivitas*, formâ eſt à שׁוּב *reverti*, ſignificatione à שָׁבָה *captivum duxit*, permutatâ radicū ſignificatione. In Regim. שִׁיבַת pro quo Pſal. 57. 7. habetur שְׁבוּת

3174 כְּחוֹלְמִים Kehho-lemím] *ſicut ſomniantes*. Ab חָלַם *ſomniavit*, ex ſignificat. Chald. *ſanus fuit, convaluit*. Benoni pl. Kal, cum כּ ſimilitud. *ſicut ſomniantes*, vel, *ſicut convaleſcentes*. Targ. הֵיךְ מַרְעַיָּא דְאִתְּסִיו *ſicut agroti qui ſanati ſunt*, ubi captivitas morbo, & ſanationi liberatio comparatur. LXX. ὡς παρακεκλημένοι *ſicut conſolati*, acceperunt pro חוֹמְלִים ab חָמַל *pepercit*.

Verſ. 2.

3175 שְׂחוֹק Sehhók] (impletum fuit) *riſu*. A שָׂחַק *riſit*, שְׂחוֹק *riſus, luſus, lætitia*.

Verſ. 4.

3176 בַּנֶּגֶב Ban-né-ghebh] (converte captivitatem noſtram, ſicut torrentes) *in terra arida*, quam ſi tranſeant, eſt eis valdè commodum. Tar. בְּבַצּוֹרְתָא *in tempore ſiccitatis*. LXX. *ſicut torrens* ἐν τῷ νότῳ *in auſtro*. A נָגַב *deſiccare*, fit נֶגֶב *auſter*, plaga mundi meridionalis, ſicca atque calida, quæ non eſt habitabilis ut aliæ plagæ, propter exceſſum ſiccitatis & caloris.

Verſ. 5.

3177 הַזּוֹרְעִים Haz-zo-re ʿím] *Qui ſeminant*. A זָרַע *ſeminavit*, Benoni pl. Kal, cum הַ Relativo, R. 76.

3178 יִקְצוֹרוּ Jik-tſó-ru] *metent*. A קָצַר *decurtavit, abbreviavit, meſſuit*. Fut. pl. Kal, cum ו loco (:) ob pauſ. pro יִקְצְרוּ

Verſ.

Verſ. 6.

3179 הָלוֹךְ Ha-lóch] *Eundo.* Ab הָלַךְ *ivit.* Infinit. Kal, qui conſtructus cum verbo ſuæ ſignificationis, incipit à ( ) הָלוֹךְ יֵלֵךְ *eundo ibit,* i. e. continuò, R. 41. not. 1.

3180 וּבָכֹה U-bha-chó] *& flendo.* A בָּכָה *flevit, ploravit, vagivit,* Infin. Kal.

3181 אֲלֻמֹּתָיו Alum-mo-tháv] *manipulos ſuos.* Ab אָלַם *ligavit, colligavit.* Nom. fœm. cum dageſh euphonico, R. 18. אֲלֻמָּה *faſcis, merges, manipulus ſpicarum.*

PSALMUS CXXVII. קכז

3182 עָמְלוּ Já-melú] *laboraverunt.* Pr. Kal, à עָמַל *laboravit, defatigatus fuit,* corpore & animo.

3183 בּוֹנָיו Bho-náv] *ædificatores ejus.* A בָּנָה *ædificavit.* Benoni Kal, בּוֹנֶה *ædificans,* plur. בּוֹנִים cum Af. בּוֹנָיו

Verſ. 2.

3184 מַשְׁכִּימֵי Maſh-kí-me] (vanum vobis) *ô manicantes* ſurgere, i. e. ſummo diluculo ſurgere. Ab inuſitato שָׁכַם Præt. Hiph. הִשְׁכִּים (neq; Græci neque Latini, proprium habent, quo verbum hoc reddant) LXX. τὸ ὀρθρίζειν, Latin. *manicare,* i. e. manè ſurgere, aut venire, aut aliquid agere, ſummum ſtudium, diligentiam & aſſiduitatem notat. Particip. plur. Hiph. in Regim. ſequente Infinit. R. 34. n. 1.

3185 מְאַחֲרֵי Mea-hharé] *moram facientes.* Ab אָחַר *moratus fuit, tardavit, moram fecit,* Præt. pl. Pihel in Regim. ut prius, מְאַחֲרֵי־שֶׁבֶת *moram facientes ſedẽdo,* h. e. occupati eſtis in opere veſtro totum diem ad veſperam uſque. LXX. diſtinxerunt conjuncta, τὸ ὀρθρίζειν ἐγείρασθαι μετὰ τὸ καθῆσθαι *manè ſurgere. Surgite poſtquam ſederitis:* & מְאַחֲרֵי legerunt *poſtquam, poſt.*

3186 הָעֲצָבִים Ha-yatſa-bhím] (comedentes panem) *dolorum,* i. e. labore partum. A עָצַב *animo vel corpore doluit,* Nom. m. עֶצֶב *dolor, corporis & animi, moleſtia, triſtitia. Vide ſi via* עֹצֶב *doloris eſt in me,* Pſal. 139. 24. i. e. מְרִי *rebellio,* Hieron. *via idoli,* quòd nihil aliud eſt quàm dolor & labor. In plur. mutat ו in (:) R. 118. & ( ) in ( ) R. 122.

Verſ. 3.

3187 שָׂכָר Sa-chár] *merces.* A שָׂכַר *mercede conduxit, locavit,* שָׂכָר *merces, præmium,* quod datur pro labore.

Verſ. 4.

3188 אַשְׁפָּתוֹ Aſh-pa-thó] *pharetram ſuam.* Targ. בֵּית אֲזֵינֵיהּ *domum armorum ejus.* Ab inuſitato אָשַׁף Nom. fœmin. אַשְׁפָּה *pharetra,* cum Af.

PSALMUS CXXVIII. קכח

Verſ. 3.

3189 פּוֹרִיָּה Po-rij-já] *fructifera.* A פָּרָה *fructificavit,* Ben. Kal, פֹּרֶה *fœcundus,* in fœm. פּוֹרִיָּה *fœcunda,* mutato ה in ( )

3190 כִּשְׁתִלֵי Kiſh-thi-lé] *ſicut plantationes.* A שָׁתַל *plantavit,* Pl. maſcul. שְׁתִילִים *plantulæ, ſurculi.* In Regim. defect. abſq; ( ) כִּשְׁתִלֵי *ſicut plantulæ,* LXX. νεόφυτα *novellæ,* novæ plantæ.

PSALMUS CXXIX. קכט

3191 צְרָרוּנִי Tſera-rú-ni] *anguſtiis affecerunt me.* A צָרַר *ligavit, ſtrinxit, compreſſit, anxit, afflixit,* Præt. pl.

Kal, צְרָרוּ ob Affixa transpositis punctis, R. 98. צְרָרוּנִי. Targ. אֲעִיקוּ לִי *molestiam intulerunt mihi.*

Verf. 3.

3192 גַּבִּי Gab-bi] (super) *dorso meo.* A גָּבַב fit גַּב *gibbus*, (ab ipsa Hebr. voce) *dorsum*, *tergum*, cujusque rei super alias partes prominentia. Cum Affix. assumit dagesh, R. 125. גַּבִּי Targ. גּשְׁמִי *corpore meo.*

3193 חָרְשׁוּ Hhá-reshú] *araverunt.* Ab חָרַשׁ *aravit*, *fundum fodit*, Præt. pl. Kal, חָרְשׁוּ unde Ben. pl.

3194 חוֹרְשִׁים Hho-reshím] *aratores.*

3195 הֶאֱרִיכוּ He-erí-chu] *in longum protraxerunt.* Ab אָרַךְ *productus*, *prolongatus fuit*, Præt. pl. Hiph.

3196 לְמַעֲנוֹתָם Lema-ỵani-thám] *sulcum suum.* A עָנָה *afflixit.* Nom. Heemanth. fœmin. מַעֲנִית *sulcus*, lacuna vomere facta. Scribitur h. l. cum ו loco (ִ) Targ. *In longum protraxerunt* לְמוֹרְדְיוּתְהוֹן *arationem suam*, i. e. non dederunt nobis requiem à servitute ipsorum, quo n. longiores ducuntur sulci, eo major est boum labor. LXX. *prolongaverunt iniquitatem suam*, legerunt עֲווֹנוֹתָם

Verf. 6.

3197 שֶׁקַּדְמַת Shek-hadh-máth] *quod antequam.* A קָדַם *anticipavit.* Nom. f. קַדְמָה transit in adverbium temporis, *priusquam*, *antequam.* In forma Regiminis, cum Præfixo שֶׁ, R. 75.

3198 שָׁלַף Sha-láph] *extrahat* quis sc. falcem, Præt. Kal, שָׁלַף *eduxit*, *extraxit* rem è loco suo, herbam è terra *evulsit*: impersonaliter redditur, R. 43. n. 2. *Antequam avulsa fuerit*, *arescit.* Herbæ ante demetendi usum evellebantur.

Verf. 7.

3199 קוֹצֵר Ko-tser] *Messor.* A קָצַר *amputavit*, *messuit*, Ben. Kal, קוֹצֵר *metens.*

3200 וְחִצְנוֹ Vehhits-nó] *aut lacertum suum.* Nom. radicale חֵצֶן *brachium*, *lacertus.* Cum Affix. mutato ֶ in (:) R. 118. & (ֵ) in (:) R. 122. ac ex priori (:) fit (.) Targ. וְכַתְפֵּהּ *& humerum suum.*

3201 מְעַמֵּר Me ỵam-mér] *manipulorum collector.* A עִמֵּר *manipulos fecit*, vel *collegit*, Præt. Pih.

PSALMVS CXXX. קל

Verf. 2.

3202 קַשֻּׁבוֹת Kash-shú-bhóth] *diligenter attentæ.* A קָשַׁב *attendit*, *advertit*, sc: aurem, gestus est diligenter auscultantis. Nom. plur. fœm. קַשֻּׁבוֹת Targ. צַיְתִין *auscultantes.*

Verf. 4.

3203 הַסְּלִיחָה Has-seli-hhá] *ipsa condonatio.* A סָלַח *propitius fuit*, *condonavit.* סְלִיחָה *condonatio*, *venia*, *indulgentia*, cum הַ Emphatico.

3204 תִּוָּרֵא Tiv-va-ré] *timearis.* A יָרֵא *timuit*, *reveritus est.* Fut. Niph. mutato (ִ) in ו dageshatum, R. 56. תִּוָּרֵא *colaris.* Targ. תִּתְחֲמֵי *videaris*, accepit pro תֵּרָאֶה LXX. ἕνεκα τοῦ ὀνόματός σε *propter nomen tuum*, legendum ἕνεκα τοῦ νόμου σου *propter legem tuam*, ut Latinus vertit, acceperunt pro תּוֹרָה *lex.*

Verf. 7.

3205 יַחֵל Ja-hhél] *Spera.* A יָחַל *speravit*, *expectavit.* Imper. Pihel absorpto dagesh.

3206 וְהַרְבֵּה Vehar-bé] *& multa.* A רָבָה *multus fuit.* Nomen Heemant. ex forma Hiph. הַרְבֵּה *multùm, plurimùm.*

PALMVS CXXXI. קלא

3207 רָמוּ Rá-mu] (neque) *elevati sunt.* A רום *altum, elatum esse*, ex loco vel conditione inferiori ad superiorem. Pr. Kal, רָם plur. רָמוּ R. 59.

Vers. 2.

¶ וְדוֹמַמְתִּי (Si non æquavi) & *compescui* animam meam. LXX. ἀλλὰ ὕψωσα *sed exaltavi*, legerunt רוֹמַמְתִּי A דום *silere*, Præt. Pih. R. 63. דּוֹמֵם *silere fecit, compescuit.*

3208 כְּגָמֻל Kegha-múl] *sicut ablactatum.* A גָּמַל *retribuit, rependit.* It. *ablactavit*, pro lacte cibum firmiorem retribuit. Pahul Kal, cum כ similitudinis & cum (ֻ) loco ו, *Et compescui animam meam* כְּגָמֻל *sicut ablactatum apud matrem suam,* כַּגָּמֻל *sicut iste ablactatus* (exclus. ה Emp.) *apud me anima mea.* Repetitio auget significationem, sicut puer ablactatus incipit paulatim intelligere res majores, & totus pendet à matre sua, quæ ipsum ad incedendum assuefacit; ita anima mea pendet ex doctoribus. Schindl.

PSALMVS CXXXII. קלב

3209 עֻנּוֹתוֹ Ϋün-no-thó] (memento) *affligi ejus*, i. e. afflictionis ejus. A עָנָה *afflixit.* Infin. Pyhal exit in וֹת R. 65. עֻנּוֹת cum Affixo ו

Vers. 4.

3210 תְּנוּמָה Tenu-má] *dormitationem.* A נוּם *dormiturivit.* Nom. fœm. Heemanth. תְּנוּמָה *dormitatio, somnolentia.*

Vers. 6.

3211 בְּאֶפְרָתָה Beeph-rá-tha] *in Ephratha.* A פָּרָה *fructificavit*, fit Nom. proprium Heemanth. אֶפְרָת *Ephrath* q. fructifera, uxor Calebi, à qua nomen accepit אֶפְרָתָה (cum ה locali) regio, & urbs, quæ aliàs *Bethlehhem*, à בֵּית לֶחֶם filio Salma, 1 Par. 2. 51.

Vers. 8.

3212 וַאֲרוֹן Va-arón] *& arca.* אָרוֹן *arca, cista, scrinium, theca lignea*, ad res inanimatas asservandas parata. In Regim. mutat (ָ) in (ֲ) fitq; וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ *& arca fortitudinis tuæ*, quòd per eam Dei fortitudo apparebat in bello, ut Ps. 105. 4. *Quarite Jehovam* וְעֻזּוֹ *& fortitudinem ejus*, i. e. arcam.

Vers. 13.

3213 אִוָּהּ Iv-vá] *concupivit.* Præt. Pih. אִוָּה *desideravit, expetivit, affectavit.* In prima pers. mutato ה in (ִ) R. 66. אִוִּיתִיהָ *expetivi eam*, v. 14.

Vers. 14.

3214 פֹּה Pó] hîc. פּוֹה adverbium loci, *hîc & huc.*

Vers. 15.

3215 בָּרֵךְ Ba-réch] *benedicendo.* A בֵּרַךְ *benedixit*, Imper. Pih. pro בָּרֵךְ cum (ָ) R. 19. ob ר

Vers. 16.

3216 אַלְבִּישׁ Al-bísh] *induam.* A לָבַשׁ *indutus fuit.* Fut. Hiph. אַלְבִּישׁ v. 18.

3217 רַנֵּן Ran-nen] *cantando.* Infinit. Pihel à רָנַן suprà Num. 275.

*Verſ.*17.

3218 אַצְמִיחַ Ats-miahh] *germinare faciam.* A צָמַח *germinavit*, Fut. Hiph.

3219 עָרַכְתִּי Ya-rách-ti] *aptavi*, Præt. Kal, à עָרַךְ ſuprà Num. 225.

PSALMVS CXXXIII. קלג

Verſ. 2.

3220 הַזָּקָן Haz-za-kán] *ipſam barbam.* A זָקֵן *ſenuit*, זָקָן *barba*, index ſenectutis. In Regim. mutato (ָ) penult. in (:) R. 114 & ult. in (-) זְקַן ibid.

PSALMVS CXXXV. קלה

Verſ. 4.

3221 לִסְגֻלָּתוֹ Liſ-gúl-la-thó] LXX. εἰς περιουσιασμόν *in peculium ejus.* Ab inuſitato סָגַל Nom. fœm. סְגֻלָּה *peculium, proprium, ſingulare, theſaurus, res chara*, aurum, argentum, gemmæ, &c.

Verſ. 7.

3222 נְשִׂאִים Neſi-ím] (qui elevat) *vapores de extremitate terræ*, i. e. à mari, vel plaga ſeptentrionali aut meridionali. Targ. עֲנָנִין & LXX. νεφέλας *nubes*, pro materia effectus. A נָשָׂא *elevavit*, Nom. m. נָשִׂיא *princeps*, aliis altior & ſublimior, plur. נְשִׂאִים *principes*, It. *exhalationes*, quæ ex aquis & locis humidis elevantur in aerem, ibique condenſatæ in nubes convertuntur.

Verſ. 9.

3223 בְּפַרְעֹה Bephar-yó] *in Pharaonem.* A פָּרַע *liber fuit.* פַּרְעֹה *Pharao*, q. *liber* (unde Latinis *Bar*) nomen erat olim commune regum Ægyptiorum, & vetere Ægyptiorum linguâ (ſi Joſepho credimus) *Regem* ſignificat. Poſt Alexandrum, ab ejus nominis primo Ptolemæo Lagi filio, dicti fuerunt *Ptolemæi*: nunc *Sultani* poſtquam Arabes Ægyptum occuparunt.

Verſ. 11.

3224 לְסִיחוֹן Leſi-hhón] *Sichonem.* Ab Arab. סָחַן *oneravit*, סִיחוֹן nomen proprium regis Amoræorum.

3225 הָאֱמֹרִי Ha-emo rí] *Amorhæorum.* Ab אָמַר *dixit.* Nomen Heemanth. gentile, R. 23. אֱמֹרִי populus ab *Amoræo* filio Canaan ſic dictus: ponitur pro *Cananæis*, quoniam potiſſimi fuerunt *Amorrhæi.*

3226 וּלְעוֹג Ule yogh] *& Og.* A עוּג *adu͏ſſit, uſtulavit*, עוֹג *Og* rex Baſhan.

Verſ. 17.

3227 יַאֲזִינוּ Ja-azí-nu] *aurem advertent.* Ab אָזַן ſuprà Num. 218. Fut. pl. Hiph. יַאֲזִינוּ pro quo Pſal. 115. 6. יִשְׁמָעוּ *audient*, legitur.

Verſ. 20.

3228 הַלֵּוִי Hal-lé-vi] *Levitarum.* A לָוָה *additus, adjunctus, copulatus fuit.* לֵוִי filius Jacobi, ita appellatus qd Jacob adjunctus ſit uxori ſuæ Leæ, Gen. 29. Inde tota poſteritas, tribus Levi dicta eſt.

Verſ. 21.

3229 שֹׁכֵן Sho-chén] *habitans*, Benoni Kal, ſuprà Num. 2639.

PSAL-

PSALMVS CXXXVI. קלו

Verſ. 6.

3230 לְרוֹקַע Lero-káỵ] *extendenti*. Tar. לְרָדֵד *diſtendenti*. A רָקַע *expandit*, *extendit*, rem in latitudinem diduxit, Ben. Kal, cum (-) loco (..) R. 108.

Verſ. 10.

3231 לְמַכֵּה Lema-ké] *Percutienti*. A נָכָה in Hiph. הִכָּה *percuſſit*, *feriit*. Part. Hiph. pro מַנְכֶּה compenſato נ per dageſh, R. 69.

Verſ. 13.

3232 לְגוֹזֵר Legho-zér] *Scindenti* (ſcil: mare rubrum) A גָּזַר *ſcidit*, *ſecuit*, Benoni Kal, cum ל articulo caſus dativi.

3233 לִגְזָרִים Ligh-za-rím] *in ſegmenta* Targ. לִצְלוֹחִין *in ſciſsiones*: traditio eſt, diviſum fuiſſe mare in 12 ſectiones, pro numero 12 tribuum, per quas ſingulas, ſingulæ tranſierunt. A גָּזַר *diſcidit*, fit גֶּזֶר *diviſio*, *pars deciſa*, plur. גְּזָרִים

Verſ. 15.

3234 וְנִעֵר Veni-ỵér] *Et excuſſit*, i. e. dejecit in mare. A נָעַר *concuſſit*, *excuſſit*, dejecit. Præt. Pih. נִעֵר abſorpto dageſh.

Verſ. 16.

3235 לְמוֹלִיךְ Lemo-lích] *Ducenti*. A יָלַךְ *ivit*, *ambulavit*, in Hiph. mutato (,) in י R. 57. fit הוֹלִיךְ *ire fecit*, i.e. *duxit*, Part. מוֹלִיךְ

Verſ. 23.

3236 שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ She-beſhiph-lé-nu] *Qui in abjectione noſtra*. A שָׁפֵל *humilis fuit*, fit שֵׁפֶל *abjectio*, *humilitas*. Cum Affix. ut ſuprà Num 770. & שׁ Relativo, R. 75.

Verſ. 24.

3237 וַיִּפְרְקֵנוּ Vaj-jiph-reké-nu] *Et eripuit nos*. A פָּרַק *rupit*, *abrupit*, cutem à carne *avulſit*, Metaph. aliquem è periculis *eripuit*, *ſervavit*. Fut. Kal, cum Affixo, & ו Converſ.

PSALMVS CXXXVII. קלז

3238 בָּבֶל Ba-bhél] (Super flumina) *Babylonis*. A בָּלַל *confudit*, Nomen proprium turris, urbis & regionis בָּבֶל *Babel*, *Babylonia*, q. בַּלְבֵּל eliſo uno ל, ubi Deus בָּלַל *confudit labium totius terræ*, Gen. 11. 9. Magnitudo urbis fuerat tanta, ut (referente Ariſt. lib. 3. polit. c. 2) cum capta fuiſſet ab hoſtibus, magna pars urbis tertiâ die nihil tale ſenſerit.

3239 בָּכִינוּ Ba-chí-nu] *flevimus*. A בָּכָה *flevit*, præ dolore aut gaudio. Præt. Kal, mutato ה in (י) R. 66.

3240 בְּזָכְרֵנוּ Bezoch-ré-nu] *in recordando nos*, i. e. dum recordamur. A זָכַר *recordari*. Infinitiv. Kal. ut ſuprà Num. 1092.

Verſ. 2.

3241 עֲרָבִים Ỵara-bhím] *ſalices*. A עָרַב *jucundus*, *dulcis*, *gratus fuit*, pl. maſ. עֲרָבִים *ſalices*, à jucunditate.

3242 תָּלִינוּ Ta-li-nu] *ſuſpendimus*. A תָּלָה *ſuſpendit*, *appendit*. Prima perſ. Præt. Kal, ut Num. 3239.

Verſ. 3.

3243 וְתוֹלָלֵינוּ Vetho-la-lé-nu] *& contumulatores noſtri*, i.e. inimici noſtri, qui in tumulum nos, noſtráq; redegerunt. A תָּלַל *aggeſſit*, *in altum ſuſtulit*, inſtar tumuli aut cumuli. Plur. m. cum Affixo ex תּוֹלָלִים *contumulatores*, aut *hoſtes noſtri ſuperbi & eminentes*, ut

idem dicatur diversis vocabulis, Targ. בְּזוֹנָנָא *raptores nostri*. Aliis est à תָּלָה *suspendit*: q. *& in suspensis nostris gaudium* scil: postularunt, i. e. in citharis, quas de salicibus suspenderamus.

Vers. 7.

3244 אֱדוֹם *Edhóm*, vide suprà Num. 1986.

3245 עָרוּ ya-rú] *nudate*. A עָרָה *nudavit, discooperuit*, Imper. Pih. abjecto ה R. 66. cum (ֽ) ob exclusum dagesh, R. 191. pro עָרּוּ

3246 הַיְסוֹד Ha-jesódh] *fundamentum*. A יָסַד *fundavit*, יְסוֹד *fundamentum*, cum ה Emphat. excluso dagesh ex litera shevata, R. 20.

Vers. 8.

3247 הַשְּׁדוּדָה Hash-shedhu-dhá] (Filia Babel) *vastatrix*, vel quæ es vastata, vel vastanda. A שָׁדַד *vastavit*, Pahul Kal. cum ה Relativo.

Vers. 9.

3248 שֶׁיֹּאחֵז Shej-jo-hhéz] *qui prehendit*. Ab אָחַז *tenuit, prehendit, obtinuit*. Fut. Kal, quiescente א in ֹ, R. 54. cum ש Relativo, R. 75. Et in tertiâ fœm. וְתֹאחֲזֵנִי *& apprehendit me*, Psal. 139. 10.

PSALMVS CXXXVIII. קלח

Vers. 3.

3249 תַּרְהִבֵנִי Tar-hi-bhé-ni] *fecisti ut efferrem me*. A רָהַב *extulit se, invaluit* robore vel potentiâ. Fut. Hiph. cum Affixo, pro תַּרְהִיבֵנִי *invalescere me fecisti*. Targ. אַסְגֵּיעַתְּנִי *auxisti me*.

Vers. 6.

3250 וְשָׁפָל Vesha-phál] *& humilem*. A שָׁפֵל *humilis fuit*, שָׁפָל *humilis, depressus*.

3251 מִמֶּרְחָק Mim-mer-hhák] *è longinquo*. A רָחַק *longè, procul abfuit*, מֶרְחָק *longinquitas* loci a. temporis, *distãtia*.

3252 יֵיָדַע Jeje-dháy] *pernoscet*. A יָדַע *novit, cognovit*. Futur. compositum ex Kal, & Pihel; ex Kal est יֵדַע ut suprà Num. 484. ex Pihel (ֵ) q. penitùs cognoscet. Vel est Futur. Hiph. *notum faciet*, pro יְהֵידַע more Chaldæorum, R. 137.

3253 תֶּרֶף Té-reph] *intermittas*. A רָפָה *lenis, debilis*, remissus fuit, *destitit*, *intermisit*, Fut. Hiph. per Apocopen, R. 67. n. 4. pro תַּרְפֶּה

PSALMVS CXXXIX. קלט

3254 חֲקַרְתַּנִי Hhakar-tá-ni] *explorasti me*. Ab חָקַר *scrutatus est*, *exploravit*. Secunda pers. Præt. Kal, ex חָקַרְתָּ

Vers. 2.

3255 בַּנְתָּה *intellexisti*. A בּוּן *intelligere*. Præt. irregul. Kal, pro בָּוַנְתָּ excluso ו R. 58. cum ה parag.

3256 לְרֵעִי Lere-yí] *cogitationem meam*. A רָעָה *pavit, associavit*, רֵעַ *socius*, *amicus, familiaris*, qui simul pascitur; ex usu Chald. *cogitatio*, Cum Pæf. & Affix. לְרֵעִי Targ. לְחַבְרוּתִי *societatem meam*, plur. cum Affix. רֵעֶיךָ *cogitationes tuæ*, vers. 17. *Et mihi preciosæ sunt* רֵעֶיךָ *cogitationes tuæ*, LXX. οἱ φίλοι σου *amici tui*, ex altera significatione vocabuli.

Vers. 3.

3257 וְרִבְעִי Veribh-yí] *& accubitum meum*. A רָבַע *cubuit, accubuit*, רֶבַע *cubitus, accubitus*, cum Affix.

הסכנת

3258 הִסְכַּנְתָּה Hiſ-can-ta] *aſſuefeciſti*. A סָכַן *profuit*. In Hiph. *aſſuevit, aſſuefactus fuit*. Præt. Hiph. cum ה paragog.

Verſ. 5.

3259 צַרְתָּנִי Tſar-tá-ni] *obſediſti me*, vel *formaſti me*. A צוּר *premere, opprimere, obſidere, oppugnare*, It. *premendo fingere, efformare, figurare*. Præter. Kal, cum Affixo.

Verſ. 6.

3260 פְּלִאיָה Peli-á] *Mirabilis*. A פָּלָא *mirabilis fuit*. Nom. fœm. פְּלִיאָה (in textu trajectis conſonantibus פְּלָאִיָה) *ardua eſt ſcientia præ me*, i. e. difficilior quàm ut eam comprehendere poſſem.

3261 נִשְׂגְּבָה Niſ-gebhá] *exaltata eſt*. A שָׂגַב *exaltatus fuit*, Præt. fœm. Niph.

Verſ. 7.

3262 אֶבְרָח Ebh-ráhh] *fugiam*. A בָּרַח *fugit*, Fut. Kal, cum (ָ) ob Sylluk.

Verſ. 8.

3263 אֶסַּק Eſ-ſák] *aſcendero*. A נָסַק *aſcendit*, Fut. Kal, R 69.

3264 וְאַצִּיעָה Veatſ-tsi-ya] *& ſubſternam* infernum, ecce tu. Sepulchrum eſt ſtratum hominis mortui. A יָצַע *ſubſtravit, infernè poſuit*. Fut. Hiph. cum ה parag. compenſato (י) per dageſh, R. 69. n. 2.

Verſ. 9.

3265 יְשׁוּפֵנִי Jeſhu-phé-ni] (caligo) *obvolvet me*. A שׁוּף *contudit, comminuit*, Fut. Kal, יְשׁוּף cum Affix. mutato (ּ) in (:) יְשׁוּפֵנִי *obſcurabit me*, mutuata ſignificatione à נֶשֶׁף *crepuſculum*.

Verſ. 13.

3266 תְּסֻכֵּנִי Teſúc-ké-ni] *obtexiſti me*. A סָכַךְ *operuit, texit*. Fut. Kal, per Syncopen תָּסֹךְ R. 67. Ob Affix. imprimitur dageſh, & ו tranſit in (ֻ) R. 125.

Verſ. 15.

3267 עָצְמִי Yotſ-mí] *robur meum*. A עָצַם *robuſtus, ſolidus fuit*. עֹצֶם *vis, robur*. It. *os ſolidum, crus*, & rei cujuſque ſubſtantia, *res ipſa*. Cum Affix. mutat ו in (ָ) R. 118. & (ֶ) in (:) עָצְמִי Targ. גַּרְמִי LXX. τὸ ὀστοῦν μου *os meum*. ex עֶצֶם

3268 עֻשֵּׂיתִי ü ſ-ſé-thi] *factus ſum* in abſcondito, i. e. utero materno. A עָשָׂה *fecit*. Præt. Pyhal עֻשֵּׂיתִי *compreſſus ſum*, mutuatâ ſignificatione à עָסַס *compreſſit*.

3269 רֻקַּמְתִּי Rük-kam-ti] *artificiosè factus fui*. A רָקַם *acu-pinxit*, i. e. acu vel texturâ varios colores & figuras in tapetia introduxit. In Præter. Pyhal רֻקַּם *formatus eſt, contextus fuit*, ex variis membris, venis, arteriis, oſſibus, carne, cute, inſtar veſtis phrygianæ. In prima perſ. רֻקַּמְתִּי *contextus ſum in inferioribus terræ*, conformatio in utero comparatur operi phrygio. Targ. אִצְטַיַּרַת *formatus ſum in utero matris*. LXX. καὶ ἡ ὑπόστασίς μου *& ſubſtantia mea*, legerunt וְקָמָתִי *& ſtatura mea*, ob ſimilitudin. lit. ו & ר

Verſ. 16.

3270 גָּלְמִי Gol-mi] *Maſſam meam*. A גָּלַם *glomeravit, convolvit, involvit*. גֹּלֶם *glomus, glomer*, corpus imperfectum, & informe. *embryo*. Cum Affix. mutat ו in (ָ) & (ֶ) in (:) גָּלְמִי Targ. גּוּשְׁמִי *corpus meum*.

3271 יֻצָּרוּ Jutſ-tsá-ru] (dies quibus) *formabuntur*, ſc: membra, quorum formatio eſt multorum dierum. A יָצַר *preſſit, premendo finxit, formavit*, Pr. Pyhal יֻצָּרוּ cum (ָ) ob Athnach.

Verſ.

Verſ. 12.

3272 יָקְרוּ Ja-kerú] (quàm) *precioſæ ſunt.* A יָקַר *gravis, precioſus fuit*, Præt. plur. Kal.

Verſ. 19.

3273 תִּקְטוֹל Tik-tól] *occideris.* A קָטַל *occidit, trucidavit*, Fut. Kal.

Verſ. 20.

3274 נָשׂוּא Na-ſú] *extolluntur in vanum.* A נָשָׂא *tulit*, Præt. pl. Kal, cum א paragogico, R. 102. n. 1. excluſo א radicali, ad morem quieſcentium tertiâ ה. Vel eſt per metath. literar. pro נָשְׂאוּ

3275 עָרֶיךָ ya-ré-cha] *hoſtes tui.* A עור *vigilare*, fit עָר *hoſtis* à vigilando; ſolet enim hoſtis ſtudiis vigilare ſeveris. Aut ex uſu Chald. eſt pro צַר mutatione ſolitâ צ in ע factâ. Pl. עָרִים *hoſtes.* Cum Affix. עָרֶיךָ Targ. בַּעֲלֵי דְבָב *domini odii.* LXX. *Accipient in vanitatem* τὰς πόλεις σου *civitates tuas*, q. à עִיר *urbs.*

Verſ. 21.

3276 אֶשְׂנָא Eſ-na] *odio proſequor?* A שָׂנֵא *odit*, odio habuit & proſecutus eſt. Fut. Kal, אֶשְׂנָא

Verſ. 23.

3277 חָקְרֵנִי Hhok-re-ni] *Explora me.* Ab חָקַר *ſcruttaus eſt, exploravit.* Imper. Kal, cum Affixo, ut ſuprà Num.

PSALMVS CXL. קמ

Verſ. 4.

3278 עַכְשׁוּב yach-ſhúbh] (venenum) *aſpidis.* Nom. quadriliterum עַכְשׁוּב *aſpis, ptyas.*

Verſ. 8.

3279 סַכּוֹתָה Sac-có-tha] *texiſti.* A סָכַךְ *operuit, texit*, per Sync. סַךְ R. 70. In ſecunda perſ. Præt. Kal, aſſumit ו, R. 71. fitque סַכּוֹתָה cum ה parag.

3280 נָשֶׁק Nâ-ſhek] *belli.* A נָשַׁק *oſculatus eſt.* נֶשֶׁק *bellum*, in quo homines ſe invicem oſculantur, i. e. ore ad os ſibi occurrunt: in pauſa נָשֶׁק R. 131.

Verſ. 9.

3281 מַאֲוַיֵּי Ma-avaj-jé] *deſideria* impii. Ab אָוָה *cupiit, deſideravit.* Nomen Heemanth. pl. in Regim.

3282 זְמָמוֹ Zema-mó] *ſceleratam cogitationem ejus.* Nom. radicale cum Affixo, à זָמַם ſuprà Num.

3283 תָּפֵק Ta-phék] (ne) *proferas* ſc. in *lucem.* A פוק *exire, egredi* (idem quod Chald. נְפַק) Fut. Hiph. abjecto ו R. 58. תָּפֵק *proferre ſinas.* Targ. תְּסַפֵּק *perficias.*

Verſ. 10.

3284 מְסִבָּי Meſib-báj] *circumdantium me.* A סָבַב *circumdedit.* Part. Hiph. per Syncopen מֵסֵב plur. מְסִבִּים cum Affixo.

Verſ. 11.

3285 בְּמַהֲמוֹרוֹת Bema-hamo-róth] *in foveas profundas.* Ab inuſitato המר pl. fœm. Heemanth. מַהֲמֹרוֹת *foveæ profundæ.* Non extat aliâs in SS. ſed apud Talmudiſt. eſt in uſu.

Verſ. 12.

3286 יְצוּדֶנּוּ Jetſu-dhén-nu] *venentur ipſum.* A צוּד *inſidias ponere*, feris, avibus, piſcibus, *venari, aucupari, piſcari.* Fut. Kal, cum Affix.

3287 לְמַדְחֵפֹת Lemadh-hhé-phóth] *ad præcipitia.* A דָּחַף *impulit*, pl. fœmin. Heemanth. מַדְחֵפוֹת *impulſiones, lapſus, præcipitia.*

PSAL

PSALMUS CXLI. קמא

Vers. 2.

3288 מַשְׂאַת Ma-seath] *elevatio* manuum mearum, oblatio vespertina scil. reputetur. A נָשָׂא *tulit*, *elevavit*. De manu, est gestus jurantis, orantis, benedicentis. Nom. Heemanth. abjecto נ, מַשָּׂא fœm. מַשְׂאָה *levatio*, *elevatio*. In Regim. excludit dagesh, R. 20.

Vers. 3.

3289 שָׁמְרָה Shom-rá] (Pone) *custodiam*. A שָׁמַר *custodivit*, Nom. fœm. שָׁמְרָה *custodia*, formæ חָכְמָה

3290 נִצְּרָה Nits-tsera] *conservationem*. A נָצַר *servavit*, *custodivit*. Nom. formæ שִׂמְחָה cum dagesh euphonico, נִצְרָה *conservatio*, *protectio*. Vel est Imper. Kal, cum ה parag. *observa*.

3291 דַּל Dal] *ostium*. A דֶּלֶת *janua*, *ostium*, suprà Num. 2446. per Apocopen דַּל Aliis est Infin. Kal, à דָּלָה *hausit*, *elevavit*, pro דְּלוֹת *Pone custodiam ori meo*, *conservationem super ostium meum*. Pisc. *observationem ad ostium*. Jun. *super elationem labiorum meorum*. Targ. *super* זְקִיף *elevatione*, *apertione*.

Vers. 4.

3292 לְהִתְעוֹלֵל Lehith-ɣo-lél] *ad operandum*. A עָלַל *molitus*, *machinatus fuit*, *studuit*, *egit*. Infin. Hith. assumpto ו loco dagesh, R. 73. לְהִתְעוֹלֵל *ad operandum operationes*. Targ. לְמִחְשַׁב *ad cogitandum cogitationes*.

3293 אֶלְחַם El-hhám] *comedam*. A לָחַם *edit*, *comedit*, Fut. Kal.

3294 בְּמַנְעַמֵּיהֶם Beman-ɣam-me-hém] *ex deliciis eorum*. A נָעַם suprà Num. 669. pl. masc. מַנְעַמִּים *res amœna*, *voluptates*.

Vers. 5.

3295 יָנִי Já-ni] *frangat*. A נוּא in Hiph. abjecto ו, הֵנִיא *fregit*, *labefactavit*, Fut. Hiph. יָנִי deficiente א pro יָנִיא Targ. יְבַטֵּל *labefactabit*.

Vers. 6.

3296 נִשְׁמְטוּ Nish-metú] *Demissi sunt*, *præcipitati*. A שָׁמַט *demisit*, *deorsum misit*. Præt. Plur. Niph.

3297 נָעֵמוּ Na-ɣé-mu] *grata fuerunt*. A נָעֵם vel נָעַם *jucundus*, *gratus fuit*, Præt. plur. Kal, cum (‥) pro (:) ob Sylluk.

Vers. 7.

3298 פּוֹלֵחַ Pho-léahh] *secans*. A פָּלַח *fidit*, in frusta sive partes *scidit*, *dissecuit*, Benoni Kal, cum (-) furtivo.

3299 וּבוֹקֵעַ U-bho-kéaɣ] *& findens*, sc. ligna. A בָּקַע *scidit*, *rupit*, Ben. Kal,

3300 נִפְזְרוּ Niph-zerú] *dispersa sunt*. A פָּזַר *sparsit*, *dispersit*. Præt. pl. Niph.

Vers. 8.

3301 תְּעַר Teɣar] (ne) *evacues*. A עָרָה *nudavit*, *evacuavit*, quia evacuando res nudatur. Fut. apocopatum Pihel, R. 67. תְּעַר pro תְּעָרֶה *ne nudes*. Tar. תְּרוֹקֵן *evacues animam meam*, i. e. ne sinas me perire citò. Cum n. anima è corpore exit, ex eo quasi effunditur.

Vers. 9.

3302 בְמַכְמוֹרָיו Bemach-mo-ráv] *in retia sua*. A כָּמַר *incaluit*, *adustus fuit*, & quia adusta contrahuntur, *contractus fuit*. Nom. Heemanth. מַכְמֹר *rete* quò pisces contrahuntur, i. e. concluduntur & retinentur. Plur. masc. cum Præfixo & Affixo.

PSALMVS CXLII. קמב

Verſ. 2.

3303 אֶזְעָק Ez-yák] *clamabo.* A זָעַק *clamavit, exclamavit.* Fut. Kal, אֶזְעַק cum (ָ) ob Athnach. In pl. cum ו Converſivo וַיִּזְעֲקוּ *& clamarunt.*

Verſ. 4.

3304 בְּהִתְעַטֵּף Behith-yat-téph] *In obvolvendo ſemetipſum*, i. e. cum curis obruitur animus meus. A עָטַף *involutus, opertus fuit*; ad animum relatum, curis obrutus, defatigatus, animi deliquium paſſus fuit. Infinitiv. Hith. בְּהִתְעַטֵּף quod Pſ. 143. 4. exponitur per Futur. cum ו converſivo, וַתִּתְעַטֵּף *à curis obrutus fuit.*

Verſ. 5.

3305 הַבֵּיט Hab-bét] *Intuendo*, i. e. quoad intueor. A נָבַט *intuitus eſt.* Infin. Hiph. pro Præter. abjecto נ R. 69. cum (ֵ) redundante.

3306 וּרְאֵה U-reé] *& videndo*, i. e. & video. A רָאָה *vidit.* Infin. Kal, ad formam Imperat. cum (ֵ) pro וּרְאוֹת.

3307 מַכִּיר Mac-kír] *agnoſcens.* A נָכַר *agnovit.* Part. Hiph. abjecto נ R. 69.

Verſ. 8.

3308 מִמַּסְגֵּר Mim-maſ-gér] *ex clauſtro.* LXX. *ex cuſtodia.* A סָגַר *clauſit, incluſit.* Nom. Heemanth. מַסְגֵּר *clauſtrum, clauſura.*

3309 יַכְתִּרוּ Jach-tí-ru] *cingent.* A כָּתַר *cinxit.* Fut. Hiph. cum defectu (ִ)

PSALMVS CXLIII. קמג

Verſ. 3.

3310 הוֹשִׁיבַנִי Ho-ſhi-bhá-ni] *fecit ut habitem.* A יָשַׁב *ſedit, habitavit*, Pr. Hiph. mutato (ִ) in ו R. 57. cum Affixo הוֹשִׁיבַנִי *collocavit me.*

Verſ. 4.

3311 יִשְׁתּוֹמֵם Jiſh-to-mém] *obſtupeſcet.* A שָׁמֵם *præ admiratione ſtupuit, obſtupuit.* Fut. Hithpah. per Metatheſin שׁ & ת, R. 47. & cum ו loco dageſh, R. 72.

Verſ. 5.

3312 אָשׂוֹחֵחַ Aſo-hheáhh] *meditabor.* Targ. *loquar.* A שׂוּחַ *locutus* eſt ore aut corde, meditatus eſt. Futur. Pih. R. 63.

Verſ. 6.

3313 פֵּרַשְׂתִּי Pe-ráſ-ti] *Expandi.* A פָּרַשׂ *expandit, extendit*, Præt. Pih. cum (ֵ) pro (ִ) ob excluſum dag. R. 19.

Verſ. 12.

3314 וְהַאֲבַדְתָּ Veha-abhádh-ta] *& perdes.* Ab אָבַד *periit.* In Hiph. *perdidit.* Præter. cum ו Converſ.

PSALMVS CXLIV. קמד

Verſ. 2.

3315 הָרוֹדֵד Ha-ro-dhédh] *Qui ſubjiciens eſt.* A רָדַד *ſubjecit, ſubdidit.* Benoni Kal, cum ה Relativo, quod 2 Sam. 22. exprimitur וּמוֹרִיד *& demittens*, deſcendere faciens, à יָרַד.

Verſ. 5.

3316 גַּע Gáy] *tange.* A נָגַע *tetigit.* Imper. Kal, abjecto נ, R. 68.

Verſ. 6.

3317 בְּרוֹק Berók] *Fulgura.* A בָּרַק *fulguravit*, coruſcavit, Imperat. Kal, בְּרוֹק legitur h. l. tantum.

Verſ. 11.

3318 פְּצֵנִי Petsé-ni] *libera me.* A פָּצָה

ape-

aperuit, sc: os. Ex usu Chald. per Metaphor. *redemit, liberavit*, qui n. aliquem liberat, vincula aperit. Imper. Kal, abjecto ה ob Affix. Targ. פְּצֵי יָתִי *redime me*. Et sic vers. 10. Benoni Kal, cum ה Relativo, הַפּוֹצֶה Targ. דְּפָצֵי *qui liberat*.

Vers. 12.

3319 כִּנְטִעִים Kin-ti-yím] *sicut plantulæ*. A נָטַע *plantavit*, Plur. m. נְטִעִים *plantæ, plantulæ*; cum (ִ.) absque (ִ) R. 4. n. 1. Et cum כ similitudinis, כִּנְטִעִים LXX. νεόφυτα *novellæ plantæ*.

3320 מְגֻדָּלִים Meghud-da-lím] *bene educati*. A גָּדַל *magnus fuit, crevit, adolevit, nutrivit*, nam pueri cum nutriuntur, augmenta capiunt. Part. plur. Pyhal.

3321 כְּזָוִיּוֹת Keza-vij-jóth] *sicut anguli*. Ab inusitato זָוָה fit Nom. fœm. זָוִית *angulus*, in pl. mutat ית in יּוֹת R. 32.

3322 מְחֻטָּבוֹת Mehhut-ta-bhóth] *excisi*. i. e. sicut anguli palatiorum, è lapidibus dolatis facti. Ab חָטַב ligna aut lapides *secuit, cecîdit, excidit*. Part. Pyhal.

Vers. 13.

3323 מְזָוֵינוּ Meza-vé-nu] *Pennuaria nostra*, vel *cella nostra*. A זָוָה (suprà Num. 3321.) fit Nom. Heemanth. plurale מְזָוִים *anguli interiores, cellæ, promptuaria, penuaria*, cum Affix.

3324 מְפִיקִים Mephi-kím] *depromentia*. LXX. *eructantia*. A פוּק In Hip. הֵפִיק *protulit, produxit*. Partic. plur. מְפִיקִים

3325 מִזַּן Miz-zán] *de alimento* in alimentum, i. e. alimentum juge. A מִן fit זַן *cibus, esca, alimentum* זַן אֶל זַן Targ. מִן שַׁתָּא לְשַׁתָּא *ab anno in annum*, h. e. ab eo anni tempore quo fruges colliguntur, usque ad idem tempus alterius anni. LXX. ἐκ τούτου εἰς τοῦτο *ex hoc in illud*, quasi esset מִזֶּה אֶל זֶה

3326 מַאֲלִיפוֹת Ma-ali-phóth] *mille parientes*. Ab אֶלֶף *mille*. Verbum in Hiph. הֶאֱלִיף *millificavit*, i. e. millecuplam sobolem produxit, unde Particip. pl. fœmin. מַאֲלִיפוֹת Targ. מוֹלִידָן אַלְפַיָּא *parientes mille*. LXX. πολυτόκα, *multipara*.

3327 מְרֻבָּבוֹת Merub-ba-bhóth] *myriadibus auctæ sint*. A רָבַב *multiplicavit*, Particip. fœm. Pyh. מְרֻבָּבוֹת *multis myriadibus productæ*, quæ significatio à nomine רְבָבָה *myrias* petita est.

Vers. 14.

3328 מְסֻבָּלִים Mesub-ba-lím] *prepingues*. A סָבַל *portavit, bajulavit*, Part. plur. Pyh. מְסֻבָּלִים *portare facti, onusti*, onerati carne scil. & pinguedine. LXX. παχεῖς *pingues*.

3329 צְוָחָה Tseva-hhá] *clamor*. A צָוַח *vociferatus est*. Nom. fœm. צְוָחָה *vociferatio, querela, clamor* præ dolore. Targ. צְוָחַת בְּכִיתָא *clamor fletus*. Solebant enim clamare in plateis, cum rumor malus de calamitate publica afferretur.

Vers. 15.

3330 שֶׁכָּכָה Schec-ca-chá] *cui ita* est, כָּךְ *sic, ita* apud Rabbin. est frequentissimũ pro כֹּה *sic*. Cum שֶׁ Relativo, R. 75. שֶׁכָּכָה *cui sic*, per geminationem כ

PSALMUS CXLV. קמה

Vers. 1.

3331 Hic Psalmus intitulatur תְּהִלָּה לְדָוִד *Laus Davidis*, quòd totus nihil sit nisi Dei celebratio. Ideo veteres Hebræi

bræi fœlicem futuri ſeculi pronunciant eum qui hunc Pſalm. quotidiè ter recitet ore, corde, linguâ. Verſus incipiunt à literis alphabeti, excepto נ

Verſ. 3.

3332 חֵקֶר Hhé-ker] *perſcrutatio.* Nom. radicale חֵקֶר *ſcrutatio, perſcrutatio, inveſtigatio,* ab חָקַר Num. 3254.

Verſ. 6.

3333 וּגְדֻלּוֹתֶיךָ *& magnificentiam tuam.* Secundum puncta eſt ſing. וּגְדֻלָּתְךָ Secundum literas eſt plurale, וּגְדֻלּוֹתֶיךָ *& magnificentias tuas,* Vide N. 2258.

Verſ. 8.

3334 וּגְדָל־ U-ghedhol] *& magnus benignitate.* גָּדוֹל ſuprà Num. 578. in Regim. גְּדוֹל Ratione ו inſerti, legitur וּגְדוֹל ſine Maccaph. At cum Maccaph. legitur וּגְדָל־ cum (ָ)

Verſ. 14.

Ante verſ. 14. LXX. inſerunt hæc verba, πιστὸς κύριος &c. *Fidelis Dominus in omnibus ſermonibus ſuis, & ſanctus in omnibus operibus ſuis:* forſitan, cùm verſum à litera נ trahentem initium non invenirent, defectum ejus ex verſ. 17. ſuppleverunt, mutatâ duntaxat primâ voce צַדִּיק in נֶאֱמָן R. Salom. omiſſæ literæ נ reddit hanc cauſam: *Vidit David in illa* (litera נ) *ruinam difficilem* (de quâ Eſa. 24. 20.) נָפְלָה *cecidit, & non addet ſurgere filia Iſrael:* propterea tranſiit (ad literam ס) *& fulcivit eam Spiritu ſancto,* (inquiens) סוֹמֵךְ *ſuſtentat Dominus omnes* הַנֹּפְלִים *cadentes.*

3335 הַנֹּפְלִים Han-no-phelím] *qui cadentes ſunt,* i. e. *cadunt.* A נָפַל *ruit, cecidit,* Benoni pl. Kal, cum ה Rel.

3336 וְזוֹקֵף Vezo-keph] *& erigens.* A זָקַף *elevavit, evexit, exaltavit,* Ben. Kal, זוֹקֵף *erigens,* Pſal. 146. 8. וְזוֹקֵף *& erigens.* Inde Grammaticis Accentus *Zakeph,* à figura & voce elevata.

3337 הַכְּפוּפִים Hac-ce-phu-phím] *ipſos incurvatos.* A כָּפַף *curvavit,* Pahul Kal, כָּפוּף *curvus, incurvatus, reflexus.* pl. כְּפוּפִים 146. 8. h. l. cum ה Rel.

Verſ. 16.

3338 פּוֹתֵחַ Po-théahh] *Aperiens es,* i. e. aperis manum tuam. Benoni Kal, à פָּתַח *aperuit.* Targ. Jeroſolym. ad c. Gen. 30. Quatuor מַפְתְּחִין *claves* ſunt Deo, quas ipſe non tradidit Angelo aut Serapho. 1 *Clavis* דִּמְטְרָא *pluviæ,* de qua Deut. 28. *Aperiet Dominus ſibi theſaurum bonum.* 2 *Clavis* פַּרְנָסָא *cibationis,* de qua hoc Pſalmo. *Aperis tu manum tuam.* 3 *Clavis* קִבְרַיָּא *ſepulchrorum,* de qua Ezech. 37. *Dum aperuero ſepulchra veſtra.* 4 *Clavis* עַקְרְתָא *ſterilitatis,* de qua Gen. 30. *Et aperuit matricem ejus.*

3339 וּמַשְׂבִּיעַ U-maſ-bíaע] *& ſatians.* A שָׂבַע *ſatiavit, cibavit.* Part. Hiph.

Verſ. 20.

3340 יַשְׁמִיד Jaſh-mídh] *perdet.* A שָׁמַד *perdidit, abolevit,* Fut. Hiph.

PSALMVS CXLVI. קיו

Verſ. 4.

3341 עֶשְׁתֹּנֹתָיו Ueſh-to-no-tháv] *cogitationes ejus.* A עָשַׁת *candidus, nitidus fuit,* Metaphoricè *cogitavit,* Nom. plur. fœm. cum Affixo.

Verſ. 7.

3342 מַתִּיר Mat-tír] *ſolvens.* A נָתַר *ſaliit, ſubſiliit.* It. *ſolvit, expeditum reddidit.* Partic. Hiph.

3343 אֲסוּרִים Aſu-rím] *vinctos.* Ab אָסַר *ligavit, vincivit.* Pahul Kal.

Verſ.

Verſ. 8.

פּוֹקֵחַ Po-kéahh] *aperiens.* Ben. Kal, à פָּקַח *aperuit*, oculos vel aures.

3344 עִוְרִים ʻiv-rím] *cæcos*, i. e. oculos cæcorum. A עִוֵּר in Pihel, *excæcavit, oculos eruit*, fit Nom. radicale עִוֵּר *cæcus, luſcus*, in plur. עִוְרִים pro עִוְּרִים excluſo dageſh ex litera ſhev.

Verſ. 9.

3345 יְעוֹדֵד Je ʻo-dhédh] *ſtatuminabit.* A עָדַד quod in Pihel eſt formæ Pohel עוֹדֵד *ſtatuminavit, confirmavit, confortavit.* Fut. יְעוֹדֵד Targ. יְסַבַּר *ſuſtentabit*, unde & Particip. מְעוֹדֵד *ſuſtentans*, Pſ. 147. 6.

3346 יְעַוֵּת Je ʻav-véth] *ſubvertet.* Fut. Pihel, à עִוֵּת *ſubvertit, pervertit.*

Verſ. 10.

3347 יִמְלֹךְ Jim-lách] *regnabit.* Fut. Kal, à מָלַךְ ſuprà Num. 2730.

PSALMUS CXLVII. קמז

3348 זַמְּרָה Zam-mera] *pſallere.* A זִמֵּר ſuprà Num. 375. Infinit. Pihel, cum ה parag. pro זַמֵּר

Verſ. 2.

3349 בּוֹנֵה Bo-né] *Ædificans.* A בָּנָה ſuprà Num. 1173. Benoni Kal, in Regimine pro בּוֹנֶה converſo (∵) in (..) R. 122.

3350 נִדְחֵי Nidh-hhé] *expulſos.* A דָּחָה ſuprà Num. 1370. Ben. Niph. in Reg.

3351 יְכַנֵּס Jechan-nés] *congregabit*, Fut. Pih. à כָּנַס ſuprà Num. 1303.

Verſ. 3.

3352 לִשְׁבוּרֵי Liſh-bhu-ré] *fractos* corde ſive animo, i. e. dolore affectos, contriſtatos, contritos. A שָׁבַר ſuprà N. 164. Pahul Kal, שָׁבוּר *fractus*; in Reg.

3353 וּמְחַבֵּשׁ U-mehhab-béſh] *& ligans.* Ab חָבַשׁ *ligavit, alligavit, obligavit.* Particip. Pihel, cum Præfixo וּמְחַבֵּשׁ *& ligans ſuper dolores ipſorũ.* Targ. וּמַסֵּק אֲרוּכִין *& imponens emplaſtrum.*

Verſ. 4.

3354 מוֹנֶה Mo-né] *Supputans.* A מָנָה *numeravit, ſupputavit*, Ben. Kal, exit in (∵) R. 65.

Verſ. 7.

3355 עֱנוּ *Clamate.* Targ. שַׁבַּחוּ *canite.* A עָנָה alternis locutus fuit, *cecinit*, Imper. pl. Kal.

Verſ. 8.

3356 הַמְכַסֶּה Ha-mecaſ-ſé] *Qui operit.* A כִּסָּה *operuit*, Partic. Pih. cum ה Relativo pro הַמְּכַסֶּה excluſo dageſh.

Verſ. 9.

3357 עֹרֵב ʻó-rebh] (filiis ſive pullis) *corvi* invocantibus eum, ſcil. flebili ſuo crocitatu. A עָרַב *miſcuit.* It. *adveſperavit*, עֹרֵב *corvus*, à nigredine, eſt n. avis omnium nigerrima. Ariſt. Plin. Ælian. & alii referunt, corvos, ſive innatâ truculentiâ, ſive potiùs oblivione, negligere pullos ſuos, etiam cum adhuc in nidis degunt, qui, à parentibus deſtituti, querulos in aere clamores, præ inedia edunt: horum Deus miſeretur, & ſingulari providentia proſpicit, ut de rore, de muſcis, de aliis vermiculis alantur, tantiſper quoad volatui aſſueti ipſimet corviculi, ſibi ipſis proſpiciant. Hinc, quod Chriſtus de ſollicitudine circa victũ & amictum tollenda, Mat. 6. 26. ait, *Intuemini volucres cœli*, Lucas c. 12. 24. per corvos expreſſit, *Conſiderate corvos.*

Verſ. 10.

3358 בְּשׁוֹקֵי Beſho-ké] (non) *in cruribus*

bus viri complacebit; quibus ſcil: incedit ad currendum in ſtadio. Nom. radicale שׁוֹק *crus*, convenit cum שָׁקַק *jugiter ambulare, diſcurrere*, (Latinis à *currendo*) quod crurum miniſterio in curſu utamur. Duale שׁוֹקַיִם *crura*, propriè à genibus uſque ad extremos pedis digitos. In Regim. בְּשׁוֹקֵי LXX. ἐν ταῖς κνήμαις *in tibiis*: tibia autem propriè eſt os cruris, oppoſitum ſuræ, ſura verò eſt poſterior pars cruris carnoſa, quæ tantùm homini eſt, reliqua autem animalia habent crura.

Verſ. 11.

3360 רוֹצֶה *Delectans*, i. e. delectatus, Ben. Kal, à רָצָה ſuprà Num. 1771.

Verſ. 15.

3361 הַשֹּׁלֵחַ Haſh-ſho-léahh] *Qui mittens eſt*, i. e. mittit, Benon. Kal, à שָׁלַח *miſit*.

Verſ. 16.

3362 כַּצָּמֶר Catſ-tsá-mer] (Qui dat nivem) *ſicut lanam ipſam*. Targ, חִוָּר הֵיךְ עֲמַר *albam inſtar lanæ*. Nomine *lanæ*, notatur albedo, puritas, mundicies, Eſa. 1. 18. Nom. radic. צֶמֶר *lana*, in pauſa צָמֶר Affine eſt verbo זָמַר *incidere, putare*, ſicque lana dici videtur ab incidendo, ut Latin. à laniando: laniare verò eſt ſcindere, ſcinditur autem nunc lana, quæ velli ſolebat, unde à vellendo vellus. Eſt autem in ſola ove lana, cæteræ quadrupedes pilos habent aut ſetas

3363 כְּפוֹר Kephór] *pruinam* ſicut pulverem ſparget. LXX. *nebulam ſicut cinerem ſpargit*: nebula n. minoribus ac tenuioribus partibus quàm aqua, nix, aut glacies conſtat, atque ita magis diffunditur, & citiùs diſſolvitur. A כָּפַר *texit, linivit*, Nom. m. abſq; plural. כְּפוֹר *pruina*, quòd terram tegat, & q. obliniat. Naſcitur ex rore gelido, nec fit niſi immoto aere & ſereno: ex nimia frigiditate albeſcit, atq; herbas & flores arefacit, & exurit: ideoque dicitur à *perurendo*, quòd fruges & virgulta perurat.

3364 יְפַזֵּר *ſparget*. Fut. Pih. à פָּזַר *ſparſit, diſperſit*.

Verſ. 17.

3365 מַשְׁלִיךְ *Projiciens*. Part. Hiph. à שָׁלַךְ ſuprà Num. 66.

3366 קַרְחוֹ Kor-hhó] (gelu ſuum) *grandinem ſuum ut buccellas*, quia fruſtratim decidit. Targ. *glaciem ſuam diviſam tanquam buccellas*. Hoc manifeſtè conſtat in pruina, cum ros in gelu & glaciem convertitur. LXX. *Mittit* κρύσαλλον ἀυτοῦ *cryſtallum ſuam*, Plin. l. 37. Nat. c. 2. affirmat, perfrigidis regionibus concreſcere aliquando nives in cryſtallum, ideò nec cryſtallum reperiri, niſi ubi maximæ hybernæ nives rigent. Igitur cryſtallus eſt glacies, unde & nomen Græci dedere, à κρύος *glacies*, & ςέλλω *contraho*, quòd ex glacie frigoris vehementer obdureſcat in lapidem. Hebr. קָרַח *decalvare, depilare*, unde קֶרַח *glacies, gelu*, quòd plantas decalvet, & langueſaciat. Cum Affix. eſt ex קֶרַח mutato ו in (ׄ) R. 118. & (-) in (:) R. 121.

3367 כְפִתִּים *ut fruſta*, vel *fragmenta*. A פָּתַת *fregit*, in fruſta concidit, fit פַּת *fruſtum, fragmentum panis, buccella*. In plur. mutat (-) in (.) R. 125.

3368 קָרָתוֹ Ka-ra-thó] (ante faciem) *frigoris ejus* quis conſiſtet? A קָרַר *frigeſcere*. Nom. fœm. קָרָה *frigida*, & abſolutè *frigus*, Cùm Affix. mutat ה in ת, non variato (ָ) R. 114. quoniam includit dageſh pro קָרָּתוֹ

Ver.

Verſ. 18.

3369 יַשֵּׁב Jaſh-ſhébh] *flabit.* A נָשַׁב *flavit, efflavit, perflavit.* Fut. Hiph. abjecto נ, R. 69. Targ. יַנְתֵּב *flare ſinet.*

3370 יִזְּלוּ Jiz-zelú] *fluent.* A נָזַל *fluxit, defluxit.* Fut. Kal, ejecto נ

PSALMUS CXLVIII. קמח

Verſ. 5.

3371 וְנִבְרָאוּ Venibh-rá-u] *& creata ſunt.* A בָּרָא *creavit.* Præt. pl. Niph. pro נִבְרְאוּ ob pauſam.

Verſ. 14.

3372 קְרֹבוֹ (populo) *propinquo ejus.* Vide ſuprà Num. 640.

PSALMUS CXLIX. קמט.

Verſ. 4.

3373 יְפָאֵר Jepha-ér] *decorabit.* A פָּאַר in Pih. פֵּאֵר *ornavit, decoravit, glorificavit.* Fut. compenſato dageſh per (.) יְפָאֵר *decorabit manſuetos in ſalute.* LXX. ὑψώσει *exaltabit.*

Verſ. 6.

3374 רוֹמְמוֹת Ro-memóth] *exaltationes.* A רום vel רָמַם *exaltare,* Nom. רוֹמֵם *elevatio,* pl. fœm. רוֹמְמוֹת in Regim. רוֹמְמוֹת אֵל *exaltationes Dei in gutture eorum,* Targ. תֻּשְׁבְּחָן *laudes.* Laudibus efferent Deum prælium commiſſuri, & hæ erunt loco gladii ancipitis in manibus ipſorum.

3375 פִּיפִיּוֹת Pi-phij-jóth] (& gladius) *acierum.* Targ. דִּיוּפְמַיָא *duorum laterum,* פֶּה *os oris,* Metaph. tribuitur gladio, unde פִּיּוֹת *os gladii,* i. e. acies, & per geminationem פִּיפִיּוֹת q. *duo ora.*

Verſ. 8.

3376 בְּזִקִּים Bezik-kím] *compedibus.* A זְקַק Chald. זְקַק *ligare, vincire,* pl. maſc. זִקִּים *compedes, vincula, manica,* genus vinculorum, quo manus aut pedes vinciuntur. Legitur quinquies in SS.

PSALMUS CL.

Verſ. 3.

3377 בְּתֵקַע *in clangore,* ſive impreſſione (tubæ) A תָּקַע *clanxit, claſſicum cecinit,* תֵּקַע *impreſſio tubæ, clangor,* Legitur h. l. tantùm.

Verſ. 4.

3378 בְּמִנִּים Bemin-ním] *in fidibus.* Vel eſt à מָנָה *numeravit,* aut מִין *ſpecies,* unde pl. m. reſoluto (י.) in (.) & dageſh, מִנִּים muſicum inſtrumentum, à variis & numero quodam inter ſe diſtinctis chordis: ſed quale fuerit, ignoratur. Legitur h. l. tantùm.

3379 וְעֻגָב Ve-hug-gábh] *& organo.* A עָגַב *laſcivè amavit, præ amore inſanivit,* q. inſtrumentis muſicis vacavit, continuè amatæ rei adipiſcendæ causâ, hinc עֻגָב *organum,* (quale fuerit incertum) quòd ejus luſu afficiamur voluptate & amore. Legitur quater in SS.

Verſ. 5.

3380 בְּצִלְצְלֵי Betſil-tſelé] *in cymbalis* auditus, i. e. ſoni maximi, qui audiri poſſit. A צָלַל *tinnivit,* plur. maſcul. צֶלְצְלִים inſtrumenta quædam muſica, à colliſione & tinnitu quem edunt, nomine efficto: Vulgò, *cymbala,* duo inſtrumenta ænea. Legitur bis, hoc verſu, & 2 Sam. 6. 5.

Ad

Ad finem Psalterii additur hæc nota Masorethica.

מִסְפַּר הַפְּסוּקִים שֶׁל תְּהִלִּים אַלְפַּיִם וַחֲמֵשׁ
מֵאוֹת וְשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים א״א כו״ך סִימָן
וְחֶצְיוֹ וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּסְדָרָיו
י״ט וּמִזְמוֹרִים ק״ן

Numerus versuum Psalmorum, duo millia & quinque centum, & septem & viginti, (2527) literæ numerales א״א כו״ך *signum* (sive memoriale eorum:) *& medium ejus est* Psal. 78. 36. וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם *& sectiones ejus,* י״ט 19. *& Psalmi* ק״ן 150.

חַסְלָה

F i n i s *Libri Psalmorum.*

לוח ספר תהלים

Sive

INDEX LIBRI *PSALMORUM.*

IN QUO

Omnes & singulæ Voces Hebrææ, eo modo quo in unoquoque Psalmo, sive cum Præfixis, sive cum Affixis, &c. extant; ordine alphabetico digestæ occurrunt.

Numerus autem singulis vocibus annotatus, respondet numeris in columna *Lyræ Propheticæ* insertis, quarum singularum expositio, inde petenda.

INDEX ALPHABETICUS LIBRI PSALMORUM.

איבש

איבש	2790	arescant
אידי	795	calamitas mea
איה	1597	ubi
איחל	2251	sperabo
איים	2269	insulae
איך		ut?
איכה	547	
איל	1021	
אילות	832	
אילותי	1021	fortitu[do]
אילים	2105	arietes
אילת	968	cerva
אימות	1875	terrores
אין	134	non
אינימו		
אינם	1441	
איננו		
איעצה	1281	consulam
אירא	153	timebo
איש	2	
אישים		
אישן	150	dormiam
איתם	931	integer ero
איתן	2347	nom. propr.

אכ

אך	1072	certe utique
אכזב	2460	mentiar
אכין	540	aptabo
אכל	621	edit
אכל	620	edens
אכל	2440	cibus
אכלא	1566	cohibeo
אכלה		
אכלו	621	
אכלו	620	
אכלם	2440	
אכלתי		
אכלתי	621	
אכן	1257	certe
אכניע	2556	deprimam

אל

אל	228	
אל־	77	
אל	87	
אל	191	non
אלבין	1834	candere faciam
אלביש	3216	induam
אלה	507	execratio
אלה	651	ista
אלהי		
אלהי		
אלהי		
אלהיהם		
אלהיו		
אלהיך	137	
אלהיך		
אלהיכם		
אלהים		
אלהינו		
אלוה		
אלפי		duces
אלופינו	1893	boves
אלחם	3293	
אלי	77	
אלי	228	
אליהם		
אליו		
אליך	77	
אליכם		
אלילים	2761	
אלים	228	fortes
אלימו	77	
אלין	1105	pernoctabo
אלך	1061	ibo
אלם	1914	silentium
אלמד	2953	
אלמדה		
אלמדכם	1099	
אלמדם		
אלמנה		
אלמנות	2122	
אלמתיו	3181	manipulos
אלף		mille
אלף	1794	
אלפי		

אם

אם	988	
אם	14	
אמדד	2004	metiar
אמוט	505	movebor
אמונה	1301	
אמונים	568	
אמות	1583	moriar
אמונתך		
אמונתך	1301	
אמחצם	847	vulnerabo eos
אמו		
אמי	988	
אמך	1875	
אמילם		succidam eos
אמילם	3055	
אמך	988	
אמלל	288	infirmus ero
אמן	1592	
אמסה	307	
אמעד	1116	vacillabo
אמצא	537	
אמצו	793	fortes sunt
אמצת		
אמצתה	2538	
אמר	89	
אמר	132	
אמר	217	
אמר	193	
אמר		
אמרה	548	
אמרו	89	
אמרו	193	
אמרות		
אמרות	587	
אמרו	217	
אמרי	933	
אמרים	132	

Word	No.	Note
ארוד	1869	dejiciar
אריה	317	Leo
אריכם	859	
ארך	955	Longitudo
ארם	1981	
ארם נהרים	1981	
ארם צובה	1982	
ארמנותיה	1736	in palatiis ejus
ארטב	1797	
ארץ	823	currum
ארץ		
ארץ	57	
ארצות		
ארצך	538	
ארצם		

אש

Word	No.	Note
אש	562	
אשא	663	
אשב	434	Sedebo
אשביע		
אשביעהו	2559	
אשביעך		
אשבעה	725	
אשגבהו	935	Exaltabo
אשוב	1040	
אשוחח	3312	meditabor
אשוע	751	Clamabo
אשור	2574	
אשחה	303	natare faciam
אשחרך	2036	mane te quaeram
אשיב	802	
אשיח		meditabor
אשיחה	1899	
אשיר		
אשירה	608	Cantabo
אשית	585	
אשכבה	212	
אשכח		
אשכחך	528	
אשכילך	1280	intelligere
אשכנה	633	
אשכר	2272	
אשליך	66	
אשלם	1038	
אשמח		
אשמחה	273	
אשמור	594	
אשמע		
אשמעה	188	
אשמרה	594	
אשמרות	2043	
אשנא	3276	
אשנה	2675	
אשפט	426	
אשפך	1598	
אשקר	2674	
אשר	3	
אשרי	1	
אשרי		gressus
אשרו	693	
אשריו		
אשריך	1	
אשרנו	693	
אשרנו	710	
אשת	1963	
אשתה	1798	bibam
אשתוללו	2374	Spoliati sunt se
אשתונן	2314	amor[illegible]
אשתחוה	248	incurvabo me ipsum
אשתך	1963	
אשתעשע	3077	

את

Word	No.	Note
את	91	
את	580	
את		
את	64	
אתבונן	2991	perpendam
אתה		
אתה	91	
אתהלך	596	
אתות		
אתותיו	2071	
אתותינו		
אתחנן	1216	pro gratia orabo
אתי	580	
אתכם	449	
אתם	91	
אתמול	2690	hesternus
אתן		
אתנהו	95	
אתנו	580	
אתפלל	223	orabo
אתקומם	3144	
אתרועע	2012	

בא

Word	No.	Note
בא	1560	
בא	1811	
באבדון	2646	
באבן	2714	
באברתו	1878	in ala sua
באדם	397	
באדני	72	
באה	1560	
באהל		
באהלו		
באהלי		
באהליהם	632	
באהלך		
באהלך		
באו	1560	
באו	2751	
באוצרות	1305	
באור		
באורך	203	
באזוב	1834	
באזניו		
באזנינו	542	
באחז	1915	
באחיך	1027	
באחרית	1482	
באיש	2	
באלהים		
באלהים	137	
באלילים	2761	

באמונה

Am am Joh

John 9

400

בהם	504
בהמה, בהמות, בהמות	409
בהמיר *[in mutare]*	1709
בהצותו *[in rixando]*	1980
בהקבץ *[in Congregando]*	2809
בהקיץ *[in Expergisci]*	728
בהר, בהרים	147
בהררי *[in montibus]*	1215
בהשמים	70
בהשפטו	1472
בהתעטף *[in involvendo se met]*	3304

בו

בו	121
בודד *[Solitarius]*	2795
בוז *[בושה 607]*	1249
בונה *[Aedificans]*	3350
בור *[fovea]*	368
בושה *[pudor]*	1406
בושו	977

בז

בזאת	321
בזה *[Sprevit]*	1033
בזכרנו	3240
בזמרות	2748
בזקים *[Compedibus]*	3376
בזר *[dispersit]*	2184
בזרוע	536

בח

בחבר	668
בחדריו *[in Cubiculis]*	2904
בחדש	2545
בחוץ	1237
בחוצותינו	858
בחור, בחוריו, בחורים	2454
בחזון	2665
בחיי, בחייו, בחיים	333
בחילך, בחילך *[in roboretuo]*	830
בחיקי *[sinus meus]*	1382
בחירו, בחיריו, בחיריך *[Electo meo]*	2656
בחלותם *[in agrotare eos]*	1380
בחליו	1581
בחלקות	574
בחמה, בחמתך *[in furore]*	286
בחנוני	684
בחנמל *[in pruina]*	2476
בחנני	1117
בחנפי *[in hypocritis]*	1392
בחנת	684
בחסד, בחסדך, בחסדך	245
בחפזי *[in festinando]*	1255
בחצי *[in dimidio]*	2812
בחצצרות *[in tubis]*	2771
בחצרות, בחצריך *[in villis]*	511
בחקיך	1802
בחקתיך	804
בחר, בחר	1310
בחרב	354
בחרב	2930
בחרבוני	1271
בחרות *[in Exaudiendo]*	3167
בחרבם	354
בחרתי	1310
בחשך	769
בחשכה	773

בט

בטוב, בטוב	201
בטוב	1096
בטובת, בטובתך	654
בטח, בטח	607
בטח	199
בטח	959
בטח	3028
בטחו	607
בטחו	199
בטחות *[in renibus]*	1827
בטחנו, בטחתי	607
בטנך, בטנם, בטננו	724
בשרם	1549

בי

בי	799
ביגון	602
ביד, בידו, בידי, בידיהם, בידך, בידך, בידם	403
ביה	2119
ביהודה	1748
ביהודה	165
ביהוסף *[in Josepho]*	2411
ביום, ביום	92
ביון *[Coenum]*	1552
בים	413
בים־סוף	2914

במסתר

בבסתר }
במסתרים } 512
במסתרים }
במעגלותיך } 694 *in orbitis*
במעגלי }
במעון 1128 *habitaculo*
במעלליהם 1169 *opera eorum*
במעמקי 2192 *in profundis*
במערה 1930 *in spelunca*
במעשה }
במעשיו } 390
במעשיהם }
במעשיו }
במצודה 2099 *in rete*
במצולה 2166 *multitudine*
במצותיו } 910
במצותיך }
במצלות 2166 *profunditate*
במצליח 1436
במצרים 2187
במקדשו 2189
במקהלות } 1133
במקהלים }
במקום 1079
במרום } 341
במרומים }
במרחב 798
במרעים 1012
במשיחי 62
במשכו 521
במשל 1641
במשמניהם 2453
במשפט } 43
במשפט }
במתג 1284
במתים 1240
במתנינו 2101

בנ

בן } 90
בן }
בן ימיני 312

בנאדך 1925 *in utre tua*
בנאות 2508 *in habitaculis*
בנאמני 905 *fideles*
בנבל 1295
בנגב 3176 *in Austro aut in terra arida*
בנגינות 120
בנדבה 1866
בנדיבים 1728 *spontanei*
בנה 2804
בנהר 1077
בנו 947
בנו 90
בנות }
בנותיהם } 461
בנותינו }
בנחל } 746
בנחלים }
בנחלתך 96
בנטותו 3007 *in declinando*
בני 90
בני }
בניהם }
בניו }
בניך } 569
בניך }
בניכם }
בנים }
בנימן 2172
בנינו 569
בנעוריהם 1095 *pueritiae eorum*
בנעימים 669 *in amoenis*
בנעם 1145
בנפלאותיו } 417
בנפלאותיך }
בנפש }
בנפשו } 133
בנפשי }
בנפשם }
בנקיון 1123 *in innocentia*
בנשא 1164 *in elevando*
בנשך 648 *in usura*
בנשף 3140 *in crepusculo*
בנתה 3255 *intellexisti*
בנתיב 2481 *in semita*

בס

בסבך 2331
בסוד 1107
בסוסים 946
בסך 1600
בסכה 772
בסכה 518
בסמכי 1450
בסעדך 1885
בספרתך 1926
בסתר } 770
בסתר }

בע

בעבדיו } 730
בעבדך }
בעבור } 2913
בעבורם } *propter*
בעבים 774 *densitate*
בעברות } 337 *in furore*
בעברתך }
בעבתים 68 *funes eorum*
בעגלי 1191 *in vituli[s]*
בעדי 140 *circum*
בעדותיך 904 *testimonia tua*
בעדי } 140
בעדני }
בעדת 45 *in testimonio*
בעדתיך 1102
בעדתם 45
בעוד } 545 *in adhuc*
בעודי }
בעולות 9;8 *cum holocaustis*
בעולתה 323
בעון }
בעיני } 809 *in iniquitate*
בעינם }
בעותיך 2651 *terrores*
בעז }
בעזה } 385 *in fortitudine et robore*
בעזך }

בר

בר

filius,	בר	114
purus,	בר	911
triticum	בר / בר	2088
	ברא	1837
	בראש / בראשו	143
	בראתם	2663
	ברב / ברב	244
	ברביבים	2079
	ברבים	129
	ברגל	406
	ברגע	1210
	ברגש	1896
	ברד	778
	ברדפי	314
	ברדתי	1218
	ברה	911
	ברוח / ברוחו	40
	ברוך / ברוכים	870
	ברוק	3317
	ברושים	2858
	ברותי	2217
	ברזל	101
	ברחבה	2786
	ברחבתינו	1889
	ברחוק	486
	בריחי	2967
	ברית / בריתו / בריתי	1101
	ברך	3215
	ברך / ברך	497
	ברכב	945
	ברכה	168
	ברכו / ברכו	2094
	ברכות / ברכות	168
	ברכי	2094
	ברכי	3010
	ברכך / ברכנו	497
	ברכנוכם	3069
	ברכת / ברכתך	168
	ברם	597
	ברנה	682
	ברננה	2041
	ברע	232
	ברעב	1321
	ברעדה	112
	ברעה / ברעות / ברעותיהם / ברעתם	232
	ברצון / ברצונו / ברצונך	282
	ברצח	1614
	ברצי	2183
	ברק / ברקים	782
	ברקיע	880
	ברשע	230
	ברשת / ברשתו	466

בש

בשאגתי	970
בשאול	299
בשבט	100
בשבטיו	1065
בשדי	410
בשו	977
בשוא	2661
בשואה	1374
בשוב	418
בשועו / בשועי	1036
בשוקי	3359
בשורי / בשוררי	253
בשחקים	775
בשחת	371
בשיבה	2256
בשיחי	1870
בשיר	1176
בשלוי	1213
בשלום / בשלום	210
בשלח	1968
בשלם	2370
בשלמיו	210
בשם / בשמו / בשמותם	279
בשמחה / בשמחות / בשמחת	206
בשמי	389
בשמים	70
בשמך / בשמך	279
בשמן / בשמן	1070
בשמעו	1125
בשמרם	923
בשן	994
בשנאי	960
בשנותו	1325
בשער / בשערי / בשעריך	459
בשפה	573
בשפטך	1823
בשפתותיהם / בשפתותיך / בשפתי / בשפתיו	579
בשר / בשר	679
בשרו	2759
בשרי	679

גָלָה 2769
גַלֵיהֶם
גַלָיו 1611
גַלֶיךָ
גָלְמִי 3270
גִלְעָד 2005

גמ

גַם 1060
גְמוּל
גְמוּלָיו 1171
גְמוּלֶךָ
גְמוּלָם
גְמֹל 3078
גָמַל
גְמָלְתִי 325
גָמַר 345
גֹמֵר 1932

גנ

גַנָב 1804

גע

גַעַ 3316
גַעַר 2180
גַעֲרָתְ 423
גַעֲרָתְךָ 788

גפ

גֶפֶן
גַפְנָם 2474
גָפְרִית 563

גר

גר 2887
גֵר 1545
גְרוֹנִי
גְרוֹנָם 262

גֵרִים 1545
גְרָסָה 3080
גַרְתִּי 2887

גש

גֶשֶׁם
גִשְׁמֵיהֶם 2135

דא

דְאָבָה 2623

דב

דְבִיר 1165
דָבְקָה
דָבַקְתִּי 1661
דָבָר
דְבַר 310
דְבַר 708
דְבַר 240
דְבָרוֹ 310
דְבָרוֹ 708
דְבָרַי 240
דְבָרַי
דְבָרַי
דְבָרָיו 310
דְבָרֶיךָ
דְבָרִים
דְבָרֶךָ
דִבַּרְתָּ
דִבַּרְתִּי 708
דִבַּרְתִּי 3018
דְבַשׁ 919
דִבַּת 1242

דג

דְגֵי 412
דְגָנָם 208
דְגָתָם 412

דו

דוֹאֵג 1846
דָוִד 123
דָוַי 1580
דוֹם 196
דוּמָה 2742
דוּמִיָה 971
דוֹנָג 1001
דוֹר
דוֹרִים 506
דוֹרֵשׁ
דוֹרְשָׁו 445

דח

דָחֹה 1370
דוּחָה 3059
דָחוּ 1424
דְחִיתַנִי 3060

די

דִין 421

דכ

דַךְ 441
דַכָּא 1353
דַכָּא 2662
דַכְּאֵי 1353
דִכְּאתָ 2662
דָכְיָם 2732
דִכִּיתָ
דִכִּיתָנוּ 1648

דל

tenuis, דַל
דַל 1577
ostium. דַל 3291
דִלוֹנוּ
דַלּוֹתִי 2511

דלותני

הבית

הנחמדים

הנחמדים 915
הנחם 2389
הנטע 2738
הניא 1308
הניח } 726
הניחו }
הניטמו 1975
הנך 363
הנעורים 1095
הנפלים 3335
הנשא } 336
הנשאו }
הנשבע 2047
הנשמה 789
הנתן 871

הס

הסגיר } 1232
הסגרתי }
הסוס 946
הסיר } 2109
הסירותי }
הסכנתה 3258
הסלח 2815
הסליחה 3203
הסלע 736
הסר 1540
הסררים 2093
הסתופף 2601
הסתיר 526
הסתר 1836
הסתרת 526

הע

העבר 3091
העברים 414
העוינו 2917
העולם 274
העטית 2688
העירה 1401
העלית 1207
העם 167
העמדים 913
העמדת } 1214
העמדתה }
העמים 167
העיר 2806

הפ

הפוצה 3318
הפח 561
הפיר 1307
הפך }
הפכו } 1220
הפכת }
הפלה 186
הפלה 698
הפליא 1253
הפלתם 2307
הפרו 1307

הצ

הצאן 407
הצבת 2349
הצדיקו 2561
הצדיקים 46
הצור 739
הציל 732
הצילה } 315
הצילו }
הצילם } 732
הצילני }
הצילני 315
הצליחה 3068
הצלת 732
הצמיתם 1865
הצמתה 2317

הק

הקטנים 2868
הקיפו } 1013
הקיפוני }
הקיצה 1658
הקיצותי 151
הקם 1589
הקמתו 2682
הקצרת 2686
הקשיב 2108
הקשיבה 221

הר

הר 84
הראית }
הראיתני } 1994
הראם }
הראנו 2610
הראש 143
הראשנים 2510
הרב 1816
הרגם 2457
הרדד 3315
הרופא 2816
הרחב 2552
הרחיבו } 174
הרחבת }
הרחיק } 2641
הרחקת }
הרים *montes* 147
הרים *extollere* 2364
הרימה 2325
הרימות } 2666
הרימותי }
הריעו 1725
הרכבת 2102
הרכם 147
הרנינו 1290
הרם 1954
הרע 232
הרע 2326
הרעים 1184
הרעשתה 1991
הרפא 2816
הרף } 1437
הרפו }

ואיש

ואישן / ואישנה	150
ואכבדה / ואכבדהו	644
ואל	228
ואל	191
ואל־	77
ואלה	651
ואלהי / ואלהינו	137
ואלמדה	2953
ואלמנה / ואלמנתיו	2122
ואלפים	408
ואמונה / ואמונתו / ואמונתי / ואמונתך	1301
ואמי	988
ואמלאהו	723
ואמן	1592
ואמר	548
ואמר / ואמרו	89
ואמת / ואמת / ואמתו / ואמתך	636
ואנה	600
ואנושה	2214
ואנחנו	947
ואנחתי	302
ואני / ואנכי	81
ואנשי	395
ואסובבה	340
ואספר / ואספרה	86
ואסתר	1891
ואעידה	1790
ואעלצה	277
ואענה / ואענהו	146
ואערכה	225

& ira ואף	78
& etiam ואף	670
ואפלטהו	1486
ואפרים	2007
ואציעה	2364
ואצעקה	2384
ואצפה	227
ואצרה / ואצרנה	595
ואקוה / ואקוה	1856
ואקימה	3119
ואראה	785
ואראהו	200
וארוה	2532
וארון	3212
וארחץ	1122
וארנן	275
וארץ	332
וארץ	57
וארצנו	538
וארשת	952
ואש	562
ואשא	663
ואשאפה	3135
ואשיבה	802
ואשועה	751
ואשחקם	856
ואשיגם	330
ואשיחה	1899
ואשכנה	633
ואשלחהו	1625
ואשלמה	1038
ואשמורה	2043
ואשמותי	2165
ואשמחה	273
ואשמרה / ואשמרה / ואשמרנה	594
ואשעה	3125
ואשפכה	1598
ואשר	3
ואשתו	1963
ואשתר	807

ואשתעשע	3077
ואת־	64
ואת / ואתה	91
ואתהלכה	596
ואתנה / ואתנה	95
ואתנחם	3097
ואתעבה	243
ואתקוטטה	3144

וב

ובאו	2751
ובאיבי	161
ובאלהי	137
ובאף	78
ובארץ	332
ובבל	2627
ובבקר	224
ובגבורתך	944
ובגוים	52
ובגזל	2032
ובדרך	8
וביהוה	165
ובהיכלו	249
ובהמה / ובהמתם	409
ובו	121
ובואך	1811
ובוז	1249
ובזוי	979
ובזרוע	536
ובחורי	2454
ובחטא	1825
ובחמתך	286
ובחן	348
ובחסדך	245
ובחרונו	79
ובטח / ובטחו	199
ובטני	724
ובימי / ובימי	956

ויבזו

וימעטו	2986
וימרו	2464
וימשלו	930
וימת	2902
וינהג / וינהגם	1754
וינוסו	2113
וינועו	2973
וינחם	2957
וינחם	1059
וינס	2113
וינסו	2438
וינקים	383
וינקשו	1510
ויסט / ויסגו	1368
ויסגר	2477
ויסובבו	340
ויסחך	1853
ויסע	2450
ויספרו	86
ויעבדו	863
ויעבירם	2432
ויעבר	1479
ויעזרם	1485
ויעטו	2250
ויעלז	1175
ויעלני	1078
ויעלצו	277
ויעמד	485
ויעמד / ויעמידה / ויעמידם	834
ויענם / ויענני	146
ויעף	767
ויעמצהו	2899
ויעקב	631
ויעשו	34
ויעשנו	2321
ויפח	1154
ויפול	267
ויפילם	1020
ויפיצם	781

ויפל	1020
ויפלטם	1486
ויפלל	2944
ויפר	2898
ויפרקנו	3237
ויפתוהו	2459
ויפתחהו	2894
ויצב	1592
ויצו	2612
ויציצו	2269
ויצמדו	2940
ויצעקו	2384
ויקחני	1777
ויקם	1553
ויקנאו	1426
ויקץ	2497
ויקציפו	2947
ויקר	1763
וירא	2956
ויראו	785
ויראו	388
וירבו	657
וירגנו	2937
וירד	374
וירד / וירדו	1773
וירדף	329
וירום	603
וירוממוהו / וירוממך	874
וירח	392
וירחיבו	842
וירכב	765
וירם	2361
וירם	2053
וירמס	331
וירננו	275
וירע	2948
et intonuit וירעם	779
et pavit eos וירעם	2502
וירפאם	1206
וירקידם	1189
וירשוה	1626
ויש	322

וישא	663
וישב	69
וישב	434
וישב	802
וישב / וישבו	1040
וישבי	69
וישבעו / וישבעו	725
וישבר	1187
וישג	330
וישגב	935
וישובו / וישובו	1040
וישועה	166
וישועתי	463
וישדהו	523
וישימו / וישימו	862
וישישו	895
וישכחו	1974
וישכן	335
וישלח	780
וישלח	1625
וישם / וישם	862
וישמחו / וישמחו / וישמחו	273
וישמע	188
וישמעאלים	2569
וישמר / וישמרו	549
וישעי / וישעך	586
וישפכו	1598
וישק	1420
וישר	352
וישר	1114
וישתחוו / וישתחוו	248
ויתאו / ויתאוו	1691
ויתבוננו	2991

ומבקש

ומבקש	1081
ומגף	1645
ומגן ומגני ומגנם ומגננו	350
ומדבריך	310
ומדת	1531
ומה ומה־	49
ומהלל	742
ומוסרי	755
ומוסרותיהם	65
ומופתיו ומופתים	2241
ומוצא ומוצאי	898
ומושל	1043
ומחבש	3354
ומחול	1222
ומחטאתי	1094
ומחמס	373
ומחשבתיך	1309
ומי	50
ומי	1055
ומיד	403
ומידעי	1236
ומיטיב	3105
ומים	413
ומכאובי	1288
ומכחש	1976
ומכל־	119
ומכלם	1200
ומלאה ומלאו	1074
ומלאך	1335
ומלואה	1074
ומלוה	1465
ומלחמה	836
ומלך	56
ומלכותו	1678
וממלכות	1715
וממעמקי	2192
וממערב	2363

וממשלתך	2835
וממשפטיך	43
ומן	67
ומנהר	1077
ומנוס	1978
ומנחה	937
ומנשה	2006
ומעליך	694
ומעוז	1134
ומעולם	274
ומעונתו	11[illegible]8
ומעונתיהם	809
ומעללי	1169
ומעשה ומעשהו	390
ומפז	917
ומפלטי	738
ומפקדיך	908
ומפתים	2241
ומצודתי	737
ומצוק	1110
ומצור	739
ומצותי ומצותיו ומצותיך	910
ומציון	83
ומצרי	3045
ומקום	1079
ומקלליו	1457
ומקניהם	2479
ומקרני	741
ומקשות	750
ומרדפי	314
ומרה	24[illegible]6
ומרים	142
ומרמה ומרמות	242
ומשביע	3339
ומשירי	1176
ומשרים ומשלמי	1259
ומשנאי	457
ומשנאי ומשנאיו	853

ומשנאיך ומשנאינו	853
ומשענתך	1066
ומשפט ומשפטי ומשפטיו ומשפטיך ומשפטים ומשפטך	43
ומתהומות	1306
ומתוקים	918
ומתורתך	18
ומתניהם	2101
ומתנקם	387
ומתערה	1476

ונ

ונאספו	1388
ונבורה	641
ונביא	1618
ונבראו	3371
ונגינות	170
ונגע	1509
ונדכה	1840
ונדכיתי	1505
ונדעם	484
ונהרו	1333
ונודע	2973
ונוזליהם	2435
ונורא	1676
ונושעה	743
ונות	2140
ונותן	871
ונזמרה	375
ונחל ונחל ינחלי ונחלים	746
ונחלתו ונחלתך ונחלתם	96
ונחמתני	2622
ונחני	250

וש

ושא	202
ושאג	998
נשאלו	2997
ושבו	1073
ושבועתו	2884
ושביליך	2418
ושבלת	2193
ושבתי	1073
ושוא	570
ושועתי	752
ושחר	649
ושחרו	2458
ושתי	1557
ושטן	2995
ושיבה	2256
ושכון	1430
ושכחי	1690
ושלוי	2301
ושלם	1799
ושלמו	2382
ושלמת	2711
ושם	891
ושמואל	2776
ושמחה	206
ושמים	70
ושמך	279
ושמע	177
ושמר	653
ושמרו	690
ושמרי	1355
ושמש	890
ושמתי	891
ושנאה	1112
ושנאי	960
ושנאת	1112
ושנותי	
ושנותיך	1234
ושנותם	
ושפל	3250
ושפתי	576
ושפתיך	

ור

וראה *& videndo*	3306
וראה *& vide*	455
וראו	
וראו	527
וראי	455
ורב	129
ורב	244
ורבבה	154
ורבו	127
ורבעי	3257
ורדפהו	1349
ורהבם	2697
ורוזנים	58
ורוח	40
ורוממם	2107
ורוממתי	
ורחב	2786
ורחום	2461
ורחמיו	1093
ורחמים	
וריב	861
וריבה	1359
ורכב	945
ורם	818
ורננו	1291
ורסן	1285
ורע	572
ורע	232
ורעד	1876
ורעה	232
ורעה	1179
ורעות	232
ורעי	572
ורעי	
ורעם	1179
ורעננים	1478
ורש	2560
ורשע	7
ורשתו	466

וצ

וצאן	407
וצדק	173
וצדקה	
וצדקתו	251
וצדקתך	
וצדיק	46
וצדיקים	
וצהרים	1434
וצור	739
וצור	1693
וצורם	1774
וצלמות	1063
וצנה	281
וצפונך	722
וצפור	411
וצפרדע	2470
וצרה	442

וק

וקבצנו	2959
וקדוש	655
וקדם	1621
וקוה	1157
וקוי	1086
וקול	144
וקומה	158
וקומי	1587
וקיטור	3112
וקלם	1640
וקצפך	1489
וקצץ	1721
וקראני	1800
וקרב	258
וקרב	1905
וקרבי	640
וקרוב	
וקרן	741
וקשתותם	356

זָכוּר	2829
זִכִּיתִי	2303
זְכַר	
זְכֹר	450
זָכַר	
זְכָר־	1092
זֵכֶר	298
זִכְרוּ	450
זִכְרוּ	1092
זִכְרְךָ	
זִכְרֶךָ	298
זִכְרָם	
זְכָרְנוּ	450
זָכְרֵנִי	1092
זָכַרְתִּי	
זְכַרְתִּיךָ	450
זְכַרְתֶּם	
זֻלּוּת	598
זַלְעָפָה	
זַלְעָפוֹת	564
זִמָּה	1131
זְמִירוֹת	2748
זֹמֵם	1443
זָמְמוּ	687
זָמָמוּ	3282
זִמְרָה	2542
זַמְּרָה	3349
זַמְּרוּ	
זַמֵּרוּ	446
זַמֹּתִי	687
זַן	3325
זְנַחְתָּ	
זְנַחְתָּנוּ	1616
זְנַחְתָּנִי	
זֹעֵם	353
זַעַמְךָ	
זַעְמֶךָ	1493
זָעֲקוּ	
זָעַקְתִּי	975
זָקַנְתִּי	
זָקֵן	3220
זִקְנָה	2244
זְקֵנִים	2896
זָקַנְתִּי	1463

זֹקֵף	3336
זָר	1652
זָרוּ	
זֹרוּ	1943
זְרוֹעַ	
זְרוֹעוֹת	
זְרוֹעִי	536
זְרוֹעֲךָ	
זְרוֹעֹתָי	
זַרְזִיף	2265
זָרַח	2864
זָרִים	1652
זֵרִיתָ	
זֵרִיתָנוּ	1635
זֹרְמוּ	2412
זְרַמְתָּם	2691
זֶרַע	2768
זֶרַע	
זַרְעוֹ	
זַרְעֲךָ	877
זַרְעָם	

חב

חֲבוּרָתִי	1498
חֶבֶל	668
חֶבְלִי	745
חֲבָלִים	668
חֲבָרִים	1952

חג

חַג	2547
חֲגוֹר	1672
חַגֵּנוּ	2547

חד

חִידָה	1936
חָדֵל	1412
חָדֵל	1532
חֹדֶשׁ	1298
חַדֵּשׁ	1838

חו

חוֹבֵר	1951
חוֹגֵג	1602
חוֹלִי	3040
חוֹלָלְתִּי	1824
חוֹמוֹת	
חוֹמֹתֶיהָ	1842
חוֹנֵן	1455
חוֹסֵי	
חוֹסִים	120
חוֹצוֹת	858
חֵיקְךָ	1382
חוֹרְפֶיךָ	2202
חוֹשָׁה	1023

חז

חָזָה	
חָזוּ	1964
חָזוּ	1717
חֲזִיר	2534
חָזִיתִי	1964
חֲזַק	1158
חִזַּק	2054
חֲזָקָה	1376
חִזְקוּ	1158
חִזְקִי	735

חט

חָטָאָה	1263
חָטְאוּ	1582
חַטֹּאותַי	1094
חַטָּאִים	9
חָטָאנוּ	1582
חַטַּאת	
חַטֹּאת	1094
חַטָּאתִי	
חָטָאתִי	1582
חַטֹּאתֵינוּ	
חַטָּאתָם	1094

חטה

חפצי

חֲפֵצִי חֲפֵצֵיהֶם	1344
חֶפְצָם	17
חָפַצְתָּ חָפַצְתִּי חָפָצְתִּי	229
חָפְרוּ	1373
חָפְשִׁי	2638
חָפֶשׁ	2058

חצ

חֵץ	360
חֹצֵב	1193
חֲצוֹת	3103
חִצַּי חִצָּיו חִצֶּיךָ	360
חָצִיר	2427
חִצָּם	360
חֲצָצֶיךָ	2413
חֲצֵרוֹתָיו חֲצֵרֶיךָ חֲצֵרִים	511

חק

חֹק, חָק־	88
חֻקַּי חֻקָּיו חֻקֶּיךָ	1802
חֵקֶר	3332
חֲקַרְנִי	3277
חֲקַרְתַּנִי	3254
חֻקֹּתַי חֻקֹּתַי חֻקֹּתָיו	804

חר

חֶרֶב, חָרֶב חַרְבּוֹ חֳרָבוֹת	354
חֳרָבוֹת	428
חַרְבְּךָ חַרְבָּם	354
חָרָה	758
חֲרוֹן חֲרוֹנִי חֲרוֹנְךָ	79
חָרוּץ	2146
חֶרְמוֹן	1606
חֵרֵף	1615
חֶרְפָּה	638
חֵרְפוּ חֵרְפוּךָ חֵרְפוּנִי	1615
חָרְפִּי	2202
חֶרְפַּת חֶרְפָּתִי חֶרְפָּתֶךָ חֶרְפָּתָם	638
חַרְצֻבּוֹת	2289
חָרַק	1395
חָרַשׁ	3193
חֹרֵשׁ	1511
חֹרְשִׁים	3194

חש

חָשְׁבוּ, חָשָׁבוּ	493
חֹשְׁבֵי	1369
חִשַּׁבְתִּי	2402
חֲשׂוֹךְ חָשַׂךְ	929
חֹשֶׁךְ חֶשְׁכִי	769
חֶשְׁכַת	773
חַשְׁמַנִּים	2186
חָשַׁק	2716
חַשְׁתִּי	3100

ט

טִבְחָה	1657
טָבְעוּ טֻבַּעְתִּי	464
טָהוֹר טְהוֹרָה טְהוֹרוֹת	588
טַהֲרֵנִי	1818
טוֹב	201
טוּב	1096
טוֹבָה	654
טוֹבִים	201
טוּבְךָ	1096
טוֹבָתִי טוֹבָתֶךָ	654
טִירֹתָם	2223
טַל	3016
טִמְּאוּ	2503
טָמְנוּ טָמָנוּ	468
טַעַם טַעְמוֹ	1326
טַעֲמוּ	1336
טְפָחוֹת	1533
טָפְלוּ	3106
טָפַשׁ	3107
טֶרֶם	1549
טֶרֶף	997
טָרֵף טָרָף	2373

יא

יֹאבְדוּ יֹאבֵדוּ	48
יָאֲבְתִּי	3136
יַאֲזִינוּ	3227
יֶאְטַם	1949
יָאִיר	820
יֹאכְלוּ	760
יֹאמַר	2629
יֹאמַר יֹאמְרוּ וְאָמְרוּ	548
יֶאֱנַף	116
יֵאָסְפוּן	2865
יַאַסְפֵנִי	1130

ידרך

ימצו 2299
ימצו 2368
ימר 647
ימרו / ימרוהו 2464
ימשלו 930
ימשני 790

ינ

ינאץ 2340
ינגעו 2292
ינהגנו 1754
ינהלני 1057
ינוב / ינובון 2034
ינוח 3170
ינום 3158
ינון 2281
ינוסון 2113
ינועו 2973
ינועון 983
ינחלוה 2236
ינחם 1059
ינחם 2957
ינחמני 1067
ינחוני / ינחני 1059
יני 3295
יניעו / יניעון 983
ינצר 1316
ינצרהו / ינצרו 595
ינקש 1510
ינתק 63

יס

יסב 2259
יסבני 1758
יסגו 1369
יסד / יסדה / יסדת 1076
יסדת 384
יסדתם 1076
יסובבה / יסובבנו 340
יסודתו 2623
יסור 2783
יסיף 544
יסך 276
יסכר 2048
יסמכני 152
יסע 2450
יסעד / יסעדך / יסעדנו / יסעדני 839
יסף 544
יספר 2630
יספר 1048
יספר / יספרו / יספרו 86
יסרוני / יסרני / יסרת 674
יסתירני 601

יע

יעבדוהו / יעבדוני / יעבדנו 863
יעבר / יעבר / יעברו / יעברון 688
יעודד 3346
יעיף 767
יעות 3347
יעז 479
יעזב / יעזבו 532
יעזבנו 532
יעזרה 1485
יעזרני 3149
יעטה / יעטה / יעטו 2250
יעטף / יעטף / יעטפו 2087
יעיר 1939
יעלה / יעלו 1078
יעלז / יעלזו / יעלזו 1175
יעלצו 277
יעמד / יעמדו / יעמדו 485
יעמידני 834
יעמס 2161
יען 3001
יענהו / יענך / יענם 146
יענו / יעננו 2669
יעננו 146
יעצבו 1920
יעציבוהו 2465
יעצו / יעצני 673
יעקב 631
יער 1199
יערב 2879
יערות 1199
יערימו 2564
יערך 225
יעשה / יעשו 34
יעשן 2321
יעשקני 3132
יעשר 1778

ירוץ	823
ירושלם	1843
ירח	392
ירחץ	1122
יריב	2823
יריבי	1360
ירידון	3042
ירים	2361
יריע	1590
ירך	1673
ירכתי	
ירנו	1407
ירננו	275
ירעם	2763
ירעם	1772
ירענה	
ירעפו	2083
ירעפון	
ירעש	754
ירעשו	
ירצה	1771
ירצו	
ירצון	823
ירצחו	2736
ירשו	1626
ירשיע	1471
ירשיענו	
ירשת	2016

יש

יש	322
ישא	663
ישאו	
ישאונך	
ישאלונו	1378
ישב	13
ישב	
ישב	69
ישב	434
ישב	3369
ישב	1040
ישב	
ישבו	13
ישבו	434
ישבו	1040
ישבון	
ישבח	2039
ישבחונך	
ישבי	69
ישביה	
ישביעך	2559
ישביעם	
ישבעו	725
ישבעו	
ישבעון	
ישבר	1187
ישברו	2848
ישברו	2870
ישברון	
ישבנו	13
ישבת	
ישבתי	
ישגבך	935
ישגה	2728
ישובב	1058
ישוב	1040
ישובו	
ישוד	2708
ישועה	166
ישועו	751
ישועות	463
ישועת	166
ישועתה	135
ישועתו	463
ישועתי	
ישועתך	
ישועתנו	
ישופני	3265
ישח	523
ישחית	1929
ישחק	71
ישחקו	
ישטמוני	1874
ישטנוני	1521
ישטפו	2207
ישו	2285
ישי	1897
ישיא	
ישיב	802
ישיבו	
ישיגם	330
ישיח	1899
ישים	862
ישירו	608
ישיש	895
ישישו	
ישיתו	585
ישכון	633
ישכח	475
ישכחו	1974
ישכן	335
ישכן	633
ישכנו	
ישכנו	
ישלח	1625
ישלח	780
ישלחו	
ישליו	3161
ישלם	2064
ישלם	1038
ישלמוני	
ישם	862
ישמו	1574
ישמח	273
ישמח	1711
ישמחו	
ישמחו	273
ישמחו	
ישמיד	3340
ישמיע	1835
ישמע	188
ישמע	
ישמעו	
ישמעו	
ישמעו	865
ישמר	
ישמר	
ישמרהו	594
ישמרו	
ישמרך	

כהן

כה

כֹּהֵן	2496
כְּהִנָּדֵף	2114
כֹּהֲנָיו, כֹּהֲנֶיךָ	2496
כְּהַר	147
כְּהַרְרֵי	1215

כו

כּוֹכְבֵי	393
כּוֹנֵן	394
כּוֹנְנָה, כּוֹנְנֵהוּ	2703
כּוֹנְנוּ	394
כּוֹנְנוּ	1459
כּוֹנַנְתָּ, כּוֹנַנְתָּה, כּוֹנַנְתָּה	394
כּוֹס, כּוֹסִי, כּוֹסָם	665
כּוּשׁ	311
כּוֹשֵׁל	2908

כז

כָּזָב	184
כֹּזֵב	3050
כְּזָוִיּוֹת	3321
כְּזַיִת	1855

כח

כְּחַדְתִּי	1567
כְּחוֹלְלִים	2632
כַּחֲטָאֵינוּ	1825
כֹּחַ, כֹּחִי	1007
כַּחֵלֶב	706
כַּחֲלוֹם	2311
כְּחֹלְמִים	3174
כְּחַסְדְּךָ, ־דֶּךָ	245
כְּחִצִּים	360
כֶּחָצִיר, כֶּחָצִיר	1427
כַּחֶרֶב	354
כַּחֶרֶשׂ	1006
כְּחֵרֵשׁ	1511
כַּחַשׁ	3011
כַּחֲשֵׁכָה	773
כְּחָתָן	892

כט

כְּטִיט	857
כְּטַל	3016

כי

כִּי, כִּי־אִם	14
כִּיבֵן	2580
כַּיּוֹלֵדָה	1742
כַּיּוֹם	92
כַּיּוֹנָה	1879
כִּימוֹת, כִּימֵי	956
כִּיקַר	1452
כַּיָּרֵחַ	392
כַּיְרִיעָה	2839
כְּיָשֵׁן	2498

ככ

כְּכוֹס	2793
כְּכָל־	119
כְּכֶלֶב	1011
כִּכְלִי	102
כִּכְלוֹת	2245

כל

כֹּל	33
כָּל, כָּל־	119
כָּלָא	2642
כְּלָאתִי	3115
כֶּלֶב	1011
כִּלְבָבְךָ	194
כַּלְּבוּשׁ	1019
כְּלָבִיא, כִּלְבִיאִים	1011
כַּלְּבָנוֹן	2278
כָּלְתָה	1200
כַּלָּה	1977
כָּלוּ	1233
כָּלוּ	2284
כָּלוּ	1200
כְּלוּנִי	2694
כַּלּוֹתָם	846
כַּלֶּחֶם	622
כְּלִי	359
כִּלְיוֹתַי, ־תָי	349
כִּלִּינוּ	1233
כִּלִּינוּ	2694
כָּלִיתִי	1233
כֻּלְּכֶם, כֻּלָּם	1200
כְּלִמָּה, כְּלִמָּתִי	181
כָּלְתָה	1233

מכ

כִּמְבִיא	2329
כַּמִּדְבָּר	1195
כְּמַדּוֹ	3005
כְּמַרְיֵן	2578
כַּמָּה	49
כַּמָּה	2037
כְּמוֹ, כְּמוֹהֶם, כָּמוֹךָ	1190
כְּמוֹפֵת	2241
כְּמוֹץ, כַּמּוֹץ	38
כְּמוֹצֵא	3145
כְּמוֹקֵד	2788
כְּמָטָר	2263
כַּמַּיִם	27
כִּמְעַט	118
כַּמְּעִיל	3012

כָּרַת , כָּרָתִי	2655
כֹּרְתֵי	1789

כש

כְּשֵׂה	3150
כַּשִּׁכּוֹר	2974
כָּשַׁל , כָּשְׁלוּ	1138
כַּשַּׂלְמָה	2837
כְּשִׁמְךָ	279
כַּשֶּׁמֶן	1070
כַּשֶּׁמֶשׁ	890
כִּשְׁתִלֵי	3190

כת

כְּתוּב	1563
כְּתוֹרָתֶךָ	18
כְּתֹם	344
כַּתָּמָר	2727
כְּתַנּוּר	961
כְּתַעַר	1848
כִּתְּרוּנִי	995

לא

לֹא	4
לְאַבְּדֵנִי	3113
לְאֶבְיוֹנִים	476
לַאֲבִיר	993
לַאֲגַם	2980
לְאַדְמַת , לְאַדְמָתוֹ	1768
לַאדֹנִי , לַאדֹנָי , לַאֲדֹנִי	72
לְאֹהֲבֵי	278
לְאַהֲרֹן	2421
לְאוּלָתִי	1499
לְאָחוֹר	419
לְאָחִי	1027
לַאֲחֵרִים	659
לְאַחֲרִיתָם	1482
לָאִישׁ	2
לְאֵיתָן	2347
לֶאֱכֹל	1137
לְאֵל	228
לֵאלֹהַי , לֵאלֹהֵי , לֵאלֹהִים , לֵאלֹהֵינוּ	137
לְאֶלֶף	1794
לְאֻמִּים	53
לֵאמֹר	1596
לְאִמְרֵי	933
לְאִמְרָתֶךָ	587
לְאָסָף	1780
לֶאְסֹר	2895
לְאַפּוֹ	78
לְאַפְסֵי	98
לָאַרְבֶּה	2473
לְאֹרֶךְ	955
לָאָרֶץ	332

לב

לֵב	207
לְבֹאָם	1934
לִבְאֵר	1912
לֵבָב , לְבַב , לְבָבוֹ , לְבָבִי , לִבַבְכֶם	194
לְבָדָד	213
לְבַדּוֹ , לְבַדְּךָ ,,,ד	1819
לַבְּהֵמָה , לִבְהֵמָה	409
לָבוֹא	1811
לְבוּשָׁה , לְבוּשִׁי	1019
לְבוֹת	207
לִבְחִירָיו	2656
לָבֶטַח	214
לִבּוֹ , לִבִּי	207
לְבֵית , לְבֵיתוֹ , לְבֵיתֶךָ	247
לִבְּךָ , לִבְּכֶם	207
לִבְלוֹם	1287
לְבַלּוֹת	1775
לִבָּם	207
לְבֵן	90
לִבֵּנוּ	207
לִבְנֵי , לִבְנֵיהֶם , לְבָנֶיךָ	569
לְבַעַל פְּעוֹר	2940
לַבֹּקֶר , לַבְּקָרִים	224
לְבָרָד	778
לְבָרִי	911
לִבְרִית	1101
לִבְרָכָה	168
לְבָשְׁוּ	2086
לִבְשָׂרִי	679

לג

לִגְאֵיוֹנִים	3165
לְגֵזֶר	3232
לִגְזָרִים	3239

לד

לְדִבֵּר	2482
לְדָבָר , לִדְבָרוֹ , לִדְבָרֶךָ	310
לְדָוִד	123
לְדוֹר , לְדוֹר	506
לִדְחוֹת	3059
לָדִין	1787
לְדַךְ	441
לְדַלְקִים	361

לפ

לצ, לק

לר

לש

לִשְׁלֹמֹה 2160
לִשְׁלָמִי 2018
לְשֵׁם, לִשְׁמוֹ / לִשְׁמְךָ / לִשְׁמֶךָ 279
לְשַׁמָּה 1719
לְשַׂמֵּחַ 2915
לִשְׁמֹעַ 864
לִשְׁמֹעַ 1125
לִשְׁמֹר 923
לְשֹׁמְרֵי 1355
לִשְׁמָרְךָ 923
לַשֶּׁמֶשׁ 890
לִשְׂנֹא 1411
לִשְׁנֵיהֶם 163
לִשְׁפֹּט 543
לִשְׁפָנִים 2860
לְשָׂרִים 1705
לְשֹׁרְרָי 253

לת

לְתַאֲוָה 3081
לִתְבוּאָתוֹ 1756
לְתוֹדָה 1126
לִתְשׁוּעָה / לִתְשׁוּעָתְךָ 317
לָתֵת 531

מא

מְאֹד 293
מֵאָדָם 397
מֵאֹהֶל 632
מַאֲוַיֵּי 3281
מֵאוֹצְרוֹתָיו 1305
מָאוֹר 2348
מֵאוֹתֹתֶיךָ 2071
מֵאָז 75
מֵאַחַר 1702
מֵאַחֲרֵי 3185
מֵאֹיְבַי 161
מֵאֹיְבַי, בִּי / מֵאֹיְבִים 161
מֵאַיִן 134
מְאֵרַת 912
מֵאִישׁ 2
מַאֲכָל 1137
מַאֲכָל 1634
מֵאֵל 228
מֵאֱלֹהַּ / מֵאֱלֹהֵי / מֵאֱלֹהִים 137
מֵאֲלִיפוֹת 3326
מֵאָלֶף / מֵאַלְפֵי 1794
מֵאָנָה / מֵאֲנוּ 2388
מֵאַנְקַת 583
מָאֲסוּ / מְאָסָם 1860
מֵאַף 78
מֵאֶרֶץ / מֵאַרְצוֹ 538
מֵאַשְׁפֹּת 3034
מֵאֵת 64
מֵאִתִּי / מֵאִתְּךָ 580

מב

מְבוֹאוֹ 1782
מָבוֹר 368
מִבְטָח 3054
מִבְטָח / מִבְטַחוֹ / מִבְטַחִי 1554
מִבְטִיחוֹ 986
מִבֶּטֶן, מִבָּטֶן 724
מֵבִין 2142
מֵבִין 1314
מִבֵּית / מִבֵּיתְךָ 247
מִבַּלְעֲדֵי 827
מִבְּנֵי 569
מִבְּנֵיהֶם 569
מִבְצָרָיו 2678
מְבַקֵּשׁ / מְבַקְשֵׁי / מְבַקְשֶׁיךָ 1081
מְבָרֵךְ / מְבָרְכָיו 1456
מִבָּשָׁן 994

מג

מִגְדּוֹל 876
מִגְדַּל / מִגְדָּלֶיהָ 1751
מִגְדָּלִים 3320
מִגּוֹי 52
מָגוֹר 1243
מְגוּרָי 1898
מְגוּרוֹתַי 1332
מגולו 1377
מַגִּיד 879
מָגֵן 139
מָגִנֵּי / מָגִנִּי / מָגִנֵּנוּ 350
מִגַּעֲרַת / מִגַּעֲרָתְךָ 788
מַגֵּפָה 2942
מִגָּרַת 2685

מד

מִדְבָּק 1008
מִדְּבַר 2482
מִדְבָּר 2625
מִדַּבֵּר 1346
מִדְבַּר, מִדְבַּר 1195
מִדְבֶּרֶת 577
מִדְּבַשׁ 919
מָדוֹן 2524
מִדּוֹר 2549
מִדּוֹר 2602

מדותיו

מט

מַטֶּה	1714
מִטָּה	2889
מִטְּהָרוֹ	2684
מַטּוֹ	1714
מִטּוֹב	201
מִטִּיט	857
מָטָר	2263
מְטָתַי	304

מי

מִי	50
מֵי	1055
מִיַּד , מִידֵי / מִיָּדְךָ	403
מִידֻעָי	1236
מֵיהוָה	165
מִיּוֹם	92
מִיּוֹרְדֵי	1208
מֵחַיִּים	2103
מְיַחֵל , מִיַּחֵל	1260
מִיָּוֵן	1997
מַיִם , מָיִם	27
מִיָּם	413
מֵימֵי	956
מֵימֵיהֶם / מֵימָיו	1055
מִימִינִי / מִימִינֶךָ	677
מִיַּעַר	1199
מִישׁוּעָתִי	463
מִישׁוֹר	1132
מֵישָׁרִים	438

מכ

מַכְאוֹב / מַכְאוֹבִים	1288
מְכוֹן / מְכוֹנֶיהָ	1312
מַכּוֹתָם	2060
מֵכִין	2068
מַכִּיר	3307
מִכֹּל	119
מִכָּל־	119
מִכְלַל	1783
מִכַּעַס	308
מִכַּף	324
מִכְּפִירִים	716
מִכְשׁוֹל	3146
מִכְתָּם	652

מל

מָלֵא *implere*	508
מָלֵא *plenus*	2074
מְלֹא , מָלֵא	2592
מְלֹאָהּ	1074
מְלֹאָה / מְלֹאוֹ	508
מְלֹאִים	2074
מַלְאָךְ	1335
מְלָאכָה / מְלַאכוֹתֶיךָ	2320
מַלְאָכַי	1335
מַלְכִּי־צֶדֶק	3019
מַלְאָכָיו	1335
מִלֵּב	207
מִלָּה	889
מַלְוֶה	1465
מְלוֹשְׁנִי	2784
מֶלַח	1987
מִלְחָמָה / מִלְחָמוֹת	836
מְלַחֲשִׁים	1950
מִלְטָה	3046
מִלְּטָשׁ	1849
מִלֵּיהֶם	889
מֶלֶךְ , מָלַךְ	2730
מֶלֶךְ , מַלְכּוֹ	56
מַלְכוּת / מַלְכוּתוֹ / מַלְכוּתְךָ	1678
מַלְכֵי , מַלְכֵי / מַלְכֵיהֶם / מַלְכֵּנוּ	56
מְלַמֵּד / מְלַמְּדַי	835
מִלְּפָנַי / מִלְּפָנֶיךָ	204
מַלְקוֹחָי	1009
מַלְתְּעוֹת	1955

ממ

מִמִּדְבַּר	1195
מִמּוֹצָא	898
מִמָּוֶת	297
מִמִּזְרָח , רַח	1781
מִמִּי	50
מִמַּיִם	27
מִמְּךָ , ךְ	67
מִמְּכוֹן	1312
מִמַּכְלֵאת / מִמִּכְלְאֹתֶיךָ	1791
מַמְלְכוֹת / מַמְלָכוֹת / מַמְלָכָה	1715
מִמֶּךָּ , מִמֶּנָּה / מִמֶּנּוּ / מִמֶּנִּי	67
מִמַּסְגֵּר	3308
מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם	869
מִמְּעַי	1004
מִמַּעַל	2445
מִמַּעֲמַקִּים	2192
מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם	268
מִמַּעֲרָב	2363
מִמְּצוּלוֹת	2166
מִמְּצוּקוֹתַי / מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם	1110
מִמִּצְוֹתֶיךָ	910
מִמְּצֻלוֹת	2166
מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם	1110
מִמְּצָרִים	2187
מִמִּקְדָּשֶׁךָ	2189

מפקדיך

מִפִּקּוּדֶיךָ	908
מִפְּרִי	28
מַפְּרִים	2234
מִפֶּשַׁע	269
מִפְּתָיו	2241

מצ

מְצָא	1274
מְצָאָהּ	
מְצָאוּ , מָצָאוּ	
מְצָאנוּהָ	2216
מְצָאוּנִי	
מָצָאתִי	
מִצַּדְּךָ	2709
מְצוּדוֹת	737
מְצוּלָה	2166
מִצּוֹם	1381
מָצוֹר	1254
מִצְוֹת , מִצְוַת	
מִצְוֹתֶיךָ	910
מִצְוָתֶךָ	
מִצִּיּוֹן	83
מַצִּיל	319
מַצְמִיחַ	2852
מַצְמִיתַי	2196
מִצְעָדֵי	1458
מִצְעָר	1607
מִצָּפוֹן	1734
מִצַּר , מִצָּר	
מִצָּרָה	128
מִצָּרָיו	
מִצְרַיִם	2187
מִצָּרֵינוּ	128

מק

מִקֶּדֶם	1621
מִקֹּדֶשׁ	85
מִקְדָּשׁוֹ	
מִקְדָּשָׁיו	2189
מִקְדָּשֶׁךָ	
מִקּוֹל , מִקּוֹלוֹת	144
מָקוֹם , מְקוֹם	
מְקוֹמוֹ	1079
מְקוֹמוֹת	
מְקוֹר	1421
מִקֶּטֶב	2707
מִקָּמַי	3033
מִקְצֵה	888
מִקֶּרֶב	258
מִקְּרָב	1136
מַקְרִן	2233
מִקְשִׁים	750

מר

מֹר	1683
מָר	2051
מֵרְאוֹת	614
מֵרִבְבוֹת	154
מֵרְבָבוֹת	3327
מֵרִגְשַׁת	2049
מָרוֹ	271
מֵרוּחַ , מֵרוּחֶךָ	40
מָרוֹם	341
מְרוֹמְמִי	458
מֵרְחוֹבָהּ	1889
מֵרָחוֹק	486
מֵרֶחֶם , מֵרֶחֶם	990
מְרַחֵם	3047
מֵרִיב	861
מְרִיבָה	2550
מֵרִיבֵי	861
מֵרִכְסֵי	1252
מִרְמָה , מִרְמוֹת	242
מֵרַע	232
מֵרְטִים	1012
מַרְעִיתוֹ	2322
מַרְעִיתֶךָ	
מֵרָעַת	232
מֵרָשָׁע	7
מֵרְשָׁעִים	
מֵרֶשֶׁת	466

מש

מִשְּׁאִיהֶם	1397
מִשְּׁאוֹל	299
מִשְׁאֲלוֹת	942
מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ	
מַשְּׂאַת	2288
מַשְּׂאָתוֹ	2025
מַשְׁבִּיחַ	2070
מַשְׁבִּית	1720
מִשְׁבָּרַי	3123
מִשְׁבָּרֵי	1610
מִשְׁבָּרֶיךָ	
מִשְׂגָּב , מִשְׂגַּבִּי	440
מִשֹּׁד	582
מֹשֶׁה	2420
מַשְׁוֶה	831
מִשּׁוֹךְ	1422
מִשַּׁוְעַ	2274
מִשּׁוֹר	2232
מְשׂוֹשׂ	1733
מִשְּׁחִיתוֹתָם	2970
מִשְׁחָךְ	1680
מִשְׁחָר	3015
מַשְׁחִית	371
מְשַׁחֲתָיו	1680
מִשִּׁבַּת	903
מְשִׁיחוֹ	62
מְשִׁיחֶךָ	
מִשִּׁיר	1176
מֶשֶׁךְ	3000
מֶשֶׁךְ	3155
מִשְׁכָּבוֹ	
מִשְׁכְּבוֹתָם	195
מִשְׁכַּבְכֶם	
מַשְׂכִּיּוֹת	2295
מַשְׂכִּיל	615
מַשְׁכִּימֵי	3184
מִשְׁכַּן	
מִשְׁכָּנִי	
מִשְׁכָּנוֹת	1129
מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ	
מִשְׁכְּנֹתָם	

נהרים

ספרתי

עליך

עשנו

קורא	1608
קותה	1091
קטנה	2868
קטרת	2104
קימני	3090
קיץ	1272
קישון	2581
קלו	144
קלון	2593
קללה	3004
קמו	950
קמי, קמיה / קמים / קמינו	130
קמנו	950
קן	2596
קנאת / קנאתי	2201
קנאתי	2288
קנאתך	2201
קנה	2181
קנינו, נה	2867
קנית, קניתה	2323
קפץ / קפצה	2407
קץ	1531
קצה	888
קצוי / קצות	1747
קצותם	900
קצי	1531
קציעות	1685
קצירה	2530
קצץ	1721
קצר	2811
קרא / קראו, ראו	623
קראו	2879
קראיו / קראיך / קראים	2617
קראנו	171
קראת / קראתי	623
קראתיך	6[illegible]3
קרב	[illegible]5
קרבה	[illegible]11
קרבה / קרבו	640
קרבו	3142
קרבות	1905
קרבי / קרבם	258
קרבת	2319
[illegible]רדמות	[illegible]32
קרוב	640
קרוב	1136
קרח	1594
קרחו	3366
קרית	1735
קרן, קרן / קרנו, קרנות / קרני, קרני / קרנכם / קרננו	741
קרסלי	845
קרעו	1390
קרתו	3368
קשבות	3202
קשה	1995
קשט	2001
קשת, קשת / קשתו / קשתותם / קשתם	356

ר

ראה	527
ראה	455
ראה	980
ראו, ראוך	527
ראי	980
ראינו / ראית, יתה, תי	527
ראמים	1025
ראש *caput*	143
ראש *venenum*	2218
ראשי, ראשו / ראשיהם / ראשיכם	143
ראשית	2484
ראשם	143
ראשנים	2510
ראתה / ראתה	527
רב, רב *multus*	129
רב *jaculatus est*	783
רב	244
רבה	1354
רבו, רבו	127
רבות	1354
רבותים	2154
רבים	129
רבית	1638
רבת	1354
רגזה	2417
רגזו	190
רגל	637
רגל, רגלי / רגלי, לי / רגליהם / רגליו / רגלינו / רגלך, לך / רגלם / רגלנו	406
רגמתם	2175
רגע, רגע	1210
רגעי	1399
רגשו	51
רדה	3014
רדופי	1522
רדם	2174
רדף / רדפו	2225
רדפו	1349
רדפוני	2225
רדפי / רדפי, פי / רדפם	314

שר

תִּזְרָה

תעו

CLAVIS



CLAVIS LIBRI PSALMORUM:

564 versibus, omnes voces Hebræas *in PSALTERIO contentas, complectens.*

Psalm.	vers.
1	4
2	1
	2
	6
	8
	9
	12
3	3
	8
4	4
	5
	8
5	1
	4
	9
	10
	11
	13
6	1
	3
	4
	7
	8
7	1
	5
	6
	13
	14
8	2
	3
	4

Psalm.	vers.
	8
	9
9	1
	6
	7
	17
	21
10	2
	3
	7
	8
	9
	10
	18
11	3
	6
12	2
	6
	7
	9
14	1
	3
15	3
	4
	5
16	1
	4
	5
	6
17	3
	4

Psalm.	vers.
	5
	8
	9
	10
	12
	14
	15
18	2
	3
	5
	8
	9
	11
	17
	19
	26
	27
	29
	30
	32
	35
	37
	41
	43
	46
19	2
	3
	5
	6
	7
	8

Psalm.	vers.	Psalm.	vers.	Psalm.	vers.
	11	35	6		14
	12		8		15
	13		12		17
	14		13		23
20	4		14	45	1
	6		15		2
	9		16		3
21	3		19		5
	7		21		8
	10	36	4		9
22	7		9		10
	8	37	2		14
	10		4		15
	13		21	48	3
	15		34		8
	16		35		14
	21	38	6	49	4
	25		7		9
23	4		8		15
	5		9	50	2
25	2		11		13
27	4		19		18
	12	39	2		19
	24		3		21
29	7		4	51	6
	9		5		8
30	1		6		9
	6		7		20
	12		11	52	4
31	4		12		7
	14		14	55	3
	21	40	3		4
	23		5		6
32	4		15		9
	6	41	4		15
	9	42	2		22
33	2		5		23
	7		8	56	2
	10		11	57	5
	14	44	6		7
34	6		11	58	5
	11		13		6

Psalm.	vers.	Psalm.	vers.	Psalm.	vers.
	12	97	2		30
	13		7		32
83	11	98	4		33
	14		6		37
	16		8		39
84	4	99	1		42
	7	101	5		43
	11	102	4		47
85	11		7	107	13
88	6		8		14
	9		18		16
	10	103	3		20
	11		5		27
	13		9		30
	16	104	2		34
89	9		3		37
	11		4		39
	24		11		40
	40		12		41
	41		15	109	4
	42		17		11
	45		18		16
90	4		22		18
	5		25		19
	10		26		24
91	4		28		29
	6	105	15	110	1
	7		16		3
	10		20		4
	13		25		6
	14		30	113	6
92	7		31		7
	8		33		9
	11		34	114	1
	13		40		4
94	13		41		8
	14	106	13	115	6
	17		15		7
	19		19	116	12
95	4		25		16
	8		27	118	12
	10		28		22

Psalm.	vers.	Psalm.	vers.	Psalm.	vers.
	27	125	5		12
119	18	126	4	141	3
	20		6		6
	21	127	2		7
	28		3		9
	39		5	142	1
	40	128	3	144	2
	51	129	3		6
	60		6		10
	61		7		12
	66	131	2		13
	67	132	8		14
	69		14		15
	70	133	2	145	14
	78	135	4	146	4
	83		7		8
	103	136	15	147	3
	113		24		4
	118	137	2		9
	119		3		10
	120		9		14
	122	139	3		16
	131		7		17
	133		8		18
	147		12	148	5
	176		15	149	4
120	4		16		6
	5		19		8
123	2		20	150	4
	4	140	4		5
124	7		11		6

In universum Versus in Psalmis sunt 2527, hîc autem ex Psalmis decerpti, sunt 564, breviori igitur temporis intercapedine, poterit aliquis hos versiculos absolvere, & voces in eis contentas memoriæ mandare, quàm partem quartam Psalterii perlegere.

FINIS.